NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 40

1736 - 1742

Del A

NHL T.b. nr. 40 1736-1742

1736: 1

Jehova Juva!
Schiold Schibred.

Anno 1736 d/en 16 Octobris blev holdet Høste- Skatte og Sage Ting for Schiold Schibreds Almue paa gaarden Sør-Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Arne Johannissøn Nedre-Totland, 2. Arne Olsøn Øvre Totland, 3. Niels Monsøn Houcheland, 4. Lars Monsøn Nesse, 5. Niels Nielsøn Frotvedt, 6. Mons Nielsøn Schioldahl, 7. Halvor Nielsøn Mitthun, 8. Lars Larsøn Fyllingen tillige med Bøyde Lændsmanden Ole Totland og anden Tingsøgende Almue,

Hvor da efterat Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning Hvorledis Supplicanter og Concipister med de Suppliqver, som til Collegierne inleveris sig under Straf skal forholde, samt hvorledis og De skal anseeis og straffes, som fordølger sit *stam/m/e og til navn, naar de søger Copulations Breve i det Danske Cancellie for at Vies hiem/m/e i Huuset. Datert Fredensborg Slot d/en 7 Septembris A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Lectoris Londemans Vegne til Lars Nielsøn Sletten paa Een halv Løb Smør udi gaarden Hornæs Phanøe Præste boel benaadet. Datert Bergens Bispegaard d/en 2 Junij A/nn/o 1736. L: B:

Dend 17 Octobr/is blev Rætten igien sadt med samme Lau-Ræts Mænd.

Her/r Obriste Lieutenant Nicolas Christian de Berenfelts Obligation udgiven til afg/aaen Told Inspecteur Ved Bergens Told Væsen Poul Raunsdorf paa Capital 500 Rixdr Danske Croner, Datert Bergen d/en 8de Aprilis A/nn/o 1716, blev udi Rætten frem lagd, Paa

1736: 1b

Den var skreven af Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans saaledis.
Eftersom denne Obligation Ved et af Skifte Forvalterne udi afg/aaen Poul Raunsdorphs Sterfboe d/en 16 Decembr/is 1733 sluttet Liqvidations værch /: Hvor efter Velbe/melte Her/r Obriste Lieutenant Berenfelt paa sam/m/e Obligation er bleven bereignet at være skyldig Capital og Renter 612 Rixdr 1 mrk 2 sk :/ Mig som Creditor i bem/el/te RaunsDorphs boe er bleven udlagt og saaledis Obligationen Mig extraderet og Velbem/el/te H/err Obriste Lieutenant Berenfelt deels med Contant og deels med Fornyelses Obligation af Dags dato Obligationens Fulde Summa efter Liqvidations Verchet med sine Renter Mig fornøyelig har betalt, saa vil ieg her ved der for i alt have qvitert og Obligationen til udslettelse extraderet.
Bergen d/en 8de April 1736. Karen Friman S/a/l/ig Johan Garmans
Des Aarsag er denne Obriste Lieutenant Berenfelts Obligation udslettet og annullert.

Obligationen udgiven af Malene Claus D/aa/tt/er/ Lyt til Auctions Directeur Manich paa Capital 700 Rixdr Courant, Datert Bergen d/en 9 April 1727 og lydende paa Prioriterlig forsichring udi gaarden Hope blev efter Creditoris paa tegnede Qvittering af 23 Febr/uarij 1731 annullert.

Schiøde udgiven af Ole Iversøn Bynes til Iver Poulsøn paa 6 merker Smør og 1/12 Huud udi gaarden Bynees Datert d/en 17 Octobr/is 1736 paa Tingstædet Sør-Eide.

Schiøde udgivet af Carl Michelsøn Valle, Johannes Rasmusøn Øste Vold og Niels Nedre Dyngeland til Ole Knudsøn paa Een Jorde Part udi gaarden Riple. Datert 16 Octobr/is 1736 Sør Eide.

Schiøde udgiven af Ole Flæsland til Peder Olsøn paa 18 merker Smør og 1 Mæle Malt udi gaarden Flæsland. Datert 17 Octobr/is 1736 Sør Eide.

Mad/a/me Clara Hanning S/a/l/ig/ Mag/i/st/e/r Hans Abels paa egne og Nor-Eides Opsidderes Vegne lod fredliuse den Angschiæl udi Eide Strøm/m/en ude og inden saa lang den streecher og Skiæl Voxer og staaer. Fredliusningen var datert Sør-Eide d/en 16 Octobr/is A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Arne Johansøn Nedre Totland paa sin Myndtling Søfren

1736: 2

Eliæsøns Vegne paa Et Pund og Tre Marcher Smør samt Een Aattende Deel Huud udi gaarden Riple til bem/el/te Myndtlings Stif fader Lars Olsøn Totland. Datert Sør Eide d/en 16de Octobr/is A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Assessor Jaen von der Lippe til Skindberederen Johan Berent Stüchvæch paa Een femte part af det Vand Fald og Grund, Hvor paa den Stampe eller Valche-Mølle Ved Aarestads Elv paa bem/el/te Aarestads Leyemaal nu er op bygget og bestaaende. Datert Bergen d/en 25 Julij A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel af sam/m/e Indhold og Dato udgivet af Ass/esso/r von der Lippe til Skindberederen Johan Poulsøn paa lige sam/m/e brug.

Bøxel Sæddel af Ass/esso/r von Der Lippe til Skindberederen Søren Sørensøn paa lige brug og af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel af Ass/esso/r von der Lippe udgiven til Ole Eschildsøn Skindbereder paa sam/m/e slags brug, som nest 3de forige, og sam/m/e Dag datert.

Knud Pedersøn Contra Lars Pedersøn Laxevog
vid: P: fol. 376.

Og mødte i Dag Citanten Selv, Knud Pedersøn producerende Een Continuations Stæfning underskreven af Citanten selv og Datert Bergen d/en 24 Septembr/is hujus Anni, som for Rætten i den Indstæfnte Lars Pedersøns nerværelse lydeligen blev oplæst,

Der nest frem stode Lars Michelsøn Myrhdahl og Erich Pedersøn, Hvilche ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede, at de til dette Ting hafde indstæfnet Lars Pedersøn

efter stæfnemaalets indhold ligesom deris paa stæfningen *tiegnet forkyndelse videre udviiser,

Dernest begierede Citanten Hans indstæfnte Vidner maatte tages til forhør, Hvor paa Eedens forchlaring for samtlige Vidnerne lydeligen blev oplæst, Der paa bleve de 2de Vidner udviiste undtagen det 3die Vidne

Michel Hansøn Bølle Borger i Bergen og der nu boende, Han oplæste /: efterat Hand sin Eed med oprachte Fingre efter Loven hafde aflagt og formaning til Ham \var/ giordt om at vagte sig for Meen Eed :/ sit skriftlig forfattet

1736: 2b

Vidnisbyrd af indhold, at Han ungefæhr i Maj Maanet kom ind i Citantens Huus for at kiøbe noget under fohr til Een vis Herre, og da var den indstæfnte Lars Pedersøn, som nu her for Rætten staaer, hos Citanten Knud Pedersøn, sam/m/e Tiid sagde Knud Pedersøn til Lars Pedersøn Laxevognæsset: Hvor staaer det til med voris imellem værende, til staaer Du iche, du er Mig skyldig, som Din Kone har faaet Vahre hos Mig, Du var og i Mit Huus og hente Vahre; Der til bem/el/te Lars Pedersøn sagde, ia nogle gange, Knud Pedersøn sagde: der rester 16 Rd 2 mrk 11 sk. Ja: svarede Lars Pedersøn; Du faaer faae Dit I Hvad min Raad er, eller iche, saa faaer ieg gaae paa Een bar Houg, Men de Andre, som og søger de værste Eæg slet iche af og iche heller faaer de To skilling.

Det andet Vidne Peder Bejer boende i Bergen blev indkaldet, advaret om at vagte sig for Meen Eed, der paa Hand aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og oplæste sin selv skrevne og underskrevne Attest datert Bergen d/en 16 hujus lydeligen for Rætten. NB. see Original Attest belagt med stemplet Papier.

Det 3die Vidne Peder Stephensøn Værende i Huuse hos Citanten, som er Vidnes Moder Broder, blev indkaldet og formaning til Ham giordt om at Vagte sig for Meen Eed, der nest aflagde hand sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og Vandt saa Vidt den Fordring Angaaer imellem Citanten Knud Pedersøn og Lars Pedersøn Laxevognesset paa de 16 Rd 2 mrk 11 sk lige som de første 2de Vidner nemlig at Lars Pedersøn haver selv til staaet baade selv at have været i Citantens Huus og hentet Vahre og til stod at Hans Kone af Citanten hafde faaet Vahrer, og der for var Citanten for Vare skyldig,

Der nest frem lagde Citanten Een Extract af sin holdte bog Verificeret af 2de bekiendte Personer

1736: 3

udi Bergen nemlig Casten Holterman og Vollert Dancersøn, datert d/en 8de hujus, som og for Rætten lydeligen blev oplæst.

Den indstæfnte Lars Pedersøn indgav og et Indlæg af 15 hujus, som og for Rætten lydeligen blev op læst, sam/m/e Indlæg sagde Lars Pedersøn at Een ved navn Hasselborn for Ham hafde skrevet og concipert.

Endelig indgav Citanten Een Special Reigning over alle Omkostninger Han i denne Sag hafde udgivet - som og Var belagt med Sex skillings Papier, Hvilchen ligeledis for Rætten lydeligen blev oplæst.

Efter som den indstæfnte iche hafde noget Videre at frem føre til sin befrielse, og Citanten Knud Pedersøn iche heller ville svare i Sagen men paa stod Dom i Sagen; der fore blev udi Sagen Kiendt, som følger.

Dom

Det er iche alleniste med 3de Eenstemmende Vidners Michel Bølles, Peder Bejers og Peder Stephensøns Eedelig her for Rætten aflagde Vidnisbyrd beviist, at den indstæfnte Lars

Pedersøn Laxevog Næsset haver til staaet at Være Vidende om de Vahrer Hans Kone haver faaet hos Citanten Knud Pedersøn; Men Lars Pedersøn Laxevog Næsset haver end og udi Vidnernis nerværelse til staaet at Han Var Citanten Knud Pedersøn de paa stæfnte 16 Rixdr 2 mrk og 11 skilling skyldig;
Hvorfore kiendes for Ræt: at Lars Pedersøn Laxevognæsset 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse bør betale Citanten Knud Pedersøn de paa stæfnte 16 Rd 2 mrk 11 sk og til Omkostning udi denne Sag efter Citantens Speciale frem lagde Reigning 10 Rd og 1 mrk under Nam og Excution udi det Arresterede Gods Ved Rættens forsvarlige omgang efter Loven, og saaledis kiendes dend giorde Arrest i alle Maader for Lovlig, som Citanten Knud Pedersen haver ladet giøre paa Lars Pedersøn Laxevog Nessets Ejendom og Effecter.

1736: 3b

Dend 18de Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Og som ingen Sager til dette Ting indstæfnte Vare bleve Restanzerne over de ordinaire Skatter oplæste, Hvilche beløb sig for dette Skibred, Bord: (Bordskatt/sagskatt) 83 rd 5 mrk 7 sk Pro: (Proviantskatt) 1011 rd 5 mrk 1 sk. Der paa af Rætten forseyglede.

Selv Ejer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.

Restantzerne over Deris Kongl/ig Maj/este/ts beholdne anpart af Korn- Oste og Smaae Tiende blev og oplæst og forseilet Hvilchen Restantz beløb sig til 13 Rd 2 mrk 10 sk.

Der nest blev De ordinaire Qvæstioner i følge Skatte Forordningen giorde til Almuen af Fogeden, Hvor til de svarede Ney. Men Ass/esso/r Vilhelm Hansøn sagde Almuen holdt Dug og Disk paa Steene gaard.

Mølle Skatten blev oplæst og beløb sig 15 Rd.

Paa gaarden Unneland Vidste Lau-Rætten iche at var skeed nogen forbedring.

Lænds Manden Ole Totland tilstod at Han sin Løn 4re Rd for det Aar hafde bekommet og at Ham var got giordt Munderings Penges Tilsvarelse af 3de Løber med 1 Rd 3 mrk.

Post Mandens Magne Borges Qvittering blev af Fogeden frem viist, Hvor af seis at Han af Fogeden dog ey for Rætten skal være betalt dette Aars Løn med 16 mrk og got giordt udi gaarden Store og Lille Borge Munderings Penges tilsvarelse 3 mrk.

Sluttelig blev opnæfnte Lau-Ræts Mænd, som til stunden Aar 1737 Rætten skal betienne, nemlig 1. Poul Schiold, 2. Halvor Biørndahl, 3. Poul Dolvig, 4. Johannes Houge, 5. Niels Øvre Dyngeland, disse ere gamle Lau-Rætts Mænd, 3de Nye 1. Niels Olsøn Søre Rødland, 2. Lars Olsøn Samdahl, og 3. Mons Olsøn Bundtvedt, Hvilche 3de sidste Deris Eed efter Loven for Lau-Manden haver at aflegge før de til Rættens Betienning kand antagis,
Der [nest] blev Tinget op hævet.

Sartor Schibred

Anno 1736 d/en 19 Octobris blev holdet Høste, Skatte og Sage Ting for Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Nor Biørøen siug i Hans stæd Lars Schoge, 2. Peder Hamre, 3. Iver Tisøen, 4. Peder Tissøen, 5. Michel Bache, 6. Lasse Berge, 7. Ole Thæle,

1736: 4

8. Michel Kaartvedt tillige med Bøyde Lænds Manden Simon Schoge og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Maj/este/ts navn først blev Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste forordning, som paa fol/io 1 findes extrahert, der nest

1. Schiøde udgivet af Helchie S/a/l/ig/ Hans Todes til Adser Jensen paa Tolv Marcher Smør og Sex Marcher Fisk udi gaarden Søre Echerhofde. Datert Bergen d/en 1 Octobr/is A/nn/o 1736.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Diderich Torgersøn Mittvedt til sin Broder Johannes Torgersøn paa Een halv vaag Fisk udi gaarden Spilde. Datert Mittvedt d/en 28de Augusti A/nn/o 1736.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Michel Olsøn Golten paa Et Pund Fisk udi gaarden Mittvedt til Diderich Torgersøn. Datert Golten d/en 28de Augusti A/nn/o 1736.
4. Mad/a/me Clara Hanning S/a/l/ig/ Magister Abels Fredliusning, som paa Fol/io 1 findes extrahert.
5. Lau Tings Dom afsagt d/en 6te Julij A/nn/o 1703 angaaende Fiskeriet til gaardene Folnæs, Kaabeltvedt, Eide, Agaatnæs, Vindenæs og Vaage.

S/igneu/r Jonas Ravert boende paa Hagelsholmen indfandt sig for Rætten begierende at Han af Rætten maatte blive permittert \til/ den nerværende Almue her i Sartors Skibred følgende qvæstioner at Formere, der nest var Hans begiering Den Meenige Almues svar paa Hans til dem giordte Spørgsmaal i Protocollen strax maatte blive indført, Hvilchet Rætten iche kunde finde for Lovligt Hannem at nægte, der paa giorde bem/el/te Jonas Ravert følgende Spørgsmaal til Almuen.

1. Qvæstion, Om iche den Plads Reqvirenten Jonas Ravert nu beboer Hagelsholmen kaldet fra Æld-gammel Tiid haver været et u-behindret Kræm/m/er Leye? Der til samtlig Almuen Een stem/m/ende svarede, Ja:
2. Qvæstion. Om iche bemeldte Stæd Hagels-holmen for alle er saa beleylig, at De der, naar man iche formedelst u-Veyr kand kom/m/e enten Oster eller Væster, Sør eller Nor, kand finde tryg Beskiermelse for Deris Personer og Medhavende Fartøy samt indlatte Vahre? Der til Almuen svarede: at Hvad Spørgsmaalet inde holder, Maa Een hver af Dem tilstaae sandt at være:
3. Qvæstion: Om iche Een hver af Almuen, der i slig Tilfælde har været nødt til at søge Jonas Ravert, af Ham er bleven Vel begiegnet og forflæget, og om iche bem/el/te Ravert er gaaen Dem til Haande, Hiulpen dem imod billig betaling af med Deris Vahre, som ellers for Dem hafde blevet bedervet, og igien til Fornødenhed giordt Dem forstræchning? Der til Almuen svarede: Jo Visselig.
4. Qvæstion. Om det iche Var Een stor skade og u-Leylighed for Almuen, særdelis udi Fiskeriet

1736: 4b

Og ellers paa Reyser, naarsomhelst uveyr kunde paakom/m/e, Dersom paa Hagels-Holmen iche skulle findes Leylighed til Deris nødtørftig Forflegning og Vahres afsættelse, samt at de af Reqvirenten Ravert til Livets ophold og anden nødvendighed blev assisteret? Dertil Almuen svarede: Ja.

Der efter fremstillede Jonas Ravert Fire Vidner for Rætten navnlig Anders Pedersøn boende paa gaarden Bacche, Sytti Aar gammel, Michel Jensøn Kaursland Opsiddere, Sexti Aar gammel, Friderich Monsøn boende paa Leerøen To og Sexti Aar gam/m/el og Rasmus Iversøn paa Bielcherøen boende Nii og Førge tiuve Aar gam/m/el, for Hvilche Eedens Forchlaring af Lov bogen Lydeligen blev oplæst og Formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvilche ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde Eenstemmende: at saa længe De kand Mindes, Veed De paa Hagels Holmen stedse haver været Kræmerleye, Dem er og vidende, at Jonas Raverts Bæste-Fader Henrich Ravert har haft Hagels-Holmen til Kremmer Leye,

S/igneu/r Jonas Ravert begierede Tingsvidne beskreven over Hvis passeret er, som Rætten bevilgede.

Den 20 Octobris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Lars Thoersøn paa sin Myndtlings Hans Jensøns vegne til Endre Nielsøn paa Et Pund Smør og Een Tredie Deel Huud udi gaarden Lerøen. Datert Bergen d/en 29de Augusti A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Hansøn til Mons Monsøn paa Et Pund Fisk udi Gaarden Algerøen. Datert Landeraae d/en 28de Augusti 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Hansøn til sin Søn Anders Jacobsøn paa Atten Marcher Fisk udi gaarden Kaabeltvedt. Dateret Schoge d/en 19de Octobris 1736 - ey L. T.

Inspecteur Norman Contra Halvor Dahl
vide Fol. 374.

Paa Citantens Vegne mødte Ingen ved Sagens [paaraab], paa Halvor Dahls Vegne begierede Jens Møinichen anstand i Sagen til neste Ting, efter som Tingenes berammelse iche før 3 Ugers Tiid blev publicert, da det var for sildig at varsle Inspecteur Norman.

Halvor Dahl Contra Sivert Rasmusøn
vide fol. 374

Denne Sag beroer ligeledis efter Møinichens paastand og begiering til neste Ting ligesom nest forige Sag.

Herman Petersøn Contra Klocheren Christian Holst
vide fol. 373

1736: 5

Paa Citantens Herman Petersens vegne mødte S/igneu/r Thomas Steen og i Rætte lagde Een Constitution, Hvor ved Han er bevilget af Stiftsbefalings Manden Høyædle og velbaarne Her/r Admiral og Stiftsbefalings Mand Kaas at gaae i Rætte for Citanten siden Han, Thomas Steen, Citanten er paarørende; sam/m/e Constitution er datert d/en 15 Octobris sidst afvigte,

Paa Klocherens Vegne fremlagde Jens Møinichen Een saa Kaldede Contra Stæfning af Dato 4 Octobr/is A/nn/o 1736 Hvor af Han \vil/ fornem/m/es, om Den kand antages i denne Sag,

efter som Comparenten der ved paa Hans Principals Klocherens Christian Holstes Vegne formeener at beviise og got giøre, at Citanten Herman Petersøn Vel iche skal kunde med nogen føye være berettiget at actionere Hans Principal Klocheren for uLovlig Øl Sahl om Han end der med hafde været betrædet serdelis Han iche udi saa Lang Tiid haver besørget den Vesterlig *Leyd (Lægd) efter Gastgieverlig Pligt, Men Comparenten formeente Ved Vidnernis Pligt og udsigende at beviise, at det Stæd, Hvor Klocheren boer, og Han skal være betrædet med uLovlig Øl Sahl efter Citantens Foregivende er Gæstgiæverens Jonas *Ravels (Raverts) tilhørende District, og alt saa iche kand vide paa Hvad Fundament Herman Petersøn Kand reyse Sag imod Klocheren, Formoder derfor at stæfne maalet vorder antaget og Vidner maa udsige Hvad de ere Vidende.

Paa Herman Petersens Vegne producerede S/igneu/r Thomas Steen Et Indlæg af 19de Octobris sidst afvigte med den der udi paa beraabte Extract af Norhorlehns Ting Protocol, som for Rætten lydeligen blev oplæst; Hvor efter Comparenten paa Citantens Vegne vilde formode, at Rætten allerede af den oplæste saa kaldede Contra stæfning, saa vel som hvis Mons/ieu/r Møinichen her oven for har ladet tilføre Vel fornem/m/er, Hvor lidet det som Contra stæfningen og Møinichens Proposition Reqvirerer enten kand vedkom/m/e Hovet Sagen i sig selv, eller Klocheren at Fischalisere om slige

1736: 5b

Ting, som Hans stæfnemaal indeholder, Hvor fore Comparenten paa Citantens Vegne vilde formode at Christen Holstes Stefnemaal bliver afviist, i det Øvrige paa stod Steen Dom efter Citantens indlæg.

Møinichen paastod at stæfnemaalet bliver an taget, Hvis iche det var giørligt, saa faar Hand at taale Sagerne bliver Separertis

Afsigt.

Efter som Christian Holstes Forsvar S/igneu/r Jens Henrichsøn giver selv anleedning til at Dette stæfnemaal Hand paa Christian Holstes Vegne haver inlagdt iche udi ald skulle Dependere af Citantens stæfning, der alleniste om Øl Sahl Herman Petersøn haver Overbeviist Klocheren at have holdt, Men der imod er Klocherens Stæfning om adskillige Poster der iche angaaer, Hovet stæfningen, alt saa finder Rætten \anledning/ af Møinichens proposition at Separere denne Klocherens Holstes stæfning fra Citantens, og bør Sagen saa ledis Separeris og tracteris Hver for sig i følge stæfnemaalernis indhold.

Der paa svarede Møinichen, at efterdi Sagerne ere Separerte, saa maatte det iche mishage Rætten, at Han giorde denne Erindring, Citantens førte Vidner haver iche begge Vudnet om Een Tiid og foruden det haver Hverchen Klocheren eller Hans Kiæriste af dem esket nogen betaling og over alt haver Citantens Vidne Lars til staaet, at da Han leverede de om vudne To skilling Klocherens Kiæriste da sagde til Han, at Han skulde have vederlag derfor paa Een anden Maade, skulle dette nu kaldis et uLovlig Øl sahl, som Citanten haver beraabte sig paa at Klocheren til Een og anden har bortskiænchet Øl for Een *Temelig (Temmelig) Verdie uden betaling at tage og Een Mand der imod ville forære Ham Een gave, som dog iche høyere er af anseelse end To skilling Henskiød Han til Rættens over veyelse, Comparentens Principal veed sig og forsichret ey at have præjudiceret *Herma Petersøn udi Hans Giæstgiverlig næring, ellers forlangede Han Copie af Citantens Indlæg og den producerede Dom, der efter Hand forlangede Sagen udsat til neste Ting, sam/m/e at besvare.

1736: 6

S/igneu/r Steen paa Citantens Vegne refererede sig til sit forige,
Hvor paa Rætten gav følgende Kiendelse.

Afsigt

Den begierte Copie og opsættelse bevilges Klocheren Christian Holst til neste Ting imidlertid skal Rætten paa behørige stæder Notificere den Lov stridige Omgang udi denne Sag Klocherens FuldMægtig Jens Møinichen bruger, paa det Klocheren i Tiide kand være sig *\en/ om* (?: om \en/) Lovkyndig Mand der Hans Sags Partes kand antage og efter Loven forsvare.

Dernest begierede Jens Møinichen at Vidnerne i følge det i Dag producerte stæfne maal maatte an tages for der efter at anviise paa behørige Steder Hvor lidet Herman Petersøn har besørget den Væstre Sunds Lægd efter Gastgieverlig Pligt, og hvorledis Citanten Holst bebyrdis af De reysende.

Mons/ieu/r Thomas Steen paa Herman Petersøns vegne protesterede imod Vidnernis førelse; Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Paa det Klocheren Christen Holst iche skal have Aarsag at sige Rætten blev Ham nægtet, saa tillades Vidnerne at ud sige deris Sandhed, om det der ere stæfnte for, dog imidler tid tilholdes Møinichen Klocherens forsvar at endtholde sig fra al vidtløftighed.

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa de alle bleve udviiste undtagen

Visiteur Halvor Dahl, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at Han Veed fra Bratholmen til Klocheren Christen Holstes Huus holder Herman Petersøn ingen Giæst giver Vare, veed og at der falder tit saa stærch et u-Veyr at de reysende iche kand kom/m/e til Buchen, og at de reysende Ofte maa ligge baade hos Klocheren og andre Bunder, og formedelst slig u-veyr har de liidet Nød.

For indførte Kald og varsel blev afhiemled af Bendix Christensøn og Peder Olsøn begge boende paa Dom/m/edahl begge.

1736: 6b

Anders Knudsøn boende paa Bacchesund udi Sundhorlehn, mødte godvillig uden stæfnemaal <dog> *og (ey?) ved Eed med oprachte Fingre efter Loven vilde giøre noget udsigende, da Han kom frem for Rætten, der for Hand ey blev antagen;

Friderich Mogensøn Leerøen blev indkaldet, formanet om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Hand ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at i forige Tiider haver der boet Een Huusmand paa det stæd Klocheren Christen Holst \boer/, sam/m/e Huus var den Tiid ichun ganske ringe iche anderledis end Folch ved Een Hændelse af u-veyrs overiilelse kunde faa Huus Lyd der, efter den Huusmand Kom Klocherens Christen Holstes Formand Axel Mørch der at boe, baade fornæfnte Huusmand og Axel Mørch solgte undertiden Een tørste drich til dem der tog ind hos Dem, og stundom hafde bem/el/te Huusmand og Axel Mørch iche noget til Folch, Vidnet veed iche at Klocheren Holst paa To Aars Tiid har haft noget Øl at sælge, Vidnet veed og at ofte falder saa stor uveyer ind at de Reysende iche kand kom/m/e til Herman Petersøn i Buchen, Men maa tage ind hvor de først kand kom/m/e til, saa vel hos Klocheren som Andre, ellers veed Vidnet at for 4re *Ugers siden haver der været Folch hos Klocheren og begiert Øl, men den Tiid ey kunde faae, men gich bort og bandte og skiendte;

Mons/ieu/r Jens Møinichen begiærede det beskrevne, som passert er, Hvilchet Rætten bevilgede.

Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Kaases ordre til Fogeden Andreas Jesen at tilholde Almuen de ey giør Herman Petersen i Buchen nogen *unpas i sine Privilegier med videre Datert Bergen d/en 5 Octobr/is 1736.

Sagen Christian Daniel Orning haver ind stæfnt imod Ole Møevigen beroer til neste Ting efter som Tingene saa korte er beram/m/ede og Klochen nu er imod Siuv til med er det hverchen Een Sag Hvor der kand være periculum in mora (fare ved å vente) hos eller af lige beskaffenhed.

Udi Ole Theles stæd sad Hans Hitzøen.

Ole Nielsøn Thæle hafde ladet indstæfne Knud Larsøn Thæle Vidner at anhøre angaaende Knud Larsøn skal have beskyld Citanten for Tiuverie og efter

1736: 7

Vidnernis udsigende Dom at liide tillige at betale Processens Omkostning,
Hvilchet kald og varsel Lænds Manden Simon Michelsøn Schoge og Ingebret Borsøn Søre Tvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede for mere end 14 Dages Tiid at have forkyndt Knud Thæle Selv og talede med Ham i Hans Stue,
Dernest frem stillede Citanten Knud Simonsøn Schoge og Poul Hansen Schoge, der ligeledis ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have ind stæfnt til dette Ting med 14 Dages varsel Ole Hansen Schoge og Hans Olsøn Schoge samt Peder Tissøen at vidne Hvad Knud Thæle har sagt om Citanten.
Udi Peder Tøssøens stæd sad igien i Rætten Poul Hansen Schoge.
Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod indstæfnte
Ole Hansøn Schoge og sagde at Knud Thæle sagde sidste afvigte Som/m/er Ting nogle utilbørlige Ord, men som Knud iche næfnte Citanten, saa blev iche Vidnes udsigende indført siden det angich andre Personer, efter som Citanten ey endnu haver ladet indstæfne de Vidner som haver hørt skields ordene af Knud Thæles Mund,
Saa beroer Sagen til neste Ting, da Citanten haver andre Vidner at give tilkiende, som haver hørt de paa stæfnte ord af Knud Thæle.

Restantzerne for dette Aar bleve oplæste og af Rætten forseylede. Hvilche beløb sig til 32 rd 1 mrk 15 sk.

Ligeledis Restantzerne over Deris Maj/este/ts Smaae Tiende som beløb sig til 1 Rd 4 mrk 6 sk.

Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst og forseylet.

De ordinaire Qvæstioner blev og offentlig giorde til Almuen og forseylet - ligesom paa Schiold.

Lænds Manden tilstod og at have bekom/m/et sin Løn for 1736 Aar og at Ham var got giort Munderings Penges tilsvarelse og 3 Løber.

Almuen tilstod af Qvalvoge Schoge tilhørende svaris Aarlig 48 sk og Thæles 32 sk.

Sluttelig blev Lau Ræts Mænd for Aar 1737 opnæfnte. 1. Rasmus Bielcherøen, 2. Mons Golten, 3. Jens Vindenæs, 4. Ole Spield, 5. Anders Bildøen, De nye 1. Hans Simonsøn

Schoge, 2. Søren Michelsøn Golten, 3. Hans Voge, Hvilche bør beviise at De haver af lagdt Deris Lau Ræts Eed for Lau-Manden, da de til Rættens betienning skal antages,
Hvor nest Rætten blev ophævet.

1736: 7b

Herløe

Anno 1736 d/en 22 Octobris blev holdet Høste, Skatte og Sag Ting med Herløe Schibreds Almue paa Ting stædet Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Anders Jesen, De Eed svorne Lau-Ræts Mænd, 1. Johannes Baarsøn Kaalevaag, 2. Ole Frechau var i Clemet Hauchlands stæd, 3. Ole Andersøn Houchland, 4. Jan Thomæsøn Kraagaas, 5. Anders Hansøn Hopland, 6. Michel Johansøn Mæland, 7. I Rasmus Græsdahls stæd, Jens Olsøn Hæsdahl, 8. Michel Olsøn Goustad tillige med Bøyde Lænds Manden og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn, blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning, som paa Fol/io 1 er extrahert der nest

Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøns Qvittering af 2den Junij 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lavsøn paa Een Fieren deel Vog Fisk udi gaarden Stuure til Ole Johannissøn. Datert Herløe gaard d/en 1 Dec/embris 1735 Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato,

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm til Niels Johannissøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Fosse med Condition at Niels Johannissøn paa bem/el/te Brug skal forsiufne sin g/am/l/e/ Fader Johannes Michelsøn og Moder. Datert Hoops gaard d/en 7de Martij A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Jensøn Ryland til Peder Olsøn paa Tolv M/archer Smør og Fire Kander Malt udi gaarden Eicheland. Datert Ryland d/en 21 Decembris A/nn/o 1734 Her ved fulgte Læylændingens Revers. ey L: T.

Den 23 Octobris blev Rætten igien sadt.

Bøxel Sædel udgiven af Anders Bastesøn Røesetter til Christen Bergesen paa Et Pund Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Røesetter. Datert Frechau d/en 23 Octobr/is A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel paa Her/r Justitz Raad Krogs vegne udgiven af Zacharia Fæster til Tron Pedersøn paa Halv anden Løb Smør udi gaarden Asch for et Aaremaal, som er Tre Aar. Datert Hoops gaard d/en 8de Decembris A/nn/o 1735 Herved fulgte Læylændingens under tegnede Revers. L: T. ey B.

Mad/a/me Etche S/a/l/ig/ Haslops Contra Ole Bragstad.
vide Protocollen Fol. 370.

Paa Citantindens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn og frem lagde i følge Rættens seeniste forafskedigelse den der udi reqvirerede bereyning over hvis Rettighed den indstæfnte Ole Bragstad Aarlig og til denne Tiid bør svare, Hvilchen er Conform med den afreyning,

som Citantinden i nærværelse af Lændsmanden har giordt med Ole Bragstad i Hendes eget Huus og blev skrevet [i?]

1736: 8

Hans Landskylds Bog undtagen for saa vidt dette inde værende Aars Landskyld, som Reigningen til slutning indbefatter angaaer, Hvilchen Post Comparenten indstillede til Rætten Hvor ved den kand og bør følges eller iche;

Den indstæfnte Ole indre Bragstad blev ved Sagens foretagelse lydeligen 3de gange paaraabt, Men Han hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt; i Hvis anleedning Ottesøn ville formode og paastaae at Sagen nu uden videre ophold vorder med endelig Dom expederet aller helst, da Ole Bragstad, den Tiid sig nu seeniste Ting var i Rætte iche hafde nogen indsigelse imod Søgningen, Men der med acqviescerede og selv paahørte, at Sagen til dette Ting blev udsadt, lige som og Citantinden Kraftigst paastaaer at Han var der tilfunden at fra vige Jorden og at betale den Landskyld og Rættighed Han i saa Mange Aar sig selv haver paadraget tillige med Processens forvoldte Omkostninger, Hvor om Han refererede sig til stæfnemaalet og Hvis i Rætte lagde er.

Der paa Rætten gav følgende

Afsigt

Den ind stæfnte Ole Indre Bragstad finder Rætten for billigt at bør foreleggis til neste Ting sin Bog at producere, paa det Rætten af Ham kand høre og af Bogen see om den afreyning, S/igneu/r Ottesøn foregiver at være giort imellem Citantinden og Citatum, er Conform Loven og Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordninger, samt om Den indstæfnte noget imod bem/el/te afreyning har at indvende, alt saa foreleggis Ole Indre Bragstad her ved af Rætten at møde og sin Bog udi Rætten producere tillige med at erchlere om Han noget i Sagen enten paa Een eller anden Maade kand have at sige.

Claus Lampe Contra Michel Blom

vide *fo 371

Stephen Lax begierede Anstand i Sagen til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Matthis Rasmusøn Contra Jacob Hansøn Thurøen,

Citanten Matthis Rasmusøn mødte selv for Rætten producerende Een skriftlig stæfning Datert Sollesvig gaard d/en 26 Septem/bris som for Rætten lydeligen blev oplæst,

1736: 8b

Hvilchet Kald og varsel Niels Michelsøn Volle og Helje Johannissøn Espetvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Jacob Hansøn Thurøen med mere End 14 Dages varsel.

Dend indstæfnte Jacob Hansøn Thurøen mødte selv for Rætten til med Fuldmægtig Procurator Hans Ottesøn, som fore stillede at Mons/ieu/r Matthis Rasmusøns indrettede stæfne maal formeentlig iche findes Lovlig eller at kand paa gielde den indstæfnte Jacob Thurøen, som derudinden søgis og tiltalis for noget, som imellem Citanten og Een Anden Mand den ind stæfnte aldelis u-vedkom/m/ende til efter levelse er bleven sluttet og Contraheret, Hvilchet med desen videre omstændigheder i anleedning af Stæfne maalet Han har forfattet udi et skriftlig Indlæg af gaardags Dato, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Niels Erichsøn Lochøe mødte og efter stæfne maalet for Rætten producerede det paa stæfnte Skiøde. Datert gaarden Sollesvig Dend 28de Septembr/is 1729, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Citanten Matthis Rasmusøn svarede til Jacob Hansøns indlæg, at den Fordring, som Jacob Hansøn beraaber sig paa at have til gode er gandske u-rigtig, Men er for nogle Aar indstæfnet bleven af Citanten paa Reigning skyldig værende 24 Rixdr, som Reigning der for i Rætten skal befindes, og Citanten hos den ind stæfnte har tilgode endnu. Der nest frem lagde Citanten et Indlæg Datert Frechau d/en 23 Octobr/is 1736, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Procurator Hans Ottesøn paa den indstæfntes vegne replicerede at Han fornem/m/er noch det Citanten vil grunde sit u-rimelige søgemaal paa Loven, Men Han har dog aldrig kundet næfne eller skal kunde Citere nogen Articel der af, som kand give Ham mindste Biefald, Thi om Han har solgt det Han ey kand hiemle,

1736: 9

Faar vel kom/m/e Ham selv og iche Jacob Thuurøen til Last, saa som Jacob Thurøen vel iche kand betages imod Loven, den rettighed Han som Een Bøxel Mand til kom/m/er, saa vel til Jorde Parten Han paa boer, som under liggende Laxe vaager aller helst Han sam/m/e for sin Lives Tiid haver bøxlet, Hvilchet beviises med den Ham af Casper Rich under dato 12 Martij 1721 med deelte Bøxel Sæddel som blev producert og for Rætten oplæst;

Citanten refererte sig til sit indgivne og formeener at Jacob Hansøn iche haver efter Levet den Ham af Casper Rich med deelte Bøxel Sæddel, Vil allene forvente Rættens kiendelse,

S/igneu/r Ottesøn til slutning sagde, at der vel intet paa Een blot formeening kand reflecteris paa, at Een Mand der efter skulle føris i u-nøttig Proces, og altskiøndt Jacob Hansøn udi sit Indlæg har begiert Sagens udsættelse for at udstæde Contra stæfning, saa ville Han dog see paa Sagens skyndigste expedition og at Han ved Dom vorder fri funden for Citantens u-Lovlige søge maal, og Citanten der for vedbørlig efter forordning af 23 Decembr/is 1735 maa vorde anseet, imidler tid vil Han dog have reserveret sin prætention ved uparte Sag og Søgning at indtale hos Citanten formodende at blive tillagte de foraarsagede Omkostninger i denne Sag.

Citanten refererede sig til sit forige.

Mons/ieu/r Zacharias Fæster frem kom paa Her/r Justits Raad og Lau Mand Knagenhielms vegne og gav til kiende at Her Justits Raad Knagenhielm hafde til dette Ting ved Lænds Manden Anders Tvedt samt Clemet og Niels Hougland Ladet ind stæfne Een Hans Læylænding Eilert Larsøn boende paa gaarden Tvedt paa Aschøen først for 2de Aars resterende Landskyld og der om Hans Landskyld Bog i Rætten at Producere, for 2det for Aaboed paa Hans paa boende gaarde Partes Huuser, anseet for 12 Rixdr 3die for Han iche haver udsaaet sin ager ey heller afslaaet græsset, 4. for Han iche har holdet sin giærdes gaard ved lige, i hvor vel Han der om er advaret.

1736: 9b

For det 5te Fordi Han forhugger Skoven 6te Lever uforliigelig med sin Grande og Naboe med Trudsel banden og skienden, saa Han iche er Grand Hævd, og alt saa haver Laug Manden opsagt Ham gaarden og af sin godhed tilbøden Ham sin første Bøxel igien.

Den ind stæfnte Eilert Larsøn blev efter Loven paa raabt, men ingen mødte paa den ind stæfntis vegne ey heller var nogen af Varsels Mændene til stæde til at af hiemle stæfne maalet,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som Hverchen den indstæfnte Eilert Larsøn møder Selv og vedtager Stefnemaalet, Varsels Mændene iche heller ind finder sig at af hiemle Stefne maalet Den indstæfnte Lovlig at være forkyndt, Alt saa Hvad den resterende Landskyld og uforligelighed angaaer Hen viises Sagen til nytt stæfne maal for denne Ræt, Men De Øvrige 4 paastæfnte Poster Henviises til Aastæden.

Justits Raad Knagenhielm Contra Rasmus Nielsøn Fromereide.

Justits Raad og Laugmand Knagenhielm hafde ladet indstæfne Rasmus Nielsøn boende paa Fromereide for resterende Landskyld og 4de Penge, saa og at producere sin Landskylds Bog i Rætten til Sagens oplysning og at erstatte Processens Omkostning,

Hvilchet Kald og varsel Lænds Mand Anders Tvedt og Skafferen Niels Volle Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Rasmus Nielsøn selv med mere [end] 14 Dages Tiid.

Den indstæfnte mødte iche efter paa raab Hvorfore Han foreleggis af Rætten at møde til neste Ting.

Niels Erichsøn Lochøen Contra Jacob Thurøen

Citanten Niels Erichsøn producerede Een Stefning imod Jacob Hansøn Thurøen, som for Rætten Lydeligen blev oplæst datert Laachøen d/en 1 Octobris 1736.

Hvilchet kald og varsel Skafferne Niels Volle og

1736: 10

Helje Johansøn Espetvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for 14 Dage [siden] udi Jacob Hansøn Thurøens Huus og talede med Hans Søn,

Der nest frem lagde Citanten et Indlæg Datert Frechau denne dag, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Paa Jacob Thurøens vegne fremstillede S/igneu/r Hans Ottesøn sig tillige med Citato Selv, og sagde, at Rætten selv befinder, Hvor ledis stæfnemaalet mere hen sigter til Matthias Rasmusøns end den saa kaldede Citants fordeel lige som og at Han nemlig Matthis Rasmussøn er den der stæfnemaalet saa vel som det frem lagde Indlæg selv har forfattet, Ventelig efter eget behag og forvendtende Nødte, Men Hvad Frihed Mons/ieu/r Rasmusøn haver til at lade sig bruge i slige Casu følgelig Forordning af 19 Aug/usti 1735, det veed Conparenten iche og Hvorfore Han den post vil overlade til Rættens overveyelse, i Øvrigt anseer Han Citantens søge maal aldelis u-Lovmæssig, saa som Han iche til det Rætte stæd har indkaldet Jacob Hansøn, Hvor om Han udførligere exprimerer (uttrykker) sig udi sit i Rætte lagde Skriftlige indlæg, af gaards Dato, der for Rætten lydeligen blev oplæst. Der nest begierede S/igneu/r Ottesøn at \i/ den af Matthis Rasmusøn indstæfnte Sag producerte Bøxel Sæddel og i denne Act maa blive indført;

Citanten paastod at Hans indstæfnte Vidner maatte tages udi Eed og af legge Deris Vidnisbyrd,

S/igneu/r Ottesøn protesterede imod de saa kaldede Vidners førelse, saa som Stefne maalet Hverchen inde holder at de nogen forchlaring under Eed skal af legge eller den indstæfnte der til varslet at høre forbem/el/te Vidners udsigende.

Citanten ved Matthis Rasmusøn lod indføre at Hand lod aldting beroe paa Dommerens Skiønsomhed.

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

I følge Lovens 1 Bogs 16 Capitel Henvises Sagen til Aastæden Hvor Vidnerne og kand blive af hørte, og efter som S/igneu/r Matthis Rasmusøn haver Concipert (avfattet) baade

stæfningen og Indlægget for Citanten saa bør Hand erstatte Citanten denne Processes i førte Omkostning

1736: 10b

Med 1 Rd 3 mrk i følge Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigst udgangne Forordning af dato 19 Augusti A/nn/o 1735.

Udi Sagen af Matthis Rasmusøn indstæfnt imod Jacob Hansøn Thurøen blev kiendt, som følger.

Dom.

Af den her udi Sagen paa Jacob Hansøn Thurøens vegne frem lagde Bøxel Sæddel udgiven af Casper Rich til Bemeldte Jacob Thuurøen. datert Bergen d/en 17 Martij A/nn/o 1721 og Ting lyst d/en 28 Julij nest efter, sees, at Den ind stæfnte Jacob Hansøn haver Bøxlet af bem/el/te Rich 1 Pund Fisk udi gaarden Thurøen tillige med Een anpart udi dend bem/el/te gaard tilhørende Laxe vaag, uden al reservation eller nogen Condition for Eyeren, Sam/m/e Bøxel Sæddels indhold haver Matthis Rasmusøn iche beviist den indstæfnte Jacob Hansøn i ringeste Punct haver over traad, alt saa kand iche Det Schiøde Matthis Rasmusøn haver udgivet til Niels Lochøen Sveche bem/el/te Bøxel \Seddel/ i Mindste Maader, i Henseende Bøxel Sæddelen er 8te Aar før Skiødet udgivet, thi Schiødet er først udgivet d/en 28 Septembris A/nn/o 1729, Matthis Rasmusøn har iche heller beviist her i Rætten at nogen Contract om Laxe Leverance haver været oprettet imellem Ham og Jacob Hansøn, Langt Mindre er det af Matthis Rasmusøn bleven imodsagt at andre haver givet mere for Lax end Jacob Hansen af Ham har bekom/m/et:

Hvor fore ieg kiender for Ræt, at naar Matthis Rasmusøn vil betale Jacob Hansøn saa meget for Een Lax efter størelse som Jacob Hansen kand faae af andre er det billigt og tilbørligt at Matthis Rasmus[øn] bør nyde Laxen der fanges af Jacob Hansen \i Hans Bøxlede Vog/, Hvor fore Rætten tilfinder Jacob Hansen at Han først skal til byde Matthis Rasmusøn Laxen Hand vil sælge, vil da Matthis Rasmusøn iche give saa meget for Den som

1736: 11

Jacob Hansøn kand nyde efter Marche gang hos andre, da tillades Jacob Hansen Laxen at selge hvor hand vil.

Processens Omkostning op hæves paa begge sider.

Dend 23 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Tollef Tollefsøn Contra Anders og Matthis Neder Tvedt

Paa Citantens vegne sagde Niels Volle at Sagen Var forliigt, Hvor \fore/ stæfne maalet ophævis.

Fogeden Andreas Jesen hafde ladet ind stæfne Johannes Herlever fordi Han haver over faldet Michel Kielstads Kone Ved Herløe Kirche Mariæ Besøgelses Dag, saa og for uLyd Han giorde i Kirchen, nemlig Herløe Kirche, da Præsten stod for Alteret og Messet Evangelium, Der om at Vidne ere ind stæfnte Niels Paulsøn Toft og Ole Ryland, og sam/m/e at an høre er Johannes Iversøn Herløvær Varslet.

Hvilchet Kald og Varsel Lænds Mand Anders Tvedt og Skafferen Niels Volle ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Vedkom/m/ende for mere end 14 Dages Tiid siiden,

Michel Kielstad hvis Kone skal være overfaldet var og selv til stæde ved Rætten.
Af De indstæfnte Vidner mødte ichun Et nemlig Ole Olesøn tiennende paa gaarden Ryland hos Enche Marthe Hans Daatter, for Ham blev Eeden af Lov bogen Lydeligen oplæst og behørig formaning til Ham giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Hand ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Mariee Besøgelses Dag sidst afvigte saae Vidnet at den indstæfnte Johannes Herlever stod i Herløe Kirche Fierde Stoel fra Alteret, og slog med sin Haand i stolen og røstede sig, over saa dan Johannes Herlevers op førsel under Messen bad Præsten Klocheren af Kirchen skulle ud føre Johannes Herløver, som var Druchen, dog fulgte Johannes Herlever strax med Klocheren saa vidt Vidnet Kunde fornem/m/e, lidet efter Klocheren hafde udleed Johannes Herlever saae Vidnet Michel Kielstads Kone kom grædendes ind udi Kirchen og Johannes Herlever efter Hende, strax vente Johannes igien og gich ud af Kirchen;
Efter som det Eene ind stæfnte Vidne Niels Paulsøn iche møder saa foreleggis Ham her ved af Rætten under 20 Laad Sølvs Bøder at møde og vidne, da Lænds Manden

1736: 11b

Til bem/el/te Tiid de andre navn givne Vidner samt andre Vidner der kand opspørgis haver Lovlig at ind kalde, og Johannes Herlever sam/m/e at anhøre lovlig varsel; til neste Ting.

Der nest blev raabt om nogen flere Sager vare at frem føre, Men ingen frem kom med nogen.

Restantzerne for Dette Aar bleve oplæste, Hvilche beløb sig til 146 Rd 2 mrk 2 sk.

Restantzerne over Kongens Smaa Tiende beløb sig til 9 Rd 2 mrk 15 sk.

Selv Eyer Mandtalet blev ey vel oplæst Men da det blev efterseet befandtes det at være *udrigtig ved det nogle Bord paa Deris gaarder og Fogeden dog iche hafde anført dem udi bem/el/te Mandtal, som d/en 19 Octobr/is 1733 hafde ladet deris Skader her paa Tinget publicere, Hvorfore bem/el/te Mandtal saavel over Schiold Skibred som Sartor og dette blev af Heel Lau Rætten efter at det med Een Traad saaledis var igiennem truchen at ingen forandring der udi kand skeed, forseylet, sam/m/e Mandtal tog og Sorenskriveren til sig til at referere paa behørige stæder.

Angaaende Florvaags Mølle svarde den nerværende Almue at den i Mange Aar har ligget øde - ligeledis at Ass/esso/r Lovsøn boer paa Herløe og der holder Dug og Disk.

Dernest blev de ordinaire Qvæstioner i følge Skatte Forordningen giordt til dette Skibreds Almue ligesom i Schiold og Sartor blev svaret.
Dog blev der sagt at udi Vaar sild Fiskeriet fandt opsidderne paa gaarden Rong 2de Oxe Hoveder med Viin; Hvilche de hafde indlevert til Toldforvalter Floes.

Lænds Manden Anders Tvedten til stod inden Tinge at Han sin Lænds Mands Løn for Aar 1736 haver bekom/m/et efter Qvitteringens indhold under Denne dags dato og at Ham Var got giort Munderings Penges til svarelse af 3 Løber Smør.

Sluttelig blev Lau Ræts Mænd op næfnte, som Aar 1737 skal betienne Rætten, 1. Siur Kiærgaard, 2. Jacob Vig, 3. Vincentz Toschvigen, og af de Nye: 4. Elling Bastesøn Tvedt, 5. Niels Magnesøn Fromereide, 6. Mons Nielsøn Hegernæs, 7. Michel Jonsøn Fusanger og

8de Ole Olsøn Rong, Hvilche sidste Deris Lau-Ræts Eed efter Loven haver at af legge, da de der efter til Rættens betienning skal vorde Antagne.

1736: 12

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Anno 1736 d/en 26 Octobris blev holdet Høste Skatte og Sage Ting for Hossanger Skibreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Fogeden Andreas Jesen de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Hatland, 2. Johannes Noraas, 3. Ole Nonaas siug i Hans stæd Niels Svennem, 4. Ole Grønnaas, 5. Knud Getreim, 6. Ole Byseim, 7. Magne Hatland, 8. Johannes Lostad og Bøyde Lænds Manden Niels Hannistvedt med mere Ting søgende Almue,

Hvor da først Rætten blev Liust, der nest oplæst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning, som paa Folio 1 findis extrahert.

Bøxel Sæddel udgiven af Magister Jørgen Harboe til Torbiørn Jørgensøn Helgeland paa Et Pund Smørs Leye udi gaarden Oxendahl Vangens Præsteboe beneficert Datert Vangen Præste gaard paa Vos d/en 23 Augusti A/nn/o 1736 Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Stifts Proust Peter Matthisøn Thanche til Johannes Erichsøn paa den 3die Deel udi gaarden Fosdahl, som Er 1 Pund og 6 merker Smør, siger Et Pund og Sex M/archer Smør. Datert Bergen d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1736. den Rætte Landskyld 1 P/und S/mør og 8te Kand/er Malt.

Den 27 Octobr/is blev Rætten igien sadt.

Schiøde udgivet af Magne Johansøn til Sevre Envoldsøn paa Et halv Pund Smør og Een halv Mæhle Malt udi gaarden Moe. Datert Hoshofde d/en 27 Octob/ris 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Sevre Envoldsøn til Johannes Johannissøn paa Et halv pund Smør og Een halv Mæle Malt udi gaarden Moe Datert Hoshofde d/en 26 Octobr/is 1736.

Bøxel Sæddel udgiven til Jacob Olsøn af Joen Fieldskaal Nesset paa 1 Pund og Aatte Marcher Smør, samt Tii og To Tredie Deel Kande Malt udi gaarden Søre Møching datert Hoshofde d/en 26 Octobr/is 1736.

Skifte brevet efter Ingebret Olsøn saa vidt Jorde godset angaaer Datert Aaseim d/en 28 Junij A/nn/o 1736.

Skifte Brevet efter Kari Niels Daatter saa vidt Jorde godset Angaaer. Datert Bircheland d/en 28 Junij A/nn/o 1736.

Elling Byseim Contra Lænds Mand Niels Hannistvedt
vide gl. Prot. fol. 362.

Ved Sagens paaraab mødte Citanten tillige med den indstæfnte, som Producerede Et Indlæg

1736: 12b

Datert Bergen d/en 12 hujus, Hvilchet for Rætten blev lydelig op læst,
Paa Spørgsmaal af Rætten tilstod Saa vel den ind stæfnte Lænds Mand og Citanten at de 10 Rixdr 2 mrk 4 sk, som her er stæfnt for, reyser sig af et Kiøb, som er giordt om noget Jorde Godz Lændsmanden haver Citanten Elling Byseim afKiøbt;
Dernest tilspurgte Rætten Lænds Manden hvor fore han ey i Mindelighed Vild betale de 10 Rd 2 mrk 4 sk Elling Byseim ham haver ind stæfnt for? Der til Lænds manden replicerede: at den Dom som Anno 1725 d/en 7 Maij her for Rætten er afsagt, og nu er frem lagd, Hvor ved Han er tilfunden med flere da udi Sagen interesserede at betale Citanten og Hans Interessenter 14 Rd 1 mrk 11 3/7 sk, finder Han sig fornermet ved, der for haver Han indehold de paa stæfnte 10 Rd 2 mrk 4 sk, I Meening Citanten Elling Byseim 7 Rd der af godvillig skulle villet Lade sig Decourtere de Øvrige indstæfnte 3 Rd 2 mrk 4 sk, har Han altiid været villig til at ville betale;
Rætten tilspurgte begge Parter om de noget Videre i Sagen haver at sige, Hvor til de svarede iche andet end Hvad for hen af Dem er bleven i Rætte bragt,
Hvor paa blev kiendt som følger.

Dom

Efter som Lænds Manden Niels Hannistvedt Selv her for Rætten haver til staaet at de 10 Rixdr 2 mrk 4 sk, Citanten Elling Byseim Ham haver stæfnt for reyser sig af Eet Kiøb, som Han med Citanten om noget Jorde godz haver sluttet, paa Hvilchet Kiøb det paa stæfnte 10 Rixdr 2 mrk 4 sk rester, saa Kand Rætten iche biefalde Den indvending Lænds Mand Niels Hannistvedt udi sit Indlæg haver formerit imod Citantens Fordring. Men Kiender for Rætt; At 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse til Citanten Elling Byseim bør Lænds Mand Niels Hannistvedt betale de paa stæfnte 10 Rd

1736: 13

To march og 4 sk med Rente fra Kiøbets Dato indtil betaling sker, nem/lig Fire pro Cento og udi Processens Omkostning 5 mrk og 14 sk under nam og Execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

Restantzerne for dette Aar blev oplæst, og forseiglet, Hvilche beløb sig til 101 Rd 1 mrk *112 (12) sk.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forsey[let] dog blev 2des Nafne indtegnet som var udeluchet, der paa forseylet.

De ordinaire Qvæstioner blev og giordt til Almuen, som paa de andre Ting, saa vidt dette Skibred angaaer.

Hvad gaarden Ladstad angaaer, da blev svaret at ingen forbedring var skeed, men snare (saare?) forverring.

Lænds Manden Niels Hannistvedt tilstod at have faaet sin Løn for dette Aar og Andet lige som de andre Lænds mænd.

Sluttelig blev opnæfnt Lau Ræts Mænd for Aar 1737. Af De gamle 1. Haldor Byseim, 2. Elling Byseim, 3. Børge Litland, 4. Arne Rosland, 5. Erich Rosland, 6. Erich Jonsøn Rosland og 2de Nye 7. Baste Monsøn Grimstad, 8. Niels Larsøn Aaseim, Hvilche Deris Eed, før de antagis, haver for Lau Manden at af legge.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Echanger

Anno 1736 d/en 29 Octobris blev holdet Høste Skatte og Sage Ting paa gaarden Eide med Echanger Skibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andres Jesen De Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Knud Yttre Eide, 2. Anders Totland, 3. Lars Øvre Eichnæs, 4. For Fuse Vadtzel var Ole Olsøn Yttre Eide, 5. Ole Eseim, 6. Niels Eseim, 7. Mons *Toltand (Totland), 8de Magne Biørge med mere Ting søgende Almue og Bøyde Lænds Manden,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Maj/este/ts Høje nafn blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste forordning, som paa Folio 1 findes extrahert.

Bøxel Seddel udgiven af Magister Casper Rømer til Knud Johansøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Qvinge Dom Kirchens Capellan beneficert. datert Bergen d/en 12 April 1736. Vedfulgte Revers. L: B.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til Hans Arnesøn paa Atten Marcher Smør og Halv anden Qvarter Malt udi gaarden Klef. Datert Sandvig d/en 2 Martij 1736. Ved fulgte Revers. L: B.

Efter at Skatterne Vare oppebaarne blev raabt om nogen hafde Sager at føre i Rætten men ingen sig indfandt.

Aschild Knudsøn Faristvedt og Rasmus Siursøn Øvre Herland frem viiste Een Huud af Een Biørn, som de med flere 14 Dage ungefæhr efter S/anc/te Hans Dag sidst afvigte hafde Skudt paa Øvre Herlands *Bue (Bøe) March.

Restantzerne for dette Aar bleve oplæste, Hvilche beløb sig til 135 Rd 4 mrk 2 sk.

1736: 13b

Selv Eyer Mandtalet ligeledis.

Og de ordinaire Qvæstioner til dette, som til forige Skibred der giort af Fogeden.

Restantzerne over *Kongs og Smaae Tienden blev og oplæst, sam/m/e beløb sig til 3 Rd 3 mrk 14 sk.

Lænds Mand Magne Eseims Qvittering for sin Løn blev fremvist af Fogeden - af denne Dags Dato.

Lau-Ræts Mænd blev og opnæfnte for Aar 1737 1. Børge Yttre Eidsnæs, 2. Johannes Øvre Echanger, 3. Ole Nielsøn ibiden, 4. Aamund Lie, 5. Elling Lie, 6. Ole Lie, Nye, 7. Anders Nielsøn Toft, 8. Ole Nielsøn Toft, Hvilche Deris Eed for Lau-Mand haver at aflegge før de antages til Rætten,
Der paa blev Tinget op hævet.

I/n N/omine J/esu
Arne Schibred

Anno 1736 d/en 16 Novembris blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting for Arne Schibreds Almue paa Ting stædet Yttre Arne nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eed svorne Lau Ræts Mænd, 1. Niels Helle, 2. Erich Fogstad, 3. Halsteen Rødland, 4. Johannes Rødland, 5. Johannes Vesterlie, 6. Mons Hitland, 7. Ole Fosmarch, 8. I Johannes Helles stæd Mons Johansøn Helle tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt og Anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn blev først Ting lyst,
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning, som paa Folio 1 findes extrahert
Der nest

Schiøde udgivet af Margrethe Hans Daatter til sin Søn Jan Nielsøn Aars paa et Huus udi Lille Sandvigen. Datert Sandvigen d/en 17 Octobr/is 1732.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Told forvalter Garmans til Jan Nielsøn Commendeur paa Een grund udi Sandvigen ved Knud Thoersøns grund efter Bøxel Sæddelens videre udviis. datert Bergen d/en 25 Novembr/is 1730.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Jan Nielsøn Aars paa Een Huuse Grund i Store Sandvigen, Hvor paa staaer Et Huus som Han sig 1732 af Christian Hansens Enche sig haver til kiøbt nest ved Ingebrecht Larsøns Enches Huus, Hvor til og er Een Liden Kaal have med Condition at Han upaamindt Hver S/anc/t Michels dag der af skal svare *Aalig (Aarlig) grundeleye 1 Rd, des foruden med De andre Sandvigens Bosiddere svare arbeyde og fløtning under Store Sandvigen, og om grunde Leyen iche udi 3 Aar blev betalt, da skal grundeleyen af bem/el/te Plads enten in duplo betales, eller denne Bøxel Sæddel være kraftis Løs. Dat/ert Bergen d/en 13 Novembr/is 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/ame Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans

1736: 14

Til Johannes Monsøn Frechau paa Een Fierde Part udi det oprøddede Laxe værp under gaarden Tellevigen paa Østre side Klouenæsset, efter dets videre udviis datert Bergen d/en 2 Octobris 1736.

Den 17 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Odels Løsnings Ræt til ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt udi gaarden Arnetvedt Lod Michel Olsøn lyse. Datert Yttre Arne d/en 17 No/vem/br/is/ 1736.

Schiøde udgivet til Halsteen Rødland af Jørgen Jordahl, Ole Selvig og Ole Søraas paa 20 3/5 Merker Smør og 17 Kander Malt udi gaarden Søre Qvame. datert Yttre Arne d/en 16 Novembr/is 1736.

Schiøde udgivet af Niels Bruraas og Mons Tertnæs til Johannes Eichaas paa 18 ½ Merker Smør udi gaarden Angeltvedt. Datert Yttre Arne d/en 17de Novembr/is 1736.

Arfs og Gields fra gaaelse efter Niels Jensøn Aars udgiven af Enchen Johannes Svart og sønnen Jens Nielsøn Aar. Datert Sandvigen d/en 14 Novembr/is 1736.

Tønnes von Busch contra Ahasverus Jæger
vide Fol: i den gamle Protocols 364

Paa Tønnes von Buschis Fuldmægtiges Procurator J: S: Cramers Vegne mødte Procurator Jacob Preus og producerede Rættens eragtning paa det vedbørlige stemplet Papier beskreven given, Hvilchen den 11te Octobr/is sidst leden ved de 2de Mænd Berent Jacobsøn og Iver Monsøn for indstæfnte Ah: Jæger er bleven forkyndt paa Hans Boepæl, forbem/el/te Varsel præsenterede Comparenten for Rætten til denne sidste givne Varsels af hiemling, Som og blev ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af Berent Jacobsøn og Iver Monsøn af hiemled at have forkyndt for bem/el/te Jæger lige som deris paa Foreleggelsen tegnede Paaskrift udviiser,

Paa den indstæfnte Jægers vegne mødte Rasmus Jensøn Logerende i Bergen og frem lagde et indlæg datert Bergen d/en 15 Novembr/is sidst afvigte under skreven paa Ahasveri Jægers vegne af Procuratore Johan Reutz, Hvilchet for Rætten lydeligen blev oplæst.

Mons/ieu/r Jacob Preus der imod svarede, at Han Kiender iche den nu frem stillende Person Rasmus Jensøn som heller iche har legitimeret sig Authorizeret af Stædets Høye og respective Øvrighed for og imod nogen at gaae i Rætte, ia end iche at Han er udi indstæfnte Ahasverus Jægers eller Johan Reusis Tienniste og \ej/ forsiufnet fra enten af dem med nogen Fuldmagt, thi formoder Preus sicher i allerunderdanigst følge af den

1736: 14b

Kongl/ig Forordning, der Hanler om Hvem der egentlig maa gaae i Rætte saa vel for Bye som Bøyde Tinge, samt Andre ober Rætter at form/el/te Rasmus Jensøn iche bliver admitteret at staae i Rætte udi denne Sag, og som Sagen efter Hvis for hen ved dens anhængig giørelse er bleven i Rætte lagd findes reede og klart, saa at den indstæfnte Jæger der imod intet kand have at indvende uden til ydermere udflugt ophold Tiids og Penges Spilde, Hvilchet ald vil kom/m/e den ind stæfnte til Last, saa i hen seende til at den Indstæfnte haver faaet Lovlig varsel til sidst afvigte Som/m/er Ting, og nu atter igien med mere end 4 ugers varsel til nerværende Ting under og i Hvilchen Tiid den indstæfnte Jæger haver haft overflødig Tiid noch at besørge til sit forsvar imod Søge maalet, om Han ellers noget hafde, protesterede Preus paa Endelig Dom i Sagen, og til den Ende producerede Special Reigning paa Processens Omkostninger i Sagen, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Og der paa af Rætten givet følgende

Eragtning.

Efter som Procurator Johan Reutz saa vel paa egne som den indstæfnte Ahasveri Jægers vegne haver Lyst deris Lovlige forfald ved Skriftlig indleeg af 15 hujus, saa tillades Ham den begierte Anstand udi Sagen, paa det Jæger, som efter Reutzes Indlægs Medfør skal være udi Kongelige Forretninger paa Læhden, ey skal sige sig af Rætten at blive over iilet.

Diderich Clasøn *conti Dito Jæger.

Fol. 364

Procurator Jacob Preus paa Procurator J: S: Cramers vegne, som Fuldmægtig for Citanten Diderich Clasøn producerede Een foreleggelse for indstæfnte Ahas: Jæger, Sam/m/e blev af hiemled ved de 2de Mænd, som udi forige sag af hiemlede Rættens eragtning, under deris Corporlig Eed, og i Øvrigt refererte sig til sin i forige Sag Sc: (altså, d.v.s.) Tønnes von Busches giorde protest, der nest fremlagde Mons/ieu/r Preus Een Special Reigning paa Cramers vegne over Omkostningerne i denne Sag beløbende sig til 8 Rd 5 mrk 14 sk,

Paa Ahasverus Jægers vegne

1736: 15

Lod Procurator Johan Reutz ved sam/m/e Person Rasmus Jensøn Rætten insinuer et indlæg af sam/m/e Dato og indhold, som i første Sag,

Hvor paa Rætten gaf følgende

Afsigt.

Rætten refererer sig til sin udi Sagen af Tønnes von Busch contra Ahasverum Jæger indstæfnt givne Eragtning og forbliver det der ved.

Procurator Jacob Preus contra Dito Jæger

vide Fol: gl: Prot: 365

Citanten Procurator Jacob Preus mødte Selv og producerede Een foreleggelse forkyndt Ahasvero Jæger, som af forn/æfn/te 2de Mænd Berent og Iver Eedelig blev af hiemled, der nest frem lagde Citanten Een Special Reigning over denne Sags Omkostninger og igien tog sin udi første Sag giorte paastand, udi denne Sag lod Procurator J: Reutz ligeledis ved Rasmus Jensøn frem legge et Skriftlig Indlæg paa Jægers vegne af forbem/el/te Indhold, som de andre 2de udi nest forige Sager,

Hvorfore Rætten og bevilgede Jæger anstand i denne Sag, som udi nest forige efter sin givne Kiendelse.

Jesper von de Velde Contr: Ahasver: Jæger

vide Fol: 365.

Procu: J: Preus paa Citantens vegne frem lagde i denne Sag imod Jæger Een foreleggelse som af forn/æfn/te 2de Mænd Berent og Iver blev af hiemlet, ligeledis Een Reigning over Sagens Omkostninger og igien tog sin udi første Sag formerte paastand, af Rasmus Jensøn for Procurator Reus blev Rætten tilstillet et indlæg Hvor udi i lige, sam/m/e begieris, Og forestilles, som i forige Sager,

Hvor fore Rætten den begierte Anstand bevilgede efter sin i første sag givne Afsigt.

Jens Møinichen cont: Jæger

vide Fol: 365

Paa Citantens Vegne Producerede Procu: Jacob Preus Een foreleggelse forkyndt for Ahasvero Jæger, som Eedelig blev af hiemlet af fornæfnte 2de Mænd Berendt og Iver, der nest producerede Mons: Preus Et Indlæg og Een Special Reigning over denne Sags Omkostninger beløbende sig til 14 Rd 3 mrk 12 sk,

Johan Reutz paa Citati Jægers vegne lod og i denne Sag ved Rasmus Jensøn frem lægge et Indlæg af 15 hujus, Hvor udi Reus paa Jægers vegne, som før Lyser begge Deris forfald og Lover at Jæger i Mindeligehed vil betale denne Fordring, naar Han Jæger sine Documenter har efterseet, og finder Citantens Fordring at være Rigtig,

Alt saa bevilges Jæger Anstand i Sagen i følge Rættens udi første Sag givne Eragtning.

1736: 15b

Sagen af Connelio (Cornelio) Reutzer indstæfnt imod Ahasverum Jæger.
vid Fol: 366

Procurator Jacob Preus paa Citantens vegne frem lagde Een foreleggelse Ahasvero Jæger forkyndt og Eedelig af hiemlet af Berent Jacobsøn og Iver Monsøn, tillige med blev frem lagd Een Special Reigning over Omkostninger udi denne Sag,

Paa J Reuses vegne, som Procurator, for Ahasvero Jæger frem lagde Rasmus Jensøn et Indlæg af Indhold og dato, som de andre Hans indlæger i forige Sager,

Hvor fore Rætten i følge sin Kiendelse udi den første Sag indstæfnt imod Jæger, tillod Ham Anstand.

Efter som ingen flere Sager Vare lovlig indstæfnte og ingen efter paaraab sig ind fandt blev Dette Aar[s] Restantzer oplæste og forseylet, Hvilche beløb sig til 39 Rd 5 mrk 8 sk.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og saa vidt mand kunde finde irring der udi blev Corrigert.

Tings Vidne blev og taget angaaende Sigt og Sage fald med videre i følge Forordningen.

Engeslets og grunde Skatten udi Arne Schibred beløb sig til 14 Rd 1 mrk, og Mølle Skatten af Store Sandvigens og Kaaber Møllen 2 rd 3 mrk, af Eidsvaags Mølle 1 rd til sam/m/en 3 Rd 3 mrk.

Dahles Opsiddere Johannes Andersøn paa egne og De andre Opsidderes vegne tilstod af Fogeden at være got giort i dette Aar lige som i forige tilstod og at gaarden iche var ringeste forbedret.

Lænd[s]mandens qvittering for sin Løn udi dette Aar 1736 under skreven blev frem vist, Hvor udi var til staaet at Ham var got giort Munderings Penges svarelse af 3de Løb Smør med 1 rd 3 mrk Datert denne Dag. Lænds Mandens navn er Peder Larsøn Arnetvedt.

Ligeledis Post Mændenis qvitering af sam/m/e Dato.

Sluttelig blev Lau-Ræts Mænd for 1737 opnæfnte 1. Aamund Børgesøn Houchedahl, 2. Lars Andersøn Melcheraaen, 3. Lars Nielsøn Aaseim, Gamle. 4. Johannes Olsøn Horvigen, 5. Stephen Ambiørnsøn Blindem, 6. Fabian Olsøn Mieldem, 7. Johannes Monsøn Taqvam, 8de Ole Rasmusøn Søraas Nye, Hvilche Deris Eed for Lau-Manden haver at aflegge da de til Rættens Betienning skal antages.

Der paa blev Rætten for denne sinde ophævet, eftersom intet var mere at forrette.

1736: 16

I/n N/omine J/esu
Mielde Schibred.

Anno 1736 d/en 19 Novembris blev holdet Høst- Skatte- Sage og Restantz Ting for Mielde Schibreds Almue, nerværende Fogeden Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som paa Som/m/er Tinget d/en 23 Julij sidst afvigte vare ner værende,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først blev Publicert Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste forordning, som paa Folio 1 findes extrahert, der nest,

1. Schiøde udgivet af Ole Olsøn til Hans Søn Ole {Ole} Olsøn paa Hans Halve Part udi Hans brugende gaard Søre Soelberg, som er Et Pund 4 ½ merker Smør udi gaarden Søre Soelberg. Datert Vallestrand d/en 19 Novembr/is 1736.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Erich Olsøn Haugstvedten paa Et Halv Pund Smør og Een Mæhle Malt i Gaarden Gierstad. Datert Haugs Præste gaard d/en 13 No/vem/br/is/ 1736. Vedfulgte Læilændingens Revers under Dato sam/m/e.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Toldforvalter Garmans til Ole Nielsøn paa Een fieren Deel Løb Smør og Een fieren Deel Tønde Malt udi gaarden Blom, saa at bem/el/te Ole Nielsøn med det Han bøxlet d/en 14de Januarij A/nn/o 1729 nu haver i brug ½ Løb Smør og Een Halv tønde Malt. Datert Bergen d/en 23de Octobr/is A/nn/o 1736. Læylændingens Revers vedfulgte og datert d/en 23 Octobr/is 1736 Lov: ey

Den 20 Novembris blev Rætten igien sadt.

Johannes Michelsøn Blom indfandt sig for Rætten og frem stillede 2de Vidner Mons Nielsøn og Johannes Nielsøn begge boende paa gaarden Ascheland her i Skibbreddet, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde at bem/el/te Johannes Michelsøn Blom og Hans Kiæriste Borni *Anders Daatter (Rett: Thomasdatter) iche ere Hin anden nermere beslegtede, end Johannes Michelsøns Faders Moder Gundele Besses Daatter og Borni *Thomæ Datters Moders-Moder Ingebor Besses Daatter Vare Søskende,

Hvor over Johannes Blom begierede og blev bevilget Tings Vidne.

Schifte Brevet efter Ingebore Siurs Daatter Hartvedt datert 4de Junij 1736, <6a.> Jordegods som blev deelet imellem Manden Ole Johansøn og 2de u-myndige Døttre ved navn Anna og Guri var 12 5/6 merker Smør og 7 Kand: Malt Vurderet for 11 rd 4 mrk.

Velærverdige Her/r Gert Gelmuyden hafde ved Skriftlig stæfne maal af Dato 1 Octobris sidst afvigte Ladet ind stæfne *Christenc Christophers Daatter tiennende Her/r Capitain Holch paa Nedre Mielde Angaaende Hon skal have sagd at Hans Pige Dorthe Ols Daatter haver paa Valders (Voldens) fødet Barn der om at vidne ere ind stæfnte Helene Michels D/aa/tt/e/r og Christopher Rasmusøn samt til Vedermæle Dorthe Ols D/aa/tt/e/r efter Stæfningens Videre Medfør,

Hvilchet Kald og Varsel Christen Andersøn og Johannes Nielsøn Ascheland ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at

1736: 16b

Have i gaard 4 uger forkyndt alle De indstæfnte,

Paa Christence Christophers Daatters vegne blev et Indlæg frem lagd indsluttet udi et Brev til Dom/m/eren, ligeledis et Indlæg af Dorthe Ols D/aa/tt/er/ Datert Hougs Præste gaard den 19 Novembris A/nn/o 1736. Det første Indlæg af Dato Nedre Mielde d/en 19 Novembris A/nn/o 1736 under skrevet af Christence Christophers Daatter blev Dom/m/eren udi Een

Missive eller Convolut forseylet lever[t] af Johannes Andersøn, det Indlæg fra Dorthe Ols D/aa/tt/e/r blev frem lagd af Aschild Vesetter;

Dom/m/eren tilspurgte Her/r Geert Gelmuyden Hvem der var Actor udi Sagen, Hvor til Hand svarede sig at være Actor og vilde staae for Sagen, Dommeren der paa tilspurgte Citanten Gert Gelmuyden om Han \hafde/ fulgt Lovens 2den Bogs 11 Capitel 6 Art/icel der siger Præsterne paa Landet skulle iche kom/m/e Tinge uden de der til høyligen nødes og haver tilforn der om sig med Deris Proust og Superintendent raadført, Rs (= Responderede/svarde) det er Een Sag som er Ham selv angaaende til at mentinere Hans Præste gaards Respect, saa og i aller under danigst følge om den Kongl/ig Forordning om Schandaleuse Synder, at Han Kand vide om Hans Tienniste Pige Dorthe Ols Daatter har begaaet saadan forseelse at understaae Publiqve Absolution eller iche til Hvilchen Ende Han ydmygst hos Rætten forlanger De udi denne Sag Lovligen indstæfnte Vidner til dette Ting at maatte forhøris. Hvad angaaer Christence Christophers Daatters Indlæg udi Rætten, da som Consipistens (person som avfatter et utkast) navn iche er under tegnet, saa vel som Klagerindens, som er tvert imod Kongens Høypersonlig forordning, som er tvert imod Forordningen af 19 Augusti 1735 maa sam/m/e Indlæg ingen lunde estimeris eller for denne respective Ræt Agtis gyldig at reflecteris paa lang[t] mindre i Protocollen indføris, og der for ichun begierer Vidnerne maatte afhøris;

Der efter blev 3de gange lydeligen paa raabt Christence Christophers Daatter og Dorthe Ols Daatter, Men ingen af Dem mødte Hvor paa af Rætten blev givet følgende

Afsigt

Efter som dette er Een Sag, som Citanten Gert Gelmuyden haver Reyst imod Christence Christophers Daatter og Dorthe

1736: 17

Ols Daatter, der Han sigter til Deris æris forkleynelse paa begge sider, i fald Vidnerne enten den Eene eller anden \det/ skulle paatyde det. Gert Gelmuyden i sit stæfnemaal foregiver alt saa i følge \ d/en Kongl/ige / Forordningen af 23de Decembr/is 1723 De temene litigurditris, der befaler alle Dom/m/ere at observere om nogen ubeføyet og Slu Trette kiær indvichler sig i nogen Proces, Henvisis Citanten Vel Ærværdige Her/r Gert Gelmuyden først at raadføre sig med sin Øvrighed, som er Stifts Prousten og Bischopen om de finder at Han har føye til at tale paa denne sag imod de 2de indstæfnte Tienniste Tøser, og dersom de skulde permittere Ham at tale paa det Han har stæfnt for, da bør Han tage Deris permission skriftlig at Hand er tilladt af dem selv at procedere eller i Mangel af slig Deris Permission, som bør anviises i Rætten, skriftlig, End Han er tilladt at procedere eller ej, da bør Han tage Een Procurator, som for sig kand drive Sagen - Hvor ved Sagen \da/ Accqviescerer (Akkviescere = finne seg i, slå seg til ro med) til neste Ting.

Johannes Pedersøn Tvedt hafde ladet indstæfne Hans Hannisdahl fordi Han skulle have slaget Helsen af Tors, nemlig Citanten, Hvilche ord Hans Hannisdahl skal have sagt om Citanten;

Hvilchet kald og varsel Aschild Daltvedt og Christen Andersøn Ascheland ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med mere end 14 Dages varsel for Hans Hannisdahl.

Paa den indstæfnte blev paaraabt, Men Han ey mødte,

Citanten erchlerede og at Han iche hafde indstæfnt Vidner i Sagen, Hvorfore Citanten henviises at Skaffe beviis udi Sagen om det Han haver paa stæfnt, da vedkommende Lovlig bør blive advaret.

Johannes Pedersøn Tvedt hafde ladet indstæfne Jens Anthun for 6 ½ Rixdr i Penge, som skal reste paa Gaarden Hannisdahl, Jens Anthun[s] Søn skal have kiøbt af Citanten,
Hvilchet Kald og varsel Skafferne Aschild Daltvedt og Christen Andersøn ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt, under sam/m/e Eed tilstode bem/el/te Skaffere at have indstæfnt til at vidne i denne Sag Halvor Kielland og Joen Borge, som sidder i dag udi Lau Rætten - i Hvis

1736: 17b

Stæd, efter at de vare opstaaen til \at/ vidne, igien sig nedsatte 2de Andre Lau-Ræts Mænd, Johannes Nielsøn Ascheland og Ole Olsøn Vatle,
Den indstæfnte Jens Anthun mødte for Rætten,
Der nest blev Eedens forchlaring af Lov bogen lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa fremstod
Halvor Arnesøn Kielland aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde at Han iche kand erindre at Jens Anthun haver sagd god til Citanten for de 6 ½ Rixdr som resterer paa det gaarde Kiøb der er giordt imellem Citanten og Jens Anthuns Søn; men hørt at der blev til rest paa bem/el/te gaarde Kiøb, nemlig Hannisdahl, 6 ½ Rixdr;
Det andet Vidne Joen Knudsøn Borge aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne.
Paa Spørgsmaal af Rætten begierede Citanten Dom i Sagen, Hvor med den indstæfnte Jens Anthun Var tilfreds,
Hvor fore blev kiendt udi Sagen, som følger.

Dom.

Med de 2de Her for Rætten indstæfnte Vidner Halvor Kielland og Joen Borge haver Citanten Johannes Pedersøn iche kundet over beviise Jens Anthun at Han til Ham haver sagt god for de Sex og Een halv Rixdr, som staaer til Rest paa gaarden Hannisdahl af Kiøbe Summe, Jens Anthuns Søn til Citanten skal betale, Hvor fore Jens Anthun efter dette stæfne maal for Citantens tiltale bør aldelis fri at være, Processens Omkostning op hævis paa begge sider.

Der paa blev 3de gange paa raabt om nogen hafde sager men ingen frem kom.

Restantzerne for dette Aar blev op læste og af Rætten forseylede, Hvilche beløb sig til 126 Rd 1 mrk {8 sk}.

*Seve (Selv) Eyer Mandtalet blev og oplæst og forseylet.

Tings Vidne blev og tagen angaaende sigt og Sage fald med videre lige som paa de andre Tinge.

Lænds Mands Johannes Aschelands Qvittering blev og frem viist af denne dags Dato, Hvor Han var got giort sin Løn og andet lige som de andre Lænds Mænd.

Restantzerne over Kongs Tienden, som blev op læst beløb sig til 7 rd 2 mrk 2 sk.

For Aar 1737 bleve Lau-Ræts Mænd op næfnte, Sex af de gamle 1. Johan/n/es Niels/øn Øfste Mielde, 2. Anders Aaseim, 3. Knud Vichne, 4. Gutorm Hundhamer, 5. Erich Blum, Nye 6. Knud Stoche, 7. Knud Havre, 8. Anders Niels/øn Hvidsteen, Hvilche sidste deris Eed for Laumanden bør aflegge.

1736: 18

I/n N/omine J/esu.
Gulens Schibred

Anno 1736 d/en 23de Novembris blev holdet Høste Skatte Sage og Restantz Ting for Gulens Almue paa Giæstgiver Stædet Schierjehaun nerværende Fogeden Andreas Jesen nerværende sam/m/e Lau-Ræts Mænd, som til Som/m/er Tinget d/en 11 Julij sidst afvigte tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe og anden Ting søgende Almue.

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først blev Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning, som paa Fol/io 1 findes extrahert, der nest

1. Schiøde udgivet af Mad/a/me Elizabet Urdahl S/a/l/ig/ Her/r Søren Lems til Hendis Søn Ludvig Lem paa gaardene Kiettelsvig af skyld 9 merker Smør, Mitbøe ½ Løb Smør, Grimen med underliggende Grimholmen 1 ½ Vog Fisk, og udi gaarden Unneland 18 merker Smør Datert Qvale d/en 24 Octobris A/nn/o 1736.
2. Schiøde udgivet af Ole Esem til Niels Michelsøn paa 18 M/erker Smør udi gaarden Biørneklet. Datert Schierjehaun d/en 23 Novembr/is 1736.
3. Bøxel Seddel udgiven af Knud Christophersøn til Ole Olsøn paa Een Fierde Part i gaarden Stembøe, som er 1 pund Smør, Datert Inderøen d/en 15 Novembr/is, Anno 1736. Her ved fulgte Læylændingens Revers datert Schierjehaun d/en 23 No/vem/b/ris/ 1736. ej Lov (Lau)
4. Schiøde udgivet af Lars Joensøn til Mons Rasmusøn paa Et Halv pund Smør i gaarden Oppedahl Datert *Datert Schierjehaun d/en 23 Novembris A/nn/o 1736.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Mons Johansøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Mæhle Malt udi gaarden Sandnæs Lindaas Præste boel benaadet. Datert Sandnæs d/en 29de Octobris A/nn/o 1736. Læylændingens Revers var hos.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Niels Joensøn paa Nii Marcher Smør udi gaarden [navn mangler] Evenvig Præste Boel til hørende. Datert Evenvigs Præste gaard d/en 22de Novembr/is 1736. Revers var ved.
7. Bøxel Sædel udgiven af Her/r Thoma[s] Sommer til Ole Thorcildsøn paa Een halv Løbs Jord udi gaarden Nyhammer Evinvigs Præste Boels tilhørende. Datert Evinvigs Præste gaard d/en 22 Novembr/is A/nn/o 1736, Her ved var Revers.
8. Bøxel Sædel udgiven af Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines til Hans Olsøn paa Een Halv Løb og Nii Marcher Smør udi gaarden Glenjen. Datert Froesetter d/en 12 Decembris A/nn/o 1735.

Den 24 Novembris blev Rætten igien sadt.

Schifte Brevet efter Guri Mons Daatter Datert Rafnberg d/en 14 Junij A/nn/o 1736 af Jorde Gods udi gaarden Rafnberg blev deelet 2 pund og Fem Marcher Smør Vurderet for 26 Rd 3 mrk, som blev deelet imellem Faderen Daniel Andersøn, der tilfaldt udi Rafneberg 1 pund 2 ½ merker Smør Vurderet for 13 rd 1 mrk 8 sk, Sønnerne Johannes, Ole og Anders Hver 7 4/7 merker Smør vurderet for 3 Rd 4 mrk 11 3/7 sk og Daatteren Lisbeth 3 11/14 merker Smør vurderet 1 Rd 5 mrk 5 5/7 sk.

Schifte Brevet efter Kari Matthis Daatter Datert 16 Junij 1736 udi gaarden Indre Haugsdahl blev

1736: 18b

Deelet Tolv M/erker Smør og Halv anden Kande Malt Vurderet for 9 Rd, deraf tilfaldt Daatteren Marthe Johans Daatter To M/erker S/mør og ¾ Kande Malt Vurderet for 1 Rd 5 merker, Det øvrige tilfaldt og indløser fra Creditorerne Enche manden Anders Monsøn,

Siur Knudsøn Store Matre, og Stephen Nielsøn Lille Matre hafde ladet ind stæfne Lars Tørressøn fordi Han Huuser og Hæler sin Broder, og fordi Han sidder paa Citanternis Grund og Eyendom, ved navn Kringebotten,
Den indstæfnte møtte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet for bem/el/te Sag til dette Ting med 3 ugers varsel af Citanterne ved Iver Lille Mattre, Johannes Lille Matre og Mons Halvorsøn Store Matre, Den indstæfnte Lars Tørressøn frem lagde Een skriftlig Tilladelse af Dato 11 Maij A/nn/o 1730 underskreven paa Stiftsbefalings Mandens Vegne og i Hans absence af S/a/l/ig/ To[l]dforvalter Stub, Hvor ved Lars Tørrissøn er tilladt at op rydde den Plads Han paa sidder med videre bem/el/te Document indeholder,
Hvor ved Sagen da beroer til neste \videre/ Ting da Citanterne haver at forskaffe Vidner, der kand giøre forchlaring om, Den Plads Lars Tørresøn besidder er Citanterne tilhørende.
Ved denne Sags foretagelse Vare nerværende som Lau-Ræts Mænd i Citanternes stæd Jetmund Rørtvedt og Henrich Tvedt.

Restantzerne bleve oplæste som beløb sig til 24 rd 5 mrk og 8 sk.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.

Restantzerne over Kongens Tienden for dette Aar beløb sig til 4 rd 4 mrk 1 1/3 sk.

Engeslette Schatten beløb sig af Schierjehaun til 12 sk.

Lænds Mandens Peder Henrichsbøes qvittering blev fremviist at Han var betalt Løn og got giort Munderings Penge, som de andre Lænds Mænd, qvitteringen dat/ert 24 No/vem/br/is/ 1736.

Lau-Ræts Mænd for Aar 1736 bleve opnæfnte 1. Johannes Olsøn Søre Hovigen, 2. Ole {Nielsøn} Nielsøn Eide, 3. Lars Joensøn Eide, 4. Anders Johansøn Halsøen, 5. Ole Einartsøn Risnæs, Ny 6. Rasmus Endresøn Nappen, 7. Truels Michelsøn Villesvig, 8. Joen Jetmunsøn Risnæs, Hvilche sidste Deris Eed haver at aflegge for Laumanden.

1736: 19

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Anno 1736 d/en 26 Novembris blev holdet Høst Skatte og Sage Ting for Lindaas Schibreds Almue paa Giæst giver Stædet ved Kiilstrøm/m/en, nerværende Fogeden Andreas Jesen,

tillige med Sam/m/e Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som betiente Retten til vaar og Som/m/er Tinget sidst afvigte i dette Aar og Bøyde Lænds Manden Michel Hunven,

Hvor da efterat Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først blev Ting lyst, Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning, som paa Folio 1 findes extrahert der nest.

Schiøde udgivet af Jochum Thormølen til Michel Halsteensøn paa Een halv Løb Smør og Halvanden Mæhle Malt udi gaarden Grimstad. Datert Grimstad d/en 1 Septembr/is 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Amtmand Henning Friman til Ole Monsøn paa Een og Een halv Mæhle Korn og aatte Schillings Brug udi gaarden Ind Lyren. Datert Stavanger d/en 4 Martij A/nn/o 1736. Ved fulgte Læylændingens Revers Datert Ones d/en 11 Maij 1736.

Den 27 Novembr/is blev Rætten igien sadt.

Schifte Brevet efter Birthe Michels Daatter Halvor Tollachsøns Hustroe Datert Fields Ende d/en 25 Junij A/nn/o 1736, Hvor af erfahris, at Sterfboet tilhørte udi gaarden Fielsende var tilhørende efter Skiødet af Dato 14 Decembris A/nn/o 1713 Een halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt vurderet for 36 Rd, Der af tilfaldt Faderen Halvor Tollachsøn udi bem/el/te gaard Fielsende Atten M/archer Smør og 12 Kander Malt vurderet for 18 Rd, Sønnen Lars Halvorsøn udi Fielsende Siuv og Een Femte deel M/arch Smør, og fire fire femte deele Kander Malt vurderet for 7 Rd 1 mrk 3 1/5 sk. Daatteren Anne Halvors Daatter og Hendes Søstre Britthe Senior og Britthe Junior tilfaldt Hver udi gaarden Fielsende 3 3/5 deele Marcher Smør og 2 2/5 deele Kander Malt vurderet for 3 Rd 3 mrk 9 sk - - - 11 Arch

Schifte Brevet efter Barbara Knuds Daatter Christian Nielsøns Hustroe Datert Kalland d/en 22de Junij 1736. udviiser, at Hendes Sterfboe udi gaarden Kalland efter Schiødet af Dato 15 Januarij A/nn/o 1727 var tilhørende Atten Marcher Smør og 12 Kander Malt og ¼ deel Faar vurderet 17 Rd, der af ved deeling til faldt Enche Manden Christian Nielsøn udi Kalland Nii M/archer Smør og Sex Kander Malt Een Aattende deel Faar vurderet for 8 Rd 3 mrk, Sønnerne Rasmus og Niels Hver Tre M/archer Smør og To Kander Malt 1/24 Faar vurderet 2 Rd 5 mrk. Døttrene Siri og Kari udi gaarden Kalland Hver 1 ½ M/arch Smør 1 Kande Malt 1/48 deel Faar vurderet for 1 Rd 2 mrk 8 sk.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Ole Iversøn paa 18 merker Smør og Een fierde deel Tønde Malt udi gaarden Fureland. Datert Onæs d/en 13 Octobr/is 1736 vedfulte Læylændingens Revers.

1736: 19b

Schiøde udgivet og underskrevet af Giertrud Simons D/aa/tt/e/r Ole Ingebretsøn og Michel Halvorsøn til Her/r Niels Schiøtte paa Et Pund Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Sletten. Datert Lindaas 1733. d/en 16 Octobr/is.

Bøxel Sæddel udgiven af Stifts Proust P: M: Tanche til Siur Larsøn paa To Pund Smør udi gaarden Brundtland, Datert Bergen d/en 23 Novembris A/nn/o 1735 Dom Kirchens Sogne Præst benaadet. Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Joen Michelsøn paa 2 pund Smør udi gaarden Brundtland Sogne Præsten til Dom Kirchen beneficert, Datert Bergen d/en 20 Maij 1736.

Rasmus Michelsøn hafde ladet indstæfne Ole Knudsøn paa gaarden Soleim for bem/el/te Ole Knudsøn skal have taget fra Citanten Rasmus Michelsøn Viig Een Smale, der om at vidne ere indstæfnte Kari Rasmus Daatter *Olle (Otte) Lechvolds Kone og Giertrud Ellings Daatter tienende Otte paa Lechvold,

Hvilchet Kald og varsel Lænds Manden Michel Hundven og Arne Olsøn Brudvold ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt alle navn givne Indstæfnte med mere *Een (End) 14 Dages varsel;

Der nest begierede Citanten Rasmus Viig Eedelig Vidnes Forhør i Contrapartens Ole Knudsøns nerværelse, Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Vidnerne bleve Separerte, og det første Vidne

Kari Rasmus Daatter Otte Olsøns Hustroe paa gaarden Lechvold aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at i Vaar sidst afvigte var Vidnet hos Citanten Rasmus Michelsøn paa gaarden Viig boende for at hielpe Ham at Rue Hans Smaler paa Een Holme kaldet, gaaende, sam/m/e Tiid Ruede Vidnet for Citanten den Smale af Hvid Farve, som nu er paastæfnt, Veed og at Ole haver sagt at Han Loed den om tvistede Smale ved sine Børn iage til sine Smaler, paa spørgsmaal svarede Vidnet, det iche er vidende at Ole Soleim haver saadan Een Smale, som Hon Ruede for Citanten.

Det andet Vidne Giertrud Ellings Daatter blev indkaldet, formanet sin Sandhed at udsige, Hvor paa Hon aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde at Hon haver [hørt]? Ole Soleim sige at Han den om tvistede Smale, som var Een Væder, ved sine Børn haver ladet iage til sine Smaler som gich paa Kalv Holmen, vidnet haver

1736: 20

Og seet den omtvistede Smale gaaet i blandt Ole Soleims Smaler paa bem/el/te Kalv holmen og det var 2de gangen efter Korn blev i Huuse indbaaret;

Ole Soleim, som mødte selv for Rætten begierede anstand i Sagen til neste Vaar Ting, som Rætten bevilgede for at føre Vidner, ellers paa spørgsmaal svarede Vidnet at den om tvistede Smale er Hvidt dog lidet rødagtig.

Forskrifning udgiven af H/er/r Niels *Schøl (Schiøt/Schiøtte) til M: Tønder paa 150 Rixdr dat/ert Lindaas d/en 10 8br 1736. pandtsat Hans Naadsens Aar.

Den 28 Novembr/is blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Ole Morvigen, som Formynder for Erich Olsøn hafde Ladet indstæfne Knud og Hans Hustroe boende paa Tongen Dom at lide til at betale de Penge, som Knud haver udlovet for nogen Huuser paa Øen Finde, som Knud {Johansøn} \Larsøn/ hafde udlovet for nogle Huuse, der var at arve efter Knud Johansøn paa Tongen, men som Huuserne haver staaet Een Tiid lang og maaskee iche ere udi saa god Tilstand, som den Tiid de bleve solgte eller Kiøbet sluttet, saa har man Aarsag til at Kom/m/e paa Aastæden for at see om der nogen Aaboe der paa behøvis, og Hvor meget den skulle været deterioreret (Eng.: deteriorate = forringe, bli forringet), siden sidste Vurdering skeede.

Ved gode Venners imellem Handling bleve Ole Morvigen og de andre Interessenter med Knud Larsøn Tongen saaledis forliigte, at Knud Larsøn for de paa stæfnte Huuser skulde betale til Interressenterne 29 Rd og i Processens omkostning, bem/el/te 29 Rixdr skal være

betalte inden 2 Aar, og i fald de iche til fornæfnte Tiid af Knud Larsøn bliver betalte de 29 Rixdr vil velærværdige Her/r Niels Schiøtte betale Dem for Knud Larsøn, Hvor imod Hans velærværdighed da haver at giøre sig fornæfnte Huuse saa nøttige, som Hand best veed vild og kand i alle Maader.

Restantzerne bleve op læste, som beløb sig til 130 Rd 5 mrk 12 sk.

Restantzerne beløb sig over Kongens Tiende 13 Rd 4 mrk 9 sk.

Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst.

De ordinaire Tings vidner blev og forfattet angaaende Sigt og Sagefald.

Lænds Mandens Michel Michelsøn Hunvends qvittering for sin Løn og andet blev fremviist af 27de hujis.

Obligation udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Sorenskriver Michael Tønder paa Capital 150 Rd grov Courent, Hvor for er pandtsat Hans Naadsens Aar med vis og uvis Rente dat/ert Lindaas d/en 10 Octob/ris 1736.

1736: 20b

Lau-Ræts Mænd for Aar 1737 blev op næfnte 1. Thomas Iversøn Soleim, 2. Jacob Jacobsøn Forland, 3. Niels Ostreim, 4. Anders Larsøn Østreim, 5. Michel Jacobsøn HopLand, Nye 6. Jetmun Jonsøn Hopland, 7. Christopher UdKielen, 8. Ole Knudsøn Fondnæs Hvilche deris Eed for Lau Manden haver at aflegge, da de til Rættens betienning skal antages.

Hans velærværdighed Her/r *Schiøt (Schiøtte) Sogne Præst for Lindaas Præste gield og fremviiste i Rætten sine til bem/el/te Præste giæld beneficerte Landskylds Bøger den første begyndt A/nn/o 1590, Den anden Aar 1700, Den 3die 1719, Hvor af seeis at Lindaas Præsteboel udi Nore og Søre Schouge Nom 70 udi Lindaas Schibred er Eyendes udi Landskyld 18 merker Smør 1 Mæhle Malt og 10 Kander Malt, Hvilchet Fogeden Andreas Jesen til sit Regnskabs beleggelse {udi} under Rættens forseyling forlangede, som bevilget blev.

I/n N/omine J/esu

Radøe

Anno 1736 d/en 29 Novembris blev holdet Høst, Skatte og Sage Ting med Radøe Schibreds Almue paa Giæstgiver Stædet udi Alverstrømmen nerværende Fogeden Andreas Jesen, og De Eedsvorne Lau Ræts Mænd, som udi dette Aar d/en 16 Julij sidst afvigte betiente Rætten.

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først blev Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning, som paa Folio 1 findes extraheret - dernest

Obligation udgiven af Arnold Meyer til Commerce Raad Lyder Schultz datert Bergen d/en 25 Septembris A/nn/o 1736 og Lydende paa Pandt og forsichring udi Gaarden Marøen samt Bøe vaagen med under liggende Herligheder for Capital 180 Rd Courent.

Obligation Datert Bergen d/en 29de Februarij A/nn/o 1736 til Mad/a/me Abel Margrethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags af Mad/a/me Margaretha Risbrech S/a/l/ig/ Major Storms Lydende paa forsichring udi gaardene *Folleschoug (Tolleshaug? i Sæbø sogn) 18 merker S/mør og 18 K/ander Malt, Nordre *Flone (Floen? i Manger sogn) 18 merker S/mør 12 Kander Malt, Sæbdahl (Sævdal i Manger sogn) 9 merker S/mør 6 K/ander Malt, Søre Lie (i Manger sogn) 9 merker S/mør 9 K/ander Malt, Hougstad (i Sæbø sogn) 9 merker S/mør 6 K/ander Malt ¼ Faaer - udgiven for Capital 100 Rd Courant.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margretha S/a/l/ig/ Storms til Jacob Olsøn paa 18 M/archer S/mør og 12 Kander Malt udi gaarden Sæbdahl Datert Bergen d/en 30 Augusti 1736.

Den 30 Novembr/is blev Rætten igien sadt.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margretha S/a/l/ig/ Major Storms til Knud Nielsøn paa 12 merker Smør og 8 ½ Kande Malt udi gaarden Helleland Datert Bergen d/en 29 Augusti 1736.

Den 1 Decembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd, som i gaard.

1736: 21

Fogeden Andreas Jesen i følge Høyædle og velbaarne Her/r Admirals og Stiftsbefalings Mand Her/r Ulrich Kaases Skriftlige ordre Datert Bergen d/en 25 Octobr/is A/nn/o 1736 hafde ladet indstæfne Vidner angaaende Berette der skal have Druchnet sig Selv, og producerede Lænds Manden Fogedens Jesens Brev til Ham af Dato 29 Ejus Dem, Hvor efter Han Vidner og andre i denne Sag hafde indstæfnt, Hvilche berørte Order og Brev ere af følgende indhold - -

Dernest gav Lænds Mand Niels Sæbøe tilkiende efterskrevne Personer at være indvarslede til denne Sags opliusning: Rasmus Gundersøn Nedtvedt, Niels Olsøn Bøe, Kari Rasmus Daatter alle 3de udi Tienniste Hos Her/r Hans Meyer Sogne Præst for Mangers Præste Giæld,

Besigtelses Mændene Johannes Bergesøn, og Halvor Johansøn Begge boende paa gaarden Qvidsteen endelig Niels Olsøn Taulo, Hvor paa Eedens Forchlaring for Vedkom/m/ende Lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed fremstod saa

Rasmus *Gunders Nedtvedt 24 Aar gammel aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at Een Søndag ungefæhr for 4 eller 5 uger siden Kom Een Smale Tøs der er hos Præsten til Manger, som er ichun Een liden Tøs sigende til Præste Konen at den død fundne Berrette Niels Daatter gich nord om Torve Huuset, Hvor fore Præste Konen bad Vidnet. Løb efter og see. Hvor Hon vilde tage Veyen hen, dette giorde og Vidnet, da Vidnet fich Hende i Øyesiufn var Berrette Niels Daatter de 2de Parter af Søe Veyen næder Vid Søen, og slog med den Eene Haand, aatter fich Vidnet Hende i sigte, da Hon kom om Een Hau, og for Veyen lige ned til Søen holdende sig paa sit Hovet med sin Haand, siden fich Vidnet Berrette iche at see før Hon kom ned til Søen, da Hon allerede hafde sprunget i

Søen, og saa Vidnet den Tiid ichun Hovet oven for Vandet af Berrette tillige med Hendis Hue, der flød paa Søen, Vidnet raabte strax til Berrette, men fich iche noget svar, der paa forføyde Vidnet sig need

1736: 21b

Til Gaarden Birchelands Vaag, raabte til Folch der var med begiering de vilde komme om Schogenæsset, thi et Menniske var buset i Søen, Hvilchet og skeede, med Een Baad, Vidnet viiste strax bem/el/te Folch Hvor Hon sidst saae Berrette paa Søen, da de Kom/m/e der Hen, fich de at see Berrette Niels Daatter Laae der paa bunden Død;

Niels Olsøn Bøe fremkom aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at Han *foræfnte (fornæfnte) Søndag var til Bøe Kirche med Præsten da Berrette Niels Daatter Druchnede sig, der for veed Han iche nogen forchlaring der om at giøre;

Kari Rasmus Daatter udsagde ved Eed med oprachte Fingre efter Loven at for næfnte Søndag var Vidnet tillige med den død fundne Berrette Niels Daatter i Præsten til Manger Hans Floer for at malche, og den Tiid kunde Vidnet iche see nogen forandring paa Berrette, men Hon var ved frit Mod, Berrette blev og til bage i Floren efter Vidnet, des aarsag sendte Præsten bud efter hende, Berrette, at Hon skulle kom/m/e hiem, som og skeede, Berrette var og nerværende med andre Folch da Præste Konen sam/m/e Dag læd læse og singe for sine Tienniste Folch, efter dette var forrettet gich Berrette Niels Daatter udi Borgestuen, Hvor dette Vidne Hende sidst saae,

Der nest frem stode Lænds Mand Niels Sæbøe, Johannes Bergesøn Qvidsteen, og Halvor Johansøn Qvidsteen, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven bekræftede Deris den 24de Octobr/is sidst afvigte Daterede Forretning og med Deris boe Mercher forseylet,

Fogeden Jesen begierede Tings vidne beskreven, som bevilget blev.

Michel Haaland Contra Ole Rasmusøn, denne Sag er forliigt.

Lænds Mand Niels Sæbøe Contra Jens Nielsøn Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle
vide gl. Proto: Fol. 357

Og fremstode for Rætten Gudmund Jacobsøn Sætre og Mons Johansøn Møching, der ved Eed med oprachte

1736: 22

Fingre efter Loven afhiemlede, at de med mere end 14 Dages varsel efter Rættens sidste givne afsigt hafde til dette Ting indkaldet, saa vel Jens Nielsøn Udhelle, som Rasmus Nielsøn Indhelle tillige med Vidnerne Knud Joensøn Vaagenæs og Stephen Knudsøn Vaagenes,

Paa De 2de Hovet Mænd i denne Sag Jens og Rasmus blev 3de gange paaraabt, men ingen af Dem mødte,

Hvor paa Eedens Forchlaring for Vidnerne lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, frem stod saa det første Vidne

Knud Joensøn Vaagenæs, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at 3 dags Juul Helligt sidst afvigte Kom Jens Nielsøn Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle Klochen ungefæhr Nii om Aftenen indudi Vidnes stue, og som Vidnet siufntes vare De noget beskiænchede, dog alligevel lod Vidnet tappe Een Skaal Jule driche til Dem, noget der efter Kom Jens og Rasmus udi Dispute med Hin anden, om nogle Penge ungefæhr 1 mrk 8 sk, som Jens vilde have at Rasmus skulle betale til Een Mand paa gaarden Grinde, der til vilde iche Rasmus lade sig beqvem/m/e, Hvor udover de Kom alt mere og mere i ord klammeri, at Rasmus slog udi Bordet i Vidnets Stue saa stærcht, at Lyset foer af Stagen og

udi Øl Skaalen, der paa hørte Vidnet Rasmus sige til Jens at Han hafde staalet fra sin Tøes, aldskillige gange bad Jens Rasmus holde fred, men det var forgiævis, der paa tog Jens Nielsøn Rasmus Nielsøn i agseelen og fich Rasmus ned paa Knæet, men slog Ham iche, over sligt stod Vidnet op, Aabnede Dørren og bad dem gaae ud, Hvilchet de og giorde; der paa bad Vidnet sin Søn det andet Vidne Stephen Knudsøn skulde see efter Dem, Hvor de toge Veyen, Videre er dette Vidne iche bevidst.

Stephen Knudsøn nest forige Vidnes Søn boende paa sam/m/e gaard frem stod for Rætten aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og vandt ord til andet Lige som Hans Fader, undtagen

1736: 22b

Dette Vidne sagde at Jens tog Rasmus i begge Skuldre og lagde Ham fladt need paa Gulvet, Men dog alligevel iche slog Rasmus endskiøndt Rasmus med Force spændte efter Jens, dog fich Jens iche der af nogen skade, efter som Rasmus Ham iche ramte, Videre Veed dette Vidne iche at giøre forchlaring om denne passagie,

Men saa som Jens Nielsøn Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle iche ved Denne Sag haver mødt, saa blev af Rætten given følgende

Afsigt.

De indstæfnte Jens Nielsøn Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle, som iche Ved Vidnernis examination haver været nerværende, endskiøndt de baade Lovlig forhen baade ere blevne stæfnede og forelagde at møde, foreleggis nu her ved af Rætten atter at møde til førstkommende Vaar Ting i vidrige fald bliver Dom i Sagen afsagd.

Gudmund Monsøn Reistad haver ladet indstæfne Knud Rasmusøn Helland fordi Knud Rasmusøn haver *vaaret i blandt Citantens Bedster og taget Een Vædder til sig og fængslet Væderen med et dobbelt Taug, til at Vidne i denne Sag ere indstæfnte Ole Monsøn Reistad, Jacob Gundersøn Reistad og Anne Halvors D/aa/tt/e/r Udsylte.

Der imod hafde Knud Rasmusøn ved Contra stæfning ladet indvarsle Gudmun Reistad for at beviise at den Væder Gudmund beskylder Knud for er Contra Citantens egen Væder og bær Hans Merche, om sam/m/e foregivende at vidne ere blevne indvarslede som Vidner Johannes Nielsøn, Mons Nielsøn, Ingebore Siverts Daatter og Mons Knudsøn alle paa gaarden Helland værende,

Hvilchet Kald og varsel Gudmund Jacobsøn Sættre og Mons Johansøn Møching ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt nemlig først Gudmund Monsøn *Ristads stæfning for Knud Rasmusøn iche alleniste selv at møde men end og at høre Gudmund Reystads indstæfnte Vidner, ligeledis at have forkyndt Knud Rasmusøns Contra stæfning for Gudmund

1736: 23

Reistad og at Han skulde anhøre Knud Rasmusøns paa sin side ind stæfnte Vidner, sam/m/e for bem/el/te Vidner paa begge sidder afhiemlede fornæfnte Varsels Mænd til dette Ting lovlig at være indstæfnte,

Dernest befalede Dom/m/eren Lænds manden og heele Lau Rætten at udgaae for at see og grandske om Disse Tvende stridende Parters Mercher paa Deris Creatur eller Smaler siden hver hafde sin med sig og Knud Rasmusøn hafde den Væder med sig Han Actioneris for efterat Dom/m/eren saa vel som heele Lau-Rætten hafde seet forbem/el/te 2de Bedster eller Vædere og Mercherne kom ungefæhr over Eens, saa ey nogen opliusning der af kunde til fulde haves, alt saa *for (faar) det beroe til Vidnerne af begge Parter ind stæfnt bliver afhørte,

da der af skal haves størst opliusning, Men som den beramede Tiid til dette Ting allerede er exspirirt (Ekspirere = bl. a. forfalle) og det andet Skibrede, som baade \skal/ afklarere Deris Skatter og Deris Sager ligeledis foretages, siden i gaar haver biet saa fandt Rætten sig foraarsaget denne Sag at opsætte til neste Vaar Ting da begge Parter haver at møde her for Rætten og Lau-dags foreleggelse deris ind stæfnte Vidner advare at \ind/ finde sig her for Rætten til at giøre Edelig forchlaring.

Niels Erichsøn Sletten hafde ladet indstæfne Matthis Johansøn Haugstad for Een Dahler Matthis skal have Lovet Citanten, til at vidne der om er indstæfnt, Peder Sletten og Hans Vettaas,
Den ind stæfnte Matthis mødte for Rætten og tilstod Lovlig af Citanten at være ind stæfnt for denne Sag og til *denne Ting, Vidnerne mødte og begge, Men som dette Tings Tiid beramelse er allerede forbie og andre Sager og forretning presserede at fore tages, saa beroer denne Sag til neste Vaar Ting, da baade Vidner og Parter advares her ved af Rætten at møde.

Restantzerne for dette Aar beløb sig til 83 rd 5 mrk 12 [sk]

Restantzerne for Kongs Tienden beløb sig 3 Rd 1 mrk 10 sk.

Selv eyer Mandtalet blev og oplæst.

De ordinaire Qvæstioner blev og giord her som paa de andre Ting,

Lændsmands Niels Sæbøes qvittering blev fremviist.

1736: 23b

Lau Rætts Mænd for Aar 1737 blev opnæfnte g/am/l/e/ 1. Knud Larsøn Bauge, 2. Østen Olsøn Mangersnæs, 3. Johannes Torbiørnsøn Øvre Manger, 4. Hans Nielsøn Østre Soleim, 5. Erich Nielsøn Indstebøe, Nye 6. Gudmund Erichsøn Kaalaas, 7. Lars Knudsøn Kolstad og 8. Gregorius Rasmusøn Nordanger, Hvilche 3de sidste Deris Eed for Lau-Manden haver at af legge, da De til Rættens betienning skal blive antagne.

I/n N/omine J/esu
Alenfit

Anno 1736 d/en 1 Decembris blev holdet Høst- Sage og Skatte Ting for Alenfits Schibreds Almue paa Giæstgiver stædet udi Alverstrøm/m/en nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd som til Vaar og Som/m/er Tinget betiente Rætten,

Hvor da efterat Rætten var sadt i Deris Maj/este/ts Høye Navn først blev Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning, som paa Folio 1 er extrahert, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Soldat Stephen Knudsøn paa Et Pund Smør Een Mæhle Malt og Sexten Schilling Penge udi Gaarden Langenæs Lindaas Præste boel benaadet. Datert Lindaas d/en 13 April 1736. Her ved fulgte Revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r Jacob Steensens Vegne til Lasse Joensøn Løeboe paa Een halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Gaarden Berraas. Datert Hammers Præste gaard d/en 8de Martij A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Arne og Ole Berrefiord til Johannes Svenchesøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Mycheltun. Datert Berrefiord d/en 24 Novembr/is 1736 ey Laug:

Dend 3 Decembr/is blev Rætten igien sadt.

Sagen af Stephen og Børge Rachnæs samt Peder Hunven indstæfnt imod Kaare Klevedahl blev foretaget vide F/olio - -

Paa Citanternes vegne mødte *for Lars Eilufsøn Stor Oxe og paastod Dom,

Den indstæfnte Kaare Rasmusøn mødte for Rætten og hafde adskilligt u-Lovligt og u-rimeligt at frem føre som var denne Sag aldeelis udvedkom/m/ende,

Den indstæfnte Størch Johansøn sagde at Han endnu udesidder med 28 Rixdr, af de Penge Han

1736: 24

skal give Kaare Klevedahl for gaarden Klevedahl, og paa gaarden Klevedahl er endnu Eendeel Løsøre Kaare Rasmusen tilhørende;

Lars Store Oxe, nu som før paa stod for Citanterne Dom udi Sagen tillige med Processens Omkostninger;

Kaare Rasmusøn hafde ej heller noget at indvende denne Sag vedkom/m/ende,

Hvor fore blev Kiendt, som følger

Dom

Denne Sag som Peder Michelsen Hunvend, Stephen og Børge Rachness herfor Rætten haver ladet indstevne imod Kaare Rasmusen er af følgende beskaffenhed:

Dend indstevnte Kaare Rasmusøn, da Skiftted efter Hans afg/aaen Kone Eli Halvesdaatter udj Aaret 1733: den 28 April blev holdet, Eyede een Gaard herudj Alenfet Skibreede Kaldet Klefdal, der Skylder Aarlig Een halv Løb Smør og Eet Faaer Wurderet paa Skiftted for den Summa 80 rd: udj samme Gaard tilfaldt Kaare Rasmusøn som Enchemand den halve Deel der er 18 merker Smør og ½ Faaer dend anden halve part af Gaarden blev deelt imellem een Daatter Sønn Ved Nafn Rasmus Bergesøn, og 2de Hans Døttre Siri og Giertrud Kaaresdøttre saa at hver af Dem tilfaldt udj Arv efter bemelte Eli Halensdaatter 6 merker Smør 1/6 Faaer udj Gaarden Klefdal; Derefter bliver Kaare Rasmusen Selv boende paa Gaarden Klefdal, indtil sidst i Aaret 1734, da Hand fatter i Sinde at begive Sig i Egte skab med Een Enche i Bergen, slutter saa een Contract med Størch Johannesøn om bemelte Gaard Klefdal af Indhold: at Størch Johannesen saavel for Kaare Rasmusens Egen ½ part, som De andre 3de u-Myndiges parter, skulde give Kaare Rasmusøn 150 rdr: udstæder derefter Skiøde paa Gaarden Klefdal til Størch Johannesøn den 22: Januarj 1735, dog begierede Hand forhen at Hans Væhr-Sønn Peder Michelsen Hunvend maatte blive antagen til Formynder for Giertrud Kaaresdaatter, som Ham og blev bevilged: Da nu Peder Michelsøn Hunven og De andre Formyndere Stephen Rachnæs tilligemed Børge Rachnæs Eskede Reede og Rigtighed af Kaare Rasmusen for Deris *Mylingers (Myndlingers) Arve parter efter Kaares Huustrue Eli Halensdaatter, og paastoed, at efter som Kaare Rasmusen

1736: 24b

uden Deris Villie og samtyche har udgivet Skiøde paa De umyndiges parter, saa formoder de at nyde for De u-myndiges parter det som over steg Jorde Godsets Wurdering i Skiftted, Hvilchet beløb sig for Rasmus Bergesøn 25 rdr:, og for Giertrud Kaaresdaatter ligeleedis 25 rdr:, Da ichun hver af de umyndiges part efter Skifttebrevet beløb Sig til 13 rdr: 2 mrk: Stephen og Børge Rachnæs, som Formynder for Rasmus Bergesøn drev det endelig saavit at Kaare Rasmusen leverte til Dem hvad Løsøre Deris Myndling tilkom; Men for Jorde Godset udj Klefdal leverte hand ichun 14 rdr: 2 mrk: som var ey meere end 1 rdr: over Wurderingen paa Skiftted, da dog Deris Myndling tilkom efter det Kiøb Kaare Rasmusen havde giort med Størch Johannesøn 10 rdr: \4 mrk:/ meere; For Giertrud Kaaresdaatters Arv og Hændis brylops gier, Løsøre og andet meere Hænde tilfaldt efter Moderen kunde Peder Michelsen Hundven iche formaa Kaare Rasmusen at giøre Rigtighed.

Over slig Kaare Rasmusøns utilbørlige Vrangvillighed og ulovlige omgang, haver Citanterne Peder Michelsen Hunven, tillige med Stephen og Børge Rachnæs \her/ for Rætten ladet Kaare Rasmusøn indstæfne, paa det De ved Rættens tvang kunde persvadere Kaare Rasmusøn at giøre Rigtighed til Dem for Deris Myndlingers tilfaldne Arve parter, Eftersom De fornam Kaare Rasmusen iche haver nogen Vis boepæl, har Absenterit Sig for dend Hand i Bergen er Troloved med flacher fra eet Stæd til eet andet, og iche opfører Sig som een Skichelig Danne-Mand Sømmer og anstaar; Alt saa kand Rætten iche andet end bifalde Deris inden Rætten giorde paastand,

Derfor Kiender for Rætt:

Kaare Rasmusøn bør og Pligtig er at betale til Størch Johannesøn, Arv \nu/ godvillig haver paataget Sig Formynderskabet for Giertrud Kaaresdaatter i stæden for Peder Michelsøn Hunvend, Hændis efter sin S/a/l/ig/ Moder tilfaldne Arve part som beløber Sig {udj} for Hændis part udj Gaarden Klefdal

1736: 25

25 rdr: {2 mrk:} og Hændis brylops gier tillige med det andet Løsøre og øvrige Jorde Gods der beløber Sig efter Specificationen udj Skifttebrevet - 37 rdr: 9 sk:, giør tilsammen Hændis fulde Arv 62 rdr: {2 mrk:} 9 sk: Iligemaade bør Kaare Rasmusøn betale til Stephen og Børge Rachnæss de 10 rdr: \4 mrk/ som Hand meere for Deris Myndlings Rasmus Børgesøns Arve part udj Gaarden Klefdal har oppebaared end dend i Skiftted Vurderet var: Endeligen bør Kaare Rasmusøn for u-lyd Hand *Hand herudj Rætten giorde d/en 6 Martii sidst afvigte ved det Hand [slo]? i bordet for Dommeren [bøde]? Trende Lod Sølf og udj Processens omkostning Fire Rdr: alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse, alt under Nam og Execution, udj De Reede Penger og Effecter Størch Johannesøn haver i Hænde og Kaare Rasmusen er tilhørende, samt andre Kaare Rasmusens Midler og Eyendomme Løse eller Faste Hvor findes og opspørges kand, Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Dend 4 Decembr/is blev Rætten igien sadt.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen tilbød dend halve Part af gaarden Fischesetter Nr 40 i Alenfits Skibred af Landskyld Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt Frue Svanenhielm tilhørende, som nu besiddes af Ole Ellingsøn, der formedelst fattigdom og vand lyche ey den nu kand dyrche eller der af udrede Kongl/ige Skatter, om nogen hafde lyst til at antage den enten for Bøxel eller til kiøbs, Men ingen indfandt sig uden 2de Personer nafnl/ig Rasmus Johansøn og Lars Haldorsøn begge fød i Vosse fogederie og Vosværens Ting Lav, Hvilche tilbød sig for Rætten at ville betale for bem/el/te Jorde part 25 Rdr, naar den Part maatte blive Deris Eyendom, men at bygsle Den vilde De iche, formedelst det saa godt som ingen Huuse er ved stædet.

Restantzerne for dette Aar bleve oplæste, som beløb sig til 116 rd 4 mrk 10 s:

Selveyer Mandtalet blev og oplæst.

De ordinaire Qvæstioner blev og formerte til Lau-Rætten.

Grunde og Enge slet Skatten svares af Kongsøen 1 Rd.

Lau-Rætts Mænd for Aar 1737 bleve opnæfnte, som ere 1. Børge Johansøn Hilland, 2. Knud Andersøn Soltvedt, 3. Knud Eilufsøn Tvedt, 4. Ole Pedersøn Tvedt, 5. Jacob Olsøn Tvedt, 6. nye Lars Johansøn Lechnæs, 7. Jacob Nielsøn Kapperdahl, og 8de Niels Siursøn Lille Oxe - Hvilche 3de sidste Deris Eed for Lau-Manden haver at aflegge, Da de til Rættens betienning skal antages.
Der paa blev Rætten ophævet.

1736: 25b

Anno 1736 d/en 12 Decembris blev sadt efter Fogedens Andreas Jesens forlangende Ræt paa gaarden Aastved angaaende Giertrud Paasche der skal være død efter at Hon et par Dage tilforn skal have været i Klam/m/eri med Anders Simonsøn og Hans Torstensøn;
Hvor til vare opnæfnte efterskrevne Lau-Ræts Mænd Lars Andersøn Melcheraaen, Ole Johansøn Morvigen, Niels Olsøn Espeli, Niels Rasmusøn Espelie, Ole Jørgensøn Selvig, Erich Andersøn Jordahl, Jan Olsøn Vesteli, Mons Andersøn Hitland tillige med Bøyde Lænds Manden,
Hvor da først blev oplæst Een under Høyædle og velbaarne Her/r Admirals og Stiftsbefalings Mands Her/r Ulrich Kaases ordre til Soren Skriveren af Dato Bergen dend 8de Septembris sidst afvigte, Hvilchen Høye ordre Sorenschriveren fra Fogeden Andreas Jesen iche bekom før I gaard-dags d/en 11 Decembris imod Middag, Thi dersom den hafde blevet Sorenschriveren levert d/en 8de Septembris; da den er datert, Kunde denne Sag allerede været til Ende bragt før sidste Høste Ting hafde taget sin Begyndelse.
Niels Rentz Procurator frem viiste udi Rætten Copie af den ordre Sorenskriveren fra Her/r Admiral og Stiftsbefalings Mand Her/r Ulrich Kaas hafde bekom/m/et, Hvor udi bem/el/te Rentz er Denominert til forsvar for den Dreng som meenis at være Aarsag til for hen nafngivne Qvinde Menniskes død, Hvilchen Ordre S/igneu/r Niels Rentz sagde at Han i gaard blev tilstillet,
Stephen Lax Tiennende hos Fogeden Andreas Jesen frem Lagde Een saa Kaldede Constitution af Fogeden Andreas Jesen udgiven Hvor ved Fogeden Constituerede Ham til at være ved Rætten og observere Hvad Fogeden Andreas Jesen efter Deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov og Forordninger Kand være befalet, sam/m/e Foge-

1736: 26

dens Jesens Constitution var datert Bergen den 11. Decembris hujus Anni;
Endelig frem lagde Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt Een Stæfning datert Yttre Arne dend 17 Novembris A/nn/o 1736 udstæd under Fogedens Andreas Jesens Egen Haand Hvor ved 2de Personer nafnlig Anders og Hans ere indkaldede formedelst et par Dage tilforn skal

være passerit Klammerie og Slags Maal imellem Dem og den afdøde Giertrud Paasche med videre Stefnemaalet indeholder; Hvilchen Stefning lydeligen blev oplæst.

Men saasom Rætten iche fandt alting ved denne sag var saa Lovlig behandlet som skee burde, gav Rætten følgende

Eragtning.

Af berørte producerte Documenter finder Rætten iche Denne Sag saaledis bliver tracteret, som den efter Loven Og Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger bør; Thi for det første møder iche Fogeden Andreas Jesen Selv, da Han dog er den Rette Actor udi Sagen, Men haver udi Sin stæd Selv Constitueret sin Tiennere Stephen Lax, Der iche er verseret (bevandret, øvet) udi Lov og Ræt, des aarsag i denne Sag iche kand observere Observanden som er af temmelig Vigtighed, Da dog \endskiøndt/ Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordning af 19 Augusti A/nn/o 1735 om Justitien siger: at Een Foget er pligtig slige Sager efter Amt Mandens Anordning og med Hans Vidende at forfølge, Men iche tillader Een Foget Selv at Constituere nogen udi sin stæd slige Sager at prosedere. For det andet er af Fogeden Andreas Jesen indstæfnt Tvende Personer navnlig Anders og Hans og den ordre Procurator Niels Rentz har faaet lyder ichun, at Han skal forsvare Een Dreng, u-navngivet, alt saa haver den Anden iche noget forsvar. For det 3die er iche Stifts befalings Mandens ordre producert eller Hans tilladelse

1736: 26b

Frem viist at ieg her skal foretagen Sagen, efter Slige Omstændigheder tør ieg iche under staae Mig nu at foretage denne af Fogeden Andreas Jesen ind stæfnte Sag, Men Hen Viiser Fogeden bedre at efter Leve deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov og Forordninger - Hvor ved da Sagen bliver til videre.

1736
- - - - - - - - - -
1737

(1737: 26b)

I/n N/omine J/esu
Schiold

Anno 1737 d/en 13 Martij blev holdet Som/m/er Skatte Sage og Restantz Ting med Schiold Skibreds Almue paa gaarden Sør-Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Halvor Joensøn Biørndahl, 2. Poul Johansøn Schiold, 3. Paul Olsøn Dolvig, 4. Niels Halvorsøn Øvre Dyngeland, 5. Johannes Siursøn Hauge, 6. Niels Olsøn Søre Rødland, 7. Lars Olsøn Samdahl og 8de Mons Olsøn Bontvedt med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og til Lydighed formanede bleve først Tinglyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger

1. Angaaende adskilligt udi den om Forbud paa Juveler samt Guld og Sølv at bære med videre udgangne aller naadigste Forordning af 16 April nest afvigte Datert Fredensborg d/en 6te Octobr/is 1736.

2. Patent om Høyeste Ræt for dette Aar af Dato 12 Octobr/is A/nn/o 1736. Hvilchen allerede er begyndt d/en 7 Martij hujus Mensis.

3. Anlangende Attester, som Professores Theologiæ ved Universitetet i Kiøbenhaun og Bischoperne i begge Riger nu skal indsende til det Danske Cancellie om Deris Lærdom og Levnet der vild søge Præste kald. Dat/ert Friderichsberg d/en 2 Novembr/is 1736.

4. Om Skatternes paabud i Norge for Aar 1737 Datert Friderichsberg Slot d/en 6 Novembr/is 1736.

5. Extract af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Rescript til Stiftsbefalings Mands Kaas at Fogederne her efter skal paategne De skiftebreve, Hvor af noget til Justitz Cassen skal betale, enten paa Tinget eller i Deris Huuse naar det Fogeden til stilles, men Pengene skal ey Fogeden befatte sig Med. Dem skal Sorenskriveren levere til stiftamtmanden Datert 14 Decembr/is 1736.

1737: 27

6. Noch Een Extract af et Kongl/ig Rescript til Stifts amt Manden af 28 Decembr/is A/nn/o 1736 at Sorenskriverne eller den Verslige Juris Dictions Betienter skal auctionere det Jorde Gods som falder efter geystlige, eller rettere at sige at geystligheden Sig ey med Auctionen over det Jorde Gods, som sorterer under Verslig Jurisdiction haver at befatte.

7. Taxten over Kornet Hvorledis der af skal Tiende 1 Tønde Hveede 3 rd 4 mrk 1 T/ønde Ruug 9 mrk 1 T/ønde Byg 6 mrk 8 sk 1 T/ønde bland Korn 5 mrk 4 sk 1 T/ønde Havre 4 mrk Landskyld og Leeding 1 T/ønde Malt 2 rd 1 T/ønde Korn 2 rd 4 Mæler Korn I Sogn 6 mrk. Men Kongens Korn Tiende udi Norhorlehn 2 rd for Tønden. Dat/ert Bergen d/en 23de Novembr/is 1736. U: Kaas. O: Borneman.

8. Placat af Dato 11 Januarij 1735 Hvor af Copie var verificert af Stifts befalings Mand Kaases Haand *an angaaende Colonierne i America Hvem der kunde {gaaenden Citan} have lyst til at begive sig der Hen og sig ned sætte kand angive sig udi Compagniets Contoir paa Christianshaun hos Compagniets Bogholder Peter Mariager.

9. Schiøde udgivet af Auctions Directeur Bendix Ernst Manich udi Bergen til Ass/esso/r Jan Von der Lippe paa gaardene Stølen af Skyld 1 pund og 3 merker Smør, Nygaard Een halv Løb Smør, Leervig Een halv Løb Smør Datert 27 Decembr/is 1734.

10. Schiøde udgivet af Dito til Ass/esso/r Jan Von der Lippe paa gaarden Bredvig paa 1 Løb og 12 merker Smør. Datert 18 Febr/uarij 1737

11. Obligation udgiven af Magdalena S/a/l/ig/ Harbert Henrichsøns til Verner Hossevinchel paa 600 Rixdr Courent, Hvorfor er Pandt sat Hendes gaard Hope, der Skylder 3 Løber og 18 merker Smør datert 27 Julij A/nn/o 1736.

12. Contract indgaaen imellem Maria S/a/l/ig/ Ove Holms og Fendrich Hans Brandt angaaende gaarden Kronstad af Dato 8de Decembr/is A/nn/o 1736.

13. Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaases Brev til Fogeden Andreas Jesen at Statholderen haver biefaldet at Justitz Cassens Bøder ved Execution maae inddrives efter Vidimeret Copie af de blotte Doms Slutninger Ligesom Christianshauns Kirches Bøder efter Forordningen af 21 Julij 1714. Datert Bergen d/en 24 Januarij 1737.

14. Bøxel Sæddel udgiven af Obriste Lieutenant Nicolas Christian Beerenfelts de Varnau til Andreas Gegenland von Bereder udi Bergen paa et støche Jord udi Længden 19 Alen og i Breeden 10 Alen at bygge der paa et Ang (Angit = svart mineral) Svart Huus med sit Vand Løb: datert Bergen d/en 22 Januarij 1737.

15. Publicert blev af S/a/l/ig/ Magister Vidings for hen tilhørende gaarder Nesthuun, Tvetteraas, den 1ste af 2 Løber Smør, den anden 1 Løb Smør og udi gaarden Sambdahl 1 ½ Løb Smør skal til Offentlig Auction udi Bergen I Herberget Altona d/en 29 Aprilis udi dette Aar om aftenen Klochen 5 slet - og Bundtvet.

Schifte Brevet efter Lars Michelsøn *Solens (Sølen/Søylen) Hustroe Marte Ols Daatter udviiser at Sterfboet Er eyende udi gaarden 12 merker Smør og 2 Kander Malt udi Sølen Vurderet for 12 Rd. Hvor af tilfald udi Arv

1737: 27b

Enchemanden Lars Michelsøn Sex Marcher Smør og Een Kande Malt vurderet for 6 Rd, Dend S/a/l/ig/ Kones Broders Børn Ole Lund, Anne Søevigen gift med Peder Halvorsøn Søevigen, Karen gift med Niels Grimen og Marte Størches Daatter til faldt udi gaarden Sølen samtlig 4 merker Smør og 2/3 Kande Malt vurderet for 4 Rd. Den S/a/l/ig/ Kones Søsters Søn Stephen Mitthun tilfald udi gaarden Sølen 2 merker Smør 1/3 kande Malt vurderet for 2 Rd. Skifte brevet Datert Sølen d/en 6te Augusti Anno 1736.

Schifte Brevet efter Knud Olsøn Riple udviiser at den S/a/l/ig/ Mand var eyende udi gaarden Riple 1 pund 3 merker Smør 1/8 sig/er Een aattende Deel Hud vurderet for 31 Rd 3 mrk, Hvilchet blev Deelet /: efterdi Enchen ey var god for at styre nogen Jord og forlangede iche des aarsag noget udlæg udi Jorde Godset :/ imellem Arvingerne saaledis, dend S/a/l/ig/ Mands Søn Ole Knudsøn blev udlagt udi bem/el/te gaard Riple 10 4/5 merker Smør 5/20 deel Huud vurderet for 12 Rd 3 mrk 9 3/5 sk. Daatteren Syneve gift med Carl Volle tilkom udi gaarden Riple 5 2/5 merker S/mør 5/40 deel Hud vurderet for 6 Rd 1 mrk 12 4/5 sk. Datteren Giertrud gift med Joen Østevold tilfald udi Riple og Daatteren Anne gift med Niels Dyngeland tilfald ligesom Den første Søster Hver udi Riple. Skifte brevet Datert d/en 20 Sept/embris 1736.

Schifte Brevet datert 21 Sept/embris 1736 efter afg/aaen Siri Niels Daatter udviiser at efter Hende blev deelet udi gaarden {Titelstad} Sletten Nii M/archer Smør vurderet for 10 Rd. Hvilchen gaards Part Enche manden begierede nemlig Vincentz Titelstad og den afdøde Kones 2de Sønner Salamon Yttre Hoope og Lars Nielsøn Steensvig begierede at Deris Medarving Anne Salamons Daatter maatte nyde. imod De igien fich Deris Part i Phanøe Kirche, Hvor med *Annee Salamons Datters Mand Mons Monsøn var fornøyet, Thi blev *Annæ Mons Monsøns Søre Gillestad udlagt udi Gaarden Sleten forn/efn/te 9 merker Smør for 10 Rd.
Phanøe Kirche blev deelet saaledis. Enchemanden Vincentz Nielsøn Een Fierde Part vurderet for 30 Rd. Salamon Yttre Hope Een Aattende Part 15 Rd, Lars Steensvig ligeledis Een Aattende Part 15 Rd, Thi Sterfboet eyede den Halve deel udi Phanøe Kirche efter det Kongl/ig Skiøde af 12te Augusti 1724, Vurderet for 60 Rd {af} Hvilchen halve Deel af Kirchen blev deelet imellem Enchemanden Vincentz Nielsøn og fornæfnte arvinger, saa at Vincentz i stæden for Han før hafde udi Phanøe Kirche ½ Part behold Han ichun Een Fierde, og Salamon Yttre Hope blev udlagt udi Kirchen 1/8 Part som Lars Steensvig ligeledis Een 8de Part.

Forgangne Aars 1736 Restantzer blev oplæst Hvilche beløb sig til 169 rd {1 mrk} 12 (13) sk, Ingen giorde Indsigelse Derimod des aarsag forseylede.

1737: 28

Denne Termins Restantzer blev og oplæste og af Rætten forseylet Hvilchen Restantz for den gemeene Almue beløb sig til 340 rd 3 mrk 5 [sk] og for Proprietarierne 329 rd 3 mrk 8 sk,

Procurator S/igneu/r Jacob Preus paa Citantens S/igneu/r Henrich Magni vegne frem lagde Een stæfning imod Henrich Vessel til Continuation af forige Stæfnemaal, Hvilchen Continuations Stæfning var paategnet af Henrich Vessel Ham Lovlig at være forkyndt, sam/m/e Stæfning var datert Bergen d/en 26 Februarij 1737.

Den Indstæfnte Henrich Vessel lod af Rætten Insinuere et Indlæg af 13 Martij som var i gaard, Hvor ved Han forlanger at Rætten vil tilholde Citanten at efter leve den for Hen af Rætten gifne decision,

Der paa forestillede Procurator Preus, at som Henrich Vessel foruden Hans egen tegning paa Stæfningen om dens Lovlige forkyndelse for Ham finder Comparenten ved dito Vessels indkomne Indlæg at den bem/el/te Vessel iche imod siger Hans Comparentens Principals ermelte Vessel gifne Lovlig Varsel udi dette søge-Maal formedelst Comparentens Principals udstæde lovlig forkyndt og nu I Rætte komne Continuations Stæfne maal, alt saa vil det falde af sig selv besynderlig efterdi Hverchen nu eller for hen af Vessel er bleven giordt eller Lovlig formeret nogen slags Lovlig Modsigelse imod Søge-maalet saa vel I almindelighed, som I særdelished her for denne ærede Ræt maa imodtage og liide Dom for det paastæfnte efter hovet Stæfningen og Hvad videre der efter her Er bleven I Rætte lagd, Hvor til Comparenten vil have sig refereret Ventende og iche mindre paa staaende at Rætten vilde befordre Sagen til Een Endelig Dom, Hvor under Comparenten tillige vilde formode at Rætten tillige vilde være erindret, som saa vedbørlig, som tilstræchelig Satisfaction og erstatning for denne Langvarige Processis Kostbare Omkostninger, og saaledis ville Conparenten for denne sinde have Sagen Submitteret Rættens Kiendelse.

Der paa blev givet følgende

Afsigt

Eftersom Citanten Henrich Magnus iche haver fyldest giordt Rættens d/en 31 Martij A/nn/o 1735 gifne Kiendelse og Henrich Vessel ved til gienmæle for denne Rætten at have taget

1737: 28b

Den her udi Rætten producerte Continuations Stæfning, saa tilholdes Citanten {efter} for hen d/en 31 Martij A/nn/o 1735 at producere de fornødne behøvende Documenter udi Sagen til Rættens oplysning nest holden Som/m/er Ting, Da Citanten og haver at advare den indstæfnte Henrich Vessel at møde Hvor ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Dernest blev raabt om nogen flere hafde Sager, men som ingen sig indfandt blev Tinget ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Sartor

Anno 1737 d/en 15 Martij blev holdet Skatte, Sage og Restantz Ting for Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Jens Olsøn Vindenæs, 2. Rasmus Iversøn Bielcherøen, 3. Mons Knudsøn Golten, 4. Ole Monsøn Spielde, 5. Anders Nielsøn Bildøen, 6. Hans Simonsøn Schoge, 7. Søren Michelsøn Golten, 8. Hans Hansøn Voge, tillige med Bøyde Lænds-Manden Simon Schoge og mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordning og andre Rescripter som paa Fol/io 26 og 27 findes extraherede, dernest

Den 16 Martij blev Rætten igien sadt

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hamre og Mons Golten til Joen Brynelsøn paa Et Pund og 3 Marcher Fisch udi gaarden Øvre Golten, siger 1 pund og Tre Marcher Fisk. Datert Schoge d/en 15 Martij A/nn/o 1737. <L:>

Halvor Dahl tillige med Jens Henrichsøn á Møinichen mødte for Rætten Hvor da Halvor Dahl producerede Copie af stæfningen under Sorenskriverens Haand Hvor efter Halvor Dahl haver Contra stæfnet Told inspecteur Abraham Norman til d/en 10 og 11 Augusti sidst afvigte udi den Sag Told Inspecteur Norman haver indstæfnt Halvor Dahl til 22 og 23 Octobr/is A/nn/o 1734. forbem/el/te Copie Stæfning seeis af Hans Simonsøns og Knud Simonsøns paategning af 13 Febr/uarij 1737.
Paa H/er/r Told Inspecteur Norman blev efter Loven 3de gange Lydeligen paaraabt, men Han iche selv eller nogen paa Hans Vegne mødte, Hvor fore Abraham Norman Told Inspecteur efter S/igneu/r Møinichens forlangende foreleggis at møde og svare for sig Een gang for alle til Som/m/er Tinget.

I følge denne Rættes afsagde Dom d/en 1 Martij A/nn/o 1736 Som dend 5te Novembr/is nest efter ved Michel Johansøn Mæland og Diderich Andersøn er forkyndt Halvor Dahl udi Hans Huus paa Svenøen eller Sælbachen (Sælbuchen) Imellem afg/aaen Sivert Rasmusøn og bem/el/te Halvor Dahl Comparerede bem/el/te Halvor Dahl og efter at Eedens forchlaring af Lov bogen Lydeligen var

1737: 29

Bleven oplæst for Ham Dahl, aflagde Hand Halvor Dahl sin Eed med oprachte Fingre her for Rætten Ligesom fornæfnte Dom Halvor Dahl har foreskrevet.
Dernest blev Sagen foretaget.
Som Halvor Dahl hafde ved Een kaldet Contra Stæfning indkaldet Sivert Rasmusøn til at anhøre Hans Eed efter den Dom, som her udi Rætten er afsagd d/en 1 Martij A/nn/o 1736 og *for (før?) dette Stæfne maal udgich udstæd er Acten under Rættens Haand og Seyl.
S/igneu/r Halvor Dahl og Jens Møinichen mødte for Rætten, Hvor da Møinichen producerede Een udskrift af Ting Protocollen der af erfahris at afg/aaen Sivert Rasmusøn haver af Rætten faaen Lau-dag at skulle møde til Høste Tinget udi Aaret 1736. Der nest formeente Møinichen at efterdi Halvor Dahl nu allerede for Rætten haver aflagd den Eed, som Dom/m/en han har paalagt, saa formeente Mønichen og at Told Inspecteuren og de andre Sivert Rasmusøn[s] Arvinger nu aller mindst kand undslaae sig for at tage til gienmæle efter denne producerede foreleggelse, sær efterdi de har accorderet Ham Eedens afleggelse efter Sam/m/e Stæfne maals indhold Hvor udi afg/aaen Sivert Rasmusøn er kaldet at anhøre Eedens afleggelse, som et nyt og u-igien drivelig Vidnis byrd udi Sagen, thi Comparenten formeener at saa længe Eed ey var aflagd, saa var det Een Mørch beretning for Rætten, Hvo der var temere Litigans, og efterdi Loven aller naadigst befaler at Hvo der taber Sag bør oprette sin Veder part omkostninger, Hvilchet Han paastaaer at afg/aaen Sivert Rasmusøns Arvinger bør for den post, som Dahl ved sin benægtelses Eed har fri giordt sig for, og der ved beviist Søge maalets u-rigtighed, betale Ham omkostninger med 16 Rixdr.

Fra Told Inspecteur Norman blev Rætten insinueret et Indlæg, som blev oplæst for Rætten af 12te hujus,
Der paa af Rætten blev given følgende

Eragtning.

Efter som Halvor Dahls Fuldmægtig S/igneu/r Jens Møinichen tilstaaer at Sivert Rasmusen Ved Døden Er afgangen, som allene var stæfnte af Halvor Dahl udi denne Sag, saa henviises Halvor, om Han siufnes at Have nogen Lovlig tiltale til afg/aaen

1737: 29b

Sivert Rasmusens Arvinger Dem at søge, som Han bedst veed og kand, Men denne stæfning imod afg/aaen Sivert Rasmusøn aldeelis ophæves.

Herman Petersøn Contra Klocheren Christen Holst
vide Fol: 4

Christen Holst Producerede et Indlæg af Dato Sund d/en 15te Martij A/nn/o 1737 som for Rætten lydeligen blev oplæst, udi Sam/m/e Indlæg beraaber Christen Holst sig paa et Tings Vidne, som iche blev af Ham produceret.
S/igneu/r Thomas Steen mødte paa Citantens Herman Petersens vegne, og ansaae det af Christen Holst producerede Indlæg u-værdig at besvare, men Han refererede sig til Hvis af Han for hen i Sagen er frem lagd og paastaaet, saa vel som de afhørte Vidners forchlaring, Hvor efter Han paastod u-opholdelig Dom udi Sag tillige med for Omkostninger, og protesterede imod ald opsættelse,
Hvor paa blev Kiendt, som følger.

Dom

Citanten Herman Petersøn haver med 2de Vidner navnlig Anders Siversøn Muur Mæster og Lars Jensøn Her for Rætten beviist at Christen Holst Klocher haver solgt Øl, Det er og bleven Her for Rætten publicerete 2de Forbuder udgiven af Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Her/r Ulrich Kaas, det første er Datert Bergen d/en 14 Maij A/nn/o 1734 og publicert her for Rætten Den 5 Augusti nest efter, det andet Forbud er Datert den 5 Octobris A/nn/o 1736 og publicert den 20 Octobris sam/m/e Aar, at ingen maa giøre Herman Petersøn nogen Impas I sine Privilegier, som Citanten af Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigst ere forundte, det er og beviist med Een udskrift eller extract af Ting Protocollen at bem/el/te Christen Holst Klocher til Sund tilforn er bleven Actioneret for uLovlig Øl sahl her for Rætten d/en 28 (20?) Novembr/is A/nn/o 1736, Hvor bem/el/te Christen Holst blev tilfundet at betale bøder efter Dom/m/ens indhold;
Alt saa kiender ieg for Ræt efter som Christen Holst Klocher \med et Ølsahl/ baade haver overtraad Stiftsbefalings Mandens 2de for hen Mentionerte forbuder, som er grundede paa Deris Kongl/ig Majestets Herman

1737: 30

Petersøn aller naadigst forundte Privilegier, og der ved iche efter levet Deris Kongl/ig Maj/este/ts befaling udi Herman Petersøns Privilegier, at Han Christen Holst bør og Pligtig er 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Hospitalet udi Bergen 10 Rd. og i Processens omkostning 5 Rixdr under Nam og Execution ved Rættens vidre befordring efter Loven.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Monsøn Thæle paa 14 merker Fisk udi gaarden Nore Nipen til Peder Erichsøn Datert Schouge d/en 15 Martij A/nn/o 1737. <L:>

Ole Nielsøn Thæle hafde ladet indstæfne Knud Larsøn Thæle fordi Hand skal have beskyldt Ham for Tyverie nemlig Citanten, der om at vidne ere indstæfnte Mons Knudsøn Golten og Hans Olsøn Schouge,

Hvilchet Kald og varsel Lænds Manden Simon Michelsøn Schoge og Ingebreth Borsøn Søre Tvedt ved Eed efter Loven afhiemlede at have Vedkom/m/ende forkyndt for 3de ugers Tiid;

Den indstæfnte Knud Larsøn Thæle mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet til dette Ting og Stæd.

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor Efter det første Vidne

Mons Knudsøn boende paa gaarden Golten blev foretaget, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at da Som/m/er Tinget udi forgangne Aar blev holdet, var Vidnet tillige med Knud Thæle udi Ole Hansøns Floer Her paa gaarden Schoge, sam/m/e Tiid kom Citanten Ole Nielsøn Thæle ind til Dem, da Han der ind kom sagde Knud Thæle til Citanten der kommer Tyven, der efter Sagde Vidnet til Citanten, hørte Du Hvad Knud sagde, der til svarede Ole Nielsøn, Mons Knudsøn Du kiender Ham før, Han taler saa meget, Knud sagde og at Ole hafde taget Een March Tobach og et støche Tou eller Kale (Norsk Hist. Leksikon: Kale = grovt tau eller snøre, brukt til iltau) \i Bergen/.

Det andet Vidne Hans Olsøn Schoge blev indkaldet og advaret at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Han ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at ved Som/m/er Tinget nest afvigte hørte Vidnet at Knud Thæle sagde Lænds Manden tog Tiuven udi Lau-Rætten, Vidnet spurgte Hvem det var? der til svarede Knud Larsøn Thæle det er Min Grande Ole Nielsøn videre sagde Knud til Vidnet at Ole Nielsøn tog et støche Tou I Byen, og veed Vidnet iche videre end Knud sagde, at Han skulle bære Touget op igien, videre sagde Vidnet at Ole blev beskyldt af Knud, at Han

1737: 30b

Citanten Ole Nielsøn skulle have taget Een March Tobach i Bergen.

Den indstæfnte Knud Larsøn Thæle begierede Sagen udsadt til neste Ting for [at] føre Contra Vidner, som Rætten Ham bevilgede.

Knud Larsøn Thæle hafde ladet indstæfne Ole Nielsøn Thæle fordi Han haver sagt til Knud Han mindes som Een Skielm, den Tiid Ole var hos Knud Med Tvende Mænd for at spørge Knud om Han ville tilstaae de ord Knud hafde talt om Ole, nemlig de ord forrige Vidner Mons Knudsøn og Hans Olsøn hafde udsagt, til at vidne udi denne Sag ere indstæfnte efterskrevne Vidner Jacob Tørresøn (Tønnesøn?) Thæle og Johannes Jacobsøn paa Thæle,

Hvilchet Kald og varsel Lændsmand Simon Michelsøn Schoge og Ingebret Borsøn Søre Tvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt saa vel Ole Nielsøn som De 2de Vidner Jacob Tørresøn og Johannes for 3de ugers [Tiid] siden,

De indstæfnte Vidner bleve efter Loven 3de ganger lydeligen paaraabte, Men ingen af Dem mødte, der paa blev given følgende

Afsigt.

Efter som Jacob Tørresøn og Johannes Jacobsøn iche ved Sagens paaraab mødte, saa forelegges de af Rætten at møde til neste Ting der Vidnis byrd at aflegge til sam/m/e Tiid bør Citanten og advare Ole Nielsøn at møde og høre paa Vidnernes udsigende, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Efter som ingen flere Sager blevne anhængig giordt bleve

Forgangne Aars Restantzer oplæste og forseylede som beløb sig til 12 rd 2 mrk 9 sk.

Denne Termins Restantzer bleve og oplæste og forseylede, som beløb sig til 159 rd 4 mrk 14 sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu.
Herløe

Anno 1737 d/en 18 Martij blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting med Herløe Skibreds Almue paa Gaarden Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Siur Hansøn Kiergaard, 2. Jacob Andersøn Viig, 3. Vincentz Michelsøn Taaschevigen, 4. Elling Bastesøn Tvedt, 5te Niels Magnesøn From/m/ereide, 6. Mons Nielsøn Heggernæs, 7. Michel Joensøn Fiuschanger, 8de Ole Olsøn Rong tillige med Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt og mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Majestets Høye nafn og

1737: 31

alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 26 og 27 ere extraherede, dernest

Schiøde udgivet af Auctions Directeur Manich I Bergen paa gaarden Follesøen af Skyld 1 Løb Smør, 1 Tønde Malt og 18 M/archer Fisk til Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Henrich Henrichsøns Datert Bergen d/en 27de Decembr/is 1735.

Schiøde udgivet af Lænds Mand Anders Tvedt til Zacharias Fæster paa gaardene Øvre Tvedt der skylder aarlig 1 L/øb S/mør, 1 T/ønde og 1 Mæle Malt med paastaaende Huuser, tillige med gaarden Holme af Skyld Een Løb Smør og Een Tynde Malt og udi Nedre Tvedt Et pund Smør og 1 Mæle Malt, Datert Bergen d/en 26de Januarij A/nn/o 1737.
Nr. 3 - 1 ½ Rixdr Nr. 380

Caution udgiven af Ole Halvorsøn og Johannes Monsøn Frechhau begge paaboende til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe for Lænds Manden Anders Tvedt paa 154 Rd. Datert Bergen d/en 26 Januarij A/nn/o 1737.

Obligation udgiven af Lænds Mand Anders Tvedten til Ole Halvorsøn og Johannes Mogensøn begge boende paa gaarden Frechou paa 154 Rd Hvorfore Pandtsat Alversunds Kirche, samt alt andet Hvad Debitor eyer eller eyendis vorder Datert Bergen d/en 26 Januarij A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharia Fæster til Anders Tvedt Lænds Mand paa Een Halv Løb Smør, ½ Tønde Malt og Tii Kander Malt udi gaarden Øvre Tvedt. Datert Hops gaard d/en 3 Febr/uarij A/nn/o 1737. Her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e dato.

Confirmation af Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Her/r Ulrich Kaas udgiven til Lænds Mand Anders Tvedten paa Hans Lænds Mands Embede. Datert Bergen d/en 27de Febr/uarij 1737.

Schifte Brevet efter afg/aaen unge Karl Arne Jacobsøn udviiser at Hans arvinger er tilfalden udi arv af Jordegods 27 merker Fisk udi gaarden Rong vurderet for 31 Rixdr 3 mrk, Hvilchet blev deelet imellem Den S/a/l/ig/ Karls 3de Broder Døttre Elsebe, Barbro og Anne Johannes Døttre, af Hvilche Hver bekom 7 4/15 deel merker Fisk udi gaarden Rong, og den S/a/l/ig/ Karls Halv Søsters Søn Mons Magnesøn. Datert Rong d/en 15 Junij A/nn/o 1736.

Schiøde udgivet af Anders Larsøn paa (ope rum) merker Fisk til sin Broder Thomas Larsøn udi gaarden Rong. Datert Frechau d/en 18 Martij A/nn/o 1737.

Den 19 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Ass/esso/r Johan Lausøn[s] Tilladelse at alle maa kaste efter Sild under eller ved de stæder, som hører Ham til naar Hans egen Nood eller Hans Læylændingers ey ere tilstæde imod Lands Laad Ham at give efter Loven. Datert Herløe gaard d/en 16 Martij 1737.

Justits Raad og Lau-Mand Niels Knagenhielm hafde ladet indstæfne Rasmus Nielsøn Fromer-Eide vide Prot: Fol: 9.
Paa Citantens vegne mødte Zacharias Fæster og frem stillede Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helge Johansøn

1737: 31b

Espetvedt, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have til dette Ting med mere end 14 Dages varsel forelagt den indstæfnte Rasmus Nielsøn Fromer-Eide at møde og svare efter Original Stæfningens indhold, som til Høste Tinget sidst afvigte blev afhiemlet og anhængig giordt,
Paa Rasmus Nielsøn Fromer-Eide blev efter Loven trende gange Lydeligen paaraabt, Men Hand Hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt;
Dernest producerede S/igneu/r Zacharias Fæster et udtag af Hops Gaard Jorde Bog og til Conference om desens Rigtighed anviiste Hovet Jorde bogen in originali, Hvor med det af Ham producerte udtag blev Confereret og Rigtig befunden,
Paa den indstæfntes Vegne var som før ermeldt iche nogen til stæde, Men Hans Grande Niels Magnesøn, der for Rasmus Fromer Eids hafde betalt Skat, frem viiste efter Citantens Fuldmægtiges paastand den indstæfnte Rasmus Fromer-Eides Landskylds \bog/, som blev efterseet, og da befunden at Han Rasmus iche var afskreven I bem/el/te Bog til Citanten nogen Landskyld at have betalt siden for Aar 1732, og den Lanskyld var ey bleven betalt før d/en 25 Augusti A/nn/o 1733. bem/el/te udtag blev for Rætten lydeligen oplæst, Hvilchet er Datert Hoops gaard d/en 23 Octobris A/nn/o 1736.
Efter forbem/el/te producerte paa Zacharias Fæster som Fuldmægtig for Her/r Justitz Raad og Laug Mand Niels Knagenhielm Dom over den indstæfnte Rasmus Fromer-Eide, des Aarsag blev Dom og afsagt, som følger.

Dom

Eftersom Den indstæfnte Rasmus Nielsøn Fromer-Eide Hverchen efter stæfne maal eller Rættens foreleggelse haver svaret eller ladet svare for sig udi denne af Her/r Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm indstæfnte Sag angaaende Landskyld, 3die Tage og Fierde Penge, som rester for Aarene 1733 - 1734 - 1735 beløbende sig til den Summa 5 rd 4 mrk og 1 sk; Alt saa tilfindis den Lovlig indstæfnte Rasmus Nielsøn boende paa gaarden Fromer-Eide til Citanten Her/r Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm, iche alleniste at betale forbem/el/te 5 Rd 4 mrk og 1 sk resterende Landskyld 3die Tage og 4de Penge men end og

udi Processens Omkostning 2 Rd 4 mrk, Alt inden 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under Nam og execution ved Rætten[s] videre befordring efter Loven.

Bøxel Sæddel udgiven af Told Inspecteur Abraham Norman paa Nii Skilling Jord, siger 9 sk. Jord udi gaarden Langeland til Aschil Aschilsøn Siursæt. Datert Langeland d/en 3 Decembr/is A/nn/o 1736. <non>

Bøxel Sæddel udgiven af Told Inspecteur Abraham Norman til Mons Nielsøn Nefstad paa Nii Skilling Jord udi gaarden Langeland. Datert Langeland d/en 3 Decembris A/nn/o 1736. <non>

1737: 32

Mad/a/me Elche S/a/l/ig/ Haslops Contra Ole Indre Bragstad,

Citantinden ved Lænds Mand Anders Tvedt lod producere Een foreleggelse, som indstæfnte tilstod sig Lovlig at være forkyndt, foreleggelsen Lyder saaledes -

Dernest tilstod den indstæfnte at være Citantinden Rigtig skyldig for fem Aars Landskyld, ligeledis Koe og Giede Leye for 5 Aar, og begierede at Han maatte gaae fra gaarden uden opsigelse naar Besterne vare frem føde, dersom Citantinden Ham det vilde tillade var Han uden ald exception der til villig;

Lænds Manden Anders Tvedten efter Citantindens begiering ved Et Brev til Ham, som før paastod Dom udi Sagen, Hvor fore strax blev Kiendt og Afsagt, som følger

Dom

Af Citantinden Mad/a/me Elche S/a/l/ig/ Haslops er iche alleniste den indvarslede Ole Monsøn paa gaarden Indre Bragstad Lovlig bleven stæfnet og foretaget udi denne Sag, Men Han end og Selv hos møder her for Rætten og tilstaaer at være Citantinden Skyldig Laugielde Med videre Jordrottelig Rettighed for Fem Aar og Koe samt Giede Leye forbem/el/te Aar, som af 3de Kiør á aarlig 1 mrk 4 sk og 8te Gieder á aarlig 4 sk støchet, beløbende sig udi alt efter Lovlig Reigning 15 Rd. Des Aarsag bem/el/te Ole Monsøn Indre Bragstad bør og Pligtig er at betale til Citantinden Mad/a/me Elche S/a/l/ig/ Haslops bem/el/te 15 Rixd og udi Processens Omkostning 3 Rd 2 mrk alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under Nam og execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

Michel Kielstad hafde ved Stæfne maal mundtlig ladet indkalde Johannes Herløvær for Overfaldig urolighed hand Haver Øvet imod Citantens Hustroe paa Kirche gaarden Mariæ Besøgelses Dag, der om at vidne ere indstæfnede efterskrevne Vidner Niels Paulsøn paa Toft, Niels Johansøn Davanger, Ole Monsøn Tostensvigen,

Hvilchet Kald og varsel Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Espetvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at [have] forkyndt for mere end 14ten Dages Tiid,

Den indstæfnte Johannes Herløver blev efter Loven 3de gange Lydeligen paaraabt men Han Hverchen selv eller nogen paa Hans vegne mødte;

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed frem stod saa

Niels Johansøn Davanger, nu værende paa bem/el/te Gaard Davanger aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at Mariee Besøgelses Dag sidst afvigte kom Vidnet gaaendes med Een Stie for at tage et Vindue ud af Herløe Kirche, efter som der I var qvolvit(?) og saae Vidnet sam/m/e tiid at Johannes Herlever Laae oven paa Citantens Michel

1737: 32b

Kielstads Hustroe og Knuede Hende eller trøchede Hende til Jorden med Næverne, Hvor udover Vidnet satte Stien fra sig og tog Johannes Herlever fra Citantens Hustroe Britte Rasmus Daatter, der paa reyste Citantens Hustroe sig op, gich til Kirche vægen, nemlig Herløe Kirches væg, thi det var paa Herløe Kirche gaard Johannes Herlever saaledis tracterede Citantens Hustroe, Hvor fore Hon græd, da Vidnet hafde taget Johannes Herlever fra Hende, derefter røg Johannes *Helever igien paa Citantens Hustroe, Men enten det var af druchenskab, som Han var Over iilet med eller Han giorde det fordi Han videre vilde have fat paa Citantens Hustroe kand Vidnet ey fuldkom/m/en forklare, Men Vidnet tog Johannes Herlever fra Citantens Hustroe hen paa Kirchegaarden og ved det sam/m/e formedelst Johannes Herlever var drukken fald Hand paa Kirche Gaarden, alt dette som Vidnet har udsagt passerede medens Præsten ey var gaaen paa Prædike Stolen i Herløe Kirche, end yder merede sagde Vidnet at Han Johannes Herlever bandede og brugte adskillige ord samt talede høyt den tiid Han Knuede Citantens Hus[troe] men Vidnet kand iche til visse sige Hvad ordene vare.

Ole Tostensvig det andet Vidne blev frem kaldet og advaret at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Han Ole Monsøn boende paa Tostensvig ved Eed med oprakte Fingre udsagde, at Mariæ Besøgelses Dag sidst afvigte var Vidnet udi Herløe Kirche, og som Præsten Messede før Alteret hørte Vidnet Alarm uden for Kirchen, Hvorudover Vidnet tillige med Andre gich ud af Kirchen for at see Hvad der passerte, og saae Vidnet at Johannes Herlever og nest forige stoede og drages i det sam/m/e slap Johannes Herlever fra det første Vidne og foer Hen paa Citantens Hustroe, som ved Kirchen stod og græd, saa at Hun for over Ende eller faldt paa Jorden tillige med Johannes Herlever, Vidnet hørte og at Johannes *Helever skiendte og bandte, Men Hvad Han sagde kand dette Vidne iche Huske.

Citanten paastod Dom udi Sagen og forlangte iche Niels Paulsøn Toft afhørt, eftersom Han vidste dette Vidne Niels Poulsøn ey kunde vide noget til Sagens oplysning.

Endnu paa spørgsmaal af Rætten svarede begge de afhørte Vidner Niels Johansøn Davanger og Ole Monsøn Tostensvig, at de siufntes

1737: 33

Johannes Herlever var Druchen, Men iche Edrue.

Citanten Michel Kielstad paastod Dom i Sagen, Hvor paa blev kiendt, som følger.

Afsigt.

Efter som til I Dag Citanten Michel Kielstad haver Ladet indstæfne Johannes Herlever baade til at liide Dom for den overlast Johannes skal have giordt paa Citantens Hustroe ved Herløe Kirche, og tillige at høre Vidner, da efterdi Johannes Herlever ey ved Sagens paaraab sig haver indfundet, saa givis Ham Lov dag her ved af Rætten at møde til neste Ting, Hvilchen Lov dag Citanten haver for Johannes at Lade forkynde til neste Sommer Ting, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Michel Gaustad Cont/ra Niels Boge.

Citanten Michel Gaustad mødte Selv for Rætten og producerede Een Vidnisbyrds Stæfning imod Niels Michelsøn Boge af Dato Bergen d/en 9 Februarij A/nn/o 1737, som for Rætten Lydeligen blev oplæst.

Hvilchet Kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt saa vel Contra parten Niels Michelsøn Boge, som de I stæfningen navn givne Vidner undtagen Baste Schielanger for 4 ugers Tiid.

Dend indstæfnte Niels Boge mødte for Rætten og producerede Een Contra Stæfning af 24de Febr/uarij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Hovet Citanten Michel Gaustad tilstod den Contra Stæfning for Ham Lovlig at være forkyndt af Lænds Manden paa Radøe Skibred Niels Sæbøe, tillige med Simon Sæbøe og Hans Vettaas.

Der nest begierede begge Parter Eedelig Vidnes forhør, thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, der paa bleve De Separerte, og fremstod det første Vidne

1. Niels Ellingsøn Nordre Aadland aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde I Begge Parters nerværelse: at først udi forgangen Som/m/er kom Contra Citanten Niels Michelsøn til Vidnet bedende Han maatte udi Vidnes Hage lade gaae Een graae sidet Qvie, Hvor til Vidnet gav Ham forlov til sam/m/e Qvie saae Contra Citanten undertiden Selv saa vel som Vidnet og Hans Folk noget efter S/anc/te Hans Dag Kom {at} Niels Michelsøn i Vidnets Hage for at see til den Graae Sidet Qvie, da fandt Hand den ey, Hvor udover Niels Michelsøn gich til Vidnet, som nylig var kom/m/en fra sin Stiffader spørgende Ham om bem/el/te Qvie, og bad Ham forhøre hos de omkring boende, om der af

1737: 33b

Dem nogen kunde give opliusning Hvor hans Qvie kunde være Hen kom/m/en, nogen Tiid der efter kom af de indstæfnte Vidnet Et navnlig Ole Gaustad til dette Vidne I ærende for Præsten, Sam/m/e Spurgte dette Vidne om Niels Michelsøns graae Sidet Qvie, der til Ole Gaustad svarede, der gaaer 3de Bedster udi Gaustads March, som Han iche vidste om de vare Hans Grandes, og ere de iche min Grandes, da ere De fremmedes, thi et af Dem har sam/m/e farve, som det du spørger om, denne Ole Gaustads relation gav dette Vidne Niels Michelsøn tilkiende, som sagde at ville fahre Hen for at see bem/el/te 3de Bedster, Morgenen der efter kom Niels Michelsøn til Vidnet og Lod Ham beede Han ville gaae med Ham til Gaustad for at spørge om De hafde seet Niels Michelsøns Qvie, Hvilchet Vidnet og giorde, og da Vidnet tillige med Niels Michelsøn kom paa Gaustads Bøe, Lade De Niels Michelsøns Stif-Søn gaa paa gaarden Gaustad for at spørge Folchene der, om de noget fremmet Bedst hafde seet, da Niels Michelsøns Stif-Søn som var sendt til gaarden Gaustad noget Længe blev borte, hørte Vidnet at bedsterne Bauste udi Michel Gaustads Skinne Floer, des Aarsag Niels Michelsøn gich op i Floren for at see Hvorledis det var med Bedsterne, der efter gich Vidnet og op til Gaustads Bøe gaard, som Michel Gaustads Floer staaer, og spurgte Niels Michelsøn om Han saae sit Bedst inde I Floren der til Niels Michelsøn svarede, det er Lig til Hun er her, ieg veed det iche til visse, da Vidnet gich ud om Bøe *garn til Niels Michelsøn da stod Niels Michelsøn tet ved Floren og hafde fat paa Een Qvie, der var af sam/m/e Coleur, som den Niels Michelsøn slap ind I Vidnes Hage og lige saa stor; Vidnet sagde til Niels Michelsøn er det saa du tvifler paa det at være dit Bedst, da vil vi gaae op til Gaarden og tale med Folkene der om, i det sam/m/e lagde Niels Michelsøn Tau paa Bedsted og der efter kom Niels Michelsøns Stifsøn og sagde at de paa gaarden Gaustad ey hafde seet saadan Et Bedst, som de søgte efter, der paa Lette Niels Michelsøn bedstet hiem om Bøe gaarden igiennem Grinden der er, og raabte Da Citantens Michel Gaustads Kone til *Vidnet Niels Michelsøn sigende, det var sit Bedst, Niels Michelsøn raabte til Michel Gaustads Kone Hon skulle kom/m/e til Dem og see om det var Hendes

1737: 34

Bedst, Hvilchet og skeede, da Hon Michel Gaustads Kone til Dem kom sagde Hon at det var sin Qvie, der paa svarede Niels Michelsøn gud bædre mig, saa er Min Qvie borte, der paa

Niels Michelsøn slap Qvien og Michel Gaustads Tøs *giente Qvien hiem efterat Hon hafde Løst Tauet af den og levert Niels Michelsøn, som bad Michel Gaustads Kone Hon ville spørge om Hans Qvie, Hvilchet Michel Gaustads Kone og lovede Niels Michelsøn, der efter gich baade Vidnet og Niels Michelsøn bort.

2. Det andet Vidne Madalie Villums Daatter tiennende Ole Olsøn Gaustad 30 Aar gam/m/el blev indkaldet og formaning til Hende giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Hun aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at Een gan[g] udi forgangne Som/m/er Een Søndag stod Vidnet nere ved Gaustads Huuse, Hvor Niels Michelsøns Stif-Søn Otto kom til Vidnet og sagde at Ole Gaustad hafde sagd, der gik nogle frem/m/ede Bedster neden ved Søe, som skulle være i tallet 3de, Vidnet svarede Hon iche vidste der af, Men Hon ville gaa til Citantens Kone og spørge Hende der om, Hvilchet skeede, da blev Vidnet af Citantens Kone svaret, der var ingen uden Een Rød Oxe, der hafde gaaet i Som/m/er udi faneraaet, der efter gik Vidnet ind I Stauen, Hvor Vidnet noget efter hørte Citantens Kone raabe, de skulle \ey/ leede bestet af thi det var Hendes, Vidnet gich saa ud og saae Niels Michelsøn tillige med det første Vidne stode og holdt paa Een Graae siidet Qvie, noget der efter saae Vidnet at Michel Gaustads Kone tillige det første Vidne Niels Aadland og Niels Michelsøn[s] Søn sad sam/m/en ved Søe og Citantens Tøs drev den graae sidet Qvie op efter Een ager fra Dem.

3. Det 3die Vidne Otto Erichsøn tiennende hos Contra-Citanten, som er Hans Stiffader, blev indkaldet, advarsel til Ham giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Han aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde sig at være 22 Aar gam/m/el. og veed at Hans Stiffader Niels Michelsøn hafde Een graae siidet Qvie, som Hand af Niels Aadland fich Lov til at græsse udi Niels Aadlands det første Vidnes March, I Øvrigt udsagde Hand at Hand blev sendt til gaarden Gaustad for at spørge om der gich nogen frem/m/ede Bedster, som Ole Gaustad Hafde berettet for Niels Aadland Hvor Hand først talede med Ole Gaustads Tøs der iche vidste noget der af, men Han spørgte Michel Gaustads Hustroe der om, som svarede, at ingen fremede Bedster var hos Dem, Hvor paa Vidnet gik til sin Stiffader, som stod Ved Michel Gaustads

1737: 34b

Floer, og hafde fat paa Een graae sidet Qvie, noget lidet fra Vidnets Stiffader stod det første Vidne Niels Aadland, der efter Leede Niels Michelsøn bem/el/te Qvie Hiem paa Gaustads Bøe, hørte saa Michel Gaustads Kone raabe det var Hendes Qvie, Vidnes Stiffader bad Hun vilde kom/m/e need og see om det var Hendes, Michel Gaustads Kone Kom til Dem og der Hun sagde det var Hendes Qvie, svarede Niels Michelsøn, da er min borte, Michel Gaustads Kone bad sin Daatter tage Qvien, Hvilchet og skeede, Qvien leede Michel Gaustads Daatter op til Floren igien kom til bage med Tauget til Vidnes Stiffader, paa Spørgsmaal svarede Vidnet at denne Qvie som Hans Stiffader havde lagt Tau paa var gandske Liig den Qvie, som er bleven borte for Hans Stiffader.

4. Der efter bleve Michel Gaustads Kone frem kaldet der baade af Citanten Hendes Mand og Contra Citanten Niels Michelsøn til at vidne er indstæfnt, Hon blev formanet om at vagte sig for Meen Eed, der efter aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at En Søndag over Middag kom nest forige Vidne til dette Vidne Anne Gutorms Daatter, og spørgte om de hafde seet nogle fremmede Bedster, Men Vidnet svarede ney, dersom dette var sagd at ved søen skulle gaae nogle frem/m/ede Bedster, da skulle de der søge om nest forige Vidne gik strax bort, i det samme kom Vidnet I tale med Een fattig Kone, Hvor da Vidnet blev Vahr at Niels Michelsøn kom gaaendes med et graae Bedst, som Han hafde Tau paa, Vidnet raabte til Niels Michelsøn og Niels Aadland at det var Hendes Bedst, De Leede end da bedstet Liidet om Een Aax, og der Vidnet anden gang raabte at det var Hendes Bedst, bad

Een af dem Vidnet vil kom/m/e til Dem, bedster vare Løse I Floren, Vidnet kom til Dem tillige med sin Daatter, som tog imod det graae bedst og Leede det til Floren igien, kom saa til bage med Tauvet, der var paa Bedstet, og gav Niels Michelsøn det, der efter bad Niels Michelsøn Vidnet vilde spørge alle stæds om Hans bedst, som Vidnet Ham Lovede, Hvilchet alt passert med Vendskab og godhed imellem Parterne.

5. Det 5te Vidne var Martha Michels Daatter, som ey hafde været til Alters des Aarsag ey til at Vidne blev antagen.

6. Det 6te Vidne Ole Olsøn Gaustad aflagde sin Eed, efter at Han var formanet om at vagte sig for Meen Eed, med op rachte Fingre efter Loven, udsagde der hos, at Da det første Vidne Niels Aadland spurgte Ham om Han iche hafde seet Niels Michelsøns Bedst,

1737: 35

Svarede dette Vidne Niels Aadland lige som Niels Aadland har forklaret, Men Han veed iche hvorledis Niels Michelsøn tog bedstet af Floren, dog veed Han at det Bedst Niels Michelsøn hafde lagt Tauvet paa, var iche det Vidnet saae gaaendes ved Søen.

Citanten Michel Gaustad begierede Tings Vidne, som Rætten bevilgede.

Flere Sager vare ey indstæfnte derfor

Restantzerne af forige Aar bleve oplæste, som blev og forseylede, Hvilche beløb sig til 38 rd 5 mrk 14 sk.

Denne Termins Restantzer bleve og oplæste og forseylede Hvilche beløb sig til 252 Rd 3 mrk 5 sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu

Alenfit

Anno 1737 d/en 21 Martij blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting med *Med Alenfits Skibreds Almue paa Giæstgiver Stædet udi Alver Strømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Børge Johansøn Hilland, 2. Knud Andersøn Soltvedt, 3. Knud Eilufsøn Tvedt, 4. udi Ole Pedersøn Tvedts stæd var Ole Halsteensøn Lille Oxe, 5. Jacob Olsøn Tvedt, 6te Lars Johansøn Læchnæs, 7. Jacob Nielsøn Kapperdahl, 8de Niels Siursøn Lille Oxe tillige med Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundahl,

Hvor [da] efterat Rætten var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først oplæste Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste forordninger og andre Breve, som paa fol/io 26 og 27 ere extraherede, der nest

Schifte Brevet efter Ole Halvorsøn der boede paa Gaarden Nepstad Datert 14 Maij A/nn/o 1736 udviiser, at den S/a/l/ig/ Mands Sterfboe tilhører udi Gaarden *Helle (Heltveit) I Echanger Skibred 4 ½ M/archer Smør vurderet for 1 Rd 4 mrk 4 sk, Hvor af d/en S/a/l/ig/ Mands Enche tilfald navnlig Syneve Rasmus Datter 2 ¼ merker Smør vurderet for 5 mrk 4 sk og Daatter Lisbeth Ols Daatter lige saa meget - 2 ¼ merker Smør vurderet for 5 mrk 4 sk.

Den 22 Martij.

Dernest blev 3de gange Lydeligen raabt om nogen hafde Sager at føre i Rætten, men som ingen sig indfandt bleve

De restantzer for Aar 1736 lydeligen oplæste og forseylede, Hvilche beløb sig til d/en Summa 57 Rd 3 mrk 8 sk.

Dernest denne Termins Restantser, som beløb sig til 276 rd 11 sk.

I/n N/omine J/esu

Radøe

Anno 1737 d/en 22 Martij blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting med Radøe Skibreds Almue paa Giæstgiver Stædet udi Alverstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Knud Larsøn Bauge, 2. Østen Olsøn Mangers Næs, 3. Johannes Torbiørnsøn Øvre Manger, 4. Hans Nielsøn Østre Soleim I Hans stæd Jens(?: overskrive/retta på) Monsøn Vestre Soleim, 5te Niels Erichsøn Indstebøe, 6. Gudmun Erichsøn Kaalaas, 7. Lars Knudsøn Kolstad, og 8de Gregorius Johansøn Noranger I hans stæd Peder Larsøn Nesbøe, tillige med Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe,

Hvor da efterat Rætten var sat blev først Tinglyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste forordninger og andre breve som paa fol/io 26 og 27 ere extraherede, dernest

1737: 35b

Schiøde udgivet af Mad/a/me Abel Margrethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags til S/igneu/r Arnold Meyer paa Bøe Annex Kirke med ald dens tilhørende. Datert Bergen d/en 10 Decembr/is A/nn/o 1735.

Pandte Obligation udgiven til Soren skriver Michael Tønder af S/igneu/r Arnold Meyer paa Bøe Kirke Datert \Manger/ 20de Decembr/is A/nn/o 1736 og lydende paa Capital 60 Rixdr Courent.

Den 23 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Syneve Siurs Daatter Datert gaarden Indhelle d/en 21 Septembr/is A/nn/o 1736, der af erfahris at Hendes Sterfboe tilhørte 6 merker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Indhelle vurderet for 8 Rd. Hvor af Enkemanden Johannes Rasmusøn tilfaldt I bem/el/te gaard Indhelle 3 merker Smør og 1 ½ Kande Malt vurderet for 4 rd, Den anden Halve part af Jorde Godset blev udlagt saaledis, Den S/a/l/ig/ Kones Moder Kari Ols Datter Daland, Broderen Knud Siursøn, Søsterne Marte Siurs Dtr gift med Niels Giere, Ingeborg Siurs Dttr gift med Mons Helland declarerede tillige med Deris Mænd, at de ikke vilde befatte sig med Jorde godset at Arve, Men for Deris Laad forlangede Løsøre, som Skifte Rætten Samtykte, Hvorudover den anden halve Part af Jorde godset blev udlagt til Omkostninger paa Skiftet med Arvingernis Samtyke, Hvilket Enkemanden strax med Reede Penge indløste, thi beholdt Han de 6 merker S/mør og 3 Kander Malt udi gaarden Indhelle.

Lau-Ræts Mand Gregorius Johansøn Noranger var selv Personlig i Dag ved Rætten.

Sagen af Lænds-Manden Niels Sæbøe indstæfnte contra De 2de Brødre Jens og Rasmus Indhelle beroer til neste Ting efter som ingen er her der kand af hiemle at De Lovlig til dette Ting ere forelagde.

Sagen af Gudmund Monsøn Reistad og Knud Rasmu[søn] Helland indstæfnte blev og paaraabt men ingen af Dem eller paa Deris vegne mødte.

Sagen imellem Niels Erichsøn Sletten og Matthis Johansøn Haugstad blev fremkaldet, Hvor da begge Parter Vare nerværende, Men saasom der Manquerede Een ting-Ræts Mand at sidde udi Rætten, saa kunde Dom/m/eren ikke forsvare at tage nogen Sag for tvert imod Loven, Hvor fore sagen blev udsat til neste Ting, Da Parter og Vidner haver at møde.

Restantzerne for Aar 1736 bleve oplæste og forseylede, Som beløb sig til 31 Rd 6 sk.

Denne Termins Restantzer bleve ligeledis oplæste og forseylede, som beløb sig til 260 Rd 3 mrk 9 sk.

Der paa Rætten blev ophævet.

I/n N/omine J/esu
Gulens Schibred.

Anno 1737 d/en 26 Martij blev holdet Vaar Skatte Sage og Restantz Ting med Gulens Skibreds Almue paa Giæstgiver stædet udi Schierjehaun nærværende Fogeden S/igneu/r *Andeas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Olsøn Søre Høvigen, 2. Ole Nielsøn Eide, 3. Lars Jonsøn Eide, 4. Anders Johansøn Halsøen, 5. Ole Einersøn Risnæs, 6. Rasmus Endresøn Nappen, 7. Truels Michelsøn Villesvig, 8de Joen Jetmunsøn Risnæs tillige med Bøyde-Lænds Manden Peder Henrichsbøe,

Hvorda efter at Rætten var sat I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 26 og 27 ere extraherede, dernest

1737: 36

Bøxel Sæddel udgiven af Laugmand Niels Knagenhielm til Joen Joensøn Husøen paa Et Pund og Sexten M/archer Smør udi gaarden Birchnæs Laugstolen beneficert og af Anders Thoersøn for hen brugt. Datert Hops gaard d/en 15de Decembris Anno 1736 - bet. L.

Den 27 Martij blev Rætten igien sadt.

Stephen Erichsøn boende paa gaarden Solen Her I Skibredet indfandt sig for Rætten og frem stillede Tvende Vidner Ole Olsøn boende paa gaarden Store Slire og Anders Knudsøn Ramberg med begiering de Eedelig her for Rætten maatte udsige Hvor nær Reqvirenten Stephen Erichsøn Solen og Ranni Arnes Daatter som Stephen Erichsøn agter ved Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Tilladelse at begive sig udi Egteskab med, er beslægtede, Hvilchet Rætten Ham ey kunde nægte,
Hvor paa Eedens forklaring af Lov bogen for Vidnerne Lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Dernest fornæfnte Vidner Ole Olsøn Store Slire og Anders Knudsøn Ramberg ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: At Reqvirenten Stephen Erichsøns Moder Sygnie Anders \Dttr/ hafde Een Søster ved navn

Agotte Anders Daatter, Hvilchen var Moder til Ranni Arnes Daatters Fader Arne Rasmus Søn, saa at Reqvirentens Stephen Erichsøns Moder Synie Anders Daatter og Ranni Arnes Daatters Faders Moder Agothe Anders Daatter vare Søstre,
Stephen Erichsøn var Tings Vidne begiende, som bevilget blev.

Eftersom ingen Sager bleve førte udi Rætten Oplæstes forige Aars Restantser, beløbende sig til 27 rd 5 mrk 14 sk ligeledes denne Termins Restantzer, som beløb sig til 302 rd 1 mrk 10 sk, der paa forseylede og Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas Schibred.

Anno 1737 d/en 28 Martij blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting med Lindaas Schibred Almue paa Giæstgiver Stædet ved Kiilstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Thomas Iversøn Soleim, 2. Jacob Jacobsøn Førland, 3. Niels Michelsøn Øvstreim, 4. Anders Larsøn Østreim, 5. Michel Jacobsøn Hopland, 6. Jetmun Jacobsøn Hopland, 7. Christopher Johansøn UdKielen, 8de udi Ole Knudsøn Fondenæs Stæd Martinus Henrichsøn Rongvær tillige med Bøyde Lænds Manden Michel Bæraas,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed formanede bleve først Tinglyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 26 og 27 ere extraherede, dernest

Obligation udgiven af Ole Lagesøn til S/igneu/r Henrich Paasche paa Nitti Rixdahler Hvorfor er Pandtsat Debitoris paa boende Giæstgiver Plads ved Kiilstrøm/m/en med dens paa staaende Bygninger. Datert Bergen d/en 13 Februarij 1737 - Nr 1 - ½ Rixdr -

Bøxel Sæddel udgiven af Laugmand Niels Knagenhielm til Lars Monsøn Bersvig paa 12 merker Smør 4 Kander Malt og Tolv M/archer Fisk udi gaarden Østrem Laugstolen beneficert, Hvilchet Brug Erich Olsøn opsagt haver Datert 15 Decembr/is 1736 - L: B:

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden S/igneu/r Andreas *Jesøn til Ole Hansøn paa Nij Marker Smør, 3 Kander Malt og

1737: 36b

Nii Marker Fisk udi gaarden Lille Hopland, som er af As/sesso/r Villum Hansøns Seqvestrerte Godz, Datert Bergen dend 21 Februarij 1737 - Bøxel 2 rd 3 mrk - L. B. -

Udslettet blev Mariee afg/aaen Jochum Klings Obligation, som blev fremviist af Hendes anden Mand Ole Lagesøn at være Qvittert d/en 13 Febr/uarij 1737 af Geert von der Ohe, Honne Beneken og Johan Benechen, obligationen var paa 100 Rd og Lydende paa Pandt udi Giæstgiver stædet Kiilstrøm/m/en med vidende, samt Datert d/en 1ste Octobr/is 1722 item Ting lyst d/en 12 Aprilis A/nn/o 1723.

Den 29 Martij blev Rætten igien sadt med alle 8te opnæfnte Lau-Ræts Mænd.

Schiøde udgivet af Mad/a/me Abel Margrethe afg/aaen Her/r Christen Krags til Peder Michelsøn Hundven paa Den Halve deel og Nordre Part udi gaarden Oenæs skyldende Aarlig Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt. Datert Bergen d/en 21 Novembr/is 1736 -
Nr 2 - 1 rd

Schiøde udgivet af Mad/a/me Abel Margrethe afg/aaen Her/r Christen Krags til Thomas Aamundsøn Qvalvaagen paa den Halve deel og Søndre Part udi gaarden Oenæs som Mons Monsøn Øvre Schodven for hen brugt haver, skyldende Aarlig Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt, Datert Bergen d/en 21 Novembr/is 1736 - Nr 2 - 1 rd

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Peder Hofman til Peder Arnesøn paa Sexten Marker Smør Fem og Een Tredie deel af Een Kande Malt og imod Een Fierde Part af Et Faaer udi gaarden Hodneqvam, Hvilket brug Hans Moder godvillig for Ham opsagt haver med Condition Moderen skal blive hos Ham og aarlig af Ham nyde Een Tønde Korn. Datert Sandvigen d/en 3 Octobris A/nn/o 1736. L: B: Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Trende gange blev raabt om nogen hafde nogen Sag at føre frem I Rætten, Men ingen mødte, derfor bleve oplæste Restantserne for Aar 1736 beløbende sig 95 rd 4 mrk 6 [sk] og forseiglede. Denne Termins Restantzer blev og oplæste beløbende sig 301 rd dernest forseyglede og Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Echanger Schibred.

Anno 1737 d/en 1 April blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting med Echanger Schibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Børge Johannissøn Yttre Eidsnæs, 2. Johannes Knudsøn Øvre Echanger, 3. Ole Nielsøn Øvre Echanger, 4. Aamund Hansøn Lie, 5. Elling Johannissøn Lie, 6. Ole Nielsøn Lie, 7. Anders Nielsøn Toft, 8. Ole Nielsøn Toft - med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt I Deris Majestets Høye navn blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Folio 26 og 27 findes extraherede, dernest

Schiøde udgiven af Jochim Thormøhllen til Ole Rasmusøn Fyllingen paa Een halv Løb Smør og halv anden Mæhle Malt udi gaarden Grimstad. Datert 12 Januarij 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Lars Iversøn paa Een Løb Smør udi gaarden Eichnæs Kaars Kirken i Bergen beneficert og Datert d/en 6te Martij 1737. <L. B.>

Schiøde udgiven af Niels Ingebretsøn og Britte Ingebrets Daatter til Anders Matthisøn Rødland paa Een Fierde deel Løb Smør og Een fierde Deel Tønde Malt udi gaarden Biørndahl. Datert Bergen d/en 30 Januarij 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Ole Hansøn Livestad paa Nii Marcher Smør og Een halv Mæle Malt udi gaarden Svindahl Lindaas Præstebord <L. B:>

1737: 37

Benaadet, Datert Møking dend 2den Septembris Anno 1736, Ved fulgte Een Revers ey und[er]tegnet af sam/m/e Dato.

Schiøde udgivet af Mons Olsøn Hauge til Sin Svoger Magne Olsøn paa 13 1/3 merker Smør udi gaarden Indre Hindenæs - Datert Eide d/en 1 Aprilis A/nn/o 1737.

Jorde Gods efter Skifte Brevet Datert Eseim d/en 6te Junij A/nn/o 1736 og forfattet paa Arve Tompten efter Ingeborg Mons Daatter udviiser at imellem Hendes efterlatte Mand og Børn blev Deelet følgende Jorde gods nemlig Tiuve og Een Fierde deel Mark Smør og Nii Kander Malt udi gaarden Eseim, Hvilchet er reducert efter Skatte Bogen til Smør udi alt To Pund og Sex Marker vurderet for Sex og Sexti Rixdaler. Sam/m/e Jordegods blev saaledes deelet: Enkemanden Ole Olsøn til faldt udi gaarden Eseim Et Pund og Sex Marker Smør vurderet for Fem og Tredive Rixdaler, Sønnen Mons Olsøn udi gaarden Eseim Sex Marker Smør vurderet for 7 Rd. Datteren Syneve Nepstad udi gaarden Eseim Tre Marker Smør vurderet Tre Rixdr 3 mrk. Datteren Lizbeth Ols Datter udi gaarden Eseim Tre Marker Smør vurderet for Tre Rixdr Tre Mark: Datteren Britte Ols Datter udi gaarden Eseim Tre Marker Smør vurderet for Tre Rixdr og Tre Mark. Daatteren Anne Ols Datter udi gaarden Eseim Tre Marker Smør vurderet for Tre Rixdr og Tre Mark. Datteren Marthe Ols Datter udi gaarden Eseim Tre Marker Smør vurderet for Tre Rixdr og Tre Mark. Der foruden er oven nævnte Mons Olsøn udlagt til arv i Jorde godset nemlig gaarden Eseim efter sin afg/aaen Broder Rasmus Olsøn Tolv Trettende deeler Marker Smør vurderet for Een Rixdaler Siuv Fem Trettende Skilling, og Hver af den døde Rasmus Olsøns Søstre navnlig Britte, Lizbeth, Anne og Marthe Ols Døttre, Hver af dem Sex Tretten deele Marker Smør udi bem/el/te Gaard Eseim vurderet for Een Mark Sex og To Trettende deel Skilling, Men Halv Søsteren Syneve Nepstad tilfald ikkun Tre Tretten deel Marker Smør vurderet for 11 sk. Nr. 1 - ½ Rd

Schifte Brevet efter afg/aaen Guri Mons Datter Datert Kaalsaas d/en 9de Junij A/nn/o 1736 udviiser at hendes Sterfboe var eyende udi gaarden Kaalsaas 12 merker Smør og Nii Kander Malt vurderet for 17 Rd 3 mrk, Hvilket Jorde godz er deelet paa *Ave (Arve) tompten saaledis. Enkemanden Anders Sebiørnsøn bekom paa sin Laad udi gaarden Kaalsaas Sex Marker Smør og Halv Femte Kande Malt vurderet for 8 Rd 4 mrk og 8te Skilling, siger Aatte Rixdr Fire Mark og Aatte Skilling. Den Sahlig Kones Broders Knud Monsens Børn tilfaldt efter følgende Parter I Jorde Godset: nemlig 1 Søn Mogens Knudsøn og 2de Døttre Kari og Inger Knuds Døttre til sam/m/en udi bem/el/te gaard Kaalsaas 1 5/7 merker Smør 1 4/7 Kande Malt vurderet for 2 Rd 3 mrk.

1737: 37b

Den S/a/l/ig/ Kones Broder Niels Monsøn tilfaldt udi gaarden Kaalsaas Een Fem Siuvende deel Mark Smør og 1 4/7 Kande Malt vurderet for 2 Rd 3 mrk. Den S/a/l/ig/ Konis Søstre Marte, Gunnele og Britte Mons Døttre Hver 6/7 deele Marker Smør udi gaarden Kaalsaas og Elleve 14ten deele Kande Malt - Hvis Part er vurdert for Een Rixdr Een mark og 8 skilling.

Schifte Brevet efter de Tvende unge Karle Hans og Peder Lars-Sønner af dato Eide d/en 29 Novembris A/nn/o 1736 tilkiende giver at bem/el/te Tvende S/a/l/ige/ Karle efter Skifte Brevet af dato Eiterdahl A/nn/o 1722 var Eyende udi gaarden Eitterdahl 2 2/3 Marker Smør vurderet for 1 Rd 4 mrk 10 2/3 sk Hvilchet blev deelet saaledis: De afdødes Moder Marthe Lars Datter og Deris Brødre Lars og Siur Lars Sønner bekom Hver Een Broder laad udi

bem/el/te gaard Eitterdahl, som beløb sig Hver Laad til 16/21 merker Smør vurderet Hver Laad til 3 mrk 16/21 sk. De afdødes Søster Britte Lars Datter tilfaldt udi bem/el/te gaard Eitterdahl 8/21 merker Smør vurderet for 1 mrk 8 sk og 8/21 sk.

Schifte Berevet efter afg/aaen Mathis Magnesøn blev Publicert, Datert Biørndahl d/en 8de Junij Anno 1736, og var da skiftet efter den Sahlig Mand Matthis Magnesøn saaledes: Enken Britte Ingebreths Datter tilfald af Jorde godz udi gaarden Biørndahl 2 191/270 merker Smør 1 987/1242 Kander Malt vurderet for 3 Rd 2 mrk 9 sk. Sønnen Magne Matthisøn tilfaldt udi gaarden Biørndahl 1 49/138 merker Smør og 4458/9936 Kande Malt vurderet for 1 Rd 4 mrk 4 ½ sk. Datteren Kari Matthis Datter til faldt udi Gaarden Biørndahl 743/1104 merker Smør og 2229/4968 Kande Malt vurderet for 5 mrk 2 ¼ sk. Datteren Ingebore Matthis Datter fik ligeledes udi gaarden Biørndahl til Arv 743/1104 merker Smør og 2229/4968 Kande Malt vurderet for 5 mrk 2 ¼ Skilling.

Bøxel Sæddel udgiven til Mons Tørresøn, som træder I Egteskab med sin Formands afg/aaen Lars Monsøns Enke, paa Een Løb Smør udi Gaarden Øvre Eikenæs af Her/r Jens Mariager Sogne Præst til Bergens Kaars Kirke til Hvilchen Kirkes Sogne Præst denne gaarde Part er beneficert, Sam/m/e Bøxel Sæddel Datert Bergen d/en 27de Martij A/nn/o 1737. <L B:>

Dernest blev 3de gange lydeligen raabt om nogen hafde Sager udi Rætten at frem føre, men som ingen sig indfandt blev forige Aars Restantser oplæste beløbende sig til 58 Rd 4 mrk 11 sk, der paa forseyglet - Ligeledes denne Termins Restantzer beløber sig til 189 [Rd] 3 mrk 12 [sk], der paa og forseyglet og Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger Schibred

Anno 1737 d/en 2 Aprilis blev holdt Vaar Skatte Sage og Restantz Ting med Hossanger Skibreds Almue

1737: 38

Paa Tingstædet Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Haldor Torkildsøn Byseim, 2. Elling Joensøn Byseim, 3. Børge Andersøn Litland, 4. Arne Ellingsøn Røsland, 5. Erich Johansøn Røsland, 6. Erich Joensøn Røsland, 7. Baste Monsøn Grimstad, 8de Niels Larsøn Aaseim. med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordninger og andre Breve, som paa Foliis 26 og 27 ere extraherede, der nest

Schiøde udgivet af Niels Østensøn til Ole Olsøn paa gaarden Elvig af Skyld Een Halv Løb Smør Datert Hoshofde d/en 2 Aprilis A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad og Laug Mand Niels Knagenhielm til Torgier Olsøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Mellingsdahl tillige med under liggende Afliens Eengeslætte, som betales Aarlig af Fire Mark Danske, Hvilken Jord forige Opsidder Johannes Knudsøn har opsagt med Vilkor den Bøxlende skal Egte Hans Søster Anne Knuds Datter. Datert Hops gaard d/en 11 Martij A/nn/o 1737. <L B.>

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r og Rectoris Jacob Steensens vegne til Peder Jonsøn Haarsaas paa den Part I Sandalen, som Ole Arnesøn har brugt, nemlig atten Marcher Smør og Femten Kander Malt Hammers Præste boel benaadet. Datert Hammers Præste Gaard d/en 5 Martij 1737. <L B.>

Schiøde udgivet af Johannes Olsøn til Niels Hansøn paa Et Pund Smør udi Gaarden Leeraae (Leiren), Datert Hoshofde d/en 2 April A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Monsøn til Hans Søn Anders Monsøn paa gaarden Herland af Brug Et Pund Smør, Een Mæhle og Fire Kander Malt samt Een tredie deel Faaer, med Condition at Anders Monsøn skal aarlig give sine *Forædle (Forældre), saa længe de sam/m/en lever To Tønder Korn og Fodster til Tvende Kiør. Datert Hoshofde den 2den April A/nn/o 1737. <L. B.>

Den 3die April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa *Retoris (Rectoris) Jacob Steensens vegne til Niels Hermansøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Holme *udi gaarden Holme* Ham/m/ers Præste Boel benaadet, Hvilken part afg/aaen Lars Rasmusøn brugt haver, Datert Ham/m/ers Præste Gaard d/en 5 Martij A/nn/o 1737 - <non> Ved fulgte Læylændingens Revers ey paa forseylet Papier.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Rectoris Jacob Steensøns vegne til Jacob Johannissøn paa *paa Een halv Løb Smør udi gaarden Holme, Hvilken Part Den Bøxlendes Fader Johannes Jacobsøn nu S/a/l/ig/ brugt haver. Datert Ham/m/ers Præste gaard d/en 18de Martij A/nn/o 1737 - <non> Ved fulgte revers ey paa for/seylet Pap/ier.

Schiøde udgivet af Johannes Siursøn Bernæs paa egen og sin Søsters Johanne Siurs Datters vegne Gudmund Siursøn, Michel Siursøn, og Ole Bernæs paa Deris ejende Parter udi gaarden Galteland til Deris Broder Niels Siursøn beløbende sig med det Niels Siursøn selv er eyere udi Galteland til Atten Marcher Smør og Sex Kander Malt, Datert Hoshofde d/en 3 April A/nn/o 1737.

1737: 38b

Schifte Brevet efter afdøde Huusmand Stephen Nielsøn boende for hen paa Lændsmandens Gaard Hannistvedt Datert sam/m/e gaard d/en 6 Septembris Anno 1736 udviiser at bem/el/te Sterfboe var eyende udi gaarden Echanger Fire Marker Smør og 2 4/6 Kande Malt vurderet for 6 Rixdr - Af Sam/m/e Jorde Gods udi Gaarden Ekanger bekom Sønner til udlæg paa Skiftet, nemlig Joen, Ole, Helge og Mons Stephens sønner Hver 4/5 deel Mark Smør og Malt 2/5 Kander vurderet for 1 rd 1 mrk 3 sk. og de 2de Døttre Anne og Britte Hver udi samme gaard 4/10 merker Smør og Malt 1/5 Deel Kande,

Anders Nielsøn Bernæs Skaffer indfandt sig for Rætten og gav tilkiende at Hans Broder Johannes Nielsøn tiennende paa Søre Byseim hos Johannes Johannissøn, der nest frem stillede Han 2de Vidner Skafferen Ole Hansøn Tvedt og Joseph Olsøn Tvedt, som tillige med Anders Nielsøn udsagde at Det var i Gaard, Een Maanet siden De paa Johannes Nielsøns vegne hafde indstæfnet Børge Larsøn boende paa gaarden Rachnæs til at liide Dom fordi

Børge Larsøn Rachnæs skal have slaget Johannes Nielsøn og skieldt Han, der om at Vidne er indstæfnt Jacob Byseim, til Hvilchen at anhøre med flere er Børge ligeledis indstæfnt,
Hvilchet kald og varsel Stæfne Vidnerne Ole Tvedt og Joseph Tvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede vedkom/m/ende for 4 uger at have forkyndt.
Den indstæfnte Børge Rachnæs blev efter Loven Trende gange lydeligen paaraabt, Men Han ey mødte, Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Den indstæfnte Børge Rachnæs forelegges her ved af Rætten at møde og svare udi Sagen til neste Ting, Til sam/m/e Tiid at møde gives Jacob Byseim ligeledis Lovdag og at vidne udi den sag Hvad Han kand have hørt og seet Børge Rachnæs haver talt og for øvet imod Johannes Nielsøn.

Restantzerne for Aar 1736 beløb sig til 43 Rd 2 mrk. Denne Termins Restantzer bleve og op læste beløbende sig til 195 rd 3 mrk 7 sk, Hvilke bleve forseylede og Rætten der paa ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde Schibred.

Anno 1737 d/en 5 April blev holdet Vaar Skatte, Sage og Restantz Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Johannes Nielsøn Øste Mielde, 2. Anders Olsøn Aaseim, 3. I Knud Vichnes stæd Mons Johansøn Røscheland, 4. Gutorm Larsøn Huunham/m/er, 5. Erich Olsøn Blum, 6. Knud Nielsøn Stoche, 7. Knud Mogensøn Haure, 8. Anders Nielsøn Hvidsteen og anden Ting søgende Almue, Hvor og var hos ved Rætten Lænds Manden Johannes Ascheland,

Og efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til lydighed imod Rætten [formanede] blev først

1737: 39

Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Folio 26 og 27 ere extraherede, der nest

Placat datert Bergen d/en 21 Martij 1737 under Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Her/r Ulrich Kaases Haand og Signet at det unge-Mandskab af Mielde og Arne District ey maa udgaae af Districtet nemlig Compagniet eller Lægdet uden Fogedens Videnskab, saa fremt De ikke vil Liide Straf efter Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger, De som allerede ere undvigte skal Lænds Mændene give Fogeden strax Een Liste over, Hvor de ere, og Fogeden strax derfra lade udhændte, og om de siden skulle absentere, da at lade Dem straffe efter Kongl/ig forordning.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Nielsøn Helle til Brynnild Jacobsøn paa Et Pund og Atten Marker Smør udi gaarden Øvste-Mielde. datert Helle d/en 2 Aprilis A/nn/o 1737. <L B.>
Læylændingens Revers af Lige Dato var hos.

Schiøde udgivet af Ole Mielstad paa egne og sin Myndtlings Britte Jens Daatters vegne, Gudmund Kleveland og Agotta Anders Datter til Anders Olsøn paa 15 merker Smør 7 og ¾ deele Kander Malt udi gaarden Nore Soelberg dat/ert 5 April 1737 - Vallestrand

Schiøde udgivet af Ole Mielstad, Rasmus Hausberg og Agotta Jens Datter til Magne Magnesøn paa 15 merker Smør 7 ¾ Kande Malt udi gaarden Nore Soelberg. Datert Vallestrand d/en 5 April 1737.

Schifte Brevet efter afg/aaen Siur Joensøn, Datert Littun d/en 1 Septembr/is A/nn/o 1736, Hvilket udviiser at paa Arve Tompten Littun blev deelet efter skrevne Jorde Gods Sterfboet tilhørende efter 2de Skiøder det Eene Datert 28 Octobr/is 1707 og sam/m/e Dag publicert og udgivet til den S/a/l/ig/ Mand Siur Joensøn Lydende paa Et Pund Smør og 10 Kander Malt udi gaarden Reveim Solgt af Knud Mæle, Det andet Schiøde udgivet af Elling Ellingsøn til afg/aaen Siur Joensøn d/en 5 Junij og publicert d/en 16de Julij sam/m/e Aar paa 23 ½ M/archer Smør og 10 Kander Malt udi gaarden Reveim, tilsam/m/en udi Gaarden Reveim 2 Pund Halv anden M/arch Smør og 20 Kander Malt, Hvor af Halv parten tilforn efter den S/a/l/ig/ Mands Kone Magdeli Johannis Datter var deelet imellem den S/a/l/ig/ Mand og Hans med den S/a/l/ig/ Kone aflede Børn, des Aarsag nu ikkun blev deelet Et Pund og Tre Fieren deele Marker Smør og 10 Kander Malt vurderet for 25 Rd. Der nest tilhørte den S/a/l/ig/ Mand efter Schiøde udgivet af Frue Else Lillienschiolds S/a/l/ig/ Risbrechs Datert 20 Novembr/is A/nn/o 1714 og publicert den 8de Maij A/nn/o 1715 - 36 M/archer Smør udi gaarden Brudvig, Hvor af for hen den halve deel ligeledis som for hen Mentioneret var Distribuert, saa at dette Sterfboe nu ikkun tilhørte Atten Marker Smør udi Gaarden Brudvig vurderet for 15 Rd. Der af tilfaldt Sønnen Johannes Siursøn udi Gaarden Reveim Tolv og Tre Aattende deele merker Smør og Fem Kander Malt udi Brudvig Nii Marcher Smør vurderet for 20 Rd. Den ældste Datters {Børn} Ingeborg Siurs Datters efter latte Tvende Børn bekom

1737: 39b

Deris Moders Laad udi gaarden Reveim 6 3/16 merker Smør og 2 ½ Kande Malt, og udi Brudvig 4 ½ merker Smør Som deelt igien imellem Hendis Børn saaledes Anne Ols Datter fik udi Reveim 3 3/32 M/archer Smør 1 ¼ Kande Malt vurderet for 3 Rixdaler udi Brudvig 2 ¼ M/archer Smør vurderet for Een Rixdr 5 mrk 4 sk. Hendes Søster Gurri Ols Datter bekom lige saa meget udi Hver gaard. Anne Siurs Datter Litthun blev udlagt udi Reveim 6 3/16 M/archer Smør og Halv anden(?) Kande Malt (kontrollrekning viser at det skal vera 2 ½ k. malt). og udi Brudvig Halv femte Mark Smør, det udi Reveim vurderet for 6 Rd 1 mrk 8 sk. det udi Brudvig for 3 Rd 4 mrk 8 sk.

Den 6te April blev Rætten med sam/m/e Mænd igien sadt.

Her/r Gert Gelmuyden contra Christence Christophers Datter og Dorthe Ols Daatter blev paa raabt Men ingen enten paa Citantens vegne eller de Indstefntes mødte, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Dorthe Ols Datter tiennende hos Her/r Geert Gelmuyden hafde Ladet indstæfne Christense Christophers Datter tiennende hos Her/r Capitain Holch, og mødte paa Hendes vegne Her/r Notarius Johan Bart producerende paa Dorthe Ols Daatters vegne Een Stæfning af Dorthe Ols Datter selv underskreven tillige med Her/r Notario, som Hendes Dorthe Ols Datters forsvar og Procurator, Datert Bergen d/en 25 Februarij sidst afvigte, Hvilken for Rætten Lydeligen blev oplæst,

Den indstæfnte Christense Christophers Datter blev efter Loven Trende gange lydeligen paaraabt, Men Hun Hverken selv eller nogen paa Hendes vegne som forsvar mødte,
Johannes Nielsøn Søre Ascheland, og Christen Andersøn Søre Ascheland ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have til dette Ting Lovlig indstæfnet Christence Christophers Datter ligesom deris paa stæfningen skrevne forkyndelse yderligere forklarer.
Bem/el/te Barth mødte for Citantinden Dorthe Ols Datter og saasom Hon her I Bergens Stift er frem/m/et og Venne Løs, saa haver Han ikke kundet nægte Hænde sin betienning og forsvar i denne Sag, og det med samtykke af Hendes Huusbonde og Værge Her/r Pastor Geert Gelmuyden, Han præsterede alt saa her I Rætten det Ene af de indstæfnte Vidner nemlig Helene Christine Michels Datter, som vedtager at have faaet Lovlig kald og varsel og er villig for denne Ræt og denne Sag at aflægge sit Sandheds vidnesbyrd og efterdi indstæfnte Christence Christophers Datter, saa vel som og Vidnet Christopher Rasmusøn, som allerede afhiemlet er haver og nydt Lovlig kald og varsel i denne Sag og til denne Dag stæd og Rætt, saa paastod Han ydmygst at De 2de Vidner indstæfnte, som begge Personlig mødte for Rætten, maatte vorde admitterede deris Eedelige forklaringer efter stæfnemaalet

1737: 40

at aflegge,
Hvor paa Dom/m/eren efter saae Stefne-maalet og der paa gav følgende
Afsigt.
Loven pag/ina 104 Art/icul 7 befaler expressis verbis at Hvem der ikke kand gaae I Rætte for sig selv skal have et forsvar, Christence Christophers Daatter er Een u-Myndig Pige, der ey er myndig *tils til at tage imod Et stæfne maal efter Loven, des aarsag Hun bør have Een forsvar, Her/r Notarius udi sit stæfne maal til staaer selv at Een Husbond er Een Tienneris forsvar og værge, Hvilket Han siger om Her/r Geert Gelmuyden, at Han er Dorthe Ols Daatters Husbonde værge og forsvar, er nu Her/r Geert Gelmuyden Dorthe Ols Datters værge og forsvar efter Loven, saa er det og følgeligt at Her/r Capitain Holch maa være den indstæfnte Christence Christophers Datters værge og forsvar, siden Hon er udi Her/r Capitain Holkes Tienniste, alt saa burde Han og være indstæfnt I Sagen som Christence Christophers Datters forsvar og værge, efter som Hon Christence Christophers Datter absolute bør I følge aller høyst bem/el/te Lovens bydende \have forsvar/, *Hvore (Hvorfore?) Rætten holder for Lovligst at *at Christence Christophers Datters Rætte værge og forsvar efter Loven bør og indvarslis for at observere Hendes Partes, paa det Christence Christophers Datter og Hendes sande værge ikke skal have aarsag til at beklage sig over foriilelse af Rætten I dets Henseende beroer Sagen til neste Ting.

Johannes Pedersøn Tvedten mødte for Rætten producerende Een Skriftlig Stæfning af dato Tvedten d/en 22 Martij A/nn/o 1737 imod Lars Bergesøn Hannisdahlen, som for Rætten lydeligen blev oplæst,
Hvilket kald og varsel Aschild *Dalt-Tvedt og Diderich Andersen boende paa Knappen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt alle de indstæfnte for 14 Dages Tiid.
Den indstæfnte Lars Bergesøn Hannis Dahlen blev af Rætten 3de gange Lydeligen opraabt, men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, af de indstæfnte Vidner mødte ingen ved Sagens paaraab uden Aschild Daltvedt Skaffer, des aarsag de forelegges af Rætten at møde til Som/m/er Tinget, I lige maade advaris den indstæfnte Lars *Hannistvedt at møde til bem/el/te Tiid, Hvor ved Sagen beroer.

Restantzerne for aar 1736 blev op læste, som beløb sig til 79 rd 3 mrk, denne Termins Restantzer blev og oplæste beløbende sig til 218 rd 3 mrk 4 sk, der paa af Rætten forseylede og Rætten ophævet.

1737: 40b

I/n N/omine J/esu C/hristu
Arne Schibred

Anno 1737 d/en 8de Aprilis blev holdet Vaar Skatte Sage og Restans Ting med Arne Skibreds Almue paa gaarden Yttre Arne nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Aamund Børgesøn Hauchedahl I Hans forfald og Stæd var Erich Andersøn Jordahl, 2. Lars Andersøn Melkeraaen, 3. Lars Nielsøn Aaseim, 4. Johannes Olsøn Horvigen, 5. Stephen Ambiørnsøn Blindem, 6. Fabian Olsøn Mieldem, 7. Johannes Monsøn Taqvam, 8de Ole *Rasmus Søraas tillige med Bøyde Lænds Manden og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var Lyst udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre breve, som foliis 26 og 27 er extraherede, der nest

1. Arvs fra gaaelse og giælds efter Niels Jensøn Aars Lod *Lod Hans Vær Søn Læse Hans Rasmusøn Datert Bergen d/en 8de Januarij A/nn/o 1737.
2. Arv og giælds fra gaaelse efter Niels Jensøn Aars Lod Hans Søn Jan Nielsøn Aars Læse. Datert Store Sandvigen d/en 14 Decembr/is A/nn/o 1736.
3. Schiøde udgivet af Johannes Veaa til Knud Torchildsøn Mosevold paa Een Halv Løb og Halv Tønde Malt udi gaarden Mit-Horvigen, Datert Yttre Arne d/en 8de Aprilis A/nn/o 1737.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Gert von der Ohe til Anders Erichsøn paa Een Fierde deel af Een Løb Smør og Een fierde deel af Een Tønde Malt udi gaarden Søre Toppe Bergens Kaars Kirke benaadet, som Mons Olsøn afstaaet haver, Datert Bergen d/en 23 Martij 1737.

<L B>

5. Bøxel Sæddel udgiven af Geert von der Ohe paa Een fierde deel af Een Løb Smør og Een Fierde deel af Een Tønde Malt til Niels Johansen, som er opsagt af Thomes Cosbeinsøn, {Datert} udi gaarden Søre Toppe - Datert Bergen d/en 10de Augusti A/nn/o *1737 (1736?). <L B>
6. Bøxel Sæddel udgiven af S/a/l/ig/ Commerce Raad Magne Schiøtte til Ole Monsøn Titland paa den part udi gaarden Aastvedt, som Afg/aaen Lars Hansen for hen har brugt, Hvor paa udviisning skal giøris. Datert Kiøbenhaun d/en 8de Decembr/is A/nn/o *1737 (1736?). <L B>
7. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Anders Haldorsøn Yttre Songstad paa Een Halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Rifsnæs beneficert Haugs og opsagt af Michel Iversøn. Datert Haugs Præste gaard d/en 18 Febr/uarij 1737. Her hos fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

Jens Møinichen Contra A: Jæger
vide gamle Prot: fol: 365 og denne Prot: Fol: 15

Og mødte i Dag Citanten selv begierende Sagen maadte foretages, Hvor paa Trende gange lydelig blev raabt efter den indstæfnte Ahasverus Jæger, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne møtte endskiøndt Han efter Hans Procuratoris Johann

1737: 41

Reutses forlangende sidste Rættes dag bekom opsættelse til dette Ting,
Citanten formeente Da at udi Een saa Reen Sag, som denne, Hvor den ind citerede Jæger ikke af Loven har beneficium enten med Eed eller Contra Reigning at frelse sig, at nyde paa staaet Dom til de skyldige Tolv Rixdr betaling, med Renter fra paa talings Dato og forvoldte Processis omkostninger, efter indlevert Reigning af 15 No/vem/br/is/ A/nn/o 1736, der aldeelis er u-imod sagt og Hvor til maatte føris denne Reyse med fortæring og Tiids Spilde udi det Ringeste med Fire Rixdr,
Hvor paa blev kiendt, som følger

Dom

Efter som den indstæfnte Ahasverus Jæger Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne Her for Rætten møder udi denne af Citanten Jens Møinichen paa S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems vegne ind stæfnte Sag angaaende Tolv Rixdr bem/el/te Jæger efter sit udgivne beviis datert Haarvigen d/en 18 Nobembris 1724 til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe er skyldig, endskiøndt Han sidste Høste Ting efter forlangende bekom opsættelse til denne Rættes Dag, saa til findes bem/el/te Ahasverus Jæger her ved, at Han Femten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse bør betale til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe de paa stæfnte Tolv Rixdr og udi Processens omkostning Tolv Rixdr 1 mrk 4 sk under adfær efter Loven.

Jesper von der Velde Contra A Jæger
vide forige Prot: fol: 365 og denne fol: 15

Paa Citatum Ahasvero Jæger blev efter Loven Trende gange Lydeligen paaraabt, men ingen paa Hans vegne sig indfandt, for Citanten mødte Procurator Jacob Preus og indstillede Sagen under Dom efter Hvis er bleven i Rætte lagd, Hvor imod ingen indsigelse er skeed eller forventelig skee kand, bem/el/te Preus vilde og recommendere under Rættens dom for uden hovet søgemaalet de paa gaaende omkostninger fra Sagens anhængig giørelse og der til ventede Han at denne respective *Rætter tillegger Omkostningerne for dette Ting og Reyses besvær I det aller Mindste med Fire Rixdr og saaledis i denne Sag lod Comparenten sig være under given Rættens Dom,
Hvor paa blev kiendt, som følger.

Dom

Med Een af S/igneu/r Ahasvero Jæger tilstaaet Reigning paa Viin, Hveede og Brød med videre Datert Bergen d/en 6 Aprilis A/nn/o 1736 haver Citanten Jesper von der Velde beviist at den indstæfnte Ahasverus Jæger er Ham de paa stæfnte To og Tiuve Rixdr og Nii skilling skyldig. Hvor fore ieg kiender for Rætt: at efter som Ahasverus Jæger end ikke efter begierte opsættelse udi denne Sag lader svare for sig, Han Ahasverus Jæger bør og pligtig er femten dage efter denne Doms lovlig forkyndelse at betale de paastæfnte To og Tiuve Rixdr og Nii skilling til Citanten Jesper von der Velde og udi Processens omkostning 10 Rd under adfær efter Loven.

1737: 41b

Cornelius Reutzer Contra Ahasverus Jæger
vide Prot. forige fol. 366 og denne fol. 15

Udi denne Sag blev 3de gange raabt paa Ahasverus Jæger, men ingen for ham mødte paa Citantens vegne mødte Procurator Jacob Preus, og giorde endnu den sam/m/e proposition og paastand, som udi nest foregaaende Sag tracteret for Jesper von der Velde,
Hvor paa blev Kiendt, som følger.

Dom

Efter som Ahasverus Jæger Hverken efter stæfne maal, Rætten[s] foreleggelse eller begierte opsættelse udi denne Sag, Haver ladet svare for sig, angaaende 5 Rixdr 2 mrk og 4 sk, Han Citanten Cornelius Reutzer for Humle Læret og Dansiger Ruug er skyldig, saa tilfindes Ahasverus Jæger her ved og pligtig er femten dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Citanten Cornelio Reutzer de paa stæfnte Fem Rixdr To M/ark og Fire skilling, samt I Processens omkostning 10 Rd under adfær efter Loven.

Jacob Preus contra Ahasverus Jæger
vide forige Prot: fol. 364 og denne fol. 15

Den indstæfnte A: Jæger blev paaraabt Men ey mødte. Citanten Jacob Preus refererte sig til Hvis Han haver I Rætte lagd og paa stod skadisløs Dom, saa vel efter hovet stæfnemaalet, som for Processens omkostninger, om Hvilke sidste Han vilde formode at Rætten tillegger Ham for dette Tings Reyse og besvær I det mindste med To Rixdr,
Hvor paa blev givende følgende

Dom.

Citanten Jacob Preus Procurator haver her for Rætten Lovlig Ladet indstæfne Ahasverum Jæger til at betale Ham, Citanten, 16 Rixdr og 3 mrk, reysende sig af \een/ Sag Citanten Procurator Jacob Preus skal have udført for den indstæfnte Jæger ved afgangne Christian Justesens Sterfboes Commission, over denne paa stæfnte Prætention giør Citanten følgende Specification, 1. for Stemplet Papier til Indlægger og Documenter 1 Rd 1 mrk 8 sk, 2. for Copier af S/igneu/r Risbrechs Indlægger og andre I Rætte lagde Documenter 3 rd 1 mrk 8 sk, 3. for Sagen at procedere med videre 12 rd. Imod denne af Citanten producerte Reigning har Jæger ikke giort Ringeste indsigelse, da Han dog haver bekom/m/et opsættelse til at svare fra Høste Tinget sidst afvigte efter Hans Procuratoris Johan Reutses forlangende ved indlæg af dato 15 No/vem/br/is/ 1736 til dette nu værende Ting Hvor fore ieg Kiender for Ræt at Ahasverus Jæger til Citanten Procurator Jacob Preus bør betale de paastæfnte 16 Rd og 3 mrk, og I Processens omkostning 6 Rix[dr] alt inden Femten dage efter denne Dom[s] Lovlig forkyndelse under Lovens adfær.

1737: 42

Revers udgiven af Anders Erichsøn Søre Toppe til sin Svoger Mons Olsøn at Han Maa sidde sin Livs Tiid paa den Halv Løb Smør udi gaarden indre Brudvig, som Anders Erichsøn er odels Mand til. Datert Yttre Arne d/en 8 April 1737.

Schifte Brevet efter afg/aaen Britte Niels Daatter Datert d/en 8de Octobris A/nn/o 1736 udviiser at efter Skiødet af Dato 10 Augusti A/nn/o 1719 Ting lyst d/en 17 Novembr/is ejus dem Anni tilhørte Hendes Sterfboe 18 M/arker Smør og 3 Kander Malt samt Een Fierde deel Huud udi gaarden Seim burderet for 28 Rd - Efter Laad Sæddel Datert 14 Octobr/is A/nn/o 1723 og efter Skifte brevet af Dato 28 Junij A/nn/o 1732 tilhørte bem/el/te Sterfboe udi gaarden Yttre Taqvam 14 1/15 M/arker Smør og Aatte fem og førge tiuvende deel støkke Faaer vurderet 18 Rd 5 mrk 9 sk. Udi gaarden Havre efter Laadsæddel Datert 14 Octobr/is A/nn/o 1723 10 4/5 merker Smør og 3 1/10 Kande Malt udi Mielde Skibred beliggende Vurderet for 8 Rd 2 mrk 4 sk - Udi gaarden Søre Aase i Alenfit Skibred efter Laad Sæddel

Datert 14 Octobr/is 1723, Og efter Skifte Brevet af Dato 28 Junij A/nn/o 1732 - 8 28/45 M/arker Smør 5 140/180 Kander Malt vurderet for 10 rd 5 mrk - Hvilket blev udi 2de lige deel imellem Thomas Larsøn Enkemanden og Sønnen Niels Stephensøn,

Schifte Brevet udviiser efter afg/aaen Sidsele Thomæ Daatter udviiser at den S/a/l/ig/ Kones Sterfboe eyde udi gaarden Indre Songstad Et Pund Smør og Atten Kander Malt vurderet for 20 Rixdr, Hvilket blev deelet imellem Enkemanden Anders Olsøn og Sønnerne [Ole] Andersøn Soldat ved Guarnisonen udi Bergen, Haldor Andersøn, Iver Andersøn, Døtterne Kari Anders Datter gift med Anders Tuenæs, og Britte Anders Dttr gift med Anders Andersøn Vesetter udi Mielde Skibred. Schifte Brevet datert Indre Songstad d/en 9de Octobr/is A/nn/o 1736.

Gregorius Johansøn og Lars Iversøn begge Opsiddere paa den afbrendte gaard Thuenæstvedt indfandt sig for Rætten begierende Deris uden stæfne maal mødende Vidner maatte tages udi Eed for at giøre forklaring om den ulykkelige Ilde brand, Dem er overgaaende for Juul sidst afvigte, Hvilket Rætten dem bevilgede,
Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til vedkom/m/ende giordt om at vagte sig for Meen Eed, dernest frem stode Michel Monsøn, Johannes Gregoriusøn og Jens Nielsøn alle Tre opsiddere paa gaarden Thuenæs, Hvilke Trende Vidner ved Eed med oprakte fingre efter Loven Eenstemmende udsagde: At d/en 28 No/vem/br/is/ A/nn/o 1736 om aftenen Kloken imellem Nii og Tii fornam Vidnerne Een stor Ild var optendt paa gaarden Thuenæstvedt, Hvilket de strax deris andre Grander gave tilkiende, med begiering, de vilde Iilendes følge med Dem til Gaarden Thuenæstvedt samt tage med sig Spander og andet nødvendigt til at slukke Ilden med, Hvor til De strax vare færdige, Da de til gaarden Thuenæstvedt vare kom/m/en, saae de Een deel af folkene vare komne ud af Huuserne, der allerede med Ild vare omspændte, Eendeel Mit udi Ildens Lue bleve tagne ud af Huuserne, Vidnerne tillige med andre nerværende begyndte strax at ville slukke Ilden, Men det var forgævis

1737: 42b

Thi sam/m/e Tiid blæste der af Een stærk Sydvæst Vind, Vidnerne ere vidende, at Opsidderne paa gaarden Thuenæstvedt af Deris Boeskab fik intet reddet, men Deris Qvæg med største Livs fare blev Conserveret, af Smalerne blev Een deel ulden Sveen, Over denne u-lykelig Ilde brand ere opsidderne paa gaarden Thuenestvedt udi største armod geraaden, Thi paa Deris Huuse hafde sadt Deris velfært, Hvilke Deris Huuser udi Tallet Femten, som nu ere afbrendte, saa gode vare op bygte, at ikke nogen der udi Bøyden udi bedre Stand fandtes; Des aarsag fornæfnte Tvende gaardens Thuenæstveds Opsiddere nu ere saa fattige, at de med Sandhed intet er eyende, uden Hvad Deris Jæve Christen Dem af barmhiertighed vild give, og da Vidnerne Dem tillige med andre spurgte, Hvor af Ilden var kom/m/en, svarede begge opsidderne, De det ey vidste, førend de af Ilden var omringet baade inden *Inden og uden,
Reqvirenterne begierede Tings vidne, som Dom/m/eren Dem bevilgede.

Den 9 April blev Rætten igien sadt.

Diderich Clasøn Contra Ahasverus Jeger.
vide forige Prot. fol: 364 og denne fol. 14.

Paa Ahasverus Jæger blev efter Loven Trende gange lydeligen raabt, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, Men paa Citantens vegne mødte Procurator Johan

Simon Cramer og forestillede Rætten, at Han for hen paa Citantens side Har legitimeret Stæfne maalet med Indstæfntes acceptation paa Citantens assignation, Hvor imod den ind stæfn[te] ingen indsigelse har kundet føre, Thi refererer Cramer sig til sit forige med ærbødigste paastand at Jæger efter Stæfne maalet vorder dømt at betale til Citanten den paa stæfnte Summa 11ve Rixdr tillige med Rente der af fra stæfningens Dato d/en 28 Junij 1736 I andleedning af den Kongl/ig forordning om vexel obligation udgangen udi Aaret 1731 og endelig denne Processis omkostning til den 16 No/vem/br/is/ sidst afvigte med 8 rd 5 mrk 14 sk efter Special I Rætte lagde Reygning, saa og den bekostning, som til dette Ting er anvendt og Jæger selv har voldet, formedelst Han paaskud og indvending beregnet for Comparentens Reyse og Tiids forsøm/m/else 1 Rd 2 mrk - og for 3de Roers Karle 3 Miile frem og 3 Miile tilbage á 3 mrk til Mands Hvor om I alt Comparenten ervartede Dom

Hvor paa blev Kiendt, som følger

Dom

Efter som Procurator Johan Simon Cramer paa Citantens Diderich Clasøns vegne her udi Rætten haver producert den indstæfnte Ahasveri Jægers accepterte Assignation paa 11ve Rixdaler Courant datert Bergen d/en 2 Octobr/is A/nn/o 1730 og til Nye Aar der efter at betalis til S/igneu/r Christopher Greve, Hvilket ikke er skeed, Men Citanten selv haver betalt den til S/igneu/r Christopher Greve, som bem/el/te Greves paategning paa Assignationen udviser, alt saa tilfindes den indstæfnte Ahasverus Jæger at Hand bør og pligtig er at betale til Citanten Diderich Clasøn de paastæfnte

1737: 43

Elleve Rixdr og I Processens omkostning 8 Rd 3 mrk inden 15 dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.

Tønnes von Busch contra A: Jæger

vide forige Prot: 364 og denne 14

Udi denne Sag blev og 3de gange efter Loven Lydeligen raabt paa Ahasverum Jæger, Men ingen ey heller for Ham mødte, paa Citantens vegne mødte Procurator Johan Simon Cramer og paastod den indstæfnte Jæger bør betale efter Stæfne maalets indhold og omkostning ligesom S/igneu/r Cramers paastan[d] er udi nest forige Sag,

Hvor paa blev kiendt, som følger

Dom

Paa Citantens Tønnes von Busches vegne haver Procurator Johan Simon Cramer her for Rætten ladet indvarsle Ahasverum Jæger først at betale efter sit udgivne beviis til Citanten Tønnes von Busch af dato Bergen d/en 30 Novembr/is A/nn/o 1717 fem Rixdaler og 2 mrk for Tvende \Tønder/ Ruug, dernest efter Jægers {eget} udgivne beviis for Et Halv oxehovet fransk brende viin paa 14 Virteler, der af Hvert anker efter Deris forEening skulle betalis med Nii Rixdr, med videre fornæfnte beviis af dato 21 Decembr/is A/nn/o 1733 udviiser, beløbende sig til 25 Rd 1 mrk 3 sk. Da efterdi den indstæfnte Ahasverus Jæger ikke haver giordt nogen Lovlig indvending imod Kravet, og Han baade Lovlig er stæfnet, forelagt og efter begiering bekom opsættelse udi denne Sag nest holdende Høste Ting, saa til findis bem/el/te Ahasverus Jæger 15 dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse, ikke allene at betale de paa stæfnte 30 Rd 3 mrk 3 sk, Men og denne Processes omkostning med 8 Rd 3 mrk til Citanten Tønnes von Busch under adfær efter Loven

Hans Tollefsøn Blindem frem stillede sig for Rætten og gav til kiende at Han til dette Ting hafde ladet ind stæfne Mons Johannisøn Lie angaaende den Passagie som er for falden imellem Citanten Hans Blindem og den indstæfnte Mons paa veyen fra Byen nemlig Bergen,

der om at vidne ere indstæfnte Stephen Blindem, Kari Mons dttr og Ole Bircheland tillige med Anders Gundersøn Elvigen til Hvilke Vidner at anhøre ere bem/el/te Mons Johannisøn Lie, ligeledis indvarslet,

Hvilket kald og varsel Joen Henrichsøn Falchanger og Clemet Clemetsøn Bircheland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle de indstæfnte navngivne med mere end 14 dags varsel.

Den indstæfnte Mons Lie mødte Selv for Rætten,

Der nest begierede Citanten Eedelig Vidnis forhør, thi blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed,

Udi denne Sag sad Ole Garnes for Stephen Blindem det Eene Vidne.

Hvor paa frem stod det første Vidne

Ole Aamundsøn Bircheland aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter

1737: 43b

Loven og udsagde: at Mons Lie hafde været udi Klamerie med Ham Den tiid Han var med Citanten paa veyen, des aarsag Rætten holdt ikke for ført at tage Han frem;

Stephen Ambiørnsøn Blindem fremstod og aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Løverdagen for Faste launs Mandag, da Vidnet fulgtes med Citanten Hans Blindem og den indstæfnte Mons Lie fra Bergen, hørte Vidnet *Vidnet da de samtlig Kom/m/e til Kiiste Klev Elven Mons Lie sagde til Hans Blindem at Han ville slaaes med Ham, men Hans Blindem svarede ieg agter det ikke, da de der efter gich videre og Hans Blindem kom til Elven, som før er meldt, og vilde gaae over Elven tog Mons Lie Hans Blindem I Kuften og lagde Han need udi Elven, Hans u-a[f]vidende, efter som Mons gich bag efter Hans, der paa gik Mons Bort, noget der efter hørte Vidnet at Citanten Hans Blindem sagde, til Mons Lie, saa skal du have fordi du Lagde Mig udi Elven, Men Han saae ikke at Hans Blindem slog Mons, noget efter Vidnet hafde hørt Hans Blindem sige for indførte ord til Mons Lie, saae Vidnet at Mons Lie tog fat paa Hans Blindem og fik [Hans] paa Knæe ned til Jorden og slog Hans Blindem med Een Stav, Mons hafde udi sin Haand, der efter sagde Hans Blindem til Vidnet, see her hvordan han har handlet med Mig og Viisede Vidnet Een haa beis af sit Skæg Mons hafde træket af Han, som Hans hafde udi sin Haand, derefter hørte Vidnet at Mons Lie sagde til Hans Blindem ieg haver dey vel allene Een gang, og Hans Blindem sagde til Mons ieg vil Klage min død paa Dig.

Anders *Gunders Elvig fremkom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Løverdagen for faste launs Mandagen, da Vidnet ville Gaae hiem fra Bergen saa Vidnet at Mons Lie blev slaget af Hans Blindem med Een stok, og noget der efter saae Vidnet at Mons Lie hafde Hans Blindem I Bringen og fik Ham need paa det Eene Knæe og Hans Blindem holdt sig med Haanden paa den Høyre Kind;

Kari Mons Datter værende hos sin Fader Mons Blindem udsagde dog for det første uden Eed, at Hon saae Hans Blindem Laae udi Elven, Men Hvem Ham der I hafde lagd saae Vidnet ikke, I lige maade saae dette Vidne at Mons Lie hafde Hans Blindem udi Skæget; paa spørgsmaal svarede

1737: 44

Vidnet at Hon er udi sit Syttende Aar.

Der paa gik begge parter ud for at tale sam/m/en om de udi mindelighed kunde forEenes; efter nogen samtale kom de ind igien og erklærede hver andre for gode venner paa begge sider, Hvor paa de tog Hinanden i Hænder med Løfte Her efter at leve fredelig, og Eenige sam/m/en, som ærlige og skikelige Mænd Søm/m/er og anstaaer. Mons Lie Lovede at ville

betale til Hans Blindem ald Hvad Han paa Processen hafde anvendt, som er 2 rd, og udi Bøder 2 rd, samt til de fattige her udi Skibredet 1 rd Hvilket alt af Mons Lie Rigtig skal betalis saa fremt denne Sag ikke skal staae Ham aaben.

Og som ingen efter paaraab flere Sager hafde at føre I Rætte bleve denne Termins og forige Aar Restantz oplæste. Forige Aars Restantz var 19 rd denne Termins Restantz beløb sig til 247 rd 4 mrk 6 [sk]
Der paa Tinget op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Anno 1737 d/en 10 Aprilis blev holdet Aasted Rætt paa Gaarden Salhus udi Arne Skibred *begliggende nerværende efter skrefne Lau-Rætts Mænd af Lænds Manden for Arne Skibred Peder Larsøn Arnetvedt paa Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens vegne opnæfnte 1. Lars *Anders Melkeraaen, 2. Jan Olsøn Vesterli, 3. Erich Andersøn Jordahl, 4. Johannes Olsøn Horvigen, 5. Ole Rasmusøn Søreaas, 6. Stephen Ambiørnsøn Blindem, tillige med Bøyde Lænds-Manden Peder Arnetvedt,

Paa Citantindens Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønigs vegne mødte tillige med Hende selv Procurator Johan Simon Cramer producerende Een stæfning af dato Bergen d/en 23 Febr/uarij A/nn/o 1737, som for Rætten lydeligen blev oplæst, Hvilken stæfning Varsels Mændene Peter Castensøn og Mons Thomæsøn veed Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede for Mad/a/me Bodele afg/aaen Eschil Lomans Lovlig at være forkyndt ligsom Deris paa stæfningen skrefne forkyndelse udviiser.

Dernest I Rætte Lagde S/igneu/r Cramer Een beskikelse af 10 Decembr/is sidst afvigte under skreven af Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Kiønings selv, med svar der paa af Mad/a/me Lomans Lauværge S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas Datert d/en 23 Decembr/is 1736, som og for Rætten lydeligen blev op læst, Hvor nest bem/el/te Cramer vilde formode at Mad/a/me Lohman Lader I Rætte legge de originalia, som Hon I sit svar paa indbem/el/te Beskikelse haver beraabt sig paa tillige med de Reigninger, som stæfne maalet ud-æsker, thi forinden kand her ikke skrides til noget, men der efter, og saa snart det Reqvirerte I Rætte kom/m/er vil Comparenten nermere erklere sig.

S/igneu/r Hans Ottesøn tillige med Mad/a/me Lohman mødte selv for Rætten, der ikke noksom kand forundre sig over Hvor ledis Mad/a/me Kiønig som selv er Een Enke Har været saa færdig til først ved beskikkelsen og siden ved stæfne maal at anlegge Tretten imod Hende Mad/a/me Lohman uden først at forsøge paa om Deris imellem værende udi Mindelighed kunde være afgiort, Hvilket ikke skulle have staaet til bage paa Mad/a/me Lohmans siide, Men Hon gierne vilde funden sig udi Mindelig Composition uden

1737: 44b

Penge Spilde paa begge Siider, og aller bedst kunde vaaren I værk sadt og forhaabendtlig udført ved det at Parterne kunde have Een hver paa sin side taget Een fornuftig og u-partisk Mand, der kunde liqvideret Deris imellem værende følgelig De imellem Dem oprettede Skrifter og Hænde havende beviisligheder, Men som Mad/a/me Kiøning har funden behag udi at lade det kom/m/e til Proces, saa faaer Hon Selv imodtage de Frugter, som der paa vil følge, I Hvilken henseende Comparenten Ottesøn som Lau værge for Mad/a/me Lohmans, for saa vidt Mad/a/me Lohmans svar til stæfne maalet angaaer Hans skriftlig Indlæg under denne Dags Dato I Rætte Lagde, tillige med den der udi paa beraabte Mad/a/me Kiønings forpligt af 13 April A/nn/o 1734 paa S/a/l/ig/ Eschild Lomans forestillelse eller Reqvisition til

Her/r *Stads Hopmand Gelmuyden* (Statshauptmand Gelmuyden) tillige med Stats Hopmandens svar alt af forbem/el/te Dato, I Hvis anleedning Han indstillede om ikke Stathopmanden, som Pandt haver I denne Sag burde været tilkaldet, og ellers vilde fornem/m/e, Hvad Mad/a/me Kiønings eller Hendes Fuldmægtig nu kand have imod det af Comparenten frem lagde at fore stille.

S/igneu/r Cramer for Citantinden Replicerede, at Procurator Ottesøn er aldeelis u-beføyet til at føre nogen Klage over denne Proces, thi at den skeer af Tvang paa Citantindens Siide og af høyeste fornødenhed, det udviiser den I Rætte Lagde beskikelse, Hvor udi Citantinden forlanger den med Mad/a/me Lomans imellem værende Mindelig og uden bekostning afgiort og Liqvideret, Med der paa fulgte svar udviiser og tillige Hvorledis det er bleven op og antaget, og som med ikke nogen Reigning er paa fulgt, som dog er forsikret udi bem/el/te Svar at skulle frem kom/m/e til Nyt Aar nu afvigte, saa finder vel denne Ræt at Citantinden har haft Lovlig adgang til at faae Sagen for Rætten afgiordt, paa det Hon Een gang kunde forstaae Hvad enten Hon eyede noget udi sin Eyendom eller ikke; til S/igneu/r Ottesøns Indlæg svarede Cramer saa ledis. 1 Post. at original Contracten er hos Mad/a/me Lomans, dette beviiste Han med Een af S/a/l/ig/ Lohman udfærdiget Gienpart der af, Hvor af tillige seis Hvad før er sagt om originalen, Hvilken gienpart Datert 5 Octobr/is A/nn/o 1733 Cramer I Rætte lagde belagt med stemplet papier til Nr 20 - 24 sk. Til den 4de udi Ottesøns Indlæg replicerede Cramer der om formeentes Comparenten, at det ikke kunde være nogen beleylig Tiid for Citantinden udi gaars Dag at imod tage nogen prætentions Reigning fra Mad/a/me Lohmans, der for vilde Comparenten paastaae og I sam/m/e paastand formodede Rættens Biestand at Mad/a/me Lomans bør fremlegge Reigning for Hendes Krav, da det vil finde sig om sam/m/e Reigning indbefatter noget, som staaer sin vedbørlige Prøve, Thi Citantinden forventer ey og langt Mindre begierer Hon at Mad/a/me Loman skal skiænke Hende noget af medlidenhed, Thi Hon forlanger ey videre end Rætt imellem sig og Hende. 5te at S/a/l/ig/ Loman har erhvervet sig Een forpligt fra Citantinden paa foregaaende Stads-Hopmands Gelmuydens til staaelse, kunde ey

1737: 45

Comparenten imod sige, Thi Han finder originalen I Rætte lagd saaledis at Reqvisitionen, Her/r stads Hopmandens til staaelse, tillige med Citantindens saa kaldede forpligt er skrevet af bem/el/te S/a/l/ig/ Loman selv. Thi forbehold Comparenten sin indsigelse paa beleylig Tiid og Stæd, dog som Citantinden haver vedtaget udi Hendes udfærdiget Stæfnemaal at vilde liqvidere og Clarere, Hvad som Mad/a/me Lohmans tilkom/m/e kand, saa kand og berørte forpligt ikke være til nogen Hinder I Sagens afgiørelse. Til den 6te Post I Ottesøns Indlæg: at S/igneu/r Ottesøn tager feyl beviiser Comparenten med gienpart af dette udi sam/m/e post omrørte Mænds forretning under tegnet af S/a/l/ig/ Eschild Lohman og datert Zalhuus d/en 5 Octobr/is A/nn/o 1733, som Cramer I Rætten frem lagde, belagt med stemplet Papier, Det Øvrige af S/igneu/r Ottesøns indlæg holdt Comparenten ufornøden at svare paa, thi dersom indstæfnte Mad/a/me Lohmans ikke vild giøre nogen Special forklaring over de til gaardens Reparation anmeldende udgifter, saa bliver efter Comparentens uforgribelige Meening den af Comparenten fram lagde Copial-Mænds forretning til følge saaledis, at Rætten der efter kand tage I Siufn og Taxation det, som I anleedning der af kand være bygget og forbedret, Hvor efter Mad/a/me Lohmans da maatte skrive sig selv Hvad Skade Hon kunde Liide udi det mere, som Hon vil have anvendt over den tit omrørte Mænds forretning; Comparenten til Rættens oplysning frem lagde ellers S/igneu/r Paulus von der Lippes Attest af 13 Februarij sidst afvigte paa foregaaende Citantindens Reqvisition, Hvor af fornem/m/is at gierdes gaarden var udi forsvarlig Stand, Da Hon forlod denne gaard, som var kort før Afg/aaen

Lohman den tiltrædde, I lige maade af sam/m/e Attest fornem/m/is, at ingen skade var giordt af Creatur enten paa ager eller Eng Ikke heller af den Løbende Elv.
S/igneu/r Ottesøn paa Mad/ame Lohmans vegne proponerede, at Mad/a/me Lohmans Svar paa beskikelsen udviiser, at Hendes breve og documenter denne Handel betræffende var under Rættens Middels forseygling, og om endskiøndt man forestillede sig, at sam/m/e kunde kom/m/et Løs udi Hendes Hænder inden den Tiid Hun hafde lovet at blive færdig med sin Reigning, saa har det dog Mislinget Hende, og hvor fore Hon Hendes Reigning ikke har kundet forfatte før end dend Tiid skeed er under 7de Martij nestleden og efterdi Hon af Citantinden Kort efter ved stæfne maal er bleven Citeret at producere Hendes Reigning I Rætten, saa Har Hon saadant holdt sig efterretlig, og I Hvor vel Mons/ieu/r Cramer I gaar har bekom/m/et saadan Reigning, som reqvireris, den Han dog ikke positive har villet til staae at have annam/m/et, saa frem lagde Comparenten nu I Rætten een gienpart af bem/el/te Reigning efter Hvilken Mad/a/me Lohman Kom/m/er til gode 353 Rd 3 mrk 15 sk for uden Hvad Renter, som er u-beregnet af Mad/a/me Kiønings til afg/aaen Loman udgifne Pandte obligation fra den 20de Februarij inde værende Aar til betaling skeer saa vel som Hvad Renter Statshopmand Gelmuyden for sam/m/e Aar Mad/a/me Lohman

1737: 45b

Følgelig Hendes S/a/l/ig/ Mands derfor udstæde beviis efter I Hænde hafte Mad/a/me Kiønings Pandte forskrivelse med rette kand tilkom/m/e, saa vidt Mad/a/me Kiønings udi bem/el/te Reigning ikke allerede er bleven Debiteret, og I Øvrigt tilspurgte S/igneu/r Ottesøn Mad/a/me Kiønig om Hon ikke tilstaaer at have bekom/m/et Den ommeldte Reigning af 25 Martij A/nn/o 1735 og om Hon nogen sinde der imod har udladt sig med nogen paa-Anke. Citantinden svarede; at Hon vel haver faaet den opspurgte Reigning, Men Hon ikke ville under skrive forbem/el/te Reigning, fordi Hon Mad/a/me Kiønings paa-ankede den sam/m/e Reigning udi afg/aaen Lohmans øyne, Hvad sig angaaer den frem lagde S/igneu/r Pauli von der Lippes attest, da vil den vel ikke af Rætten forhaabentlig kom/m/e udi nogen Consideration lige som Mad/a/me Loman den heller ikke kand og rascere, Men om Mad/a/me Kiøning vil betienne sig af og fremdelis paa staae, at giærds gaarden førend Lohman fik gaarden Zalhuus under forpagtning var udi forsvarlig hæfd og Tilstand, kand dets Contrarium med Tings vidne beviises, om Mad/a/me Kiøning vil dets bekostning til staae,
S/igneu/r Cramer paa Citantindens vegne ankede paa den indgivne Reigning udi efter skrefne poster: 1. Det opsatte Steen giærde, som er anført med 38 rd 4 mrk 8 sk, Thi foruden at gaarden ved afg/aaen Lohmans Tiltrædelse med brugelig gierde bevislig har været forsiunet, lige som og den I Rætte lagde besigtelses forretning ikke Mentionerer om nogen brøstfældighed, saa Kunde og S/a/l/ig/ Lohman ikke paa Egen Haand uden Eyerens tilladelse Hende til last og ansvar fore tage sig saadan værk, der for bliver Citantinden fornøyet med at gierdet vorder fra fløttet og giærdes gaarden igien sadt udi forige Stand, 2det de Siuv Rixdr, som skal være andvent til Een Klev og Koe vey mangler Citantinden lige ledis og det af sam/m/e Raison som for er meldt. 3die I lige maade de 3 rd 2 mrk, som til Elvens Løb skal være anvendt, 4de de Fire Mark til bore stu Muuren (borstuemuren) til staais, naar *Renten (Rætten?) finder det saa ledis, som I Reigningen er anført, og skiønner at sam/m/e 4 mrk er vel giort. 5te den bekostning, som til Veyter er anført til staaer Citantinden ikke at got giøre med de anførte 15 rd 1 mrk 12 sk eller noget der af, efter som der med haver ligeledis beskaffenhed, som i den første Post anmeldet er; og som den for støle veyen med videre beregnede Summa til 20 Rd, Item for Bøens oprydelse 22 Rd, som anført er udi den I Rætte lagde Reigning /: Men udi den Comparenten tilstillede Reigning ikkun anført til 12 Rd, saa og de 20 Rd for giødsel, som skal være fra Byen ført, er af lige beskaffenhed, saa negtede

Comparenten, paa sin Principalindes vegne noget der af at kunde og ville til staae. Endelig finder Comparenten at I besagde Reigning er anført 1 rd 1 mrk for Bryggens reparation, Men som S/a/l/ig/ Lohmand I den producerede Contract har vedtaget bem/el/te Brygge, saa falder det af sig selv, at den anvendte Reparation bliver uden for Citantindens Reigning, Der nest fore stillede Cramer, at den Respective Rætt af den nu om talte Reigning i Conference med den passerede Mænds og taxations forretning kand *erfar-

1737: 46

et (erfares) intet af den bevilgede reparation, som besagde forretning omtaler udi den ommeldte Reigning er indført, uden, at I Reigningen Mentioneris og Refereris til Een anden Reigning af dato 25 Martij 1735, som formodentlig indbefatter, Hvad bekostning til den bevilgede reparation er anvendt, som og nu allene vil blive at paa skiønne, Thi eskede Comparenten af S/igneu/r Ottesøn besagte paaberaabte Reignin[g] I Rette lagd.

S/igneu/r Ottesøn replicerede, det Han paa Mad/am/e Lohmans vegne vild have sig refereret foruden Contracten til det seenere af Mad/a/me Kiøning udstedde og I Rette lagde forpligt af 13de April 1734, Hvor ved S/a/l/ig/ Lohman er over draget gaarden til brug indtil Hon sin skadesløse betaling liqvide har er holdet, for Hvad Credit eller de paa Mad/a/me Kiønings vegne paa gaarden Zalhuus nødvendig giordte reparationer erholdet haver, saa at det nu allene vil ankomme paa Rættens Skiøn, om den skeede reparation ved besigtelse befindes, at have nødvendig været eller ey, Thi at giærs gaarden skulle have været i den Tilstand, som S/igneu/r Paulus von der Lippe har vildet attestere, det mod siger Mad/a/me Lohman aldeelis, og Hvad sig angaaer den af S/igneu/r Cramer paa eskede Reigning af 25 Martij 1735, da efterdi Mad/a/me Kiøning, som have til staaet dens annamelse, der med I saa langsom/m/elig Tiid har acqviesceret uden nogen paa-anke, saa kunde Han nu ikke finde sig pligtig enten nogen gienpart der af at I Rætte legge, eller der udinden at tage mindste Rabat, I øvrigt, naar besigtelsen er skeed, ville Han videre frem føre Hvad Han til sandheds og Rættens oplysning paa Mad/a/me Lohmans side Kand finde fornøden.

S/igneu/r Cramer Replicerede, at den af Citantinden udfærdiget og Her I Rætten af Contraparten indgivne og paaberaabte skriftlige tilstaaelse og forpligt, ikke tillader S/a/l/ig/ Lohman uden videre Citantindens tilladelse eller forevidende at bygge paa gaarden Hvad Han siufntes, og der for at anføre Hvad Han ville, Thi ved blev Comparenten sit forige og til staaer paa Citantindens vegne, at Mad/a/me Lohman maa forandre og om giøre paa Zalhuus efter eget behag, naar gaarden ikkun bliver igien levert i den Stand Den var, da Lohman den antog, og Hvor til den producerede Contract Hende obligerer og som S/igneu/r Ottesøn ikke Lyster at legitimere de udi Reigningen op førte 92 Rd 7 sk, saa kand Citantinden ikke noget der af I slig leylighed tilstaae, Men allene vil antage paa Hendes Debet, Hendes udfærdiget Obligations Capital paa 150 Rd. og Rente der af fra dens dato, Hvor imod Citantinden ikke kand nægtes at til gode kom/m/e forpagtningens afgift fra 7de Octobr/is 1733 til denne Dag, som er 3 og et Halv aar for aaret beregnet 45 Rd tillige med Rente der af fra Hvert aars udgang, Hvad nu saaledis paa mellem værende kand til gode kom/m/e Mad/a/me Lohman det er-bød Comparenten sig inden 24 Timer Rigtig at for nøye og der imod vil forvendte af Mad/a/me Lohman strax efter betalings erholdelse i det reeniste

1737: 46b

Aatte Dage nest efter at fløtte af gaarden og giøre der paa vedbørlig Leverance ligesom Han gaarden med ald tilbehør annam/m/et haver, og som Comparenten ville formode, at Mad/a/me Lohman holder Ham nemlig Comparenten Suficient for at præstere præstanda udi det tilbudne, saa holdt Han og for nøden at indlæm/m/e udi Rætten, Den skriftlige forsikring

om prompte betaling, som Her/r Gert Gelmuyden Sogne Præst til Hous gield under dato 7de Febr/uarij A/nn/o 1737 haver Citantinden tilstillet, Og anviiste sam/m/e udi Rætten og lod det blive til Actens udstædelse, Hvilket og for Rætten lydeligen blev oplæst.

S/igneu/r Ottesøn der paa mere af føyelighed end fornødenhed frem lagde under S/a/l/ig/ Eschild Lohmans egen Haand den af S/igneu/r Cramer paa fordrede Reigning Conform med den som Mad/a/me Kiøning for hen har tilstaaet at være af afg/aaen Lohman over leveret under Dato 25 Martij 1735, men Han Mod siger aldeelis, at Mad/a/me Kiøning nu efter saa Lang Tiids forløb der imod bør eller kand have nogen indsigelse, den Han heller ikke paa Mad/a/me Lohmans vegne agter eller vil imod tage, ellers declarerede Han at Mad/a/me Lohman ingen Lunde qvitterer gaarden for inden Hun fuld kom/m/en og skades løs betaling for den til Mad/a/me Kiøning givne Credit og til gaardens beste anvendte omkostninger erholdet haver, efter Hendes under d/en 7 Martij nest leden i dag frem lagde Reigning, som Hon Haaber for denne eller I dens Mangel for andre Høy Rætter at vorde approberet.

S/igneu/r Cramer replicerede, at om endskiøndt S/a/l/ig/ Loman kand have været udi Citantindens Huus nogle Aar for Her med Reigning paa Hans formerede Prætention begierende Citantinden sam/m/e, som vitterlig ville attestere og Citantinden sam/m/e Haver negtet, Men S/a/l/ig/ Lohman saadan Reigning enten haver efter lat sig eller medtaget, saa Hverken giver eller betager saadan adfær Hans Kravs Rigtighed eller urigtighed, til det vil ankom/m/e paa Retfærdig Skiøn, Hvad den nu producerede Reigning angaaer, som Her rører af denne gaards reparation, vilde Comparenten \lade/ ankom/m/e paa Mad/a/me Lohman om Hon kand giøre anviisning paa det reparerte og siden paa Rættens Skiøn om det den der for anførte Summa in Specie er værd og u-forbigiengelig er medgaaen, Men som besagte Reigning igien refererer sig til Een fore gaaende af 16 Martij 1734, Hvor efter Citantinden skulle blive skyldig 104 Rd 1 mrk 1 sk, saa eskede Comparenten besagte Reigning I Rætte, og dersom den ikke I Rætte kom/m/er kunde Comparenten ikke af besagte Summa noget til staae, og da bliver ikkun denne Reignings Sold Citantinden til debet 182 rd 4 mrk 10 sk Hvor fra da igien bliver at Courte Citantindens {Debet} Credit efter Reigningens udviis,

S/igneu/r Ottesøn agtede udfornøden paa S/igneu/r Cramers nu sidst tilførte videre at replicere end Han refererede sig til Mad/a/me Kiønings under dato 10 April 1734 udgivne og udi den frem lagde Hovet Reigning anførte obligations Summa 150 Rd, Hvor af Tydelig kand fornemmis at de 104 Rd 1 mrk og 1 sk, som S/a/l/ig/ Lohman efter Reigning

1737: 47

af 16 Martij nest tilforn til gode Kom tillige med mere som Mad/a/me Kiøning, følgelig dend af Comparenten nu seenist frem lagde Reigning er bleven Crediteret ud til April Maanets udgang A/nn/o 1734 - udi sam/m/e obligations Summa er ind befattet og saaledis befindes S/igneu/r Cramer vildfarende der udi, at Han angaaende førte 104 rd 1 mrk 1 sk, som saaledis er inddraget udi obligationens Summa vil paa staa Reigning frem lagt.

S/igneu/r Cramer for at korte ald Vidløbtighed, som under denne forretning ellers gives andleedning Til extraherede af ald for anførte og under gav denne Rættes Siufn og Decision det som udi Reigningen af 15de Martij 1735 er op ført for Smale Fiøsen, Laden og Koe floren tillige med det Han haver manglet udi den Reigning af 7de Martij sidst afvigte.

S/igneu/r Ottesøn protesterede imod den af Ham seeniste frem lagde Reignings eller dens indbefattede reparationer paa staaet besigtelse, som efter 2de aars forløb nu for *siddig (sildig) skeer.

Afsigt

Den af S/igneu/r Cramer paa Citantindens Mad/a/me Kiønings vegne producerte Copie Contract af dato 5 Octobr/is A/nn/o 1733 verificert af afg/aaen Eschild Lohman udviiser at Eschild Lohman haver forbundet sig der udi at reparere Hvad Huusene paa gaarden Salhuus

nødvendig behøver, denne reparation veed Rætten ikke endnu er beviist for Citantinden Mad/a/me Kiønings; alt saa finder Rætten for Lovligt at eftersee om den omkostning og reparation der er giordt paa Smale Fiøsen, Laden og Koe floren kand være af saa stor verdie, som udi den af Ottesen frem lagde Reigning af dato 25de Martij 1735 er op ført efter Cramers paastand,

Hvor paa Rætten forføyede sig Hen til at tage Øyesiufn, det S/igneu/r Cramer forlangede, og blev først efterseet

Laden der til befandtes at være medgaaen 10 Tylter bord á Tylten 1 mrk 12 sk er 2 rd 5 mrk 8 sk, 8te Sagne (Sogne?) Planker á stk 1 mrk er 1 rd 2 mrk, Tre opstander og Tre Saaler for 2 mrk 4 sk. Tre Lange Saaler for 4 mrk. 8te opstandere á 8 sk [er] 4 mrk. 4re *gaul (Haue) Spiger 3 mrk. 2de Torvvald 9 al/en 1 mrk 8 sk. 4re Torvvald Kroger 4 sk. 1 Laas med tilbehør 2 mrk 12 sk. 1t par Hængsler 1 mrk 8 sk. 9 vaager Næver 1 rd 3 mrk. Arbeyds Løn 7 Rd for Toften at fylde 2 mrk 8 [sk].

Koe Floren 6 stk oplægger 1 mrk 2 sk. 4re Hage *Spirer (Spiger) 3 mrk. for at op skrue og legge Mur om Mødingen 4 mrk, Baasen at for bedre med Arbeyds Løn 4 mrk 12 sk.

Vidre blev ey denne dag forrettet formedelst Mørket paa faldt, derfor gich Rætten fra Hin anden denne Dag.

Den 11 April om Morgenen forføyede vi os til

Smale floren for at eftersee den og fandt vi den i følgende stand og der til at være gaaende. Smale floren var af Steen Muur meget god og forsvarlig for Veyten at indrette Muuren \og/ gulvet opsætte og lægge med Arbeyds Løn 8 rd. 11 Tylt bord á 24 sk er 2 rd 4 mrk 8 sk. af disse 11 Tylter bord laae endnu udi behold 19 *mrk (stk?) bord. 20 bielker til Sperre á Tylten 1 rd er 1 rd 4 mrk. To stk Træer 14 al/en Lange 3 mrk begge. 1 Smale Hæke 6 sk. 4 Smaa bielker udi 10 stk skaaren 1 mrk 2 sk. 20 vaager Næver 3 rd 2 mrk. 1 Tylt bord til Een dobbel Dør 1 mrk 12 sk. 2de Torv-Valer 1 mrk 8 sk. 1 Laas med nøgel og Spiger 4 mrk. Dør stolperne 8 sk. Hænsler Dom/m/er og Spiger 2 mrk. til Veyden Een Sogne planke, der af os ey kunde seis. To Torve Kroger 2 sk. Arbeyds Løn for Trevare og andet 4 Rd.

1737: 47b

Vaanhuuset: Til Siaaen I Bore stuen 6 sk, Til Hauge Døren To Dam/m/er (Dom/m/er) 8 sk. Hængsler og Spiger dertil 1 mrk og 10 sk. Til taget der over Fem bord 12 sk, Træverket med stolper og Laas 4 mrk 6 sk.

Steen gierdet om Haugen 4 rd 5 mrk 4 sk. Steen broen fra Stue Døren til Søen 1 Rd. Rendesteenen paa den nordre siide af Huusene med arbeyde 3 mrk sk. For steen paa Pladsen og Langs Huusene ved den nordre Siide forbie Kalve Huuset med arbeyds Løn 4 mrk, Steen fra den nordre side af Elven at lade føre til bemeldte Pladser 4 mrk. Øl og Brende viin til arbeyderne udi 5 Dage 1 mrk 4 sk. Skabet fandtes ey at være forbedret ey heller Laasen for Øl kameret, som Lohmans Reigning Mentioneret. 3 Kramper og Een Krog til Mad/a/me Kiønings Sæng 5 sk. Til Spiger at Liste \stue/ Dørene med 5 sk, For Kalve Huuset var ey Laas. 1 Luge med Løber og Spiger for Øl kammeret 1 mrk 1 sk, 5 grunder de 3 gode, de andre med stolper uduelig 1 mrk. Materialia at udføre fra Byen 4 mrk 8 sk. Øl og Brendeviin til dem der fløttede Melche buen og dem der satte Hauge gierdet 4 mrk. 4 Kander Tiære 1 mrk. Muuren under bore stuen kand ey anseis for reparert, Men sidet bordet for 1 mrk.

I Øvrigt fandtes alle Huusene I god og forsvarlig stand uden noget liidet som ved 2de Mænd udi 2 Dage kunde forbedres Hvilket alt kunde beløbe sig med Spiger, bord, næver til 3 mrk 2 sk.

Bryggen Manqverer nogle faun bræder ungefær Een Halv Tylt vil Koste med arbeyds Løn 1 mrk 6 [sk]

Udi den daglige stue fattes paa døren til Kiøkenet Een Klinche;

Efterat vi saa vidt med forretning var anoncert, gav Mad/a/me Kiønings til kiende at Hon ey den bekostning, som paa Smale Fiøsen er andvendt kand tilsvare, Thi den bygning er opsat paa S/a/l/ig/ Lohmans egen haand og med Hendes villie, Hvor fore Hon og tilstod Enchen Mad/a/me Lohmans at maa giøre den sig saa nyttig, som Hon best veed og kand, naar den fra Zalhuus bliver affløttet. Dernest Hendes fulmægtig Cramer sagde at Han finder Difference imellem Mændenis vurdering og S/a/l/ig/ Lohmans Reigning af 25 Martij 1735 saaledis, som følger paa Laden 2 Rd 4 sk. paa Koe Floren 2 mrk 8 sk, og der nest fra Siaaen I Borge stuen og til de Femti Rixdr som til Stads Hopmand Gelmuyden er betalt udi alt 4 rd *Rd tillige bemerkes den behøvende Reparation med 4 mrk 8 sk som da I aldt giør Siuv Rixdr 0 mrk 4 sk. Thi giør de Han saa dan Calculation til Parternis mellem værende, S/a/l/ig/ Lohman beregner sig til Credit udi besagte Reigning efter dens Saldo 92 rd 7 sk, Hvor fra vil afgaae efter foran førte omstændigheder for Smale fiøsen 27 rd 1 mrk 4 sk saa og oven anførte Siuv Rixdr 0 mrk 4 sk er 34 rd 1 mrk 8 sk bliver saa igien paa denne Reigning 57 rd 5 mrk 15 sk. Hvor tilleggis af den seene Reigning de dato 7de Martij sidst leeden Renter af obligationen 21 rd 5 mrk 4 sk til Stads hopmand 2de gange betalt 25 rd er 50 Rd og for 3de Leye Kiør udi 2de Aar á 20 sk giør 1 rd 1 mrk 8 sk som i alt giør Capital obligationen {ber}

1737: 48

Ind beregnet 284 Rixdr 4 mrk 9 sk siger To hundrede fire og aatti Rixdr fire Mark og Nii skilling, Hvor fra kortes forpagtnings afgift pro annis 1735 og 1736 aarlig 45 Rd giør 90 Rd, og dette forbie løbende halve Aar 22 rd 3 mrk giør 112 rd 3 mrk da bliver igien obligationen indberegnet dens Summa, som Citantinden sig Kiender pligtig, at betale Mad/a/me Lohmans imod gaardens indrømmelse 172 Rd 1 mrk 9 sk saa blev og paa staaet denne Processis omkostnings skadesløs erstattet i betragtning at Citantinden bevislig haver været nød til denne Rættergang.

S/igneu/r Ottesøn paa Mad/a/me Lohmans vegne refererede sig til Hans for hen giorde indsigelse imod den skeede besigtelse angaaende det som i saa lang Tiid af Mad/a/me Kiønings er vorden u-imodsagt eller af Hende efter Overleverte Special Reigning er ført mindste Disput imod, og som Han fornemmer, at Citantinden aldeelis vil forbie gaae den seenere efter den af Mad/a/me Lohmans under 7de Martij frem lagde Reigning til gaardens nødvendige nøtte og forbedring anvendte omkostning, saa skulle Han af Rætten ærbødigst begiere, at sam/m/e gaardens forbedring efter Reigningens formeld maatte tages I Øyesiufn, samt at skiønne, Hvad sam/m/e kand have kostet og om det ikke befindes at være giordt til gaardens u-forbigiengelig fornødenhed og øyensiufnlig bestandig nøtte og fordeel I frem tiden;

Imod Ottesøns indførte protesterede Citantindens fuldmægtig, at ingen besigtelses forretning maatte indføris i denne act over gierdet med det videre, som der nest i Reigningen af 7de Martij nestleden Specificeris, thi Citantinden tilstaaer ikke noget vederlag der for, saa som alt dette er giordt og bestillet uden Hendes Minde og Villie, og forlanger Hon intet videre end at gaarden bliver Hende tillevert efter Contracten I saadan stand, som den var da afg/aaen Lohman den antog.

Efter Mad/a/me Lohmans paa stand ved fuldmægtig S/igneu/r Ottesøn blev giærdet efter seet og befandtes at det giærde udi Mad/a/me Lohmans Reigning op ført for 218 faune á faunen 1 mrk ikun var efter maaling 158 fauner, Hvilket strækcher sig fra Kleven og Søer igiennem langs giærdis gaarden, det øvrige giærde er alt sam/m/en Enkelt, saa vel det som er

om den part der er lagt til bøe af gaarden Salhuus udmark, som de øvrige gaarden tilhørende giærder - forbem/el/te 158 {alen} \fauner/ dobbelt gierde er maalet med Siællands Maal, forskiilen paa det at der er mere indført udi Reigning sagde Mad/a/me Lomans maa bestaae der udi at gierdet til forn maa være maalet Tom/m/els faun. Elven fandtes og at være reparert, Men Hvem og naar det er giordt vides ikke, bekostningen anseis for 1 rd 3 mrk. Hvad den nye støle vey angaaer, da er den giort fordi den gamle støle vey blev ødelagt, ved det at et støke af udmarken blev indgiærdet til bøe; Klæven og Koe veyens forbedring blev anseet for 5 rd. Veyterne blev anseet for at have kostet 3 rd siger Tre Rixdr de smaa kunde ey anseis for noget efter som det kom/m/er den der bekom Jorden at giøre det selv.

1737: 48b

S/igneu/r Ottesøn proponerede at som Rætten formodentlig har befunden foranførte at være til gaardens u-forbigiengelig gavn og nytte, lige saa at den for omrørte Smale floer ike kunde undværis i hen seende til gaardens formerede grøde og af fødning, saa skulle Han haabe at Mad/a/me Kiøning ikke kunde fritages for desen gotgiørelse, I det Øvrige underkastede Hand Sagen Rættens Skiønsomhed.

Formedelst Stiftsbefalings Mandens ordre til Mig at forseyle udi stor Sandvigen \at forseyle efter Hans Bang/ udsættes denne Sag at afsiges Dom udi, da Parterne betimelig skal faae at vide, Hvad Tiid Dom/m/eren til Dommens publication determinert.

Den 22 Maij nest efter blev Rætten igien sadt med samme Lau-Ræts Mænd, Hvor da blev først Specificeret denne Sags omkostninger Soren skriverens Skyds fra og til Salhuus første gang 4 mrk 8 sk, Tre dages forretning 6 rd, Fortæring fra og til stædet 1 rd 2 mrk, Stemplet Papier til acten 4 mrk 8 sk Forseiglings Penge 1 mrk 4 sk, beskrivelsen 4 mrk, Fogeden at op næfne Mændene 1 mrk, Soren skriverens Skyds fra og til stædet at sige Dom af 4 mrk 8 sk. Procurator Salarium til Cramer 4 rd med Skyds inclusive, Laurætts Mændene og Lænds Manden 3 rd 4 mrk, til sam/m/en 18 rd 1 mrk 12 sk.

Derpaa blev afsagt

Dom

Oprindelsen til denne af Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envald Kiønings her for Rætten reyste Sag imod Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohmans er følgende: Udi Aaret 1733 d/en 5 Octobris haver Mad/a/me Johanne Adlusia Kiønings med afg/aaen Eschel Lohman oprettet Een Contract, at Han udi 3 Aar skulle have Hendes gaard Salhuus udi Forpagtning, gaarden Salhuus skulle Eschel Lohman til træde d/en 7de Octobris nest efter, Hvad Reparation Salhuus behøvede Vilde Mad/a/me Kiønings Selv lade giøre og betale, Hvert Aar til forpagtning skulle Eschel Lohman give Mad/a/me Kiønings 45 Rd. Af Salhuus udi forn/efn/te 3 Aar skulle Eschel Lohman rigtig betale alle af Salhuus gaaende Skatter og Contributioner med Videre efter Contractens indhold, end ydermere skulle Lohman paa egen bekostning ved Salhuus Lade opbygge Een beqvem Brygge uden nogen betaling der for af Mad/a/me Kiønings at pretendere, Sam/m/e Brygge skulle blive efter Ham naar Hans forpagtnings Tiid var expireret Som ike var Længere end til d/en 7de Octobr/is A/nn/o 1736. Paa det Mad/a/me Kiønings kunde være vidende om Salhuus Brøstfældighed haver Hon udi Eschel Lohmans nerværelse ved Fire Mænd d/en 9de Octobr/is A/nn/o 1733 Ladet Salhuus besigte, dens Brøstfældighed skriftlig forfatte og Forretningen under tegnede Mændene Mad/a/me Kiønings og Eschel Lohman, Sam/m/e forretning udviiser, at den Tiid behøvede Salhuus Floer, Lade, Kalve Huus Vaan Huuset og Melke boen Reparation, og tillod Mad/a/me Kiønings Eschel Lohman, at Han paa Hendes bekostning maatte fløtte Melke boen nest Vaan Huuset, og lade den nødvendige reparation, som udi Mændenis Forretning

Specifice er anført Salhuus behøvede, forfærdige, og alle Materialia til Reparationen forskaffe, naar det var giordt, skulle Eschel Lohman

1737: 49

udstæde Reigning til Mad/a/me Kiønings paa alle til Salhuus Reparation anvendte omkostninger, Hvilke Hon Escheld Loman vilde betale og got giøre; Nu Hender det sig, at, før forpagtnings Tiiden d/en 7 Octobr/is A/nn/o 1736 var til Ende, Eschild Lohman ved døden afgik, og Hans Enke ikke alleniste Continu[e]rer med at bruge Salhuus til d/en 7 Octobr/is A/nn/o 1736, Men end og tvert imod Contracten bliver ved at styre Salhuus - paa fierde Aar; Hvor udover Mad/a/me Kiønings ved Een beskikelse d/en 10 Decembr/is A/nn/o 1736 reqvirerer af M/a/d/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohmans, Hon I Mindelighed, for at evitere ald vidtløftighed, ville see Deris imellem værende afgiort, efter Contractens indhold afstaae Mad/a/me Kiønings Salhuus med sit Inventario, og give Hende Speciale Reigning paa alle gaardens Salhuus anvendte omkostninger, Hvilke Mad/a/me Kiønings Hende oprigteligen ville betale. Paa fornæfnte Beskikelse fik Mad/a/me Kiønings Svar d/en 23 Decembr/is nest efter med Løfte at Hon skulle faae Reigning efter Juule Helligt eller Nyt Aar, Hvilket svar var fra Mad/a/me Lohmans Lauværge Procurator Hans Ottesøn Nideraas; Mad/a/me Kiønings lod sig med bem/el/te Svar \udi 8te uger/ nøye, Men Da S/igneu/r Ottesøn ey udviiste sit Løfte udi gierningen ved det Mad/a/me Kiønings ikke fik nogen Reigning paa Salhuus Reparations omkostninger, fandt Hon sig nødtvungen ved Procurator Joh: Sim: Cramer Her for Rætten at incitere Mad/ame Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans til at producere original Contracten om gaarden Salhuus forpagtning, Mænds forretningen om dens Brødst fældighed, og Special Reigning paa gaarden Salhuus Reparation, paa det Rætten kunde skiønne om Salhuus saa ledis var reparert, som skee burde efter Mændenis forretning af 9de Octobr/is A/nn/o 1733. Paa Mad/a/me Lohmans vegne Comparerede d/en 10 Aprilis A/nn/o 1737 for Rætten Hendes Lauværge og Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas \producerende/ et Indlæg af 10 Aprilis A/nn/o 1737 tillige med \et/ Skrift kaldet Een forpligt, Datert 13de Aprilis Anno 1734, Men original Contracten af 5 Octobr/is Anno 173[3] og Mænds forretningen af 9de Octobr/is nest efter, som til Sagens oplysning nødvendig behøvendis, blev ey af Ottesøn frem lagt, Hvorfore Rætten, for at Sagen ikke skulle blive opholdt, maatte betienne sig af Copier verificerede af Eschil Lohma[n] Selv at være lige lydende med originalerne {Dernest I Rætte lagde S/igneu/r Ottes} som Procurator Cramer I Rætte lagde, Dernest producerede Ottesøn Een Reigning af 7 Martij hujus Anni, Hvor af Ottesøn I sit Indlæg til staaer at Han først dagen før Rætten blev holden d/en 9 Aprilis hafde levert Citantindens fuldmægtig Cramer Copie, saa og Een Reigning paa gaardens Salhus reparations omkostninger af 25 Martij A/nn/o 1735. Men som adskilligt er op ført udi bem/el/te Reigning, Hvilket denne Ræt i allerunderdanigst følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste forordning af Dato 19de Aug/usti A/nn/o 1735 ikke tør under staae sig at kiende paa, bleve de Disputer og Poster til siide satt, og Hen viiser til de ordinaire Tinge at paatales, og denne Ræt foretager ikke andet end Hvad Lovens 1 Bogs 15 Capit/ul befaler paa Aasteederne skal Døm/m/is, nemlig først om Salhuus Huuser og

1737: 49b

Bygninger at besigte, om de ere {udi} saaledis reparerte som de efter Contractens indhold af 5 Octobr/is og Mens forretningen af 9de Octobr/is A/nn/o 1733 burde være, {og} Dernest grandske Hvad den der til anvendte Omkostning kand beløbe - alt saa haver Rætten efter seet De Huuser paa Salhuus, som Mænds forretning siger vare brøst fældige, da Lohman tiltræde Salhuus og Han vedtoge at lade reparere imod Citantinden Mad/a/me Kiønings Ham igien

betalte alle der paa anvendte omkostninger; Løen befandtes udi forsvarlig Stand, Dens Reparation blev Specialiter optegnet og taxeret for Sexten Rixdaler To Mark og Fire Skilling, Dernest Koen Floren tagen udi Øye siufn Hvilken og er meget vel reparert, Dens Reparations omkostninger blev taxeret for To Rixdr og Fiorten Skilling, Der efter Vaan Huuset og de andre Huuse bleve besigtede baade uden og inden tillige med Have gierdet og andet Vaan Huuset til hørende, Hvilket Specifice er an ført, og beløber sig efter taxation til 11ve Rixdaler 2 mrk 13 sk - beløbende sig saa til sam/m/en den omkostning Eschel Lohman efter Mændenis forretning paa Salhuus haver ladet giøre til 29 rd 5 mrk 15 sk. Hvilke Nii og Tiuve Rixdaler Fem March og Femten Skilling Citantinden Mad/a/me Johanna Adlusia tilfindes at bør betale til Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohmans. Der imod er Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohmans pligtig at betale til Mad/a/me Kiønings Fire Mark og Aatte Skilling som Huuse og Bryggen endnu vil koste at reparere, Hvilken reparation allerede burde været fuld ført efter foreeningen imellem Citantinden og afg/aaen Eschel Lohman. Det Øvrige Ottesøn udi sin Reigning af 7de Martij hujus anni haver til Debet opført Mad/a/me Kiønings saa som for Gierder Koe veyen, Kleven, Elvens Løb at rette, Veyter at skiære med det anden som er op ført i bem/el/te Reigning, kand efter Loven ikke got giøris Mad/a/me Lohmans, efter som det ikke er beviist at det \er/ skeed med Citantindens Tilladelse eller efter Hendes begiering. Hvad Processens omkostning angaaer, Da kand Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohmans ikke der for fri tages efter som Hverken Hon eller Hendes Lau værge Og Procurator S/igneu/r Ottesøn, {ikk} haver udviist at inclinere til forliig I denne Sag, des Aarsag Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschel Lohman bør betale alle omkostninger med 18 rd 1 mrk 12 sk, til Mad/a/me Johanna Adlusia Kiønings, og alt Hvad Een hver er til dømt at betale bør betales 15 Dage efter denne Doms forkyndelse under adfær efter Loven.

1737: 50

Hvad andre Disputer og pretensioner, der Svæver imellem Parterne, Hen viises de med til det ordinaire Ting Sam/m/e at Ventilere og proseqvere.
Ved denne Doms af sigelse vare alle Lau-Ræts Mændene nerværende, paa Citantindens vegne Mons/ieu/r Claus Blechenberg, Mad/a/me Bodel S/a/l/ig Eschel Lohmans Selv.

I/n N/omine J/esu

Schiold.

Anno 1737 d/en 10 Julij blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Schiold Skibreds Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, og sam/m/e Lau Ræts Mænd, som betiente Rætten den 13 Martij sidst afvigte vide Fol. 26 undtagen Halvor Biørndahl der er død i Hvis Stæd sad Paul Larsøn Søraas og Lænds Manden Ole Totland var og ved Rætten,

Hvor da efter at Rætten var sadt I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn, blev først oplæste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger

1. Kongl/ig Reglement og nermere anordning om Sorg dragt af 3 Maij 1737.
2. Kongl/ig Patent anlangende Hvorledis med De fra Dantzig, Kiøningsberg og de der om kring liggende Haune ankommende Skibe, Passagerer, og Vahre skal for holdes naar de I Kongens Riger og Lande ankom/m/er, I Henseende til De udi Polen og *angæsende (angrænsende?) Lande grasserende farlige og smitsomme Sygdom/m/e af 13 Maij 1737.

3. Placat Hvor ved den Consumptions Familie og Folke Skats Frihed, som de fra Kiøben haun formedelst Branden I aaret 1728 uddragne Familier og Folk har været forundt, datert Fredensborg d/en 27 Maij 1737.

4. Cancellie Raad og Laugman Johan Bagers Bestalling at være Laug mand over Bergens Laug Stoel. dat/ert Friderichsberg d/en 22 Febr/uarij 1732, der af blev Een Copie Læst af Ham Selv Verificert,

5. Deris Kongl/ig Majestets allernaadigst udgivne Skiøde til Niels Halvorsøn paa gaarden Øvre Dyngeland af 1 Løb Smør og 1 Tønde Malts Landskyld. Datert Friderichsberg d/en 14 Martij 1737.

6. Schiøde udgivet af Johan Christian Voldenberg og Mad/a/me Magdalena Augusta S/a/l/ig/ Lindgaards til Christian Friel paa Een halv Løb Smør udi gaarden Tvedt. Datert Friderichstad d/en 28 April 1737.

7. Ditos Skiøde til Bonden Niels Hansøn paa lige brug nemlig ½ Løb udi Tvedt. af sam/m/e Dato,

8. Transport Skiøde udgivet af Johan Christian Saman, Johan Buchholst og Jacob Gim/m/eland til Ole Johansøn paa Een Part udi gaarden Smøraas. dat/ert Bergen d/en 13 Junij 1737.

9. Obligation udgiven af Niels Hansøn til Christian Frill paa 105 Rd. Hvor for er Pandt sat Een Halv Løb Smør udi gaarden Tvedt. dat/ert 5 Junij 1737.

10. Mortification udgiven af Frue Alida S/a/l/ig/ Svanenhielms og Her/r Ass/esso/r Hansøn nemlig Villum Hansøn. dat/ert 1 Febr/uarij 1737.

11. Bøxel Sæddel udgiven af Peder Larsøn Arnetvedt, Ole Riple og Lars Houcheland til Lars Larsøn paa Et Pund Tii og Een Halv Mark Smør udi gaarden Søraas. Datert Sør Eide d/en 10 Julij 1737 - her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato.

1737: 50b

12. Bøxel Sæddel udgiven af Mons Rasmusøn paa Et Pund Smør og Een Fierde Part Huud udi gaarden Sædahl Dat/ert Sør-Eide d/en 10 Julij A/nn/o 1737 - til Ole Rasmusøn, Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato,

13. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Ole Borneman til Jacob Johansøn paa Et Pund Smør og Een Fieren deel Huud udi gaarden Gimmeland. datert Bergens Bisoe gaard d/en 8 Junij 1737.

14. Skifte Brevet efter Harbert Henrichsøn blev frem viist, som er begyndt d/en 21 Febr/uarij og sluttet d/en 24de Maij 1736, der af sees at gaarden Hop til Eendeel Creditorer er bleven udlagt, Men sam/m/e udlæg udi gaarden Hop ved Rætten at Enken Mad/a/me Magdalene Claus Daatter Luth igien selv haver indløst ved det Vennen Hosevinchel Hende paa gaarden Hop haver laant 600 Rd efter Obligationens yderligere udviis. af dato 27de Julij 1736.

15. Schifte Brevet efter afg/aaen Eli Halvers Datter Datert Schage d/en 27de Febru/arij 1737. Hendes Sterf boe var eyende udi gaarden Schage efter Schiødet af Dato 16 Augusti A/nn/o 1716 Een Halv Løb Smør og Een Fieren deel Huud vurderet for 45 Rd, Hvilket Jorde gods blev deelet imellem Enke manden Friderich Larsøn og Hans 2de Sønner Lars Friderichsøn og Halver Friderichsøn saaledes, Enkemanden Friderich Larsøn tilfaldt Atten Marker Smør og Een Aattende deel Huud vurderet for 22 rd 3 mrk, Sønnen Lars Friderichsøn 9 Marker Smør Een Sextende deel Huud, og Sam/m/e vurderet for 11ve Rixdr 1 mrk 8 sk. Sønnen Halver Friderichsøn 9 Marker Smør Een Sextende deel Huud vurderet for 11ve Rixdaler 1 mrk 8 sk.

Den 11 Julij blev Rætten atter sadt.

Mad/a/me Magdalene Claus Datter Luth hafde ladet indstæfne Matthis - værende paa gaarden Uneland Dom at liide fordi Han haver tilsagt Citantinden at {ville} tiene {Hende}, der paa taget Fæste Penge, Hvilken Tienniste Han Paasche sidst afvigte skulle antage,

Samme varsel blev ved Eed med oprakte fingre efter Loven afhiemled, af Lænds Manden Ole Totland og Skafferen Lars Michelsøn Myrhdal, for mere end 14 dages Tiid at være forkyndt paa gaarden Unneland, Hvor De talede med den indstæfnte Matthises Hosbonde, Her/r Stads Hopmand udi Bergen Knud Gelmuyden,

Paa den indstæfnte Matthis blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raab[t], Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt,

Hvor fore Rætten gav følgende

1737: 51

Afsigt

Efter som den ind stæfnte Matthis tiennende paa gaarden Uneland ikke møder, saa forelegges Hand her ved af Rætten at møde til først kom/m/ende Høste Ting at møde og anhøre Citantindens paa stand imod Ham, Denne foreleggelse haver Citantinden at tage beskreven af Rætten og der efter sam/m/e Lovlig for den indstæfnte Matthis paa Unneland at Lade forkynde.

Henrich Magni indstæfnte Sag blev paa raabt, Men Ingen mødte paa Citantens vegne, Hvor fore Sagen beroer til neste Ting.

Denne Termins Restantzer bleve oplæste og af Rætten forseylet beløbende sig til 429 Rd 1 mrk og 10 sk hos den gemene Almue - hos Proprietarierne I Fogederiet for den Termin 663 Rd 3 mrk 4 sk.

Der paa blev Rætten op hævet.

Sartor

Anno 1737 d/en 12 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting med Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden Andreas Jesen De Eedsvorne Laurets Mænd, som Rætten paa Vaar Tinget d/en 15 Martij sidst afvigte betiente vide Folium 28, tillige med Bøyde Lænds Manden Simon Schoge,

Hvor da efter at Rætten var sadt I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn blev først Ting lyste de Kongl/ige befalinger og Laug mandens Bestaling, som paa Folio 50ti ere extraherede, der nest

1. Bøxel Sædel udgiven af Rectore Jacob Steensøn til Knud Vincentzøn paa Fiorten og Tre Fierde deele Marker Smør I gaarden Hamre - Datert Bergen d/en 9de Maij 1737.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Londeman til Niels Olsøn paa Een Siette deel udi gaarden Knapschou og dens tilliggende Herlighed af Vaager og andet. Datert Bergen d/en 10 Julij 1737 - Læylændingens revers fulgte med.
3. Schiøde udgivet af Thomas Stephensøn og Hans Hansøn til Michel Jensøn paa Een Part udi gaarden Algerøen datert 12 Julij A/nn/o 1737 paa Schoge.
4. Schiøde udgivet af Mons Stephensøn Ole Nielsøn Thæle til Iver Monsøn paa Een halv Vaag Fisk udi gaarden Algerøen datert Schoge d/en 12 Julij 1737.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Jens Nielsøn til sin Søn Mons Jensøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Nore-Eide Datert Schoge d/en 12 Julij A/nn/o 1737.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Villum Mit-Tvedt, Villum Børnæs og Jens Børnæs til Peder Erichsøn paa 23 45/50 (23 45/58?) merker Fisk udi gaarden Nippen Datert Nippen d/en 1ste Junij A/nn/o 1737.

7. Schiøde udgivet af Matthis Villumsøn og Anders Knudsøn paa Halv-Syttende Marker Smør (Fisk?) udi gaarden Store Sangolt. Datert 12 Julij 1737.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Ole Clemetsøn og Jens Nielsøn paa Elleve Marker Fisk udi gaarden Nore Eide \til Erich Jacobsøn/ Datert Schoge d/en 12 Julij 1737.

9. Schiøde udgivet af Helche S/a/l/ig/ Hans Todes til Henrich Halvorsøn Søre Biørøen paa Et Pund Smør eller To Pund Fisk udi gaarden Mit Fielde. Datert Bergen d/en 22 Martij 1737.

1737: 51b

Den 13 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Procurator Johan Reus paa Daniel Raunsbergs vegne producerede Een Skriftlig Stæfning af Dato Bergen d/en 13 Junij hujus Anni, som for Rætten lydeligen blev op læst.

Hvilket kald og varsel Berent Jacobsøn og Iver Monsøn begge Indvaanere I Bergen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Matthis Rasmusøn Selv paa Hans Boe-pæl, lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser, lige ledis under sam/m/e aflagde Eed tilstode bem/el/te Varsels Mænd Berent Jacobsøn og Iver Monsøn at de den 25 Junij sidst afvigte hafde forkyndt stæfne maalet for Henrik Becher, som svarede Dem at Han vilde tale med Daniel Raunsberg,

Paa den indstæfnte Matthis Rasmusøn blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men Han hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt,

Hvorfore Procurator Johan Reus paa Citantens Daniel Raunsbergs vegne I Henseende at ingen af de ind stæfnte befindes at møde eller efter paaraab lader møde for sig maatte erindre at dem af Rætten maa gives Lav dag til først holdende Høste Ting til Sagen at svare, imidler tid refererede Comparenten sig til det udstæde Stæfne maal og der udi indragne Speciale Reigning, den Han vil formode indstæfnte Matthis Rasmusøn I ingen Maade kand benægte eller imodsige, ellers anviiste Han for Rætten den indstæfnte Henrich Bechers Original forpligt paa den indstæfnte Matthis Rasmusøns vegne af Dato 12 Novembr/is 1729, som Han begierede paa tegnet at være udi Rætten anvist,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Det befindes af Varsels Mændenes Berent Jacobsøns og Iver Monsøns Eedelig afhiemling at Matthis Rasmusøn boende paa Sollesvig lovlig er til denne Rætt, Ting og stæd ind stæfnt, des aarsag, efterdi Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne ved Sagens paaraab mødte, forelegges Han Her ved af Rætten at møde til neste Ting I Høst, Men Henrik Becher for Rætten ikke under staae Sig at forelegge, siden Han til dette Ting ikke lovlig er stæfnet efter Lovens bydende.

Bøxel Sædel udgiven af Ole Hansøn Landeraae til Albert Iversøn paa Een Halv vaag Fisk udi gaarden Søre Tvedt Datert Schoge d/en 13 Julij A/nn/o 1737.

Knud Thæle contra Ole Nielsøn Thæle
vide Protocollen Folio 30,

Og Møtte I dag Contra

1737: 52

Citanten nemlig Knud Thæle frem stillende de 2de sidste Rættes Dag forelagde Vidner Jacob Thørresøn og Johannes Jacobsøn begge boende paa gaarden Thæle som tilstode lovlig af Knud Larsøn til dette Ting hafde faaet Lau Dag,

Citanten Ole Nielsøn mødte {og} Som forklarede at Han og lovlig af Knud Thæle til dette Ting at møde var bleven forelagt.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, der efter Separerte.

Udi Mons Goltens stæd som Lau Ræts Mand Henrich Biørøen.

Det første Vidne Jacob Tørresøn udsagde, at udi Høst sidst afvigte kom Ole Nielsøn Thæle Een aftens Tiid ind til Knud Larsøn Thæle og spurgte Ham, nemlig Knud, om Han vilde staae ved det at han hafde sagt Ole var Een Tiuv, der til Knud sagde: ieg mindes det ikke, Ole der paa svarede Du Knud, Du Mindes, som Een Skielm, som du er til, Videre Vidste dette Vidne ikke at forklare.

Det andet Vidne Johannes Jacobsøn frem kom og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven ud sagde: at udi Høst sidst afvigte kom Ole Nielsøn til Vidnet, bedende Ham følge med sig til Knud Thæle, som Vidnet og giorde, Da Vidnet kom ind til Knud Larsøn med Ole Nielsøn passerte de ord imellem Ole Nielsøn og Knud Larsøn, som det første Vidne Jacob Tørresøn haver forklaret, Hvilke ord at være udsagde af Ole og Knud vandt dette Vidne uden ringeste Forandring paa nogen af siderne.

Knud Larsøn gav tilkiende at Han efter siidste Rættes Dag forklaring hafde ind stæfnt Ole Nielsøn Thæle til at Høre Vidner om at Ole hafde taget eller staalet et støke Tou eller *Kal (Kale = grovt tau eller snøre, brukt til iltau), Vidnernes navne ere Hans Kaaresøn Thæle, Villum Ulvesøn Mit-Tvedt Rasmus Thomæsøn Mit-Tvedt, som der om ere vidende,

Ole Nielsøn Thæle mødte for Rætten og sagde: at Han Ved sig at være u-skyldig, der fore gierne uden ald indsigelse vil anhøre disse for hen navn givne Vidner.

Hans Kaaresøn boende paa gaarden Thæle efter at Eedens forklaring var op læst for Ham og de andre Vidner Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde at Han ikke veed at Ole Nielsøn Thæle haver staalet noget Tou, som Han af Knud Larsøn beskyldes for;

De andre ind stæfnte Vidner mødte ikke ved Rætten{s} der fore, og Knud hafde ikke Heller ladet lovlig stefne maal udgive I Sagen,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsagt.

Efter som Knud Larsøn Thæle foregiver adskillige beskyldninger imod Ole Nielsøn Thæle, som Hensigter til at Knud vil over beviise Ole Tyverie, alt saa haver Knud Lovlig efter Loven ved skriftlig stæfning paa det mand kand faa hans meening at vide

1737: 52b

udi Sagen at lade indvarsle baade Ole Nielsøn og Hvad Vidner Han udi Sagen kan have imod Ole Nielsøn til neste Høste Ting, Hvis Han Knud til den Tiid ikke lader lovlig stæfne maal for alle vedkom/m/ende forkynde, bliver Sagen til Doms optagen.

Told Inspecteur Abraham Norman og Halvor Dahl bleve paaraabte, men ingen af Dem mødte, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Denne Termins Restantzer bleve op læste beløbende sig til 134 rd 1 mrk 7 sk der efter forseiglede og Rætten ophævet.

Herløe

Anno 1737 d/en 15 Julij blev holdet Som/m/er- Skatte og Sage Ting med Herløe Skibreds Almue paa Ting stædet Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og alle Aatte Lau-Rættes Mændene, som betiente Rætten Vaar Tinget sidst afvigte Hvis navne findes paa Folio 20, tillige med Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt,

Hvor [da] efter at Rætten udi Deris Maj/este/ts Høye navn var sadt, først bleve oplæste den Kongl/ige Forordninger og befalinger, som paa Folio 50 extract viis ere indførte - der nest

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Forordning, Hvorledis den Norske Lovs 5te Bogs 2den Capit/ul 63 Art/icul Efter dags skal forstaais. Dat/ert Fredensborgs Slot d/en 31 Maij A/nn/o 1737.

1. Obligation udgiven af Johan Schoder (Schrøder?) paa 56 Rd 1 mrk 14 sk og Pandte Priorite[r]ligt udi gaarden Hofden, Datert 26 Martij udi Bergen Aar 1737.

2. Obligation af Hermand Vulf Christensøn til Michael Tønder Soren skriver over Norhorlehn paa 100 rd, Hvorfor er pandt sadt Hans Debitorers gaard Toft af Toe Pund Fisk. Datert (ope rum) A/nn/o 1737.

3. Bøxel Sæddel udgiven af Ingebore Marie Knagenhielm Justitz Raad Christian Krags Frue til Ole Michelsøn paa Et Pund Smør og Een Tredie Deel Huud udi gaarden Kragaas paa Aschøen. Datert 1 Junij A/nn/o 1737.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Herman Stoll til Diderich Michelsøn paa To Skillings Læye udi gaarden Nesse Datert Bergen d/en 24 Julij A/nn/o 1736.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Apelone SvartzKop S/a/l/ig/ Her/r Otto Evertzøns til Knud Jonæsøn paa Tre Skilling udi gaarden Schiellanger. Dat/ert Vallestrand d/en 3 April A/nn/o 1737.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Assessor Jan von der Lippe til Ole Aamundsøn paa Nii Marker Smør, Sex Kander Malt, To og Een fierendeel Mark Fisk udi gaarden Follesøe, Datert Bergen d/en 8de Maij A/nn/o 1737.

Efter som Mig er bekiendt og angivet af Mig til det Høy Kongl/ig Camer Collegio at Ass/esso/r von der Lippes Skiøde, som lyder paa Mad/a/me afg/aaen Henrichsøns ikke er skrevet paa Rætte aars stemplet Papier, saa reserverer ieg paa Mit Embeds vegne Deris Kongl/ig Maj/este/ts prætention for Bøxlen, i hense[e]nde Denne Bøxel Sædel er udgiven efter at bem/el/te Skiøde ved Mig er bleven anholdt til Confiscation.

7. Bøxel Sædel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Hans Thorstensøn paa To Pund Smør udi gaarden Ryland. Datert Herløe gaard d/en 28 Decembr/is A/nn/o 1736 - Her ved fulgte Læylændingens paategne[de] Revers af sam/m/e dato.

1737: 53

8. Ditos udgivne Bøxel Sæddel paa 2 Pund Smør udi gaarden Ryland til Peder Pedersøn. Datert 28de Decembr/is 1736. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.

9. Ditos Bøxel Sæddel til Mons Hansøn Huusebøe paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Bratshaug. Datert 22 Junij A/nn/o 1737. Een Revers af lige dato ved fulgte, Men ey af Læylændingen under tegnet.

10. Ditos Bøxel Sæddel til Paul Olsøn Hatten paa den Halve part af Michel Alveims Jorde Part udi gaarden Alveim, som er Nii Marker Smør. dat/ert Herløe Gaard d/en 25 Junij A/nn/o 1737 - Ved fulgte Een Revers men ey af Læylændingen under tegnet.

11. Ditos Bøxel Sæddel til Heine Nielsøn paa Atten Marker Smør og Nii Kander Malt udi gaarden Huusebøe. dat/ert 30 Martij paa Her/løe gaard 1737. Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers af sam/m/e dato.

12. Ditos udgivne Bøxel Sæddel paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Rysland af Smør og Korn til Knud Salamonsøn Sellevold. dat/ert Herløe gaard d/en 4de Maij A/nn/o 1737 - Vedfulgte Læylændingens revers af lige dato.

Assessor Johan Lausøn producerede Een Stæfning af Dato Herløe gaard d/en 1 Julij A/nn/o 1737 imod Een deel af Almuen angaaende Herløs Kirkes Reparation, som Citanten prætenderer Herløe Kirkes Almue, der søger og til Hører Herløe Sogn skal betale.

Af de ind stæfnte Mænd mødte for Rætten Ole, Mons og Thomas boende paa gaarden Bredvig,

Hvilket Kald og Varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen, og Ole Knudsøn Søre Sæhle ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel forkynd de udi stæfningen navn givne Mænd af gaardene Bredvig og Blom.

Der nest producerede Citanten Original besigtelse paa Herløe Kirke og Refererte sig til den der udi indførte Resolution udgiven af Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas - ydermere producerte Citanten Et Indlæg af denne Dags Dato med det der udi paa beraabte Document;

Ole Rong mødte for de ind stæfnte Mænd paa Blom og sagde at de vilde betale Deris Contigent til Kirkens Reparation naar de andre betalte, *som (samme?) ord udbrød Bredvig Mændene Med, Men saa som De ind stæfnte ey positive forklarede af Hvad Aarsag de ey vilde betale det de var stæfnt for til Kirkens Reparation, bleve de samptlig af Rætten Imponeret skriftlig til Høste Tinget at indgive Deris meening og objection imod Citanten, som de ogsaa lovede,

Hvor ved Sagen da beroer til bem/el/te Tiid,

Den 16 Julij A/nn/o 1737 blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

1737: 53b

Michel Kielstad contra Johannes Herløver

vide Fol. 32.

Citanten Michel Kielstad mødte for Rætten og til stod at Han og Johannes Herløver ere forligte, saa vidt det som uden Kirken passerte imellem Citantens Huustroe og Johannes Herløver, Men Hvad som inden Kirken passerte ind stiller Han under Rættens Skiønsomhed;

Den ind stæfnte Johannes Herløvær mødte selv for Rætten og tilstod at Han kom druken udi Herløe Kirke, Men Hvem der førte Han ud af Kirken, kunde Han ey vide, Han Johannes Herløver og Meenige Almues Mænd af Dem som betiente Rætten tilstode at Johannes Herløver haver Een gang Været til Alters, siden dette af Ham var passeret, I Øvrigt under kastede Han sig Rættens Kiendelse,

Hvor paa blev Dømt, som følger

Dom.

Vel haver Michel Kielstad her for Rætten ladet ind stæfne Johannes Herløvær for Over fald, Han imod Citantens Huustroe Britte Rasmus Datter Marie Besøgelses Dag udi Aaret 1736 skulle have forøvet: Til at beviise sin Sigtelse haver Michel Kielstad her for Rætten ført 2de

Vidner navnlig Niels Davanger og Ole Tostensvig, Det 1ste af Vidnerne Niels Johansøn Davanger har udsagd at Han Mariee besøgelses Dag udi Aaret 1736 før Præsten gik paa Prædike stolen saae at Johannes Herløver var druken og Laa paa Herløe Kirke gaard over Citantens Hustroe Vidnet tog Ham Johannes Herløver fra Citantens Hustroe og I det sam/m/e faldt Johannes Herløver igien til Citantens Hustroe Men om Johannes af Drukenskab Svimlede Hen til Citantens Hustroe eller Han med Forsæt ville have fat paa Hende kand Vidnet ikke sige. Det andet Vidne Ole Tostensvig under Eed vandt ligeledis at Johannes Herløver var druken omvudne Tiid og at Han med nest forige Vidne drages og ved det de slap Hver andre faldt Johannes Herløver hen paa Citantens Hustroe saa Hon kom til Jorden om kuld tillige med Johannes Selv. Men saa som ingen af disse tvende Vidner haver udsagt Ringeste som kand Hen tydes til at Citantens Hustroe af Johannes Herløver er bleven over faldt, og Parterne Michel Kielstad og Johannes

1737: 54

Herløver for Rætten haver Declareret at de ere forligte, saa bort falder Citantens stæfning, saa vidt passagien angaaer imellem Citantens Hustroe Britte Rasmus Dttr og Johannes Herløver af sig selv.

Hvad det Øvrige vedkom/m/er, Da, efterdi Vidnerne Een stemmende haver udsagt og Johannes Herløver selv Her for Rætten haver tilstaaet, at Han for hen Mentionerte Tiid var druken, og Han saa ledis ikke allene haver over traad Guds og Kongens Lov ved at Vandhellige Sabbaten, saa bør \Han/ først efter Lovens 6te Bogs 3 Cap/itul 1 Art/icul at bøde Hellig Brøde Tre laad Sølv, som er Nii Mark Danske, og fordi Han paa Een Hellig Dag haver druket sig druken til Hospitalet I Bergen efter Lovens 6te B/ogs 3 Cap/itul 9de Art/icul 2 Rd - og til de fattige i Herløe Sogn lige ledis 2 Rd - skulle Han foraarsage Denne Doms Løsning Da bør Han Johannes Herløver og betale det stemplede Papier til Doms Løsning med 4 mrk 8 sk, alt inden 15 Dage efter Denne Dom Ham Lovlig er forkyndt under adfær efter Loven.

I Øvrigt advaris Johannes Herløver af Rætten at leve skikelig, holde sig fra Drukenskab, flittig søge Guds Huus, og skye alt det som kand give Ringeste forargelse I Meenighed, saa fremt Han ikke vilde under kaste sig Hardere straf efter Loven.

Rasmus Aamunsøn Thoschøen haver ladet indstæfne Gudmun Michelsøn og Rasmus Knudsøn samt Johannes Christensøn Dom at liide fordi de haver udkast Een Qværn ud af Citantens Qværne Huus, og at betale Processens omkostning,

Hvilket Kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helie Johansøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle de Tre indstæfnte for mere end 14 Dages Tiid, og talede med Johannes og Gudmun Selv, Men med Rasmusis Kone,

Paa de indstæfnte bleve efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt. Men de ey mødte

Hvor paa blev af Rætten given følgende

Afsigt

Efter som de indstæfnte, Gudmun, Rasmus og Johannes boende paa gaarden Toschøen ikke møder, saa foreleggis de af Rætten at møde til neste Ting, dette bør Citanten lade dem vide.

1737: 54b

Ingen efter paaraab indfandt sig at føre flere Sager udi Rætten, der for denne Termins Restantzer bleve oplæste beløbende sig til 337 rd 3 mrk 3 sk.

Der paa Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Alenfit.

Anno 1737 Den 17 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting med Alenfit Skibreds Almue paa giæstgiver Stædet udi Alver-Strøm/m/en nerværende Fogeden Andres Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som udi dette Aar bør betien/n/e Rætten Hvis nafne paa \Fol 35/ findes indførte, tillige med Bøyde Lænds-Manden Eiluf Mundahl,

Hvor da efter at Rætten var lydt udi Deris Kongl/ig Majestets Høye navn først blev Ting lyste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger og befalinger, som paa Foliis 50 og 52 ere extraherede, der nest

1. Obligation udgiven af Marco Jensøn Lax til Venche S/a/l/ig/ Anders Dischingthuns paa 150 Rd. Hvor fore er Pandsat Debitors udi Alverstrømmen beboende nye op bygde Huus. Datert Alverstrømmen d/en 13 Junij 1737.
2. Contract indgaaet af Edele Holberg S/a/l/ig Obriste Lieutenant Grans og Ole Olsøn Hausdahl om bem/el/te Frues 2de Kirker Hamers og Seims fra aar 1737 til Aar 1747 dets udgang. datert Bergen d/en 30 April 1737.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Bisp Ole Borneman til Erich Olsøn paa Een Halv Løb Smør, Een fierendeel Tønde Malt, Een fierendeel Faar udi gaarden Nordre Ryeland Bispe Stol benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 15 Martij 1737 - Her ved fulgte Een Revers ey af Læylændingen paa tegnet.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Nesse paa egne og som Formynder for Anders Nielsøn, og Jens Jacobsøn paa Egne og sine Børns Vegne til Hans Knudsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Korn udi gaarden Aatteraas. Datert Alverstrømen d/en 17 Julij A/nn/o 1737.

Schifte Brevet efter Marithe Stephens Datter blev paa tegnet at Ole Gullachsøn hafde afstaaet den Part udi gaarden Nesse som Ham tilfaldt paa sin Kones Vegne, til Enke manden Halvor Nesse for 20 rd. Skifte Brevet datert Nesse d/en 1 Martij A/nn/o 1737.

Efter som ingen Sager bleve førte for Rætten, begyndte man med at oplæse denne Termins Restantzer, som beløb sig til 330 rd og 5 sk,
Hvor paa Rætten blev op hævet.

I/n N/omine J/esu
Radøe

Anno 1737 d/en 18 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting med Radøe Skibreds Almue paa giæst giver Stædet udi Alver-Strøm/m/en nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som til Rættens Betienning udi dette Aar ere op næfnte ey undtagen Een Eeniste tillige med Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe,

De Kongl/ig aller naadigste anordninger og befalinger, som paa Fol/iis 50 og 52 findes extraherede bleve først oplæste, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad og Byeskriver udi Bergen Hans Christian Gartner paa Sex Marker Smør og Fem Kander Malt udi gaarden Øvre Qvaleim. Datert Bergen d/en 16 April A/nn/o 1737 - til Johannes Siursøn Marøen.

2. Bøxel Sæddel udgiven af Frue Majorinde Storms til Michel Johansøn paa Atten Marcher Smør Tiuve og Een Halv Kande Malt udi gaarden Nere Tvedt. Datert Bergen d/en 2 Februarij A/nn/o 1737.

1737: 55

3. Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Rasmus Andersøn paa Et Pund Tretten og Een halv March Smør udi gaarden Solemb Lectoratet beneficert, Hvilke Part Hans Fader Anders Olsøn er fra død. Datert Bergen d/en 13 Julij A/nn/o 1737 - Her ved fulgte Læylændingens under tegnede Revers af sam/m/e Dato og Stæd.

Sagen imellem Gudmund Reistad og Knud Helland

Begge Parter mødte for Rætten erklerende Sagen at være forliigt paa begge Sidder, der for stæfne maalet blev op hævet.

Lænds Mand Niels Sæbøe contra *Jens og Niels Rasmussønner* (Jens og Rasmus Nielsønner)

vide Prot: Fol: 21

De ind stæfnte mødte begge for Rætten og hafde ikke noget andet at sige end Hvad som af dem Er giort, skeede udi {Dr} Drukken skab, og de ere for langt Tiid siden forligte, der paa blev af Rætten kiendt som følger

Dom

De 2de Her for Rætten udi denne Sag førte Vidner Knud Joensøn og Stephen Knudsøn har ikke andet Kundet vidne end Jens Nielsøn Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle haver været om vudne Tiid beskiænkede, Hvor af der imellem Dem er reyst Dispute om nogle Penge nemlig 24 sk, som Jens Nielsøn ville Have at Hans broder Rasmus skulle betale til Een Mand paa gaarden Grindem efter som Rasmus Nielsøn Ham bem/el/te Penge var skyldig, over slig Dispute er de videre kom/m/en I ord Klam/m/er, Men ikke et af Vidnerne haver paasagt Dem noget af Dem er blevet forøvet, som Rætten Dem kand til finde at bøde for, alt saa seer Rætten at Lænds Mand Niels Sæbøe mere af passioner end af Nidker hed for Deris Maj/este/ts Interesse denne Sag imod Dem haver begyndt, aller helst det noksom er vitterligt at tvende andre Brødre paa Helle for hen haver slaget Hin anden, Men det er gandske u-paatalt blevet af Lænds Manden, da det var Hans skyldighed slige Sager at paa tale, Hvor under Deris Maj/este/ts bøder verserer, og ikke at opholde Rætten Med saadan Ham u-vedkom/m/ende Sag, som denne, des aarsag fri findes Jens Nielsøn og Rasmus Nielsøn for Citantens Tiltale efter dette Stefne maal fri at være.

Niels Erichsøn Sletten contra Matthis Gaustad

blev opsat efter Citantens begiering til neste Ting.

Elling Olsøn Indre Helle haver ladet ind stæfne Knud Manger for 14 Rixdr Han haver Lovet at give Citanten for sine Huuser Derom at vidne ere ind stæfnte Rasmus Andersøn Søre Solem og Palme Halland

Hvilket Kald og varsel Gudmun Jacobsøn Sætre og Johannes Torbiørnsøn Øvre Manger lige ledis af hiemlede Hans Børgesøn Vettaas og Hans Nielsøn Soleim

1737: 55b

Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven at De samtlig Fire Varsels Mænd med mere end 14 Dages varsel til dette Ting hafde ind stæfnt, saa vel Knud Manger, som de navn givne Vidner.

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen op læst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

Rasmus Andersøn Søre Solem, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at Knud Manger for ungefæhr Halv andet aars Tiid bød paa Citantens Huus staaende paa Een Plads kaldet Hellesund, sam/m/e Huus hafde Citantens Hustroe tilige med de Børn Hon hafde aflet Med afg/aaen Niels Olsøn, og sidste Michels Dag Hørte Vidnet at Knud Manger paa Mangers Bøe da Elling Olsøn talede med Ham om betalingen, lovede Elling Ollesøn betaling for Huusene til Alle \hel/gens dag der nest efter, men nævnede ikke nogen {Pris} Vis Sum, Hvor paa Han gav Elling Olsøn sin Haand,

Det andet vidne Palme Olsøn boende paa gaarden Halland frem stod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven Og udsagde: at I Dette aars vaar hørte Vidnet at der blev budet Elling Olsøn for om vudne Huuser paa Hellesund af Knud Manger 14 Rd, men der for ville Elling ikke sælge bem/el/te Huuse, Hvor paa Vidnet gav Elling 3 mrk, efter som Elling ey for de 14 Rixdr Knud Manger Bød Elling vilde sælge bem/el/te Huuse, Hvilket Knud Manger ey Vidste, og nu udi Høst hørte Vidnet at Elling krævede Knud Manger for betalingen Han skulle have for bem/el/te Huuse. Da dette Vidne, nest forige Vidne vare hos Elling og Knud paa Mangers Bøe, Den Tiid gav Knud Manger Elling Olsøn det Løfte og sin Haand der paa, at Elling skulle faa betaling, eller Knud ville være Elling Mand for sam/m/e Huusers betaling, til at Han sam/m/e betaling skulle nyde til Alle Helgens, Videre vidste dette Vidne ikke at forklare udi denne Sag.

Der efter Spurgte Rætten begge Parter om de noget videre i denne Sag hafde [at]? indvende, Hvor til de svarede ney, Men paa stoed Dom, der fore blev Kiendt, som følger.

Dom

Med De 2de Vidner Rasmus Andersøn Søre Solem og Palme Olsøn er det beviist at den indstæfnte Knud Manger haver

1737: 56

Budet Citanten Elling Olsøn 14 Rixdr for det Huus, som stod paa Hellesund og for hen hafde tilhørt Citantens formand udi Egte skabet afg/aaen Niels Olsøn, Begge Vidnerne Een stemmende forklarer at Knud Manger afvigte Høst ved Michels Dags Tiider, da Han af Citanten blev \erindret/ om betaling for bem/el/te Huusene, lovede Citanten med Haand og Mund betaling for Huusene til Alle-Helgens nest efter;

Hvor fore ieg I aller underdanigste følge af Lovens 5 Bogs, 1 Cap/itul 1 Art/icul Kiænder for Ræt, at Knud Manger bør og pligtig er 15 Dage efter denne Doms lovlig forkyndelse at betale til Citanten Elling Olsøn de paa stæfnte 14 Rd Og I Processens omkostning 1 Rd 4 mrk, det stemplede Papier ey der udi beregnet, under adfær efter Loven.

Efter som ingen flere hafde Sager at føre I Rætten blev denne Termins Restantzer oplæste beløbende sig til ... Rd ... mrk ... sk der efter forseylede og Rætten op hævet.
(Ope rum der summane skulle vore)

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Anno 1737 d/en 19 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting med Lindaas Schibreds Almue paa Giæstgiverstædet ved Kiilstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd som til Rættens betienning udi dette Aar ere op næfnte, Hvis navne paa Folio 36 findes, tillige med Bøyde Lænds manden Michel Hunven,

Hvor [da] efter at Rætten var lyst I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først bleve publicerede alle de Kongl/ige befalinger, som paa Fol/iis 50 - 52 ere extraherede, dernest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce-Raad Hans Christian Gartner til Ole Erichsøn paa Et Pund Smør Een Tredie deel Faar og Een Tredie deel Meele Malt udi gaarden Nataas. Datert Bergen d/en 6 Febr/uarij A/nn/o 1737.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Mag/ister Caspar Rømer til Arne Hactorsøn paa Et Pund Een og Tiuve Marker Smør og 5/16 Huud udi gaarden Hunven. Datert Bergen d/en 13de Decembr/is A/nn/o 1737. Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Den 20 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Anders Olsøn Datert 8de April A/nn/o 1737 paa gaarden Smørdahl Hans Sterfboe var Eyende udi gaarden Smørdahl Tiuve Marker Smør og Tii Kander Malt, efter Skiøde datert d/en 13 Julij og Publicert d/en 14 Julij A/nn/o 1736 paa giæst giver stædet ved Kiilstrøm/m/en nok hafde Enken Marite Gautes Datter arvet efter sin første S/a/l/ig/ Mand Joen udi bem/el/te gaard Smørdahl Fem Marker Smør og Halv \3die/ Kande Malt siger 2 ½ Kande Malt, tilsam/m/en Sterfboes Part udi gaarden Smørdahl Fem og Tiuve Marker Smør og Halv Trettende Kande Malt vurderet for Tii Rixdr. Hvor af Enken Maritte Gautes datter udi arv tilfaldt Sexten og To Tredie deele Marker Smør og Aatte og {Tredie} To Sextende deele Kande Malt udi gaarden Smørdahl vurderet for Sex Rixdahler og Fire Mark. Den S/a/l/ig/ Mands Fader Ole Jonsøn tilfaldt udi bem/el/te gaard Smørdahl Aatte og Een tredie deel Marker Smør og 4 og Een Siette deel Kande malt vurderet for 3 Rd 2 mrk.

1737: 56b

Schifte Brevet efter afg/aaen Michel Halvorsøn Datert Viig d/en 22 Martij A/nn/o 1737 - imellem Enken Kari Halvors Datter og Den S/a/l/ig/ Mands Fader blev deelet Fire Tiuve Marker Smør og Fire Kander Malt udi gaarden Viig vurderet for 13 Rd 1 mrk 15 sk. Hvor af Enken arvet udi bem/el/te gaard Viig Tolv siger 12 Marker Smør og To Kander malt vurderet for 6 Rd 4 mrk 7 ½ sk. Og den Sahlig Mands Fader Halvor Møchisvold ligeledis udi gaarden Vig Tolv Marker Smør og To Kander Malt vurderet for 6 Rd 4 mrk 7 ½ sk.

Schiøde udgivet af Jochum Thormoelen til Endre Siursøn paa Een Halv Løb Smør Een Halv Mæhle Malt og Een Halv Mæhle Korn udi gaarden Grimstad. Datert Grimstad d/en 1 Maij A/nn/o 1737.

Rasmus Johansøn Spurcheland hafde ladet indstæfne Rasmus Hansøn I Leerøen og Niels Hansøn I Dyrnæs fordi de haver beskyldt Citanten for at Han haver taget Et Fiske Snøre fra Niels I Børsvigen, der om at vidne Ere indstæfnte Gutorm I Tongen, Hans Søn Ole Gutormsøn og Datteren Magdeli Gutorms Datter,

De ind stæfnte Rasmus Leer-øen og Niels Dyrnæs mødte for Rætten tilstaade lovlig at være til dette Ting med 14 Dages varsel ind stæfnede,

Hvilket varsel end og blev ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlet af Ole Andersøn og Arne Olsøn begge boende paa gaarden Brudevold.
Paa de indstæfnte Vidner bleve efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, Men ingen af Dem mødte, Hvor fore Sagen beroer til neste Høste Ting, da Citanten fornæfnte Vidner haver lovlig at ind stæfne;

Eftersom ingen hafde flere Sager at føre I Rætte blev Restantzerne op læste, som beløb Sig til 500 rd 3 mrk 2 sk, der efter forseylede og Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

Gulen

Anno 1737 d/en 22 Julij blev holdet Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Giæstgiver Stædet udi Schierjehaun med Gulens Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen, de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som paa Folio 35 findes navn givne tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe,

Hvor da efter at Rætten var sadt I Deris Kongl/ig Majestets Høye navn først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste befalinger, som [paa] folis 50 og 52 ere extraherede,

1. Bøxel Sæddel udgiven af Cathrina S/a/l/ig/ Mag/ister Stabels til Ole Colbeensøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden indre *Mitthaun Datert Bergen d/en 29de Aprilis 1737 - Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e dato.

Den 23 Julij blev Rætten igien sadt med Samme Mænd

Og efter som ingen førte nogen Sag I Rætte blev Restantzerne for denne Termin op læste beløbende sig til 436 rd 4 mrk 14 sk der paa forseylede og Rætten op hævet.

Echanger.

Anno 1737 d/en 25 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting med Echanger Skibreds Almue paa gaarden Eide nerværende

1737: 57

Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd som Paa Vaar Tinget Hvis navne findes paa folio 35, undtagen for Ole Nielsøn Øvre Echanger, for Ham sad Anders Andersøn Biørge, tillige var nerværende Bøyde Lænds Manden Magne Eseim,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn først bleve publicerede De Konglig Forordninger og befalinger, som paa foliis 50 og 52 ere extraherede, der nest

Schiøde udgivet af S/igneu/r Peder Hofman til Her/r Geert Gelmuyden paa gaarden Klef af Skyld Een Halv Løb Smør og Tre Qvarter Malt. Datert Sandvigen d/en 25de Febru/arij 1737.

Schiøde udgivet af Anna Margretha S/a/l/ig/ Hofmans til Her/r Gert Gelmuyden paa Een Løb Smør og Een Tønde Malt udi gaarden Lie. Datert Scheen d/en 7de Januarij 1737.

Bøxel Sæddel udgivet af Fogeden Andreas Jesen til Soldaten Hans Larsøn paa Atten Marcher Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Nedre Helland bøxelen skal være anført udi Hans Regenskab for Aar 1737 - for Fem Rixdahler Tre Mark. Datert Bergen d/en 17 April A/nn/o 1737.

Bøxel \Sæddel/ udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Magne Olsøn paa Tolv Marcher Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Nedre Helland Bøxlen Mentioneris at være betalt med Tre Rixdr Tre Mark, Datert Bergen d/en 16 April A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af S/a/l/ig/ Laugmand Niels Knagenhielm til Soldaten Johannes Johannissøn paa Atten Marker Smør og Et Halv Faaers Landskyld udi gaarden Nore Ascheland Datert Hops gaard d/en 4 April A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgifven af Rectore Jacob Steensen paa Siuv og Tiuve Marker Smør og Een Fierding Korn samt Een Fierde deel Faar udi gaarden Ryland til Bertel Haagensøn. Datert Bergen d/en 15 Januarij A/nn/o 1737.

Schifte Brevet efter Anders Monsøn og Hans Hustroe Guri Mons Datter udviiser at Sterfboet ejede udi Deris fra døde gaar Yttre Hindenæs 13 ½ merker Smør og Sex Kander Malt vurderet for 15 Rd. Datert 15 April 1737.

Schiøde udgivet af Mons Nielsøn til Jacob Olsøn paa gaarden Studsedahl af Skyld 18 M/arker Smør. Datert Eide d/en 25 Julij A/nn/o 1737.

Schifte Brevet efter afg/aaen Maren Lars Datter Datert 5te April 1737 - Hendes Sterfboe var eyende udi gaarden Eisnæs *1mo (1ste) 2 ¼ merker Smør 1 ½ Kande Malt vurderet for 3 rd *2do (2ndre) udi Sam/m/e gaard 1 1/8 merker S/mør ¾ K/ande Malt vurderet for 2 rd 4 mrk 14 sk *3tio (3dje) udi gaarden Eide 1 5/8 merker S/mør 11/16 K/ander Malt vurderet 2 rd 1 - 8. Skiftet holdet paa Nedre Eichnæs.

Schifte Brevet datert Yttre Hindenæs d/en 12 April 1737 - efter Mons Østensøn og Hans Hustroe Britte Joens Datter, det der udi Mentionerte Jorde gods var 1 pund 3 merker Smør og 12 Kander Malt, vurderet for 30 Rd, som Deris Eeneste datter Ingebore Mons Datter til faldt.

Schifte Brevet efter afg/aaen Christi Niels datter paa gaarden Elvig Datert Elvigen d/en 9de April A/nn/o 1737 - det der udi Mentionerte og deelte Jorde gods var 1 pund Smør og Malt 16 Kander udi bem/el/te gaard Elvig vurderet for 30 Rd.

Schifte brevet datert Biørndahl d/en 10 April A/nn/o 1737 - efter afg/aaen Anne Aamunds Dttr, Jorde godset var 18 merker S/mør og ¼ Tønde Malt udi bem/el/te gaard Biørndahl, som blev udlagt og deelt - vurderet for 23 rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Soldat Johannes Knudsøn paa Et Halv Pund Smør udi gaarden Steens-land, bøxlen skal være betalt med 2 rd 2 mrk, Datert 16 April 1737.

1737: 57b

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Ole Siursøn paa Nii Marker Smør og Tre Kander malt udi gaarden Øvre Helland, bøxlen skal være betalt med Toe Rixdr. Datert Horvigen d/en 24 April A/nn/o 1737.

De trende gaardens Øvre Aas Opsiddere Baste Iversøn, Michel Nielsøn og Johannes Andersøn frem stillede sig for Rætten begierende Deris uden Stæfne maal mødende Vidner maatte ved Eed udsige Hvad er Vitterligt for Dem om Den ulykelige Ildebrand, som den 8de Maij sidst afvigte over gik Deres Bøxlede gaards Huuse Øvre Aas Kaldet udi Echanger Skibred beliggende under Num. 19ten af Landskyld Een Løb Smør og To Faaer, og I Skatte Skyld Een Løb Et Pund og Sex Marker Smør; Hvilket Rætten tillod;
Hvor paa frem stode for Rætten Tvende Danne Mænd Siur Monsøn boende paa gaarden Yttre Hindenæs og Knud Olsøn boende paa gaarden Veland, aflagde Deris Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Dem er Meget Vel vidende udi Maij Maanet sidst afvigte om Høyeste Nattes Tiid optændes Een Ild udi gaarden Øvre Aas Huuser og Bygninger, Hvilke alle undtagen Løen, Floren og trende Ringe Smale Huuser bleve lagt udi Aske, Vidnerne forklarede at De baade veed og haver seet at nogle af bem/el/te Opsidderes Creatur eller Qvæg bleve opbrendte, Men Hvor mange Støker kand Vidnerne ikke til visse sige. {Hvad} Deris Ringe Boe have og Meubler {angaar} bleve og af Ilden fortært, og Vidnerne veed og kand fuldkom/m/en tilstaae at bem/el/te trende Opsiddere paa gaarden Øvre Aas nu lever udi yderste Armod og Elendighed.
Reqvirenterne begierede Tingsvidne, som Rætten bevilgede.

Bøxel Sædel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Soldaten Anders Siursøn paa Tolv Marker Smør udi gaarden Strømme. datert Eide Ting stæd d/en 25 Julij A/nn/o 1737. [til] Bøxel skal være betalt Tretten Mark.

Bøxel Sædel udgiven af Fog: A: Jesen til Soldaten Ole Siursøn paa Tolv Marker Smør udi gaarden Strømme Datert Eide Ting stæd d/en 25 Julij A/nn/o 1737. til Bøxel skal være betalt 13 Marker.

Den 26 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd,

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev denne Termins Restantzer beløbende sig til 290 - 1 - 14 op læste, og der paa Rætten op hævet.

1737: 58

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Anno 1737 d/en 26 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa Ting stædet Hoshofde med Hossa/ngers Skibreds Almue, nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som paa Folio 38 ere nafn givne tillige med Bøyde Lænds-Manden Niels Hannistvedt

Hvor da efterat Rætten var sat I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og befalinger, som paa Foliis 50 og 52 ere extraherede, dernest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Toldforvalter Garmans til Ole Johansøn paa Een Fieren deel Løb Smør og Een Fieren deel Tønde Malt udi gaarden Børtvedt. Datert Bergen d/en 5 Junij A/nn/o 1737.

2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Rectoris Jacob Steensens vegne til Vemmen Aschildsøn Vare paa Et Pund og Fire Marcher Smør og Fiorten Kander Malt udi gaarden Kalleklev, Hammers Præste boel beneficert. Datert Hammers Præste gaard d/en 5 Martij 1737.

3. Schiøde udgivet af Johannes Knudsøn til sin Søn Børge Johannissøn paa 12 merker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Toschedahl. datert Hoshofde d/en 26 Julij 1737.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Jens Haldorsøn paa Et Pund Smør I gaarden Nesse, til Bøxel skal være betalt 4 Rd 3 mrk - datert Hoshofde d/en 26 Julij A/nn/o 1737.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Brynil Simonsøn paa Atten Marcher Smør udi gaarden Nesse, til Bøxel skal være betalt Tre Rixdaler To March. Datert d/en 26 *Hoshofde [Julij]? A/nn/o 1737.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Lænds Mand Niels Hannistvedt paa Een Halv Løb Smør og Et Halv Faaer udi gaarden Varre til Aschild Vemmensøn. datert Hannistvedt d/en 6 Martij A/nn/o 1737.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Mag/ister Casper Rømer til Ole Johannissøn paa Een Fieren deel Løb Smør og *og Een Fierde deel Huud udi gaarden Søre Øfstehuus Dom Kirchens Capelan beneficert. Datert Bergen d/en 12 Junij A/nn/o 1737 - Revers vedfulgte.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til Joen Olsøn Eye Soldat paa Et Halv pund Smør udi gaarden Lille Høevigen. Datert Sand: d/en 25 Maij 1737 - Revers vedfulgte.

9. Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Johannes Olsøn paa Et Pund Smør udi gaarden Fladeqval, til Bøxel skal være [betalt] Fire Rixdaler og Tre Mark, Datert Horvigen d/en 25 Maij 1737.

10. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Mons Larsøn paa den anden Halve Part I gaarden *Luna (Lone), som er Et Pund Smør, saa at Mons Larsøn nu bruger I bem/el/te gaard Luna To Pund. [I gaa] Datert Bergen d/en 6 Julij 1737 - beneficert

11. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Ingvald Sørensøn paa Et Spand Smør og Een Fierendeel Tønde Malt udi gaarden FielSchaalnæs Epischopatet beneficert. datert d/en 21 Martij A/nn/o 1737 paa Bergens Bispegaard - Revers vedfulgte.

1737: 58b

Den 27 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Ræts Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Rasmus Gudmunsøn Datert Miøs d/en 2 April A/nn/o 1737 Jorde godset var 6 merker Smør og 4 Kander Malt udi gaarden Miøs vurderet for 8 Rd 2 mrk.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Nielsøn, Lars Bastesøn og Anders Larsøn Mielstad til Soldaten Niels Johansøn paa Een Halv Løb og Halv Femte Marcher Smør udi gaarden Bircheland. Datert Hoshofde d/en 27de Julij A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Aamund Rosland, Magne Eseim paa sin Myndtlings Ole Rasmusøns vegne, Johannes Storsæt paa sin Myndtlings Britte Rasmus Datters vegne, Ole Famestad paa sin Myndtlings Annæ Rasmus Datters vegne til Ole Jacobsøn paa Atten Marker Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Miøs. Datert Hoshofde d/en 27 Julij 1737.

Efter som ingen hafde Sager at føre I Rætte bleve denne Termins Restantzer oplæste, som beløb sig til 237 - 4 - 6 der efter forseylede og Rætten ophævet.

I/n N/omin/e J/esu
Mielde

Anno 1737 Den 29 Julij blev holdet Som/m/er Ting paa gaarden Vallestrand for Mielde Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som navn givne findes paa folio 38 undtagen udi Johannes Øvste Mieldes stæd, der er død, var Ole Olsøn Vatle,

Efter at Rætten var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts navn bleve først publicerede De Kongl/ige befalinger som paa Foliis 50 og 52 ere extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Mad/a/me Christina S/a/l/ig/ Her/r Claus Schavenii til Capitain de/s Armes Christopher Rafn paa Et Vaan-Huus, som paa gaarden Mit-Mielde er beliggende eller staaende - Datert Bergen d/en 3 Junij A/nn/o 1737.
2. Et Brev skrevet af Christense Christophers Datter til sin gode ven Dorthe Ols Datter angaaende nogle ord der skal have været imod dem indbyrdes. Datert Neste Mielde d/en 18 April 1737.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Mons Andersøn paa Et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Hartvedt Datert Haus Preste gaard d/en 14 Maij 1737 - bøxlet var og med det sam/m/e i sam/m/e gaard Tolv Kander Malt. Revers fulgte med ey under tegnet af Læylændingen.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Erich Kleveland, Anders Nielsøn Vefletvedt paa sin Myndtlings Johannes Nielsøns vegne og Lars Børgesøn paa sin Myndtlings Barbru Niels Datters vegne til Lars Ellingsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Hauge. Datert Vallestrand d/en 29 Julij 1737.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Hauge, Ole Hartvedt og Johannes Litthun til Niels Rasmusøn Schistad paa Et Pun[d] og Nii Marcher Smør Tretten og Een Tredie Deel Kande Malt udi gaarden Søre Reveim. Datert Vallestrand d/en 29 Julij 1737.
6. Bøxe[l] Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Ole Olsøn Viig paa Atten Marcher Smør udi gaarden Veaae. Datert 29 Julij 1737.

Den 30 Julij blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Johannes Tvedten Contra Lars Børgesøn Hannisdahl
vide Prot: Fol: 38

Og mødte I Dag Citanten selv producerende Een Continuations stæfning, som for Rætten lydeligen blev op læst, af Dato Tvedten d/en 9de Julij 1737.

Den indstæfnte Lars Børgesøn Hannisdahl blev efter Rætten Var sadt Trende gange lydeligen paa raabt, Men Han ey mødte,

Lends Manden forklarede at Lars Hannisdahl under kastede sig Rættens Kiendelse og maatte Gaae hiem til sin gaard Her fra Tinget I gaar formedelst sygdom, der grasserer paa Gaarden Hannisdahl,

Hvilket Kald og varsel Johannes Magnesøn Vefletvedt og Erich Johansøn Houge ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede

at have forkyndt alle De I Stæfningen nafn givne /: undtagen Diderich Andersøn :/ for fiorten dages Tiid,
Dernest begierede Citanten Eedelig Vidners forhør, Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst, og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod Ole Haue, Thomis Reistad, og Aschild Daltvedt, for Rætten til at vidne, Men som De ey vidste noget af Sagen uden Een Vurdering, som skal være skeed paa den omtvistede Qværn for 12 Aar siden, {og} ikke om noget kiøb der skal være giordt imellem Citanten Johannes Pedersøn og Lars Hannisdahl om bem/el/te paa Stæfnte Qværn, Hvor paa De aflagde Deris Eed alt saa kunde Rætten ikke tillade Dem at vidne om nogle Ord, som for Tolv Aar siden ere talte, des aarsag Citanten afviises med dette stæfne maal, indtil Han først kand med lovlige Vidner {at} beviise Hvordan Han haver solgt Lars Hannisdahl Qværnen, paa det Rætten Af slige Vidners udsigende kand faae op lysning om Lars Hannisdahl haver haft Ræt til at tage Den paa stæfnte Tein eller ey.

Der efter blev Trende gange raabt om nogen anden hafde Sag at føre I Rætte, Men saa som ingen sig indfandt, bleve denne Termins Restantzer oplæste beløbende sig til 267 Rd 2 mrk 10 sk forseylede og Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

Arne

Anno 1737 d/en 30 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Arne Skibbreds Almue paa gaarden Yttre Arne nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 40 findes undtagen udi Nr 2 [I] Hans stæd var Ole Morvigen og udi Nr 8 stæd var Magne Iversøn Bruraas, tillige med Bøyde Lænds Manden

Hvor da efter at Rætten var sadt I Kongens Navn først bleve Ting lyste De Kongl/ig aller naadigst udgangne befalinger og breve, som paa Foliis 50 og 52 findes extraherede, dernest

Obligation udgiven af Ellen Michels Datter S/a/l/ig/ Mons Johansøns til Erich Hyld paa Nii Rixdaler Hvor fore er pandsat Hendes Huus I Sandvigen Datert Bergen d/en 3 April A/nn/o 1737 - Dog Reserveris alle andre Deris Ræt, som noget haver at fordre efter Hendes Mand, saa som skiftet ikke er sluttet.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Johansøn Lænds Mand I Mielde Skibret til Niels Larsøn paa Tolv Marker Smør udi gaarden Veaae. Datert Ascheland d/en 14 Julij A/nn/o 1737.

Haldor Olsøn Yttre Songstad indfandt sig for Rætten begierende at Hans tvende uden stæfne maal mødende Vidner maatte udsige Eedelig Hvor nær Reqvirentens Søn Anders Haldorsøn og Hans forlovede Kiæriste Britte Michels Datter Hver andre ere paarørende, I Henseende bem/el/te tvende Personer hafde bekom/m/et Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Bevillings Brev paa at kom/m/e sam/m/en udi Egteskab, endskiøndt de ere Hver andre paa begge siider udi Tredie Leed beslegtede, og aller høyst bem/el/te Kongl/ig bevillings brev imponerer Dem, at de paa behørige stæder, som er Tinget, slig Deris foregivende Slegtskab at bevislig giøre; Hvilket Rætten bevilgede,
Thi frem stode uden stæfne maal Tvende Danne Mænd, Anders Olsøn boende paa gaarden Songstad, og Ole Thomæsøn boende paa gaarden Romsloe af lagde Deris Eed med op rakte Fingre efter Loven og Een stemmende udsagde: at Anders *Haldersøn Yttre Songstad og

Britte Michels Datter Risnæs ere nest Søschende Børn saaledis at Anders Haldorsøns Faders Fader og Britte Michels Datters Faders Moder vare Søskende.
Req/virenten forlangede T/ings V/idne.

1737: 59b

Den 31 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Auctions Schiøde udstæd af Sorenskriver Michael Tønder til Fogeden Andreas Jesen paa S/a/l/ig/ Fogets Jens Lems gaard Haarvigen Kaldet. Datert Bergen d/en 27de Junij 1737.

Schiøde udgivet af *af Magne Iversøn, Ole Hetlebache, Clemet Houchland, Iver Qvame, Niels Espelie, Ole *Blache dreyer* (Blochedreyer) og Halsteen Dahle paa 18 merker Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Bruraas. datert Yttre Arne d/en 31 Julij 1737.

Schiøde udgivet af Kirsten Aarents Datter med sin Lauverge Stephen Toft, Stephen Eichaas og Anders Olsøn Hylche paa 18 merker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Toft. Datert Vallestrand d/en 19 Novembr/is 1736.

Velærverdige Her/r Jens Mariager Ved skrivelse af Dato 30 hujus insinuerede Rætten Et skriftlig stæfne maal imod Leonhart Huch af Dato Bergen d/en 1ste Julij 1737. som for Rætten Lydeligen blev oplæst,
Hvilket Kald og varsel, Giert Giertsøn og Ole Tygesøn Som boer udi Store Sandvigen ved Bergen, Eedelig blev afhiemlet at være den ind stæfnte Leonhard Huch forkyndt, som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,
End nu laae udi bem/el/te Brev Een obligation Datert Bergen d/en 28 Julij A/nn/o 1733 udgiven til Citanten af Citato lydende paa Capital 100 Rd og Pandt udi Debitoris Huus beliggende I store Sandvigen, tillige med fulgte Een opsigelse Datert Bergen d/en 18 Januarij A/nn/o 1737 - paa tegnet af den indstæfnte Selv Ham at være forkyndt d/en 1ste Febr/uarij sidst afvigte.
Paa Leonhard Huch blev efter Loven 3de gange Lydeligen paaraabt, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, des aarsag Rætten gaf følgende

Afsigt

Efter som den ind stæfnte Leonard Huch Hverken Selv eller nogen anden efter Sagens paaraab for Ham mødte, saa foreleggis Han her ved af Rætten at lade møde for sig eller selv møde til neste Høste Ting, denne foreleggelse haver Citanten selv for Citato at lade forkynde og af hiemle bem/el/te Høste Ting.

Forskrifning til Deris Kongl/ig Majestet af Fogeden Andreas Jesen, Hvor ved Han til forsikring over drager sin nu eyende og paa boende gaard Horvigen for de Ham aller naadigste betroede opp børseler af Norhorlehn og Vos Datert Yttre Arne Ting d/en 31 Julij 1737.

Efter som ingen Sager var ind stæfnte blev Restantzerne for denne Termin op læste beløbende sig til 330 - 5 - 10 sk der efter forseylede og Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

[Sartor]

Anno 1737 d/en 15 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Sartor Schibrets Almue paa Ting stædet Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne findes paa Folio 28 tillige med Bøyde Læns manden Simon Schoge,

Hvor da efter at Rætten var Lyst først bleve Ting lyste De Kongl/ige forordninger

1. Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordning om Forskud til det udi Kiøbenhaun oprettende Magazin for indlands fabriqverede ulden og Silke Vahre. Datert F[r]edensborg d/en 26 Aug/usti 1737.
2. Forordning om beskikede Fiscaler udi Hver Stift. datert 30 Aug/usti 1737 af Fredensborg.
3. Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Rescripter den Eene om *Forstmerne (Forstmesterne) Her i Norge Johan Georg {og} von Lange og Frans Philiph von Lange. Datert 31 Julij 1737.
4. Den andre om Comploter af Italienne, Sienen(?) Svensk og andre folk. Dat/ert 23 Augusti 1737.

1737: 60

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Friderich Olsøn paa den part udi gaarden Spield, som Hans Stiffader Niels Iversøn brugt haver, med Condition Han skal Huuse og føde sin Stiffader og Moder Deris Livs Tiid. Datert Bergen d/en 10 Oct/obris 1737. Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sædel udgiven af Gert von der Ohe Kaars Kirkens I Bergen Værge til Hans Hansen paa To pund Fisk udi gaarden Syltøen. Datert Bergen d/en 14 Octobr/is 1737.

Skifte Brevet efter afg/aaen Ulve Knudsøn Nippen datert gaarden Nippen d/en 1 Junij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Grim Michelsøn datert Nippen d/en 31 Maij A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Michel Olsøn paa Galten dat/ert 3 Junij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Ingebret Erichsøn paa Bielcherøen dat/ert 5 Junij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Ole Joensøn paa Biørøen dat/ert 6 Junij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Iver Olsøn paa Tøssøen dat/ert 5 Junij 1737.
Schifte Brevet efter Peder Olsøn paa Tøssøen dat/ert 6 Junij 1737.
Schifte Brevet efter Ole Monsøn paa Kallestad dat/ert 31 Maj 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Mons Dttr paa Sollesvig dat/ert 29 Maij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Niels Dttr dat/ert Agotnæs d/en 29 Maij 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Ari Hars (Hans) Dttr paa Kaabeltvet dat/ert 28 Maj 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Jacob Hansøn dat/ert Kaabeltvet 28 Maj 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Botele Henrichs Dattr paa Bildøen dat/ert 27 Maj A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Christian Daniel Orning til Erich Nielsøn paa 32 Mark Fisk udi gaarden Lochøen datert Lochøen d/en 13 Octobris A/nn/o 1737. Her ved fulgte Læylændings revers.

Den 16 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Andersøn Leeraaen, som Formynder for Anders Tørresøn til Hans Nielsøn paa et pund Fisk udi gaarden Mit Tvedt med under liggende Laxe Vaag og Herlighed Datert Schoge d/en 16 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Vindenæs paa Egne og som Lau Værge for afg/aaen Iver Olsøns Enke Anna Lars Datter, samt Formynder for Ole Iversøn, Peder Hamre, Vincents Hamre og Poul Schage, som Formynder for Lars Iversøn til Anders Olsøn paa Een Vaag Fisk med under liggende Laxe Vaag. datert Schoge d/en 16 Octobr/is A/nn/o 1737.

Daniel Rafnsberg Contra Matthis Rasmusøn
vide Prot. Fol. 51

Og mødte I dag paa Citantens vegne Procurator Johan Reus producerende Een foreleggelse forkyndt Matthis Rasmusøn saaledis meldende.

Den indstæfnte Matthis Rasmusøn Lod ved Jens Olsøn Vindenæs producere et Indlæg af 14 hujus af følgende Indhold som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Reus for Citanten maatte med største forundring fornem/m/e den Dumdristige og u-bevislige forestillelse, som den indstæfnte nu saa sildig imod den paa stæfnte og reene og ret messige debet har under staaet sig for Rætten at frem føre, Men Comparenten har den fulde og faste formoding at Rætten ikke i mindste Maader paa sam/m/e løse og urigtige foregivende ref[l]ecterer, saa som det heller ikke med mindste Rimelighed eller beviis er belagt eller kand beleggis, thi vilde bem/el/te Reus, Kortelig have

1737: 60b

Sig refereret til det udstæde stæfne maal, den der udi inddrag[n]e Special Reigning og til den producerte Lau-dags foreleggelse med paa stand at indstæfnte Matthis Rasmusøn uden videre opsættelse eller udhald vorder til Dømt ey allene at udreede den paa stæfnte Summa 13 rd 5 mrk 10 sk, Men end og skadesløs conform den aller naadigste udgangne forordning af 19 Augusti 1735 at betale Citanten de til denne Sags udfør medgaaende omkostninger til denne Tiid med 12 Rd 1 mrk 6 sk efter Special Reigning; som Comparenten producerede og saaledis protesterede Han imod ald uforsvarlig opsættelse, Men skulle Rætten tillade Ham opsættelse den formode Han det ey skeede længer end til neste ting, og Han Matthis Rasmusøn da uden videre op hold blev imponeret at svarede, da giver Han Rætten til kiende, at slig opsættelse ikke skeede med Hans villie,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Efter som denne Sag Reyser sig af Een {ubeviislig} Reigning, og sam/m/e Reigning ved staaer ey Matthis Rasmusøn at være Rigtig, des Aarsag den begierte opsættelse Matthis Rasmusøn I dag udi sit indlæg forlanger Ham Matthis Rasmusøn til neste Ting bevilges.

Knud Thæle hafde ved Contra Stæfning ladet indkalde Ole Thæle til at høre vidner med videre det skriftlige Stæfnemaal af 1 Octobr/is indeholder,

Og møtte paa Knud Thæles vegne Procurator Johan Reus producerende bem/el/te stæfning, Men saasom stæfningen ey var under skreven af Procurator Reus Selv, da i henseende af Forordningen af 19 Augusti tilholder at Procuratorer skal være ansvarlige for de Sager de tager sig fore at udføre og de skal under skrive selv Hvad de udi Rætten frem legger, saa blev af Rætten paa staaet at Reus før Han taler noget udi denne Sag først bør underskrive stæfningen at Han til den vil være ansvarlig I alle paa-kom/m/ende tilfælde, aller helst den sigtelse kand hen tydes til Een Ære Sag,

Reus uformodentlig forleggelse replicerede, at Han ikke fra gaaer det Han ey kand vide om den i Rætte lagde stæfning er skreven af Een Procurator eller ey, Men som Han finder ikke noget uforsvarligt der udi, saa vedtog Comparenten for sin Person, der efter at vil og kand forsvare Contra Citanten, Knud Thæle for saa vidt Lovligt er, dog uden at interesseere sig i den procedure som tilforn og de foregaaende Rættes dage under

1737: 61

Denne Sag kand være skeed, saa som Comparenten nu først I dag af Knud Thæle om at gaae I Rætte for sig er anmodet, og I anleedning af denne Declaration vil Comparenten paastaae og formode, at Sagen til videre procedure bliver antagen, paa det ikke Knud Thæle skulle tilføyes videre u-forsvarlig ophold i denne for Ham betydelige Sag,

Der paa blev Stefne maalet lydeligen oplæst og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet ved stæfne Vidnerne Paul Hansøn Schage og Peder Ottesøn Dommedahl at De med Lovlig 14 Dages varsel alle de udi stæfningen navn givne Vidner hafde ind varslet til dette Ting og Stæd,

Paa de ind stæfnte blev efter Loven Raab[t] men ingen af Dem mødte, Hverken Vidnerne eller Contraparten Ole Thæle, som stæfne Vidnerne og af hiemlede Ved Eed til dette Ting at være lovlig varslet lige som Vidnerne,

I Hvilken anleedning Procurator Reus for Contra Citanten begierede saa vel Lov dag for Ole Nielsøn, som de indstæfnte ude blevne Vidner til neste Vaar Ting Personlig at Comparere at af legge deris Vidne Eedelig, til Hvilken Tiid Comparenten efter tagne Information af denne Sags beskaffenhed vil Demonstrere Hans Principals formentlige Ræt og forsvar, til slutning bad Reus det maatte blive observeret at i stæfningen er indført d/en 16 Sept/embris i stæden for Octobr/is,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

De ind stæfnte Hans Thæle, Villum, \og/ Rasmus paa gaarden Mittvedt samt Jacob og Johannes paa gaarden Thele foreleggis at møde til neste Ting og vidne udi denne Sag, til Sam/m/e Vidner at an høre forelegges ligeledis Ole Thæle at møde til bem/el/te Tiid, som er Vaar Tinget.

Michel Thomæsøn Schage indfandt sig for Rætten og lod for alle bekiendt giøre, at Han fredlyser Stichholmen, Kirch-holmen, Buchholmen, Schage Sundet med ald andet Ham Eyende Land, og at ingen maa fordriste sig til at Kaste ved Hans Land Sild, Paler Morter eller anden Slags Fisk før de først der til af Ham haver faaet tilladelse, og om nogen Vilde kaste ved Hans [Land], naar \Hand/ Selv ikke var til stæde, da skulle de Ham det give tilkiende saa snart de hafde Kastet ved Hans Land og Lands Laaden levere Ham udi sit Huus. Han gav og til kiende, at Han ikke ville tillade nogen at Drage Not paa Hans Land,

1737: 61b

Ey heller paa Hans grund bygge nog[en] slags Huus eller Skiul, ey heller paa Hans Land Rive Lyng og brage, ey heller sætte Smaler paa Han[s] Holmer, og saa vidt som Hans Eyende Land strækcher sig vil Han advare Een hver at de ikke Ringeste forfang i nogen Maade giør, eftersom Han Selv sig der af vil benytte, som Een Eyer tilladis efter Loven,

Saa fremt Een Hver vild ikke holde sig denne Declaration efterretlig, da maa Vendte sig at under kaste sig Selv den straf Loven Dicterer over Dem, der anmasser sig Fredlyste Eyendom/m/e.

Der efter blev 3de gange lydeligen raabt om nogen hafde meere at føre I Rætte, Men ingen sig indfandt, bleve dette [Aars] Restantzer oplæste beløbende sig til 46 - 4 - 1 sk ingen sagde noget der imod, der for forseylede.
Ligeledis Restantzerne over Kongs og Smaa Tienden beløbende sig til 3 rd 5 mrk 14 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.
Lau Rætten og andre vedkom/m/ende til stode at de ey haver mere betalt end af Schage og Thæle Qvalvoger en (end) 5 mrk.

De ordinaire Qvæstioner i følge Skatte forordningen bleve til Almuen formert og af dem svaret som Tings-Attesten udviiser.

Lau-Ræts Mændene som Rætten tilkomende Aar skal betienne bleve opnæfnte. 1. Michel *Anders Lerøen, 2. Mons Olsøn Leerøen, 3. Niels Nielsøn Strømme, 4. Hans Hansen Algerøen, 5. Henrik Søre Biør[ø]en - nye - 6. Jens Nielsøn Strømme, 7. Michel Jensøn Algerøen, 8de Hans Olsøn Schage, Hvilke sidste, naar de Deris Eed beviiser for Laug Manden at have af lagd, skal de til Rættens Betienning blive antagne.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Schiold

A/nn/o 1737 d/en 18 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Schiold Skibreds Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne findes paa Foliis 26 og 50, tillige med Bøyde Lænds Manden Ole Totland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og befalinger, som paa Folio 59 ere extraherede, der nest

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigst udgivne Schiøde til Niels Nielsøn paa 2 pund og 12 merker Smør og ½ Hud udi gaarden Nedre Dyngeland. Datert Fredensborg Slot d/en 13 Augusti 1737.

Auctions Schiøde udstæd af Sorenschriver Michael Tønder til S/igneu/r Berent Gundersøn paa gaarden Nestun og Tvetteraas Dat/ert Bergen d/en 26 Augusti 1737.

Attest udgiven af Maria Elizabet S/a/l/ig Obriste von Krogs - tillge med Hendes Lau Verge Claus Fasting til Paul Schiold at Hans Fader Johannes udi aaret 1708 ungefhær haver af Hende Kiøbt den gaard Abeltun af Skyld Een Halv Løb Smør - Datert Bergen d/en 24 April 1736.

Bøxel Sæddel udgiven Af Lectore Edvard Londeman til Johannes Andersøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Øye Jorden Datert 22 Junij 1737 - Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Hansen Lieland til Ole Olsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Aadland - datert Sør-Eide d/en 13de Martij 1737.

1737: 62

Schiøde udgivet af Mons Olsøn paa Et Pund og Nii Marker Smør udi gaarden Hauge til Johannes Siursøn Datert Søre Eide d/en 18 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Rasmus Olsøn Smøraas paa Een Halv Løb Smør og Een halv Huud udi gaarden Nedre Tittelstad. Datert Bergen d/en 11 Januarij A/nn/o 1737

Schiøde udgivet til Johannes Arnesøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Tvedt af Johan Christian Voldenberg og Magdalena Augusta S/a/l/ig/ Lundgaars. Datert Friderichs-Stad d/en 28de April A/nn/o 1737.

Schiøde udgivet af Dito Voldenborg og Mad/a/me Lundgaards til Rasmus Hansøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Tvedt. Datert Friderichs-Stad d/en 28 April 1737.

Den 19 Octobris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sædel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Hans Monsøn Møller og Hustroe paa gaarden Store Soleim af Skyld Een Løb Smør og Een Tønde Korn beneficert Bergens Bispe Stoel med Condition at Halvten af Lands Laaden, som der ved kunde falde, skal Hans Monsøn oppeberge for Bispen og der for giøre Rigtighed til Ham, og forbem/el/te Lands Laad som gaarden Soleim kand tilfalde oprigteligen besørge. Datert 22 Maij 1737. Revers vedfulgte.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til *til Mogens Andersøn Madhopen paa Et Pund Smør I bem/el/te gaard Madhopen, Datert Bergen d/en 31 Decembris 1736 - Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Lars Gregoriusøn Soldat paa den Jorde part I gaarden *Hellevig (Hetlevik?), som afg/aaen Ole Nielsøns Enke for Ham opsagt Haver. datert Bergen d/en 23 Febr/uarij 1737 - Her ved fulgte Læylændingens Revers

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Knud Henrichsøn paa Een Halv Spand Smør og Een fierde [? ?] Malt udi gaarden Hetlevig. datert Bergen d/en 10 Januarij A/nn/o 1737 - Her ved fulgte Læylændingens revers.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas mødte for Citanten S/igneu/r Jan von der Velde og producerede Een af Ham udtagne stæfning paa S/igneu/r Hans Jensøn Møllers vegne I *K:haun (Kiøbenhaun) imod S/igneu/r Peder Larsøn Kierulf. Datert Bergen den 3die Octobr/is 1737, som for Rætten Lydeligen blev oplæst,

Hvilket Kald og varsel Jan Lytche og Rasmus Jensøn Kalds Mænd udi Bergen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede for den ind stæfnte Peder Kierulf at være forkyndt ligesom deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

Den indstæfnte Peder Kierulf blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, Men Han ey mødte,

Der nest frem lagde Comparenten sin skriftlig paa stand udi Sagen af denne Dag dato tillige med den til fornyelse indstæfnte Kiøbenhauns Bye Tings dom, Hvor udi den ind stæfntis udstæde Bodmerie Brev verbakter findes indført, Hvilket Han ellers in originali udi Rætten anviiste og af Rætten blev paa tegnet, Men Ottesøn tilbage levert, lige saa frem lagde Han den i stæfne maalet Om-meldte Prætentions Reigning paa Søgningen, og den der udi paaberaabte Procurator Jens Juuls Reigning over omkostningerne, som udi for næfnte

Reigning er anført, dernest forlangede S/igneu/r Ottesøn foreleggelse for den ind stæfnte og ude blevne Peder *Lars Kierulf at møde til Ting;
Hvor paa blev givet følgende

Eragtning

Efter som den indstæfnte Peder Larsøn Kierulf ey ved Sagens paa \ r[aab] / Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne mødte, saa foreleggis Ham her ved af Rætten at møde til først kom/m/ende Vaar Ting udi Aar 1738.

1737: 62b

Sagen af Henrik Magno indstæfnt imod Henrik Vessel blev paarabt, men ingen af dem mødte.

Magdalena Claus Datter Lyth hafde ladet indstæfne Matthis Unneland vide Prot. Fol. 50.
Og frem stod for Rætten Lænds Manden Ole Totland og Lars Michelsøn Myrdahl Skaffer Hvilke ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at de med meere Een Fiorten Dages varsel hafde fore lagt Mathis Unneland at møde til dette Ting og stæd efter Citantindens begiering, Der for Rætten lod 3de gange Raabe paa Matthis Uneland, men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne mødte,
Lænds Manden Ole Totland og Skaferen Lars Myrhdahl under for hen afla[g]de Eed forklarede at da de fore lagde Matthis Unneland til dette Ting at møde talede De med Ham Selv.
Citantinden Lod ved Lænds Manden udi Rætte Legge et Indlæg uden Dato. som for Rætten lydeligen blev oplæst; Hvor paa Rætten siden den indstæfnte Matthis *Uneneland Hverken efter stæfnemaal eller foreleggelse mødte, og i følge Citantindens paa stand udi sit Indlæg afsagde følgende

Dom

Efter som den indstæfnte Mathis værende paa Gaarden Uneland Hverken efter Lovlig given varsel {og} \eller/ Lau dag her for Rætten møder at svare Selv ey heller nogen anden paa Hans vegne udinden denne af Citantinden Mad/a/me Magdalena Claus Datter S/a/l/ig/ Harbert Henriksens, imod Ham indstæfnte Sag. Saa tilfindes den Indstæfnte Matthis efter Rættens got findende. først efter Lovens 3 Bogs 11 Cap/itul 14 Art/icul at betale Citantinden 1. den Mark Danske tilbage, som Han haver taget paa Haanden til fæste Penge fordi Hand hafde antaget tieniste Hos Hende, 2. efter bem/el/te Lovens Bog. Cap/itul og Art/icul pag/ina 592 at betale Citantinden et fierding Aars Løn, som andre slige Drenge Her I Bøgden gives, 1 rd 3 mrk 3die 1 Rd 2 mrk og 12 skilling, som Rætten Skiønner Hun Citantinden haver maat give Een \anden Dreng/, udi Aadnens tid for at Spae den Jord Matthis til kom at Spade om Han hafde efter sit Løfte udi Rætte tiid gaaet i Citantindens tienniste, og 4de at betale den Processes omkostning med 2 (1?) Rd 12 sk inden 15 dage efter denne Doms lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.

Niels Andersøn Indre Hamre af Lyse Closters gods hafde Ladet indstæfne Lars Nielsøn Sandahl for 5 Rd 2 mrk 14 sk, som Lars Sandahl endnu er Citanten Niels Andersøn Indre Hamre skyldig paa Niels Hamres Hustroes Bryllups gier Hende navnlig Syneve Michels Datter tilfalden efter sin Moder Siri Lars Datter Myrdahl, for sam/m/e Bryllups gier blev Lars Nielsøn Sandahl sat til Værge eller formynder,
Hvilket Kald og varsel Lænds Manden Ole Totland og Skafferen Lars Michelsøn Myrdahl ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt den indstæfnte Lars

Nielsøn Sandahl for mere end 14 dages Tiid, og da de stæfnede Ham talede De med Ham selv.
Paa den indstæfnte Lars Nielsøn Sandahl blev efter Loven 3de Gange lydeligen paaraabt, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne mødte,
Hvor fore Rætten gav følgende

Afsigt

Efter som den indstæfnte Lars Nielsøn Sandahl efter Lovlig givne varsel ey møder, saa gives Ham her ved af Rætten Lau-dag at møde og svare for sig til neste Vaar Ting, Denne foreleggelse bør Citanten Niels Andersøn Indre Hamre selv drage omsorg for at blive Lars Sandahl forkyndt.

Dernest blev trende gange Raabt om nogen flere hafde Sager at I Rætte føre, Men ingen sig indfandt.
Der paa blev dette aars Restantzer oplæste, som beløb sig til 1018 Rd 2 mrk \Boe 120/ 5 sk, Hvor imod ingen giorde indsigelse der for af Rætten forseylet.
Det ordinaire Tings Vidne blev og forseylet efter at Qvæstionerne vare Formerte til Almuen af Fogeden.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.
Restantzerne over Kongs og Smaa tienden beløb sig til 18 rd 5 - 15
Mølle Skattens Restantz var 15 sk.

Sluttelig blev op næfnt Lau Rætts [Mænd] for til kom/m/ende Aar 1738. 1. Anders Madhopen, 2. Salomon Halvorsen Grimstad, 3. Peder Nielsøn Henne, 4. Johannes Svensøn Gimeland, 5. {Marcus Monsøn Borge}, Arne Nielsøn Bratland, 6. nye Mons Monsøn Fantopht, 7de Ole Larsøn *Seje (Skeie), 8de Niels Johansøn Øvre Tittelstad.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

Herløe

A/nn/o 1737 d/en 21 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Herløe Skibbreds Almue paa gaarden Frechau nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne findes paa Fol/io 30 tillige med Lænds Manden Anders Tvedt

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre befalinger, som paa Folio 59 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Diderich Haslop paa Een Halv Løb Smør, Halvanden Mæle Malt, og Et Halv faaer udi gaarden indre Bragstad til Lars Nielsøn datert Bergen d/en 6 Sept/embris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Lænds Mand Anders Tvedt paa den Halve part udi Laxe vaagen Klouen *uden (under?) gaarden Tellevigen med Condition Han aarlig der af svarer Sex Rixdaler og Sex gode Laxe til Mad/a/me Garmans eller andre Tellevigens her efter kom/m/ende Eyere, disse Sex Rd og 6 Lax svares af alle

Interessenter udi Klouven, som med Anders Tvedt har Bøxlet nemlig Mons Nielsøn og Hans Moder Marthe Hægernæs. dat/ert Bergen d/en 18 Oct/obr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Rectore Jacob Steensen til Jon Rasmusøn Grasdahl paa Atten Marker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Grasdahl. Datert 4 Octobr/is 1737 - revers var ved.

Schifte Brevet efter afg/aaen Britte Ols Dttr dat/ert Refschar d/en 6 Sept/embris A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter afg/aaen Syneve Bastes Dttr dat/ert Refschar d/en 7 Sept/embris A/nn/o 1737.

Den 22 Octobr/is blev Rætten igien sadt med samme Lau Ræts Mænd.

Lænds Mand Anders Tvedts Obligation af Dato 30te Julij 1726 og Lydende paa 500 Rd samt udgiven til

1737: 63b

Frue Edele Holberg S/a/l/ig/ Obriste Grans og til forsikring Pandsat var Hamers Præste giælds Kirker, blev af Debitore Selv frem viist med Dibitrius qvittering paa tegnet at være betalt, der for annulært.

Schifte Brevet efter afg/aaen Ole Olsøn som bode og døde paa gaarden Kaursbøe, udi Hvilken gaard Kaursbøe den S/a/l/ig/ Mand var Eyende efter et Skiøde Datert Frechau d/en 20 Martij A/nn/o 1733, Ting lyst sam/m/e Dag 21 merker Smør og Sex Kander Malt, vurderet for Aatti Rixdaler, der af tilfaldt Enken Marte Joens Daatter den Halve deel 10 og Een Halv Mark Smør samt 3 Kander Malt udi Kaursbøe, vurderet for 40 Rd, Den umyndige Søn Ole Olsøn til faldt lige saa meget 10 ½ merker S/mør og 3 Kander Malt vurderet for 40 Rd - Skifte brevet Datert Kaursbøe d/en 9de Junij A/nn/o 1734.

Schiøde udgivet af Echte S/a/l/ig/ Dirich Haslops til sin Søn Didrich Haslop paa gaarden Indre Bragstad. Datert Bergen d/en 2 Sept/embris A/nn/o 1737.

Ass/esso/r Johan Lausen contra Eendeel af Almuen
vid P: fol. 53

Og mødte i Dag paa Citantens vegne Procurator H: Ottesøn Nideraas og bad Sagen maatte Kom/m/e for, Hvornest Han gav til kiende, at de Sex Mænd paa Blom allerede haver sig indfunden med Mindelig betaling, Hvorfore Han declarerede den imod Dem paa stæfnte prætention op hævet er og fra denne Sag fra skildt, Men saa vidt Bredvigs Mændene angaaer. vilde Han have sig refereret til stæfne maalet og Hvis imod Dem udi Rætten er frem lagd til Endelig Doms erholdelse, saa vel I Hovet Sagen, som angaaende Processens omkostninger, Hvilke Han paa stod i det mindste af Dem at vorde erstattet for den tredie deel med 2 Rd, i Øvrigt og til nermere oplysning om denne prætentions Rætmessighed frem lagde Comparenten Kongl/ig Maj/este/ts Fogets S/igneu/r Jesens skriftlige ordre til Diderich paa Knappen angaaende de efter forEening vedtagne 20 sk pro Persona at indsamliis til den paa Kirken giorde Reparation, til Hvilken billig Priis, endskiønt det burde være langt mere, Ass/esso/r Lausen har ladet sig persuadere af Fogeden at være fornøyet med, sam/m/e ordre er datert d/en 15 Junij A/nn/o 1737.

Ole Rong paa de indstæfntes vegne af gaarden Bredvig producerede et Indlæg af 21 hujus, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Ottesøn der paa erklærede sig at som allerede Een deel, som før er meldt, har indfunden sig med den prætenderende billige betaling i Mindelighed, saa var det at formode, de Øvrige indstæfnte af Bredvig saa vel som den ganske Herløe Sogns Almue skulle finde sig I Sam/m/e billighed, om de ellers tænker til at elske Guds Huus ikke dis mindre for at fore kom/m/e dem selv des mere bekostning vil Ass/esso/r Lovesøn heller modtage Deris goede tilbud, men for saa vidt Processens omkostninger angaaer paa stod Han Dom, og at de Samtlig Herløes Almue bliver tilholdt i mindelighed, deris tilbud at præstere, saa fremt de ike vil paadrage sig ydermere omkostning,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Efter som Citantens Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn haver her for Rætten erklæred at Citanten er fornøyet med de 16 sk pro Persona af Almuen, som søger Herløe Kirke og til dens Reparation bør Contribuere, Hvilke Almuen godvillig vil betale, saa staaer ikun nu til bage omkostningerne Citanten Ass/esso/r Lovesøn paastaaer Som efter Citantens paastand er 2 Rd, da efterdi den nu nerværende Almue ikke nu for de fraværende kand give nogen vis erklæring, saa bliver Sagen opsadt til neste

1737: 64

Ting at de fra værende af Almuen kand give deris svar til bem/el/te Tiid, enten de i Mindelighed vil betale de 2 rd Citanten paa staaer udi Reed Penge eller de paa anden Maade vil fornøye Ass/esso/r Lovesøn, des Aarsag de nu af Almuen nerværende af Rætten til holdes de fra værende denne Rættens Kiendelse at give til Kiende.

Procurator Hans Ottesøn paa S/igneu/r Daniel Morups vegne producerede Een Skriftlig stæfning af Dato Blomvogen d/en 19 Sept/embris A/nn/o 1737 - imod Johannes og Rasmus paa gaarden Ohn som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Hvilket kald og varsel Diderich Andersen og Lars Michelsen Volle ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for alle 3de udi stæfningen navn givne, sam/m/e Dag. og saaledis, som deris paa stæfningen skrefne forkyndelse udviiser,

Paa de indstæfnte bleve Raabt, men ingen af dem mødte,

Der efter frem lagde bem/el/te Ottesøn S/igneu/r Herman Staals fuldmagt til Citanten Morup af 24de Augusti nest leden, Hvor ved Han, Daniel Morup legitimerer Sig at være berettiget til Lands Laaden udi Jord drotten Herman Staals Stæd at oppeberge, I Øvrigt saa som de ind stæfnte ey møder ville Han have sig nermere forestillelse og paastand til neste Ting reserveret at frem føre, naar Han først *for (faar) at vide Hvad de indstæfnte til stæfne maalet har at svare, til Hvilken ende Han til dem begier foreleggelse,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som de indstæfnte Johannes og Rasmus paa gaarden Ohn, og Ole paa gaarden Nesse ey ved Sagens paaraab sig indfandt, saa foreleggis de her ved af Rætten at møde til neste Vaar Ting og Een Hver for sig efter Loven og fyldest giøre stæfningens indhold.

Rasmus Aamundsøn Thoschøen contra Gudmun, Rasmus og Johannes ibidem
vid Prot: Fol: 54

Og mødte Citanten Selv frem stillende begge Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johannissøn Espetvedt som ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at have givet Gudmun, Rasmus og Johannes Lav dag til dette Ting med mere end 14 dages varsel,

Paa de ind stæfnte blev efter Loven 3de [gange] lydeligen raabt, Men ingen af Dem mødte, Hvor fore Rætten gav følgende

Eragtning.

De trende indstæfnte Gudmund, Rasmus og Johannes boende alle paa gaarden Tosche forelegges endnu Een gang at møde og svare for sig til neste Vaar Ting, Hvis de da ikke møder bliver udi Sagen kiendt, som Rætten forsvarlig eragter.

Jon Olsøn Hegøen hafde ladet indstæfne med Skriftlig varsel til dette Ting Thomas Olsøn Bredvig, Hvilket stæfne maal for Rætten Lydeligen blev oplæst, og af Diderich Andersen boende paa Knappen samt Lars Michelsøn Volle værende paa Øvre Tvedt af hiemlede ved Eed med oprakte fingre efter Loven, at de med mere end 14 dages varsel til dette Ting og stæd hafde Citeret Thomas Olsøn at møde, og da de stæfnede Ham talede De

1737: 64b

*De med Ham selv,

Paa den indstæfnte Thomas Olsøn Bredvig blev efter Loven 3de gange lydeligen raabt, men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt - blev af Rætten given følgende

Afsigt

Eftersom den indstefnte Thomas Olsøn Bredvig ved Sagens paaraab ey mødte saa foreleggis Han her ved af Rætten at møde og svare for sig neste Ting, denne Lav dags foreleggelse haver Citanten Selv at lade Thomas Olsøn forkynde.

Anders Nielsøn Søre Aadland haver ladet indstæfne Arne *Reschar, fordi Een Oxe bem/el/te Arne tilhørende haver giordt Skade paa Citantens ager Og Eng, Hvilket Citanten haver givet Arne Refschar til kiende dog alligevel haver Arne Refschaar ikke holdt sin Oxe fra Citantens ager og Eng; Hvor udover Citanten ved tvende Mænd Ole Gaustad og Helje Espetvedt haver ladet see og taxere Skaden bem/el/te Arnes Oxe Citanten paa sin ager og Eng hafde giort, item at betale Processens Omkostning, til at anhøre bem/el/te tvende Mænds forklaring om Skaden og deris taxation var ligeledis Arne Refschaar advaret.

Hvilket kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for mere end 14 dages Tiid forkyndt Arne Refschaar, og talede med Ham selv.

Den indstæfnte Arne Refschar mødte for Rætten og tilstod at Hans oxe hafde været udi Citantens ager, samt at Citanten Ham det hafde sagd.

De tvende Mænd Helje Johansøn Espetvedt og Ole Olsøn Gaustad Companerede for Rætten og tilstode at de hafde seet Citanten hafde lidet skade paa sin ager af bedst, Men af Hvis, er dem u-vitterligt, sam/m/e Skade blev af dem taxeret for Een Tønde Korn.

Efter at Sagen saaledis var indført bleve Parterne forliigte og lovede Arne Refschaar at betale Citanten de anvendte Omkostninger og Een Tønde Korn for den Skade oxen hafde giordt paa Citantens ager, Hvor paa dette stæfne maal blev op hævet.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Olsøn til sin Søn Arne Monsøn paa Tolv Marker Fisk udi gaarden Tostensvig. Datert Frechou d/en 22 Octobris A/nn/o 1737.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte bleve Restantzerne for dette Aar oplæste og forseylede Hvilke beløb sig til 185 Rd - .. mrk - .. sk.

Ligeledis Restantzerne over Kongs og Smaa tiende som beløb sig til 13 Rd 2 mrk 9 sk.

Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst

Og det ordinaire Tings vidne over de af Fogeden til Almuen formerte Spørgsmaaler oplæst og forseylede.

Lau Ræts Mænd for aar 1738 bleve op næfnte, 1. Paul Toft, 2. Jan Rong, 3. nye Jacob Monsøn Toft, 4. Niels Jacobsøn Rong, 5. Ole Søre Sæle, 6. Peder Michelsøn Blom, 7. Jon Olsøn Blom, og 8. Niels Aamundsøn Dahle,
Der paa blev Rætten op hævet.

1737: 65

I/n N/omine J/esu
Hossanger

A/nn/o 1737 d/en 23 Octobris blev holdet Høste Ting med Hossanger Skibreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen tillige med de Eedsvorne Lau Ræts Mænd som paa fol/io 38 findes navngivne undtagen udi Halvor Byseims stæd Johannes Hoshofde og udi Erich Johansøn Røslands stæd var Aschild Joensøn Heldahl,

Og efter at Rætten var sadt blev først oplæste Deris Kongl/ig Majestets Forordninger og andre breve, som paa Folio 59 ere extraherede, der nest

Her/r Admirals og Stifts-befalings [Mand] Ulrich Kaases Resolution af Dato 17 Octobris at Almuen skal yde Deris Tiende til Kirken saaledis og til den Tiid, som Loven befaler, og der som nogen der udi skulle findes uvillig haver vedkom/m/ende Bøyde Lænds Mand dem efter Fogedens ordre at udPandt[e] etc.

Bøxel Sædel udgiven af Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen til Ole Knudsøn paa Et Pund Smør udi gaarden Fladeqval, Hvor for I bøxel er betalt 4 Rd 3 mrk. Datert Horvigen d/en 25de Maij A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel af Her/r Gert Gelmuyden udgiven til Anders Haldorsøn paa 18 merker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Kaland. Datert Haugs Præstegaard d/en 14 Maij 1737. Her ved fulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Helena S/a/l/ig/ Lems til Ole Erichsøn paa Et Pund og 6 Marker [Smør] i gaarden Møgster. datert Bergen d/en 19 Octobr/is 1737. revers fulgte med.

Schifte Brevet efter Jacob Nielsøn Datert Kleveland d/en 16 Maij 1737.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Maritte Niels Dttr dat/ert Miøes d/en 9de Maij Anno 1737.
Schifte Brevet efter Maritte Mons daatter datert Leraae d/en 21 Julij A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter Ingebore Mons Datter datert Grimstad d/en 4 Maij A/nn/o 1737.

Den 24 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Aschild Daltvedt og Magne Kleppe til Ole Johansøn paa Et Pund Smør udi gaarden Langeland. Dat/ert Hoshofde d/en 24 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Peter Matthias Tanch Sogne Præst til Dom Kirken udi Bergen og Stifts Proust i Bergens Stift til Ole Iversøn paa Et Bismerpund Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Fosdahl beneficert Sogne Præsten til Dom Kirken. Datert Bergen d/en 23 Octobr/is 1737 - Her ved fulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Haldor Olsøn Fotland til Niels Joensøn paa Tiuve og Een Mark Smør udi gaarden Grimstad. Datert Hoshofde d/en 24 Octobr/is 1737.

Schiøde udgivet af Elling Joensøn Byseim til Lænds Mand Niels Hannistvedt paa et pund Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Gammersvig og et Halv pund Smør udi gaarden Langedahl udi Echanger Skibred, datert 24 Octobr/is 1737.

Johannes Hansens Odels og Rødde boels Rættes af staaelse paa 9 merker Smør udi gaarden Brørvig til sin Faders Broder Mattis Olsøn datert Hoshofde d/en 24 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Hermansøn til Sin Stif-Søn Anders Larsøn paa Et Pund og Tre Marker Smør samt Fiorten Kander Malt udi gaarden Nore Mielstad. Datert Hoshofde d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1737.

Efter som ingen hafde Sager at føre i Rætte blev dette Aars Restantser op læste beløbende sig til 143 Rd 3 mrk 9 sk der paa forseylet.
Restantsen over Kongs Tienden beløb sig til 1 rd 3 mrk.

1737: 65b

Selv Eyer Mandtalet blev oplæst og af Rætten forseylet.
De ordinaire Tingsvidner blev tagne efter Fogedens Qvæstioner til Almuen.

Lau Ræts Mænd for Aar 1738 bleve op næfnte 1. Aschild Heldahl, 2. Johannes Hoshofde, 3. Stephen Rachnæs, 4. Gutorm Rachnæs, 5. Anders Dahle, nye 6. Børge Rachnæs, 7. Knud Fielschaal, 8. Rasmus Fielschald.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Echanger

Anno 1737 d/en 25 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Echangers Skibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 36 findes undtagen Ole Echanger I Hvis stæd Sad Magne Andersøn Biørge, tillige med Bøyde Lænds Manden Magne Eseim,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste De Kongl/ige Forordninger og andre breve som paa Folio 59 findes extraherede, der nest

Schiøde udgiven af Elling Byseim til Lænds Mand Niels Hannistvedt paa Et Halv Pund Smør udi gaarden Langedahl. Datert 24 Octobr/is 1737.

Schifte Brev efter afg/aaen Erich Aatterstad Datert Aatterstad d/en 3 Julij 1737.
Schifte Brev efter S/a/l/ig/ Kari Knuds Dttr. Datert Aatterstad d/en 25 Junij 1737.

Skifte Brev efter S/a/l/ig/ Magne Biørndahl dat/ert Biørndahl d/en 22 Junij 1737.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Marite Ols Datter Dat/ert Yttre Hindenæs d/en 13 April 1731.
Schifte Brevet efter Ole Haldorsøn Dat/ert Væland d/en 21 Maij 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Knudsøn Rødland og Anders Hansøn Qvingedahlen til Niels Andersøn paa Et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Yttre Hindenæs. og Tolv Kander Malt datert Hinnæs d/en 15 April A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Iver Knudsøn Simenes paa Een Halv Løb Smør og Et Qvarter Malt udi gaarden Eichenæs. Datert Bergen d/en 25 April 1737.

Schiøde udgivet af Baste Johansen Reistad til Erich Haldorsøn paa Atten Marker Smør Siuv og Een halv Kande Malt \Een aattende deel Faaer/ udi gaarden Fyllingen Datert Eide d/en 25 Octobr/is 1737.

Schiøde udgivet af Baste Reistad til Lars Brynilsøn paa 18 merker S/mør 7 ½ Kand/e Malt 1/8 deel Faaer udi gaarden Fyllingen. Datert Reystad d/en 17 Julij A/nn/o 1737.

Den 26 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Rectore Jacob Steensen til Halsteen Johannessøn paa Nie Marcher Smør og Tre Vaager næver Ham/m/ers Præste boel allernaadigst beneficert udi gaarden Moestrømmen. Dat/ert Hammers Præste gaard 18 Junij 1737 - Her ved var Revers.

Schiøde udgivet af Joen Monsøn til Anders Larsøn paa Atten Marker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Lille Ourdahl. Datert Eide d/en 26 Octobr/is 1737.

Contract imellem Johannes Monsøn og Hans Hustroe Anna Johannes Datter, Hvorledis Johannes Monsøn Urdahls Forældre baade udi Hans Livs Tiid og efter Hans skal tracteris. Datert Eide d/en 1 April 1737.

Schiøde udgivet af *af Ole Biørndahl, Ole Yttre Eisnæs og Siur Larsøn til Knud Olsøn paa 18 merker Smør og ¼ deel Tønde Malt udi gaarden Biørndahl. Datert Eide d/en 26 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Britte afg/aaen Erich Aatterstads til sin Søn Niels Erichsøn paa 18 merker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Aatterstad. Datert Eide d/en 26 Octobris A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Olsøn til Ole Johansøn, paa Een Halv Løb Smør udi gaarden store Ourdahl Datert Eide d/en 26 Octobr/is 1737.

Efter som ingen Sager vare indstæfnte bleve Dette indeværende Aars Restantser Register over de Kongl/ige Skatter, som beløb sig til .. Rd - .. mrk - .. sk (beløp manglar) oplæste og af Rætten forseylede - *176 -
Ligeledis Restantzerne over Tienden, som beløbe sig til 9 Rd 1 mrk 1 sk.

1737: 66

Selv Eyer Mandtallet blev og op læst og forseylet uden Ringeste indsigelse.

De ordinaire Tings vidne blev og tagne og af Rætten forseylet.

Lau Ræts Mænd for Aar 1738 bleve op næfnte. 1. Michel Hansen Nedre Echanger, 2. Lars Nielsøn ibid., 3. Peder Monsøn ibid., 4. Ole Erichsøn Fyllingsnæs, 5. Ole Rasmusøn Fyllingen, 6. Mons Larsøn Hegertvedt, nye 7. Lars Halvorsøn Fyllingsnæs, 8de Niels Børgesen ibid.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Arne

A/nn/o 1737 d/en 12 Novembris blev holdet Høste Ting for Arne Skibredis Almue paa gaarden Yttre Arne nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne findes paa Folio 40 undtagen I Stephen Blindems Stæd sad Mons Clemetsøn Blindem,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste de Kongelige aller naadigste befalinger og andre Breve, som paa Folio 59 findes extraherede, der nest og Resolutionen fra Admiral Kaas som paa fol/io 65 findes extrahert.

Schiøde udgivet af Leonhart Huch paa Hans Huus udi store Sandvigen til Jens Evertsøn. Datert Bergen d/en 13 Septem/bris A/nn/o 1737.

Obligation udgiven af Jens Evertsøn til Soren skriver Michael Tønder paa 60 Rixdr, som Ingebore Crispini Datters arv, Hvor fore til prioriterlig Pandt er sadt Jens Evertsøns Huus udi store Sandvigen. Datert Bergen d/en 18 Sept/embris 1737.

Schiøde udgivet af Ingebore Knagenhielm paa sin Mands Justitz Raad Krogs Vegne til Zacharias Fæster paa Haugs Præste gields Kircher. Datert Hops gaard d/en 6 Junij 1736.

Obligation udgiven af Johanna Adlusia Kiønings til Stads Hauptmand Knud Gelmuyden paa 50 Rd, der for er Pandt sat Salhuus. Datert Bergen d/en 12 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Lænds Mand Anders Tvedten paa den Halve part udi Laxe vaagen Klouen med Condition at af den Heele vaag skal aarlig svares Sex Rixdr og til Kiøkenet Sex gode Lax. Datert Bergen d/en 18 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her Gert Gelmuyden til Soldat Ole Fabiansøn Brudvig paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Løetvedt beneficert Haus Præst. Datert Haus Præste gaard d/en 14 Maij 1737 - Læylændingens Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Ole Johannissøn paa et Halv Pund og Tre M/arker Smør, Tre fierendeele Vaag Næver og Een fieren deel støke Bord, Hougs Præste boel beneficert udi gaarden Olsnæs. Datert Haugs Præste gaard d/en 14de Maij 1737. Læylændingens Revers fulgte hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Henrich Foerman Forvalter og Med Eyer til Liuse Closter paa et Pund og Tre M/arker Smør, Nii To-tredevte deel Tønde Malt til Fabian Holgersøn. Datert Bergen d/en 6te Novembris 1737. Læylændingens Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Siur Andersøn til Ole Michelsøn paa Tretten og Een Halv M/arker Smør udi gaarden Langhelle. Datert Kaaldahl d/en 2 Novembris 1737.

Bøxel Sædel udgiven af Siur Kaaldahl paa Tretten og Een Halv Mark Smør udi gaarden Langhelle til Peter Monsøn. Datert Kaaldahl d/en 8 Junij 1737.

Den 13 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Giertrud Johans Datter, Elling Monsøn og Niels Schiold til Gregorius Johansøn paa Een Halv Løb Smør og 2 Mæle Malt udi gaarden Mieldem. Datert Yttre Arne d/en 13 Novembr/is A/nn/o 1737.

1737: 66b

Obligation udgiven af Gregorio Johansøn til Lænds Mand Peder Larsøn Arnetvedt paa 40 Rixdr og lydende paa Prioriterlig forsikring udi Debitoris paa boende Jorde Part Een Halv Løb Smør og To Mæler Malt i gaarden Mieldem efter obligationens videre Medfør. Datert Yttre Arne d/en 13 Novembr/is 1737.

Procurator Johan Simon Cramer indfandt sig for Rætten og indleverede Een paa Mad/a/me Johanna Adlusiæ S/a/l/ig/ Kiønings side imod Mad/a/me Bodele S/a/l/ig/ Eskild Lohmans udtagne Stæfne maal af Dato 21 Octobr/is sidst afvigte, som for Rætten blev op læst. der nest producerede S/igneu/r Cramer Et afhiemlings Tings vidne erhvervet for Bergens Bye Tings Rætt d/en 28de Ejus Dem til beviis at denne I Rætte lagde stæfning saa vel for Mad/a/me Lohman, som Hendes Lau verge Procurator Ottesøn Lovlig er forkyndt til dette Ting, dag og stæd at møde, frem delis i Rættelagde Han Een imellem Parterne paa gaarden Salhuus d/en 22 Maij nest leden af Soren skriveren over Norhorlehn og Med-Doms Mænd passerede Act, der af Han udi denne Act begierede inddraget Citantindens beskikelse fra pag/ina 10 til 15 - og Mad/a/me Lohmans Svar der fra til pag/ina 16, den Forpagtnings Contract fra pag/ina 31 til 35, saa vel som og Mænds forretningen fra pag/ina 37 til 44, Videre I Rætte lagde Comparenten gienpart af 3de Beskikelser under Hans Verification og anviiste Originalerne til Conference, den Eene er Citantindens beskikelse til Mad/a/me Lohmans af 22 Augusti nest leden med Citato svar af 24 Ejus Dem, den anden er Mad/a/me Lohmans beskikelse til Mad/a/me Kiønings af 1 Octobr/is nest efter med bem/el/te Mad/a/me Kiønigs Svar 2den Ejus Dem. Den 3die er Citantindens Beskikelse af 9de Ejus Dem med Mad/a/me Lohmans Svar af 11 Dito Maanets tillige med Bergens Raadstue Tienneris paa tegning af Dagen nest efter, endelig blev og produceret Citantindens project obligation og 30te Octobris nest efter under tegnet af Citantinden Selv saa velsom af Comparenten Cramer, som Lau værge, og Citantindens Søn Johan Størch Kiønig, der ved var og Een Project til Caution af sam/m/e Dato under tegnet af mer bem/el/te Cramer og Kiønig, og som De indstæfnte ikke mødte eller hafde sendt nogen for Dem uanseet Citantindens Fuldmægtig hafde oppe biet Deris Komme til nu det er Middag, saa var Han nødsaget at begiere Rættens fore leggelse til neste Rættes Dag for Dem og det under ald Lovlig Reservation imod Mad/a/me Lohmans for op hald,
Der paa gav Rætten følgende afsigt, efter at 3de gange Lydelig blev raabt paa Mad/a/me Lohmans og Hendes Lau værge Hans Ottesøn, Men ingen mødte af dem.

Afsigt

Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschil Lohmans og Hendes Lau verge Procurator Ottesøn, som ey I dag ved Sagens paaraab sig indfandt, forelegges Her ved af Rætten at møde til først kom/m/ende Vaar Ting og svare til denne af Mad/a/me Kiønings indstæfnte Sag imod Mad/a/me Bodele S/a/l/ig/ Eschil Lohmans, der er Contra part og S/igneu/r Hans Ottesøn som Mad/a/me Lohmans Lauværge.

1737: 67

Aasteds Dom/m/en tog Mons/ieu/r Johan Simon Cramer med sig igien efter at den af Rætten var paa tegnet.

Obligation udgiven af Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings til Her/r Gert Gelmuyden Datert d/en 29 Octobr/is A/nn/o 1737 - og lydende paa forsikring i gaarden Salhuus for Capital 50 Rd Courent Myndt.

Anders Nielsøn boende paa gaarden Helle indfandt sig for Rætten og frem stillede 2de Danne Mænd, den Eene navnlig Ole Torbiørnsøn boende paa gaarden Dahle, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde: at Anders Nielsøn To Aar har tient for Post Dreng hos Mons Helle og 5 Aar hos Vidnet Selv, og Vidnet hafde ey nogen anden udi de 5 Aar, som bar Post Sæken for Ham uden Anders Nielsøn allene. Det andet Vid[ne] Johannes Andersøn ved Eed med oprakte Fingre udsagde /: sidste Vidne boer og paa gaarden Dahle :/ at Ham er vitterligt Anders Nielsøn først tiente for Post Dreng hos Post manden Mons Helle, Men enten det var 1 - 2 eller 3 Aar kand Vidnet sig ey erindre, Men det veed Vidnet meget vel at Anders Nielsøn Fem Aar for Post Dræng har tient hos nest forige Vidne Ole Dahle.

Reqvirenten forlangede dette beskreven, som Rætten Ham bevilgede.

Efter som ingen Sager flere bleve ført I Rætte, endskiøndt 3 gange blev Raab, tog Rætten sig for at oplæse Restantzerne for dette Aar, beløbende sig til 78 Rd 3 mrk 12 [sk].

Restantzerne over Kongs *Tiden (Tienden) beløb sig til 2 rd 1 mrk 14 sk.

Selv Ejer Mandtallet blev og op læst og forseylet.

Specification over Engeslette Skat og Mølle Skat blev og oplæst Engeslettes beløb sig til 14 Rd 1 mrk. Mølle Skat 3 rd 3 mrk

Det ordinaire Tings Vidne over Fogedens Qvæstioner blev taget.

Lau Ræts Mænd for Aar 1738 bleve opnæfnte 1. Lars Larsøn Melcheraae, 2. Ole Monsen ibid, 3. Niels Knudsøn Yttre Arne, 4. Johannes Nielsøn Mieldem - nye. 5. Ole Olsøn Søre Toppe, 6. Mons Magnesøn Yttre Arne, 7. Johannes Monsøn Yttre Arne, 8. Ole Michelsøn Seim.

Der paa Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu

Mielde

Anno 1737 d/en 15 Novembris blev holdet Høste Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og De Eedsvorne Lauræts Mænd, Hvis navne findes paa Folio 38 undtagen I Johannes Øste Mieldes stæd, som er død, var *Ole Vatle Olsøn*, og for Erich Blum var Ole Nielsøn Haure tillig,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve Ting lyste Deris Konglig Majestets aller naadigste befalinger og andre Breve, som paa Folio 59 - 65 og 66 findes extraherede og paa dette Ting skulle læses, dernest,

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Michel Andersøn Tvetteraas Soldat paa Atten Marker Smør og Et Qvarter Malt udi gaarden Hegebøe. Datert Haugs Præste gaard d/en 14 Maij 1737. Revers fulgte ved.

Schiøde udgivet af Fabian Holgersøn til Anders Svensøn paa To pund 2 ½ merker Smør udi gaarden Mæhle Datert Vallestrand d/en 15 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Gullach Gerstad, Anders Hofden og Mons Hartvedt til Johannes Larsøn paa 15 merker Smør og 10 Kander Malt udi gaarden Kleveland. Dat/ert *Vallesland (Vallestrand) d/en 15 No/vem/br/is/ 1737.

Schifte Brev efter Ole Olsøn paa gaarden Vefle Dat/ert d/en 15 Junij A/nn/o 1737.
Schifte Brev efter Niels Andersøn og Marthe Børges Datter paa gaarden Houge Datert d/en 14 Junij A/nn/o 1737.
{Bøxel Sæddel} Schifte brev efter Guri Johans Datter Datert Vefle Tvedt d/en 14 Junij A/nn/o 1737.

Den 16 Novembris blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

1737: 67b

Schiøde udgivet paa Jon Monsøn Lille Aurdahls vegne af Lars Schaar og Niels Eseim til Niels Olsøn paa Tolv Marker Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Koppen. Datert Vallestrand d/en 16 No/vem/br/is/ 1737.

Dernest blev trende gange lydeligen raabt om nogen hafde Sager at føre udi Rætte, men ingen sig indfandt, alt saa blev op læst
Restantzerne for dette aar, som beløb sig til 145 Rd 0 mrk 8 sk.
Restantzerne paa Kongens Tiend beløb sig til 6 Rd - 2 - 7.
Selv Eyer Mandtallet blev og op læst.
Til Lau-Rætten blev af Fogeden giorde de ordinaire Qvæstioner med deris Svar, der paa blev forfattet.

Lau-Ræts Mænd for Aar 1738 blev op næfnte, 1. Anders Præstun, 2. Mons Niostad, 3. Magne Kleppe, 4. Ole Nore Hartvedt, 5. Johannes Gierstad, nye, 6. Ole Nielsøn Blom, 7. Anders Eversdahl og 8. *Niels Vefle Monsøn*,
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Alenfit

Anno 1737 d/en 19 Novembris blev holdet Høste Ting med Alenfit Skibreds Almue paa giæstgiver stædet Alverstrøm/m/en nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de

Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som udi dette Aar haver betient Rætten Hvis navne paa folio 35 findes antegnede, tillige med Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundahl,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste befalinger og andre breve som paa fol/io 59 findes extraherede, der nest

Obligation udgiven af Marcus Lax til Mad/a/me Agnetha Borunei (Buruneus) (S/a/l/ig/ M/a/g/i/st/er/ Samuel Schrøders paa Capital 200 Rd Lydende paa forsikring udi Debitoris nye op bygte giæstgiver Huuser udi Alverstrømmen samt alle andre Debitors rørende og urørende Eeie deele efter Obligationens videre Medfør. Datert Alvestrømmen d/en 15 Januarij A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r Jacob Steensens vegne til Anders Olsøn paa Een Halv Løb og Nii Marker Smør og Atten Kander Malt udi gaarden Tvedt, Hamers Præst beneficeret. datert Ham/m/ers Præste gaard d/en 5 Martij 1737. Revers fulgte Hos.

Bøxel Sædel udgiven af Amtmand Henning Friman til Bendix Johansøn Qvist paa Atten Marker Smør Een Mæhle Malt og Tre Kander Korn udi gaarden Toftinge. Datert Stavanger d/en 3 Octobr/is 1736 - Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jonas Mechelborg til Hans Nielsøn Bruraas paa Een Løb Smør udi gaarden Mundahl. Datert Lille Hamer d/en 28 Octob/ris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Børge Grøtvedt og Halvor Metgaard til Soldaten Aschild Halvorsøn Nefstad paa Een Løb Smør udi gaarden Siurseter. dat/ert Grøtvedt d/en 2 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Henningia Smit til Ole Johansøn paa Et Pund og Tre Marker Smør med Condition at forige opsider Arne Andersøn skal nyde sin Tiid det støke iord, som hører for næfnte iorde Part til udi gaarden Berrefiord, Søre Brecke Kaldet, tillige med sin Huustroe udi deris Tiid. Datert Bergen d/en 4 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sædel udgiven af Johannes Siursætter til Soldaten Ole Andersøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Siursætter paa Condition aarlig at nyde 3 Vaager Korn saa længe Johannes Siursæt Lever og hans Kone og føde Een Koe for Jorddrotten udi To Aar. Datert 15 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r og Rector Jacob Steensøns vegne til Knud Olsøn paa Een Halv Løb Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Kinæs. Dat/ert 12 Julij 1737 - Revers fulgte.

Schifte brev efter afg/aaen Martthe Erichs Datter Dat/ert Nore Fæsta d/en 28 Julij A/nn/o 1737.

Schiøde udgivet af Lars Nielsøn til Hans Søn Johannes Larsøn paa 18ten Marcher Smør og 9 Kander Malt udi gaarden Sætre Dat/ert Alverstrømen d/en 19 No/vem/br/is/ 1737.

Børge Halvorsøn boende paa gaarden Læchnæs

1737: 68

Her udi Alenfit Skibredde, og anordnet til Formynder for Den umyndige Lisbeth Ols Datter Nepstad efter som Han efter Loven er Hendes føde værge I Henseende Lisbeth Ols Datters Nepstads Fader Ole Halvorsøn og Børre Leknes vare Brødre, lader efter Deris Kongl/ig Majestets Høypriselige lovs og aller naadigste Forordnings befalinger, opbyde Een deel af sin Myndtlings Arve part efter sin Fader afg/aaen Ole Nepstad beløbende sig til 30 Rd, Hvilke fornæfnte 30 Rixdr Een Hver, som lyster kan faae til Laans imod Sufficient Pandt og forsikring enten udi Løsøre eller Jorde gods, naar der af aarlig betales Rente Fem Rixdahler af Hundre Rixdaler.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Olsøn til Joen Børgesøn paa Et Pund Smør og Sexten Kander Malt udi gaarden Nedre Hopland. Datert Alvestrømmen d/en 19de No/vem/br/is/ 1737.

Kari Ols Datt/er boende i Bergen haver ladet indstæfne Anders Erstad, Peder Erstad, Magne Iisdahl og Halvor Alvor, fordi de paa Een Søndag haver giordt Huuse besigtelse paa Erstad uden Soren skriverens og Mænds videnskab, og mødte paa Citantindens vegne Knud Olsøn boende I Bergen udi Marken, af stæfne Vidnerne møtte ikkun et navnlig Ole Alvor og forklarede at det er først Otte Dage I Morgen siden stæfningen Vedkom/m/en[de] blev forkyndt, det andet af stæfne Vidnerne navnlig Rasmus Alvor var ey tilstæde her ved Rætten,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som stæfnemaalet ikke er Lovlig forkyndt de indstæfnte og det Eene af stæfne Vidnerne Rasmus Alvor ey møder at af hiemle stæfnemaalet. Knud Olsøn er Een ubekjendt Person, der ey haver beviist at have Høy øvrigheds permission at maa gaae udi Rætte, langt Mindre kand Rætten ansee Ham for at kunde være ansvarlig for denne Sag, som Hen sigter til Een Lovstridig omgang, der skal være begaaen af de Indstæfnte baade ved Sabaten at overtræde og at falde Rættens betienter ind udi sit Lovlige Embede, alt saa haver Kari Ols Datter at see sig an Een Authorizeret Mand der denne Sag for hende paa Een Lovlig Maade kand proseqvere og observere alle Lovens Formalia, Hvor fore Rætten afviser dette stæfnemaal og Kari Ols Datter tilholdes ved et andet lovlig forkyndt stæfne maal at beviise her udi Rætten alle vedkommende ere inciterede, som Loven befaler.

Den 20 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev dette aars Restantzer oplæste beløbende sig til 126 Rd 3 mrk 2 sk.

Ligeledis Restantserne over Kongens Tiende som vare 0 Rd 1 mrk 8 sk.

Odels Mandtallet blev og op læst og forseylet.

De ordinaire Tings Vidner over sigt og Sage fald med videre blev op læst.

1737: 68b

Lau Ræts Mænd bleve op næfnte, 1. Knud Knudsøn indre Fosse, 2. Knud Simonsøn indre Fosse, 3. Johannes Johansøn yttre Fosse, 4. Ole Nielsøn Sælevold, *ney (nye) 5. Aschild Magnesøn Mundahl, 6. Børge Halvorsøn Lechnæs, 7. Ole Olsøn Hausdahl og 8. Ole Johansøn Alvor,

Der paa blev Rætten op hævet.

Del B av NHL Tb nr. 40 1736-1742

(1737: 68b)

I/n N/omine J/esu
Radøe

A/nn/o 1737 d/en 20 Novembris blev holdet Høste Ting med Radøe Skibreds Almue paa giæstgiver stædet udi Alverstrømmen nerværende Fogeden og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne findes paa Folio 35

Hvor da efter at Rætten blev *sagt (sadt), først oplæstes de Kongl/ige Befalinger og andre Breve, som paa fol/io 59 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Knud Rasmusøn Manger til Palme Olsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Halland Mangers Kirke tilhørende. datert 26 Maij A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Proust Peter Matthias Tanch til Iver Axelsøn paa et Pund Smør og et qvarter Malt udi gaarden Olsvold Prousten til Dom Kirken beneficert. af Dato Bergen d/en 5 Octobr/is A/nn/o 1737. Revers fulgte hos.

Den 21 Novembris blev Rætten atter sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Michel Erichsøn paa Sex M/arker Smør og 5 Kander Malt, udi gaarden Øvre Qvalem, er saa Michel Erichsøns bøxlede Part nu udi bem/el/te gaard 12 merker S/mør og 10 Kander Malt. Datert Bergen 1 Augusti A/nn/o 1737.

Schiøde udgivet af Lars Knudsøn Olsvold og Lars Olsøn Kartvedt til Ole Knudsøn paa Een iorde Part de haver arvet udi gaarden Yttre Sæbøe til sam/m/en med det Kiøberen selv har arvet 16 merker S/mør 5 Kander og ¾ Pot malt samt Tri [skillings]? Penge udi gaarden Yttre Sæbøe. Datert Alverstrømmen d/en 21 Novembris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Johannisøn til sin Søn Johannes Monsøn paa 9 merker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Myching. Datert Alverstrøm/m/en d/en 21 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Sæbøe og Gudmun Ulvatten til Hans Halvorsøn paa 12 merker Smør 4 1/6 Kande Malt og 2 ½ Skilling Penge udi gaarden Sæbøe. Datert Alverstrømmen d/en 20 No/vem/br/is 1737 - revers var hos.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Siri Ellings Datter datert Bouge d/en 11 Junij 1737.
Schifte Brevet efter Ole Larsøn datert indre Helle d/en 13 Julij A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter Peder Rasmusøn datert Brattaugle d/en 9de Julij 1737.
Schifte Brevet efter Botele *Rasmi Datter datert indre Helle d/en 13 Julij 1737.
Schifte Brevet efter Ole Johansøn datert Kaalstad d/en 10 Julij 1737.

Bøxel Sædel udgiven af Lænds Mand Niels Sæbøe, Gudmund Kaalaas, Knud Bouge, Erich Vetaas, Anders Olsvold og Johanes Maraas til Niels Michelsøn paa 9 merker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Bouge. Datert Alverstrøm/m/en d/en 21 Novembris 1737.

Den 22 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Niels Erichsøn Sletten hafde ladet indstæfne Matthis Johansøn Haustad vide Protocollen Fol/io 23 blev foretagen, Hvilken for Rætten af Parterne blev mundtlig tractert med megen u-nøttig Snak, endelig blev saaledis forligte at Matthis Haustad gav Niels Erichsøn for Pretention Een Halv Rixdaler, Hvor paa dette stæfnemaal blev op hævet.

Efter som ingen flere i Rætte kom blev denne Termins Restantzer op læste beløbende sig til 76 Rd 0 mrk 4 sk, der efter forseylet.
Ligeledis Restantzen over Kongens Tiend, som beløb sig til 4 Rd 5 mrk 2 sk.

1737: 69

Selv Eyer mandtallet blev og oplæst og forseylet.
De ordinaire Qvæstioner bleve af Fogeden formerte til Lau Rætten, der efter forseylede.

Sluttelig blev Lau-Ræts Mænd for Aar 1738 opnæfnte 1. Rongnil Sletten, 2. Peder Sletten, 3. Halvor Johansøn Qvidsteen, nye 4. Thomas Jacobsøn Birkeland, 5. Anders Johansøn ibid, 6. Rasmus Knudsøn Noranger, 7. Anders Joensøn Vettaas, 8. Michel Gunder[søn] Tolleschou, Hvilke, naar de for Lau-Manden efter Loven haver aflagd Deris Eed, skal til Rættens Betienning blive antagne,
Der paa blev Tinget op hævet.

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Anno 1737 d/en 23 Novembris blev holdet Høste Ting med Lindaas Skibredde paa giæst giver stædet ved Kiilstrømmen nerværende 1. Eeneste Lau Ræts Mand af Dem, som ere opnæfnte udi dette aar at betienne Rætten, Hans navn Christopher Udkielen, 2. Ole Jacobsøn Rebnor, 3. Lars Monsøn indre Lyren, 4. Ole Monsøn Berge, 5. Joen Larsøn Rebnor, 6. Børge Aamundsøn Neuten, 7. Jacob Magnesøn ibid, 8. Gudmund Jonsøn ind-Lyren,

Hvor da efter at Rætten var sadt, først blev Ting lyste Deris Kongl/ig Majestets befalinger, som paa Fol/io 59 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Amtmand Henning Friman til Arne Andersøn paa Een Halv Tønde Malt og Tolv Skilling Penge udi gaarden udLyren. Datert Stavange[r] d/en 16 Januarij A/nn/o 1737. Revers fulgte med Datert Onæs I Martij maanet nest efter.

Bøxel Sæddel udgiven af Amtman Henning Friman til Thomas Thomæsøn paa Een Halv Tønde Korn Tolv Skilling Penge og Tre Skilling I Mæset udi bem/el/te gaard Ind Lyren Datert Stavanger d/en 1 Julij 1737. Revers fulgte Hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Engel S/a/l/ig/ Capitain Tho[r]møelens til Mogens Michelsøn paa 16 Kander Malt og Tolv Marker Smør udi gaarden Bache. datert Risøen d/en 7 No/vem/br/is/ 1737.

Den 25 Novembr/is blev Rætten igien sadt med de udi dette aar opnæfnte Lau-Rætts Mænd, Hvis navne paa fo/lio 36 findes.

Schiøde af Deris Kongl/ig Maj/este/ts udgivet paa 10 Vaager 2 pund 18 merker Fisk paa Fædiøn til Giertrud S/a/l/ig/ Dancher Danchersøns dat/ert Friderichsberg d/en 7 Oct/obris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Giertrud S/a/l/ig/ Danchersøns paa Een Halv vaag Fisk og Fierendeel Tønde Malt udi Huuse til Michel Christiansøn. dat/ert Bergen 18 Maij 1736. Revers var hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Magne Boersøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Kielgaflen Lindaas Sogne Præst beneficert. Dat/ert Lindaas d/en 2 Octobr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Lars Sørensøn paa et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Fondenes Bergens Bisp beneficert. Datert Bergens Bispe gaard d/en 7de Martij A/nn/o 1737.

Schifte Brevet efter Jacob Qvalvogen. Datert Qvalvogen d/en 4 Martij A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter Anne Mons datter Dat/ert 31 Maij 1737 Famestad.
Schifte Brevet efter Lars Nielsøn Dat/ert Sunsbøe d/en 7 Maij 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Niels Olsøn Taule paa et Spand Smør Halanden Mæhle Korn udi gaarden Bersvig Datert Lindaas d/en 25 April 1737. Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Christopher Johansøn til Ole Jacobsøn paa 6 merker Fisk og 4 Kander Malt udi gaarden Udkielen Dat/ert Kiilstrømen d/en 25 Novembr/is A/nn/o 1737.

1737: 69b

Schiøde udgivet af Ole Monsøn Qvame til Ole Halvorsøn paa 8 ½ merker Smør og 4 1/6 K/ande malt udi gaarden Smørdahl datert Kiilstrømen d/en 25 Novembris A/nn/o 1737.

Den 26 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Knud Andersøn Fieldanger og Johan Treland til Erich Olsøn paa Een Jorde part udi gaarden Fieldanger. Datert Kiilstrømmen d/en 26 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Knud Andersøn til Halvor Olsøn Olsvold paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Fieldanger datert Kiilstrømmen d/en 26 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Amtmand Henning Friman til Johannes Aamundsøn paa Et Spand Smør Een Mæhle Malt og Een Halv Mæhle Korn udi gaarden Qvalvogen Datert Stavanger d/en 16 Januarij 1737. Vedfulgte Læylændingens Revers af Dato Oenæs d/en 30 Martij 1737.

Sagen indstæfnt af Rasmus Spurcheland er forligt der for stæfne maalet blev op hævet.

Andre Sager bleve ey ført i Rætte, eftersom ingen sig indfandt.

Den 24 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt,

Hvor da blev oplæst
Restantzerne for dette aar, som beløb sig til 172 Rd 2 mrk 11 sk.
Restantzerne over Kongens Tiende beløb sig til 10 Rd 4 mrk 4 sk.
Sælv Eyer mandtallet blev og op læst tillige med de ordinaire Tings vidner bleve Tagen.

Lau Rætts Mænd for Aar 1738 bleve opnæfnte 1. Hans Aamundsøn Leerøen, 2. Mons Monsøn ibid, 3. Ole Jacobsøn Rebnor, 4. Joen Larsøn ibid nye 5. Rasmus Larsøn Huuse, 6. Niels Peders[øn] Kopper, 7. Hans Knudsøn Mit Tongen, 8. Rasmus Eversøn Oxnes,
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Gulen

A/nn/o 1737 d/en 27 Novembris blev holdet Høste Ting med Gulen Skibreds Almue udi Schierjehaun, nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 35 findes,

Hvor da først blev oplæst Deris Kongl/ig Majestets befalinger, som paa Fol/io 59 og 69 findes extraherede, der nest

Schifte Brevet efter Niels Rasmusøn Dat/ert Rafneberg d/en 7de Augusti 1737.
Schifte Brevet efter Herbor Matthis Datter Dat/ert Totlands Dahlen d/en 9 Aug/usti 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Lasse Rasmusøn paa Et Pund og Sex Marcher Smør udi gaarden Øvre Østgulen. Datert 7 Novembr/is 1737. Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Helena S/a/l/ig/ Fogedens Lems til Joen Monsøn paa 22 ½ merker Smør udi gaarden Kiellevold. Dat/ert Bergen d/en 4 Novembr/is 1737. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Cathrine S/a/l/ig/ Mag/ister Hans Stabels til Nicolaus Siversøn paa Een Halv Løb Smør udi indre Mittun. Datert Bergen d/en 29 April 1737. Revers ey under tegnet fulgte ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Proust Tanch til Oluf Siursøn paa Et Pund og Sex Marker Smør udi Halsvig siger Halsvig. Dat/ert Bergen d/en 6 Novembris 1737. Revers fulgte ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ de Fines til Johannes Jonsøn Tongedahl paa Et Pund Smør udi gaarden Svardahl Dat/ert Frøesætter d/en 13 Sept/embris 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af her/r Thomas Sommer til Erich Albretsøn paa To Pund Smør udi gaarden Nordahl. Dat/ert 27 Nov/embris 1737. Revers fulgte.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Knagenhielm Cancellie Raad til Rasmus Stephensøn paa Eet Halv Pund Smør og Et Halv faaer udi Houcheland. Dat/ert 8 Junij 1736 Evenvigs Præstegaard.

Bøxel Sæddel udgiven af Mag/ister Friderich Holberg paa S/a/l/ig/ Fogedens Lems arvingers vegne til Soldaten Peder Andersøn Matre paa Et Pund og Sex Marker Smør udi Anvigen Dat/ert Bergen d/en 2 Octobr/is 1737. Revers var hos ey under tegnet.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Jon Monsøn paa Sex M/arker S/mør og ½ Mæl/e Malt udi Andvigen. Dat/ert Lindaas 17 Aug/usti 1737. Revers ved ey under tegnet.

1737: 70

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Helena S/a/l/ig/ Lems til Joen Truelsøn paa Et Pund Smør og Sex Marker tillige med To tredie deele faar udi gaarden Andvigen. Dat/ert Bergen d/en 8de Maij A/nn/o 1737 - ved fulgte Revers.

Den 28 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Obligation udgiven af Ludvig Lem til S/igneu/r Jørgen Lind paa 150 rd Datert Bergen d/en 8de Octobris A/nn/o 1737 - Hvorfor er Pandt sat udi gaarden Sande 1 L/øb S/mør 2 pund 6 merker Fisk 1 Faaer, Kiettelsvig 9 merker S/mør med Laxe vaagen, Mitbøe ½ L/øb S/mør, Grimen med Grimholmen 1 ½ vaag Fisk, og udi Unneland 18 merker Smør, efter dens videre Medfør.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Joen Josephsøn paa Een Halv Løb Smør og Nii Marker Fisk beneficert Evenvigs Præst i gaarden Villisvig. Datert Evenvigs Præste gaard d/en 19 Novembris A/nn/o 1737 - Revers fulgte med.

Den 29 Novembris blev Rætten atter sadt med sam/m/e Mænd.

Hans Ottesøn Nideraas Procurator Lod ved Lænds Manden Peder Henrichsbøe frem legge et skriftlig stæfnemaal imod Mad/a/me Magdalene S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines, som for Rætten lydeligen blev oplæst, og er Datert Bergen d/en 5 Novembris A/nn/o 1737.
Hvilket kald og varsel Peder Henriksbøe Lænds Mand og Ole Einardsøn Rosnæs ved Eed med oprakte fingre Efter Loven afhiemlede at have forkyndt sam/m/e for Mad/a/me de Fine for Mere end 14 dages Tiid.
Mad/a/me de Fines Søn Ludvig de Fine var til stæde for Rætten, Men sagde at Han ikke hafde ordre fra sin Moder noget at svare udi denne Sag,
Hvor for Rætten gav følgende

Afsigt

Efter som Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines Hverken selv eller nogen paa Hendes vegne ved Sagens paa raab mødte, saa foreleggis Hun her ved af Rætten at møde til neste vaar Ting og fyldest giøre stæfningens indhold.

Anders Glosvig contra Salamon Nordahl

Anders Siursøn Glosvig hafde ladet indstæfne Salamon Hermansøn store Nordahl Dom at liide fordi Salamon Nordahl haver Hukket To Føre Træer og et Eget Træe udi Citantens Skov tillige med at betale denne Processis omkostning.

Hvilket Kald og varsel Lænds Mand Peder Henriksbøe og Mons *Joens Nerdahl ved Eed med op rakte Fingre efter Loven af Hiemlede Den ind stæfnte Salomon Nordahl for 14 Dages Tiid Lovlig at have forkyndt.

Den indstæfnte Salomon Hermansøn Nordahl blev efter Loven Trende gange lydeligen paa raabt Men Han ey mødte, Hvor fore Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som den indstæfnte Salomon Hermansøn store Nordahl Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne ved Sagens paaraab sig indfandt saa gives Ham Her ved af Rætten Laudag til neste Vaar Ting at møde og svare for sig udi denne Sag.

Rasmus Michelsøn Riise haver ladet ind stæfne Otte Pedersøn Nesse fordi Han haver staalet af Kari Gabriels Datters Tøy. Ligeledis var ind stæfnt Henrich Tvedt og Peder Nesse angaaende det Løfte De haver giordt Citanten om at for nøye Ham for det Tøy Ham, som arving efter Kari Gabriels Daatter var til falden,

Hvilket Kald og varsel Michel Jonsøn Haverland og Hans Pedersøn Norgulen

1737: 70b

Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle 3de indstæfnte med Lovlig 14 Dages varsel,

Dernest begierede Citanten Sagen maatte acqviescere til neste Vaar Ting, for at see om de indstæfnte udi Mindelighed sig til forliig saa vidt Citanten Selv angaaer, vilde beqveme Hvilket Rætten bevilgede.

Ole Johannis Søn Andvig indfandt sig for Rætten og fremviiste et ulve Skin, sigende offentlig der hos for Rætten, at den ulv, Hvor af Han dette her for Rætten frem viiste Skin hafde huget, af Ham blev Skudt 5 uger efter sidst afvigte Sancte Hans Dag udi Anvigens udmark, begierende der for at *at nyde saa mange Penge, som Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordning tillægger Dem, som slig Een stor ulv Skyder,

Den til stæde værende Almue tilstod for Rætten at det var Dem vitterligt bem/el/te Ole Johannis Søn, sam/m/e Ulv hafde Skudt, der paa Fogeden strax betalte Ham efter den Kongl/ig Forordning bydende To Rixdaler for Rætten.

Efter som ingen flere Sager vare indstæfnte, bleve oplæste

Restantserne for dette Aar, som beløb sig til 65 Rd 2 mrk 8 sk.

Ligeledis Restantserne over Kongens Tiende, som var 1 Rd 5 mrk 6 sk.

Selveyer Mandtallet blev og oplæst,

Og Tings vidne over Sigt og Sage fald med videre tagen.

Sluttelig blev opnæfnte Lau-Ræts Mænd for aar 1738. 1. Sven Vedvig, 2. Siur Halsvig, 3. Jørgen Halsvig, 4. Jon Brandanger, 5. Lasse Brandanger, 6. Guldbrand Brandanger, 7. nye Anders Baltzersøn Sætenes, 8. Ole Olsøn Eide,

Der paa blev Rætten op hævet.

1737

- - - - - - - - - -

1738

(1738: 70b)

I/n N/omine J/esu

A/nn/o 1738 d/en 21 Januarij blev holdet Aasteds Ræt udi Nobis Krog efter Høyædle og Velbaarne Her/r Obriste Lieutenant de Berentfelts Reqvisition angaaende Een Mølle Bygning Hanske mageren udi Bergen S/igneu/r Bucher haver opsadt, Hvilken Plads Her/r Obriste Lieutenant formeener sig at tilhøre,

Ved Rætten var til \stæde/ Lænds Manden for Schiolds Skibredde, Ole Totland, som efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens foranstaltning til at beklede denne Ræt hafde Denominert efter følgende Lau Rætis Mænd. 1. Niels Halvorsøn Dyngeland, 2. Lars Michelsøn Myhrdahl, 3. Mons Monsøn Fantoft, 4. Ole Larsøn Scheje, 5. Niels Johannissøn øvre Tittelstad, 6. Ole Arnesøn Sandahl,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi Guds og Kongens nafn {Der paa} frem stillede sig Procurator Johan Simon Kramer og I Rætte lagde Een paa Her/r obriste Lieutenant Nicolas Christian de Berentfelts vegne og efter Hans ordre udstyrede stæfnemaal imod S/igneu/r Hans Samuel Bucher Datert 19 .?.bris afvigte aar og forkyndt sam/m/e Dato, der udinden Citanten paaskadiger at bem/el/te S/igneu/r Bucher over Nob Elven har Bygget Een Barch Mølle med videre efter stæfningens indhold, som lydelig for Rætten blev oplæst.

Varsels Mændene Archelie Mæsteren Arne Gregorius Hedemarch, og Archeli Mester Johan Friderich Hach Ved Eed med oprakte

1738: 71

Fingre efter Loven af hiemlede den producerte stæfning lovlig at have forkyndt for S/igneu/r Bucher, som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,

Dernest producerte Citantens Fuldmægtig, den udi stæfningen paaraabte beskikelse af Dato 18 Decembris sidst leden, som og for Rætten lydeligen blev op læst.

{Johan} \Hans/ Samuel Bucher indfandt sig tillige med Hans Fuldmægtig Procurator Claus Blechenberg paa det stæd Hvor Rætten af Ham findes sat, Thi som Ham ikke var bekiendt nogen stæd Noben Kaldet Hvor Hen han af Citanten er stæfnet, som ved Calfarie skulle være beliggende, saa haver Han paa bem/el/te Calfarie I dag observeret, Hvor Rætten sig haver hen føyet, og *ald skøynd* (aldskiøndt) at Han af Citanten er stæfnet at møde paa Een gaard Noben, som Han kalder sin grund, saa asqviescherer dog indstæfnte Hans Samuel Bucher ingenlunde, at det omtvistede stæd, Hvor Han den i stæfne maalet benæfnte og af Citanten paa skadigende Bark-Mølle haver op bygget skulle ligge uden for Byens Jurisdiction eller paa saadan stæd at der om af denne Ræt nogen Rættergang kand passere forinden Citanten I anleedning af Lovens 5 B/og 5 C/apitul 5 Art/icul /: særdelis som Han fører Rættergang mod Een Bergens Byes Borger, der ikke kand forbiudes (forbindes?) eller bepligtis for Hvis for *afgif (afgift?) til bem/el/te Bye af Byens Øvrighed til Brug er bevilget af Et Kongelig Byen tillagde Alminding nogen adkomst paa sin siide at fremviise, saa som Han, Bucher, holder urimeligt, at Een Severaire Konge paa sin Eyendom eller Een Heel Bye og Kiøbstæd, som til saadan Kongl/ig Almindelig Eyendom er berettiget, skulle der paa mod tiltale fra particuliaire Eyere frem legge adkomster og beviiser :/ frem legger beviis og adkomst, at Han til den grund Hvor paa Hans Samuels Buchers Bark mølle er op bygget beviiser sig at være den Rætte u-paa ankede Hævds Eyer, og naar saadant er skeed, da vild Comparenten nermere have sig reserveret sin videre Lovlige indsigelse mod Forum, stæfne maalets indrettelse og ellers den ved stæfne maalet intenderende Rættergang i sig Selv, og forinden befatter Han sig ey med Rættergangen.

Procurator Cramer svarede: at han af forestaaende Protocollation forstaaer saa meget, det indstæfnte S/igneu/r Bucher ikke uden ord har at forsvare sig Med, da det nu i slutning vil viise sig, Hvo{r} det er af Parterne som i Søge maalet paa Lov har grundet sig, saa ville Comparenten uden videre af Rætten begiere og paastaae, at det paa stæfnte vorder taget udi øye siufn og vedbørlig udi Acten beskreven.

S/igneu/r Blechenberg for indstæfnte Bucher replicerede, at som Han ikke kand acqviescere med, at Rættergangen baglænds indrettes, saa kand Han ikke ligeledis til staae, at nogen Markegang skeer

1738: 71b

For inden det første er af giordt, om Her er Rætte Forum og dernest om alle vedkom/m/ende til sagen ere varslede og endelig om denne intenderende Rættergang formedelst andre denne indstæfnte endnu reserverende indsigelse bør nyde frem gang, og som det endnu er Disputabel at det paa stæfnte Sorterer under Obriste Lieutenant De Berentfelts Eyendom uden for Byens Jurisdiction, saa vil Comparenten først ervarte Rættens Decisive Kiendelse under alle vedbørlige reservationer for alle vedkom/m/ende, om Rætten vil paatage sig denne Sag til afhandling uden videre beviis, efter Comparentens foran førte Exception og paa stand, da Comparenten nermere sin exception imod stæfnemaalet skal frem føre.

S/igneu/r Cramer fandt fornøden ydermere at replicere 1mo at ind stæfnte S/igneu/r Bucher selv til staaer Factum Men ikke beviiser qvo Jure det er skeed, 2tto at de Pladser Hen til Lunggaarden og Lungaarden med som ligger Norden for den Elv, Hvor Hvalke Møllen er bygget paa Hen til Byen Sorterer under Schiold Skibredde, 3tio at siufn og besigtelse maa skee af Rætten forinden der kand afsiges Dom da det vil ankom/m/e paa Citanten om Han har Ræt eller ikke. 4to at Citanten ikke med nogen anden end den indstæfnte udinden den ind stæfnte Sag haver at bestille, for det Øvrige vedblev Kramer sit forige og levede u-bekymret for i Hvad vindige indvendinger den indstæfnte saa u-nyttig end vildt lade fremføre;

S/igneu/r Blechenberg in totum benægtede Procurator Cramers ubeviiste forestillelse, saa længe han det ey endnu med extract af Matriculen eller i andre Maader lovlig legitimerer i det Mindste vilde Han formode, at Citanten vorder paalagt de i Hans stæfnemaal til Hans saa kaldede Eyendoms legitimation paaberaabte udsvækede Dom/m/e og andre forretninger, Thi andre adkomster tvifler Comparenten paa at Citanten formaaer at frem legge.

Afsigt

Retten forlanger til Sagens oplysning og for at {fra} kom/m/e efter om Noben og Ellven er Citanten Obriste Lieutenant til hørende eller ey, at adkomsterne, som Obriste Lieutenant de Berenfelt paa bem/el/te stæder Haver, Her udi Rætten maa frem viises, da videre paa Parternes indvendinger paa et contrai skal blive Kiendt, og tillader Rætten Citantens Fuldmægtig selv at sige Hvor lang Tiid Hand til de reqvirerte adkomster at forskaffe behøver \eller/ Dilation.

Cramer for Citanten reserverede Ham sin paa-anke imod foregaaende Kiendelser og ellers var Han begierende at med Sagen maa beroe til Een beleylig Tiid for Dom/m/eren, naar Han sig om Een 4 á 5 ugers Tiid sig igien paa Aastæden

1738: 72

Kan ind finde

Hvor paa Rætten blev Derterminert at sættes den 21 Februarij nest kom/m/ende, da baade Lau-Rætts Mændene og Parterne uden videre advarsel haver at møde.

Den 21 Februarij

blev Rætten atter sadt efter aftale nerværende paa Citantens Her/r Obriste Lieutenant De Berentfeldts vegne Procurator Johan Simon Cramer tillige var nerværende den indstæfnte Hans Samuel Bucher med sin Procurator S/igneu/r Claus Blechenberg.

Der nest frem stillede sig for Rætten Citantens Fuldmægtig S/igneu/r Johan Simon Cramer, og i andleedning af Rættens seeniste afsagde Kiendelse anviiste Een for den Kongl/ig Ober hof-Rætt udi Christiania d/en 28 Februarij A/nn/o 1726 passerete Doms act, der af bem/el/te Cramer I Rætte lagde extrahert gien part af Ham selv Vidimert, og var Han begierende at Rætten bem/el/te Extract vilde Conferere med originalen, og originalen Ham med paa tegning tilbage leveret, Thi der af erholder Rætten, den til Sagen fornødne oplysning, der nest Han og producerede Et oplyslig af-ridsnings Cort, der af Rætten seer dette Lands og Vands Situation og strækning inden fra Byen op til Aarestads Eng, saa vel som og Landet Øster og Vester med Lunggaardens Vand, in Specie er der anført den Elv med Demming, som de for hen op læste Dom/m/e taler om, og sees der af end fremdelis ligesom Øyesiufn giver at den omtvistende Mølle er bygget tvert over Citantens Elv, Thi var Comparenten begierende at Rætten efter Cartet, for saa vidt denne Sag vedkom/m/er vilde tage Landet og I Særdelished Møllen og Elven udi Øyesiufn til nermere beskrivelse udi Acten til Conference med Cartet.

Procurator Blechenberg for S/igneu/r {Jo}Hans Samuel Bucher forestillede at Han ikke noksom kand forundre sig over Her/r Obriste Lieutenant Berenfelts Procedure I denne Sag som er saa u-ordentlig indrettet at Han I Acten frem legger Et af ingen undertegnet og Accorderet Cort og det forinden af Rætten nogen Marchegang accorderet eller virkelig foretaget, ia da her endnu er in Qvæstione om her er Rætte Forum om alle vedkom/m/ende Lovligen er kaldet, og om intet er I Veyen denne Rættergang Kand hindre. Betreffende det første, da vil vel Citanten bevise at have oplyst at den om stæfnede Elv og Vandløb skal være Ham tilhørende, Men naar alle vedkom/m/ende til Sagen lovlig var der kaldet, da bliver vel i sin Tiid omstændelig oplyst at Her/r Obriste Lieut/enant Berentfelt den nu fremlagde Ober Hof Ræts Dom selv for saa in Dubio og den til videre paakiendelse for Høyere Ræt indstæfnt og alt saa vil Comparenten paa denne sinde, derom paa S/igneu/r *J: (H:) S: Buchers side ikke videre melde end at Han ingen lunde agviescerer denne Ræt eller dette stæd for Rætte Juris Diction eller Rætte Foro, men vil lade saadant ankom/m/e paa Rætte paagieldende, naar de til Sagen erholder lovlig varsel. dernest betræffende Citantens stæfnemaal til denne Sag forestillede Comparenten Blechenberg at Citanten med den i Rætte lagde Ober hof Ræts Dom haver oplyst, at om den om tvistede Elv haver {ført}

1738: 72b

været ført Trette og Rættergang, imellem Henrik Korts Told Inspecteur Paul Raunsdorph og endelig Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt paa den Eene siide og Byens Kiemner (Kemner) paa Byens vegne paa den anden siide til Hvilken Sag, Hverken Hans Samuel Bucher eller Hans S/a/l/ig/ Fader Michel Bucher haver været Kaldet og endelig, og alt skiønt Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt formeener at vil beviise det Han ved execution skal være udi aaret 1728 bleven sat I Possession af det om tvistede Vandløb, saa til staaer dog Hans Samuel Bucher siden den Tiid stedse at have betient sig af Elven ved sin der ved forinden og efter Processen staaende Valke mølle uden at Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt har under staaet sig der om imod Ham bem/el/te Bucher, at føre nogen Lovlig tiltale, og til slutning frem lagde Blechenberg Een af Bergens Byes Magistrat d/en 2 Octobr/is 1710 paa Michel Buchers foregaaende Ansøgning udstæd skriftlig bevilling, Hvor efter Ham bem/el/te Michel Bucher er bleven tilstæd Een grund af Byens grund til Sam/m/e Valke Mølles opbyggelse og Elvens brug mod aarlig afgift til Byen efter de der til udnæfnte Mænds Skiøn og som Hans Samuel Bucher der med beviiser, at Han ikke betienner sig af den bem/el/te Elv og Grund som sin

egen Eyendom, Men som det Ham fra Byens Øvrighed er bevilget under fæste og aarlig afgift, og saaledes ikke kand anseis anderledis end som Een anden læylænding, der imod Lovens 3 B/og 14 Cap/itul Art/icul 29 ikke fra det Ham fæstede brug enten ved forliigelse eller I andre Maader /: og saaledis ikke heller ved Rættergang :/ maa lade noget fra kom/m/e, saa vil Han og paa staae, at Byens Øvrighed eller Kiemner, som Hans bem/el/te Hans Samuel Buchers Landdrot til følge aller høyst bem/el/te Art/iculs Tilfald af Hans veder part Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt til Sagen skal lovlig stæfnis og Kaldes, og saaledis ikke allene den, som for Sagen er, Men og andre vedkom/m/ende efter Lovens 1 B/og 4 C/apitul 1 og 2 Art/icler til Sagen Skal stæfnis, forinden Her enten grandskning, Dom eller nogen Slags Rættergang maa stædes, og forinden Hans Samuel Bucher der om erholder denne Rættes Kiendelse /: I fald og Rætten mod Comparentens protestation skulle ansee dette for Ræte Foro og Juris Diction :/ Kand Han ikke under staae sig I denne Sag at tage til gienmæle. for næfnte af S/igneu/r Blechenberg frem lagde Document blev Lydelig oplæst. S/igneu/r Cramer replicerede, at det frem lagde Cort, naar det af Rætten vorder efter seet, Situationen gransket og med det omtvistede Conferert item efter befunden Rigtighed vorder approbert af Rætten som Ræte siufns og grandsknings Mænd,

1738: 73

Da faar \om/besagte Cort først dets Ræte Kraft og størke, I sæhr naar indstæfnte Bucher ikke der imod kand have nogen grundig indvending, og som Cartet til saadan ende og I anleedning af Deris Kongl/ig Majestets Forordning er bleven fremlagt, saa reflecterer Comparenten ikke noget paa S/igneu/r Blechenbergs der om fremsatte og meget mindre vilde Han regardere noget paa det af bem/el/te Blechenberg frem lagde Memorial med den der paa tegnet Bergens Magistrats resolution af 2 Octobr/is 1710, Thi for uden at sam/m/e resolution er Mangelagtig og Conditional, det dog bevises ikke af indstæfnte S/igneu/r Bucher at Magistratens reserverede ratification Ham eller Hans Fader omsider er bleven tilstillet, og Han Hverken med Bøxel brev, Contract eller andet saadant er vorden forsiufnet eller med qvittering beviiser, at enten Han eller Hans Fader for Ham har svaret afgift, saa kunde Magistraten og ikke /: det De og vel har vidst at tage sig vahre for :/ præjudicere nogen Mand i Hans Vel arhvede Eyendom der for hen svinder dette S/igneu/r Blechenbergs Argument vel her i Lyften, Men som Han i sin Principals nerværelse dristig har udladt sig med og giordt det aabenbart, som for hen har været skiult, nemlig: at S/igneu/r Bucher u-anseet de ergangne Domme og den passerede immisions og executions forretning nu nesten udi Tii aar har brugt Citantens Elv, til Hans S/igneu/r Buchers Valke mølle, saa vil Comparenten have sin Principal der for ald vedbørlig Ræt reserveret. Om det som ellers Sagen egentlig Conserierer nemlig: om den Ræte vedkom/m/ende er kaldet til ungieldelse item om flere skulle kaldes, saa vel som og om Sagen tracteris Coram Foro Competente, der om erklærede Comparenten Cramer sig saaledis: 1mo indstæfnte H/ans Sam/uel Bucher benægter ikke, men maa til staae, ligesom det og er Øyensiufnligt, at Han for Kort Tiid siden haver bygt sig Een Bark Mølle over den Elv, Hvor om Bergens Bye for Hen har tvisted med Lungaards og Nobens eller Nobis Kroes Eyere, og Hvor om Citanten ved frem lagd Obershof Ræts Dom har vundet Eyendom, Hvilket er skeed af Ham paa egen Haand uden nogen Berettigedes Tilladelse, og som Lov given udi første Bogs 4 Cap/itul 15 Art/icul alluderer (hentyder til) til denne Casum saaledis, at den som skade giordt haver paa af pløyning og afslet, Hvor under u-forgribelig og maae forstaaes den om stæfnte Casus, skal gives varsel, men ikke Hans Jorddrot, saa agtede Comparenten ey videre til S/igneu/r Blechenbergs formerte exception at svare, I sæhr da S/igneu/r Bucher ikke har nogen Jorddrot og om Han end vilde holde sig til nogen til Hans forsvar, da er det Ham vedkom/m/ende at tilkalde Hans Hiemlings eller forlenings Mand om Han nogen haver, men

ikke Citanten, som har funden og finder S/igneu/r Bucher at være Een Ham præjudicerlig giernings Mand, da det nu efter saadan omstændighed allene vedkom/m/er S/igneu/r Bucher enten at forsvare Factum eller der for at ungielde, saa vedkom/m/er det vel ikke Rætten eller Citanten, Hvad enten S/igneu/r Bucher vil føre sit forsvar eller ey, og Hvad enten han vil lade sig Døm/m/e eller ikke, Thi Lov og Ræt beholder og nyder vel baade Kraft og fremgang

1738: 73b

uanseet S/igneu/r Bucher det ikke vil forstaae, der for urgerede Comparenten aller Kraftigst paa dette, at Rætten uden videre forhaling og Tiids Spilde siufner, grandsker og beskriver det om tvistede og paa stæfnte, Thi Citanten vil strax der efter slutte Sagen paa sin siide.

S/igneu/r Blechenberg refererte sig til sit forige og under alle lovlige reservationer vil ervarte Rættens Kiendelse betræffende sin exception imod stæfne maalet, den han formeener I alle Maader med Lov at have bestyrket.

Afsigt

Hverken af S/igneu/r Blechenbergs vidtløftige Protest eller den af Ham saa kaldede Bevilling af 2 Octobr/is A/nn/o 1710 kand Rætten udfinde noget som kand hindre denne Sags fremgang, Hvor fore Sagen for denne Ræt og paa dette stæd bør tracteris,

Der nest forestillede Procurator Blechenberg at efter at Her/r Obriste Lieutenant Berenfelt ved stæfne maal til Høyeste Ræt hafde ind kaldet til Confirmation den for hen erhvervede Ober hof Ræts Dom af 28 Febr/uarij 1726, som af Citantens Fuldmægtig er fremvist, haver det allernaadigst behaget Deris Kongl/ig Majestet ved allernaadigst opreysning af 12 Aprilis 1737, at bevilge Bergens Bye videre grandskning, Vidners førelse og Cartes indrettelse over det omtvistede og her paa stæfnte for der ved at Legitimere Deris Ræt til Grunden, saa og ved allernaadigst befaling, det saaledis foranstaltet, at den der om af Obriste Lieut/enant de Varnou (Bærenfels/Berentfelt) for Høyeste Ræt indstæfnte Sag, saa længe skal udsættes indtil Bergens Bye har ført deris agtende beviiser, og samme ved Contra stæfning til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høyeste Ræt faar (faae) indstæfnt, Hvilken deris Maj/este/ts aller naadigste foranstaltning under sam/m/e Dato d/en 12 Aprilis 1737 ved Deris Kongl/ig Maj/estets aller naadigste rescript er vorden Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas Communicert, Hvor om Comparenten Blechenberg Een af Høy bem/el/te Her/r Admi[ral] og Stifts befalings Mand Vidimeret Gien part I Rætte lagde, den Han for Rætten begierede oplæst, som og skeede, og der med formeener Hans Samuel Bucher haver beviist, at den frem viiste Ober hof Ræts Dom og der efter passerede executions forretning er sadt in Suspenso og indtil paa følgende Høyeste Ræts Dom bliver u-efterretlig. i anleedning af sam/m/e Deris Majestets aller naadigste rescript Haver ind stæfnte Hans Samuel Bucher paa under danigst Ansøgning, af 15de Octobr/is afvigte Aar erhvervet Høyædle og velbaarne Her/r Admiral og stiftsbefal/ings Mand/ Kaases resolution af 17 Ejus Dem, Hvor ved Ham er bevilget ubehindret at beholde, den I Hans andragende

1738: 74

om meldte vand Demming indtil, den udi Hans ansøgning om meldte Sags ud-drag, Hvilken Han og I Rætte lagde, som og blev oplæst, og saaledis formeener Hans Samuel Bucher tilstrækelig at have got giordt, det baade Hans Kongl/ig Majestet har anset Byen ad interim og indtil Sagens endelige ud drag til Høyeste Ræt berettiget til det om tvistede Eyendom, saa vel som og at indstæfnte Hans Samuel Bucher af Stiftets Øvrighed indtil Sagens uddrag er bevilget det om tvistede Vand Løb og Demming, og saaledis udi alt igientog Comparenten Blechenberg sin forige exception imod stæfne maalet, der end ydermere ved Kongl/ig aller

naadigst foranstaltning er stadfæstet, med paastand at ingen Rættergang I anleedning af den frem viiste Ober hof Ræts Dom, af Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt, som der efter prætenderende Eyer kand formeris forinden Han giver dennem Varsel til Sagen som Deris Kongl/ig Majestet Ved aller naadigst opreysning anseer at være part I Sagen, forinden Han ved Høyeste Ræts Dom vil maatte beviise at Byen, som udi Sagen er bevilget opreysning med alle efter foregaaende Rættergang til det om tvistede er kiendt u-berettiget.

S/igneu/r Cramer kortelig replicerede, at i Hvor vel Procurator Blechenberg ikke noget tienlig til Sagen frem fører end stedse vidtløftig excuanagerer, saa maatte Han dog til Rættens oplysning sige dette: 1mo Det Kongl/ig rescript er vel efter Admiral Kaas forestillelse blevet udvirket, Men Byen som vedkom/m/ende har søgt nogen fordeel der af, thi kand S/igneu/r Bucher, som er u-vedkom/m/elig vel ey indtrænge sig der udi, 2do den paa Holdende resolution er ingen Lov udfærdiget paa S/igneu/r Buchers blotte og u-rigtige forestillelse uden at den der ved præjudicerede Her/r Obriste Lieutenant Berenfelt, der om har faaet nogen Kiendskab, sam/m/e resolution bevilger og ikke indstæfnte S/igneu/r Bucher andet end ad interim at beholde den i Hans Reqvicition om meldte Vand-Demming men tillader Ham aldeelis ikke at bygge Een nye Bark Mølle paa et nyt stæd, Hvilket her er in qvæstione og intet andet, og som S/igneu/r Bucher til dette foretagende ikke Legitimerer sig med noget, saa er og ingen anden uden Han I Sagen vedkom/m/ende, Thi protesterede Cramer endnu paa sit forige.

S/igneu/r Blechenberg maa med forundring fornemme, at S/igneu/r Cramer ikke respecterer den bevislig giorde Kongl/ig opreysning i Sagen, Hvor ved Byen er anseet at være det paa stæfnte paagieldende, og saaledis vedblev Blechenberg sin forige exception.

1738: 74b

Afsigt.

Rætten finder for lovligst at Sagen bør Have sin fremgang, da det skal blive observert Hvor vidt Den Kongl/ig opreysning og Stiftsbefalings Mandens Resolution udi den paa stæfnte Sag kand extenderis, inden Dom bliver afsagt.

Der efter forføyede Rætten sig til den paastæfnte Mølle, og befandt den at være tillugt, des aarsag Bud blev skiket til S/igneu/r Bucher med begiering Han ville levere Rætten Nøglen til bem/el/te Mølle at Man kunde kom/m/e der ind og see Hvorledis den ind til var bygget, S/igneu/r Bucher svarede at nøglen til Møllen var I Byen, sigende om Rætten ville bie, skulle Han sende Bud til Byen for at Hændte nøgelen til bem/el/te paastæfnte Mølle, ellers Saae vi Møllen var bygget tvers over Nob Elven Nor og Søer paa Een nye anlagt Steen-Muur, alt Hvad Rætten saae af Huus og Rende med qværne Kalv var gandske nyt, Mølle Huuset var {imod} Siuv Alen udi Længden og Fuld Fem Alen udi Breeden. Den af Citantens Fuldmægtig S/igneu/r Cramer I Rætte lagde afrisning eller Cart over den omtvistede Mølle tillige med andre der ved liggende Huuser og Bygninger med videre blev af Rætten efter seet og udi alle Maader Rigtig befunden.

Der nest sluttede Citantens Fuldmægtig denne Sag med skriftlig paastand af denne Dags Dato, Hvor ved tillige Hans bereygning for Sagens bekostning u-meldet Sorenskriverens Salarium er tilført. Hvilket Lydeligen blev oplæst, Hvor efter Han strax pa[a]stod Dom.

Dernest blev Specificert Sorenskriverens Salarium. 1 dags forretning 3 Rd Anden dags 2 Rd, Hans fortæring fra og til stæden Daglig 4 mrk er 6 Rixdaler 2 mrk.

Dom.

Her udi Rætten med tvende usvækede Dom/m/e den Een[e] afsagt for Bergens Lau-Tings Ræt d/en 21 Octobr/is A/nn/o 1716, den anden Dat/ert 28de Febr/uarij A/nn/o 1726 afsagt for den Kongl/ig Ober hof Ræt udi Christiania haver Citanten Obriste Lieutenant Nicolas

Christian De Berentfelt fulstændigt beviist, at Han \er/ Eyer til Nob Elven Hvor over Hans Samuel Bucher haver ladet Bygge den omtvistede Barch Mølle; Der imod Har S/igneu/r Hans Samuel Bucher ikke frem lagt noget Document, Hvor med hand

1738: 75

Kand got giøre enten at have haft tilladelse af Citanten Her/r Obriste Lieutenant Berentfelt eller nogen anden til at opsætte og bygge over Nob Elven den omtvistede Barch Mølle; vel haver S/igneu/r Bucher her udi Rætten frem lagd Een Memorial indgiven af Hans S/a/l/ig/ Fader Michel Bucher til Bergens Magistrat med deris der paa tegnede Resolution af dato 2 Octobr/is 1710. nok har S/igneu/r Bucher frem lagt Een Kongelig opreysning paa fornæfnte Ober hof Ræts Dom, Hvor ved og Bergens Bye er tilladt at føre beviiser om Calfarie. Det 3die Document er Een Resolution udgiven af Her/r Admiral og Stiftsbefalings Mand Kaas til S/igneu/r Bucher angaaende Een Vand Demming, Men ingen af Disse Documenter Hiemler \Bucher/ noget af Nob Elven eller dens tilhørende, langt Mindre kand udtolkes at være Ringeste befrielse for \Ham/ at ungielde for den af Ham over Nob Elven opsatte Barch Mølle uden Citantens Minde og Villie.

Hvorfore Kiendes for Ræt: at S/igneu/r Hans Samuel Bucher 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse bør og pligtig er at nedtage den af Ham uden Citantens Obriste Lieutenant Berentfelts forlov opsatte Bark Mølle over Nob Elven og til straf fordi [Han] Haver sadt bem/el/te Barch Mølle paa Citantens Her/r Obriste Lieutenant Berentfelts Eyendom, at betale til Ham Citanten 20 Rd, til Justitz Cassen, som Een temere Litigans 5 Rd 3 mrk 12 [sk] og udi Processens omkostning 24 Rd alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse, som før er meldt under adfær efter Loven.

Alenfet Skibreede

Anno 1738 d/en 4 Marti i følge af Høy ædle og Welb/aa/r/ne/ H/er/r Admiral og Stifts befalingsmand Ulrich Kaases Ordre af 6te Febr/uari 1738 som *belv (blev) for Retten Lydelig oplæst, og befatter i Sig følgende: blev Extra Rætt over Delinqventerne Marte Olsdatter og Nils Nilsen Sættre, udj H/er/r Sorenskriver Michael Tønders Stæd /: som formedelst Svaghed iche Selv Kand bivaane Rætten :/ Efter Constitution af Høy ædle og Welbaarne H/er/r Admiral og Stifts *be-

1738: 75b

befalingsmand Kaas Datter/t 28 Febr/uari hujus Anni af denne formeld, som lydelig blev oplæst.

paa gaarden øvre Mundal

Sadt af Hans Fuldmægtig Herman Wulft Cristensen.

Ved Rætten var til stæde Lænds manden Eeluf Mundal, sam[t] efter følgende Laugrettes Mænd efter Fogdens begierende Har Denominered, 1. Ole Sellevol, 2. Knud Fosse, 3. Johannes Fosse, 4. Knud Simonsen Fosse, 5. Ole Haugsdaal, 6. Børge Halversen Lechnes, 7. Adschild Mundal, 8. Ole Alver,

Hvor da \efter at/ Retten {efter} var sadt udj guds og *og Kongens Nafn, fremkom, Fogdens Tiener Stephan Lax og indleverede for Retten Hans af Fogden Jesen overleverede tilladelse {at} i hans fraverelse i denne Sag at møde, Dateret d/en 3de Martii 1738 indbefatter følgende

Dernest producerede bemelte Stephen Lax som Fogdens Fuldmægtig ret Stevnemaal {til Lændsmanden} af Dato Hordvigen den 17 Febr/uari 1738: underteignet Lovlig at være af Vice Lændsmanden Lars Store Oxe og Hans Mundal at være forkyndt d/en 18 Febr/uari 1738: - samme Stevnemaal indeholder efter følgende:

Der nest producerede Hand ret brev fra Fogden Jessen Dat/ert Hordvigen d/en 17de Febr/uari hujus Anni belangende de Vidner /: Hvilchen Fogden var ukyndig om dets Aarsag beordred Lændsmanden efter samme brevs indhold at ind stevne Hvad Viidner udj denne paa stefnte Sag belangende de Søgendes Slegt-skabs linier efter loven, Hvor vidt de kand Viidne samme brev er af denne indhold /: Hvilche og af Lars Store Oxe og Hans Mundal var paa tegnet at være forkyndt for de udj brevet u-bestefnte Persohner, som ej i Stevningen er Nafngivne :/

Lars Store Oxe og Hans Mundal mødte for Rætten som Stevne viidner og af hiemlede bemelte Stevne

1738: 76

Maal, tillige med og efter for bemelte Fogdens brev at have indstevnt, de 3: Vidner Halsten Sættre, Adschild Sættere, og Ole Halstendal af hiemlede \veed Eed/ med 14 Dages Varsel at være forkyndt:

Der til begierede Actorens Fuldmægtig Stephen Lax at de indstevnte Vidner under Edes afligelse maatte af høres, samt at svare til qvæstioner, som kand agtes nødig, lige saa og begierede benefnte Lax at den Af Fogden Nafngivne Persohn, som af Fogden til Lændsmanden ved for anførte Skrivelse under Dat/o 17de Febr/uari 1738 er Lars Lechness, for Rætten maatte {Erklære Sig} Erklære Sig Hvad hand, enten vil forsvare Sagen eller iche.

Lars Lechnæs mødte og Sagde: at Hand {ey} udj den/n/e Sag, af Fogden udnefnt, som et Forsvar for Delinqvinterne, ey forstaar at andtage Sig Sagen.

*Actroren (Actoren) fremviiste og producerede eet brev fra Høy ædle og Welbaarne H/er/r Admiral og Stifts befalings [Mand] Kaas Datteret Bergen d/en 6te Febr/uari inde værende, Hvilchet udviiser det Fogden af Velbemelte Herre er Communic: at beskike eet Forsvar udj Delinqventernes Sag, Hvilchet Hand som een fremed og ubekiendt Mand her paa Stædet, har efter Embeds pligt befalet Lændsmanden udj siin foranførte Skrivelse af Dato 17 Febr/uari hujus Anni paa Hans Vegne at beordre Lars Lechnæs, som een Vit ud beregned Slegtning at være for ommelte Delinqventernes forsvar, Hvilche sees at være af Lændsmanden rigtig forfuldt allerhelst at Lars Lechnæs Persohnlig Comparerede for Rætten, og Declarerede for Rætten det Hand iche viste at kunde Paa tage Sig samme Sag, saa som Hand udj lov er ugrundet; Hvor over Stephen Lax paa actors Vegne forlangede Een interlocut: Kiendelse Af Dommeren /: allerhelst det sees og Erfares

1738: 76b

At Hand Vervelig \er/ tilstæde, Hvor til Lax som meldt producerede Høyædle Velbaarne H/er/r Admirals Skrivelse som ind befatter i Sig følgende:

Afsigt

Paa Fogdens Tiener Stephen Laxes frem førte paa stand at Rætten skal til kienne Lars Lechnes at være Delinqvinternes forsvar, da skal der om blive Kiendt paa først kommende Vaar ting paa dets Rette Tingstædd udj Alvestrømmen for Alenfet Skibreede;

Ellers blev de ind stevnte Viidner Halsten Sætre, Adschild Sætre, og Ole Halsendal {blev} for Retten fremkaldede at af ligge deris Viidnes byrd udj denne Sag; og da Rætten vilde have Viidnerne samt Delinqvinterne til af hørelse protesterede Stephen Lax at ej Viidnerne maatte af høres, der for Retten blev aarsaget at udsætte Sagen i alle ting til andstunde Vaar ting som

holdes for Allenfet Skibreede \udj Alvestrømmen/, Hvor da Lændsmanden til holdes at føre Delinqvinterne der paa Stædet tillige med Viidnerne.

I/n N/omine J/esu
Schiold.

M: Tønder etc: giør vitterligt at aar 1738 d/en 10 Martij var Destinert Vaar Ting for Schiold Skibreds Almue paa gaarden Sør:Eide, Hvor da efter at Soren skriveren tillige med alle Lau-Ræts Mændene hafde Biet efter Fogeden fra Kloken Nii om Formiddagen til Kloken over Halv Tre om efter-Middagen satte Soren skriveren Sage Tinget og oplæste de Documenter Ham til at publicere vare leverte, Lau Ræts Mændenes Navne ere. 1. Anders Olsøn Madhopen, 2.Arne Nielsøn Bradtland, 3. Johannes Svensøn Gimeland, 4. Salomon Halvorsøn Grimstad, 5. Peder Nielsøn Henne, 6. Mons Monsøn Fantoft, 7. Ole Larsøn Scheje, 8. *Nielsøn (Niels) Johansøn Øvre Tittelstad, Hvor og var til stæde Bøyde Lænds Manden Ole Totlland,

Efter at Rætten var sat I Deris Kongl/ig Majestets Navn først blev Ting lyst

Kongl/ig Forordning angaaende Delinqventers Hen-Rættelse og Deris Henrettede Legomers Begravelse af dato Fredensborg d/en 9de Augusti 1737.

Obligation udgiven af Her/r Obriste Lieutenant Nicolaj Christian Berentfelts de Varnau til Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told forvalters Garmans paa 400 Rd, Hvorfor er pandtsat Calfarie eller Nobis Krog Dat/ert 8de April 1736.

Fredlysning paa Marmor som brydes til Deris Kongl/ig Majestets

1738: 77

bygning ved Slottet udi Kiøbenhaun og Hof-Junker Lillienschiold skal Levere, under skreven af Stifts-Amtskriver Jesper Heiberg. Datert Bergen d/en 28 Febr/uarij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Johannes Andersøn paa Et Pund Smør, Een Tredie deel Faaer og Aatte Kander Malt udi gaarden Scheje Fanøe Præsteboel tillagt. Datert Bergen d/en 1ste Februarij 1738. Revers var hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman paa To Pund Smør udi gaarden Ulsmoe Fanøe Præsteboel beneficert til den ærlige unge Karl Niels Laurssøn. dat/ert Bergen d/en 2 Januarij A/nn/o 1738 - Revers var Hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Jean von der Lippe til Hans Larsøn paa To Pund Sex Marker Smør atten Kander Malt og Et halv Faaer udi gaarden Espeland. Datert Bergen d/en 6 Febr/uarij 1738 - Her ved fulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Hans Monsøn Krocheje paa To Pund Sex Marcher Smør, atten Kander Korn og Et halv Faaer udi gaarden Espeland. dat/ert Bergen d/en 5 Febr/uarij 1738. vedfulgt Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Christopher Larsøn paa To Pund Sex Marcher Smør, atten Kander Korn og Et halv Faaer udi gaarden Espeland. dat/ert Bergen d/en 6 Febr/uarij 1738 - var og Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til Joen Olsøn paa Een Halv Løb Smørs Leye udi gaarden Biørndahl. Datert Grafdahls gaard, d/en 1 Martij 1738 - var og Revers ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Simon Larsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Nedre Bircheland Bispe Stolen beneficert. Dat/ert Berg/en d/en 22 Febr/uarij 1738. var ved Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager paa Een Halv Løb Fire og Een Halv Mark Smør udi gaarden Lieland. dat/ert Bergen d/en 20 Januarij A/nn/o 1738 - til Ole Olsøn.

Schifte Brevet efter Helle Mons Datter Der døde paa Bradtland, Datert 9 Decembr/is A/nn/o 1737.

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Forordning om Een vis og bestandig Agio paa Cronen imod Courant Myndt. dat/ert Friderichsberg d/en 23 No/vem/br/is/ 1737.

Skatte Forordningen for aar 1738. dat/ert Friderichsberg Slot d/en 27 No/vem/br/is/ 1737.

Kongl/ig Rescript til Statholder Rantzau angaaende Kiøbmands Bøger. dat/ert Friderichsbergs Slot d/en 11 Januarij 1738.

Rescript at \om/ Contra Stæfninger til Ober hof Rætten I Norge af 23 No/vem/br/is/ 1737 - og 15 dit/o.

Rescript om Lautingene I Nordland af 15 No/vem/br/is/ 1737.

Korn Taxten for aar 1737. Tiende 1 Tønde Hveede 2 Rd 4 mrk 1 Tønde Rug 1 Rd 4 mrk, 1 Tønde Byg 7 mrk 1 Tønde bland Korn 5 mrk 4 sk, 1 Tønde Havre 4 mrk 8 sk. Landskyld og Lending 1 Tønde Malt 2 Rd 1 Tønde Korn 2 Rd 4 Mæhler Korn i Sogn 1 Rd. Kongens Korn Tiende i Norhorlehn 2 Rd.

Den 11 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd, Hvor da Fogeden var nerværende.

Kongelig allernaadigst udgivne Schiøde til Lars Olsøn Raae paa To Pund Sex M/arker Smør 3/8 Huud udi gaarden Schage Datert Friderichsbergs Slot d/en 19 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Ass/esso/r Jean von der Lippe paa Tre og Een Halv Løb Smør udi gaarden Aarestad til Iver Olsøn. Datert Bergen d/en 6 Xbr (Decembris) 1737. 35 rd i Bøxel. Revers og.

Hans Ottesøn Nideraas contra Peder Kierulf.

vid: fol. 62

Og mødte i Dag bem/el/te Ottesøn producerende Rættens foreleggelse paategnet at være forkyndt af Ole Hausdahl og Lars Myhrdahl,

Den indstæfnte Peder Larsøn Kierulf mødte for Rætten og tilstod bem/el/te foreleggelse Ham lovlig var forkyndt, og dernest forestillede at Han benegtede at være S/igneu/r Hans

Jensøn Møller noget skyldig eller pligtig i nogen maade; Hvor for Kierulf desto mere maa forundre sig over at Han i saa Maade bliver søgt og tiltalt, Han begierede ellers Copie; saa vel \af/ Hvis allerede i Sagen kand være frem lagd, som og af Hvis af Citanten vorder

1738: 77b

Frem lagt, da Han til nest Holdende Ting vil ind kom/m/e med u-førlig Svar der til.
Ottesøn, paa Citantens vegne replicerede, det Han ingenlunde kand understaae sig, i Henseende de forhen i Rætte lagde Beviiser at accordere S/igneu/r Kierulf, som den der har haft Tiid nok til at tage Communication af det frem lagde fra Hovets stæfningens forkyndelsis dato eller første gang Sagen kom I Rætte, nogen Slags udsættelse, saa som Comparenten ikke kand regardere noget paa S/igneu/r Kierulfs blotte Svar og benægtelse, Men med kraftigst protestation og under vedbørlig reservation ville forvendte Dom, saa vel i Hovet Sagen, som Processens omkostning,

Afsigt.

Efter som den ind stæfnte Peder Kierulf forlanger anstand udi Sagen til neste Ting for at besvare Citantens indgivne og Rætten ved Een Hastig revision af brevene, seer viisselig Fa..te(?) (Må vera det eng. ordet: fault = feil) udi Den af Ottesøn producerte Reigning under skreven af Hans Jensøn Møller og datert K:haun d/en 25 Maij 1737, Hvilket Ottesøn af Rætten er bleven Notificert Da efterdi S/igneu/r Ottesøn ikke nu her for Rætten haver Corrigert Reigningen, som baade udi Hans indlæg og stæfning er alleguert; saa til holdes begge Parter S/igneu/r Ottesøn at Corrigere denne Mistagelse udi Reigningen, i Henseende Rætten bør have Hans explication paa Reigningen, som af Møller er opsat, og S/igneu/r Kierulf at svare Hvad Han udi denne Sag kand have at indvende, des aarsag den indstæfnte Sag til førstkom/m/ende Som/m/er Ting bliver udsat, Da begge Parter uden videre advarsel haver at møde.

Niels Andersøn indre Hamre cont/ra Lars Sandahl
vide Prot. fol. 62

Ingen af Parterne mødte.

Schifte Brevet efter Ole Olsøn Haucheland dat/ert 12 Xbr A/nn/o 1737.

Ole Nielsøn Smøraas hafde ladet ind stæfne med Fire ugers varsel Peder Sandven til at anhøre Vidner om Een guld Ring hand, Peder Sandven haver taget af Citantens Boe, uden Citantens Villie Minde og tilladelse, da Skiftet blev holdet efter Ole Nielsøns S/a/l/ig/ Huustroe paa gaarden Smøraas der om at vidne er ind stæfnte Niels Halvorsøn Øvre Dyngeland og Lars Michelsøn Myrhdahl, tillige er ind stæfnt Peder Olsøn Sandven at Liide Dom fordi Han tog bem/el/te guld Ring og betale Processens omkostning,
Hvilket Kald og varsel Lænds manden Ole Larsøn Totland og Ole Knudsøn Riple ved Eed med op rakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Peder Olsøn Sandven for fire ugers Tiid,
Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, efter at trende gange

1738: 78

var Høyt raabt paa Peder Olsøn, Men Han ey mødte;
Det første Vidne Niels Halvorsøn Dyngeland frem stod aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og under sam/m/e Eed forklarede, at Da Skiftet blev holdet efter Citantens

Ole Nielsøns Huustroe, Lizbeth Michels Datter, fandtes der Een guld Ring udi Sterfboet, denne guld Ring blev lagt paa Bordet, Hvor Skifte Rætten blev holdet, og ved sam/m/e Ræt var Vidnet antagen, som vurderings Mand til at taxere Løsøret og andet gods samt Creatur Sterfboet tilhørende, og saae Vidnet at den ind stæfnte Peder Olsøn Sandven uden \Rætten eller/ Citantens Ole Nielsøns Minde og tilladelse tog den paa stæfnte Ring, som laae paa bordet og gik ud af Døren med \den/, Vidnet forklarede og at Han \har/ været udi ærinde for Citanten hos den indstæfnte Peder Olsøn Sandven for at Kræve bem/el/te Ring Han hafde taget, men Peder Olsøn Sandven var ey til stæde, der fore Vidnet bad Peder Olsøns Kone, som Han talede med, sige til sin Mand, Han skulle levere den om tvistede Ring fra sig igien til Citanten Ole Nielsøn, saa fremt Han ikke ville føre sig selv i fortræd og u-Lempe.

Det andet Vidne Lars Michelsøn Myrhdahl, frem stod aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og ud sagde at Han som før er meldt var med paa Skiftet efter Citantens Huustroe Lizbeth Michels Datter, som vurderings Mand og saae Vidnet alting passerte og blev giordt af Den indstæfnte Peder Olsøn Sandven ligesom nest forige Vidne Niels Halvorsøn Dyngeland haver ud sagt, Dette Vidne sagde og at have været med det første Vidne hos Peder Sanven, og da var Han ey Hiem/m/e men de talede som før er meldt med Hans Kone,

Ellers frem viiste Citanten Skifte brevet efter Hans S/a/l/ig/ Kone Datert 28 Maij Anno 1737. Hvor af paa pag/ina 2det seis at den paastæfnte Ring er vurderet og taxert for Tre Rixdaler,

Dernest gav Rætten følgende

Eragtning

Efter som Den ind stæfnte Peder Olsøn Sanven ey mødte saa gives Ham her ved af Rætten Lavdag at møde til Som/m/er Tinget udi dette aar, Denne foreleggelse haver Citanten selv med 4 ugers varsel at Lade forkynde for Peder Olsøn paa Hans Boepæl.

1738: 78b

Mons Gregusøn Hetlevig hafde ladet indstæfne Lars Kongshaun for Skiends ord, Dom at Liide og til at Høre Vidner Der om nemlig Salomon Halvorsøn Grimstad og Salamon Joensøn boende paa Hetlevig, Hvilke Vidner mødte og til stode Selv Lovlig at være stæfnede til at vidne,

Varsels Mændene Lars Michelsøn Myhrdahl og Niels Monsøn Bircheland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at de til dette Ting og stæd med mere end 14 Dages varsels hafde ind stæfnet Saa vel Lars I Kongshaun, som Vidnerne.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

Salamon Halvorsøn Grimstad aflagde sin Eed {og} med oprakte fingre efter Loven og under sam/m/e Eed vandt: at Han for ungefæhr Sex ugers Tiid var udi Hagelsund, og som Han udi sin Eenfoldighed sad der ved Bordet Hørte Han den ind stæfnte Lars udi Kongshaun sagde til Citanten Mons Gregusøn Hetlevig at Han var Een Landstryger, Hvor paa Mons Hetlevig strax Skiød Prov; Hvor paa Lars I Kongshaun til spurgte Mons Gregusøn om Han kunde negte at Han, Mons Gregusøn hafde kastet paa Hans Land, og om Han hafde givet noget for Han hafde kastet paa Hans Land, videre vidste dette Vidne ikke at sige.

Det andet Vidne Salomon Joensøn frem kom aflagde sin Eed med op rakte fingre efter Loven og under sam/m/e Eed forklarede lige som nest forige Vidne, undtagen dette Vidne og hørte at Lars I Kongshaun skiælde Citanten Mons Gregusøn Hetlevig baade I Stuen udi Haagelsund og I gaarden for Landstryger.

Før Vidnerne bleve tagne udi Eed lod Rætten 3de gange øydelig raabe paa Lars I Kongshaun, Men Hverken Han Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt.

Eragtning;

Den lovlig indstæfnte Lars udi Kongshaun, som ey i Dag haver mødt gives her ved af Rætten Laudag at møde til først kom/m/ende Som/m/er Ting, Denne foreleggelse haver Citanten selv at lade forkynde Lars udi Kongshaun ved tvende Mænd som her til Som/m/er Tinget bør møde og af hiemle foreleggelsen.

Udi Salomon Grimstads stæd sad Niels Nielsøn Øvre Dyngeland.

Formedelst ingen flere Sager vare ind stæfnte blev op læst

Restantzerne for denne Termin beløb sig hos Bønderne 326 Rd 5 mrk 14 sk og Hos Proprietarierne 317 Rd 12 sk.

Forgangne aars Restantzer beløb sig til 295 rd 4 mrk 14 [sk].

Gaarden Uneland sagde Almuen ey var forbedret.

I/n N/omine J/esu

Sartor.

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 12 Martij blev holdet Skatte og Sage Ting med Sartor Skibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Michel Andersøn Leerøen, 2. Mons Olsøn Leerøen, 3. Niels Nielsøn Strømme, 4. Hans Hansøn Algerøen, 5. Henrich Søre Biørøen,

1738: 79

6. Jens Nielsøn Strømme, 7. Michel Jensøn Algerøen, 8. Hans Olsøn Schoge tillige med Bøyde Lænds Manden

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve Ting lyste De Kongl/ig aller naadigste forordninger og andre Breve, som paa fol/io 77 ere extrahered.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Iver Nielsøn paa Tretten og Een Halv Mark Smør udi gaarden Sichenstadt Bergens Lectorat beneficert. dat/ert 24 Febr/uarij 1738. var hos Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Londeman til Mogens Nielsøn paa Tretten og Een Halv Mark Smør udi gaarden Sichenstad Bergens Lectorat benaadet. dat/ert 16de Febr/uarij 1738. Vedfulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Villum Ulvesøn Mit-Tvedt og Tørres Knudsøn Børnes paa Et Pund og Sexten Marker Fisk udi gaarden Nippen med underliggende Lam Holmen og andre Holmer til Jens Johannissøn, Dat/ert Bergen d/en 14 Decembr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Olsøn Søre Echerhofde til Anders Andersøn Morland paa 12 merker Smør og 6 merker Fisk udi gaarden Søre Echerhofde. Datert Schage d/en 12 Martij 1738.

Ass/esso/r Lausens Declaration, som paa Folio 31 findes extrahert, angaaende Silde Kast, sam/m/e var og nu under skreven af Frue Krags paa sin Mands vegne.

Bøxel Sæddel udgiven af Ivert Kortvedt, Engel Bildøen, Ole Eide paa egne og Christian Ornings vegne til Holjer Johansøn paa Et Pund Fisk udi Morland. Dat/ert Schouge d/en 12 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Endresøn Hamre til Niels Iversøn paa 27 merker Fisk udi gaarden Ham/m/ersland. Dat/ert Schouge d/en 12 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Landeraae og Rasmus Olsøn Vindenæs til Michel Olsøn paa Et Pund og 12 merker Fisk udi gaarden Vindenæs. Datert Schauge d/en 12 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Henrich Halvorsøn Søre Biørnøen til Jens Monsøn paa To Pund Fisk udi gaarden Mit Fielde. Dat/ert Schouge d/en 12 Martij 1738.

Den 13 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Søren Michelsøn og Mons Knudsøn begge boende paa Golten til Ole Grimsøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Mit-Tvedt. Dat/ert Schoge d/en 12 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Eide til Sin Søn Niels Olsøn paa Een Halv Vaag og Sex Marker Fisk udi gaarden Nor Eide. dat/ert Schoge d/en 12 Martij 1738.

Daniel Rafnsberg cont/ra Matthis Rasmusøn
vid: fol. 51 og 60.

Matthis Rasmusøn ved den ærlige Danne Mand Ole Eide Lod indlevere et Indlæg af 11 Martij hujus Anni, som for Rætten lydelig blev op læst.

Paa Citantens Daniel Rafnsbergs vegne mødte Procurator Johan Reus, som u-ventelig maa fornem/m/e, Hvor ledis Rætten fra Rættes dag til anden imodtager adskillige skriftlige Indlægger I Matthis Rasmusøns navn af uvedkom/m/ende og u-Autorizerede Personer, Hvilket Comparenten anseer at være stridende imod Loven og de Kongelige Forordninger, der aldelis ikke tillader nogen for nogen Mand uden vedbørlig bevilling og Authorization at gaae I Rætte, Hvor for Comparenten I Kraftigste Maader paastod at det indkomne Skrift ingenlunde, som noget Lov gyldigt Document bliver antageligt, og efterdi ind stæfnte Matthis Rasmusøn nu haver nødt lovlig varsel Lovdags frist og end ydermere Sagens opsættelse; og alt saadandt uagted ikke til denne Tiid frem kom/m/et med

1738: 79b

Mindste Reel Svar imod Søgningen i sig selv, saa vedblev bem/el/te Reus Hans seeniste Rættes dag giorde paa stand om Endelig Dom med Kraftigeste protestation imod ald u-forsvarlig ophold, Hvor om Han ellers refererede sig saa vel til Lovens pag/ina 45 Art/icul 24, som til forordningen af 19 August 1735, og efterdi bemeldte Matthis Rasmusøn haver foraarsaget nye bekostning til denne Reyse 2 ½ Miil for 2de Mænd 5 mrk item Comparentens Kost og Tæring her til Ting stædet i det Mindste for 2de Dager, Daglig 4 mrk foruden Hvad, som efter Hans forige Reigning er paagaaet, saa formodede Han, at desens bekostning tillige udi alt vorder Ham got giordt.

Der paa blev Kiendt, som følger

Dom

Efter som Den ind stæfnte Matthis Rasmusøn Hverken efter stæfne maal foreleggelse og bevilget opsættelse udi Sagen, endnu haver frem lagt det Ringeste til at af beviise den fordring med som Han af Citanten Daniel Raunsberg søgis for, saa til findes den ind stæfnte Matthis Rasmusøn at betale Citanten Daniel Rafnsberg De paa stæfnte 13 Rd 5 mrk og 10 sk, og udi Processens omkostning 4 Rd 3 mrk, mere omkostning kand Rætten med billighed ikke tillegge Citanten, i henseende denne Sag at paatale behøvede ikke; Procurator til, Men lige saa vel som Matthis Rasmusøn haver formaaet Een Ørlig boesadt Oedels Bunde til at frem legge sine Indlægger, lige saa vel kunde Citanten Daniel Rafnsberg faaet Een anden til at producere sin stæfning og foreleggelse, Da Sagen med støre Korthed maaskee hafde bleven tractert, over alt til holder forordninger af 19 Augusti 1735, at Procuratorene skal nyde fri fordringskab af den Part Ham forlange til Ting stædet, og det Høyste Salarium Procurator Reus udi denne Sag kand til kom/m/e efter aller Høyst bem/el/te Kongl/ig Forordning af 19 Augusti A/nn/o 1735 for 3de gange han haver været Her udi Rætten er 1 Rd Hvilken og er bereignet I for bem/el/te 4 Rd 3 mrk omkostninger, Hvad som Matthis Rasmusøn er til dømt at betale bør betalis 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfæhr efter Loven. 4 mrk 8 sk blev til Dom/m/er betalt.

Knud Thæle contra Ole Thæle
vide Protocollen Fol. 59.

Procurator Johan Reus mødte for Rætten og producerede Een foreleggelse som ey for De der udi Mentionerte var forkyndt, formedelst Lændsmanden ey Kunde Læse forelegget

1738: 80

Men ellers ud sagde Lænds Manden Simon Michelsøn Schoge og Mons Nielsøn Søre Fielde, at de hafde foreleggelsen beskreven med sig, da de varslede mundtlig Dem udi foreleggelsen nafn givne at møde til dette Ting, som er Tre uger siden, Hvor paa De begge aflagde Deris Eed med oprakte fingre efter Loven,

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst,

Der paa Procurator Reus paa Contra Citantens Knud Thæles vegne i Henseende til at Han nu først er bleven bekiendt giordt at det eene Vidne Hans Kaaresøn Thæle tilforn har af lagd sit vidnis byrd i denne Sag, men ikke til fulde er bleven qvæstionert om Sagens Egentlig beskaffenhed, til spurgte Vidnet bem/el/te Hans Kaaresøn om han ikke uden sin forhen af lagde Eed kand erindre, at Ole Nielsøn Thæle for nogen Tiid siden, da Vidnet og bem/el/te Ole Nielsøn med flere var udi Bergen, bar et støkke Tov med sig need I Baaden og om Vidnet veed, at Han af nogen der sam/m/e stæds enten fik eller kiøbte sam/m/e Tov, Hans Kaaresøn refererer sig til sit for hen Eedelig af lagde vidnis byrd.

Der nest frem stod indstæfnte Villum Ulvesøn Mit-Tvedt blev formanet om at vagte sig for Meen Eed der efter af lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde; at det er ungefæhr for 3 aar siden S/a/l/ig/ Ole Olsøn Mittvedt døde, Der paa til spurgte Procurator Reus efter stæfningens indhold, Hvad Han veed Ole Olsøn {Thæle} \Mittvedt/, før Han døde have talt om Ole Nielsøn Thæle angaaende det I stæfnemaalet om meldte Tou, som bem/el/te Ole Nielsøn skulle have faaet I Bergen? Vidnet haver ved Eed udsagt, at det er ungefæhr Tre aar siiden S/a/l/ig Ole Olesøn Mittvedt døde, der for Kand Rætten ikke holde det for Lovligt at Her vidnes skal paa Een Død Mands ord talt for saa mange aars Tiid.

Det andet vidne Rasmus Thomæsøn Mit-Tvedt af lagde sin Eed med oprakte Fingre at det er Tre uger efter Paasche ungefæhr Tre aar siden S/a/l/ig/ Ole Olsøn Mit-Tvedt Døde. Der for Rætten holdt sig til sit nylig gifne Interlocutorium.

Det 3die vidne Jacob Tørresøn Thæle frem kom af lagde sin Eed med op rakte fingre efter Loven og ud sagde: Procurator Reus tilspurgte Vidnet: 1mo om Han ikke kand erindre sig at der for nogen Tiid siden paa gaarden Sollesvig hos Matthis Rasmusøn sam/m/e stæds blev spurgt efter Een Kniv, som Matthis Rasmusøn skulle være fra kom/m/et, og om ikke baade Vidnet og {de} flere med Ham sam/m/e Tiid værende lige som blev Mist

1738: 80b

Tænkt for sam/m/e Kniv. 2do Om ikke Ole Nielsøn Thæle I Særdelished af Matthis Rasmusøn eller andre paa gaarden Sollesvig blev tilspurgt, om Han ikke vidste af bem/el/te Kniv, og om bem/el/te Ole Nielsøn ikke negtede, at have staalet (taget?) sam/m/e Kniv. 3tio Om Vidnet ikke kand erindre sig at Ole Nielsøns Kiiste eller Bom/m/e blev op luken, enten af Ole Nielsøn selv eller andre, Og der udi befunden Een Kniv, som ermeldte Matthis Rasmusøn skulle være fra kom/m/en og var til hørende?

Eftersom i disse qvæstioner nævnes Matthis Rasmusøns navn, som ikke er stæfnet udi denne Sag, og Loven ikke tillader at føre Vidner om andet eller nogen passagie, som Hos Een Mand er Annuicert(?) (Kan vera av eng: announce = forkynne, melde, kunngjøre), uden den gierningen er for høvet imod lovlig til veder mæle er indkaldet; Qvæstionerne hen sigter og til at \der ved kunde saavit/ Reyses Sag imod Ole Thæle af Matthis Rasmusøn og saaledis ud-matte Og indvikle Ole Thæle udi Een Proces efter anden; alt saa fandt Rætten for at Hem/m/e ald vidløftighed at forandre Qvæstionerne af Procurator Reus Formerte: saaledis som følger. 1. Om Vidnet veed at Ole Nielsøn Thæle haver paa Sollesvigen staalet (taget?) nogen Kniv,? Hvor til svarede ney dette Vidne. 2. om udi Ole Thæles Kiiste eller Bom/m/e fandtes Een Kniv, som Manden paa Sollesvig var til hørende? der til svarede Vidnet at Ole Thæle fik sig Mad, og efter at Han hafde lagd den overbleven Mad need udi sin Bom/m/e eller Kiiste blev Mandens Kniv paa Sollesvig savnede, da der om den blev spurgt, saae Ole Thæle I Sin Kiiste Hvor Han hafde lagd sin mad I, og fandt der Kniven, Hvilken Han levere godvillig igien til Manden, saa som den der I af vanvare kunde være Kom/m/en ved det Han lagde \ned/ sin Mad, og Manden paa Sollesvig var nemlig(?) I alle Maader med Ole Thæle. Paa Spørgsmaal af Reus, som var saaledes \om/ ikke Ole Thæle negtede Kniven da der første om den blev spurgt? Hvor til Vidnet svarede ia: Videre spurgte Reus Hvem der var nerværende, da Kiisten blev aabnet og Hvem der begierte Kiisten at aabnes. Vidnet refererede sig til sit Svar paa forige Qvæstion at Ole Thæle Lugte godvillig sin Kiiste op og De

1738: 81

til stæde værende bad Ham eftersee om Kniv ey var kom/m/en I Hans Bom/m/e, og vare ey flere nerværende med Matthis Rasmusøn, Hans Kone Børn, Vidnet og sin Søn, som ligeledis skal Vidne, samt Ole Thæle,

Johannes Jacobsøn Thæle fremkom af lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde under sam/m/e Eed - Ligesom Hans Fader undtagen at Kniven blev af Ole Thæle ført til Bergen udi hans Bom/m/e, og der De Kom/m/e fra Bergen Spurgte Matthis Rasmusøn om Kniven, Hvor paa Ole Thæle gik ned i Baaden tog sin Bom/m/e op veed Lys og fandt saa der i Kniven, Hvilken Han leverte til Matthis Rasmusøn igien og var alting venlig og Kierlig imellem Matthis Rasmusøn og Ole Thæle.

Procurator Johan Reus der paa for ikke at giøre Sagen mere vidtløftig giorde for Contra Citanten Knud Thæle denne forestillelse og I Rætte sættelse: at eftersom Hovet Citanten Ole Nielsøn Thæle har først begyndt at reyse Sag og sigtelse imod Contra Citanten uden at have ved de førte vidners forklaringer med Een stemmige vidner samme beviist, Hvor imod Contra

Citanten ikke, som at beskylde hovet Citanten for noget utilbørligt, saa som Han erkiender Han Ole Nielsøn Hovet Citanten Ole Nielsøn for alt erligt og skikeligt, Har været beføyet at tage til forsvar ligesom Han og med de tvende Vidner Jacob Tørresøn og Johannes Jacobsøn fuld stændigt haver got giort at Ole Nielsøn er kom/m/en til Contra Citanten Knud Thæle og Virkelig tillagd Ham den beskylding at Han mindes, som Een Skielm, som Han var til; alt saa paa stod Comparenten at bem/el/te Ole Nielsøn Thæle ved Dom vorder tilfunden at giøre Knud Thæle Een Søm/m/elig erklæring for Rætten for sam/m/e Ham tillagde u-bevislige beskylding og tillige at bøde noget efter sin Formue til de fattige I anleedning af Lovens 6 B/og 21 C/apitul A/rticul 4 og endelig efter forordningen at bøde som En temere Litigane, samt at erstatte Contra Citanten de Ham paa førte bekostninger I det mindste med Sex Rixdaler Hvor om alt Han under Alle Lovlige forbeholdenheder imod Hvis Hovet Citanten skulle videre ville incedere, Een Ræt viis og forsvarlig Dom var begierende.

Ole Thæle svarede, at efter som Han er beskyldt for Tyverie uden aarsag, saa paastaaer Han Dom efter Loven over Knud Thæle og Hans Procurator.

Procurator Reus sagde at Ole ikke sagde, at Han paa [stod]

1738: 81b

Dom efter Loven over Knud og Hans Procurator Hvor paa Dom/m/eren spurgte Lau-Rættet om ikke Ole Tæle sagde Han paastod Dom over Knud Tæle og Hans Procurator, Hvor til de svare alle ia,

Procurator Reus forlangede I andleedning til den uventelig Protocollation at Sagen maatte blive *udsagd (udsadt) til først holdende Som/m/er Ting, da Han I alt Skriftlig vil frem føre sin explication og forestillelse imod ald Hvis Sagen Hans Principal og Ham selv kan være angaaende,

Der paa gav Rætten følgende Kiennelse,

[Afsagt]

Procurator Reus og Citanten Ole Thæle haver begge paa staaet Dom, der for kand den begierte anstand ikke bevilges, Men efter Maaltid skal blive dømt udi Sagen.

S/igneu/r Henrich Bruus mødte for Rætten og producerede Een stæfning af Dato Bergen d/en 12 Febr/uarij 1738, som for retten lydeligen blev oplæst, Hvor ved Han vil indløse sin Odels gaard Søre Toft, udi Sam/m/e stæfning var ind varslet De nu værende Eyere til gaarden Søre Toft Ole Salomonsøn, Johannes Niels Olsøn og Peder Hamre,

Opsidderne og Eyerne til gaarden Søre Toft mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnede,

Der nest frem lagde Citanten Een tilstaaelse paa odels Rætten under skreven af S/igneu/r Sander Helt og Jan Hansøn Barch (Banch).

Men eftersom Denne stæfning ey saaledis er indrettet som Loven befaler odels stæfninger skal indrettes, og tydelig Dictert, naar udi slige Sager \skall/ stæfnes, til Hvad tiid og paa Hvad stæd, alt saa kan Rætten tvert imod Lovens Bydende pag/ina 765 Art/icul 10 ikke under staae sig paa dette stæd og Ting at antage denne stæfning for gyldig. Men Hen viser Citanten efter for berørte Lovens Art/icul til Lov formelig stæfne maal, stæfning og tilstaaelse blev Citanten paa skreven til bage levert.

Der efter blev Dom afsagt udi Sagen indstæfnt af Ole Nielsøn imod Knud Larsøn, Men saa som Lau-Rætten og Dom/m/eren ey kunde være allene til at Conferere om Dom/m/en blev afsigten af Lau-Rætten forseylet og her efter skal blive indført,

Restantzerne for Denne Termin lod Fogeden udi Min fra værelse, da ieg Conciperede Dom/m/en op læse,

Saa Snart Soren skriveren fik Lau Ræts Mændene allene for sig selv blev hans Concept for Lau-Ræts Mændene oplæst, Hvilken da Han fornam Lau Ræts

1738: 82

mændene bifald, blev den for Rætten lydeligen op læst udi Citantens Ole Nielsøns nerværelse, Knud Larsøn blev der skiket Bud efter, men kom ey ----- NB See Dom/m/en Fol/io 95 --

Og efter som Fogeden op hævede Rætten, da Han dog vidste at ieg som Soren skriver var occupert med Een Dom at forfatte imellem Ole Nielsøn og Knud Larsøn paa Thæle, reserverer Sorenskriveren sig sin paa-anke der imod paa behørige stæder.

I/n N/omine J/esu

Herløe

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt at aar 1738 d/en 14 Martij blev holdet Vaar Ting paa gaarden Frechau for Herløe Skibbreds Almue, nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Paul Andersøn Toft, 2. Jan Rasmusøn Rong, 3. Jacob Monsøn Toft, 4. Niels Jacobsøn Rong, 5. Ole Rasmusøn Søre Sæle, 6. Peder Michelsøn Blom, 7. Niels Aamunsøn Dahle, 8. Ole Monsøn Tos\tens/vig. tillige med Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt,

Hvor da først blev oplæst Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger og andre breve som paa Folio 77 ere extraherede - dernest

Justitz Raad og Præsident Krogs Declaration angaaende Silde Kast under Hans Land. dat/ert Hopsgaard d/en 14 Martij 1738.

Justitz Raad og Præsident Christian Krogs obligation paa Capital 400 Rd Courant udgiven til S/a/l/ig/ Bischop Clemet Smit, Hvilken efter Tolders Ebbels paateigning Ham skal være transportert og efter Her/r Raadmands Christian Montagnes paateigning haver S/igneu/r Jan von der Velde betalt sam/m/e obligation til Ham paa Creditors vegne Med(?) Capital 400 Rd, Hvorfore han haver qvitteret paa Tolder Ebbels vegne d/en 19 Febr/uarij A/nn/o 1738. Der fore bem/el/te obligation bliver annullert.

Schifte brevet efter S/a/l/ig/ Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm. Datert 2 Decembr/is 1737 - udi Bergen.

Obligation udgiven af Ingebor Maria Knagenhielm til S/igneu/r Jan von der Velde paa 2400 Rd; Hvor fore er pandt sat gaarden Hop med gaarden Asch og andre under liggende gaarder. dat/ert Bergen d/en 18 Decembr/is A/nn/o 1737.

Contract udgiven af S/igneu/r Herman Stal og S/igneu/r Daniel Morup angaaende Blumvaagen. Dat/ert Bergen d/en 24 April 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Olsøn paa Een Løb Smør, udi gaarden Iden med de der til hørende Huuser til *Nels Colbensøn Datert Iden d/en 10 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Larsøn og Knud Larsøn til Lars Hansøn paa Et Pund 4 4/5 merker Smør udi gaarden Landsvig. Dat/ert Frechau d/en 14 Martij 1738.

Bøxel Sædel udgiven af Diderich Haslop til Simon Jonsøn paa ½ Løb Smør 1 ½ {Tønde} \Mæle/ Malt og ½ Faaer udi gaarden indre Bragstad. Dat/ert Bergen d/en 6 Sept/embris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Jørgen Veinvich til Niels Larsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Florvaag. dat/ert Bergen d/en 1 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Proust Tanche til Niels Iversøn paa Et Pund Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Hopland Dat/ert Bergen d/en 12 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Niels Olsøn paa Et Pund og 6 merker {Smør} Fisk og 6 Kander Malt udi gaarden Søre Sæle Dat/ert Herløe gaard d/en 1 Martij 1738. Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Johan Lausøn Ass/esso/r til Mons Magnesøn paa 9 merker Smør 4 ½ Kande Malt udi gaarden Huusebøe. Datert Herløe gaard d/en 3 Martij A/nn/o 1738. Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Jacob Monsøn paa Een Jorde part Davøen Kaldet. Dat/ert Herløe gaard d/en 13de Januarij A/nn/o 1738 - revers var ved.

Den 15 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Michel Olsøn Qvalem og Matthis Olsøn {Rong} Oen til Ole Clemetsøn Rong paa 12 merker Fisk udi gaarden Rong. Dat/ert Frechau d/en 14 Martij 1738.

1738: 82b

Schiøde udgivet af Michel Olsøn Qvalem og Matthis Olsøn {Qvalem} Ohen paa 6 merker {Smør} Fisk udi gaarden Rong. Datert Frechau d/en 14 Martij A/nn/o 1738.

Fuldmagt udgiven af S/igneu/r Herman Stahl til Daniel Morup til at oppebære Lands Laad af ald Fisk og Sild, som kastes for Hans, Stals, land ved gaarden Nesse, Landskyld, Tredie Tage, fløtning og arbeyds penge efter Loven, som resten af gaarden Nesse eller (ellers?) her efter skal betalis, saa længe S/igneu/r Morup haver Blom Vaagen under forpagtning Dat/ert Berg/en d/en 9 Januarij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad og Preesident Krag til Hans Siursøn paa 9 mrk Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Kiergaard paa Aschøen. Datert Hops gaard d/en 8de Januarij A/nn/o 1738. vedfulgte Revers.

Ass/esso/r Johan Lausøn Contra Eendel af Almuen der søger Herløe Kirche, Citantens Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn frem stillede sig for Rætten og paa stod Dom udi Sagen, men som Han ey frem viser her udi Retten noget beviis fra Citanten Ass/esso/r

Lausøn Selv om nogen af De ind stæfnte haver forliigt sig eller ey med Ass/esso/r Lausøn om de omkostninger De ved sidste Ræt nerværende Almue hørdt at Ass/esso/r Lausøn paa stod, og De da nerværende Almue lovede at betale i Mindelighed, saa udsættes Sagen til neste Som/m/er Ting, da Citanten haver at indgive Hvor de haver betalt og Hvor de rester, om sam/m/e haver Citanten Specifice Rætten at *Nolificere, Hvor ved Sagen til Sam/m/e Tinget beroe.

Odels Lysning til gaarden Rong lod Ole Clemetsøn Rong læse, Datert 14 Martij A/nn/o 1738 paa Ting stædet Frechau.

Daniel Morup contra Johannes og Rasmus paa gaarden Oen.
vide Prot., 64:

Og mødte i Dag Citanten Daniel Morup Selv tillige med sin Procurator Hans Ottesøn producerende Een foreleggelse.

De indstæfnte Johannes Knudsøn og Rasmus Monsøn mødte for Rætten og til stod lovlig til dette Ting at være fore lagd, Dernest forklarede de indstæfnte Johan/n/es og Rasmus Oen at de haver kastet saa vel udi aaret 1736, som 1737 under Nesse Land og Haver betalt stedse Lands Laad til opsidderne paa gaarden Nesse af den *dræt (drott/avdrott) De tilkom at svare Lands Laad af.

Dernest erklærede Citanten Morup at Lands Laaden for nest forbie gangne aar A/nn/o 1737 var Ham af Ohne Mændene betalt, Hvor fore den prætention udi stæfne maalet fra faldes; Men for saa vidt der af de ind stæfnte er bleven fisket udi aaret 1736, og Hvad Penge der for er kom/m/en, der om paastod Han følgelig stæfne maalet Ole Nesses Eedelig forklaring, som den der pengene har oppe baaret og incassert for Heele Fangsten.

Ohen Mændene udsagde, at den Tiid de betalte Lands Laaden udi aaret 1736 {tog} til Nesse Mændene, sagde Opsidderne paa Nesse, de vilde være Dem ansvarlig for paakomen prætention.

Der nest erklærede samtlig Opsidderne paa gaarden

1738: 83

Oen, som vare tilstæde paa egne og fraværendes vegne, nemlig, Rasmus Monsøn, Johannes Knudsøn, Michel Joensøn, Ole Villumsøn, Matthis Olsøn, og Michel Rasmusøn samt Jacob Rasmusøn og opsidderne paa Nesse Ole Johansøn, Diderich Michelsøn, Johannes Nielsøn og Gutorm Simonsøn at de samtlig Een for alle og alle for Een for at forekom/m/e Proces og videre vidtløftighed til bød sig at betale til Citanten Daniel Morup udi Lands Laad for aar 1736 I alt med omkostningerne Atten Rixdaler, inden først kom/m/ende S/anc/te Hans Dag udi dette Aar, Hvor ved ald Dispute denne paastæfnte Sag angaaende skal være aldeelis ophævet;

S/igneu/r Ottesøn paa Morups vegne, sagde: at endskiøndt Han neppe kand forsvare, det giorde tilbud, saa vel i henseende til at det ey er til strækelig til den af Morup paa stæfnte Lands Laad, saa som Han er bekiendt, at De indstæfnte og Med-Interesserte for bem/el/te aar 1736 for Herman Stals Land har fanget Een støre qvantitet af Sild, end som denne til budne Lands Laad kand vorde til strækelig, som og i Henseende til Han taber alle sine omkostninger, saa dog for at Construere Freed og Eenighed vil han med det giorde tilbud acqviescere, i forhaabning at de her efter skal finde sig villigere, at betale Hvad de med Rætte bør,

Hvilken foreening Han begierede beskreven og der til leverede til stemplet Papier 24 sk, Hvor med alle Parter vare fornøyede og der paa blev Sagen op hævet.

Odels lysning til gaarden Tosvigen af Ole Monsøn. Datert Frechau d/en 14 Martij A/nn/o 1738.

*Rasmusøn (Rasmus) Aamundsøn Tosche contra Gudmund, Rasmus og Johannes ibiden.
vid fol: 64

Og mødte Citanten Selv frem stillende Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Espetvedt, som ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at have til dette Ting paa Citantens vegne lovlydig indstæfnt for[n]æfnte Trende paa gaarden Tosche,

De indstæfnte mødte for Rætten og gav til kiende at de haver Contra stæfnet I denne Sag, og frem stillede 2de Mænd Halvor Olsøn Tosche og Knud Michelsøn Tosche som sagde at de med 14 Dags varsel hafde ind stæfnet contra paa Rasmus Knudsøns vegne Gudmund Michelsøns og Johannes Christiansøns vegne alle paa gaarden Tosche, Hovet Citanten Rasmus Aamundsøn fordi Han haver selv været med at udtage den af Ham paa stæfnte Qværn og igien lagd den nye,

Hvilket kald og varsel fornæfnte Halvor Olsøn og Knud Michelsøn veed Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede.

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Efter som Citanten Rasmus{øn} \Aamunsøn/ siger udi sin stæfning at Contra Citanterne haver udkast Een Qværn af Hans Qværne Huus og Contra Citanterne siger Citanten selv haver været med baade at udtage den gamle qværn og indlegge den nye, alt saa Haver Citanten Rasmus Aamundsøn at beviise sit foregivende til neste Som/m/er ting at Contra Citanterne uden Hans villie og Minde haver udkastet Hans Qværn og Contra Citanterne ligeledis at beviise, Citanten Rasmus Aamundsøn haver været med at ud tage den gamle og indlegge den nye Qværn. Thi beroer Sagen til neste Ting,

1738: 83b

Joen Hegøen contra Thomas Olsøn
vid: Prot. fol 64

Og mødte Citanten selv sigende at Han var forliigt med den indstæfnte om de laante Penge 2 Rd 2 mrk og Huusene, Men Broen ere ey forliigt om, alt saa bort falder dette stæfne maal, og skulle Citanten have nogen Prætention paa den Mentionerte Broe hen viises han til Aastæden der sin paa stand at proseqvere.

Frue Justitz [Raad] Krags Ingeborre Marie Knagenhielm og Ass/esso/r Johan Lausøn hafde ladet indstæfne Opsidderne paa Davanger Aschild Nielsøn Johannes, Niels og Anders formedelst de *3 i Mindelighed haver villet betale Lands Laad, som De af Knapschougs Opsiddere udi nest afvigte Aar haver oppe baaret og efter deris egen til staaelse skal være 20 Rd \og omkostninger/,

Og Mødte paa Citanternes vegne S/igneu/r Zacharias Fæster og frem stillede tvende stæfne Vidner Johannes Larsøn værende paa gaarden Hop, og Niels Knudsøn Lie, som ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at de med 14 Dages varsel haver til dette Ting ind stæfnet fornæfnte opsiddere paa gaarden Davanger.

Den ind stæfnte mødte ikke ved paaraab.

Afsigt

Efter som opsidderne paa gaarden Davanger {ey} Aschild, Johannes, Niels og Anders ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges de af Rætten at møde til neste Som/m/er Ting, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Denne Termins Restantzer blev op læst og forseylet beløbende sig til efter Fogedens antegnelse til 253 Rd 5 mrk 2 sk.
Forbigangen aars restantzer blev op læst og beløb sig til 78 Rd 4 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu
Alenfit

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 16 Martij blev holdet Vaar Ting paa giæst giver stædet udi Alverstrømmen, Hvilket Tings beram/m/else Fogeden Andreas Jesen Mig Sorenskriver først gav til kiende d/en 15 hujus nest afvigt, da Han dog først ved Een Designation mig af tilsendt, hafde beramet dette Ting og alle de andre nest efter var Leeden hafde at disse Ting først skulle holdes efter Paaske, der fore Hvad Breve som skulde publiceris ieg ey vidst at tage med, der fore de ey paa dette Ting kand blive publicered.
Ved Rætten var Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Knud Knudsøn indre Fosse, 2. Knud Simonsøn indre Fosse, 3. Johannes Johannessøn Yttre Fosse, 4. Ole Nielsøn Sælevold, 5. Aschild Magnesøn Mundahl, 6. Børge Halvorsøn Lechnæs, 7. Ole Olsøn Hausdahl, 8. Ole Johansøn Alvor,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev Ting lyste de forordninger og andre Breve som paa fol/io 77 ere Extraherede.

Fogeden Andreas Jesen contra Delinqventerne Niels Nielsøn Sættre og Martte Ols Datter
vid Protoc fol: 75

Hvor da fremstod Lars Lechnæs som af Fogeden var udnefnt til at forsvare Delinqventerne og Sagde at Han ey forstod at gaae I Rætte og refererte sig til sin forhen

1738: 84

udi Protocollen giorde erklæring,
Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som Lars Læchnæs Selv siger at Han ey forstaar i Rætte at gaae for Delinqventerne, saa kand ingen Ræt imponere Ham til at paatage sig noget, Han selv declarere at være ukyndig udi, der for befries fra Rætter gangen for delinqventerne.

Der paa forlangede Fogeden uden forsvar at delinqventerne maatte tages udi Examination. Og blev da først frem stillet Delinqventen
Niels Nielsøn Sætre, som paa Spørgsmaal svarede, at Han, Gudbædre desvære hafde besvangret sin Kones Søster Marette Ols Datter, og sagde at Han haver været udi Egteskab med sin Kone Britte Ols Datt/er Halv andet Aar, og det barn Han udi Løsagtighed haver aulet med sin Kones Søster er et Drenge Barn.
Dernest frem kom Delinqventen Maritte Ols Datter og til stod for Rætten at Hun af sin Søsters Mand Niels Nielsøn Sætre og ingen anden Mands Person er bleven besvangret og udi Løsagtighed med Han haver aulet Et Drenge Barn, som blev døbt strax efter fødselen af Prosten til Ham/m/ers Præste gield, og kaldet Ole, og da Hun føde Barnet var Stue granderne *\uden/ til stæde nemlig Hendes Eegen Søster og Aschild Sætres Kone, forklarde og at Hun ey hafde sagdt nogen Hun lavede til Barsel, efter som Hun var *u-uge (unge?) og uforstandig og vidste det ikke Selv.

Efter at Delinqventerne leedige og løse for Rætten hafde giordt Deris bekiendelse, sam/m/e for Dem og lydelig blev for Rætten oplæst, lod Rætten Vidnerne indkalde, oplæste Eedens forklaring for Dem af Lov bogen og giorde formaning til Dem om at vagte sig for Meen Eed. Der paa frem stod det først Vidne

Ole Johannissøn Halsteendahl aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han er vidende Delinqventens Niels Nielsøn Setres Kone Britte Ols Datter og den Han haver besvangret Maritte Ols Datter er Kiødelige Søskende, Deris Fader var Ole Sættre, som for nogle Aars Tiid er død og Deris Moders navn var Siri, som døde udi Hospitalet I Bergen;

Det andet vidne Halsteen Iversøn Sætre frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde ligesom forige Vidne, at Niels Nielsøn Sætres Kone Britte Ols Datter og det qvinde Menniske Niels Nielsøn Sætre haver besvangret Maritte Ols Datter ere Kiødelige Søstre, Deris Faders navn var Ole boende paa gaarden Sætre og Deris Moders navn var Siri, som døde udi Hospitalet i Bergen.

Det 3die Vidne

1738: 84b

Aschild Iversøn Sætre blev frem kaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde lige som nest forige Vidner uden Ringeste forandring angaaende Britte Ols Dtr Niels Nielsøn Sætres Delinqvents Hustroe og Delinqventen Maritte Ols Datter, som Niels haver besvangret, at de ere Kiødelige Søstre.

Maritte Niels Datter Sætre nest forige Vidnes Hustroe frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Delinqventen Maritte Ols Datter og Delinqventens Niels Sætres Egte vied Hustroe Britte Ols Datter ere Kiødelige Søstre, Deris Faders navn var Ole og Moderns Siri Hvilken døde udi Hospitalet, ydermere forklarede dette Vidne at om Høyeste Nat, som Hun laae Hos sin Mand hørte Hun et Børn græde, Hvor paa Vidnet raabte paa sin Naboes Delinqventens Niels Sætres Kone, spørgende Hende Hvad det var, Men Som Niels Delinqventens Kone Sov, fik \da/ ey af Hende noget svar, der efter hørte Vidnet, som sad I Sæng endnu Een gang Et Børn græde, Hvor paa Vidnet af Søfne opvækkede sin Mand, sigende til Ham her er ikke skikkelig I Stuen, der paa Klæde Vidnet sig paa, stod op og tænte lius, kom saa til Bordet, Hvor Delinqventen Maritte Ols Datter laae, som sagde til Vidnet, Du lyer Kom/m/e til Mig, Vidnet svarede Delinqventen Maritte Ols Datter, det er nu tiid at kom/m/e til Dig, Der til og kom Vidnets Mand Aschild Iversøn tog lyset fra Vidnet, Hvor paa Vidnet tog Barnet, som var løst fra Maritte Ols Datter, og raabte paa Delinqventens Maritte Ols Datters Søster, som strax der til kom, ellers forklarede Vidnet at \der/ Hun først kom til Maritte Ols Dtr Sagde Hun: nu er ieg klar; og bad Dem de ey skulde brye Hende, Men da Vidnet spurgte Hende, Hvo Barne Fader var, svarede Maritte Ols Datter strax at Delinqventen Niels Nielsøn Sætre var Hendes Barne Fader, og Barnet Maritte Ols Datter føde var et Drenge Barn, som Dagen efter blev døbt og Kaldet Ole.

Dernest frem kom Delinqventens Niels Nielsøns Hustroe

1738: 85

Britte Ols Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, blev der paa formanet /: om endskiøndt det var Hendis Mand Hun skulle vidne imod :/ Hun dog skulle sige sin Sanhed og tage sin Sahlighed udi agt. Der paa Hun udsagde: at Delinqventen Maritte Ols Datter er Hendes Kiødelige Søster, Deris Fader var Ole Sætre, Og Deris Moder Siri Knuds Datter, Denne døde udi Hospitalet og Han paa gaarden Sættre, videre forklarede Vidnet at Hendes Søster Delinqventen Maritte Ols [Datter] ikke hafde sagd Vidnet, at Hun lavede til

Barsel, ved Vidnets mand, ey heller hafde Vidnets Mand Niels Sætre aabenbaret Det for Vidnet, Thi det første Vidnet fik det at vide, var da Hendes Gran Kone Maritte Niels Datter, som nest for hen Vidnet haver, raabte paa dette Vidne og bad Hende Kom/m/e til Bordet, Hvor Delinqventen Vidnes Søster Maritte Ols Datter laae, som og skeed, og saae Vidnet da det Barn Hendis Søster Delinqventen Maritte Ols Datter hafde fød, Hvilket var Een Dreng, til Hvilken at være Fader, sagde Delinqventen Maritte Ols Datter, Vidnes Britte Ols Datters egte Viet Mand Niels Nielsøn Sætre, ydermere forklarede Vidnet at Hun saae vel Hendes Søster Delinqventen Maritte Ols Datter blev Tyk, Hvor paa Vidnet Spurgte Hende der om. Der til Delinqventen Maritte Ols Datter svarede ney, det var Hendis egen Natur, Barnet som Maritte Ols Datter Delinqventen hafde fød, blev dagen der efter døbt og Kaldet Ole, som skeede af Præsten til Hammers Præste gield,

Der paa gaf Rætten følgende

Afsigt

Efter som Fogeden Andreas Jesen ikke haver til kiende givet Mig, som Sorenskriver at Tingene vare forandrede, før i Løverdags langt ude paa efter Middagen, Hvorudover ieg Hverken Haver Documenterne med Mig, som til denne Sag hen hører, ey heller til de Documenter som Mig udi Bergen til publication vare over andtvordede, Thi efter den første Ting Liste Fogeden Mig haver levert, skulle *Tingene (Tinget) for dette Alenfits Skibred først Holdes d/en 14 og 15 April efter Paaske først kom/m/ende der for ieg ey paa disse Tinge, som nu efter den sidste Liste skal holdes og Continueris haver taget Documenterne med Mig Der til hører, Delinqventerne \iche/ ey heller haver noget forsvar, som Forordningen af 19 Augusti A/nn/o *1738 (1735) befaler, der bør ordineris.

1738: 85b

Dette er og Een Sag som hensigter Livet at paa gielde, Hvilken ikke Alleniste først til Lau tinget skal her efter paa kiendes, Men end og baade Lautings Dom/m/en og Hiem Tings Dom skal til det Kongl/ig Cancellie ned sendis til Videre over veyelse i fald Delinqventerne med Lau tings Dom/m/en ey skulle finde sig fornøyet eller noget imod begge Dom/m/ene kunde have at paa-anke, alt saa Kand ikke nogen Mig imponere at Døm/m/e før ieg haver efterseet De Documenter, som formedelst Foget Jesen Mig saa silde haver givet Tingenes forandring tilkiende nemlig d/en 15 Martij sidst afvigte, som er ikke fuld To Dage siden, ligger udi Mit Logemente i Bergen, Hvor af ieg bør erfahre om alle Formalia {....} observerte \ere/, Hvor fore Fogeden Jesen med Continuation stæfning til Doms lidelse haver at ind stæfne begge Delinqventerne {til Doms liidelse}, nemlig Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Dttr til Den 10 April førstkom/m/ende udi Dette Aar, og Determineris Rætten efter den Kongl/ig Forordning af 19 Augusti A/nn/o 1735 at holdes paa det ordinaire Ting stæd for Alenfits Skibreds Almue udi Qvams vaagen, Almuen bliver her ved af Dom/m/eren Notificert, det {ikke} for Hans skyld Hverken haver paa bem/el/te stæd Qvams Vaagen at forskaffe Mad eller Drikende Vahre, Thi der med vil Dom/m/eren, alt for ikke at føre aldmuen udi omkostning, sig selv med forsiufne. til Sam/m/e Tiid bør Delinqventerne og have Een Mand, som efter forordningen af 19 Aug/usti 1735 kand indføris til at være forsvar for dem at tale om noget til Deris befrielse kand udfindes. I lige maade til holdes den nu værende Lau ræt alle aatte paa bem/el/te Ting stæd at møde som Loven befaler.

Bøxel Sæddel udgiven af Cancellie Raad Hans Knagenhielm til Hans Thomæsøn paa 1 Pund 12 merker Smør Een Halv Tønde Malt udi gaarden Indre Giervigen Datert Bergen d/en 27de No/vem/br/is/ 1737.

Schiøde udgivet af Rasmus Monsøn til Ole Olsøn Schaar paa Een Halv Løb Smør 4 ½ merker S/mør udi Nordre Titland Dat/ert Alverstrømmen d/en 17 Martij A/nn/o 1738.

Schiøde udgivet af Kaare Rasmusøn Klevedahl til Størch Johansøn Tvedten paa Een Halv Løb Smør og {ef} et Faar udi gaarden Klevedahl. Datert Bergen d/en 22 Januarij 1735.

1738: 86

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Rector Steens vegne til Haaver Haaversøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Beraas, Datert Hammers Præste gaard d/en 15 Febr/uarij 1738. ved fulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Larsøn Bragstad til vitterlighed under skreven af Lars Nielsøn Bragstad og Aschil Mundahl paa 18 merker Smør og 9 kander Malt udi gaarden Sætre. datert Alvestrømmen d/en 17 Martij A/nn/o 1738 til Lars Olsøn Odderaas.

Den 18 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen til Rasmus Johansøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Fiske Sætter, Hvilken part er af Frue Svanhielms Seqvestrerte Gods. Med Condition 1mo uden Bøxel eftersom ingen Huuse er paa gaarden uden Een Lade vurderet for 7 Rd. 2do at beholde den udi 4re Aar fri for Landskyld og 3die Aars Tage samt Fløtning P/enge Odel og Rostieniste Skatten undtagen, 3tio skal Han udi bem/el/te 4re Aar, som tager sin begyndelse fra nye Aar 1737. og Continuerer til Aars dagen 1740. 4to der efter erlegger Han alle Kongl/ige Contributioner, og til den som bliver Eyer af Godset Landskyld og Aarlig samt tredie aars Tage. datert Alverstrøm/m/en d/en 17 Martij A/nn/o 1738.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte eller nogen ved paaraab kom udi Rætte blev
Denne Termins Restantzer oplæste, som beløb sig til 259 rd 10 sk.
Forige aars restantz beløb sig til 30 - 5 - 14.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Radøe.

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt at aar 1738 d/en 18 Martij blev holdet Vaar Ting for Radøe Skibreds Almue paa giæst giver stædet udi Alverstrøm/m/en nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Rognil Einertsøn Sletten, 2. Peder Larsøn Sletten, 3. Halvor Johannissøn Qvidsteen, 4. Thomas Jacobsøn Bircheland, 5. Anders Johansøn Bircheland, 6. Rasmus Knudsøn Noranger, 7. Anders *Joen Vetthaas, 8. Michel Gundersøn Tolleshau tillige med Lænds Manden Niels Sæbøe,

Hvor da efter at Reetten var sat, blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Majestets Forordninger og andre Breve, som paa fol/io 77 findes extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Aamund Johannissøn paa 12 merker Smør og 8 Kander Malt udi gaarden Bøe. Datert Bergen d/en 8 Febr/uarij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Brynil Ehlers til Siur Knudsøn udi gaarden Dahlan paa 32 ¼ merker Smør udi gaarden Dahlan. Dat/ert Viching Vaag d/en 18 Febr/uarij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Sivert Hansøn Taule paa Fiire skilling Jord udi gaarden Ud-Sylte beneficert Mangers Præst. Dat/ert Mangers Præste gaard d/en 17 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Gregorius Udsylte paa Fiire skilling Jord udi gaarden Udsylte. Mangers Præst beneficert. Dat/ert Mang/ers Præste gaard d/en 12 Febr/uarij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz [Raad] Krag under skreven af Hans Frue Ingeborg Marie Knagenhielm paa Et Pund Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Ystebøe. Datert Hops gaard d/en 11 No/vem/br/is/ 1737. til Villum Christiansøn. Vedfulgte Revers.

Schiøde udgivet af Halvor Grimsøn til sin Søn Johannes Halvorsøn paa Et Pund og Aatten Marker Smør 21 Kander Malt udi gaarden Øvre Manger. Dat/ert 18 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Johansøn Bircheland til Anders Olsøn paa 9 merker S/mør og 6 Kander [Malt] udi gaarden Øvre Manger. Dat/ert Alverst/rømmen d/en 18 Martij 1738.

1738: 86b

Den 19 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Mons Hole, Johannes Fru-Taule Joen Vastaule og Niels Frue-Taule Formyndere for S/a/l/ig/ Ole Larsøns Børn til Rasmus Gundersøn Nøetvedt paa 6 mrk Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Indhelle. Dat/ert Alverstrømmen d/en 18 Martij 1738.

Knud Rasmusøn Øvre Manger indfandt sig for Rætten og frem lagde følgende begiering - - - - Hvor da var til stæde Halvor Grimsøn Øvre Manger, Niels Olsøn tiennende Her/r Hans Mejer Sogne Præst for Mangers Præste [gield], Mons Nielsøn og Ole Magnesøn begge boende paa Gaarden Niøe-Tvedt tillige med Anden nerværende Almue udsagde, at Løverdagen efter Taksigelsens Fæst d/en 18 Januarij sidst afvigte var udi Eynen (Egnen) Her om kring Et stærkt og græseligt Veyr, med Regn, storm, Torden og Liunet, om aftenen Kloken ungefæhr imellem 4 og 6, Hvor da fornæfnte Personer tillige med bem/el/te anden omkring boende Almue, Som enten var paa Søen eller udi deris Huuser fornam Een stor Lysning, da de ville erfahre, Hvad Sam/m/e Var, saae de at Mangers Kirke stod udi full brand, og udi Een Hast blev lagt I Aske, Dem er ey vitterligt, at sam/m/e ulyke skeede af anden Hændelse, end Liun-Ilden Mangers Kirke antente og satte I Brand, og veed de det var u-mueligt at faae bære noget af Kirkens ornamenter eller andet Kirken tilhørende, formedelst Kirken udi Een hast alle stæder og Hiørner stod udi Brand.
Her over begierede Knud Manger Tings Vidne, som Rætten Ham bevilgede.

Og som ingen Sager Hverken vare ind stæfnte eller kunde ind stæfnis formedelst De ikke saa betids blev advaret om Tingets forandring, tog Man sig for at op læse
Restantzerne, Hvilke for aar 1737 beløb sig til 55 Rd 2 mrk \12 sk/
Og Dette Aars Termin var 230 - 1 - 12 sk.

I/n N/omine J/esu
Lindaas.

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 21 Martij blev holdet Vaar Ting for Lindaas Skibreds Almue paa giæst giver stædet ved Kiil-Strøm/m/en, nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Hans Aamundsøn Leerøen, 2. Mons Monsøn Leerøen, 3. Ole Jacobsøn Rebnor, 4. Joen Larsøn Rebnor, 5. Rasmus Larsøn Huuse, 6. Niels Pedersøn Koppen, 7. Hans Knudsøn Mit-Tongen, 8. Rasmus Evensøn Oxnæs tillige med Bøyde Lænds Manden Michel Beraas,

Hvor da efter at Rætten var sadt, først blev publicerte Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger og andre breve, som paa fol/io 77 findes extraherede. der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Magister Friderich Holberg paa Fogedens Lems u-myndige Børns vegne eller arvinger til Ole Pedersøn paa Tolv Marker Smør Forleye udi gaarden Rebnor. Dat/ert Bergen d/en 17 Martij A/nn/o 1738. Revers fulgte ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Gertrud S/a/l/ig/ Dancher Danchersøns til Christian Hansøn paa Een plads Holmen Kaldet paa Fædiøe af Skyld ½ Vog Fisk. Dat/ert Berg/en d/en 30 No/vem/br/is/ 1737.

1738: 87

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Gertrud S/a/l/ig/ Danchert Danchertsøns til Joen Joensøn paa Een Halv vog Fisk udi Pladsen Stuven paa Fædiøe. Dat/ert Bergen d/en 30 No/vem/br/is/ 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte til Anders Magnesøn paa Atten M/arker Smør og Een Halv Vaag Fisk udi gaarden Lerøen Lindaas Præsteboel benaadet. Dat/ert Lindaas d/en 19 No/vem/br/is/ 1737. Vedfulgte Revers.

Den 22 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Halvor Mychesvold, Endre Grimstad, Johannes Hopland, og Ole Berge til Rasmus Joensøn Lille Urdahl paa Et Pund Smør og 4 Kander Malt udi gaarden Viig. Datert Kiilstrømmen d/en 22 Martij 1738.

Ingen Sager vare indstæfnte;
Der fore forige Aars Restantz blev oplæst, som beløb sig til 125 Rd 1 mrk 2 sk.
Og denne Termins var 309 Rd 8 sk.

I/n N/omine J/esu

Gulen

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 24 Martij blev holdet Vaar Ting med Gulens Skibreds Almue paa giæst-giver stædet udi Scherje-haun nerværende Fogeden Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Sven Olsøn Vedevig, 2. Siur Nielsøn Halsvig, 3. Jørgen Siursøn Halsvig, 4. Joen Ottesøn Brandanger, 5. Lasse Bendixsøn Brandanger, 6. Guldbrand Michelsøn Brandanger, 7. Anders Baltzsersøn Sætenæs, 8. Ole Olsøn Eide, tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe,

Hvor [da] efter at Rætten var sadt, først bleve publicerte de Kongl/ig allernaadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 77 findes extraherede, der nest:

Bøxel Sæddel udgiven af Abel Lem S/a/l/ig/ Rectoris Møinichens til Søren Hansøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Lund. Datert Tvedten d/en 16 Aprilis A/nn/o 1737. Vedfulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Brønning Ehlers paa 27 merker Smør udi gaarden Unneland til Johannes Olsøn. Dat/ert Vikingvaag d/en 16 Xbr (Decembris) 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines paa 1 Pund og 3 merker Smør udi Nærdahl og ½ Løb Smør udi Halland til Ole Olessøn. Dat/ert Froesetter d/en 5 Febr/uarij 1738. Vedfulgte Revers.

Den 26 Martij blev Rætten igien Sadt med sam/m/e Lau Ræts Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Hans Veiviiser Dat/ert Bergen d/en 25 Sept/embris 1737 udstæd af Her/r Raadmand Christen Montagne, Byefoget Niels Myhre og Raadstue skriver Borge From, Hvor af seis at den S/a/l/ig/ Mands Sterfboe var Eyende følgende Jorde Gods. udi Gaarden Syslach i Lindaas Skibredde skyldende aarlig 2 Løber Smør Hvor af den Eene Løb ligger øde, vurderet for 36 Rd. Hvilken Jorde part er udlagt Mad/a/me Beata S/a/l/ig/ Hans Jensens I Altona for 36 Rd, gaarden Tvedt udi Gulens Skibred vurderet for 16 Rd. af skyld ½ Løb, blev udlagt Jørgen Lind for 16 Rd.

Sagen af Hans Ottesøn contra Mad/a/me S/a/l/ig/ De Fines beroer til neste Ting efter seeniste Kiendelse.

Rasmus Riise contra Otte Nesse beroer og til neste Ting efter forige Kiendelse pag/ina 70.

Restantzerne for aar 1737 beløb sig til 17 rd 2 mrk.
Restantzerne for det[te] aars Termin vare 309 Rd 0 mrk 5 sk.

I/n N/omine J/esu

Mielde

M: Tønder giør vitterligt, at aar 1738 d/en 28 Martij blev holdet Vaar Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Anders Johansøn Præstun, 2. Mons Larsøn Niostad, 3. Magne Michelsøn Kleppe, 4. Ole Olsøn Nore Hartvedt, 5. Johannes Monsøn Gierstad, 6. Ole Nielsøn Blom, 7. Anders Andersøn Eversdahl, 8. Niels Monsøn Søre Vefle,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger, som paa Scholds Ting bleve publicerte, der nest.

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans til Holger Erichsøn paa Een halv Løb Smør og ½ Tønde Malt udi gaarden Bloem. Datert Bergen d/en 3 Martij A/nn/o 1738. Vedfulgte Revers.

Schifte Brevet efter afg/aaen Rasmus Magnesøn Dat/ert Hachenæs d/en 6 No/vem/br/is/ 1737.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Christi Hans Dttr Datert Mæhle d/en 26 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Magne Andersøn Dat/ert Klefland d/en 31 Octobr/is 1737.
Schifte Brev efter S/a/l/ig/ Anders Nielsøn. Dat/ert Hafre d/en 24 Octobr/is 1737.
Schifte Brev efter S/a/l/ig/ Magdali Jacobs Datter Dat/ert Hannisdahl d/en 2 9br (Septembris) 1737.
Schifte Brev efter Anders Monsøn Datert Reveim d/en 31 Octobr/is 1737.

1738: 87b

Schiøde udgivet af Aamun Grove, Ole Grønnaas, Elling Grove og Johannes Grove til Gaute Aamunsøn paa 7 merker Smør udi gaarden Hannisdahl. Datert Vallestrand d/en 28 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Grønnaas og Aamun Grove til Gaute Aamunsøn paa 10 merker Smør udi gaarden Hannisdahl. Datert Vallestrand d/en 28 Martij A/nn/o 1738.

Den 29 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Ræt.

Schiøde udgivet af Lars Børcheland og Mons Magnesøn Vævle til Hans Jensøn paa 12 merker Smør udi gaarden Søre Hannisdahl. Dat/ert Vallestrand d/en 28 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Hauge, Lars Aadland Niels Søre Vefle og Johannes Børcheland til Johannes Magnesøn paa Et Pund og Nii merker Smør 13 ¼ Kande Malt udi gaarden Reveim. Dat/ert Vallestrand d/en 29 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Joen Fieldschaal Nes til Rasmus Gregoriisøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Reveim. Dat/ert Vallestrand d/en 29 Martij A/nn/o 1738.

Rasmus Songstad hafde ladet indstæfne Kari Thomæ dttr angaaende Skiælls ord Hon imod Ham haver forøvet, der om at vidne ere ligeledis indvarslede Johannes Nielsøn Indre Ascheland og Ole Jensøn Vatle med videre stæfne maalet indeholder,
Hvilket Kald og varsel Christen Andersøn Ascheland og Anders Johansøn *Sonland (Sundland) ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede med mere end 14 Dages varsel de indstæfnte lovlig at have forkyndt.
Den indstæfnte Kari Thomæ Datter tillige med Hendes Mand Thomas Johansøn Hafre mødte Selv for Rætten og tilstod at Hun hafde udi Hastighed {haver} talt de ord Hun ere indstæfnt for, bedende Ham Om forladelse med *grænde (grædende) Taare og sagde at Hun ey andet ved at paa sige end Hvad Een ærlig og skikelig Mand Sømmer og anstaaer.

Efter at Rætten hafde tilspurgt Citanten Rasmus Songstad om Han ikke udi Mindelighed med Kari Thomæ Datter ville forliiges svarede Citanten at Han under kastede sagen Rættens Skiønsomhed,

Hvor paa Parterne efter Rættens Intersession, saaledis bleve forliigte; Kari Thomæ Datter tillige med sin Mand Thomas Johansøn sagde offentlig for Rætten, at de ikke kand paatyde Citanten Rasmus Songstad noget utilbørligt, ulovligt, eller uskikkelig[t], Men Kari Thomæ Datter ærklerer Citanten for Een ærlig og fredfærdig Mand, og Hvad Hun haver talt er skeed af sindens Hastige over iilelse, Hvilket Hun af hiertet inderlig *fortrydelig (fortryder), der paa Hun med Haandtag bad Citanten om forladelse, lovende Efter dags bedre at temme sin Tun[ge] saa vel imod Ham, som andre, og forbandt sig til {....} sin \mands/ nerværelse og efter Hans tilstaaelse at betale udi straf til de nødlidende her udi Schibreddet 1 Rd - og udi Processens Omkostning 1 Rd 2 mrk 10 sk,

Hvor paa denne Sag blev op hævet med Condition, at de Mentionerte Penge inden 8te Dage bliver betalte.

Johannes Pedersøn Tvedt hafde ladet indstæfne Hans Jensøn Hannisdahl for Een Stue, som Citanten Johannes Pedersøn haver staaende paa gaarden Hannisdahl, for Hvilken Hans Jens[øn] Hanisdahl efter Accordt skulle betale Citanten Johannes Tvedt Fem Rixdaler og Tre mark.

Hvilket kald og

1738: 88

varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen udi Herløe Skibredde og Johannes Hansøn Rønhofde ved Eed med oprakte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for mere end 14 dages Tiid, og [da]? de stæfnede Hans Jensøn Hannisdahl talede De med Hans Pige.

Den indstæfnte Hans Jensøn Hannisdahl mødte Selv for Rætten og sagde, Han ikke haver lovet Citanten de paastæfnte Fem Rixdaler 3 mrk,

Hvor fore Citanten Selv begierede opsættelse udi Sagen at føre Vidner om den paastæfnte accordt,

Der paa Rætten gav følgende:

Afsigt.

Efter som Johannes Pedersøn Tvedt, selv her for Rætten begierer opsættelse udi Sagen at føre vidner til neste Ting om sit Stæfne maals Rigtighed, saa kand Rætten ikke andet end tillade Ham det. Thi bliver Sagen opsat til først kom/m/ende Som/m/er Ting udi dette Aar, da Johannes Pedersøn saa vel haver at ind stæfne Vidnerne Han sig paaraaber, samt Hans Jensøn til at anhøre Vidnernes udsigende.

Der efter blev raabt om nogen mere hafde at føre I Rætte, Men ingen sig indfandt, der paa bleve oplæste

Restantserne for aar 1737, som beløb sig til 79 - 2 - 5.

Der nest Denne Termins Restantzer, som vare 214 - 2 - 6.

I/n N/omine J/esu C/hristu

(Alenfit)

A/nn/o 1738 d/en 10 Aprilis

M: Tønder etc: giør vitterligt, at efter aftale d/en 17 Martij sidst afvigte blev holden Ræt paa det Rætte Ting stæd udi Alenfits Skibred Qvams-Vaagen Kaldet, over Delinqventerne Niels

Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter, efter at Rætten hafde biet fra Kloken 7 om Morgenen til Kloken over Halv 11ve om Fogeden Andreas Jesen enten Selv eller nogen anden paa Hans vegne, som Actor paa Deris Kongl/ig Majestets vegne, sig vilde indfinde,

Hvor da Lænds Manden Eiluf Mundahl frem lagde et udi dette Moment Ham fra Fogeden sendte Brev, af denne Dags Dato, som for Rætten Lydeligen blev oplæst, NB Af Bemeldte Brev seis, at Fogeden Hverken efter Den Kongl/ig allernaadigste Forordning af Dato 19 Augusti 1735, eller Rættens Kiendelse af 17de Marti sidst afvigte haver Denominert Delinqventerne noget Forsvar \i Lars Lechnæs stæd/, saa maatte Rætten dog fore tage Sagen til Endelig Dom, siden Delinqventerne sider paa Deris Kongl/ig Majestets Casse.

Ved Rætten var nerværende Sam/m/e Lau Ræts Mænd, som før I Sagen haver siddet.

Der nest frem stod Lænds Manden Eiluf Mundahl og gav til kiende, Han efter Fogedens ordre til dette Ting, Dag og stæd hafde ind stæfnet Delinqventerne Niels Nielsøn Sættre og Maritte Ols Datter.

Det Mundtlige stæfne maal var af følgende indhold.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen paa Kongens vegne lader med Lovlig varsel for Extra Rætten som holdes udi Qvams Vaagen d/en 10 Aprilis først kom/m/ende indstæfne Eder Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter til at Liide Dom for begangne Leyermaal med Hver andre, som Loven Dicterer.

Hvilket Kald og varsel

1738: 88b

Lænds Manden Eiluf Mundahl, Aamun Nielsøn Hannisdahl og Børge Halvorsøn Lechnæs ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at Have forkyndt Delinqventerne Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter I gaard fiorten dage.

Begge Delinqventerne Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter vare for Rætten til stæde efter for bem/el/te Varsel, og sagde ey noget udi Sagen til Deris befrielse hafde at indvende, men under kastede sig Dom,

For Rætten indfandt sig og Delinqventens Niels Nielsøn Sætres Hustroe Britte Ols \Dttr/, og bad Hun maatte udi Protocol faae indført, at Hun gierne ville for sin Person tage sin Mand igien, om Det var Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Villie og tilladelse, paa \det/ Hun kunde blive ved sin Jorde brug.

Lars Eilufsøn Store Oxe frem stillede sig for Rætten efter Fogedens ordre, som for er oplæst, og paa stod Dom I Sagen efter Lovens bydende i 6 B/og 13 Cap/itul 14 Art/icul, og der efter Acten beskreven.

Der paa strax blev dømt, som følger af os samtlig.

Dom.

Med de for denne Ræt afhørte Vidner er det ikke alleniste beviist, at Delinqventens Niels Nielsøn Sætres Hustroe Britte Ols Datter, og den Han, Niels Nielsøn Sætre haver besvangret og aulet Barn ved Maritte Ols Datter ere Kiødelige Søstre; Men endog Delinqventerne Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter Begge Selv her for Rætten haver til staaet baade Slægtskabet og Factum. Des aarsag Vi efter Lovens 6te Bog 13 Capit/ul 14 Art/icul Kiender for Ræt: at Niels Nielsøn Sætre og Maritte Ols Datter for slig begangen Blodskam bør midste Deris Hoveder ved Sværd \og/ Deris Legomer efter Deris Kongl/ig aller naadigste Forordning af 9de Augusti A/nn/o 1737, udi Kirke gaarden uden nogen Cermonie begravis.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Arne.

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 11 Aprilis blev holdet Vaar Ting for Arne Schibreds Almue paa gaarden Horvigen nerværende Fogeden Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Lars Larsøn Melcheraae, 2. Ole Monsøn Melcheraae, 3. Niels Knudsøn Yttre Arne, 4. Johannes Nielsøn Mieldem, 5. Ole Olsøn Søre Toppe, 6. Mons Magnesøn Yttre Arne, 7. Johannes Monsøn Yttre Arne, 8. Ole Michelsøn Seim tillige med Bøyde Lænds Manden,

Hvor da efter at Rætten var sadt, først bleve oplæst først De Kongl/ig allernaadigste Forordning[er], som paa Schiolds Ting bleve publicerte, der nest

1. Schiøde udgivet af Cancellie Raad Hans Knagenhielm til Commerce Raad Hans Christian Gartner paa 1 Løb Smør og ½ tønde Malt udi gaarden Flachtvedt. Dat/ert Bergen d/en 28 Decembr/is A/nn/o 1737.
2. Schiøde udgivet af Johan Christian Voldenberg til Jan von der Velde paa gaarden Mellingen af Landskyld 2 Løber Smør og ½ Tønde Malt. Dat/ert Friderichstad d/en 1 Octobr/is 1737.

Schiøde udgivet af Suerche Larsøn til Johannes Clemetsøn paa 9ie siger 9 merker Smør 2 ¼ Kande Malt udi gaarden Bircheland. Dat/ert Berg/en 30 7br (Septembris) 1737.

Obligation udgiven til Michael Tønder af Jan Nielsøn Auge paa 60 Rd. Hvor for er Pandtsat Hans *Hans Huus og Nøst I Sandvigen Dat/ert 9 Januarij A/nn/o 1738.

Obligation udgiven af Elling *Ellingensøn til Michael Tønder paa 50 Rd. Hvor for er pandt i Hans Huus I Sandvigen. Dat/ert 3 Febr/uarij 1738.

1738: 89

Obligation udgiven af Barbara Raunsberg S/a/l/ig/ Schiøttes paa 300 Rd. Hvor for er Pandt sat gaardene Aarstvedt, Rødland Horvigen og Een deel Specificerte Løsøre. Dat/ert Aarstvedt d/en 22 Augusti 1737 - til Paulus Gielmuyden.

Contract imellem Hans Rasmusøn og Jan Nielsøn Aas angaaende Johanne Svart. Dat/ert Bergen d/en 13 Febr/uarij 1738.

Hans Rafnsbergs Afstaaelse til Karen Friman S/a/l/ig/ Toldforvalter Garmans paa gaarden Tellevig af skyld 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt. Dat/ert 8 Martij A/nn/o 1738.

Gav[e] Brev oprettet imellem Henrich Helberg og Hans Hustroe Karen Lars Datter Friis angaaende at den som Længst Lever af dem skal nyde den afdødis Halve Hovet laad. dat/ert Sandvigen d/en 10 April A/nn/o 1738.

Obligation udgiven af Christen Hansøn til S/a/l/ig/ Peter Borchers paa 40 Rd. Hvor for var sadt I Pandt Debitoris Huus I Sandvigen. Datert Sandvigen d/en 14 Sept/embris 1738.
Denne obligation er paa tegnet af S/a/l/ig/ Peter Borkers Eftermand udi Egteskabet med Hans Enke Cam/m/er-Raad Flor at være betalt der for af Pandte Bogen udslettes og Annuleris.

Bøxel Sæddel udgiven af Stifts-Proust Peter Matthias Tanch til Iver Nielsøn paa Een Halv Løb Smør og Halvanden Mæhle Malt udi gaarden Tuenæs Dom Kirchens Præst I Bergen beneficert, Datert Bergen d/en 7 Febr/uarij 1738 - fulgte hos Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Helge Olsøn paa 149/1984 Tønde Lax til Landskyld udi gaarden Dahle. Datert Bergen d/en 9 Decembr/is A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Mogens Andersøn paa Et Pund og Tolv Marker Smør udi gaarden Flactvedt tillige med Een fieren deel Tønde Malts Leye udi sam/m/e gaard. Dat/ert 24 Martij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannis Johannissøn til Hellie Nielsøn paa 12 merker Smør udi gaarden Veaae. Dat/ert Ascheland d/en 14 Martij A/nn/o 1738.

Schifte Brevet efter Clemet Clemetsøn Dat/ert Bircheland d/en 30 7br 1737.
Schifte Brevet efter Lars Olsøn. dat/ert Yttre Brudvig d/en 21 Octobr/is A/nn/o 1737.
Schifte Brevet efter Fabian Fabiansøn og Inger Ols dttr. dat/ert Kirche Brudvig d/en 19 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Britte Peders Dttr. Dat/ert Herfinsdahl d/en 6 9br 1737.
Schifte Brevet efter Ole Siursøn Dat/ert Garnæs d/en 3 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Kari Mons Dttr. dat/ert Mieldem d/en 1 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Ingebore Michels dttr. Dat/ert Thuenæs d/en 7 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Maritte Johannes Datter Dat/ert Indre Arne d/en 2 8br 1737.
Schifte Brevet efter Britte Ivers Datter Dat/ert 8 Octobr/is 1737. Songstad.
Schifte Brevet efter Magdeli Anders Datter. Dat/ert Yttre Songstad d/en 9 8br 1737.
Schifte Brevet efter Michel Olsøn. Dat/ert Indre Songstad d/en 10 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Kari Niels Datter. Dat/ert Helle d/en 14 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Henrich Larsøn og Hans S/a/l/ig/ Hustroe Anna Hans Datter Dat/ert Bergen d/en (ope rum) A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Giert Gelmuyden til Niels Nielsøn paa 18 merker Smør, Een Mæhle og Tre Kander malt udi gaarden Bredsteen datert Hougs Præste gaard d/en 27 Decembr/is A/nn/o 1737 - vedfulgte revers.

Schiøde udgivet af Knud Jensøn til Søren Larsøn *Gad paa 1/23 deel udi gaarden Isvog, 1/23 d/eel udi Jordahl, 1/23 d/eel udi Selvigen. Dat/ert Bergen d/en 7 Decembr/is 1737.

Schiøde udgivet af Ole Helt til Søren Larsøn paa 1/8 udi bemeldte 3de gaarder Isvog, Jordahl og Selvigen, dat/ert Bergen d/en 20 Martij A/nn/o 1738.

Schifte Brevet efter Johannes Haldorsøn dat/ert Romsloe d/en 12 Oct/obris 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Geelmuyden til Daniel Jensøn paa Et Pund Smør og 4 Kander Malt udi gaarden Indre Boge. Datert Hougs Præste gaard d/en 9de Aprilis A/nn/o 1738. Vedfulgte Revers.

Schiøde udgivet af Johannes Monsøn til Mons Johannissøn paa 18 merker S/mør og 12 Kander Malt udi gaarden Jabne. Dat/ert Horvigen den 11 April A/nn/o 1738.

Schiøde udgiven af Johannes Knudsøn til sin Søn Ole Johansøn paa Et Halv Pund Smør I gaarden Herfinsdahl. Dat/ert Horvigen d/en 11 April 1738.

Den 12 April blev Rætten atter sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Siur Haucheland, Ambiørn Melcher Aae, Anders Aaseim, Knud Vignoe og Johannes Yttre Taqvam til Mons Olsøn paa 25 ½ merker Smør, 1 11/40 Huud 4 1/5 Kande Malt udi gaarden Garnæs Dat/ert Horvigen d/en 12 April 1738.

1738: 89b

Bøxel Sæddel udgiven af Michel Monsøn Tuenæs og Mons Michelsøn Tuenæs til Anders Larsøn udi gaarden Indre Songstad paa Et Pund og Sex Marker Smør udi gaarden, som for er næfnt. Datert Horvigen d/en 12 April A/nn/o 1738.

Odels Løsnings Ræt og forfald til Et Pund og Sex Marker Smør udi gaarden Indre Songstad lod Mons Michelsøn Læse. Dat/ert 12 Aprilis A/nn/o 1738.

Mad/a/me Adelusia S/a/l/ig/ Envold Kiønigs contra Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans.
vide Prot. fol. 66

Procurator Cramer paa Citantindens side mødte og I Rætte lagde denne Rættens forafskeedigelse, der efter Veder parten Mad/a/me Lohmans med Hendes verge og forsvar Procurator Hans Ottesøn er given Laudag sam/m/e er paa tegnet af bem/el/te Mad/a/me Lohmans at være Hende Lovlig forkyndt af Lænds Manden Peder Arnetvedt og Mons Magnesøn Yttre Arne, Hvilke Mænd i lige Maade har forkyndt bem/el/te foreleggelse for S/igneu/r Ottesøn d/en 21 Febr/uarij sidst leden efter paaskriftens udviis, og som bem/el/te S/igneu/r Ottesøn selv var ved Rætten ventelig for at tage til forsvar og vedtage Lovlig varsel saa holdt Comparenten u-fornøden at stæfneVidnerne beediger forkyndelsen, og der for producerede Cramer Een for Bergens Lau-Tings Ræt Een imellem Parterne passerede Lau-Tings Doms Act der af Han begierede I denne Act indført Een under Ræts Doms Final afsagt d/en 22 Maij 1737. og Lau-Mandens Her/r Cancellie Raad Bagers Dom afskeediget d/en 17 Martij nest leden, der efter Comparenten ville afvarte, Hvad Hans Collega S/igneu/r Ottesøn kunde have at forebringe.

S/igneu/r Ottesøn mødte for Mad/a/me Lohmans og for at faae Communication af Hvis, som Citantindens Lauværge eller Procurator Cramer nest leden Høste Ting haver I Rætte lagd, proponert eller paastaaet begierede [Han]? Sagens anstand til først holdende Som/m/er Ting, da Han og ville anviise Ober hof-Rættens stæfning til ergangne Lau-Tings Doms paa-anke.

Cramer der imod urgerede paa Sagens expedition ved Endelig Dom, deels fordi at Citantinden Een gang kand blive Hendis egen gaard mægtig, nu da Hun saa længe har været Huusvild, deels der for at Procurator Ottesøn fra d/en 13 No/vem/br/is/ afvigte aar til nerværende Tiid har haft leylighed og Tiid nok til at besørge sig Communication, af Hvis Citantinden har ladet frem legge, endelig og af den Aarsag, fordi Veder parten som skinbarlig bruger udflugt til at spilde Tiid og velfærd for Mad/a/me Kiøning, I Sær da den paaberaabte Appellations stæfning udi aller mindste Maade ey kand Hem/m/e denne Sags frem gang, fordi det er *oven bar* (aabenbart) at den Eene Hverken hænger I den anden eller dependerer af den anden, at nu Citantinden kunde nyde prompte *Justie (Justitzie/Justis) og paa det Veder parten ald udflugt kunde vorde betaget, begierede Cramer Ærbødigst af Dommeren, at Hans frem lagde Documenter maatte overgives S/igneu/r Ottesøn til igiennem læsning, der

paa Han snart kand explicere sig til Sagens Endelighed, I Sær intet der af er nyt, Men for hen bekiendte Papierer, Hvor fore Comparenten Protesterede des mere paa Endelig Dom I Sagen efter stæfne maalets formeld.

S/igneu/r Ottesøn ville formode ey med Rætten at vorde overiilet, Thi foruden, at det er ugiørlig for Comparenten

1738: 90

For *værende (nerværende?) Tiid, at frem føre Hvad, som til Mad/a/me Lohmans forsvar I denne Sag og til dens oplysning fornødiges, saa formeener Han det ey med billighed kand Disputeris at vorde forundt opsettelse for at faae den ergangne Lau Tings Dom, som Citantinden har ladet producere og agter at betienne sig af appelleret til for haabentlig forandring.

S/igneu/r Cramer fandt fornøden at beskrive denne Sag end yderligere paa det S/igneu/r Ottesøn kand rettelig forstaae, Hvad her for nerværende Tiid er paastæfnt, bør ventileris og omsider falde under Dom/m/erens Skiøn. Sagen, Sagde Han da at være denne: at Mad/a/me Lohmans følgelig den imellem Hendis afg/aaen Mand og Citantinden oprettede Contract ikke burde sidde paa gaarden Salhuus længer end til den 6 Octobr/is 1736, Men da Mad/a/me Kiønig har ladet sig overtale til Een obligation at lade under skrive uden Hendes Lauværges eller frænders Videnskab, Men af frem/m/ede dog af Lohmans Venner under tegnet til Vitterlighed, der ved Hun bem/el/te Mad/a/me Kiønings over lader gaarden til Brug, som Contracten fore siger indtil obligationen var indfriet, des aarsag Mad/a/me Kiønings ved beskikelse af 22 Augusti nest leden Aar har paa sagt Liqvidation i Mindelighed, Men der paa megen Køchel bleven afspiiset ved Veder partens giensvar af 24 Ejusdem, Men omsider har Vederparten atter ved beskikelse af 1 Octobr/is nest efter anbudet Citantinten gaardens possession under bemerkelige vilkor, nemlig: at Salhuus skulle blive indrøm/m/et med saa Skiæl, at Citantinden betalte til Mad/a/me Lohmans, Hvad Hun efter egen tilstaaelse hos Hende til gode Kom, saa og stillede nøyagtig Caution for det omtvistede, og som paa samme beskikkelse strax er fulgt Mad/a/me Kiønings villige giensvar, men uden Frugt, saa haver bem/el/te Mad/ame Kiønings ved Seenere beskikelse af 9de Ejusdem ey allene præsentert Mad/a/me Lohmans I Contant Een Summa 102 Rd 2 mrk 5 sk, som var efter ind ført bereigning den Summa Mad/a/me Lohmans hafde begiert, efterdi Citantinden til stod Hende saa meget paa obligationen at være skyldig tillige haver Hun villet overlevere til Mad/a/me Lohmans Een Hendes Pandte obligation for det om tvistede, den Hun til over flod har belagt med Caution af Comparenten og Hendes Søn S/igneu/r Kiøning, I Saadan Form, som det producerte project udviiser, da nu alt dette har været Frugtes løs og Mad/a/me Kiønings nødsagelig har maatte søge beskiermelse af Rætten, saa bliver Disputen Simpliciter denne, om ikke Mad/a/me Lohmans efter for anførte omstændigheder bør fra vige gaarden Salhuus imod at Hende vorder betalt I Content det Citanten til staaer Hende paa obligationen at være skyldig, som er 102 Rd 2 mrk 5 sk, og for det om tvistede forsiufner Hende med obligation og Caution i den Form som for er meldt, item om Hun ikke efter stæfne maalets formæld i Kraft af Deris Kongl/ig Majestets Lov og forordning bør liide og ungielde, og endelig erstatte Processens bekostning billigst med 10 Rd, der om Comparenten ville afvarte Endelig Dom under Protestation imod opsættelsen.

Ottesøn refererede sig til sit forige, og der om ville afvarte

1738: 90b

Rættens befaldelige Kiendelse.

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Den af S/igneu/r Ottesøn forlangede opsættelse for at faae Copie af Citantindens Documenter bevilger Rætten til neste kom/m/ende Som/m/er Ting udi dette [Skibrede], da Parterne uden videre advarsel haver at møde for Rætten.

Efter som ingen Sager frem kom efter paaraab for Rætten, blev
Restantzerne for 1737 oplæste, som beløb sig 14 - 2 - 4.
Restantzerne for denne Termin beløb sig til 357 - 5 mrk - 10 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger.

M: Tønder giør vitterligt, at aar 1738 d/en 14 April blev holdet Vaar Ting med Hossanger Skibreds Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Aschild Joensøn Heldahl, 2. Johannes Olsøn Hoshofde, 3. Stephen Halsteensøn Rachnæs, 4. Gutorm Hansøn Rachnæs, 5. Anders Larsøn Dahle, 6. Børge Larsøn Rachnæs, 7. Knut Siursøn Fielschald, 8. Rasmus Bergesøn Fieldschald tillige med Bøyde Lændsmanden Niels Hannistvedt,

Hvor da efter at Rætten var sadt, først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger og andre publiqve Breve som paa Schiold Schibret blev publicerte. der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til *Ellor (Ellov) Haldorsøn paa Et Halv Pund Smør udi Lille Høevigen [Datert] d/en 5 April A/nn/o 1738 Datert Sandvigen. vedfulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Johannes Johansøn paa Et Pund Smør udi gaarden Ladvig, til Bøxel antegnet 4 Rd 3 mrk. Dat/ert Horvigen d/en 1 April A/nn/o 1738.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Kari Mons Datter Datert Eide d/en 20 Julij 1737.
Schifte Brevet efter Ole Andersøn Dat/ert Grimstad d/en 28 Octobr/is A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r Og Rectoris Jacob Steensens vegne til Peder Olsøn paa Tretten og Een Halv Mark Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Svennem. Dat/ert 20 Sept/embris 1737. vedfulgte Revers.

Den 15 April blev Rætten atter sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Aschild Nielsøn Hesjedahl og Anders Johansøn Nummedahl til Johannes Joensøn paa 10 merker Smør udi gaarden Hesjedahl. datert Hoshofde d/en 14 April A/nn/o 1738.

Schiøde udgivet af Iver Erichsøn Rødland til Sin Søster Sylvi Erichs Datter paa 15 merker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Grove. Datert Hoshofde d/en 15 April 1738.

Schiøde udgivet af Johannes Knudsøn Geitrem paa sin Myndlings Sylvi Erichs Datters vegne til Hendis Broder Iver Erichsøn Rødland paa 2 2/3 merker Smør og 2 2/3 Kande Malt udi

Grimstad, 4 ½ merker Smør 2 Kander Malt udi Svennem og 9 merker Smør udi Bragvatten. Datert Hoshofde d/en 15de Aprilis A/nn/o 1738.

Ole Jacobsøn Dale paa Egne og Eiluf Fities samt Besse Øfsthuus vegne haver ladet /: som Formynder for S/a/l/ig/ Lars Mielstads Børn ind stæfne {ind stæfne} Bodel Rachnæs for \en/ Koe Hun haver haft til Bøxel, som er død, og var S/a/l/ig/ Lars Mielstads Børn til hørende, Hvilken Koe bem/el/te Bodel Rachnæs ey I Mindelighed vil betale,

Dette Kald og varsel blev af hiemled ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af Dem der ind stæfnte Bodel Rachnæs at være forkyndt for 14 dages Tiid stæfne Vidnernes navne ere Gutorm Hansøn og Erich Olsøn begge boende paa gaarden Rachnæs.

Paa den ind stæfnte Bodel Rachnæs blev paa raabt, paa Hvis vegne sig indfandt for Rætten Johannes Knudsøn Gietrem begierende opsættelse udi Sagen til neste Som/m/er Ting,

Hvor paa Rætten gav følgende

1738: 91

Eragtning

Efter som den indstæfnte Bodel Rachnæs forlanger opsættelse I Sagen til at føre Vidner, saa kand Rætten ikke andet end sam/m/e Hende bevilge, Thi beroer Sagen til først kom/m/ende Som/m/er Ting.

Formedelst ingen flere Sager vare indstæfnte, bleve

Restantzerne for dette aar oplæste, som vare 64 Rd 3 mrk 15 sk.

Restantzerne for denne Termin vare 183 - 5 - 11 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger.

M: Tønder giør vitterligt, at aar 1738 d/en 15 Aprilis blev holdet Vaar Ting paa gaarden Hoshofde for Echanger Schibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Michel Hansøn Nedre Echanger, 2. Lars Nielsøn ibidem, 3. Peder Monsøn ibiden, 6. Ole Erichsøn Fyllings Næs, 5. Ole Rasmusøn Fyllingen, 6. Mons Larsøn Hegertvedt, 7. Lars Halvorsøn Fyllings Næs, 8. Niels Borgesøn Ibidem tillige med Bøyde Lænds Manden Magne Eseim

Hvor da først bleve oplæst de Kongl/ige Forordninger og befalinger, som paa forige Ting ere publicerte, dernest

NB: I Stæden for Mons Hegertvedt var Iver Nielsøn Fyllingen.

Schifte Brevet efter afg/aaen Inger Erichs Dttr d/atert Nedre Echanger 29 Octobris A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Olsøn Asgaard til sin Søn Iver Nielsøn paa 12 merker Smør To Kander Malt Een tredie Del Faaer udi gaarden Asgaard. Datert Hoshofde d/en 15 April 1738.

Den 16 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev op læste

Restantzerne for aar 1737, som beløb sig til 74 Rd 5 mrk 2 sk.
Denne Termins Restantz var 204 Rd 3 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
(Herløe)

M: Tønder Kongl/ig Majeste/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1738 d/en 8 Maij blev efter velædle og velb/aa/r/ne/ Her/r Commerce Ass/esso/r Johan Lausens reqvisition holdet aastæds Ræt paa gaarden Herløe, nerværende de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Iver Nielsøn Hopland, 2. Mons Nielsøn Hegernæs, 3. Niels Magnesøn Frommer-Eide, 4. Niels Michelsøn Volle, 5. Michel Magnesøn Hægernæs, og 6. Ole Olsøn Frommer Eide, Hvilke af Bøyde Lænds manden Anders Tvedt efter Fogedens Andreas Jesens forlangende vare op næfnte,

Hvor da frem stillede sig for Rætten paa Her/r Ass/esso/r Lausens vegne Procurator Hans Ottesøn Nideraas, som frem lagde den af vel bem/el/te Her/r Ass/esso/r \Lausøn/ ud stædde stæfning under Dato 14 Januarij sidst leden med paa tegnet forkyndelse, for S/igneu/r Jan von der Velde og S/igneu/r Hans Henrich Stamer, saa velsom vedkom/m/ende Vidner, Hvilken for Rætten Lydeligen blev op læst og Er af Denne Indhold /: See stæfningen Nr 1 :/

Hvilket kald og varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen og *og Anders Hansøn Hopland ved Eed med op rakte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt vedkom/m/ende lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser, og at Skipper Hans Hagerup Lytches har faaen Lovlig varsel

Der om frem lagde Hans Ottesøn Procurator et fra Thrunhiem Bye tings Ræt d/en 6te Martij nest afvigte udfærdiget afhiemlings Tings vidne, som befatter i sig følgende /: See Nr 2 :/ Hvilket og for Rætten blev op læst, dernest frem lagde S/igneu/r Ottesøn og den ergangne Raad stue Doms afsigt - passeret d/en 17 Octobr/is A/nn/o 1737 - i Hvis følge og i andleedning af Her/r Ass/esso/r Lausøns beskikelse af Dato 7 No/vem/br/is/ nest efter med S/igneu/r Jan von der Veldes og Hans Henrich Stamers der paa tegnede svar ved bem/el/te Her/r Ass/esso/r - Har fundet sig beføyet sin Sag og Søgning for denne Ræt at incaminere, Hvilken Raad stue Doms afsigt blev for Aastæds Rætten lydelig op læst og lyder saaledis /: See Nr 3 :/ lige saa blev frem lagt den for hen Mentionerte beskikelse, som og for Rætten blev op læst saaledis meldende /: See Nr 4 :/ ydermere frem lagde S/igneu/r Ottesøn den for hen i Sagen d/en 1 Julij 1737 afsagde Bye-Tings Dom udi Hvis Acter pag/ina 31 til pag/ina 35 inclusive findes indført Citantens beskikelse til Veder parterne af Dato 11 Sept/embris A/nn/o 1736 Hvor af saa vel som af den forhen frem lagde sidste beskikelse denne Ræt kunde fornem/m/e, Hvor u-nødig Citanten har villet indlade sig i Proces om Han allene nogen ledis i mindelighed

1738: 91b

Havde bleven fornøyet for sin erliidte Skade paa Fiskerie og græs gang, men Hvor u-bevægelige Vederparterne har været til mindelig for Eening, det viiser Deris paa sam/m/e beskikelser paategnede besvarelser, saa at Citanten har været Høylig aarsaget for ikke med alle at efter give sin Ræt at gribe til Proces, og som da alle vekom/m/ende har faaet lovlig varsel, saa begierede Comparenten at de forhen for Bye Tings Rætten førte Vidners forklaringer som udi Bye Tings Ræten pag/ina 22 til 28 inclusive maatte for de nu til stæde værende Vidner oplæses og deris tilstaaelse der om at eske, samt at Deris forklaring udi denne forventende Doms Act ind-drages. /: See Bergens Bye Tings Act \Nr 5/ pag/ina 31 til 35 :/

Procurator Blechenberg mødte for indstæfnte S/igneu/r Jan von der Velde, som til staaer til denne Rætter gang at have erholdet Lovlig varsel og sam/m/e allene vedtager, i henseende til S/igneu/r Hans Henrich Stamer fra denne Commission af vedkom/m/ende Asseradeurs er liberett og imod det af Velb/aarne Ass/esso/r Lausøn udstædde stæfne maal hafde Han følgende at erindre. 1mo indstæfner vel bem/el/te Citant Vidnerne Christopher Vigebøe, Ole og Peder Schurtvedt, Knud, Lars, Erich, Christian, Ole og Johannes Schiellanger at tilstaae Deris for Bergens Bye-Tings Ræt aflagde forklaringer, og der nest at giøre anviisning paa Silde vaagen udi Scharpesundet, og den stæd, Hvor det omtvistede Skib Printz Friderich og dets ankers Sætning var beliggende, og Hvorledis og paa Hvad stæd i Sætervigen bem/el/te Skibs Last var oplagt der imod erindrede Comparenten, at som Citanten Selv baade udi Stæfne maalet tilstaaer, at under første Julij 1737 inden Bergens Bye-Tings Ræt passerede og sluttede Doms Act d/en 17 Octobr/is nest efter inden Bergens Raadstue Ræt efter S/igneu/r Jan von der Veldes og S/igneu/r Hans Henrich Stamers indstæfning er fra falden og til Siide sat, Han og saadant med producerede Raadstue Doms Final Selv yder mere oplyser, saa protesterede Comparenten imod at de udi bem/el/te Bye-Tings Act, som et gandske Annullert værk og behandling indragen og af Citanten Allegerede Vidners forklaringer ingen lunde af denne Ræt vorder antaget til Actens følge, langt mindre de ind stæfnte Vidner forelæst, men af Et Hvert for denne Ræt indstæfnte Vidne, baade Separatim bør giøre sin forklaring, saa og Separatim giøre anviisning efter Citantens Stæfne maal, og som Comparenten ellers forestillede, at af Skipper Hans Hagerups Lytchens under 3die Maij 1737 denne Ræt velbekiendt er forhvervet et vedbørlig forseiglet Tingsvidne betreffende, Hvor ledis det er tilgaaen med Hans Skibs forulykkelse, og Citanten efter Hans stæfne maals udviis siufnis at intendere af de indstæfnte Vidner at erholde anden og stridende forklaring mod Dem af bem/el/te Hagerups Skips folk aflagde Eedelige forklaring, og det uden at give dem bem/el/te Skipper Hagerups Skibsfolk og de flere I for berørte Tings vidne afhørte Vidner den varsel, som Lovens 1 Bogs 13 Cap/itul 13 Art/icul foresiger, saa paastod Comparenten at Citanten enten bør I Rætte legge det for bem/el/te Tingsvidne eller og, at de indstæfnte Vidner aldeelis intet vorder tillat at forklare om bem/el/te Skibs seiglas eller der paa fulgte uløkkelse, ellers producerede Comparenten den forhen passerede Bergen Bye-Tings Act og der udi giorde anViisning paa Een af forberørte Tings Vidne ind-dragne Extract i Bergens Byetings Act paa pag/ina 12 til 14. paa det Rætten der efter

1738: 92

Kand observere at intet der imod stridende inden denne Ræt vorder admitteret. 2do Haver Comparenten intet imod at Citanten ved de flere Vidner vil lade oplyse, Hvad Fiske fangst, som Haver sig tildraget udi Scharpesundet efter at det om stæfnte Skib af vaagen er bleven bortført, men 3tio for saa vidt Citanten S/igneu/r Marcus Lax til forklaring om Han ikke med ald god føye kunde og ville indseile med Schibet til Bergen, dersom ikke Skipperen hafde staaet der imod; da sagde Comparenten; at stæfningen viiser, at bem/el/te Laxes forklaring directe skal blive een beskylding over Skipper Hans Hagerup Lytchens, det Han ikke skulle have i agt taget al vedbørlig fliid til Skibets Conservation og at Skipper Hans Hagerup Lytches udi det af Citanten frem lagde afhiemlings Tings vidne imod bemeldte Marcus Laxes forklaring Specialiter haver protesteret, Thi vilde Comparenten ligeledis formode, ligesom Han og Kraftigst protesterede imod, at der om ingen Eedelig forklaring af S/igneu/r Marc: Lax vorder imodtagen, aller helst det directe efter stæfne maalet skal stride imod Et den 30 Junij A/nn/o 1735 af Tvende Skippere {og} S/igneu/r Niels Jensøn Ladt og S/igneu/r Jochum Frantzøn efter Byefoget Niels Myhres opnæfnelse forrettet og beskreven given usvæket besigtelses og grandsknings forretning, Hvilken Comparenten i Rætte lagde og i denne Act forlangede inddragen, som omstændelig udviiser, at Skibet ikke uden største

hazard kunde bringes til Bergen, og ellers protesterede Comparenten in Genere at Hverken S/igneu/r Marcus Lax eller nogen af alle indstæfnte Vidner maatte admitteris til nogen forklaring, enten om Skibets Seylas fra Schiellanger til Scharpesundet eller om det var mueligt der med at forseyle til Bergen, Hvilket er Et Skiøn som Vidner under deris forklaringer bliver u-vedkomende, Dernest at ingen af de Vidner, som ere indstæfnte, som enten ere Citantens Landbønder eller Tiennere, eller med Ham udi Fiskeriet kand være interessert enten som med Eyere udi Nod eller udi Silde Kast, eller som med arbeydere vorder admittert til nogen forklaring om det udi Scharpesundet faldende fiskerie, Hvor \om/ alt Comparenten vil afvarte Rættens Kiendelse.

Procurator Ottesøn til Mons/ieu/r Blechenbergs saa vidtløftige, som u-grundede forestillelse og protestationer svarede Kortelig: At det ey kand kom/m/e S/igneu/r Stamer til befrielse, for Citantens prætentioner, at Han af Asseradeurerne kand være Delibereret fra den Ham tillige med von der Velde givne Commission foruden det ikke i mindste Maader er beviist Ved det at S/igneu/r Blechenberg vil Disputere af de for Bergens Bye-Tings Ræt afhørte Vidners forklaringer for Vidnerne Her maa oplæses eller at giøre nogen anviisning der efter, Hvor Skibet og dets Anker sætning I Scharpesundet var beliggende, siufnis Han ligesom at vil Confundere Sagen, Thi om endskiøndt Raadstue Rætten har Henviist Sagen til Aastædet, saa følger ikke der af at Vidnernes allerede for Bergens Bye-Tings Ræt aflagde Eedelige forklaring kand være annullert, som S/igneu/r Blechenberg u-rettelig forestiller, foruden at det I sig Selv er lovstridigt, at Vidnerne til tvende Ting om Et og det sam/m/e skulle af legge Eedelig forklaring. Hvad sig angaaer det af S/igneu/r Blechenberg paaberaabte erHvervede Tings vidne, da vedkom/m/er det Ham selv saa fremt Han sig paa sine

1738: 92b

Principalers vegne der af vil benytte og ikke Citanten at i Rætte legge, des uden saa kand ikke den forklaring som søges enten af S/igneu/r Marcus Lax eller allerede forhen af de for Byetings Rætten afhørte Vidner angaaende Skibets Seylas efterat det gik fra Schielanger, i mindste Maade være stridende imod noget Tingsvidne, som angaaende Skibets beskadigelse kand være udstæd, saasom det vel ikke kand siges, at Skibet nogen Skade imidlertid der med blev Seylet fra Schielanger til Scharpesund er tilføyet. I Øvrigt refererede Comparenten sig til Hvis Han derom for bye-Tings Rætten udi Acten pag/ina 20 nermere har forestillet med formoding at S/igneu/r Blechenber[g]s ugrundede protestationer ikke kom/m/er i nogen Consideration, men at Vidnerne, Hvis forklaringer ikke siunis eller har hensigt til nogens ære eller Livs paagieldelse eller nogen anden saa Høyt betydelig Sag, som Loven vil have vidner Separerte, vorder følgelig stæfne maalet til forklaring antagen.

Afsigt

Rætten Kand ikke biefalde S/igneu/r Blechenbergs protest som er imod Hans bedre vidende. Thi ved det Bergens Magistrat haver Henviist denne Sag Her til Aastæden der for er ikke Tings vidnet udi denne \Sag/ af Citanten Her/r Ass/esso/r Lausøn erhvervet for Bergens Bye Tings Ræt {ey} \i/ det Ringeste bleven svæket, Vidnerne haver og for Bergens Bye-Tings Rætt giord deris udsigende om det S/igneu/r Blechenberg protesterer imod de bør vidne, der for tillades og S/igneu/r Marcus Lax at udsige det Han er stæfnt for, og kand den Deposition Vidnerne for Bergens Bye Tings Ræt har giordt Separatim for Dem blive oplæst, og under forhen aflagde Eed svare paa De qvæstioner Parterne til Dem agter at formere, som de og bør giøre.

S/igneu/r Blecenberg under Reservation af appell over Rættens Interlocutorium erindrede, at Rætten ville behage i denne Sag at i agt tage Lovens 1 B/og 13 Cap/itul 9 Art/icul at de

ind stæfnte Vidner ikke paa Deris forklaring aflegger nogen Eed forinden de har giordt Deris udsigende og anviisning, saaledis, som aller høyst bem/el/te Lovens Art/icul om formelder.

S/igneu/r Ottesøn formeente, at S/igneu/r Blechenbergs proposition og den af Ham allegerede Lovens Articel ikke passer sig til denne Sag, Hvor ingen Trette eller dispute er falden eller tracterit om odel, Eyendom, Fiskerie Skov, Mark eller Eng, som den Eene sig fra den anden vil afvinde, des uden saa har Comparenten ikke forlanget eller forlanger ydermere Eeds afleggelse af de for \Bergens/ Bye-Tings Ræt førte vidner, end den de der aflagt haver, under Hvilken han paa staaer Deris forklaring af dem tilstaaet, men for saa vidt, de skal giøre anviisning over Skibet og dets Ankersætning i Scharpesundet har været, da indstiller Han sam/m/e til Rættens got findende.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa

Ole Schurtvedt frem stod, og de andre vidner bleve udviist, for bem/el/te Ole Schurtvedt blev Hans Eedelig udsigende op læst, som Han for Bergens Bye-Tings Ræt aflade d/en 13 Novembr/is A/nn/o 1736, Sam/m/e sit Vidnis byrd indført udi Een Tings vidne Doms agt afsagt for Bergens Bye Tings Ræt d/en 1 Julij A/nn/o 1737, Han under forhen

1738: 93

aflagde Eed tilstod i alle Maader Rigtig at være. Ottesøn tilspurgte vidnet 1. om vidnet ikke siden Han for Bye Tings Rætten aflagde sin forklaring har observert og seet Skipper Hagerups Skibs Last op lagt paa Sætervigs Landet, og om ikke sam/m/e har været Ass/esso/r Lovsøn til Hinder og Skade? Hvor til vidnet svarede Ja. 2. Om vidnet veed \Hvad/ forskiæl der var I Priisen udi Byen imellem aaret 1736 og 1737? Der til svarede Vidnet: at Een Baad paa 7 á 8 Tønder sild fik \i/ De der solgte Sild udi aar 1736 18 Rd, Men udi aaret 1737 ikkun 1 Rd 2 mrk \../ Procurator Blechenberg frem stillede sig og saa fremt denne Ræt vil admittere Vidnerne til forklaring paa de Qvæstioner, som udi den under kiendte Bye Tings Ræt af Byefogeden udi Bergen ere refuserede saa til spurgte Han Vidnet 1mo Hvor af Han veed, at den sild, som af Her/r Ass/esso/r Lovsøn er bleven taget i Scharpesundet ved Advents Tiider 1735 har været af verdie til 100 Rd. 2do Om vidnet {\veed/} I Hvad Sild der fanges I bem/el/te Scharpesund enten er Interesseret i Nod eller I Kast, eller som Een arbeyder {at} nyder Mands Laad. Til den første Qvæstion svarede vidnet, at han veed det af det Han var med at Kaste og sælge Silden. Til den anden Qvæstion svarede Vidnet: At Ass/esso/r Lovsøn Har Selv Een Nood og Vidnet med tre andre har og Een Nod, og naar kastes tager Ass/esso/r Lousøn den Halve Part og Vidnet ikkun Een Siette Part, og af ald Sild der kastes tager Ass/esso/r Lousøn Lands Laaden, saasom Han eyer Landet.

Peder Schurtvedt blev indkaldet og under forhen aflagde Eed for Bergens Bye-Tings Ræt tilstod sit Vidnesbyrd Han der hafde aflagd uden Ringeste forandring. I Øvrigt svarede dette Vidne til begge Parters Fuldmægtigers Qvæstioner ligesom nest forige Vidne, med tilleg at Han giemte de Penge der faldt for Silden udi aar 1735.

Knud Jonæsøn Schielanger vandt {ved Eed} under sam/m/e Eed lige som Han for Bergens Bye-Tings Ræt har forklaret, og blev sam/m/e Hans forklaring for Bergens Bye Tings Ræt lydeligen op læst for Ham og af Ham til staaet.

Lars Schielanger blev indkaldet og ligeledis under forhen aflagde {Eed lagde} Eed paa Bergens Bye-Tings [Ræt] tilstod Hans udsigende, som for denne Ræt lydelig blev oplæst, undtagen Han saae ey Splindter flød omkring Skibet.

Erich, Christian, Ole og Johannes boende alle paa gaarden Schielanger bleve ind kaldede og for Dem blev Deris vidnisbyrd op læst, som de for Bergens Bye Tings Ræt haver aflagd, det de under forhen aflagde Eed tilstod i alle Maader, Men endog lagde dette til at

\da/ de Seylede paa Skibet fra Schielanger Sundet til Schorpesundet gik Skibet saa got som noget andet Skib.

Marcus Jensøn Lax ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at To Timer for Skibet Printz Friderich blev ført af Ham fra Schielangersundet og til Scharpe Sundet, sagde Han til Skipper Hans Hagerup Lytchens at Han ville føre bem/el/te Skib til Bergen om bem/el/te Skipper Hans Hagerup det ville Have; Der til Hagerup svarede Han ikke torde under staae sig at vove det, for ikke Skibet skulle staae hazard, Men bad Vidnet Han skulle føre det til Skorpesund og der sætte det

1738: 93b

paa Sandgrund og fortøye det vel, Hvilket og skeede, som Skipper Hagerup var meget vel fornøyet med, da Vidnet kom til Ham igien, yder mere forklarede Vidnet, at Han bem/el/te Tiid lige saa vel kunde føre bem/el/te Skib den tiid lige \til/ Bergen, som til Scharpesund, formedelst Væyr og vind var føyelig den Tiid, Det sam/m/e forklarede Vidnet at have sagt til Dem der vare \paa/ Skibet, da Han førte det, Mændenes navne vare Erich og Johannes Schielanger, Hvilke Begge Mænd Erich og Johannes tilstod det sandt at være. Procurator Blechenberg tilspurgte Marcus Lax om Han og den bem/el/te Tiid tilbød Skipper Hans Hagerup nogen Forsikring at føre Skibet til Bergen? Der til Vidnet svarede: saadanne ord faldt ikke imellem Dem. Procurator Blechenberg tilspurgte og Johannes og Erich Schielanger om de fornam, at S/igneu/r Marcus Lax tilbød Skipper Hagerup nogen forsikring om at føre Skibet sikker til Bergen. Der til de svarede ney.

Den 9 Maij blev Rætten igien sadt med samme Lau-Ræts Mænd.

Og blev da for Ohne Mændene tillige med Anders Sætre Eeden af Lov{ens} Bogen lydeligen op læst, I Procurator Blechenbergs nerværelse og Citantens Fuldmægtiges S/igneu/r Ottesøns, Hvor paa frem stod

Johannes Knudsøn Ohn aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde. at udi nest afvigte Som/m/er Aar 1737 Kastede Vidnet tillige med sine andre Grander med Her/r Ass/esso/r Lausøns tilladelse Sild i Schorpesund, da Skibet var ført der fra, og fik ungefæhr 7 á 8te *Kande (Tønde?) Som/m/er Sild, og Solgte Sam/m/e Sild I Bergen, for Hvilke Sild, som blev fanget i To kast, Vidnet og de andre der vare I Compagnie med Ham fik 63 Rd, yder mere forklarede Vidnet at den største Baad de hafde Sild udi fik de for Silden 6 Rd, Hvilken Baad var Een Sex Ring, for Een Færings Baad fik De Aaret tilforn 12 Rd, som ikkun tager Halv imod Een Sex Rings Baad.

Ole Villumsøn Ohn frem kom for Rætten og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven vandt lige som Johannes Knudsøn.

Rasmus Monsøn Ohn aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og under sam/m/e Eed giorde forklaring, som nest forige tvende Vidner.

Michel Iversøn (Joensøn?) Ohn aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde Een stemmende som nest forige vidner.

Anders Abrahamsøn paa Sætre vandt ved Eed med oprakte fingre at Han haver seet forbem/el/te 4re Vidner haver Kastet og faaet Sild udi Schorpesund og Han haver hørt af Dem de fik 63 Rd for den sild de der fangte udi Aaret 1737 om Som/m/eren. S/igneu/r Ottesøn tilspurgte dette Vidne, om Han ogsaa ikke udi sam/m/e nest afvigte Aar imedens den Træ last som laae paa Sætervig Landet blev indtaget udi et Skib har seet Sild for Landet i Sætervigen, og om ikke Skibet, som indtog Lasten, Hindrede de at kaste efter Silden sam/m/e Tiid? Vidnet svarede Han baade Saae Sild ved Sætervig Landet, og det Skib, som indtog den paa bem/el/te Land liggende Last Hindrede At Kaste efter Silden.

Efter Citantens Fulmægtiges S/igneu/r Ottesøns forlangende bleve for Rætten igien frem kaldede tvende af de i gaar afhørte vidner Erich Michelsøn og Knud Jonæsøn begge paa Schielanger, som under for Hen aflagde Eed forklarede: at da de laae I Sætervigen og biede

1738: 94

Efter Bør til at Lose det Skib ud af Sætervigen, som hafde indtaget bem/el/te Træe Last, Der var lagt paa Sætervig Landet, saae de der gik Sild Rundt om bem/el/te Skib I Sætervigen. Der nest forlangede Ottesøn at de afhørte Vidner maatte forføye sig til stæderne Schorpesund og Sætervigen for at giøre anviisning som skeede.

Først foer Rætten til Schorpesundet, besaae dets Situation, Hvilken er saaledis beskaffen, at naar Silden gaaer til, maa der uimodsigelig falde Silde fiskerie Aarlig baade for Strømmens Skyld, og naaer Fiere er Kand Silden der gaae I Tuun, imellem Landene paa Siderne af Sundet ere 50 til 60 Alen, og viiste Vidnerne Ole og Peder Schurtvedt os, Hvor Skibets Printz Friderichs anker laae, som var Mit I Schorpesundet, der forklarede bem/el/te vidner at være Aatte Fauner dybt, og saae Rætten at paa den Tiid var u-mueligt at kaste efter Sild i Schorpesund, fordi baade Skibets Printz Friderichs Anker og Ankerets Tau Hindrede Silde Kastet, videre forklarede Vidnerne at Den Last af Træe, som var udi Skibet Printz Friderich, blev af bem/el/te Skib Printz Friderich udi Scharpesundet udtaget paa Silde Kastet og igiennem Silde Kastet flodet (flødet) lige til Sætervigen, Hvor bem/el/te Træe Last blev op lagd paa Landet; paa stæden I Schorpesundet var nerværende baade Procurator Ottesøn og Blechenberg.

Dernest forføyede vi os \samtlig/ fra Schorpesundet til Sætervigen, og viiste os da bem/el/te 2de Vidne Ole og Peder Schurtvedt tillige med Anders Abrahamsøn Sætre os, Hvor Træ Lasten, som blev flodet fra det da udi Skorpesundet Liggende Skib Printz Friderich mit igiennem Silde Kastet til Sætevigen blev lagt paa Land, Hvilket var paa begge sider af Sætervigs Landet, og saae vi vidner tegn paa Landet Hvor træe Lasten laae, lige ledis viiste os Vidnerne Hvor Skibet laae, som ind tog lasten, der blev flodet fra Schorpesundet og det var Mit udi Sætervigen, Hvor det bedste Silde Kast falder. Ved Sætervigen vare begge Parters Procuratorer.

Denne Vidnernis anviisning blev for bem/el/te Vidner lydeligen oplæst, og samme Deris Anviisning blev af dem under for hen aflagde Eed i Alle Maader til staaet for Rætten.

Dernest begierede Citantens Fuldmægtig S/igneu/r Ottesøn nogen Tiid Anstand I Sagen til \at/ formere sin paastand, som Rætten Ham bevilgede,

Kloken imod Sex om aftenen blev atter Rætten sat,

Og Comparerede da Procurator Ottesøn, som paa Ass/esso/r Lausøns vegne agtede u-fornøden at paastaae nogen Foreleggelse for de udeblevne Vidner, saasom det allerede baade af de Vidner, sig haver indfunden, var beviislig giordt og af Rætten observeret, Hvis som Citanten Her/r Ass/esso/r Lausøns stæfnemaal indbefatter, Thi producerede S/igneu/r Ottesøn, sin Skriftlige forestillelse og paa stoed at denne dags Dato tillige med den af S/igneu/r Zacharias Fæster udi Rættens og begge Parters Fuldmægtigers nerværelse forfattede afrisning, lige saa anviiste Han vedkom/m/endes qvitteringer for stæfne maalets Anførte bekostning, Hvor efter Han indlod Sagen til Doms, bemeldte S/igneu/r Ottesøns Indlæg af denne dags dato blev for Rætten Lydeligen oplæst, og er saaledis befattet.

Procurator Blechenberg forestillede at Han vel fornem/m/er af S/igneu/r Ottesøns procedure at Han saa vidt fore stiller sig Een vunden Sag, at Han allene Sætter in qvæstione Hvad Penge Summa Citanten skal til legges for sit paastæfnte formeente fiskeries Spilde, men som Comparenten til at give Rætten den fornødende Oplysning paa sin siide behøver Een føye Tiid og ikke vil

1738: 94b

Foraarsage Rætten eller Citanten flere omkostninger med videre Samlinger, saa vilde Han i det mindste udbede sig anstand til I Morgen formiddag Kloken Tii slet, da Han skriftlig skal frem legge Hvad Han saa vel I Sagen, som betreffende det frem lagde Kort haver at erindre, I fald Rætten i sam/m/e Tiid enten kand assistere Comparenten med udskrift af Hvis Protocollerit er, eller og om saa behager med Protocollen til Vidnernis forklaring, at efter læse;

S/igneu/r Ottesøn protesterede imod ald udsættelse til videre Samling, som er lige saa u-fornøden, som det kunde være læt for S/igneu/r Blechenberg, at erindre sig Hvad som igaaer og nu I Dag er bleven protocollert, allerhelst, Han. Blechenberg kan finde den fornemste oplysning af Bye Tings Acten og de der udi afhørte Vidners forklaring.

Den 11 Maij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Ræts Mænd

Og frem lagde Procurator Blechenberg et indlæg under denne dags dato, som for Rætten lydeligen blev oplæst og indlod Sagen til Doms under alle lovlige resærvationer.

Procurator Ottesøn sagde, at S/igneu/r Blechenbergs producerede indlæg til største deel finder sin besvarelse ved Citantens for \Bergens/ Bye Tings Rætt frem lagde tvende indlægger udi Acten pag/ina 29 - 30 og 31, samt 40 - 41 og 42, saa vel som ved det Comparenten for denne Ræt Har proponeret og i Rætte lagd, Hvad sig ellers angaaer, at de af vidnerne benæfnte 7 á 8 Baade Silde ikke skulle kunde rendere til 63 Rd, saa er det dog Deris faste forklaring at de I ald for den fangede Sild haver bekom/m/et 63 Rd, saa at der intet andet her udi kand feyle, end at de ikke saa egentlig Har erindret sig Hvor mange Baader sild de haver faaen og afhændet, ellers forestillede Ottesøn at det kand være Citanten Ass/esso/r Lausøn lige meget, Hvad enten S/igneu/r Stamer tillige med von der Velde eller S/igneu/r von der Velde allene følgelig Procu/rator Blechenbergs fore stillelse til funden at oprette Citanten Hans erliidte Skade, efter allerede ved indlæg giordte Paastand, Hvor nest Ottesøn paa stoed Dom.

Thi blev for Ræt kiendt og af sagt som følger

Dom.

Det er ikke alleniste med Marcus Laxes for denne Aastæds Ræt aflagde Eedelige forklaring, Men end og med et for Bergens Bye-Tings Ræt erhvervede Tings vidne, som for denne Aastæds Ræt er bleven oplæst og af vidnerne til staaet, beviist, at det beskadiget Skib Printz Friderich Kaldet under bemeldte Marcus Laxes Direction ved Een maadelig og sagte vind samt god Strøm udi aaret 1736 er ført fra Schiellanger Sundet og til Schorpesundet, og at Schorpesundet er Een almindelig Fiske vaag /: liggende tillige med Sætervigen under Citantens Commerce Assessoris Johan Lausøns adelig priviligerte gaard Herløe :/ Hvor udi aarene 1735 og 1737 blev fanget Een stor mængde af Sild, Men udi aaret 1736 kunde Hverken Citanten Selv eller andre Kom/m/e til at kaste med Noet I Schorpesundet formedelst det beskadigede Skibs Printz Friderichs anker og tau, som laae Mit I bemeldte Schorpesund, Dem det forhindrede, Det er og troligt efter vidnernis forklaring, at i det Trælasten, som var udi det beskadigede Skib Printz Friderich, blev udlosset i Schorpesundet og Flaadet lige igiennem Schorpesundets Silde vaag til Sætervigen, Hvor Sam/m/e Træ last blev indtaget i et andet Skib; er Silden udi Aaret 1736 ved slig Iidelig larm og Flodning af Schorpesundet og Sætervigen bleven bort skremmet, og Silde fiskeriet der udover spildet, Hvilket var ikke Een liden Skade for Citanten Ass/esso/r Lausøn, i henseende efter Vidnernes udsigende var Silden udi aaret 1736 udi saa stor priis, at Een baad paa Siuv eller Aatte Tønder kostede udi bem/el/te Aar 1736 - atten Rixdaler, men

1738: 95

udi aaret 1737 ikkun Een Rixdaler og To March. Formedelst disse for berørte omstændigheder, og efterdi Citantens Ass/esso/r Lausøns adelige privilegerte gaard Herløe Kaldet ligger nær Havet, Hvis Herlighed tillige med andre omliggende gaarder bestaaer I Fiskerie, der efter de ere Skat lagde, Haver Citanten Ass/esso/r Johan Lausøn her for denne Aastæds Ræt ladet indkalde De Mess/ieu/rs Jan von der Velde og Hans Henrich Stamer, som Commissionairer for det beskadiget Skibs Prints Friderichs Asseradeurer til at erstatte Ham den skade, som før er meldt, \Han har liidet/ Ved det Skibet Printz Friderich laae I Schorpesundet, Sam/m/e Citantens paa stand grundet paa Lov og Billighed kand Rætten ikke andet end give bie fald.

Derfore efter denne Sags beskaffenhed Vi Samtlig Kiender for Ræt: at ind stæfnte S/igneu/r Jan von der Velde, som nu Eene Committert for Skibets Printz Friderichs Assaradeurer /: Der end ikke efter beskikkelse haver villet beqvemme sig til Mindelig forliig med Citanten Ass/esso/r Johan Lausøn, Men haver ved sin Procurator S/igneu/r Claus Blechenberg ladet giøre nogle utilstrækkelige forestillelse :/ bør og pligtig er 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse til nogen ledis Satisfaction og erstatning for slig omrørte Fiske Spilde at betale til Ass/esso/r Johan Lausøn Nitti Rixdaler og udi Processens omkostning Sex og Tretti Rixdr under adfær efter Loven imod Regres Hvor S/igneur von der Velde bedst veed, og Kand.

Ole Nielsøn Thæle cont/ra Knud Thæle
afs. d/en 13 Martij 1738.
Dom.

Her for Rætten haver Citanten Ole Nielsøn Thæle ladet indstæfne Knud Larsøn Thæle, fordi Knud Larsøn haver beskyldt Citanten Ole Nielsøn for Tyverie, der om er ført 2de Vidner Mons Golten og Hans Olsøn Schage, Hvilke Eedelig har forklaret at Knud Larsøn haver skieldet Ole Nielsøn for Tyv og sagt: at Ole Nielsøn hafde taget Een Mark Tobak og et støkke Tau eller Kal I Bergen. Knud Larsøn der imod haver Contra stæfnet Ole Nielsøn ligeledis for skields ord, og der om ført tvende Vidner Jacob Tørresøn og Johannes Jacobsøn, Hvilke under Eed haver forklaret, at efter Knud hafde beskyldt Ole Nielsøn for Tyv, gik Ole Nielsøn ind til Knud Larsøn, og Spurgte Ole Nielsøn bem/el/te Knud Larsøn, om Han ville staae ved at have sagt Ole Nielsøn var Een Tyv, Hvilket Knud Larsøn Hverken ville negte eller til staae, men svarede: ieg mindes det ikke, der paa Ole Nielsøn sagde: Knud Du mindes som Een Skielm, som du er til. Dersom Knud Larsøn, da hafde ladet alting fare, og ikke videre Sag og Sigtelse reyst imod Ole Nielsøn, endskiønt Han, Knud, begyndte først med Skields ord Kunde denne Sag /: saa vidt de første Skields ord imellem Parterne vare vexlede :/ letteligen bleven afsonet, men tvert imod Knud Larsøn af sin bekiendte Onde Natur og til u-nyttig Trette inclinerende strax sam/m/e Dag d/en 13 Julij nest afvigte, da Knud nyelig hafde ført forbem/el/te 2de Vidner imod Ole Nielsøn, Kommer frem for Rætten, og offentlig lader for Rætten udi Protocollen indføre et mundtlig stæfne maal af indhold: at Han, nemlig Knud Larsøn, hafde ladet indstæfne Ole Nielsøn Thæle til at føre vidner om Ole Nielsøn hafde taget eller staalet et støkke Tau eller Kal, og de Vidner, som der om skulle vidne vare Hans Kaaresøn Thæle, Villum Mit-Tvedt og Rasmus Thomæsøn Mit-Tvedt. Ole Nielsøn mødte sam/m/e Tiid for Rætten og Declarerede, at Han gierne ville anhøre de indstæfnte vidners udsigende, eftersom Han vidste sig aldeelis uskyldig i denne Sigtelse og beskyldning. Et af Knud Larsøns indstæfnte vidner navnlig Hans Kaaresøn mødte for Rætten, og udi begge Parters nerværelse under aflagde Eed forklarede: Han ikke veed at Ole Nielsøn Thæle haver staalet noget Tau, som Han af Knud Larsøn beskyldes for. Her ved acqviescerede Sagen til den 15 Octobr/is {Ao 17} nest efter, Da kom/m/er Knud Larsøn atter frem for

Rætten og hafde antaget sig Een Procurator navnlig Johan Reus, som paa Knud Larsøns vegne producerede Een skreven stæfning imod Ole Nielsøn Thæle, Hvilken stæfning ey var under skreven af Procurator Johan Reus, ey heller ville Johan Reus den under skrive, da Rætten i aller underdanigst følge af de Kongl/ige Aller naadigste forordninger d/en 1ste af dato 19 Augusti A/nn/o 1735. dens 14 og 15

1738: 95b

Art/icul, Den 2den af 23 Decembr/is sam/m/e aar dens 1 og 3 Art/icul; paastod; I den af Procurator Reuts fremlagde stæfning seis, at der skulle føris vidner. 1mo Om et støkke Tau Ole Nielsøn Thæle skulle have taget i Bergen. 2do Vil Knud Larsøn Thæle og Hans Procurator Johan Reus føre vidner paa Hvad Een Mand S/a/l/ig/ Ole Olsøn Mit-Tvedt Som nesten for Tre aar siden ved Døden er afgaaen, skal have sagt før Han døde, Hvorledis Ole Nielsøn i Bergen var kom/m/en til det støkke Tau Procurator Johan Reusis Principal Knud Larsøn haver beskyldt Ole Nielsøn for at have staalet. 3to Lyder bem/el/te stæfning paa, at der skal føris vidner om Een Kniv, som Matthis Rasmusøn paa Sollesvig skal have midstet og siden funden udi Ole Nielsøn Thæles Kiiste. 4to Udi bem/el/te af Procurator Reus frem lagde stæfning ind stæfnes Ole Nielsøn Thæle at Høre Vidner om for Mentionerte støkke Tou og Kniv. 5to Siger Reus udi den af Ham fremlagde stæfning, at ved de indstæfnte Vidners forklaring tænkes til fulde, at got giøre, Hvad Knud Larsøn kand have tillagt og paasagt Ole Nielsøn.

Det 1ste af De udi Reuses stæfning inciterte Vidner Hans Kaaresen blev frem kaldet, og endskiøndt Rætten strax gav Procurator Reus tilkiende, at dette vidne hafde her for Rætten ved Eed forklaret, at Han ikke vidste Ole Nielsøn Thæle hafde staalet noget Tou, som Han af Knud Larsøn var beskyldt for, saa dog alligevel var Procurator Johan Reus ey med vidnets tilforn aflagde vidnis byrd fornøyet, men ligesom paa Subtil Maade ville prøve vidnet, om Han ikke kunde findes u-stadig i sit vidnis byrd, giør følgende qvæstioner til vidnet Hans Kaaresøn, om Han ikke kunde erindre: at Ole Nielsøn Thæle for nogen Tiid siden, da vidnet og Ole Nielsøn med flere vare I Byen, bar et støkke Tou med sig need I Baaden, og om vidnet vidste, at Ole Nielsøn Thæle af nogen der sam/m/e stæds enten fik, eller kiøbte sam/m/e Tau, Hvor til vidnet Hans Kaaresøn svarede lige som tilforn af Ham var udsagd.

Dernest blev frem kaldet Villum Ulvesøn Mit-Tvedt, som aflagde sin Eed, at det er ungefæhr 3 aar siden S/a/l/ig/ Ole Olsøn Mit-Tvedt døde, om Hvis ord, De af Procurator Reus var indstæfnte at vidne, enskiøndt vidnet giorde strax for Rætten opliusning, at S/a/l/ig/ Ole Olsøn Mit-Tvedt for saa Rum Tiid siden var død, dog alligevel giorde Procurator Johan Reus qvæstion til vidnet saaledis lydende: Hvad Vidnet Villum Olsøn Mit-Tvedt vidste, den afdøde Mand Ole Olesøn, før Han døde, haver talt om Ole Nielsøn Thæle angaaende det I stæfnemaalet ommeldte Tau, som bem/el/te Ole Nielsøn Thæle skulle have faaet I Bergen. Men saa som baade dette Vidne Villum Ulvesøn Mit-Tvedt og Rasmus Thomæsøn ibidem sagde med aflagde Eed, at det var imod Tre aar siden S/a/l/ig/ Ole Olsøn døde, fandt Rætten ey for lovligt efter Loven pag/ina 129. Art/icul 23. at antage Vidner paa Een død Mands ord passerte for saa Lang Tiid, Hvilket og var u-anstændigt for Een Procurator at forlange, som Procurator Reus Her giorde; Thi om endskiøndt den døde for kortere Tiid hafde sagt noget om Ole Nielsøn, saa kunde Rætten dog ey der paa reflectere.

Angaaende Kniven, som den af Procurator Reus frem lagde stæfning lyder paa, da Har Vidnerne Jacob Tørresøn og Johannes Jacobsøn begge boende paa Thæle ved Eed med oprakte fingre forklaret, at de ikke veed Ole Nielsøn Thæle haver staalet nogen Kniv paa Sollesvig, Men sagde: at Ole Nielsøn fik sig Mad, og efter at Ole Nielsøn hafde Spiiset, lagde Han den over blevne Mad ned i sin Bom/m/e eller Kiiste, noget der efter blev Mandens Kniv paa Sollesvig savnet, da der om blev spurgt, saae Ole Nielsøn Thæle i sin Kiiste, Hvor den

overblevne Mad laae, der i fandt Han Kniven, Hvilken Han leverede igien til Manden godvillig, saa som Kniven der i af vanvar, {vare} kunde være kom/m/en, da Ole Nielsøn nedlagde den over blevne Mad, end ydermere siger begge vidnerne; at alting imellem Manden paa Sollesvig og Ole Nielsøn var venlig og Kierlig:

Af alle disse omstændigheder seis, og kand skiønnis, at Knud Larsøn Thæle har foraarsaget denne Proces ved det Han først haver skieldet Ole Nielsøn for Tyv, Hvilket gav Ole Nielsøn anleedning \til/ at gaae ind til Knud Larsøn,

1738: 96

Hvor da Han udbrød med *med de ord til Knud Larsøn, som vidnerne har forklaret, nemlig at Knud mindes som Een Skielm, som Han er til. Alt saa bør de første Skields ord, Knud Larsøn og Ole Nielsøn Thæle har talt til Hver andre gaae lige op paa begge sider. Men der imod kom/m/er dette Knud Larsøn til last, Hvilket er mere straf værdigt, og grovere end det første, Thi Knud Larsøn der efter først ved Mundtlig stæfne maal for Een offentlig Ræt, dernest udi det skriftlige stæfnemaal fremlagt af Knud Larsøns Fuldmægtig Procurator Johan Reus sigter for Een sadt Ræt Ole Nielsøn for Tyverie, nemlig at Ole Nielsøn Thæle skulle have taget eller staalet 1 mrk Tobak, et støkke Tau eller Kal samt Een Kniv, Hvilket ikke et Eeniste af de førte Vidner haver kundet paatyde Ole Nielsøn, endskiøndt baade Knud Larsøn og Hans Procurator Johan Reus har der til Contribueret deris største fliid, Ole Nielsøn saadan paasagen at ville over beviise; vel haver Knud Larsøns Procurator Johan Reus til slutning i Protocollen ladet indføre, at Knud Larsøn Thæle ikke, som at beskylde Ole Nielsøn Thæle for noget utilbørligt, saa som Han erkiender Ole Nielsøn for alt ærligt og skikeligt, Men saadan Declaration kand ikke af Rætten anseis tilstrækkelig nok for Ole Nielsøn Thæle, efter som Knud Larsøns mundtlige stæfnemaal og Procurator Johan Reuses paa Knud Larsøns vegne frem lagde Skriftlige stæfne maal for Een offentlig Rætt og de qvæstioner Johan Reus haver giort til Vidnerne tydelig nok forklarer Deris intention imod Ole Nielsøn, at de, om det havde været Dem mueligt, ville overbeviise Ole Nielsøn Thæle Tyverie.

Der for af os samtlig Kiendes for Ræt: at Knud Larsøn Thæle bør og pligtig er 15 Dage efter denne Deris Lovlig forkyndelse at møde for Rætten og giøre Ole Nielsøn Thæle Een offentlig afbigt, sigende: at denne Sag Han, Knud Larsøn Thæle, her for Rætten haver reyst imod Ole Nielsøn Thæle, haver Han ikke haft ringeste føye eller aarsag til, men det er skeed af u-betænksomhed, og at Han ikke kand andet sige om Ole Nielsøn Thæle, end Hvad som er ærligt, søm/m/eligt og skikkeligt, og bør saa de ord, Parterne indbyrdes haver talt og ere skrevne denne Sag vedkom/m/ende, være aldelis, som u-talte, døde og Magtes løse, og ikke være nogen af Dem til forkleynelse paa ærlige navn og Rygte. Denne Processis omkostning betaler Knud Larsøn Thæle til Ole Nielsøn med Fem Rixdr og til Justitz Cassen 9 mrk og 12 sk. Alt under adfær efter Loven.

Og efter som Citanten Ole Nielsøn Thæle, der udi sin Eenfoldighed Selv gik i Rætte imod Knud Larsøn Thæle og Hans Procurator Johan Reus, da Sagen af Procurator Johan Reus blev sluttet, paastod Dom over Johan Reus efter Loven, saa finder Rætten at den Kongl/ig Forordning af 19 Augusti A/nn/o 1735 dens 14 Art/icul, der udi giver Ole Nielsøn bie fald, som under denne Procedure haver lidet u-skyldig. saa vidt Knud Larsøns mundtlige stæfne maal og Proc/urator Johan Reuses skriftlige stæfne maal imod Ole Nielsøn Thæle angaaer, og tvifles paa at nogen anden Procurator hafde paataget sig denne Sag at udføre for Knud Larsøn Thæle, siden det var Een Sag Knud Larsøn ikke vedkom at paa tale, og af ingen Verdie at proseqvere, Thi Knud Larsøns hensigt kunde Procurator Johan Reus strax fatte var af Ondskab og et trette-Kiær Sind for at beskemme Ole Nielsøn Thæle, Ved det Knud Larsøn ville beviise Ole Nielsøn Tæle over at have begaaet Tyverie, Hvilket Tyverie Ole Nielsøn ey hafde forøvet imod Knud Larsøn, Men imod andre, der nest burde Procu/rator Reus

overvejet, Hvad Tyveriet skulle været, og Hvor i det bestod, da var det ikke andet end 1 mrk Tobak, et støkke Tau og Een Kniv; Dersom Johan Reus alt dette hafde taget I agt, og ey befattet Sig med Sagen, men tvert imod raadet Knud Larsøn til freedelighed, hafde det været Anstændigt for Ham, Men ved det Procurator Reus antog sig Sagen for Knud Thæle at forfølge med saa stor Nidkierhed, Har Han lige som størket Knud Larsøn i sin Onde intention, og saaledis forført Knud Larsøn til at Continuere Een Proces Knud Larsøn ey hafde ringeste føye eller anledning til, der ved Reus har ført Knud Larsøn Thæle I u-nødvendig omkostning med Rættens og Reuses eget Salario. Det var ey heller Procurator Reus anstændigt udi Een Ære Sag at ville betienne Sig af Vidner, som skulle sige, Hvad Een Mand nesten for Tre aar død, havde talt om Ole Thæle, og giør spørgsmaal om Een død Mands ord, med videre Johan Reuses opførsel i Acten udviises.

Alt saa i følge Ole Nielsøn Thæles paastand, og i andleedning af de Kongl/ig allernaadigste forordninger af Datis 19 Augusti og 23de Decembr/is 1735 Kiendes for billigt, at Procurator Johan Reus bør bøde i Mulct til Manufactur Huuset i Bergen Fem Rixdaler og til Justitz Cassen Fem Rixdaler, i Øvrigt forbeholder Citanten Ole Nielsøn Thæle ald tiltale paa sine Tiider og stæder til Procurator Johan Reus for det imod Citanten producerede stæfne maal, Hvor ved Ole *Thæle Nielsøn* ikke lidet er staalet, Hvad Procurator Reus er dømt at bøde bør betalis 15 dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse under adfær efter Loven og Kongl/ig aller naadigst befaling.

Des til bekræftelse under Min M/ichael T/ønders Haand tillige med Mit og efterskrevne Med-Doms Mænds signeter.

1738: 96b

I/n N/omine J/esu C/hrisu

Schiold

Michael Tønder etc giør vitterligt at Aar 1738 d/en 14 Julij blev holdet Som/m/er Ting for Schiold Skibreds Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Ole Totland og alle de Lau Ræts Mænd som dette aar betienner Rætten, Hvis navne paa Folio 46 findes,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger og befalinger.

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste forordninger Den

1. At ingen Comoedianter, Line Dantsere Tasken Spillere eller de, som holde de saa Kaldede Lykke Potter sig udi Danmarch eller Norge maa indfinde eller Deris Spil og Exercitier der nogen stæds fore stille og øve. Datert Friderichsberg d/en 21 Martij 1738.
2. Kongl/ig anordning angaaende Fløyels og andet Silke Tøys Brug udi Danmarch og Norge. Dat/ert Friderichsberg d/en 11 April A/nn/o 1738.
3. Kongl/ig Forordning anlangende den forandring, som udi forordningen om Justitz Cassens indretning af Dato 23 Decembr/is 1735 er giort i Henseende til at sam/m/e Casse her efter skal være under de Deputerede for Financerne Deris opsiufn. Friderichsberg d/en 18 April 1738.
4. Kongl/ig Rescript af 9 Maij 1738 at Sorenskriverne paa Landet og de Kongl/ig anordnede Auctions forvaltere skal forrette de fore faldne Auctioner baade over Løsøre og Jorde gods efter De geystlige.

5. Skiøde udgivet af Claus von Rechen til Philip Felgenhauer paa den Halve part udi gaarden Kykelvig, Nyegaard eller Kønnehauen, Olsvig, Gieringen og Schaalevig-Nesset med paastaaende Huuser og tilhørende Inventarium. Dat/ert Ber/gen 2 Junij 1738.

6. Obligation udgiven af Philip Felgenhauer til Fogeden Andreas Heiberg paa 1300 Rixdr Courant, Hvor for er Pandtsat Gaarden Kychelvig med underliggende Pladser. Datert Bergen d/en 23 Junij A/nn/o 1738.

7. Schiøde udgivet af Herman Mauritsøn til Johan Buchhalt paa Een Mølle med tilhørende Huuser Grunder og qverner ved Aarestads Elv. dat/ert Møllendahl d/en 26 Martij A/nn/o 1738.

8. Obligation udgiven af Rasmus Rasmusøn Ølberg paa 60 Rixdaler Courant til Ass/esso/r Jan von der Lippe Datert Bergen d/en 2 April 1738 Lydende paa Pandt udi Debitoris vaan Huuse oppe ved Aarestads Elv.

9. S/igneu/r Andreas Heibergs forskrivning til Deris Kongl/ig Majestet Hvor ved Han i stæden for Caution giver Deris Kongl/ig Maj/estet udi forsikring S/igneu/r Philip Felgenhauers Obligation bem/el/te Foget Heiberg udgiven paa Capital 1300 Rd Courant og Datert Bergen d/en 23 Junij 1738 samt lydende paa Pandt og forsikring udi gaarden Kychelvig med under liggende Rødnings Pladser, Kiønnehauen, Olsvig, Gieringen og Schaalevigs Nesset. Heibergs forsikring Dat/ert Halsnøe Closter gaard d/en 25 Junij A/nn/o 1738.

10. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe til Østen Hansøn paa 2 Pund 6 merker Smør 18 Kander {Malt} Korn og et Halv Faaer udi gaarden Espeland. Datert Bergen d/en 6 Februarij A/nn/o 1738 - Revers var hos.

11. Publication læst at S/a/l/ig/ Mag/ister Casper Rømers Sterfboes tilhørende gaarder. 1. udi gaarden Holmaas Een halv Løb Smør og 1 ½ Mæhle Malt, 2det gaarden Hauchaas skyldende 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt begge beliggende udi Norhorlehn og Lindaas Skibred skal paa Offentlig Auction I Bergens Bye udi Herberget Altona d/en 4 Augusti først Kom/m/ende om aftenen Kloken 5, Conditionerne skal paa Auction stædet publiceris.

1738: 97

Herman Moritsøns obligation udgiven af Ham til Falch Giedding paa Capital 200 Rd. Datert Bergen d/en 10 Aprilis A/nn/o 1724 og Lydende paa Pandt udi Debitoris Huus og Mølle paa Mølendahl, Hvor paa er tegnet følgende

Indbem/el/te Obligation med alle sine til Datum forfaldne Renter haver S/igneu/r Herman Moritz betalt, Hvor fore denne Obligation bliver her med *annihilert (Annihilere = tilintetgjøre, utslette) og qvittert velbem/el/te S/igneu/r Moritz extradert, paa S/igneu/r Falch Gieddings vegne efter given Fuldmagt. Bergen d/en 7 Sept/embris A/nn/o 1731. C. Thunboe

Derfor af Norhorlehns Pandte bog nu ey findes indført, men skal være udslet. M. Tønder

Den 15 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Declaration fra Ass/esso/r og Lector Londemand, at alle maa Kaste med Nod efter Fisk under Fanøe Præstegaards Land og der ligeledes paa Land drage Deris Noder, naar de betaler rigtig Lands Laad af Drætten, Hvilken Lands Laad at annam/m/e Lector har givet tilkiende, at S/igneu/r Thomas Faber der til af Lectore er beskikket, som Samme igien Ass/esso/r og Lector Londeman skal levere. Datert Bergen d/en 14 Julij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Halvorsøn Dyngeland til Anders Paulsøn paa To Pund og Sex M/arker Smør 5/8 Hud udi gaarden Søevigen datert Sør Eide d/en 14 Julij 1738. Revers var ved.

Hans Ottesøn Nideraas Contra Peder Kierulf
vide Protocollen fol: 77

Og møtte i Dag igien Citanten i følge af seeniste Kiendelse, Hvor ved blev vedtaget at Parterne uden videre varsel skulle Møde, og som den indstæfnte S/igneu/r Peder Kierulf ikke har funden for got videre at svare til Sagen Ventelig af aarsag den i sig Selv er Reen og pur, og Han alligevel ved sine brugte indvendinger og udflugter har foraarsaget Sagens vidløftighed og Comparenten trende Reyser her til Tinget, saa producerede Comparenten Special Reigning over Sagens omkostninger under denne Dags Dato, som blev oplæst og lyder saaledis, \NB/ skulle der ellers befindes nogen Mislighed udi den angaaende Hovet prætentionen Comparenten til sendte og i Rætte lagde Reigning, da som sam/m/e ikke af Ham er forfattet, saa overlod Han desen revision og Rættelse under Dom/m/erens got findende, og i Øvrigt refererede sig til stæfne maalet, samt Hvis videre i Rætte lagd og proponeret er, og ærbødigst begierede at Sagen ved endelig Dom uden videre opsættelse maatte expederis;

Paa den indstæfnte Peder Kierulf blev raabt, men ingen paa Hans vegne sig indfandt, der fore blev Kiendt, som følger

Dom.

Med Een for Kiøbenhauns Bye Tings Ræt d/en 23 Augusti A/nn/o 1734 afsagde Dom haver Citanten Procurator Hans Ottesøn Nideraas beviist, at den indstæfnte Peder Larsøn Kierulf er til funden at betale S/igneu/r Hans Møller 300 Rd med 5 pro Cento Rente fra Siette uges Dagen efter at Skibet Vendela til Kiøbenhaun fra Ostindien var arrivert til betaling skeer, saa og at erstatte alle omkostninger skadesløs, Samme prætention paa den indstæfnte Peder Larsøn Kierulf efter for næfnte Kiøbenhauns Bye-Tings Dom med Renter og omkostninger til Ultimum Decembris

1738: 97b

Anno 1734 erfahres af den Reigning, Citanten haver Dictert her I Rætten, og Datert Kiøbenhaun d/en 25 Maij A/nn/o 1737 samt under skriven af S/igneu/r Hans Møller at være bereignet til den Summa 323 Rd 3 mrk 10 sk, der paa er betalt 66 Rd 2 mrk 8 sk, bliver saa igien 257 Rd 1 mrk 2 sk, Hvilke To Hundrede Siuv og Femti Rixdr 1 mrk og 2 sk. Peder Larsøn Kierulf /: som baade er Lovlig stæfnet, forelagt og erholdet opsættelse udi denne Sag :/ til findes 15 dage efter denne Doms lovlig forkyndelse at betale til Citanten Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa S/igneu/r Hans Møllers vegne I Kiøbenhaun med 5 pro Cento Renter fra d/en 1 Januarij A/nn/o 1735 indtil betaling skeer, og udi Processens omkostning 8te Rixdr under adfær efter Loven. Levert 4 mrk 8 [sk] til Papier.

Niels Andersøn Hamre contra Lars Sandahl
vide Prot. fol. 62 og 77

Sagen blev paaraabt, men ingen mødte af Parterne,

Mons Hetlevig contra Lars Kongshaun.

Denne Sag er efter Parternes egen sigelse ophævet og forligt.

Ole Nielsøn Smøraas contra Peder Sanven.
vide Protocol: Fol: 77

Og mødte i Dag Citanten selv og *referede sig til sit forige og under kastede sig Rættens got finden,

Dend indstæfnte Peder Sanven blev efter Loven trende gange lydeligen {oplæst} \paaraabt/, men Han ey mødte,

Lænds Manden Ole Thodland og Skafferen Lars Myrhdahl ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at De for Fem ugers Tiid haver forkyndt Peder Sandven Rættens foreleggelse til dette Ting, og da de vare paa stædet talede De med Peder Sanvens Kone.

For Peder Sandven mødte Hans Broder Rasmus Tistad og gav til kiende at Hans Broder Peder Sandven for at faae Sagen forliigt vil give Ole Smøraas Citanten 1 Rd til omkostning, Hvor med Citanten Ole Smøraas ey kunde finde sig at være fornøyet, efter som Han langt flere omkostninger hafde anvendt, Hvor paa Rasmus Tistad begierede paa sin Broders Peder Sandvens vegne anstand I Sagen til neste Høste Ting for at faae den forliigt.

Afsagt

Denne Sag opsættes efter Rasmus Tistads begiering paa Peder Sandvens vegne til neste Høste Ting for at see om Parterne udi Mindelighed kand foreenis, og finder Rætten for billigt at Citanten Ole Smøraas bør nyde for det Han allerede paa Sagen haver anvendt 3 Rd i omkostning, skulle Peder Sandven ey lade sig beqvemme til forliig og betale Citanten forn/efn/te Omkostning, bliver denne Sag til neste Høste [Ting] staaende Ham aaben og udi fuld drift.

Restantzerne blev oplæst som beløb sig til 482 rd 5 mrk 15 [sk]. Proprietarierne 6633 - 5 mrk - 8.

I/n N/omine J/esu C/hristu

[Sartor]

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1738 d/en 16 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Sartor Skibreds Almue paa Tingstædet gaarden Schoge nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa fol/io 77 og 78 findes tillige med Bøyde Lænds Manden

1738: 98

Simon Schoge

Hvor da først blev oplæst Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste befalinger og forordninger, samt andre vedkom/m/ende Breve som for denne Ræt skal publiceris og findes extraherede paa fol/io 96 - dernest

Caution udgiven af Her/r Jacob Jessin Nyegaard for Kriigs Commissaire Friderich Undahl til Deris Kongl/ig Majestets Kriigs Cassa for 200 Rd. Dat/ert Bergen d/en 19 Maij 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Endresøn Hamre til Salamon Olsøn paa Een Halv vaag Fisk udi gaarden Søre Toft Datert Schoge d/en 16 Julij A/nn/o 1738.

Den 17 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Ole Albretsøn Vorland til Søren Michelsøn paa Aatte og Een Femte Deel March Fisk udi gaarden Golten Dat/ert Schoge d/en 16 Julij 1738.

Schiøde udgivet af Niels Nielsøn Biørøen til sin Svoger Niels Villachsøn paa 2 5/8 merker Fisk udi gaarden Nore Biørøen Datert Schoge d/en 16 Julij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Simon Michelsøn Schoge, Michel Thomæsøn Schage, Hans Simonsøn Schage, Rasmus Nielsøn Schage og Lars Michelsøn Schage til Berent Jansøn Bolman paa et støkke grund Deris eyende gaard Schage til hørende Nor-Væst fra Eyernis egne brugende Nøster 24 Al/en i Længden og 16 Alen i bredden Hvor af skal aarlig til grunde Leye svares 2 mrk 12 sk. Datert Schage d/en 16 Julij A/nn/o 1738 - Ligeledis blev Læst Berent Bolmans Revers af sam/m/e dato.

Den fattige Mand Peder Monsøn \store/ Sangolt indfandt sig for Rætten begierende den nerværende Almue, {og} som var Hans Vilkaar og Formue meget vel bekiendt, Ville u-partisk sige om Hans Tilstand og Efne er at betale De 147 Rd 57 sk, Der ere bereignede paa Anders Nielsøns, Henriche Meyers, Marie Røgers, Agothe Thomæ Datters og Petricche Jons Datters under holdning, varetægt og afstraffelse, angaaende Det af bem/el/te Personer imod Reqvirenten Peder Monsøn Store Sangolt udi aaret 1732 exercerte Tyverie? Den nerværende for Rætten Almue Een stemmende svarede: Ved Det Peder Monsøn store Sangolt blev bestaalen udi aaret 1732, midste Han sin formue, som Han udi Mange aar hafde slit og slæbet for, Der for Een Hver er vitterligt, Peder Sangolt umueligen kand Contribuere noget til for Hen Mentionerte Omkostninger.

Denne Termins Restantzer og forige bleve oplæste.

I/n N/omine J/esu

Herløe

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt, at aar 1738 d/en 18 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Herløe Skibreds Almue paa gaarden Frechau nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som findes navn givne paa folio 82,

Hvor da først blev Ting lyst Deris Kongl/ig Majestets befalinger, som paa fol/io 96 findes extraherede, der nest

Schiøde udgivet af S/igneu/r Peder Hofman til Told Inspecteur Abraham Norman paa Een gaard Nordre Aadland af Skyld ½ Løb Smør 1 q/var/ter Malt (= ¼ tønne). Dat/ert Berg/en d/en 10 Julij 1738.

Fredlysning paa gaarden Nordre Aadland og dens under liggende Herlighed udstædet af Told Inspecteur Abraham Norman og Dat/ert Bergen d/en 16 Julij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Paul Meyer til Lars Paulsøn paa 16 merker Smør udi gaarden Herløver. Dat/ert Bergen d/en 9 Maij 1738.

Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans Fuldmagt til Anders Tvedten angaaende Laxe verperne under Tellevigen, Dat/ert Bergen d/en 6 Maij 1738.

Schiøde udgivet af Michel Iversøn Alveim til Mons Olsøn paa 6 merker Fisk udi gaarden Tosvigen. Dat/ert Frechau d/en 18 Julij A/nn/o 1738.

1738: 98b

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Olsøn Iden til Ole Nielsøn paa 13 ½ merker {Fisk} Smør udi gaarden Vigebøe siger Tretten og Een Halv merker Smør udi gaarden Vigebøe. Datert Frechau d/en 18de Julij 1738.

Den 19 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Ingebor Marie Knagenhielm udi Hendes Mands Justitz Raad Krags fraværelse til Niels Ingebrethsøn paa Halv anden Løb Smør udi gaarden Asch Datert Hops gaard d/en 17 Martij A/nn/o 1738. reversen var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Sam/m/e Mad/a/me Krags til Rasmus Andersøn paa Een Løb Smør udi gaarden Hop, siger Hoop. Dat/ert 17 Martij 1738.

Rasmus Aamundsøn Tosche, cont/ra Gudmun, Rasmus og Johannes Iibidem.
vide Prot: fol. 83.

Ingen af Parterne mødte ved Sagens paaraab, Hvorfore den staaer til neste Ting.

Ass/esso/r Johan Lausøn contra Eendeel af Almuen
vide Protoc. fol. 82

Ingen af Parterne mødte ved Sagens paaraab, Hvor fore den beroer til neste Ting.

Mad/a/me Ingebore Marie Knagenhielm og Ass/esso/r Johan Lausøn
cont/ra Opsidderne paa Davanger
vide Protocol fol. 83

Af Opsidderne paa gaarden Davanger mødte \Sc/ Aschild Nielsøn, Johannes Jensøn, Niels Andersøn, Men paa Anders Andersøns vegne, som er svag mødte Hans Hustoe Britte Ols Datter, Hvilke samtlig tilstode at de til dette Ting at møde hafde faaet Lov Dag.

Johannes Jensøn boende paa gaarden Davanger forklarede at Han paa denne Part, som Han nu beboer eyer Ass/esso/r Johan Lausøn, Hvilken part Han haver besiddet udi 50 Aar og aldrig er af Ham bleven krevet Lands Laad af Eyerne, før nu ungefæhr for 2 aars Tiid, Hvo der haver kastet ved Davangers Land har alltid betalt Lands Laaden til Ham selv, som Han selv haver beholdet uden Ringeste paa-anke af sine for hen hafde Jorddrotter, ellers tilstod Han at der var kastet ved Davangers Land efter Sild udi forgangen aar 1737, og der for oppe baaret af Dem der kastede udi Lands Laadden 20 Rd, saa paa Hver af opsidderne ikkun kom 5 Rd formeente ellers at siden de haver betalt stor bøxel for Jorde parten, skulle alt Hvad der falder af Lands Lod Opsidderne eller Læylændingerne til hører.

Anders Andersøns Hustroe Britte Ols Datter udsagde at Hendes Mand haver beboet sin iorde Part udi gaarden Davanger udi 40 Aar og Hendes Mands Jorddrot er nu Ass/esso/r Johan Lausøn, i Øvrigt refererte Hun sig til Johannes Jensøns forklaring.

Niels Andersøn sagde at Han er og Opsidder paa gaarden Davanger, og Den part Han beboer eyer nu Lau Mand Knagenhielms Datter Mad/a/me Krags, forklarede ellers at Han haver beboet sin nu brugende Jorde part udi 30 Aar, og saa Længe Hans forige Eyer S/a/l/ig/ Laugmand Knagenhielm levede blev aldrig af Ham

1738: 99

Fordret Lands Laad, formeente der for at Han ey heller endnu burde betale Lands Laad for det som falder paa Hans bøxlede grund, tilstod at have oppebaaret Lands Laad tillige med de andre opsiddere udi forgangen aar 1737, som beløb sig Hvad de alle hafde oppebaaret udi forgangen aar til 20 Rd. i øvrigt var Hans meening, som nest foriges.

Aschild Nielsøn sagde at Han besidder den part af gaarden Davanger, som S/a/l/ig/ Laugmand Knagenhielm Ham for Nii Aars Tiid haver bøxlet og Hverken af S/a/l/ig/ Laugmand Knagenhielm eller nogen anden er Han Krævet for Lands Laad, Han tillige med de andre opsiddere paa Davanger haver oppebaaret før udi dette forgangne Aar 1737, tilstod ellers at have udi forgangne Aar oppebaaret de paa stæfnte 20 Rd tillige med de andre opsiddere paa Davanger, og i øfrigt var Hans meening, som de andres.

Der paa blev given følgende

Afsigt.

Eftersom ingen møder paa Citanternis vegne at replicere noget paa de indstæfntis foregivende, saa beroer Sagen til neste Ting.

Matthias Rasmusøn hafde ved skriftlig stæfne maal af Dato 3 Julij hujus Anni ladet indstæfne Jacob Hansøn Thurøen, og mødte Citanten selv producerende bem/el/te stæfning, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Hvilket kal[d] og varsel ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede Johans Pedersøn og Zacharias Tollefsøn begge boende paa gaarden Tvedt for 14 Dages Tiid at have forkyndt Jacob Hansøn, og da Han blev stæfnet talede Varsels Mændene *ved (med) Ham Selv.

Paa den indstæfnte Jacob Hansøn Thurøen blev 3de gange efter Loven lydeligen paaraabt, men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne mødte.

Der nest producerede Citanten Een Reigning paa 20 Rd 1 mrk af Dato 18 hujus, som for Rætten Lydeligen blev op læst.

Afsigt.

Efter som den indstæfnte Jacob Hansøn Thurøen ey ved Sagens paaraab sig ey indfandt, saa fore legges Han her ved af Rætten at møde til neste Høste Ting, Hvilket er udi det aar, Den/n/e fore leggelse haver Citanten at tage beskreven og selv Lade den forkynde Lovlig.

Michel Michelsøn under Constabel ved Artilleriet og Obriste Leutenant De Berenfelts Compagnie producerede Een skriftlig Stæfning af Dato Bergen d/en 19 April sidst afvigte under skreven af Ham selv tillige med de andre arvinger efter Anna Jacobs Datter, dog saaledis at de selv hafde holdet paa Pennen og Een anden ført den, som Michel Michelsøn

1738: 99b

Kari Gunders Dttr og Ingebore Ols Datter forklarede selv, ellers udsagde Comparenterne at Een aftakket under officerer navnlig Augustinus Rønne opholdende sig i Bergen denne producerte stæfning for Dem hafde Consipert og skreven.

Hvilket kald og varsel Lændsmanden Anders Tvedt og Anders Hansøn Hopland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle udi stæfningen navn givne med 14 Dages varsel paa Deris boepæle,

Jacob Hauland tillige med de andre udi stæfningen navn givne bleve efter Loven 3de gange lydeligen paaraabte, Men ingen mødte uden Hans Endresøn Asbøe,

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen lydelig oplæst, og fremstod fornæfnte

Hans Endresøn Osbøe blev formanet om at vagte sig for Meen-Eed, og dernest aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven samt udsagde: at afg/aaen Anne Jacobs Datter kom til vidnet udi aaret 1736 ved Michels Dags Tiider; sigende at Jacob Hauhland ey ville

have Hende hos sig til Huuse og bad Vidnet ville tage Hende hos sig i Huuset /: Hvilket Hun ungefæhr 14 Dage tilforn hafde sagd og begiert af Vidnet :/ Hvor paa vidnet tog imod Hende og førte Anne Jacobs Datter ikke Videre med sig udi Vidnes Huus, da Hun først kom til Vidnet uden Hendes Daglige Klæder, nogen Tiid der efter gik S/a/l/ig/ Anne Jacobs Datter til Hauland for at gaae i kirke, og da Hun kom der fra igien, hafde Hun sine Kirke Klæder paa tillige med et Sølv belte; noget der efter blev Anne Jacobs Datter Syg, Laae ikkun To dager syg og døde saa 8te dage før Paaske udi Aaret 1737 - da Hun var død lod dette Vidne Kari Magni datter /: som og er indstæfnt :/ gaae til Hauland for at Hendte Een svøbe Skiorte i afg/aaen Anne Jacobs d/a/tt/er/s Kiiste, Hvilken Skiorte Hon og blev svøbt udi, To eller Tre dage der efter kom disse her ved Rætten staaende Arvinger efter S/a/l/ig/ Anne Jacobs Dttr tillige med Jacob Hauland og flere til Vidnet med Liigkiisten, Hvor udi afg/aaen Anna Jacobs Datt/e/r blev lagt, og ført til Byen, og toge fornæfnte S/a/l/ig/ Anne Jacobs Datters Arvinger og Jacob Hauland alle Hendes Klæder med sig og for til *til Hauland tillige med 15 skilling, som var efter Hende, videre Vidste dette vidne ikke at forklare.

Afsigt.

Efter som de andre indstæfnte Vidner og Contrapart ved Sagens paaraab sig ey indfandt saa fore legges de af Rætten at møde til neste Høste Ting, denne foreleggelse haver Citanten at tage beskreven og selv lade lovlig for vedkom/m/ende forkynde.

Formedelst ingen flere Sager vare indstæfnte blev Restanterne op læste som beløb sig til (ingen beløp nevnt)

I/n N/omine J/esu C/hristu

Alenfit

M: T: (Michael Tønder) giør vitterligt at aar 1738 d/en 21 Julij blev holden Som/m/er Ting med Alenfit Skibreds Almue paa det gamle og

1738: 100

ordinaire Ting stædet udi Qvams vogen nerværende de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa folio 83 findes extraherede tillige med Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundahl Fogeden Jesen var ey til stæde, men ophold sig udi Kroe Huuset beliggende ved Alverstrømmen, og efter som Rætten hafde *beet (biet) til Kloken imod 11ve efter Fogeden som er frisk og sund blev Rætten af Soren skriveren sadt

Og først oplæste Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste befalinger og andre breve dette Ting vedkom/m/ende. som findes extraherede paa Fol/io 96 - der nest

Admiral og Stifts befaling Mand Kaase Missive, til Soren skriver Michael Tønder af Dato 12 Julij A/nn/o 1738 at Tinget skal holdes paa det ordinaire Ting stæd udi Qvams vaagen.

Afkald udgiven af Ole Olsøn Titland til Carl Nielsøn for 30 Rd. Datert Bergen d/en 3 Martij A/nn/o 1738.

Revers udgiven af Lars Olsøn til Johannes Larsøn Bragstad angaaende 18 merker S/mør og 9 Kander Malt udi gaarden Sætre Dat/ert 17 Martij A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddelen findes extrahert paa Fol/io 86 udi denne Protocol.

Fogeden Jessens Brev til Lænds Manden Eiluf Mundal at Tinget skulle holdes i Alverstrømmen datert Horvigen d/en 17 Junij A/nn/o 1738 blev af bem/el/te Lænds Mand frem lagd og op læst.

Johan Simon Cramer hafde ladet indstæfne Michel Ambiørsøn Hauchaas ved Skriftlig Varsel af 18 Junij hujus Anni, Hvilken stæfning for Rætten blev Lydeligen oplæst og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemledt af Ole Hausdahl og Aamund Hannisdahl.
Den ind stæfnte Michel Ambiørnsøn mødte for Rætten og begierede opsættelse i Sagen til neste Høste Ting, da Han vedtog uden foreleggelse til bem/el/te Ting at møde, som Rætten Ham bevilgede.

Hemming Magnesøn Otteraas haver Ladet indstæfne Hans Knudsøn *Otderaas, fordi Han haver slaget om Citantens Marke skield og Steene, og brydt Et støkke Bøe til ager;
Citanten forklarede selv at Hans Knudsøn *Olderaas ey blev stæfnet før sidst afvigte Tiis dag, som bliver først 8te dage i Morgen, der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Efter som Lovens bydende Hverken er fulgt ved stæfne maal ey heller Sagen paa dette stæd antages kand efter Lovens 1 Bogs 16 Capit/ul saa Henvises Citanten til Aastæden denne Sag at paa tale, da Han skal veder fares Hvad Lovligt kand være.

Hans Knudsøn *Otderaas haver ladet ind stæfne Hemming *Otderaas fordi han haver fældet Et Træe udi Citantens ager, der om at vidne ere indstæfnte Børge Halvorsøn *Siusdahl og Ole Lie;
Efter Citantens egen begiering beroer denne Sag til neste Ting, da Citanten saa vel Hemming Magnesøn, som Vidnerne ved Lovlig varsel haver at indkalde.

Odels Løsning til gaarden Espeland af Skyld 1 Løb Smør lod Aamund Hopland og Berge Lechnæs paa Lars Olsøns vegne [læse]?, Hvis Fader Ole Larsøn bem/el/te gaard har Solgt. Dat/ert Qvams vaagen d/en 21 Julij 1738.

Og efter som Fogeden Jesen sig ey indfandt at tage imod Skatterne blev Rætten om aftenen Kloken 8 ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Radøe

M: Tønder giør vitterligt, at Aar 1738 Tiirs Dagen d/en 22 Julij blev holdet Sommer Ting udi Kroe Huuset I Alversundet for Radøe Skibreds Almue nerværende alle for dette Aar opnæfnte Lau Ræts Mænd

1738: 100b

Hvis navne paa Fol/io 86 findes tegnede undtagen udi Anders Vettaas stæd, som er siug var Erich Erichsøn Søre Vettaas, tillige med Fogeden Andreas Jesen og Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe,

Hvor da først bleve oplæste de Kongl/ig aller naadigste befalinger og andre breve som paa dette stæd burde publiceris, Hvilke paa Fol/io 96 og 98 ere extraherede - der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Rasmus Gregoriisøn paa 9 merker Smør 6 ¼ Kande Malt og 9 merker Fiskes Leye udi gaarden Vildanger Dat/ert Bergen d/en 10 Decembr/is A/nn/o 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Iver Johansøn paa 1 Pund og 6 {Kander Malt} Marker Smør og 18 Kander Malt udi gaarden Soltvedt. Datert Bergens Bispegaard d/en 20 Febr/uarij A/nn/o 1738. Revers var ved.

Schifte Brevet efter Johannes Torbiørnsøn af Dato 15 Martij A/nn/o 1738 paa gaarden Øvre Manger. Jorde godset, som blev deelet imellem Enken Guri Ols Datter og den S/a/l/ig Mands Datter Maritte Johans Datter bestod udi 18 merker S/mør og 12 Kand/er Malt vurderet for 22 rd 3 mrk.

Trende gange blev raabt om nogen hafde Sager at føre i Rætten, Men som ingen frem kom blev denne Termins Restantzer oplæste beløbende sig til 380 rd 5 mrk 15 sk.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder giør vitterligt at Aar 1738 d/en 23 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Lindaas Skibred i Kroe huuset ved Kielstrømmen, og blev Tinget først sadt Kloken over 11ve formedelst Fogeden Andreas Jesen ey før sig indfandt, nerværende de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 86 findes extraherede først blev op læste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger og befalinger, som for Schiold Skibred blev oplæste tillig Placaten angaaende Mag/ister Rømers Jorde gods.

Bøxel Seddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Zacharias Rasmusøn paa 18 merker Smør Sex Kander Malt og 18 merker Fisk udi gaarden Lille Hopland. Ass/esso/r Hansens Seqvestrerte gods, og i Bøxel betalt 4 rd. Datert Horvigen d/en 8 Januarij 1738.

Schifte Brevet efter Anna Olsdatter Dat/ert 1735 d/en (ope rum) Sept/embris Hvor ved sterfboet var eyende udi gaarden Vichne ½ Vaag Fisk vurderet for 33 Rd.

Den 24 Julij blev Rætten sadt med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Ole Hansøn Dat/ert Schauge d/en 11te Octobr/is *1738. Hvor efter den S/a/l/ig/ Mands Sterfboe var eyende i gaarden Schauge 20 ½ merker Smør og 28 Kander Malt vurderet for 18 Rd.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev denne Termins Restantzer oplæste - som vare 586 rd 3 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen.

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1738 Fredagen d/en 25 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Gulens Schibreds Almue paa Ting stædet udi Schierjehaun nerværende Fogeden

Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 87 findes undtagen Sven Vedevig, der ved døden er afgangen siden vaar Tinget, i Hans stæd blev antagen Lars Olsøn Vatnøen,

Og blev da først oplæste Deris Kongl/ig aller naadigste breve og forordninger tillige med andet, som for denne Ræt bør publiceris angaaende S/a/l/ig/ Mag/ister Rømers Jordegods - som findes paa Folio 96, der nest

Schiøde udgivet af Christen og David Faje paa egne og umyndige arvingers vegne til Ingebore S/a/l/ig/ Lars Pedersøns paa Huusene uden grund Staaende udi Schierjehaun. Datert Bergen d/en 6te Junij 1738.

1738: 101

Obligation udgiven af Ingeborg S/a/l/ig/ Lars Pedersøns paa 150 Rd Courant Datert Bergen d/en 6 Junij A/nn/o 1738, Hvor fore er Pandt satte Hendes Huuse udi Schierjehaun uden grund med videre efter Obligationens Formeld.

Bøxel Sæddel udgiven af Ludvig Lem til Anders Clemetsøn paa et Halv Pund Smør udi gaarden Sande. Datert *Vichinvog d/en 22 Maij A/nn/o 1738.

Den 26 Julij blev Rætten sadt med sam/m/e Mænd.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas contra Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi
vide Protocollen Fol. 70 et 87

Efter Citantens forlangende bliver den indstæfnte Mad/ame Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines af Rætten forelagt at møde og svare eller lade svare for sig til først kom/m/ende Høste Ting udi dette Aar.

Anders Glosvig contra Salamon Nordahl
vide Fol. 70.

Paa Salamon Nordahl blev efter Loven 3de gange paaraabt, Men som Han ey mødte, saa forelegges \ham/ af Rætten at møde til neste Ting i først kom/m/ende Høste, efterdi Salamon Nordahl ey blev forelagt at møde til sidste vaar Ting, i følge Rættens Kiendelse af 28de Novembris, og siden haver Citanten Anders Glosvig ey forlanget Lau dags foreleggelse for Ham, som skee burde og efter Loven skal den ude blevne af Dommeren gives Laudag, alt saa forbliver Sagen staaendes til neste Høste Ting.

Rasmus Michelsøn Riise Contra Otte Pedersøn Nesse

er forliigt, der for stæfne maalet op hævis.

Jacob Olsøn Nyehammer haver ladet ind stæfne Ole Nielsøn Flolie, fordi Han udi Citantens fra værelse haver taget Een qvie fra Ham, der fore Dom at liide.

Den indstæfnte Ole Nielsøn Flolie mødte tillige med Citanten selv for Rætten og til stode Lovlig at være stæfnet med 14 dages varsel,

Ole Nielsøn Flolie sagde at qvien var {efter} med Hans vidende taget af Hans Folk, Hvilket Han endnu haver, og aarsag der til var, efterdi Jacob Nyehammer for Aatte Aars Tiid haver Laant af den ind stæfnte Ole Flolie 3 rd og 12 [sk], sam/m/e Tiid gav Citanten Ole Flolie den paa stæfnte qvie til forsikring for bem/el/te 3 rd og 12 sk, des aarsag tog Ole Flolie qvien til

sig, efter som aftale var imellem Dem at Hvis Ole Flolie ikke til Michels - Mis sidst afvigte fik bem/el/te {paa stæfnte} Citanten Laante 3 rd 12 sk maatte Han, Ole Flolie tage qvien til sig, og udi anden Henseende haver Ole Flolie ey taget det Pa[a] stæfnte, Best Hvilket Han er villig at lade Citanten faae til bage, naar Jacob Nyhammer betaler Ham de Laante 3 Rd og 12, med andet af sam/m/e Laan kand Dependere,

Paa Spørgsmaal af Rætten svarede Jacob Nyehammer at Han ey haver til biudet Ole Flolie de Laante 3 rd og 12 sk paa

1738: 101b

Det paastæfnte Best,

Den indstæfnte Ole Flolie sagde for Rætten at Han er villig til at levere Jacob Nyehammer den paa stæfnte qvie til bage udi denne Time naar Han faaer sine Penge Jacob Nyehammer er Ham skyldig, og dersom Jacob Nyehammer hafde kom/m/et til Ham før Han stæfnte kunde han gierne faaet qvien imod de Laante Penges Levering, og den største aarsag til Han tog Qvien var fordi Jacob Nyeham/m/er udi nogen Tiid var fra sit Hiem og Rygtet gik at Han ey kom mere igien. Bedstet haver Han foret I Vinter over, lige saa got, som sine egne Bedster;

Endelig efter Rættens Intersession blev Citanten Jacob Nyehammer og Ole Flolie saaledis forliigte offentlig for Rætten: at Ole Flolie skulle beholde den paa stæfnte Qvie for de Penge han haver Laant Jacob Nyehammer, der imod skulle Jacob Nyhammer være fri for at betale Ole Flolie noget til Vederlagt for \ sam/m/e / de Penge Han udi saa mange Aar haver haft til Laans og efter Løfte forlængst med Taknemlighed burde betalt, saa at den Een her efter denne paa stæfnte Sag angaaende ey nu er eller bliver den anden noget skyldig; Dette af Parterne indgaaede forlig bliver udi alle Poster og Puncter af Rætten Confirmert, des Aarsag dette stæfne maal Aldeelis ophævis.

Restantserne som bleve oplæste beløb sig 453 - ? - 14.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder giør vitterligt, at Aar 1738 Mandagen d/en 28 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Echanger Skibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 91 findes,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ig aller naadigste befalinger og den Placat som paa Fol/io 96 findes extraherede dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad og Laugmand Friman til Aamund Monsøn paa et Pund Smør Een Mæhle og Fire Kander Malt udi gaarden Holleland. Datert Stavanger d/en 12 Junij 1738 - Revers var hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Justit Raad Christian Krag og under skreven af Hans Hustroe Ingebore Marie Knagenhielms til Lars Andersøn Nesbøe paa Atten Marker Smør og Et halv Faaer udi gaarden Nore Ascheland. Datert Hops gaard d/en 22 April 1738 - revers fulgte ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Marthe S/a/l/ig/ Magister Casper Rømers til Johannes Joensøn paa Een Halv Løb Smør i gaarden Nore Qvinge Datert Bergen d/en 14 Septembr/is 1738.

Magne Andersøn Biørge indfandt sig for Rætten, og som Formynder for Ingebore Mons Datter gav til kiende, at Han af bem/el/te Ingebore Mons Datters arve Midler hafde

1738: 102

udi Reede Penge 63 Rd, Hvilke Penge Han lader op byde om nogen dem til Laans Kunde have fornøden, De da sig hos Ham ville angive, og Sam/m/e til Laans kunde bekom/m/e, imod de giver Magne Andersøn Biørge fuldkom/m/en og fornøyelig forsikring enten udi iorde gods eller anden tilstrækkelig Pandt, og Rigtig aarlig til Ham svare Rente der af efter den Kongl/ige Forordning nemlig Fem af Hundrede,

Denne Hans op bydelse forlangede Magne Andersøn Biørge udi Protocollen maatte indføris og Ham til efterretning for efter Tiiden beskreven meddeelis.

Aschild Siursøn og Ole Siursøn begge boende paa gaarden Strømme her udi Echanger Skibred frem viste Et Skind af Een fuld voxen Biørn, som de hafde Skut ugen for Pindtse Helligt sidst afvig[te] paa gaarden Strømmes Leye maal paastaaende der fore at nyde To Rixdaler i følge Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordning af Dato Fredensborg d/en 8 Maij A/nn/o 1733 den 8de Articel.

Bøxel Sæddel udgiven af Aamund Totland, Ole Miøanger og Ole Heltvedt til Halvor Olsøn paa Et Pund Smør og Et Qvarter Malt udi gaarden Yttre Hindenæs - Datert Eide d/en 28 Julij 1738.

Ole Nielsøn Famestad haver ladet indstæfne Knud Knudsøn Ascheland for et Eege bord Citanten ham haver Laant, Hvilket Han ey vil levere fra sig, der for Dom at liide og betale Processens omkostning,

Hvilket Kald og varsel Lars Nielsøn Qvame og Anders Nielsøn Tofte ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Knud Knudsøn Ascheland for 14 Dages Tiid, og talede den Tiid med Ham selv.

Den ind stæfnte Knud Ascheland mødte for Rætten til staaende Lovlig at være stæfnet.

Om forbem/el/te paastæfnte Eege bord vare at Vidne indstæfnte Erich Tofte og Ole Olsøn Sæveraas, til sam/m/e at anhøre forklarede forbem/el/te Varsels Mænd og Knud Ascheland var indstæfnet.

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed Hvor paa frem stod det første Vidne

Erich Knudsøn Toft aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, Ham er vitterligt at det paa stæfnte Bord har været Iver Eseims, Men om Ole Famestad er nu Eyer der til Veed Vidnet ikke at sige ey heller om Ole Famestad haver Laant Knud Ascheland bemeldte Eege Bord. Men veed at Der blev Lagt Fiæler ud til Knud Ascheland for bem/el/te Eege Bord paa Skiftet efter S/a/l/ig/ Ole Ascheland.

Det andet vidne Ole Olsøn Severaas ved aflagde Eed forklarede, at da Skiftet blev holdet paa Ascheland efter S/a/l/ig/ Ole Magnesøn, krævede Citanten Ole Famestad det paa stæfnte Eege Bord af Knud Ascheland og blev da Knud Ascheland udlagt fiæler til et andet Bord i stæden for det paa stæfnte

1738: 102b

Eege Bord, Vidnet hørte og at Knud begierede samme Tiid det paa stæfnte Eege Bord til Laans af Citanten til Han fik giordt sig et andet Bord.

Forbem/el/te stæfne Vidner Lars Qvame og Anders Toft forklarede under forhen aflagde Eed at de til dette Ting lovlig hafde ind stæfnet Ole Toft Skaffer at vidne om det Paa stæfnte Eege Bord. Den ind stæfnte Ole Toft mødte for Rætten og til stod lovlig at være stæfnet, men saa som Han ey vilde af legge sit Vidnis byrd gav Rætten efter Citantens begiering følgende

Eragtning.

Den ind stæfnte Ole Toft forelegges Her ved af Rætten under faldsmaals straf at møde her for Rætten til først kommende Høste Ting og vidne sin Sandhed udi denne Sag alt under 20 Laads Sølvs Bøder.

Denne Termins Restantz blev oplæst beløbende sig til 333 Rd 2 mrk 8 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at Aar 1738 Tiisdagen d/en 29 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Hossanger Schibreds Almue paa gaarden Eide udi Echanger Schibred nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 90 findes extraherede,

Hvor da først blev oplæste De Kongl/ig aller naadigste fordringer og befalinger tillige med den Placat, som paa Folio 96 findes extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told forvalter Garmans til Hans Raunsberg paa Een Løb og 1 Tønde Malt udi gaarden Børtvedt. Datert Bergen d/en 8de Martij A/nn/o 1738.
2. Schiøde udgivet af Hans Raunsberg til Ole Larsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Børtvedt. datert Bergen d/en 5 Julij 1738.
3. Schiøde udgivet af Hans Raunsberg til Johannes Olsøn paa Atten M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Børtvedt Datert Bergen d/en 5 Julij A/nn/o 1738.
4. Schiøde udgivet af Hans Raunsberg til Ole Johannissøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Børtvedt. Datert Bergen d/en 5 Julij 1738.
5. Schiøde udgivet af Hans Rafnsberg til Siur Olsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Søre Mielstad med under liggende Støel, kaldet Gropen Datert Bergen d/en 7 Julij 1738.
6. Schiøde udgivet af Hans Rafnsberg [til] Ellev Olsøn Fiettie (Fittie) paa Een Halv Løb Smør og To qvarter Malt udi gaarden Mosevold, Datert Bergen d/en 14 Julij 1738.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Proust Tanche til Johannes Mogensøn paa Et {Lispund} Bismerpund Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Fosdahl Dom Kirkens Sogne Præst beneficert. Datert Bergen d/en 4 Julij 1738. revers var ved.
8. Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Ellings Datter Datert Langeland d/en 4(?) Maij 1737. Jorde godset udi gaarden Haugstvedt blev vurdert for 12 - 5 - 7 sk.
9. Schiøde udgivet af Mons Ørjensøn til Mons Aschildsøn paa Tre Marker Smør udi gaarden

1738: 103

Hesjedahl her I Hossanger Skibred. Datert Eide d/en 29 Julij A/nn/o 1738.

Ole Jacobsøn Dahle Contra Bodel Rachnæs.
Vide Protocol Fol: 90

Udi denne Sag sad i Gutorm Rachnæs stæd Ole Miøes, for Stephen Rachnæs Ole Tøssøen, for Anders Dahle Johannes Børtvedt, for Børge Rachnæs Ole Børtvedt, for Rasmus Fielschald Siur Mielstadt.

Den indstæfnte Bodel Børges Datter møtte for Rætten tillige med sin Søn Børge Rachnæs og gav tilkiende at Hun hafde Contra stæfnet med mundtlig varsel Ole Jacobsøn Dahle, Stæfne maalet var saa ledis meldende

Bodel Børges Datter Rachnæs lader med Lovlig varsel ind stæfne Ole Jacobsøn Dahle Vidner at an høre angaaende den døde Koe Ole Jacobsøn haver stæfnt Hende for, Hvilken for Hende er bleven død, Vidnernis navne ere Stephen Halsteensøn og Gutorm Hansøn begge boende paa gaarden Rachnæs, efter sam/m/e Vidners udsigende var Ole Dahle lige ledis indstæfnt at liide Dom og betale Contra Citantinden denne Processis omkostning.

Ole Dahle mødte for Rætten og til stod Lovlig til dette Ting og stæd at være stæfnet, Vidnerne Stephen Halsteensøn og Gutorm Hansøn mødte til staaende ligeledis Lovlig til dette Ting og stæd at være stæfnede.

Dernest forlangede Contra Citantinden tillige med Hendes Søn Eedelig Vidnes forhør, Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

Stephen Halsteensøn Rachnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed forklarede.. at Han er vidende Bodel Børges Datter har haft Een Hvid og Sort Kullet Koe til Bøxel, som var afg/aaen Lars Mielstads Børn til hørende, sam/m/e Koe er død og Hialp vidnet Selv Bodel Børges Datters Søn Stephen Rachnæs at tage sam/m/e Koe ud af Floren paa Een Slæde ud om Gierds gaaren, der blev Koen op skaaren og skinnet af den taget, da skinnet var tagen af Koen, blev den op skaaren, og saae vidnet at den var gandske blaae inden i, og saaes dens indvold at være Kaarnet, lige som der paa kunde sidde Erter, der efter grov vidnet tillige med Contra Citantindens Søn det Døde Koe aadsel tillige med skinnet, de hafde taget af den, need I Jorden, og kastede Torv og Steen paa den.

Det andre vidne Gutorm Hansen Rachnæs frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Han var med nest forige Vidne og tog om vudne døde Koe ud af Floeren, og i Øvrigt vandt lige som nest forige Vidne uden nogen forandring.

Videre vidste disse vidner ikke at forklare, des aarsag de bleve Dimitterede,

Enken sagde ellers at Hun hafde sagde den døde op hoes Ellev Fitie ungefæhr i Februario, og Koen døde ikke før Ved Christi Him/m/el fars Tiider udi Aar 1737.

Elluf Fitie replicerede, at Bodel Børges Datter ikke haver sagt Koen op, men spurgt Ham om Han ville sælge Koen, som nu er død.

Efter som Vidnerne nu ere af hørte, saa finder Ræt for billigt at udsætte denne Sag til neste Høste Ting for at see om Parterne udi Mindelighed kand blive for Eenede, til sam/m/e Tiid haver Parterne uden videre

1738: 103b

advarsel at møde, Thi saa fremt Parterne ey inden bem/el/te Tiid bliver forliigte skal de ved Dom blive adskilte.

Der nest bleve denne Termins Restantzer oplæste, som beløb sig til 377 - 4 - 14.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Mielde

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at Aar 1738 Onsdagen d/en 30 Julij blev holdet Sommer Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 87 findes,

Hvor da først bleve op læste de Kongl/ig aller naadigste Forordninger og den Placat, som paa forige Ting ere publicerte, dernest

1. Schiøde udgivet af Niels Andersøn Helle og Anders Nielsøn Helle til Rasmus Songstad paa 5 5/8 merker Smør udi gaarden Hafre og 7 ½ merker Smør 2 1/13 Kande Malt udi gaarden Daltvedt. Datert Bergen d/en 21 April 1738.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Siur Monsøn indre Brudvig paa Et Pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Præstun beneficert Haus Præst. Datert 9de April A/nn/o 1738. Reversen var hos.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Gudmund Simonsøn paa Tolv Kander Malt og Et Halv Pund Smør udi gaarden Giersta. Datert Haugs Præste gaard d/en 9 April A/nn/o 1738 - Revers var hos.
4. Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Rafnsberg paa Her/r Iver Legangers vegne til Michel Johannissøn paa To Pund Aatte og Een Halv Mark Smør Tretten og Een Halv Kande Malt udi gaarden Vefle. Datert Bergen d/en 15 April A/nn/o 1738 - Revers var ved.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Ole Olsøn paa Atten M/arker Smør og Qvarter Malt udi gaarden Heggebøe. Datert Haus Præste gaard d/en 9 Aprilis A/nn/o 1738. Revers var hos.

Den 31 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bischop Oluf Bornemans skriftlig Fuldmagt til Mad/a/me Appelone Svarskop S/a/l/ig/ Evertsøns at op bære Lands Lod af Dem der Kaster med Nod efter Sild ved Ræstads Land Bispe Stolen i Bergen beneficert. Datert Bergens Bispegaard d/en 7 Junij 1738.

Erich Olsøn Nore Væsetter indfandt sig for Rætten begierende, at efter som Siur Fosdahl (Foksdal) ved døden er afgangen og Han veed ikke nogen nu i live værende som kand tilkom/m/e at arve efter bem/el/te Siur Fousdahl uden Reqvirentens Moder Ingebore Aslachs Datter, der haver haft til Egte afg/aaen Ole Larsøn, som boede paa gaarden Nore Vesætter her I Skibbreddet, Det nu af Reqvirenten frem stillede Vidne nafnlig Anders Johansøn Stoche ved Eed maatte udsige Hvor nær afgangne Siur Fousdahls og Reqvirentens Moder Ingebore Aslachs Datter Hin anden ere paarørende, Som Rætten Ham bevilgede

Hvor paa fornæfnte Anders Johannissøn boende paa gaarden *Stochche ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at Han meget vel er vidende at den bort døde Siur Fausdahl og Ingebore Aslachs Datter ere paarørende saa ledis, afg/aaen Siur Fousdahls Moder og Ingebore Aslachs Datter vare Kiødelige Søskinde børn, videre forklarede Vidnet at Han ikke veed nogen at være i Live, som afg/aaen Siur Fousdahl kand være nermere beslegtet.

Her ved beroer dette Tings vidne til det andet vidne Knud Johansøn Kand blive af hørt. (Merknad: Knud Johansøn er Knud Johansøn Audestad, og saka finn ein vidare under Arne skipreide på side 104b)

Sager vare ingen indstæfnte - der fore bleve op læste Restantsserne for denne Termin - 301 - 3 - 1.

1738: 104

Schifte Brevet efter afg/aaen Kari Ols Datter Datert Vichne d/en 30 Julij A/nn/o 1738 - Hvor blev deelet 1 Pund 10 ¼ merker Smør, som Enkemanden Mons Larsøn bekom den Halve deel af og Carl Nielsøn, der haver Enkemandens datter Ingebore Mons Datter til Egte fik den anden halve deel af alt udi gaarden Vichne.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne.

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1738 d/en 31 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Arne Skibreds Almue paa gaarden Horvigen nerværende fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som paa Folio 88 findes navn givne,

Hvor da først bleve Ting lyste Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger som paa Folio 96 findes extraherede tillige den Placat angaaende S/a/l/ig/ Rømmers sterfboes Auction tillige med den Fuldmagt som paa Herløe Ting blev publicert udgiven af Mad/a/me Garman til Anders Tvedt, dernest

1. Schiøde udgivet af Søren Larsøn Haid til Jochim Schram paa Een 4de Part i gaardene Eisdvog, Jordahl og Selvigen; Datert Bergen d/en 1 Maij A/nn/o 1738 - efter des videre Medfør.
2. Schiøde udgivet af Jacob Pedersøn Smit paa 1/23 udi gaardene Eisvog, Jordahl og Selvigen til Jochim Schram Datert Bergen d/en 11 Februarij A/nn/o 1738. efter dets Medfør.
3. Schiøde udgivet af Jacob Pedersøn Smit paa sin Myndtling Anna Kirstine Anders Datters veigne til Jochim Schram paa 1/23 udi gaardene Eisdvog, Jordahl og Selvigen Datert 11 Februarij A/nn/o 1738. efter des Medfør.
4. Auctions Schiøde udstæd af Soren skriver Michael Tønder paa Sex og Sex Tre og Tiuvende deel Marker Smør udi gaarden Eisvog med dens tilhørende til S/igneu/r Jochim Schram. Datert d/en 20 Februarij 1738.
5. Schiøde udgivet af Cort Nederman til Jochim Schram paa Een Tre{d} og Tiuvende deel udi Hver gaardene Eisdvaag, Jordahl og Selvigen. Datert Bergen d/en 1ste Februarij A/nn/o 1738.
6. Schiøde udgivet af Mannus Olsøn Breche til Jochim Schram paa 1/23 udi Hver gaard nemlig, Eidsvog, Jordahl, og Selvigen. Datert Bergen d/en 1 Febr/uarij 1738.
7. Schiøde udgivet af Christen Høijerop til Jochim Schram paa Een Aattende Part udi Hver gaard nemlig: Eisvaag, Jordahl og Selvigen. Datert Bergen d/en 2 April 1738.
8. Schiøde udgivet af Ole Larsøn Smit til S/igneu/r Jan von der Velde [paa] To Tre og Tiuvende deel udi gaardene Eisvaag, Jordahl og Selvigen Datert Bergen d/en 21 Aprilis 1738.
9. Schiøde udgivet af Rasmus Songstad til Niels Andersøn Helle paa 9 M/arker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Songstad. Datert Bergen d/en 21 April A/nn/o 1738.
10. Schiøde udgivet af Anders Nielsøn Helle paa Atten Marker Smør udi gaarden Faugstad til Anders Olsøn. Datert Helle d/en 30 Julij A/nn/o 1738.
11. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Andersøn Helle til Mons Nielsøn paa Et Pund 22 ½ M/arker Smør, Men i Landskyld Een Halv Løb Smør og 12 Kander malt udi gaarden Søre Songstad. Datert Bergen d/en 21 April 1738.

Den 1 Augusti 1738 blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

12. Bøxel Sæddel udgiven af S/a/l/ig/ Barbra Rafnsberg afg/aaen Commerce Raad Schiøttes u[n]der skreven af den S/a/l/ig/ Frues Datter Eelsebet Schiøtte tillige med Den S/a/l/ig/ Frues Lauverge Hans Rodberg til Lars Knudsøn paa Sex Aar at bruge den Halve deel udi gaarden Aarstvedt. Datert Aarstvedt d/en 23de Augusti A/nn/o 1737. Reversen var hos.

(13.) Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Larsøn til sin Svoger Michel Jensøn Seim paa Atten M/arker Smør Een fieren deel Huud og Tre Kander Malt udi gaarden Seim. Datert Horvigen d/en 1 Augusti A/nn/o 1738.

(14.) Bøxel Sæddel udgiven af Niels Andersøn Helle, Anders Nielsøn helle og Mons Nielsøn til Niels Nielsøn paa 16 1/5 M/arker Smør 11 4/5 Kande Malt udi gaarden Helle. Datert Horvigen d/en 1 Augusti 1738.

1738: 104b

Mad/a/me Kiønings contra Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans,

Procurator Ottesøn ved M/a/d/emose/lle Karen Midelthun Lod producere Et Indlæg af {Gaar} Dags Dato tillige med Een Ober hof Ræts Stæfning af 14 Junij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst; saa ledis meldende. bemeldte Ober hof-Ræts Stæfning blev paa tegnet til bage levert efter som den var denne paa stæfnte Sag ikke paa gieldende.

Procurator Johan Simon Cramer paa Citantindens Mad/a/me Adelusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings vegne ved Een Missive lod Rætten insinuere et Indlæg af 31 Julij hujus Anni, som for Rætten lydeligen blev op læst, og er af denne indhold NB. NB. Hvor ved Han protesterer imod ald opsættelse og paa staaer Dom.

Hvor fore blev Dømt som følger (Dommen anført lenger nedenfor)

Bøxel Sæddel udgiven af Marcus Rasmusøn Hauchaas, Niels Rødland i Schiold Schibred, Ole Røsetter og Joen Falchanger til Ole Knudsøn paa 15 1/3 merker Smør 2/27 Kande Malt udi gaarden Hauchaas. Datert Horvigen d/en 1 Augusti A/nn/o 1738.

For Kirkens forsøm/m/else blev 32 Personer paa lagt at bøde Hver 4 sk, Hvilke Lændsmanden blev anbefalet at incassere.

Continuation til Erich Olsøn Nore Vesætters Tings vidne

see forig blad.

Erich Olsøn Nore Vesætter frem stillede for Rætten Knud Johansøn Audestad, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde lige som Anders Johansøn Stoche at Siur Fosdahl[s] Moder og Reqvirentens Moder Ingebore Aslachs Datter vare Kiødelige Søskende Børn og veed dette Vidne ey heller nogen der er afg/aaen Siur Fosdahl nermere beslægtede.

Erich Olsøn Nore Vesætter begierede Tings vidne, som Rætten Ham bevilgede.

Restantserne blev oplæste beløbende sig til 348 - 3 - 5 sk.

Dom.

Denne af Procurator Johan Simon Cramer paa Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings vegne indstæfnte Sag er af følgende Beskaffenhed:

Udi aaret 1733 d/en 5 Octobris haver Citantinden Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings og nu afgangne Eschild Lohman indgaaen Een Contract, at Eschild Lohman udi Tre Aar til Forpagtning skulle have Citantindens gaard Salhuus med dens til

hørende Herlighed, Huuser, Auling og Creatur, og, naar Forpagtnings Tiiden d/en 7 Octobr/is Anno 1736 var expirert, skulle Eschild Lohman uden nogen Exception levere fra sig igien til Citantinden bemeldte gaard Salhuus med Hvis videre Salhuus tilhørende Eschild Lohman af Citantinden ved Forpagtningens til trædelse hafde annammet. Før ommeldte Forpagtnings Tiid var til Ende, døde Eschild Lohman, Hans Enke Bodel afg/aaen Lohmans ikke allene Continuerer Forpagtningen til den udi Contracten Determinerede Tiid d/en 7 Octobr/is A/nn/o 1736, Men end og tvert imod Contractens indhold endnu bliver ved at bruge bemeldte gaard Salhuus. Over slig Bodel afg/aaen Eschild Lohmans adfær ere vexlede adskillige Beskikkelser imellem Hende og Citantinden Mad/a/me Kiønings, Hvilke til denne Tiid ikke haver frugtet noget. der fore Citantinden Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Kiønings her for Rætten haver ladet indkalde Bodel afg/aaen Eschild Lohmans paa staaende bem/el/te Mad/a/me Lohmans skal blive tilfunden at fra vige gaarden Salhuus imod Citantinden Mad/a/me Kiønings betaler Bodel afg/aaen Lohmans 102 Rd 2 mrk 5 sk Contant /: som Citantinden Mad/a/me Kiønings tilstaaer at være Mad/a/me Lohmans skyldig efter obligation :/ og for det Øvrige tilbyder Citantinden sig at stille Mad/a/me Lohmans Caution eller give Hende Obligation samt at erstatte Citantinden denne Processis omkostninger med Tii Rixdaler - Paa Bodel afg/aaen Eschild Lohmans vegne

1738: 105

Lod Procurator Hans Ottesøn Nideraas producere Et Indlæg og der ved fremviise Een Kongl/ig Ober hof Ræts Stæfning af 14 Junij sidst afvigte for falden udi Rætten Pauli Convensionis Dag udi til kommende Aar 1739, Hvilken Stæfning baade Rætten seer og Procurator Ottesøn Selv udi bem/el/te sit Indlæg siger ikkun angaaer De Tvende Domme, Hvor efter gaardens Salhuus Reparation paa-ankis begierende denne Sag udsat indtil der om for Ober hof Rætten er falden Dom og ellers tilbyder paa Mad/a/me Bodel afg/aaen Eschild Lohmans vegne at indrømme Citantinden Mad/a/me Johanne Adlusiæ S/a/l/ig/ Kiønings gaarden Salhuus saa snart Citantinden Mad/a/me Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Kiønings Hende stiller nøyagtig Caution for Hendes Prætentioner.

Efter for berørte Sagens omstændig[hed]er og Lovens 5 Bogs 1 Capitel 1 og 2den Articel Kiendes for Ræt: at den indstæfnte Bodel afgangne Eschild Lohmans bør og pligtig er Femten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at fløtte fra gaarden Salhuus og levere Citantinden Johannæ Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings bem/el/te gaard{en} Salhuus Reen og Rødelig og udi forsvarlig Stand /: efter Contractens og Mænds forretningens indhold :/ tillige med gaardens Salhuus til hørende Creatur og andet gaarden med Rætte bør følge, som Hendes afg/aaen Mand Eschild Lohmand ved forpagtningens tiltrædelse blev af Citantinden levert; Der imod bør Citantinden Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings efter giorde Tilbud her udi Rætten, betale til Bodel afg/aaen Eschild Lohmans udi Contant Et hundrede og To Rixdaler To marker og Fem Skillinger og for det Øvrige Hon med Rætte Kand være Bodel afg/aaen Eschild Lohmans skyldig stille Bodel afg/aaen Lohmans nøyagtig forsikring;

Denne Processis omkostning bør Bodel afg/aaen Eschild Lohmans betale Citantinden Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings med Tii Rixdaler inden fornæfnte Tiid Femten Dage efter denne Doms lovlig forkyndelse under adfær og Rættens videre befordring efter Loven.

Hvad de prætentioner angaaer Citantinden Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings kand have til Bodel afg/aaen Eschild Lohmans fordi Hun over Contractens Termin gaarden Salhuus haver brugt, da, som ingen Reel paastand der for er giort, langt mindre nogen Special \Reigning/ der paa er udi Rætten frem lagt, saa reserveris Citantinden Johanna Adlusia

S/a/l/ig/ Envold Kiønings der for Bodel afg/aaen Eschild Lohmans paa sine Stæder og Tiider at tiltale.

I/n N/omine J/esu
(Sartor)

Michael Tønder etc giør vitterligt at aar 1738 d/en 25 Septembr/is blev holdet Aastæds Ræt paa Glesnæs Holmen efter Citantindens Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels begiering udi Sagen af Hende ind stæfnt imod Opsidderne paa gaarden Kaursland, til Rætten at besidde vare af Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen ved Lændsmanden op næfnte Vincentz Endresøn og Peder Endresøn boende paa gaarden Hamre, Thomas Stephensøn, og Michel Jensøn paa gaarden Algerøen Michel Knudsøn Bache og Niels Nielsøn Strømme,

Hvor da efter at Rætten var lyst, frem lagde Mons/ieu/r Hans Schultz Citantindens Mad/a/me Margrethe Vessels Frende Een stæfning af Dato Bergen d/en 4 Sept/embris hujus Anni under skreven af Procurator Hans Ottesøn Nideraas, som for Rætten lydeligen blev op læst, og lyder saaledis /: See stæfningen :/

Hvilket Kald og varsel Lænds Manden Simon Michelsøn Schage og Hans Simonsøn Schage ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede

1738: 105b

Lovlig at have forkyndt alle Kourslands Mændene, som Stæfningen navn giver,

Der nest frem lagde Mons/ieu/r Hans Schultz et Indlæg af 24 hujus Datert Lunggaarden og af Mad/a/me Vessels selv under skreven tillige Een Aastæds Dom af sagt her paa Stæden d/en 7 Septembr/is A/nn/o 1736 og Een Lau Tings Dom afsagt paa Bergens Lau-Ting d/en 22 Junij A/nn/o 1737 - tillige med tvende beskikelser af Datis 6 April A/nn/o 1737 - og 18 April A/nn/o 1738, tegnede Lit. A - B - C - D. Hvilke for Rætten blev op læste og ere saaledis meldende.

De 4re af de indstæfnte Mænd paa gaarden Kaursland, Michel Jansøn, Ørje Thorsøn, Knud Assersøn og Hans Michelsøn vare ved Rætten til stæde da for næfnte Documenter bleve oplæste.

Den Eene af Kaurslands Opsiddere Ørje Thorsøn producerede Eet Indlæg paa Egen og de andre opsidderis vegne af gaard dags Dato og under skreven af Niels Reutz, som og for Retten blev oplæst og befatter I sig følgende - , dernest producerede bem/el/te Ørje Thorsøn Een Extract af Norhorlehns Matricul {Extract} under Henrich Pilegaards Haand for aar 1667 - datert Bergen d/en 18 Sept/embris 1736.

Mons/ieu/r Hans Schultz paa Citantindens vegne replicerede at Han holdt ufornøden til de Indstæfntes Indlæg noget at svare, Men efter det producerte Stæfne maal og Citantindens Indlæg paastod Dom.

Opsidderne paa gaarden Kaursland gave tilkiende at der vare flere som hafde Parter udi gaarden Kaursland med dens under liggende Herligheder, som ikke vare stæfnede, Hvor fore Rætten fandt for Lovligt at lade Dem tillige med for hen stæfnte ved Continuations stæfning indkalde, og blev Rætten tilkiende given af Opsidderne Selv paa Kaursland at Anders{øn} Michelsøn Øst-Tvedt, Johannes Jacobsøn Thæle, Tørres Jacobsøn Thæle og Tørres Knudsøn Børnæs vare og til falden Land udi Kaursland paa Tiid efter anden holdte Skifter,

Der paa Rætten gav følgende

Eragtning.

Efter som de indstæfnte Opsiddere paa gaarden Kaursland her for Rætten haver forklaret at der vare endnu flere som participerede udi Gaarden Kaursland, Hvilke ey til dette Ting ere

ind stæfnede, saa finder Rætten for Lovligt at lade sam/m/e ind kalde, til vedermæle, Hvis navne efter opsiddernes paa Kaurslands sigende ere Anders Michelsøn Øst Tvedt Johannes Jacobsøn Thæle, Tørres Jacobsøn Thæle, og Tørres Knudsøn Børnæs, bem/el/te 4 \Mænd/ tillige med de for hen ind stæfnte paa gaarden Kaursland Citantinden besørger Lovlig her for Rætten til den 4 Decembr/is førstkom/m/ende bliver indvarslede ved Continuations skriftlig stæfnemaal, Til sam/m/e Tiid haver og Lau-Rætten uden videre advarsel at møde her paa stæden.

I/n N/omine J/esu

Schiold.

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhorlen giør vitterligt, at Aar 1738 d/en 14 Octobr/is blev holdet Høste Ting paa gaarden Sør-Eide for Schiold Skibreds Almue nerværende Fogeden og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne findes paa Folio 76.

Hvor da først blev oplæst

1. Cartel og Convention imellem Deris Kongl/ig Majesteter til Danmarch og Norge og Sverrig Datert Kiøbenhau[n] d/en 31 {April} Martij Ratificert d/en 21 April 1738.

1738: 106

2. Kongl/ig Placat anlangende hvorledis med Confiscationers Deeling ved Told stæderne i Danmarch og Norge her efter skal forholdes, saa og om Straf-bødernes forhøyelse for de Skippere, som søge at ind-practicere u-angivne Vahre. Datert Frederichsborg d/en 1 Septembr/is 1738.
3. Obligation udgiven af Johan Bocholt til S/igneu/r Jan von der Velde paa 1000 Rd Hvor fore er pandtsat Debitoris nu eyende Mølle, Huuser og andre pertinentier efter bem/el/te forskrivnings videre indhold datert Bergen d/en 5 April A/nn/o 1738.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Halvor Nielsøn til Mons Matthisøn paa Et Pund Smør og Een fierendeel Huud udi Sædahl Datert Sør Eide d/en 14 8br 1738.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe paa Et Pund og Femten Marker Smør udi Søre Gillestad. Datert Bergen d/en 10 Aprilis 1738 - Revers var hos - til Elleve Jacobsøn.

Schiøde udgivet af Britte Halvors Datter S/a/l/ig/ Ole Jacobsøn Ulsmous Enke med Lau-værge Niels Indre Hamre Johannes Hatlestad, Jacob Byenæs, Halvor Øfstun, Paul Schiold, Lars Millishau til Lars Jacobsøn, paa Deris Jorde Parter udi gaarden Nedre Totland som er med Hans Egen Jorde Part 2 Pund 6 merker Smør og Een Halv Huud. Datert Bergen d/en 30 Augusti 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Edvard Londeman til Erich Rasmusøn Nedre Dyngeland paa Tre Spand Smør og Een Halv Huud udi gaarden Lille Tvedt. dat/ert Bergen d/en 11 Octobr/is 1738. Revers ved.

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Anders Villumsøn paa Een Halv Løb fire og Een Halv Mark Smør udi gaarden Lieland. Datert Bergen d/en 15 Martij A/nn/o 1738.

Den 15 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Christian Friele til Rasmus Hansøn paa Een Halv Løb udi gaarden store Tvedt. dat/ert Bergen d/en 12 Maij 1738.

Schiøde Udgivet af Michael Tønder Sorenskriver udi Norhorlehn til Ass/esso/r Jan von der Lippe paa gaarden Bundttvedt og halv anden Løb Smør udi gaarden Samdahl for hen S/a/l/ig/ Mag/ister Johan Viding til hørende, Men paa Auction Solgt d/en 29 April 1737. Datert Bergen d/en 10de Octobr/is A/nn/o 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Edvard Londeman paa Et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Hausdahl til Ole Olsøn. Datert Bergen d/en 19de April A/nn/o 1738. Revers var ved.

Paa Ass/esso/r og Lector Londemans vegne mødte for Rætten Procurator Hans Ottesøn Nideraas producerende Een skriftlig stæfning af dend første hujus imod Herman Mauritzøn, som for Rætten Lydeligen blev op læst, og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede af Diderich Badscher og Hans Vordeman begge boende og ere Borgere udi Bergen,
Paa ind stæfnte Herman Mauritzøn blev efter Loven trende gange raabt, men Han ey mødte,
Der nest producerede Ottesøn S/a/l/ig/ Kongl/ig Friderich den Tredies aller naadigste ordre af 21 Junij 1669 til Stifts ombuds mand i Bergenhuus Amt Niels Hansøn, Hvor med beviises at Aarestads Sogn Hvor den indstæfnte Herman Mauritzøn er boende

1738: 106b

Til hører og ligger under Fanøe Præste giæld, samt at alle Trende Tiende Parter tilhører Lectoratet, og sam/m/e Præste gields Sogne Præst, og endskiøndt Herman Mauritzøn med forige Lector og Sogne Præst til Fanøe nu værende Bischop Borneman kand være foreenede med den ind stæfnte angaaende Tienden og anden Præstelig Rættighed til bem/el/te Borneman Aarlig at betale 8 mrk Danske, som nermere erfares af Bischop Bornemans qvitterings Bog, som for Rætten blev anviist, saa kand dog saadan vetægt og for-Eening ikke være nogen retteSnor for Citanten, som ellers formeener i det aller billigste at vorde tildømt Aarlig 2 Rd, Som for de paa stæfnte Aar giør 12 Rd, lige som Han og paa staaer at Herman Mauritz efterdags bliver tilfunden ey allene, 2 Rd til Citanten Aarlig at Yde, Men end og fordi Han ikke har søgt, sin Hovet Kirke af Lector Londeman u-tilladt, at bør anseis efter Lovens 6 B: 3. Cap: 1 Art:, item ved Dom at vorde obligeret følgelig sam/m/e alleguerede Lovens Articel her efter at søge sin rette Sogne Kirke ved Bircheland og der at erlegge sin Præstelig Rættighed saa vel til Sogne Præsten, som til Cappellanen og Klokeren, og endelig at erstatte Citanten denne foraarsagede Processis omkostning, Hvor om Regning i sin Tiid skal blive i Rætte lagd. Til slutning forlangede Ottesøn foreleggelse for den indstæfnte at møde til neste Ting som Rætten bevilgede.

Ass/esso/r Londeman cont/ra Clamer Mauritzøn

Paa Citantens Ass/esso/r Londemans vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas og frem lagde Een stæfning imod Clamer Mauritzøn, Datert 1 hujus, som blev oplæst og af hiemlet ved Eed af for næfnte Varsels Mænd Diderich Bascher og Hans Vordeman,
Paa den ind stæfnte Clamer Mauritz blev efter Loven raabt, men ingen paa Hans vegne mødte,
Hvor nest Comparenten refererte sig til den i nest forige Sag producerede Høy Kongl/ig ordre, som Han og udi denne forvartende Doms Act begierede Verbaliter ind ført, i Hvis anleedning, som og i følge af Loven pag/ina 296 \ a/rt. 3 / samt pag/ina 900 Art. 1 Han paastod Clamer Moritsen bør tilfindes for sig og Huus gesinde bør betale sin Præstelig

Rættighed saa vel til Citanten, som Capellaen og Klokkeren fra den Tiid han i Sognet er kom/m/en at boe, i fald det skulle være skeed efter den Tiid Citanten er kom/m/en udi Fanøe

1738: 107

Præste gield, eller i desen Mangel og om Han for Citanten kom til Fanøe Kald at betale for Sex Aar efter Dom/m/erens Skiøn og saaledis, som Huus Mand og Vilkor kand være gemes, i Henseende til at Loven Ham ey noget vist foreskriver, siden Han ey er Bonde - item at Han ved Dom vorder obligeret følgelig de allegerede Lovens Articler og under vedbørlig straf at søge sin Rette nemlig Birchelands Sogne Kirke, og fordi Han Citanten u-vidende imod Loven har ladet sig ved Barne Daab og Kaars Kirke gang eller indleedelse betienne af Een frem/m/et Præst at vorde Mulctert til de Fattige og Justitz Cassen, samt desuden for saadan betienning at erlegge til Citanten den vedbørlig Rættighed og endelig at erstatte denne Processis omkostning, Hvor nest Ottesøn begierede foreleggelse for den indstæfnte til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Ass/esso/r Londeman Contra Joh: Buchholt.

Procurator Ottesøn paa Citantens Vegne i Rette lagde Een skriftlig stæfning af 1 hujus imod Johan Buchholt, som for Rætten lydeligen blev op læst og af hiemledt af forn/efn/te Diderich Bascher og Hans Vordeman ved Eed med op rakte Fingre efter Loven, og i Øvrigt refererede sig til sin {procedure} Demonstration i nest forige Sag saa som den er af sam/m/e beskaffenhed, undtagen for saa vidt Konens Kirke gang angaaer, der nest vil Han fornem/m/e om nogen paa den ind stæfntes vegne møder.

Paa den ind stæfnte Johan Buchholts vegne producerede Iver Olsøn paa Aarestad et Indlæg af denne Dags Dato under skreven af Johan Buchholt selv, - og som Ottesøn af det producerte Indlæg fornem/m/er at den ind stæfnte ikke reellement til staaer den paa stæfnte Barne Daab, saa for der om og angaaende, Hvor længe den ind stæfnte har boet i Aarestads Sogn at faae nermere oplysning, bad Han Sagens udsættelse til neste Ting, da Han reserverede sig Indstæfntes Indlæg at besvare videre til neste Ting, des aarsag der af begierede Copie,

Afsigt

Den begierte anstand bevilges Citanten til neste Ting udi tilkom/m/ende Aar 1738 da Den indstæfnte Johan Buchholt uden videre advarsel haver at møde.

Ole Smøraas contra Peder Sandven.

See Protoc. Fol. 97

Og mødte i dag paa den ind stæfntes vegne Hans Broder Rasmus Tittelstad producerende et Indlæg af 9 hujus Dat/ert i Bergen, som

1738: 107b

for Rætten lydeligen blev oplæst, Men saa som Peder Sandven sidste Ting dag ved tog for denne Ræt at svare og til bød forliig, saa beroer Sagen til neste Ting, for at see om Parterne ikke endnu i Mindelighed kand forliiges, Hvis ey skee udi Sagen gives kiendelse efter Loven.

Der efter blev raabt om nogen hafde Sager endnu at føre udi Rætten, men ingen sig angav.

Den 16 Octobr/is blev Rætten atter sad[t] med sam/m/e Mænd.

Restantserne for dette Aar bleve op læste, som beløb sig til Bønderne 111 rd 5 mrk, Proprietarierne 880 rd 1 mrk 3 sk. Møllen Skat 15 Rd beløb sig - Restantserne af Korn, Ost og Fiske Tiende 14 rd 2 mrk 6 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
De ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald samt andet Des lige blev oplæst og forseylet.

Lau Ræts Mænd bleve opnæfnte for Aar 1739 g/am/l/e/ 1. Niels Jacobsøn Hausdahl, 2. Joen Jacobsøn Sandahl, 3. Ole Johansøn Smøraas, nye 4. Niels Joensøn Hamersland, 5. Anders Olsøn Hammersland, 6. Lars Jacobsøn Nedre Totland, 7. Niels Rasmusøn Øvre Fyllingen, 8. Simon Larsøn Nedre Bircheland.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Sartor

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1738 d/en 17 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Sartor Skibreds Almue paa Ting stædet Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Fol/io 77 og 78,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 105 og 106 findes extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Edvard Londeman til Hans Mogensøn paa Tretten og Een Halv March Smør udi gaarden Sikenstad, Lectoratet beneficert. Datert Bergen d/en 11 Octobr/is 1738 - Revers var ved.

Schifte Brevet efter Lænds Mandens for Sartor Schibrede Simon Michelsøns Hustroe afg/aaen Herbor Knuds Datter Datert Schoge d/en 29 Maij 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Margrethe Peders Datter Datert Galten d/en 2den Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Anna Mortens Dttr Dat/ert Nipen d/en 2 Junij 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Hans Olsøn Datert Hitsøen d/en 4 Junij 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Michel Nielsøn Datert Syltøen d/en 4 Junij 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Maritte Anders Datter Dat/ert Gietanger d/en 6te Junij 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Anders Olsøn Datert Scholevig d/en 3 Octobr/is 1738.

Den 18 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Knud Villumsøn til Hans Søn Ole Knudsøn paa Fire Marker Fisk udi gaarden Sollesvig Datert Schoge d/en 17 Octobr/is 1738.

Mageschifte Brev udgivet af Mons Olsøn Leerøen til Mons Knudsen paa 7 1/5 Marker Fisk udi gaarden Galten imod 3 3/5 Marker Fisk i Mit-Tvedt og 3 3/5 M/arker Fisk i Stensland. Datert Schoge d/en 18 Octobr/is 1738.

Mageschifte Brev udgivet af Mons Knudsøn til Mons Leerøen paa bem/el/te Parter I Mittvet og Steensland imod fornæfnte Part i Galten. Dat/ert Schoge d/en 18 8br 1738.

Formedelst ingen Sager vare ind stæfnte bleve

Restantserne oplæste som beløb sig til 38 rd 1 mrk 14 sk. Ligeledes Restantse for Korn Ost og Fiske Tiende var 3 - 3 - 14.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.

1738: 108

Det ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald blev og forfattet.

Lau-Ræts Mændene for Aar 1739 bleve opnæfnte 1. Vincentz Endresøn Hambre, 2. Ole Hansøn Schoge, 3. Paul Monsøn Folnæs, nye 4. {Lars} Core Pedersøn Vixøen, 5. Niels Johansøn Steensland, 6. Niels Knudsøn Sechinstad, 7. Hans Nielsøn Schoge, 8. Anders Olsøn Nore Toft - i stæden for Nr 3 - Ole Thomæsøn Algerøen.
Der paa Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu
Herløe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at Aar 1738 d/en 20 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Herløe Skibreds Almue paa Ting stædet Frechau, nerværende Fogeden Andreas Jesen og Sam/m/e Eedsvorne Lau-Ræts Mænd som findes navn givne paa Fol/io 82,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev Ting lyste De Kongl/ige befalinger, som findes extraherede paa Fol/io 105 og 106 Dernest

1. Privilegium af Deris Kongl/ig Majestets Confirment for Ass/esso/r Johan Lausøn at Han maa holde og lade indrette giæstgiverie for Reysende i Herløe Sundet Dat/ert Friderichsborg d/en 27 Junij 1738.
2. Schiøde udgivet [af] Anders Tvedt til Herman Staal paa Alversunds Kirke med dens tilhørende Inventario og Jorde gods - Dat/ert Bergen d/en 18 Sept/embris 1738.

Den 21 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Matthis Rasmusøn contra Jacob Thurøen
See Protocollen - 99 -

Paa Citantens vegne producerede Lænds Mand Anders Tvedt Een foreleggelse og et Indlæg datert Sollesvig d/en 16 Octobr/is hujus Anni, som for Rætten lydeligen blev oplæst og befatter i sig følgende - /: See foreleggelsen og Indlægget :/
Paa den indstæfnte Jacob Thurøens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas, og producerede et Indlæg af denne Dags Dato, og som der udi meldes om Een Contra Karve stok, som hos Citanten skal være beroende, og nu ikke findes her til stæde, saa begierede Han at Citanten maatte forelegges til neste Ræt sam/m/e her udi Rætten at anviise til Conference, da den ind stæfnte tillige vil anviise og ind levere, de udi Indlegget paaberaabte 3de Karve stokke til Hvilken Ende Han Sagens anstand til neste Ræt var begierende.

Afsigt.

Citanten Matthis Rasmusøn forelegges af Rætten at frem kom/m/e med de Karve stoker Han haver holdet imod Jacob Thurøen ved Laxe Handling paa det Rætten kand Conferere Dem med de Karve stokker Jacob Thurøens Procurator foregiver udi sit Indlæg at vil frem legge, Hvor fore Sagen beroer til neste Vaar Ting udi {aar} kom/m/ende Aar 1739.

Bøxel Sæddels Copie Datert Hops gaard d/en 26 Januarij 1720 - og udgiven af S/a/l/ig Lau Mand Krag til Niels Eschildsøn paa Atten Marker Smør Nii Marker Fisk og Halv anden Kande Malt udi gaarden Søre Huland. Samme Copie var verificert af Ingebor Marie Knagenhielm Justitz Raad Krags Frue og Datert Hops gaard d/en 12 Nov/em/br/is 1737.

Mad/a/me Mette Lucie S/a/l/ig/ Lieutenant Vitters hafde ladet ind stæfne Mons Monsøn Tofting Hendis Huus mand fordi Han haver hitset sine Hunde paa

1738: 108b

Citantindens Creatur, der om at vidne ere indstæfnte Michel Molleklef og Hans Pige Anna Ols Datter,

Hvilket Kald og varsel Helje Johansøn Espetvedt og Ole Iversøn boende paa Espetvedt grund ved Eed med oprakte Fingre efter Loven for 14 Dages Tiid at have forkyndt den indstæfnte Mons Tofting og da de stæfne maalet forkyndte talede stæfne Vidnerne ved Hans Kone.

Paa den ind stæfnte blev efter Loven 3de gange raabt, men Han ey mødte,

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og formaning til Ham, Vidnet Michel Molleklef giordt om at vagte sig for Meen Eed,

Hvor paa Vidnet Michel Molleklef Nielsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: Ved S/anc/te Hans Dags Tiider sidst afvigte laa Vidnet under Citantindens Land og fiskede, sam/m/e Tiid saae Vidnet at Citantindens Kiør stod strax ved Hendes Huuse, i det sam/m/e Kom den ind stæfnte Mons Toftings Kone ud og Hitsede sin Hun[d] eller Hendes Mands paa Citantindens Kiør, som da blev skremte og Løbe af Citantindens Leye maal ind I Vidnes Hage - eller Molleklefs Hage.

Der efter begierede Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantindens vegne foreleggelse for det ude blevne Vidne Anna Ols Datter og Mons Tofting at møde til neste Ting, des Aarsag Rætten gav følgende

Eragtning

Det ude blevne Vidne Anna Ols Datter tiennende hos Michel Nielsøn Molleklef forelegges af Rætten at møde til neste Ting, til sam/m/e Tiid at møde og svare for sig gives og her ved Mons Tofting af Rætten Laudag.

Hans Villumsøn paa sin Hustroes vegne hafde Ladet indstæfne Maritte Ols Datter Mons Toftings Hustroe fordi Hun haver skieldet Citantens Hustroe Karen Kistine for Een Tiuv, Der om at vidne ere ind varslede Mons Monsøn Tofting og Mads Andersøn,

Hvilket kald og varsel Helje Johansøn og Ole Iversøn boende paa Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for Maritte Ols Datter Selv for 14 Dage,

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantens vegne begierede foreleggelse for Contra parten og Vidnerne at møde til neste Ting,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Den indstæfnte Maritte Ols Datter tillige med Vidnerne Mads Andersøn og Mons Monsøn Tofting forelegges af Rætten at møde til neste Ting, at svare og vidne efter stæfne maalets indhold.

Michel Michelsøn med flere contra Jacob Hauland

See Protoc. Fol. 99

Og mødte i Dag

1738: 109

Michel Michelsøn og producerede Een foreleggelse.
Jacob Hauland tillige med de indstæfnte vidner mødte for Rætten efter den producerte foreleggelse.
Procurator Reus mødte for den ind stæfnte Jacob Hauland og sagde at Han nu I Dag i dette Moment er bleven anmodet af den ind stæfnte at forsvare Ham i denne Sag og som Han nu seer for sig et meget vidtløftig og efter Comparentens formeening meget Confuse indrettet stæfne maal dog uden nogen lovlig Authorizeret Consipistes under skrift, og Comparenten der imod har adskilligt at indvende og excipere saa ville Han formode, som Han og ærbødigst af Rætten var begierende at med Vidnernis forklaring og Deris af hørelse maatte beroe til først holdende Vaar-Ting, paa det Comparenten imidlertiid kunde have Leylighed, som ellers for Ham nu udi Een stads er u-giørlig, at indrette sin Lovlige exception og indsigelse imod stæfnemaal, ellers forbeholdt Han den ind stæfnte al forbeholdenhed,

Afsigt

Efter som Jacob Hauland haver antaget sig Een Procurator udi denne Sag, Som {Han} af Michel Michelsøn med flere af Anne Jacobs Datters arvinger \her for Rætten/ er indstæfnt, og denne Sag siufnes, om Vidner{ne} skulle kunde paa tyde Ham det Som stæfne maalet Hensigter til, at ville være af temelig betyding, der imod der som Vidner \De sigtende/ skulle brøste, vil vedkom/m/ende, som Ham \ J. Hau[land] / Actionerer, ikke {ov} staae udi lidet Ansvar for det de Ham beskylder, {for}, alt saa haver Michel Michelsøn tillige med Hans Interessenter, \der ey selv veed at gaae i Rætte og for sig tale/ at besørge Sig \efter Loven/ et forsvar lige saa vel, som Jacob Hauland, paa det at de i sin Tiid ikke skal sige at Sagen er forfuldt imod dem som Rætten forudseer \og skiønner ey at være og i forsvar/ ukyndige I Procæs og \Rætter gang/ Hvor for Sagen beror til neste Ting - Da Vidner og Parter haver at møde uden videre advarsel.

Frue Krags et Ass/esso/r Lausøn contra opsidderne paa Davanger

See Prot. Fol. 98

Og mødte i Dag paa Citanternis vegne Zacharias Fæster indleverende Et Indlæg med de der udi paa beraabte bilager, Hvor efter Han paa stod Dom, efter som De ind stæfnte ere Eenfoldige Mænd og ikke mundtlig kand svare for sig, saa bevilger Rætten Dem anstand udi Sagen til neste Ting, for at see om Sagen enten i Mindelighed kand for Eenis eller de fattige opsiddere kand faa et forsvar.

Frue Krags Contra opsidderne paa Hauchland.

Zacharias Fæster producerede Een stæfning af dato 1 Octobr/is imod Niels, Ole og Jacob paa Hauchland som for Rætten lydeligen blev oplæst og af hiemlet af Lænds Manden Anders Tvedt og Anders Hansøn Hopland ved Eed med oprakte

1738: 109b

Fingre efter Loven.
De ind stæfnte mødte alle Tre for Rætten.
Citantens Fuldmægtig tilspurgte Disse nu til stæde værende Opsiddere, om de ikke haver haft tilladelse, at Hugge i Deris gaards Skov og Hvor meget de har Hugget. Der til de svarede at Hver af Dem hafde tilladelse af Frue Krags at Hugge Een Tylt Tøm/m/er og Een Halv Tylt Spærer, som De med Frue Krags vare forligte om; Der nest for Vidtløftighed at ungaae med Vidners førelse tilspurgte bem/el/te Fæster de ind stæfnte opsiddere, om de

Godvillig ville til staae, Hvad de uden tilladelse haver Hugget og Hvor meget, og til Hvem de sam/m/e haver solgt. Der til de svarede, at de ey mere haver Hugget end Hvad de for hen haver tilstaaet, Endnu forestillede Fæster at som Han fornem/m/er de indstæfnte ey I Mindelighed vil ved gaae, at de uden tilladelse har Hugget i Deris bøxlede Gaards Skov, saa var Han for anleediget, der om at begiere Rættens siufn og gransking til Hvad Tiid bedst kunde skee, i det Øvrige fandt Han u-fornøden denne Sinde de indstæfnte Vidner at lade af høre.

Elling Bastesen Tvedt haver Ladet ind stæfne Eilert Larsøn Tvedt \og Hans Kone Helge Niels Datter/ for ærrørige skields ord han haver for Øvet saa vel imod Citanten selv, som Hans Hustroe Marthe Rasmus Datter, der om at vidne ere indvarslede Arne Hansøn tiennende Citanten, Birte Rasmus Datter Huus Kone boende i Kaarevigen, og Marthe Jacobs Datter boende i Tvedte vaagen,

Hvilket kald og varsel Lænds Mand Anders Tvedt og Anders Hansøn Hopland \Ved Eed afhiemlede for 14 dage at have forkyndt/

Den ind stæfnte Eilert Larsøn mødte selv for Rætten,

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

Arne Hansøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde; at da De skar Korn \ sidst afvigte Som/m/er / Kom den ind stæfnte Eilert Larsøns Søn need paa ageren til Elling Bastesen og ville Laane Een Liaae, Men Han fik ingen Hvor paa Han gik til bagers, der efter Kom Eilert Larsøns Kone need paa {g} *paa ageren og skiendte, bandte, bedende Diævelen skulle slaae og regiere Elling og aldt det Han eyer, der hos skielte Elling for Een Kiæltring, noget der efter Kom Eilert Larsøn Selv til Elling, sigende Hvad er det Du brumler din Tyv, alt Mit Slæb og Træl stikker i Din Taske Din Kiæltring, giid Dievelen slaae Dig Din Hund, Din Tiuvs unge, Du er Een Tyrk og Een Heedning,

1738: 110

Du er værre end Een Tørk og Hedning;

Det andet vidne Birte Rasmus Datter Henrik Christiansøn Huusmands Kone boende paa Kaarevigen i Davanger Vaagen, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed forklarede, at Hun sam/m/e Tiid som det første vidne Vandt var dette Vidne og paa ageren og skar for dag Løn, Hvor Hun hørte og sagde alt at være udsagd og passeret lige som nest forige Vidne Arne Hansøn haver aflagd sit Vidnis byrd, undtagen det Vidne siger at da Eilert skieldede Elling Bastesen for Tiuv, spurgte Elling Eilert Larsøn Hvad Han Elling hafde staalet fra Eilert, det Vidne hørte og at Eilert sagde til Elling: at Han, Elling, hafde udarmet Ham, i Øvrigt var dette vidnes udsigende lige som nest foriges.

Det 3die Vidne Marthe Jacobs Datter Jacob Borsøns Huusmands i Tvete vaagens Hustroe frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed vandt, lige som nest forige Vidne Birthe Rasmus Datter uden ringeste forandring i nogen Maade.

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da Parterne haver at møde uden videre advarsel og formere Deris paa stand imod Hver andre.

Schifte Brevet Efter Ole Olsøn paa Nedre Dahle Datert Dahle d/en 27 Junij A/nn/o 1738.

Restantzerne for dette aar beløb sig til 155 - 4 - 2. Restanterne over Kongs Tienden beløb sig til 8 rd 2 mrk.

Det ordinaire Tings vidne over sigt og Sage fald blev taget.

Selv Eier Mand[t]al blev oplæst.

Lau-Ræts Mænd for aar 1739 bleve opnæfnte. 1. Ole Bredvig, 2. Ole Rasmusøn Kielstad, nye 3. Niels Michelsøn Mitzøe, 4. Mons Olsøn Toschevigen, 5. Anders Johansøn Rong, 6. Mons Nielsøn Dahle, 7. {Johannes} Niels Johansøn Sture, 8. Lars Nielsøn Kielstad.

Schiøde udgivet af Ole Vigebøe til Aamund Nielsøn paa 10 9/16 merker Fisk udi gaarden Dahle. Dat/ert Frechau d/en 20 Octobr/is 1738.

Gave Brev udgivet af Jan *Rasmus Rong til sin Hustroe Borni Niels Datter paa ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt udi Volle. Dat/ert Frechau d/en 20 Octobr/is 1738.

I/n N/omine J/esu

Mielde

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at Aar 1738 Tirsdagen d/en 23 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 87 findes,

Hvor da først blev oplæst Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste befalinger, som findes extraherte paa Fol/io 105 og 106 *findes extraherte*, dernest

Kongl/ig Rescript under Statholder Christian Rantzous Haand af 30 Julij hujus Anni Dat/ert Brahesborg angaaende Rættens Betienter skal skrive forsvarlig for Almuen og ikke tage mere end Loves og Kongl/ig Forordninger til holde.

Kongl/ig Rescript under Ditos Haand af 16 Sept/embris 1738, at Kongl/ige udgangne Forordninger her efter kand faaes til Kiøbs udi de 4 Hovet stæder i Norge, ½ ark 2 sk, Helt ark 4 sk

1738: 110b

Og i den aarlig samling der af arket 2 sk. Men bog binderne bogen 4 mrk Danske.

Den 24 blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter Maritte Erichs Datter Datt/ert Qvidsteen d/en 12 Augusti 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Told forvalter Garmans til Mons Knudsøn paa 2 ½ Løbs leye udi gaarden Neste Mielde tillige med Inventario til bem/el/te gaars overlatte 26 Melke Kiør, Een gra Oxe, 18 Faaer, Een Hæst, 22 Melke Koller 2de Støle Bøtter, Een Stampe, 1 Skiæring, 1 Plou giern 1 Hæste Sæhle, 2de *Liraaer (Ljåer?). Datert Bergen d/en 26 Septembr/is 1738.

Schifte brevet efter afg/aaen Johannes Nielsøn Datert Øvste Mielde d/en 25 Octobr/is 1737.

Efter Høyædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Baggers ordre blev holdet Inqvisition angaaende Marcus Slagters Søn Niels Marcusøn, som skal være bleven død paa reyse fra Bergen til Schoge,

Ved sam/m/e Inqvisitions forretning vare til stæde, Marcus Nielsøn slagter Selv, og De beskyldte nemlig Mons Iversøn Nore Schauge, Niels Jacobsøn Søre Schauge og Aamun Michelsøn Selgelie Soldat ved Velbaarne Her/r Obriste Schlaenbusches Regimente og Velædle Her/r Capitain Groves Compagnie.

1. fremstod Peder Siursøn Kleveland, som Rætten formanede ey andet at sige nu end Hvad Han her efter ved Eed agter at bekræfte, der paa udsagde Han: at nogle uger for Michels Dag sidst afvigte foer Han fra Bergen, og da Han kom til Hellen hørte Han et stort Skrig, noget derefter blev Han vahr Een Baad Hvor ved flød noget Blot, des aarsag Han roede til Baaden og saae den Eene af de Mistænkte Mons Iversøn Schouge stod bag udi Baaden og raabte til Niels Jacobsøn og Soldaten *Aamnun Michelsøn at de skulle hamle snart, før Peder Siursøn Kleveland kom til Baaden hørte Han at Mons Iversøn sagde nogle gange Gud trøste Mig, der til svarede Een af de andre tvende, som vare paa Baaden /: Men Hvo det var vidste vidnet ey :/ Hand kom/m/er vel op igien, der til Mons Iversøn svarede Han kom/m/er aldrig op, endnu forklarede Vidnet, at før Han kom til de Arresterte, Laae Een Jægt ved Hellen, Hvor paa var Et qvinfolk, som Han ey kiendte, Hun sagde til vidnet roe snart til den Baad, der foer Et Menniske ud, der til vidnet svarede, Hvor skal ieg kunde Bierge, der er langt til Dem før ieg kand kom/m/e, endnu udsagde vidnet at Da Hand kom til de Arresterede spurgte Han Dem Hvad Skade

1738: 111

er paa fære, der til Mons Iversøn svarede, Her sprang Een Karl ud for os, ieg vilde gaae bag i Baaden og roe, og ieg hafde ikke draget 2 á 3 Aare Drag før han sprang ud, Vidnet svarde saa haver han sovet, ney Han sad i Baaden svarede Mons Iversøn, Vidnet sagde saa har han Været Druken, der til De Aresterte svarede han var ikke Drukken, som vi kunde forstaae, der efter Vidnet spurgte Hvad det blaae var, som flød ved Baaden, de Arresterte svarede Ham, det var Hans Hue, nemlig Dens, som var ud sprungen efter de Arrestertes sigende, Yder mere sagde vidnet til de Arresterte det maa være underlig at Han faldt eller sprang ud, efter som Han Hverken var drukken eller sov, de Arresterte svarede Da, io vist maa Han Have været drukken, Vidnet sagde videre flød Han ike op, der til Een af de Arresterte svarede /: men Hvo af Dem det var, kand vidnet ikke forklare :/ ieg saa ham Een gan[g] I Haaret, Hvor paa Een af de Arresterte sagde Hvi tog Du Ham da ey, der til blev ey noget svar givet af nogen, Efter at dette var passert spurgte Mons Iversøn Vidnet Hvor ledis det skulle gaae til, efter som Han var den første, som var kom/m/en til de Arresterte, Vidnet svarede Dem Har i ikke skiended eller giort Karlen noget, saa staaer der ey noget paa, Vidnet raadede Dem de skulle fare til Byen og give passagien til kiende, De Arresterte bad Vidnet følge med, Men Han vilde ikke for sam/m/e sin reyse, bad ellers de Arresterte skulle fahre til Jægten, som noget der fra laa, Thi de paa Jægten hafde seet Hvor ledis til var gaaen, Vidnet veed og at de Arresterte fore til bem/el/te Jægt og Da de Arresterte kom/m/e til Jægten hørte Han Een Mand paa Jægten sagde Han ey vidste noget om passagien, siden Han laae og sov I Jægten, Men et qvinfolk paa Jægten hørte Vidnet sige til de Arresterte, Gud bedre Dokker, der kom/m/er vel andet efter, Videre vidste Vidnet ikke at forklare.

(2.) det 2. Vidne Iver Larsøn 15 Aar gam/m/el har ey vært til Guds Bord, nu værende hos sin Fader paa Hannis Dahl, nemlig Lars Bergesøn udsagde ord til andet som nest forige Vidne Peder Siursøn Kleveland, undtagen Han ey saae noget blaat flød ved den Baad de Arresterte vare paa, ellers til bød sig at giøre sin Eed paa Hvad Han hafde sagd, om Det Han blev tilladt, siden Han ey hafde været til Guds Bord.

1738: 111b

3. Aschild Olsøn Loftaas udsagde at Han ikke Mindes rettere end for Sex ugers Tiid Een Løverdag, foer Vidnet fra Bergen og ville Hiem, da Han kom for Hellen saae Han først at tre Mænd sad og roede paa Een Baad, men om det var Disse tre Arresterte, som her nu staaer for Rætten eller ey kand vidnet ikke sige, noget efter saae vidnet den som sad i Det Midterste Rom i bem/el/te Baad reyse sig op, {med albuen og} og gik bag i bem/el/te Baad og, som vidnet siufnes tog paa Een Karl, der laae bag i sam/m/e Baad, med Haanden lige som Han ville vække Ham af Søvne, der paa reyste den Person sig op, som laae bag i Baaden paa albuen, og lagde sig need igien, men Hvad Klæder den Person hafde paa kunde vidnet ikke see, Videre forklarede Vidnet at den Mand som reyste sig op i Baaden hafde sorte Klæder paa og Een Huuve med guule ullen Snorer besyed, De andre 2des som roede \Klæder/, veed vidnet ikke, Vidnet sagde ydermere at da Han kom roendes hørte Han vel at disse om vundne 3de som sad i Baaden talede indbyrdes, Høyt, men Hvor om deris \tale/ var, kunde han ey giøre nogen forklaring, {om} efter som Vidnet roede tet under Landet ved Hellen, Men de andre {...} vare ude paa Fioren.

4. Mons Andersøn Halland udsagde at Han Een Løverdag foer fra Bergen med nest forige vidne Aschild Loftaas paa Baad, og da saae Han trende Mænd sorte Klæde roede ude paa Fioren fra Hellen ungefæhr, Halv andet Bøsse Skud, Thi Vidnet og nest forige Vidne roede tet under Landet, men om De Tre Mænd, som ere her for Rætten nu staaende under Arrest, vare paa den omvudne baad eller ey kand Vidnet ikke giøre nogen forklaring om, Dog veed vidnet at Det var sam/m/e Dag som Det første Vidne Peder Kleveland har forklaret, ey heller saae Vidnet nogen af de 3de Mænd reyse sig i Baaden, efter som Han sad og styrede Deris Baad.

5. Vidne Erich Johansøn Hauge blev ind kaldet, og sagde at Han ikke kiender nogen af disse Tre Arresterte, men for ungefæhr Sex ugers Tiid for Michels Dag sidst afvigte foer Vidnet Een Løverdag

1738: 112

fra Bergen med Lars Hauge og Anders Elvig, og ville Hiem, Da De kom/m/e Ved Hellen saae Vidnet ude paa Fioren Een Baad med Tre Mænd, som saa sagtelig roede, Men om det var disse tre Mænd Her under arrest staaer for Rætten, kand vidnet ikke forklare, Een af De tre Mænd paa bem/el/te Baad, nemlig den som sad i Det underste Rom, reyse sig op, gik bag i Baaden, bukke sig need, der efter saae Vidnet Et Been af Een anden Person kom op oven for boret paa Baaden, strax der paa satte den sam/m/e Mand sig i det Midderste Rom igien og tog ved Aarene, strax der efter stod den Mand op som sad bagerst af de tre, gik bag i Baaden ligeledis, men Hvad Han giorde veed Vidnet ikke at forklare, Hvad ord paa bem/el/te Baad blev talt, veed Vidnet ike at sige, uden Han hørte Een udbrød med disse ord, ieg tienner Kongen og Har tient Ham Een Fem eller Sex Aar, endnu udsagde Vidnet, at Da de fore fra Bergen, Roede Vidnet tillige med andre tet under Landet, men de som vare paa den om vundne baad roede ude paa Fioren.

6. Lars Olsøn Hauge udsagde at Han Kiender ikke nogen af disse trende Arresterte; Men tilstod at Han efter Sommer Tinget sidst afvigte Een Løverdag foer paa Een Baad fra Bergen med nest forige Vidne Erich Johansøn, og som de roede tet ved Landet lige for Hellen, saae Han Een Baade ude paa Fioren ungefær Et Bøsse Skud eller noget mere {Een Baad} med tre Mænd udi, De tvende af Dem hafde Svarte Kufter paa men den tredie Een Hvid Kufte, Een af Dem i Svarte Kufter, som sad i det Midderste Rom udi Baaden, reyste sig op og gik bag i sam/m/e Baad, bukke sig ned lige som Han talede med Een anden, der efter

gik sam/m/e Mand Hen i sit stæd igien midt udi Baaden, som Han sad tilforn, strax der paa saae vidnet lige som Een sparket op ved Boret i Baaden med Een Fod, ellers forklarede Vidnet at, i det den Person, som gik bag i Baaden reyste sig, sagde Han, Han hafde tient Kongen i Fem Sex Aar.

7. Anders Gundersøn Elvig, udsagde at Han i Som/m/er sidst afvigte foer fra Bergen med nest forige tvende Vidner, og da De Kom/m/e lidet Søer for Hellen {imidlertiid} hørte Vidnet

1738: 112b

Der blev talet noget Høyt paa Een Baad ude i Fioren ungefær To eller Tre Baaders længde fra Dem, der efter saae Vidnet, Een af De tre Mænd, som sad i Baaden reyste sig op, Men før Han reyste sig op af det Midderste Rom i Baaden, sagde Han: ieg {haver} er Kongens Soldat og har tient Kongen Fem Sex Aar, der efter gik Han bag i Baaden og lige som lagde sig need paa Knæe og bukke sig need, gik saa Hen og satte sig i sin forige plads igien udi Baaden, der efter reyste sig den Mand op, som sad i det Bageste Rom, bukkede sig ligeledis ned, saa satte Han sig need igien i sin forige Plads, efter bem/el/te Mand hafde sat sig saae vidnet Et Menniske lige som ville reyse sig op i Baaden, dog fik ikke mere at see end Hovedet, i det sam/m/e fornam Vidnet Sam/m/e Menniske lagde sig ned med Hovedet igien og sparkede fra sig med Beenene, Paa spørgsmaal af Rætten svarede dette Vidne Han ey kand sige, at de tre som vare paa bem/el/te Baad, ere De tre Arresterte Som staaer her for Rætten, Men det veed Han var sam/m/e Dag Peder Kleveland var i Bergen, som Han har forklaret.

Her ved beroer det til videre.

Mons Helgesøn, Soldat indfandt sig for Rætten paa sin gamle og vanføre Moders Britte Mons Datters vegne beklagende sig at gaarden Aasen, som Han tillige med sin gamle Moder og u-myndige Søskende eyer af vaade Ild udi forgangen Aar 1737 - om Vaaren Var lagt udi Aske, og det var Dem u-mueligt uden Hielp og Assistence at faae bem/el/te gaards Huuser igien op bygte, des aarsag af Rætten begierede at Hans uden stæfne maal mødende vidner ved Eed maatte forklare Hans foregivende Rigtig at være;

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne oplæst, og frem stode saa tvende Danne mænd, Axel Larsen Daltved og Christen Andersøn Ascheland, Hvilke ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde At udi Aaret 1737 - Om Vaaren kom ild udi gaardens Aasens /: som ellers udi Matriculen kaldes Hesjedahl :/ Huuser og blev af ilden ganske op brendte, undtagen

1738: 113

Een gam/m/el Løe, De veed og at Det \ere/ Eyerne u-mueligt sam/m/e Huuser igien at faae opbygte, uden andre af Christen Kierlighed og Medlidenhed Dem vil Der til noget meddeele.

Her efter begierede Mons *Nielsøn (Helgesøn) Tings vidne, som Rætten Ham bevilgede.

Restantzerne for dette aars Skatter bleve op læst beløbende sig til (ope rum).
Smaa Tiendens Restantz var 11 - 2 - 15.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
De ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald blev Tagen.

Lau-Ræts Mænd for Aar 1739 bleve Denominerte 1. Johannes Andersøn Rønhofde, 2. Rasmus Nielsøn Reistad, 3. Thomas Rasmusøn Reistad, 4. Lars Larsøn Reistad, 5. Rasmus

Bergesøn Rønhofde nye 6. Niels Hansøn Borge, 7. Ole Monsøn Rødland, 8. Johannes Olsøn Rongve.

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1738 d/en 27de Octobr/is blev holdet Høste Ting paa Ting stædet Hoshofde med Hossangers Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne findes paa Folio 91 - undtagen udi Aschild Heldahls stæd sad Ole Nielsøn Møes,

Hvor da efter at De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa Folio 105 - 106 og 110 ere Extraherte, der nest

Deris Kongl/ig Majestets Schiøde udgivet til Johannes Knudsøn paa gaarden Simmenæs af 1 Pund og 12 merker Smørs Landskyld Datert Friderichs Berg Slot d/en 10 Maij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Ole Iversøn paa Et Pund Smør udi gaarden Ladevig, Hvilken Jorde part Er af Ass/esso/r Hansens Seqvestrerte Gods, til Bøxel skrives at være betalt 4 Rd 3 mrk. Dat/ert Horvigen d/en 30 Septembr/is 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Kirkebrudvig til Ole Joensøn paa Et Pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Haasaas. Datert Brudvig d/en 9 Martij 1738 Revers og.

Schifte Brevet efter afg/aaen Barbra Niels Datter datert Nordaas d/en 16 April A/nn/o 1738.

Den 28 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Declaration af Johannes Hansøn, Johannes Siursøn, Niels Andersøn, Knud Magnesøn, Ole Nielsøn, Ole Pedersøn, Aschild Jørgensøn, Joen Tørresøn, Anders Sefuersøn og Niels Aslachsøn, at De forbeholder sig Deris Ræt til gaardene Indre Bernæs, Øvre og Nedre Kleppe i følge den Kongl/ig Allernaadigste Forordning af 18de Junij A/nn/o 1723 med videre dens indhold. Datert Hoshofde d/en 28 Octobr/is 1738.

Ole Nielsøn Miøes Transport til Halvor Johansøn Heldahl paa sin Odels Ræt til Een Halv Løb og Fire Marcher Smør udi gaarden Miøs, datert Hoshofde d/en 28 Octobr/is 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af S/a/l/ig/ Laugmand Niels Knagenhielm til Iver Siursøn paa Et Pund Smør og Een Fieren deel Tønde Malt udi gaarden Fladaas. Datert Bergen d/en 17 Martij 1724.

Ole Jacobsøn Dahle med flere contra Bodel Rachnæs
/: See Protoc: Fol: 90 et 103 :/

Citanten Ole Jacobsøn Dahle mødte for Rætten tillige med Enkens Bodel Rachnæses Søn Børge Larsøn Rachnæs samt Hendis Lau værge Knud Siursøn Fielschaal,
Hvor da Parterne Ved Rættens Assistence saaledis bleve forliigte, at Bodel Rachnæs for at

undgaae videre bekostning skal betale til Citanten Ole Jacobsøn Dahle for den døde Koe og udi omkostning 2 Rd 1 mrk 4 sk, inden Tre uger i det seeniste, Hvilket forliig, siden det hensigter baade til De u-myndiges og Enkens Conservation af Rætten, udi alle ord og Clausuler stadfæstes, efter som Det paa begge sider findes at være saa vel for Enken Bodel Raknæs, som De u-myndige i alle Maader billigt, Thi hafde Sagen faaet sin fremgang, Og til Doms ventilert, hafde omkostningerne langt over stiiget Denne accord, Hvor ved dette stæfnemaal aldeelis ophævis.

Om Sager blev raabt, Men inge lovlige indstefnt frem kom.

Det aar Restants blev op læst og var 122 rd 3 mrk 3 sk.
Kongens Tiendens rest var 1 rd 3 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og op læst og forseiglet.
Det ordinaire Tings vidne om sigt og Sagefald af fogeden forfattet blev taget.

Lau-Ræts Mænd for aar 1739 bleve op næfnte. 1. Ole Larsøn Børtvedt, 2. Johannes Bircheland, 3. Lars Bastesøn Bircheland, 4. Siur Ols[søn] Mielstad, 5. Torchild Knudsøn Mosevold, nye - 6. Ole Jacobsøn Fugledahl, 7. Hover Olsøn Haaland, 8. Ole Johansøn Børtvedt.

I/n N/omine J/esu

Echanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1738 d/en 29 Octobr/is blev holdet Ting med Echanger Schibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 91 for det Skibredde findes annoterte,

Hvor da efter at Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 105 - 106 og 110 findes extraherte vare publicerte, blev

Den 30 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Rector Jacob Steensens vegne til Gulich Olsøn paa Tolv Marker Smør og To Vaager næver udi gaarden Faristvedt. Datert Hammers Præstegaard d/en 12 Octobr/is 1738. revers var ved.

Schifte Brevet efter Syneve store Urdahl. Datert Urdahl d/en 29 April 1738.
Schifte Brevet efter Anne Helges Datter. Datert Fyllingen d/en 31 Octobr/is 1737.
Schifte Brevet efter Marthe Ols Datter dat/ert Toft d/en (ope rum) 1738.

Penges Opbydelse for sin Myndtling Iver Iversøn Sætre til sam/m/e Capital 7 Rd 2 mrk 8 sk - Lod Iver Nielsøn Fyllingen Læse Datert Eide d/en 30 Octobr/is 1738.

Ole Famastad contra Knud Ascheland,

Denne Sag blev forliigt af Parterne indbyrdes for Rætten.

Schiøde udgivet af Lars Indre Eisnæs, Siur Lars[øn] Øvre Echanger, Iver Høyland, Knud Biørndahl, Ole Echanger til Siur Larsøn paa 24 M/arker Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Indre Eisnæs. Datert Eide d/en 30 Octobr/is 1738.

Sager blev paa raabt, Men ingen frem kom.

1738: 114

Dette aars Restantser bleve op læste beløbende til 157 rd 2 mrk.
Restantserne p[aa] Kongs Tiende var 7 Rd 2 mrk 4 sk.
Selv Eier Mandtallet blev og op læst og forseiglet.
Tings vidnet af Fogeden selv forfattet blev op læst om Sigt og Sage fald.

Lau-Ræts Mænd for Aar 1739 bleve opnæfnte 1. Mons Hegertvedt, 2. Niels Myhr, 3. Iver Olsøn Svindahl, 4. Aamund Aamunsøn Aasgaard, 5. Iver Hope, 6. Ole Andaas, nye 7. Anders Johansøn Søre Qvinge, 8. Niels Knudsøn Gillesvig.

I/n N/omine J/esu C/hristu
[Arne]

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1738 Mandagen d/en 17 Novemb/ris blev holdet Høste Ting paa gaarden Yttre Horvigen for Arne Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 88 findes,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige forordninger og andre breve som paa Fol/io 105 106 og 110 findes extraherede, der nest

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Forordning om Høyeste Ræt i Danmarch for aar 1739 - at skal begyndes d/en 5te Martij 1739 - Datert Rosenborg d/en 3 Octobr/is 1738.

Rescript under Statholder Rantzaus Haand til Admiral Kaas Datert Brahæsborg d/en 8 Octobr/is 1738 - om pemission for Liiv-Guarden til Fods, og Granadier Corps at de maa verve fri villige Folk udi Norge i Et par Aar, Men ingen der til Tvinge.

Schiøde udgivet af Procurator Johan Simon Cramer til Jan von der Velde paa 2/23 udi gaarden Jordahl og 2/23 udi Selvig dat/ert Bergen d/en 9 April 1738.

Schiøde udgivet af Dito paa Christen Larsøn Smits vegne til Jan von der Velde paa 2/23 deel udi Hver af gaardene Eisvog Jordahl og Selvig. Datert Berg/en d/en 29 Augusti 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Jacob Monsøn paa {M/arker} Smør 15 merker - Tre Fierendeel Vaager Næver Et Fierde deel støkke Bord i gaarden Olsnæs, som er beneficert Haus Præst. Datert Haus Præste gaard d/en 5 Augusti 1738 - Revers var ved.

Schiøde udgivet af Lars Thomæsøn Trengerei, Niels Thomæsøn Trengerei, Ole Andersøn Trengerei og Halvor Kielland til *til Lars Larsøn paa 16 merker Smør \i Brudvig/ med Odels Rætt. Datert Horvigen d/en 17 No/vem/br/is/ 1738.

Schiøde udgivet af Haldor Olsøn Yttre Songstad, Ole Haldorsøn Romsloe, Thomas Hana, Fabian Romsloe, Anders Risnæs, Mons Blom og Holger Blom til Soldaten Anders Monsøn paa Een halv Løb 10 ½ merker Smør udi gaarden Yttre Songstad. Dat/ert Horvigen d/en 17 No/vem/br/is/ 1738.

Transport udgiven af Haldor Olsøn Songstad og Ole Haldorsøn Romsloe til Soldaten Anders Monsøn paa Een halv Løb 10 ½ merker Smør udi gaarden Yttre Songstad. Datert Horvigen d/en 17 Novembr/is 1738.

Dend 18 No/vem/br/is/ nest efter blev Rætten sat igien.

Schifte Brevet efter Maritte Peders Datt/er dat/ert Yttre Bauge d/en 4de Martij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Johannis Johannissøn datert Eichaas d/en 17 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Ingebore Niels datter datert Seim d/en 19 Junij 1738.
Schifte Brevet efter Anders Bastesøn. Datert Kirke Brudvig d/en 23 Junij 1738.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Ole Johansøn Datert Morvigen d/en 16 Junij 1738.

Lambert von der Ohe ved tvende Mænd Harman Vingaard og Ole Knudsøn lod Producere Et Skriftlig stæfne maal imod Knud Christian boende I *Sovigen (Sandvigen) ved Bergen Datert Bergen d/en 24 Octobr/is

1738: 114b

Sidst afvigte, Hvilket stæfne maal var indlagt udi Et Brev til Sorenskriveren fra Citanten af Dato 17de hujus, sam/m/e Stæfning og Brev ere af følgende indhold. NB.
Før stæfningen blev oplæst lod Rætten trende gange Lydeligen raabe paa den indstæfnte Knud Christian, men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt.
Bemeldte Stæfnemaal blev ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet Ved fornæfnte tvende Mænd Harman Harmansøn Vingaa[rd] og Ole Knudsøn at være den ind stæfnte Knud Christiansøn forkyndt d/en 25 Octobr/is sidst afvigte og talede stæfne Vidnerne med Ham Selv udi Hans Huus I store Sandvigen, Hvor Disse Varsels Mænd Selv og boer, dog ey i Huuse hos Knud Christian,
Der paa blev af Rætten given følgende

Eragtning.

Efter som Den indstæfnte Knud Christian Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne ved Sagens paaraab Mødtte, saa foreleggis Han her ved af Rætten at møde til neste Vaar Ting, Denne foreleggelse haver Citanten Selv at lade forkynde for Knud Christian.

Tønnes Jansøn boende I Bergen Ved tvende Mænd Harman Vingaar og Ole Knudsøn boende i store Sandvigen lod Rætten insinuere Et Brev af 15 hujus Hvor udi Laae Et skriftlig stæfne maal af Dato 13 Octobr/is sidst afvigte imod Ahasverus Jæger, som for Rætten blev Lydeligen oplæst, bem/el/te Brev og stæfne maal er af følgende indhold. NB NB
Før stæfningen blev op læst lod Rætten trende gange Høyt raabe paa Ahasverus Jæger, Men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne mødte,
Hvilket Kald og varsel Ved Eed med op rakte fingre efter Loven af hiemlede fornæfnte tvende Mænd Harman Harmansøn Vingaar og Ole Knudsøn begge boende I store Sandvigen ved Bergen, at have forkyndt den indstæfnte Ahasverus Jæger, ligesom Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,
Der paa gav Rætten følgende

Kiendelse,

Den indstæfnte Ahasverus Jæger, som Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne ved sagen Mødte forelegges af Rætten at møde til neste Vaar Ting, og haver Citanten Tønnes Jansøn selv at lade denne foreleggelse for den indstæfnte lovlig at lade forkynde.

Anne Halvors Datter ved skriftlig stæfne maal af Dato Sandvigen d/en 28 Octobr/is sidst afvigte hafde ladet ind stæfne Sophie Johans Datter fordi Hun efter stæfne maalets videre indhold skal have overfaldet Citantinden, vidnerne, som der om skal vidne ere Ole Arnesøn og Cathrine Anders Datter,

Dette stæfne maal blev udi Rætten frem lagd af tvende Mænd Harman Harmansøn Vingaard og Ole Knudsøn,

1738: 115

Begge boende i store Sandvigen, Hvilke og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede bem/el/te stæfne maal af Dem Lovlig at være forkyndt baade Contraparten Sophie Johannis Datter og Vidnerne,

Efter Loven blev raabt trende gange paa Contra parten og vidnerne, Men ingen Mødte, ey heller frem kom nogen paa Citantindens vegne, som kunde udføre Sagen eller tale for Hende, Hvor fore Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som Hverken den indstæfnte Sophie Johannis Datter, som skal høre, eller De som ere indvarslede udi denne Sag til at Vidne nemlig Ole Arnesøn og Cathrine Anders Datter her for Rætten Comparerer, saa forelegges de af Rætten at møde til neste Ting, og fyldes giøre stæfne maalets indhold, saaledis Ole Arnesøn og Cathrine Anders Datter bør Personlig møde her for Rætten at giøre Deris forklaring om det de er stæfnede til, og Sophie Johannis Datter bør lade Een Møde for sig der kand for Hende gaae i Rætte og anhøre fornæfnte Vidners udsigende, efter som Hon er Et qvindfolk der Endelig efter Loven bør have Et forsvar,

Schiøde udgivet af Ole Jensøn Vatle, Lars Olsøn Romsloe, Ole Jensøn Lille Thuenæs, Ole Haure og Ole Fosmarch paa Een Jorde part udi gaarden Garnæs efter dets videre Medfør. datert 18 No/vem/br/is/ 1738 - til Jens Olsøn.

Obligation udgiven af Jens Olsøn til sin fader Ole Jensøn Vatle paa 54 Rd, Hvor for er pandt sat Een halv Løb Smør, Een halv Huud og Sex Kander Malt udi gaarden Garnes dat/ert Horvigen d/en 18 No/vem/br/is/ 1738.

Ingen flere Sager vare ind stæfnte der for
dette Aars Restantzer bleve oplæste beløbende til 75 - 0 - 2 sk.
Engeslet og Grunde Skats restantz var 14 Rd 1 mrk.
Mølle Skattens 3 rd 3 mrk.
Selv Eyer Mandtallet blev og op læst.
Det ordinaire Tings vidne blev og tagen.

Opsiddernes paa Tuenestvedts qvittering blev frem viist at de vare af Fogden got giort Deris Skatter for dette aar.

Lau Ræts Mænd for aar 1739 bleve op næfnte g/am/l/e/ 1. Jens Mieldem, 2. Erich Indre Arne, 3. Mons Boutvedt, 4. Stephen Toft, - 5. nye. (5.) Joen Yttre Horvigen, 6. Rasmus Toft, 7. Johannes Tuenæs og 8. Anders Olsøn.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhor lehn, giør vitterligt at aar 1738 d/en 19 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Alenfits Skibbreds Almue paa giest giver stædet ved Alversundet, nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Fol/io 83 findes,

Og efter at Rætten var sadt blev først oplæst De Kongl/ige befalinger og forordninger, som paa fol/io 105 - 106 - 110 og 114 ere extraherede, der nest

Schiøde udgivet af Anders Tvedt Lændsmand til Herman Staal paa Alversunds Kirche Datert 18 Sept/embris 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Told Forvalter Garmans til Ole Andersøn paa Een Halv Løb og Nii Marker Smør Tre Ottende deel Huud udi gaarden Seim. Dat/ert Bergen d/en 12 No/vem/br/is/ 1738.

1738: 115b

Schifte Brevet efter Anders Andersøn Datert Espeland d/en 9 Junij 1738.

Den 20 Novembr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Mageschifte Brev imellem Lars Hagtorsøn og Størch Johansøn angaaende Een Løb Smør udi Øvre Fenne paa Vaas, og gaarden Klevedahl i Norhorlehn, Datert Vangen paa Vaas d/en 12 Nov/em/br/is/ 1738.

Johan Simon Cramer Procurator contra Michel Ambiørnsøn *Haucgaas (Hauchaas)
vide Fol/io 100

Paa Citantens vegne mødte Hans Søn Johan Friderich Cramer og *udleverede (ind-) Hans skriftlige forestillelse med Een der udi Allegerede udskrift af Norhorlehns Ting Protocol, ligeledis trende allegerede Bielager Lit A: B: et C: Hvor med Han paa forbem/el/te sin faders vegne indlod Sagen til retfærdig Dom,

Den ind stæfnte Michel Hauchaas mødte selv for Rætten tillige med sin Svoger Lars Schutle, som frem lagde paa den indstæfntes vegne Et Indlæg Datert Bergen d/en 18 hujus og under skreven af Procurator Johan Reus, Hvor udi begieris anstand I Sagen til neste Vaar Ting,

Johan Friderich Cramer replicerede, at det under Procu: Reuses Haand indleverte indlæg, haver anseende til Sagens ud sættelse, Thi fandt \han/ sig anleediget der imod at protestere i Sæhr da Michel Hauchaas, som selv afvigte Som/m/er Ting ved Rætten var nerværende fra den Tiid til dette Høste Ting noksom kunde have besørget sig Copie af den udstædde stæfning, Hvad ellers den ind stæfntes førte benægtelse angaaer, da formodede Comparenten, at Rætten af de[t] producerte Indlægger og Bielager seer, Hvor retmessig det paa stæfnde Krav og prætentioner er udi sig Selv, Thi ved blev Han sin forige protestation og begerede Endelig Dom, sær som Michel Hauchaas intet efter given varsel og utsettelse med noget er frem kom/m/en til Hans befrielse om det paa stæfnte Krav,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning.

Den af Procurator Johan Reus paa den indstæfnte Michel Hauchaas vegne \begierte/ Copie/ bevilges, paa det Rætten ey skal imputeris af Michel Hauchaas at blive overiilet med Dom udi denne Sag.

Ingen flere Sager frem kom efter paaraab.

Restanserne beløb sig til 53 Rd 3 mrk 6 sk.
*Korsøens (Kongsøens?) restantz var 1 rd.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst ingen indsigelse der imod skeed der for forseylet.
Det ordinaire Tings vidne angaaende Sigt og Sage fald.

Slutelig bleve Lau-Ræts Mænd for aar 1739 opnæfnte

1738: 116

g/am/l/e/ 1. Mons Sælevold, 2. Michel Totland, 3. Anders Smørdahl, 4. Sebiørn Festa. nye. 5. Lars Andersøn Qvame, 6. Børge Joensøn Qvamme, 7. Magne Villumsøn Iisdahl, 8. Anders Larsøn Hopland.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Radøe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1738 d/en 21 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Radøe Skibbreds Almue paa Giæst-giver stædet ved Alverstrømmen nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Fol/io 86 findes,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som findes paa Fol/iis 105 - 106 - 110 - 114 - extraherede, der nest

Obligation udgiven af Arnold Mejer til Christian Friel paa 88 Rd, Hvor for er Pandt givet udi gaarden Marøen tillige med Bøe vaagens Huuser og dets pertinentier. datert Mareøen d/en 7 Julij 1738.

Declaration angaaende Silde Kast under skreven af Commerce Raad Hans Christian Gartner og Arnold Meijer. Datert Bergen d/en 7 Octobr/is 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Frue M: Storms til Mons Nielsøn paa Et Halv Pund Smør og Tii Kander Malt udi gaarden Helleland. datert Bergen d/en 29 Julij 1738.

Schifte Brevet efter afg/aaen Niels Michelsøn Bauge dat/ert 14 Maij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Hans Michelsøn Taule Datert d/en 1 Julij 1738.

Den 22 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Elling Dahle, Østen Lunde, Mons Hole, Jens Morchen, Mons Bauge, Anders Olsvold, Erich Vettaas, og Lænds mand Niels Sæbøe til Johannes Erichsøn

paa Sexten M/arker Smør Elleve og To Tredie deele Kander Malt udi gaarden Bauge. datert Alverstrømmens Giest giverie d/en 22 Novembr/is 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Hansøn Dyrnees paa Egne Vegne og Som Lau værge for sin Moder Britte Niels Datter afg/aaen Hans Michelsøn Taules, Hans Hansøn Tvedt paa egne og som Formynder for sin u-myndige Broder Michel Hansøn og Søster Maritte Hans Daatter til Johannes Nielsøn Ulvatten paa To pund og Sex Marker Smør og Tre Mæler Malt udi gaarden Taule Datert Alverstrømmens Giæstgiver stæd. d/en 22 No/vem/br/is/ 1738.

Jorne Erichs Datter haver ladet indstæfne Johannes Monsøns Udhelles Hustroe Maritte med Mand og forsvar fordi Maritte haver slaget i Een andens Mands Huus Citantinden der om at vidne ere indstæfnte Jens Nielsøn *ind Helle (Udhelle), Mons Tørresøn *Indhelle (Udhelle) og Mons Udhelles Kone Kari Aamunds Datter, samt efter Vidnernis udsigende Dom at liide og betale Processens omkostning,

Hvilket kald og varsel Gudmund Jacobsøn Sætre og Mons Johannisøn Møching ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Johannes Monsøn og Hustroe Maritte for mere end 14 Dages Tiid.

De indstæfnte Contrapartere bleve paa raabte, Men ingen af dem sig indfandt,

Citantinden begierede Vidnes forhør, Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen op læst og formaning til Dem giordt om at vagte sig

1738: 116b

For Meen Eed, efter at trende gange var raabt paa Maritte og Hendes Mand Johannes Monsøn Udhelle; der efter fremstod det første vidne

Jens Nielsøn boende paa gaarden Udhelle, og udsagde at tre uger for Som/m/er Tinget sidst afvigte viiste Vidnet Citantinden Jorne Erichs Datt/er, som er udi Tienniste hos Vidnet, til *til Mons Tørresøn, der ligeledis er ind stæfnt til at vidne, da Citantinden var indkommen udi Mons Tørresøns stue, kom Mons Tørresøns umyndige Pige Barn til dette Vidne sigende: Han skulle kom/m/e udi Mons Tørresøns Huuse fordi Konen Johannes Monsøns Udhelles {slagen} navnlig Maritte slog Citantinden Jorne Erichs [Datter] Men Vidnet ville ey gaae der hen, men strax der paa Kom Jorne Erichs Datter til Vidnet udi Hans stue og var gandske blodig slagen, beklagende sig for vidnet at Johannes Monsøns Kone Maritte Hende saa ledis hafde slaget og vidnet saae Jorne Erichs Datters Serk var revet udi sønder, Thi Citantinden hafde ingen Trøye paa, videre vidste dette vidne ey at forklare,

De andre Vidner mødte ikke, Hvor fore Rætten gav følgende

Eragtning.

Efter som de indstæfnte Vidner Mons Tørresøn Udhelle og Hans Hustroe Kari ved Sagens paa raab ey mødte, saa forelegges de af Rætten at møde til neste Ting og giøre deris forklaring, til sam/m/e Tiid bør Citantinden Jorne Erichs Daatter lade forelegge Johannes Monsøn og Hans Kone Maritte at møde og anhøre Vidnerne.

Anders, Gudmund og Rasmus paa gaarden Indre Lyren haver ladet ind stæfne Mons Monsøn, Christian Villumsøn, Villum Christiansøn, Ole Pedersøn, og Erich Knudsøn alle opsiddere paa gaarden Ystebøe, Niels Nielsøn, Niels Johansøn, Mons Monsøn og Knud Jensøn opsiddere paa gaarden Giere fordi de samtlig udi dette aar haver kastet Sild udi Myste Sundet, der er imellem Ascheland og gaarden ind-Lyren i Henseende de Hverken udi dette aar eller Tolv aar tilforn haver faaen Lands laad af De ind stæfnte, Der for Dom at liide og betale Processens omkostning,

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have med mere end 14 Dages varsel forkyndt De indstæfnte opsiddere paa gaardene Ystebøe og Giere,
Paa de Indstæfnte bleve raabte, Hvilke alle mødte, De indstæfnte forklarede at de haver betalt Lands laad til Mad/a/me Agneta S/a/l/ig/

1738: 117

Hofmans paa gaarden Ascheland, Hvor paa til beviis frem viiste De Een qvittering af Hende ud givet Datert Ascheland d/en 25 Octobr/is 1738 ellers til stod Opsiderne paa Ystebøe, at naar det Kastes efter Sild udi Mysse Sundet, da maa de ved Kastningen, saa vel betienne sig af Lyre Landet, som af Aschelands Land, ellers forklarede Vidnerne at Deris Meening haver været, Mad/a/me Hofman skulle betale til Lyre Landet af den Part Hon af Dem opbahr - som beløb sig til 7 Rd 3 mrk,
Citanterne haver skriftlig at indgive udi Rætten og beviise, Hvad Deris prætentioner kand være til De Indstæfnte, og det til nest holdende Vaar Ting, Da videre skal observeris efter Deris indgivne Hvis for billigt kand eragtis.

Dette aars Restantzer bleve oplæste beløbende sig til 103 - 3 - 0.
Restantzerne paa Tienden var 6 Rd - 2 - 6 sk.
Selv Eyer Mand tallet blev og oplæst og forseylet.
Det ordinaire Tings vidne blev og af Fogeden forfattet.

Lau-Ræts Mænd for aar 1739 bleve op næfnte, 1. Børge Olsøn Østre Solem, 2. Niels Hansøn Olsvold, 3. Gunder Jacobsøn Villanger, 4. Knud Olsøn Villanger, nye 5. Niels Ras/musøn Marøen, 6. Jacob Gundersøn Richstad, 7. Niels Rasmusøn Kaalstad, og 8. Ole Halvorsøn Øvre Manger.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas.

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1738 d/en 24 Novembr/is blev paa giæst giver stædet ved Kiilstrømmen holdet Høste Ting for Lindaas Skibbreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne findes paa Fol/io 86,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre breve, som findes extraherede paa Fol/io 105 - *105 - 110 og 114 - der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Justis Raad og Lau mand Henning Friman til Lars Andersøn Smørdahl paa Et Spand Smør, Een Mæhle Malt og Een Halv Mæhle Korn udi gaarden Qvalvaagen. Datert Stavanger d/en 12 Junij 1738. Revers med.

Bøxel Seddel udgiven af Henningia Smit til Iver Bendixen paa Een Halv Løb Smør og Een Fierde deel Tønde Malt udi gaarden Finnisbøe. datert Bergen d/en 20 Octobr/is 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Engel S/a/l/ig/ Capitain Tormølens til Magne Monsøn Brunsland paa 16 Kander Malt og 12 M/arker Smør udi gaarden Bache. Dat/ert 6 No/vem/br/is/ 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Hans Endresøn paa 1 Pund Smør, 1/3 Faaer 1/3 Mæhle Malts Leye udi gaarden Nataas. Datert Bergen d/en 24 Martij 1738.

Schiøde udgivet af Ester S/a/l/ig/ Hans Peter Veivitzers til Knud Jonsøn paa Een Halv Løb Smør Een Halv Tønde og Tolv Kander Malt udi gaarden Øfre Syslach. Datert Bergen d/en 21 Octobr/is 1738.

Den 25 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Mons Enersøn Væraas Datert d/en 19 Maij 1738.
Schifte Brevet efter Gurri Ingebretts Datter Schodven. Datert d/en 16 Maij 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Giertrud S/a/l/ig/ Dancker Dankersøns til Hans Olsøn paa den Plads Muren skyldende Een Halv Vaag Fisk beliggende paa Fedie. Datert Bergen d/en 23 Septembr/is 1738.

1738: 117b

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Danchersøns til Christen Villumsøn paa Pladsen Vaagen paa Fedie datert Bergen d/en 23 Sept/embris A/nn/o 1738 af skyld Een halv Vaag Fisk.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Danchersøns til Ole Iversøn paa Halv anden Skilling Jord udi Søre *Madøen. Dat/ert Bergen d/en 23 Sept/embris 1738.

Schiøde udgivet af Abel Margrethe Madsøn S/a/l/ig/ Christen Krags til Capitain Ulrich Friderich Vilhelm Grove paa Hans nu i boende Huuser paa gaarden Qvalvaag Nesset. datert Bergen d/en 14 Decembr/is 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Giertrud [S/a/l/ig/] Dancher Danchersøns til Jacob Villumsøn paa Een halv Vaag Fisk paa Pladsen Børille liggende paa Fedie. datert Bergen d/en 22 Sept/embris 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Dito til Michel Gutormsøn paa Pladsen Mit-Tongen af 12 M/arker/s Smørs Landskyld paa Fedie. datert Bergen d/en 23 Sept/embris 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Giertrud S/a/l/ig/ Dancher Danchersøns til Joseph Larsøn paa Et Pund og Sex Marcher Smør udi Qvalvaagen. Datert Bergen d/en 20 Octobr/is 1738.

Den 26 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Lars Erichsøn til Jacob Erichsøn Østreim paa 18 M/arker Fiskes Leye udi gaarden Vichne datert Kiilstrømmen d/en 25 No/vem/br/is/ 1738.

Efter som ingen frem kom at føre Sager, endskiøndt 3de gange blev raabt, tog Rætten sig for at op læse
Restantserne for dette aar, som beløb sig til 213 rd 4 mrk,
Tiendens Restanser var 16 rd 1 mrk 2 sk.

Selv Eyer Mandtallet blev op læst og forseiglet.
Det ordinaire Tings vidne over Sigt og Sage fald blev og af Fogeden Selv forfattet.

Lau Ræts Mænd for aar 1739 blev og op næfnte 1. Erich Børillen, 2. Thomas Kaursøen, 3. Jacob Synevåg, 4. Søfren Fondenæs. nye, 5. Ole Qv[a]lvogen Iversøn, 6. Bastian Reus, 7. Lars Erichsøn Vichene, 8. Arne Andersøn Udlyre.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1738 Torsdagen d/en 27 Novembris blev holdet Høste Ting med Gulens Skibreds Almue paa Giæst giver stædet ved Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis navne findes paa Fol/io 87 - undtagen udi Sven Vedevigs stæd /: som er død sad Lars Olsøn Vatnøen,

Hvor da først bleve op læste de Kongl/ige aller naadigste Forordninger og andre Breve, som findes extraherede paa Fol/io 105 - 106 - 110 - og 114. der nest

Schifte Brevet efter afg/aaen Britte Ols Datter Randahl. Datert d/en 18 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Stephen Monsøn Hoxever (Haugsvær) Datert 23 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Claus Iversøn Datert Fosdahl (Fausdal) d/en 23 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Maritte Jetmuns dtt Qversøen Dat/ert 19 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Barbra Jetmuns Dttr Kaagsøen Dat/ert d/en 19 Junij 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Giertrud Anders Dattr: Dat/ert 21 Junij 1738 Hoxeøen (Haugsøen).

Bøxel Seddel udgiven af Ludvig Lem til Iver Henrichsøn Indre Oppedahl paa 18 M/arker Smør udi Mitbøe Datert Songdahl Fieren d/en 21 Julij 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af H/er/r Thoma Sommer til

1738: 118

Mons Johansøn Slengesol paa To Pund Smør udi gaarden Vedevig Evenvigs Præsteboel til hørende. Datert Evenvig d/en 25 Novembr/is 1738. Revers blev og vist.

Schiøde udgivet af Hemming Monsøn Randahl til Mons Aamunsøn paa Atten Marcher Smør og Een Fieredeel Faaer udi Gaarden Randahl Datert Schierjehaun d/en 27 No/vem/br/is/ 1738.

Schiøde udgivet af Jon Anvig, Erich Hosteland, Hans Rosnæs og Anders Kalhofde paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Kietteland. Datert Scherjehaun d/en 27 No/vem/br/is/ A/nn/o 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Magdalene S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines til Hans Endresøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Frøsetter. Datert Frøsetter d/en 15de Decembr/is 1737 - Revers var ved.

Schiøde udgivet af Mons Matre, Mons Vogeset og Lænds Mand Peder Henrichsbøe til Anders Jørgensøn paa 1 Pund 7 4/5 M/arker Smør udi Hoxver. dat/ert Schierjehaun d/en 28 No/vem/br/is/ 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ De Fines til Lasse Hermansøn paa Een Halv Løb Smør udi Glenjen. datert Frøsetter d/en 31 Octobr/is 1738.

Schiøde udgivet af Erich Eigemoe og Lars Kalhofde paa Atten Marker Smør udi gaarden Fosdahl til Claus Lassesøn. Dat/ert Schierjehaun d/en 28 No/vem/br/is/ 1738.

Bøxel Seddel udgiven af Fogeden Andreas Jesen til Soldat Ole Herlovsøn paa 2 Pund Smør Een Tredie deel Tønde Malt udi gaarden Nørland Ass/esso/rs Hansens Seqvestrerte Gods. Datert Horvigen d/en 11 Septembr/is A/nn/o 1738 - skrevet i Bøxel at være givet 6 Rd 4 mrk.

Hans Ottesen Nideraas Contra Mad/a/me Magdalene S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines
vide Fol. 70 - 87 - 101 -

Endnu beroer Sagen til neste Ting efter Citantens forlangende og bevilges Ham paa S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboes vegne foreleggelse for den indstæfnte at møde og svare for sig til neste Vaar Ting.

Anders Glosvig contra Salamon Hermansøn
vide 101 og 70

Og mødte i Dag Citanten Selv tillige med den indstæfnte Salamon Hermansøn, som til stod lovlig at være given Lau Dag til dette Ting,

Efter Rættens Mellem handling bleve Parterne saaledis forliigte, at Salamon Hermansøn skulle betale for de Træer han haver Hugget 3 mrk - og udi Processens omkostning 1 Rd 3 mrk, Hvilket Rætten Confirmerede med advarsel til Salamon Hermansøn at Han Een gang skulle holde sig fra Een andens Mands Skov, saa fremt hand ey vil udstaae større Bøder efter Loven.

Casten Holterman hafde ladet ind stæfne Mons Pedersøn boende paa gaarden Søre Glaver Dom at liide for 1 Rd 2 mrk 6 [sk] tillige at betale Processens omkostning,

Hvilket Kald og varsel Lænds manden Peder Henrichsbøe og Anders Baltzersøn Sætenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt med 14 Dages Varsel,

Der nest frem lagde Lænds manden Peder Henrichsbøe paa Citantens vegne Een Reigning Ham af Citanten var tilskiket udi et brev som er Datert d/en 3 Octobr/is sidst afvigte,

Den ind stæfnte Mons

1738: 118b

Pedersøn Glaver møtte for Rætten og sagde, at Hvad Han haver taget udi vahre hos Citanten, haver Han betalt Ham, Hvor paa Han erbyder sig at giøre Eed, Hvad som udi Reigningen Ham til Debet er Anført veed Han ikke noget af, og det er nok bekiendt at da Hans Formand udi Egteskabet døde /: efter at Han nogle aar tilforn hafde været udi Hospitalet i Bergen, og Almuen Contribuerede der til før Han kunde kom/m/e der ind :/ var ikke det ringeste efter Hans Formand at arve, der for holdt Han for ubillig at Han skulle betale noget, som han ey hafde oppe baaret, og var saa gam/m/el Een Gield, som Han formeener Loven befrier ham for at betale,

Hvor ved Sagen beroer til neste Vaar Ting, Da Mons Glaver uden videre advarsel at møde tilholdes.

Restantzerne for dette aar bleve op læste som var 65 - 3 - 2.
Kongs Tienden beløb sig til 7 rd 5 sk.
Selv Eyer mandtallet blev og oplæst.
Enge slet og grund skat var for Schierjehaun - 12 -
Tings vidne over Sigt og Sage fald af Fogeden selv forfattet blev [oplæst.]

Lau-Ræts Mænd for aar 1739 bleve opnæfnte 1. Hans Pedersøn Henrichsbøe, 2. Erich Olsøn Hosteland, 3. Siur Monsøn Hosteland, 4. Lars Ellingsøn Miømnen, 5. Hans Hansøn Miømnen, nye - 6. Peder Hansøn Riisøen, 7. Siur Hansøn Hosteland, 8. Ole Ambiørnsøn Underthun.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1738 d/en 4 Decembr/is blev efter seeniste aftale, som paa Fol/io 105 findes holdet atter Aastæds Ræt paa Glæsnæs Holmen nerværende de Sex Mænd som forige Rættes Dag d/en 25 Septembris sidst afvigte betiente Rætten tillige med Johannes Monsøn Søre Toft, og Paul Monsøn Folnæs, Hvilke af Lænds manden Simon Schoge efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens ordre vare op næfnte,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts navn, og mødte paa Citantindens Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels vegne Procurator Hans Ottesøn Nideraas og producerede Een af Ham udstædde Continuations stæfning udi denne Sag, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er datert Bergen d/en 13 Novembr/is sidst afvigte, Hvilken lyder saa ledis: NB. stæfningen.

Af De ind stæfnte vare ved Rætten til stæde, Michel Jansøn Ørje Torsøn, Knud Assersøn, og Hans Michelsøn, alle 4re boende paa gaarden Kaursland, i lige maade Anders Øst Tvedt, Johannes og Tørres Thæle samt Tørres Børnæs,

Hvilken Continuations stæfning veed Eed med oprakte fingre efter Loven blev afhiemlet af Lænds manden Simon Michelsøn Schoge og Hans Simonsøn Schoge at være med 14 Dages varsel forkyndt alle de ind stæfnte lige som paaskriften udviiser,

Procurator Hans Ottesøn Nideraas dernest tilspurgte Anders Øst Tvedt, Johannes og Tørres Jacobsøn Thæle, samt Tørres Børnæs om de til staaer at være Laads Eyer udi

1738: 119

Gaarden Kaursland, og om de nogen Tiid for hen har vedtaget, at ville interessere udi denne imellem Glæsnæs og Kaursland førende Proces, eller om de nu agter at vedtage sam/m/e med De andre at udføre, nemlig Kaurslands Eyere og Opsiddere, og til sam/m/e at svare med Hvis der af monne flyde; Der til De svarede at Een Hver af Dem vil staae for sin Part, og vedstode at være Laads Eyere udi Kaursland,

Der efter frem stode for Rætten Anders Østvedt, Johannes og Tørres boende paa Thæle og sagde, at de ey ville staae for Processen, saa vidt Laxe vaagen angaaer, efter som de ikke haver nødt af Kaurslænderne nogen Indtægt af den paa stæfnte Laxe vaag;

De Fire \NB. Deris navne see for hen/ Opsiddere paa gaarden Kaursland forklarede at De til denne Rætt hafde Contra stæfnet Citantinden Mad/a/me Vessels; og stæfne Vidnerne vare Lænds Manden Simon Schoge tillige med Hans Schoge, Hvilke begge udsagde, at De med Mundtlig stæfne maal hafde paa Kaaurslands Opsidderes vegne ind stæfnt Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels til at frem viise sine adkomster udi Rætten paa den

under liggende og omtvistede Herlighed Slumpen, desligeste Silde Kastet udi Golte Sundet, samt at anhøre Deris vidner, som de agter udi Rætten at føre, Hvilket mundtlig stæfne maal ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af hiemlet ved fornæfnte Lænds Mand Simon Michelsøn Schoge og Hans Simonsøn Schoge,

Procurator Ottesøn paa Citantindens vegne til stod, at Mad/a/me Vessel vel er bleven varslet af Contra parterne, nemlig ikkun af De 4 Opsiddere, som beboer gaarden Kaursland, for at anviise sine adkomst brever, men saa længe De ikke sigter og Sag giver Hende, som den der ikke skulle være Rætte Eyer til Glæsnæs, saa finder Hun sig lige saa lidet forpligtet, som det ellers udi sig selv er ufornøden, sine adkomster at frem viise, Thi Hvad sig den om tvistede Laxe vaag Slumpen angaaer, da er det med De i Rætte lagde Doms acter beviist, at sam/m/e ligger under den allereede for hen paa Dømte og imellem Glæsnæs og Kaursland til fællis brugte udmark til Hvilken udmark Glæsnæs efter den ergangne og u-svækkede Lau Tings Dom er bleven anseet Dobbelt berettiget imod Gaarden Kaursland, og som Contraparterne med sam/m/e Dom har acqviesceret uden sam/m/e at paa-anke, saa vil Mad/a/me Vessels formeene, at den er et fast argument

1738: 119b

Hvor efter Hon ligeledis bør være Dobbelt berettiget til den under sam/m/e udmark beliggende Slumpens Laxe vaag og i Golte Sundet værende silde Kast, som og bestørkes med Lovens Tredie Bogs 12 Cap/itel 15 Articel, betreffende at Contra parterne skal have indkaldet vidner, da som stæfning\s/{ens} Mændene ikke for Hende har næfnet enten Vidnernes navne eller Hvor om de skulle vidne, saa har Hun ey kunde bereede sig paa at tage \til/ gienmæle, i Hvilken Henseende Han protesterede imod sam/m/e Vidners førelse, men begierede at de ved Mad/a/me Vessels Continuations stæfning indkaldede Vidner maatte tages til forklaring.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed Hvor paa frem stod

Mons Tørresøn boende paa gaarden Schaar, er nu 73 Aar gam/m/el og Barn fød paa gaarden Glæsnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Han haver hørt sige af sin Moder, at paa Glæsnæs boede tvende Søstre, som vare udi velstand, Hvilke hafde Een Søster, som boede paa gaarden Kaursland, Men Var udi slet Tilstand, Hende toge De tvende Søstre paa Glæsnæs til sig i Brug, men om det var i den om tvistede vaag eller ey vidste dette Vidne nu ikke at forklare, dog Vidste dette Vidne at sam/m/e fattige Søster hafde Jorde brug udi Kaursland, Vidnet haver ofte hørt at naar de gamle folk paa Glæsnæs og Opsidderne paa \Kaursland/ kom/m/e Sammen haver der alltid været Trette imellem dem om Part i Slumpen, Hvilken Trette og forefaldt udi Vidnes S/a/l/ig/ Moders Huus paa Glæsnæs,

Bottel Ols Datter Værende paa gaarden Glæsnæs hos sin Svoger Joen Andersøn frem stod \efter mundtlig varsel/ af lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ud sagde, at Hun er Barn fød paa Glæsnæs og nu er 52 aar gam/m/el, Hun haver ofte hørt sige af sin S/a/l/ig/ Fader Oluf Monsøn, at Den om tvistede Laxe vaag Slumpen var Et *undt af Glæsnæs til Kaursland af tvende paa Glæsnæs boende Søstre til Een anden Søster De hafde, som boede paa Kaursland, fordi Hon paa Kaursland var fattig eller fornedret, Vidnet veed og at der stedse haver været Trette om sam/m/e Laxe vaag Slumpen imellem Glæsnæs Mændene og Kaurslands Opsidderne, fordi Glæsnæs Mændene haver stedse meent at de (fra Glæsnæs) af Kaurslands Opsidderne ere blevne fornermede udi den om tvistede Vaag Slumpen, Vidnet haver og hørt at der haver været Marke gang imellem Glæsnæs gaarden og Kaursland gaarden angaaende sam/m/e Laxe vaag

1738: 120

Slumpen, og som Hendes S/a/l/ig/ Fader hende haver sagt blev sam/m/e Marke gang ophævet, fordi, dersom sam/m/e Forretning hafde Continuert, hafde Den om tvistede Laxe vaag Slumpen gaaen fra Kaursland.

Asbiørn Olsøn boende paa Eide frem stod, af lagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde at Han haver hørt sige af sin S/a/l/ig/ Fader Ole Eide, som var fød paa gaarden Glesnæs, at paa Glæsnæs haver boet To Søstre, som vare i Velstand, Hvilke hafde Een Søster, som boede paa gaarden Kaursland og der hafde Jorde brug, men levede udi slet tilstand, derfore de To Søstre paa Glæsnæs formedelst Denne Deris Søster paa Kaursland var fattig og hafde mange Børn toge Hende til sig at sidde udi Laxe vaagen Slumpen (sammen) med sig;

Stæfne Vidnerne Lænds Manden Simon Schoge og Hans Simonsøn Schage under for hen aflagde Eed om stæfnemaalets Lovlig forkyndelse for Citantinden Mad/a/me Vessels udsagde ydermere at da De stæfnede Mad/a/me Vessels sagde de til Hende at Der skulle afhøris Vidner om Contra Citanterne ikke haver haft Halv Slumpen fra gam/m/el Tid tillige med Silde Kastet i Golte Sundet.

Dernest bleve frem kaldede Friderich Monsøn Leerøen, Michel Tørresøn Nippen, Jacob Tørresøn Thæle og Anders Pedersøn Bache, som alle Een stemmende ved Eed med oprakte Fingre efter Loven ud sagde at Glæsnæs og Kaursland stedse haver haft Fællis Laxe vaagen Slumpen og Silde kastet udi Golte Sundet, saa længe de kand mindes, ellers er Vidnerne og vidende at Glæsnæs og Kaursland har Endnu Een Fælles Laxe vaag Schogs Næsset kaldet, dette vidste ikkun de trende Vidner af Kaurslands Opsiddere ind stæfnte at forklare, nemlig Michel Nippen, Jacob Thæle og Anders Bache men Friderich Leerøen, sagde sig at være der om u-vidende,

Procurator Ottesøn der nest Sagde, at endskiønt Kaursland Een Tiid Lang Kand have brugt og benøttet sig af Slumpens Laxe vaag til den Halve deel, saa kand de dog efter Mad/a/me Vessels formeening \ey/ Vinde nogen Eyendom formedelst u-lovlig brug i Henseende til at Mad/a/me Vessels med Hendes nu førte Vidner haver beviist, at sam/m/e Brug ikkun er skeed efter bevilling og Tilladelse af de i forige Tiider paa Glæsnæs boende tvende Søstre, til den tredie, som boede paa Kaursland, og siden der efter er kom/m/en i Misbrug, Hvor om Mad/a/me Vessel har været u-vidende, Hvor vidt Kaurslands Eyere og Opsiddere har benøttet sig mere end Deris Laad

1738: 120b

Kunde taale, des uden har og Contra parternes Vidner forklaret, at Kaursland har Fællisskab med Glæsnæs udi Een anden Laxe vaag Schagnæs kaldet, Hvor fore ey kand til fulde vides, Hvilken af begge det er, som udi extracten af Matriculen er benæfnt og som da Contra parterne ey kand beviise at have anden adkomst til Slumpens Laxe vaag og Golte Sundets Silde Kast end det brug De nogen Tiid der paa haft haver, Thi de Skiøder, som de sig haver paaberaab[t] og udi Rætten anviist for saa vidt De af Mad/a/me Vessels i Rætte lagde Doms Acter om formelder, giver til kiende at \den/ andeel i Laxe vaagen ikke udi Skiødet i sig selv, Men allene in Margine med Een anden Haand, end sam/m/e Skiøde skrevet er, findes tilført og der for ikke Lov tilstrækkelig kand anseis, Comparenten ville derfore have sig refereret til den usvækkede og i Rætte lagde Lau-Tings Dom i Hvis anleedning og følgelig Mad/a/me Vessels nu førte Vidners Eedelig forklaring Han paa stod, at Glæsnæs vorder Kiendt berettiget til Slumpens Laxe værpe og Golte Sundets Silde Kast dobbelt imod Kaursland, samt at Kaurslands Eyere og opsiddere, saa mange, som haver vedtaget at interessere udi Sagen, vorder til funden at erstatte Mad/a/me Vessel denne Hende forvoldte Processes omkostning i det mindste med 30 Rd, Hvor om Dom S/igneu/r Ottesøn var begierende.

Kaurslands Opsiddere paa stod Dom efter Kongens Lov.

Til Den 5te Decembr/is, som er {im} I Morgen op tages Documenterne til Revision, da Dom udi Sagen skal blive af sagt.

Den 5 Decembr/is blev Rætten igien sadt,
Hvorda først blev Specificert Omkostninger: Deris Kongl/ig Majestets stemplet Papier 4 mrk 8 [sk] Soren skriverens Salarium udi Tre Dage 4 Rd Hans fortærings Penge paa Reyserne 2 rd 4 mrk for Hovet og Continuations stæfningerne med forseyling og beskrivelse 1 rd 4 mrk 8 sk. Fogeden for Mændene at opnæfne Lænds Manden Dem at tilsige, Laurets Mændenis Løn udi 3 dage stæfningens forkyndelse med videre udgifter 10 Rd 5 mrk til sam/m/en 20 rd.
Der paa blev dømt og afsagt af os Samtlig, som følger

Dom

Denne af Citantinden Mad/a/me Margarethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels her for Rætten ind stæfnte Sag er af følgende Beskaffenhed. Citantinden blev først nogle Aar efter sin S/a/l/ig/ Mands Abraham Vessels Død tilkiende givet, at gaardens Kaurslands Opsiddere ikke allene til toge sig støre Deel og Part udi Een Fællis udmark, som Ligger Nordvæst for Hendis gaard Glæsnæs og bem/el/te gaard Kaursland, Men og udi anden Herlighed, saasom Fællis Fiskerie, end Kaurslands Opsiddere med Rætte kunde tilkomme efter Deris gaards Skat og Skyld; Hvor udover Citantinden Mad/a/me Vessels, som Eyere til gaarden Glæsnæs, fandt sig beføyet udi aaret 1736 at reqvirere Een Marke Skiæls forretning over bem/el/te Fællis udmark, Hvilken Forretning

1738: 121

Saa ledis udfaldt, at Citantindens gaard Glæsnæs /: som skylder af Tre Løber Smør og svarer Dobbelt Skat imod gaarden Kaursland, som skatter ikkun af Halv anden Løb Smør :/ skulle nyde To Tredie Parter udi bem/el/te Fællis udmark, og gaarden Kaursland ikkun den Eene Tredie Part udi samme udmark, og blev ved Forretningen udnæfnt Skiæld imellem begge gaarders Parter udi den paastæfnte udmark. Denne Dom appellerede Kaurslands Opsiddere til Bergens Lau Ting, Som af Laug manden d/en 22 Junij A/nn/o 1737 ikke anderledis blev forandret, end Marke Skiællet ey blev Confirmert, Men Glæsnæs og Kaurslands Opsiddere skulle fremdelis her efter, som hid til have til Fællis for Deris Creatur den for hen Mentionerede Udmark, Dog proportionaliter efter Een hver af begge gaarders satte Matricul Skat og Taxt. I anleedning af forberørte usvækkede Lau-Tings Dom og den Kundskab Citantinden Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels haver faaen om Kaurslands Opsidderes Brug og \saadan Deris/ til egnede Frihed udi Laxe vaagen Slumpen og Silde Kastet udi Golte Sundet, som ligger under den for Lau Tings Rætten paadømte Udmark og reynes for de største Herligheder til Citantindens gaard Glæsnæs, Haver Citantinden Mad/a/me S/a/l/ig/ Abraham Vessels ved stæfnemaal for denne Aastæds Ræt ladet indkalde Kaurslands Eyere Michel Jansøn, Ørje Thorsøn, Knud Assersøn, Hans Michelsøn, Anders Øst-Tvedt, Johannes Thæle, Tørres Thæle og Tørres Børnæs, brugende til Fundament, at efterdi Citantindens gaard Glæsnæs ved den u-svækkede Lau-Tings Dom er til kiendt udi den paatalte Ud-mark Laad efter gaardens Glæsnæs satte Matricul Skat, og under Sam/m/e udmark Ligger Laxe vaagen \Slumpen/ Kaldet, og Et Silde Kast udi Golte Sundet, der fore {paastaaer} Citantinden formeener og paa staaer Hende med Rætte tilkom/m/er proportionaliter at bruge forbem/el/te Fællis Laxe vaag Slumpen og Silde Kastet udi Golte Sundet imod gaarden Kaursland, Der efter Matriculen ikkun skylder Halv imod Hendes gaard Glæsnæs. Til ydermere at bestyrke denne sin prætention haver Citantinden ved Procurator Hans Ottesøn Ladet afhøre Trende Vidner. Det første Vidne Mons Tørresøn Schaar af 73 Aars alder ved Eed forklarede, Han haver hørt sige af sin Moder, som boede paa gaarden

Glæsnæs, at paa bem/el/te gaard Glæsnæs Haver boen To velhavende Søstre, Hvilke hafde Een Søster der hafde Jorde brug paa gaarden Kaursland, Men var fattig der for de To paa Gaarden Glæsnæs toge den fattige Søster paa Kaursland i brug med sig, Men vidste nu ikke sig at erindre om det var udi den om tvistede Vog eller ey, ellers veed Vidnet og haver hørt, at naar de gamle Folk paa Glæsnæs og Kaursland Kom/m/e Sam/m/en, haver der alltid været Trette imellem Dem om part i Slumpen. Det andet Vidne Botele Ols Datter 52 Aar gam/m/el Eedelig udsagde, Hon haver hørt sige af sin S/a/l/ig/ Fader Ole Monsøn, at den om tvistede Laxe vaag Slumpen var et *Undt af Glæsnæs til Kaursland af Tvende paa Glæsnæs boende Søstre til Een anden Deris Søster, som boede paa Kaursland, fordi Hon, nemlig Deris Søster paa Kaursland, var fattig eller fornedret, Vidnet var og bevidst, at der stedse har vært Trette om Sam/m/e Laxe vaag Slumpen imellem Glæsnæs og Kaurslands Opsiddere, fordi de paa Glæsnæs haver stedse meent, at Opsidderne paa Kaursland Dem fornermede udi den om tvistede Laxe vaag Slumpen, Vidnes Fader haver og sagt Hende, at der haver været Marke gang imellem gaardene Glæsnæs og Kaursland angaaende Laxe vaagen Slumpen, og sam/m/e Marke gang blev ophæved, fordi der som den hafde Continuert, hafde denne omtvistede Laxe vaag Slumpen gaaen fra Kaursland. Det Tredie Vidne Asbiørn Olsøn Eide vandt ved Eed, at Hans S/a/l/ig/ Fader Ole Eide var fød paa gaarden Glæsnæs og hafde sagd vidnet, at paa gaarden Glæsnæs har boen To Søstre, som levede udi velstand, Hvilke hafde Een anden Søster, der hafde Jorde brug paa gaarden Kaursland, Men var baade fattig og hafde mange Børn, des aarsag de Tvende Velhavende Søstre paa Glæsnæs toge deris fattige Søster paa Kaursland med sig at sidde udi

1738: 121b

Laxe vaagen Slumpen. Contra Citanterne De Fire Opsiddere paa gaarden Kaursland Michel Jansen, Ørje Thoersøn, Knud Assersøn og *Michel Jansen* (Hans Michelsøn) haver ligeledis her for Rætten ført Fire Vidner Friderich Leerøen, Michel Nippen, Jacob Thæle og Anders Bache, Hvilke under Eed haver forklaret, at saa Længe De kand mindes, haver Glæsnæs og Kaursland hafd Fællis Laxe vaagen Slumpen og Silde Kastet udi Golte Sundet, De Tre af disse Vidner Michel Nippen, Jacob Thæle og Anders Bache udsagde, Dem er vidende, at foruden Laxe vaagen Slumpen haver Glæsnæs og Kaursland Een Fællis Laxe vaag Schogs Næsset Kaldet. Der nest haver Kaurslands Opsiddere frem lagd Een Extract af Norhorlehns Matricul for aar 1667 under skreven af Her/r Admirals og forige Stifts befalings Mand Kaases afdøde Fuldmægtig Henrich Pilegaard, Hvor udi meldes: at til gaarden Kaursland skal være Et Laxe Kast, som Glæsnæs har deel udi, men hverken navngives Laxe vaagen eller Hvor stoer deel det skal være. Udi bem/el/te Extract findes Mentionert om gaarden Glæsnæs saaledis: Et Laxe Kast til Kaursland den halve, Er og Et Silde Kast Til, og Golten Med Kaursland Den halve part. Endelig haver Kaurslands Opsiddere frem lagt Et Indlæg, Hvor efter de paa staaer Hævd paa Laxe vaagen Slumpen og Silde Kastet udi Golte Sundet.

Naar nu begge Parters Vidners forklaring over vejes, saa erfahres, at Citantindens Mad/a/me Margrethes S/a/l/ig/ Abraham Vessels gaard Glæsnæs og gaarden Kaursland haver tvende Fællis Laxe Vaager, nemlig den paastæfnte Laxe vaag Slumpen og Een anden Schogs Næsset Kaldet, Men hvilken af disse Tvende Laxe vaager Matricul udgiveren meener, er ikke her for Rætten oplyst, Ellers efter Citantindens vidners udsigende kand sluttes og Skiønnes den paa stæfnte Laxe vaag Slumpen tilhører gaarden Glæsnæs allene, og oprindelsen til Kaurslands Opsidderes fælles brug med gaarden Glæsnæs udi Laxe vaagen Slumpen maa være Een Hemmelig og indbyrdes forliigelse, som er giordt og oprettet imellem gaardens Glæsnæs Læylændinger og Kaurslands Opsiddere om bem/el/te Laxe vaag Slumpen, uden Glæsnæs Rette Eyeres Villie, Vidende og Samtykke, Hvilket aldeelis og directe er stridigt

imod Lovens 3 Bogs 14 Capitel 29 Articel, derfore saadan gaardens Glæsnæs Læylændingers utilladelig og Lov stridig indgaaende Forliig eller Foreening til Deris bøxlede Jorde Parts Herligheds fornermelse ikke kand ansees eller kaldes nogen Hævd til gaardens Glæsnæs rette Eyeres prejudice; Hvad Silde Kastet udi Golte Sundet angaaer, da beviises med den af Kaurslands Opsiddere Selv producerte Matricul Extract /: Hvor udi findes saaledis tegnet ved gaarden Glæsnæs: Et Silde Kast Til, og Golten med Kaursland den halve part :/ at Citantindens gaard Glæsnæs bør have To parter udi bem/el/te Silde Kast imod gaarden Kaursland, altsaa seis at Kaurslands Opsiddere udi mange aar sig haver tilegnet støre part og frihed udi Golte Sundets Silde Kast, end den udi Rætte lagde Matricul Extract Dem tillegger. Derfore efter forberørte Omstændigheder af os samtlig Kiendes for Ræt: at efterdi udi den af Contra Citanterne Michel Jansøn, Ørje Toersøn, Knud Assersøn og Hans Michelsøn producerte Matricul Extract ikke navn gives nogen vis fællis Laxe vaag Kaursland skal have med Glæsnæs saa beholder Kaursland Opsiddere med Glæsnæs endnu som til forn Halv deelen udi den u-paa-ankede Laxe vaag Schogs Næsset kaldet, Men udi den paa stæfnte Laxe vaag Slumpen og Silde Kastet I Golte Sundet bør Glæsnæs Eyere Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels og Kaurslands Eyere fremdelis her efter, som hid til fælles bruge, dog proportionaliter efter bem/el/te gaarders Glæsnæs og Kaurslands satte Matricul Skat, lige som den usvækkede Lau Tings Dom af 22 Junij A/nn/o 1737 haver tillagt bem/el/te gaarder Glæsnæs og Kaursland Part udi den Nordvæst ved bem/el/te gaarde, liggende Hauger og udmark, Hvor under

1738: 122

Laxe vaagen Slumpen og Golte Sundets Silde Kast ere beliggende, Og efter som Kaurslands Eyere og Opsiddere tvert imod den af dem selv producerte Matricul Extract haver tiltaget sig støre Deel og frihed udi Golte Sundets Silde kast end Deris Laad kand taale, og de end ikke efter beskikkelse haver villet beqvem/m/e sig til det, som var billigt, saa bør de nu værende Kaurslands Eyere og Opsiddere Een for alle og alle for Een {at} betale denne Processis Omkostning med 20 Rd siger Tiuve Rixdaler alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfæhr efter Loven.

1738
- - - - - - - - - -
1739

(1739: 122)

I/n N/omine J/esu
Echanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 15 Januarij blev efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Christian Baggers mundtlig ordre til Mig holdet Extra Ting paa gaarden Eide Hvor det ordinaire Tingstæd er, over Delinqventerne Joen Bastesøn Jordahl og Britte Knuds Datter nerværende efter skrevne Lau-Rætts Mænd, 1. Michel Hansøn Nedre Echanger, 2. Lars Nielsøn Nedre Echanger, 3. Aamun Aamunsøn Asgaard, 4. Iver Olsøn Svindahl, 5.

Christen Sivertsøn Indre Eide, 6. Ole Olsøn Yttre Eide, 7. Knud Johansøn Yttre Eide, 8. Niels Andersøn Myhr,

Hvor da efter at Rætten var Sadt udi Guds og Kongens nafn bleve Delinqventerne Joen Bastesøn Jordahl og Britte Knuds Datter frem stillet for Rætten, der nest frem lagde Fogedens Andreas Jesens Tiennere Stephen paa bem/el/te Fogeds vegne Een stæfning imod Delinqventerne af Dato 29 Decembr/is A/nn/o 1738, som for Rætten lydeligen blev op læst, og er af følgende indhold NB. Stæfningen.

Hvilket kald og varsel Johannes Nielsøn Storsæt og Knud Olsøn Biørndahl ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt De udi stæfningen navn givne; lige som stefningens paaskrift udviiser, end nu forklarede bem/el/te stæfne Vidner at de med 14 Dages \mundtlig/ varsel hafde ind stæfnt Ole Jordahl, Johannes Jordahl, Siur Hindenæs og Mons Hindenæs til at vidne, Hvor nær Delinqventerne ere beslegtede,

Procurator Hans Ottesøn Nideraas frem stod og producerede den Ham af Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand og Justitz Raad Christian Bagger tillagde Skriftlig ordre til forbem/el/te Delinqventers forsvar under Dato 19 Decembr/is sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst saa ledis meldende. NB. - Ottesøn ordre.

Der efter blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stode Vidnerne Ole Nielsøn Jordahl, Johannes Olsøn Jordahl, Siur Monsøn Yttre Hindenæs og Mons Olsøn Yttre Hindenæs, Hvilke Hver for sig aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at Delinqventen Joen Bastesøn Jordahl og Delinqventinden Britte Knuds Datter ere saa ledis beslegtede, at Joen Bastesøn haver Delinqventindens Britte Knuds Datters Moder

1739: 122b

Siri Lars Datter til Egte, og haver nu paa Fierde aar været med Delinqventindens Britte Knuds Datter moder udi Egte skab, saa at Joen Bastesøn er Britte Knuds Datters Stif Fader og Britte Knuds Datter Joen Bastesøns Stif Datter,

S/igneu/r Ottesøn der nest tilspurgte Delinqventen Joen Bastesøn, 1. Om Han til staaer sigtelsen saaledis, at Han virkelig har haft Legomlig omgiængelse med Hans Stif datter Britte Knuds Datter, 2. Om Han veed og at være Hendes Barne fader? 3. Hvor ofte og paa Hvilke stæder samt Hvad Tiider Han saadan grov Synd med Hans Stif Datter haver begaaen? 4. Om Han ikke har været i de Tiider saadant er passert ædrue og med sund fornuft og sin fulde forstand? 5. Om Han ikke vidste, at saadan syndig Gierning var baade imod Guds Bud og Kongens Lov, og at Han der med fortiente Lovs Straf?

Joen Bastesøn svarede til det 1ste Spørgsmaal og til stod at Han virkelig haver haft legomlig omgiengelse med sin Stift-Datter Britte Knuds Datter, Til \det/ andet Spørgsmaal svarede Joen Bastesøn at Han er Barne Fader til det Barn Britte Knuds Datter haver fød til Verden. Til den 3 qvæstion svarde Joen Bastesøn, at den første gang Han hafde Legomlig omgiengelse med sin Stif-Datter Britte Knuds Datter var I fior vaar for Mariæ bebudelses Dag og det var I Bergen paa Een Baad, da Han og Britte Knuds Datter vare farne sam/m/en paa Een Baad til Bergen, Men om det skeede tiere den Nat de Laae paa baaden sam/m/en kand Han ikke nu erindre, dog veed Han, at den gierning blev øvet sam/m/e Nat mere end Een gang - men siden ikke. Til den 4de Qvæstion svarde Joen Bastesøn, at da Han Krænkede sin Stif-Datter Britte Knuds Datter var Han drukken, Hvilket han {han} hafde faae paa nogle Skibe, som Laae paa Bergens vaag Han hafde solgt Brænde Vehd til, og den Tiid Han begik bem/el/te Synd med Britte Knuds Datter var Han, som før er mentionert beskiænket, der fore ey kunde tænke slig omgang var Syndig, ellers til stod Han baade nu og tilforn vidste at slig omgang med sin Stifdatter Britte Knuds datter var u-søm/m/elig og Syndig. Paa Spørgs maal af Ottesøn svarede Joen Bastesøn at da det op kom eller blev vitterligt og

1739: 123

Britte Knuds Datter Lavede til Barsel tilstod Han selv og gav til kiende at være hendes Barne Fader, Endnu svarede Joen Bastesøn paa Fogedens Spørgsmaal, at dette er Hans Tredie giftermaal, og er over Sexti aar, samt at Hans nu til Egte havende Hustroe Siri Lars Datter er Moder til Britte Knuds Datter, som Han haver besvangret.

Der efter blev Delinqventinden Britte Knuds Datter af S/igneu/r Ottesøn tilspurgt. 1. Hvor gam/m/el Hun er og Hvor ofte Hon har været til Alters? Rs (Responderede = svarte) Hon er 21 aar og haver været 4 eller 5 gange til Alters, 2. Om Hun til staaer at have haft Legomlig omgiengelse med sin Stif-Fader Joen Bastesøn, samt Hvad Tiider, stæder og Hvor ofte det er skeed? Rs Den 1ste gang Joen Bastesøn hafde om-giængelse med Hende, Britte Knuds Datter, skeede i Bergen paa Een Baad, som Joen Bastesøn selv har forklaret, og da Delinqventinden vilde nægte Joen Bastesøn slig omgiengelse og sagde til Ham, det var synd, svarde Joen Bastesøn, der vel skulle blive nogen raad, den anden gang Joen Bastesøn med Hende hafde \Legomlig/ omgiængelse var udi Hans egen stue og tredie gang Han Krænkede Hende var paa Marken, Hvor Hun skar Lyng, som var 14 dage efter Britte Knuds Datter og Joen Bastesøn hafde været udi Bergen, Den anden gang Joen Bastesøn hafde Legomlig omgiengelse med Hende, var strax efter de hafde fuldendt omtalte Bergens Reyse, før Hun gik fra Ham til sin Broder, under forige af Joen Bastesøn giordt forklaring, vil han have forstaaen at Have hafde de 3 gange Legomlig omgiengelse med Britte Knuds Datter, som Han (Hon?) haver udsagt, 3. Om Hon nogen sinde har haft Legomlig omgiængelse med nogen anden Mands Person end Hendes Stiffader Joen Bastesøn? Rs Ney. Ellers svarde Britte Knuds Datter paa spørgsmaal, Hon vidste det var støre Synd at have Legomlig omgiængelse med sin Stiffader, end med Een anden frem/m/et, dog var Hende aldeelis u-bevidst at Hun ved slig omgiengelse med sin Stif-Fader haver fortient at midste sit *Lig (Liv) - og da Hon fornam at være frugtsom/m/elig gav Hon det til kiende for sin Moder, Som var udi Høst, og

1739: 123b

Sagde sin Moder at Hendes Stif Fader Joen Bastesøn Hende hafde besvangret,

Siri Lars Datter, som haver til Egte Delinqventen Joen Bastesøn og er Moder til Delinqventinden Britte Knuds Datter forklarede, at Hendes forige Mand Knud Ennestrand, som nu er død, var fader til Britte Knuds Datter, og da Britte Knuds Datter sagde først til Hende Fem uger for sidst afvigte Juul at Hun lavede til barsel ved Hendes Stif-fader Joen Bastesøn, som er Siri Lars Datters Mand, og Britte Knuds Datters Stiffader, ellers udsagde Siri Lars Datter, at Hun aldrig haver fornum/m/et til noget u-søm/m/elig Levnet imellem Joen Bastesøn og Britte Knuds Datter,

Stephen Lax paa Fogedens S/igneur Andreas Jesens vegne paa stod Dom efter Loven; I følge Stæfne maalet.

S/igneu/r Hans Ottesøn, som Forsvar for Delinqventerne der til sagde, at som Delinqventerne Selv har bekiendt sig skyldig i den Dem givne Sag og Sigtelse, saa kunde Han ey skride til videre forsvar paa Deris Siide imod den giorde i Rætte sættelse end at Han Deris *beggangne Synd og forseelse til Straffens formildelse vil have ind stillet til Rætten, og Hans Kongl/ig Majestets aller naadigste Dispensation i Sæhr som Da den af Dem begangne Synd u-tvungen og fri villig af *an givgivne* (angivne?) Hierter haver bekiendt for Gud og Mennisker, saa og at de har vaaren som Eenfoldige og u-oplyste, at De ey har vidst Hvor grov Synd de have bedreven, og Hvor høyt Straf De der med haver fortient.

Der paa blev af os Samtlig Dømt, som følger.

Dom.

Med Ole Jordahls, Johannes Jordahls, Siur Yttre Hindenæs og Mons Yttre Hindenæs Eedelig her for Rætten aflagde Vidnisbyrd er det ikke alleniste beviist, at Joen Bastesøn er Britte Knuds Datters Stif-Fader og Britte Knuds Datter er Joen Bastesøns Stif-Daatter, Men end og at Joen Bastesøn nu paa Fierde aar haver været udi Egteskab med Britte Knuds Datters endnu levende Moder Siri Lars Datter, De indstæfnte Delinqventer Joen Bastesøn og Britte Knuds Datter Selv offentlig her for Rætten haver til staaen at De Blods-Skam med Hin anden haver begangen,

Hvor fore vi samtlig efter Lovens 6 Bogs 13 Capittel 14 Articel

1739: 124

Kiender og Døm/m/er for Ræt: at bem/el/te Joen Bastesøn og Britte Knuds Datter sig selv til vel fortiente Straf efter Loven og andre ligesindede til Skræk og afskye bør ved Øxe midste Deris Hoveder, og naar \de/ Hals hugne ere Deris Legomer kastes paa Ild at op brændes og Deris Hoved Laader til Kongen at være forbrudte.

I/n N/omine J/esu

Arne Skibred

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 30 Januarij blev efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Christian Baggers ordre holdet Extra Ræt paa gaarden Yttre Horvigen over Delinqventerne Se{biørn}biørn Johannissøn og Siri Johannis Datter nerværende efter skrevne Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Jens Monsøn Mieldem, 2. Stephen Jensøn Toft, 3. Erich Larsøn Indre Arne, 4. Mons Hansøn Bougtvedt, 5. Joen Michelsøn Yttre Horvigen, 6. Johannes Gregorisøn Thuenæs, 7. Anders Olsøn Hoele, og 8. Rasmus Gregoriisøn Toft,

Hvor da, efter at Rætten var sadt udi Guds og Kongens navn, Delinqventerne Sebiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter bleve for Rætten frem stillede,

Der nest frem lagde Lænds Manden Peder Larsøn Arnetvedt Een under Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens Haand *ustæde (udstæde) Stæfning Datert Bergen d/en 14 Januarij A/nn/o 1739 som for Rætten lydeligen blev oplæst og ved Eed med oprakte Fingre afhiemlet af Lænds Manden Peder Larsøn Arnetvedt og Johannes Johannissøn Rødland Delinqventerne med 14 Dages Varsel Lovlig at være forkyndt, samme stæfning er af følgende Indhold /: NB. Stæfningen,

Procurator Johan Reutz, som fangernes beskikkede forsvar indfandt sig for Rætten til allerhørsoms følge af Høy ædle og Velbaarne Stifts befalings Mands Baggers ham tillagde Skriftlige Constitution og ordre under Dato 10 hujus, den Han in Originali i Rætte lagde, og dernest i andleedning af Stæfne maalet tilspurgte Lænds Manden Hvad vidner Han tillige kand have indstæfnt til dette Ting til forklaring om Delinqventernes Liv, Levnet og opførsel, bemeldte Ordre til Procurator Reutz er saa ledis Lydende: /: NB. Stifts befalings Mandens ordre.

Lænds Manden svarde De Vidner som ere udi denne Sag indvarslede ere Ole Aamunsøn Bircheland, Mons Jonsøn ibidem, Randi Ols Datter Daniel Olsøn Birchelands Hustroe, Stephen Gregoriisøn Eichaas, Stephen Ambiørnsøn Blindem, Syneve Peders Datter Delinqventernis Moder boende paa Bircheland, er siug der fore ey kunde møde,

Der efter blev Eeden for Vidnerne lydeligen oplæst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed.

1739: 124b

Hvor paa frem kom det 1ste Vidne

Ole Aamunsøn Bircheland og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at Delinqventerne Sebiørn Johannissøn og Siri Johannis \Datter/ er Kiødelige Søskende og føde paa Lille Borge udi Schiold Skibbredde, deris Fader var Johannis Einarsøn, for Længst død, og Deris Moder er Synøve Peders Datter boende paa gaarden Bircheland, Vidnet er og Vidende at Delinqventerne {haver} Sæbiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter haver begaaen Leyermaal med Hin anden, Hvilket Delinqventinden Siri Johannis Datter Selv til stod da Hun var udi Barns nød og sagde der hos at Hun ikke hafde haft Legomlig omgiængelse med nogen anden Mands Person, uden med sin egen Broder Delinqventen Sebiørn Johannissøn, Vidnet forklarede ydermere, at efter at Siri Johannis Datter var forløste blev Sebiørn Johannissøn indkaldet, og da tilstod Han strax at være Fader til det Barn Hans Søster Siri Johannis Datter hafde fød til Verden beklagende Sig Selv over den/n/e Synd han hafde begaaet, ellers udsagde Vidnet at Siri Johannis Datter har tient Ham Halv andet aar og Sebiørn Ligeledis haver To aar været udi Vidnes Tienniste, og medens bemelte Delinqventer Tiente Vidnet haver de skiket sig \som/ lovlige og Tro Tiennere sømmer og anstaaer.

Det 2det Vidne Mons Jonsøn Bircheland aflagde sin Eed efter Loven og udsagde lige som nest forige Vidne undtagen at Delinqventinden Siri Johannis Datter haver tient Ham Halv Femte Aar og skikket [sig] ærlig og vel.

Det 3die Vidne Randi Ols Datter ved Eed forklarede Hun var nerværende da Siri Johannis Datter giorde Barsel og sagde at Delinqventinden Siri udi Barns nød sagde Hendes Broder Sæbiørn Johannissøn var Fader til Barnet Hun føde til verden, Hvilket og Delinqventen Sebiørn Johannissøn strax selv tilstod, da Han af De nerværende blev til spurgt, barnet Siri haver fød er et Pige Barn, og Sæbiørn Johannissøn haver tient Vidnet Et Halv aar, som Een ærlig og troe Tienner;

Det 4de Vidne Stephen Gregoriisøn Eichaas Eedelig udsagde: at Delinqventerne Sebiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter ere Søskende og Delinqventerne for Ham haver til staaen at de haver aulet Barn sammen, vidnet haver ikke hørt andet, end Delinqventerne Sebiørn og Siri haver skikket sig vel Hvor De haver været udi Tienniste,

1739: 125

Det 5te Vidne Stephen Ambiørnsøn Blindem ved Eed vandt: at Han veed Delinqventerne Sebiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter ere Søskende og Selv haver til staaen at have aulet Barn Sam/m/en, og Delinqventerne tilforn stædse haver skikket [sig] ærlig og vel.

Delinqventen Sæbiørn Johannissøn til stod Selv u-tvungen for Rætten, at Han var Fader til det Pige Barn Hans Søster Siri Johannis Datter haver fød til verden og nu at være ungefæhr 26 aar gam/m/el, den første gang han hafde Legomlig omgiengelse med sin Søster var ved Vaars Misse Tiider udi forgangen aar 1738.

Delinqventinden Siri Johannis Datter ligeledis godvillig tilstod for Rætten at Hun med sin Broder Sebiørn Johannissøn hafde begaaen Leyermaal, og ingen anden var Fader til det Barn Hun hafde fød til verden uden Hendes Broder Sebiørn Johannissøn, angaaende Tiiden Hun første gang hafde legomlig omgiengelse med sin Broder Sebiørn sagde Hun lige som Han.

Lænds manden Peder Larsøn Arnetvedt paa Fogedens vegne eskede Dom over Delinqventerne Sebiørn og Siri.

Procurator Reutz paa Delinqventernes siide, som for Rætten med graad og gremmelse beiamrer og fortryder Deris begangen ungdoms Daarlighed og forseelse, forestillede at endskiøndt Han paa Deris vegne ikke kand vente eller formode at Rætten ved Dom kand fra

vige den Straf, som Loven over Dem Dicterer, saa vil Han dog bede, at Rætten tager udi betragtning ey allene Deris Svaghed og skrøbelighed Mandfolket fordi Han er lige som Han er, Een Krybling paa sit Eene Been og Qvindfolket, som med begaving (Norsk Hist. Leksikon: Begaving = betegnelse på epilepsi, lånt fra hollandsk. Navnet uttrykker at lidelsen er en Guds gave) og besvimelse er befæstet, Hvilket noksom her for Rætten haver ladet sig tilsiufne, fornem/m/elig maatte det og considereris at vidnerne og almuen ikke har kundet give Dem andet skuds maal, end at de haver ført Deris Liv og Levnet for uden denne forseelse frem og frem skikkelig op, og saa ledis ville han have Sagen Submitteret under Een Mild og naadig Dom med forbeholdenhed for Dem i sin Tiid at giøre allerunderdanigst ansøgning hos Deris Kongl/ig Majestet om aller naadigst Lindring udi Deris forventende Straf, endnu erindrede Comparenten til sidst, at Delinqventerne ikke i nogen Maade haver lagt skiul over Deris forseelse, men sam/m/e ved Deris sam/m/en aulede Fosters Fødsel utvungen bekiendt og aabenbaret,

Der paa blev af os samt[lige] Kiendt, som følger

Dom

Saa vel af De her for Rætten førte Vidner, som af Delinqventernis Sebiørn Johannissøns

1739: 125b

Og Siri Johannis Datters egen bekiendelse erfahres at Delinqventerne Sebiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter ere Kiødelige Søskende og haver sam/m/en aulet Barn, Hvor fore Vi samtlig Kiender for Ræt: at Sæbiørn Johannissøn og Siri Johannis Datter for slig begangne Blodskam bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap/itel 14 Art/icel midste Deris hoveder ved Sværd, Deris Legamer der efter uden nogen Ceremonie i Kirke gaarden begravis, og Deris Boes Laader til Kongen at være forbrudt.

I/n N/omine J/esu

Schiold

Anno 1739 d/en 4 Februarij blev efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stift befalings-Mands Christian Baggers Ordre holdet extra Ting paa gaarden Sør-Eide for at publicere *for at publicere* Placaten angaaende Ass/esso/r Villum Hansens Seqvestrerte Jorde gods og Løsøre nerværende Lænds Manden Ole Totland og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Niels Hausdahl, 2. Ole Smøraas, 3. Joen Samdahl, 4. Anders Hammersland, 5. Niels Ham/m/ersland, 6. Lars Totland, 7. Niels Fyllingen, 8. Simon Bircheland

Og efter at Rætten var sadt bem/el/te Placat af 19de Decembr/is sidst afvigte blev oplæst og publicert.

I/n N/omine J/esu

Lindaas

Anno 1739 d/en 11 Febr/uarij blev holdet Extra Ting ligeledis som paa Sør Eide udi Giæstgiverstædet ved Kiilstrømmen for at publicere forbem/el/te Placat angaaende Auctionen over Ass/esso/r Villum \Han/søns Seqvestrerede strøe gods udi dette Lindaas Skibredde nerværende Michel Hunven Lænds Mand, og efterskrevne Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Søren Gregusøn Fondenæs, 2. Jan Jacobsøn Træland, 3. Arne Andersøn UdLyren, 4. Ole Monsøn Berge, 5. Knud Hansøn Riise, 6. Lars Erichsøn Vichne, 7. Ole Iversøn Qvalvaagen, 8. Bastian Christophersøn,

Hvor paa efter at Rætten var sat, bem/el/te Placat blev oplæst.

I/n N/omine J/esu
Gulen

Anno 1739 d/en 17 Febr/uarij blev Ligeledis holdet Extra Ting for Gulens Skibbreds Almue paa Ting stædet Halsvigen nerværende Lænds Manden Peder Henrichsbøe og Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Erich Olsøn Hosteland, 2. Ole Einersøn Risnæs, 3. Ole Iversøn Torsvig, 4. Siur Nielsøn Halsvig, 5. Siur Monsøn Hosteland, 6. Joen Jetmunsøn Risnæs, 7. Jørgen Siursøn Halsvig, 8. Siur Hansøn Hosteland,

Hvor da fornæfnte Placat blev oplæst og publicert.

I/n N/omine J/esu
Mielde

Anno 1739 d/en 21 Febr/uarij blev holdet Extra Ting paa Mielde Skibbred for at publicere oven næfnte Placat nerværende efter skrevne Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Olsøn Vatle, 2. Ole Jensøn Vatle, 3. Johannes Andersøn Rønhofde, 4. Thomas Rasmusøn Reistad, 5. Lars Larsøn Reistad, *Reistad, 6. Rasmus Nielsøn Reistad, 7. Rasmus Børgesøn Rønhofde, 8. Johannes Nielsøn Søre Ascheland tillige med Bøyde Lænds Manden Joh. Ascheland.

1739: 126

Hvor da fornæfnte Placat under Camme[r] Collegii Seyl for Rætten blev publicert.

I/n N/omine J/esu
Echanger

Anno 1739 d/en 23 Febr/uarij blev holdet Extra Ting for at publice[re] placaten angaaende Ass/esso/r Villum Hansøns Seqvestrerte Gods som skulle Auctioneris nerværende efter skrevne Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Mons Larsøn Hegertvedt, 2. Ole Nielsøn Øvre Echanger, 3. Iver Olsøn Svindahl, 4. Anders Johannissøn Søre Qvinge, 5. Niels Knudsøn Jellesvig, 6. Lars Monsøn Schaar, 7. Knud Larsøn Schaar, 8. Ole Olsøn Andaas, tillige med Bøyde Lænds Manden Magne Iversøn Eseim,

Hvor da bem/el/te Placat for Rætten Lydeligen blev oplæst.

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Anno 1739 d/en 24 Febr/uarij blev holdet Extra Ting paa Hossanger Skibreds Ting stæd gaarden Hoshofde for at publicere oven næfnte Placat nerværende efter skrevne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Nielsøn Bircheland, 2. Johannes Olsøn Hoshofde, 3. Hover Olsøn Haaland, 4. Ole Johansøn Børtvedt, 5. Ole Jacobsøn Dahle, 6. Ole Larsøn Børtvedt, 7. Siur Olsøn Mielstad, 8. Lars Bastesøn Bircheland tillige med Bøyde Lænds-Manden Niels Hannistvedt,

Hvor da fornæfnte Placat Lydelig blev oplæst.

I/n N/omine J/esu
Gulen

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 10 Martij blev holdet vaar Ting paa Giæstgiver stædet udi Schierjehaun med Gulen Schibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Erich Olsøn Hosteland, 2. Hans Pedersøn Henrichsbøe, 3. Siur Monsøn Hosteland, 4. Lars Ellingsøn Miømmen, 5. Hans Hansøn Miømmen, 6. Peder Hansøn Risøen, 7. Siur Hansøn Hosteland *Hansøn Hosteland*, 8. Ole Ambiørnsøn Undertthun

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste forordninger og befalinger der nest andre breve

1. Schatte Forordning for aar 1739 datert Friderichsberg d/en 18 Novembris 1738.
2. Forordning om Skolerne paa Landet i Norge og Hvad Klokerne og Skole holderne skal og maa nyde. Dat/ert Friderichsberg d/en 23 Janu/arij 1739.
3. Instruction for Degnene, Klokerne og Schole holderne paa Landet i Norge. Dat/ert 23 Januarij 1739.
4. Placat angaaende Hvorledis de Rættens Betientere udi Danmarch og Norge, som ey til Rætte Tiid indkom/m/er med Rigtighed og beviis for Hvis Justitz-Cassen Ved Een Hvers Juris Diction er til falden, for saadan deris forsøm/m/else skal anseis - Dat/ert Friderichsberg d/en 30 Decembr/is 1738.
5. Kongl/ig Proclama angaaende Dem som nogen arv skulle have at fordre udi Coldinghuus amt. Dat/ert Rosenborg Slot d/en 5 Sept/embris 1738.

Schiøde udgivet af Ester S/a/l/ig/ Hans Peter Veyvisers Enke til *til Her/r Thomas Sommer - paa gaarden Tvedt af Skyld En Halv Løb Smør Datert Bergen d/en 28 No/vem/br/is/ 1738.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Cancellie Raad og Laug mand Johan Bager til Lars Jacobsøn paa Tiuve og Een Fieren deel M/ark Smør udi gaarden Birchnæs. Datert Bergen d/en 15 Decembr/is 1738.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel á Møynichen til Otte Olsøn Børnæs paa To pund Fisk udi gaarden Kochsøen. Dat/ert Tvedt d/en 7 Januarij 1739 - Revers og.

1739: 126b

Bøxel Sæddel udgiven af Helena Frørup S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lems til Joen Olsøn paa Et Pund Smør udi gaarden Store Vadsøen, Datert Bergen d/en 18 Decembr/is 1738.

Korn Taxten for aar 1738. 1 T: Hveede 2 rd 5 mrk. 1 Tønde Rug 1 rd 5 mrk. 1 T: Buig 1 rd 2 mrk. 1 T: bland Korn 1 rd. 1 T: Haure 5 mrk. Landskyld og Leeding 1 T: Malt 2 rd 1 T: Korn 2 rd, 4 Mæhler Korn i Sogn 1 Rd. Kongens Tiende Korn i Norhor lehn for Tønden 2 rd. Dat/ert Berg/en d/en 19 No/vem/br/is/ 1738. C: Bagger O. Borneman

Den 11 Martij bleve Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Der nest blev Auctionen foretaget paa det Strøe gods forige Stifts-amtskriver Ass/esso/r Vilhelm Hansøn har her udi Skibredet og af Ham udi Placaten under Cammer Collegii Seyl af Dato 19 Decembr/is 1738 findes angivet, Som er gaarden Nordland under Num/m/er efter

Matriculen 136 - af Landskyld 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt, Hvilken Landskyld til Smør reducert bliver Een Løb og To Pund Smør, Paa bemeldte gaard Nørland boer Tre opsiddere Ole Johannissøn, Lars Einarsøn og Ole Herløvsøn, Hver af Dem bruger Een Tredie Part af gaarden Nørland.

Efter at Conditionerne, som ere ind førte udi forbem/el/te Placat under Cammer Collegii Seyl af Dato 19 Decembris A/nn/o 1738, for Rætten Lydeligen vare oplæste, bleve først op buden

1. Ole Johansøn nu brugende Part til Smør reducert for 1 Pund og Sexten Marker Smør og indsat første gang for 1 Rd M/arken - ingen bød, der nest for 5 mrk Marken og Efter bud og over bud blev Erich Olsøn Hostelan[d] den Høyst buden for 5 mrk og 4 sk M/arken Hvilket bud Han strax Declarerede at være Opsidderens Ole Johansøns eget bud, og sagde sig at ville være Cautionist for den udlovede Summa.

2. Lars Einærsøns brug, som er ligeledis efter Lanskylds Taxten til Smør reducert 1 Pund og 16 M/arker Smør, blev først paa Auctionen indsat for 1 Rd M/arken - der paa intet bud giord, dernest ind sat for 5 mrk M/arken - og blev da opsidderen Lars Einarsøn selv den Høyst bydende for 5 mrk og 4 sk M/arken, stillede til Cautionist sin broder Ole Einarsøn Risnæs.

3. Ole Herløvsøns brug, som er ligeledis efter Landskylden Reducert til Smør 1 Pund 16 Marker, blev først paa Auctionen ind sat for 1 Rd M/arken der paa ingen bød, der nest for Fem mrk Marken, ingen bød uden Opsidderen Ole Herløvsøn, Hvis bud var 5 mrk og 4 sk M/arken, derfor Ham bem/el/te Jorde part til slagen for 5 mrk 4 sk M/arken, til Cautionist for budet sagde Ole Herløvsøn Hans Værfader Aamund Rasmusøn skal være.

Ved denne Auction var ikke nogen anden Liebhabere uden Læylændingerne, som boer

1739: 127

Paa gaarden Nørland selv, des aarsag Hver Læylændings brugende Jorde Part Separat blev indsat og solgt. Ellers forlangede Nørlands Opsiddere Ole Johansøn, Lars Einarsøn og Ole Herløvsøn, at Her maatte anføris udi Protocollen, De underdanigst bad den naade af Deris Kongl/ig Majestet Dem maatte blive beviist enten at Deris Skiøder under et maatte blive udstæd, eller om Deris Skiøder skulle Separate blive ud stæd, De da maatte faa Skiøderne udfærdigede for Een Taalelig betaling, Thi vel kand de faae at Laane penge til at kiøbe Deris Jorder efter dens verdie, men ey /: om Skiøderne skulle falde Dem for kostbare at betale udi det Høy Lovlig Kongl/ig Rente Cammer :/ faae Penge La[a]nte til at betale Deris Skiøder med, og om Deris nu her paa Auction Stædet giorde bud aller naadigst skulle blive approberet, bad De underdanigst, naar De udi Stifts-amt stuen hafde betalt Deris udlovede Summa for Jorde parterne, Skiødet maatte til skikkes enten Stifts-Amtmanden eller Een anden Kongl/ig betient, efter som De selv ikke hafver eller Kiender nogen, der kand hos det Høy Lovlige Cammer Collegio paa Deris Vegne giøre ansøgning, om Skiøderne, og skulle de give nogen det i Commission, ville det for Opsidderne blive Kostbart baade med Post Penges og andre Udgifters betaling.

Hans Ottesøn Nideraas contra Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines
vid Fol. 70 - 87 - 101 - 118,

Endnu Hen hviler Sagen til neste Ting for at see, om den i Mindelighed kand blive forligt, skulle det ey skee, da bevilges Citanten foreleggelse for den indstæfnte at møde til neste Som/m/er Ting.

Paa Sager blev paaraabt, men ingen hafde nogen at føre i Rætte, der for denne Termins restantier bleve oplæste og af Rætten forseylede - først de for nest afvigte aar 1738, som vare 33 rd 8 sk - dernest denne Termins 309 rd - 3 sk.
Der efter blev Rætten ophævet.

Del C av NHL Tb nr. 40 1736-1742

(1739: 127)

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt at aar 1739 d/en 13 Martij blev holdet Vaar Ting med Lindaas Skibreds Almue paa giæst giver stædet udi Kiilstrømmen, nerværende Fogeden Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Erich Olsøn Børillen, 2. Thomas Nielsøn Kaursøen, 3. Jacob Monsøn Synevog, 4. Søfren Gregusøn Fondenæs, 5. Ole Iversøn Qvalvogen, 6. Bastian Christophersøn Reus, 7. Lars Erichsøn Vichne, 8. Arne Andersøn Udlyre,

Hvor da først bleve op læste De Kongl/ige aller naadigste Forordninger og Rescripter, som paa Fol/io 126 findes extraherede, der nest

Schiøde udgivet af Lænds Mand Michel Hunven paa Jacob Hansøn[s] vegne, Mons Stephensøn Voxsær, Mons Halvorsøn Matre paa Een Jorde part udi gaarden Famestad til Baar Johannissøn, Datert Kiilstrømmen d/en 13 Martij 1739.

1739: 127b

Schiøde udgivet af Mad/a/me Abel Margrethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags til Niels Monsøn Anvigen paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Hauge Datert Bergen d/en 5 Febr/uarij 1739.

Den 14 Martij blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Dernest blev Auctionen foretaget paa forige Stifts Amt skriver Vilhelm Hansøns udi dette Skibred liggende Strøe gods, som er taxert, først.

1. Riise af Landskyld Een Løb Smør, som bebos og er bort bøxlet til Tvende Læylændinger Knud Hansøn og Hans Nielsøn, Hver af Dem bruger Een halv Løb Smør, og efter at Conditionerne vare op *blæst (læst), blev først ind sat den Part, som

(I.) Knud Hansøn Riise [bruger] ind sat og opraabt for 5 mrk M/arken ingen bød, der nest 4 mrk Marken, Opsidderen Knud Hansøn bød selv 4 mrk 4 sk Marken for sin Part, der for Ham til slagen stillede til Cautionist Arne Anders[øn] Udlyren.

(II.) Hans Nielsøns brugende Part udi gaarden Riise er ligeledis Een halv Løb, sam/m/e blev indsat for 5 mrk M/arken, ingen bød, der nest 4 mrk Marken, Opsidderen Hans Nielsøn bød 4 mrk 4 sk M/arken, Hvor fore bem/el/te Part Ham blev til slagen, Hvilket udgiør for den Heel Gaard Riise Rixdaler (ikke mer nevnt) Stillede til Cautionist Velædle Her/r Capitain Grove.

Ingen anden paa Auctions stædet var til stæde som giorde noget bud, endskiøndt den fulde Løb under et blev opraabt, og tilspurgt de nerværende om nogen hafde Lyst til at Kiøb[e] denne Ass/esso/r Hansens Heel Part i gaarden Riise.

2. Lille Hopland af Landskyld til Smør reducert To Pund og 12 Marker, er bøxlet af To Læylændinger Stephen Nielsøn og Zacharias Rasmusøn, Hver af Dem bruger den Halve Part i bem/el/te gaar Lille Hopland, som er 1 Pund og 6 Marker Smør.

I. Stephen Nielsøns Part, som er 1 Pund og 6 Marker Smør blev indsat for 5 mrk M/arken, ingen bød, der nest for 4 mrk M/arken, ingen bød, dernest for 3 mrk 8 sk M/arken, ey heller buden, atter ind sat for 3 mrk M/arken, ey buden saa ind sat for 2 mrk 8 sk Marken, Hvilket var Læylændingens bud for Hans nu brugende Part, der fore Ham sam/m/e, som Høyst bydende til slagen, Hans Cautionist blev Martinus Rongvær.

II. Zacharias Rasmusøn[s] Part, som er ligeledis efter Land skylden til Smør reducert 1 Pund 6 Marker bleve ind sat for 4 mrk M/arken ingen bød, der nest ind sat for 3 mrk M/arken, ey budet noget, Endelig bød Læylændingen Zacharias Rasmus/øn selv for sin brugende Part, 2 mrk 8 sk, der for Ham til slagen stillede til Cautionist for sit bud Martinus Rongvær.

3. Knarvig af Landskyld til Smør Reducert Een Løb og To Pund, er bøxlet til Fire Læylændinger Michel Michelsøn, Iver Monsøn, Mons Rasmusøn, og Ole Hansøn, Hver af dem

1739: 128

Bruger 1 Pund og 6 Marker Smør, først blev ind sat

I. Michel Michelsøns brugende Part 1 Pund og 6 Marker Smør først opra[a]bt for 5 mrk M/arken ingen bød, der nest for 4 mrk M/arken ingen bød det Ringeste paa bem/el/te Part uden Læylændingen Selv, der fore Hans Part 1 Pund og 6 Marker Smør for 4 mrk M/arken, Ham blev til slagen, Hans Cautionist er Jacob Synevog.

II. Iver Monsøns Part ligeledis til Smør reducert er 1 Pund og 6 Marker Smør, blev indsat for 5 mrk M/arken - Ingen bød, der nest for 4 mrk M/arken ingen bød, saa ind sat for 3 mrk M/arken, atter indsat for 2 mrk 8 sk - Hvilket bud Læylændingen Iver Monsøn Sagde og at vilde give, der fore bem/el/te Jorde Part Læylændingen Iver Monsøn, som Høyst bydende blev til slagen stillede til Cautionist Daniel Ronvær og Elias Severøen.

III. Mons Rasmusøns Part til Smør reducert er ligeledis 1 Pund og 6 Marker, blev ind sat for 5 mrk M/arken, ingen bød, dernest for 4 mrk M/arken indsat, saa for 3 mrk M/arken *8 sk*, ingen bød, der nest Hans Heele brug indsat for 13 Rd og bød da opsidderen Mons Rasmussøn for bem/el/te sit brug 14 Rd, der paa bem/el/te Jorde Part Ham blev til slagen for 14 Rd. Cautionist er Søren Fondenæs.

IV. Ole Hansøns Part ligeledis reducert til Smør 1 Pund 6 Marker, blev indsat for 4 mrk ingen bød, dernest indsat for 3 mrk M/arken ingen bød, saa for 2 mrk 8 sk M/arken Hvilket Læylændingen Ole Hansøn bød, der for Sam/m/e Jorde Part Ham blev til slagen for 2 mrk 8 sk M/arken, Men Kunde ey stille Caution.

Ellers blev raabt om nogen ville Kiøbe denne gaard Knarvig under Et, men ingen sig indfandt.

(4.) Lofaas af Landskyld til Smør reducert Et Pund og 18 Marker Smør, er bøxlet af Læylændingen Niels Baaresøn, blev indsat for 5 mrk M/arken, dernest for 4 mrk M/arken ingen bød, saa for 3 mrk 8 sk M/arken ingen bød, Atter ind sat for 3 mrk M/arken, ingen bød, endelig indsat Læylændingens Hele brug for 19 Rd, og bød saa Læylændingen Selv det Høyeste bud, som er 20 Rd, Hvor fore sam/m/e Jorde Part Ham blev til slagen, stillede til Cautionister, Ole Qvalvaagen og Thomas Kaarsøen.

(5.) Siursæt af Landskyld til Smør reducert 1 Løb og 12 Marker er bøxlet af To Læylændinger Ole Kaaresøn og Fuse Monsøn, Hver af Dem haver i brug 1 Pund 18 Marker, blev først indsat for 5 mrk M/arken ingen bød, der nest for 4 mrk M/arken der paa ey budet, saa for 3 mrk M/arken efter bud og over Bud blev Læylændingen Ole Kaaresøn for sin Part 1 Pund og 18 Marker Smør den Høyst bydende for 3 mrk og 12 sk M/arken der for bem/el/te Jorde Part Ham blev til slagen for 3 mrk 12 sk M/arken. Cautionist Lars Vichne. Fuse Monsøns Part, som er ligeledis 1 Pund og 18 Marker S/mør blev indsat for 5 mrk M/arken ingen bød, der nest 4 mrk M/arken der paa ey budet, saa 3 mrk 8 sk Læylændingen blev den Høyst bydende for 3 mrk 12 sk M/arken der fore tilslagen. Cautionist Ole Lagesøn Giæst giver i Kiilstrømmen.

1739: 128b

Den Heele gaard Siursett blev opbuden der efter for 52 rd 3 mrk. Opsidderne Ole Kaaresøn og Fuse Monsøn erklerede at De Hver paa Deris brugende Part ville til legge 2 rd, som giør for Hvers Part 28 Rd 1 mrk 8 sk, til sam/m/en for gaarden Siursæt - 56 Rd 3 mrk. Deris forige Cautionister ved stod deris Caution.

(6.) Nedre Syslach efter Landskyld Taxten reducert til Smør 2 Løber, er bøxlet af Tre *Læy Læylændinger Hans Olsøn Heggen Corporal bruger 1 Løb Smør, Lars Aamunsøn bruger Een halv Løb, og Mons Monsøn bruger ligeledis Een halv Løb Smør,

(I.) Mons Monsøns brug ½ Løb blev ind sat for 4 mrk M/arken ingen bød, dernest for 3 mrk M/arken, ey der paa budet der efter blev Mons Monsøns Part indsat for 12 Rd, endnu blev ikke bødet, endelig ind sat for 10 Rd, til sidst opraabt for 9 Rd, Læylændingen erklærede saa meget at ville give, Hvor fore bem/el/te Part Ham blev til slagen for 9 Rd, og stillede til Cautionist Michel Hunven.

(II.) Lars Aamunsøns Part er Ligeledis til Smør reducert ½ Løb, blev indsat for 4 mrk M/arken ingen bød, der nest for Heele bruget blev opraabt 16 Rd, intet overbud skeede, saa 10 rd ingen bud dernest for 9 Rd, Hvilket Læylændingen erklerede at ville give, der fore Hans brugende Part blev Ham til slagen for den Summa 9 Rd. Cautionist er Erich Olsøn Børilde.

(III.) Hans Olsøn Heggens Jorde Part blev indsat, men var ey til stæde Selv, da i Henseende bem/el/te Part ikke endnu var bebygget, og tilforn Lagd øde, blev den Løb Smør opraabt for 30 Rd ingen bød, saa for 25 Rd, intet Bud giort, atter ind sat for 20 Rd, nok for 15 Rd, ey der paa noget Bud giort, til sidst indsat for 12 Rd, som er vurderingen, ingen Liebhaber sig indfandt,

Hvor fore Auctionen til videre blev ophævet.

Schiøde udgivet af Anders Michelsøn Refsdahl til sin Søn Michel Andersøn paa Een halv Løb Smør og Een Halv Mæhle Malt udi gaarden Refsdahl. Dat/ert Refsdahl d/en 19 Decembr/is 1738.

Procurator Jacob Preus, som Constituert af Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings mand Christian Bagger Actor udi denne Sag imod Mogens Iversøn Nore Schauge og Niels Jacobsøn Søre Schauge angaaende Marcus Nielsøn Slagters Søn Niels Marcusøn, som med bem/el/te Tvende inde stæfnte Schauge Mændene paa Een baa[d] fra Bergen, der skulde Nor efter, er bleven borte, producerede Een stæfning, som for Rætten Lydeligen blev oplæst, Datert Bergen d/en 10 Febr/uarij 1739.

Hvilken stæfning ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af hiemlet af Jacob Jacobsøn og Ole Andersøn begge boende paa Tvetteraas,

De ind stæfnte Mons Iversøn

1739: 129

og Niels Jacobsøn bleve da før stæfningen blev oplæst, for Rætten frem stilleede.
Der paa bem/el/te Actor producerede Hans skriftlige forsæt af Dags Dato tillige med den Ham opdragne Constitution af Dato 16 Januarij sidstleden, item det forhør, som om denne Sags tildragelighed d/en 24 Octobr/is sidste Aars er tagen og, Hvilke Documenter Hand forlangede til Acten henlagd, og lige som Comparenten udi sit skriftlige forsæt haver fore stillet, at Han til denne Sags oplysning haver udstædet tvende stæfnemaaler til Tings vidners erholdelse, Hvilke forfalder i Rætte for Arne og Mieldes Skibbreds Ting stæder fra 8 til 11 Aprilis anstundende, saa anviiste Han sam/m/e stæfne maaler, med desen paa tegnede forkyndelse undtagen for de derved indstæfnte Vidner, og Hvilke stæfne maalers forkyndelse for sam/m/e Vidner, Han formoder og beder at Fogeden vild drage omsorg for, ellers til Rættens efterretning producerede Preus Copie af sam/m/e stæfne maaler, og som den borte blevne Niels Marcusøns forældre, nu selv lader sig indfinde for Rætten, saa ville Actor fornemme Hvad de udi Sagen maatte have at erindre, De af Procurator Preus producerte Documenter befatter i sig følgende.
NB. NB. NB. Marcus Nielsøn Slagter fremlagde et Indlæg af Dato 10 hujus, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er saaledis lydende.
NB. NB. Mons Iversøn Nore Schauge blev frem kaldet for Rætten, og forklarede at Hand tillige med Niels Jacobsøn Søre Schauge og Aamund Michelsøn Selgelie Aatte \Dage/ for Ols Sok <Og> Een Løver dag tog Marcus Nielsøn Slagters Søn Niels Marcusøn med sig paa Baad for at fahre Nord efter, og efter at de vare komne i mellem Schade berget og Hellen {for} drak de af Een Botellie Brende viin Niels Marcusøn Een Liden Drik, der efter Lagde Niels Marcusøn sig need i Baaden sigende, nu vil vi fahre til Alverstrømmen, strax der efter da de vare kom/m/en forbie Hellen, raabte Niels Jacobsøn Schauge, der sprang Karlen ud, Deponenten svarede der til gud trøste gud bedre os, Hamle tilbage, og da *der (de) Hamlede til bage stod bublerne op ved baaden, Hvor Niels Marcusøn var nedfalden, og saae udsigeren ikke mere af Niels Marcusøn end Hans Hue, af Coleur Rød og Hvid, ligesom

1739: 129b

Den Hue er, Niels Marcusøns Forældre nu her for Rætten frem viiste, og sagde udsigeren til Peder Kleveland, der strax kom til efter at Niels Marcusøn var bleven borte, Hvorledis Niels Marcusøn var udsprungen bedende Ham, at fare med Dem som vare paa baaden til Byen for at være Vidne om det passerte, og under Hellen Laae Een Jægt, Hvor paa var et qvinfolk, som de og bad bie til de kom/m/e fra Bergen for at være Vidne med de Beskyldte Hvorledis til var gaaen der efter foer De Beskyldte lige til Bergen og gave Niels Marcusøns Forældre denne ulykkelige Hændelse til kiende; Actor til spurgte Mons Iversøn 1. Hvad Hosselerie (?: Harselere = gjøre narr av, erte) eller spøg der var imellem Niels Marcusøn, Aamun Michelsøn samt Niels Jacobsøn, før end det blev sagd Ham, at Niels Marcusøn var falden i Søen? Rs Deris *Hosselererie (Hosselerie) bestod udi Een Bonde Slotte Sang eller Hallinge Slot; men Han fornam ikke at Niels Jacobsøn og Aamun Michelsøn lagde Haand paa Niels Marcusøn, paa videre Actoris spørgsmaal, svarede Mons Iversøn, at fra den stund det blev sagd Ham Niels Marcusøn var udsprungen af baaden, var Han ingen stæds paa Land før Han kom til Niels Marcusøns Forældre, for at give Dem til kiende, Hvorledis med denne Deris Søn var til gaaen, og i Øvrigt sagde Han sig aldeelis at være uskyldig udi Niels Marcusøns Død og borte blivelse, paa Marcus Nielsøns Spørgsmaal svarede Mons Iversøn, at Han saae ikke noget Sønder-reve Foer udi den for Rætten frem viiste Hue, som han tog op af Søen, er ey heller vidende at der var Foer udi sam/m/e Hue,

Niels Jacobsøn udsagde ord til andet lige som Mons Iversøn.
Procurator Preus der paa var forlangendes Sagens anstand, paa det Han kunde faa udvirket de allerede paastæfnte Tings vidner og forbeholdt Han sig ved Continuations stæfning til beleylig Tiid at i

1739: 130

Rætte kalde Sagen, eller[s] indstillede Preus til Dom/m/eren, om ikke de tvende stæfne Vidner Jacob og Ole Tvetteraas nu for Rætten maatte af hiemle forbem/el/te stæfne maalers forkyndelse efter Deris paa teigning paa det de kunde fri tages at møde og af hiemle Dem for Arne og Mielde Tinge, Hvilket Rætten bevilgede,
Thi blev form/el/te Jacob Jacobsøn og Ole Andersøn boende paa Tvetteraas frem kaldede og ved Eed med op rakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt de her i Rætte lagde tvende stæfninger til Arne Ting og Mielde Ting denne Sag angaaende Hvor Vidnerne skal møde,
Ellers Comparerede for Rætten Aamun Michelsøns Fader, som tilstod bem/el/te Stefninger Ham Lovlig at være forkyndt,
Her ved beroer denne Sag til videre.

Sager vare ingen ind stæfnte der fore bleve oplæste først forige aars Restancer, som vare 204 Rd 0 mrk 7 sk, og denne Termins 317 rd 4 sk.

I/n N/omine J/esu
Alenfit

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 Mandagen d/en 16 Martij blev holdet Vaar Ting for Alenfits Skibbreds Almue paa Giæst giver [stædet] ved Alverstrømmen nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Mons Jensøn Selevold, 2. Michel Olsøn Titland, 3. Anders Olsøn Smørdahl, 4. Sebiørn Fæsta er syg i Hans stæd Ole Nielsøn Berrefiord, 5. Lars Andersøn Qvamme, 6. Børge Joensøn Qvame, 7. Magne Villumsøn Iisdahl, 8. Anders Larsøn Hopland,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev op læst de Kongl/ig aller naadigste Forordninger og befalinger som paa Fol/io 126 ere extraherede

Bøxel Sæddel udgiven af Biscop Ole Borneman til Anders Arnesøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Qvamme. Datert Bergens Bispegaard d/en 11 Martij 1739.

Den 17 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Procurator Cramer contra Michel *Haucas (Hauchaas)
vide Protocollen Fol. 100 - et 117

Michel Hauchaas mødte selv og producerede Et Indlæg af Dato 13 hujus under skreven af Procurator Johan Reuts, som for Rætten lydeligen blev op læst NB. NB. NB.
Citanten Procurator Johan Simon Cramer Ved Een Missive af gaards Dato d/en 16 Martij insinuerede Rætten et Indlæg af 16 Martij, hujus Anni, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold. NB. NB.
Der paa blev given følgende

Afsigt.

Michel Haucaas paa legges Lovlig at beviise til Som/m/er Tinget, Hvad Citanten Cramer af Ham haver oppe baaret og annam/m/et, der for Sagen til bem/el/te Tiid blev udsat, efter at Michel Hauchaas selv beraaber sig for Rætten paa beviis om det Han haver betalt Cramer.

Restantzerne for 1738 bleve op læste beløbende sig til 27 Rd 5 mrk 1 sk - ligeledis denne Termins, som vare 190 Rd 3 mrk 7 sk.

1739: 130b

I/n N/omine J/esu

Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 17 Martij blev holdet Vaar Ting paa giæst giver [stædet] ved Alverstrømmen med Radøe Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, 1. Børge Olsøn Soleim, 2. Niels Hansøn Olsvold, 3. Gunder Jacobsøn Vilanger, 4. Knud Olsøn Vilanger, 5te. Niels Rasmusøn Marøen, 6. Jacob Gundersøn Reistad, 7. Niels Rasmusøn Kaalstad, 8. Ole Halvorsøn Øvre Manger,

Hvor da først blev oplæst Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Forordninger og befalinger, som paa Fol/io 126 ere extraherede, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Magne Gundersøn paa Tolv M/arker Smør og Tii Kander Malt udi Øvre Qvallem. Datert Bergen d/en 6te Martij 1739.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Jan Gudmunsøn Hielmen til Niels Knudsøn paa Nii M/arker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Haaland. Datert Hielmen d/en 18 Octobris 1738.

Den 18 Martij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Jensøn Sellevold og Elling Olsøn Dahle til Niels Olsøn paa Nii Marker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Bauge Datert Giæst giver stædet udi Alverstrømmen d/en 17 Martij 1739.

Niels Sæbøe Lændsmand paa Kongl/ig Majestets Fogets S/igneu/r Andreas Jesens vegne hafde ind stæfnet Jacob Olsøn Sæbdahl fordi Han haver begaaet Læyermaal i sit Egteskab med sit Søskende Barn Anna Haagens Datter Haaland, ligeledis under sam/m/e stæfnemaal er indvarslet Anna Haagens Datter for bem/el/te Leyermaal af Hende begangen med for næfnte Hendes Søskende Barn Jacob Olsøn Sæbdahl, der for begge Dom at liide efter Lovens bydende,

Til at vidne om De ind stæfntes Slegtskab er ligeledis incitert Johannes Rasmusøn Froe-Taul, Elling Matthisøn Halland og Magne Andersøn Sæbdahl,

Hvilket kald og varsel Lænds Manden Niels Rasmusøn Sæbøe og Hans Børgesøn Vettaas ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle de ind stæfnte for 14 Dages Tiid,

De indstæfnte Jacob Olsøn Sæbdahl og Anna Haagens Datter Haaland blev for Rætten fremstillede ved Sagens incamination,

Der efter blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen oplæst, Hvor paa De indstæfnte Vidner Johannes Froe Taule, Elling Halland og Magne Sæbdahl ved Eed med oprakte Fingre

efter Loven Een stem/m/ende udsagde at Dem er vidende, Den ind stæfnte Jacob Olsøn Sæbdahls Moder og den indstæfnte Anna Haagens Datter[s] Fader vare fuld Søskende,

1739: 131

Den indstæfnte Jacob Olsøn Sæbdahl fri villig udsagde og til stod at Han haver begaaen Leyer maal med Anna Haagens Datter og at Hon, Anna Haagens Datter er Hans Søskende Barn lige som Vidnerne haver forklaret,

Den ind stæfnte Jacob Olsøns Egte Hustroe Syneva Stephens Datter indfandt sig her for Rætten med tvende u-myndige smaae Børn det Eene paa Tredie aar det andet paa Et aar siden Kyndelsmisse sidst afvigte gav til kiende at Hon er frugtsom/m/elig men vende at Kom/m/e i Barsel Sæng nu tilstunden Som/m/er, der fore vilde Hun Haabe og stadig troe at Deris Kongl/ig Majestet beviiste baade Hende og Hendes Mand den naade, at Han maatte blive hos Hende, paa det den af Hendes Mand bøxlede Jorde Part ikke skulle blive Øde, Hon tillige med sine smaae og fattige Børn der udover maatte geraade udi største Armod, i Henseende dersom Hendes Mand blev dømt fra Hende til Fiske Læyerne, hafde Hun ikke nogen, der Hende kunde hielpe at dyrke deris nu paa boende og brugende Jord, som er Bergens Bispe stoel aller naadigst beneficert.

Den ind stæfnte Anna Haagens Datter tilstod ligeledis for Rætten at Hon med Jacob Olsøn, som er Hendes Søskende Barn haver begaaet Leyer maal og at Hun af Jacob Olsøn Sæbdahl er bleven besvangret, der efter fød det Pige barn, som Hun nu her for Rætten frem viiser, Hvilket \er/ paa Siette uge gam/m/el siden sidste afvigte Søndag.

Kongl/ig Majestets Foget paastod Dom, Hvor paa strax blev kiendt og Dømt, som følger.

Dom

Efter som Jacob Olsøn Sæbdahl og Anna Haagens Datter ere Kiødelige Søskende Børn og haver Sam/m/en aulet Barn, saa bør de begge Jacob Olsøn Sæbdahl og Anna Haagens Datter efter Lovens Siette Bogs 13 Cap/itel 13 Art/icel, at bøde efter Deris yderste Formue og naar de Kirkens Disciplin haver ud standen være Separerte for sig To aar paa Fiske Leyerne.

Jorne Erichs Datter contra Johannes Monsøns Udhelles Kone Maritte
vide Fol. 116

Denne Sag blev af Parterne Jorne Erichs Datter, Johannes Monsøn Udhelle og Hans Hustro Maritte

1739: 131b

Ols Datter, som alle vare Personlig for Rætten, saa ledis forliigte, at denne Sag skal *adelis (aldelis) være op hævet, død og Magtes Løs, ey heller regnes nogen af Parterne til Ringeste preejudice, \Men/ og om nogen af Parterne igien skulle begynde Klamerie, skienden eller nogen slags u-Eenighed, da skal denne Sag som allerede haver været begyndt, staae Vedkommende aaben for, og efter Lovens bydende ikke allene Stricte blive straffet, men end og bøde til Justitz Cassen, som Een Trætte Kiær Person, og den Almindelige Freds Bryder.

Anders, Gudmund og Rasmus paa gaarden Indlyren
contra Opsidderne paa gaarden Ystebøe og Giere
Vide Fol. 116

Citanterne Anders Gudmund og Rasmus paa gaarden Indlyren mødte for Rætten tillige med alle indstæfnte Mons, Christian, Villum, Ole og Erich Opsiddere paa gaarden Ystebøe, Niels Nielsøn, Niels Johansøn, Mons og Knud paa gaarden Giere;

Forbem/el/te Ystebøe og Giere Mændene haver [givet]? Rætten tilkiende ved Sagens foretagelse, at de haver stæfnet Vidner imod Mad/a/me Agnetha Hofmans angaaende nogle ord Hon skal have talt, da de leverede Hende Lands Laaden, og frem stillede tvende Stæfne Vidner Hans Børgesøn Vettaas, og Johannes Rasmusøn Froe Taule, som udsagde at de efter Ystebøe og Giere Mændenis forlangende og paa bem/el/te Mænds Vegne haver med 14 dages varsel indstæfnet Mad/a/me Agnetha S/a/l/ig/ Hofmans at høre Vidner, om Hvad ord, som bleve talte i Myse Sundet af Mad/a/me Hofmans, da Ystebøe og Giere Mændene udi forgangne aar Kastede udi bem/el/te Sund, og Vidnernis nafne ere Anders Østensøn og Anders Gregoriisøn boende paa Ascheland.

Hvilket Kald og varsel Hans Børgesøn Vettaas, og Rasmus Froe-Taule ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede saavel Mad/a/me Hofmans, som begge Anderser paa gaarden Ascheland for 14 Dages Tiid at have forkyndt.

S/igneu/r Dancher Fasmer, som Lau verge for Mad/a/me Agnetha S/a/l/ig/ Hofmans mødte og formente at siden Hun ikke var ind kaldet til den af Lyre Mændene {og} imod Ystebøe og Giere Mændene reyste Sag og Søgning, Men allene til den nu i Rætte

1739: 132

denne Dags Dato faldne stæfning, og forfølgning af Ystebøe og Giere Mændene imod Hende reyste Sag, saa kunde Han ikke gribe til forsvar imod den første, Men allene formodede, at der udi Hende ingen Dom til fornermelse uden foregaaende indvarsling til Sagen maatte skee, og saaledis begierede Hun Sagen adskyldt, at Hun til den sidste reyste Sag kunde reservere og frem føre sin nermere Tarv og paastand.

Thi blev Eedens forklaring for Vidnet op læst nemlig Anders Østensøn Ascheland, Hvor paa Han af lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at udi forgangne Aar 1738 Kastede Giere og Ystebøe Mændene efter Som/m/er Sild udi Mysse Sundet, og da de hafde kastet førte Vidnet Mad/a/me Agnetha S/a/l/ig/ Hofmans udi bem/el/te Mysse Sundet tillige med g/amme/l Anders Ascheland, for at tage \om/ Lands Laaden med Dem efter som de hafde skikket bud til Mad/a/me Hofmans der om, da Mad/a/me Hofmans kom til Giere og Ystebøe Mændene udi bem/el/te Myse Sund spurgte De Hende, om Hun ville tage imod ald Lands Laadden eller de skulle Levere noget til Lyre Manden, der til Mad/a/me Hofmans svarede, Hun ville tage imod ald Lands Laaden, og skulle Lyre Manden have nogen, kunde de søge den hos Hende, der til Mons Ystebøe svarede, eftersom i vil tage imod al Lands Laaden, saa ligger der Een Silde baad vi haver Etlet Jer, der til Mad/a/me Hofmans svarede det er ikke Een Silde Baad det er ikkun Een Liden *Skød med Sild, de haver ført Tre Baade til Byen og solgt Een Her til Bye Folk, lad Mig faae Een af Dem, der til de svarede at de ikke kunde Lade Hende faa nogen af Dem siden de vare solgte, Hvor paa Mad/a/me Hofmans sagde, har I solgt Sildene, da haver i faaet Pengene, lad Mig faae Dem, der til De Hverken svarede ney eller Ja, Men Hon fik dog ingen Penge den Tiid, der efter begierede Mad/a/me Hofmans at Hun maatte faae den Baad fuld af Sild, som Hun og Vidnet vare paa imod de Tre Baade som vare farne til Byen, og saa ville Hun der foruden have sin Lands

1739: 132b

Laad af resten, som var til overs paa stædet, Giere og Ystebøe Mændene svarede at ville lade Hende, nemlig Mad/a/me Hofmans faae sin Baad fuld med Sild, og var der nu ikke saa mange Sild denne gang at De kunde fylde bem/el/te Baad med, saa skulle Hun faae resten fyldt Een anden gang, Mad/a/me Hofmans svarede kunde Hun ikke nu faae sin Baad fyldt, da kunde Hun ikke skikke den til Byen for at Sælge; Mad/a/me Hofmans paa stod at ville til Lands Laad have Fierde deelen af det Giere og Ystebøe Mændene hafde Kastet .....(?) Han,

det vilde Giere og Ystebøe Mændene ikke til staae Mad/a/me Hofmans, Men de sagde at ville forliiges med Hende, om det Hun skulle have, og siden Mad/a/me Hofmans ikke kunde blive forliigt om Lands Laaden med Dem foer Hun Hiem, Videre sagde Vidnet sig ey at Vide; Danker Fasmer tilspurgte Vidnet, Hvor meget den baad Sild kunde være værd, eller Hvad Ystebøe Mændene hafde Solgt den Baad for, som Mad/a/me Hofmans Eskede til Lands Laad imod de for hen til Byen førte og af handlede Baader Sild, nemlig de 3 Baader Sild, som før er meldt. Vidnes svar var, at den Baad Sild var værd Een Fem eller Sex Rixdaler, Fasmer reserverede mere Spørgsmaal til dette Vidne, naar det andet indstæfnte Vidne Anders Gregoriisøn haver aflagd sit Vidnisbyrd,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Oppsidderne paa gaardene Giere og Ystebøe haver til først kom/m/ende Som/m/er Ting, saa fremt de denne Sag videre agter at proseqvere, at lade forelegge det udblevne Vidne Anders Gregoriisøn, her for Rætten at møde og Vidne, til Som/m/er Tinget, til Sam/m/e Tiid haver de og at forelegge Mad/a/me Hofmans at møde og anhøre Vidnernes udsigende, derfor denne Lau Dags foreleggelse Dem bliver bevilget.

Angaaende Sagen af Gudmund, Anders og

1739: 133

Rasmus paa Indlyren, imod Ystebøe og Giere Mændene, blev givet følgende

Eragtning

Efter som Citanterne ikke haver indgivet til Rætten noget skriftlig, som den sidste Ting blev paa lagt, de skulle giøre for at oplyse Rætten om Hvor meget af Lands Laad de formente sig for de paastæfnte aar Dem kunde til kom/m/e, saa haver Citanterne det \at/ giøre til neste Ting.

Schifte Brevet efter afg/aaen Maritte Gutorms Daatter Bauge Datert d/en 12 Febr/uarij 1739.

1738 Aars restans var 52 - 1 - 1. Denne Termins restans var 236 - 5 mrk - 9 sk.

I/n N/omine J/esu

Herløe

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1739 d/en 19 Martij blev holdet vaar Ting med Herløe Skibreeds Almue paa Ting stædet Frechhau, nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Knud[øn] Bredvig, 2. Ole Rasmusøn Kielstad, 3. Niels Michelsøn {Rong} \Mitsøen/, 4. Mons Olsøn Toschevigen, 5. Anders Johansøn Rong, 6. Mons Nielsøn Dahle, 7. Niels Johansøn Sture, 8. Lars Nielsøn Kielstad.

Hvor da efter at Rætten var [sadt] først blev oplæst De Kongl/ig aller naadigste befalinger, som paa Fol/io 126 ere extra herede, der nest

Obligation udgiven af Hans Jensøn Ryland til S/igneu/r Hans Schultz paa 400 Rd. Datert Bergen d/en 23 Decembr/is 1737 Lydende paa Debitoris Eyendom/m/e og alle andre Effecter til forsikring for bem/el/te Capital, efter bem/el/te obligations videre Medfør.

Transport udgiven af Michael de Reuter til Anders Nielsøn Hegøen paa Een obligation af Johan Schreuder udgiven til bem/el/te Reuter og Lydende paa Capital 61 rd 2 mrk 10 sk. Datert Bergen d/en 8de Janu/arij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Poul Pedersøn paa Een Halv vaag Fisk udi gaarden Sture. Datert Herløe gaard d/en 22 Decembr/is 1738. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Helt til Johannes Olsøn paa 18 merker Fisk og 4 Kander Malt udi Nore Selle. Datert Bergen d/en 8 Junij 1736.

Bøxel Sæddel udgivet af Halvor Olsøn til Erich Nielsøn paa 10 1/8 merker Smør, 4 ½ Kande Malt, 3/16 Faaer, 6 ¾ M/arker Fisk udi gaarden Toschen. Dat/ert Toschen d/en 19 Martij 1739.

Schifte Brevet efter Barbra Knuds Datter paa gaarden Rong. Datert Rong d/en 11 Sept/embr/is 1737.

Den 20 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Christian Krags vegne til Mons Nielsøn Ulvatne paa 9 merker Smør og 9 Kander Malt og Een Fiere deel Faaer udi gaarden Hannevig. Datert Hops gaard d/en 31 Decembr/is 1738 - Revers fulgte med.

Bøxel Sæddel udgiven af Ingebore Marie Knagenhielm paa Hendis Mands Justitz Raad Christian Krags vegne til Jens Nielsøn paa 12 merker Smør 1/3 Huud og 4 Kander Malt udi gaarden Rafnanger. Datert Hops gaard d/en 5 April 1738.

Michel Michelsøn Constabel etc: contra Jacob Hauland
vid Protoc. Fol. 99 et 108

Procurator Claus Blechenberg mødte paa Citanternes vegne producerende Een Continuations stæfning, som for Rætten Lydeligen blev

1739: 133b

Oplæst og er af følgende Indhold - NB - Stæfningen. og Declarerede bem/el/te Blechenberg, at ligesom Rætten allerede ved Interlocutorii Kiendelse haver Annulert, Citanternis ved Augustinus Rønne indrettede stæfning og Sigtelse, saa vil Han og have sam/m/e udi alt *renocert (renonsere = gi avkall på, avstå fra) for saa vidt, som det ikke udi den nu I Rætte lagde stæfne maal er igien taget og anderledis indrettet, paa det ikke Citanterne, som u-kyndige efter Raadføring med u-kyndig Mand uskyldige skulle føris i vidtløftighed og fortreed,

Forbem/el/te Stæfne ma[a]l blev ved Eed med oprakte Fingre af hiemlet, af Anders Hansøn Hopland og Baste Knudsøn at være alle Dem udi stæfningen navn givne forkyndt med 14 Dages varsel,

Procurator Hans Ottesøn Nideraas mødte for den ind stæfnte Jacob Magnesøn Hauland, men ikke for Jacob Hansøns Kone den Han ikke Kiender, og formeente at Citanterne ikkun vil Komme slette af med Deris imod ind stæfnte Jacob Magnesøn baade ved første og dette stæfne maal førte Sag og Sigtelse, for Hvilken Jacob Magnesøn reserverer sig at indtale vedbørlig Satisfaction, i sæhr for saa vidt Han beskyldes for at have skaltet over afg/aaen Annæ Jacobs Datters efterladenskab, og angaaende det, som Citanterne formeener at Annæ

Jacobs Datter skulle haft at fordre hos Jacob Haulans Fader er noget, som Ham ikke allene, Men Hans Medarvinger tillige paagiælder og saa Længe, Hans Medarvinger eller De umyndiges beskikkede Formyndere, som ere Clemet Hauland og Elling Tvedten ey til Sagen vorder ind kaldet tager Han ey udi den Post til gienmæle, dernest protesterede Han imod de indstæfnte Vidners hørelse, saa mange, som befindes at være Annæ Jacobs Datters arvinger, i Henseende de ey kand Vidne i Deres Egen Sag og kunde det mindst være venteligt, at saadan u-Lovskikket stæfne maal af Een Lov kyndig Procurator skulle være indrettet, Hvilket nermere overladis til Rættens observance, Hvad sig ellers angaaer det forliig, som Citanterne beraaber sig paa, at være Dem af indstæfnte Jacob Magnesøn tilbuden, da endskiønt saa var, da kand sam/m/e dog ikke i følge Loven Kom/m/e Ham til mindste Last, naar

1739: 134

Som Helst Sagen skulle føris i Rætte, i Øvrigt veed Jacob Magnesøn sig ikke nogen Speciale Effecter fra afgangne Anna Jacobs Datter at være over levert, for Hvilke Han kunde være pligtig at giøre Regnskab, Thi endskiønt Een Kiiste har staaet i hans Huus, saa har Han dog aldrig styret eller haf[t] Nøglerne der til.

Procurator Blechenberg replicerede at Procurator Ottesøns Procedure viiser, at Han ikke forstaaer Connectionen af Comparentens stæfne maal, Thi om end Comparenten har forestillet Citanterne blant andet af Annæ Jacobs Datters Efterladenskaber, at være berettigede end og til den Løn Hende efter indstæfnte Jacob Haulans Fader ved Skiftet kunde være udlagt, saa viiser dog stæfnemaalet, at under denne Procedure og af de nu indstæfnte Vidner ikke eskes nogen forklaring om denne post, Hvilket egentlig under anden Rættergang mod Jacob Hauland, som Een formeentlig Debitor til Annæ Jacobs Datters Sterfboe, bør af handles, Hvor fore det har været u-fornøden Hans Med arvinger efter S/igneu/r Ottesøns formeening her at til kalde. Hvad sig betræffer S/igneu/r Ottesøns Exception imod Vidnerne, da er det in Confesso, at Jacob Haulan *agnascerer (agnoscere = erkjenne riktigheten av) Citanterne, som Rætte Arvinger efter Annæ Jacobs Datter, der imod haver Han \ikke/ frem ført mindste beviis her for Rætten, at de ind stæfnte Vidner skulle være berettigede til arvs tagelse efter den afdøde, Hvilket og nu af Citanterne inden Rætten in totum er bleven benægtet, Hvor fore og Comparenten, om nogen formeentlig mislighed ved stæfne maalets indrettelse burde siufnis at være begaaen, bør være at unskylde, og saaledis formeener Comparenten ingen Hinder at være, at Jo de indstæfnte Vidner til forklaring bør antages, om de end og skulle være Citanternes Med arvinger, saa som de efter stæfne maalet alleniste ere indkaldede at Vidne om Jacob Haulans, som Een Particuliers Persons u-vedkom/m/elig brugte omgang med den afdødes efterladenskab.

S/igneu/r Ottesøn ved blev sit forige og formeener at Vidnerne, undtagen det i stæfne maalet først næfnte nemlig Kari Haulands, ey skal kunde benægte, at de io ere lige saa nær, som Citanterne, at tage arv efter afgangne Annæ Jacobs Datter.

Eragtniinge

De ind stæfnte Vidner, som Hverken af Citanterne udi Deris Hovet stæfning eller Continuations stæfne maal ere beskyldte tillader Rætten at giøre Deris Eedelig

1739: 134b

Forklaring udi denne Sag, og skulle nogen af De indstæfnte Vidner være arv tagere efter afg/aaen Annæ Jacobs \Datter/ tillige med Citanterne, da skal det af Rætten blive observert ved Sagens videre drift, Hvor vidt Deris udsigende efter Loven kand blive anseet.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Kari Ols Datter Niels Aschildsøns Hustroe boende paa gaarden Hauland, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Hun ey er noget I Slegtskab med afg/aaen Annæ Jacobs \Datter/ eller Hendes arvinger, Men haver tient paa gaarden Hauland hos den Indstæfnte Jacob Magnesøns Fader afg/aaen Magne Anders[øn] Fem aar før S/a/l/ig/ Anna Jacobs Datter kom i Tienniste hos bem/el/te Magne Andersøn, som var aaret 1709 efter at den ulykelige ilde brand var overgaaen Bergen og er vidnet vidende, da bem/el/te afg/aaen Anna Jacobs \Datter/ gik udi Magne Andersøn Haulands Tienniste, førte *Han (Hon) til Hauland med sig, Een stor Gryde paa Et qvarter, Et Sølv belte, To Sølv skeer, To par Sølv Spender, som efter Landet[s] Skik bruges udi Trøe, det Eene Par støre end det andet, Een Kue, To *Sover (Sauer) med Lam, Hendes Kirke Klæder, Et Svensk Sænge Dække, To Miøe Qvitler, nogle Kiørler, men Hvor mange kand vidnet sig ikke erindre, Der nest tilspurgte Citanternis Fuldmægtig Blechenberg Vidnet, 1. Hvor Længe Anna Jacobs Datter har været I Tienniste hos Jacob Hauland efter Hans Faders død, og om Hende er bekiendt, Hvad Anna Jacobs [Datter] aarlig hos Jacob Hauland skulle nyde I Løn, og om Anna Jacobs Datter sam/m/e Løn haver opbaaren? Rs (Responderede = svarte) Anna Jacobs Datter var fra Jacob Haulan Et halv aar førend Hon døde, videre vidste vidnet ikke paa dette Spørgsmaal at svare. 2. Hvad Vidnet er vitterligt om Jacob Hauland, Hvor vidt Han har befattet sig med afg/aaen Annæ Jacobs Datters Effecter efter Hendes død forinden de af Rættens Middel bleve registerede? Rs Da Anna Jacobs Datter ved døden var afgangen stod hos Jacob Magnesøn paa gaarden Hauland Een Kiiste, den S/a/l/ig/ Tøs til hørende, Sam/m/e Kiiste blev efter Hans Endresøn Aasbøes forlangende aabnet, for at tage noget Svøbe Tøy der ud af til det S/a/l/ig/ Men/n/iske, den aabning og begiering skeede til Agotha Clemet Haulans som hafde nøglerne til afg/aaen Anna Jacobs Datters Kiiste, ved Kiistens aabning var nerværende Vidnet, Agotha Clemet

1739: 135

Haulands, Jacob Magnesøns Hustroe Dorthe Ols Datter, Kari Magnes Datter Jacob Haulans Søster, den tiid tiente hos Hans Aasbøe, Karen Johans Datter, tiennende Clemet Hauland Ingebore Johannis Datter værende hos sin Fader paa Qvithofde Nesset, udi Kiisten \var/ Een Lin Skiorte, Et Dito Lagen, Een Næse Dug, Een liden Træe Eske med nogle Penge udi, Een Liden Dug med To Knuder paa, Hvor udi ligeledis var Penge, Alt foreskrevne stod udi Een liden Kiiste, som var sat nest i den store Kiiste, begge bem/el/te Kiister blev tillugte og nøglerne toge Agothe Clemet Haulans igien til sig, ellers forklarede Vidnet at Hun var taget til vidne forbem/el/te gang Ved Kiisternes aabning, 3. Hvor længe efter Annæ Jacobs Datters døds fald Jacob Haulan sam/m/e haver Rættens Middel tilkiende givet, og naar Rættens Middel sig der haver indfunden? Rs Anna Jacobs Datter blev begraven paa Skier Torsdag for To Aar siden, videre vidste dette Vidnet ikke paa spørgs maalet at svare. S/igneu/r Blechenberg efter Sagens beskaffenhed fandt ikke noget videre som Han dette Vidne kunde til spørge. Procurator Ottesøn under forhen giorde Exception begierede at Rætten ville examinere Vidnet om det (altså: Vidnet) under den aflagde Eed kunde sige om Anna Jacobs Datter har levert det med sig udi Tiennisten indbragte under Magne Andersøns forvaring eller giemme saaledis at Han der for skulle staae afg/aaen Anna Jacobs Datter til ansvar og Rigtig giørelse, eller om ikke bem/el/te Anna Jacobs Datter har været Eegenraadig der over, saa længe Hun i Tiennisten forblev og der efter? Rs Her om kunde Vidnet ikke giøre nogen forklaring, Paa Citanternis Fuldmægtiges S/igneu/r Blechenbergs Spørgsmaal svarde vidnet, Hun ikke vidste enten afg/aaen Anna Jacobs Datter i Levende Live hafde solgt noget af det Specificerte gods eller ey.

Det andet Vidne Kari Magnes Datter tiennende paa Aasbøe hos Hans Endresøn, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og sagde at Hun er Søskende Barn til afg/aaen Anna Jacobs Daatter lige som Citanterne, og des aarsag arving med Dem efter Anna Jacobs Datter, udsagde at Hun ey var vidende om, Hvad Anna Jacobs Datter eyede før Hun døde, men da Anna Jacobs Daatter var død, bad Hans Endresøn Aasbøe som har Vidnes Søster, at Vidnet skulle gaa til Agotha Clemet Haulans for at hendte noget at Svøbe Anna *Hans (Jakobs) Datters døde Legome udi, for det Øvrige om Kiisternis aabning var dette vidnes udsigende ligesom i Kari Ols Datters nest forige vidnes. Mere fandt Citanternis Fuldmægtig ey nødig dette Vidne at tilspørge.

Det 3die Vidne Hans Endresøn Aasbøe under for hen af lagde Eed forklarede og paa Citanternis Fuldmægtiges

1739: 135b

Spørgsmaal svarede: at Han er aldeelis uvidende om Hvad afg/aaen Anna Jacobs \Datter/ eyede før Hun døde, Vel haver han seet Hendes Kiiste, men ey kand sige Hvad der udi var, ellers udsagde Vidnet at Hans nu Havende Hustroe Magdali Magnes Datter er Søskende barn til afg/aaen Anna Jacobs Datter, og saaledis Hende lige saa nær paa rørende og Een arving, som Citanterne, yder mere paa spørgsmaal svarede vidnet at Han ikke haver seet nogen aabne Annæ Jacobs Datters Kiiste.

Procurator Blechenberg paa Citanternes vegne begierede Tings vidnet sluttet og beskreven.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas reserverede Jacob Haulans indsigelse i beleylig Tiid imod det passerte, saa vidt fornøden eragtes Kand.

Abraham Norman Told Inspecteur i Bergen hafde med skriftlig stæfnemaal Datert Bergen d/en 3 Martij hujus Anni ladet indstæfne Rasmus Thomæsøn Langeland angaaende Ære nergaaende ord og Epressioner, med videre original Stæfningen indeholder,

Og møtte paa Citantens vegne Procurator Hans Ottesøn Nideraas producerende bem/el/te Original stæfning, som for Rætten udi Rasmus Thomæsøn Langelands nerværelse Lydelig blev oplæst og er af følgende indhold NB /: See original stæfningen :/

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Niels Michelsøn Vollou og Baste Knudsøn Tvedt med 14 Dages Varsel at have forkyndt alle udi stæfningen navn givne uden Anders Iversøn Siursæt.

Dernest begierede Procurator Hans Ottesøn paa Citantens vegne Eedelig Vidners forhør. Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Mogens Nielsøn bøxel Mand paa Langeland, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Citanten Told Inspecteur Abraham Norman udi Aaret 1737 hafde formanet den indstæfnte Rasmus Thomæsøn til at tage Een af Citantens Koer paa Foer om Vinteren, som var fra Høsten aar 1737 til om Vaaren 1738, der imod skulle Rasmus Thomæsøn ikke nyde andet for Koens Foer end Hvad Koen i bem/el/te Tiid kunde Malked. da nu Vaaren 1738 kom og Rasmus Thomæsøn ville levere Koen fra sig til Citanten, vegrede Citanten sig og ey ville tage imod Koen, Men sagde at Rasmus Thomæsøn af Han hafde levert Koen, Hvor paa Rasmus Thomæsøn behold Koen til om Høsten 1738.

1739: 136

Da høsten Kom udi aaret 1738, ville Rasmus Thomæsøn atter være af med Koen, og det sagde til Citanten, Men Rasmus Thomæsøn kunde end da ikke blive af med Koen, og Told Inspecteur Norman sagde, det var Een god forklaring, I har haft Koen i Som/m/er, og ieg nu

skulle tage den til vinter, Rasmus Thomæsøn sagde Hvi skal \ieg/ føde Koen foruden betaling, nu den Har ingen Kalv, Inspecteuren svarede det kand ieg ey til at Koen har ingen Kalv, der til sagde Rasmus Thomæsøn Hvi bedrog Du Mig, eller Hvad skulle det til at I bedrog Mig, Men Hvilket af deelene blev talt kand vidnet sig ikke nu erindre, sagde vidnet;

Anders Iversøn Siursæt frem kom u-stæfnt, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Rasmus Thomæsøn kom til Citanten Told Inspecteur Norman paa Toldboen i Bergen, sigende til *til Told Inspecteuren Om Jule Aften, end den Koe os staaer imellem, nu er aaret Hendes ude og nu har ieg sagt Hende op, dog kand \ieg/ ey blive af med den; der til Told Inspecteuren svarde, det var Een deylig forklaring, at du skulle haft den i Som/m/er og ieg skulle tage den igien i Vinter, Rasmus Thomæsøn sagde ieg har hafd Hende Een vinter, og skal saa føde Hende i Vinter for intet, nu Hun har ingen Kalv, Hvad kand ieg der til at Koen ikke tog Kalv i Høst svarede Citanten, Rasmus der til udbrød til Citanten med disse ord, Hvi bedrog du Mig saa, da sagde Told Inspecteuren Hæe, Rasmus igien svarede, Hvad skulle det at Du bedrog Mig.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas der nest Satte i Rætte over Rasmus Thomæsøn Langeland, at Han, som med de af hørte Vidners Een stemmende forklaring u-skiællig haver begiegnet Citanten med grov og nergaaende tale Maade bør der fore inden Rætten at giøre Citanten offentlig afbigt, bøde noget til de fattige og erstatte Processens omkostninger i det mindste med 3 Rd, Hvor om Ottesøn paa stod Dom;

Rasmus Thomæsøn begierede Anstand i Sagen til neste Ting, som Rætten ham bevilgede, Hvor ved denne Sag til Som/m/er Tinget acqviescerer.

Matthias Rasmusøn contra Jacob Thurøen
vide Protocol Fol: 108

Citanten mødte tillige med Hans Fuldmægtig Procurator Claus Blechenberg og efterdi Han ikke selv afvigte Høste Ting har været nerværende for Rætten, saa maatte Han nu til Jacob Thurøen bem/el/te Tiid Ved Procurator

1739: 136b

Ottesøn i Rette lagde skriftlige Indlæg fore stille dette; at Han udi de aaringer, Hvor om Hans paa stæfnte Reigning Mentionerer aldrig haver holdt nogen Karve stok med Jacob Thurøen, Men anteynet udi sin Bog deris mellem værende saa vel af forstrakte vahre, som og Hvad Lax af bem/el/te Jacob Thurøen der imod er levert, og der om haver de Hvert aar om Høsten confereret og giort rigtig afreygning, og Ved aller sidste afreyning har Han med-deelet Jacob Thurøen beviis paa Hans endelig Debet, Hvilket Citanten paa stod den indstæfnte maatte i Rætte legge, skulle Han saadan benægte, da agter Citanten Ham det med vidner at over beviise, dog paa Hans egen bekostning, som Han alt reserverer sig i fornøden tilfælde ved Continuations stæfning at indtale.

Procurator Ottesøn mødte for Jacob Thurøen, som ingen Lunde tilstaaer Citantens paa stæfnte prætensions Reignings Rigtighed, eller Hvad Citanten der om har ladet frem føre og Protocollere, Men vil have sig refereret til Hans sidste Høste Ting producerte indlæg, og de over den til Citanten leverte Lax holdte Karve stokke, Hvilke Comparenten nu i Rætte anviiste til Conference med Hvis der om udi Indlægget er Mentioneret, og som Matthis Rasmusøn ikke følgelig Loven har med-deel[et] Jacob Thurøen nogen Bonde Bog, som Han til sin efterretning kunde og burde haft, saa faaer vel disse Karve stokke være det nermeste paa Jacob Thurøens siide til efterretning for saa vidt den leverede Lax angaaer, i Øfrigt paa stod Han fri kiendelse med erindring om tillæg paa de paaførte omkostninger.

Procurator Blechenberg refererte sig til sit for hen ind førte og begierte Sagen udsat til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Elling Tvedt contra Eilert Tvedt
vide Protoc. Fol. 109

Citanten Elling Tvedt mødte for Rætten og paastod Dom.
Eilert Tvedten mødte i Lige maade, og sagde at Han ville forliiges med Citanten,
Da efterdi denne Sag er Een skiælds Sag, som hensigter til Elling Tvedts Rygtes fornermelse, saa bliver den udsat til neste Ting, for at see om Parterne i Mindelighed kand forligte blive, og haver begge Parter uden videre advarsel at møde til først kom/m/ende Sommer Ting.

Mad/a/me Vitthers contr[a] Mons Tofting
vid Prot. Fol. 108

Paa Citantindens vegne indfandt sig for Rætten Ole Iversøn Espetvedt, og sagde at Citantinden Mad/a/me Vitthers hafde bedet Ham declarere at denne Sag var forliig[t], Hvorfore dette stæfne maal op hævis.

Hans Villumsøn contra Maritte Toftings
vide Protocol fol. 108.

1739: 137

Ole Iversøn Espetvedt, paa Citantens Hans Villumsøns vegne erklærede for Rætten at denne Sag ogsaa var forliigt imellem Parterne, der for dette stæfne maal og bliver op hævet.

Frue Krags og Ass/esso/r Lausøn contra Davanger Mændene

Davanger Mændene bleve efter Loven paaraabt *med (men) ingen af Dem mødte, da i Henseende De ey endnu haver taget Copie af det S/igneu/r Fæster haver producert, saa bevilges Dem anstand i Sagen til neste Ting, Da S/igneu/r Fæster haver at Separere stæfnemaalet, thi Rætten tør ikke under staae sig at Døm/m/e udi denne sag før den bliver Separert, saaledis, at Kongens Interesse i følge Papiers Forordningen ey skal lide noget Skaaer.

Contract imellem Præsident og Justitz Raad Christian Krag og Zacharias Fæster, Hvor udi S/igneu/r Fæster gives Fuldmagt at administrere ald Hans Jorde gods udi Norho[r]lehn og Sundhorlehn med dets til hørende Kirker - under skreven er sam/m/e Fuldmagt af Frue Krags Ingebore Marie Knagenhielm, og af Hende forseylet. Datert Hops gaard d/en 31 Decembr/is 1738.

1738 aars restantz var 54 - 3 - 14 sk, denne Termins 272 - 3 mrk.

I/n N/omine J/esu
Schiold

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 3die Aprilis blev holdet Vaar Ting med Schiold Skibbreds Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Niels Jacobsøn Hausdahl, 2. Ole Johansøn Smøraas, 3. Joen Jacobsøn Samdahl, 4. Anders Olsøn Hammers-land, 5. Niels Joensøn ibiden, 6. Lars Jacobsøn Totland, 7. Niels Rasmusøn

Fyllingen, 8. Simon Larsøn Bircheland, ved begyndelsen af Rætten var nerværende Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Bagger,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste De Kongl/ig aller naadigste befalinger, som paa Fol/io 126 ere extraherede tillige med andre paa Forige Tinge publicerte Documenter.

Auctionen paa forige Stifts amt skrivers nu afgangne Vilhelm Hansøns Seqvestrerte Jorde gods Her udi Skibbreddet bleve foretagen, Hvor paa først Auctions Conditionerne, som udi Placaten udstæd fra det Høy lovlige Cammer Collegio først blev oplæst,

Der efter blev gaarden Nedre Mittun til Smør efter Landsk[yld] reducert 1 Løb og 12 Marker, Hvor paa boer ikkun Een Læylænding Simon Johansøn, der bruger den Heel Part indsat for 2 Rd M/arken ingen bød, der nest for 1 rd 5 mrk M/arken ey buden, dernest indsat for 1 Rd 4 mrk M/arken, Hvilket bud var Ass/esso/r og Lector Edvard Londemans, der for gaarden Ham blev til slagen.

Smøraas af Landskyld til Smør reducert 1 Løb 14 ¼ M/arker Smør, Siger 1 Løb 14 ¼ M/arker Smør, først blev indsat

Ole Nielsøns brug for 60 Rd som ere 2 Pund 9 ½ M/arker, Hvor paa Læylændingen bød tillige

1739: 137b

Med andre adskillige gange, Men Læylændingens Ole Nielsøns bud blev det Høyeste for 63 Rd - der fore Ham blev til slagen Cautionist Ole Joh. Smøraas.

Lars Olsøns Part, som er til Smør reducert 1 Pund 4 ¾ M/arker, blev ind sat for 31 Rd 3 mrk, Ingen bud, om sider erkleerede Læylændingen Lars Olsøn at vilde give saa meget, derfor bem/el/te Jorde Part Ham blev til slagen, Cautionist Hans Broder Rasmus Olsøn Tistad.

Nottvedt beboes af Anders Larsøn og Eiluf Nielsøn, til Smør reducert 1 L/øb 2 Pund 6 Marker Smør.

Eiluf Nielsøn bruger 2 Pund 15 Marker Smør, blev indsat for 90 Rd, ingen bød, saa indsat for 80 Rd, S/igneu/r Brøgger bød 81 Rd, Jacob Buch Knapmager i Bergen bød 85 Rd, der nest bød Han bem/el/te Jacob Buch Knapmager 85 Rd og 2 mrk, Hvor fore bem/el/te gaarde Part Ham blev til slagen.

Anders Larsøns Part, som Han bruger, er ligeledis 2 Pund 15 Marker Smør, blev indsat for 90 Rd, ingen bød, der nest for 85 Rd, S/igneu/r Brøgger bød 86 Rd 2 mrk, og erklærede at Bud var for Jacob Buch Knapmager, Hvilket var det Høyeste Bud der for bem/el/te Anders Larsøn[s Brug] Ham blev tilslagen, nemlig Jacob Buch Knapmager.

General Pardon for alle fra Armeen udi Danmarch og Norge samt Hertugdøm/m/ene og Grevskaberne undvigte Deserteures af Dato Friderichsberg d/en 23de Febr/uarij 1739.

Forordning om Hvorledis de Regnskabs Betientere som paa de Dem betroede Oppebørsler noget skyldig bliver Her efter skal anseis og straffes. Friderichsberg d/en 26 Febr/uarij 1739.

Schiøde udgivet af Frue Maria Elizabeth S/a/l/ig/ von Krogs til *til Jørgen Reimers paa gaarden Nordaase paa 2 ½ Løb Smør og 1 Tønde Malt. datert Bergen d/en 10 April 1733.

Obligation udgiven af Henrich Vessel til S/igneu/r Abraham Vessel paa 200 Rd - Hvor paa er betalt 100 Rd, datert Bergen d/en 5 Aprilis 1718 - Hvor fore er pandt sat Debitoris eyende

Kaaber Mølle paa Møllendahl, sam/m/e Obligation er fornyet af Debitore d/en 5 Febr/uarij 1738.

Obligation udgiven af bem/el/te Henrich Vessel til Jan von der Velde paa 200 Rd, Hvor for er sam/m/e oven staaende Pandt Datert 5 April 1718 - og nu igien fornyet d/en 5 Febr/uarij 1738.

Obligation udgiven af Henrich Vessel til Hans Jonæsøn Ruus paa 200 Rd - og lydende paa forsikring i Debitoris Kaaber [Mølle] paa Møllendahl Dat/ert 5 April 1718, og fornyet d/en 5 Febr/uarij 1738.

Obligation udgiven af Leonhart Huch til Mads Ræfdahl paa 80 Rd og Lydende paa forsikring udi Debitoris Løsøre. Datert Bergen d/en 23 No/vem/br/is/ 1730 (1736).

Arv og gields fra gaaelse efter S/a/l/ig/ Ass/esso/r Vilhelm Hansøn Lod Hans Høy ærverdighed Bischop Oluf Borneman Læse. Datert Bergen d/en 31 Martij 1739.

Arv og giælds fra gaaelse paa sine Børns vegne Lod Cam/m/er Raad Heiberg Læse efter Deris Moders Fader, Datert Bergen d/en 31 Martij 1739.

1739: 138

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Jørgen Reimers obervrager til Mads Andersøn Husetoft paa 3 Løber Smør udi gaarden Nordaas. Datert Bergen d/en 10 No/vem/br/is/ 1738 - revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Edvard Londeman til Ole Pedersøn paa Een Halv Løb Smør, Een Halv Huud og Et Halv qvarter Malt udi Kirche-Bircheland. Datert Bergen d/en 23 Julij 1738 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Lars Henrichsøn paa Een Halv Løb Fire Marker Smør udi gaarden Lieland. <ey> Datert Bergen d/en 14 Julij 1738.

Den 4 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Rasmus Simonsøn til Hans Søn Mons Rasmusøn paa 21 M/arker Smør og Een Fieren deel Tønde Malt udi gaarden Haucheland. datert Sør Eide d/en 3 April 1739.

Schiøde udgivet af Erich Hauge, Ole Lien, Anders Olsøn, Jens Espeland, og Knud Hetlevig, til Michel Johannissøn paa Een Jorde Part i gaarden Hauge. datert Sør-Eide d/en 3 April 1739.

Schiøde udgivet af Lars Olsøn til Niels Olsøn paa 18 M/arker S/mør og Een Ottende deel Hud udi gaarden Schage. datert Sør Eide d/en 3die April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Mons Knudsøn paa Een Rydnings Plads Liggende under Solem og Vestre Lien Kaldet, grensende op til Damsgaarden, Hvor af aarlig svares Fem March og Otte Skilling. <non> Datert Bergens Bispegaard d/en 24 Octobr/is 1738.

Obligation udgiven af Henrich Vessel til Danchert Fasmer paa Et Hundrede og Fem og Sytti Rixdaler Courant, Lydende paa Debitoris Mølle med alle under liggende Huuser og tilhørende Møller Reedskab til forsikring paa Møllendahl. datert Bergen d/en 2 April 1739.

Ole Nielsøn Smøraas contr[a] Peder Sandven
vide Protocollen Fol. 107

Citanten Ole Nielsøn Smøraas indfandt sig for Rætten og gav til kiende, at \Peder Sandven med Ham ey vil forliges derfor/ Han til Dette Ting hafde ladet ind stæfne Peder Olsøn Sandven til at høre vidner om nogen gav bem/el/te Peder Olsøn Lov til at tage den Guld Ring af Bordet, som Laae for skifte Rætten, da Skiftet efter Citantens S/a/l/ig/ Hustroe Lizbeth Michels Datter blev holdet, Hvilken Ring er ført i Skiftet efter Hans S/a/l/ig/ Hustroe sterfboet til indtægt, de vidner som ere indstæfnte, ere Lænds Manden Ole Totland, og Lars Halvorsøn Milleshau,

Hvilket Kald og varsel Skafferen Lars Michelsøn Myhrdahl og Niels Monsøn Bircheland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede med mere end 4 ugers varsel at være Peder Olsøn forkyndt, og de ind stæfnte Vidner med 14 dages varsel.

Paa Peder Olsøn Sandvens vegne mødte Hans Broder Rasmus Tistad og begierede vidnerne maatte blive examinerte. Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stod

Lænds Manden Ole Larsøn Totland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Han var paa Skiftet efter Citantens S/a/l/ige/ Hustroe Lizbeth Michels [Datter], og da saae Han at Peder Olsøn Sandven tog Een guld Ring af Bordet, som laae i blandt andet

1739: 138b

Sølv, der stod paa Bordet og var vurderet, og var det vel Sam/m/e Bord Soren skriveren sad og Skrev, som Ringen Laae paa, Han hørte og Sorenskriveren spurgte Peder Olsøn, Hvor Han ville Hen med Ringen, da Peder Olsøn tog den af Bordet, men Peder gik dog alligevel bort med Ringen ellers hørte Vidnet ikke at nogen gav Peder Olsøn forLov at tage Ringen af bordet,

Lars Halvorsøn Millishou aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ud sagde, at Da Skiftet blev holdet efter Citantens Hustroe Lizbeth Michels Datter, var der i sterfboen Een Guld \Ring/, som Enke manden Ole Nielsøn, sagde han ville gierne have allene efter sin S/a/l/ig/ Hustroe, Men saa som Arvingerne han det ey ville tillade bad Enke manden, bem/el/te Ring maatte føres sterfboet til indtægt og deelis, Hvilket og skeede, sam/m/e Ring tog Peder Olsøn af Bordet, Hvor Sorenskriveren sadt og skrev ved, og gik bort med. Vidnet hørte og Soren skriveren krevede Peder Olsøn Ringen igien, men Peder Olsøn leverte den ey til bage igien.

De for hen udi Sagen afhørte Vidner Niels Halvorsøn Dyngeland og Lars Michelsøn Myrhdahl under for hen af lagde Eed udsagde her for Rætten at alting er saa ledis passert paa Skiftet efter S/a/l/ig/ Lizbeth Michels Datter Citantens Hustroe den paa stæfnte guld Ting angaaende, som De selv for hen under Eed haver forklaret, og lige ledis under sam/m/e aflagde Eed kand forklare og ved at det er passert, som Lars Millishau har udsagt, Hvis udsigende de tilstaaer her for Rætten lige som de Selv det kunde have udsagd. NB.

Citanten Ole Nielsøn Smøraas blev af Rætten tilspurgt Hvad Hans paa stand er imod Peder Sandven, der til Han svarede, at efterdi Han haver haft Peder Olsøns Moder til Egte S/a/l/ig/ Lizbet Michels Datter saa forlangede Han ikke saa stor straf over Peder Olsøn, som Loven fore skriver paa det ikke Peder Olsøn skulle skee nogen Spot, Men var for nøyet, naar Han fik Ringen til bage, og Peder Olsøn blev tildømt at betale Ham skades Løs Omkostninger.

Rasmus Olsøn Tistad paa sin Broders Peders Olsøns vegne var begierende ligeledis Dom udi Sagen.

Ass/esso/r Londeman contra Herman Mouritz
vide Protocollen Fol. 106

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantens Ass/esso/r Londemans vegne mødte og producerede

1739: 139

Stefningen med dens paategnede Lau-dags forkyndelse for Herman Mouritzsøn ydermere frem lagde Han Een den 24 Febr/uarij 1634 paa Schiold Skibbreds Ting stæd afsagde Dom imellem Da værende Sogne Præst Her/r Theophilus Theophili og Een deel af Hans Meenighed Fanøe Præstegield tilhørende ved Hvilken Dom, De ind stæfnte ere blevne skyldig Dømte at betale de vedbørlige Præstelige Rættigheder, lige saa frem lagde Han Vidimert Extract, saa vel af Matriculen, som af Kirke stolen og S/a/l/ig/ Mag/ister Niels Smeds forfattede Skrift Datert 16 Decembr/is 1691, Hvor til, som Hvis Videre Han forhen har i Rætte lagd fore stillet og paastaaet, Han sig refererede, der efter var Dom begierende, saa vel i Hovet Sagen, som for Processens omkostninger, nemlig for stæfningen til sidst holdte Høste Ting med stemplet Papier og dens forkyndelse 3 mrk 4 sk forseylings og Dom Penge 5 mrk 4 sk, foreleggelsen og dens forkyndelse 1 mrk 12 Comparentens Skyds og fortæring for tvende Reyser her til Tinget 2 Rd 4 mrk samt Kalds Mændene for tvende Reyser til stæfningens og foreleggelsens afhiemling 2 Rd 1 mrk, af Hvilke tvende sidste Poster til sam/m/en 4 Rd 5 mrk Herman Mouritzen ikkun tilkom/m/er at svare den tredie Part, item Procuratoris Salarium for Rætter gang og Sagens procedure i alt 2 rdr, i Øvrigt protesterede imod ald opsættelse.

Procurator Jacob Preus frem stillede sig for Herman Mauritzøn, Hans Hustroe Dreng og Pige, som ikke allene efter stæfne maal til sidst leden Høste Ting, Men end og til dette nerværende Ting skal være ind kaldet af Her/r Ass/esso/r og Lector Londeman til Doms Liidelse at være ansvarlig til den af Ham formeentlig og paa staaende Præstelig Rættighed, saa som Comparentens Principal Hustroe og Tyende formeentlig skulle Sortere under Fanøe Præste gield eller dets annecterede Sogn, Men da Comparenten nu først har fornum/m/et det for Sagens udstædde Stefne maals indhold, Han og maa finde, at Sag og Søgeren ved Continuations Stæfning, som i Dag skal forfalde i Rætte, ey allene reiterere (Reiterere = gjenta, fornye) det sam/m/e, Men end og giør friske og yderligere paa stand, da det dog i Tiiden skal udviises hvor føyelig Herman Mauritz haver været, som Een fredelig og føyelig Mand for at ungaae al fortreed og Vidtløftighed samt Penge Spilde paa begge Siider, at tilbyde Citanten saadan billige og forføyelige Vilkor, til et Christ-søm/m/elig forliig, deres under Dato d/en 6 Octobr/is 1738 og deres under 12te Febr/uarij nerværende aar, saa i mangel af at have kundet obtinere nogen føyelighed hos Citanten til denne Sags endelige bie leggelse og Mourits imod ald formoding

1739: 139b

See sig belemret og paa trængt Een saa uskyldig, som ufornøden Rettergang. Citanten har og ikke før nu Comparenten bekiendt frem kom/m/et med Hvad Han agtede sin Sags og Søgnings Ræt at Legitimere, det bliver og af Dom/m/eren billig eragtet, at Comparenten til Hans Principals Tarv og forsvar bør have Communication og Copie af saavel forige, som nu værende Rættes dag er bleven Ventilert, protocollert og frem lagt, og der hos anstand i Sagen til nest følgende Som/m/er Ting, tviflede Comparenten ey heller paa at io Dom/m/eren blev

Ham Assisterlig, imidlertid vilde Comparenten paa Hans Principals vegne Hælde sig til Lovens 1 Bogs 2det Capit/el 12 [Articel], men i sæhr nest følgende 13de Art/icel, og saa ledis Vilde Preus for denne Siinde dog under vedbørlig reservation af Hans Principals Ræt, have sin paastand indstillet under Dom/m/erens saa Lovlige som Rætvise Eragtning.

S/igneu/r Ottesøn formeente, at Herman Mauritz haver haft overflødig Tiid nok siden sidst holdte Høste Ting at tage Communication af Hvis da udi denne Sag blev fremlagd og Protocollert, og Hvad nu denne gang er i Rætte lagd er allene til oplysning for Dom/m/eren at her og for hen, saadan sag, som denne, er vorden paa dømt, og ellers at til kiende give, Hvor vidt Aarestads Sogn under Fanøe Annex Bircheland Sorterer, saa at S/igneu/r Mauritz ingen føye kand have enten til den begierte opsættelse eller at betienne sig af de Allegerede Lovens Articler ved Hvilke formentlig i henseende til denne Sags beskaffenhed i her kand kom/m/e til pas, Thi protesterede Han endnu som før imod Saadan ufornøden Sagens udsættelse, som Loven ey heller bevilger uden Med begge Parters Samtykke.

S/igneu/r Preus replicerede, at det Juste denne Tiid er den Tægte og Laudag, som Hans Principal efter Loven er forundet, til Hvilken Tiid Comparenten sig haver indfunden og fornummen, foruden for hen frem lagte *Documen nye Documenter paa denne Tiid i Rætte lagd, som Comparenten uforbiegiengelig behøver examineret og videre exagereret, saa vidt som de efter Citantens formeening enten kunde være anstødelig paa Maurits siide eller og hielpe Citanten udi Hans paatrengende Søge maal, Thi blev Preus i det Haab at

1739: 140

Hans Principal ey med Rætten blev ov[er]iilet lige som Han og i Sagen reserverede Ham alle beneficia Juris.

S/igneu/r Ottesøn ved blev sit forige.

Afsigt.

Den begierte Anstand til at faae Copie af Citantens producerte Documenter bevilges S/igneu/r Herman Maurits, der fore udsættes Sagen til først kom/m/ende Som/m/er Ting.

Ass/esso/r Londeman contra Clamer Mauritsøn
vide Protoc. Fol: 106

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantens vegne producerede Stæfningen med Laudags paa teigning og forkyndelse, Hvor nest Han refererte sig til Hvis Han for hen i denne Sag har ladet Protocollere og de tvende nu nylig i Sagen contra Herman Mauritz producerte Documenter, Hvilke tillige med bereigningen over processens omkostning, Han begierede i denne forventende Doms Act inddragen, og der efter paa stod Dom.

S/igneu/r Jacob Preus mødte for den ind stæfnte, producerende hans skriftlige forsæt af 1ste hujus belagt med vedbørlig stemplet Papier og øvrigens refererte sig til Lovens 1ste Bogs 2det Capitel 13 Art/icel.

S/igneu/r Ottesøn skulle formode, at indstæfnte Clamer Mauritz skriftlige indgivende og Hvad Han der udi efter behag har villet forestille ikke kand Kom/m/e i Consideration imod Hvis paa Citantens side er fremsat og producert, og saaledis uden videre besvarelse indlod Sagen til Endelig Dom.

Afsigt

Sagen udsættes til Som/m/er Tinget for at see om dem i Mindelighed Kand blive forliigt.

Ass/esso/r Londeman contr[a] Johan Bucholt
vide Protoc. Fol. 107

Procurator Ottesøn mødte paa Citantens Ass/esso/r Londemans vegne, som ey har kundet ansee den ind stæfntes til Høste Tinget i Sagen frem bragte Indlæg for andet end omsvæver

og u-nøttige udflugter, som ingen Rigtighed medfører og saa meget desmindre agter Han fornøden sam/m/e at besvare, Men refererede sig til stæfne maalet samt Lovens pag/ina 900 Art/icel 1, saa vel som pag/ina 296 - Art/icel 3die og endelig til Hvis Han udi Sagen Contra Herman Mauritz haver i Rætte lagd, med Hvilket Han tillige med bereyningen over Processens omkostning Han begierede i denne forventede Doms Act inddragen og der efter begierede Dom.

S/igneu/r Preus mødte for Johan Bucholt, og sagde i Hvor vel Han ikke første Rættes Dag Da denne Sag imod Ham blev anhængig giord ikke var opdragen Sagen for bem/el/te Bucholt at forsvare, saa dog da Sagen Comparenten nu er bleven opdragen og Comparenten bemerker foruden Hvis for hen er i Rætte lagd, ...(?) at der ydermere

1739: 140b

vil blive fornødent for Bucholt at i Rætte føre end Hvis skeed er, saa bad Preus om Sagens udfløttelse til neste Som/m/er Ting da Han vil besørge sig Communication af det allerede passert er, og til besagte Tiid slutte Sagen med Endelig Demonstrance.

Ottesøn protesterede imod den begierte udsættelse, Hvor til den indstæfnte nogen føye Kand have aller helst, da Han allerede har indgivet sit skriftlige svar til Sagen og end siden høste Tinget sidst leden har haft Tiid nok at overveye og betænke Hvad Han videre i Sagen kunde haft at frem føre, Ville der paa formode, at Ham ingen ydermere Opsættelse vorder Ham tilstæd.

S/igneu/r Preus formodede at Rættens pleye ikke bliver Hans Principal betaget eller og det forsvar Han formeener sig Tiiden at kunde frem bringe, da det der efter vil ankom/m/e paa Dom, Hvor vidt sam/m/e kand gielde Han eller ey.

Afsigt

Rætten bevilger S/igneu/r Johan Bucholt opsættelse udi denne Sag til førstkom/m/ende Som/m/er Ting.

Ass/esso/r Londeman contra
Eendeel af Birchelands Meenighed som hører
til Fanøe Præste gield og Aarestads Sogn

Ass/esso/r og Lector Edvard Londeman hafde med 14 dages Kald og varsel ladet stæfne Een deel af Almuen /: Hvis navne findes Mentionert udi Een beskikkelse af 18 Febr/uarij hujus Anni :/ Som Sogne Præst til Fanøe Præste gield med mundtlig varsel at møde for Bøyde Tinget for Schiold Skibbreds Almue paa gaarden Sør Eide i Birchelans Sogn d/en 4 April først kom/m/ende, for Sag at tage imod, spørsmaal at besvare, Vidner og beviiser at anhøre, og der paa Dom at Liide fordi *I ikke i de aar Han har været Sogne Præst, har villet efter Loven søge Eders Egen Sogne Kirke paa Bircheland med ordets hørelse og Sacramentets brug, men imod Loven har søgt andre Kirker, Hvor fore Han efter denne Stæfning agter at tage Dom paa Eder til at undgielde der for, saa og at findes til at søge den og ingen anden her efter, samt erstatte denne Processis omkostning alt efter Han[s] yderligere paa stand for Rætten,

Hvilket Kald og varsel Niels Halvorsøn Dyngeland og Lars Michelsøn Myhrdahl ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle Dem som udi fornæfnte beskikkelse af 18 Febr/uarij afvigte findes Mentionerete.

Der nest frem stillede sig Procurator Ottesøn sig paa Citantens vegne og for det første ville formeene, Hvad de indstæfnte til

1739: 141

Sagen agter at svare.
S/igneu/r Jacob Preus Procurator frem stod for Rætten og sagde, at om endskiønt det for Sagen udstyrede og forkyndte være sig enten Mundtlig eller skriftlig stæfnemaal ikke benævner enten i særdelished eller almindelighed De Personer af Fanøe Præste gield formentlig Sorterende, Hvilke skulle imod tage Dom efter paastand, som Citanten attraaer at Vinde, saa da Han formerker af Een nu I Rættelagde beskikkelse af 18 Febr/uarij sidst leden, at de Personer, som Citanten venter at vinde Dom over ere benæfnte, saa efter tillagde ordre for Comparenten mødte Han, saa vel for de i sam/m/e beskikkelse næfnte Personer in Specie et Genere med vedbørlig reservation af Een hver deris forsvar imod Søge maalet, Men ikke des Mindre, som stæfne maalet gaar ud paa, at Disse Comparentens Principaler for dette Ting Sag skal imod tage, for det andet Spørsmaal at besvare, 3tio Vidner og beviiser at anhøre, og der paa Dom at liide, saa udæskede nu Comparenten baade for at see Sagen forkortet og at al Penge Spilde kunde blive forskaanet, Hvad Citanten haver at Legitimere sin stæfning med eller og det Søge maal Han Dem paatrænger, da Comparenten der udinden skal vide for sine Principaler efter Lov tilbørlig at rom/m/e Deris Sags Tarv og forsvar, ligesom Han og under Commission af Hans Mogensøn indleverede Hans skriftlige forsæt af 3die hujus, Som Preus begierede til Acten henlagt, og sagde Preus der hos at saasnart Citantens Fuldmægtig er frem kom/m/en med Hvis Han kunde formeene sig paa sin Principals Vegne til Søge maalets bestørkelse eller Legitimation enten haver I Hænde Rætten at overlevere eller og Hvad videre Han maatte intendere sin Principals *formende Ræt at forfegte med vil Preus ærbødig skyldig, der til at replicere, og efter forunden Lovlig frist Submittere Sagen Rættens Sentente, dog under tilbørlig reservation af Een Hver Hans Principalers formeenende Rætt, aller helst da denne Tvistighed med og imod Een Hver haver gemenskab, og i den Leylighed har Comparenten og forundret sig over at saa mange Personer under Et stæfne maal ere beg..vne(?) dog ubenæfnte, ia end og at Een Hver ikke er bleven tillagt for Hvad Sag Skyld og Brøde de ere blevne ind stæfnte uden at tale om Hvad afgang det her for Hans Majestets udi Hans Høye Interesse at ungefæhr, om ikke flere end Hundrede

1739: 141b

Peroner under og udi et stæfne maal skal ind drages og indtrækkes for Ræt og Dom, for deslige Ting og beskyldinger, som iust ikke den Eene med den anden participerer eller Sagen haver connection eller Sam hæng med den Eene anden eller flere, Thi skulle Comparenten allene erindre om, det Han og forvisser sig Rættens Lov billige pleye, og indstiller under Eeragtning om Her/r Ass/esso/r Londemans stæfne maal i denne passu kand staae prøve eller ikke, for det Øvrige tog Han sig forbeholden for de samtlig i beskikkelsen nævnte Personer Deris Sags Tarv, Ræt og Mentination, og som Comparenten i gaars Dag Er bleven overdraget Een Attest udgiven under 1ste hujus af Her/r Bischop Borneman paa Een af De ind stæfnte, nemlig Claus Maurits Reqvisition af 24 Martij nest tilforn, Hvor med bem/el/te Maurits agter i Tiiden at Legitimere, Hvor meget ubeføyet Ass/esso/r Londeman haver Ham at Actionere, saa anviiste Han Preus sam/m/e Instrument for Rætten med begier, at dette maatte blive paategnet, saa vidt anviisningen angaaer, paa det *Rætte (Rætten?) desto mere skal være uden Tvivl, at sam/m/e med flere Documenter, som bielag vil følge Hans Apologie (forsvarstale, -skrift), om Sagen yderligere skulle kom/m/e under forfølgning og procedure.
S/igneu/r Ottesøn Replicerede at efterdi Procurator S/igneu/r Preus haver taget til gienmæle og forsvar i Sagen for alle ind stæfnte /: Hvor fra Citanten dog vil Have Excludert Herman og Clamer Mauritz samt Johan Buchholt med Deris Huusgesinde, saa som bem/el/te trende Personer Een Hver for sig Ved Separat stæfne maale er bleven for hen søgte :/ saa vil Citanten havet sig refereret ey allene til Lovens andens Bogs 11 Cap/itel 3 Art/icel og Loven pag/ina 900 Art/icel 1 - Men end og til de udi Sagen Contra Herman Mouritz frem lagde 3de

beviisligheder, Hvilke begieris i denne forventende Doms Act indført, i det visse haab, at sam/m/e skal findes af den Kraft, at De indstæfnte og paagieldende Personer der efter bliver forbunden, at søge Deris Rætt nemlig Birchelans Sogne Kirke, Hvad sig angaaer det S/igneu/r Preus støder sig paa at saa mange Personer ved Et stæfne maal og under Een Sag er bleven søgte og tiltalte, saa finder vel Rætten

1739: 142

Hvor vidløftig og fast ugiørligt ville det blive at faae Een \Hver/ i sæhr af de ind stæfnte under Separat stæfne maal og Sag tiltalt og over Dem Dom erhvervet, Hvilket formeentlig ikke her behøvis, helst som Sagen er af Den Natur og beskaffenhed, at den concernerer Dem alle lige meget, om Een og selv sam/m/e Ting, i Hvilken Henseende Han og ville formode, at Rætten for Des støre vidtløftighed at evitere lader Sagen saa ledis, som begyndt er faae sin fremgang og paa legger de ind stæfnte at frem legge Hvad de videre kand agte fornøden til Deris forsvar.

S/igneu/r Preus vedblev sit forige med tillæg om Søge maalets lovlig indretning af Lovens 1 B/og 4 Cap/itel 1ste og 5te Art/icler ladende det ankom/m/e paa Justitien Hvorledis og om disse nu paa søgende Tvistigheder reyst af Een og imod Mange Personer, Hvor udi og kand indfalde Separate og Diverse Disputer, kand under Et og selv stændige stæfne maaler afgiøris eller ikke, og til sidst sagde Preus og naar Han har fornum/m/et Rættens eragtning om Hans paa stand eller og den formeening han har frem sat, som Dom/m/eren formodentlig befinder ikke at være imod Lov, saa og omsider, da Citanten haver Legitimeret sit stæfne maal og Hvad Han der udi indbefatter skal Comparenten paa sine Principalers vegne og for Een hver af Dem, Hvad enten det skulle i almindelighed eller for Een hver i særdelished skee, vide, saa tilbørlig, som aller underdanigst Deris formeende Ræt og forsvar at frem/m/e og {til} i Rætte bringe, og saa ledis under forige reservation underlod Preus denne Sag under Rættens behagelige Decision.

S/igneu/r Ottesøn refererte sig til sit forige.

Afsigt

Sagen efter Dette stæfnemaal skal have sin fremgang imod De Personer, som Virkelig udi beskikelsen ere nafngivne, og videre ved Sagens drift skal blive observert observanda.

S/igneu/r Preus der paa tilspurte Citantens Fuldmægtig, at Da Rætten har obligeret Preus Principaler at følge og bestride Citantens Søge maal til Een Endelig Dom i denne tvistighed, om vel bem/el/te

1739: 142b

Citantens Fuldmægtig nu og fremdelis maatte have noget at i Rætte legge, Thi i Hvis Mangel maatte Comparenten nu han er Forceret at imodtage de Ting, Hvilke Ham til Datum ere ubekiendte, og ikke pro Tempore vide sig Communication *af (at) forlange sagen ud fløttet til nest kom/m/ende Som/m/er Ting, da Han nest Gud agter at fore stille Een hver af de ind stæfnte Deris formeening og ind sigelse i Sagen, Hvilken Preus som for hen meldt tog Hans Principals saavel in Specie, som in Gener forbeholden.

S/igneu/r Ottesøn formeente at de af Ham for hen reciterte beviiser skal give Procurator Preus eller Hans Principaler saa meget at bestille, at de ey skulle have nødig at spørge efter flere, og i saadan Henseende ville Comparenten paa sin Principals vegne \til/ sam/m/e have sig referert, med paa stand at sagen der efter og følgelig stæfne maalet med Endelig Dom uden op hold maatte expederis.

Afsigt

Til Som/m/er Tinget først kom/m/ende bliver Sagen udsat.

Ass/esso/r Londeman paa Egne Sin Capellans Her/r Jacob Vidings og
Klokers Thomas Fabers vegne contra Een deel af Almuen angaaende Rettighed.
Paa Citantens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas og gav til kiende at Citanten hafde ladet ved mundtlig varsel ind kalde paa Egne og Her/r Jacob Vidings vegne, samt Klokerens Thomas Fabers Eendeel af Almuen, som skal til høre Birchelans Sogn, og frem lagde S/igneu/r Ottesøn Een Memorial for Varsels Mændene Niels Dyngeland og Lars Myhrdahl, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for mere end 14 Dages Tiid forkyndt alle de ind stæfnte og nafn givne udi beskikelsen af 18 Febr/uarij sidst afvigte,

Hvilket mundtlig stæfne maal var af følgende indhol[d]

Lovlig 14 Dages varsel gives Eder Lector Londeman, som Sogne Præst for Fanøe Præste gield, saa vel som for Her/r Jacob Viding Capellan og Thomas Faber {Capellan} Klokkeren sam/m/e stæds, at møde til Bøyde Vaar Tinget, for Schiold Skibbreds Almue paa gaarden Sør Eide i Birchelands Sogn d/en 4 April førstkom/m/ende for Sag af Dem samtlig at imodtage, Spørsmaal at

1739: 143

Tilsvare, Vidner og beviiser samt Krav og paastand at anhøre til at betale De stæfnende ald den Præstelig og Klokkerlig Rættighed, alle slags offer, afgift og accidentier (Aksidenser = tilfeldige inntekter) efter Loven eller Præste giældets vedtægt som \ ? / udi alle de aar de har betient Embedet nu, har inde holdt, da de samtlige paa Esker at I ved Dom bliver kiendt til at betale Dem alle slige restanter med denne Processis Skadis løse omkostning efter videre forklaring og paa stand for Rætten.

Hvor nest S/igneu/r Ottesøn paa Citanternis vegne igien tog alt Hvis Han udi nest forige Sag har ladet tilføre og recitere, det Han alt forlangede i denne forventende Doms Act verbaliter indraget, Hvor til Han i alt vil have sig refereret til Sagens Endelige Expedition og Doms erholdelse.

Procurator Jacob Preus fremstillede sig for *Renten (Rætten) og i anledning af den ordre, som Hannem, saa vel i forige som nerværende Sag af Hans Principaler overdragen refererte sig til den Protocollation, som Han udi nest foregaaende Sag haver indført, og udinden Hvilken, saa vel som Hans Principalers formeenende Ræt, da Han tager Dem i almindelighed Deris Forsvar under tilbørlig forbeholdenhed venter dens Justitie til Deris Tarvs pleye, som Comparenten allerrede har seet at Rætten i Een deel allerede haver Assistert Ham med.

S/igneu/r Ottesøn refererte sig til sin repliqve udi forige Sag.

Afsigt

Sagen forfølges imod de udi beskikkelsen nafn givne, da Ved dens Drift skal i agt tages, Hvad som bør, imidlertid udsættes denne Sag til første Ting efter dette udi inde værende aar.

Lars Søfrensøn Bircheland contra Ole boendes i Træet under Steene gaard.
Lars Søfrensøn Bircheland haver ladet ind stæfne Ole boendes i Træet under Steene gaard, Dom at liide til at betale Een Barne Koe Han haver taget paa Leye. Og siger at være falden uden for Et Field Hvilken Koe Han ey i Mindelighed vil betale, saa og at erstatte Processens omkostning,

Hvilket kald og varsel Lars Michelsøn Myhrdahl og Niels Monsøn Bircheland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede for mere end 14 Dages Tiid at have

1739: 143b

Forkyndt paa indstæfntes boepæl og talede med Hans Hustroe,
Den ind stæfnte blev efter Loven trende gange lydeligen paaraabt, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt,
Hvor paa af Rætten blev given følgende

Kiendelse.

Den indstæfnte Ole udi Træet under Steene gaard ligger gives af Rætten Lavdag at møde til neste Som/m/er Ting, denne foreleggelse haver Citanten selv at lade forkynde for den ind stæfnte Ole i *Treeet (Træet).

Sagen med Ole Smøraas og Peder Olsøn Sandven udsættes til neste Ting formedelst Tings vidnet imidlertid kand tages beskreven efter den Kongl/ige forordning, som bør først Skee før Dom udi Sagen kand afsiges imidlertid advares her ved begge Parter, saa fremt de ey forinden kand blive forliigte skal blive afsagt til Som/m/er Ting Endelig, til Hvilken Tiid Parterne uden videre advarsel haver at møde.

Restantserne for aar 1738 beløb sig til 265 - 2 ??. Denne Termins Restants blev og op læst.

I/n N/omine J/esu

Sartor

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 Mandagen d/en 6te April blev holdet vaar Ting med Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd [1.] Vincentz Endresøn Hamre, 2. Ole Hansøn Schoge, 3. Ole Thomæsøn Algerøen, 4. Tore Pedersøn Vixøen, 5. Niels Johansøn Steensland, 6. Niels Knudsøn Sechinstad, 7. Hans Nielsøn Schoge, 8. Anders Olsøn Nore Toft,

Hvor da først bleve op læste De Konglig befalinger og andre publiqve Breve, som paa Fol/io 126 et 137 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Henrich á Mønichen til Lars Monsøn paa Tolv M/arker Smør udi gaarden Nore Fielde. <non> Datert Sunds Præstegaard d/en 11 Martij *1738 (1739?).

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Henrich á Møinichen paa Tolv M/arker Smør udi gaarden Nore Fielde. <non> Datert Sunds Præste gaard d/en 11 Martij 1739 til Knud Monsøn.

Bøxel Sæddel udgiven af Villum Ulvesøn Mit-Tvedt, Tørres Knudsøn Børnæs, Jens Joensøn Nippen til Peder Kaaresøn paa Femten Marker Smør udi gaarden Øvr[e] Børnæs. Datert Schoge d/en 6 April siger 6 April 1739.

Schiøde udgivet af S/igneu/r Hans Olsøn til sin Broder Ole Olsøn paa Et Pund og Tre M/arker Fisk udi gaarden Gietanger. Datert Schoge d/en 6te April 1739.

1739: 144

Schiøde udgivet af Peder Knapschou, Østen Olsøn og Michel Jacobs[øn] Augenæs til Engel Olsøn paa Et Pund og 3 M/arker Fisk udi Gietanger. Datert Schoge d/en 6 April 1739.

Den 7 April blev Retten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen gav til kiende, at Han efter Høy Ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mand[s] \ordre/ hafde ladet indstæfne De Mænd, som hafde bierget vrag Skibet S/anc/te Johannes Kaldet ved Hafre Øen her udi Sartor Skibret, og der paa Leverte sit til Lænds Manden udstæde Brev af Dato Horvigen d/en 6 Martij sidst afvigte Hvor udi de indstæfntes navne findes Mentionerte sam/m/e er saaledes melden /: NB. NB. brevet :/

De ind stæfnte mødte alle for Rætten og tilstod Lovligen at være stæfnet,

Der nest frem lagde Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen Det af Ham Den 5te Februarij sidst afvigte holdte forhør begyndt bem/el/te 5te Februarij og sluttet d/en 7 Ejus Dem samt Datert Sollesvig,

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen \for Vidnerne/ lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor nest fornæfnte af Fogeden Andreas Jesen holdte forhør over bem/el/te Vrag Skib S/anc/te Johannes kaldet begyndt d/en 5 Februarij sidst afvigte paa gaarden Landraa og sluttet paa gaarden Sollesvig d/en 7 Ejus Dem ord til andet lydelig blev op læst for de indvarslede Biergere nemlig Johannes Hansøn, {Ole Monsøn}, Lars Johansøn, {Vincents Villumsøn} alle boende paa gaarden Angel Tvedt, Lars Olsøn og Niels Johansøn paa Landeraae, Ole Olsøn, Jens Nielsøn, Knud Ellingsøn, Ole Knudsøn, og Erich Jacobsøn paa gaarden Eide, Iver Michelsøn, Michel Larsøn, og Niels Nielsøn paa gaarden Kaartvedt, Hvis Indhold de Hver for sig med oprakte Fingre efter Loven ved Eed bekræftede og i alle Maader til stod bem/el/te Høyædle og Velbaarne Her/r Stift befalings Mand Christian Baggers ordre til Fogeden af Dato 13 Febr/uarij sidst afvigte tillige med det Her for Rætten op læste forhør er saa ledis ord til andet Lydende /: NB. NB. Stifts befalings Mandens ordre og forhøret :/

Her over begierede Fogeden Tings vidne, som Rætten bevilgede.

Fred Lysning paa Nor Eides underliggende Land Holmer og Øer, lod, Ole Olsøn, Niels Olsøn, Ole Knudsøn Mons Jensøn og Erich Jacobsøn Læse Datert Schoge d/en 7 April A/nn/o 1739.

Contract indgaaen af S/igneu/r Henrich Bruus Peder Endresøn Hamre, Vincentz Endresøn Hamre og Ole Salemonsøn, angaaende at ald den Lax som fanges udi den Halve deel af Laxe vaagen Risenoven og Aaderholmen, som findes *vigtig (vegtig/av vegt) 14 Marker og der over skal S/igneu/r Bruus betale for 28 sk, og lige saa meget for To støker Misfældninger Hver fra 11ve til 14 M/arker Men de som holder mindre vægt end 11ve Marker skal passere for Tart og betales med Sex skilling

1739: 144b

Støkket, Hvilke Lax og Tart S/igneu/r Bruus skal Selv af hændte, og der af Tiende, og skal Peder og Vincentz Hamre Ligeledis levere til S/igneu/r Bruus Hver andet aar al den Lax som fanges udi Schratholmen som Ligger ligeledis under Søre Toft, Der imod op hæver og fra falder S/igneu/r Bruus ald den Løsnings Ræt han S/igneu/r Bruus kand have til gaarden Søre Toft. Datert Bergen d/en 14 Martij 1739.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantindens Mad/a/me Cathrina S/a/l/ig/ Magister Nicolaj Stabels vegne producerede Een skriftlig stæfning af Dato Bergen d/en 14 Febr/uarij sidst afvigte, imod Her/r Henrich á Møinichen, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Den ind stæfnte Hans velærverdighed her/r Henrich *af Mønichen blev af Rætten 3de gange paaraabt, men ingen paa Hans vegne mødte,

Varsels Mændene Lænds Mand Simon Michelsøn Schage og Hans Simonsøn Schage ved Eed med op rakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt bem/el/te stæfne maal for Her/r Henrich á Møinichen selv lige som stæfningens paa skrift udviiser.

Dernest bem/el/te Ottesøn producerede den ind stæfntes Original Obligation Datert 26 Augusti 1730 og til Tinge publicert d/en 6te Decembr/is sam/m/e aar, Hvor nest Han erindre om foreleggelse for den indstæfnte at møde til neste Som/m/er Ting,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Efter som indstæfnte Hans velærverdighed her/r Henrich á Mønichen ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han her ved af Rætten at møde til først kommende Som/m/er Ting.

Restantzerne for 1738, var 15 Rde - 2 mrk - 12 sk Dette aar restant var 141 - 2 - 10 sk.

I/n N/omine J/esu

Arne

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 9 Aprilis blev holdet vaar Tinget paa gaarden Yttre Horvigen for Arne Skibreds Almue /: d/en 8 April Kunde det ey skee formedelst Rættens Betienter blev forhindret af Modvind :/ nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Jens Monsøn Mieldem, 2. Stephen Jensøn Toft, i Hans stæd var Erich Fusesøn Indre Horvigen, 3. Erich Larsøn Indre Arne, 4. Mons Hansøn Bautvedt, 5. Joen Michelsøn Yttre Horvigen, 6. Johannes Gregorisøn Thuenæs, 7. i Anders Olsøns Hoeles stæd var Thomas Larsøn Sem, 8. Rasmus Gregoriisøn Toft,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige befalinger, som paa Fol/io 126 et 137 findes extragerede og til alle Ting skal publiceris der nest

Schiøde udgivet af Ole Olesøn Hopland til Giefle Jonsøn Tongedal paa Hans Søre Huus staaende paa Store Sandvigens grund. Datert 24 Febr/uarij 1739.

Obligation udgiven af Knud Christian til Commerce [Raad/Assessor]? Thomas von der Lippe Lydende paa anden Forsikring udi Debitoris Huus i store Sandvigen med Eendeel andet Specificert Løsøre for Capital 39 Rd 13 sk. Datert Bergen d/en 6 Martij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told forvalter Garmans til Gefle Jonsøn Tongedahl paa Een Liden Huuse Plads eller Grunde Plads med sine

1739: 145

Paastaaende Huuser Toft under store Sandvigens Leyemaal, som Ole Olsøn Hopland tilforn har brugt strækkende sig i Længden fra Ole Olesøn nu iboende Søe Huuser og til Ole Gabrielsøns grund ved den store Steen paa den Søndre siide, og i breeden, fra den alfare vey til Stranden. og Floe maalet. Datert Bergen d/en 7 Octobr/is 1738.

S/igneu/r Lambert von Der Ohe cont/ra Knud Christian

vide Fol/io 114

Citanten Lambert von Der Ohe ved Thoer Nielsøn Lod producere Een foreleggelse for den ind stæfnte Knud Christian tillige med Een Reigning paa Omkostningerne udi denne Sag indført udi et Indlæg af Dato 7 hujus, som for Rætten lydelig blev oplæst,

Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod baade Lovlig at være stæfnet og fore lagt, sigende sig ey heller at kand fra gaae gielden, Men sagde nu ikke gielden paa Een gang kunde betale, vilde gierne betale Citantens fordring efter Haanden, og efter som Citanten udi sit Indlæg protesterer imod ald opsættelse blev kiendt og afsagt som følger,

Dom

Efter som den ind stæfnte Knud Christian Her for Rætten møder og ikke alleniste til staaer Lovlig at være stæfnet og forelagt, men end og Rigtig at være Citanten Lambert von der Ohe de paa stæfnte 27 Rd 3 mrk 8 sk skyldig. Saa tilfindes fornæfnte Knud Christian, at Han bør og pligtig er Femten Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse [at] betale til Citanten S/igneu/r Lambert von der Ohe 27 Rd 3 mrk 8 sk og udi Processens omkostning 3 Rd 4 mrk 8 sk alt under adfær og Rættens videre befordring efter Loven.

Schiøde udgivet af Marco Rasmusøn til sin Stif-Søn Ole Knudsøn, paa 1 pund 4 1/3 Marker Smør 6 8/27 Kande Malt udi gaarden Hauchaas. Datert Yttre Horvigen d/en 9de April 1739

Procurator Jacob Preus, som Actor frem stod for Rætten og i følge af Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Christian Baggers resolution af dato 16 Januarij sidst leden var beskikket at ind og paatale den Sag, som Marcus Nielsøn af Bergen imod Mogens Iversøn Nore Schauge, Niels Jacobsøn Søre Schauge og Aamund Michelsøn Selgelie Soldat og nu ved døden afgangen, angaaende bem/el/te Marcus Nielsøns Søn under deris Compagnie og samqvem borte blivelse og død, som skal være passert d/en 2den Augusti 1738 frem lagde Een udstæd stæfning til et Tings vidnes erholdelse, og Hvilken stæfning var datert d/en 10 Febr/uarij passato og ved Hvilken stæfning til vidnisbyrd i denne Sag at aflegge var indkaldet Karen Ingebrehts Datter i Byen sig opholdende, og nu for Rætten er til stæde, samt Marthe Michels Datter i Condition hos Jomfrue Schiotterne paa Aastvedt, item Margrethe Lars Datter og Barbra Daniels Datter begge sidste opholdende sig paa Aastvedt, og til Veder mæle var indkaldet ved sam/m/e stæfne maal foruden de Mistænkte Personer og den afdøde Soldats Forældre, Her Obriste Schlaenbusch og Her/r Capitain Ulrich Friderich Grove, alt efter stæfningens formæld, som for Rætten blev

1739: 145b

Oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. Stæfningen :/

Hvilket kald og varsel Peder Larsøn Arnetvedt og Ole Monsøn Aastvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt ligesom Deris paaskrift udviiser.

Procurator Niels Rentz producerede Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Christian Baggers ordre til Ham af 2den hujus, Hvor ved Ham er beskikket til Forsvar for De beskyldte Mons Iversøn \Nore Schauge/ og Niels Jacobsøn Søre Schauge, samt afg/aaen Soldat Aamun Michelsøn Selgelie {forældre}.

Ellers indfandt sig paa Her/r Obriste Schlaenbusches vegne Fendrich Hierman, for at anhøre Hvad her udi Rætten Kunde passere,

De Mistænkte Personer tillige med Marcus Nielsøn Slagter og Hans Kone ved Rætten mødte og Lænds Manden for Lindaas Skibbredde Michel Hunven, som frem stillede her for Rætten Jacob Jacobsøn og Ole Andersøn begge boende paa gaarden Tvetteraas i Lindaas Skibbredde, Hvilke tvende sidste ved stod dets stæfne maals Lovlig forkyndelse, som \De/ {.... ... De} sidste vaar Ting for Lindaas Skibbrede af hiemlede \ved Eed/ denne Sag angaaende.

Preus der paa begierte Vidnerne til Eedelig forklaring admittert, dog for inden i henseende til Sagens betydelige beskaffenhed, at Eedens forklaring, dem af Lov bogen maatte betydes. Der paa blev Eedens forklaring Lydeligen oplæst og behørig formaning til vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed, der efter Separerte.

1. Det første vidne Karen Ingebreths Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Hvad Hun er vidende om Denne passagie er indført udi Een Hendes skriftlige Attest Datert 8 April, som var i gaard Hvilken attest til vitterlighed er under skreven af tvende Borger Mænd i Bergen Berent Jacobsøn og Isach Olsøn, sam/m/e Attest blev for Rætten lydeligen oplæst, og befatter i sig følgende /: NB. NB. Karen *Ingebrethsøns Attest :/ S/igneu/r Preus /: ef[ter] at Mons Nore Schauge og Niels Søre Schauge {her efter} vare frem stillede for Rætten, og vidnet Karen Ingebreths Datter :/ tilspurgte Vidnet: om Hun kiender disse tvende Personer, og om de ere ikke de sam/m/e, som Den omvudne Tiid roede paa *Deponentens Baad? Rs (Responderede = svarte) Jo De vare De Personer, som vare paa bem/el/te Baad. 2do blev Deponentinden tilspurgt om Hun har observert under denne passagies tildragelighed og sig sikkerlig Kand erindre, Hvor og paa Hvad stæd frem/m/e eller bagen i Deris Baad de vare, da denne omvundne passagie skeede? Rs De her for Rætten staaende, sade og roede fremme i Baaden, Men enten De Hver Roede med Een eller To aarer kand Hun ikke erindre

1739: 146

Dog sagde Hun at de tvende, som bukkede Deris hoveder i Søen hafde ikke Skæg paa Hagen /: som disse tvende Her for Rætten, staaende :/ og vare De sam/m/e som \bukkede sig der/ hafde fat paa Hin anden I Baaden; videre refererte vidnet sig til sit forige: paa spørgsmaal svarede vidnet ellers, at Hun ikke fornam at enten Aarer eller Tufter var imellem Disse tvende Personer op reyste til klam/m/erie og slagsmaal. Procurator Niels Rents fandt ikke fornøden at giøre noget spørgsmaal til dette vidne, der fore det blev Dimittert fra Rætten.

2. Det andet vidne Marthe Michels Daatter blev indkaldet og aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven, og udsagde, Een stem/m/ende lige som Karen Ingebreths Datter udi sin attest haver forklaret, undtagen, Hun ikke har seet at nogen af De omvundne Personer hafde fat paa Hver andre med Hænderne, ey heller at den Eene af Dem, som ned stak sit Hovet i vandet midste sin Hovet Lue i vandet og tog den selv op, paa videre Actor Preuses spørgsmaale, svarede vidnet, at Hun kiender Niels Jacobsøn at være Een af Dem, der vare i Baaden af de omvundne 4re Personer, til De andre qvæstioner svarede dette vidne lige som nest forige Vidne. Rents hafde ey heller noget til \dette/ vidne \at/ spørge.

3. Margrethe Lars Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede om passagien ligesom de tvende første vidner haver udsagt, dog som Hun sad og roede i Baaden observerte Hun ikke alle Ting, som det første vidne Karen Ingebreths Datter haver udsagt. Men Hendes vidnis byrd kom mest over Eens med Marthe Michels Datters udsigende, Hun sagde ellers at Hun saae ikkun Een Person, som døbbede sit Hovet i Søen, ey heller at de tvende Personer, som sade bag i Baaden hafde Hver andre i Hænderne, Vidnet kunde ikke heller til visse \sige/ at disse To Mis-tænchte Personer som staaer her for Rætten, vare De, som roede i forbem/el/te Baad; Rens holdt ufornøden at qvæstionere Hende noget, der fore Hun og blev Dimittert;

4. Det 4de Vidne Barbare Daniels Datter blev ind kaldet og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde lige som det første Vidne Karen Ingebreths Datter, undtagen disse tvende omstændigheder, at Hun ikke saae nogen Hovet Hue i Søen af de tvende Personer, som stak deris Hoveder i Søen, og for det andet, saae Hun \ey/ bem/el/te tvende Personer hafde nogen Hand gierning i Sam/m/en.

S/igneu/r Preus til Sag\en/s videre prosecution og Endskab, protesterede imod ald attraaende opsættelse nu de af Ham allerede indkaldne vidner Eedelig ere afhørte og man skulle holde Det betænkeligt at denne Sag længere burde ud hales eller op holdes enten til Hans Majestets eller andre vekommendis præjudice, saa som De Mistænkte Personers forsvar bør fremføre

1739: 146b

Paa denne Tiid, ald Hvis Hand kunde formeene til de Mis-Tænktes Tarv og bedste /: saa vidt som De førte vidner og deris forklaring angaaer nu de ere Her for Rætten :/ at i Rætte bringe, Thi udæskede Han Rættens assistence til Tings vidnes slutning, og at sam/m/e Comparenten behørig under Rættens forsæyling beskreven maatte meddeelis.
S/igneu/r Rents erklærede at Han ikke hafde noget til disse \vidner/ at qvæstionere, men begierede Copie af det passerte,
Hvor paa dette Tings vidne blev sluttet.

Sagen af Tørres Jansøn indstæfnt contra Ahasverus Jæger blev paaraabt, Men ingen af Parterne mødte, der fore acqviescerer til neste Ting.

Forige aars Restantz var 55 Rd - 5 sk. Denne Termins Restantz var 267 Rd 3 mrk 5 sk.

I/n N/omine J/esu
Mielde

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 10 Aprilis blev holdet vaar Ting med Mielde Skibreds Almue paa gaarden Vallestrand, nerværende Fogeden Andreas Jesen og Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Andersøn Rønhofde, 2. Rasmus Nielsøn Reistad, 3. Thomas Rasmusøn Reistad, 4. Lars Larsøn Reistad, 5. Rasmus Bergesøn Rønhofde, 6te Niels Hansøn Borge, 7. Ole Monsøn Rødland, 8. Johannes Olsøn Rongve,

Hvor da først blev oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som skulle publiceris og ere extraherede paa Fol/io 126 - 137 Der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Consistorial \Raad/ Gert Gelmuyden til Anders Knudsøn paa Een Halv Løb Smør og Halv anden Mæhle Malt udi gaarden Schaar beneficert Haus Præst. Datert Haus Præste gaard d/en 24 Febr/uarij A/nn/o 1739 Revers var hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Apellona S/a/l/ig/ Otto Evertsøns til Rasmus Jensøn Jertaas paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Eide. Datert Vallestrand d/en 10 April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told forvalter Garmans til Mons Haldorsøn Songstad paa Atten Marker Smør og Tolv Kander Malt udi gaarden Blom. Datert 20 Xbr (Decembris) 1738 - Revers var med.

Den 11 Aprilis blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Procurator Jacob Preus frem stillede sig for Rætten og til underdanig følge af den Ham tillagde Constitution, som Actor for Marcus Nielsøn at ind og paatale den Sag imod De af Lindaas Skibbredde nafnlig Mons Iversøn Nore Schoge og Niels Jacobsøn Søre Schauge,

samt Aamund Michelsøn Selgelie Soldat, som for nogen Tiid siden udi Arrest ved døden er afgangen og des formedelst i Hans stæd Hans efter latte Forældre angaaende benæfnte Marcus Nielsøns Søn ved nafn Niels Marcusøns bortkommelse og død paa Søen ved Hellen Norden for Bergen, Hvor udi de oven meldte tvende Personer ere Mistænkte producerede Hans nemlig Actoris Preusis d/en 10 Febr/uarij sidstleden udstæde stæfnemaal imod forbem/el/te 3de Personer og den sidstes Forældre til et Lovlig

1739: 147

Tings vidnes erholdelse om denne ulykelige passagies tildragelighed til Hvilken ende Actor hafde ladet indkalde efter skrevne Vidner for Rætten at bære Deris Eedelige vidnisbyrd nemlig Peder Siursøn Kleveland, Iver Larsøn Hannisdahlen {.... Lovs} Aschild Olsøn Loftaas, Mons Andersøn Halland, Erich Johansøn Hauge, Lars Olsøn Ibidem, og Anders Gundersøn Elvig til veder mæle Ved dette paa søgende Tings vidne var tillige indstæfnt saa vidt den Mistænkte og bort døde Soldat Aamun Michelsøn Selgelie kunde paa gielde Velbaarne Her/r Obriste Schlaenbusch, samt Her/r Capitain Grove og Lige saa Kongens Foget S/igneu/r Jesen, samt Niels Marcusøns Fader, som Efter maals Mand alt efter Citationens videre formæld, som for Rætten blev oplæst med dens der paa tegnede forkyndelse for de indstæfnte, /: NB. NB. stæfningen :/

Hvilket Kald og varsel Johannes Nielsøn Søre Ascheland og Ole Bastesøn Børcheland ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at have Vedkom/m/ende Vidner forkyndt med mere end 14 Dages varsel,

Paa Høy ædle og velbaarne Her/r Obriste Schlaenbusches vegne var ved Rætten tilstæde Fendrich Jens Hierman for at høre Hvad passert. Paa De Mistænkte Mons Iversøns og Niels Jacobsøns vegne vare Deris andornede forsvar Procurator Niels Rents tillige med De Mistænkte selv, Marcus Nielsøn Slagter var og nerværende;

Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen oplæst og formaning til De nerværende Vidner giort om at vagte sig for Meen Eed.

Actor Preus gav der paa Rætten til kiende, at Han ved sin ankomst her til Ting stædet i gaar fornam og spurgte, at det Eene vidne Peder Siursøn Kleveland var siug og Sænge liggende, og des formedelst ikke selv Personlig kunde møde for Rætten, \der for/ haver ansøgt Rættens assistence til tvende u-villige Lau Ræts Mænds opnæfnelse, som saa vel udi Comparentens, som de indstæfnte paagieldendes ner og over værelse følgelig Loven kunde afhøre og imodtage dette vidnes udæskende forklaring om denne Sag, og som denne forRættning altsaa af de tvende Lau Ræts Mænd Johannes Nielsøn Ascheland og Magne Michelsøn Kleppe er fuldbyrdet og Comparenten under Deris forseylinger beskreven meddeelt, saa i Rætte lagde Actor sam/m/e Forretning, Hvilken Han begierede for Rætten maatte vorde oplæst, da Han og præsenterede bem/el/te Danne Mænd til den Ende, at de forretningen nu her for Rætten kunde Eedfæste, Hvor paa bem/el/te Forretning for Rætten lydeligen blev oplæst, og af bem/el/te Johannes Nielsøn Søre Ascheland og Magne Michelsøn Kleppe ved Eed med oprakte fingre efter Loven

1739: 147b

Bekræftet Rigtig at være i alle Maader /: Sam/m/e Forretning er af følgende indhold NB. NB. :/

S/igneu/r Preus tilspurgte ovenskrevne tvende Mænd, Om ikke Peder Siursøn Kleveland under Hans for Dem aflagde Eed til sidst paa Preuses spørgsmaal da de Mistænkte tvende Personer atter blev an og fore viist, Vidnet Peder Kleveland, Han der paa forklarede, at de vare de selv stændige Personer, Hvor om Han haver vidnet? Rs Jo.

Det 2det Vidne Iver Larsøn, som nu baade efter egen og Hans Faders Lars Bergesens sigende gaaer udi sit Sextende Aar, Hvor paa Han ved Eed med oprakte fingre efter Loven tilstod sin d/en 24 Octobr/is sidst afvigte her for Rætten giorde forklaring, som lydelig for Ham blev op læst, undtagen at det var Soldaten Aamund der sad bag i Baaden og sagde til Dem, nemlig Vidnet og Peder Kleveland at Han saae Den Karl Een gang i Hovedet, som skal være udsprungen, Men Mons Iversøn som stod bagen for Aamun, sagde til Aamun, Hvi tog Du Ham da ikke op, 1. Preus tilspurgte Vidnet, Om det var ganske stille paa Søen og et got veyr, da det om vundne passerede? Rs Ja. 2det Om der vare flere Baade paa Søen ved Hellen som vare udi farten end Peder Klevelands og De Mis-Tænktes? Rz Han saae ikke, det Han sig kand erindre, flere Baade fare Nord efter, Men Een anden Baad saae Han fare Sør efter til Byen Hvilken var omtrent tvende Steen Kast fra Dem, angaaende Jægten og de Folk der vare paa *referede Han sig til sit forige udsigende. Paa Preuses tredie Spørgsmaal svarede vidnet, at det Skrig han hørte af De Mistænktes Baad, var Grusom og fælt ligesom et Menniske var udi nød, Da Peder Kleveland sagde til Deponenten, De skulle faae Skam, at de udi got og stille væyer bare sig ad ligesom De ville Dræbe Hver andere, 4to svarede Vidnet Han ey kunde fornem/m/e de Mistænkte vare drukne eller beskiænkede. 5to udsagde Vidnet at Peders Klevelands Baad, da de hørte det fæle Skrig fra de Mistænktes Baad, var ikkun kort vey fra de Mistænktes Baad; 6to bemerkede Vidnet at Der ikke var nogen stærk Roen paa De Mistænktes Baa[d], Men saa got som Laae stille, S/igneu/r Rents hafde ikke noget at tilspørge Vidnet \end Hvad Han før/ svarede før paa Rættens spørgsmaal

1739: 148

Til Ham.

3. Vidne Aschild Olsøn Loftaas aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og tilstod sin for hen her for Rætten d/en 24 Octobr/is sidst afvigte giorde forklaring, Hvilken lydelig for Ham blev oplæst, og under sin aflagde Eed bekræftede sam/m/e. Paa Diverse Spørgsmaal, som Actor Preus for vidnet proponerede, sagde Han der til intet Kunde svare uden dette, at det den Tiid paa fioren var stille og got veyer og den om vundne Baad Laae, saa got, som stille, Men Deponentens med Mons Andersøn Halland Roede tet ved Landet, det beste de kunde for at naae Deris Hiem.

4. Vidne Mons Andersøn aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og til stod under sam/m/e, sin Her for Rætten aflagde Eed, sin d/en 24 October giorde forklaring, som her for Rætten nu for Ham blev op læst: Vidnes videre giensvar til Preusis Spørgsmaale, vare ord til ord lige som Aschild Olsøn Loftaas, nest forige Vidnes.

Det 5te Vidne Erich {Olsøn Hauge for} Johansøn Hauge frem kom for Rætten aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og til stod Hans her for Rætten aflagde Vidnes byrd d/en 24 Octobr/is sidstleden Hvilket for Ham lydelig blev oplæst, og lagde dette til at det var bem/el/te Tiid Gandske got og stille veyr.

Det 6te Vidne Lars Olsøn Hauge tilstod under Eed med oprakte Fingre efter Loven Hans for hen her for Rætten giorde udsigende, d/en 24 Octobr/is sidst afvigte, som for Ham lydelig blev oplæst, sagde og at bem/el/te tiid var det et got og stille Veyr, videre paa Spørgsmaal vidste Han ikke at svare.

Det 7de Vidne Anders Gundersøn Elvig efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven bekræftede sit udsigende, som Han her for Rætten haver Deponert d/en 24 Octobr/is udi forgangne aar, Hvilket ord til andet for Ham lydelig blev oplæst, forklarede og ligesom de andre Vidner, at den om vundne Tiid var det et got og stille Veyer, og at den om vundne Baad Laae saa got som stille, paa fioren videre paa Spørgsmaal vidste Han ey at svare.

Preus der paa begierede Tings vidne sluttet og under Rættens forseyling beskreven,

S/igneu/r Rens efter den Ham tilstillede ordre fra Stifts befalings Manden begierede Copie af det passerte,
Der paa bevilgede Rætten Tings vidne Vedkom/m/ende beskreven.

Auctionen paa S/a/l/ig/ Ass/esso/r Vi[l]helm Hansøns Seqvestrerte Jorde gods udi Dette Skibredde nemlig gaarden Roscheland efter Landskyld til Smør reducert 1 Løb 2 Pund *Pund og 12 Marker Smør, som beboes af Tre Læylændinger Aschild Andersøn, Iver Olsøn og Een Encke Maritte Anders Datter afg/aaen Mons Johannisøns.

1. blev indsat Aschild Andersøns Part, som er til Smør reducert 1 Pund 25 ½ Marker Smør, først for 7 mrk Marken - Aschild Andersøn bød selv

1739: 148b

For M/arken 7 mrk og 2 sk - Der for gaarden Ham blev tilslagen - Cautionist Børge Halvorsøn Lechnæs.

Enken Maritte Anders Datters Part til Smør reducert 1 Pund og 9 Marker blev indsat for 7 mrk 1 sk - Gutorm Larsøn Hunham/m/er bød 7 mrk og 9 sk M/arken - der for bem/el/te Part Ham blev til [slagen] paa Han og sin Moders vegne - er selv Cautionist.

Iver Olsøn[s] brug 2 Pund 1 ½ M/arker efter Landskyld til Smør reducert - først blev indsat for 7 mrk 4 sk - Læylændingen Iver Olsøn bød selv 7 mrk og 9 sk M/arken der for blev bem/el/te Part Ham til slag[en], Cautionist er Lænds Manden Johannes Ascheland.

Eftersom ingen flere Sager vare ind stæfnte blev Restantserne oplæste forige aars beløb sig til denne Summa 111 Rd - 7 sk, Denne Termins Restants vare 217 - 3 - 11 sk.

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 Mandagen d/en 13de Aprilis blev holdet vaar Ting med Hossangers Skibreedes Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Larsøn Børtvedt, 2. Johannes Nielsøn Bircheland, 3. Lars Bastesen Bircheland, 4. Siur Olsøn Mielstad, 5. Torchild Knudsøn Mosevold, 6. Ole Jacobsøn Fugledahl, 7. Haaver Olsøn Haaland, 8. Ole Johansøn Børtvedt,

Hvor da efter at Rætten var sat, først bleve publicerte De Kongl/ige Forordninger samt andre Breve til dette Ting burde publiceris og ere extraherede paa Fol/io 126 og 137 - der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Lænds mand Niels Hannistvedt til Ole Olsøn Bircheland paa Atten M/arker Smør og 18ten Kander Malt udi gaarden Løtvedt. Datert Hannistvedt d/en 3 Febr/uarij 1739.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Proust Peter Matthias Tanche til Peder Olsøn paa Et Pund Smør og Otte Kander Malt udi gaarden Faugsdal. Datert Bergen d/en 7 Febr/uarij 1739 - Revers var ved.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Proust Peter Matthias Tanche til Anders Knudsøn paa Atten M/arker Smør og Femten Kander Malt udi gaarden Ytre Bernæs. Datert Bergen d/en 12 Martij 1739 - Revers og.
4. Bøxel Sæddel udgiven til Jens Magnesøn paa Et Pund Smør og Een Fierde Deel Tønde Malt udi gaarden Fladaas. Datert Hops gaard d/en 15 Junij 1738 - Revers og.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Aschild Joensøn Heldahl til Johannes Joensøn Soldat paa 18 M/arker Smør og Een Fierde deel af Et Faaer udi gaarden Jelvig. Datert Hoshofde d/en 13 April 1739.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Helje Nielsøn Vatzel til Johannes Knudsøn Soldat paa Atten Marker Smør og Halv anden vaag Næver udi gaarden Egemoe. Datert Hoshofde d/en 13 Aprilis 1739.

Knud Molvigen, Jacob Holme, Lars Hausdahl, Siur Heldahl, Mons Eichnæs og Niels Kleveland, Som Formyndere for alle afg/aaen Gudmund Johansøn Klevelans Børn lader opbyde 36 Rd af bem/el/te Børns Penge imod Aarlig Rente 5 pro Cento og tilstrechelig forsikring.

1739: 149

Bøxel Sæddel af Britte Rasmus Datter tillige med Hendes Søn, som Lau værge Lænds Mand Magne Esem udgiven til Anders Nielsøn paa Atten Marker Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Grøsvig. Datert Hoshofde d/en 13 April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Jacobsøn Kleveland og Anders Johannissøn Hemvigen, den første paa Lizbeth Ols Datters vegne, som Lau værge, den sidste som Formynder for Ole Jacobsøn paa 18 M/arker Smør, og To Mæhler Malt med under liggende Herlighed af Skov og Laxefiskerie udi gaarden Kleveland. Datert Hoshofde d/en 13 April A/nn/o 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Nielsøn Miøes, som Lau værge for Anne Niels Datter og Haldor Johansøn paa 19 11/28 M/arker Smør 15 5/8 Kande Malt udi gaarden Heldahl til Niels Johansøn. Datert Hoshofde d/en 13 April 1739.

Den 14 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Maritte Magnes Datter Datert 28 Octobr/is 1738.
Schifte Brevet efter afg/aaen Aschild Nielsøn og Anne Jans Datter. Datert Hesjedahl d/en 16 Augusti 1738.

Schiøde udgivet af Bodel Børges Datter til sin Søn Børge Larsøn paa Tolv Marker Smør og Otte Kander Malt udi gaarden Øvre Rachnæs. Datert Hoshofde d/en 14 April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Arne Knudsøn paa 18 M/arker Smør og 7 ½ Kande Malt udi gaarden Eicheland. Datert Bergens Bispegaard d/en 4 No/vem/br/is/ 1738 - Revers var ved.

Schiøde udgivet af Niels Johansøn Rommereim til Lænds Manden for Echanger Skib-Reede Magne Iversøn Esem paa 22 9/20 M/arker Smør 11 21/28 Kander Malt udi gaarden Grøsvig. Datert Hoshofde d/en 14 April 1739.

Hans Høy ærverdighed Her/r Bischop Peter Matthias Tanche hafde Ladet ind stæfne Læylændingen paa gaarden Yttre Bernæs Mons Nielsøn Dom at Liide til at betale resterende Landskyld med 4de Penge til Aarets 1738 udgang beløbende sig til den Summa 10 Rd 4 mrk 10 sk saa og at betale Processens Omkostning,

Og mødte paa Citantens vegne Velædle Her/r Lieutenant Ole Brygger og incaminerede Sagen,
Den ind stæfnte Mons Nielsøn mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet til denne Ræt og Ting af Kalds Mændene Niels Andersøn og Johannes Siursøn begge boende paa gaarden Indre Bernæs, Den ind stæfnte Mons Nielsøn sagde at Han meente til førstkom/m/ende Høst at betale Citanten om ikke Den fulde paa stæfnte Summa, da den medste Deel der af.
Her/r Lieutenant Brygger erklærede at Han af Citantens skrivelse til bem/el/te Her/r Lieutenant Brygger seer Citanten forlanger Dom over den ind stæfnte for det resterende af Landskylden med videre, des aarsag paa stod Citantens paa stand maatte nyde frem gang - og at Dom maatte afsiges.

1739: 149b

Der paa blev strax for Rætten Dømt og afsagt Som følger.

Dom

Efter som den indstæfnte Mons Nielsøn Yttre Bærnæs Her for Rætten møder og ikke alleniste til staaer at være Citanten Hans Høy ærværdighed Peter Matthias Tanke skyldig den paa stæfnte resterende Landskyld 10 Rd 4 mrk 10 sk, Men end og at Han der for af Citanten til dette Ting Lovlig er bleven stæfnet, Saa kiendes for Ræt at Mons Nielsøn Yttre Bernæs 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse bør og pligtig er at betale til Citanten fornæfnte 10 Rd 4 mrk 10 sk og udi Processens omkostning 1 Rd 3 mrk under adfær efter Loven.

Jacob Henrichsøn Herland paa sin Datters Anne Jacobs Datters vegne, efter som Hans Datters Mand Anders Hoshofde er svag, hafde Ladet indstæfne Johannes Olsøn Hoshofde fordi Han haver Mis-taget Een Kalv, som er Rød sidet, Hvilken Citantens Datter formeener sig at til høre,
Men saasom adskillige Disputer bleve imellem Parterne Ventilert, blev Sagen udset til neste Ting, da begge Parter haver at møde og for Rætten fremstille Deris vidner, som de agter at føre i Sagen.

Dend 15 Aprilis blev Rætten igien sat,
Og som ingen flere Sager vare indstæfnte, oplæstes restantserne, forige aars vare 78 Rd 2 mrk 0 sk, og denne Termins 203 - 1 - 12.

I/n N/omine J/esu

Echanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 16 Aprilis blev holdet Vaar Ting med Echanger Skibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts-Mænd - 1. Mons Larsøn Hegertvedt, 2. Niels Andersøn Myhr, 3. Ivert Olsøn Svindahl, 4. Aamun Aamunsøn Aasgaard, 5. Ivert Bertelsøn Hope, 6. Ole Olsøn Andaas, 7. Anders Johansøn Søre Qvinge, 8. Niels Knudsøn Gillisvig,

Hvor da efterat Rætten var sat, først bleve Oplæste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger, som paa forige Ting ere publicerte og findes extraherede paa Fol/io 126 og 137, der nest

Schifte brevet efter Syneve Fielde Datert Fielde d/en 15 Sept/embris 1738 - af indhold at de 18 M/arker Smør, som Enke manden Ole Hansøn haver brugt og kiøbt udi gaarden Fielde skulle Han beholde imod Han med Formyndernes Villie og samtykke for Hans Stift Børn, skulle der for betale udi Reede Penge 7 Rd,

Schiøde udgivet af Anders Pedersøn til Lars Hansøn og Hans Hustroe Kari Jørgens Datter paa Atten Marcher Smør og Tolv Kander Malt udi gaarden Indre Eidnæs. Datert Eide d/en 16 April 1739.

Schifte Brevet efter Kari Jacobs Datter Datert Indre Eie Den 30 Octobr/is 1738.
Schifte Brev efter afg/aaen Dordi Biørge Datert Biørge d/en 8 Febr/uarij 1736.

Den ærlige Danne Mand Knud Andersøn Lille Uhrdahl indfandt sig for Rætten, og gav tilkiende

1739: 150

at Han er Eyer for To Skilling Jord udi gaarden Otterstad, som Ligger Her udi Norhor lehn og Echanger Skibbrede, Hvilken Jorde Part To skilling Jord udi gaarden Otterstad Johannes Olsøn af Ham haver bøxlet og nu bruger, Dernest Declarerede bem/el/te Knud Andersøn Lille Uhrdahl, at om det skulle Hende sig at Johannes Olsøn Otterstad ved Døden skulle afgaae for Hans, nemlig Johannes Olsøns, nu havende Hustroe Agotha Lars Datter, Da skulle bem/el/te Agotha Lars Datter efter Hendis Mands fornæfnte Johannes Olsøn Otterstads Død sin Livs Tiid nyde, bruge og besidde De for hen Mentionerte To Skilling Jord udi gaarden Otterstad, med sam/m/e Ræt og Rættighed som Johannes Olsøn Denne Jorde Part nu bruger udi gaarden Otterstad, alt saaledis, som Een Enkemand efter Loven Har frihed at bruge og benytte sig af Den Jord, Han sig haver til bøxlet,
  Her over begierede Johannes Olsøn Tings-vidne beskreven og forseyglet, som Rætten bevilgede.

Velædle Her/r Lieutenant Ole Brøgger under Høy ædle og velbaarne Her/r Obriste Schlaenbusches Regimente og Capitain Bejers Compagnie fremstillede for Rætten tvende Dan[nne] Mænd Ole Nielsøn og Anders Nielsøn begge boende paa gaarden Toft her udi Skibredet,
  Hvilke, efter at Eedens forklaring for Dem Lydeligen var op læst, ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, Dem er meget vel Vitterligt, at den Bajonet som Soldaten Halvor Johansøn Miøanger Her for Rætten frem viiser, udi Den ulykkelig ildebrandt er bleven forbrendt som for sidst afvigte Juul udi aaret 1738 over gik Deris gaard Toft.
  Her/r Lieutenant Brøgger begierede Tings vidne, som Rætten bevilgede.

Denne Termins Restanter var 206 Rd 2 sk.

Ole Johansøn, Ole Nielsøn, Erich Knudsøn og Anders Nielsøn alle Fire Opsiddere paa den afbrendte gaard Toft frem kom/m/e for Rætten begierende Deris uden stæfnemaal mødende Vidner maatte tages udi Eed, og giøre forklaring om Den ulykelige Ilde brand, som er over gaaen Deris gaard Toft, Hvilket Rætten bevilgede.
  Thi frem stode tvende Danne Mænd Lars Pedersøn og Knud Knudsøn begge boende paa gaarden Ascheland, aflagde Deris Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at udi sidst afvigte Aar 1738 Tre uger for Juul Een Torsdags Morgen, Da det begyndte

at Dages, optændtes Een stor Ilde brand paa gaarden Toft, der de Det saae, forføyede bem/el/te tvende Vidner tillige med andre sig strax til gaarden Toft for at hielpe Opsidderne, Men førend De kom/m/e til gaarden Toft hafde Ilden tagen saa stor over Haand, at Det var umueligt Den af De nerværende Folk kunde blive slukket, i Henseende Samme Tiid var Een fuld Nord Væst Vind, og veed De at 35 Huuser paa gaarden Toft bleve opbrændte, Hvor udover gaarden Tofts Opsiddere nu ere stæde ikke udi Liden fattigdom,
Reqvirenterne begierede Tings vidne, som Rætten bevilgede.

Den 17 April blev Rætten igien sadt.
Men saasom ingen Sager vare indstæfnte, bleve forige aars Restantzer oplæste beløbende sig til 99 Rd 4 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu
Echanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 27 Julij blev holdet Som/m/er Ting for Echanger Skib-Reeds Almue nerværende Stifts befalings Manden Høy ædle og velbaarne Christian Bagge, tillige med Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 149 findes undtagen Ole Andaas udi Hans stæd Sad Skafferen Ole Toft,

Hvor da efter at Rætten var sat af Stifts befalings Manden Selv blev først oplæste De Kongl/ige befalinger, der nest

1. Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordning angaaende De Breve, som paa Paaste Huusene til Porto fri Befordring bliver indleverede. Datert Friderichsberg Slot Den 1 Maij 1739.
2. Placat angaaende det udi Norge Oprettede General Forst amt. Datert Friderichsberg Slot d/en 17 April 1739.
3. Stifts befalings Mandens Brev angaaende Statholderens Dimission. Datert Bergen d/en 31 Maij 1739.
4. Obligation udgiven af Lars Brynnilsøn til Jan Andersøn Luth paa Capital 23 Rixdr Lydende paa Pandt og prioriterlig forsikring udi Debitoris gaard Fyllingen etc. efter obligationens videre Medfør. Datert Bergen d/en 15 Junij 1739.

Der nest blev Auctionen foretagen paa S/a/l/ig/ Ass/esso/r Hansens Seqvestrerte Jorde gods, og blev først indsat gaarden

Nedre Helleland efter Landskyld Species til Smør reducert 1 Løb og 2 pund, der paa blev op læst Auctions Conditionerne indført udi Placaten under Cammer Collegi Seygl, der paa blev indsat

Ole og Magnes brug, som er 1 Pund og 6 Marker Smør for 1 Rd Marken, Læylændingen Magne Olsøn blev den Høst bydende for 1 Rd 1 mrk 13 sk Marken. Cautionisten var Johannes Hansøn Aschevig.

Anders Johansøns brug som er ligeledes 1 Pund og Sex Marker blev indsat for 1 Rd 1 mrk 13(?) sk, som nest forige Læylænding Magne Olsøn bød. Læylændingen Anders Johansøn bød 1 Rd og 1 mrk 13 sk og efter som ingen bød Høyere blev bem/el/te Part Ham som Høyst bydende tilslagen. Lænds Manden Magne Esem Caverte for Budet,

Jacobs {brug} Knudsøns brug Ligeledes 1 Pund og 6 M/arker Smør blev opraabt for det sam/m/e de tvende forige Læylændinger hafde givet nemlig 1 Rd 1 mrk 13 sk, Læylændingen

1739: 151

Jacob Knudsøn bød 1 Rd 1 mrk 13 Skilling, som var den Eeniste der bød, der for bem/el/te Jorde Part Ham blev tilslagen for bem/el/te Bud caverte Lieutenant Ole Brøgger.
Hans Larsøns brug 1 Pund 6 M/arker Smør, bleve og opraabt for 1 Rd 1 mrk 13 sk, Læylændingen Hans Larsøn bød selv 1 Rd 1 mrk 14 sk M/arken stillede Hans Moders broder Ole Otterstad Cautionist, der fore bem/el/te Jorde Part Ham blev tilslagen.

Øvre Helleland - efter Landskyld Species til Smør reducert 2 Pund, først blev indsat

Rasmus Siursens brug, som er 12 Marker Smør, blev indsat for 5 mrk M/arken, Læylændingens bud var 1 Rd 4 sk, der for bem/el/te Jorde Part blev Ham til slagen, Cautionist er Lænds Manden Magne Esem,
Ole Larsøns brug Ligeledis 12 M/arker Smør, blev indsat for 1 Rd 4 sk Marken - Læylændingen bød Selv 1 Rd 1 mrk M/arken der for blev bem/el/te Part Ham til slagen Cautionist er Niels Andersøn Myrh,
Ole Brynnelsens Part blev indsat for 1 Rd 1 mrk M/arken - som er ligeledis 12 Marker Smør. Knud Knudsøn Soldat bød 1 Rd 4 mrk, der for Ham bem/el/te Part blev til slagen, Cautionist er Rasmus Øvre Helleland.
Ole Siursøns brug er ligeledis 12 Marker Smør blev indsat for 1 Rd 1 mrk M/arken. Læylændingens bud var det Høyeste nemlig 1 Rd 1 mrk 5 sk, Cautionist Mons Larsøn Hegertvedt.

Nummedahl - til Smør reducert 2 Pund, først blev indsat

Simon Eilufsøns Enches Maritte Anders Datters brug, som er 1 Pund, Anders Siursøn som nu har Simons Enke til Egte blev høyst bydende for 1 Rd 3 mrk 3 sk, Cautionist blev Her/r Lieutenant Ole Brøgger,
Anders Johansøns brug blev indsat for 1 Rd 2 mrk, Han bruger og 1 Pund Smør. Læylændingen Anders Johansøn blev Høyst bydende for 1 Rd 2 mrk 5 sk, Cautionist Rasmus Øvre Helleland.

Strømme af Landskyld 1 Løb Smør, blev først indsat

Siur Aschildsøns brug, som nu Hans Sønner bruger for 1 Rd 0 mrk.
NB. Ole Siursøn den Ældres brug blev først indsat for 1 Rd M/arken NB. Hans brug er 12 Marker Smør, Ole Siursøn den ældre var Høystbydende for den Summa 1 Rd 2 mrk 2 sk. NB. Cautionist Her/r Lieutenant Ole Brøgger.
Ole Siursøn den yngres brug ligeledies 12 Marker Smør blev indsat for 1 Rd 2 mrk M/arken. Ole Siursøn den yngre blev Høyst bydende for 1 Rd 3 mrk, Cautionist Her/r Lieutenant Ole Brøgger,
Knud Jacobsøns Part blev indsat for 1 Rd 2 mrk Marken. Hans brug er 1 Pund. 1 Rd 2 mrk 7 sk var Knud Jacobsøns bud, som er Selv Læylænding paa bem/el/te brug, Cautionist Johannes Hansen Aschevig.
Mons Johansøns brug er Ligeledis 1 Pund Smør, blev indsat for 1 Rd 2 mrk M/arken - Læylændingen Mons Johansøn blev Selv Høyst bydende for 1 Rd 2 mrk 7 sk. Cautionist Ole Larsøn Øvre Helleland.

1739: 151b

Steensland af Landskyld ½ Løb Smør først blev indsat

Mons Nielsøns brug, som ere 12 Marker, paa Læylændingens Mons Nielsøns vegne blev buden af Rasmus Øvre Helleland 1 Rd 1 mrk 3 sk M/arken der fore Mons Nielsøn til slagen, Cautionist Johannes Olsøn Otterstad,

*Berg (Berge) Olsøn bruger ligeledis 12 Marker Smør, som blev indsat for 1 Rd 1 mrk M/arken. Læylændingen Ved sin Svoger Lod byde 1 Rd 1 mrk 4 sk, der fore *Berg Olsøn til slagen, Cautionist {Berg Olsøn} \Johannes Knudsøn./

Johannes Knudsøn bruger Ligeledis 12 Marker Smør, som blev indsat for 7 mrk M/arken. Læylændingen Johannes Knudsøn blev Høyst bydende for 1 Rd 1 mrk 4 [sk.] Cautionist Rasmus Øvre Helleland.

Nyegaard af Landskyld 1 Pund Smør,

Halvor Magnesøn[s] Brug blev indsat for 4 mrk M/arken, Læylændingen Halvor Magnesøn blev Høyst bydende for 4 mrk 2 sk M/arken, Cautionist Rasmus Øvre Helleland,

Knud Knudsøns brug ligeledis 12 Marker S/mør blev indsat for 4 mrk M/arken og til Ham selv solgt for 4 mrk 2 sk M/arken, Cautionist Anders Monsøn Otterstad.

Efterat fornæfnte Jorde Parter Separate vare opraabte og paa Auctionen Læylændingerne til slagen, erklerede fogeden S/igneu/r Andreas *Jen (Jesen), at Han hafde udi Commission at byde paa Heele Moedahlens gods, S/a/l/ig/ Ass/esso/r Vilhelm Hansen haver været Eyere til og for an gaards vis navn give 500 Rd for S/igneu/r Jan Von de/r Velde, der paa blev bem/el/te Jorde gods under Et opraabt for 500 Rd, efter Bud og over Bud blev S/igneu/r Jan von De Velde den Høyst bydende for 520 Rd, sig[er] Femhundrede og Tiuve Rixdaler, der for bem/el/te Sex gaarder Ham blev til slagen - Stiftsbefalings Manden op iog det til 520 Rd.

Den 28 Julij blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Obligation udgiven af Lars Erichsøn til Johannes Olsøn Hemvigen Lyden[de] paa Pandte Rættighed og forsikring udi Debitoris gaard Padøen, for 70 Rd. Datert Eide d/en 27 Julij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Esem, Lars Nepstad Anders Hemvigen, Ole Kleveland og Johannes Storsæt paa 19 M/arker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Esem Datert Eide d/en 27 Julij 1739 til Magne Olsøn.

Skifte brevet efter S/a/l/ig/ Maritte Ols Datter Lænds Mand Magne Iversøns Hustroe Datert Esem d/en 18 Aprilis 1739.

Afkald udgivet af Magne Andersøn Biørge og Knud Siursøn Fieldschaal til Michel Hansen nedre Echanger for arv efter S/a/l/ig/ Ingebore Erichs Datter,

1739: 152

Som var Michel Hansøn Nedre Echangers Hustroe, Datert Eide d/en 28 Julij A/nn/o 1739.

Af Deris Kongl/ig Majestets Sager vare ingen indstæfnte, ey heller nogen Sag var paa Almuens vegne ind stæfnt,

Der fore Denne Termins Restantzer bleve oplæste, som beløb sig til 327 - 5 -12.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1739 d/en 29 Julij blev holdet Som/m/er Ting for Hossanger Skib Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Høyædle og Velbaarne Her/r Stift befalings Mand Christian Bagger tillige med Fogeden An: Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 148 findes,

Hvor da efterat Rætten af Stifts befalings Manden var sat først bleve oplæste, De Kongl/ig allernaadigste Forordninger, som paa Fol/io 150 ere extraherede, der nest

Auctionen blev foretagen paa S/a/l/ig/ Ass/esso/r Vilhelm Hansens Seqvestrerte Jorde gods udi dette Skib-Reede liggen[de] først gaarden

Fladeqval efter Landskyld Taxten 1 Løb og 1 Pund Smør.

Johannes Larsøns brug 1 Pund Smør blev indsat for 1 Rd M/arken ingen vilde byde Høyere derfore Læylændingen blev til slagen Cautionist er Lænds Manden Niels Hannistvedt,

Johannes Olsøns brug Ligeledis 1 Pund Smør blev indsat for 1 Rd Læylændingen Johannes Olsøn blev Høyst bydende for 1 Rd 1 sk M/arken - Cautionist for Budet er Rasmus Øvre Helleland.

Ole Rasmusøns brug og 1 Pund blev opraabt, og det Høyeste bud der paa blev giordt af Læylændingen Ole Rasmusøn, som var 1 Rd 1 sk [Marken] Cautionist Rasmus Øvre Helleland.

Lars Knudsøns Brug 1 Pund Smør blev indsat for 1 Rd M/arken. Ole Andersøn {Hel} Helgeland af Holbøyder Otting paa Vaas blev den Høyst bydende for 34 Rd - der fore Ham tilslagen og efter som Han ey hafde Cautionist her ved stæden Deponerede Han udi Rætten 20 Rd som af Mig blev annamet.

Lille Jord {1 Pund og} ½ Løb Smør først blev indsat

Ole Iversøns brug, som er 18 Marker Smør, blev indsat for 1 Rd ingen Bød, der nest for 5 mrk 8 sk - ingen ville byde noget der paa, efter som det er saa slet Een Field Jord, og Læylændingen er udi slet tilstand at Han for kort [Tiid] siden haver maatt betle sit Brød, i Henseende de ofte om aaret ikke faaer nogen Sæd, og {over} Læylændingen erklerede ey at have nogen Cautionist. Endelig bød Her/r Lieutenant Ole Brøgger for den Heele Lille Jords Gaarde Part 5 mrk 2 sk M/arken, der for bem/el/te Lille Jord Ham blev tilslagen.

Ladvig af Landskyld 1 Løb og 1 Pund først blev indsat

Johannes {Johannissøns} \Nilsøn/ Part

1739: 152b

Som er 1 Pund, først blev indsat for 1 Rd M/arken ingen bød dernest 5 mrk 8 sk M/arken, Hvilket blev budet af Læylændingen Johannes {Johannessøn} \Nielsøn/ der for bem/el/te Part Ham blev til slagen - Cautionist Lænds-Manden Niels Hannistvedt.

Ole Eilufsøns brug blev *Han (Ham) tilslaget [for] 5 mrk 8 sk M/arken, til Cautionist fremstillede Han Niels Larsøn Aaseim.

Ole Nielsøns brug og 1 Pund blev Ham tilslagen ligeledis for 5 mrk 8 sk [Marken] - Cautionist Lænds Manden.

Ole Iversøns brug og 1 Pund Smør blev Ham tilslagen for 5 mrk 8 sk [Marken] - Lænds M/an/d Cautionist.

Ladvigshauen 18 Marker Smør blev indsat for 1 Rd ingen bød, der nest 5 mrk 8 sk - ingen bød, saa 5 mrk M/arken - ingen bød, saa 4 mrk 8 - der efter blev Læylændingen Knud Brynnilsøn den Høyst bydende for 4 mrk 12 sk M/arken, Caverte for Pengene Lænds Manden Niels Hannistvedt.

Nesse - 2 Pund 12 Marker.
Jens Haldorsøn[s] brug er 1 Pund Smør Læylændingen Jens Halvorsøn blev Høyst bydende for 1 Rd 13 sk - Cautionist Lieutenant Ole Brøgger.
Johannes Andersøns brug 18 Marker Smør blev Ham tilslagen for 1 Rd 1 mrk 4 sk Marken. Cautionist Lieutenant Ole Brøgger,
Synneve Johannis Datter[s] Brug Ligeledis 18 Marker Smør, blev Enken \Selv/ Syneve Johannis Datter afg/aaen Brynil Simonsøns tilslagen for 1 Rd 1 mrk 12 [sk] M/arken. Cautionist Rasmus Øvre Helleland.
Fieldanger 1 Pund Smør blev indsat for 1 Rd M/arken ingen bød, dernest 5 mrk 8 sk M/arken, {Hvilket} Læylændingen Lars Jacobsøn Bød, der for bem/el/te Gaard Fieldanger Ham blev tilslagen for 5 mrk 8 sk M/arken, For budet Caverede Siur Olsøn Melstad.

Der nest blev fornæfnte Sex gaarder indsat for 400 rd ingen bød, og saa indsat for 350, Stiftamtmanden bød 355 Rd - Fogeden Jesen bød 360 Rd - Stiftamtmanden bød 365 Rd - Fogeden bød 367 Rd - Stifts-amtmanden bød 369 Rd 5 mrk 15 - Fogeden bød 370 Rd - Hvilke bud Fogeden Andreas Jesen erklerede at være for S/igneu/r Jan von [der] Velde, der for bem/el/te Sex gaarder S/igneu/r Jan von der Velde, som Høyst bydende blev tilslagen for den Summa 370 Rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Matthias Olsøn og Niels Larsøn Veo, som Formyndere for Mons Aschildsøn paa 18 Marker Smør udi gaarden Hesjedahl til Anders Johansøn. Datert Hoshofde d/en 29 Julij 1739.

Schifte Brevet efter Lænds Mandens for Echanger Skib Reede Magne Esems Hustroe Maritthe Ols Datter. Datert Esem d/en 18 April 1739.

Schifte Brevet efter Johannes Larsøn Datert Heldahl d/en 13 April 1739.

Den 30 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Paa Sager blev raabt, Men ingen blev ført i Rætten uden Sagen af

Jacob Herland contra Johannes Hoshofde, Som blev forliigt saaledes

1739: 153

at Hvilken af Parterne som her efter yppede nogen u-Eenighed imod Hin anden denne Sag angaaende, skulle først give 1 Rd til De Huusarme her i Skib-Reedet.

Den Meenige Almue her i Skib-Reedet tillige med Lau-Ræts Mændene, erklerede at Hverken her udi Hossanger eller Echanger Skib-Reede er nogen, som holder giæst giverie.

Restantsen for dette Skib-Rede, vare 253 - 1 mrk 15 sk som for Rætten bleve op læste,
Og der efter Rætten for denne gang op hævet.

I/n N/omine J/esu
Mielde

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 31 Julij blev holdet Som/m/er Ting for Mielde Skib-Reede nerværende paa Ting stædet Vallestrand og for Rætten Høy ædle og velbaarne Her/r Stiftsbefalings Mand Christian Bagger, Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 146 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten af Stifts befalings-Manden var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger som paa Fol/io 150 findes extraherede, der nest

General Pardon Patent for alt det Mandschab, Som fra Søe Limitterne eller fra Divisionerne ere undvigte. Datert Hirtzholms Slot d/en 18 Junij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden Consistorial Raad til Lars Erichsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Hofden. Datert Haugs Præste gaard d/en 23 Martij A/nn/o 1739. Rversen var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig Garmans til Lars Nielsøn Vimmelvig paa Een Fieren deel Løb Smør udi gaarden Vemmelvig. Datert Bergen d/en 7 Febr/uarij A/nn/o 1739 - Revers fulgte med.

Auctionen paa Ass/esso/r Vilhelm Hansens gods blev foretaget først
Nore Kleppe af Landskyld til Smør reducert 2 Pund 12 Marker først blev indsat Peder Aamunsens brug 1 Pund 6 M/arker for 1 Rd M/arken ingen bød. Dernest 5 mrk M/arken, Ingen bud, saa indsat for 4 mrk 8 sk M/arken ingen bød, saa 4 mrk M/arken, siden ingen ville byde, bøde Stifts befalings Mand Høy ædle og velbaarne Stifts befalings Mand Christian Bagger paa Deris Kongl/ig Majestets vegne 20 Rd Hvor fore bem/el/te Part Deris Kongl/ig Majestets blev tilslagen.
Magne Michelsøns brug Ligeledis 1 Pund og 6 Marker Smør indsat for 4 mrk M/arken Hvor paa Læylændingen Magne Michelsøn erklerede at ville give for Heele gaarden 4 mrk M/arken, som er 40 Rd der fore afstod Her/r Stifts befalings Manden sit bud til Magne Michelsøn og den Heele gaard Nedre Kleppe af Landskyld 2 Pund 12 M/arker Smør blev Ham til slagen. Cautionist Joh. And. Rønhofde.
Søre Ascheland 1 Pund 6 Marker Smør blev indsat for 1 Rd ingen bød, der nest 5 mrk 8 sk M/arken

1739: 153b

Ingen bød, dernest indsat for 5 mrk M/arken ingen bød saa 4 mrk 8 sk M/arken, ingen bød, saa indsat for 4 mrk M/arken, efter som ingen ville byde, lod Stifts befalings Manden bem/el/te gaarde Part til slagen Deris Kongl/ig Majestet, omsider erklærede Læylændingen Johannes Michelsøn at Han ville give for bem/el/te gaarde Part 20 Rd. Hvor fore gaarden Ham blev overdraget af Stifts befalings Manden. Cautionist er Lænds Manden Johannes Ascheland.

Den 1 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Aamun Grove Mons Schaar, Aschild Vesætter, Ole Grønaas, Johannes Rønhofde, Rasmus Reistad, til Haldor Rasmusøn, Paa 12 M/arker Smør og 8tte Kander Malt udi gaarden Hannisdahl, Datert Vallestrand d/en 31 Julij 1739.

Schifte Brevet efter afg/aaen Haldor Larsøn Datert Vichne d/en 16 April 1739.

Ole Olsøn Hatland paa sin Moders Annæ afg/aaen Ole Andersøn Eides vegne producerede Een skriftlig stæfning under skreven af Procuratore Johan Simon Cramer og Datert Bergen d/en 3 Julij sidst afvigte, Som for [R]ætten Lydeligen blev oplæst, imod Mad/a/me Apelone S/a/l/ig/ Her/r Otto Edvardsøns, Der vedtog stæfne maalet, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af hiemlet ved Johannes Nielsøn boende paa Søre Ascheland, og Skafferen Rasmus Magnesøn Hausberg.

Den indstæfnte Mad/a/me Apelone S/a/l/ig/ Otto Edvarsens Lod frem legge et Indlæg af denne Dags Dato, som og for Rætten Lydeligen blev oplæst,

Stæfne vidnerne Rasmus Magnesøn Hausberg og Aschild Daltvedt sagde {og} at Rasmus Iversøn ey var ind stæfnt med 4 ugers varsel, som skee burde siden Han er uden Ting Lavet.

Afsigt

Efter som Rasmus Iversøn der boer uden dette Ting Lav ey haver faaet Lovlig Fire ugers varsel, saa kand Rætten ikke foretage Sagen imod Ham denne gang, Men Citantinden haver med Lovlig Fire ugers varsel at lade bem/el/te Rasmus Iversøn indkalde til nest kom/m/ende Høste Ting, Hvor ved da Sagen til videre beroer.

Paa spørgsmaal angaaende Giæstgiverier svarede baade Almuen og Lau Rætten, at her udi Skib-Reedet er ikke andet giæst giverie end ved udi Hausvigen boer Een fattig \Klokker/ Enke navnlig Anna S/a/l/ig/ Hiermans paa Haugs Præste gaards grund, som for reysende Folk sælger Øl, og kand hos Hende faaes Sæng og anden nødtørftig underholdning, naar det kunde

1739: 154

falde ondt Veyer ind, at de som farer for bie Hendes Huus nødes til at søge Lye til u-veyret over gaar, og de Huuse Hun boer udi ere Hendes egne.

Renstantzerne beløb sig til 271 Rd - 5 mrk - 10 sk.

Der efter blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu

Arne

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 3 Augusti blev holdet Som/m/er Ting for Arne Skib-Reedes Almue paa gaarden Yttre Horvigen nerværende Høyædle og \velbaarne/ Stifts befalings Mand Christian Bagger tillige med Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd - Hvis navne paa Folio 144 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat af Stifts befalings Manden først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger, som paa Fol/io 150 og 153 findis extraherede, der nest

Schiøde udgivet af S/igneu/r Jan von de Velde til S/igneu/r Joachim Schram paa 9/46 parter udi gaarden Iisvaag Dat/ert 20 Decembr/is 1738.

Bøxel Sæddel udgiven af Jomfrue Elsebet Schiøtte til Anders Larsøn paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Morvigen datert 28 Julij A/nn/o 1739 - der ved var Revers.

Paa Spørgsmaal angaaende giæst giverier svarede Almuen at Her udi Skib-Reedet er ikke andet giæst giver stæd, uden Salhuus, som er Et nødvendig stæd for reysende, naar ondt veyer paakom/m/er.

Den 4 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet Efter S/a/l/ig/ Jorne Aamuns Datter Datert Hiorteland d/en 20 April 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Besse Michelsøn Dat/ert Kirche Brudvig d/en 18de April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Enkens Annæ Jans Datter S/a/l/ig/ Iver Johannissøns Lauværge Rasmus Gregoriisøn Toft paa bem/el/te Annæ Jans Datters og Hendes andre Børns vegne til Annæ Jans Datters Søn Johannes Iversøn paa 1 Pund 8 M/arker Smør, 1 Mæhle og 9 Kander Malt udi gaarden Teiland. Datert Horvigen d/en 4 Augusti 1739.

Bøyde Lænds Manden Peder Larsøn Arnetvedt hafde efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens ordre Ladet ind stæfne Anders Michelsøn Schulestad tillige med Hans Fader Michel Andersøn Schulestad, som den indstæfntes forsvar, og Kari Ols \ dtt / Sætterdahl begge To nemlig Anders Michelsøn Schulestad og Kari Ols Datter Sætter Dahl, Dom at Liide for begangne Leyermaal med Hin anden udi forbuden Leed,

De indstæfnte mødte for Rætten og tilstode Lovlig til dette Ting at være varsled, Paa Kari Ols Datters vegne var Hendes Broder Michel Olsøn Sætterdahl,

Saa vel De indstæfnte Selv, som Michel Andersøn Fader til Anders Michelsøn og Kari Ols Datters Broder Michel Olsøn Sætterdahl tilstode, at De nemlig Anders Michelsøn og Kari Ols Datter vare beslegtede til Hver andre udi 2det og 3die Leed, ligeledis uden ringeste indvending tilstode Anders

1739: 154b

Michelsøn Schulestad og Kari Ols Datter Sætterdahl at de hafde begaaen Leyer maal med Hin anden, og aulet Barn sam/m/en,

Efter De indstæfntes bekiendelse paastod Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen Dom i følge Loven *Dom, Hvor paa blev Dømt, som følger.

Dom

Efter som De indstæfnte Anders Michelsøn Schulestad og Kari Ols Datter Sætter Dahl udi forbuden Leed haver begaaen Leyermaal med Hin anden; Saa bør de begge Anders Michelsøn Schulestad og Kari Ols Datter Sætter Dahl efter Lovens 6 B/og 13 C/apitel 13 Art/icel, straffes paa Deris yderste Formue, og naar de Kirkens Disciplin haver ud stande paa Diverse Fiske Leyeren udi Tvende aar Henskikkes, der at for blive.

Restantzerne blev oplæste og beløb sig 313 Rd - 1 mrk - 10 sk.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

Alenfit

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svoren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 6 Augusti blev holdet Som/m/er Ting paa Giæst giver stædet ved Alverstrøm/m/en for Alenfits Skib-Reedes Almue nerværende Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings

Mand Christian Bagger, Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 130 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat af Stifts befalings manden, først bleve oplæste De Kongl/ige Befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 findes extraherede, der nest.

Bøxel Sæddel udgiven af Henningia Smit til Anders Pedersøn Ryland paa Et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Berrefiord. Datert Bergen d/en 10 Julij 1737 - siger 1737.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Siursøn Elsa[a]s, som Lauverge for Enken Britte Jacobs Datter, Jacob Olsøn Tvedt og Jacob Nielsøn Kapperdahl, Formyndere for Anders Andersøn Espeland, til den Mandhaftige unge Karl Ole Olesøn paa Tre Spand Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Espeland. Datert Bergen d/en 10 Decembr/is 1738.

Den 7 Augusti blev Rætten igien sat med s/am/m/e Mænd.

Odels Løsnings Ræt til gaarden Søre Nesse Lod Hans Olsøn Nesse Læse paa den u-myndige Rasmus Olsøn Fischesætters vegne, datert Giæstgiver stædet ved Alverstrømmen d/en 7 Augusti 1739.

Skifte brevet efter den unge dræng Jacob Hoversøn datert Alver d/en 16 Febr/uarij 1739.

Procurator Johan Simon Cramer, contra Michel Haugaas
vide Fol. 130,

Pa[a] Michel Haugaas blev raabt men Han ey mødte,
Procurator Cramer Lod Rætten Insinuere et Indlæg af Dato Bergen d/en 6te hujus, som for Rætten Lydeligen blev oplæst, Hvor udi Han protesterede imod ald opsættelse, der fore blev Dømt, som følger

Paa Spørgsmaal angaaende Giæst giverierne svarede Lau-Rætten og nerværende Almue at her udi Skib-Reedet ere tvende Giæst giverier det Eene ved Alverstrømmen, og det andet Brudknappen, som ere høyst

1739: 155

nødvendige for De reysende, naar De bliver hindret af uveyr, det første 2de Miile fra Bergen, den andet 3die Miile fra Bergen Nor efter og ingen af Dem kunde afgaae.

Der nest bleve Restantzerne oplæste, som beløb til 220 Rd 3 mrk 7 sk.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 7de Augusti blev holdet Som/m/er Ting for Radøe Skibs-Redes Almue paa giæst giver stædet ved Alverstrømmen nerværende Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Bagger tillige med Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne findes paa Fol/io 130,

Hvor da efter at Rætten var sat af Stifts befalings Manden først bleve publicerede De Kongl/ige befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 findes extraherede, der nest
NB. udi Niels Rasmusøn Kaalstads stæd var Knud Rasmusøn Manger.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Meijer til Christian Nielsøn Soltvedt paa Et Pund og Tre Marker udi gaarden Øvre Tvedt Mangers Kirke til hørende. Datert Mangers Præste gaard d/en 6 Augusti 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Arnoldo Meijer til Mons Siursøn paa Atten Marker Smør og Otte Kander Malt udi gaarden Marøen. Datert Marøen d/en 10 Julij 1739. Her ved fulgte Læylændingens Revers Datert sam/m/e Dag, aar og stæd.

Den 8de Augusti blev Rætten igien sat.

Lænds Manden Niels Sæbøe efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens Brev hafde til dette Ting ladet indstæfne Joen og Anders Hegøen at anhøre Vidner angaaende Een Kiste, som udi vaar silds fiskeriet sidst afvigte skal være funden ved Hegøens Land. X* (sjå nedanfor)

Lyre Mændene Contra Opsidderne paa gaarden Giere og Ystebøe
vide Fol. 116 - 131

Citanterne Lyre Mændene mødte for Rætten og begierede Dom udi Sagen.
Contraparterne Christian Villumsøn, Ole Pedersøn og Erich Knudsøn paa gaarden Ystebøe, af Giere Mændene vare ved Rætten Niels Nielsøn, og Niels Johannissøn, Hvor paa Rætten Dem tilspurgte om de ikke udi Mindelighed kunde blive forliigte, der til Giere og Ystebøe Mændene svarede, at de ikke noget forliig kunde indgaae, efter som deris andre Med Interessenter vare fornærmede,
Hvor paa blev kiendt som følger,

Dom - er afsagt og findes bag skrevet(?)

X* (sjå ovanfor)
Paa Anders og Joen Hegøen blev efter Loven 3de gang lydeligen raabt, men ingen af Dem mødte,
Varsels Mændene Gregoriis Simonsøns Yttre Sæbøe og Niels Hansøn Olsvold ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at De med 4 ugers varsel til dette Ting hafde indstæfnt Anders og Joen Hegøen, og Vidnerne Niels Haucheland, Han[s]

1739: 155b

Johansøn og Erich Olsøn,
Der paa blev først oplæst Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens brev til Lænds Manden S/igneu/r Niels Sæbøe, som er af følgende indhold /: NB. NB. Brevet :/
Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort [om] at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Vidnerne blev Separerte, og frem kom det første Vidne
Niels *Hoversøn (Hansøn?) Søre Haucheland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at sidst afvigte Vaar var Vidnet tillige med Hans Johansøn og Erich Olsøn ude paa Søen for at see om De kunde hitte Sild, da De ingen Sild fandt begierede Det Eene indstæfnte vidne Hans Johansøn Han matte kom/m/e paa Land, Hvor til Vidnet sagde, Hvad vil Du giøre paa Land, efter at Hans Johansøn var kom/m/en paa Land, biede Han paa

Landet Een Liden Stund før Han kom til Vidnet igien, da Han kom tilbage sagde Hans Johansøn Vidnet at Han saae vrag, Hvor udover Vidnet gik paa Landet og saae at udi Vasgieting Sundet flød Een Rød Kiiste efter Vidnes skiønsomhed Lang Halv anden alen Men Hverken Vidnet eller Hans med følger kunde kom/m/e til at faae bem/el/te Kiiste formedelst sam/m/e Dag var baade blæst og stor Søe, ikke heller saae Han nogen tog bem/el/te Kiiste, Hvad Dag det var udi vaar kand Vidnet sig ikke erindre, Vidnet haver ey heller hørt tale om, Hvor bem/el/te Kiiste er af bleven.

2. Det andet vidne Hans Johansøn blev indkaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: ord til andet lige som nest forige Vidne Niels *Hansøn (Hoversøn?).

3. Det 3die Vidne Erich Olsøn blev indkaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede, at Han med nest forige tvende Vidnere var udi vaar sidst afvigte paa Silde Fiskerie, Sam/m/e Tiid gik det andet Vidne *Erich Olsøn* (Hans Johansøn) paa Land, og da hand noget hafde været borte kom hand tilbage og sagde Han saae Een Kiiste flød, Men dette vidne saa ikke bem/el/te Kiiste, Thi forblev i Baaden medens begge de To første Vidner vare paa Landet, ellers udsagde

1739: 156

Dette vidne lige som nest forige Vidner og Han ikke haver hørt nogen tale om, Hvem bem/el/te Kiiste haver berget.

Paa Spørgsmaal svarede Almuen og Lau Rætten at Her udi Skibredet ere tvende giæst giverier, nemlig Rosnæs og Bøevogen som ligger Een halv Miil fra hin anden, og ere nødvendige for den Meenige Mand, som paa Søen sig maa være.

Restantzen var 359 Rd 4 mrk 1 sk.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1739 d/en 10 Augusti blev holdet Som/m/er Ting for Lindaas Skib-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Kiistrømmen nerværende Høy ædle og velbaarne Stifts befalings Mand Christian Bagger, og Fogeden Andreas Jesen tillige med de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 127 findes.

Og efter at Rætten af Stifts befalings Manden var sat, blev først oplæste de Kongl/ige befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 findes extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Justitz Raad Henning Friman, Mad/a/me Karen S/a/l/ig/ Johan Garmans, og Marie Friman til Velærværdige Her/r Jens Mariagers Søn Jens Jensen Mariager paa Een Halv Løb, 2 Pund og Sex M/arker Smør udi gaarden Findesbøe. Datert Bergen d/en 30 April 1739.

2. Obligation udgiven af Her/r Torgo Olsøn Grøgaard Sogne Præst for Lindaas Præste giæld til Hans Høyærværdighed Her/r Bischop Oluf Borneman og Lydende paa Pandt og Forsikring prioriterlig udi Debitoris Naadsens Aar tillige med andre Debitoris Løse og faste Eyendeele for Capital 200 Rd. Dat/ert Berg/en d/en 13 Maij 1739.

3. Erklering udgiven af Lars Olsøn Træland til Halvor Fielsende og Hans 2de Døttre, af Dato Bergen d/en 25 Maij 1739.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Henning Friman til Rasmus Olsøn paa Tre Mæler Malt eller Korn og penge Landskyld 1 mrk i gaarden Ind Lyren. Datert Bergen d/en 26 Junij 1739 - Revers var ved af sam/m/e Dato.

Procurator Jacob Preus contra
Mogens Iversøn Nore Schauge og Niels Jacobsøn Søre Schauge
Vide Fol/io 129

Procurator Jacob Preus indfandt sig for Rætten og producerede et Indlæg af denne Dags Dato tillige med De der udi allegerede Tings vidner erhvervede d/en 9 og 11te Aprilis sidst leden for Arne og Mielde Skib-Reedes Ting stæder - Sub. Literis A et B -, som for Rætten Lydeligen blev oplæst.

Paa de Mistænktes Mons Iversøns og Niels Jacobsøns vegne fremlagde Procurator Niels Rents et Indlæg, som og for Rætten blev oplæst /: NB. NB. Indlægget :/

Der efter *efter bleve De Mistænkte i følge S/igneu/r *Prouses (Preuses) Paastand udi sit Indlæg Separerte,

Der paa S/igneu/r Preus til Mons Iversøn giorde følgende Qvæstioner. 1. Om Mons Iversøn ikke d/en 22 Augusti 1738, som var Een Løverdag og nogle uger for sam/m/e aars Michaelis Dag med sit følge nemlig Niels Jacobsøn og Aamund Michelsøn udi Deris Baad imodtog og indtog den der efter og sam/m/e Dag den borte blevne Niels Marcusøn, og om Han ikke den Tiid var ganske frisk og før, og til Hvad Ende Han blev

1739: 156b

udi Deris Baad indtagen? Rs Da Han indtog Niels Marcusøn udi Deris Baad var Han ganske frisk, aarsage til Han ville reyse med Dem var fordi Han ville Nord efter at Kiøbe Slagt, bem/el/te Niels Marcusøn var 3de gange hos Deponenten og bad Han maatte fahre med Dem, Thi Han hastede med sin reyse, og det var Løverdagen for Ols Sok, gam/m/el Stiil udi aaret 1738, og siufntes at Niels Marcusøn ikke var slet fastendes, Men overmaade drukken var han ey heller, 2. tilspurgte S/igneu/r Preus Mons Iversøn deels om reysen naar Niels Marcusøn blev indtaget hos sin Fader og til Hellen da de fore fra Schudevigen ved Bergen deels om under den Tiid noget blev druket af Dem Brændeviin eller Øl, om Niels Marcusøn gav anleedning til nogen u-roelighed eller og Selv var saa u-roelig, at Han med frie Villie ud sprang af Baaden for at dræbe sig, om Mons Iversøn, da Niels Marcusøn ud sprang af Baaden, ikke selv eller nogen hans følge kunde bierget Ham, allerhelst da det var stille og got Veyer i fiorden? Mons Iversøn refererte sig til sit forige. 3tio angaaende Det blod Mons Iversøn hafde paa sin Haand svarede Han at det var af Een Huud Marcus Nielsøn tog af Et Bedst Marcus Slagter selv af {Deponenten} \Dem/ hafde kiøbt, som Deponenten der efter igien fik af Marcus Nielsøn for Penge Huid (Hvid) og sam/m/e Huud førte Deponenten hiem med sig fra Schudevigen, Sam/m/e Huud, saa vidt Deponenten nu kand erindre, Laae Midt i Baaden, den Tiid de Kom/m/e til Marcus Slagter, og gav Ham til kiende Hvor ledis til var gaaen med Hans Søn, og tilstoed Mons Iversøn at Han sad paa den bageste Tofte, da Niels Marcusøn var udsprungen, Men saae ikke Han sprang ud, formedelst Han saae paa Landet medens de roede,

Niels Jacobsøn blev indkaldet og til Ham blev giordt sam/m/e qvæstioner, som til Mons Iversøn, Hvor til Han svarede ord til andet lige som Mons Iversøn, undtagen at det Bedst, som \den/ Hud var af der Laae Mit i Deris Baad hafde Marcus Slagter Kiøbt af Ham, Niels Jacobsøn, saa som Marcus Slagter den Tiid hafde Kiøbt Tre bedster af Deponenterne, Videre paa Preuses Spørgsmaal svarde Niels Jacobsøn at der var ikke noget slagsmaal forefalden paa Baaden før Niels Marcusøn ud sprang. Til sidst adspurgte Preus Niels Jacobsøn, om Han og trøster sig til at benægte, at Han ikke til adskillige Folk haver udsagt

saadanne ord nemlig: at Hvem der var skyldig udi Niels Marcusøns omkommelse eller udkastelse af Hans og følgeskabs Baad eller ikke, saa var Han dog der udi u-skyldig, samt og om det kom til Stikken, saa skulle Han Viise sig fri og uskyldig der udi? Rs Ney.
Preus fandt sig anleediget af Hvis nu allerede for Rætten er passeret, i Hvor nødig Han end ville, at begiere Sagens anstand, i

1739: 157

Eendeel efter Hans skriftlige forsæt at føre Vidner for sine Vedbørlige Rætter og som Comparenten pro tempore til følge af Lovens 13 Cap/itel 15 Art/icel ikke kand navn give flere end Jørgen Achersøn og Hans Moder udi Schudevigen under Byens Juris Diction, da dog Han forventer kundskab om flere paa samme stæd, og for saa Vidt Comparentens sidste Qvæstion til Niels Jacobsøn S/igneu/r Ole Lagesøn og Hustroe med Tiuende i de Tiider, saa reserverede Han Sig at begiegne Sagen til saadan Ende med stæfnemaal til Tings vidnes erholdelse, Hvilket Han betimelig agter at besørge og der til anholde Høy Øvrigheds Assistence, Hvor fore Han forventede Rætten biefalder Hans begiering.

Afsigt

Den af S/igneu/r Preus begierte anstand bevilger Rætten.

Paa Spørgsmaal angaaende giæstgiverier blev svaret at Her udi Skib-Rædet er ikke flere End det Eene Ved Kiilstrømmen, som er Høyst nødvendigt og et Kræm/m/er Leye paa Fædie.

Den 11 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Auctionen paa gaarden
*Bergen (Berge) blev foretagen, sam/m/e gaard til Smør reducert efter Landskyl[d] Taxten 2 Løber 12 M/arker Smør beboes af Ole Monsøn, Joen Joensøn og Anders Michelsøn, Hver af bruger 2 Pund 4 Marker Smør, først blev indsat
Ole Monsøns brug som er 2 Pund 4 Marker Smør blev indsat for 5 mrk M/arken ingen bød, saa 4 mrk 8 sk M/arken ingen bød, der nest 4 mrk M/arken, ingen bød, saa 3 mrk 8 sk M/arken, ingen bød, saa 3 mrk M/arken ingen bød, saa 1 mrk M/arken, {selv budet 3 mrk} Læylændingen erklerede at Han ey ville give Mere end 1 mrk 8 sk M/arken, dernest blev indsat dette heele brug for 15 Rd blev til slagen Stifts befalings Manden Høy ædle og Velbaarne Christian Bagger paa Deris Kongl/ig Majestets vegne for 15 Rd siden ingen ville byde noget der over,
Joen Joens[øns] Brug Ligeledis 2 Pund og 4 M/arker Smør, som ey er bøxlet, men formedelst Jorden Kunde blive dyrket haver Fogeden A. Jesen givet Ham Een Freelse Sæddel paa bem/el/te Brug, blev indsat for 15 Rd efter som Manden er gandske fattig og ikke eengang haver bedster ingen bød derfore blev Deris Kongl/ig Majestet tilslagen for 15 Rd.
Anders Michelsøns brug Ligeledis indsat for 15 rd som er 2 Pund og 4 Marker Smør, 15 Rd ingen bød derfor Stifts befalings Manden paa Deris Kongl/ig Maj/este/ts vegne blev til slagen for 15 Rd.
Hans Olsøn Hegges Jorde Part blev indsat som Han haver udi gaarden Nedre Syslach og er efter Landskyld Taxten 1 Løb Smør, først opraabt for 20 Rd ingen ville byde, der fore Auctionens *L bi..sals(?) nemlig 20 Rd blev tilslagen Stifts befalings Manden til slagen, som er 20 Rd for Deris Kongl/ig Majestets Cassa.

Schiøde udgivet af Søren Fonnes, Niels Østreim paa 18 M/arker Smør udi gaarden Leervig. Datert Kiilstrømmen d/en 10 Aug/usti 1739 til Gaute Magnesøn.

1739: 157b

Schiøde udgivet af Erich Hosteland, Joen Risnæs, Ole Hosvær til Baar Stephensøn paa 24 M/arker Smør og 24 Kander Malt udi gaarden Veraas, Datert Kiilstrøm[men] d/en 10 Augusti 1739.

Eftersom ingen Sager vare indstæfnte blev Restantzerne oplæste for disse tvende Terminer - som beløb til 607 - 3 -5.
Der efter blev Tinget ophævet.

I/n N/omine J/esu
Gulen

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1739 d/en 12 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Gulens Skib-Reedes Almue paa giæstgiver stædet ved Schierjehaun nerværende Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings-Mand Christian Bagger og Fogeden Andreas Jesen tillige med De Eedsvorne Lau Ræts Mænd - Hvis nafn paa Fol/io 126 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat af Stifts befalings Manden først bleve publicerede Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste befalinger, som pa[a] Fol/io 150 og 153 findes extraherede der nest

1. Obligation udgiven af Her/r Matthias Stabel residerende Capellan til Findøens Præste gield til Her/r Magister Friderich Holberg Sogne Præst til Kors Kirken udi Bergen Lydende paa Pandt og forsikring udi Evinvigs Kirke, Datert Bergen d/en 25 Augusti 1738 for Capital 100 Rd.
2. Obligation udgiven af Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines og Datert Bergen d/en 15 Junij A/nn/o 1739 til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Enke og Børn Lydende paa Pandt og Forsikring udi 13 Løber 1 Pund og 12 M/arker Smør samt 2 Mæler Malt udi Een deel Hendes Jorde gods her i Norhorlehn og Gulens Skib-Reede beliggende for Capital 594 Rd 3 mrk.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Edvard Londeman til Nørogen gaard Ass/esso/r udi Høyeste Rætt, Consistorial Raad og Rectoris Theologiæ i Bergen til Otto Jensøn paa 18 M/arker Smør udi gaarden Øst Gulen Lectoratet beneficert. Datert Bergen d/en 27 Octobris 1738. Revers var ved.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna Helena Frørups S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems til Lars Olsøn Mitachle paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Molde. Datert Bergen d/en 22 Novembr/is 1738. Revers var ved.

Auctionen blev foretaget paa S/a/l/ig/ Ass/esso/r Hansens gods Her udi Skib-Reedet gaarden Lille Slire beboes af 2 Opsiddere Ole Rasmusøn og Niels Anders[øn] af Landskyld ½ Løb Smør.

Niels Anders[øns] brug 1 Pund Smør, først blev indsat for 1 Rd M/arken blev til slagen Iver Josephsøn Frøesætter for 1 Rd 1 mrk 4 sk M/arken - stillede til Cautionist Niels Andersøn Opsidder paa bruget.

Ole Rasmusøns brug 12 Marker Smør, blev indsat for 1 Rd 1 mrk 4 sk M/arken, Læylændingen og andre af Almuen {Mændene} udsagde, at til denne Part, som S/a/l/ig/ Ass/esso/r Hansen haver været Ejere, er ingen Huuser, Thi de Huuser Ole Rasmusøn bruger

til hører det Pand[t] S/a/l/ig/ Sorenskriver De Fines arvinger eyer udi Lille Slire, Iver Josephsøn Frøesætter blev Høyst bydende for 4 mrk M/arken. Cautionist Ole Rasmusøn,
Søre Glaver efter Landskylds Taxten 6 M/arker Smør beboes af Mons Pedersøn - blev indsat for 1 Rd M/arken ingen bød, saa indsat for 5 mrk M/arken - Hvilket bud Læylændingen Vedtog der fore Ham tilslagen for 5 mrk M/arken - er 5 Rd.

1739: 158

Vasvigen efter Landskylds Taxten til Smør reducert 2 Pund 12 M/arker beboes af Jørgen Monsøn og Peder Gregusøn, Hver af Dem bruger 1 Pund 6 Marker Smør.
Jørgen Monsøns brug blev indsat for 1 Rd M/arken ingen bød, dernest indsat for 5 mrk 8 sk M/arken ingen bød der for indsat den Heele gaard, som er 2 Pund 12 Marker Smør for 5 mrk M/arken. Ingebore Lars Pedersøn bød 68 Rd derfore gaarden Vastvigen Hende blev til slagen. Cautionist Ass/esso/r Jan von Der Lippe.
(Auksjonen fortset nedanfor)

Bøxel Sæddel udgivet af Mad/a/me Magdalena á Møiniken S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines til Iver Josephsøn paa ½ Løb Smør udi gaarden Frøesætter datert Frøesetter d/en 21 No/vem/br/is/ 1738 - Reversen var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines paa ½ Løb Smør udi gaarden Frøesætter til Sivert Clausøn Mittun Datert Frøesætter d/en 21 No/vem/br/is/ 1738 - Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna {Sl} Helena S/a/l/ig/ Foget Jens Lems til Jens Pedersøn Omdahl paa Et Pund Smør udi gaarden Store Vatzøen. datert Bergen d/en 6te No/vem/br/is/ 1738 - Revers og.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Anders Andersøn Datert Kogsøen d/en 2 Julij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Jacob Hille Datert Hille d/en 1 Junij 1739.

(Framhald av auksjonen - sjå ovanfor)
Kiellevold, som ellers Kaldes Liehauen, der paa boer Trende Mænd Giert Andersøn, Joseph Andersøn og Paul Eliasøn efter Landskyld Taxten Een Løb Smør.
Giert Andersøns brug som er 1 Pund og 12 Marker Smør, blev først indsat for 1 Rd Marken. Gregorius Knudsøn Vig under Officer ved Obriste Lieutenant Kraftes Compagnie blev til slagen bruget for 1 Rd 1 mrk 5 sk M/arken.
Joseph Andersøns brug ligeledis 1 Pund og 12 Marker blev indsat for 1 Rd 1 mrk 5 sk blev til slaget forn/æfn/te Gregorius Knudsøn Vig Corporal ved Obriste Lieutenant Kraftes Compagnie for 1 Rd 1 mrk 8 sk. Cautionis[t] Her/r Sommer efter brev til Fogeden af 13 Aug/usti 1739.

Sagen ind stæfnt af Hans Ottesøn Nederaas contra Mad/a/me S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines er ophævet.

Den 13 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe paa Deris Kongl/ig Majestets Vegne hafde Ladet indstæfne Anna Svens Datter Veddevig angaaende Een Kiiste Hun haver brudt, som var Femmie Niels Datter til hørende med videre af brydelsen Kand Vedkom/m/e, Der om at

vidne ere ind stæfnte, Hans Olsøn tiennende Mad/a/me S/a/l/ig/ Blumgreens, Mons Johansøn boende paa Veddevig og Arne Iversøn (Joensøn) Soldat tiennende hos Klokkeren til Evenvig Præste gield, Bertel Christophersøn,

Hvilket Kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Peder Andersøn Henrichsbøe og Ole Ambiørnsøn Underthun at have forkyndt, saa vel Anna Svens Datter som de nafn givne Vidner med 14 dages varsel, Anna Svens Datter mødte for

1739: 158b

Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet, stæfne vidnerne under sam/m/e Eed forklarede, at De haver indstæfnet ligeledis Anna Sven[s] Datters Veddevigs Formynder Claus Dahle som er An/n/æ Svensdatters Fader broder,

Claus Dahle blev efter Loven 3de gange raabt men Han ey mødte,

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stod ind stæfnte

Hans Olsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi vaar sidst afvigte var Vidnet udi Tienniste hos S/a/l/ig/ Sven Veddevigs Enke Femmie Niels Datter og Da Vaar Tinget sidst afvigte blev holdet for dette Skib-Reedes Almue udi Schierje haun, Hvor Femmie Niels Daatter og var paa Tinget, sam/m/e Tiid kom Vidnet fra Smalerne, som Han hafde hiem hentet af Marken siden det var imod qvællen, da Han gik hen og Kige under Døren til Svalen, som ere paa gaarden Veddevig oven over Bue, og saae Vidnet at Anna Svens daatter hafde fat paa Femmie Niels Datters Kiiste, som pleyede ellers at staae udi Stuen nere under I Sængen, Hvor Femmie Niels Datter Laae, Hvor paa Vidnet spurgte Hende Anna Svens Datter Hvad Hun giorde, der til Anna *Niels (Svens) Datter svarede: Hun hafde brødt nøglen I støker udi Laasen og kunde ikke faae den ud igien, Der fore Hun bad Vidnet tage nøglen ud igien, som Han og giorde og Anna Svends Datter gav Ham Fem skilling for sin u-mage, da nøglen var udtagen kastede Anna Svens Datter nøglen paa Stue Taget, sam/m/e tiid tilstod Anna Svens Datter for Vidnet at Hun hafde op brudt Femmie Niels Daatters Kiiste med Een Øxe, og sam/m/e Øxe saae Vidnet, Hvis Eeg var gandske *Sløen (Sløv?), ellers spurgte Vidnet Hun Hvad Hun ville giøre med Kiisten, Hvor til Anna Svens Datter, sagde Hun hafde baaret sig galt ad, der efter saae Vidnet at Anna Svens Datter bar Femmie Niels Datters Kiiste igien need fra Svalen ind i Stuen og satte den igien under Hovet gierdet udi Femmie Niels Daatters Sæng, Hvor Hun hafde taget Den, og Lagde over Kiisten baade Halm og Høyver, ellers haver Vidnet hørt Anna *Hans (Svens) Datter sige, Hun ikkun hafde taget 8 sk af Kiisten, og haver vidnet seet, at nættingen var strax(?) sig paa Krampen som sad I Kiisten ved det den var opbrukket.

1739: 159

2det Vidne Mons Johansøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at {da} \efter/ Vaar Tinget \hafde/ var\et/ (vært) her udi Schierjehaun i dette Aar kom Han til Veddevig og gik ind udi Een *Skygge (Skykkje) der paa stæden for at bygge paa Een Baad, Medens Vidnet stod der, kom det Eene af De ind stæfnte Vidner Arne Joensøn til Ham, strax efter kom det første Vidne Hans Olsøn til Deponenten bedende Ham Han skulle kom/m/e op i stuen og giøre Een Kiiste til rette, som Anna Svens Datter hafde op brudt, Hvilket Vidnet giorde og tog Arne Joensøn med sig, da de Kom/m/e til Stuen ginge de alle Tre der ind, og var Femie Niels datters begiering til Vidnet Han skulle giøre Een Kiiste færdig for Hende, som stod i Hendes Sæng under hovedet, Vidnet tog Kiisten af Sængen og satte den paa gulvet, Hvilket baade nest forige Vidne Hans Olsøn og Arne *Joens Datter* (Joensøn) saae paa, Vidnet lukte Kiisten op og saae de den var op brækket, Thi krampen var

af Kiistens Laag og Laae udi Kiisten, udi Krampen kunde seis der hafde været Jærn, Ved den, Hvor med Kiisten var bleven op brækket, der efter tog Vidnet og drev Krampen igien udi Kiisten og satte Een Plade paa Enden af Krampen, som Han til Krampen Klinkkede, og sagde Enken Femmie Niels Datter til Vidnet, at Anna Svens Daatter hafde brækket Kiisten op medens Femmie var paa Tinget, og der af taget Penge, Vidnet har hørt at Anna Svens datter selv haver tilstaaet at Hun af Femmies Kiiste haver taget 8 sk, og efter at Kiisten var giort færdig satte Vidnet den under Femies Hovet igien, som Laae udi sængen, og Haver Vidnet selv hørt sige af Anna Svens daatter at Hun brød Kiisten op.

Det 3die Vidne Arne Joensøn af lagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde - ord til andet lige som Mons Johansøn undtagen han ey hørte at Femmie sagde Anna Svens datter hafde brækket Kiisten op medens Femmie var paa Tinget.

Anna Svens datter tilstod for Rætten at Hun haver brækket Femmie Niels daatters Kiiste medens Hun, Femmie, vare paa Tinget, og var vidende om før Hun brækte den, at der udi var Penge, Men sagde at Hun af Kiisten ikkun tog 8 sk endskiøndt der Laae flere penge udi Kiisten.

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da baade Anna Svens datter og Hendes Formynder og Fader broder Claus Dahle

1739: 159b

Bør indvarsles til først kom/m/ende Høste Ting at møde og svare udi Sagen.

Mons Joensøn Nerdahl hafde ladet indstæfne Ole Jacobsøn Brands Dahlen angaaende han haver beskyldt Citanten for at have taget 4re Blye steene, der om at vidne ere ind stæfnte Mons Johansøn Veddevig, Geert Andersøn Kiellevold og Arne Joensøn tiennende Klokkeren til Evenvig.

Hvilket kald og varsel Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lænds manden Peder Andersøn Henrichsbøe og Ole Ambiørnsøn Underthun, og udsagde at de med 14 Dages varsel til dette Ting haver indstæfnet baade de for hen nafn givne Vidner og Contra part Ole Jacobsøn Brandsdahl, som ey var selv til stæde, men Han[s] Hustroe var ved stæfningens forkyndelse nerværende,

Den indstæfnte Ole Bransdahl blev paa raabt, men ey sig indfandt eller nogen paa Hans vegne,

Der paa, efter at Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen var op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen-Eed frem stod

Geert Andersøn Kiellevold, efter at de andre tvende af Ting stuen vare udviiste, og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at udi va[a]r sidst afvigte da Tinget var holdet kom Vidnet og Citanten roendes paa Een Baad Sam/m/en til Veddevig for at have Een børre Vehd, Hvilket var Vidnets Ærinde, der \de/ kom/m/e ind udi Skyggen paa Veddevig til Mons Veddevig, var hos Mons Veddevig i Skyggen den indstæfnte Ole Brandsdahl, der paa Citanten Mons Joensøn Nerdahl sagde til Ole Brandsdahl, har Du været hos Min Kone paa Een Sabatts Dag og over skiældet hende, Din Skrem Mand, der til Ole Brandsdahlen Sagde, det maae ikke være mange ord ieg talte med Din Kone, Du skal saa faae vide sagde Citanten, Ole Brandsdahlen svarede, er ieg Een fattig Mand saa er ieg Een Ærlig mand, saa har ieg ikke staaelet Fire blye steene, som Du Mons Nærdahl har giort, og ieg veed Hvem Du har givet stik Penge til 4 Rd til Lænds Manden. Mons Neerdahl replicerede til Ole Brandsdahl Da skal Du være Een Tiuv og Een Skiælm ind til Du beviiser Mig det, Videre vidste dette Vidne ikke at forklare.

Mons Johansøn Veddevig aflagde sin Eed med oprakte

1739: 160

Fingre efter Loven og udsagde, at Han omvudne Tiid og stæd stod og Klinket paa Een baa[d] paa Veddevig udi Skyggen, og da hørte Han Ole Bransdahlen sagde til Citanten Mons Nærdahl Han var Een blye Sække Tiuv, men om Mons *nær-Dahl svarede noget derpaa, kand Vidnet ikke erindre, Thi han, som før ermeldt stoed ved sit arbeyde.

Det tredie Vidne Arne Joensøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og giorde sin Deposition ord til andet om Tiden, stæden og ordene lige som det første Vidne haver forklaret.

Her ved beroer sagen til neste Ting.

Afsagt

Eftersom den indstæfnte Ole Jacobsøn Bransdahl ikke haver selv eller nogen anden paa Hans vegne mødt, saa forelegges Han her ved af Rætten at møde til neste Høste Ting.

Anders Olsøn Berge hafde Ladet indstæfne Anna Svens datter Veddevig fordi Hun haver skiældet Ham for Tiuv, der om at vidne ere indvarslede Joen Monsøn Kiellevold, Iver Tercelsøn ibid, Arne Joensøn tiennende hos Klokkeren og Evin Johansøn Slengesot,

Hvilket kald og varsel Anders Siursøn Glosvig og Hans Sørensøn Lund med Eed efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle indstæfnte med 14 dages varsel.

Anna Svens Datter mødte for Rætten selv.

Efter at Eedens forklaring af Lov bogen Lydelig var oplæst og formaningen om at vagte sig for Meen Eed frem stod

Joen Monsøn Kiellevold aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi forgangen Høste Tiid stod vidnet tillige med An/n/a Viddevig paa Veddevigs Mark, Hvor da Han hørte at Anna Svends Datter sagde at Citanten Anders Olsøn hafde staalet nogle af Veddevigs Smaler, Thi Joen Monsøn Kiellevold var kom/m/en der for at hielpe Enken Femmie at Skiære Korn. Videre vidste dette vidne ikke at forklare;

Det 2det Vidne Iver Terchelsøn værende hos sin Fader paa Kiellevold, ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at sidst afvigte Høst var Han paa gaarden Veddevig for at Staure Korn, og var det sam/m/e Dag forige Vidne Joen Kiellevold der skar Korn, da hørte dette Vidne at Anna Svens Datter sagde, at Citanten Anders Berge hafde staalet Deris Smaler.

Arne Joensøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ud sagde, at efter vaar Tinget sidst afvigte var Vidnet paa gaarden Veddevig for at hente Een Børre Veehd, og da iblandt adskillige Snak som blev talt hørte Vidnet at Anna Svens Datter sagde: Det Tiuve Pak paa Berge det er dog ikke andet end Tiuve Pak og kieltringe Pak der kom/m/er noer fra

1739: 160b

Fra Søndfiord, Videre vidste dette Vidne ikke,

Hvor ved Sagen beroer til neste Ting, Citanten forlangede ey foreleggelse for det ude blevne Vidne Evin Slengesot, der paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Til neste Høste Ting haver Citanten Anders Olsøn Berge at forelegge Anna Svens Datter og Hendes forsvar og værge at ind kalde nemlig Hendes Fader Broder Claus Dahle, om Han noget til Hendes undskylding kand have at indvende, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Angaaende Giæst giverier svarede Almuen at her udi Skib-Reedet er ikke flere priviligerte giæst giver Huuse uden Scherjehaun, som er et ordinaire Skyds stæd og nødvendig giæst

giver stædet for reysende, og des foruden et Stransidder Sæde udi Vichinge vaag, som er for Nor farere og andre reysende baade Som/m/er og Vinter god Hafn, og nødvendig altiid for reysende.

Restantzerne beløb sig til 445 - 5 mrk 12 sk..
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Herløe

Michael Tønder etc. giør vitterligt at Aar 1739 d/en 15 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Herløe Skibreedes Almue paa Ting stædet Frechau nerværende Fogeden Andreas Jesen, og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 110 findes antegnede og der op næfnte,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste de Kongl/ige Forordninger og befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 findes antegnede, der nest

1. Schiøde udgivet af Johan Schreuder til Ass/esso/r Johan Lausøn paa gaarden Hofden skyldende ½ Vaag Fisk. Datert Bergen d/en 3 Junij 1739.
2. Transport Skiøde paa To Tredie Parter udi gaarden Hægøen udgivet af Ass/esso/r Johan Lausøn og Hans Frue Anna Maria Lillienschiold til Anders Nilsøn Hegøen Datert Herløe gaard d/en 17 Junij 1739. Saa vidt odelen angaar.
3. Transport Skiøde udgivet af Ass/esso/r Johan Lausøn og Hans Frue Anna Maria Lillienschiold paa odels Rætten til Een Tredie part af To Pund Fisk udi gaarden Hegøen til Ole Joensøn. Datert Herløe d/en 17de Junij 1739.
4. AfKald udgivet af Margaretha Catharina Lillienschiold til Ass/esso/r Johan Lausøn for Hendes Møderne arv 212 Rd 4 mrk 15 sk. Datert Herløe gaard d/en 3 Febr/uarij 1739.
5. Odels Løsnings Ræt til 31 Marker og *5/3 Marker sig/er 31 Marker og *5/3 Marker Fisk udi gaarden Dahle Lade Ole Andersøn Dahle nu atter Læse, Hvilket for hen er publicert d/en 23 Julij 1731.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn paa Sexten Marker Fisk og Tre Kander Malt udi gaarden Blom til Knud Olsøn Bredvig. Datert Herløe gaard d/en 9de Maij 1739. Revers var ved.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Hans {Knudsøn} Jansøn Rong paa Et Pund Fisk og Een Aattende deel Faaer udi gaarden Alveim Datert Herløe gaard d/en 13 Junij 1739 - Revers og Læst.
8. Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Helt paa Et Pund og Sex Marker Fisk udi gaarden Nødenæs til Aadne Michelsøn. Datert Bergen d/en 8de Augusti 1739.

1739: 161

Den 17 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Kari Niels datter datert Hæsdahl d/en 23 April 1739.

Mons Nielsøn, Ole Nielsøn, Johannes Olsøn og Niels Johannissøn alle Fire opsiddere paa gaarden Notenæs hafde ladet ind stæfne Deres Eyere Rasmus Helt boende udi Sælsvaagen

Dom at liide til at betale Citanterne 66 Rd, Han Dem skyldig er for Lax og Sild tillige at erstatte Citanterne denne Processis foraarsagde omkostning.

Hvilket Kald og varsel Ole Iversøn og Halvor Olsøn begge boende paa Hatten ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Mundtlig den indstæfnte Rasmus Helt for 14 Dages Tiid at have forkyndt paa Hans Boe Pæl og talede med Rasmus Helt Selv, da dette Mundtlig stæfne maal Ham blev forkyndt.

Paa Rasmus Helt blev efter Loven Trende gange Lydelig af Lænds Manden Anders Tvedt raabt Men Han hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt.

Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Efter som Den indstæfnte Rasmus Helt ved Sagens paaraab ey sig indfandt Selv ey heller nogen paa Hans vegne, saa gives Ham her ved af Rætten \Lav dag/ at møde til neste Ting og svare for sig efter Loven. {Lavdag}

Rasmus Olsøn, Niels Rasmusøn, Ole Rasmusøn, Knud Johannissøn, Johannes Nielsøn og Johannes Olsøn alle Sex bøxel Mænd paa gaarden Nore Sæhle hafde ladet til dette Ting og stæd ind stæfne Deris Eyere Rasmus Heelt boende i Sæls vaagen, Dom at Liide efter Loven til at betale Citanterne 53 Rd fri Penge, som Han, Rasmus Helt, Citanterne for Lax og Sild bliver skyldig efter afreigning, saa og at erstatte Citanterne Denne foraarsagede Processis omkostning.

Paa den ind stæfnte Rasmus Helt blev efter Loven af Lænds Manden Anders Tvedt Lydeligen Trende gange raabt, Men Han Hverken Selv eller nogen andre paa Hans vegne sig indfandt.

Varsels Mændene Ole Iversøn og Halvor Olsøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at De med 14 Dages varsel til dette Ting og stæd hafde incitert Rasmus Helt med Mundtlig stæfne maal, og Da de stæfnede Rasmus Helt talede bem/el/te Stæfne Vidner med Rasmus Selv.

Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse

1739: 161b

Den ind stæfnte Rasmus Helt forelegges Her ved at møde og svare for sig neste Ting.

Sagen af Frue Krags og Ass/esso/r Lausøn indstæfnt
contra Davanger Mændene
Vide Protoc. Fol. 137

De ind stæfnte Opsiddere paa gaarden Davanger af Den Jorde Part Ass/esso/r Johan Lausøn Ejer navnlig Johannes Jensøn og Anders Andersøn indleverede et Indlæg af dato Davanger d/en 13 Augusti A/nn/o 1739, som for Rætten Lydeligen blev op læst /: NB. NB. NB. :/ see Indlægget.

Paa Ass/esso/r Johan Lausøn blev efter Loven trende gange lydeligen raabt, Men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt.

Ligeledis frem lagde Opsidderne Niels Andersøn og Aschild Nielsøn paa gaarden Davanger, som beboer den Part Frue Krags Anna Maria Knagenhielm eyer, et Indlæg af 13 hujus, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende Indhold /: NB. NB. NB. see indlegget :/ som her skal indføris.

Kiendelse

Efter som Zacharias Fæster ikke haver efter levet Rættens seeniste Ting Dag afsagde Kiendelse, saa udsættes Sagen endnu til næste Ting, Da Fæster Selv bør møde og fyldest giøre Rættens forige eragtning.

Michel Michelsøn med flere, contra, Jacob Hauland
vide Protocollen Fol/io 133

Procurator Niels Rentz mødte paa Citanternes vegne og producerede Et stæfne maal af 30 Julij sidst afvigte, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: See stæfne maalet :/

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Anders Hansøn Hopland og Baste Knudsøn Mæland med 14 Dages varsel vedkom/m/ende at have forkyndt.

Paa den ind stæfnte Jacob Haulans vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas, som for det første exciperede imod det Eene ind stæfnte Vidne Agotta /: som Haver til Egte Clemet Hauland, der Er Een Med arving efter *Annne Jacobs Datter :/ Hendes forklarings antagelse, lige saa exciperede Han imod, Hvad videre forklaring, som stæfne maalet reqvirerer af Karen Ols Datter, der for hen paa Rættens tilspørgsel ey haver videt videre at forklare end Hun da nu sagt haver, over alt, saa seer ikke Comparenten, at Hvad end Vidnerne kunde ville forklare, det kand komme Citanterne til mindste nøtte udi Sagen, Thi det kand ikke paa gielde eller kom/m/e indstæfnte Jacob Magnesøn til Last, Hvad enten Anne Jacobs Datters arv har været Liden eller meget, heller Hvad Hun i Hendes Levende Live kand have sagt at skulle komme til gode han Jacob Magnesøns Fader, Hvilket ikke kand være nogen obligation for den ind stæfnte, og som da det

1739: 162

Saaledis vil falde af Sig selv, at Jacob Magnesøn for Citanternis reyste Sag og Sigtelse bliver fri og u-skyldig, saa vil Han og haabe, at vorde tillagt tilstrækkelig erstatning for de Hannem ved Trende stæfne maaler udi Een Sag u-fornøden og u-nøttig i bragte omkostninger, item at Citanterne, som saa aldeelis ubeføyet af iidel Trettekierhed Løber lige som for fuld Seyl til Proces, vorder vedbørlig anseet og Mulctert.

S/igneu/r Rents forlangede Vidnerne til forhør.

Rætten refererer sig til sit den 20 Martij sidst afvigte givne Interlocutorium saa vidt Agotta Clemet Haulans angaaer.

For de Øvrige Vidner, Eschil Hauland og Ole Haulan begierede Procurator Rents foreleggelse til neste Høste Ting,

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som De indstæfnte Vidner Eschil og Ole Haulan Ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges De af Rætten at møde til neste Ting, og fyldest giøre stæfningens indhold.

Matthis Rasmusøn contra Jacob Thurøen
vide Fol. 136

Procurator Claus Blecenberg mødte for Rætten tillige med Matthias Rasmusøn Sollesvig og frem lagde Et stæfne maal af dato Bergen d/en 25 Julij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst og er saa ledis Lydende. /: NB. NB. Stæfne maalet :/

Hvilket kald og varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen og Baste Knudsøn Mæland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt saa vel Jacob Thureøen, som de udi bem/el/te skriftlig Stæfne maal navn givne Vidner med 14 Dages varsel;

S/igneu/r Blecenberg for Citanten ville fornem/m/e om ind stæfnte Jacob Thurøen eller Hans Fuldmægtig endnu vil være vægerlig at frem legge den Ham udi Aaret 1729 meddeelte beviis paa Hvis Han efter afregning til Citanten er bleven skyldig.

S/igneu/r Hans Ottosøn Nideraas mødte for ind stæfnte Jacob Thurøen, som aldelis benegter, at have bekommet nogen Reigning eller afreynings Sæddel, som Han har kundet holdet sig efterretlig langt Mindre saadan Bog, som Loven tilholder Kiøbmanden at forsiufne Bonden med, Hvor udi Hver gang, naar noget gods blev annam/m/et eller levert burde Special anføris, Hvilket aldrig er skeed, og om end Jacob Thurøen kunde have faaet Een Klat Sæddel, det Han da ikke efter saa Lang Tiid og Mange aars forløb visselig kand erindre, Hvad enten Han strax selv Casserede den, imedens Han var hos Citanten til stæde, eller om det skeede af andre Hans venner, som Har seet Han efter sam/m/e Sæddel skulle være skyldig i den stæd, Han vidste sig at kom/m/e Een god deel til gode hos Citanten, ellers viiser den af Citanten for hen i Rætte lagde Reyning, Hvor Lovlig den er indrettet, og Hvor Retmæssig Citantens der efter formenede prætention er

1739: 162b

I sig Selv i Conference med de frem lagde Karve stokke og den ind stæfntes for hen under Dato 21 Octobr/is 1738 ved Indlæg giorde forestillelse, Hvor til Han sig i alt vil have refereret.

S/igneu/r Blecenberg for Citanten i henseende til at Jacob Thurøen er vægerlig at fremlegge den I stæfne maalet paa eskede afreygnings beviis, paa stod at Vidnerne til forklaring maatte antages, som Rætten bevilget.

Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem Hver i sær giort om at vagte sig for Meen Eed.

Der paa frem lagde S/igneu/r Blecenberg for Citanten Een af Hannem nemlig bem/el/te Citant den 23 {Dece} Septembr/is 1729 til Niels Thurøen ud stædde beviis over Den med Hannem bem/el/te Høst holdte afreygning og til spurgte Vidnet

Niels Carlsøn Thurøen, om Han ikke har originalet ved Haanden af bem/el/te Beviis, som Comparenten ikkun frem lagde Copie af, Hvilken af Rætten blev Conferert og fandtes Rigtig at være over Eens stemmende med originalen som Niels Carlsøn Thurøen fremviiste her udi Rætten; Der paa til spurgte Blechenberg Niels Carlsøn om Han ikke alle Tiider under Eed Kand forklare, at Selv sam/m/e Tiid da Han erholdt dette nu Een Copie af Hans foreviiste original fra Matthias Rasmusøn blev ligeledis afreyning giordt imellem Mathias Rasmusøn og Jacob Thurøen? Vidnet svarede ia, at sam/m/e Tiid blev giort afreyning med Jacob Thurøen og Han fik lige saadant et Beviis, som Niels Carlsøn, og denne afreyning var den sidste slutning paa Deris handling, Men de forige aaringer giorde de {og} afreyning sam/m/en efter Karve stokker; Rætten fandt ey for raadeligt enten at tage dette vidne Niels Carlsøn udi Eed eller lade flere qvæstioner giøre til ham, siden Han ey var ædrue.

2det Det andet Vidne Anfin Iversøn boende paa Thurøen frem stod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde Paa S/igneu/r Claus Blechenbergs til Ham formerte Spørgsmaal saaledis lyden[de]: Om Han ikke er bekiendt, at Jacob Thurøen siden Han qvitterte at *Hanle til fællis med Niels Carlsøn med Hvilken Han Levert Lax aul paa Port til S/igneu/r Matthias Rasmusøn, siden for Hvad Lax Han har Levert til Mathis Rasmusøn for sin egen Reigning, har brugt saadan handel for Contant eller reede betaling og ikke paa Karve stok eller Lang mellem værende Reigning? Dette spørgsmaal Vidste Vidnet ikke at svare noget til, der for Han blev Dimittert.

3die Det 3die Vidne Lars Hansøn Thurøen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, Hvor \paa/ Samme Spørgsmaal blev giort til Ham, som til neste forige Vidne Anfin Iversøn, Men Han vidste ikke giøre nogen forklaring om dette Spørgsmaalet inde holder.

Hvor efter S/igneu/r

1739: 163

Blechenberg for Citanten paa stod at Niels Carlsøn Thurøen maatte forelegges til Høste Tinget at møde og bære sit Eedelig Vidnisbyrd ædruelig udi sagen.
Des aarsag Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som den ind stæfnte Niels Carlsøn ey denne gang kunde af Rætten admitteris til Eedelig forklaring udi denne Sag formedelst Rætten saae Han var beskiænket, altsaa bliver Han end af Rætten \forelagt/ at møde ædruelig her for Rætten og vidne under Eed Hvad Ham denne Sag angaaende kand være vidende og blive tilspurgt om til neste Høste Ting. Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Elling Tvedt contra Eilert Tvedt
vide Protoc. [Fol.] 136

Citanten Elling Tvedt mødte for Rætten og paastod Dom udi Sagen,
Den indstæfnte Eilert Tvedt blev paaraabt, men Han hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt.
Der paa blev af os samtlig kiendt og Dømt som følger.

See Dom/m/en her efter indført.

Told Inspecteur Norman contra Rasmus Langeland
vide Protocollen Fol. 135

Paa Citantens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn og paa stod Dom,
Den indstæfnte Rasmus Thomæsøn Langeland mødte og begierede anstand udi Sagen for at see om Han udi Mindelighed med Citanten kand blive forliigt, Thi vidner at stæfne til dette Ting var Ham umueligt siden han for sildig fik at vide Som/m/er Tingets beram/m/else,
Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Paa Spørgsmaal angaaende giæst giverier blev af Almuen svaret, at Her udi Skibreede er giæst giverier paa Hennøe, i Floen Blum vaagen, Heggøe holmen, Strushaun {og} Sæl vaagen, og Herløe Sundet, Hvilke Almuen formeener at være behøvende udi Fiske og andre Tiide.

Restantzerne beløb sig til 311 Rd 4 mrk 13 sk.

I/n N/omine J/esu
Sartor

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1739 d/en 18 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Sartor Schibreedes Almue paa Ting stædet Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Fol/io 143 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat, først blev Ting lyst De Kongl/ige befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 ere extraherede, der nest

Proclama til Skifte efter S/a/l/ig/ Herman Petersøn, som døde udi Bucchen, at de som noget er skyldig eller haver af Ham Laant noget skal angive det i Sterfboet d/en 3 Septembr/is først kom/m/ende, da Auctionen og skal holdes.

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Olsøn og Rasmus Olsøn Vindenæs til Hans Larsøn paa Een skilling siger Een skilling Jord udi Polden Datert Schoge d/en 18de Augusti 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Gert von der Ohe til Lars Michelsøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Syltøen Kaars Kirken beneficert. Datert Bergen d/en 3die Augusti 1739.

1739: 163b

Bøxel Sæddel udgiven af Lasse Lassesøn Berge paa Elleve og Een Fierde deel Marker Smør udi gaarden Trenger Eide. Datert Schoge d/en 18 Augusti A/nn/o 1739 - til Ole Hansøn.

Schiøde udgivet af Niels Hanss[øn] Hitsøen og Knud Assersøn Kaursland paa 19 5/14 Marker Fisk udi gaarden Schoge til Hans Nielsøn. Datert Schoge d/en 18 Augusti 1739.

Procurator Hans Ottesøn paa Mad/a/me Stabels vegne
contra Her/r Henrich á Møinichen
vide Prot: [Fol.] 144

S/igneu/r Ottesøn frem lagde Een foreleggelse, som Hans Simonsøn Schoge og Peder Hagenes med mere end 14 Dages varsel sagde Her/r Henrich Mønichen at være af Dem forkyndt, sam/m/e foreleggelse lyder saaledis /: NB. NB. foreleggelsen.

Den indstæfnte Her/r Henrich á Møinichen udi Een skrivelse frem sendte Et Indlæg af denne Dags Dato, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. indlegget :/

S/igneu/r Ottesøn sagde at Han ikke noksom kand forundre sig over Hvorledis den indstæfnte, som Een geystlig Mand meget u-anstendig søger at betienne sig af De Ting, som \er/ imod Hans bedre vidende, og der fore ikke kand kom/m/e Ham til nogen nytte, Thi foruden det ey skulle mangle at got giøre det Hans velærverdighed Lovlig er bleven op sagt Hans udgivne og paa stæfnte Obligation, saa har og Comparenten mere end et Fierdings aar for inden Sagen første gang faldt i Rette ved skrivelse under Dato 8 No/vem/br/is/ 1738 paa Citantindens vegne anmodet Ham om mindelig betaling, Hvilken skrivelse bem/el/te Hans velærverdighed per Missive datert 8 Decembr/is nest efter, som nu i Rette legges, har besvaret, og Hvor udi Han ikke beraaber sig paa nogen opsigelse, ventelig af aarsage, Han vel vidste sam/m/e var skeed, men belover betalingen at præstere d/en 26 nu Løbende Maanet og allene til den Tiid begierer Dilation og saaledis formener da Comparenten, at de af den ind stefnte allene til udflugt allegerede Lovens Articler ikke kand kom/m/e Ham til pas eller mindste nødte, lige som og denne Sag, som her rører af puur forskrivelse og Hvor under ingen Disputer kand være, ikke har nogen Gemeenskab med de Sager eller prætentioner, som for Stifts-Prousten bør, kand eller fornødiges at kom/m/e under forliig. I Øvrigt referede Han sig til den i Rættelagde og Ham som Eedsvoren Procurator i Hænde leverede Document, som er den efter ordre paa stæfnte og i Rætte lagde obligation uden videre Fuldmagts fornødigelse, samt til dette i Sagen udstæde stæfnemaal, Hvor efter Han paastaaer Dom for Capital og Renter samt Processens forvoldte omkostninger nemlig for stæfningen den[s] forkyndelse og af hiemling 3 mrk 14 sk forseiglings og Doms Penge 5 mrk 4 sk foreleggelsen med Papier og doms forkyndelse 3 mrk 8 sk, for 2de Reiser fra Bergen her til Ting stædet og Sagens procedure i alt med Skyds og fortæring samt Tiids Spilde á 2 Rd 4

mrk er 5 Rd 2 mrk tilsam/m/en 7 Rd 2 mrk 10 sk foruden stemplet Papier til Dom/m/en og dens forkyndelses bekostning, skulle ellers Rætten imod forhaabning biefalde den indstæfnte til Sagens unødvendige udsættelse, da nødis Comparenten under vedbørlig reservation saadant at imod tage for at frem legge den skeede opsigelse, som ellers kand være over flødig nok med den af Hans Velærverdighed giorde skriftlig tilstaaelse om betalingens Mindelige anmodning.

Den 19 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Dommen findes her efter indført paa Folio ...

1739: 164

Ambiørn Snecchevig hafde ladet indstæfne Niels Strøm for Han haver taget Hans Skielle Klore fra Ham, og fordi Han Har forholdet Citanten Den saa Længe, og om det var [paa]? Niels Strømmes Land, som Ambiørn Snechevig tog Skiellen, i lige maade er ind varslet Niels Strømme til at høre vidner der om, Vidnerne; som skal giøre forklaring udi Sagen og til denne Ræt indstæfnte ere Thomas Nielsøn Gaflen og Mons Pedersøn Eccherhofde,

Hvilket kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Skafferen Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt De ind stæfnte for 14 Dages Tiid.

Niels Nielsøn Strømme mødte for Rætten og til stod udi denne Sag Lovlig at være stæfnet.

Anders Nielsøn Bildøen, Niels Nielsøn Strømme Niels Andersøn Strømme og Jens Nielsøn Strømme haver ligeledis Ladet \contra/ indstæfne Ambiørn Snechevig, Thomas Gaflen, Mons Pedersøn Echerhofde, desligeste unge Thomas Nielsøn Gaflen fordi de haver taget Schiæl paa Contra Citanternes Land Strømme eller Grund imod Forbud,

Hvilket kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede vedkom/m/ende at have forkyndt med mere end 14 Dages varsel.

Rætten tilspurgte Citanten Ambiørn Snechevig om han udi *strømmen (Strømme) \Sundet/ der gaaer i mellem \gaardene Strømme og/ Bildøen haver taget \den paastæfnte/ Schieeld? Hvor til Han svarede ia, og \sagde/ Han hafde været oppe hos Niels Nielsøn Strømme for at bede om forlov til at tage Skiællen, men Han tillod det ikke, vel haver {ikke} Niels Strømme nogle gange givet Ham forlov, men denne paa stæfnte Tiid ikke.

Det Eene af De Vidner \nafnlig Thomas Gaflen/, som Citanten Ambiørn Snechevig hafde ind stæfnt til at giøre forklaring om, at Contra Citanten hafde taget Citantens Schiæl Klor, nemlig Contra Citanten Niels Strømme, blev af Rætten tilspurgt, om Han ikke hafde og taget Skiæl udi Strømmen der gaar imellem Bildøens og Strømmes Land, der til Vidnet Thomas Nielsøn Gaflen {og} svarede io, Han hafde og bedet om forlov, Men ey hafde faaet.

Det andet vidne Mons Pedersøn Echerhofde, som Citanten til at giøre forklaring angaaende den Schiæl Klore Contra Citanten Niels Strømme hafde taget fra Ambiørn Snechevig, fordi Ambiørn tog Schiæl udi Strømmen der gaaer imellem Bildøen og Strømme Landet, tilstod selv for Rætten at Han og uden tilladelse hafde taget Skiæl imellem Bildøe og Strømme Landet:

Den ind stæfnte unge Thomas Nielsøn Gaflen til stod og for Rætten at Han hafde

1739: 164b

været i følge med \den anden/ Thomas Nielsøn Gaflen, der for har giort sin til staaelse, og de begge paastoed Sam/m/en vare ved Strømme og Bildøen, Hvor de toge Schiæld uden forlov af Bildøens ellers Strømmes Opsiddere.

Ellers frem stillede Citanten Ambiørn Monsøn Snechevig tvende Mænd her for Rætten nafnlig Henrich Michelsøn boende paa Gaarden Søre Echerhofde og Daniel Hansøn sam/m/e stæds boende, som udi Contra Citanternes nerværelse forklarede: at De efter at Niels Nielsøn Strømme hafde taget Schiæld Kloren fra Citanten Ambiørn Monsøn Snechevig vare \de/ beskikkelse viis hos Niels Strømme, som var ungefær 4 dage før Ambiørn Monsøn Snechevig stæfnede Niels Strømme til dette Ting og da spørgte Henrich Michelsøn og Daniel Hansøn Niels Strømme paa Ambiørn Monsøns vegne 1mo paa Hvad Maade Niels Strømme tog Deris, nemlig Ambiørns Snechevigs og Thomas Gaflens Klorer; Der til Niels Strømme ey gav noget Svar. 2do tilspurgte bem/el/te tvende Mænd Niels Strømme hvor fore Han forholdt Dem Klorene saa længe? Der til Niels Strømme svarede, naar Ambiørn Snechevig kom/m/er til Mig og taler med Mig skal Han faae Dem, Men for intet faaer Han Dem ey. 3to begierede bem/el/te beskikkelse Mænd Copie af den Dom han hafde paa Skiællen; Hvor til Niels Strømme svarede naar ieg for Dom/m/er (Dom/m/en?) skal ieg, ...(?) ieg har taget Kloren tilforn, da tage Baaden. 4to tilspurgte bem/el/te beskikkelse Mænd Niels Strømme om Han for Penge vil sælge Skiællen udi *Skippe (Skiæppe?), qvarter eller halv Tønde viis,? der til Niels Strømme svarede, skal ieg troe at Ambiørn Snechevig har giødet den saa vel, men han vil have det (den) saa vel. 5to Tilspurte bem/el/te Mænd Niels Strømme om Han ville give Ambiørn forlov at tage Skiæl igien som tilforn og Lade Ambiørn faae sin Klore til bage, saa ville Han Ambiørn give Niels Strømme Lans Laad af skiellen. Der til svarede Niels Strømme: lige saa meget, som Ambiørn farer til Anders Bildøens eller Een anden Mands Noed og tager Sild der af, lige saa meget skal han faae Lov at \tage/ Skiæl af Strømsund, videre hafde disse beskikkelse Mænd [ey]? at sige.

Contra Citanten Niels Strømme producerede

1739: 165

Een Fredlysning, den paa stæfnte Skiæl angaaende, Hvilken er publicert paa Høste Tinget d/en 22de Octobr/is A/nn/o 1735 for Sartor Skibreds Almue og datert sam/m/e Dag, som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. Fredlysningen findes i Protocollen paa Fol/io 46 :/

Der efter begge Parter paa staaer Dom.

Anders Bildøen Ligeledis producerede sin Fredlysning af sam/m/e Dato og sam/m/e Tiid publicert, som den Fredlysning Niels Nielsøn Strømme i Rætte lagde, Hvilken lyder som følger:

Der paa blev Dømt udi Sagen efter Begge Parters paastand,

See Dom/m/en her efter - Fol/io ...

Dom/m/en bestilt af Ambiørn.

Lars Larsøn Tønnevig hafde ladet ind stæfnte Ole Johannissøn Tønnevig for Han haver skieldet Citanten for Tiuv, og fordi Han haver Lovet at Citanten skulle græde, som Et Barn og pibe som Een Muus, og at Han hafde sagt at Citanten var værd at der skulle knuses hvert Been i Ham, og Ole Johannissøn hafde Lovet Citanten Hug ude paa Søen paa Een Baad, og at Ole hafde sagt at Han skulle Legge Citanten i Skollen med et Torv hæld, saa og stæfnt Ole Johannissøn til at anhøre efter skrevne Vidner, nemlig Vincentz Trellevigen, Anne Aasers Datter Sælle, Jon Larsøn Tønnevig, Peder Store Sangolt, Matthis store Sangolt, alle bem/el/te Vidner at giøre Deris Eedelig forklaring udi denne Sag med videre De kand vorde tilspurgt om:

Hvilket kald og varsel Hans Simons[øn] Schoge og Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt de udi Stæfningen nafn givne med mere end 14 Dages varsel.

Den ind stæfnte Ole Johannissøn mødte for Rætten og gav tilkiende at Han og hafde taget stæfning imod Lars Larsøn Tønnevig.

Ole Johannissøn Tønnevig hafde ligeledis indstæfnt Lars Larsøn Tønnevig, fordi Han haver fra sagt Ham Jorden Kyndelsmisse Tiider, og Lars har taget Huus hyren fra Ham, og for Citanten Ole Johannissøn haver bydet Lars Larsøn Landskyld, Hvilken Lars ey haver taget, og Lars har forbydet Ole at Hvøle Huusene og Larses Kone har sagt, at Hendes Mand kunde blive i hiel slagen før Hun vidste af, og at anhøre Vidner, nemlig Matthis og Peder Store Sangolt, Vincentz Trellevigen Anne Aasers Datter Selle, Lasse Berge, Mons Gregusøn Glæsnæs, og fordi Han haver revet Hans Klæder,

Hvilket kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle de udi stæfningen nafn givne med 14 Dages varsel:

Lars Larsøn Tønnevig var selv til stæde ved Rætten.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og formaning om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

(1.) Vincentz Hansøn Trellevig aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at for nogen Tiid siden udi denne Som/m/er var

1739: 165b

Vidnet paa gaarden Tønnevig for at hielpe Lars Larsøn at tække paa Stuen, efter at Han hafde hiulpet Lars Larsøn, vilde Ole Johannes[øn] tækket paa den anden siide af sam/m/e \Stue/, men Lars Larsøn vilde ikke tillade Ole det, den Tiid, dog blev den anden side tækket af Ole Johannisøn og Vidnet tillige med andre [som]? hialp Ole Johannissøn at tække bem/el/te Stue, videre om stæfne maalets indhold sagde dette Vidne sig [ey]? at kunde forklare.

2. Det andet Vidne Matthis Villumsøn store Sangolt frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt, at udi vaar sidst afvigte Laae Vidnet da silde fiskeriet faldt udi Stuen paa gaarden Tønnevig, og da kom Lars Larsøn ind udi Stuen sigende til Ole at Han enten Allene selv ville beholde det udi Nøstet Liggende næver eller Lars ville betale det allene, Thi det var ikkun Een Mands behov, der til Ole svarede det var brav det, Lars der paa sagde til Ole Jeg er god for selv at tække mine Huuse, Du *forhøre (faaer høre) dig om Jord Hvor du vil, hos Mig *for (faaer) du ingen Jord, og de Penge ieg *for (faaer) af De Folk her ligger udi mit Huus faaer Du ingen af, der til Ole svarede det er vel, videre sagde dette Vidne sig ey at være vidende udi denne Sag.

3. Det 3die Vidne Peder Monsøn store Sangolt aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi vaar da Silde Fisket var om vaaren da Folk gik til Søen, hørte Vidnet at Lars tilspurte Ole om Han ville Kiøbe det næver som Laae i Tønnevigs Nøstet, der til Ole svarede Vi vil betale Hver sin deel, der imod Lars sagde saa vil ieg kiøbe næveren, og tække mine Huuse selv, saa kand [du]? søge Dig om Leylighed, Hvor du siufnes, her er ingen blivende Stæ[d] for Dig, Ole der til svarede, den order gaaer ieg ikke med, Du skal bie først, Det skal Een anden Mand efter Rætten angaaende sige mig der fra, der fore De Folk her ligger i Huuset faaer Du ikke Een Skilling af, der fore har ieg ført mine Huuse paa Een nye grund, som er Mit eget slæb og Træl, der fore maatte ieg skille Lag og Sælskab for Du var Mig for haard, at ieg ikke kunde udstaae med Dig, der fore maatte ieg gim/m/e Mig ind, med andre frem/m/ede som kom her i Huuset til leger, Hvad Min Kone har giort kand ieg rygge, mere sagde dette Vidne sig ikke at kunde erindre.

4. Jon Larsøn tiennende Lars Larsøn Tønnevig frem kom og udsagde at Han ikke haver været til Guds bord ey heller ved Hvad Een Eed betyder, som Han selv bekiendte, der for ey heller blev tagen udi Eed, Men Han forklarede at i vaar da Vidnet Spade, var Lars Larsøn og Ole Johansøn

1739: 166

I Skiænderie paa ageren og da hørte Vidnet Ole Sagde til Lars, at Lars skulle græde, som et barn og pibe som Een Muus, Videre sagde dette Vidne sig ey at vide.

(5.) Det 5te Vidne Lasse Lassesøn Berge frem stod og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven vandt. at udi vaar sidst afvigte var Vidnet paa Tønnevig og da hørte Vidnet at Ole bød Lars Larsøn Landskyld, da sagde Lars Larsøn til Ole Johansøn ieg tager ingen Landskyld, og Du skal {pak} pakke Dig her fra, Lars[es] Kone sagde Han kand blive ihiel slagen i Mit eget Huus, Men Hun næfnte ikke Hvem Hun meente. flere ord tog Han ey udi agt, Hvad der blev talt,

(6.) 6te Vidne Mons Gregusøn Glæsnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde. at udi vaar sidst afvigte var Vidnet efter Oles Begiering paa Tønnevig for at see Ole Johannessøn bød Lars Larsøn Landskyld, men Lars Larsøn ville ikke tage der imod, og hørte Vidnet at Lars Larsøn sam/m/e Tiid sagde til Ole Johannissøn han skulle pakke sig af gaarden til vaaren og tage sit, bem/el/te Tiid sagde Anna Tønnevigen, som er Larses Kone, Min Mand kand blive ihiel slagen i Mit eget Huus, og ieg kand ikke vide der af, mere sagde det[te] Vidne sig ey at kunde forklare.

Her ved beroer Sagen til neste Ting for at see om Parterne ey udi Mindelighed kand blive forliigte.

Paa Spørgsmaal angaaende giæst giverier svarede Almuen, at Her udi Skib-Reedet ere efter følgende giæst giver stæder. Buchen, Bratholmen, {Lochøen} paa den almindelige Ley Lochøen, {Sollesvig} Glæsnæs et gam/m/el Kongl/ig priviligert Fiske Væhr, Haagelsundet, som hører under Lyse Closters Juris Diction, Hvor Jonas Ravert boer, som svarede efter Lænds Mande[n]s Søns Hans Simonsøns sigende da Hans privilegier blev fordret at {Hans} De vare sendte til Fogeden over Lyse Closters gods, I Sollesvigen er og et Strand sidder Sæde.

Restantserne blev oplæst beløbende sig til 126 - 4 mrk 9 sk.

Confirmation udgiven af Stifts befalings Mand Christian Bagger til Christian Daniel Orning paa *paa giæst giveriet og Krem/m/er leyet udi Lochøen. Datert Bergen d/en 9de Octobr/is 1738.

I/n N/omine J/esu

Schiold

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 20 Augusti blev holdet Som/m/er Ting paa gaarden Søre Eide for Schiold Skib-Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Fol/io 137 undtagen udi Niels Joensøn Hammerslands stæd, som er død, var Paul Olsøn Dolvigen,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst De Kongl/ig allernaadigst udstæde befalinger, som paa Fol/io 150 og 153 ere extraherede, der nest

1739: 166b

1. Deris Kongl/ig Majestets C 6te allernaadigste udstæde Schiøde til afg/aaen Erich Smit paa Sælle gaard To Løber Smør. datert 12 Octobr/is A/nn/o 1731.
2. Schiøde udgivet af S/igneu/r Søren Tode til Mons/ieu/r Hans Levertsen Veiner paa gaarden Sælle af Dato Bergen d/en 2 Maij A/nn/o 1739.
3. Bøxel Sædel udgiven af Mons/ieu/r Hans Risbrich til Ole Torsøn paa Et Pund Smør udi gaarden Tiønnen. Datert Grafdahls gaard d/en 21 Maij 1739 Revers var ved af sam/m/e Dato.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe paa 19 ½ Marker Smør udi gaarden Søre Gillestad til Hans Olsøn Datert Bergen d/en 18 Martij 1739. Revers var ved.
5. Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Ole Larsøn Datert Bircheland d/en 28 Maij 1739.
6. Obligation udgiven af Henrich Vessel af dato Bergen d/en 16de Augusti A/nn/o 1738 Lydende paa Pandt og forsikring udi Debitoris paa Mølendahl staaende Kaaber [Mølle]? og andre Debitoris Løsøre udi bem/el/te Obligation Specificerte til S/igneu/r Jørgen Lind for Capital 104 Rd.
7. Bevis og Revers udgivet af S/igneu/r Henrich Vessel til Munster skriver Carsten Kierulf paa noget Løsøre bem/el/te Vessel af Ham skal have Laant. Datert Bergen d/en 18 Augusti A/nn/o 1739.
8. Bevis og Revers af dato Bergen d/en 19 Augusti A/nn/o 1739 udgivet af Peder Kierulf til Munster skriver Carsten Kierulf paa noget *Løsere (Løsøre) og Meubler Munster Skriver Carsten Kierulf ham haver Laant og betroet.
9. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lectore Londeman til Mogens Rasmusøn paa Et halv Pund Smør udi gaarden Knappen Lectorat beneficert. Datert Bergen d/en 12te Julij A/nn/o 1738. Revers var ved af Sam/m/e aar og Dato.
10. Schifte Brevet efter Eli Niels Datter datert Nordeide d/en 4 April 1739.
11. Schifte Brevet efter Thor Joensøn Datert Lohne d/en 25 Maij 1739.
12. Obligation udgiven af Jacob Lude til S/igneu/r Johan Jurgen Mestmacher af Dato Bergen d/en 4 Julij A/nn/o 1739 Lydende paa Pandte forsikring udi gaarden Tarlebøe med ald tilhørende Herlighed efter Skiødes formelding og Debitoris i boende Huus med tilhørende Kiælder og grund udi Bergen for Capital 500 Rd Courent.

Den 21 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

13. Schiøde udgivet af S/igneu/r Johan Jurgen Mestmacher til S/igneu/r Jacob Lude paa gaarden Tarlebøe med dens tilhørende *Iventario (Inventario) Datert Bergen d/en 4 Julij 1739.

Auctionen paa gaarden Tongeland S/a/l/ig/ Ass/esso/r Vilhelm Hansens Sterfboe tilhørende der paa boer tvende Læylændinger Johannes Erichsøn og Ole Erichsøn Hver af dem efter Landskyld Species til Smør reducert bruger 1 Pund og 9 Marker tilsam/m/en 2 Pund 18 Marker først blev

Johannes Erichsøns brug, 1 Pund \9 Marker Smør/ indsat for 1 Rd M/arken ingen bød, der nest indsat for 5 mrk 8 sk M/arken ingen bød, sa[a] indsat for 5 mrk M/arken efter adskillige bud blev Stat Hopman den Høyeste Bydende for 1 Rd 1 skilling Marken, som er tilsam/m/en ..

Ole Erichsøns brug blev indsat for 1 Rd M/arken som og [er] 1 Pund 9 Marker ingen bød, der nest indsat for 5 mrk 8 sk ingen bød, indsat for 5 mrk M/arken efter adskillige bud blev Stats hopmand den Høyest bydende for 1 Rd 1 sk er tilsam/m/en ...

Ass/esso/r Londeman contra Herman Mauritzsøn
vide Protocollen Fol. 139 og 106

Procurator Ottesøn refererede sig til sin forige paastand udi Sagen og begierte Dom protesterede imod ald videre udsættelse med erindring om

1739: 167

Processens omkostnings forøgelse for denne Reyses bekostning med 3 Rd, lige saadan forestillelse og paastand begierede Ottesøn maatte tilføris i de andre af Ass/esso/r Londeman for denne Ræt indstæfnte Sager, i Hvad end Contraparterne der imod kand have at indvende.

Procurator Jacob Preus frem stillede sig for den ind stæfnte og sagde, at Da Han nu til sidst har fornummen Citantens i *Rættelse (Rætte settelse), saa kand det ey heller betages Comparentens Principal Herman Mauritzøn at Han frem fører sit forsvar, Hvilket skal skee til efter stundende Høste Ting eller om Rætten behager at giøre Tiiden Mindre imidler Tiid reserverede Comparenten Hans Principal at Lovlig forbeholdenheder i Sagen og ventede der hos at Han ikke med Rætten over iiles;

Ottesøn i Henseende til at Sagen paa Hans Principals siide sidst holdte vaar Ting blev Sluttet til Doms og paa Herman Mauritzsøns side efter begier blev udsat til dette Ting refererede sig til Hvis for hen giorde protest imod den begierte opsættelse.

S/igneu/r Preus der imod frem satte om Retten behager at kiende og dømme paa Sagen for inden Comparentens Principal haver i Rætte ført Hvis Han kunde have til sit forsvar i denne Sag, Øvrigens ville Comparenten for denne Tiid ikke umage Rætten uden at reqvirere de beneficia og benaadinger som Citanten helder sig til og maatte agte at bestyrke sig med saa vel i den/n/e Sag, som de andre Sager Han haver imod Ass/esso/r Londeman.

Den begierte opsættelse bevilges til neste Ting udi Denne og de andre af Ass/esso/r Londeman indstæfnte *Sag (Sager?) Som Procurator Ottesøn og Preus her for Rætten ventilerer.

Ole Smøraas contra Peder Olsøn
vide Prot. Fol. 138

Citanten Ole Nielsøn mødte og paa stoed \Dom/, den ind stæfnte Peder Olsøn blev paaraabt, Men ingen mødte paa Hans vegne, der for blev dømt som følger,
see Dom/m/en Fol/io ..

Lars Bircheland contra Ole i Træet
vide Fol. 143

Hen staaer til neste Ting og bevilges foreleggelse paa nye for Citanten til den indstæfnte.

Angaaende Kroen og giæst giver blev svaret at Her udi Skib-Reede ere Kongens homle, er gavnet og nødvendigt for Reysende, Dams gaard er ikkun naar nogen fra Bergen sig vil Divertere (atspre, more), Haucheland som ligger paa En aldfahr veye, Calfari, tet ved Bergen.

Restantzerne beløb sig til 410 Rd 1 mrk 9 sk.

Der paa blev Tinget op hævet.

I/n N/omine J/esu
[Mielde]
Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 16 Septembr/is blev efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Christian Baggers ordre holdet extra Rætt paa gaarden Vallestrand udi Mielde Skibs Reede, angaaende

1739: 167b

Knud Mogensøn, som paa gaarden Hafre haver hængt sig selv efter beretning, Hvor da var nerværende de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, 1. Johannes Rønhofde, 2. Rasmus Reistad, 3. Thomas Reistad, 4. Lars Reistad, 5. Rasmus Rønhofde, 6. Aschild Loftaas, 7. Ole Burcheland, og 8. Anders Eversdahl,

Hvor da efter at Rætten var sat, Fogedens Andreas Jesens Tiennere Stephen Lax frem lagde Et skriftlig stæfne maal af Dato Horvigen d/en 31te Augusti A/nn/o 1739, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. See stæfnemaalet :/

Der efter blev Eedens forklaring af Lov bogen Lydeligen op læst og behørig formaning giordt til vedkom/m/ende om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første indstæfnte vidne

1. Siri Stephens Datter værende hos sin Moder paa gaarden Blum aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Dagen efter S/anc/te Hans Dag{s} sidst afvigte Kom Hun udi Knud Mogensens Huus og der var ungefæhr 8te eller 9 uger, imedens Hun var der gik Knud Mogensøn saa sagte Hen talede kun lidet, naar man til Ham kunde lade falde nogle ord svarede Han igien sagtmodig, og naar Han arbeydede, var det lige som Han giorde alting med Iilskab eller Ivrighed. Da vidnet Kom til Knud Monsøn kom Hun til Ham I Tanke Hun skulle have ham til Egte, Men formedelst Hun saae at \Han/ var saa stille og underlig, forlod Hun Ham igien, og det var om Løver dagen før Denne paa stæfnte Sag tildrog sig, Hvor om Hun først fik Tiiden mit udi ugen der efter, Videre forklarede Vidnet at for Sancte Hans dag sidst afvigte var Vidnet udi Knud Monsøns Huus paa gaarden Hafre og da vidste Han Hende nogle penge Han hafde udi et Huus staaende i Een Kiiste, endnu forklarede Vidnet, at Hun saae Knud Monsøn hafde Een Sølv Snor med Penge udi, som ellers Kaldes Agnus Dei paa Landet, og Een Ring foruden den der staaer paa Hans arve Liste,

2. 2det Vidne Agotta {Knuds} Joens Datter haver ey endnu været til guds bord nu gaar udi sit Femtende aar, forklarede uden Eed, at Hun udi Huuset Hos sin Faders Broder afg/aaen Knud Monsøn paa gaarden Havre har været siden Hun var et Lidet Barn, og haver merket af afg/aaen Knud Monsøn at Han nu paa nogen Tiid ikke haver været saaledis til Mode som Han var da Hans Kone Levede, i det Han nu gik saa stille Hen og under tiden Sukkede, under tiden Læste Han og Sang, og Søndagen efter at Siri Stephens Datter var gaaen fra Ham hørte Hun Knud Monsøn baade Læste og Siunge, Tiisdagen \der efter/ var Knud Monsøn staaen op af Sængen om Morgenen før Vidnet, og da Hun vagnede og saae Knud var allerede op staaen, søgte Hun efter Ham paa Bøen, men ey fandt Ham, der paa faldte Hun udi Graad og gik til Grander og sagde Dem Hun ey kunde finde Knud Monsøn, Hvor paa baade granderne paa gaarden

1739: 168

Hafre tillige med Knud Monsøns Søster og Broder, som boer paa Gaarden Hafre, søgte efter Knud Monsøn, Men den Dag fandt de Ham ey, Dagen der efter, som var Een Onsdag Veed

Vidnet at Knud Monsøn blev først funden, Hengende udi Een Kleve paa gaarden Hafre, af Vidnes Fader Joen Monsøn og Hendes Fadster Maritte Mons Datter begge boende paa gaarden Hafre, Vidnet saae der blev Søgt om nøglen til Knud Monsøns Kiiste af Hendis Fader og Hans Søster, men ey Veed den blev funden.

3. 3die Vidne Ole Nielsøn Hafre mødte for Rætten og tilstod ved mundtlig varsel at være Lovlig stæfnet, Som ved Eed med oprakte [Fingre] efter Loven udsagde at afg/aaen Knud Monsøn haver boet paa gaarden Hafre tillige med Vidnet Sexten aars Tiid, og kunde Vidnet skiønne paa at afg/aaen Knud Monsøn ey var saaledis af homeur siden Knud Monsøns Kone døde udi vaar, som tilforn, ved det Han haver gaaet saa stille og sagt modig her og lige som været Tungsindig og gaaen udi Tanker, ellers haver Knud Monsøn stædse været Een freedelig og skikkelig Mand, naar Han var udi verskab med folk haver Han stedse været fri postig og Vel Lidet af grander og andre folk, og søgt Kirke med andre folk naar Prædikken holdtes.

4. 4de Vidne Hans Rasmusøn boende paa gaarden Hafre tilstod og Lovlig med mundtlig varsel at være stæfnet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde ord til andet ligesom nest forige Vidne Ole Nielsøn.

5. 5te Vidne Anders Nielsøn Hafre under aflagde Eed efter Loven [udsagde] ligesom nest forige Vidne.

(6.) 6te Vidne Maritte Lars Datter boende paa gaarden Hafre og er Enke, udsagde Ved Eed efter Loven at Hun boede I stuen med Ham udi 16ten aar og i Øvrigt vandt lige som nest forige 3 Vidner videre vidste Hun ikke at sige om nogen var udi Hans Kiister før Lænds manden kom med Mænd

(7.) 7de Vidne Aamun Andersøn boende paa Hafre til stod Lovlig at være stæfnet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han haver ikke andet at sige om Knud Monsøn end nest forige Fire Vidner, Men om Han var tung sindig, som de første Vidner haver sagt kunde Han ey til fulde observere siden Han, Vidnet, er Tung hørig.

8. 8de Vidne Rasmus Nielsøn Hafre aflagde sin Eed efter Loven og tilstod Lovlig at være stæfnet med mundtlig varsel, dernest udsagde at Han paa gaarden Hafre ikkun haver boet siden sidst afvigte vaar, der fore ey kunde giøre nogen forklaring om Knud Monsøns Liv og omgiengelse andet, end medens Vidnet har boed paa Hafre haver Han ikke fornummet andet end ald Skikkelighed af Knud Monsøn.

9. 10. Skyds Skafferne {Axe} Aschild Larsøn Daltvedt og Rasmus Magnesøn Hausberg 9 og 10 Vidner aflagde Eed efter Loven

1739: 168b

Hver for sig og udsagde: at Da de Kom paa gaarden Hafre tillige med Lændsmanden Johannes Ascheland efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens ordre, saae de, at afg/aaen Knud Monsøn Hængte udi Kleven, Hvor paa de gik op paa Lemmen og med Een Øxe Hugte det baste Tau over, som var Kastet om Bielken, Hvor I Knud Monsøn hafde Hængt sig {udi}, og toge saa Knud Monsøns Broder {Niels} Joen Monsøn og Knud Monsøns Søsters Mand Niels Rasmusøn Legomet og Lagde udi Een Kiiste, Legomet blev udi deris nerværelse besigtige, men ey kunde sees noget tegn paa Han uden af Striken om halsen, og Legomet af Tyngten var om det nederste Liv blaat.

11. 12. Besigtelses Mændenes forklaring Ole Olsøn Vatle og Johannes Nielsøn Søre Ascheland var under aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, at da de besigtede Knud Monsøn, Saae de ey noget tegn paa Hans Legome, at nogen Han skulle have om kom/m/en, Men om Halsen var Kiende Tegn af Strikken og det Tyndeste af Livet var bla[a]t, ellers haver de angaaet (omgaaet?) med Knud Monsøn, men Kand sig [ey]? andet [sige]? end Han \io/ var Een skikkelig Mand,

Til slutning blev af Stephen Lax producert Hans Velærverdigheds Her/r Constorial Raads Gert Gelmuydens Attest af dato Haus Præste gaard d/en 29 Augusti hujus Anni tillige med Een Specification paa den arv Knud *Nielsøn (Monsøn) blev udlagt paa Skiftet efter Hans S/a/l/ig/ Kone, som døde udi sidst afvigte vaar, Et efter andet saaledis meldende /: NB. NB. NB. :/ see Attesten og Specificationen; Der paa forlangede bem/el/te Lax at siden det ikke af De førte Vidner utrøkkelig er Declareret at den bort døde Knud Monsøn udi Levende Live haver været Desperat eller afsindig, det Hans Kongl/ig Majestets Casse maatte være hiemfalden De eyendeele, som efter Ham findis, naar alle omkostninger ere fradragne, Hvor om Han eskede Dom og reserverede Deris Kongl/ig Majestets Ræt, i fald noget her efter kunde kom/m/e for Liuset, som afg/aaen Knud Monsøns Sterfboe kunde \være/ tilhørende,

Ved Vidnernes examination vare ved Rætten til stæde afg/aaen Knud Monsøns Broder Joen Monsøn og Hans Søsters Mand Niels Rasmusøn begge boende paa gaarden Hafre, Hvilke formeente underdanigst, at efterdi af Vidnernis udsigende kand erfahres at Knud Monsøn af Tungsindighed

1739: 169

Saaledis maa have tag[et] sig selv af dage, Hans Boe da at tilfalde Dem, naar alle omkostninger paa Sagen og dette Ting vare erstattede.

Der paa blev afsagt følgende

Dom

Det er ikke alleniste med Hans Velærverdigheds Her/r Consistorial Raads Gert Gelmuydens attest Datert Haugs Præste gaard d/en 29 Augusti sidst afvigte \beviist/, Men end og De her for Rætten førte vidner haver forklaret under Eed efter Loven at afgangne Knud Monsøn haver været Een skikkelig Mand og ført et u-straffelig Levnet, saa alle som Han haver haft omgaaelse med, stedse bar yndest og godhed for Ham, der fore er det slutteligt at den Tungsindighed Han efter Vidners udsigende har været inficert af {.....} Han[s] S/a/l/ig/ Hustroes Død maa have været aarsag til at Han selv haver sine Dage forkortet, alt saa Kiendes for Ræt at Knud Monsøn bør begraves udi Kirke gaarden, og naar disse paa denne Sag anvendte omkostninger tillige med anden gield af Hans boe er bleven betalt, det Øvrige af Hans Sterfboes formue da at deelis efter Loven imellem Hans sande arvinger af Rættens Middel, Som der til er berettiget.

I/n N/omine J/esu

Schiold

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 13 *Novembr/is (Octobris) blev holdet Høste Ting med Schiold Skibs-Reedes Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Fol/io 127 findes indtagen i S/a/l/ig/ Niels Hammerslands stæd var Paul Dolvigen,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev op læste

Kongl/ig Forordning Hvor efter saa vel Betienter, som Land Fiscaler sig aller underdanigst skal rette og forholde. Datert Hirschholm d/en 31 Julij 1739.

Contract imellem S/igneu/r Hans Risbrech og 12 Skomagere udi Bergen om Een paa Grafdahls *Mølle (Grafdahls Grund? / Grafdahls Mølles Grund?) opsatte Bark Mølle. Datert 17 Junij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til 12 Skomagere udi Bergen, Ole Jensøn, Hans Petersøn Due, Hans Jonsøn, Simon Bruun, Erich Eide, Søren Hetman, Claus Meyer, Daniel Jørgensøn og Tøger Aagaard, flere nafne vare ey skrevne i Sæddelen - paa Et støkke grund 9 Alen udi Kandt norden ved Møllen paa Grafdal, Hvor de maa opsætte Een Bark Mølle, i lige maade der fra Langs op ad til Elven saa meget grund at de Deris Vand Render og Sluser kand legge etc. Datert Grafdahls gaard d/en 8 Januarij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Lector Edvard Londeman til Lars Rasmusøn Øfstuun paa Een Halv Løb Smør og Et qvarter Malt udi gaarden Ulsmaug. Datert Bergen d/en 18 April 1739 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Olsøn Bircheland til Ole Monsøn Soldat paa Nii og Een halv Skilling Jord udi gaarden Mitthun. Datert Bergen d/en 7 Octobr/is A/nn/o 1739.

1739: 169b

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe paa 1 Pund 21 Marker Smør udi gaarden Samdahl til Johannes Nielsøn, datert Bergen d/en 3 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Michel Friderichsøn paa Een Halv Løb Fire og Een Halv Marker [Smør] udi gaarden Lieland. Datert Bergen d/en 17 Januarij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Jørgen Monsøn paa Een Halv Løb og Atten Marker Smør udi gaarden Lieland. Datert Bergen d/en 14 Martij 1739.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Johannes Nielsøn, Datert Nor Eide d/en 27 Maij 1739.

Schiøde udgivet af Ingebore Ols Datter S/a/l/ig/ Niels Joensøns med Hendes Lau værges Anders Hammerslands Samtykke og Henrich Biørøen til Michel Michelsøn paa Et Pund Smør og Een Fierde deel Huud udi gaarden Hammers Land. Datert Sør Eide d/en 13 Octobr/is 1739.

Den 14 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Paul Larsøn Søraas til sin Svoger Lars Nielsøn paa Et Pund og Nii Marker Smør udi gaarden Søraas. Datert Sør Eide d/en 13 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven paa Ass/esso/r og Lectoris Edvard Londemans vegne af Mons/ieu/r Niels Knag Jæger til Christian Andersøn paa Et Pund Smør udi gaarden Drotningsvigen. Datert Bergen d/en 16 Septembr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe til Paul Johansøn paa Atten Marker Smør udi gaarden Goevigen. Datert Bergen d/en 20 Aprilis 1739.

Schiøde udgivet af Henrich Biørøen og Rasmus Haucheland til Jacob Jacobsøn paa Et Pund Smør og To Femte deel Huud udi gaarden Byenæs. Datert Sør Eide d/en 14 Octobr/is 1739.

Schiøde udgivet af Rasmus Hansøn til S/igneu/r Henrich Mejer Albertsøn paa Een Løb Smør udi gaarden Store Tvedt. Datert Bergen d/en 29 Augusti 1739.

Ass/esso/r Londeman contra Herman Mauritzsøn
vide Folio 166

Paa Herman Mauritzsøn og Hans Procurator Jacob Preus blev efter Loven 3de gange lydeligen raabt, Men ingen af Dem mødte,

Paa Citantens vegne mødte Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn og paa stod Dom refererende sig til sit forige med erindring om tillæg for denne foraarsagede reyses bekostning til dette Ting, og protesterede imod ald opsættelse.

Afsagt

Efter som Procurator Jacob Preus paa S/igneu/r Herman Mauritzsøns vegne tvende Ting dage her for Rætten haver mødt og begiert paa bem/el/te Mauritzsøns vegne baade Copie af det Citanten haver indgivet og anstand til sam/m/e at besvare, da efterdi bem/el/te Copie af Procurator Preus ikke alleniste paa S/igneu/r Herman Mauritzsøns vegne er bestilt men endnu ligger færdig skreven, saa udsættes denne Sag til neste Ting, da den ind stæfnte Herman Mauritzøn haver at lade Een Authorizeret Mand møde for sig Hans Sag at forsvare.

Ass/esso/r Londeman contra Clamer Mauritzsøn
vide Fol. 140

Procurator Ottesøn mødte paa Citantens vegne

1739: 170

og Refererte sig til sam/m/e fore stillelse og paa stand som udi forige Sag.

Paa Clamer Mauritzsøn blev efter Loven 3de gange raabt, Men Han ey mødte.

Afsigt

Endnu udsættes Sagen til neste Vaar Ting for at see om Den indstæfnte kand producere noget til sin befrielse, Hvis det da ikke skeer, skal endelig Dom udi Sagen blive afsagt.

Ass/esso/r Londeman contra Johan Bucholt
vide Fol. 167

Procurator Ottesøn mødte paa Citantens vegne og refererte sig til det i de tvende Sager nu nylig for hen af Ham er indført.

Den indstæfnte Bucholt mødte selv for Rætten og under kastede sig Dom,

Afsigt

Denne Sag hen hviler og til neste Ting, som de andre tvende.

Ass/esso/r Londeman contra Eendeel af Birkelands Meenighed
vide Prot. Fol. 140

Procurator Ottesøn refererte sig til sit foran indførte,

Hans Monsøn Møller mødte og producerte Een beskikkelse til Citanten af 22 Junij sidst afvigte, med Hans der paa tegnede Svar af 8 Julij nest efter.

Afsigt

Denne Sag beroer med de andre til neste Ting.

Paa Claus Mauritzsøns vegne frem lagde Iver Aarestad Een contra Stæfning, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

S/igneu/r Ottesøn exciperede imod Claus Mauritzsøns stæfnemaal og der imod ey kunde tage til giæ[n]mæle, i Henseende til at Her/r Ass/esso/r Londeman, som Selv har udstæd sin Hovet stæfning har sluttet Sagen paa sin Siide for inden Hans afreyse, og alt saa ikke givet Comparenten anden ordre end at ved blive Hans paa stand til Doms, thi igien tager Han sin forestillelse og paastand lige som udi nest foregaaende Sager.

Der nest frem lagde bem/el/te Iver Aarestad Et Indlæg af dato (mangler) tillige med Een attest fra Hans Høy ærverdighed Her/r Bischop Borneman af dato 1 April 1739.

S/igneu/r Ottesøn refererte sig til sine for Hen udi Sagen producerte Documenter.

Afsigt

Denne Sag beroer til neste Ting.

Henrich Nielsøn Hetlevigen hafde Ladet ind stæfne Lars Gregusøns Hustroe Apelone Matthis Datter paa Hetlevigen angaaende Skiælds ord Hun haver forøvet imod Citantens Hustroe Ingebore

1739: 170b

Knuds Datter, Der om at vidne ere indstæfnte Mons Andersøn Madhopen og Tørres Jensen Hetlevig,

Hvilket kald og varsel Lænds Manden Ole Larsøn Totland og Lars Nielsøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at være den indstæfnte forkyndt for 14 Dages Tiid;

Den indstæfnte Apelone Matthis Datter blev paaraabt, men ingen paa Hendes vegne mødte,

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed, og frem stod saa det første Vidne

Mons Andersøn Madhopen nu værende hos sin Fader paa Madhopen og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at ungefæhr for Tre ugers Tiid var Vidnet paa Hetlevig Hvor Citanten Henrich Nielsøn boer, Medens Vidnet der var kom der tvistighed imellem Lars Gregusøn, der boer paa sam/m/e gaard Hetlevig og Citantens Hustroe Ingebore Knuds Datter, angaaende lidet Haae Citantens Hæst hafde ædet op for Lars Gregusøn, og i det [de] talede Sam/m/en der om kom Den indstæfnte Apelone Matthis Datter til, og hørte Vidnet da at Apelone Matthis Datter skiældede Citantens Henrich Nielsøns Hustroe for Een Gam/m/el Tævve, Men Citantens Hustroe skiældede ey igien, Videre vidste dette Vidne ikke at forklare her om sagde Han.

Det andet Vidne Tørres Jensøn tiennende hos Knud Henrichsøn paa Hetlevig aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at ungefæhr for Tre ugers Tiid stod Vidnet paa Hetlevigs ager med nest forige Vidne, og da hørte Hand, at der kom Disput imellem Lars Gregusøn Hetlevig og Citantens Henrich Nielsøns Kone Ingebore Knuds Datter om noget Haae Citantens Hæst hafde op æd for Lars Gregusøn, sam/m/e Tiid hørte Vidnet at Apelone Matthis Datter skiældede Citantens Hustroe for Een gam/m/el Tæve men hørte ikke at Citantens Henrich Nielsøns Hustroe Ingebore Knuds Dat[ter] gav Apelone Matthis Datter igien Skiælds ord.

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da Citanten haver at lade forelegge den indstæfnte Apelone Matthis daatter og der hos Hendes Mand end paa Hendes vegne at være tilstæde.

1739: 171

Ole Johnsøn fremkom for Rætten og forklarede at være fød paa Een gaard Bircheland Kaldet udi Radøe Skib-Reede her I Norhorlehn, Hans Fader var opsidder paa sam/m/e gaard og Deponentens Fader boer endnu paa sam/m/e gaard, Hans navn er Jens Joensøn, Der boer og udsigerens Søster Britte Joens Datter, som er gift med Niels Knudsøn, udsigeren siger at have tient under Fodguarden 17 Aar, fik sin Dimission fra Fod-Guarden for ungefær Nii Aars Tiid, kom saa til Bergen, der fra foer hiem til sin Fader paa Birkeland, og Et Aar der efter Kom udi Egteskab med Susanna Henrichs Daatter som nu er arrestert i Bergen, Et aars Tiid der efter tog Han til Bergen og logerede hos Hans Kones Moder det første Aar, siden Leyede Deponenten sig selv Et Huus udi Bergen og der boede Fire Aar, der efter fløttede Han fra Bergen til Et Huus staaende paa Espelands grund, Hvor Han sig endnu opholder, De tvende ældste af Deponentens Børn er føde udi Bergen, det yngste paa Espeland, Alter gange har han søgt udi Bergens Dom Kirke,

Den nerværende Almue formeente, at efterdi Ole Johnsøn ey er fød udi dette Skibs-Reede, og Hans tvende Bør[n] udi Bergen, Schiolds Skibs Reedes Almue, da blev fri tagen for at underholde Hans Børn, Men Ole Johnsøns Broder og Søster maatte blive paalagt, som Deris nermeste paarørende, at Contribuere til Børnenes underholdning og opdragelse, saa som de vare nermeste der til, og burde sørge for Børnenis optugtelse; Skulle det blive Almuen paa Lagt, da saae de helder det blev paa lagt Dem efter Mandtallet Mand for Mand.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev

Dette Aars Restantzer oplæste beløbende sig hos Bonden 120 Rd. Smaae Told 4 mrk 11 sk. Proprietarierne Skat 801 Rd 7 sk. Smaa Told 8 Rd 6 [sk]. Summa Skat 921 Rd 7 [sk]. Told 9 Rd 4 mrk 1 sk. *Koren (Korn) og Smaae Tiende 15 [Rd] 5 mrk 15 sk. Mølle Skatten var 15 Rd restantz.

Gaarden Unneland er ikke forbedret.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.

Dend ordinaire Ting attest efter Skatte forord[ningen] der udi indført om at af-førsels Penge udi dette Skibs Reede og ingen bøxel at være falden paa S/a/l/ig/ Ass/esso/r Hansens Seqvestrerte gods.

Lau Ræts Mænd for aar 1740 bleve opnæfnte, nye, 1. Iver Paulsøn Bynæs, 2. Niels Larsøn Ulsmau, 3. Jacob Johansøn Gimeland,

1739: 171b

4. Niels Rasmusøn Øfst-Thun, 5. Lars Larsøn Apelthun, g/am/l/e/ 6. Lars Halvorsøn Millishau, 7. Thoer Jacobsøn Bratland og 8. Ole Nielsøn Smøraas.

I/n N/omine J/esu

Sartor

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 16 Octobr/is blev holdet Høste Ting for Sartor Skibs-Reedes Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 143 findes,

Og blev da først oplæst den Kongl/ig aller naadigste Forordning, som paa Folio 169 er extrahert, der nest

1. Schiøde udgivet af Helche S/a/l/ig/ Hans Todes til Knud Pedersøn paa Et Pund og Tre Marker Fiskes Leye udi gaarden Nesse. Datert Bergen d/en 30 Maij 1739.

2. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margaretha S/a/l/ig/ Abraham Vessels til Peder Michelsøn paa Femten Marker Smør udi gaarden Glæsnæs. Datert Lunggaarden d/en 3 Octobr/is 1739.

Den 17 Octobr/is blev Rætten sat med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Barbro Niels Daatter Datert Landeraae den 11 Junij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Syneve Ivers (Joens?) Datter Datert Scha[a]levig d/en 10 Junij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Anders Pedersøn Datert Bacche d/en 9 Junij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Johansøn Spilde til Joen Larsøn paa Atten Marker Fisk udi gaarden Hagenæs, Datert 17 Octobr/is 1739.

Iver (Joen?) Villumsøn Vindenæs frem stillede tvende Danne Mænd for Rætten nafnlig Thomas Einærsøn Fisker boende udi Bergen, og Aamund Hansøn Opsidder paa gaarden Fiereide begierende fornæfnte tvende Mænd under Eed maatte forklare, Hvad Dem var Vidende om Peder Villumsøns Dødelige afgang,
Thi blev Eedens forklaring for bem/el/te Vidner Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed,
Hvor paa Thomas Einersøn og Aamund Hansøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde at de meget vel haver kiendt afgangne Peder Villumsøn Vindenæs, og Han udi sidste *Aar Laags* (Orlogs?) Tiid blev med Dem tillige udskreven for Marin, gik ud med Dem, var paa Den Kongl/ige Flode med Dem, Hvor Han døde udi Aaret 1714 - og ved LarKuulen Øster paa Norge blev begraven.
Reqvirenten begierede dette beskreven, som Rætten Ham bevilgede.

Mageschifte Schiøde udgivet af Jens Thomæsøn Børnæs til Britte Thoers Datter Bacche paa noget Jorde gods imod Jorde gods. Datert Schauge d/en 17 Octobr/is 1739.

Mageschifte Brev udgivet af Britte Thoers Daatter Bache til Jens Thomæsøn Børnæs paa noget Jorde gods. Datert Schauge d/en 17 Octobr/is 1739.

Erich Jacobsøn haver Ladet ind stæfne Jens Nielsøn Nor-Eide, fordi Han haver sagt Citanten Erich Jacobsøn ud af sit Daglig brugende Nøst, desligeste og fordi Han haver skud Baader ud af bem/el/te Nøst, og til at anhøre Vidner der om, Hvilke ere Ole Knudsøn og Ole Olsøn boende paa gaarden Eide.
Varsels Mændene {Ole Knud} Simon Michelsøn Schoge Lænds Mand og Hans Simonsøn Schoge

1739: 172

Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have med mere end 14 Dages varsel Dette stæfne maal for vedkom/m/ende Lovlig forkyndt,
Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, og frem stod saa det første Vidne
Ole Knudsøn boende paa gaarden Eide aflagde sin Eed udi den indstæfntes Jens Nielsøns nerværende, som Ved stæfningens af hiemling var til stæde, og under sam/m/e Eed forklarede, at Citanten Erich Jacobsøn haver til Egte Den indstæfnte Jens Nielsøns \Søns/ S/a/l/ig/ Lars Jensøns Enke, og beboer samme Jorde brug, som S/a/l/ig/ Lars Jensøn

undtagen To Marker Fisk, meden S/a/l/ig/ Lars Jensøn Levede brugte Han det paa Eide staaende og nu omtvistede Nøst, Citanten Erich Jacobsøn haver og Hid til dags brugt sam/m/e nøst indtil nu Jens Nielsøn haver ud sagt Citanten af Nøstet og taget Hans Baade ud, som skeede for fiorten dages Tiid.

Det andet Vidne Ole Olsøn Værende hos sin Fader paa Eide frem stod, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne Ole Knudsøn uden ringeste foranding.

Den indstæfnte Jens Nielsøn tilstod selv for Rætten at han Haver bøxlet ald Hans for hen brugte Jord til sin Søn Mons Jensen undtagen det Citanten bruger.

Begge Parter paastod Dom,

Endelig bleve Erich Jacobsøn og Jens Nielsøn saaledis forliigte for Rætten, at Erich Jacobsøn stædse skulle have udi det paastæfnte Nøst staaende Een Baad naar Jens Nielsøn eller Hans Søn Mons Jensøn hafde Deris Sex Rings Baad staaende udi bem/el/te paastæfnte Nøst, Men naar ingen Sex Rings Baad staaer udi sam/m/e om tvistede Nøst skal Erich Jacobsøn altiid have tvende Baade udi Nøstet staaende, og udi Processens omkostning skal Jens Nielsøn betale Erich Jacobsøn 3 Rd 4 sk.

Dette af Parterne fri villig indgaaede forliig Confirmeris i alle Maader af Rætten med tillæg og: Hvo som først af Parterne ypper nogen Dispute dette Nøst angaaende skal bøde ikke alleniste til Justitz Cassen 2 Rixdr Men end og til fattige Her i Skibs Redet ligeledis 2 Rd - og saaledis ophævis dette stæfnemaal.

Schiøde udgivet af Ole Schauge og Anders Toft til Villum Michelsøn paa 18 Marker Fisk udi Børnæs Dat/ert 17 8br 1739.

1739: 172b

Dette aar Restantzen vare 45 Rd 2 mrk 5 [sk]. S/maae T/old 7 mrk 13 sk. Korn Tienden og Smaae Tiende restantz var 4 Rd - 1 - 2. Qvalvog Skatten af Schauge og Thæle 5 mrk.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.

De ordinaire Tings vidner bleve og tagne.

Lau-Ræts Mændene for 1740 bleve opnæfnte, 1. Michel Knudsøn Bacche, 2. Willum Ulvesøn Mittvedt, 3. {Lars} \Ole/ Olsøn {Landeraae} \Eide/, nye 4. Knud Simonsøn Tøsøen, 5. Knud Assersøn Kaursland, 6. Ole Iversøn Hitzøen, 7. Ole Knudsen Eide, 8. Erich Michelsøn Landeraae,

I/n N/omine J/esu

Herløe

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1739 d/en 19 Octobr/is blev holdet Høste Ting paa Ting stædet med *Heløe (Herløe) Skibs-Reedes Almue paa gaarden Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 133 ere meldte,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Forordning, som paa Folio 169 er extrahert - der nest

Schiøde udgivet af Niels Tertnæs, Johannes Heiberg, Matthias Knubben, Ole Hansøn, Joen Olsøn, Kari Ols Datter, til Halsteen Johansøn paa 18 Marker Smør *3/6 Faaer udi gaarden Hæsdahl. Dat/ert 10 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Gunder Fæster til Knud Andersøn paa Tre skilling og To qvitter udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Bergen d/en 16 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Gunder Fæster til Gudmun Jensøn paa Tre Skilling og Een qvit udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Bergen d/en 16 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Gunder Fæster til Joen Pedersøn paa Tre Skilling og Een qvit udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Bergen d/en 16 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Peder Siursøn paa Atten Marker Smør og Nii Kander Malt udi gaarden Huusebøe. Datert Herløe gaard d/en 12 Octobr/is 1739 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af {Stephen} Mad/a/me Appelonia S/a/l/ig/ Her/r Otto Edverdsøns til Stephen Erichsøn paa den Jorde Part Hans Fader for hen brugt haver navnlig Erich Michelsøn. Datert Vallestrand d/en 19 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Iden til Ole Christophersøn paa 9 ½ Marker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Vigebøe. Datert Frechau d/en 19 Octobr/is 1739.

Den 20 Octobr/is blev Rætten sat med sam/m/e Mænd.

Obligation udgivet af Aschild Langeland til Told Inspecteur Abraham Norman Datert Bergen d/en 6te Januarij A/nn/o 1739 Lydende paa alle Debitoris Eyendele til forsikring for Capital 68 Rd 4 mrk 6 sk.

Bøxell Sæddel udgiven af Justitz Raad Christian Krags Fuldmægtig Zacharias Fæster til Friderich Thomæsøn Brevig paa Sex Marker Smør Fiorten Marker Fisk og Een Siette deel Faaer udi gaarden Ohn Datert Hops gaard d/en 11 April 1739 - Revers og ved.

Michel Michelsøn contra Jacob Hauland
vide Protocollen Folio 161

Michel Michelsøn paa Egne og Interessenters vegne mødte og producerede Et Indlæg under

1739: 173

Hans, Ingebore Ols Datters og Kari Ols Datters navn Datert Bergen d/en 19 Octobr/is 1739, som for Rætten Lydeligen blev oplæst.

Der paa blev af Rætten given følgende

Eragtning

De ind stæfnte Vidner Eschild og Ole Hauland forelegges af Rætten efter Citanternes begiering I dag ved Indlæg at møde til først kom/m/ende Vaar Ting, til Sam/m/e Tiid haver Citanterne og at give Jacob Hauland Lau dag {og} at møde, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Mons Nielsøn, Ole Nielsøn, Johannes Olsøn og Niels Johannissøn

Oppsiddere paa Notenæs contra Rasmus Helt
Vide Protoc: Fol: 161

Citanterne mødte for Rætten og gav til kiende at de til dette Ting hafde Ladet Rasmus Helt foreleg[g]e,

Lænds Manden Anders Andersøn Tvedt og Baste Knudsøn Tvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at de med 14 Dages Varsel hafde til dette Ting {hafde} paa Citanternis vegne forelagt den indstæfnte Rasmus Helt at møde,

Citanterne paa stod Dom udi Sagen,

Den indstæfnte Rasmus Helt blev efter Loven trende gange lydelig paaraabt, Men Han ey sig indfandt endskiøndt Rætten hafde over Een Halv Time biet efter Ham,

Hvor paa blev Dømt, som følger

Dom

Efter som den ind stæfnte Rasmus Helt af opsidderne \paa Notenæs/ Mons Nielsøn, Ole Nielsøn, og Johannes Olsøn samt Niels Johannissøn baade lovlig her for Rætten er indstæfnt og givet foreleggelse, saa til findes Han her ved 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Citanterne de paastæfnte 66 Rd og udi Processens omkostning 7 Rd under adfær efter Loven.

Rasmus Olsøn, Niels Rasmusøn, Ole Rasmusøn, Knud Johannissøn,
Johannes Nielsøn og Johannes Olsøn contra Rasmus Helt
vide Fol. 161

Citanterne mødte for Rætten og tilkiende gav at de til dette Ting hafde ladet Rasmus Helt forelegge,

Lænds Manden Anders Andersøn Tvedt og Baste Knudsøn Tvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede at for 14 Dages Tiid hafde forelagt Rasmus Helt at møde til dette Ting, des aarsag Citanterne paa stod Dom.

Paa Rasmus Helt blev efter Loven trende gange Lydeligen raabt, men \Han/ ey mødte,

Hvor paa blev dømt som følger

Dom

Efter som den ind stæfnte Rasmus Helt af Opsidderne paa gaarden Nore Sæle Rasmus Olsøn, Niels Rasmusøn, Ole Rasmusøn, Knud Johannissøn, Johannes Nielsøn og Johannes Olsøn her for Rætten

1739: 173b

Lovlig er bleven stæfnet til at betale Dem 53 Rd \som/ Rasmus Helt \Dem/ er skyldig for Fisk Han af Citanterne haver bekom/m/et, saa og at betale Dem Processens foraarsagede omkostning. Da efterdi den ind stæfnte Rasmus Helt end ikke efter foreleggelse møder og svarer for sig, saa bør Han at betale Citanterne de paa stæfnte 53 Rd og udi Processens omkostning 3 Rd - alt inden 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under Rættens videre befordring efter Loven.

Matthis Rasmusøn cont/ra Jacob Thurøen
vide Protocollen Folio 162

Matthis Rasmusøn mødte for Rætten og gav til Kiende at Hans indstæfnte vidne Niels Carlsøn var siug, der fore begierede Sagen udsat til neste Ting paa det Han da kunde faae Niels Carlsøn her for Rætten afhørt Eedelig.

Den ind stæfnte Jacob Hansøn Thurøen mødte tillige med Hans Procurator Hans Ottesøn Nideraas og frem lagde Hans til dette Ting udstædde Contra stæfning, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er saaledis befattet /: See Stæfningen :/

Matthias Rasmusøn mødte for Rætten og til stod Lovlig at være Contra stæfnt til dette Ting d/en 6te Octobr/is sidst afvigte,
Der nest producerede Ottesøn Contra Citantens Skriftlige forsæt af gaar dags dato, Hvor til Han sig i alt refererede og som Contra stæfningen til deels er udstæd for at drive Sagen til Endskab, saa protesterede Han imod den af Hovet Citanten begierte udsættelse, aller helst da det udi indlægget tilstrækkelig er deducert, Hvor aldelis til ingen nøtte i Sagen det af Hovet Citanten paa raabte Vidnes forklaring ville blive, og der fore Saa meget des mindre bør Hindre Sagens Expedition, Men Comparenten paa stod Endelig Dom efter Hvis i Rætte er lagt,
Citanten Matthis Rasmusøn begierede Copie af Contra Citantens indgivne og opsættelse til neste Ting for at besvare sam/m/e,
Ottesøn ved blev sin forige protestation.

Afsigt.

Citanten Matthias Rasmusøn bevilges anstand udi Sagen til nest kom/m/ende Vaar Ting.

Told Inspecteur Norman contra Rasmus Langeland
Vide Protocol: Fol. 163

Paa Citantens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas og paastod Dom, efter forige giorde paastand,
Rætten lod trende gange raabe paa Rasmus Langeland, men Han ey mødte.
Der paa blev strax Dømt, som følger.

See Dommen paa Folio ...

Ass/esso/r Johan Lausøn contra Opsidderne paa Davan[ger]
Johannes Jensen og Anders Andersøn
vide Protoc: Fol. 161

1739: 174

Paa Citantens vegne mødte Zacharias Fæster og producerede Den af Ham fra Ass/esso/r Lausøn givne ordre til at udføre Sagen belagt med stemplet Papier Nr 18 - 6 sk, som for Rætten lydeligen blev oplæst - og er af følgende indhold, der nest frem lagde Fæster Et Proclama udstæd af {Ass/esso/r Lausøn} Frue Kraags, af Dato 14 Martij 1738, som Han og begierede udi Acten indført; Dernest frem lagde S/igneu/r Fæster Et Indlæg af denne Dags dato, som og for Rætten lydeligen blev oplæst, /: NB. NB. See Indlægget :/ Comparenten fore stillede der nest til Rætten Hvor vidt, de af Contraparterne Seeniste Rættes Dag indgivne Indlegger bør anseis.
De indstæfnte mødte og refererte sig til Deris indgivne,
Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Sagen udsættes endnu til neste Ting baade for at see om Parterne ey udi Mindelighed kand forliigt blive, og formedelst Tingets Korte berammelse, Hvis da ey Mindelig forliig paa følger, skal Dom udi Sagen blive afsagt.

Frue Krags contra Opsidderne paa gaarden Davanger
Niels Andersøn og Aschild Nielsøn

Zacharias Fæster mødte og refererede sig til sit udi forige Sag indgivne Indlæg med hos fulgte Documenter,
Davanger Opsidderne holdt sig til Deris indgivne indlæg,
Rætten refererte sig udi forige Sag afsagde Kiendelse.

Restantzerne for det aar var 204 - 5 - 9 sk. S/maae T/old 4 - 1 - 7. Smaae Tiende restants var 7 Rd 1 sk.
Attestert at Floers vaags Mølle er øde.
Selv Ejer Mandtallet blev og oplæst.
Den ordinaire Ting attest efter Skatte forordningen blev og tagen.

Lau Ræts Mænd for aar 1740 bleve op næfnte, 1. g/am/l/e/ Ole Pedersøn Herløver, 2. Niels Arnesøn Alføen, nye 3. Hans Nielsøn Alføen, 4. Anders Nielsøn Hegøen, 5. Iver Johannissøn Norvigen, 6. Johannes Nielsøn Nore Sæle, 7. Michel Halvorsøn Hielmen, 8. Mons Nielsøn Nøttenæs.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Arne

Michael Tønder etc. giør vitterligt at aar 1739 d/en 21 October blev holdet Høste Ting med Arne Schib Reedes Almue paa gaarden Yttre Horvigen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 144 findes indtagne udi Stephen Tofts stæd var Thomas Larsøn Seim, udi Joen Yttre Horvigens stæd var Erich Fusesøn Horvigen,

Og efter at Rætten var sat blev først Ting Lyst den Konglig aller naadigste Forordning, som paa Folio 169 er extrahert Der nest

1739: 174b

Deris Kongl/ig Majestets Forordning Hvorledis med døde Creatur paa Landet, som befindes døde paa Vejen og Marker liggende, Deris *neeed gravelse eller bort førsel skal forholdes. Hirschholms Slot Datert d/en 11 Sept/embris 1739.

Schiøde udgivet af Lars Aadland og Friderich Schoge til Simon Bircheland paa 7 1/5 M/arker Smør 4 4/5 Kande Malt udi gaarden Qvamme Datert Sørejde d/en 10 Augusti 1739.

Den 22 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Mons Hiorteland, Hans Ulvesætter, Ole Ulvesætter, Johannes Rødland til Ole Monsøn paa Een Part i Hiorteland. Datert Yttre Horvigen d/en 22 Octobr/is 1739.

Stifts Befalings Mand Christian Baggers Resolution af Dato 3 April 1739 at Eyerne til Haugs og Hammers Kirker {skal} bør i følge det Kongl/ig Skiøde imodtage Kirke Tiende, som den af alders Tiid har været ydet med videre.

S/a/l/ig/ Giertrud De Fines Caution for S/a/l/ig/ Fogeden Lem er extradert fra det Høy lovlig Kongl/ig Cammer Collegio efter Cammer Raad Heibergs paaskrift paa bem/el/te Caution af 22 Julij 1738 - der fore forsikringen saa vidt gaarden Setre angaaer annulleris.

Efter Høy ædle og Velbaarne Her/r stifts befalings Mand Christian Baggers ordre blev Post Mændene Her udi Arne Skibs Reed examinerede angaaende den Post, som gik fra Bergen d/en 15 Septembr/is sidst afvigte, Hvilke giorde følgende forklaring

1ste Iver Nielsøn Postmand boede paa Post gaarden Store Thuenæs udsagde, at Postmanden paa gaarden Borge udi Schiold Skibs-Reede Marcus Monsøn lod rigtig Levere Post Sækken fra sig til Ham 14 Dager for Michels Dag sidst afvigte, Sam/m/e post Sæk Han strax skikkede til post Manden Ole Thomæsøn paa gaarden Romsloe.

Den 2den Postmand Ole Thomæsøn paa gaarden Romsloe boede forklarede, at Iver Nielsøn Store Thuenæs Lod Rigtig til Ham Levere den Post Sæk, som blev ført fra Bergen 14 Dage fra Michels Dag sidst afvigte, Samme Post Sæk skikkede Han strax ved sin Post Dræng Joen Monsøn til Postmanden paa gaarden Indre Brudvig Magne Andersøn.

Den 3die Post Mand var ey tilstæde ved Rætten.

Den 4de Post Mand Anders Johansøn boende paa gaarden Stanghelle tilstod at Postmanden Magne Andersøn Indre Brudvig rigtig Leverede Ham den Post Sæk, som gik fra Bergen 14 Dage for Michels dag samme Post Sæk Han Selv bar fra sin gaard til neste Post gaard Dahle.

Den 5te Post mand Ole Torbiørnsøn bekræftede og at Han af nest foran næfnte Post Mand Anders Johansøn Stanghelle rigtig var levert den Post Sæk, som blev ført fra Bergen 14 Dage for sidste Michels Mysse, Hvilken Han strax lod befordre

1739: 175

Til Post gaarden paa Vaas Thøsen kaldet og det var onsdags aften, som den om Tiisdagen til forn var skikket fra Bergen,

Alle fornæfnte tilstæde værende Postmænd sagde at udi De Dage var vel noget Regn men ey storm, sagde og at denne Deris forklaring ville \De/ og kunde af Dem med Eed bekræftes om det skulle forlanges.

Ingen Sager vare indstæfnte,

Der fore blev op læst dette aar Restantzer beløbende til 104 Rd 2 sk. S/maae T/old 10 mrk 14 [sk]. Smaae Tiende Restantz 1 Rd - 0 - 9 sk. Engeslets Skat 14 Rd 1 mrk. Mølle Skat 3 Rd 3 mrk.

Gaarden Dahle blev tilstaad ey at være forbedret.

Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst.

Det ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald efter Forordningen blev og taget.

Lau Ræts Mænd for aar 1740 bleve op næfnte, g/am/l/e/ 1. Erich Fusesøn Indre Horvigen, 2. Niels Olsøn Espelie, 3. Ole Marcusøn Seim, nye 4. Halsteen Johansøn Jordahl, 5. Daniel Johansøn Flachtvedt, 6. Halvor Nielsøn Indre Arne, 7. {Erich} Ludvig Rasmusøn i Sandvig, 8. Ole Johannissøn i Sandvig paa Evertz Pladse.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde

Michael Tønder etc. giør vitterligt at aar 1739 d/en 23 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Mielde Skibs-Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 146 findes,

Og efterat Rætten var sadt bleve først oplæste De Kongl/ig Allernaadigste Forordninger, som ere extraherede paa Fol/io 169 og 174, der nest

Her/r Consistorial-Raads Gert Gelmuydens Fredliusning paa *paa Gaarden Hatlands Skou. Datert 22 Octobris Haus Præste gaard A/nn/o 1739.

Stifts amt mandens Resolution angaaende Tienden til Haus og Hammers Kirker, som videre findes paa Fol/io 174.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman til Anders Olsøn Fyllingen paa 2 Pund 6 M/arker Smør 1 ½ q/var/ter Malt og ¼ Huud udi gaarden Nore Reistad Datert 2den Septembris 1739.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Agottha Johannis Datter Dat/ert Kleveland d/en 1 Augusti 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Niels Iversøn paa Atten Marker Smør og Otte Kander Malt udi gaarden Hartvedt. Datert Haus Præste gaard d/en 6te Augusti 1739. Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Nielsøn til Ole Johansøn paa Een Halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Daltvedt. Datert Vallestrand d/en 31 Julij 1739.

Den 24 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad H. C. Gartner til Ole Olsøn paa 1 Pund Smør og 3 Marker, samt ¼ Faaer udi gaarden Vatle. Datert Bergen d/en 4 Maij 1739.

Ole Hatland contra Mad/a/me Apelone S/a/l/ig/ Her/r Otto Edvardsøn
vide Protocol Fol. 153

Citanten Ole Olsøn Hatland mødte for Rætten og gav til kiende at Han *Vil (Vel?) til dette Ting hafde ladet ind stæfne Mad/a/me Apelone S/a/l/ig/ Her/r Otto Edvarsøns og Rasmus Hiertaas, Men saa som stæfne maalet ey var Lovlig

1739: 175b

med saa Lang varsel forkyndt, som [Loven]? befaler, begierede Han selv anstand udi Sagen til neste Ting, der nest blev af Citanten Ole Hatland paa sin Moders Anna Lars Datter Eides vegne udi Hendes nerværelse fremlagt et Indlæg af 23 hujus forfattet af Procuratore Johan Simon Cramer, Hvor under og stod Anna Lars Datter Eides navn, Hvilket for Rætten lydeligen blev oplæst, og er af denne indhold /: NB. See Indlægget :/ Endelig producerede og Ole Hatland paa egne og Lænds manden for Hossanger Skibs-Reede Niels Hannistvedt[s vegne] et Indlæg Ligeledis af 23 hujus, som og for Rætten Lydelig blev op læst og saaledis befattet /: NB. see Indlægget -

Paa Spørsmaal af Rætten tilstod Lænds Mand Niels Hannistvedt at Han og staaer for denne Sag paa Hans Vær Moders Annæ Eide[s] Vegne ligesom Hendis Søn Ole Hatland.

Afsigt

Den begierte anstand af Ole Olesøn Hatlan Citanten, bevilges til neste Ting.

Der nest blev dette aars Restantzser op læst, som var 112 - 1 - 4. Smaae Told 2 Rd 2 sk. Kongens Tiende 9 Rd 4 mrk 1 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev oplæst.
Det ordinaire Tings vidne efter Skatte Forordningen tillige med angaaende Sigt og Sagefald.

Lau-Ræts Mænd for aar 1740 1. g/am/l/e/ Knud Nielsøn *Schoche (Stoche), 2. Ole Nielsøn Blom, 3. Gutorm Larsøn Hundham/m/er, 4. Anders Hvidsteen Nielsøn nye 5. Johannes Johannissøn Øste Mielde, 6. Mons Einarsøn Øste Mielde, 7. Jens Johansøn Hausberg, 8. Niels Monsøn Reveim.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1739 d/en 26 Octobr/is blev holdet Høste Ting for Hossanger Skibs-Reedes Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Fogeden Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Fol/io 148 undtagen udi Haaver Olsøn Haalands stæd var Hans Fader Ole Haaversøn Haaland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ig Forordning og den Fredliusning, samt Resolution, som paa Fol/io 169 - 174 - 175 ere extraherede, dernest

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Magdeli Jacobs Datter Datert Heldahl d/en 29 Julij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Kari Ols Datter. Datert *Datert Herland d/en 1 Junij 1739.

Schiøde udgivet af Siur Heldahl, Johannes Hoevig, Simon Grosvig, Jacob Vicho, Lars Svennem, Engvold Johansøn paa 11 Marker Smør 8 ½ Kande Malt udi gaarden Heldahl til Giertrud Knuds Datter datert Hoshofde d/en 30 Julij 1739.

Bøxel Sæddel udgivet af Rector og Ass/esso/r Steensen til Lars Olsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Grønnaas. Datert Bergen d/en 24 Septembr/is 1739.

Schiøde udgivet af Peder Olsøn Svennem til Johannes Knudsøn paa 7 ¼ M/arker Smør 4 ½ Kande Malt udi gaarden Tvedt. Datert Hoshofde d/en 26 Octobr/is 1739.

Odels Løsnings Ræt og Penge Mangel til gaarden Søre Rosland Een Halv Løb Smør Lod Elias Ols/øn Læse. Datert Hoshofde d/en 26 Octobris 1739.

1739: 176

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Eide, Erich Røsland og Børge Børsvig til Soldat Ole Nielsøn Hole paa 20 M/arker Smør, 3 Mæhler og 4 Kander Malt og 40 skilling udi gaarden Kleveland. Datert Hoshofde d/en 26 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Jacobsøn til sin Søn Lars Nielsøn paa 12 Marker Smør og ½ Tønde Malt udi gaarden Kleveland. Datert Hoshofde d/en 26 Octobr/is 1739.

Den 27 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Børge Olsøn Hannistvedt til Anders Arnesøn paa Et Pund og Fire Marker Smør og Sex{ten} Kander Malt udi gaarden Byseim. datert Hoshofde d/en 30 Julij 1739.

Ole Nielsøn boende paa gaarden Ladvig udi Exingedahlen her i Norhorlehn fremstillede sig her for Rætten og gav til kiende, at Han tillige med sin grande Johannes Nielsøn Ladvig, Lars Jacobsøn Fieldanger og Torbiørn Oxendahl strax efter Bartholomæi Tiider sidst afvigte hafde Skudt tvende gamle Biørne, den Eene paa Fieldangers Mark, den anden paa Oxendahls Fiæld, Til beviis paa Hans sigende frem viiste Ole Nielsøn Ladvig her for Rætten Huudene af bem/el/te Tvende skudte Biørne, Hvilke Huude lettelig var at see af gamle Biørner at være,
Der fore Comparenten Ole Nielsøn formodede, at Han tillige med sine for hen navn givne Interessenter, Som haver været med at ødelegge Biørnene, burde nyde Det Deris Kongl/ig Majestet aller naadigst hafver paa budet at Contribueris til Dem, der slige u-dyr dræber, Som er for Hver Biørn To Rixdaler, til sammen for disse tvende Biørne Fire Rixdaler, Hvilke Fire Rixdr Kongl/ig Majestets Foged S/igneu/r Andreas Jesen Dem og strax betalte, efter som Ole Nielsøn Ladvigs foregivende angaaende forbem/el/te tvende Biørne udi alle Maader fandtes rigtig.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev dette Aars Restantser oplæste som beløb sig til 79 - 3 - 14 sk. Kongs Tiendes restanser var 5 mrk 8 sk.
Angaaende gaarden Lostad blev svaret at ingen forbedring var vist vidende der paa er skeed, siden dens aftag.
Selv Eyer Mandtallet blev og op læst.
Det ordinaire Tings vidne efter Skatte Forordningen blev taget, Hvor udi var indført Hvad arv der var falden paa det beneficerte gods og at ingen bøxel er faldet paa det af Ass/esso/r Hansens Seqvestrerte gods.

Lau-Ræts Mænd for aar 1740 bleve op næfnte. 1. Johannes Knudsøn Tvedten, 2. Lars Blegeli {3} Hansøn, 3. Niels Larsøn Blegelie, 4. Mons Larsøn Eicheland, nye. 5. Joen Erichsøn Tepstad, 6. Børge Arnesøn Blegelie, 7. Vemmun Monsøn Sandal, 8. Mons Iversøn Qvamme.

I/n N/omine J/esu

Echanger

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1739 d/en 28 Octobris blev holdet Høste Ting paa Ting stædet Eide med

1739: 176b

Echanger Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 149 findes undtagen Iver Hoepe, som er død og udi Hans stæd sad Anders Nielsøn Toft,

Hvor da først bleve oplæste De breve og Kongl/ige forordninger som paa Fol/io 169 - 174 - 175 ere extraherede, der nest

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Mons Johansøn Dat/ert Yttre Hindenæs d/en 4 Martij A/nn/o 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Proust Peter Matthias Tanche til Anders Olsøn paa Et Pund Smør og Halv anden Mæhle Malt udi gaarden Heggernæs. Datert Bergen d/en 19 Martij 1739. Revers var ved.

Efter som ingen Sager blev ført i Rætte, oplæstes dette aars Restancer beløbende sig til 148 - 3 - 5. Smaae Told 3 - 1 - 1. Kongs 10de beløb 12 [Rd] 2 mrk 11 sk.
Selv Eyer mandtalet blev op læst.
Den Sædvanlige Ting Attest angaaende bøder og andre slig[e] Ting blev og forfattet der udi var indført at Iver (Joen?) Jordahls og Britthe Knuds dtrs Hovet laad var til Kongen forbrudt og ingen bøxel at være falden paa Ass/esso/r Hansøns Seqvestrerte gods.

Lau-Ræts Mænd for aar 1740 bleve opnæfnte, g/am/l/e/ 1ste Ole Nielsøn Toft, 2. Børge Olsøn Biørsvig, 3. Lars Monsøn Schaar, 4. Knud Larsøn Schaar, 5. Knud Johansøn Molvig, nye 6te Lars Johansøn Huusdahl, 7. g/am/l/e/ Johannes Nielsøn Store Sætre, 8. Johannes Pedersøn Stald.

I/n N/omin/e J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Svoren skriver udi Norhor lehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 13de Novembr/is blev holdet Høste Ting med Alenfits Skibreedes Almue paa Ting stædet Qvamme nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Fol/io 130 findes

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste de Kongl/ige forordninger, som paa Folio 169 ere extraherede, der nest {den Kong/lig Forordning om Høyeste Re}

Kongl/ig Forordning at Høyeste Ret 1740 skal begynde d/en 3 Martij Datert Hirschholms Slot d/en 9 Octobr/is 1739.

Schiøde udgivet af Ole Gullachsøn til Anders Pedersøn Berrefiord paa 18 M/arker S/mør og 12 Kander Malt udi gaarden Nore Fæsta. dat/ert Qvams vaagen d/en 13 No/vem/br/is/ 1739.

Schiøde udgivet af Niels Lille Oxe, Michel Grimstad, {H} Halvor Nesse, Halvor Hunven, Gutorm Rachnæs, Johannes Rønhofde, Lars Bircheland til Ole Siursøn paa Een halv Løb Smør og 30 Kander malt udi gaarden Helleland. Datert Qvams vaagen d/en 13 Novembr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Pedersøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Nore Festa til Ole Gullachsøn. Datert Qvams vaagen d/en 13de Novembr/is 1739.

Den 14 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Obligation udgiven af Friderich Cramer til S/igneu/r Verner Hosevinchel. Datert Bergen d/en 18 Septembr/is 1739 Lydende paa Pandt og forsikring udi BrudeKnappen med dens paa stædet op byggede Huuser af Landskyld Sex M/arker Smør og gaarden Bratoule udi Radøe Skibs Reede af skyld 2 Pund 6 M/arker Smør 26 Kander Malt, 10 siger Tii Melke Kiøer,

1 Oxe, 3 qvier, 7 gieder, 3 Souer, 3 Baader med Nøst og Seyel, samt Een stoer Silde Nood for Capital 400 Rd.

Schifte Brevet efter Britte Ols Datter Datert Iisdahl d/en 9 Maij 1739.

Ingen Sager vare indstæfnte, som her for Rætten burde fore tages efter Loven der for

1739: 177

Blev op læste dette aars Restantser beløbende sig til den Summa 96 Rd 7 sk. Smaae Told 1 - 2- 3 sk. Grunde og Enge slette Skat af Kongsøen 1 Rd.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
Det ordinaire Tings vidne om Sigt [og] Sage fald med videre efter Skatte forordningen blev og givet beskreven.

Lau-Ræts Mænd for aar 1740 bleve opnæfnte 1. Ole Nielsøn Berrefiord, 2. Ole Johansøn Berrefiord nye 3. Siur Schotsund, 4. Anders Olsøn Valde, 5. Lars Erichsøn Monstad, 6. Aschild Olsøn Helland, 7. Michel Olsøn Øvre Siurset, 8. Aamund Larsøn Hopland.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1739 d/en 16de November blev holdet Høste Ting med Lindaas Skibs Reedes Almue paa Giæst giver Stædet ved Kiilstrøm/m/en nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Fol/io 127 findes.

Dernest efter at Rætten blev sat, vare op læste de Kongl/ig aller naadigste Kongl/ige Forordninger, som paa Fol/io 169 et 176 ere extraherede.

Procurator Jacob Preus contra Mons Iversøn Nore Schauge
og Niels Jacobsøn Søre Schauge

Actor Procurator Preus fremstillede sig og producerede Continuations stæfning udi denne Sag under Dato 8 Octobr/is sidst leden, Hvilken saa vel for de Mistænkte Personer, som de ved sam/m/e Continuations stæfning indkaldede vidner Lovlig er forkyndt, og Hvor om Han frem stillede stæfne vidnerne til afhiemling Berent Jacobsøn boende udi Bergen og Ole Olsøn Liedahl og i Bergen boende, Hvilke ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at de med 14 Dages varsel hafde til dette Ting ind stæfnet saa vel de udi forberørte stæfnemaal nafn givne vidner, som de arresterte Mons Iversøn Nore Schauge og Niels Jacobsøn Søre Schauge,
Procurator Cramer mødte, som forsvar for Arrestanterne tillige med De Arresterte Selv, og til sin Legitimation producerede Her/r Stifts befalings Mand Baggers Skriftlige ordre og Constitution af 22 Octobr/is nest afvigte, som for Rætten blev op læst, Hvor nest Han sagde, at Han faaer op bie de til dette Ting indstæfnte vidner i fald de skulle kunde forklare noget saadant, Hvor af Citantens haarde sigtelse over de Arresterte Personer kunde tage nogen opliusning eller afbeviislighed, Men saa snart vidner ere førte, ville Comparenten u-fortøvet skride til Defension og i Rætte sættelse.

S/igneu/r Preus forlangede de ind stæfnte vidner, saa mange af Dem maatte møde til Eedelig forklaring, forbeholdende sig Hans sluttelig formeening udi Sagen.
Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen for de nerværende vidner Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stod det første vidne
(1.) Malene Anthonis Datter Ole Lavesens Hustroe, og efterat de andre vidner vare ud viiste, af Lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at ved Høste Tinget udi sidst afvigte aar

1739: 177b

1738, sagde vidnet til Mons Iversøn og Niels Jacobsøn at de skulle bekiende sanhed udi denne Sag; der til Niels Jacobsøn svarede Mig, saa sandt Gud hielpe Mig \Min Kone/ og Mine Smaae børn skal ieg sige Sandhed, naar al Ting gaaer til *stikker (stykker?) er ieg dog den uskyldigste, det kand Een Hver bekiende for sig, Mons Iversøn svarede ikke noget der til.
Cramer forlangede at Niels *Schoge (Schauge) maatte selv explicere sig Hvorledis Hans tale Maader den omvudne Tiid været haver: Der til Niels Jacobsøn Svarede: at Hans ord vare, saa sandt Hielpe Ham, som Han er saa uskyldig, som det Barn {udi} Der ligger udi Moders Liv, og veed ikke de andre har giort Marcus Slagters Søn mere {end de} \skade/ {andre ..... haver}.
2. Det andet vidne Lænds Manden Michel Michelsøn Hunven blev ind kaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt, at udi sidst afvigte Som/m/er hafde Vidnet givet Arrestanten \Niels Jacobsøn/ forlov til at gaae paa nogle af de ved Lændsmands gaarden nest liggende gaarder for at bede om noget Korn til sine Smaae Børn, og da Lænds Manden, vidnet, fornam Niels Jacobsøn Schouge blev noget Længe borte, sendte Lænds Manden bud efter Niels Jacobsøn og talede til Niels Jacobsøn fordi Han saa Længe hafde bleven fra Lænds Mands gaarden, Hvor Niels Jacobsøn sad arresterte, og skiendte saa vel Vidnet Lænds Manden, som den anden Arrestant Mons Iversøn paa Niels Jacobsøn for Han saa Længe blev borte, da sagde Niels Jacobsøn til Mons Iversøn, Du siger at ieg sidder baade for Mig og Dig, over disse Niels Jacobsøns ord tviflede Lænds manden paa at Niels Jacobsøn var u-skyldig, der fore slog Jærn paa Niels Jacobsøn, og sagde til Niels Jacobsøn dette skal Du have, fordi om Du veed noget med Ham, meenende Mons Iversøn, og ikke aaben barer det; der paa Niels Jacobsøn gredende Løftede sine Hænder til Him/m/elen og sagde; saa Sandt hielpe Mig Gud og mine Smaa paa den yderste Dag, som ieg ikke veed mere Med Han end med Mig selv, thi Han er lige saa u-skyldig, som ieg, Lænds Manden spurgte der paa Niels Jacobsøn, Hvi Han da talede saa hen i veyret, Men Niels Jacobsøn gav der paa ey noget svar.
3. Vidne Hans Hansøn Ulføen blev indkaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han hørte paa sidst afvigte Som/m/er Tinget, da Rætten var ophævet, Niels Jacobsøn udi denne Stue sige: at Han var lige saa uskyldig i denne Sag, som det Barn der ligger i Moders Liv, Videre Vidste Han ikke at forklare udi denne Sag.
4. 4de Vidne Ole Jacobsøn UdKiilen blev indkaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre og sagde at Han ikke ved noget at forklare om denne Sag.
(5.) Det 5te Vidne Niels Qvalvaagen blev paaraabt, Men ey møder;
S/igneu/r Preus sagde at efterdi Niels I Q[v]alvaagen nu ikke møder, saa kunde Comparenten ikke lade sagen for denne gang Hen hvile paa dette vidnes forklaring, Men Han tog dog sig

1739: 178

Reserveret i Tiiden, om det fornødiges, at faae Hans vidnes byrd ført, ikke dis mindre producerede Comparenten et for Bergens Bye-Tings Ræt d/en 9de hujus erhvervet Tings vidne med Hvilket Han agtede at got giøre til de forige her inden Rætten frem satte omstændigheder disse, nemlig til deels, at der er seet Blod paa Mons Iversøn{s} Schouge, deels {os} og at Han haver fremviist Een Kniv, men i at frem viise Kniven er bleven hindret af Niels Schouge, og siufnis der af, som Een tilstrekkelig formoding, at den bort komne Niels Markusen med saadan Instrument er bleven beskadiget, Øvrigens igien tog Comparenten sin seeniste Som/m/er Ting i Rætte lagde Demonstration med Hvilken Han formeente omstændelig at have deduceret at de Mistænkelige Personer ikke aldeelis ere Reene og uskyldige i bem/el/te Niels Marcusøns omkom/m/else og paa fulgte Død, aller heldst, da det er forklaret, den tvist og u-Eenighed, der haver været indbyrdes imellem de Mistænkte Personer, og i Hvor vel Comparenten nu maa tilstaae, at virkelig Drab paa den bort blevne Niels Marcusøn er skeed, saa dog i Betragtning at Niels Marcusøn er indtagen udi De Mistænktes Baad sund og frisk og med føre Lem/m/er, og dog faae Timer der efter kom/m/e af Dage, saa blev Han i den faste formodning, at Rætten efter Sagens Tilstand og omstændigheder til De Mistænktes afstraffelse og undgieldelse Considererer Lovens 6te Bogs 6te Cap/itel 13 Art/icel i særdelished, da de Mistænkte forventelig ikke kand finde sig beskiermet formedelst Lovens nest følgende 16 Articel, og alt saae recommenderede Comparenten denne Sag under Een Lov mæssig og ret færdig Dom, Ved Hvilken Han tillige ervarter at denne Sags udfør og omkostninger af de Mistænkte bliver refunderet og erstattet i det aller Mindste med 30 Rd, Det af Preus producerte Bergens Bye Tings vidne befatter i sig følgen /: NB. NB. Tingsvidne :/

Procurator Cramer Formanede Arrestanten for den alvidende gud og denne Ræt, at udsige Deris Sandhed, betænkende, at Tiiden er kort her paa Jorden, Men at Evighed er uden Ende saa og at den forklaring om Eedens betydelighed, den de har hørt paa i Dag, er saa aldeelis betydelig{hed}, at den der negter Sandhed fri villig og forsætlig kalder guds strænge Dom over sig til timelig og Evig straf og u-lykke, der paa tilspurgte Han de Arresterte, om de kand give deris Eed paa, at de Hverken ved sig selv paa Een eller anden Maade af Hvad nafn, enten kand blive tænkt eller ophittet haver været Aarsag udi, at Marcus Nielsøns Søn Niels Marcusøn er kom/m/en af Baaden udi Søen

1739: 178b

Eller erfahret, at nogen anden har Lagt Haand paa Ham til beskadigelse, eller og enten skyvet, Spendet eller Kastet Ham af Baaden udi Søen Men om ikke der imod med bem/el/te Drengs omkom/m/else er i alt tilgaaet efter Deris forige Deposition.

Her paa erKleerede Arrestanterne sig at ville aflegge Deris Corporlige Eed til Deris befrielse.

Cramer der paa tilspurte Actor Procurator Preus om Han med den andbudne Eed er fornøyet eller der imod agter at protestere.

Preus replicerede at Han lader det kom/m/e paa Rættens an og forsvar, om de Mistænkte efter Sagens Beskaffenhed og omstændighed kand stædes til nogen Eeds afleggelse, Men Comparenten refererede sig til sit forige og ind lod Sagen under Dom.

Cramer der paa sagde: at foruden den Respective Dom/m/er vil befinde denne Sag saaledis, at Citanten ikke med noget, som kunde reignis til vis formoding har over tydet Arrestanterne sin Formerede Sag og sigtelse, saa er det og Een Sag af den beskaffenhed, at Arrestanternis Eed maae give Sagen oplysning og tillige befrie Dem for Citantens sigtelse, og da Comparenten der udi forvendtede Rættens biefald, og tillige urgerede at Arrestanterne vorder tilladte den anbudne Eed at præstere, saa indstillede Han til Rætten, om Citanten ikke er gaaen for vidt med Sag og Sigtelse og des formedelst paaført u-skyldige Folk baade Fængsel

og Trængsel, holdt Dem fra Deris Jorde Brug, betaget Dem Deris Brød og næring, og der ved bragt Dem til yderste Armod og Bettel straf, u-meldet Hvad nød Deris fattige Familie er *oven (over) gaaen i Medens de under Langvarig fængsel har været Hen holden, og her udi formoder Comparenten i lige Maade denne Rættes Biefald Thi paastod Han ey allene at Arrestanterne for Citantens tiltale udi alt bliver fri dømt, men og at dem reserveris udi sam/m/e Dom Deris tiltale imod Citanten for Hans værne Ting for paa førte sigtelse og u-leylighed alt til Arrestanternis vedbørlige Satisfactions erholdelse udi hovet Sagen og af førte bekostninger.

S/igneu/r Preus sagde at naar Rætten Confronterer denne Sag med de førte Vidner og den Demonstration Comparenten sidste Som/m/er Ting har Deponert, da er Comparenten i den formeening, at Han i nogen Maade har gaaen for vidt med Sagen lige som og Kongens

1739: 179

Foget ikke mindre beføyet med Lov end Høye Øvrigheds befaling paa Justitiens vegne haver seet sig bevaret de Mistænchte Personer, for at giøre Regnskab og Reede af den paa Søen og af Deris Baad bort og om komne Niels Marcusøn, thi hen falder Vel S/igneu/r Cramers Formeening og Argumenter af sig selv, som intet, Videre agtede Comparenten til bem/el/te Cramers Propositioner intet at svare, Men urgerede paa Een Endelig Dom.

S/igneu/r Cramer Refererede sig til sit forige.

Afsigt

Formedelst denne Sags betydelighed, De producerte Documenters Vidløftighed og dette Tings Korte beram/m/else optages Sagen til Doms og bliver beram/m/et her ved Dagen d/en 16de Decembr/is først til Dom/m/en at afsige, til Hvilken Tiid de nu siddende Lau-Ræts Mænd uden nogen undskylding haver at møde her paa stæden, til sam/m/e Tiid bør og sig her paa stæden indfinde baa[de] Actor Jacob Preus og de Arrestertis forsvar S/igneu/r Cramer tillige med Arrestanterne selv.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman til Brynil Ehlers paa 1 Pund og 3 M/arker Smør udi gaarden Fondenæs Datert Bergens Bispe gaard d/en 13 No/vem/br/is/ 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til Anders Haldorsøn paa 18 M/arker Smør og ¼ Faaer udi gaarden Hodne. datert Sandvigen d/en 24 Martij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Gertrud S/a/l/ig/ Danker Dankersøns til Knud Larsøn paa 18 M/arker Smør udi *Pladsøn Tungen. datert Bergen d/en 22 Sept/embris 1739.

Den 17 Novembr/is blev Rætten igien sat.

Schifte Brevet efter Iver Monsøn. datert Væraas d/en 17 9br 1739.

Den 19 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt.

S/a/l/ig/ Giertrud De Fines Caution for afg/aaen Fogeden Lem, saa vidt dette gods udi Lindaas Skibs-Reede haver været givet Deris Kongl/ig Majestet udi forsikring.

Lænds Mand Michel Michelsøn Hunven hafde ladet ind stæfne Siur Bronsland fordi Han haver talt om Ham, Citanten, at Han haver taget fløtning med videre, der ere til at vidne Varslede Joen Brunsland og Jens Hauge,

Hvilket kald og varsel Iver Olsøn Træland og Ole Andersøn boende paa gaarden Brudevold Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt baade Contraparten Siur Brundsland og vidnerne, og [da] de stæfnede Siur Brunsland talede Varsels Mændene med Ham selv,

Paa Siur Brunsland blev efter Loven trende gange Lydeligen raabt, Men Han ey mødte,

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, dernest blev det Eene Vidne af Rætten udviist, Men det andet vidne

Jens Olsøn Hauge frem stod, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at ungefæhr

1739: 179b

For Tre fierding aars Tiid var Vidnet, som nu staaer her for Rætten udi Siur Larsøns Stue paa Bronslands, da Kom paa tale udi Siur Larsøn Brundslands Stue i nerværelse af Siur Brunslands Kones, det andet Vidnes Kones, og Joen Brunslands nerværelse om Skydsing, og *den (da?) hørte dette Vidne, at den indstæfnte Siur Larsøn sagde baade Lænds Manden og Skafferen vare Tiuve.

Det 2det Vidne Joen Michelsøn boende paa gaarden Brunsland blev indkaldet foer Rætten, efter at Han sin Eed med oprakte Fingre efter Loven hafde aflagd, forklarede Han under sam/m/e Eed: at for sidst afvigte Vaar Ting, var den indstæfnte Siur Larsøn Bronsland, dette Vidne, nest forige Vidne Jens Olsøn Hauge, det Vidnes Kone og Siur Larsøns Hustroe sam/m/en udi den Stue paa gaarden Brundsland, Hvor dette Vidne Joen Michelsøn og Contraparten Siur Larsøn haver fælles Stue, Sam/m/e Tiid kom paa tale om Fløtningen her udi Skibs-Reedet, og hørte dette vidne at den indstæfnte Siur Larsøn sagde, at Baade Lænds Manden og Skafferen vare Tiuve,

Citanten Lænds Manden Michel Hunven begierede foreleggelse for den indstæfnte Siur Larsøn Brunsland at møde til neste Ting nemlig vaar Tinget først kom/m/ende Aar 1740,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Efter som den indstæfnte Siur Larsøn Brunsland ved Sagens paaraab sig ey indfandt, saa gives Ham her ved af Rætten Lav dag at møde til førstkommende Vaar Ting udi aaret 1740, denne foreleggelse haver Citanten Lænds-Manden Michel Michelsøn Hunven Selv at Lade forkynde den indstæfnte Siur Larsøn paa Hans Boepæl udi Lovlig Tiide for Tinget skal holdes.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev dette aars Restantcer oplæste beløbende til 329 Rd 4 mrk 11 sk. Smaae Told Restants til 4 Rd 2 mrk 14 sk. Kongs Tiendes til 32 Rd 1 mrk 12 sk.

Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.

Det ordinaire Tings vidne angaaende Sig[t] og Sage fald med videre efter Skatte Forordningen blev tagen,

Der ved blev og til kiende givet og til staaet at Fieldsbøe og *og Bachebøe ligger under fæe fod og ingen græsleye for dette aar der af er svaret.

Sluttelig bleve opnæfnte Lau-Ræts Mænd for til kom/m/ende aar 1740 - g/am/l/e/ 1. Christian Nielsøn Kaland, 2. Michel Michelsøn Knarvig, 3. Halsteen Knudsøn Lofaas, 4. Knud Hansen Riise nye 5. Knud Olsøn Hope, 6. Stephen Olsøn Maraas, 7. Niels Monsøn Fields Ende, 8. Ole Olsøn Severaas.

Der paa blev Rætten op hævet.

1739: 180

[In Nomine Jesu]
[Gulen]

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 19 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Gulens Skibs Reedes Almue paa Ting stædet Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Fol/io 126 findes,

Hvor da først blev op læst Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 169 - 176 ere extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Amtmand Friman til Michel Joensøn paa Et Pund Smør udi gaarden Brandanger datert Bergen d/en 23 Octobr/is 1739 Revers ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Ludvig Lem til Anders Joensøn paa Et Halv Pund Smør udi gaarden Sande. datert Sogndahl d/en 8 April 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel S/a/l/ig/ Rectoris Erich Mønichens til Michel Gregoriisøn paa Et Pund Smør og Et Halv Spand Fisk udi gaarden Røe. Datert Tvedt d/en 30 Octobr/is 1739. Revers ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Ole Jensen paa Een Halv Løb Smør og Et Halv Faaer udi gaarden Hanetvedt. Datert Bergens Bispegaard d/en 29 Octobris A/nn/o 1739. Revers og.

Bøxel [Sæddel] udgiven af Rector Jacob Steensen til Peder Olsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Hiertaas. datert Bergen d/en 18 Augusti 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen S/a/l/ig/ Toldforvalter Garmans til Lars Joensøn paa Aatte Marker Smør udi gaarden Tvedt. datert Bergen d/en 17 Octobr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Knud Johansøn til Mons Joensøn paa Atten M/arker Smør og Een Fierde deel Faaer udi gaarden Randahl. datert Inderøen d/en 13 Novembr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af H/err Thomas Sommer paa 18 M/arker Smør udi gaarden Vestevig til Hans Josephsøn Datert Evenvig d/en 18 No/vem/br/is/ 1739. Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna Helena S/a/l/ig/ Lems til Jens Olsøn paa Atten Marker Smør udi gaarden Molde. datert Bergen d/en 22 Octobr/is 1739. Revers og.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Stephen Hansøn og S/a/l/ig/ Siri Rasmus Datter. Datert Haucheland d/en 13 Junij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Johanne Siurs Datter datert Brandanger d/en 3 Junij 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Henrich Hansøn Datert Tvedt d/en 5te Junij 1739.

Den 20 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt.

Schiøde udgivet af Hans Stephensøn paa 21 Marcher Smør udi gaarden Haucheland til Knud Stephensøn. Datert Schierjehaun d/en 20 No/vem/br/is/ 1739.

Erich Olsøn Hosteland paa Lars Tørresøn Kringlebottens vegne frem viiste Een Huud af Een Middels Biørn {af størels}, som bem/el/te Lars Tørresøn Kringlebotten Tredie Pintse dag sidst afvigte hafde skut udi Kringlebottens Mark, begierende der for paa Lars Kringlebottens vegne, at Lars Kringlebotte[n] maatte nyde det Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Forordning tillegger Dem, som sligt et u-dyr ødelegger, og Kunde af Denne frem viiste Huud seis, at det Hverken \har/ været Een meget gam/m/el eller aldeelis ung Biørn, Men Een Middels Biørn, og efter som den nerværende Almue var vidende at Lars Tørresøn Kringlebotten Rigtig haver Skudt Biørnen blev Ham af Fogeden strax betalt de paa staaende 2 Rd alt i følge Kongl/ig aller naadigste Forordning.

1739: 180b

Den 21 Novembris blev Rætten atter sadt.

Lænds Manden Peter Henrichsbøe Cont/ra Anna Svens Datter,
vide Fol. 158

Sagen blev udsat til neste Ting formedelst den indstæfntes Annæ Svens datters Formynder Claus Dahle ey mødte, til bem/el/te Tiid nemlig først kom/m/ende Vaar Ting haver Lænds Manden Peder Henrichsbøe at Lade ved tvende Mænd indstæfne bem/el/te Anne Svens Daatter til Doms Lidelse efter Hendes egen bekiendelse og Vidnernes udsigende, saa bør og Hendes Formynder Claus Dahle til sam/m/e Tiid ind varsles at forsvare Anne Svens Datter eller skaffe Een anden Mand udi sit stæd, der Hans Myndtling kand forsvare.

Mons Nerdahl contra Ole Brands Dahl
vide Fol/io 159

Citanten mødte for Rætten og gav til kiende at Han hafde til dette Ting givet den ind stæfnte Ole Bransdahl Lov dag at møde til dette Ting efter Rættens seeniste Ting dag afsagde kiendelse.

Den ind stæfnte Ole Jacobsøn mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være forelagt af Citanten til dette Ting at møde, Men begierede anstand udi Sagen til neste Ting for at føre vidner.

Afsigt

Eftersom den ind stæfnte Ole Jacobsøn Brandahl møder her for Rætten og begierer anstand udi Sagen til at føre Vidner, saa tør Rætten ikke andet end sam/m/e anstand Ham bevilge, paa det Han ey skal have at sige at blive af Rætten overiilet, Thi beroer denne Sag til nestkom/m/ende Vaar Ting udi aaret 1740.

Anders Olsøn Berge contra Anna Svens Datter
vide Fol/io 160

Citanten mødte for Rætten og tilstod at Han hafde ladet varsle ved foreleggelse til dette Ting baade Anna Svens Datter og Hendes Formynder Claus Dahle, Men som Anne Svens Datter var til stæde og ey Hendes Formynder og forsvar Claus Dahle, saa gav Rætten følgende

Eragtning

Efter som ved Sagens paaraab, Hverken Claus Dahle Annæ Svens Daatters Fader broder og Formynder selv eller nogen paa Hans vegne sig ind fandt, saa bliver Ham, Claus Dahle Her ved af Rætten til holdt at møde selv personlig

1739: 181

Her for Rætten til førstkom/m/ende Vaar Ting at møde enten selv eller skaffe Een anden Mand for sig, som kand forsvare den ind stæfnte Anne Svens Daatter, og haver Citanten at lade ved Lovlig stæfne maal ind stæfne først Anne Svens Datter til at Liide Dom Som Hun efter Vidnernis udsigende haver fortient, og Claus Dahle at møde som Hendes Faders Broder og Formynder til at forsvare Hende som Een fød værge, søm/m/er og anstaaer efter sin Pligt eller at skaffe Een anden udi sit stæd, som Hende kand forsvare, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting,

Dernest blev trende gange raabt om nogen hafde Sager at føre udi Rætten, men som ingen frem kom, blev dette Aars Restanctcer op læste og beløb sig til 55 Rd 1 mrk 6 sk. Smaa Told 1 mrk 10 sk. Kongs Tiendens beløb sig til 6 Rd 4 mrk 9 sk.
Selv-Eier Mandtallet blev og oplæst og forseylet.
Det ordinaire Tings vidne efter Skatte Forordning angaaende Sig[t] og Sagefald samt afførsels Penge blev og udstæde og forseylet.

Lau Ræts Mænd for aar 1740 bleve op næfnte, g/am/l/e/ 1. Hans Olsøn Hannetvedt, 2. Arne Rasmusøn Øvre Øst Gulen, 3. Lasse Rasmusøn Øvre Øst Gulen, 4. Ole Pedersøn Kielbye, nye 5. Friderich Ellingsøn Miømen, 6. Otte Joensøn Brandanger, 7. Lars Ellin[g]søn Brandsdahl, 8. Ole Hansen Risnæs.

Der paa op hævis Rætten.

Ligeledis paa dette Skibs Reede antegnet og udslet forsikringen af S/a/l/ig/ Giertrud de Fine udgivet for S/a/l/ig/ Foged Lem.

[In Nomine Jesu]
Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1739 d/en 23 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Raadøe Skibs Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alverstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 130 findes,

Hvor da efter at *at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ig aller naadigste Forordninger, som paa Foliis 169 og 176 findes extraherede, dernest

Obligation udgiven af Friderich Cramer til S/igneu/r Verner Hosvinchel paa 400 Rd, datert Bergen 18 Septembr/is 1739 See udi denne Protocol paa Folio 176, Hvor den \og/ for Alenfits Ting er Læst.

Obligation udgiven af S/igneu/r {Arh} Arnold Meyer til Told Inspecteur Norman Datert Bergen d/en 27de Maij 1739 og Lydende paa anden forsikring udi Marøen for Capital 45 Rd.

Arv og giælds fragaaelse efter Agnethe S/a/l/ig/ Hans Carstensøn Vellands Lod Mad/a/me Agnetha S/a/l/ig/ Hofmans Læse Datert Ascheland d/en 17 Novembr/is 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Jan Gudmunsøn Hielmen til Johannes Olsøn paa Et Pund og Tre Marker Smør udi gaarden Haaland Datert Frechau d/en 20 Octobr/is 1739.

1739: 181b

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Joen Michelsøn paa 11 ½ Marcher Smør og 9 Kander Malt udi Gaarden nedre Qvaleem, saa at Joen Michelsøns fulde brug udi Nedre Qvalem nu er 23 M/arker Smør og 18ten Kander Malt Datert Bergen d/en 24 Martij 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Olsøn paa 18 M/arker Smør og Tolv Kander Malt udi gaarden Bøe Datert 23 Novembr/is 1739 af Giæstgiver stædet Ved Alverstrømmen til Ole Johansøn.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Sæbøe, Iver Erichsøn Fæsta og Joen Vaxtiol til Jens Johannissøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Hoele. datert Alverstrøms Giæst giver stæd d/en 23 No/vem/br/is/ 1739.

Den 24 Novembr/is blev Rætten igien sadt.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Ole Borneman til Rasmus Andersøn paa 12 M/arker Smør og Et qvarteer Malt udi gaarden Strømme. Datert Bergens Bispe gaard d/en 30 Maij A/nn/o 1739. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Ole Borneman paa Sex Marker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Strømme til Anders Olsøn. Datert Bergens Bispe gaard d/en 30 Maij A/nn/o 1739.

Placat at Auction skal holdes paa Ascheland over S/a/l/ig/ Agnetha S/a/l/ig/ Hans Veilandts efter latte Løsøre d/en 3 Decembr/is førstkom/m/ende. Datert Alverstrøm/m/en Giæst giver stæd d/en 23 No/vem/br/is/ 1739.

Knud Knudsøn Halland Haver ladet ind stæfne Elling Matthisøn boende paa sam/m/e gaard Halland, Dom at liide for nogle beskyldninger han haver paa lagt Citanten, Der om at Vidner at anhøre ligeledis er ind stæfnt Elling Matthisøn Halland, Vidnernes nafne ere Palme Olsøn boende paa gaarden Halland og bem/el/te Palme Olsøns Hustroe Pernelle Erichs Datter,

Hvilket kald og varsel Johannes Rasmusøn Froe Taule og Mons Tørresøn Namtvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt baade for Elling Matthisøn og Vidnerne;

Den indstæfnte Elling Matthisøn mødte for Rætten og tilstod lovlig til dette Ting og stæd at være varslet;

Der paa frem stod Vidnet

Palme Olsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi sidst afvigte Høst hørte Vidnet nogle ord bleve vexlet imellem Citanten Knud Knudsøn Halland og den indstæfnte Elling Matthisøn som var i Sin Løe paa gaarden Halland i det Knud Knudsøn gik forbie Elling Matthisøns Løe, Men alle

1739: 182

ordene kand Vidnet sig nu ey erindre, Men dette hørte Vidnet, at Elling Matthisøn sagde til Knud Knudsøn: at Knud Knudsøn hafde ødelagt 11 Liv for Elling Matthisøn udi 4 aar, der paa spurgte Knud Elling om Han hafde slaget dem ihiel eller Dem paa nogen anden Maade dræbt, Elling svarde at Han, Knud Knudsøn hafde taget ulægelig Siugdom paa gaarden, som hafde dræbt Dem, Elling sagde videre til Knud at Han hafde taget Een Sau paa gaarden, som sygdom/m/en der af var kom/m/en, Videre denne Sag angaaende vidste Vidnet ikke at forklare, Ellers udsagde Vidnet, at Hans Hustroe Pernelle Erichs Datter ikke af anden aarsag blev fra dette Ting uden Hun og vidnet ey paa Een gang kunde være fra Huuset,

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Den indstæfnte Pernelle Erichs Datter forelegges af Rætten at møde og vidne udi denne Sag til nest kom/m/ende vaar Ting, da Elling Matthisøn og bør advares at møde, og for sig svare udi denne Sag.

Endnu udsagde Palme Olsøn at Elling Matthisøn sagde til Knud Knudsøn at Han Knud hafde været Een Tyransk Schielm imod Ham fra Knud Kunde binde sine Buxer. Videre hafde dette Vidne ikke at udsige.

Dette aars Restantcer beløb sig til 158 Rd 1 mrk 15 sk. Smaae Told 3 Rd 4 sk. Kongs Tienden beløb sig til 9 Rd 4 mrk 5 sk.

Selv-Eyer Mandtallet blev og op læst.

Det ordinaire Tings vidne efter Skatte Forordningen om sigt og Sage fald, samt afførsels Penger at være falden paa Namtvedt og Qvamme.

Lau-Ræts Mænd for Aar 1740 bleve op næfnte g/am/l/e/ 1. Gregorius Yttre Sæbøe, 2. Mons Myching, 3. Gunder Nore Soleim, 4. Villum Grindem, 5. nye Niels Haaversøn Søre Hauchland, 6. Jacob Olsøn Kartvedt, 7. Jens Joensøn Bircheland, 8. Niels Olsøn Hauland.

I/n N/omine J/esu

Lindaas

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1739 d/en 16de Decembr/is blev Rætten udi Sagen af Marcus Nielsøn Slagter Her for Tinget indstæfnt contra Mons Iversøn og Niels Jacobsøn atter sadt nerværende de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd af Lindaas Skibs Reede, Hvis nafne paa Folio 127

1739: 182b

Findes,

Nerværende paa Marcus Nielsøn Slagters vegne Procurator Jacob Preus, tillige med De beskyldte Arrestanter Mons Iversøn Nore Schoge og Niels Jacobsøn Søre Schoge,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi Guds [og]? Deris Kongl/ig Majestets navn, Hvor nest bem/el/te Actor Preus sagde, at saa vidt hovet Sagen angaaer haver Han intet videre at erindre end for hen skeed er, men saa vidt Sagens omkostninger maatte betreffe, bad Han for uden Hvis ved seeniste i Rætte sættelse der udinden maatte observeris først Deris Kongl/ig Majestets stemplede Papirer, som under denne Sags behandling burde været frem lagd ved de i Rætte Komne stæfninger og skriftlig forsæt med videre, nemlig 4 stykker á 6 sk til

stæfninger, 2 stykker til Tings vidner á 24 sk eet støke til Indlæg 6 sk, og 3 stykker til den forvendtende Doms beskrivelse á 1 mrk 8 sk som giør til sam/m/en 1 Rd 3 mrk 6 sk, dernest Dom/m/erens brev Penge, for denne Sag, som in Specie ere for 2de Tings vidner ind beregnet forseyglings Penge 1 Rd 3 mrk 14 sk for Een ud skrift af Protocollen 3 mrk, forseylings og brev Penge for Hovet og Continuations stæfning 1 Rd 4 mrk 8 sk der giør til sam/m/en 3 Rd 5 mrk 6 sk, Thi om endskiøndt at Dom/m/eren begge disse Poster Comparenten eller Hans Principal til nerværende Tiid haver Creditert, saa følger det dog med Lov, at sam/m/e bør fornøyes aller helst da Citanten ikke er forsiufnet med benaading og befrielse der for, ligesom og 3tio vil falde af sig selv, at det i Rætte lagde Tings vidne for Bergens Bye Tings Ræt, skiønt i Rætte Kom/m/en paa u-stemplet Papier vedkom/m/ende ind beregnet det stemplede Papier bør betales med 2 Rd 8 sk, 4to maatte Comparenten til disse forskrefne og der under Ting holdet for nerværende Tiid, det Han paa aller nøyeste maade haver accorderet Ting holderne med 5 Rd, og til sidst indstillede Comparenten under Rættens skiøn om Han ikke for denne Reyse tiids og anden Spilde bør have fortient i det aller mindste 4 Rd, og alt saa nest at ved blive sit forrige vilde afvarte Dom,

Arrestanterne Mons Iversøn og Niels Jacobsøn forlangede ogsaa Dom,

Der paa blev af os Samtlig Dømt, som følger

Dom

1739: 183

Det kand ikke nægtes, at io Procurator Jacob Preus haver giort sig stor u-mag, \for/ at ville have oplyst, Hvorledis Marcus Nielsøn Slagters Søn Niels Marcusøn er kom/m/en af Dage eller borte bleven paa Søen, ved det bem/el/te Procurator Preus ikke alleniste for denne Ræt, Men end og for andre Rætter efter Lovlig ind varsling haver ført adskillige vidner, og naar nu alle disse vidners udsigende igiennem Læses, Da haver ikke Et Eeniste af {disse} de førte Vidner kunde sige, at Arrestanterne Mons Iversøn Nore Schauge og Niels Jacobsøn Søre Schauge haver været aarsag udi, Niels Marcusøns Død. Thi Arrestanterne Mons Iversøn og Niels Jacobsøn /: Da Niels Marcusøn af Deris Baad var udstørtet :/ fore strax til Bergen og gave Niels Marcusøns Forældre denne ulykkelige Hændelse tilkiende; Det var og venteligt om Mons Iversøns og Niels Jacobsøns Intention hafde været at omkom/m/e Niels Marcusøn, da hafde bem/el/te Mons Iversøn og Niels Jacobsøn ikke forøvet slig gierning paa Een alfahre Bye Vey, Men der fandtes Mangfoldige Viger og andre Eenlige stæder, de kunde ført Niels Marcusøn til, og der Hem/m/elig Ombragt Ham:

Alt saa tør vi ikke under staae Os efter presumtionen og gisninger at fælde Dom over Mons Iversøn og Niels Jacobsøn Men Skiønner, at Niels Marcusøns borte blivelse paa Søen er skeed af Een ulykkelig hendelse imod Mons Iversøns og Niels Jacobsøns Villie;

Der fore kiender vi for Ræt at den skiødesløshed Mons Iversøn og Niels Jacobsøn haver udviist, i det De ikke bedre haver taget Niels Marcusøn i agt, som haver været paa Baad med Dem, til fulde kand være afsonet med den Lange Arrest Mons Iversøn og Niels Jacobsøn har været undergiven, og i Øfrigt fri kiendes Mons Iversøn og Niels Jacobsøn for Marcus Nielsøns tiltale.

Hvad Processens omkostninger angaaer, Da bør Marcus Nielsøn Slagter at betale saa vel Deris Kongl/ig Majestets stemplede Papier, som Rættens gebyhr beløbende sig til den Summa med Ting hold og Procurator Preusis Salario for sidste Reyse til Tinget 16 Rd 3 mrk 4 sk under adfær efter Loven, saa fremt det ey udi Mindelighed skulle skee.

Besigtelses Forretning paa Lindaas Præstegaard

Anno 1739 den 18de Septembr/is blev efter Høyædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings mand Christian Baggers Resolution af Dato 14de Maj sidst afvigte fulgt paa hans Velærværdighed Her/r Torgus Grogaars Reqvisition af 9de Eiusdem tagen besigtelse paa Lindaas Præste gaards Huuser og bygninger.

Til samme forretning at fuld føre var nærværende de Eedsvorne Mænd af Allenfit Skibreede Lænsmanden Ellef Larsøn Mundahl, Lars Ellufsøn stor Oxe Knud Rasmusøn Schare, Anders Jonsøn Elsaas, Magne Rasmusøn Michelthun, og Anders Larsøn Hopland, saa var og tilstæde Ved forretningen Sogne Præsten Velærværdige Her/r Torgus Grogord til Lindaas Præste gield Enken Mad/a/me Johanna Christina Sal/ig Her/r Niels Schøttes med lauværge Monsieur Arnolt Meier, ind fandt sig og tillige Enkens Svoger Her/r Otte Sundbye Cappelan pro persona til Lindaas Præst gield.

Af Lindaas Præste gields Almue vare næ[r]værende Lændsmanden

1739: 183b

Michel Hundven, Halver Knudsøn Hundven, Halver Iversøn Nedr/e Schodven Aamund Nielsøn Lille Hofde, Jon Jacobsøn Træland Iver Olsøn Træland, Jacob Jacobsøn Tvetteraas Knud Michelsøn Hauge, Iver Aamundsøn Maraas, Stephen Olsøn Maraas, Peder Michelsøn Oenes.

Paa Spørgsmaal svarede Lindaas almue, at de haver hørt af deris forfædre, dem til kom at holde Ved lige, denne Bygning, som Bispestuen er bygget i, Een borge stue og een Stald; End nu udsagde Lindaas Skibreedes almue at de havde Været foreened med Sal/ig Her/r Niels Schøtte om 4re Skilling aarlig af hver Mand, som hand aarl/ig skulde have at Reparere for nevnte Huuse med men ey der om mellem Sal/ig Her/r Niels Schøtte og dennem oprættet nogen skriftlig Contract efter Loven.

Mons/ieu/r Arnolt Meier paa Enkens Mad/a/me Johanna Christine Sal/ig Her/r Niels Schøttes Veigne som hendes Lauværge formeente at siden der ingen Skriftlig Contract imellem Sal/ig Her/r Niels Schøtte og almuen er oprættet, bem/el/te 4 skil/ling ey kunde ansees til Huusernes Reparation at Være udgivet, siden det fra gammel Tiid haver været een skik at ofre Præsten et Kalve Skind, eller 4 skil/ling om Høstens Tiid formodet der fore at brøst fældig heden paa fornevnte Huuse ey kand komme Her/r Niels Schøttes Stærv boe til nogen last, men at Lindaas Præste giældts almue bør sætte besagde Huuse udj dend Stand at de kand staae for Lovlig siufn;

Der paa blev dend bygning taget udj øye siufn; som Bispe Stuuen er i, af fornevnte Allenfits Skibreedes almues Mænd, og fandtes brøst fældig heden udj følgende.

[Bispe Stuuen]

Paa Bispe Stuuen som er 21 al/len lang 13 ½ allen bred 2de Kielder bielker 2 mrk, 24 Kielaaser 15 al/len lang 6 rd, 8te opstandere 4 mrk 1 Tylt Tømmer 15 al/len langt 3 rd 3 mrk, 1 Tylt 10 al/len Sperrer 1 rd 1 mrk, 4re Rænder 14 al/len lang 3 rd 3 mrk, 4re Stoker Torv Hold Træer 12 al/len lang 4 mrk, Torv Hald Kroker 1 mrk 4re Knæer 2 mrk 8 sk, 1 bielke 1 mrk, 12 hake Spiker 5 mrk, 2de Planker paa nordre side 14 al/len lang 3 mrk, Bord til Vinduers luger og til bordtag 1 Tylt 2 mrk 8 sk 10 tylter bord á 2 ½ M/rk 4 rd 1 mrk, een Steen Muur paa den nederste side 3 rd, 14 Kipper Næver á 2 mrk 4 sk, 5 rd 1 mrk 8 sk, udj Ege Nagler 3 mrk 150 Spiger 15 skil/ling, til Huuset at Skrue op 6 par Skruer 1 rd 3 mrk, arbeids Løn til alt dette foranmeldte 18 rd, 14ten Nye Ruuder á 4 skil/ling 3 mrk 8 sk, 6 Vinduer at lægge an udj blye 1 rd 2 mrk, til Skorsteenen at Reparere 4 rd, at forbedre Laasene til Dørene 1 rd 2 mrk.

Borgestuen

4re Tolaaser (Tiilaaser) 3 mrk, 3de tylter bord á 2 ½ M/rk 1 rd 1 mrk 8 sk, 1 Kippe Næver 2 mrk 4 sk til Vinduer 1 rd til Skorsteenen 2 mrk 4 sk arbeds Løn 1 rd 3 mrk

Heste Stalden

5 tylter bord \á/ 2 mrk er 1 rd 4 mrk, 6 oplænninger á 6 sk 2 mrk 4 sk, arbeids Løn til Stalden 4 mrk,

Kiørselen til disse forommeldte Materialier 4 rd,

Dernæst blev de øvrige Præste gaardens Huuse taget udj øye siufn og besigtelse, først det Daglige.

Vaan Huus

2 Tolvollen bielker til underslag 3 mrk, 3de opstandere 1 rd 8 sk, 1 Sville 13 al/len lang 3 mrk, 3 Tylter bord til gulv á 2 ½ M/rk 1 rd 1 mrk 8 sk.

Svalen Langs ved Huuset oventil

3de Tylter bord á 2 ½ mrk 1 rd 1 mrk 8 sk, 5 tylter bord til Lem á 2 ½ M/rk 2 rd 8 sk, til Trele værk 1 ½ tylt á 2 ½ mrk 3 mrk 12 sk, 15 Nye Ruder á 4 sk 3 mrk 12 skil/ling

1739: 184

Til bordtag 2 ½ t/ylt á 2 ½ mrk 1 rd 4 sk, 1 Trappe til Loftet 2 mrk, 4re Torv Hald træer 4 mrk, Torv Hald Kroger 1mrk, 10 Kipper næver á 2 mrk 4 sk 3 rd 4 mrk 8 sk 4re Rænder 4 rd, ½ tylt bord til Vind Skeer 1 mrk 4 sk, 1 Svilde 9 allen Lang 1 mrk 8 sk, Til arbeids Løn 13 rd.

Skolen

Til Skorsteenen at forfærdige 4 sk, 6 Nye Ruder udj Vinduerne 1 mrk 8 sk, ½ tylt udskot bord til Troe 12 sk, Torv Hald Træer 1 mrk, Torv Hald Kroger 4 sk, 1 Rænde 2 mrk 12 sk 4re Kipper Næver 1 rd 3 mrk, To *Tynter bord til bordtag 5 mrk, arbeids Løn 2 rd.

Stabuur og Ild Huus

20 allen Lang og 9 allen breed, der til 4 Tylter bord 2 ½ M/rk 1 rd 4 mrk 5 Kipper næver 1 rd 5 mrk 4 sk, 2de Torv Hald træer 10 al/len Lang 2 mrk, 2de Rænder 12 al/len Lang 1 rd, Torv Hald Kroger 8 sk, arbeids Løn 3 rd 3 mrk.

Veed Huuset

12 allen Lang 9 allen breed der til 1 Torv Hald Træ 1 mrk, Kroger 4 sk, 2de Kiper Næver 4 mrk 8 sk, 1 Tylt bord 2 mrk, 1 Rende 4 mrk, arbeids Løn 1 rd.

Hiemme Floren

15 allen Lang 9 allen breed, fattes 6 Planker til gulv 1 rd, 2de Sæds Træe 2 mrk, 2de Tylter udskot bord 3 mrk, 2de tølaaser 12 sk ½ tylt bord 1 mrk 4 sk 2 Torv Hald træer 1 mrk 8 sk, Kroger 4 sk, 4re Kipper Næver 1 rd 3 mrk, arbeids Løn 2 rd 3 mrk.

Dend Søre Flor

18 allen Lang 9 al/len breed der til 2de Planker 4 mrk, 2de Dito til gulv 4 mrk, 1 Sæstræe 1 mrk 1 ½ tylt udskot bord 2 mrk 4 sk, 3de Voger Næver 3 mrk arbeids Løn 1 rd 3 mrk 1 tylt bord 2 mrk 8 sk.

Sommer Floren

13 allen Lang 8 all/en breed der til ½ tylt Timmer 2 rd, til Soler Standere og Torv hald 1 rd, 2de tylter bord 5 mrk, 5 Kipper Næver \á/ 2 mrk 4 sk, er 1 rd 5 mrk 4 sk, Kroger 4 sk, 2de par Skruer 1 mrk 8 sk, arbeids Løn 4 rd.

Dend Vestre Lade

6 Tylter bord á 2 mrk 8 sk 2 rd 5 mrk, 14ten Sper 1 rd, Torv Hald træer og Kroger 5 mrk, Næver for 3 rd underslag 3 mrk, til Huus Vald Staver 2 mrk, til Huus Vald Træer 1 mrk, arbeids Løn 4 rd 3 mrk.

Den Syndre Lade

33 allen Lang og 15 al/len breed der til sagde Mændene at Vilde med gaae ialt, saaledes at samme kand staae for Lovlig siufn, og de selv Ville faa det i Stand sadt uupaa ankes 8 rd.

Gaas Huuset

Tilgaar i aldt efter mændenes sigende at Reparere og i Stand sætte 10 rd.

Børne Kam/m/eret

Der til fattes 1 Sole 1 mrk, 1 Torv Hald 1 mrk, til Staver 1 mrk, 4 tylter bord 1 rd 3 mrk, 4 Kipper Næver 1 rd 3 mrk, arbeids Løn 2 rd, til Vinduerne fattes 15ten Nye Ruder á 4 sk er 3 mrk 12 samme at legge an i blye 1 rd 2 mrk.

Qværn Huuset

2 Kipper Næver 4 mrk 8 sk, 2de tylter bord á 2 ½ M/rk 5 mrk, udj Kroger 4 sk, 1 Tor[v]hald træ 7 al/len 8 sk 2de Planker til Slok 1 mrk 8 sk, 2de Smaae under slag 1 mrk, i arbeids Løn 1 rd.

Et Smale Huus

10 allen Lang 7 al/len breed der til 2 Tylter bord \á/ 2 mrk 8 sk 5 mrk 3 voger næver 3 mrk 6 sk til Torvhald træer 1 mrk Kroger 4 sk arbeids Løn 4 mrk.

Torv Huuset

8te al/len Lang og 7 al/len breed fattes 6 tylter Bord 2 rd 1 Stav 12 sk 1 Speere 4 sk 1 Dito 4 sk 4re Kipper Næver 1 rd 3 mrk 2de Torv hald træer 1 mrk 8 sk Kroger 4 sk arbeids Løn 1 rd 2 mrk.

Endnu Manqverede paa det Daglige Vaan Huuse Spiger 100 1 mrk 4 sk, 100 Dito for 2 mrk, 200 Ege nagler 1 mrk 4 sk, Vinduerne at forbedre med Ruder og blye 3 rd til Skorsteenens Reparation med arbeids Løn 1 rd.

Nøsted ved Søen

21 allen Lang 12 al/len breed, 12 al/len, børstok (dør-?) 2 mrk, 1 Liden Sole 1 mrk, 11 tylter bord til Dørren Vind Skeer og dør aager 4 rd 4 mrk, 3de Speerer á 8 sk støket 1 mrk 8 sk, Torv Hald træer 3 mrk Næver 4 rd, arbeids Løn 6 rd.

At hiem Skaffe for melte Materialier 16 rd.

Paa spørgs maal Svarede Enken og hendes Lauværge at ey flære Huuser var Præste gaarden til hørende end foran er anført;

[Gierdes gaarden]

Giærdts gaarden blev anseet og fattes der paa 1000 par Skie á 2 mrk Hundrede 3 rd 2 mrk 1 ½ tylt Stæng 4 mrk arbeids Løn 3 rd.

Haven og Præste gaarden

Fattes Planker Stænger og Skeer og Stolper med arbeids Løn 5 rd.

Efter hans velerverdighed Her/r Torgus Grøgaards forlangende, blev Enken tilspurgt, om een Søre vor flore som havde Staaen Sør i Marken ved gierds gaarden paa Hauen, Hvor den blev af. der til hon Svarede at hon ey Vidste noget der om,

1739: 184b

Efter for anførte Besigtelse og Taxation paa Lindaas Præste Gaards Huuse Bygninger og giærder til kommer Lindaas Præste Giælds almue at betale Aaboden paa de Huuser de efter Loven bør Holde Ved Lige med Nie og Sexti Rixdal: Fem Mark Tre Skill: til nu værende Sog[n]e Præst Velærværdige Her/r Torgius Grøgaard og Sal/ig Her/r Niels Schøttes Stervboes arvinger for de Huuse Sal/ig Her/r Schøtte burde holde Ved Lige, at erLægge udj aabod Et Hundrede Sex og Sexti Rixdal: Tre Mark og Fiorten Skilling ligeledes til nu Værende Sogne Præst Velærværdige Her/r Torgius Grøgaard, og eftersom Sal/ig Her/r Niels Schøttes Stærvboe Ved bygningens Store brøst fældig hed haver foraarsaget denne besigtelses Forretning \saa/ Skiønnes, bem/el/te Sal/ig Schøttes Stærvboe bør svare denne

Forretnings bekostning med Tolv Rixdaler Fire Mark og Tolv Skilling, efter foran Mentionerte omstændigheder.

Dom

Imellem Ambiørn Snechevig og Anders Bildøen Niels Strøme med flere afsagt d/en 19de Augustij A/nn/o 1739.

Denne Sag er af følgende beskaffenhed. Til gaarden Strømme, som er Bergens Bispe Stoel benaadet, Hvor paa boer Leilendinger og til gaarden Bildøen Ligger Et Sund, Kaldet Strøm Sundet, der udj falder een mengde af angn skield, som til Fiskerie med angler bruges, og reignes iche for een Liden Herlighed, til bem/el/te 2de gaarder, af denne ang skiæld uden Strømmes og Bildøens opsideres Villie eller tilladelse, blev aarlig taget saavel af Bergens Fiskere, som andre der om boende bøyde Folk Een stoer deel, des aarsage Strømmes og Bildøens opsidere, for at Conservere Deris paaboende gaarders herlighed, fandt høyst nødvendigt udj aaret 1735 d/en 22 Octobr/is til Tinge at lade Freed Lyse bem/el/te angskiæld, efter Landsens skich og sædvane, som een hver haver magt og myndighed til at giøre paa sin Eyendom, af denne fred Lyste angskiæld Haver Ambiørn Monsøn Snechevig, Mons Pedersøn Echerhofde, Thomas Nielsøn Gaflen og unge Thomas Nielsøn ibid: efter deris Egen her for Rætten giorde forklaring, uden forLov eller tilladelse af Strøm/m/es og Bildøens opsidere, med Skiæld Klore tagen een deel; Medens tvende af disse ind stævnte Mænd Ambiørn Monsøn Snechevig og Tomas Nielsøn Gaflen ere udj arbeide med at tage af disse freed Lyste skiæld udj Strøm Sundet, kommer een af Contra Citanterne Niels Nielsøn Strømme efter dem tager deris skiæld Klore fra dem og beholder samme skiæld Klore hos sig til beviis om Deeris gierninger; Hvor udover Ambiørn Monsøn Snechevig Fire Dage for hand stævned Contra Citanten Niels Nielsøn Strømme Ved tvende Mænd Hendrich Michelsøn og Daniel Hansøn Lader Niels Nielsøn Strømme beskicke om hand vilde Levere de af ham tagne Klorer, til bage, Hvor til Contra Citanten Niels Nielsøn Strømme haver været villig, naar Ambiørn Monsøn Snechevig Selv vilde komme til ham og fornøye ham, men Ambiørn Monsøn Snechevig i stæden at hand skulde falde til føye og forligt sig med opsidderne paa Strømme og Bildøen haver ved Stevne maal her for Rætten Ladet indkalde Niels Nielsøn Strømme til at Levere Klorene tilbage, Hvilket Rætten skiøn/n/er Niels Strømme ey havde nødigt uden hand der for nyder fornøyelse, Dette Stævne maal gav Strømmes og Bildøens opsidere anledning til at Lade udgaae Contra Stævning, til Ambiørn Monsøn Snechevig Thomas Nielsøn Gaflen Mons Pedersøn Echerhofde og den unge Thomas Nielsøn Gaflen for dj de efter Egen her for Rætten aflagde tilstaaelse havde taget af Contra Citanternes fred Liuste Skiæld udj Strøm Sundet uden Contra Citanternes tilladelse.

Alt saa efter slik Sagens omstændigheder Kiendes for Ræt: at Ambiørn Monsøn Snechevig, Thomas Nielsøn Gaflen Mons Pedersøn Echerhofde og unge Thomas Nielsøn Gaflen Hver for sig bør og Pligtig er fordj de haver anmesket sig fred Lyste Skiel at bøde og betale til de fattige Her udj Skibreedet 1 mrk 8 sk inden 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse og udj Processens omkostning alle til sammen 2 rd 2 mrk til Contra Citanter\ne/ Niels Nielsøn Niels Andersøn og Jens Nielsøn opsiddere paa Strøm/m/e og Anders Nielsøn paa Bildøen inden fornevnte Tiid under Rættens videre befordring efter Loven.

Dom

Imellem Peder Olsøn Sanven og Ole Nielsøn Smøraas af sagt d/en 21de Augustij A/nn/o 1739.

1739: 185

Det er til fulde bevist, med Lars Michelsøn Myhrdals, Niels Halvorsøn Dyngeland, Læns mand Ole Larsøn Totlands og Lars Halversøn Milleshaus Her for Rætten aflagde Eedelig Vidnes byrd at da Skiftet efter Citantens Ole Nielsøn Smøraas Huustroe, Lisbet Michels Datter, blev holdet paa gaarden Smøraas d/en 28de Maj A/nn/o 1737, Var i blandt andet Stærvboens Løsøre Een guld Ring, Hvilchen, Enckemanden Citanten Ole Smøraas gierne Vilde have allene for sig Selv efter sin Sal/ig Huustroe Lisbet Michels Datter, men da de andre medarvinger efter Lisbet Michels Datter /: som alle ere den Sal/ig Koenes børn men Citantens Stif børn :/ det ey vilde tilstæde, bad Citanten samme Guld Ring maatte udj Skifte forrætningen blive Stærvboet an ført til intægt, Hvilcket skeede, og blev samme Guld Ring taxeret for 3 rd, Som dend Guldring Laae paa bordet, Hvor ved Skifte Rætten blev administrert fordrister dend indstævnte Peder Olsøn sig uden *uden nogens tilladelse at tage denne Guldring og strax gaaer bort med den over slig Peder Olsøns adfær stridende imod ald Lov og *bil (billighed?) /: eftersom dend paastævnte guld Ring Citanten paa Skiftet efter hans Sal/ig Huustroe Lisbet Michels Datter udj arv blev udlagt :/ haver Citanten Ole Nielsøn Smøraas *for (før?) Ladet Peder Olsøn beskiche ved tvende af de her for Rætten Eedelig af hørte Vidner Niels Halversøn Dyngeland, og Lars Michelsøn Myhrdahl, om hand udj mindelighed ville extradere (utlevere, avlevere) dend paa stævnte guld Ring, men der til haver Peder Olsøn iche været at beqvemme, Hvor udover Citanten Ole Nielsøn Smøraas til dend 11te Martj A/nn/o 1738 her for Rætten haver Ladet ind stævne Peder Olsøn at Lide Dom til at Levere Citanten den paa stævnte Guld Ring og betale Processens omkostning men eftersom Hverken Peder Olsøn selv eller nogen paa hans vegne bem/el/te Tiid Mødte blev han af Rætten given Laudag at møde til neste Ting der efter, som var den 15de Junij næst efter da mødte Peder Olsøns broder Rasmus Tittelstad begierende paa Peder Olsøns vegne anstand i Sagen til næste Ting for at faa dem forligt og til byder Citanten Ole Smøraas Een Rixdl: for de til bem/el/te Tiid paa Sagen anvendte omkostninger; Citanten Ole Nielsøn Smøraas fandt iche sin Rengning ved saa Lidet omkostnings til bud, mens tilstod Sagens opsættelse, naar hand kunde nyde de 3 Rixdl: for de allereede paa Sagen anvendte omkostninger, I dend stæd Citanten Ole Nielsøn Smøraas efter Rasmus Tittels[tads] Løfte og til bud havde vendet Sagen udj mindelighed af giort, kom/m/er Rasmus Tittelstad, frem Tredie Ting dag, efter at Sagen Var incaminert den 15de Octobr/is A/nn/o 1738 og Producerede et indlæg; hvor udj iche allene fore gives noget denne Sag uvedkom/m/ende, som for aarsagede Citanten af føre flere Vidner udj Sagen, men end og vil exipere Forum naar nu de førte vidners udsigende og Lovens bydende over veies, da er det uimodsigeligt at da Peder Olsøn iche een Liden formastelse haver forøvet; Thi af Lovens Pag: 988 erfares det er utilladeligt at tage een hat eller Haandsker fra en mand som hand haver udj hænde eller paa sig, Ligeledes om mand ganger udj andens mands gaard og der noget bort tager skalt der for bødes, skal nu bødes for sligt som uden Rætten tager; saa er denne Peder Olsøns forøvede og ham over beviiste gierning langt meere straf værdig i det Peder Olsøn for een offentlig Skifte Ræt, dumdristeLigen haver bort taget den paa stævnte guld Ring uden nogens villie eller tilladelse, hvilchen hand, end iche efter beskichelse haver fra sig Levert, og Lovens pag: 15 Art: 16 siger expresses Verbis at slige Sager maa forfølges af Sag-Søgeren for det Ting hvor Sagen sig begivet haver, naar Lovlig varsel er given, som det var Veder partens eget Verne Ting men Efterdj Citanten Ole Nielsøn Smøraas her for Rætten sidste Ting erklærede at hans intention iche var at Eske Dom over Peder Olsøn for sin begangne forseelse, som Loven for slige dens over trædere Dicterer, i henseende Citanten haver haft Peder Olsøns moder til ægte, paa det iche Peder Olsøn skulde Lide Spot, alleniste paastaaer Peder Olsøn bliver til falden at extradere den paa stævnte guld Ring og betale Processens omkostning,

Alt saae Kiendes for Ræt at Peder Olsøn Sanven 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse bør Levere Citanten Ole Nielsøn Smøraas dend paastævnte guld Ring ubeskadiget til bage og udj Processens omkostning betale Citanten Sex Rixdal: Fire Mark

samt til Justitz Cassen at bøde 1 rd 3 mrk 12 sk under adfær efter Loven, I det øvrige forbeholdes Vedkommende efter Lovens Pag: 164 Art: 8de Deris paatale til Peder Olsøn, paa sine Tider og stæder ved Lov[l]ig omgang,

Dom

Imellem Procurator Johan Simon Cramer og Michel Hauchaas afsagt dend 7de Augusti 1739.

1739: 185b

Efter som Procurator Johan Simon Cramer her for Rætten haver Ladet indstævne *Michel Michel Ambiørnsøn Hauchaas for 10 rd 5 mrk 12 skil: reisende sig *at (af?) een Revers paa 66 rd 12 sk Citanten Cramer maatte udgive til Sal/ig/ Otte Ruus; paa hans broders Her/r Morten Ruuses Veigne før hand kunde faa den Sag forligt fornevnte Her/r Morten Ruus havde begyndt imod Michel Ambiørnsøn Hauchaas fordj bem/el/te Michel Ambiørnsøn Hauchaas havde ladet bort stiæle nogle Penge, hand til Bergen skulde føre, for Her/r Morten Ruus, samme Revers haver Citanten Cramer igien indfriet og faaet sine udlagde Penge igien, saa nær som de paastævnte Tii Rixdaler, Fem Mark og Tolv skil:, der fore Citanten Cramer paastaaer Dom over Michel Ambiørnsøn Hauchaas til bem/el/te 10 rd 5 mrk og 12 skil/ling/s betaling, samt Processens omkostningers Erstatning Da efterdj der er iche alleniste beviist med dend her udj Rætten frem lagde udskrift af Nordhordlehns Ting Protocol at Michel Ambiørnsøn Hauchaas havde antaget Citanten Procurator Johan Simon Cramer til at gaae i Rætte for sig imod Her/r Morten Ruus, men end og lettelig kand sluttes at det forlig, som blev indgaaet med Her/r Morten Ruus er skeed *er skeed* paa Michel Ambiørnsøns veigne og efter Michel Ambiørnsøns Hauchaases forlangende af Procurator Johan Simon Cramer. Saa er det og billigt at Citanten Cramer bør have sin betaling igien af hoved Manden Michel Ambiørnsøn Hauchaas

Der fore Kiendes for Ræt at 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse bør Michel Ambiørnsøn Hauchaas betale til Citanten Procurator Johan Simon Cramer de paa stævnte Tii Rixdal: Fem Mark og 12 skil: og udj Processens omkostning Sex Rixdal: Fire Mark 14 skil: under adfær efter Loven.

Dom

Imellem Elling Bastesøn Tvedt og Eilert Larsøn Tvedt afsagt d/en 17de Augustij A/nn/o 1739.

Med Trende her for Rætten [førte] Vidners Annæ Hans Datter, Brithe Rasmus Datter og Marthe Jacobs Datters aflagde Eedelige forklaring er det beviist, at dend indstævnte Eilert Larsøn Tvedt uden Ringeste aarsag iche alleniste haver skieldet Citanten Elling Bastesøn Tvedt for een Tyv, men og med andre utilbørlige ord udbrødt imod Citanten. Da efterdj dend ind stæfnte Eilert Larsøn Tvedt hverken Selv møder eller beviiser at hand efter sit Løfte her udj Rætten sidste Vaar Ting haver forligt sig med Citanten Elling Bastesøn Tvedt

Saa Kiendes af os samtlig for Ræt at 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse bør Eilert Larsøn Tvedt her for Rætten møde Personlig og giøre Citanten *Eling Bastesøn, een offendtlig afbigt, sigende at hvad hand, Eilert Larsøn Tvedt haver sagt om Citanten Elling Bastesøn er usanfærdigt og af sindets over ilelse udtalt, Thj hand veed iche andet at til Lægge Elling Bastesøn end hvad een ærlig Mand sømmer og anstaaer, Lovende der hos at hand efterdags iche skal forøve noget imod Citanten Elling Bastesøn Tvedt som kand være u-sømmeligt enten udj ord eller gierninger, og bør saa de af Eilert Larsøn Tvedt talte ord om Elling Bastesøn være aldeelis døde og magtes Løse og ey blive Elling Tvedt til præjuditce paa hans ærlige Navn og Rygte i nogen maade, der næst bør Eilert Larsøn betale til de fattige

her udj Skibr/edet Een Rixdal: og udj Processens omkostning til Elling Bastesøn Tvedt Tre Rixdaler alt inden fore satte Tiid efter Loven.

Dom

Imellem opsidderne paa Ystebøe og Giere tillige med Indr/e Lyrens opsiddere.

Af de ind stævnte Mons Monsøn Christian Villumsøn, Villum Christiansøn Ole Pedersøn og Erich Knudsøn opsiddere paa gaarden Ystebøe Niels Nielsøn Niels Johansøn Mons Monsøn og Knud Iversøn opsiddere paa gaarden Giere er her for Rætten tilstaaen at de haver forgangen Sommer udj aaret 1738 *Læstet (Kastet) udj Myse Sundet som er gaarden Ascheland og Lyre til hørende Hvor fore de haver betalt Lands Lod til Mad/a/me Hofmand beløbende sig til 7 rd 3 mrk men ey nogen Kiendelse givet til Citanterne

1739: 186

Anders, Gudmund og Rasmus paa gaarden Lyren de ind stævnte haver og her for Rætten selv forklaret at da de Kastede udj Myse Sundet maatte de saa Vel betiene sig af Lyre Landet som Aschelandet

Hvor fore Kiendes for Rætt at de ind stævnte opsiddere paa gaarden Ystebøe og Giære bør betale til Citanterne Anders, Gudmund og Rasmus paa gaarden Lyhren 3 rd 4 mrk 8 sk og udj Processens omkostning 2 rd 2 mrk alt inden 15ten Dage efter denne Doms Lovl: forkyndelse under adfær efter Loven Hvor imod opsidderne paa gaarden Ystebøe og Giære forbeholdes Deris Rætt og tiltale til Mad/a/me Hofmands om de formeene sig nogen Prætention til hende at have for det *han (hon) haver oppe baaret af Lands Lod.

Dom

Imellem Mad/a/me Catrina Sal/ig Mag/ister Stabels og Velærværdige Her/r Hindrich á Møinichen.

Vel haver Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Mad/a/me Catarina Sal/ig Magister Nicolai Stabels veigne her for Rætten Ladet incitere Velærværdige Her/r Hinrich á Møinichen Sogne Præst for Sundts Præste gield til at betale sin til Mad/a/me Catarina Sal/ig Stabels udgivne obligation af Dato 26de Augustj A/nn/o 1730 Lydende paa Capital 150 rd Caurent og forsichring udj Debitoris og arvingers Naadsens aar men efterdj obligationen inde holder at naar enten Creditor eller Debitor blev ander ledes til sinds skulle obligationen et Fierdings aar efter Loven opsiges for i Veien og Procurator Hans Ottesøn Nideraas iche her i Rætten haver Producert nogen opsigelse Saa tør ieg iche under staa mig imod Citati Protest af 18de Augustj Hujus Anni at fælde nogen Dom over ham Her/r Møinichen til betaling.

Der for Sagen efter dette Stevnemaal af viises og Citantinden Mad/a/me Catharina Nicolai Stabels tilholdes først ved skriftl: opsigelse efter den Kongl: allernaadigste Forordning af Dato 29de Januarj A/nn/o 1719 at opsige dend paa Stevnte Capital Hvor da og af Debitore Her/r Hindrich á *Miønichen paa følger Capitals og Renters betaling da ved omgang efter Loven Sagen Proceqvere.

1739

- - - - - - - - - -

1740

(1740: 186)

I/n N/omine J/esu C/hristu
Mielde

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Svorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 d/en 14 Martij blev holdet Vaar Ting med Mielde Skibs-Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Kongl/ig Majestets Foget Mons/ieu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Rættes Mænd. 1. Gutorm Larsøn Hunhammer, 2. Ole Nielsøn Blom, 3. Knud Nielsøn Stoche, 4. Anders Nielsøn Hvidsteen, 5. Johannis Johanissøn Øste Mielde, 6. Mons Einartsøn Øste Mielde, 7. Jens Johanisøn Hausberg, 8. Niels Monsøn Reveim,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev publicert
Deris Kongl/ig Majestets aller naadigste Bestalling af Dato Friderichsberg Slot d/en 12 Novembr/is 1739.
Schatte Forordningen for aar 174[0] af Dato 16 Xbr 1739.
Forordning om Høyeste Ræt for aar 1740 af 9 Octobr/is 1739.
Forordning at Delinqventer I Stæden for at døm/m/es til Bremerholm skal her efter døm/m/es til arbeyde i nermeste fæstning. Datert Frid:berg d/en 27 No/vem/br/is 1739.

1740: 186b

Kongl/ig Rescript af Dato 24 Octobr/is 1739 om Faddere paa Landet og Kiøb stæderne, og Bøndernes Klædragt.
Kongl/ig Rescript angaaende Brylluper, Liig begiængelser, Samqvem/m/e og gilder af Dato 4 Xbr 1739. Friderichsberg Slot.
Placat under Cammer Collegii Seyl angaaende Eendeel Kongl/ige Indkomsters Forpagtning Nordenfields udi Norge for aarene 1741 - 42 - 43. af Dato det Kongl/ig Rente Cammer d/en 6 Febr/uarij 1740.
Placat under Stifts befalings Mand Baggers Haand og Seyl angaaende S/a/l/ig/ Stifts amt skriver Svanhielms overblevne Eyendeele i Bergens Stift, som til betaling for Hans Debet til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Cassa ere bleven Seqvestrerte og nu d/en 3 Augusti 1740 udi Bergen i bem/el/te Svanhielms gaard skal bort selges. Datert Bergen d/en 10 Febr/uarij 1740.
Stifts befalings Mand Baggers Brev til Fogeden Johan Smed af Dato Bergen d/en 27 Febr/uarij 1740 om Hvorledis Bønderne skal Virke Fisken de sælger, der ved fulgte Copie af Den Begiæring(?) Een deel Borgere til de 16 Mænd i Bergen hafde indgivet.
Ditos Skrivelse til bem/el/te Foget Smed angaaende *Schalerne og Deris tilfaldne Bøder. af Dato Bergen d/en 11 Martij 1740.
Ditos Brev til forige Foget Jesen af Dato Bergen d/en 15 Januarij 1740 om Hvorledis Soldater og Tambourer skal være frie for Consumption.
Ditos Brev til sam/m/e Jesen angaaen Kypperne, at Ingen Dem maae giøre Impas med Fustagier at lade indføre, som er giort paa Landet.

Bøxel Sæddel udgiven af Constistorial Raad Gert Gelmuyden til Anders Joensøn Vallestrand paa Een halv Løb Smør og Een og Een Halv Mæhle malt udi gaarden Schaar. <L> Datert Haus Præste gaard d/en 3 Martij A/nn/o 1740 - Revers var ved ey under skreven.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Johansøn Hart-Tvedten til Mon[s] Jonsøn paa To og Tiuve Marker Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Hafre. <L.> Datert Vallestrand d/en 14 Martij 1740.

Den 15 Martij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Baste Johannissøn Dat/ert Borge d/en 1 Octobr/is 1739.

Ole Hatland contra Mad/a/me Edvartsøns
vide Protocol Fol: 175

Udi Gutorm Hunhammers Stæd, som er ind stæfnt til at vidne, blev Rætten betient af Ole Johansøn Daltvedt.

Citanten Ole Johansøn Hatland tillige med Hans Moder Anna Lars Datter Eide og Svoger Lænds Mand Niels Hannistvedt mødte for Rætten, og gav Ole Hatland til kiende at Han til dette Ting, hafde ladet ind stæfne Rasmus Hiertaas denne Sag angaaende,

Rasmus Joensøn Hiertaas mødte for Rætten og tilstod at være stæfnet til dette Ting af Ole Hatland med Fire ugers varsel, men ved ikke til Hvad Ende Han er stæfnet, ellers producerede Han sin Bøxel Sæddel, som Mad/a/me Apelone Svarskop S/a/l/ig/ Otto Edvarsøns til Ham hafde udgivet paa Een halv Løb Smør udi gaarden Eide, Datert 10 April 1739 af gaarden Vallestrand og Ting lyst d/en sam/m/e Dag og sagde at ville tage til gienmæle nu her for Rætten saa vidt Ham kand vedkom/m/e udi denne Sag.

Procurator Johan Reus mødte paa Mad/a/me Apelonia S/a/l/ig/ Otto *Evadsens vegne og forestillede det Hun formeener aldelis ikke at have forurettet

1740: 187

Enken Anne Lars Datter ved den af Hende til Rasmus Johansøn paa gaars Parten Eide udstædde bøxel Sæddel, og til Hendes Sags nermere forsvar og opliusning fremlagde Comparenten Een af Hende udfærdiget Contra stæfning af 30 Januarij sidstleden, Hvor ved til vidner er indkaldet følgende Personer Rasmus Nielsøn Reistadt Niels Hannistvedt Ole Hatland, Foget Jesen, Gutorm Hunham/m/er, Erich Eide, Rasmus Burcheland, og Skafferen Aschild Daltvedt, alt følgelig Contra Stæfningens videre Tilhold, og som Comparenten nu paa Ting stædet har fornum/m/et at Lænds mand Niels Hannistvedt Og Ole Hatland skal være Enkens Svoger og Søn, saa vil Contra Citantinden Mad/a/me Evertsøns for Samvittighedens Skyld ikke have Dem afhørt, som nogen Vidner udi Sagen for nem/m/elig efterdi de og der udi skal være interesseret, men var ikkun begierende De Øvrige Vidner efter Eedens Oplæselse af Lov Bogen afhørte, /: Den frem lagde Stæfning befatter i sig følgende. NB. See Stefne maalet :/

De ind stæfnte Ole Hatland, og Hans Moder Anna Lars Datter Eide tillige med Niels Hannistvedt mødte Personlig for Rætten til staaende Lovlig til dette Ting og Stæd Lovlig at være [stæfnte], Det sam/m/e til stod og Vidnerne;

Rætte[n] proponerede Forliig imellem Parterne, Men saa som Ole Hatland og Hans Moder Anne Lars Datter, der til ey var at formaae blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst; Hvor paa frem stod det 1ste Vidne

(1.) Rasmus Nielsøn Reistad aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven /: der paa Han blev formanet at sige sin Sandhed udi denne Sag :/ og Ved Eed forklarede, at noget for Juul udi aaret 1738 fulgte Vidnet med Ole Hatland og Anne Lars Datter fra gaarden Eide, for at gaae til {C.....} Citantinden Mad/a/me Apolonia S/a/l/ig/ Edvarsøns paa gaarden Vallestrand i Tanke at ville bøxle Den Jorde Part udi gaarden Eide, som Anne Lars Datter nu bruger, og da De kom/m/e paa Elvigs Broen, sagde Citanten Ole Hatland til sin Moder Anne Eide, Dersom \i hører/ Vore Folk ikke faar gaarden skal Du ikke opsige gaarden, der til Anne Eide sagde ney men skal ikke, ieg skal vist ikke opsige gaarden, og Da de indkom/m/e udi Stuen paa Vallestrand, sagde Ole Hatland til Mad/a/me Edvartsøns, Moder, Vi ere nu komne Her op paa Den Maade, at Moder giøres Een gam/m/el Kone, meenende Anne Eide, for at

spørge om Moder ikke kunde faae et af sine Barne Barn eller Datter Barn? der til Mad/a/me Edvartsøn svarede: det skeer ikke, I kand styre

1740: 187b

Ier (Deris) gaard saa længe I vil, men dette skeer ikke; Anne Eide svarede, at Hun var Een gam/m/el Kone, og er ikke god for at styre Jorden, Hun ville faae sine Egne paa Jorden; Mad/a/me Eversøn der til sagde, I er vel god for at styre Jorden, I er bedre god for at styre Eders Jord, end Jeg Min, gud give ieg var saa god for at styre Min Jord, som I Eders I haver gode Tiennere; Der paa spurte Anne Eide Hvem skal da faae Jorden, skal Rasmus Hiertaas faae Jorden, Mad/a/me Edvartsøn sagde ikke, som Vidnet kand nu erindre, Hvem der skulle faae Jorden, der kand lige saa snart Een skyldig faae, som Een uskyldig, Anne Eide sagde skal ieg da ligge under Rasmus Hiertaas, Han skulle vide at see til Mig udi Min alderdom, der paa faldt Anne Eide i graad og bad Mad/a/me Edvartsøns at Hendes Datter Datter eller Hendes Egne Folk maatte faae Jorden; der til Ole Hatland sagde til sin Moder Anne Eide I dette Aar skal Du styre Jorden, og du er Een gam/m/el Kone, I Kand være Død før aaret er ude, saa *for (faae) vi see, Videre forklarede Vidnet at for omvudne Tiid hafde Han Penge med sig for at bøxle bem/el/te Jorde Part I Eide, som Anne Lars Datter nu bruger til sin Søn, Men Mad/a/me Edvartsøn sag[de] reent ud ney Hun ey ville, og Anne Eide sagde nogle gange Hun ey kan styre sin Jord. Ole Hatland tilstod for Rætten, at alting saaledis er passert, som Rasmus Reistad har ud sagt; yder mere sagde Vidnet Rasmus Reistad at nogen Tiid for indførte var passeret Men om det var for eller efter Juul udi aaret 1738 kand Han ey erindre, begierede Anne Lars Datter af Vidnet, Han skulle gaae op til Mad/a/me Edvartsøns for at bøxle bem/el/te Jorde Part udi gaarden Eide til sin Søn, som skulle have Niels Hannistvedts Datter, Hvilket Vidnet giorde, og fulgte med Vidnet Lænds mand Niels Hannistvedt, Erich Eide og Rasmus Burcheland, da De kom/m/e ind udi Stuen paa Vallestrand til Mad/a/me Edvartsøn {spurgte} blev Mad/a/me Edvartsøn atter tilspurgt om Hun bem/el/te Jorde Part udi gaarden Eide ville bøxle til Vidnets Søn og Niels Hannistvedts Datter; Mad/a/me Edvartsøn svarede, at det skeede ikke, og Vidnet kand ikke rettere Mindes, end Mad/a/me Edvartsøn sagde sam/m/e Tiid, at Hun hafde Lovet gaarden bort, der efter Lagde Vidnet De Penge paa bordet, som Han ville give til bøxel paa gaarde Parten I Eide for sin Søn, Mad/a/me Edvartsøn atter sagde der blev intet af, Hvor paa Vidnet tog Pengene til sig igien og gik bort.

2. Det andet vidne forige

1740: 188

Foget S/igneu/r Andreas Jesen fremstod for Rætten oplæste Een af Ham selv skrevne attest Datert Vallestrand d/en 24 Octobr/is 1739, Hvilken Han med oprakte fingre efter Loven bekræftede, og paa spørgsmaal svarede, at det Hans attest mentioner[er] passerte sidst afvigte, da denne Sag var her for Rætten, under behandling. Denne af Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen Eedfæstede attest befatter i sig følgende: /: NB. see attesten :/

3. Det 3die Vidne Gutorm Larsøn \Hunhamer/ aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og vandt, at sidste Sommer Ting, sagde Anne Eide, Her udi Ting Stuen, at Hun hafde sagd sin gaard op til Mad/a/me Edvartsøn fordi Hun ey længere kunde styre Den, eller var god for at styre Den; der til hafde Mad/a/me Edvartsøn svaret, giev ieg var saa god at styre Min gaard, som I Eders, saa blev Anne Eide af Een tilspurgt om Hun hafde opsagt sin gaard, der til Hun svarede ney ieg har ey opsagt Min gaard, ieg tænkte Een af mine Barne Barn skulle faae Min gaard, ikke haver ieg opsagt Min gaard ey heller levert min Bøxel med tvende Mænd til bage;

4. Det 4de Vidne Erich Iversøn fremstod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under samme Eed aflagde sit Vidnes byrd lige som det første Vidne Rasmus Reistad uden nogen Forandring.

5. Det 5te Vidne Rasmus Larsøn Burcheland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt lige som det 1ste Vidne Rasmus Reistad og 4de Vidne Erich Iversøn Eide, end ydermere forklarede dette Vidne, at Han for uden om vudne Tiid haver nok Een gang været hos Mad/a/me Edvartsøn tillige med Lændsmand Niels Hannistvedt og Skafferen Aschild Daltvedt efter Anne Lars Datter Eides begiering for at byde Mad/a/me Edvartsøn bøxel at Rasmus Reistads Søn kund[e] for Anne Eides Jorde Part til brug, Men Mad/a/me Edvartsøn sagde det ey kunde skee, fordi Hun allerede hafde bort bøxlet gaarden Hun kunde ikke tvende gange udgive sin Haand, og dette passerte Dagen efter Hellig Tre Kongers Dag afvigte aar 1739.

6. Det 6te Vidne Aschild Larsøn Daltvedt aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og sagde at alting var passert, da Han var Hos Mad/a/me Edvartsøn med nest forige Vidne Rasmus Burcheland og Lænds mand Niels Hannistvedt, lige som Rasmus Larsøn Burcheland haver forklaret.

Procurator Reus der for I anleedning af den Kongl/ig Forordning under Dato 31 Januarij 1738 var begierende for Contra Citantinden, at de nu

1740: 188b

Her for Rætten erhvervede Tings vidne, maatte vorde Ham til Doms Acters følge sluttet og Ham beskreven med-deelt, Hvor til Han leverte 1 mrk 8 sk til Papir.

Afsigt

Det af Procurator Johan Reus paa Contra Citantindens Mad/a/me Apolonia Svarschop S/a/l/ig/ Her/r Otto Edvartsøns veigne forlangte Tings vidne bevilger Rætten.

Efter at Vidnerne vare afhørte paa Contra Citantindens vegne og Tings vidnet sluttet, producerede Procurator Reus udi Hovet Sagen Hans skriftlige Indlæg og paastand af denne Dags dato, som for Rætten Lydeligen blev oplæst, og er af følgende Indhold /: NB. See Indlægget :/ Imidlertid og u-agtet at Mad/a/me Evertsøn formeener sig Høyst fornermet udinden denne Hende af Anne Lars Datter paaførte Proces og for at viise Hendes inclination (tilbøyelighet, ha lyst til) til freed og Eenighed giorde Procurator Johan Reus efter fore gaaende Conference med Hans Principalinde for Enken Anne Lars Datter denne proposition, at Hun for at hielpe Enken nogenledis til Middel og ophold udi Hendes alderdom vil til staae Hende dette Kaar udi gaarden Eide, at Hun skal nyde \sin Livs Tiid/ fri Foder til Et Nød aarlig samt Een Tønde Korn og fri Huus værelse hos Rasmus \Johansøn/ Hiertaas, i den daglig Stue {Hun}, som Hun selv har ladet op bygge, tillige \med/ de værelser, som ere Hæftede til sam/m/e Stue; Rasmus Johansøn Hiertaas, tilstod for Rætten at Han var fornøyet med dette Mad/a/me Evertsøn haver ladet tilføre og det udi alle Maader ubrødeligen ville Holde, og udi alle billige Maader gaae Hende til Haande, som Hun kunde være Hans Egen Moder, og end videre erklærede Rasmus Johansøn Hie[r]taas at foruden for hen indførte Vilkaar vilde Hand føde for Anne Lars Datter Eide To Sauer og To gieder; Dette forliig tilstode saa vel Enkens Anne Lars Datters Søn Ole Hatland og Hendes Sviger Søn Lænds-Mand Niels Hannistvedt paa Egne og Enkens Anne Lars Datters vegne at være fornøyet med, og skal saa denne reyste Sag paa begge sider være op hævet.

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Dette af Parterne indgaaede forliig Confirmeris af Rætten at skal holdes af Rasmus Johansøn Hiertaas saa Leenge Anne

1740: 189

Lars Datter Lever uden Ringeste indvending der om af Rasmus Hiertaas at maa giøris, I vidrige fald eller om Rasmus Johansøn her udi skulle findes vægerlig da bør Han straffes efter Lovlig stæfne maal, som den der ey vil holde det Han med Haand og Mund Lover, Hvor nest denne Sag aldelis bør være ophævet tillige med Processens omkostninger paa begge sider.

Efter som ingen flere Sager vare indstæfnte blev denne Termins Restancer oplæste beløbende sig til 227 Rd 2 mrk 4 sk.

Af Fabian Johansøn fra gaarden Borkeland og til *Krog høy* paa Lyse Closters gods hen ført og arv førsel betalt 1 Rd til Fogeden Jesen, lod Fogeden Jesen publicere for Rætten.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1740 d/en 16de Martij blev holdet Vaar Ting paa Ting stædet Hoshofde med Hossanger Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden Mons/ieu/r Johan Smed, og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes {Knudsøn} Tved Gregoriisøn, 2. Lars Hansen Blegeli, 3. Niels Larsøn Blegeli, 4. Mons Larsøn Eicheland, 5. Joen Erichsøn Tepstad, 6. Børge Arnesøn Blegelie, 7. Vemmun Monsøn Sandahl, 8. Mons Iversøn Qvamme,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev op læst De Kongl/ige Breve og befalinger med flere, som paa Fol/io 186 ere extraherede.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager paa Et Pund Smør, Een Fierde deel Tønde og 1 Kande Malt udi gaarden Haaland til Johannes Gregoriisøn Espevold er beneficert Kaars Kirche Præsten. <L.> Datert Bergen d/en 1 Februarij 1740.

Schiøde udgivet af Mons Miøs, Arne Gietreim, Michel Fielschaal til Ole Larsøn paa 13 ¾ M/arker Smør og 11 ¼ Kande Malt udi gaarden Nordaas. Datert Hoshofde d/en 15 Martij 1740.

Den 17 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Der nest blev raabt om nogen hafde Sager at føre i Rætten, Men som ingen sig indfandt, blev oplæst denne Termins Restantcer beløber sig til 206 Rd 1 mrk 14 sk.

Fogeden Andreas Jesen Reserverede sig paa Deris Kongl/ig Maj/este/ts vegne afførsels Penge af den arv, som var falden paa det beneficerede gods nemlig fra Fieldschaal fløttet til *til gaarden Grove Nr 22 i Mielde Skibs Reede, 14 Rd 3 mrk 11 sk, fra Lohne til Hatland i dette Skibs Reede Nr 53 49 Rd 2 mrk 10 sk, item 9 Rd 5 mrk, desforuden 4 Rd 5 mrk 5 sk til Gietrem Nr 63 i dette Skibs Reede, Endelig 4 Rd 5 mrk 5 sk til Hartvedt Nr 42 i Mielde Skibs Reede Haus Præste boels gods, af Hvilke arve Parter, om afførsels skulle betales.

I/n N/omine J/esu
Echanger

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1740 d/en 18 Martij blev holdet vaar Ting paa Ting stædet Eide med Echanger Schibs-Reedes Almue nerværende Fogeden Mons/ieu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænde 1. Ole Nielsøn Toft, 2. Børge Olsøn Biørsvig, 3. Lars Monsøn Schaar, 4. Knud Larsøn Schaar, 5. Knud Johansøn Molvig, 6. Lars Johansøn Hausdahl, 7. Johannes Nielsøn Store Sætre, 8. Johannes Pedersøn Stald,

Hvor da efter at de Kongl/ige Breve og andre som paa Folio 186 ere extraherede, vare oplæst og blev publicert

1740: 189b

1. Schiøde udgivet af Consistorial Raad Gert Gelmuyden til Niels Andersøn paa 18 M/arker S/mør og 18 Kand/er Malt udi gaarden {Myhr} \Hauge/ Datert Haugs Præste gaard d/en 29 Febr/uarij 1740.
2. Schiøde udgivet af Dito til Niels Hansøn paa 12 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Myhr Datert Haugs Præste gaard d/en 7 Martij 1740.
3. Schiøde udgivet af Dito Gelmuyden til Joen Endresøn paa 12 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Myhr. Datert Haugs Præste gaard d/en 7 Martij 1740,
4. Schiøde udgivet af Dito til Knud Monsøn paa 12 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Myhr, Datert Haugs Præste gaard d/en 29 Febr/uarij 1740.
5. Schiøde udgivet af Dito til Hans Halvorsøn paa 18 M/arker Smør og 1 qvarter Malt udi gaarden Lied. Datert Haugs Præste gaard d/en 29 Febr/uarij 1740.
6. Bøxel Brev udgivet af Birgitte S/a/l/ig/ Hans Bangs til Ingevold Johannissøn paa 18 M/arker Smør udi gaarden Haugøen. Datert Bergen d/en 17 Martij 1740 - ved fulgte Revers.

Den 19 Martij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Niels Olsøn Store Urdahl Datert Store Urdahl d/en 14 Octobr/is 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Ragnelle Johannis Datr: dat/ert Væland d/en 12 7br 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Peder Hofman til Jacob Monsøn Myching paa Halv anden Spand Smør Tre Fierendeel Faaer udi gaarden Øvre Aas. Datert Sandvigen d/en 10 Decembr/is 1739 - Revers var ved.

Efter som ingen Sager vare indstæfnte blev denne Termins Restantzer oplæste beløbende til 215 Rd 0 mrk 10 sk.

Blev tilstaaet af Lau-Rætten at S/a/l/ig/ Mons Moes Børn, som ere Sex og ey arvet mere end 5 mrk 6 sk ere paa arve Tompten.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at Aar 1740 Mandagen d/en 21 Martij blev holdet Vaar Ting med Alenfit Skibs Reedes Almue paa Ting stædet ved Qvams vaagen, nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Nielsøn Berrefiord, 2. Ole Johansøn Berrefiord, 3. Michel Olsøn *Lagenæs (Langenæs), 4. Anders Olsøn Valle, 5. Lars Erichsøn Mongstad, 6. Aschild Olsøn Herland, 7. Michel Olsøn Siursæt, 8. Aamund Larsøn Hopland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste
De Kongl/ige Breve og andre, som paa Fol/io 186 ere extraherede, der nest
Kongl/ig Forordning om Døde Creaturs nedgravelse. Datert Hirschholms Slot d/en 11 Sept/embris 1739 - See videre paa Fol/io 175.

Schifte Brevet efter Hem/m/ing Magnesøn Aaderaas Dat/ert d/en 23 Sept/embris 1739.
Schifte Brevet efter Siur Larsøn Eicheland. Datert d/en 22 Sept/embris 1739.
Schifte Brevet efter Ole Nielsøn Herland Datert d/en 9 Octobr/is 1739.

Den 22 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Og som ingen Sager vare ind stæfnte blev denne Termins Restancer oplæste og forseylede beløbende til 237 Rd 4 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu
Lindaas

Michael Tønder etc giør vitterligt at aar 1740 Onsdagen d/en 23de Martij blev holdet Vaar Ting med Lindaas Skibs-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Kiilstrømmen nerværende Fogeden Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Christian Nielsøn Kaland, 2. Michel Michelsøn Knarvig, 3. Knud Andersøn Fieldanger, 4. Knud Hansøn Riise er siug, udi Hans stæd var Hemming Nielsøn Saltnæs, 5. Knud Olsøn Hope, 6. Stephen Olsøn Maraas, 7. Niels Monsøn Fieldsende, 8. Ole Olsøn Severaas.

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste De Kongl/ige Breve og Forordninger samt andre Breve, som paa Folio 186 ere extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard paa 18 M/arker S/mør ½ Vaag Fisk udi Leerøen til Gudmund Nielsøn Hennø Dat/ert Spieldnæs d/en 11 Martij 1740.

1740: 190

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard til Mons Olsøn paa Et Spand Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Møching. datert Spieldnæs d/en 21 Martij 1740 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven til Gregorio Hemmingsøn af Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines paa 18 M/arker Smør og 24 Kander Malt udi gaarden Lofaas. Datert Froesetter d/en 17de Martij A/nn/o 1740. Revers var ved.

Bøxel Seddel udgiven af S/igneu/r Peder Hofman til Botel Olsøn paa 18 M/arker Smør og ¼ Faaer udi gaarden Hodne. Datert Sandvigen d/en 14 Decembr/is 1739. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Ingebore S/a/l/ig/ Helje Joensøn til sin Søn Joen Heljesøn paa 6 ¾ M/arker Smør 3 3/8 Kander Malt, 3/16 Faaer udi gaarden Mongstad. Datert giæst giver stædet ved Kiilstrøm/m/en d/en 23 Martij A/nn/o 1740.

Schifte brevet efter S/a/l/ig/ Britte Peders Datter Datert Øxnes d/en 18 Junij 1739.
Schifte brevet efter S/a/l/ig/ Hans Olsøn Langøen dat/ert 18 Junij A/nn/o 1739.

Den 24 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Efter publicerte Placater paa Lyre og Lindaas Kirke Bakker tillige med for Opsidderne paa gaardene Berge og Nedre Syslach, /: \som/ Lænds Mandens Michel Hunvens paategning paa Een af forige Foget S/igneu/r Andreas Jesen udstæde Placat af Dato Bergen d/en 3 Febr/uarij A/nn/o 1740 udviiser :/ blev Auctionen foretaget over gaarden Berge Nr 82 efter Matriculen af Landsky[ld] 1 ½ Løb Smør og 1 Tønde Malt, reducert til Smør *alt 2 Løb 12 Marker Smør, Den Halve Part af gaarden Nedre Syslach Nr 47 efter Matriculen til Smør reducert 1 Løb, først blev ord til andet saa vel den paa fornæfnte Kierkers Bakker som for opsidderne paa bem/el/te gaarder publicerte Placater, der nest den under Cammer Collegii {...} udstædde Placat af Dato 19 Decembr/is A/nn/o 1738 med de der udi anførte Conditioner med tillæg af Fogeden S/igneu/r Johan Smed at De Kiøbende kand til først kom/m/ende fahre dag udi dette aar antage det brug, som bliver solgt af disse for hen Mentionerte Jorde Parter.

(Berge)

Ole Monsøn paa gaarden Berge var selv til stæde, Hans Brug 2 Pund 4 Marker Smør blev indsat for 1 Rd M/arken ingen bød, der nest for 5 mrk M/arken ingen bød, saa for 4 mrk M/arken saa for 3 mrk 8 sk M/arken, ey buden, saa 3 mrk M/arken, ingen bød, saa 2 mrk 8 sk M/arken, ingen bød, saa 2 mrk M/arken, ingen bød, saa 1 mrk 8 sk M/arken beløbende sig til 13 Rd for bem/el/te Brug, Hvilked Bud var Læylændings, der fore Ham bem/el/te Brug blev til slagen, siden ingen anden bød paa bem/el/te Brug.

Joen Joensøn var ey tilstæde, Hans brug er og 2 Pund 4 Marker Smør blev ind sat for 1 Rd ey buden, saa for 5 mrk, saa 4 mrk, saa 3 mrk, saa 2 mrk 8 sk saa 2 mrk, saa 1 mrk 8 sk saa 1 mrk 4 sk, ingen ville giøre bud af Dem der vare til stæde.

Hvor fore Auctionen blev ophævet.

Anders Michelsøn og fra værende.

Nedre Syslach blev der efter opraabt, og blev

Corporal Hans Olsøn Heggens Part som er 1 Løb Smør indsat for 1 Rd M/arken dernest 5 mrk, saa 4 mrk, saa 3 mrk 8 sk M/arken, saa 3 mrk, saa 2 mrk 8 sk saa 2 mrk, sa 1 mrk 8 sk ingen giorde bud, til sidst blev bem/el/te Part indsat efter vurdering for 12 Rd. efter som ingen endnu ville byde blev Auctionen ophævet.

Endelig blev Heele gaarden \Berge/ indsat for 34 Rd efter vurdering ingen bød, saa 33 Rd saa 22 Rd saa 31 Rd saa 30 Rd. Ole Monsøn Læylændingen bød for den Heele gaard Berge 30 Rd 2 mrk, og som ingen andre giorde bud paa bem/el/te gaard uden Han blev bem/el/te gaard Ham til slagen for 30 Rd 2 mrk - er Sufficant.

Lænds Mand Michel Hunven contra Siur Brunsland
vide Protocollen Fol/io 179

Paa Citantens Vegne, som er Svag mødte Skafferen Arne Brudvold og sagde at naar den indstæfnte til stod for Rætten Han ey Vidste noget usøm/m/eligt imod Citanten, og betalte de paa Sagen anvendte

1740: 190b

Omkostninger, forlangede Citanten ey nogen straf over Siur Brundsland.
Der paa frem stod den ind stæfnte Siur Brunsland og sagde at Han ikke veed noget utilbørligt *med (imod) Citanten Michel Hunven, Men erklerer Ham for Een ærlig og skikkelig Lænds mand, og efterdags skal opføre sig imod Lænds manden, som Hans Pligt og skyldighed udkræver udi alle paakom/m/ende til[fæller] Lover der hos at Hand efter Lænds mandens paastand vil betale den af Lænds manden prætenderte billig Omkostning, som Processen haver foraarsaget med 1 Rd,

Afsigt

Dette af Parterne indgaaede forliig Confirmeris af Rætten udi alle Maader, og Hvo af Parterne begynder at yppe nogen videre Dispute om denne forliigte Sag, skal først bøde til Justitz Cassen 4 Rd, før de skal blive tilladte den Her for Rætten Debaterte Sag, at proseqvere, alt saa ophævis dette Stæfne maal.

Ingen Sager blev foretagne, efter som ey vare nogle indstæfnte, des aarsag denne Termins Restancer blev op læste beløbende til 307 Rd 0 mrk 5 sk.

Almuen forklarede, at den arv, som var falden paa Hellistvedt og Lille Aase er endnu paa arve Tomten.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Gulen

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 bleve holdet vaar Ting med Gulens Skibs Redes Almue d/en 26 Martij udi Schierjehaun, nerværende Fogeden Mons/ieu/r Johan Smed, og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Arne Rasmusøn Øvre Øst Gulen, 2. Han[s] Olsøn Hannetvedt, 3. Lasse Rasmusøn Øvre Øst Gulen, 4. Ole Pedersøn Kielbye, 5. Friderich Ellingsøn Miøemen, 6. Otto Joensøn Brandanger, 7. Lars Ellingsøn Brandanger, 8. Ole Hansen Risnæs,

Hvor da efterat Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ige Breve og Forordninger som paa Fol/io 186 ere extraherede.

Schiøde udgivet af Ole Rasmusøn Lille Slire og Jacob Kielen paa Een halv Løb og Een halv M/ark Smør Udi gaarden Rafneberg til Ole Olsøn, Datert Schierjehaun d/en 26 Martij 1740.

Schiøde udgivet af Lars Nielsøn Strømme til sin Søn Johannes Larsøn paa Et Pund Smør udi gaarden Strømme Datert Schierjehaun d/en 26 Martij A/nn/o 1740.

Den 28 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Mons Larsøn Grinde indfandt sig her for Rætten og frem stillede 2de Vidner ustæfnte navnlig Ole Olsøn boende paa Grinde og Claus Olsøn Dahle af Gulens Skibs Reede, Hvilke ved Eed udsagde afg/aaen Daniel Nielsøn s/om var borger udi Bergen og Femme Niels Datter ere fuld Søskinde og føde I Sogns Fogederie paa gaarden Veim.
Reqvirenten efter begiering blev bevilget Tings vidne.

Peder Henrichsbøe contra Anna Svens Datter

Denne Sag bliver ophævet formedelst Hendes Formynder Claus Dahle og den Øvrige Almue tilstaaer at Hun Anna Svens Datter ey er ved sit fulde Vidt.

Anders Berge contra Anna Svens Datter
vide Protoc. Fol: 160 - 180.

Citanten Anders Berge og den indstæfnte Anna Svens Datter tillige med sin Formynder mødte for Rætten, og ved Rættens Megling eller intercession, siden Anna Svens Datter er een Taabelig Tøs, bleve forliigte, saaledes at Anna Svens Datter bad Anders Berge om

1740: 191

Forladelse og sagde Hun ikke vidste andet at sige om Anders Berge, end Hvad ærligt er, og en skikkelig Mand søm/m/er og anstaaer, lovende der hos ikke her efter at skulle falde slige utilbørlige ord til Anders Berge og udi Processens omkostning at betale til Anders Berge 2 Rd, Hvilke Penge Rætten til holdt Anna Svens Datter[s] Formynder Claus Dahle inden 8te Dage at betale til Anders Berge af Annæ Svens Datters arv imod Vedbørlig qvittering, alt saa bliver de ord Anna Svens Datter haver talte om Citanten Anders Berge her ved aldelis mortificerede og bør ikke kom/m/e Anders Berge til nakdeel og præjudice paa Hans ærlige navn og Rygte, men være, som usagde døde og Magtis Løs.

Mons Nerdahl contra Ole Brandsdahlen
vide Fol. 180

Citanten mødte for Rætten tillige med Contra parten Ole Brandsdahl, efter Ole Bransdahlens forlangende opsættes Sagen til neste Ting, for at see om den ey udi Mindelighed kand blive forligt, imidlertid advares begge Parter uden videre advarsel at møde til bem/el/te Tiid.

Denne Termins Restancer beløb til 302 Rd - 0 - 14 sk.

Paa Spørgsmaal af Fogeden Jesen svarede Almuen at [af]? gaardene Fibisdahl og Vichne er ingen arv bort ført uden Arne Olsøns, som er i Danmarch og Hans arv blev tilsat at have opsiufn med Matthias Nappen arven 2 - 5 - 1 sk og Gietmund Olsøn paa Sande.

I/n N/omine J/esu
Radøe

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 d/en 30 Martij blev holdet Vaar Ting med Radøe Skibs Reedes Almue paa Giæst giver stædet ved Alvestrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r {Andreas Jesen og de} Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Gregorius Yttre Sæbøe, 2. Mons Johansøn Myching, 3. Gunder Rasmusøn Nore Soleim, 4. Villum Andersøn Grindem, 5. Niels Haaversøn Søre Hauchland, 6. Jacob Olsøn Kartvedt, 7. Jens Joensøn Bircheland, 8. Niels Olsøn Hauchland,

Hvor da først bleve op læste
De Kongl/ige Forordninger og breve som paa Fol/io 186 og 189 ere extraherede, der nest Proclama til Creditorer, Debitorer og Arvinger efter S/a/lig/ Agnethe afg/aaen Hans Veilands, Datert Bergen d/en 9 Januarij 1740.

1. Bøxel Sæddel udgiven af Frue Storms til Mons Rasmusøn paa Atten Marker Smør og Halv anden Mæhle Malt udi gaarden Nordanger. datert Bergen d/en 8 Martij 1740 - Ey Lans.

2. Bøxel Sæddel udgiven af Frue Storms til Jan Jacobsøn paa Tretten og Een halv M/ark Smør og Elleve og Een Fierde Deel Kande Malt udi gaarden Miøes. datert Bergen d/en 8 Martij A/nn/o 1740 - L.

3. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Stephan Østensen paa Halv Fierde Schilling udi Mangersnæs. datert Mangers Præste gaard d/en 10 Decembris 1739.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Mogens Christiansøn paa Et Pund Smør og Sexten Kander Malt udi Ystebøe. Datert Hoeps gaard d/en 4 Januarij A/nn/o 1740 - Revers var ved.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Knud Gelmuyden til Knud Johansøn paa *paa To Tredie Parter af Siur Nielsøns Enkes Jord udi Pletten. Datert Bergen d/en 29 Martij 1740. Revers var ved.

(6.) Bøxel Sæddel udgiven af Knud Lauritsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Boge Datert Giæst giver stædet ved Alverstrøm/m/en d/en 30 Martij A/nn/o 1740 til Niels Bastesøn - E: Sk:

1740: 191b

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Margrethe Kypche Arnold Mejers Hustroe Datert Marøen d/en 17 No/vem/br/is/ 1739.
Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Mons Larsøn Datert Hole d/en 24 Sept/embris 1739.

Den 31 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Gullachsøn til sin Søn Anders Monsøn paa Een halv Løb Smør og halv tredie Mæhle Malt udi gaarden Fiels Ende. Datert Alverstrøms giæst giver Stæd d/en 31 Martij A/nn/o 1740 - Eg. Sk.

Knud Halland Contra Elling Matthisøn
vide Protocollen Folio 181

Ingen af Parterne mødte ved Sagens paaraab Der fore den beroer til Som/m/er Tinget.

Forige Foget over Norhorlehn og Vaas Andreas Jesen hafde ladet indstæfne Christian Nielsøn boende paa gaarden Øvre \Tvedt/ Dom at liide til at betale bøder for Han har haft fortiilig sam/m/en Leye med sin Huustroe Maritthe Johannis Datter,

Den indstæfnte Christian Nielsøn mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet og ville ligeledes tage til gienmæle paa sin Hustroes Maritthe Johans Datters vegne her for Rætten; Den ind stæfnte som {mødte} her for Rætten og til stod at Hans Huustroe Maritthe Johannis Datter Kom udi Barsel Sæng Nii uger efter Deris Bryllup, og sagde at Han ey ville betale Bøderne før Han fik Dom udi Sagen,

Fogeden Jesen paastod Dom udi Sagen efter Loven,

Der paa blev strax Kiendt, som følger.

Dom

Efter som den ind stæfnte Christian Nielsøn Øvre Tvedt selv her for Rætten haver til staaet at Han haver beligget sin Hustroe Maritthe Johans Datter og Hun nii uger efter Deris Bryllup {haver} giorde Barsel, alt saa til findes Han her ved efter Lovens 6 B/og 13 C/apitel 1 Art/icel at bøde til Kongen for sig og Hustroe 3 Rd 2 mrk 4 sk til stemplet Papier til Denne Dom 1 mrk 8 sk Rættens gebyhr 2 mrk 4 sk, stæfnings Penge 1 mrk 8 sk tilsam/m/en Bøder og omkostninger 4 Rd 1 mrk 8 sk, Hvilke Penge bør betales [inden] 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.

Denne Termins Restanser bleve op læste beløbende til 198 Rd 2 mrk 3 sk.

Arven som paa det beneficerede gods Qvam/m/e og Namtvedt er falden udi aaret 1739 er paa stæden.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 1 Aprilis blev holdet vaar Ting for Arne Skibs Redes Almue paa gaarden Yttre Horvigen nerværende Fogeden Mons/ieu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Rættes Mænd 1. Erich Fusesøn Indre Horvigen, 2. Niels Olsøn Espelie, 3. Ole Marcusøn Seim, 4. Michel Monsøn Thuenes, 5. Halsteen Johansøn Jordahl, 6. Daniel Johansøn Flactvedt, 7. Haldor Nielsøn Indre Arne, 8. Erich Joensøn Indre Arne,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste deris Kongl/ig Majestets udstæde breve og forordninger, som paa Fol/io 186 og *89 (189) ere extraherede, der nest,

Consistorial Raad Gert Gelmuydens Fred Lysning paa *Halands Skov af Dato Haus Præste gaard d/en 22 Octobr/is 1739 - see videre Fol/io 175.

1740: 192

Bøxel Sæddel udgiven af Christen Hansøn paa sin Myndtlings Inger Lusiæ Mørchs vegne til Michel Larsøn paa Een Halv vog Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Aaseim. datert Bergen d/en 5 Martij 1740 - L

Bøxel Sæddel udgiven af Lændsmanden for Mielde Skibs Reede Johannes Johannissøn Nore Ascheland paa Tolv Marker Smør udi gaarden Veaae til Ole Erichsøn. Datert Ascheland d/en 29 Martij 1740. Revers var ved.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Kari Erichs Datter Datert Indre Horvigen d/en 23 Octobr/is 1739.
Dito efter S/a/l/ig/ Ingebore Ols Datter. Datert Hauchaas d/en 23 Octobr/is 1739.
Dito efter Kari Michels Datter. Datert Songstad d/en 23 Octobr/is 1739.

Peder Hofmans Caution for Fogeden Johan Smed udgiven til Det Høy Lovlig Cam/m/er Collegio Datert Decembr/is 1739 paa Cap/ital 1000 Rd.

Schiøde udgivet af Ole Aamunsøn Bircheland til Niels Aamunsøn paa ½ Løb Smør og Nii Kander Malt udi gaarden Bircheland. Datert Horvigen d/en 1 April A/nn/o 1740.

Schiøde udgivet af Ulrich Friderich Lov til Anthoni Cramer paa Lovs for hen beboede Huuser udi store Sandvigen. datert Bergen d/en 20 Julij 1739.

Obligation udgiven af Henrich Anthon Cramer til Hans Myndtlinger Henrich Jansøn og Margrethe Jans Datter Lydende paa Prioritet udi Debitoris Huuser for Capital 132 Rd Courent. Datert Bergen d/en 23 Januarij A/nn/o 1740.

Obligation udgiven af Henrich Anthon Cramer til S/igneu/r Berent Gundersøn til forsikring Debitoris Huuser udi store Sandvigen med videre for Capital 140 Rd. Datert Bergen d/en 8de Febr/uarij 1740.

Den 2 April blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Dernest blev 3de gange raabt om nogen hafde Sager at føre udi Rætte, Men som ingen frem kom blev denne Termins Restancer oplæste beløbende til 274 Rd 0 mrk 4 sk.

Der efter blev Rætten ophævet.

I/n Nomi/ne J/esu C/hristu
Herløe

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1740 d/en 4de Aprilis blev holdet Vaar Ting med Herløe Skibs Reedes Almue paa Ting stædet Frechhau nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Magne Monsøn Huusebøe, 2. Iver Erichsøn Huusebøe, 3. Niels Arnesøn *Afveim (Alveim), 4. Iver Johannissøn Nore Vig, 5. Johannes Nielsøn Nore Sæhle, 6. Michel Halvorsøn Hielmen, 7. Rasmus Olsøn Huusebøe, 8. Jens Andersøn Kaursebøe,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste de Kongl/ige Breve og Forordninger, som 186 og 189 ere extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Ole Albritsøn paa 9 M/arker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Kiergaard Datert Hopsgaard d/en 27 Martij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Michel Iversøn Nordre Vig paa 19 M/arker Fisk og 1/9 deel Faaer udi gaarden Alveim. Datert Herløe gaard d/en 12 Januarij 1740. Revers var ved ey underskrev[en] af Læylændingen - non

Bøxel Sæddel udgiven af Dito Lousøn til Joen Michelsøn Ohn paa 16 ½ M/arker Fisk og 3 Kander Malt udi gaarden Blom. Datert Herløe gaard d/en 1 Novembr/is 1739 L B

Bøxel Sæddel udgiven af Herman Stol til Christen Olsøn paa 1 Halv Pund {Smør} Fisk udi gaarden Nesse. Datert Bergen d/en 15 Febr/uarij 1740 - L B

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Johannis Johannissøn paa Et *5 Pund 7 ½ [Marker]? Smør Een Tredie deel Huud udi gaarden Fosse Datert Hoeps gaard d/en 4 Januarij A/nn/o 1740 Revers og der hos - L B

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa ½ Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Holme til Zacharias Tollefsøn. Datert Hops Gaard d/en 16 Januarij 1740. Revers hos.

Bøxel Sæddel udgiven af Lyder Montagne de Fasting paa ½ L/øb Smør og ½ Tønde Malt udi gaarden Frechau {Datert}

1740: 192b

Datert Bergen d/en 21 Octobr/is 1739 til Johannes Halvorsøn - L B

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til Anders Knudsøn Mæland paa 18 M/arker Smør og 9 Kander Malt udi gaarden *Hatoft (Haatoft) tillige med Een fierde deel Faaer. datert Sandvigen d/en 15 Decembr/is 1739 Revers var ved - L: B.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Garmans til Johannes Halvorsøn paa ¼ Part udi Laxe vaagen paa den Østre siide af Klau næsset under gaarden Tellevigen,

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Mette Lucia S/a/l/ig/ Vitters til Niels Kolbiørnsøn paa 8 Skilling eller 2 Pund Smør udi gaarden Sunde. datert Bergen d/en 19 Decembr/is 1739.

Schifte Brevet efter Poul Larsøn Datert Herløever d/en 5te No/vem/b/ris/ 1739.
Dito efter Johannis Olsøn Datert Rong d/en 4 No/vem/br/is/ A/nn/o 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Olsøn paa Egne og Søskendis vegne samt Hover Mæland Som Lauverge for Kari Gutorms Datter til Ole Johansøn Rønhofde paa Een halv Løb Smør og 30 Kander Malt udi gaarden Nedre Dahle. Datert Frechau d/en 4 Aprilis 1740 - Ego

Bøxel Sæddel udgiven af Michel Nielsøn til sin Søn Niels Michelsøn paa 18 M/arker Smør Sex Kander Malt Een Fierde deel Faaer udi gaarden Molleklef. Datert Frechau d/en 4 April 1740. Ego

Bøxel Sæddel udgiven af Apolonia S/a/l/ig/ Otto Edvarsøns paa Et Pund Smør udi gaarden Schiellanger til Knud Christophersøn. Datert Vallestrand d/en 4de April 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Bastesøn Røesætter til Erich Olsøn paa Et Pund [Smør]? og 16 Kander Malt udi Røesætter, Datert Frechau d/en 4 April 1740. Revers var ved - Ego

Den 5 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Maritthe Hans Datter under skreven af Hendes Lau værge Lænds Mand Anders Tvedt til Mons Johansøn paa Atten M/arker Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Fløgsand. Datert Frechau d/en 4 April 1740. Revers var ved.

Executions Forretning skeed hos Rasmus Helt udi Sellesvogen af Fogeden *Anders Jesen ved Hans Fuldmægtig Stephen Lax d/en 8 Januarij A/nn/o 1740 for Mons Nielsøns, Ole Nielsøns, Johannes Olsøns og Niels Johannissøns /: alle opsiddere paa gaarden Notenæs :/ Fordring beløbende sig efter Dom/m/en, De haver erhvervet over Rasmus Helt udi Aaret 1739 - d/en 20 Octobr/is til 66 Rd og Processens omkostning 3 Rd daler - samt Executions Gebyhr 3 Rd 2 mrk 8 sk - er 72 Rd 2 mrk 8 sk.

Executions Forretning hos bem/el/te Helt udi Sellesvogen af sam/m/e indhold, som nest forige paa Nore Sæles Opsideres vegne, nafnlig Rasmus Olsøn, Ole Rasmusøn, Knud Johannissøn, Johannis Nielsøn, Ole Nielsøn, Niels Rasmusøn skeed paa sam/m/e Tiid efter Dom afsagt ligeledis d/en 20de Octobr/is 1739, lydende med Omkostninger 56 Rd og Executions gebyhr 3 Rd 2 mrk 8 sk - til sam/m/en 59 Rd 2 mrk 8 [sk]

Michel Michelsøn med flere contra Jacob Hauland,

vide Protocollen 172,

Michel Michelsøn producerede Et Indlæg af 2den hujus under skreven af Procurator Niels Rentz, som og Michel Michelsøns og de andre Interessenters nafne haver under skreven, der nest blev frem lagd Et Tings Vidne, som for hen af denne Ræt er taget beskreven.

Den ind stæfnte Jacob Hauland mødte for Rætten og forklarede at Han af Contra parterne til dette Ting er stæfnet for 14 Dages Tiid med skriftlig stæfne maal, som var Ham levert Copie, Hvilken Copie Han hafde levert til Procurator Hans Ottesøn, der skulle svare for Ham udi denne Sag lige som Ottesøn til forn haver mødt for Ham,

Hvor paa Rætten i følge Jacob

1740: 193

Haulands forklaring tilspurgte Michel Michelsøn om stæfne maalet, Hvilket Han da frem lagde, og er datert Bergen d/en 7 Martij 1740, som befatter i sig følgende /: NB. See stæfne maalet.

Hvilket kald og varsel Diderich Andersøn Knappen og Anders Hansøn Hopland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

Afsigt

Efter som Michel Michelsøns og Interessenters Procurator S/igneu/r Niels Rentz haver skrevet det af bem/el/te Michel Michelsøn producerte Stæfne maal og Indlæg ikke efter sin skyldighed møder, da Han nu staaer for Sagen, og denne indfaldende Storm forhindrer Jacob Haulans forsvar og Procurator S/igneu/r Ottesøn at Comparere her for Rætten, til{lige} med ere begge Parter ukyndige at gaae i Rætte for sig selv, saa udsættes denne Sag til neste Som/m/er Ting, da baade Parter og deris Procuratorer samt de indstæfnte Vidner haver at møde.

Matthis Rasmusøn contra Jacob Thurøen

vide Prot. 173

Sagen blev paa raabt, Men ingen af Parterne mødte, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Frue Krags og Ass/esso/r Lausøn, cont/ra Opsidderne paa Davanger,

vide Prot. Fol. 173

Paa Citanternis vegne mødte ingen ved Sagens paa raab der for den endnu Een gang for alle beroer til neste Ting for at see om den i Mindelighed kand blive af giort.

Der efter blev 3de gange raabt om nogen hafde nye Sager at føre udi Rætte, Men som ingen sig indfandt nu Klokken Et efter Middag, og Rættens betienter haver Een lang Vey af 3de Miile at reyse til neste Ting, som er beram/m/et at holdes I Morgen blev denne Termins Restantcer op læste beløbende til 247 Rd 0 mrk 1 sk.

Fogeden Jesen fik Attestert at Forpagteren og de Huusmænd paa Strushaun hafde betalt Ham, og Hvad de restede, forpagterens nafn Anders Olsøn 4 Rd - og de andre Huusmænd hafde betalt.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu

Sartor

Michael Tønder etc, giør vitterligt, at aar 1740 d/en 7de April blev Rætten holdet eller Vaar Tinget med Sartor Skibs Reedes Almue paa Ting stædet Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Lænds Manden Knud Simonsøn Schoge, 2. Michel Knudsøn Bacche, 3. Villum Ulvesøn Mit-Tvedt, 4. Knud Assersøn Kaursland, 5. Ole Iversøn Hitsøen, 6. Ole Knudsøn Eide, 7. Lars Olsøn Landeraae, 8. Erich Michelsøn Landeraae,

Hvor da først blev op læst De Kongl/ige Forordninger og andre breve, som paa Folio 186 ere extraherede, der nest

(1.) Auctions Schiøde udstæd af Sorenskriver Michael Tønder til Tollef Gabrielsøn paa Giæst giver [stædet] Buchen med under liggende Holmer og paa staaende Huuser. Datert Bergen d/en 4 Novembr/is 1739.

(2.) Obligation udgiven af Tollef Gabriel\søn/ til Hans Høyærverdighed Her/r Bischop Borneman lyden[de] paa Pandt og forsikring udi Debitoris sig til Kiøbte Holme Buchen med til hørende Holmer og Huuser, Datert Bergen d/en 14 No/vem/br/is/ 1739 for Capital 800 Rd.

1740: 193b

(3.) Privilegeum udgiven af Stifts befalings Mand Christian Bagger til Tollef Gabrielsøn paa Giæst giveriet udi *BuchKen (Buchen). Datert Bergen d/en 9de Martij 1740.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig Abraham Vessels til Ole Mogensøn paa Et Pund Smør udi gaarden Humlesund. Datert Lundgaarden d/en 15 Octobr/is 1739. L.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig Villum Albretsøn Datert Vindenæs d/en 11 Junij 1739.

5. Bøxel [Sæddel] udgiven af Anders Madhopen paa 2 Pund og Sex Marker Fisk udi gaarden Steensland til Johannes Nielsøn Datert Schauge d/en 7de April 1740. Ego

6. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Iversøn Lochøen til Niels Knudsøn paa Aatte Marker Fisk udi gaarden Thurøen. Datert Schoge d/en 7 April 1740 - Revers var ved - Ego

Schiøde udgivet af Ole Nielsøn til Hans Søn Niels Olsøn paa Een halv vaag Fisk udi gaarden Nedre Bøernæs (Børenæs). Datert Schoge d/en 7 April A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hamre til Ole Monsøn paa Halvandet Spand Fisk udi gaarden Hammersland Datert Schoge d/en 7de April 1740. Eg:

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Knudsøn paa Et halv Pund Fisk udi gaarden Sandgolt-Eide til Ole Andersøn. Datert Schauge d/en 7de April 1740. Eg:

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Johansøn Nipen til Erich Nielsøn paa Et Pund og Tre Marker Fisk udi gaarden Selstøe. Datert 2den April 1740 - Eg:

Kongl/ig Majestets Foget Johan Smed paa Embeds vegne hafde ladet indstæfne Knud Larsøn Thæle for begangne forseelser efter bem/el/te Fogets brev til Lænds manden Knud Simonsøn {Schoge} Tøsøen, Hvilket brev datert Bergen den 7de Martij sidst afvigte for Rætten lydelig blev oplæst og af Lændsmanden Knud Simonsøn Thøsøen og Skafferen Peder Hagenæs af hiemlet ved Eed at de med 14 dages varsel hafde stæfnet saa vel Knud Larsøn Thæle, som

{alle} de andre udi bem/el/te brev nafn givne og for dem op læste sam/m/e Brev, Hvilket befatter udi sig følgende. /: NB See brevet :/

Den indstæfnte Knud Larsøn mødte for Rætten og tilstod lovlig at være stæfnet.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst med formaning at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa fremstod

(1.) Villum Grimsøn Thæle aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at ved *Prints Dags Tiider sidst af vigte var dette Vidne tillige med Knud Larsøn Thæle og Hans Kone \Maritte Diderichs dt/ hos Præsten Her/r Henrich Møinichen, og da hørte Vidnet at Her/r Møinichen spurgte Knud Larsøns Kone Marithe Diderichs Datter Hvor Hun hafde faaen de Saaer udi ansigtet /: Hvilke Saaer Vidnet og saae udi Maritthe Diderichs Daters ansigt, :/ der til Maritthe Diderichs Datter svarede at Hendes Mand Knud Larsøn hafde revet Hende; Knud Larsøn benegtede det og gav Præsten usøm/m/elige ord.

2. Det andet Vidne Hans Kaaresøn Thæle fremstod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at sidst afvigte 2den Pintse Dag om Morgenen saae Vidnet Maritthe Diderichs dttr Knud Larsøns Kone var baade reven og blodig i sit ansigt, Hvor ud over Han Hende spurgte, Hvor Hun det hafde faaet, der til Hun svarede at Hendes Mand Knud Larsøn hafde det giort, Hvilket Maritthe Diderichs datter og tilstod for Præsten og viiste den tiid, Hvorledis Knud Larsøn tog paa Hende.

3. Det 3die Vidne

1740: 194

Johannes Jacobsøn Thæle ved Eed forklarede at anden Pints dag afvigte saae Vidnet Maritthe Diderichs Datter var reven og blodig udi sit ansigt, og Hun sagde at Hendes Mand Knud Larsøn det hafde giort, og da Knud Larsøn og Hans Kone Maritthe Diderichs Datter vare kaldede for Præsten Her/r Møinichen til stod Maritthe Diderichs Datter det sam/m/e og viste at Han Knud Larsøn Hendes Mand hafde holdet Hende med den Eene Haand og revet Hende med den anden Haand.

4. Ole Nielsøn Thæle det 4de Vidne aflagde sin Eed og udsagde: at Ved Pinds Dags Tiider noget efter Pindtse Hellige Dagene hørte Vidnet, da Knud Larsøn og Hans Kone Maritthe Diderichs Datter vare for Præsten, at Hun Maritthe Diderichs datter Klagede sig for Præsten Her/r Møinichen at Hendes Mand Knud Larsøn hafde revet Hende udi ansigtet,

5. 5te Vidne Tørres Jacobsøn Thæle under Eed forklarede, at Han ey saae Maritthe Diderichs Datter 2den Pintse dag, Men 3die Pintse Dag sidst afvigte, saae Han Hun var reven I ansigtet.

Maritthe Mogens Datter var ey ved Rætten

Kongl/ig Majestets Foget forlangede Sagen udsat til neste Ting, som bevilget blev;

Knud Thæle fordi Han Sver maatte betale til Skade Cassen 6 sk.

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Vindenæs til sin Søn Ole Jensøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Vindenæs. Datert Schoge d/en 7 April 1740 - Eg.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Førland og Matthias Steens Land til *til Erich Larsøn paa Sex Marker Fisk udi Landeraae. Datert d/en 7de April 1740 - Eg.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Førland og Mathis Steensland paa Sex Marker Fisk udi gaarden Landeraae. Datert Schoge d/en 7 April 1740 - Eg: til Michel Villumsøn.

Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas producerede paa Mad/a/me S/a/l/ig/ Magister Stabels vegne Een stæfning imod Velærværdige Her/r Henrich á Møinichen, som for Rætten lydelig blev oplæst og er af følgende Indhold /: NB. Stæfningen :/

Hvilket kald og varsel blev ved Eed mundtlig afhiemlet af Diderich Christian Bascher indvaaner udi Bergen og skriftlig Eed fæstet af Matthias Hybersøn, som ey formedelst Svaghed Personlig kunde møde, der nest ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede Diderich Christian Bascher og Hans Knudsøn begge boende i Bergen at Matthias Hybersøn, som er og Indvaaner i Bergen, selv hafde skrevet og underskrevet sin paateigning paa stæfnemaalet,

Og som ind stæfnte Her/r Henrich á Møinichen efter paaraab af Rætten ey mødte, saa begierede Ottesøn foreleggelse for Ham at møde til Som/m/er Tinget først kommende, da Comparenten tillige vil producere den paastæfnte Obligation, den Han ellers nu in originali anviiste i fald Debitor ey i Mindelighed med betaling sig skulle indfinde.

Afsigt

Efter [som] den indstæfnte Her/r Henrich á Møinichen ey møder ved Sagens paaraab saa forelegges Han her ved af Rætten at møde til først kom/m/ende Som/m/er Ting.

Den 8 Aprilis blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte af Almuen eller flere andre blev denne Termins Restantzer oplæste og der efter forseylede, Hvilke beløb sig til 109 Rd 1 mrk 3 sk.

1740: 194b

I/n N/omine J/esu

Schiold

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1740 d/en 9 Aprilis blev holdet vaar Ting med Schiold Skibs Reedes Almue paa gaarden Søre-Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Lars Halvorsøn Milletzhau, 2. Ole Nielsøn Smøreaas, 3. Tore Jacobsøn Nedre Bratland, udi Hans stæd var Lars Michelsøn Myhrdahl, 4. Niels Rasmusøn Øfst-Tun, 5. Iver Paulsøn Byenæs, 6. Lars Larsøn Apelthun, 7. Niels Larsøn Ulsmau, 8. Jacob Johansøn Gimmeland,

Hvor da først bleve oplæste de Kongl/ige Breve og befalinger, som paa Fol/io 186 er extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Ass/esso/r og Cancellie Raad Hans Ursin tillige med S/a/l/ig/ Capitain Volqvart Risbrichs Arvinger til S/igneu/r Hans Risbrich paa gaarden Grafdahl med under liggende Pladser og Herligheder. Datert Kiøbenhaun d/en 11 Septembr/is 1739.
2. Schiøde udgivet af S/igneu/r Henrich Mejer Albertsøn til Rasmus Hansøn paa 1 Løb Smør udi gaarden store Tvedt Datert Bergen d/en 23 Febr/uarij 1740.
3. Af staaelse udgiven af Margrethe Risbrich S/a/l/ig/ Major Storms til sin Broder S/igneu/r Hans Risbrich paa gaarden Grafdahl med under liggende Herligheder. af dato Bergen d/en 4 Januarij A/nn/o 1740.
4. Obligation udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich Datert Bergen d/en 5 Januarij A/nn/o 1740 til S/igneu/r Jan von de Velde lydende paa Pandt og forsikring udi Grafdahl med under liggende Mølle, Pladser og Herligheder for Capital 2400 Rd {Datert Bergen den}
5. Obligation udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til Susanna Møllers datert Bergen d/en 26 Martij A/nn/o 1740 og lydende paa anden Forsikring udi Grafdahl nest efter

S/igneu/r Jan von de Velde med under liggende Mølle Jordegods og Herligheder for Capital 300 Rd. Dat/ert Grafdahl.

6. Obligation udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til S/igneu/r Jan von de Velde Datert Bergen d/en 28 Martij 1740 lydende paa Pandt og forsikring udi oven skrevne Pandt Grafdahl etc: for Capital 200 Rd.

7. Obligation udgiven af Johan Bochholt til S/igneu/r Jan Von de Velde Datert Bergen d/en 5 April 1739 og lydende paa forsikring og Pandt udi Debitoris Huuser, hos staaende Mølle, Nøster og under liggende Grunder samt til hørende Friheder og Herligheder paa Møllendahls Elv for Capital 100 Rd.

8. Odels Løsnings Rættighed til gaarden Kiøchelvig med sine til hørende Marker, samt til gaarden Olsvig, Gieringen Schaalevig Lod S/igneu/r Otto Pedersøn Schreuder Læse. Datert Phanøe d/en 7 April A/nn/o 1740.

9. Tvende Pandte forskrivninger udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich Den Eene til Knud Gelmuyden af Dato 5 Julij 1729 paa Capital 1800 Rd. Den 2den til Susanna Møllers Datert d/en 2 Maij 1735 lydende paa Capital 300 Rd, til udslettelse leverte.

10. Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Niels Joensøn Datert Hammersland d/en 21 Augusti 1739.

Mad/a/me Vessel contra Henrich Vessel

Paa Citantindens vegne mødte Procurator S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas og frem lagde Een stæfning af Dato Bergen d/en 18 Martij A/nn/o 1740, og blev først trende gange raabt paa den ind stæfnte Henrich Vessel, Men Han hverken selv eller nogen paa Hans vegne mødte. Dernest blev stæfningen lydeligen oplæst og er af følgende indhold. /: NB. see stæfne maalet :/

Hvilket kald og varsel Mundtlig blev af hiemlet af Diderich Christian Bascher og var Ved Eed bekræftet skriftlig at være af hiemlet, af Peter

1740: 195

Echof Bascher, som sin Eed Selv paa stæfnemaalet selv hafde tegnet og under skrevet d/en 4 April, End yder mere Ved Eed forklarede Diderich Christian Bascher og Hans Knudsøn begge udi Bergen Indvaanere, at det ikke allene af(?) er som Peter Bascher er Svag, Men end og at den paa stæfningen skrevne Eedelig forklaring af Peter Bascher selv er skreven og under skreven

Og som ind stæfnte Henrich Vessel nu ikke møder, saa anviise for denne sinde bem/el/te Ottesøn de udi stæfnemaalet benæfnte 3de Original Obligationer, Hvilke Han til nest holdende Som/m/er Ting agter at i Rætte legge, saa fremt Debitor ikke for inden sig med Mindelig betaling indfinder, og i Øvrigt erindrede om Lau Dags foreleggelse for Dito Henrich Vessel;

Afsigt

Efter som den indstæfnte Henrich Vessel ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han her ved af Rætten at møde og svare for sig udi Sagen nest holdende Som/m/er Ting udi dette aar.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Her/r Krigs Commissarie Undahls og Her/r Jacob Vidings vegne Contra Michel Larsøn forpagter paa Fanøe

Citanten S/igneu/r Ottesøn producerede Een stæfning som for Rætten lydeligen bleve oplæst udi den indstæfnte Michel Larsøns nerværelse, /: Sam/m/e stæfning befatter i sig følgende og er datert Bergen d/en 18 Martij 1740 /: NB. See stæfne maalet :/

Michel Larsøn frem stillede sig for Rætten tillige med Hans antagne Fuldmægtig Procurator Jacob Preus, som til stod Lovlig varsel efter nu publicerte Citation, men som bem/el/te Michel Larsøn haver funden sig høylig beføyet Sagen med Contra stæfning at begegne og det til nerværende Rættes Dag, saa ville Comparenten, sam/m/e Hans Contra stæfning have føyet til Acten og frem lagdt, formodende efter oplæsning udi Sagen incamineret, Hvor efter Han formeente at skride til de formeentlige Exceptioner, Som med Lov kunde beqvem/m/e Hovet Citanternis Søge maal og denne Michel Larsøn uskyldig paa førte forfølgning og Rætter gang, bem/el/te Stæfne maal blev for Rætten lydeligen oplæst og sa[a]ledes er befattet /: NB. See stæfne maalet :/

Hvilken stæfning ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af hiemlet af Skafferen Lars Michelsøn Myhrdahl og Ole Olsøn Haus-Dahl, som forklarede at det er over 14 Dages Tiid siden stæfne maalet blev forkyndt for Her/r Viding og Johannes Sæle samt Anders Raae, ligeledis udsagde bem/el/te stæfne Vidner at det er Vel over 14 Dage siden stæfnemaalet blev forkyndt Krigs Commissarie Undahl, Men ey 4 uger.

1740: 195b

Fogeden Andreas Jesen mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet, og ville tage ved stæfne maalet uden videre varsel.

Procurator Ottesøn dernest paa Hovet Citanternis vegne refererede sig til det for Dem udstædde stæfne maal, og til hos hæftede Her/r Jacob Vidings Skriftlige Klagemaal og efterat sam/m/e Klage maal var ind kom/m/en for Her/r Krigs Commissaire Undahl haver Han Velbem/el/te Undahl forføyet sig op til Fanøe Præste gaard for nermere at under søge beskaffenheden til Hvilken Ende Han begierte Af Forpagteren Michel Larsøn at see den mellem Ham og Ass/esso/r Londeman oprettede Contract, og da Han {iik} i Conferentce med Klage maalet fandt sam/m/e af Forpagteren Michel Larsøn i adskillige Poster over flodig at være over traadt, fandt sig beføyet følgelig den Ham af Her/r Ass/esso/r Londeman givne Commission at beholde Contracten hos Sig og dernest Michel Larsøn fra gaarden sagde, serdelis i Henseende til Han ikke hafde præsteret eller kunde præstere Forpagtnings afgiften for det Halv aar, som da allerede forlængst til nest afvigte Michelis burde vært erlagt, Og som Michel Larsøn des uagtet continuerede med gaardens brug uden som meldt at indfinde sig med den forfaldne afgifts Termin, saa har Hovet Citanterne anleediget der af, som og af andre Michel Larsøns forbrydelser imod Contracten funden sig beføyet hos Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen at reqvirere den i stæfne maalet ommeldte Seqvestration, Hvilken og der efter er bleven fuldført, og nu in originali her i Rætten legges /: som lyder, saaledis: :/ See forretningen :/ Ligesaa producerede Comparenten bem/el/te Ottesøn videmeret Copie af den imellem Her/r Ass/esso/r Londeman og Michel Larsøn oprettede Forpagtnings Contract, Hvor hos den gienpart, som beroede hos Forpagteren Michel Larsøn han til Conference anviiste, Sam/m/e Copie Contract er af følgende indhold /: NB. See Contracten og indfør den :/

Hvad sig ellers angaaer den af Forpagteren Michel Larsøn udtagne Contra stæfning, og der ved førte paa-Anke, som forhaabentlig falder hen af sig selv til intet, da endskiøndt Comparenten følgelig Loven kunde

1740: 196

være beføyet imod sam/m/e at excipere for saavidt Her/r Krigs Commissaire Undahl ikkun i stæden for 4 ugers har ikkun nydt 14 dages varsel, saa dog for at korte Processen Saae mest mueligt og i Henseende til de ikke anseer den af Forpagteren førte paa-anke af mindste betydning, Vil Comparenten paa velbem/el/te Her/r Krigs Commissaire Undahls vegne, som

{nu} og nu her [paa] tilstæde værende Her/r Vidings vegne toge til gienmæle imidlertid begierede Han at de af hovet Citanterne ind stæfnte Vidner maatte tages til forklaring;
Fogeden Jesen refererede sig til sin Forretning.
S/igneu/r Preus imod Procurator Nederaaes til førte var af den formeening, at lige som Snak udi Een Lovlig Rættergang ikke kand eller bør giælde, saa kom/m/er vel og Hans ærverdigheds Jacob Vidings Besværings Skrift og klage for Her/r K/rigs Com/missaire Undahl over den uskyldige og hart betrængte Michel Larsøn udi ingen Slags Consideration, Comparenten er udi den faste formoding allerede af den frem lagde Hovet og Contra stæfning af Rætten er tagen i retfærdig overveyelse den Sags rette Natur, Egenskab og Sam/m/enheng, da her og Ventileris, som under Dom i Tiiden skal Kom/m/e, Een Contract, som skal være oprettet imellem den nu fra værende Høyeste Rættes Ass/esso/r og Lector S. B. Her/r Lector Londeman og nok bem/el/te den meget fortrøgte Michel Larsøn der endnu siger sig i ingen slags Maade at have fortørnet den brave Mand mindre i nogen Maade overtraadt eller overstæge den pligt, som Contracten ham for buder, Sagen Dependerer formedelst Contracten af den Arrest, som udi Michel Larsøns fattige Formue er giort, og saaledis ikke har gemeen skal med andre Ting, som Citanterne udi Hovet stæfningen vorde om, og fornem/m/elig her/r Vidings udi hans besværings skrift Ved stæfningen Annecteret, Hvor om Comparenten refererede sig til Lovens 1 B/og 2 C/apitel 13 Art/icel og i saa Maade paastod stæfne maalet i den Post afviist, dernest var Comparenten af den formeening, at Citanterne bør Legitimere sig med fuldmagt fra Londeman til denne Sags optagelse, for det 3die Da Comparenten aldeelis ikke *fuderer (funderer?) paa den i Reette Lagde Copie Contract, ey heller paa den anviiste Contract med 24 s/killings Papier belagt, med mindre Hovet originalen kom/m/er udi Rætte til Confrontation og

1740: 196b

Hvilken hovet Citanten sig fra Contra Citanten ulovmæssig haver anmasset, saa bliver Comparenten i den Meening, at Rætten ikke agnoscerer hovet Citanternis {op} opførsel at være Lovet for og forsvarlig, og meget Mindre at Citanternis Vidner kand admitteris til forklaring uden saa vidt for arresten angaaer Hvilken Ellers er beviist med Arrest Forretningen, som Comparenten anviiste, Øvrigens lod Comparenten det ankom/m/e paa Rættens Lovforsvarlige pleye, til kiende givende at Michel Larsøn i ingen slags til fælde haver Contraheret med Hovet Citanterne men vel med Her/r Londeman, Hvem Comparenten agter til nest kom/m/ende Som/m/er Ting lovlig at lade kalde til arresten, holdende sig imidlertid til Hovet Citanterne efter Contra Citantens stæfne maal for al den uleylighed og Skade Michel Larsøn allerede er og vorder til føyet, da Han og maa finde sig at være stæfnt for et Halv aars afgift, da neppe haver nødt usum fructum (bruksrett til noe man ikke eier) der af for Et halv aar, Hvilket Han dog mindelig haver til budet at betale, Men siden Arresten indløber udi Her/r Vidings Casse uagtet Her/r Viding er Michel Larsøns Debitor, som udi sin Tiid skal oplyses,
S/igneu/r Ottesøn sagde, at Han finder intet udi S/igneu/r Preusis giorde Protocollation, som meriterer besvarelse, saa som den af Ham allegerede Lovens Articel passer sig lige saa lidet paa denne Sag, som Hans imod Vidnernes antagelse brugte exception findes aldelis ugrundet, Der paa blev efter Comparentens begiering Michel Larsøn {viist den} af Rætten viist, den for hen ommeldte Contracts gienpart, som har været udi Michel Larsøns egne Hænder, Hvilke Han tilstod uden exception at være den Rætte og af Ham selv under skreven.
Preus urgerede paa original Contractens frem leggelse aller helst Han er i den formeening at Hovet Contracten er indrettet paa den rette sort stemplet Papier efter den Kongl/ige Forordning af aar 1719 d/en 23 Januarij dens 1ste Art/icel og for resten reflecterede Han aldeelis intet paa den nu frem lagde *Donter (Documenter?)

S/igneu/r Ottesøn Haaber

1740: 197

at Rætten ikke reflecterer paa S/igneu/r Preuses giorde paa stand noget, som noget der er striden[de] imod Hans Egen Principals nu her inden Rætten giorde til staaelse angaaende Contract gienpartens Rig[tig]hed, aller helst da Ass/esso/r Londeman, der haver original Contracten, nu er i Danmarch, saa at sam/m/e original Contract ikke paa denne Tiid kand i Rætte legges, og i Øvrigt paastod vidnernis forklaring.

S/igneu/r Preus der imod sagde, at som Michel Larsøn er Een Eenfoldig Bonde Mand saa kand Han lige saa let være fore skreven Een Han (Ham) ubekiendt, som Ham ubeføyet er frataget det instrument, som imellem Londeman og Han (Ham) er oprettet, for Resten da Loven 5te Bogs 1 Cap/itel 2den Art/icel tracterer Contracten og desen betydenhed og ikke mindre den Kongl/ig Allegerede Forordning desens indrettelse, saa paa stod Comparenten at originale Contracten bør frem legges, efter Hovet Citanternes stæfne maal og i saadan Sagens beskaffenhed og Sam/m/en hæng paa stod Han Rættens Kiendelse,

Ottesen refererte sig til sit forige, i Hvis Leylighed S/igneu/r Preus faaer vel Taale Contracts gienparten bliver Hans Principal i denne Sag til Een Rætte snor - og ellers ville formode at Rætten tager S/igneu/r Preuses Procedure udi Erindring, som stridende imod Hans bedre vidende og Hans egen Principals tilstaaelse, ellers anviiste Her/r Jacob Viding selv Ass/esso/r Londemans Skrivelse til Ham af 29 Febr/uarij 1740 og Datert Norager gaard i Jydland, og for saa vidt denne Sag og Tvistighed betreffer der af *producedere Een extract af bem/el/te Brev under skreven og Verificert af Her/r Viding selv. Ligeledis frem lagde Procurator Ottesøn Een Extract af Ass/esso/r Londemans Skrivelse til Her/r Krigs Commissaire Undahl af Dato Ømarch d/en 22 Febr/uarij sidst afvigte og Verificert af bem/el/te Undahl, Hvilke Ved fulgte original Missiverne, bem/el/te extracter befatter i sig følgende /: NB. Contracterne :/ og som Hovet Citanterne saaledis beviiser sig af Ass/esso/r Londeman berettiget at føre denne Sag imod Forpagteren Michel Larsøn, saa finder og Rætten Hvor aldelis ufornøden det er at Ass/esso/r Londeman efter Contra Citantens Fuldmægtiges paastand til Sagen og dens ophold skulle indkaldes, Hvor imod Comparenten protesterede og urgerede paa Sagens Skyndigste expedition.

Preus replicerede at lade det ankom/m/e paa Rættens retviished, om og Hvor vidt

1740: 197b

De nu frem lagde Instrumenter der fast er over 12 dage senere end paa-ankede Arrest kand kom/m/e under betænkning, over alt om sam/m/e skulle tages udi værd og gyldighed, saa udfindes dog der af at Citanterne ikke haver været Authorizeret at belaste Michel Larsøn, som allerede skeed er med Arrest og Rættens Tvang for Hans accordere[de] forpagtnings Contract, som ey exspirerer før anstundende Kors Mis Tiid, som er for det 1ste aar, Men det siufnis af Copie Skrifterne at Michel Larsøn af Londeman heller tage (toge) sig beskiermelse imod at undertrykkes til yderste Ruin, thi et er At stæfnes til Tinge for Lovlig giæld, Et andet er ved Arrest og Seqvestration at tracterit for endnu uforfaldne Ting, Hvilke end aldrig har været b...st(?) paa i betaling til nøyagtighed, og udbad sig om alt fore gaaende Rættens eragtning under ald Reservation af Hans videre Ræt.

Afsigt

Vidnerne tillades at ud sige der[is] Sandhed om det de ere stæfnte for, Hvad ellers Procurators Preus andet ind førte angaaer, skal der paa blive kiendt, naar Endelig Dom i Sagen af siges.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og til Hver i sæhr giordt Formaning om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stod

Ole Søre Jellestad Magnesøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og udsagde at Han haver \hørt/ Her/r Viding tale til Michel Larsøn fordi Han solgte Øl, og da svarede Michel Larsøn at Han hafde Forlov der til af Ass/esso/r Londeman, der til Her/r Viding svarde du Lyver Michel paa Manden, der til Michel La[r]søn igien svarde og sagde at det stod udi Hans Contract, og skeede denne Samtale imellem Præsten Her/r Viding, dette Vidne og Vidnes Broder Hans Magnesøn udi Præstens Her/r Vidings Stue, Vidnet sagde ellers at Han ey hafde seet Michel Larsøn haver solgt Øl paa Præste gaarden, Men vel at der stod Een Bolle Øl paa Bordet udi Michel Larsøns Stue Hvor der vare inde baade Bønder og Bye Folk, Hvilke sade og talede med Hver andre uden nogen allarm, og da dette passerte, var det under Prædiken, Michel Larsøn var selv fra Kirken sam/m/e Tiid.

Preus in totum

1740: 198

benegtede dette Vidnes forklaring paa Michel Larsøns vegne, som selv var til stæde for Rætten.

Hans Magnesøn Ligeledis boende paa Sør Jellestad frem stod aflagde sin Eed efter at formaning var giort til Ham om at vagte sig for Meen-Eed, og udsagde, at Han paa Een Ørke dag var kaldet til Her/r Viding tillige med Sin Broder nest forige Vidne, og da hørte Han at Her/r Viding talede til Michel Larsøn fordi Han solgte Øl til Een og anden, der til Michel svarede at Han hafde Contract paa af Londeman Lector, at Han maatte selge Øl, og saa har Han Tønde(?) Drikke til sine Folk, Her/r Viding sagde der imod igien til Michel Lars[øn], Du Lyver paa manden Du har ey Contract der paa,

Preus reserverede sin indsigelse imod dette Vidne.

Christopher Larsøn tiennende Her/r Viding aflagde sin Eed med op rakte Fingre efter Loven og udsagde; at ungefæhr 5 uger før Juul sidst afvigte kom Vidnet og Hans Camerat Iver Gregoriisøn hiem fra Skoven med To læs Brende, kom Michel Larsøn til Ham og sagde i Kiører Sterk Karle, Vi Læs fahre med det, saa gik Michel Larsøn til Her/r Viding ned i Stuen, noget efter kom baade Her/r Viding og Michel Larsøn udi gaarden sam/m/en, og hørte da Vidnet at Michel talede om de Huggede I Skoven, der efter sagde Michel Larsøn til Her/r Viding Skam faa Du for alt det du har haft got af Mit i Sommer og spøttede Hen i veyret, sigende Den Her/r Viding skulle skremme, den Skulle Helses med Rende Skid, om Morgenen der efter foreholdt Her/r Viding Michel Hans uhøflighed af Ham om aftenen begaaen, der til Michel Larsøn [sagde]?, ieg meener ey at have talt værre i aftes end ieg io skal svare til i dag, Hvor udover Præsten spurgte om det var ...(?) Michel siuntes at det var skikkelig Han saaledis for frem med Siend(?) og Banden, som Vidnet hørte af Michel Larsøn om aftenen til forn, der efter gik Michel til Præsten og spurgte om Præsten ville slaae Ham, Præsten svarede ney Han ey ville slaae Ham, men sætte Ham fra Sacramentet, Michel svarede er i Min Præst, saa er ieg min gud, det er Mig lige meget enten ieg kom/m/er til Sacramentet eller ey. Ottesøn tilspurgte Vidnet Om Præsten nogen Tiid har givet Michel Larsøn andleedning til saadan slem opførsel imod Ham, Vidnet svarde at Her/r Viding ikke haver været u-høflig imod Michel Larsøn Men hellers tilholdt baade Vidnet og Hans Camerat at være Ham assisterlig; ellers har vidnet hørt at Michel sagde ieg har Magt og Myndighed til at drive Eders Creatur ud af gaarden om ieg vil, saa længe ieg

1740: 198b

Svarer forpagtning af gaarden, Vidnet er og vidende at Michel Larsøn baade Søn og Ørke Dage haver solgt Øl og Brænde viin, Men ey haver seet der ved er begaaet noget uskikkeligt; Paa spørgsmaal svarede Vidnet at Ham er vidende Michel Larsøn haver Hugget af Trærne, som staaer paa Fanøe Præste gaards grund eller Bøe og opbrændt.

Preus formodede at Rætten observerer at dette Vidne er Her/r Vidings Tienner og saaledis et villigt vidne, der ikke med Lov kand staa til prøve, Hvis udsagen Michel Larsøn aldelis benægter.

Iver Gregoriisøn og tiennende hos Præsten Her/r Viding. aflagde sin Eed og udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne, undtagen dette Vidnet hørte ey Hvad passeret er imellem Præsten og Michel om Morgenen efter dette Vidne og forige hafde Dagen til for[n] Kiørt Brænde af Skoven.

Preuses Meening om dette var, som forige vidne.

Det 5te Vidne Poul Hattelstad var ey tilstæde.

Her/r Viding erklerede at Han vilde faarmaa Ham til god villig at møde naar Sagen igien bliver fore taget.

Michel Larsøn[s] Vidner blev dernest foretaget og blev først Eeden af Lov bogen lydeligen for Dem oplæst med formaning om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Anders Olsøn tiennende hos Een Enke paa Raae og udsagde at udi dette aar, Men Tiiden kand Han sig ey erindre, var Vidnet hos Krigs Commissaire Undahl tillige med Michel Larsøn og Johannes i Sælen, da hørte Vidnet at Michel Larsøn Bød Krigs Commissarie Undahl Et Halv aars forpagtning, Krigs Commissaire Undahl spurgte om der var fuld forpagtning, Michel svarede at den var der saa nær som Fem Rixdaler, bem/el/te Penge sagde Vidnet Michel hafde sagt Ham at være udi den Sæk vidnet bar, der efter spurgte Krigs Commissaire Undahl om Michel hafde forliigt sig med Præsten, Men svarede Han gierne ville forliiges med Ham og hafde Han giort Præsten noget, ville Han bede Ham om forladelse, *eller (ellers?) bad Krigs Commissaire Undahl Michel levere Præsten Pengene, Men \om/ Michel har været hos Præsten veed Vidnet ikke, ey heller veed vidnet om der var Penge i den omvudne Pose, som Michel sagde eller ey.

Det andet Vidne Johannes Gundersøn Forpagter paa Sæle aflagde sin Eed og vandt: at Michel Kom til Ham i Bergen og bad Ham følge med sig til Krigs Raad Undahl, Men kand ikke Rættere sige end det io var før Arrest blev giort hos Michel Larsøn, Hvor fore Vidnet fulgte med Michel Larsøn til Undahl, da de

1740: 199

Der kom/m/e til Krigs Commissaire Undahl [sagde Michel Larsøn]? her har ieg 23 Rd, Krigs Commissaire det er Vel og Vidnet hørte og Michel Larsøn [sige]? det var Forpagtnings Penge, Krigs Com: Undahl bad Michel gaae til Her/r Jacob, Han Vidste bedre om Michels Vilkor end Han, K: C: Undahl bad Michel skulle forliige sig med Præsten, Men Vidnet saa ikke Pengene Michel Bød K: C: Undahl.

S/igneu/r Ottosøn paa Krigs Commissaire Undahls vegne benegtede at Forpagtnings Pengene af Michel Larsøn var Ham til buden før Arresten skeede, saa sagde og Her/r Jacob Viding at Michel nogen sinde [ey]? har været hos Ham med nogen Penges til bydelse lidet eller meget uanseet Han hafde anmodet Ham for inden Seqvestrationen skeede, at see den Halve Forpagtnings afgift erlagt, da Han ville efter give Ham Hans slette opførsel og forhold imod bem/el/te Her/r Jacob.

Preus sagde, at Han unseer sig for at opholde Retten med Vidtløftig Protocollation, men Han attraaede dog gierne nu at vide Hovet Citanternis ydermere Desein (Dessein = hensikt, plan, utkast) i Sagen.

S/igneu/r Ottesøn i Henseende til at Sagen er nesten for løben sagde sig ikke at kunde Skride til yderlig{ere} forestilling og paastand for denne gang at er holde Dom udi Sagen, Men ville have sig saadant paa sine Principalers vegne reserveret til anstundende Som/m/er Ting at frem føre.

Preus forbeholdt Michel Larsøn alle beneficia Juris og ikke Mindre til og i beleylig Tiid at faae Hans Velærværdighed Her/r Ass/esso/r og Lector Londeman, formedelst Contracten kaldet til Processen, men imod Hovet Citanterne ved bliver Comparenten frem delis at søge og indtale hos Dem tilbørlig Satis Faction og opreisning for tilføyet Tort, Spot skade og Hvad videre af dem giorde Arrest kunde udflyde.

Ottesøn refererte sig til sit forige for saa vidt S/igneu/r Preuses seeniste angaaer til Ass/esso/r Londemans ind kaldelse i Hvis stæd Hovet Citanterne har foretaget sig Hvis som passert er og der for staaer til ansvar saa fuld som det kunde være skeed af Ass/esso/r Selv, og i henseende til at det med Vidnernis forklaring allerede er beviist, at Michel Larsøn har

1740: 199b

forbrudt Contracten og sam/m/e sig ikke i alt, som skee burde efterretlig holdt, sagde her/r Jacob Viding sig ey at kunde tilstaae Ham gaardens brug, Men maa sig sam/m/e selv antage for at conservere Ass/esso/r Londeman for videre skades tagelse, i sæhr som Michel Larsøn Hverken før eller endnu har indfunden sig med det halv aars forpagtnings Afgift.

Preus Hvor unødig han ville maatte dog svare der til, at Tiiden vil lære Hvorledes Nideraas staaer stik udi alle Hans *op halv elser*(?), og {Hvis} ligeledis Hvorledes Undahl og Viding Vil Maintinere den Michel Larsøn uskyldig paakostende forfølgning.

Hvor ved beroer Sagen til neste Ting da begge Parter haver skriftlig Videre at svare udi Sagen om de mere haver at frem føre.

Lars Birkeland hafde ladet ind stæfne Ole udi Træet ved Steene gaard
vide Prot. [Fol.] 143 - 167

For den indstæfnte Ole udi Træet mødte ingen,

Varsels Mændene Lars Michelsøn Myhrdahl og Ole Olsøn Hausdahl ved Eed af hiemlede at med fulde 14ten Dages Tiid hafde til dette Ting ladet stæfne Ole udi Træet og talede med Hans Hustroe,

Her ved beror sagen til neste Ting for at see om den udi Mindelighed kunde blive forliigt, Citanten haver at møde uden videre advarsel tillige med Ole udi Træet.

Thomas Bildøen hafde ladet indstæfne Lars Andersøn Lie at høre Anders Olsøn Hammerslands vidne angaaende nogen gieder Anders Hamersland haver hafd af Thomas *Blidøen (Bildøen) og levert fra sig til Lars Lie,

De indstæfnte Lars Lie og Anders Ham/m/ersland mødte for Rætten og tilstode Lovlig at være stæfnede.

Der efter frem stod vidnet

Anders Hamersland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at for 23 aar siden fik Vidnet paa leeye af Citanten 10 Geiter, Hvilke han hafde paa leye et aar, der efter opsagte Vidnet bem/el/te Geiter, og Lars Lie, boede sam/m/e Tiid paa Hammersland Han tog bem/el/te Gieter paa Leye, men saasom 3de af Geederne vare døde tog Lars Lie af Vidnet 7 mrk i penge til vederlag for de tre, som vare døde, Vidnet forklarede at Han af bem/el/te geeder gav til Leye om aaret 2 mrk 4 sk.

Lars Lie tilstod for Rætten at Hand af Vidnet Anders Hammersland

1740: 200

Hafde faaet de Vudne 7 Geeder og udi Penge for d/e 3de døde 7 mrk,
Citanten begierede Tingsvidne beskreven, som Rætten bevilgede.

Mad/a/me Karen Frimans S/a/l/ig/ General Toldforvalter Garmans hafde ladet indstæfne Ole Larsøn paa Øvre Bircheland Dom at liide til at betale resterende Landskyld og Processens omkostning,
Hvilket kald og varsel Skafferen Lars Michelsøn Myrdahl og Ole Olsøn Hausdahl ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for 14 Dages Tiid,
Den ind stæfnte mødte \ey/ for Rætten, endskiøndt hand blev paaraabt 3de gange.

Afsigt

Efter som den inde stæfnte Ole Larsøn Bircheland ved Sagens paaraab ey mødte saa forlegges Han Her ved af Rætten at møde til neste Ting og fre[m]viise sin Landskyld [Bog] der efter at Liide Dom.

Mad/a/me S/a/l/ig/ Garmans hafde ladet indstæfne Halvor Larsøn Øfstun Dom at liide for resterende Landskyld og betale denne processis omkostning,
Hvilket kald og varsel Skafferen Lars Myrhdahl og Ole Hausdahl ved Eed efter Loven af hiemlede at have forkyndt med 14 dages Tiid.
Halvor Larsøn Øfstun, som blev paa raabt men ey mødte,

Afsigt

Den indstæfnte Halvor Larsøn Øfstun forelegges her ved af Rætten at møde og svare for sig tillige at producere sin Landskylds Bog først kom/m/ende Som/m/er Ting.

De af Ass/esso/r Londeman ind stæfnte Sager paastod S/igneu/r *Obesøn (Ottesøn) Dom udi, Men som Rætten blev ophold formedelst indfaldende uveyr at kom/m/e paa Ting stædet til den determinerede Tiid og det nu sildig paa aftenen Kloken gaaer til 11ve beroer bem/el/te Sager under Procedeure til neste Som/m/er Ting, begieris udsættelses Ting kand det skee.

Der nest blev denne Termins restantser oplæste - beløbende sig til 332 Rd 1 mrk 8 sk. Proprietariernis Restantz var 371 Rd 3 mrk 9 sk.

Attest angaaende Forpagteren paa Alvøen blev og forseylet.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Luth til Ingebore Niels Datter paa Een Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Tarlebøe datert Bergen d/en 1 Martij 1740.

Del D av NHL Tb nr. 40 1736-1742

(1740: 200)

I/n N/omine J/esu C/hristu

[Arne]

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1740 Fredagen d/en 20 Maij blev holdet Aasteds Ræt paa gaarden Salhuus nerværende efterskrefne af Fogeden Johan Smed opnæfnte Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Monsøn Melkeraaen, 2. Mons Hansen Bautvedt, 3. Joen Michelsøn Yttre Horvigen, 4de Anders Rasmus[øn] Hitland, 5. Erich Fusesen Indre

1740: 200b

Horvigen, 6. Johannes Olsøn Yttre Horvigen,
Hvor [da] efter at Rætten var sat, blev af S/igneu/r Hans Ottesøn Procurator paa Citantindens Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschil Lohmans vegne, som og tillige selv var til stæde, producert den til denne Ræt udstædde Stævne maal af Dato 1 Martij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst, og er af følgende indhold /: NB. NB. Stæfningen indføris :/
Hvilket kald og varsel Diderich Bascher og Jens Holgersøn begge boende udi Bergen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,
Dernest producerede Ottesøn Den i stæfne maalet paa beraabte og nest afvigte 2den Septembr/is afsagde Ober hof Ræts afviisnings Dom, lige saa frem lagde Han den imellem afg/aaen Mad/a/me Kiønings og S/a/l/ig/ Eschil Lohman oprettede forpagtnings Contract under dato 5te Octobr/is 1733 - tillige med Her/r Stats Hop mand Gelmuydens og Mad/a/me Kiønings seenere forpligt tegnet paa afg/aaen Lohmans Reqvesition til Dem Datert 13 April A/nn/o 1734, saavel som *som den til gaardens annammelse af Lohman med Inventario og behøvende reparation den Tiid, passerede Meends forretning af 9de Octobr/is 1733 Item Comparentens Skriftlige forestillelse paa Mad/a/me Lohmans vegne af denne Sags Dato, Hvor til Han sig for det første vil have refereret, De producerte Documenter et efter andet befatter i sig følgende. /: NB. NB. her indføres Documenterne :/
Paa S/a/l/ig/ {Ade} Johanna Adlusia S/a/l/ig/ Envold Kiønings Enkes indstæfnte arvinger blev paaraabt saa og paa Stads Hopman Knud Gelmuyden, Men ingen sig anmeldte paa Deris vegne.
Dernest begierede S/igneu/r Ottesøn de ind stæfnte Vidner Eedelig afhørte,
Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og Dem blev formanet ey andet at sige, end Hvad de med ved Eed med Een god Samvittighed kand bekræfte, Hvilke de ogsaa lovede, Der paa udsagde
Ole To[r]childsøn boende paa gaardens Tellevigens grund, at Da afg/aaen Eschild Lohman udi forpagtning antog gaarden Salhuus, var omkring bem/el/te gaard Salhuus et Enkelt Steen gierde nogle stæder saa høyt, som Een halv Mand, andre stæder Høyere, og sam/m/e gierde var af Løs Steen, saa snart et bedst rørte der ved rulle steenen af gierdet, Hvor udover Creaturerne bøgsede ind paa Bøen baade Smaae og Store Creatur, Et stæd var intet gierde, {pa} Men aaben paa Een Sex fauner, i de Smaa Kleve Hvor Qvæget gik need manqverede og gierde, Hvor Qvæget ville prøve at gaae igiennem gierdet rullede steenene strax need, paa Salhuus Bøe var ingen anden Veyter end de som bleve giorde for at leede Vandet fra {og} agrene, Een anden Veyte var her ved Huusene for at leede Vandt der fra, nogle Store steene, bleve slagen i støkker for at børe (bære) af Bøen, Hvilke bleve førte til Søen, ligeledis bleve store dynger Steen ført af Bøen, paa det græset des bedre kunde voxe, Hvilket skeede første og andet Aar efter at Lohman kom her til stædet, og noget efter haanden lige som leyligheden tillod, Vidnet veed at der paa Salhuus-Bøen er optaget af Lohman

1740: 201

agre, Men Hvor mange kand Han nu ikke sige før Han kom/m/er paa Bøen, ellers er Vidnet vidende at paa Salhuus Bøe voxer mere græs nu end tilforn formedels *Ridningen (Rydningen) og Veyterne, som Lohman Lod forrette, og giøre, Thi for hen stod meget Vand over Engen, den Tiid giorde og Een Liden Bek Skade baade paa Floren og Løen, naar den til

voxte af snee og Vand og veed Vidnet at Lohman Leede forn/evn/te Beks Løb til et andet stæd Hvor ey kunde giøris Skade, ellers veed Vidnet ikke rettere end io forbem/el/te Veyter og Bechers Løb blev giort det andet aar efter Lohman hafde antaget Salhuus noget om Vaaren og noget om Høsten, sam/m/e aar, endnu udsagde Vidnet at Lohman Lod forbedre den gamle koe Vey \med/ Træe, steen og Mul paa det Kiørne des bedre kunde gaae der op, Thi, før denne Vey blev giord, maatte folk hielpe Qvæget op og under tiden need, til forn var ikkun Een Berg Heller Hvor Creaturene søgte til for Solens Heede Skyld, Mod den Berge Heller Lod Lohman op sætte Steen Muur paa de Tre sider, paa det Qvæget sig des bedre kunde Conservere for Heede om Som/m/eren, nest ved bem/el/te Skinne floer lod Lohman indtage og om gierde et støkke af Salhuus udmark, ligeledis uden for det indgierdede støkke af Salhuus udmark lod Lohman giøre Een \nye/ Vey for Creature at gaae op paa fieldet i Hagen, eftersom De ey kunde kom/m/e der op igiennem Den gamle Vey, formedelst den blev indlagt af det gierde som blev sat om det støkke udmark, Lohman indtog til Bøe, Vidnet veed og at Hage gierdet uden for Vaan huusene og er bleven op sat siden Lohman kom til Salhuus, og at det som Vidnet haver forklaret at være giort af Lohman er skeed til Salhuus nøtte, ligeledis har og Lohman Ladet legge Steen broe fra Søen og til Kalve Huuset, \og/ ved Koe floren har og Lohman Ladet legge Een Tre faune steen broe, formedelst der var tilforn Sumpig af forhen Mentionerte Bek, og den Smale Floer, som er opsat af Steen, haver Lohman og ladet giøre; Her paa sagde Vidnet at kunde giøre {forklaring} \anviisning/,

2det Marthe Ols Datter frem stod blev formanet, at sige saaledis sin Sandhed, som Hun her efter, naar anviisning er giord, ved Eed kand bekræfte, Hvor paa Hun giorde selv sam/m/e forklaring uden nogen forandring ligesom Hendes Mands Ole Torchildsens Vidnisbyrd lyder, og sagde at kunde giøre anviisning paa de stæder, som Hun har Vidnet om,

Der paa forføyede Rætten sig ud at tage stæderne i Øye siufn

1ste Saae Vi da at i stæden for Vidnet \Ole Torchildsøn og Hans Kone Marthe *Ols/ forklarede Den Tiid Lohman Tog Salhuus an ikke var \et/ Enkelt slet gierde, staaer nu et got Dobbelt Steen gierde om kring Salhuus Bøe, Hvilket ved den nye Koe vey lidet var need falden, Men snart kan repareris.

2det Anviiste Vidnet os nogle Steene Liggende ved Søen, som vidnet for hen har sagt var opgravet af Bøen og ført til Søen. Ligeledis viiste os Bøen Hvor Han har sagd i sit vidnisbyrd de store Dynger Steen var ført af.

3tio Anviiste os Vidnet Ole Torchildsøn Sex agre, som Han for hen har forklaret Lohman haver ladet optage.

4de Anviiste Vidnet os først Hvor

1740: 201b

Bekken haver gaaet tilforn tet forbie Koe Floren, Men nu gaaer den ungefæhr 3 Fauner lengere ud Synden for Løen, Hvilken Bech er paa begge sider steen lagd, dog lidet need falden;

5to Anviiste vidnet os Een stor Veyte, som Lohman haver ladet grave til at Leede Vandet Ved andre Smaae Veyter til sam/m/e store Veyte.

6te Anviiste Vidnet os Koe Veyen til Hagen at være anlagd lige som Han haver forhen udsagd.

7de Anviiste Vidnet os den Berge Helle Hvor ved trende steen Muur haver staaen, af Hvilke den Søre Muur nest Berg Hellen var nedfalden.

8te Anviiste Vidnet os Det Støke af udmarken Lohman haver antaget og lagd til Bøe med den der ved andlagt nye Koe vey,

9de Blev os anviist Steen broen som er anlagt fra Søe veyen til Kalve Huuset, ligeledis Steen broen ved floren og sten gierdet om haven.

Der efter giorde begge Vidnerne Ole Torchildsøn og Marthe Ols Datter Eed med oprakte Fingre efter Loven Hver for sig, at det de haver her for Rætten udsagd og anviist er rigtig udi alle Maader.

Procurator Johan Simon Cramer mødte paa De ind stæfntes S/a/l/ig/ Johannæ Adelusiæ Kiønings vegne og til stod at fornæfnte arvinger til denne Ræt ere Lovlig stæfnede, Han erkiendte og ikke Mindre denne Rættes forhandlings Activitet og det uden nogens slags forbeholdenhed eller exception, der paa sagde bem/el/te Cramer, at Han for sine partes intet heller ville Ønske, end at den Tvistighed imellem Mad/a/me Lohman og fornæfnte Hendes vederparter kunde geraade til Endelighed enten ved forliig eller Lovgrundet Dom i slig anleedning Comparenten til Rætten indstillede at det maatte Tages i overveyelse Hvorledes forpagtnings Contract imellem S/a/l/ig/ Lohman og S/a/l/ig/ Johanna Adelusia Kiønigs som er indgaaet d/en 5te Octobr/is 1733 er bleven sluttet paa og efter den Tilstand som gaarden Salhuus da var udi, og der for kunde Comparentens Principaler aldeelis ikke bebyrdes med den udgift, som til Bøens forbedring udi almindelighed af S/a/l/ig/ Lohman er bleven anvendt, aller helst efterdi den S/a/l/ig/ Mand og Hans Enke efter Ham nu paa 7de aar, der af haver taget og hafd den af flydende nytte og fordeel, Thi exciperede Han sig aldelis fra deslige bekostningers ansvar, men der imod lagde Comparenten til Fundament udi Sagen den imellem nu afdøde partes indgaaede forEening af 9de Octobr/is forbem/el/te aar 1733, som af tilkaldede 4 skiønsom/m/e Danne Mænd er tillige med Contrahenterne under skreven udi Hvilken al gaardens brøstfældighed er bleven betegnet og Hvad reparation der over alt vilde medgaae, Hvor fore det nu ville ankomme paa for det første, at Mad/a/me Lohman beviiser Hvorledes den betegnede reparation

1740: 202

Er bleven i værk sat, og der nest paa Rættens skiøn Hvad besagde reparation rettelig kunde have kostet, og Hvad den for nerværende Tiid kunde være verd. Comparenten til stod vel, at S/a/l/ig/ Lohman haver giort bekostning paa Een steen Muur i steden for det steen gierde, som Han annammede gaarden Med, item til et Smale Huus af muur op sat med Torve Tag paa, fremdelis til Klevens forbedring og at Hand S/a/l/ig/ Lohman haver ladet ind gierde et støkke af udmarken og der hos forbedret Skinne floren samt Veyen der hen *repararert, Men siden ald dette er skeed paa Hans egen Hazart og den for allegerede Contract forbinder Ham at levere gaarden fra sig i den stand, som Han den annam/m/et hafde, Hvor under nu maa forstaaes den imellem parterne vedtagen reparation og over Hvilket Comparentens Principaler intet forlanger, men Just efter den samme, og den af benæfnte Foreening om den behøvende reparation paastaaer Leverance, saa formeente Comparenten at Rætten efter slig beskaffenhed billiger saadan Deris paastand, lige som de og forud ville have protesteret at deslige bekostninger de vorder frie tagne for, fornem/m/elig efterdi det skal befindes at deels af disse bekostninger ere ufornøden, Hvor under Comparenten forstod Smale Huuset og det Doble gierde, deels ogsaa at den der over opførte bereigning er saa merkelig excessive og i nogle Poster abSurde, at den ey af Retsindig Dom/m/er kand bie faldes, efter saadan beskaffenhed ville Comparenten ervarte, at paa Mad/a/me Lohmans Siide bliver i Rætte lagd Een Special fortegnelse over ald den reparation som Hendes S/a/l/ig/ Mand eller Hun efter Ham kunde have anvendt efter den forEening, som sluttet er d/en 9de Octobr/is 1733, paa det Rætten der nest kunde skiønne, hvor vidt Hendes der over giørende bereigning kand blive til følge, for det Øvrige tog Comparenten sine Principaler(s) Contra stæfning reserveret udi Sagen.

S/igneu/r Ottesøn paa Mad/a/me Lohmans vegne sagde, at den reparation som Documentet af 9de Octobr/is 1733 ind befatter, betreffer ikkuns de paa gaarden værende Huuser, Men at Mad/a/me Kiønings des uden har været fornøyet med at Lohman til gaardens forbedring i

andre Maader skulle op sætte steen gierde og Rette Elven(s) Løb med videre, det seis af S/a/l/ig/ Lohmans Hende under 25de Martij 1735 til stillede Reigning med Hvilken Hun har acqviesceret mere end et Aars Tiid imedens S/a/l/ig/ Lohman levede, ydermere seis dette af Mad/a/me Kiønings og stads Hop mands Gelmuydens forpligt, af 13 April 1734, at Lohman skulle blive ved forpagtningen fremdelis og saa længe

1740: 202b

Indtil Han for Salhuus gaards fornødne reparation og Hvad Hun til Ham i andre Maader blev skyldig liqvid og skadesløs var bleven af betalt, Hvor ved den første Contract i saa vidt er bleven forandret, og som med de af hørte Vidners aflagde forklaring er beviislig giort, at alt Hvad bekostning S/a/l/ig/ Lohman har anvendt paa gaarden inden og uden gierdes er skeed til dens nøtte og fordeel og u-omgiengelig fornødenhed, saa paa staaer Mad/a/me Lohmans at sam/m/e Ved Rættens kiendelse og Skiøn vorder Hende got giort, imidlertid begierer Comparenten, at Rætten i anleedning af den ergangne ober-Hof Rættes Dom Hvor ved de forige Dom/m/e er vorden til side sat, ville tage i Øye siufn grandskning og eftermaaling, Hvis som af Vidner er vorden forklaret, og af dem giort anviisning paa alt til Rættens endelig paaskiøn og kiendelse.

S/igneu/r Cramer svarede, at naar Mad/a/me Lohmans formaaer at beviise Hendes Fuldmægtiges fremsatte position saaledis, at S/a/l/ig/ Lohman fra S/a/l/ig/ Johanna Adelusia Kiønings har faaen tilladelse her paa gaarden Salhuus at reparere andet eller mere end udi det saa tit omtalte Mænds Værk eller skriftlig forEening findes anført og ind-dragen, da skulle Comparenten vide at indrette sit forsvar der efter, Men efterdi Mad/a/me Lohmans saadant ikke formaaer, saa ville og Comparenten gaae denne post for bie, Men siden Hans Principaler ere stæfnte til Doms lidelse at betale den paa Salhuus anvendte reparations bekostning saa til lovlig Rættergangs følge urgerede Comparenten kraftigst at Dom/m/eren paalegger Hende med Special Reigning over Hendis anmeldende reparation at i Rætte kom/m/e, Thi Comparenten siufntes uforgribelig at denne Proces ikke kand begyndes og end mindre blive sluttet for inden det er skeed.

S/igneu/r Ottesøn refererte sig til sit forige og ellers frem lagde Eschil Lohmans Reigning under Hans egen Haand af 25 Martij 1735, Hvilken Mad/a/me Kiønig den Tiid i lige lydende Form er bleven over levert, og som Hun ikke i al den Tiid S/a/l/ig/ Lohman levede der efter har haft noget at indvende enten imod den reparation, som da allerede var giort eller skulle giøres, saa formeente Comparenten det Han og kraftigst paastod, at sam/m/e Reigning bør staae ved Magt uden mindste afgang udi de 92 Rd 7 sk, som

1740: 203

S/a/l/ig/ Lohman efter sam/m/e til gode kom, bem/el/te Reigning er af følgende indhold /: NB. NB. Reigning :/ Dernest fremlagde Han og den af Mad/a/me Lohman under dato 7de Martij 1737 efter S/a/l/ig/ Lohmans egne opteigning{er} forfattede Continuations Reigning, som Mad/a/me Lohman dog for fredeligheds skyld ved Een og anden beskikkelse har villet Moderere, Men alt forgiævis, saa at Hun nu maa indlade dens indhold til Rættens paaskiøn, Samme Reigning er saaledis befattet /: NB. NB. Reigningen indføres Her :/ og ville Comparenten ellers have sin nermere forestillelse der om reserveret, naar den paastaaende granskning er skeed.

Formedelst Dagen var forløben blev Rætten i aften op hævet, og igien Determineris at sættes i Morgen.

Den 21 Mai blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

S/igneu/r Cramer replicerede, at den af Vederparten paaberaabte Reigning af 25 Martij 1735 findes Vel at være under tegnet af S/a/l/ig/ Lohman, Men ikke af S/a/l/ig/ Johanna Adelusia Kiønigs accepteret, og der for vil det paa gielde om den i bem/el/te Reigning infererede (Eng.: inference = slutning) reparations bekostning virkelig kand findes at være anvendt paa Salhuus og der nest at samme rettelig kand have kostet og nu befindes at være værd, Thi i den formeening at bem/el/te Reigning skulle staae ved magt, Hvad enten de infererede Bekostninger vare medgaaen eller ikke medgaaen, og Hvad enten det infererede arbeyde findes eller ikke findes paa gaarden, den formeening holdt Comparenten ikke verdig at give Svar til, og som besagde Reigning refererer sig til Een foregaaende, af 16 Martij 1734, efter Hvilken S/a/l/ig/ Adelusia Kiønigs skulle være i Debet 104 Rd 1 mrk 1 sk, da paa stod Comparenten, at sam/m/e bør blive i Rætte lagd at Rætten der af kand erfahre om nogle af de der udi infererede Poster vedkom/m/er denne gaards reparation, Thi dersom saa er, da infates(?) Comparenten, som Han og paa stod, at denne Ræt bør tage saadanne Ting under examination og paa dømmende alt for at treffe Een Endelig Liqvidation udinden denne gaards til staaede forbedring, des aarsag Comparenten kraftigst urgerede, at Rætten vorder Ham assisterlig udi sam/m/e paastand. Betreffende den sidste Reigning af 7de Martij 1737 da for saa vidt om denne gaards Reparation andragen er Ville Comparenten der af intet til staae at være ansvarlig, fordi Contract og Mænds forretning, som af begge Parter i Octobr/is Maanet 1733 med Haand og Vidnes byrd indgaaet og forseylet er ville Comparenten vedblive og have lagt til Fundament i Sagen til Parternes Efterretlighed.

S/igneu/r Ottesøn der imod sagde, at da Mad/a/me Kiønigs for denne Ræt paa Aastedet 1737 blev betydet, at have faaen S/a/l/ig/ Lohmans af Comparenten i Rætte lagde Reigning mer end aar og dag før end Lohman ved døden afgik, og imidlertiid

1740: 203b

Intet der paa har haft at Mangle, findes ikke efter Protocollens udviis at Hun saadant har kunde benegte, Hvor fore sam/m/e Reigning, som aldelis vedtaget og approberet følgelig Loven bør ansees og saaledis behøves ingen videre eftersiufn angaaende Huusernis reparation, i Henseende til at sam/m/e ved besigtelse benæfnte aar 1737 er vorden paaskiønnet og rigtig befunden og længere end de første Tre Aar, Har Lohman ikke været forbunden, at holde gaardens Huuse i saa forsvarlig stand, som Han dem annam/m/ede, ligesom og S/igneu/r Cramer vel ikke nægter, at Han io selv paa Mad/a/me Kiønigs vegne imod at de 3 første aar var exspireret, ved beskikkelse har forbudet Mad/a/me Lohman nogen reparation paa gaarden efter den Tiid at giøre, Thi vedbliver Comparenten sin forige paastand til besigtelse og paaskiøn Hvis reparationer, som paa gaarden er skeed følgelig Vidnernes udsagen og Mad/a/me Lohmans Reigning af 7de \Martij/ 1737.

S/igneu/r Cramer producerede Een imellem Parterne om denne nu om tvistede Materie udi aaret 1737 den 10 April passerte Aasteds Ræts Doms Act, og af dets pag/ina 62 begierede i denne Act indført, S/igneu/r Ottesøns Spørgsmaal til Mad/a/me Kiønigs med Hendes der paa givne Svar, Hvor af man kand see og skiønne, at forn/efn/te Mad/a/me Kiønigs ikke haver acqviesceret, men modstoed S/a/l/ig/ Lohmans Reigning 25 Martij 1735, det Øvrige af S/igneu/r Ottesøns nest anførte proposition agtet Comparenten ey at give Svar til, siden Han formeente, at denne Sag bør drives med beviis, Men ikke med historiske relationer, for det Øvrige urgerede Han endnu Rættens assistence efter sin giorde paastand.

S/igneu/r Ottesen holdt det at være nok, at Mad/a/me Kiønigs har til staaet Reigningens levering eller annammelse, Thi det Hun har villet efter S/a/l/ig/ Lohmans død og efter saa lang Tiids forløb sige, at sam/m/e Reigning udi Lohmans Øyne er vorden paa-anket kand ikke til det mindste regarderis paa eller gielde imod Een død Mand.

Rætten forføyede sig ud at efter maale og tage De Disputerte stæder udi Øy[e]siufn

Først tog vi udi Øye siufn Det støkke af udmarken, som intaget til Bøe liggende I Nord tet ved ved Søen var opsat et Dobbelt Steen gierde strekkende sig Øvst imod Fieldet Nord for Skinne floren af Længde 27 og 2/3 Faune Sælands Maal; Ved fornæfnte Dobbelte gierde var opreyst Et Enkelt Dito gierde sør til Skinne floren paa 29 og 1/6 Faun, nest ved dette gierde begynder atter et Dobbelt steen gierde paa 11 og 2/3

1740: 204

Faune, Dernest stod atter et Enkelt Steen Gierde *strekende (strekkende) sig lige til Koe Kleven paa 18 og 2/3 Faune, Hvor Ved det støkke Bøe bliver indelukket, som er op taget af udmarken, Den lange gierdes gaard, som tog sin begyndelse needen for Koe Kleven og gik lige til den Steen Muurede Smale Floer var 134 Faune Lang af \Dobbel/ Steen op lagt, Ved Løen og Koe floren Vare tvende Smaae støkker Steen gierde af 10 ½ Fauns længde Dobbelt lagt, De Smaa støkker Dobbelt gierde af Steen udi Kleven Søer Smale Huuset staaende vare 6 2/3 Faune, De Syderste trende smaae gierder Vare af Enchelt Steen og 7 Faune Lang, Hage gierdet Var 18ten Faune Enchelt steen gierde. Til sam/m/en 190 og 1/3 Faun Dobbelt gierde og 73 Faune Enchelt gierde, alt Sælands Alen Tre til Faunen, For skel paa gierderne er De gierder, som kaldes Dobbelt ere baade bredere og Høyere end de der næfnes for Enkelte, fornæfnte Mentionerte og Specificerte gierder bleve saaledis af Lau-Ræts Mændene taxerte, De gierder som ere Dobbelte blev ansatte for 14 skilling Faunen og Enkelte 8 skilling Faunen 33 - 5 - 5 sk. Udi \den/ Stand, som Koe veyen, Der Mentioneris om udi Reigningen af 7 Martij 1737, findes blev dens reparation vurderet for 1 Rd, og Kleven der ved ligeledis for 1 Rd, Bechen at leede Nord fra Løen og Søer om samt med steen at indrette blev vurderet for 4 mrk, Den store Veytens bekostning ved at skiære kand have kostet 3 sk Faunen, beløbende sig for de 37 Fauner bem/el/te Veyte er Lang 1 Rd 15 sk, De Pladser som ere oprødde og indtagen af udmarken kand have kostet at rødde og Steene at bort føre 3 Rd, efter som skinne Floren haver været til forn, og de tre støkker steen Muur, der ved er op sat, Hvor af den Eene Muur er ned falden kand have kostet 3 mrk. Smale Floren af Steen findes Taget ned siunket paa resten i god stand kand være værd som den nu findes 12 Rd. Hvad Koe Møget angaaer, som udi den producerte Reigning er op ført, kand ey taxeris efter som det ey er beviist Hvorledis det er udført og Hvor meget det har været.

Procurator Cramer forestillede at efterdi den nest foran indførte af Lau Ræts Mændene forrettede Taxation paa Eendeel arbeyde her paa gaarden er uden for den imellem S/a/l/ig/ Adelusia Kiønigs og S/a/l/ig/ Eschild Lohman oprettede Foreening, Hvor udi ald gaardens behøvende er indbefattet, saa holdt Comparenten u-fornøden til sam/m/e at give noget til eller giensvar, Thi ellers vilde Han oplyse Hvor vidt udi forbesagde

1740: 204b

Forretning er feyltaget i blandt andet under gierds gaardens Maal, Hvor Een stor deel faste steene eller Fielde er ind beregnet under Maalet og arbeyds Lønnen over alt for høyt op ført. Hvad efter Comparentens formeening egentlig vil henfalde under siufn og taxation samt videre paa dømmende, der om vil han have sig reserveret, til den saa tit Allegerede Foreening og Mænds Forretning indstillende til Rætten Hvad der af nu paa Mad/a/me Lohmans siide vorder anviist, og Hvad sam/m/e for nerværende tiid kand være af værd, for det Øvrige og efter Hans tagen reservation om Contra stæfning forlangede Han anstand til Een for Dom/m/eren beleylig Tiid paa 5 eller 6 uger her efter.

S/igneu/r Ottesen paa Mad/a/me Lohmans vegne gav til kiende at aarsagen Hvor fore de efter maalte gierder nu er befunden af flere Fauner end udi Mad/a/me Lohmans Reigning er til ført, er denne at Hage gierdet, som nu befandtes at være 18 og Een Halv Faun, har været

af sam/m/e Reigning ude lukt, som Dog Mad/a/me Kiøning bør til svare eller Hendes Arvinger, og som Han fornem/m/er, at S/igneu/r Cramer agter at udtage Contra stæfning, Hvor til Han og har begiert Tiid, som venteligt bliver Ham bevilget, saa vil Comparenten da Dagen nu er forløben for denne sinde ey skride til endelig slutning med Hvis, som paa Mad/a/me Lohmans siide kand agtes fornøden at erindre, forestille og paastaae, saa vel betreffende den skeede af Mændene alt for Ringe taxation, som andet Sagen vedkom/m/ende følgelig stæfnemaalet, det alt Han vil have sig reserveret til den tiid Rætten igien bliver sat at fremføre.

Afsigt

Den af Cramer begierte opsættelse til at tage Contra stæfning bevilges, dog kand Rætten ikke nu Determinere nogen vis Tiid formedelst andre fore staaende Forretninger, Men vedkom/m/ende skal i rette Tiid blive Tiiden Notificert, naar denne Sag igien kand blive fore taget, Thi beroer Sagen til videre.

I/n N/omine J/esu Christu Den 6 Julij 1740

[Arne]

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts etc. giør vitterligt, at aar 1740 \ d/en 6 Julij / blev Aastæds Ræt holdt paa gaarden Salhuus nerværende alle de Eedsvorne Lau-Reets Mænd som d/en 20 Maij sidst afvigte betiente Rætten undtagen Erich Horvigen I Hvis stæd var Stephen Ambiørnsøn Blindem,

Procurator Johan Simon Cramer producerede et afhiemlings Tings vidne Eerhvervet for Bergens Bye-Tings Ræt d/en 13 Junij udi dette aar 1740 - Hvor udi Contra stæfningen er indført, der efter Mad/a/me Bodele S/a/l/ig/ Eschild Lohmans til i dag Her for Rætten er indstæfnet bem/el/te Tings vidne Lyder saaledis NB. NB. See Tings

1740: 205

Vidnet, som skal her indføres,

Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschil Lomans var selv til stæde her for Rætten tillige med Hendes Fuldmægtig Provurator Hans Ottesen Nideraas,

Der paa sagde S/igneu/r Cramer, at siden Mad/a/me Lohmans og Hendes Lau-Værge af stæfne maalet har forstaaet, Hvad Contra Citanterne reqvirerer til Processens Lovlige drift og udfør, saa vilde Comparenten formode at den Eskede generale Reparations Regning vorder i Rætte lagd, for sin deel producerede Han den aller først her paa Aastædet passerede Doms Act og der af i denne Forretning begierede indragen Contracter pag/ina 31 til 35 inclusive, og Mænds Forretning pag/ina 47 til 54.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas for Mad/a/me Lomans agtede u-fornødent at svare noget til Contra stæfningen, Men der om ville have sig refereret til Mad/a/me Lomans exception udi Indlæg, som Comparenten paa Mad/a/me Lohmans vegne under denne Dags Dato frem lagde tillige med den der udi paaberaabte beskikkelse af 15 Septembr/is 1738, saa vel som de for hen udi denne Sag angaaende reparationer ergangne Ober og under Rætters Aastæds Dom/m/e og Forretninger; Han bad og der hos, at Rætten i Conference med de førte Vidners forklaringer ville tage i betragtning den fordeel, som gaarden Mand efter Mand kand nyde og have af den reparation og Rødning, som S/a/l/ig/ Lohman bekostet haver i den stæd at gaarden for hen var i Megen usel og slet Til stand og giærdis gaarden til liden eller ingen nøtte, og om end S/a/l/ig/ Lohman ville have ladet op sætte ikkun et Enkelt gierde om kring gaarden, saa maatte dog der paa aarlig aars blevet flikket, arbeydet og anvendt bekostning, som nu aldrig behøvis om det end var I 100 Aar.

S/igneu/r Cramer replicerede 1st at de passerede beskikkelser imellem Parterne noksom viiser Mad/a/me Kiønigs og Comparentens Freedfærdighed. 2det at Comparenten skal i sin Tiid beviise for vedkom/m/ende om Sagen er kiøbt af Ham eller Hvem der skal svare til bekostninger. 3die indstillede Han til remarqve at Mad/a/me Lohmans og Lau verge dristig udlader sig med Hvorledis de forige Sager er vunden allene ved Comparentens fliid og Kunst; Thi Han formeente og at under og over Dom/m/eren der ved er beskyldt for u-rætfærdighed. 4de Deducerede Comparenten af Indlæg I Lau Tings Rætten Datert 25 Sept/embris 1739 af Hvilket indlæg det insignerede Han bad i denne indrages, at Mad/a/me Lohmans ikke har at frygte for Misgreb i Penge Cassen, dersom Hun skulle vinde noget af Sagen, ubemeldet, at det vil viise sig naar Liqvidation skeer i Eftertiiden, at Mad/a/me Lohmans faaer at punge op til Kiønigs arvinger, Men ikke de til Hende. 5te Remarqverede Comparenten atter af Veder parternis skriftlige forsæt, Hvorledis til Dom/m/ernis Disrenome bliver resoneret, at der ikke skulle have været den

1740: 205b

aller mindste Skiæl eller føye til at Disputere noget af Mad/a/me Lohmans Formerede Reparations Reigning. 6te forestillede Comparenten, at omendskiøndt Mad/a/me Kiønigs end hafde begiert af S/a/l/ig/ Lohman {til} at bygge her paa gaarden noget videre end Mænds Forretningen indbefatter, som angives at være Een Skorsteen og Steen Kakelovn I Melke boen og Een Skorsteen med Brøgger kiædel paa Een Tønde I Ildhuuset, saa og der hos tilladt Ham at bygge Een Jord Kiælder, Hvilket end ikke findes her paa gaarden, saa kunde dog S/a/l/ig/ Lohman eller Enke efter Ham ikke der for, og af den aarsag bygge Hvad og Hvorledis de ville og der over at Formere u-rigtige og opskruede Reigninger imod Eyerens Villie og afvidende. 7de Comparenten Cramer, som fandt sig støt over den expression, som Mad/a/me Lohmans og Laverge haver ladet indflyde Comparenten til saa {dan} \stor/ belastelse, lige som Han med Lau-Ræts Mændene hafde Colluderet (Kollusjon = avtale mellom impliserte parter om å hindre at sannheten kommer frem), Hvilke Han og Mad/a/me Lohman kalder for Een-foldige Bønder, og siger af Comparenten at være bragt til Ville og paa Hans siide enten med Haarde eller Gode ord under Hvilket ey kand forstaaes andet end tillokkelse eller trusel, saa paastod Cramer der for Vedbørlig Satisfaction. 8de angaaende giærs gaarden refererede Cramer sig til for allegerede under Ræts Act pag/ina 82 og 83, Hvor af seis at S/a/l/ig/ Lohman d/en 25 Maij 1735 Halv andet aar efter Han kom til gaarden til staar at der var giærds gaard, Men siger der hos at den paa sam/m/e Tiid skulle ligge Øde, der for argumenterede Cramer saaledis, at dersom bem/el/te giærdes gaard ikke hafde været i Hæfd den Tiid S/a/l/ig/ Lohman tiltræde gaarden, da hafde og dens brøstfældighed og beskaffenhed visselig vært beskreven og forklaret udi den Parterne imellem passerede Mænds Forretning, Thi vilde Comparenten Concludere udi kraft af Contracten, at dersom end bem/el/te giærds gaard 1735 in Maijo hafde lagt plat Øde, saa maatte dog dens restitution og vedligeholdelse gaae allene for S/a/l/ig/ Lohmans Reigning og bekostning; For Resten siden Comparenten af Veder partens indkomne Skrifter ikke kunde forstaae andet end at det bare attraaer uEndelighed og vidtLøftighed i den stæd Contra stæfning udæsker Special Reigning for al gaardens Reparation, saa for ikke at Confundere (Konfundere = forvirre, gjøre forvirret) Sagen giorde Comparenten anviisning paa Een Reigning af S/a/l/ig/ Lohman udgivet under Dato 25 Maij 1735, Men siden Comparenten nu fornam, at berørte Reigning under denne Acts papirer allerede er produceret tillige med Een senere af 7 Martij 1737, saa

1740: 206

var Cramer af Rætten begierende, at alle de poster som indbefattes i den første Reigning af denne gaards Huuser vedkom/m/er maatte blive taget udi Øye siufn og Rættens Lovlige Speciale Taxation og at der hos maatte blive beskrevet om bem/el/te Poster findes Virkelig paa gaarden, item Hvad sam/m/e kunde have kostet af nyt, og Endelig desens itsige Værd, Efterdi Comparenten til staaer, at bem/el/te Reignings indhold kand passe sig til den oft omtalte Mænds Forretning, og derfor paa stod Comparenten, at Mad/a/me Lohmans bør giøre anviisning paa den udi bem/el/te Reigning infererte Reparation med mindre Hun vil vente sig, at liide mangel paa alt Hvis Hun ikke kand formaae at anviise heller Rætten befinder at være anvent til gaardens Huuser, Men angaaende den seenere Reigning, som Mad/a/me Lohmans selv haver opsat, da ville Comparenten intet der af kiende sine Parter ansvarlig, for saa vidt der udi om denne gaards reparation er ind-draget, Han paa stod og Rættens fri findelses Dom der for, i betragtning at alt Hvis udi bem/el/te Reigning infereret er deels er Høyt \og/ obsurde, deels over alle merker opskruet, Men over alt paa Veder partens Egen hazard uden for den oft Allegerede Mænds forretning eller Eyerens Minde og tilladelse foretaget og opført, naar saaledis af denne Ræt foretaget og passeret er, nemlig, at angaaende begge Reigningerne er Skiønnet, da vilde Comparenten indkomme med sin Reigning over Sagens bekostning, det Han sig reserverede og tillige forbehold der efter at paa søge Endelig Liqvidation med Mad/a/me Lohman følgelig Contra stæfningens formæld enten udi mindelighed eller for anden Juris Diction.

S/igneu/r Ottesen i stæden for videre svar refererede sig til Mad/a/me Lohmans svar af Comparenten som hendes Procurator producerede Indlæg, Hvor udi efter fornuftig overveyelse ikke findes nogen beskylding enten Dom/m/ere eller Mons/ieu/r Cramer til belastelse, og Hvad sig betræffer, det som S/igneu/r Cramer af sit Indlæg for Lau-Tinget dat/ert 25 Sept/embr/is 1739 vil have extraheret kom/m/er her i denne Sag ikke til pas Hvor der ikke tracteris om Caution, Men Hvem der skal være Mad/a/me Lohmans rette Contraparter i Henseende til at S/igneu/r Cramer siden Hans Principalinde Mad/a/me Kiønigs ved døden afgik, ikke har legitimeret sig med nogen Fuldmagt fra Hendis Arvinger, Hvilke Mad/a/me Lohmans heller ikke anseer berettiget til denne Sag ved Contra stæfning at føre, om end sam/m/e selv hafde under skrevet, som dog ikke er skeed, aller helst Mad/a/me Kiønigs sterfboe ey findes af anden beskaffenhed end at alle Hendes efterlatte Eyendeeler maa Auctioneris til Creditorernis betaling, og saaledis aqviescerer Mad/a/me Lohmans aldeelis ikke

1740: 206b

Den i Contra stæfningen reqvirerede besigtelse, allerhelst, da Huusenis reparation for mere end Fem Aars Tiid siden er bleven Mad/a/me Kiønigs udi Reigning af 25 Martij 1735 Debiteret, og Hvor med Hun uden paa-anke har acqviesceret, I Øvrigt kand ey videre af Mad/a/me *Dame Lohmans prætenderis end at Hun leverer gaarden fra sig I forsvarlig og Lovfør stand, og i den stand Huusene blev S/a/l/ig/ Lohman Leveret, Hvor til Mad/a/me Lohmans u-vægerlig skal findes, saa snart gaarden fra Hende skal annam/m/es, da det og først er Tiid nok for Hende at bekoste de brøstfældigheders reparation som efter u-villige Mænds Skiøn maatte findes, saa at Rætten her af grangivelig kand erfahre, at den nu af S/igneu/r Cramer reqvirerede besigtelse og taxation er aldeelis u-fornøden til forgiævis og ingen nytte; angaaende den forestillelse, som S/igneu/r Cramer har frem ført om steen giærdet, at Lohman til Dets op sættelse følgelig Contracten ikke skulle være berettiget, da ville Comparenten S/igneu/r Cramer have henviist, 1ste til de om det forige giærdes uduelighed førte vidners forklaring, 2det til Mad/a/me Kiønigs seenere forpligt af 13 April 1734. 3die til S/a/l/ig/ Lohmans Reignings slutning af 25 Martij 1735, overalt, dersom at Lohman ikke Længere end de 3 aar Contracten ommelder, skulle hafd Ræt til at blive ved

Salhuus, da hafde Han og vel mueliggen ikke holdt fornøden at opsætte noget nyt giærde, Men da Han efter Mad/a/me Kiønigs seenere forpligt fik hensigt til mange paafølgende aaringer, om Gud hafde Ham Spart Livet at Continuere forpagtningen forinden Mdm Kiønigs Liqvide kunde have Contenteret Ham for alt Hvis Hun var og blev Ham skyldig, saa har Han været Høyst beføyet, at sætte gaarden i god stand saaledis, som det kunde være baade Ham og Mad/a/me Kiønigs til nytte og ikke til skade og Ruin.

S/igneu/r Cramer nest at referere sig til sit forige, sagde ydermere, at Contra Citanterne er Just de sam/m/e, som Mad/a/me Lohman ved Hovet stæfning til Sagen og Doms liidelse haver kaldet, og ellers endnu af den formue, saa de kand præstere det tilbud, som af Lau-Tings Acten for hen er allegeret, der fore paastod Comparenten, at Mad/a/me Lohmans uden videre tergiversation (Eng.: tergiversation = utflukt, vingel) bør giøre den Æskede anviisning, og at Rætten Hende det for alvor paa legger, fremdelis hafde Comparenten at erindre, at Mad/a/me Kiønigs Effecter Hverken er kom/m/en til opbud eller Auction, og endelig refererede Han sig til Rætten for afskeedigelse A/nn/o 1739, som udi Acten pag/ina 83 og 84 findes insigneret.

Afsigt

1740: 207

Den Kongl/ig oberhof Ræt haver sidst afvigte 2den Sept/embr/is Hiem viist denne Sag her for Rætten at paakiendes efter Lovlig stæfne maal, som Parterne til denne Sags opliusning tienstligst agter at besørge, Da efterdi Citantinden Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans først her for Rætten haver Reyst Sagen i følge forbem/el/te Oberhof-Ræts Dom, Hvor ved S/a/l/ig/ Johannæ Adelusiæ Kiønigs arvinger anleedning er givet at tage Contra stæfning her for Rætten Ligeledis, des aarsag Rætten ey kand andet end biefalde Procurator Cramers paastand om at eftersee om alt det udi S/a/l/ig/ Eschild Lohmans Reigning op førte af Dato 25 Martij A/nn/o 1735 Salhuus gaards reparation angaaende er anvendt, Hvad det kand have kostet, og Hvad stand det nu er udi, alt til opliusning udi Sagen efter Ober hof Rættens Dom og formedelst andre for længst berammede forretninger I Morgen og efter følgende Dage, saa vel som Som/m/er Tingenes beram/m/else d/en 20 udi denne Maanet udsættes Sagen til videre den 2 Septembr/is først kom/m/ende, da Parterne uden Videre advarsel saa vel som Lau-Ræts Mændene haver at møde.

I/n N/omine J/esu C/hristu

[Alenfit]

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 Torsdagen d/en 7 Julij blev holdet Aastæds Ræt paa gaarden Iisdahl udi Alenfit Skibs-Reede nerværende af Fogeden S/igneu/r Johan Smed opnæfnte Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Ole Nielsøn Sælevold, Lars Andersøn Eicheland, Anders Jonsen Elsa[a]s, Johannes Johansøn Fosse, Arne Eilufsøn Yttre Giervigen og Iver Rygnilsøn Store Oxe tillige med Lænds manden Eiluf Mundahl,

Hvor da efter at Rætten var sat udi Guds og Kongens nafn; Citanten Magne Villumsøn Iisdahl producerede Een skriftlig stæfning af Ham selv under skreven, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende Medfør: /: See stæfningen :/

Ved Rætten var nerværende den indstæfnte Knud Pedersen Iisdahl Selv, Jacob Hansen Lansvig, som er Eyer til den Halve Part udi den Jord Knud Iisdahl bruger, Ole Knudsen Bredvig Formynder og Fader Broder til Ole Pedersøn som og haver Part i denne Jord, Rasmus Tosche Formynder for Michel Pedersøn, som og har Part i denne Jord, Knud Sæle

Formynder for Marthe Peders Datter og Gudmund Tosche Formynder for Magdeli Peders Datter Hvilke tvende Tøser og haver Part i Jorden Iisdahl, som Deris Broder Knud Pedersen beboer,
Hvilket kald og varsel ved Eed

1740: 207b

Med oprakte Fingre efter Loven blev afhiemled Lovlig vedkom/m/ende at være forkyndt af stæfne Vidnerne Lars Eilufsøn store Oxe og Mons Nielsøn Store Oxe, lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,
Alle for hen nafn givne Vedtoge her for Rætten at svare efter stæfnemaalet uden nogen exception,
Citanten Magne Villumsøn Iisdahl og den ind stæfnte Knud Pedersen Iisdahl frem viiste Deris Skatte bøger, Hvor efter De betaler Kongl/ige Skatter og seis at de Skatter lige meget nemlig Hver To Pund og Halv anden Mark Smør,
Den indstæfnte Knud Pedersøn Iisdahl producerede Et Indlæg af denne Dags Dato forfattet af Cornelius Jacobsøn som for Rætten blev op læst og befatter i sig følgende /: NB. NB. see Indlægget :/
Rætten forføyede sig i følge Citantens stæfne maal at besee baade Citantens Magne Villumsens og den Indstæfntes Knud Pedersens agre og Enge støkker inden giærds, Hvor ved begge Parter vare nerværende, som forskaffede os Staurer, vi lod sætte I Jorden ved Marke *steenenene (steenene) imellem Parternes brugende agre og Enge marker, paa det vi alle stæder kunde have merkernes Distancer udi Øye siufn, da det u-imodsigeligt var at see at Knud Pedersens Jorde Part vare viidløbtigere end Citantens Magne Villumsens, Men op maaling var umueligt paa denne Tiid at foretage formedelst agrene stode udi blomster, Thi der som Eendeel skulle opmaales maatte det Øvrige og,
Da vi alle agre og Enge støkke hafde beseet, forføyede vi os igien tilbage, og for Rætten sagde Knud Pedersen Hvad vi hafde observeret og Øyensiunlig kunde granske at Knud Pedersens Part var af Videre begreb end Citantens Magne Villumsens, der paa tilspurgte Ham om Han ville lade legge noget af sin Jord til Magne Villumsens Jord maatte Knud Pedersen gierne tage Hvilken Part Jord Han ville, Men som Knud Pedersen ey der til ville sig beqvemme, blev Rætten foraarsaget paa nye anden gang at tage Parternes brugende agre og Enge støkker udi Øyesiufn, Og saae vi da alle stæder nøye efter saavel Citantens Magne Villumsens, som Knud Pedersens, Hvor paa vi udsteenede Et støkke I Øster af Enge bøe under Ageren kaldet Dugen, fra Knud Pedersen til Magne Villumsen neden i Dugs Reenen, Hvor ved vi needsatte steene med Deris viisere fra Elven lige op til bem/el/te Agerens Duges Renne; Dernest forføyede vi os til Lien og der ligeledis med steene udmerkede et lidet støkke tønd Eng ....od(?: blekkstrek over første del av ordet) Bøe Væst under Dahlen fra bekken op under uhren, saa Langt græs kand slaaes og det Lidet Krat Skov staar.
Knud Pedersen erkleerede for Rætten at Hvad udmerking og udsteening i Dag af Rætten var Han udi alle Maader fornøyet med,
Der paa blev Knud Pedersen

1740: 208

Tilspurt om Han ville have Magne Villumsens Part af gaarden Iisdahl i den stand den nu er, saa kunde Han faae den endnu; Knud Pedersen svarede at Han vilde beholde den Jorde Part af gaarden Iisdahl, som Han al sin Tiid haver brugt undtagen det i dag, som er ud steenet;
Der efter bleve Parterne saaledis foreenede om Skoven, at Den Syndre Skov, som Knud Pedersen haver haft paa Magne Villumsens Bøe, ville han afstaae og over lade til Magne

Villumsen Halve deelen af, der imod skal Knud Pedersen beholde den Skov, som i Dag er bleven udsteenet fra Ham til Magne Villumsen.

Afsigt

Efter som Citanten Magne Villumsen og Knud Pedersen her for Rætten ere blevne Venligen forliigte, og Begge med denne Forretning i Dag fornøyet, saa stad fæstes af Rætten Deris forliig i alle Poster, med formaning De her efter Hin anden ikke foruretter, og at den Eene den anden her efter ikke fornermer enten udi ord eller gierninger, ey heller enten slaaer eller Høster noget fra Hver andre, Langt mindre giør Hver andre skade enten paa Skou eller Mark, og naar de enten kiør Sæd, Høe eller Møg skal den Eene ikke udi nogen Maade kiøre Hver andres Eng til skade, Men Een hver skal bevare saa Vel Sin grandes som egen tilhørende Eyendom, og Hvo som først bryder dette forliig skal bøde til de fattige Her I Skibs Reedet 3 Rd - foruden anden straf han kand sig underkaste, alt saa ophæves denne Sag udi alle Maader.

I/n N/omine J/esu C/hristu

[Alenfit]

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 d/en 8 Julij blev holdet Aastæds Ræt paa gaarden Mychelthun udi Alenfit Skibs Ræd, nerværende til Rættens betienning de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som af Fogeden S/igneu/r Johan Smed d/en 15 Junij sidst afvigte vare opnæfnte, Ole Nielsøn Selevold, Lars Andersen Eicheland, Anders Joensen Elsaas, Johannes Johannissøn Fosse, Knud Eilufsen Tvedt, og Arne Andersen Elsaas,

Hvor da efter at Rætten var sat udi guds og voris allernaadigste Konges navn frem stod for Rætten Citanten Arne Andersen Seim og producerede Een stæfning imod Magne Rasmusøn Mychelthun, som ved Rætten selv var til stæde, sam/m/e stæfning er Datert Mychelthun d/en 15 Junij sidst afvigte, Hvilken for Rætten lydeligen blev oplæst og med sine paaskrifter befatter i sig følgende: /: NB. NB. Stæfningen :/

Hvilket kald og varsel udi Magne Rasmusøn Mychelthuns nerværelse ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede Lars Eilufsøn boende paa gaarden Stor Oxe og Johannes Nielsøn boende ligeledis paa sam/m/e gaard Stor Oxe Lovlig at være de indstæfnte forkyndt lige som deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser;

Foruden de udi stæfningen navngivne Vidner Vare uden stæfne maalet ved mundtlig varsel indkaldede Christian Hoversøn Mychelthun og Børge Halvorsøn Smisdahl,

Der paa blev Eedens forklaring af Loven Lydeligen for Vidnerne op læst, og behørig formaning til Dem giort ey at vidne andet end naar de hafde giort anviisning paa de aastæderne, sam/m/e med Eed kunde bekræfte;

Det 1ste Vidne Ole Børgesen nu værende paa gaarden Volde bliver udi til kom/m/ende Høst 70 Aar udsagde at Have boed her paa Mychelthun 30 aar, først brugte Han den halve part, Hvor af Skattes for To Pund men gives til Landskyld af 2 Pund og 6 Marker Smør,

1740: 208b

Nogle aar der efter fik Han denne Heele gaard under brug, som Han styrede ungefæhr 20 aar, saa fik Han den Halve gaard Mychelthun igien og den brugte Han saa ungefæhr Tre aars Tiid, efter Vidnet drog her fra fik Een mand {ved} Rasmus af nafn Vidnes brugende Part udi Denne gaard Mychelthun, efter Rasmus fik Ole Fiskesætter sam/m/e Part; Den anden Part som Vidnet afstoed af denne gaard Mychelthun fik den ind stæfnte Magne Rasmusen, som

Vidnet over Lod Hælften af gaarden Mychelthun, og er Magne Rasmusøn Vidnes stæf Søn, Thi Vidnet har haft til Egte den ind stæfnte Magne Rasmusens Moder, Da Magne Rasmusen antog *dette (denne) halve Part af Mychelthun blev Huusene imellem Vidnet og Hans stif søn deelet saaledis: Magne Rasmusøn fik den Søre part af Floren, og af Løen den Nordre Part, af Gar stuen den Væstre Lee eller side, Halv Parten af buen paa den væstre Siide, dog kand Vidnet ikke til visse nu erindre om det var den Væstre siide af Buen, men Halve parten var det, Den over Buen værende Lem eller Loft skulle Vidnet allene beholde for sig Selv og brugte sam/m/e Lem allene udi al den Tiid Han boede Her paa Mychelthun og brugte Jorden, udi Fee Huuset hafde Magne Nore siiden og Vidnet Søre siiden, Imod Loftet hafde Magne Rasmusøn Et Langt Cammer tet ved for næfnte Bue, som ellers kaldes paa Landet Kleven, Bag ved stuen er (et) Lidet Cammers det var og paa Vidnes Laad, Een Skygge eller Vehd Huus bag ved den store Bue brugte Magne Rasmusen, der imod hafde Vidnet et Lidet faaer Huus, staaende op i Bøe gaarden, Hvilket Vidnet ført her Hiem og op satte det paa Nordre side af ud-døren, Een Svale paa den Væstre siide af den store Bue brugte vidnet da Han her boede, Da vidnet kom til Jorden Her at bruge, fik Han Halve parten af Jorden med sin Vær fader, og saa længe Han levede brugte Vidnet Denne Part, Men da Hans Vær fader døde tog Han den Heele gaard Mychelthun i brug, Men da Han Hælften af Mychelthun over Lod til Magne Rasmusøn, tog Vidnet den Part under brug, som Hans Vær fader hafde dyrket til sin døde dag, og saa fik Magne Rasmusøn Vidnes Part af Mychelthun som Vidnet brugte da Hans vær fader Levede, Hvilket vidnet kunde giøre siden Han Sælv eyede den Heele gaard, Merkerne Imellem Jorde Parterne bleve staaende lige som den Tiid Han fik først den Halve part i brug udi sin Vær faders Tiid, paa Hvilke merker Vidnet sagde at Han kunde giøre anviisning.

1740: 209

Det andet vidne Kari Hovers Datter Enke boende udi et Huus i Smisdahlen forklarede, at Da det første Vidne fløttede Her fra Mychelthun, kom Vidnet Et aars tiid der efter til at boe den Part her paa Mychelthun og brugte med sin første Mand Rasmus Nielsøn, som efter ordre maatte Marcere ud med andre Folk udi Sidste Krigs Tiid, da denne Hendis første Mand var død fik Hun sin anden Mand igien nafnlig Ole Ellingsøn med Ham styrede Hun sam/m/e part udi Mychelthun Sex Aar, saa at vidnet til sam/m/ens har brugt for næfnte Part udi Mychelthun Siuv Aars Tiid, og brugte Huusene her paa Mychelthun saaledis af Floren den Nordre Part, af Gar stuen den Østre Lee eller siide, af Buen den Østre Lee, Men Lemmen brugte Vidnes Mænd ikke, den brugte Magne Rasmusen, af Løen brugte Vidnets Mænd den Søre Siide, af Ild Huuset den Søre siide, imod Lemmen hafde Vidnet i brug det Lange forhen næfnte Cammer og det smaae Cammer bag ved stuen, Skyggen brugte ikke Vidnet, Men Magne Rasmusen, Svalen brugte Magne Rasmusen. Hvad Skiæl og Skifte er imellem disse tvende gaards Parter af Mychelthun, sagde Vidnet at ville giøre anviisning paa, saa vidt Hun kand giøre anviisning,

Det 3die Vidne Anne Magnes Datter Villum Tvedts Hustroe udsagde at være 64 aar barn fød her paa Mychelthun, og at udi Hendes Tiid var Hendes fader boende Her paa Mychelthun allene indtil Han satte sin Datter, Vidnes Søster den ind stæfnte Magne Rasmusøns Moder paa denne gaard Mychelthun og over Lod Hende den Halve Jord, der efter da Hendes Søster blev Enke fik Hendes Søster igien til Mand det første Vidne Ole Børgesen, udi Hendes Faders Tiid stod ikke allene de for hen opnæfnte Huuser, Men end og flere, og den Tiid brugte Hendes Fader Lemmen allene over den store Bue; Hvad Jorden angaaer, sagde Vidnet at ville giøre anviisning paa saa vidt Hun kand erindre, Thi det er 45 aar siden Hun arbeyde her paa gaarden og 24 aar siden Hun har været her paa stæden.

Det 4de Vidne Knud Rasmusøn /: Broder til den indstæfnte Magne Rasmusøn Mychelthun :/ Men boende paa Schare, om floren udsagde Han ligesom forige Vidner, ligeledis om garstuen, og Løen, Angaaende Buen og lemmen, vidste dette vidne ikke at sige noget vist, ey heller om Ild Huuset, andet end det blev brugt fællis, de tvende Cam/m/er sagde vidnet ey heller at kunde give efterretning om siden det er 30 aar Han gik her fra stædet, ligeledis ey noget om Skyggen. Hvad Merker angaaer imellem gaarde Partens Jorder kand vidnet ikke forklare noget om for Han kom her paa stæderne.

Det 5te Vidne Christian Hoversøn Huusmand paa Mychelthun forklarde at Han haver et aars Tiid boed denne Part Citanten Arne Andersen bruger og i den Tiid bleve Huusene brugte lige som nu for hen er forklaret og at Magne Rasmusøn allene brugte Lem/m/en over Buen, Men naar Han kom paa Marchen og i Skoven ville Han giøre anviisning saa vidt Han kand i hukom/m/e.

Det 6te Vidne Ole Halsteensen Lille Oxe Vandt lige som nest forige Vidner om floren, Løen, Ild Huuse og de tvende smaae Cammere, men Lemmen sagde Han at Magne Rasmusen brugte og Lugte op naar Han bad Ham der op; det andet Huus

1740: 209b

Som stod ved udDøren kand Vidnet og sig erindre, som blev nedtaget udi Ole Ellingsens Tiid; Hvad Merkerne angaaer sagde vidnet at vil giøre forklaring saa vidt Han veed naar Han kom/m/er paa stæden.

Det 7de Vidne Børge Halvorsen boende paa gaarden Smisdahl her i Skibb Reedet, udsagde at Han for Sex aars Tiid boede Her paa gaarden Mychelthun udi Tre aar, da boede og Magne Rasmusen Her, vandt udi alle maader som forige vidner om Floren, Løen, Gar Stuen, Buen og de andre Huuser, ligeledis at Magne Rasmusen allene brugte Lem/m/en, Hvad Merkerne imellem begge gaardens Jorder [angaaer] vil Han giøre anviisning, naar Han kom/m/er paa stædet.

Den 9 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Det første Vidne Ole Børgesen viiste os, at Merket imellem Citantens Arne Andersens Part skal gaae og begynde Her ved Huusene udi {beg} *berg Snoven* (bergsnoven) som ligger ved Floren lidet Østen og saa gaar lige need til giærs gaarden udi Sydost liggende, men efter de nu staaende steene skulle Merket gaae mere I Øster, og saaledis fra *Berg snoven* (Bergsnoven), begyndes udi Een Spis alt Øster udi breden. Mit paa Tre faune og Een Alen udi det bredeste og skulle saa atter gaae igien need til giærs gaaren udi Een Spis igien, der efter gik Vi videre frem til Huusene og gaarden, beskoede paa den Nordre siide af Huusene efter dette Vidnes sigende og anviisning, Hvor skal være Et Lidet støkke fra kom/m/et og merket sagde vidnet skal være ført mere Nord, der efter gik Vi efter Vidnes anviisning som skiær gaarden Mit igiennem, og der var i den Søndre Part efter Vidnes sigende og anviisning merket lidet Øster ført, saa gik Vi videre frem til Een liden ager, der viist[e] Vidnet os og forklarede at merket var ført lidet udi Øst, saa fulgte vi Vidnet til ageren, som laae lige I Merket, Hvilken ey anderledis befandtes efter Vidnes udsigende end den til forn haver været, gik saa sam/m/e ager om kring, der sagde Vidnet og et Lidet støkke af merket var ført i Øst; der efter forføyede vi os til Et støkke, som kaldes Huustoftene, som skar beent paa Øst og Væst liggende tet I Haae gaarden, der befandtes efter vidnes sigende at Marke steenene vare førte udi Nord, der nest gik vi til Lie støkket, Hvor Vidnet viiste os Een ager, Hvilken vidnet sagde hørte til den Part Arne nu bruger og Vidnet under sam/m/e Part til forn haver brugt, sam/m/e er nu bleven Bøe, Men nu af Magne Rasmusøn slaaes, af sam/m/e ager er ud steenet et lidet støkke, som Arne bruger, Søer efter fandtes ikke efter Vidnes sigende og anviisning nogen Mangel; saa gik Vi til det tredie Magne Rasmusøns brugende støkke kaldet nordre Iilebette, der anviiste Vidnet os og merke steene, Hvilke Han sagde

mere nu i væst vare op førte end de til forn haver været staaende. Endelig blev Skoven tagen udi Øye siufn, først anviiste Vidnet os Et støkke kaldet Store Næs, Hvilket Skov støkke er nesten aldri Skou, sam/m/e støkke store Næs forklarede Vidnet at tilhøre Citantens Arne Andersen Seims Part, Imod dette støkke anviiste Vidnet os Et støkke Skov kaldet Lille Næs skulle tilhøre Magne Rasmusens Part, og sagde Vidnet at Magne Rasmusøn hafde brugt et støkke af store Næs, som Arne Seims Part tilhørte, Dernest anviiste vidnet et lidet støkke *Espe (Ospe?) Schou, som vidnet sagde

1740: 210

at skulle til høre Magne synden for de opsatte merke steene i store Næsset, Saa viiste Vidnet os videre frem op til Øvre Dahlen og der viiste os Een stor Steen til merke, som skar lige op til Øverste veyen, som gaar til gaarden store Oxe Søer over Støelen, der berettede Vidnet at merket skulle gaae Længere Søer paa Arne Seims Laad, siden var ingen tvist om merke udi Skoven, Skoven som Magnes Part til hører fandtes udi bedre Stand end den som skal til høre Arne Seims Part, om agrene forklarede Vidnet, at ageren Hiemmeste Myrdingen kaldet er til forn bleven brugt under den Jorde Part Arne Seim nu Dyrker, ligeledis agrene Søre Lie, Flogen og Klonger Strengen, Men nu haver Magne Rasmusen Dem under sin Part. Der imod bruges under Citantens Arne Seims Part Nore Brune Flechen, Hønse Flecherne, Ure Flechen, Steen Flechen, Sioe Strengen, Scharpe Støche, Rog Strengen og Nore Lie, Hvilke alle til forne haver ligget og bleven brugt til den Jorde Part Magne Rasmusen nu Dyrker, efter at denne Vidnes Ole Børgesens forklaring og anviisning for Ham lydeligen her udi Rætten var oplæst bekræftede Han sam/m/e uden Ringeste forandring Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Det andet Vidne Kari Hovers Datter, forklarede at de steene, som nu staaer her fra *berg Snoven* haver til forn ikke gaaen eller staaet saa meget i Øster, som nu, og for saa vidt dette første Marke Skiæl fra *Berg snouen* og til gieerds garen kom Hun over Eens med det første Vidne; Den Merche Steen som nu staaer imellem den store Pul og ageren kiender Vidnet i sig ikke ved, men Hun slog mere udi Væst da Hun brugte denne Arnes Part, angaaende De andre Merke steene sagde Vidnet at være lige som Hun siufntes da Hun brugte gaards Parten af Mychelthun Arne Seim nu bruger, ey heller kand sige om noget merke i Skoven. Om agrene sagde Vidnet at ikkun et aar brugte ageren Søre Lie, Men ageren Klongre Strengen brugte Vidnet saa længe Hun var paa Mychelthun, baade spade den og Høste den, Nore Brune Flechen blev udi Hendes tiid brugt af Magne Rasmusen, Hønse Flecherne brugte Vidnet begge, ligeledis Ure Flechen, Steen Flechen, Søe Strengen, Scharpe Støche, Rog Strengen og Nore Lie, Det Huus som staaer Søer Lige for Løen stod paa Nordre side af ud døre da Vidnet boede Her, men var ikke den tiid saa stoer som nu, sam/m/e Huus brugte Magne Rasmusøn og Vidnet vidste ikke det hørte Hendes Part til, der efter blev Vidnes udsigende for Hende op læst og til staaet af Hende igien, der paa Hun aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Det 3tio Vidne Anne Magnes Datter Kunde ikke giøre forklaring om eller anviisning paa merkerne Bøen til hørende, angaaende Hvorledis Merket gik Nord ved gaars Huusene kom Vidnet over Eens med det første Vidne, sam/m/e grund er mest bebygt med Huuser, som Magne Rasmusen bruger; om agerne forklarede Vidnet at Hendes S/a/l/ig/ Fader, som brugte den Jorde Part i Mychelthun Arne Seim nu Dyrker, Han dyrkede og brugte Hiemste Myhredyngen Søre Lie, Flochen og den Eene af Hønse fleckkerne, der paa aflagde Vidnet sin Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Det 4de Vidne Knud Schare forklarede at Han ikke andet kand see ende de steene io saa have staaen, og ikke haver giort sig betænkning om dette, Men kand ikke sige at de ere fløttede ey heller at de saaledis stedse haver staaen, som de nu staaer, om Skou og ager

1740: 210b

Vidste Han ey heller at give opliusning, angaaende Huuset som stod Nord for ud døren sagde vidnet at vide blev hiem ført fra giærs gaarden og til Huusene her i gaarden, og staaer nu synden for Løen, Men af Magne Rasmusen forbygget; Hvor paa Han aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Det 5te Vidne Christian Hoversen Mychelthun angaaende Merkerne I Skoven sagde Han ey at kunde see nogen forandring, agerene blev brugte for 3 aar siden lige som nu bruges paa Hver Part, paa Lade beten var Lagt et støkke Treæe, saa skilsmis var i mellem begge Løene Hvilket nu er borte, saa Magnes Løe befindes lidet større end den part Arne Seim nu bruger. Der paa Vidnet afsagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven.

Det 6te Vidne Ole Halsteensen Lille Oxe kunde ey giøre nogen forklaring om Merke steenene end Han siufnes de haver saaledis staaet som de staaer, og agerene har Magne Rasmusen Høstet, som Han nu giør, og veed ikke Hvilke agre Jorde parterne tilhører; Han bekræftede sit udsigende veed Eed efter Loven.

Det 7de Vidne Børge Halvorsøn Smisdahl Vidste ikke at giøre anviisning paa nogen forandring med Mærke Steenene, undtagen den Steen som staaer Noren for Huusene imellem ageren og Pulen var ey saaledis der staaende udi Vidnets Tiid, agerene bleve af Magne brugt da Vidnet boede her, som nu, angaaende Skouene, da sagde Vidnet Han fik ikke Lov at Hugge saa Langt Søer i Skoven for Magne Rasmusen, som det første Vidne Ole Børgesen har giort anviisning paa, Huusene ligeledis I Vidnes Tiid, som nu, og Magne Rasmusøn giorde Vidnet anviisning paa Hans, tilhørende agre, forstaar de agre som skulle bruges under den gaarde Part Vidnet brugte af Mychelthun,

Nest forige Vidne Christian Mychelthun sagde at da Han kom til Jorde Parten her i gaarden hafde Magne Rasmusøn begyndt at spaade, og saa tog Han den Jord, som var uspad af gaarden Mychelthun.

Børge Halvorsøn Smisdahl aflagde paa sit udsigende Eed med oprakte fingre efter Loven.

Der efter bleve Parterne Citanten Arne Andersøn Seim \og Magne Rasmusøn/ saaledis foreenede: De merke Steene som nu stode Rettede lige ud den Linie, som Ole Børgesen hafde forklaret at Merkerne hafde staaen, og lige som Han Ole Børgesøn anviiste bleve de af Lau Ræts Mændene udi Begge Parternes nerværelse need satte, og gaaer Da merkene nu fra *Berg Snoven* ved Floren og Søer need i gars giærdet, Der nest tog Magne Rasmusøn det neederste støkke Iilebrette alt og lagde til Eyerens Arne Andersøn Seims Part tillige med Fire agre Flochen, Klonger Strengen, Myrdyngen, og Udbraadet, Hvilket alt Magne Rasmusøn tilforn under sit brug Dyrkede, Der efter indstillede Magne Rasmusøn til Eyeren Arne Andersen Seim at Han kunde tage Hvilken af Jorde Parterne Hannem lystede, og faldt da Arne Andersens ..al(?) under sit brug at tage den Øvrige part af Jorden Magne Rasmusen hafde brugt, med agre og *Enke (Enge) støkker samt Skou paa Bøen; Der imod skulle Magne Rasmusøn her efter have under sin gaarde Parts brug det som til forn var dyrket af gaarden Mychelthun for Den Part Arne Andersen og Hans Formænd hafde brugt med det sam/m/e paa læg, som i dag af Magne Rasmusen selv er skeed, og giort, skulle

1740: 211

Ellers noget være ubeent imellem Dem, da skal det inden tre aars Forløb aldeelis være Rettet imellem begge Parter; Hvad Skoven angaaer skulle Parterne indbyrdes paa Een venlig Maade forEenis om uden nogen Dispute. Om giæres gaarden blev Parternis aftale og forligelse maal at Hver af Dem efter sit Jorde brug skulle holde hælften ved liige, som Loven befaler. Om Huusene bleve Parterne forEenede, at Eyeren Arne Seim skulle have Søre Løen

og Søre Floren, I gar stuen Den Østre siide Buen til sit brug allene tillige med det Huus som staaer Synden for Løen allene ligesom det nu staaer, Den Halve Part udi Ild Huuset. Der imod skulle Magne Rasmusøn bruge den Nordre Floer og Løe, Den Væstre Part I gar stuen, Lemmen allene og den Lange Klæve paa Østre side samt den store Skygge Norden i Buen, og I Ild Huuset den Halve Part, Om Tofterne sagde Parterne at de Venligen og vel skulle foreenis om i alle Maader,

Afsigt

Eftersom Citanten Arne Andersen Seim og den ind stæfnte Magne Rasmusøn ved Rættens mægling ere venligen og vel blevne forliigte, saa bliver dette oven staaende forliige[l]se maal her ved af Rætten udi alle Puncter og poster stadfæstet, med formaning til Magne Mychelthun, at Han her efter baade udi ord og gierninger opfører sig imod sin Eyere Arne Seim, som skikkelig Læylænding udi Loven biefal[d]es, og udi alle tilfælde sætter til siide ald u-fredelighed og afvindskab uden enten Arne Seim eller nogen af Hans at tilføye ringeste modvillighed, ey heller giør sin Eyere *gir nogen ulempe eller fortred paa ager Eng, Skov eller Huuser, men saa vel bevarer Arne Seims Eyendom, som sin egen fra ald skade og ulykke, og saaledis stedse anstiller sig imod Naboer og andre Folk, som Een fredfærdig og skikkelig Mand egner og anstaaer, og saa fremt Han ikke holder dette i dag indgaaede forliig med sin Eyer skal denne Sag staae Ham aaben for, og skal Han foruden anden straf efter Loven i fald Han skulle i nogen Maade bryde dette sit Løfte betale til de Fattige her i Skibs Reede 3 Rd; alt saa efter denne kiendelse ophæves Sagen i følge det her udi Rætten frem lagde stæfnemaal.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Alenfit

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver over Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 Onsdagen d/en 20 *Junij (Julij) blev holdet Som/m/er Ting med Alenfits Skibs-Reedes Almue paa Ting stædet ved Qvams vaagen nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Fol/io 189 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Confirmeret Fundation til Een almindelig Enche Casse for den Civile Stand i Danmark og Norge Datert Friderichsberg Slot d/en 6 Maij 1740.

Obligation udgiven af Giertrud Knuds Datter og Hendes Lau værge Halvor Hunven har under tegnet, saa vel som af Ole Halsteensen Lille Oxe under skreven som formynder for Marthe Halvors Datter til Aschild Rasmusøn Reistad Lydende paa forsikring udi den Part i gaarden Nore Nesse afg/aaen Halvor Stephensen eyede for Capital 100 Rd Datert Nore Nesse d/en 28 Maij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Henning Friman til Bottel Larsen paa 1 Pund og Tre Marker Smør udi Berrefiord. Datert Bergen d/en 1 Junij 1740. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Friman til Gudmund Joensen paa 1 Pund og 3 M/arker Smør udi Berrefiord. Datert 1 Junij 1740 - udi Bergen, revers var ved.

1740: 211b

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman paa Een Halv Løb Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Mitgaard Bispe Stoelen i Bergen Beneficert til Soldaten Ole Rasmusøn. Datert Bergens Bispegaard d/en 16 Julij 1740. Revers var ved.

Schiøde udgivet af Ole Berrefiord og Jacob Tofting til Arne Andersen paa 1 Pund 12 M/arker Smør og 24 Kander Malt udi gaarden Mychelthun. Datert Qvamsvaagen d/en 20 Julij 1740.

Schifte Brevet efter Halvor Olsøn datert Mitgaard d/en 21 Sep/tembris 1739.
Schifte Brevet efter David Torbiørnsøn Dat/ert Levestad d/en 3 Sept/embris 1739.

Schiøde udgivet af Ole Aaderaas til Hans Olsøn paa 9 M/arker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Nesse Datert Qvamsvaagen d/en 20 Julij 1740.

Den 21 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Og formedelst ingen hafde Sager at føre I Rætte blev denne Termins Restantzer oplæste beløbende til den Summa 284 Rd 4 mrk 3 sk.
Der paa Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 Fredagen d/en 22 Julij blev holdet Sommer Ting med Lindaas Skibs-Reedes Almue paa giæstgiver Stædet ved Kiilstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Christian Nielsøn Kaland, 2. Michel Michelsøn Knarvig, 3. Knud Olsøn Hoepe, 4. Stephen Olsøn Maraas, 5. Niels Monsøn Fielsende, 6. Ole Olsøn Severaas, 7. Knud Riise \kom siden/ {i Hans stæd Jacob Magnesøn Nøten}, 8. Hemming Nielsøn Saltnæs,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæst
Deris Kongl/ig Majestets Confirmerede Fundation, som paa forig siide er extrahert, dernest

Extension og Forbedring af den sub Dato Hirscholm d/en 22 Maij 1739 udgivne allernaadigste Fundation til Een nye Pensions Casse for Land Militair Etaters Enker og Børn Datert Friderichsberg d/en 25 April 1740.

Den 23 Julij blev Rætten igien sat. Haldor Hodne for Step/hen Maraas.

Schiøde udgivet af Primier Lieutnant Caspar Friderich Blichfelt til Her/r Otto Sundbye paa gaarden Hauchaas af Landskyld Een Løb Smør og Een Tønde Malt. Datert Bergen d/en 2 Januarij A/nn/o 1740.

Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Johan Smed hafde ladet ved Lænds manden Michel Hunven ind stæfne Joen Joensøn boende paa gaarden Berge fordi Han haver tvende gange udi dette aar Løbet bort fra sin Jord og Huustroe Karen Siurs Datter med Maritte Ols Datter, ligeledis var ind stæfnt Maritthe Ols Datter, fordi Hun farer bort med Joen Joensøn Berge, endskiøndt Hun vidste at Han var Een Egte Mand og hafde sin Huustroe Karen Siurs Datter

Levende, Til at vidne udi Sagen var ind varslet Anders Michelsen Berge, og til veder mæle Joen Joensøn Berges Huustroe Karen Siurs Datter.
De ind stæfnte Joen Berge og Marithe Ols Datter mødte for Rætten og til stode Lovlig at være stæfnede til Dette Ting, ligeledis til stode Karen Siurs Datter og Vidnet Anders Michelsøn Berge at de Lovlig her til Tinget vare indvarslede.
Der nest blev frem lagt Een bekiendelse af Sogne Præsten Velærværdige Her/r Torgus Grøgaard Som udi Hans Huus paa Spieldnæs d/en 23 Maij sidst afvigte, skal være giort af Joen Joensøn Berge udi tvende Mænds Endre Grimstads og Anders Vigs nerværelse, sam/m/e bekiendelse er undersat saa vel Joen Berges Boemerke, som Endre Grimstads, Hvilke begge her for Rætten tilstode at være Deris Boemerker, Men Anders Vig var ey til stæde for Rætten.
Efter forn/æfn/te

1740: 212

Bekiendelse blev Den ind stæfnte Joen Joensen Berge tilspurgt, 1. Om Han haver rømt bort fra sin Jord Huustroe og Børn med Maritthe Ols Datter, Hvor til Han svarede Ja. 2. Naar det var Rs (Respenderede = svarde) første gang var imellem Juul og Nye aar sidst afvigte, og anden gang sidst afvigte Tredie Dag Paaske om Qvællen, første gang Drog Han Nor efter med Maritthe Ols Datter I Sønfiord til Smalvær og der var Halv anden Dag, saa reyste Han der fra igien, og var paa reysen 3de Dage inden Han kom til sit Huus, al den stund var Maritthe Ols Datter med Ham og kom til Hans gaard ligeledis i følge med Ham, anden gang var Han borte med Maritthe Ols [Datter] paa 3de uge fra sit Huus med Maritthe Ols Datter, og da Han anden gang reyste bort med Hende tog De veyen til Stavanger Lehn til Een gaard Sannæs kaldet, der fra foer de udi Et hart Veyer og Mod Vind til Bergen, Hvor Han forblev til sidst afvigte Bedags Morgen, da Han foer Hiem til sin gaard igien allene, Men Maritthe Ols Datter Kom efter med anden Leylighed. 3. Af Hvad Aarsag Han reyste fra sin Kone Rs Maritthe Ols Datter bedrog Ham der til, ved det Hun stedse hafde noget at sige paa Hans Huustroe Karen Siurs Datter, som Han nu udi denne Som/m/er haver haft til Egte Siuv aar, Thi Maritthe Ols Datter sagde at Hans Kone ikke var udi sin gierning, som Hun burde Være, Men Hun Maritthe Ols Datter var Langt førere og Sterkere, og da de første gang reyste til bage fra Smalvær, sagde Maritthe Ols Datter at Hun vilde hiem og tale med sin Moder.
Der efter blev den udi Rætten frem lagde bekiendelse fra Joen Berge Lydeligen op læst og af Ham udi alle Maader til staaet,
Den Eene Mand Endre Grimstad, som til vitterlighed haver under skreven til vitterlighed bekiendelsen, til stod dens Rigtighed udi alle Maader.
Den ind stæfnte Maritthe Ols Datter bekiendte selv for Rætten fri villig at Hun hafde begaaet Horerie med Joen Berge paa Reyserne, Men end ey før de droge bort fra gaarden Berge, det sam/m/e til stod og Joen Joensøn Berge, at Hun og Maritthe Ols Datter ey har bedrevet nogen Løsagtighed sam/m/en før de Reiste fra Berge.
Den for hen producerte bekiendelse er af følgende indhold. /: NB. NB. bekiendelse :/
Hvor ved beroer Sagen til først kom/m/ende Høste Ting.

Denne Termins Restantcer beløb sig til 529 - 2 - 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 Mandagen d/en 25 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Gulens Skibs Reedes Almue

paa Giæst giver Stædet ved Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd Hvis nafne paa folio 190 blev antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat

1740: 212b

Først bleve op læste De Kongl/ige anordninger, som paa Folio 211 ere extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig/ Rectoris á Møinichen til Jørgen Reinersøn paa To Pund Smør udi gaarden Undahl. Datert Tvedt d/en 20 April 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna Helena Frorup S/a/l/ig/ Foget Jens Lems paa Sex og Tre Fierendeel Marker Smør og Tre Kander Malt udi gaarden Eide til Joen Aamunsøn. Datert Bergen d/en 30 Junij 1740. Revers var med.

Den 26 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Tre Kongl/ige Skiøder udgivne til Lars Einertsøn, Ole Johansøn og Ole Herløfsøn Hver af Dem paa Et Pund og Sexten Marker Smør udi gaarden Norland og alle Daterede Friderichsberg Slot d/en 13 Aprilis A/nn/o 1740.

Mons Nerdahl cont: Ole Brandsdahl
vide Protocol Fol. 159.

Citanten Mons Joensøn Nedredahl møtte for Rætten og gav til kiende at Sagen var forliigt, der for dette Stæfnemaal ophævis.

Schiøde udgivet af Gertrud Anfins Datter tillige med Hendes Lau-værge Joen Furrebotten og Henrich Anfinsøn til S/igneu/r Ole Lagesøn paa Een Halv Løb Smør og Et Faaer udi gaarden Hope Datert Kiilstrømmen d/en 22 Julij A/nn/o 1740.

Der nest blev Auction foretningen paa Eendeel Jorde Parter, som Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines tillige med Hendes Lau værge Her/r Raadmand Montagne hafde begierte at maatte selges til at betale af kiøbe Summen Den Debet Mad/a/me de Fines til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe er pligtig.

Hvor da først blev op læst Conditionerne udi Mad/a/me Fines egen nerværelse. 1. Den Landskyld, som staaer til bage baade for dette indeværende aar, som og for flere aar skal betales til nu værende Eyer Mad/a/me De Fines. 2. Der som Kiøberen Selv vil beboe nogen af De solgte Jorde Parter, da skal han udi rette Tiid efter Loven udsige Læylændingerne. 3. Kiøberen betaler Pengene for Jorde Parterne Sex uger efter Auctionens Dato til S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboes Tilsiufns Mand S/igneu/r Hans Rødberg i Bergen, Da Schiødet strax skal blive udstæd, naar Han bem/el/te Tilsiufns Mands qvittering til Mig frem viiser at Pengene rigtig til sam/m/e ere betalte. 4. Kiøberen stiller nøyagtig Caution her paa stædet for sit giorde Bud. 5. Alle af dette Kiøb Dependerende omkostning tillige med Skiødets expedition betaler Kiøberen uden nogen afgang i Kiøbe Summen. 6. Fra Auctionens Dato staaer Kiøbet for Kiøberens egen Reigning og Risico.

Først blev ind sat gaarden

Dahle af Landskyld 3 Løber 12 M/arker Smør, Der paa boer 4 Læylændinger Hver af Dem bruger 2 Pund og 9 Marker Smør. Hans Joensøn, Claus Olsøn, Ole Rasmusøn og Hans Hansen. Hans Joensøns Part blev opraabt for 1 Rd M/arken. Læylændingen bød 4 mrk

for Hver Mark, Men saa som Mad/a/me De Fine ey der med var fornøyet, begierede Hun Auctionen maatte blive udsat til videre.

Slengesol 1 L/øb 1 Pund 12 M/arker Smør der paa 2de Læylændinger Hver bruger 2 Pund 6 M/arker. Læylændingen Ole Ellingsøn bød 4 mrk M/arken, Efter som intet fornøyelig bud blev giord af nogen begierede Mad/a/me De Fines Auctionen maatte blive ophævet

1740: 213

for denne Tiid, da Hun vilde lade det giøre bekiendt paa andre stæder for at faae frem/m/ede til at kiøbe Jorden.

Der paa blev gaarden Dahle efter Læylændingernes forlangende opraabt og bød da Læylændingerne for Hver Mark 5 mrk, Hvor fore gaarden Læylændingerne nemlig Hans Joensøn, Hans Clausøn, Ole Rasmusøn og Hans Hansøn blev til slagen gaarden Dahle for 5 mrk Marken. Mad/a/me de Fines sagde at de vare veder hæftige.

Slængesol 1 L/øb 1 Pund 12 Marker blev solt til Læylændingerne Ole Ellingsøn og Claus Clausøn, som bød 4 mrk for Hver Mark, des aarsag gaarden Slengesol med Mad/a/me De Fines Tilladelse Dem blev tilslagen, for Claus Clausøn caverede Lasse Rasmusøn Øst Gulen.

Neerdahl Joen Hansøn blev til slaget sin Part udi gaarden Neerdale som er 2 Pund og 6 Marker for 4 mrk 8 sk Marken. De andre tvende Læylændinger paa gaarden Nerdahl Mons Joensøn og Ole Olsøn som Hver bruger 1 Pund og 3 Marker Smør, sagde at de ey kunde kiøbe deris paa boende Part.

Molde bød ingen paa.

Lille Slire bød Ole Rasmusøn Læylændingen for sin Part, som er Et Pund for Marken 5 mrk 4 sk der for blev Læylændingen til slagen siden ingen anden bød alt med Mad/a/me De Fines tilladelse, det Øvrige rest af gaarden, som er 1 Pund 12 M/arker sagde Mad/a/me De Fine at Hun vilde forhøre hos Ole Hansens Enke om Hun den ville kiøbe, Hvis ey skulle sam/m/e Part til bydes Præstens Her/r Sommers Dreng Iver Myhre. Læylændingen Erich Olsøn sagde ey at kunde sig den til kiøbe, den anden Leylænding Joen var ey til stæde.

Fra Halland var ingen.

Restantzerne vare 506 Rd 3 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Radøe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 28de Julij blev holdet Som/m/er Ting med Radøe Skibs Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alverstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 191 undtagen Jacob Kartvedt i Hans Stæd var Ole Nielsøn Nore Tiore,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev op læste de Kongl/ige forordninger som paa fol/io 211 ere extraherede. der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Lars Gudmunsøn paa Atten Marker Smør udi gaarden Risnæs til Bøxel skal være betalt 2 Rd 3 mrk. Datert Bergen d/en 11 Junij 1740.

Den 29 Julij blev Rætten igien sat.

Schiøde udgivet af Joen Nielsøn til Her/r Hans Meyer paa 18 Marker Smør og 18 Kander Malt udi gaarden Indsylte Datert 28de Aprilis A/nn/o 1734 af Mangers Præstegaard.

Schiøde udgivet af Erich Nielsøn Sletten til Her/r Hans Meyer paa To Pund og Tii Marker Smør udi gaarden Kaalaas. Datert Mangers Præstegaard d/en 20 April 1740.

Schiøde udgivet af Knud Rasmusøn Øvre Manger til Her/r Hans Mejer paa Mangers Kirke med dens tilhørende. Datert Øfre Manger d/en 14 Martij A/nn/o 1739.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget Johan Smed paa Embedes vegne hafde ladet ind stæfne Jacob Olsøn boende paa gaarden Kartvedt Dom at Liide fordi Han haver begaaet Lejer maal udi sit Egteskab med Een Tøs nafnlig Britthe Lars Datter Yttre Morchen.
Den indstæfnte Jacob Olsøn mødte for Rætten og til stod Lovlig til dette Ting og Stæd at være Stefne[t], sigende derhos

1740: 213b

at Det Leyermaal han er stæfnet for haver Han desvære for sig begaaet med Britthe Lars Datter Yttre Morchen, og at Han endnu haver sin Egte Huustroe Kari Johannes \Dttr/ I Live, paa Spørgsmaal af Rætten svarede den indstæfnte Jacob Olsøn at Britthe Lars Datter, som Han haver besvangret, ey til Ham er beslegtet, ey heller til Hans Huustroe Kari Johannes Datter,
Kongl/ig Majestets Foget paa stod Dom udi Sagen, der for strax blev Dømt, som følger

Dom

Efter som den indstæfnte Jacob Olsøn paa gaarden Kartvedt her udi Radøe Skibs-Reede baade til staaer Lovlig at være stæfnet for denne Ræt og frivillig bekiender at have besvangret Britte Lars Datter Yttre Morchen, endskiøndt Hans Egen Huustroe Kari Johannes Datter endnu er udi Live: Saa bør Han Jacob Olsøn Kartvedt for slig sin begangen forseelse efter Lovens 6 Bogs 13 Cap/itel 25 Art/icel straffes paa sin yderste Formue, som er Hans gods og Penger, og betale Rættens gebyhr, nemlig til Fogeden, som gaaer i Rætte 4 mrk, stæfne vidnerne 1 mrk 8 sk, og Rættens gebyhr 2 mrk 4 sk, tilsam/m/en 1 Rd 1 mrk 12 sk. alt [inden] 15 Dage efter denne Doms Lovlige forkyndelse under Rættens videre befordring i følge Loven.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed paa Embeds vegne hafde ladet ind stæfne Eendeel Mænd af Radøe Skibs Reede for Sabbathens over trædelse med Misbrug af Fiskerie, Hvis nafne ere, Rasmus Monsøn og Hans Monsøn paa Lille Tvedt, Anders Johannissøn paa Hauland, Mons Knudsøn, Johannes Nielsøn, Mons Nielsøn, Michel Monsøn paa Helland, Knud Sivertsøn, Hans Olsøn og Siur Knudsøn paa Dahland, Poul Joensøn paa Grindem, Jens Nielsøn paa Yttre Helle, alt til *til straf liidelse, efterat saadant ved vidnernis afhørelse er bleven dem over beviist, Der om at vidne vare indvarslede Jacob Olsøn /: Mons Nielsøn mødte ikke :/ Erich Michelsøn og Christian Olsøn boende paa Hennøe,
De forhen nafn givne, som Sabbathen skal have traaed til stode samtlig Een stemmig at De Lovlig til dette Ting vare inciterede.
Fogeden begierede at de ind stæfnte vidner maatte giøre Deris Eed om det De ere varslede for; Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giord om at vagte sig for Meen Eed, Hvor efter fornæfnte Vidner Jacob Olsøn, Erich

Michelsøn og Christian Olsøn aflagde Deris Eed med oprakte fingre efter Loven at de ey udi dette inde værende aar haver seet nogen af disse for hen nafngivne Mænd paa nogen Hellig eller Beede dag at have fisket.
Hvor nest Fogeden ophævede dette stæfne maal.

Mons Tørresøn paa gaarden Ud-Helle haver ladet ind stæfne Johannes Monsøn boende paa sam/m/e gaard Ud Helle, fordi Han, Johannes Monsøn, haver beskyldt Citantens Mons Tørresøns Hustroe Kari Aamunds Datter for Tyverie, der for Dom at liide og betale Processens omkostning: Her om at vidne ere ind stæfnte Knud Helles Hustroe Giertrud Siurs Datter og Enken Anne Niels Datter værende paa gaarden Helle;
Den ind stæfnte Johannes Monsøn mødte for Rætten efter stæfnemaalet.
Hvilket ved Eed med oprakte fingre efter Loven afhiemlede Mons Johannissøn

1740: 214

Møching og Gudmund Jacobsøn Sætre for 14 Dages Tiid at være vedkom/m/ende Lovlig forkyndt.
Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed. Hvor paa fremstod det første Vidne
Giertrud Siurs Datter Knud Monsøn Ud Helles Huustroe aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde for 14 dages eller Tre ugers Tiid ungefæhr var Vidnet hiem/m/e udi sit eget Huus paa gaarden Ud Helle, kom Citanten Mons Tørresøn til vidnet og bad Hende kom/m/e hiem til sig for Plaiser (Fransk: Plaisir = fornøyelse), Hvilket vidnet og giorde og fulgte med Ham ind i Citantens Stue, Hvor Een Kiæring sad, som hafde Een Bog i Haanden Der udi Een Nøgel laae, sam/m/e Bog holdt bem/el/te *Kiæling (Kiæring) i Haanden og *Kiærlingens Søn lagde sin finger ligeledis under sam/m/e Bog, medens disse tvende *Kiærlingen og Hendes Søn holdt denne Bog saaledis imellem sig næfnte den ind stæfnte Johannes Monsøn nogen nafne Høyt saa alle i Stuen det kunde høre, første raabte Johannes Monsøn sin egen Søns \Niels Johansøns/ nafn op, saa Citantens Mons Tørresøns, der nest Kari Aamuns Datters nafne, og lige som Johannes Monsøn raabte disse nafne op, raabte forn/æfn/te *Kiærling og Hendes Søn dem efter, der de næfnede Citantens Mons Tørresøns Huustroes nafn faldt baade Bog og nøgel paa gulvet, Hvilke baade Bog og nøgel Kiærlingens Søn op tog igien af gulvet, der paa sagde Johannes Monsøn nogle gange til Citantens Huustroe Kari Aamunds Datter der er Tiuven og Hun skal være Een Tiuv, og den Tiid Johannes Monsøn sagde disse ord til Kari Aamuns Datter sad Han udi Høy sædet I Mons Tørresens Stue, end ydermere forklarede Vidnet at {da} Johannes Monsøn, efter at Han hafde Skiældet Citantens Kone for Tiuv, sagde Han ville lade slaae enten Haand øye eller fod ind paa Kari Aamunds Datter eller Hun skulle midste Dem.
Det 2det Vidne Anne Niels Datter aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og forklarede ord til andet som nest forige vidne om det som passerte udi Citantens Mons Tørresøns Stue baade om bogen \og nøglen/ Kiæringen og Hendis - nemlig sam/m/e Kiærings Søn, hafde paa deris Hænder, og den faldt paa gulvet tillige med nøglen og at Johannes Monsøn opraabte sam/m/e nafne, og udbrød med de ord imod Citantens Hustroe Kari Aamunds Datter, som nest forige vidne Giertrud Siurs Datter haver aflagd vidnisbyrd om.
Her ved beroer Sagen til neste Høste Ting, da begge Parter uden videre advarsel haver at møde.

Her/r Hans Meyer haver ladet ind stæfne Elling Halland til at beviise de Skiælds ord, som Elling Halland haver skiældet Knud Hallans Kone og til vidne er indvarslet Pernelle Erichs Datter Palme Olsøn Hallands Kone, sam/m/e skiælds ord enten at beviise eller fra gaa.
Hvilket Kald og varsel Lænds Mand Niels Rasmusøn og Hans Børgesøn Vetaas ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede

1740: 214b

at have forkyndt efter Her/r Hans Meyers begiering for mere end 14 Dages Tiid saa vel Elling Halland som Pernelle Erichs Datter, og Da de stæfnede talede Varsels Mændene baade med Elling Halland og Pernelle Erichs Datter selv;
Elling Matthisøn Halland mødte selv for Rætten tillige med vidnet Pernelle Erichs Datter.
Elling Matthisøn Halland erklerede for Rætten at Han ikke haver skieldet Knud Hallands Kone ey heller kand sige Knud Hallands Kone andet paa end Hvad Een ærlig Kone søm/m/er og anstaaer;
Citanten Her/r Hans Meyer begierede det passerte beskreven, efter som Vidnet Pernelle Erichs Datter Declarerede her for Rætten at Hvad Hun er ind stæfnt at giøre forklaring om er passeret for Halvandet Aars Tiid og den ind stæfnte Elling Matthisøn Halland offentlig her for Rætten haver declareret at Knud Hallands Kone ikke af Ham kand paa tydes andet end Hvad Een ærlig Kone søm/m/er og anstaaer, og saaledes haver Elling Halland godvillig rettet for sig,
Da i henseende Loven siger pag/ina 60 Art/icel 11 at den som den der søges og tiltales vil strax giørligen rette for sig, da bør Dom/m/eren over Hannem ingen Lovmaal at til stæde, alt saa i fald Elling Halland skulle tale noget om Knud Hallands Hustroe, saa bør det ey kom/m/e Hende til forkleinelse i nogen Maade men det som skal være eller siges at være talt af Elling Matthisøn Halland bør aldeelis at anseeis som utalt, og ikke kom/m/e Knud Hallands Kone til mindste præjuditie paa Hendes ærlige nafn og Rygte. Og Hvad her udi Protocollen er ind ført bevilges beskreven.

Knud Halland contra Elling Halland
vide Fol. 191

Sagen beroer til neste Ting.

Der efter blev trende gange lydeligen raabt om nogen flere hafde Sager at føre udi Rætten, Men saa som ingen frem kom blev Restancerne op læste, Hvilke beløb sig til 297 Rd 2 mrk 6 sk.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Herløe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 30 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Herløe Skibs Reedes Almue paa gaarden Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 192 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste De Kongl/ige Forordninger, som paa Fol/io 211 ere extraherede, der nest

S/igneu/r Johan Cattel indfandt sig for Rætten begierende Hans uden stæfne maal mødende Tre vidner maatte giøre forklaring om nogen anden end Reqvirenten haver opvartet eller holdet vagt og varetægt over Skibet Jomfrue Cathrine fra Holland, som udi aaret 1736 blev tilsat uden for gaardens Oens Land i Oesundet end Han, bem/el/te Johan Cattel. Hvilket Rætten Han ey kunde formeene.
Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen op læst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Vidnerne De Trende Danne Mænd Ole Villumsøm, Rasmus Monsøn og Matthis Olsøn alle boende paa gaarden Oen udi Herløe

1740: 215

Skibs Reede, Som veed Eed Hver for sig med oprakte Fingre efter Loven Een stemmende udsagde, Dem er meget vel vitterligt, at Et Skib fra *Haaland (Holland) strandede yderst udi Oensundet, som De paa bem/el/te Skib værende Matroser kaldte Jomfrue Cathrine, og bliver det nu udi dette aar 14 Dage for Juul Fire Aar siden sam/m/e Skib Jomfrue Cathrine strandede udi Oensundet, Vidnerne ydermere forklarede, at siden Skipper Styrmand og Matrosen forlode sam/m/e strande[de] Skib haver de ikke seet nogen anden holdt vagt og varetægt over sam/m/e Skibs vrag uden Johan Cattel, Som med slig vagt til visse haver Continuert paa bem/el/te Vrag Skib Halv andet Aars Tiid.
Reqvirenten Johan Cattel begierede Tings vidne, som Rætten bevilgede.

Fogeden Jesen reserverede sig afførsels Penge at ind kreve fra de arvinger, som haver bort ført Deris arv fra gaarden Hopland efter S/a/l/ig/ Britthe Thors Datter i fald det skulde blive Ham bereignet af Cammer Collegio.

Den 1 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Stifts amt mand Baggers Skrivelse til Fogeden S/igneu/r Johan Smed angaaende 2de Arresthuuse som skal op bygges af Muur det Eene her i Norhorlehn og det andet paa Vaas. Datert Bergen d/en 27 Julij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justits Raad Krogs vegne til Aschild Nielsøn paa 18 Marker Smør 9 Marker Fisk 1 ½ Kande Malt udi gaarden Søre Haugland. Datert Hops gaard d/en 4 Junij A/nn/o 1740. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster til Elling Keeldsøn paa 18 Marker Smør ¼ Tønde Malt udi gaarden Tvedt paa Aschøen Datert Hops gaard d/en 25 Julij 1740. Revers var ved.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed paa Embedets vegne hafde ladet ind stæfne Anders Nielsøn og Michel Erichsøn paa Langøen begge boende, angaaende een stor Skibs Baad, De skal have Bierget, og uden at give sin foresatte Øvrighed det til kiende af Egen Myndighed resolveret at sælge den til Kiøb-Svenden Magne Knudsøn, som siden igien solgte Den til Bertel Nielsøn Schau boende i Bergen, Til Vidner om denne behandling er ind kaldet Mons Hellesund, Opsidderne paa Hennøen og Opsidderne paa Hielmen.
De ind stæfnte Anders Nielsøn og Michel Erichsøn paa Langøen mødte for Rætten Selv og til stode Lovligen at være stæfnede for denne Sag og til dette Ting. Der nest forklarede Begge fri villig at Løver dagen efter Nyt aars dag udi dette aar berget De Een Skibs Jolle uden for Langøens Land ungefæhr paa Een Halv Læst, samme Dag førte De bem/el/te Jolle til Kiøb Svenden Magne paa Hennøe at Han skulle forvahre den for Dem siden de ey Selv hafde Nøst at sætte den I, 14 Dags Tiid der efter Solgte Magne Knudsøn bem/el/te Jolle med udsigernes

tilladelse [til] Bertel Nielsøn Schau, som skulle give Dem for Jollen 4 Rd, Men Han betalte udsigerne ikke mere end 3 Rd, Den Eene Rixdr beholdt Bertel Schau Ved det Han sagde at ville til sig tage Kongens Part af Jollen og der fore staae til ansvar;

Der paa begierede Citanten Eedelig Vidners forhør, Thi blev Eedens forklaring af Lovbogen oplæst med formaning til Vedkom/m/ende at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Michel Halvorsøn boende paa gaarden Hielmen aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde: at Mit udi Silde fisket i dette aar saae Vidnet Bertel Schaus Jægt kom udi Hellesundet, ved Hvilken var bundet Een Skibs Baad, som Vidnet har hørt skulle være den Anders og Michel haver Berget, sam/m/e kunde være paa Een halv Læst udi Smult vand, Videre derom Sag angaaende sagde Vidnet ikke at vide.

De andre indstæfnte vidner mødte ikke for Rætten, Hvor udover Rætten gaf følgende Kiendelse.

1740: 215b

[Afsigt]?

Efter som Mons Hellesund, opsiddere paa Hennøen og de andre Opsiddere paa Hielmen, som alle til at vidne udi denne Sag ere indstæfnte, Hvilket stæfne maal for Rætten ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Hellie Johansøn og Ole Villumsøn begge boende paa gaarden Espetvedt, ey møtte, saa forelegges De samtlig her ved af Rætten at møde til først kom/m/ende Høste Ting Deris Vidnes byrd efter Loven at aflegge udi denne Sag.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed hafde paa Embedes vegne ladet ind stæfne Jacob Thomæsøn Rong, som haver fundet Een Skibs Baad paa sam/m/e Maade og den igien til Bertel Nielsøn Schau bort solgt, Vidnerne der over som ere indvarslede, ere Niels Jacobsøn Rong, Christen Olsøn Nesse, Diderich Michelsøn Nesse, Niels Andersøn, Ole Hansøn, Niels Aamunsøn alle tre paa gaarden Dahle og S/igneu/r Daniel Morups Tienniste Dreng Knud Jacobsøn,

Hvilket kald og varsel Hellie Johansøn Espetvedt og Ole Villumsøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have \været/ forkyndt De udi stæfningen nafngifne for 14 Dages Tiid.

Den Sag paa gieldende Jacob Thomæsøn Rong mødte ikke for Rætten.

Der efter blev Eedens forklaring af Lovbogen lydeligen op læst og behørig formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor nest frem stod

1. Christen Olsøn boende paa gaarden Nesse aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi Vaar fisket sidst afvigte fandt Vidnet tillige med andre udi Havet Een liden Miil fra Rongs Landet Een Skibs Baad paa ungefæhr 7 Tønder og var der Hul paa sam/m/e Baad, Hvilken de Flode til Land I Blom Vaagen, Hvor den stod under aaben Him/m/el til omtrent 14 Dage efter Paasche sidst afvigte, Da Jacob Thomæsøn paa gaarden Rong den solgte til Een Mand Bertel {Jacobsøn} Nielsøn Schau, og har Vidnet hørt at Bertel Schau for bem/el/te Baad haver betalt til Jacob Rong 6 Rd, Men veed ikke at Jacob Rong haver uddeelt noget af de Sex Rixdaler til Dem, som fandt Baaden.

2. Det andet Vidne Diderich Michelsøn boende paa sam/m/e gaard Nesse aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og giorde sam/m/e forklaring om Baaden, som det første Vidne, Christen Olsøn.

3. Det 3die Vidne Niels Andersøn værende hos sin Fader paa gaarden Dahle aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde lige som nest forige Vidner angaaende den fundne Baad.

4. Det 4de Vidne Ole Hansøn værende hos sin Fader paa sam/m/e gaard Dahle aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og giorde samme forklaring om den paa stæfnte Baad, som nest forige afhørte Vidner.

5. Det 5te Vidne Niels Aamunsøn boende paa gaarden Dahle aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at Han ikke var med Da forhen om vundne Baad blev funden, Men haver hørt alt passere, som de forige Vidner haver forklaret.

6. Det 6te Vidne Knud Jacobsøn tiennende S/igneu/r Daniel Morup udi Blum vaagen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at han var med at bierge den paa stæfnte Baad, som blev ført til Blum Vaagen, Men Hvorledis den er bleven solgt er Ham u-vitterligt.

7. Det 7de Vidne Niels Jacobsøn boende paa Rong aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt at Han var med alle De for hen afhørte Vidner, Da den omvundne Baad blev funden og

1740: 216

Ellers vandt ord til andet, som nest forige Vidner om bem/el/te Baad, og sagde at Hans Fader hafde solgt sam/m/e Baad til Bertel Schau i Bergen boende for Sex Rixdaler Hvilke Penge Vidnet nu hafde hos sig her paa Tinget.

Her ved beroer Sagen til nest kom/m/ende Høste Ting.

Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Johan Smed paa Embeds vegne hafde ladet ind stæfne Magne Knudsøn boende paa gaarden Hennøe til at bøde fordi Han haver haft for tilig sam/m/en Leje med sin Kone Helge Knuds Datter, saa og at betale Processens omkostning,

Den ind stæfnte Magne Knudsøn mødte for Rætten og til stod at Lænds manden med tvende Mænd haver været udi Hans Huus og til dette Ting Lovlig stæfnet Ham, Den ind stæfnte sagde at Hans Kone Kom 8 eller 9 uger udi Barsel Sæng efterat Han med Hende var Copuleret.

Fogeden S/igneu/r Johan Smed paastod Dom udi Sagen efter Loven, Hvor paa strax blev dømt, som følger.

Dom

Efter som Magne Knudsøn her for Rætten haver til staaet baade Lovlig at være stæfnet for denne Ræt og at Hans Kone Helge Knuds Datter 8 eller 9 uger efter De vare Copulerede haver giort Barsel; Saa tilfindes Magne Knudsøn efter Lovens 6 B/og 13 Cap/itel 1 Art/icel at bøde til Deris Kongl/ig Maj/este/t Halv Femte Laad Sølv og for sin Huustros Helge Knuds Datter halv saa meget samt udi Processens omkostning 1 Rd 4 sk. Alt under 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfæhr efter Loven. Magne Knudsøn leverte til Papier 1 mrk 8 sk og bestilte den beskreven.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed paa Embeds vegne hafde ladet stæfne Mons Nielsøn Hannevig fordi Han med sin Kone har haft for tiilig sammen Leye, der for Dom at Liide og betale Processens omkostning;

Hvilket Kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helge Johansøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lovlig med 14 Dages varsel at have forkyndt Mons Nielsøn boende paa gaarden Hannevig Selv.

Den ind stæfnte Mons Hannevig blev paaraabt men ingen paa hans vegne sig indfandt, ey heller Selv mødte, Hvor fore Han af Rætten forelegges at møde til neste Høste Ting.

S/igneu/r Zacharias Fæster hafde ladet ind stæfne Ole Knudsøn boende paa gaarden Bredvig Dom at Liide, fordi Han, Ole Knudsøn Bredvig er bleven til sagt at giøre Fløtning, Hvilket Ole Knudsøn Bredvig ey haver giort,

Stæfne vidnerne Helje Johansøn og Ole Villumsøn begge boende paa gaarden Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lovlig at være for 14 Dages Tiid forkyndt Ole Knudsøn oven staaende stæfnemaal paa Hans boepæl gaarden Bredvig og da de stæfnede, talede stæfne vidnerne med Ole Knudsøns Huustroe, som sagde at Hendes Mand hafde tvende gange været tilsagt at giøre Fløtning,

Den ind stæfnte Ole Knudsøn Bredvig blev efter Loven tre gange paaraabt, Hvor fore, siden Han ey mødte, begierede Citanten Zacharias Fæster foreleggelse for Ham at møde til neste Ting,

Afsigt.

Efter som den ind stæfnte Ole Knudsøn boende paa gaarden Bredvig ey møder i Dag her for Rætten gives Ham af Rætten Lavdag at møde og svare for sig nest kom/m/ende Høste Ting udi dette Aar.

1740: 216b

S/igneu/r Daniel Morup producerede Et Skriftlig stæfne maal, af Dato 25 Junij sidst afvigte under skreven af Procurator Hans Ottesøn Nideraas, imod Niels Aamundsøn Dahle, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. stæfnemaalet :/

Hvilket Kald og varsel Helje Espetvedt og Ole Villumsøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at være Niels Aamunsøn Dahle Lovligt forkyndt for 14 Dages Tiid,

Niels Aamunsøn Dahle haver med Contra stæfning ladet indkalde S/igneu/r Daniel Morup fordi Han haver taget Ham Niels Aamunsøn udi Skægget og Haaret samt skuet Ham, der om at vidne ere Ligeledis ind stæfnet Thomas I Rong og Jan Nesse,

Hvilket kald og varsel Stefne vidnerne Helje Johansøn og Ole Villumsøn begge boende paa gaarden Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt S/igneu/r Daniel Morup for mere end 14 Dage for dette Ting.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor efter det første Vidne

Thomas Coldbeensøn Huusmand paa Rong aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at ungefæhr for 3 ugers Tiid Een Søndag var Vidnet hos Citanten Daniel Morup udi Blum Vaagen, Da hørte Vidnet at der fald nogen tale imellem Daniel Morup og Niels Aamunsøn Dahle angaaende Morups Jægt, i det sam/m/e udbrød Niels Dahle med disse ord de kand giøre nu som de har giort før, De *toog (tog) eller stal tegnene (teinene) Mine Væk /: dog kand Vidnet ikke sige til visse *og (om?) Niels sagde de staal :/ og har brugt *Den i al Som/m/er og ført *Hende saa ind paa Rambogen og Lagt *Dem igien, der ligger *Hun nu, Vidnet sagde der paa til Niels Dahle, Du taler underlig, Du skulle ey tale saa, der paa bad Niels Aamunsøn vidnet tie stille, yder mere forklarede Vidnet at Han saae Daniel Morup tog Niels Dahle I Haaret og skuede Ham hen imod Bordtaget saa Niels Aamunsøn Dahle foer over Ende eller om kul;

Niels Dahle benægtede at Han ikke haver sagt, at Daniel Morup stael Hans Teigner,

Her ved beroer Sagen til nest kom/m/ende Høste Ting.

S/igneu/r Zacharias Fæster hafde ladet ind stæfne paa Justitz Raad Krags vegne Opsidderne paa Hetlevig Anders Jespersøn og Johannes Jansøn Dom at Liide til at betale Deris

resterende Jordrottelig Rettighed, saa og at frem viise Deris Landskylds Bøger for at Conferere med Jorde Bogen samt at betale Processens omkostning

Hvilket kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Espetvedt Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Opsidderne paa Hetlevig Anders og Johannes for 14 Dages Tiid,

De ind stæfnte bleve efter Loven paaraabte, Men ingen af Dem mødte des aarsag Citanten begierede foreleggelse for Dem at møde til neste Ting, Da Han vil ind komme

1740: 217

Med sin videre paastand og forestillelse i Sagen.

Afsigt

Eftersom De ind stæfnte Opsiddere paa gaarden Hetlevig Anders Jespersøn og Johannes \Jansøn/ ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges de her ved af Rætten at møde og svare for sig, tillige med at frem viise Deris Landskylds Bøger, naar Høste Tinget for dette Skibs-Reede bliver holdet udi dette aar.

Ole Andersøn boende paa Hauland hafde ladet ind stæfne Clemet Baarsøn boende paa gaarden Hauland fordi bem/el/te Clemet Borsøn haver skiældet Citanten Ole Andersøn for Een Morder, og der hos sagde at Hverken Citanten Ole Andersøn eller Hans skal faae Freed saa Længe de *Levere (Lever) tillige med for andre skiælds ord Vidnerne nermere skal forklare, Hvilke Vidner ere Aschild Nielsøn Hauland og Hans Tienniste Dreng Rasmus Ingebrettsøn samt Niels Magnesøn paa sam/m/e gaard,

Hvilket kald og varsel Skafferne Niels Michelsøn Volle og Helje Johansøn Espetvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Clemet Baarsøn Hauland og Vidner nu for 14 Dages Tiid.

Den ind stæfnte Clemet Baarsøn blev efter Loven paaraabt, Men Han sig ey indfandt.

Dernest blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det 1ste Vidne

Aschild Nielsøn boende paa gaarden Hauland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde; at Tiisdagens aften for sidst afvigte Pintze Hellige Dage kom Clemet af Laxe vaagen tillige med dette vidne, og da De komme til Lands sagde Clemet Baaresøn til Citanten Ole Andersøn som sad ved Søen udi sin Søe Bod, Du Ole, Du har ikkun holdt Baad udi Vaagen 8te Dage, ieg skal bytte Skee med Dig, Ole taugte (tidde) Een god Stund, der efter Spurte Ole Andersøn Clemet Baarsøn, Hvad for Skee han ville bytte [med]? Ham, der til Clemet sagde. ieg hør ikke Hvad Du siger, Ole svarede hør ikke Du Hvad ieg siger, saa hører ieg Hvad Du siger, der efter sagde Clemet til Ole Diævelen slaae Dig du Morder, der paa skiød Ole til vidne først, og saa spurgte Ole Clemet Baarsøn om Han Citanten er Een Morder, Clemet svarede Du haver Myrdt Mig og Mit gode, iblandt anden snak Clemet forebragte, siufntes Vidnet at Clemet sagde til Ole Du skal ikke have freed for Mig saa længe Du Lever, der til Ole svarede, tvi være dig du taler, som Een Skiælm, Der til Clemet sagde til Ole Dievelen skal slaae Dig og alt Hvad du tager Dine Hænder til skal være forbandet, skiældede Ole mange gange for Een *Hun (Hund).

Det 2det Vidne Rasmus Ingebretsøn tiennende hos nest forige Vidne af alder 27 Aar efter Hans egen forklaring, Men ey endnu været til Guds bord og skal nu med første til Confirmationen, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt: at Tiisdagen for sidst afvigte Pintze Høy Tiid hørte Han Clemet Baarsøn sagde til Ole Andersøn Dievelen slaae Dig din Morder, Du har myrdet Mig og Mit gode, Du skal ikke have fred saa længe ieg lever, og forbande Ole Andersøn mange gange: og skiældede Han for Een *Hun (Hund), Videre sagde Vidnet ey at kunde erindre.

Det 3die Vidne Niels Magnesøn værende hos sin Broder Jacob Hauland, af alder *boede efter sin egen og Hans Broders Jacobs forklaring 15 Aar til visse, har ey endnu været til Alters, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: ord til andet som det første Vidne

1740: 217b

Aschild Nielsøn, undtagen Han kunde ikke erindre sig at Clemet sagde til Ole Andersøn Desse ord /: Alt Hvad Du tager Dig til skal være forbandet :/ Der imod forklarede dette vidne at Clemet sagde til Ole ieg skal søge Ram paa Dig og Dit. Videre vidste dette vidne ikke at forklare.

Her ved beroer Sagen til neste Ting. Da Citanten haver at foreleggelse bliver Clemet forkyndt.

Afsigt

Efter som den ind stæfnte Clemet Baaresøn ey efter stæfne maalet i Dag haver indfundet sig for Rætten, saa giver Rætten han her ved Lav Dag at møde til først kom/m/ende Høste Ting.

Michel Michelsøn med flere Cont: Jacob Hauland

Paa Citanternis Vegne mødte Niels *Niels Rens begierende at De ved sidste stæfne maal ind varslede vidner Ole Andersøn og Aschild Nielsøn maa udsige deris vidnis byrd. Thi frem stode

Ole Andersøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og giorde følgende forklaring: at Han haver hørt Anne Jacobs Daatter som nu er Død har arvet sin Fader, der boede paa Toft, Men veed ikke om Hun der arvede lidet eller meget, ligeledis haver vidnet hørt at Anne Jacobs Datter skal have ført 2 Smaler og 2 Lam tillige med Een gryde til Hauland, og dette vidnet nu haver forklaret har han hørt af Kari Haulands, som for hen har aflagd sit vidnis byrd.

Aschild Nielsøn vandt ved Eed at Han haver hørt Anna Jacobs datter haver ført arv til Jacob Haulans Fader S/a/l/ig/ Magne Hauland,

Der nest var Rens begiere[n]de at det som er registeret efter S/a/l/ig/ Anne Jacobs Datter maatte af Skifte Rætten blive deelet, og at Michel Michelsøn tillige med Hans Interressenter maa tillegges noget mere end de andre arvinger efter som de ikke haver giort nogen bekostning paa Sagen, I Øfrig refererte Rens sig til sit indgivne indlæg af 2 April sidst afvigte, og der efter paastod Dom udi Sagen.

Jacob Hauland sagde at Hans Procurator S/igneu/r Ottesøn haver begge Skifte brevene efter Hans Forældre, som Citanterne hav[er] stæfnt ham til at frem viise, alt saa for den aarsag udsættes Sagen til neste Ting, da Jacob Haulan imidler tid haver at anviise Rætten bem/el/te Skifte breve.

Den anden her for Rætten ind stæfnte gamle Sage af Frue Krags og Ass/esso/r Lausøn eskede Fæster og producerte Een udskrift af Norhorlehns Protocol under stifts amt mands Baggers Haand som Han begierede udi Acterne indført og paa stod Dom, Men saa som Dagen nu er forløben Klokken over halv Siuv, og anden stæds Ting er beram/m/et i Morgen udsættes Sagen til neste Ting.

Matthis Rasmusøn contra Jacob Thurøen

Fol. 193

Paa Citantens vegne eller Hans Enkes producerede Lænds manden et Indlæg af 29 Julij sidst afvigte, Hvor udi begieres *Sl. (Sagen?) Henviist til liqvidation for Skifte Rætten, Hvor ved Jacob Thurøen var fornøyet.

Afsigt

Efter som Matthias Rasmusøn er død og Hans sterfboe med stor Giæld beheftet saa(?) henviises Jacob Thurøen der giver sin for .....(?) udi. (rablete skrift)

1740: 218

Rasmus Thomæsøn erklerede Told Inspecteur Norman for Rætten alt efter Dom/m/ens indhold af Dato 20 Octobr/is 1739.

344 Rd 4 mrk 4 sk var restants.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder giør vitterligt at aar 1740 Tiisdagen d/en 2 Augusti blev holdet Som/m/er Ting for Arne Skibs Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 191 findes,

Hvor da efter at Rætten blev sadt først oplæstes de Kongl/ige anordninger og breve som her i Fogederiet skulle publiceris og ere extraherede paa Fol/io 211 og 213 der nest,

Schiøde udgivet af Joen Falchanger og Ole Morvigen til Mons Olsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi Falchanger. Datert Bergen d/en 13 April 1740.

Schiøde udgivet af Her/r Ole Verdahl, Butau Mads Refdahl, Johan Ropke og Christian Frill (Friel) til Birgitthe S/a/l/ig/ Hans Bang paa Møllen udi Store Sandvigen, som Hans Bang for hen ejede. Datert Bergen d/en 28 Julij 1740.

Bøxel Sædel udgiven af Elsebe Schiøtte til Ole Monsøn Titland paa den anden Halve deel udi gaarden Aarstvedt /: som Hun selv haver brugt :/ Hvilke Jorde Part Han maa bruge udi 6 aar. Datert Aarstvedt d/en 2 April 1740.

Fuldmagt fra Michel Falch i Sogn til Christian Friel angaaen at Christian Friel skulle paa bem/el/te Falchs vegne under skrive Schiødet til Birgitthe Falch S/a/l/ig/ Bangs paa Sandvigens Mølle.

Schifte Brevet efter Ole Jonsøn Datert Falchanger d/en 18 9br 1738.
Schifte brevet efter Ambiørn Rasmusøn Dat/ert Melcheraae d/en 16 Maij 1740.

Den *2 (3) Augusti blev Rætten igien sadt,

Og som ingen Sager vare indstæfnte bleve Restanterne oplæste beløbende 436 Rd 1 mrk 0 sk.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 3 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Mielde Skibs Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 186 ere antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæste De Kongl/ige anordninger og brev som paa Fol/io 211 - 213 ere extraherede, Dernest

Kongl/ig Schiøde til Gutorm Hunhammer paa Et Pund og 9 Marker Smør udi gaarden Røscheland. Datert Friderichsberg Slot d/en 24 Martij 1740.

Den 4 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Vilchen Hierman Capitain de Armes ved Capitain Grevenkops Compagnie til Fogeden Hans This Nagel paa 2 Pund Smør og 1 Tønde Malt udi gaarden Gierstad for 58 Rd 2 mrk. Datert Oxenberg d/en 4 Decembr/is 1738.

Da dette Schiøde paa oven næfnte 2 Pund Smør og 1 Tønde Malt udi gaarden Gierstad for Rætten Lydeligen var bleven op læst, indfandt sig for Rætten Læylændingerne som bruger og beboer sam/m/e Jorde part nafnlig Lars Jensøn og Gulich Johansøn beklagende sig høyligst over omgangen med dette Kiøb og Skiøde, og offentlig for Rætten gave til Kiende, at De som Læylændinger aldrig ere blevne til spurgte om De ville Kiøbe Deris paa boende Parter udi Gierstad, mindre sagde at Deris Jorde brug skulle sælges, allermindst før nu hørt den var til kiøbs og saaledes Dem u-vidende, {og} uadspurt og utilbudet bort solg[t] til Een Lang her fra boende Mand, Hvilket bem/el/te Læylændinger ikke kunde ansee at være saa Lovligt, som skee burde, bad Derfor Rætten ville observere Den Kongl/ige forordning af 18 Junij A/nn/o 1723 *udstæf (udstæd) fra Rosenborg Slot, som befaler at ingen Ejer maa sælge nogen Bonde gaard i Norge, Hvor paa Læylændinger boer, før Han først Læylændingen sam/m/e gaard har til budet og naar Læylændingen vil give saa meget for sam/m/e gaard, som Een anden, skal Han være nermeste til kiøbet og gaarden at nyde; alt saa formodede

1740: 218b

Læylændingerne Lars Jens[øn] og {Ole} \Gulich/ Johansøn paa bem/el/te 2 Pund Smør *at (og) 1 Tønde Malt udi gaarden Gierstad at Rætten observerede aller høyst bem/el/te Kongl/ig aller naadigste Forordning, Der nest tilbød bem/el/te Læylændinger Lars Jensøn og \Gulich/ Johansøn at de strax ville give sam/m/e Penge for Deris paa boende Parter Jord udi gaarden Gierstad med ald andet som det her for Ræt oplæste Skiøde indeholder af Landskyld og Herlighed, Som bem/el/te Skiøde {inde holder} udgivet af Vilchen Hierman til Fogeden Hans This Nagel Lyder paa, nemlig 58 Rd 2 mrk, Hvilken Summa skal rigtig blive betalt til Den sam/m/e Kiøbe Summa haver Rettighed at op bære, imod Dem et Lovligt Skiøde bliver meddeelt paa bem/el/te Jorde Part, og ved dette Bud vil bem/el/te Læylændinger have forstaaet sam/m/e Indhold, Kiøb og Meening samt paastand, som Foget Nagel giør og efter bem/el/te Schiøde vil have sig til hiemlet uden Ringeste Forandring, siden ved dette Dem u-vidende imellem Vilchen Hierman og Fogeden Hans Tis Nagel op rettede kiøb er stridig baade imod forn/æfn/te Kongl/ige Forordning og Retter gangs Maade.

Guttorm Hunhammers Bøxel Sæddel udgiven af Ham til Lars Michelsøn Songstad paa 1 Pund og 9 M/arker Smør udi gaarden Røscheland med Vilkaar at bem/el/te Lars Songstad skal føede aarlig for Gutorms Hunhammers Moder Maritte Anders Daatter i Hendes Livs Tiid Een Koe og Fire Smaler, Give baade Hende og Hendes Creatur Huus Lye, og see til Hende

udi Hendes alderdom og til ophold give Hende 1 Tønde Korn Hvert aar, Datert Vallestrand d/en 3 Augusti 1740.

Elling Erichsøn Hauge Haver ladet ind stæfne Haldor og Gaute Hannisdahlen for de haver Hugget fra Citanten og flaad hans Træer, Der om at vidne ere ind varslede Lars Hannisdahl, Hans Hannisdahl, Mons Halland, Erich Kleveland, Anders Hauge, Ole Daltvedt, Lars Hauge
Hvilket Kald og varsel Aschild Larsøn Daltvedt og Johannes Hansøn Rønhofde ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have alle ind stæfnte og for hen nafngivne Lovligen forkyndt for 14 Dages Tiid,
De ind stæfnte Haldor Rasmusøn og Gaute Aamunsøn boende paa gaarden Hannisdahl mødte for Rætten og sagde at De haver vel Hugget Træer og flaaet næver alt sam/m/en ere ikke skeed udi anden Meening end det skulle være Dem selv til hørende, Hvor paa Citanten Elling Hauge sagde at Han haver selv tredie for de Huggede viist Dem nemlig Haldor og Gaute Merkerne, Hvor vidt Deris Eyendom gik,
Hvor paa Rætten gaf følgende Kiendelse.

[Afsigt]

Efter som Her Disputeris om Skau hugst og Merker imellem gaarder, saa Hen viises denne Sag efter L: 1 Bog 16 Cap: til Aastædet Hvor vidnerne bør føris og Sagen paa kiendes.

Ingen flere Sager vare ind stæfnte der for Restantserne bleve oplæste beløbende sig til 301 Rd 3 mrk 13 sk.
Rætten der paa blev op hævet - efterat

Skifte brevet var publicert efter afg/aaen Siur Olsøn, datert gaarden Vefle d/en 20 Junij A/nn/o 1740.

1740: 219

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 5 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Hossanger Skibs-Reedes *Ting (Almue) paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio {paa} 189 findes undtag[en] Joen Erichsøn Tepstad i Hvis stæd formedelst Han er siug var Hans Fader Erich Joensøn Røsland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev oplæste De breve som paa Fol/io 211 og 213 ere extraherede, der nest

Mage Skifte brev eller Schiøde udgivet af Børge Hannistvedt til Aamund Rasmusøn og Kari Magnes Datter paa 10 4/7 Mark Smør 11 7/11 Kan/de Malt udi gaarden Nore Byseim for 6 2/3 (1/3?) Mark Smør 3 1/3 K/ande Malt udi gaarden Hannistvedt samt 1 19/36 M/ark Smør 5/9 K/ande Malt udi Nore Møching. Datert 27 Octobr/is 1739 Hoshofde.

Den 6 Augusti blev Rætten sat med sam/m/e Mænd undtagen Børge Blegelie, i Hvis stæd sad Niels Hanistvedt.

Schiøde udgivet af Knud Knudsøn paa 24 Marker Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Gietrem til Hans Søn Johannes Knudsøn. Datert Hoshofde d/en 5 Augusti A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven {af} til Lieutenant Ole Brygger af Anders Hannistvedt paa 18 M/arker Smør og 18ten Kander Malt udi gaarden Østre Kleppe. Datert Hannistvedt d/en 26 Julij A/nn/o 1740 - Revers og.

Schifte Brevet efter afg/aaen Kari Nordaas. Datert Nordaas d/en 19 Januarij A/nn/o 1740.

Lænds manden paa Mielde Skibs-Reede Johannes Ascheland hafde Ladet ind stæfne Ole Johannisøn og Elling Johansøn begge boende paa gaarden Langeland, fordi de haver Hugget udi almending Skoven Mielde Skibs Reede til hørende *Koren Stauer* (Korn Staur), der for Dom at Liide og betale Processens omkostning, Der om at vidne ere ind varslede Anders Olsøn og Magne Magnesøn begge boende paa gaarden Soelberg, Michel Andersøn boende paa gaarden Heggebøe og Anders Hansøn boende paa gaarden Hofden, alle disse Tre gaarder ere udi Mielde Skibs Reede.

Hvilket Kald og varsel stæfne Vidnerne Aschild Larsøn Daltvedt og Rasmus Magnesøn Hausberg begge Skaffere udi Mielde Skibs Reede ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lovligen alle de ind stæfnte at være forkyndt.

De ind stæfnte Contra parter Ole Johannissøn og Elling Johansøn paa gaarden Langeland tillige med Vidnerne mødte for Rætten og til stode Lovligen at være stæfnede.

Den indstæfnte Ole Johannissøn erklerede sig imod stæfne maalet saaledis at de Staure han er stæfnt for at have Hugget haver Han Hugget udi Herlands Skov, som er her udi Skibs-Reedet og med Hærlands Mændenis tilladelse,

Den anden af De ind stæfnte Elling Johansøn forklarede at De Korn Staure han haver Hugget og er stæfnt for, haver Han Hugget for Elling Soelberg udi Mielde Skibs-Reede og Han bem/el/te Elling Soelberg skulle selv Hente Dem fra den ind stæfnte Elling Langeland.

Hvor paa Rætten gaf følgende

Eragtning

Vel Haver Lændsmanden Johannes Ascheland ladet ind stæfne Ole Johansøn og Elling Johansøn paa gaarden Langeland her udi Hossanger Skibs Reede fordi de skal have Hugget udi Almendingen Skibs Reedet Mielde Allene til hørende, Da efterdi De indstæfnte Den Eene nemlig Ole

1740: 219b

Johansøn siger at Der Han haver Hugget tilhører gaarden Herland udi dette Hossanger Skibs Reede, og den anden Elling Johansøn forklarer at Han haver Hugget for Elling Soelberg udi Mielde Skibs Reede, saa tilholdes Citanten Johannes Ascheland Lændsmand paa Mielde Skibs Reede, at Han Lovlig bør beviise, at de stæder fornæfnte ind stæfnte haver Hugget staurene ere inden for Mielde Skibs Reedes Almending til hørende Merker, og at De ind stæfnte ikke haver haft nogen forlov der at Hugge, Hvilket alt bør skee paa den Maade Loven befaler.

Der efter blev Restanserne op læste, som var 270 Rd 2 mrk 4 sk.

Der nest blev Rætten op hævet for Dette Ting.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 Mandagen d/en 8 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Echanger Skibs Reedes Almue paa gaarden Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts-Mænd Hvis nafne paa Folio 189 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev op læst De Kongl/ige Breve og andre som paa Folio 211 og 213 ere extraherede, der nest

Schiøde udgivet af Constorial Raad Gert Gielmuyden til *til Anders Olsøn *Ousdahlen (Haugsdal) paa 18 M/arker Smør og 1 qvarter Malt udi gaarden Lied. Datert Hougs Præstegaard d/en 29 Febr/uarij 1740.

Obligation af Dato Hoshofde d/en 5 Augusti A/nn/o 1740 udgiven af Aamund Olsøn til Jon Jonsøn Fielscholnæs og Lydende paa forsikring udi Debitoris paa boende gaard Aschevig af Landskyld 2 Pund Smør for Capital 40 Rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans paa 1 Spand Smør og 1 Mæle Malt udi gaarden Sandvigen til Anders Knudsøn. Datert Bergen d/en 5 Decembris 1739.

Bøxel Sæddel udgiven af Jan von de Velde til Anders Siursøn paa 1 Pund Smør udi gaarden Nummedahl. Datert Bergen d/en 10 Junij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Jan von de Velde til Knud Knudsøn paa Et Halv Pund Smør udi gaarden Øvre Helleland. Datert Bergen d/en 28 Maij 1740.

Den 9 Augusti blev Rætten igien sat.

Joen Lille Urdahl haver ladet ind stæfne Knud Andersøn boende paa sam/m/e gaard Lille Urdahl Dom at liide fordi Han udi 4 aar ey haver villet levere Citanten det Korn, som Knud Andersøn er pligtig til at give Citanten aarlig, fordi Citanten solgte Knud den Jord Knud nu paa sidder og bruger, saa vel som at Knud her udi Rætten skal producere det Schiøde Joen Lille Urdahl gav ham paa sam/m/e Jorde Part og endelig at betale Citanten denne foraarsagede Processis omkostning skades Løs,

Hvilket kald og varsel Niels Johannissøn Esem og Lars Nielsøn Vige ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt Knud Andersøn paa Lille Urdahl Selv udi Hans Stue, og de talede med Ham Selv.

Paa Citantens Joen Urdahls vegne giorde Lændsmand Magne Iversøn Esem denne Sag *anhæggig for Rætten.

Den ind stæfnte Knud Andersøn Lille Urdahl blev Trende gange Lydeligen paaraabt, Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig ind fandt,

Hvor fore Rætten gav følgende

Kiendelse

1740: 220

Efter som Den ind stæfnte Knud Andersøn boende paa gaarden Lille Uhrdahl udi dette Skibs Reede Lovlig er bleven varslet til dette Ting af Joen Lille Uhrdahl, saa gives forn/æfn/te Knud Andersøn Lille Uhrdahl her ved af Rætten ikke alleniste Lav dag til at møde, Men end og at producere her udi Rætten det Skiøde Citanten Joen Uhrdahl haver givet

ham paa den af bem/el/te Knud Andersøn brugende Jorde [Part til] nest kom/m/ende Høste Ting udi dette aar.

Læns Manden Magne Iversøn Esem og Ole Hausdahl hafde Ladet ind stæfne Lars Brynilsøn boende paa gaarden Fyllingen Dom at Liide til at betale Konge, Kirke, og Præste Tienden Han er skyldig for sin paa boende gaards brug, beløbende sig den resterende Konge og Præste Tiende 3 Rd 5 mrk 7 sk og Kirke Tienden 1 Rd 1 mrk 7 sk, til sam/m/en den Summa 5 Rd 14 sk, saa og at betale denne foraarsagede Processis omkostning,

Hvilket kald og varsel Anders Magnesøn Øvre Echanger og Johannes Knudsøn Øvre Echanger ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Lars Brynilsøn Selv for 14 Dages Tiid og talte med den ind stæfnte Selv,

Lars Fyllingen blev efter Loven paaraabt, men Han ey mødte,

Hvor fore Rætten gav følgende

Eragtning

Den Lovlig ind stæfnte Lars Fyllingen gives her ved af Rætten Lov dag at møde og svare for sig udi denne Sag til nest kom/m/ende Høste Ting.

Ingen flere Sager vare ind stæfnte, der for Restanserne bleve oplæste, som vare 326 Rd 3 mrk 6 sk.

Der paa blev Rætten for denne sinde ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Sartor

Michael Tønder etc. giør vitterligt, at aar 1740 d/en 22 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Sartor Skibs Reedes Almue paa Tingstædet Schouge nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Fol/io 193 findes

Hvor da først blev op læste de Kongl/ige Breve og andre, som paa Folio 211 og 213 ere extraherede, dernest

Stifts Befalings Mandens Bestalling for Knud Simonsøn at være Lændsmanden udi Sartor Skibs Reede. Datert Bergen d/en 2 Maij 1740.

Forliig sluttet for Lau-Tings Rætten d/en 9 Januarij sidst afvigte imellem Ambiørn Snechevig, Mons Echerhofde, Thomas Gaflen, Niels Nielsøn med de andre Opsiddere paa Strømme angaaende Anskiæl.

Schifte brevet efter Michel Bacche af 24 Maij 1740 Datert Bacche.
Dito efter Britthe Mons Datter Dat/ert Tellenæs d/en 23 Maij 1740.
Dito efter Kari Anders Datter Datert Lochøen d/en 26 Maij 1740.
Dito efter Ari Villums Datter Datert Vindenæs d/en 2 Junij 1740.
Dito efter Anna Vincentz Datter Dat/ert Vindenæs d/en 1 Junij 1740.
Dito efter Ole Hansøn Datert Nipen d/en 25 Maij 1740.

Schiøde udgivet af Niels Nielsøn paa 4 ½ M/arker Fisk udi gaarden Nore Biørøen til Niels Villachsøn. Datert Bergen d/en 28 Junij 1740.

Schiøde udgivet af Peder Monsøn og Ole Trengereide til Ole Pedersøn paa 20 ½ Marker Fisk udi Lochøen, og 8 Marker Fisk udi Hitzøen. Datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Michelsøn til sin Søn Michel Johannissøn paa 1 Pund og Tre Marker Fisk udi Tønnevig. Datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Golten, Søren Golten og Mons Glæsnæs paa 1 Pund 3 Marker Fisk og 9 Kander Malt udi Vorland. Datert Schouge d/en 22 Augusti 1740 - til Thomas Elingsøn.

1740: 220b

Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Agothnes til sin Søn Erich Stephensøn paa 1 Pund 16 ½ M/arker Fisk udi Agothnæs. datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Erichsøn til Ole Michelsøn paa 1 Pund og 3 M/arker Fisk udi Agothnæs. datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Sollesvig til Iver Villumsøn paa 22 2/3 M/arker Fisk udi gaarden Vindenæs. Datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Thomæsøn Mit Tvedt til Ole Nielsøn paa 2 Pund og 6 M/arker Fisk udi gaarden Fielde. Datert Schoge d/en 22de Augusti A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Iver Rasmusøn Mitsøe til Niels Iversøn paa 22 ½ M/arker Smør udi gaarden Tøssøen. Datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Almuen besværede sig høylig over den udsædvanlige Kast med stor Nod i Vaar Fiske været begierende Een Memorial der om for Dem opsat til Stifts befalings Manden, som den og blev Lovet.

Schiøde udgivet af Ørje Torsøn til sin Søn Thoer Ørjesøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Kaursland. Datert Schoge d/en 22 Augusti 1740.

Efter Publiqve Placaters anslagelse udi Bergen og advarsel paa Kirke bak[k]en, blev afg/aaen Halvor Echerhofdes til hørende Jorde Part udi gaarden Ulvesætter paa Auction opraabt,
Hvor først blev op læst følgende Conditioner 1. Den resterende Landskyld til Dette aars udgang betales til Halvor Echerhofdes Sterfboe. 2. Kiøberen tager gaarden strax under Egen opsiufn og staaer der paa Hans egen Risico fra Kiøbets Dato. 3. Kiøbe Summen betales inden Michels Dag først kom/m/ende til Soren skriveren, som Skifte forvalter. 4. I fald nogen Kiøber gaarden, som den selv vil beboe, skal Læylændingerne i rette Tiid efter Loven opsiges, 5. Kiøberen stiller nøyagtig her paa stædet Caution for sit bud, og betaler alle af denne Auction dependerende omkostninger, da Skiødet til Ham skal blive strax udstæd imod Kiøbe Summens betaling af Landskyld {af} 2 ½ V/oger Fisk.
Peder Hamre blev Høyst bydende for 63 Rd 3 mrk der for gaarden Ham blev tilslagen.

Thomas Bildøen hafde ladet ind stæfne Lars Andersøn boende paa Lie til at betale Ham Leye af 10 Gieder efter Larses Egen til staaelse og denne Processis omkostning.
Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod Lovlig at være for denne Ræt ind stæfnet.

Citanten Producerede Et Indlæg af denne Dags Dato, som blev oplæst /: NB see Indlægget :/
Den indstæfnte Lars Andersøn Lie indgav og sit Indlæg for Rætten under skreven af Procurator Preus af 16 Augusti sidst afvigte /: NB. See sam/m/e Indlæg, som blev oplæst :/
Citanten paastod Dom.
Den ind stæfnte Lars Lie til stod for Rætten at Han ville give Citanten Sex Rixdaler til Leye for de paa stæfnte Giæder og giederne til bage Levere nemlig Sex store gieder og 4 Smaae.
Citanten var fornøyet der med naar Han inden Sex uger blev levert det Lars Lie haver Lovet her for Rætten og Lars Lie betalte udi omkostning 3 Rd.
Lars Lie til stod at ville give udi omkostning De paastaaede 3 Rd.
Der paa gav Rætten følgende

Dom

1740: 221

Vel haver Citanten Thomas Bildøen her for Rætten ind stæfnet Lars Lie til at betale Ham Leye af Giæder 3 Rd 5 mrk, og udi omkostning 4 Rd, Men saa som De begge her for Rætten blive forliigte at Lars Lie ikkun skulle betale Leie med 6 Rd af forn/æfn/te gieder og [levere tilbage]? 6 store tillige med 4 smaae inden Sex uger samt udi Processens omkostning 3 Rd - saa til findes Lars Lie inden Sex uger at betale forn/æfn/te Leie og omkostninger med Nii Rixdaler og udi Rætte Tiid udi forsvarlig Stand Levere forbem/el/te 10 gieder til Citanten, Hvis det ikke inden aftalte Tiid skeer - bør Han Lars Lie 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse betale forn/æfn/te Nii Rixdaler under videre adfær efter Loven.

Niels Erichsøn Lochøen hafde Ladet ind stæfne Marthe Hans Datter afg/aaen Christian Ornings Enke, boende paa Lochøen Vidner at anhøre angaaende Hun haver skieldet Citanten for Tiuv, til at vidne er ligeledis ind stæfnt Erich Nielsøn boende paa Lochøen og Maritthe Niels Datter værende hos sin Fader Niels Rasmusøn paa Lochøen.
Den ind stæfnte Marthe Hans Datter blev efter Loven paaraabt, Men Hun hverken selv eller nogen paa Hendes vegne mødte,
Hvilket Kald og varsel Lændsmanden Knud Simonsøn Tøssøen og Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for 14 Dages Tiid paa Lochøen for Marthe Hans daater selv.
Der efter blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod Det første vidne
Erich Nielsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at efter Pintze Hellige dage sidst afvigte var \udi/ vidnets stue den ind stæfnte Marthe Hans Datters paa Loch\øen/ boende, {Stue,} Hvor Han hørte at den indstæfnte sagde Citanten Niels Erichsøn hafde taget Penge for Een Hum/m/er Kiiste af Hollænderne, der efter gik Marthe Hans Datter fra Vidnet og ind udi Niels Erichsøns \Stue/, og da Hun kom der ud af hørte Vidnet Marthe Hans Datter Skielte Citanten Niels Erichsøn for Een gam/m/el Tiuv, Men Vidnet hørte ikke Niels Erichsøn svarede Marthe Hans Datter noget der paa, videre vidste dette vidne ikke at forklare.
Det 2det Vidne Marithe Niels Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt at Hun er 23 aar gam/m/el, og noget efter Pintze Hellige Dage sidst afvigte var Vidnet udi sin Faders Løe paa gaarden Lochøen, Hvor vidnet saae at Marthe Hans Datter kom ud af Citantens Niels Erichsøns stue, og i det sam/m/e sagde Marthe Hans Datter, da Hun gik ud af Niels Erichøns [stue] dette at Niels Erichsøn baade giorde

1740: 221b

Som Een Tyv og Skielm, Videre var dette Vidne ikke bevidst, men sam/m/e Tiid fald sam/m/e Skiælds ord af Marthe Hans datter, som første vidne forklarede;
Citanten begierede Lau dag for den indstæfnte Marthe Hans Datter til Neste Høste Ting, Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som den ind stæfnte Marthe Hans datter Ved Sagens paaraab ey mødte, saa haver Citanten at forelegge Hende tillige med Lauværge at møde og svare for sig udi denne Sag nest kom/m/ende Høste Ting.

Restanserne vare 130 - 4 - 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Schiold

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 d/en 24de Augusti blev Som/m/er Ting holdet paa gaarden Sør Eide for Schiold Skibs-Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa 194 Folio findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst De Kongl/ige breve og andre, som paa Folio 211 og 213 ere extraherede, der nest

Kongl/ig Skiøde udgivet til Jacob Buch paa 1 L/øb 1 Pund 1 Huud udi gaarden Nødtvedt. Datert Frederichsberg Slot d/en 4 Maij 1740.

Schiøde udgivet af Peder Vaxbøe, Peder Flesland og Mons Søevigen paa 3/8 Løb Smør og ¼ Huud udi gaarden Oddeland. Datert Sør Eide d/en 13 Octobr/is 1739 til And/ers Nielsøn.

Obligation udgiven af Hans Monsøn til Mad/a/me S/a/l/ig/ Christian Rasmusøns paa 100 Rd lydende paa forsikring udi Hans Mølle paa Møllendahl. datert Bergen d/en 8de Maij A/nn/o 1740.

Schiøde udgivet af Anna Cathrine, Janniche og Dorthe Ellfrings til Hans Monsøn paa Deris arvelig tilfalden Mølle liggende paa Møllendahl. Datert Møllendahl d/en 30 April 1740.

Obligation udgiven af Hans Monsøn til Anna Cathrina, Janniche og Dorthe Elfrings lydende paa forsikring udi Hans Mølle paa Møllendahl, Datert Møllendahl d/en 30 April 1740 for Capital 572 Rd 3 mrk 12 sk.

Bøxel \Sæddel/ udgiven af Johan Garman paa S/a/l/ig/ Mariagers Sterfboes vegne til Christopher Larsøn paa ½ Løb 4 ½ M/arker Smør udi gaarden Lieland. Datert Bergen d/en 9 Junij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Buch til Michel Nodtvedt paa *paa ½ L/øb ½ Pund Smør ½ Huud udi gaarden Nodtvedt. Datert Bergen d/en 17 Junij 1740.

Her/r Major Prisier haver Ladet indstæfne Michel Paulsøn boende paa gaarden Nedre Tistad Dom at Liide fordi Han haver Ladet af Møl forderve Een Soldatter Mundering, som han burde have taget udi agt som Lægdsmand,

Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet, Der nest for Rætten frem viiste Een Soldater Kiol og Væst tillige med Hat, som kunde seis at være af Myl beskadiget, og tilstod at sam/m/e Mundering hafde været udi Hans Huus I Syv aar, og forklarer at Han det beste han kunde haver seet til den.

Der nest frem lagde Major Pritzier Et Indlæg af Dato Molde d/en 21 Aug/usti 1740 som for Rætten lydeligen blev oplæst /: NB. NB. see Indlægget,

Procurator

1740: 222

Ottesøn mødte paa den indstæfntes veigne og sagde at den indstæfnte beklager sig at den frem viiste Mundering er ind lagd udi Hans Huus af under Officeer Smit og Niels Øvre Tistad udi Hans fra værelse, Hvilket Den ind stæfnte Michel Tistad selv tilstod, og haver den indstæfnte ikke haft befaling fra Fogeden at imod tage Munderingen, som nu her for Rætten beskadiget er frem lagt, Videre paa stod Ottesøn for den ind stæfnte at under Officer Smit bør beviise at Fogeden Skriftlig haver givet Den indstæfnte ordre at tage imod denne beskadigede Mundering.

Her/r Major Pritzier Lod til føre at under Officer Smit siger Han kand beviise at S/a/l/ig/ Fogeden Lem haver givet *Han (Ham) ordre til at levere Munderingen udi Hans Michel Tistads Huus paa Ting stædet, og paastod Dom udi Sagen.

Dom

Den ind stæfnte Michel Paulsøn til staaer at Han udi Siuv aar haver haft Den Soldater Kiol, Væst og Munderings <Hat> som her for Rætten af Ham selv beskadiget af Møl er frem viist, udi sit Huus, Hvor fore Kiendes for Ræt at, Michel {Pau} Paulsøn Tistad bør Skaffe forn/æfn/te beskadiget Mundering igien udi sam/me forsvarlig stand At den til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Tieniste kand være u-paa anket, og det 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfær, Dog bør denne Dom først Notificeris Stifts befalings Manden før den bliver exseqvert.

Mad/a/me Vessel contra Henrich Vessel
vide Protocollen Fol. 194

Procurator Hans Ottesøn Nideraas [mødte]? og producerede Laug dags foreleggelse for den ind stæfnte Henrich Vessel, Hvilken ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af Hiemled af Lændsmanden Ole Totland og Skafferen Lars Myhrdahl for 14 Dages Tiid at være forkyndt den ind stæfnte Henrich Vessel selv udi Hans stue paa Møllendahl.

Den ind stæfnte Henrich blev efter Loven paaraabt, Men ey selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt,

Der nest producerede Ottesøn de udi stæfne maalet Mentionerte og paastæfnte 3de Obligationer, Hvor efter Han paastod \Dom/ til betaling for desen Capitaler og resterende Renter samt erstatning for den nu aarsagede Processis omkostning i det Mindste med 8te Rixdaler. S/igneu/r Ottesøn, siden han fornem/m/er ingen møder for S/igneu/r Henrich Vessel og det er venteligt, at Han kunde ville paastaae at transport og opsigelsen skulle produceris, saa var Comparenten til \sin/ Ende for sam/m/e at i Rætte legge Sagen begierende udsat til neste Ting, som Rætten bevilgede.

1740: 222b

Procurator Ottesøn contra Michel Fanøe
vide Protocollen Fol: 195

Citanten nemlig S/igneu/r Ottesøn [mødte]? og forestillede at som Her/r Jacob Viding Aller naadigst er accorderet et Præste kald i Norfiord, Hvor hen han med første sig maa til føre, saa vil Han ikke lade det saa nøye ankom/m/e paa denne sin retmæssige Sag til det yderste mod Michel Larsøn efter fortienniste til det yderste at fuld føre, men {og} erbyder sig villig at overdrage Ham det seqvestrerte Korn og Løsøre samt at giøre Ham Reigning og rigtighed for Hvis som siden Seqvestrationen skeede er kom/m/en I behold af Melk og Smør etc, naar de ved hørende udgifter først der fra er fra dragen, imod at Michel Larsøn betaler sin fulde forpagtnings Summa, som Han er skyldig efter Contracten, men saa fremt Han saadant tilbud ey vil imodtage, for Comparenten, som og herved skeer for sine Principaler paa staaer Dom udi Sagen efter Hvis for hen passert er.

Michel Larsøn sagde at Han til Michels Dag først kom/m/ende vil antage Fanøe Præste gaard og gierne forliige sig med Her/r Viding, naar Han faaer den Rigtighed, som gaarden importerer.

Hvor ved Sagen beroer til neste Høste Ting.

De af Ass/esso/r Londeman ind stæfnte Sager beroer paa Hans ankomst, som Hver dag ventes,

Ottesøn paastod Sagernes expedition - eller til neste Høste Ting bliver udsatte.

Den 25 Augusti nest efter blev Rætten igien sat.

Lars Bircheland contra Ole i Træet
vid. Prot. Fol. 143

Citanten mødte og paa stod Dom, paa den ind stæfntes vegne mødte ingen Ved Sagens paa raab, Citanten begierede at Ole i Træet maatte til findes at betale Ham Koen tillige med Sex aars Koe leye, som er aarlig 1 mrk (og 4 sk)? efter som denne paa stæfnte Koe er Hans Søsters Barbro *Søsters (Sørens) Datter, som Hende er til falden efter sine forældre, og Citanten er Hendes Formynder, der efter Loven bør svare for sin Myndlings arv - der paa blev dømt, som følger

Dom

Efter som den ind stæfnte Ole udi Træet boende /: som ligger under Steene gaard :/ Hverken efter stæfne maal eller Rættens foreleggelse møder og svarer for sig udi denne Sag, saa til findes Ham 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse at levere til Citanten Lars Sørensøn Bircheland, som Formynder for sin Søster Barbara Sørens Daatter Een Bøxel før (Bøxelfør) Koe I steden for den som af fiældet need fald, og 6 aars Koe Leye 1 Rd 1 [mrk] - 8 sk, ilige maade bør Ole udi Træet betale Lars Bircheland den[ne] Processis omkostning med 3 Rd inden fore skrevne Tiid under videre adfær efter Loven.

1740: 223

Fogeden S/igneu/r Johan Smed producerede udi Rætten Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Baggers Skrivelse til Ham af 20 hujus, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende Medfør /: NB. NB. Brevet. Dernest frem lagde Fogeden Et forhør holdet af Fogeden S/igneu/r Anders Heiberg efter Stifts *befalingens (befalings Mandens) Constitution d/en 17 hujus nest forhen, som og for Rætten blev op læst og saaledis Lydende /: NB. NB. Forhøret :/ Der efter paa stod Fogede[n] Dom om \Hvorledis/ Stifts befalings Mandens Tieners Erich Bergreens Legome i fald det findes skulle begraves.

Der paa strax af os samtlig blev kiendt, som følger

Dom

Af Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Skrivelse til Fogeden over Norhorlehn og Vaas S/igneu/r Johan Smed Datert d/en 20 Augusti A/nn/o 1740 erfahres, at den borte blevne Erich Bergreen, udi sin Tienniste stædse haver op ført sig, som et forstandigt, ærligt og gudfrygtig Menniske. Det for Extra Rætten udi Bagholmen d/en 17 Ejus Dem nest for hen erhvervede Tings vidne udviiser, Hvorledis Erich Bergreens Klæder ere fundne, og at Bøssen han var gaaen ud Med Laae Ladt og med *Fen (Feng?) Krudet paa Steene vandet Hvor Ved Hans Klæder og Baaden Laae, at være 7 eller 8te Fauner fra Landet *grundigt (grunt) og ikkun Halv anden alen Dybt, men strax uden for grunden steylbrat og saa dybt at mand ey kand see Bunden. Af Disse omstændigheder kand Vitterlig skiønnes at Erich Bergreen maa være gaaen udi Steene Vandet for at bade sig, Men formedelst han haver været u-vidende og ukyndig om grundens beskaffenhed, uformodentlig og plusselig der udi omkom/m/en.

Des aarsag vi kiender for Ræt at dersom den borte blevne Erich Bergreens Legom/m/e findes, bør det udi Kirke eller Kirke gaard med Een Sømmelig Ceremonie begraves.

Restantzerne hos Proprietarierne 543 Rd 1 [mrk] 2 sk hos Bønderne 468 - 1 - 12 til sam/m/en 1001 - 2 - 14 sk. saa Ting ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Extra Ræt

Michael Tønder etc: giør vitterligt, aar 1740 Fredagen d/en 30 Sept/embris blev efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Baggers ordre holdet Extra \Ræt/ paa Ting stædet Frechau angaaende den død fundne Mons Gregoriisøn nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd som dette aar betienner Rætten,

Hvor da først blev oplæst Stifts befalings Mandens Skrivelse til Fogeden S/igneu/r Johan Smed af Dato 27 Augusti sidst afvigte, dernest Stifts befalings Mandens foranstaltning til denne Extra Ræt af 8de Sept/embris nest efter, Et efter andet saaledis meldende /: indføris begge Brever :/

I følge fornæfnte Stifts befalings Mandens Breve Hafde Fogeden S/igneu/r Johan Smed Ladet for denne Extra Ræt med Lovlig varsel indkalde Dem som hafde nedgravet Mons Gregoriisøns Døde Legome, uden at give Deris Foresatte Øvrighed

1740: 223b

Tilkiende at Mons Gregoriisøn, Var død funden udi Søen, Hvis navne ere. 1. Johannes Abrahamsøn Schromstad, 2. Ole Baarsøn Lille Fiusanger, 3. Otte Jacobsøn Idnæsset, 4. Knud Andersøn Berland, 5. Michel Johansøn Aadlandsvigen, 6. Siur Joensøn Øbsøen, 7. Hans Olsøn Fromereide, 8. Magne Nielsøn Schromestad, 9. Anders Joensøn Øbsøen, 10. og den afdødes Broder Ole Gregoriusøn Aadlandsvigen, Hvilke alle til stod for Rætten baade Lovlig at være stæfnede og hafde baaret den afdøde fra sin Broders Ole Gregoriisøns Huus og nedgravet Ham, nemlig Mons Gregoriusøn udi Herløe Kirke \gaard/ og meente samtlig at det ungefæhr skulle være imod Sex ugers Tiid siden,

Endnu vare ind varslede til at vidne, De Mænd som fandt Mons Gregoriisøn udi Søen tillige med Deris Huustruer, navnlig Hans Tostesøn og Hans Kone Sidselle Hans Datter, Niels Nielsøn og Hans Hustroe Syneva Anders Datter paa gaarden Ryland, Mons Johansøn og Hans Kone Britthe Joens Datter, Peder Olsøn og Hustroe Britte Ols Datter paa Eicheland, Tollef Børgesøn og Hans Kone Kari Anders Datter, Peder Pedersøn, alle paa Ryland, den afdødes Moder Ingebore Anders Datter, Marthe Hans Datter paa Ryland, Hvor den døde sidst

tiente, Britthe Knuds Datter Huus Kone paa Eicheland, alle at Vidne, Hvad de kand være vidende om denne Sag, og være til vedermæle nok Giertrud Ivers Datter tiennende Marthe Hans Datter paa Ryland, alle for hen nafn givne til stode for Rætten Lovlig til dette Ting at være ind stæfnte af Skafferen Niels Michelsøn Volle og Hans Rasmusøn Fløgsand.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen op læste og behørig formaning til Dem Hver i sæhr giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

1. Hans Tostesøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og sagde at Han tillige med flere vare ude for at søge om den døde Mons Gregoriusøn, Hvilket kand nu være ungefæhr Sex uger siden, og fandt Vidnet Ham tillige med flere Een onsdags Morgen at Ligge død paa *Bonden (Bunden) udi Søen Vesten (Mesten?) for gaardens Eichelands Land, Hvor udover Vidnet med de andre ind stæfnte tog den døde op med Een Krog paa Een Stang 8te Alen Lang, og Lagde det døde Legome op paa Et Berg strax hos, Vidnet saae intet andet at være beskadiget paa Hans Legome uden over Det Eene Øye var Huden brusten, og det bløde, da Han blev op taget, Vidnet Veed ikke andet at sige end at den døde Mons Gregoriisøn har [var] været Eet Skikkelig Menniske,

2. Det andet Vidne Niels Nielsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt ligesom nest forige vidne uden nogen forandring.

3. Det 3die Vidne Mons Johansøn aflagde Eed efter Loven og vandt, at Tiisdags Morgen, som

1740: 224

Mons Gregoriisøn blev funden neste Onsdag efter, kom Martha Hans Datter Ryland til Vidnet, og sagde Ham, at Hendes Dreng Mons Gregoriisøn skulle paa Hendes Vegne fahren til Vidnet og de andre, som vare ved Silde Noten, des aarsag Hun spurgte Vidnet om Han hafde seet den borte blevne Mons Gregoriisøn, Vidnet svarede Hende, Han ey hafde seet Drengen Mons, Hvorudover Hun bad Vidnet ville tage sin Baad og berge Hendes Baad med, som Laae og drev for Iilet og med det sam/m/e see efter Mons Gregoriisøn, der til vidnet sagde Han ey kunde giøre det, før Han fik Hvile sig Et Stund, Marthe Hans Datter sagde vidnet kunde nok Hvile sig, fordi Hun meente at Den døde Mons Gregoriisøn, end da skulle kom/m/e, og efter at Vidnet noget hafde Hvilt sig kom bud til Ham fra Marthe Hans Daatter at Han ville see om Hendes Dreng Mons Gregoriisøn, saa som Han end da ikke var kommen, Hvor paa vidnet tillige med Peder Eicheland søgte efter Mons Gregoriisøn, Men den dag ikke fandt Ham, sam/m/e aften forføyet vidnet sig ud til De andre, som vare udi Note laget, og fortalte Dem, Hvorledis Mons Gregoriisøn var bleven borte, og sluttede da alle, at siden baaden Hvor udi Mons Gregoriisøn skulle fahret til vidnet og de andre ved Noeten, var bunden fast ved Een steen Ild (Ile) lige som Et anker, og i det Han da ville trække Baaden til sig, haver tauet strammet paa, som den var bunden til Ilen med, og saa haver Baaden gleed fra Landet føre Mons Gregoriisøn kunde kom/m/ i den, der udover er Han kom/m/en udi vandet i mellem Landet og Baaden, siden De fandt Han paa stædet død Hvor Baaden for Ilen hafde Ligget, I Øvrigt kom dette vidnes udsigende over Eens med de andre, som haver vidnet.

4. Vidne Peder Olsøn aflagde sin Eed og vandt lige som nest forige vidne Mons Johansøn uden nogen forandring.

5. Det 5te Vidne Tollef Børgesøn aflagde sin Eed og vandt, at Han ikke var hos da Mons Gregoriisøn blev funden, Men hørte om Tiisdags aften da Han med andre vare i Noten at Mons Gregoriisøn var bleven borte, og at de Meente Han saaledis var bleven, borte, som nest forige tvende Vidner haver forklaret. Men dette veed Han at Mons Gregoriisøn har stedse væren Et skikkeligt Menniske.

6. Det 6te [vidne] Peder Pedersøn ved Eed udsagde: Lige som det 5te vidne Tollef uden nogen forandring.

7. Det 7de Vidne Sidselle Hans Datter aflagde Eed og udsagde. at Hun ikke veed andet end Hvad folk haver talt om det Mons Gregoriisøn blev borte, og det Lige som nest forige Vidner haver sagd, eller[s] forklarede dette Vidne at Mons Gregoriisøn stedse haver været Et Skikkeligt Menniske.

8. Det 8de Vidne Syneva Anders Datter aflagde sin Eed og kunde ikke andet sige, end nest forige vidnes Siselle Hans Datters forklaring indeholder.

1740: 224b

9. Det 9de vidne Britte Joens Datter, af Lagde Eed og vandt, lige som det 8de og 7de Vidne.

10. Det 10. Vidne Britte Ols Datter Ved Eed udsagde lige som 7 - 8 - og 9de Vidne.

11. Kari Anders Daatter under Eed af lagde sit Vidnisbyrd, som det 7 - 8 - 9 - 10 og *11 Vidne.

12. Det 12 Vidne Martha Hans Datter hos Hvem Mons Gregoriisøn tiente, af lagde sin Eed og udsagde: at efter Hendes begiering skulle den afdøde Mons Gregoriisøn fahre til Noeten, da Han blev borte saa længe bad Hun Folk søge efter Ham, Hun saae ikke Han blev funden, Men kom til da de hafde Lagt Hans døde Legome op paa Berget, ellers kand Hun ikke andet sige om Ham Mons Gregoriisøn, end Han io var Een skikkelig Ærlig og Lydig Tienner;

13. Vidne Britte Knuds Datter udsagde ved Eed at Hun veed Mons Gregoriisøn var Een Skikkelig dreng og ey vidste andet at giøre forklaring om i denne Sag,

14. Giertrud Ivers Datter, har ey været til Alters, uden Eed forklarede ey andet at vide, end Mons Gregoriisøn haver stædse været et Skikkeligt Menniske, og at Han efter sin Madmoders begiering skulle fahre til Noeten da Han blev borte, Vidnet vidste ikke, Hvorledis Han blev funden.

Der efter Lod Fogeden S/igneu/r Johan Smed til føre følgende I under danigst følge af Hans Velbaarenhed Her/r Stifts befalings Mand Baggers Høy respective Skrivelse af 8de hujus paa stod Fogeden, at efterdi vedkom/m/ende, som for Rætten tilstoed at have nedgravet paa Herløe Kirche gaard det død fundne Menniske nafnlig Mons Gregoriisøn Odlandsvigen, ikke haver givet deris foresatte Øvrighed der om ringeste Communication, motte vorde tilfunden at betale, de der af flydende og paa gaaende omkostninger, saa vel til dette Extra Tings holdelse, som de selv haver foraarsaget, som til de tvende Cirurgis, der det døde Menniske efter Deris meddeelt attest haver Ladet op grave og besigtige alt efter Rættens billige eragtning.

De ind stæfnte, som hafde begravet Mons Gregoriisøn hafde ikke noget at indvende,
Hvor paa af \os/ samtlig strax blev kiendt, som følger.

Dom

Det kand ikke skiønnes af de førte vidners udsigende, at den død fundne Mons Gregoriisøn med fri villie og forsæt Sig Selv om kom/m/et haver, Thi alle vidnerne siger han haver stedse opført sig, som Et Skikkeligt Menniske søm/m/er og anstaaer, og Hans Madmoder Marthe Hans Daatter /: som *Mons/ieu/r (Mons) Gregoriisøn tiente :/ forklarer, at Han Hendes Erinde skulle forrette, da Han blev borte.

Hvorfore vi kiender [for] Ræt: at Mons Gregoriisøns Legome bør udi Kirke gaarden begraves: Men Hvad de indstæfnte angaaer, nemlig Johannes Schromestad, Ole Lille Fiusanger, Otte Idnæsset, Knud Berland, Michel Aadlandsvigen, Siur Øbsøen, Hans Fromereide, Magne Schromestad, Anders Øbsøen og Ole Aadlandsvigen, Som uden Øvrighedens forevidende eller at til kiende give Øvrigheden *Mons/ieu/r (Mons)

Gregoriisøns døds fald haver need gravet Mons Gregoriisøns Legome, Da bør de alle /: til exempel for andre, som til side sætter Øvrighedens Myndighed :/ at betale til Barbererne, som haver besigtiget Mons Gregoriisøns Legome 8te Rd siger Aatte Rixdahler, og til denne Processis omkostning 7 Rd siger Siuv Rixdaler alt [inden] Femten dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under Rættens videre befordring efter Loven.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Extra Ræt paa Salhuus

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 d/en 4 Octobr/is blev holdet atter Ræt

1740: 225

Paa Salhuus nerværende sam/m/e Sex Lau-Ræts Mænd, som betiente Rætten den 20 Maij Hvis nafne paa Folio 200 findes antegnede,

Og producerede Mons/ieu/r Johan Simon Cramer Procurator Een Beskikkelse af Dato Bergen d/en 25 Julij sidst afvigte Hvor med beviises at Parterne haver vedtaget at Rætten i dag bliver sat, som ellers var beram/m/et at skulle holdis d/en 2den Sept/embris sidst afvigte,

Ved Rætten var til stæde Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans og *Declarede at Hun til Lau værge hafde antaget S/igneu/r Niels Christian Aboe som og Compareredе,

Der paa Procurator Cramer ind leverede sin Skriftlige Deduction og paa stod Dom, Datert denne Dags Dato, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. Indlægget :/

Paa Mad/a/me Lohmans Vegne producerede bem/el/te Aboe Een Extract af Skifte Journalen, som holdes udi afg/aaen Adelusiæ S/a/l/ig/ Envold Kiønigs Sterfboe passert d/en 22de Sept/embris 1740 - Hvor af Rætten da ville fornem/m/e at Mad/a/me Lohmans endnu ved sam/m/e Forpagtning for Et Aar af Skifte Rætten er bleven imponeret, og des foruden Decideret at Een Tilsiufns Mand for Arve Midlernes indsamling skal beskikkes, des aarsage Aboe paa Enkens Mad/a/me Lohmans vegne refererede sig til sam/m/e Skifte Ræts Decision, at Hvis udgifter for gaarden Salhuus ved forpagtning skal reponderis er Hun forpligtet til sam/m/e ordinerede Tilsiufns Mand at af legge og betale, Hvad sig de modsigelser i dag af S/igneu/r Cramer paa Contra parternes side er indvendt, agter Enken ved Skiftets slutning eller og for inden for sam/m/e Skifte Ræt at af klarere, om den post tilforn ikke i Mindelighed vorder af giort, Extracten Lyder saaledis /: NB. NB. NB. Extracten :/

S/igneu/r Cramer replicerede, at Skifte Rættens foretagende beroer paa appel og Deris ansvar, Men er denne Sag og Contra Citanterne aldeelis udvedkom/m/ende, ellers var Comparenten over sam/m/e forundret siden Contra Citanterne der ere Myndige Arvinger til Een Boe, Hvor arv og giæld skriftlig er vedtaget haver Lau Tings Dom for sig Hvor efter dennem er magt givet sig gaarden Salhuus under Execution at bemægtige, Hvilket og Comparenten sine Principaler reserverede, siden Han uvendtelig maa fornem/m/e, at Mad/a/me Lohmans fra viger sin skriftlige forpligt, efter Hvilken Hun den 7de hujus haver vedtaget at fra vige gaarden, og den for Eyer manden at indrøm/m/e, for resten paastod Comparenten, at Sagen efter begge Parters stæfne maal og in Specie efter dette i dag ind komne forsæt bliver under søgt, og der nest paadømt.

S/igneu/r Aboe paa Mad/a/me Lohmans vegne svarede: at naar Hun af Skifte forvalterne udi Mad/a/me Kiønigs Sterfboe instrueris til Hvem gaarden Salhuus skal leveris, vil Hun strax være færdig gaarden fra sig at levere, og i Øvrigt lader Hun sine hos Mad/a/me Kiønings havende Prætentioner beroe paa Skifte forvalternes foranstaltning, som til kom/m/er at

Liqvidere imellem Parterne og Decidere paa deris fordringer, Hvilket Han formoder Rætten biefalder,
Cramer ved blev sit forige, siden det ved kom/m/er Skifte Rætten udi efter Tiiden at Liqvidere imellem arvingerne og Creditores naar, som helst, at Svævende Processer in Foro Competente er under søgt og paa dømt.

Eragtning

Efter som Skifte forvalterne udi S/a/l/ig/ Mad/a/me Adalusiæ Kiønings Sterfboe haver fundet for got at lade Mad/a/me Lohmans endnu Continuere Forpagtningen paa gaarden Salhuus - Et Aar, Saa kand Rætten ikke denne gang fore tage sig nogen besigtelse paa gaardens Salhuus reparation men det faar at beroe til Mad/a/me Lohmans forpagtnings Tiid er exspirert, Eller Skifte forvalterne det før forlanger at skee, Hvad Reigninger

1740: 225b

og de andre Prætentions Poster \.. besigtelsen ey/ angaaer, da Henviises Parterne til Skifte Rætten udi S/a/l/ig/ Mad/a/me Kiønings Sterfboe, der at Lade sam/m/e afgiøre.
Hvad omkostningerne paa disse 3de Rættes Dag betræffer, da svarer Parterne saaledes Mad/a/me Lohmans for de første Dage og Procurator Cramer for de andre tvende Dage lige efter den Kongl/ig Forordning om aastæds Sager.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Extra Ræt paa Aastædet Hannisdahl

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 d/en 7de Octobr/is blev holdet Aastæds Ræt paa gaarden Hannisdahl udi Mielde Skibs Reede nerværende Lauræts Mænd, som af Fogeden S/igneu/r Johan Smed vare opnæfnte Gutorm Larsøn Hunham/m/er, Ole Nilesøn Blum, Knud Nielsøn Stoche, Niels Monsøn Reveim, Jens Johannissøn Hausberg, Mons Einersøn Øvste Mielde,
Hvor da efter at Rætten vare sat, frem kom Johannes Nielsøn Søre Ascheland og Rasmus Magnesøn Hausberg, Hvilke gave tilkiende at De paa Citanternis Gaute Aamunsøns og Haldor Rasmusøns Opsiddernes paa gaarden Hannisdahl vegne med mere end 14 Dages *vegne (varsel) hafde til grandskning og Skiøn ved Rætten om Merke og Marke Skiæl imellem Citanternes Jorde part udi gaarden Hannisdahl Ladet ind stæfne Elling Erichsøn Hauge, Hvis Jorde Part udi gaarden Hauge støder paa Citanternes Jorde Part udi Hannisdahl, Thi Citanterne Gaute Aamunsøn og Haldor Rasmusøn formeener at Marke skiellet imellem disse tvende Jorde Parter bør gaae Lige frem udi Linie, Men ikke Skiæft eller i Bucht, Hvor efter naar Rætten haver taget Merke steenene udi Øye siufn, som Citanterne baade selv og ved andre vil Lade fremviise, Citanterne vil paa staae kiendelse efter Loven, Endnu var ind stæfnte til at giøre anviisning tillige med Citanterne Selv Lars Heljesøn og Erich Olsøn boende paa gaarden Rødland, for Processens skyld var og ind varslet, baade Formyndere, Hvis Myndtlinger hafde Part udi Hauge, og andre som Eyede Parter udi Hauges Jord tillige Elling Erichsøn Hauge til Veder Mæle, Eyernes og Myndlingernes Formynderes nafne ere følgende, Anders Pedersøn paa Hauge, Erich Johansøn og Johannes Larsøn paa Kleveland, Anders Nielsøn paa gaarden Vefletvedt, Ole Larsøn Bortvedt (Børtvedt), Iver Olsøn Røscheland, Johannes Michelsøn Halland, Siur Siursøn Rivenæs, Anders Joensøn Borge, og Lars Børgesøn Hannisdahl,
Der efter blev dette stæfne maal ikke alleniste ved Eed med oprakte Fingre efter Loven /: af hiemled alle for hen nafn givne at være Lovlig med mere end 14 dages varsel til denne Aastæds Ræt indstæfnte af Varsels Mændene Johannes Nielsøn boende paa gaarden Søre

Ascheland og Rasmus Magnesøn Hausberg, Ellers vare alle de Sagen angaaer, som af Citanterne Gaute og Haldor ere

1740: 226

Indstæfnte, ved Rætten til stæde og vedgik Lovligen at være til dette Ting og denne Aastæds Ræt Citerede.

Der efter forføyede Rætten sig ud til at tage udi Øye siufn De Merker og Skield begge Parter os ville anviise til at Skiønne om, Hvilke Rætten siufntis at være Rettest og tilforladeligste, Hvor ved var til stæde Elling Hauge selv Som Sagen mest paa gielder, og de andre for hen nafn givne Participanter udi gaarden Hauge,

Den første Plads, som blev giort anviisning paa af Parterne var Nord ved Kaalhuus Reinen, Hvor fandtes Een Berg Nov, som viisede need til Et gierde, som var det første Hiørne Merke, Hvilket Merke Parterne samtlig til stod Rigtigt at være, saaledis at Elling Hauge Eyede paa Nordre side og Citanterne paa Søre Siide, des aarsag af Os blev need sat Een Steen med tvende Viisere; der nest gik vi videre frem Væst paa Kaalhuus Reinen, Hvor da blev forklaret af Mons Halland at merket skulle gaae fra gaards Enden til nest hos staaende berg Noven og fra Berg Noven til Older Runden, og fandt vi needen for sam/m/e Older Rund nogle Steene anlagt som et gierde og Mit udi Een opreyst Steen, Der fra gik vi mere Væst til Et stæd Kaldtes Hauge Hollen, Hvor der fandtes ved Een Liden Elv Steen opsat, og lidet der oven for udi Bakken Een anden Mindre Steen, som viisede alt udi Een Linie, Videre Væst op paa Sveene fandtes og Een opsat Merke Steen; mere væst ved Sveie Brekkene var udi Et Berg hugget Et Kaars viisende udi Lige Linie til Een Merke Steen, som stod oven for udi Bakken, sam/m/e Steen viisede med den Eene Kant til Korset udi Berget og den anden Kant til sidste Hiørne Merke: Saaten Kaldet, Hvilket merke er *Hugst (Hugget?) udi Fiældet, Sam/m/e Merke til stod Parterne at være det Rette Hiørne Merke imellem gaardene Hauge og Hannisdahlen.

Efter samtale blev Parterne saaledes forligte at Merke Skiellet her efter skulle være og blive imellem gaarden Hannisdahlen {efter} og Houge efter disse oven anførte Merker, og skulle Hannisdahlen Eye paa Søre siden af desse Merke steene og gaarden Hauge paa Nordre Side af sam/m/e Marke Steene,

Hvad Processens omkostning angaaer da skulle Citanterne betale den Halve Part, som er 3 Rd 1 mrk 6 sk og Elling Hauge d/en anden Part ligeledis 3 Rd 1 mrk 6 sk,

Til slutning erindres Parterne at de her efter lever fredelig og Eenige, uden at giøre Hver andre skade paa Skov eller Mark, des aarsag Hvad Skou Hugsten angaaer, som paa begge sider er misbrugt, da skal eller bør ingen Dispute af nogen paa enten af siderne der om mere blive reyst.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Schiold

Michael Tønder K: M: S: udi Norhorlehn giør vitterligt, at Aar 1740 d/en 13 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Schiold Skibs Reedes almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 19? findes undtagen Thore Bratland i Hans stæd var Paul Larsøn Søraas

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev op læst

1740: 226b

1. Kongl/ig Skiøde udgivet til Ole Nielsøn paa 2 Pund 9 ½ Marker Smør udi gaarden Smøraas. Datert Friderichsborg Slot d/en 1 Augusti A/nn/o 1740.

2. Ole Smøraas udgivne Skiøde til Ass/esso/r von der Lippe paa samme Jorde part I Smøraas - af Dato Bergen d/en 24 Sept/embris 1740.

3. Odel Løsnings Ræt til Steene gaard Mellishaug, Schage Øvre Dyngeland, Sandahl, Nedre Dyngeland, Mitthun, Smøraas, Nødtvedt, Tongeland, Lod Hans Høy ærverdighed Her/r Bischop Oluf Borneman paa sin Frues Ingebore Marie Hansens og Børns vegne Læse af Dato Bergen d/en 11 Octobr/is A/nn/o 1740.

4. Odels Løsnings Ræt til Mellishau, Schage, Øvre Dyngeland, Sandahl, Nedre Dyngeland, Mitthun, Smøraas, Nødtvedt, Tongeland paa sin[e] Børns Søren og Vilhelms vegne Lod Cam/m/er Raad Jesper Heiberg Læse Datert Bergen d/en 5 Octobr/is 1740.

5. Stift amt mand Baggers Brev til Fogeden Smed om Det Jorde gods Deris Kongl/ig Majestet vil indløse, af dato Bergen d/en 27 Augusti 1740.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r og Lector Edvard Londeman til Anders Mogensøn paa 2 Pund 18 M/arker Smør udi gaarden Nedre Bratland. Datert Bergen d/en 25de Martij 1740. Revers var ved.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Knag Jæger paa Ass/esso/r og Lector Londemans vegne til Lars Mogensøn paa Tre Spand Smør og Een Halv Huud udi gaarden Lille Tvedt. <L> Datert Bergen d/en 3 Octobr/is 1740. Revers ved.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Knag Jæger paa Lectoris Edvard Londemans vegne til Soldat Erich Olsøn paa 2 Pund Smør og Malt udi Haucheland. <L> Datert Bergen d/en 13 Febr/uarij 1740.

9. Det Høy Kongl/ig Cammer Collegii Skrivelse til Fogeden Johan Smed om Skatternes inddrivelse for Hver Termin. af Dato Rente Cammeret d/en 20 Augusti 1740.

10. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jean von der Lippe til Niels Monsøn paa Een Halv Løb Smør udi Haaland. Datert Bergen d/en 6 Maij A/nn/o 1740.

11. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jean von der Lippe til Peder Nielsøn Moberg paa 1 Pund og 15 M/arker Smør udi Espeland. Dat/ert Bergen d/en 20 Maij 1740.

Obligation udgiven til S/igneu/r Mads Forman af Herman Mouritz paa Capital 150 Rd, der Pandtsat og Prioritet udi Debitoris iboende Huus paa Møllendahl med der udi staaende Uhrværk, saa og Tin Kaaber Huus geraad 12 Kiør og 1 Hæst, item Johan Bucholts Pandte obliga[tion] af Dato 6 April 1738 stor 150 Rd, som rester. Datert Møllendahl ved Bergen d/en 10 Octobr/is 1740.

Den 14 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter Anders Eilufsøn Datert Grimstad d/en 4 Maij 1740.
Schifte Brevet efter Mons Larsøn Datert Søevig d/en 3 Maij 1740.

Mad/a/me Vessel contra Henrich Vessel
vide Fol. 222

Efter seeniste Løfte Lod S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas paa Citantindens vegne producere 3de transporter og Een opsigelse af Dato 15 Junij 1740; Hvor med Han vil beviise *af (at) S/igneu/r Henrich Vessel er Lovlig opsagt den paa stæfnte Capital udi aaret 1739 d/en 27 Martij, der efter Diderich Bascher paa Ottesøns vegne paastod Dom uden ophold udi Sagen; Den ind stæfnte Henrich Vessel blev efter Loven paaraabt, Men Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, der for strax blev kiendt, som følger - See Dom/m/en Folio 243

Her/r Jacob Viding contra Michel Fanøe
See Folio 222
Michel Fanøe paa Citantens og egne Vegne frem viiste Et Forliig indgaaet imellem Citanten Her/r Jacob Viding og Ham, af dato Steene gaard d/en 12te hujus, som for Rætten blev oplæst, der efter Declarered Michel Fanøe, at Sagen var Forligt imellem Præsten og Ham lige som bem/el/te Document indeholder.

1740: 227

Mad/a/me Garmans contra Ole Larsøn paa Øvre Birkeland
vide Fol: 200
Efter Citantindens forlangende gives Ole Larsøn Øvre Birkeland foreleggelse at møde til neste Ting.

Mad/a/me S/a/l/ig/ Garmans contra Halvor Larsøn Øfstthun
vid. Fol. 200
Efter Citantindens begiering foreleggis Halvor Larsøn Øfstun at møde til neste Vaar Ting.

Kongl/ig aller naadigste Skiøde til Claus Schram paa Alvøens gaard med under liggende Krud værk og Inventario. Datert Friderichsberg d/en 4 Maij 1740.

Ass/esso/r Londemans Sager angaaende
vide Fol. 222
Da mødte ingen paa Citantens vegne, Hvor fore de beroer til neste Ting.

Den 15 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Johan Smed hafde paa Embeds vegne Ladet ind stæfne Tørres Larsøn fordi Han udi sit Egteskab haver begaae[n] Leyer maal med Jorne Ols Datter, Ligeledis er ind varslet Jorne Ols Datter nu tienende paa Lyngbye fordi Hun haver begaaen Leyer maal og faaet Barn ved Tørres Larsøn, Begge Dom at Liide efter Loven og betale Processens omkostning,

Hvilket kald og varsel Lænds mand Ole Larsøn Totland og Lars Michelsøn Myrdahl ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lovlig at have forkyndt De ind stæfnte.

Den ind stæfnte Tørres Larsøn mødte for Rætten og til stod ikke alleniste Lovlig at være stæfnet, men end og at Han udi sit Egteskab hafde besvangret Jorne Ols Datter, som den Tiid tiente paa Damsgaarden hos giæstgiveren Kierulf, Hvor den ind stæfnte Tørres Larsøn og var udi Tienniste, videre forklarede Tørres Larsøn at Hans Kone Anna Lars Datter endnu er udi Live, og da Han besvangrede Jorne Ols Datter tiente Hans Kone Anna Lars Datter paa Soleim.

Den ind stæfnte Jorne Ols Datter mødte og for Rætten tilstaaende at Tørres Larsøn var Fader til det Barn Hun staaer med paa armen, som er døbt udi Bergens Dom Kirke og kaldet Karen, I Øvrigt var Hendis udsigende lige som Tørres Larsøns om Deris tienniste paa Damsgaarden, ey heller negtede Hun, at Hende io var vidende Tørres Larsøn var gift da Han Hende besvangrede;

Der efter forlangede Fogeden S/igneu/r Smed at Sagen maatte beroe til neste Ting.

I følge Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Christian Baggers Skrivelse til Fogeden S/igneu/r Johan Smed af Dato 27 Augusti sidst afvigte grundende sig paa det

Kongl/ig Rente Cammers Skrivelse af 6te Ejus Dem, Hvor ved Høy ædle og Velbaarne Stifts befalings Mand Communiceris Een Kongl/ig aller naadigste Resolution af 24 Decembr/is A/nn/o 1739 angaaende det fra Cronen ud lagde og end nu med Reluition beheftet gods, blev Almuen her udi Schiold Skibs Reede tilspurgt, om noget gods udi dette Skibs Reede fandtes, som Kongen tilforn hafde eyet og med Reluitions Rettighed var beheftet,? der til blev svaret De aldelis her om vare uvidende.
Dette forlangede Fogeden

1740: 227b

S/igneu/r Johan Smed af Rætten beskrevet, og under Rættens Forseigling attesteret, som bevilget blev.

Efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings [Mand] Christian Baggers Skrivelse og ordre af Dato Bergen d/en 8de hujus, blev til Almuen giord følgende qvæstioner til opliusning udi Mangels(?) <de> Poster forige Foget over Norhorlehn og Vaas Andreas Jessen er af Kongl/ig Rente Cammer befalet at skaffe beviis om 1 qv/æstion Om Lars Solen for Rætten bleven ind stæfnet, Da Han udi sit Egteskab begik Leyer maal med Lizbeth Peders Datter Øvre Bratland,? der til blev svaret, at Skiftet efter Lars Solens Kone blev holdet før denne forseelse var aabenbaret, og siden forseelsen blev Kundbar, er ikke Lars Solen af forige Foget Jesen for Rætten ind stæfnet, des aarsag ey heller dømt, ellers forklarede Lænds manden Ole Totland, at, da Lars Solen hafde begaaet Leyer maalet, og det af Ham var til staaet, fik Han ordre af Fogeden Jesen at giøre Een *forretninger eller registration over Lars Solens boe med Mænd, Hvilket og af Lænsmanden og Mænd skeede, Sam/m/e Forretning levereede strax til Fogeden Jesen, Paa 2den qvæstion svarede Lændsmanden at Han ikke kand sige Lars Solens boe var forbedret fra den tiid Skiftet blev holdet og til Lars Solens boe efter Fogedens Jesens ordre blev af Ham og Mænd registeret. 3 qvæst/ion Om nogen forlovs Penge udi aarene \1735/ 1736 og 1737 \og 1738/ paa Hans Maj/este/ts eget beholdne eller det Beneficerede gods er falden \og bort ført/? Der til blev svaret af almuen, de det nu ikke kunde {er} erindre - 4 qvæ/stion Hvor lang veyen er fra Bergen og til dette Ting stæd for Schiold Skibs Reede? Rs: (Responderede/svarte) Halv anden Miil.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev det ordinaire Tings vidne erhvervet, efter at almuen paa qvæstionene hafde svaret ney.

Dette aars Restantzer bleve oplæste beløbende hos Almuen 218 - 3 mrk 5 sk og hos Proprietarierne 766 - 3 - 11 tilsam/m/en 985 - 1 mrk,
Tienderestantsen var 20 Rd 2 mrk 13 sk.
Mølle Skats Restantz var 15 Rd.
Gaarden Uneland blev tilstaaet ikke at være forbedret.
Selv Eyer Mandtallet blev oplæst.
Postmandens Marcus Borges qvittering for sin Løn udi alt 3 Rd 1 mrk.
Lændsmanden Ole Totland til stod at være got giort med Løn og Munderings Penges til svarelse udi alt 5 Rd 3 mrk.

Sluttelig bleve op næfnte Lau-Ræts Mænd for aar 1741 1. Robbert Haucheland, 2. Hans Monsøn Soleim, 3. Jacob Giise, 4. Lars Steensvig, 5. Jacob Byenæs, 6. Lars Olsøn Riple, gamle, 7. Niels Nedre Dyngeland, 8. Ole Rasmusøn Nedre Dyngeland, Hvilke første Sex Mænd haver Deris Eed efter Loven for Laug Manden at aflegge.

I/n N/omine J/esu C/hristu
*Sator (Sartor)

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 Mandagen d/en 17 Octobris blev holdet Høste Ting for Sartor Skibs Reedes almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 193 findes,

Hvor da efter at Rætten var sadt, først blev op læste de Breve som paa alle Tingene skal publizeris, og findes extraherede paa Folio 226. dernest

Odels Løsnings Ræt til Een part udi gaarden Vindenæs paa sin Broder Søns Michel Olsøns vegne

1740: 228

Lod Erich Michelsøn Landraa Læse. Datert Schoge d/en 17 Octobr/is 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Michelsøn Landeraae til Lars Jonsøn paa 18 M/arker Fisk udi gaarden Angeltvedt. Datert Schoge d/en 17 Octobr/is 1740.

Her/r Henrich Møinichens obligation udgiven til Cathrine S/a/l/ig/ Stabels paa Capital 150 Rd. Datert Sunds Præstegaard d/en 26 Aug/usti 1730 - indført i Pandte Bogen Fol/io 90, blev udslettet efter Procurator S/igneu/r Hans Ottesøns qvittering paa Mad/a/me Stabels vegne af Dato Schoge d/en 23 Augusti 1740.

Auctions Schiøde udstæd af Sorenskriver Michael Tønder til Peder Endresøn Hamre paa gaarden Ulvesætter af Landskyld 2 ½ Vog Fisk. Datert Schoge d/en 17 Octobr/is 1740.

Den 18 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Skifte brevet efter Maritthe Michels Datter. Dat/ert Eie d/en 24 Maij 1740.
Skifte brevet efter Christian Orning. d/en 26 Maij 1740 paa Lochøen Dat/ert.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Thomæsøn Nere Tvedt og til vitterlighed forseiglet af Niels Lochøen og Erich Landeraae paa 6 33/40 M/arker Fisk udi gaarden Landeraae til Niels Nielsøn. Datert Schoge d/en 18 Octobr/is 1740.

Niels Lochøen contr/a Marthe Hans Datter
vide Protocolen Fol. 221

Citanten mødte for Rætten og sagde at til dette Ting hafde Han ladet indvarsle og givet Den ind stæfnte Lau-dag til dette Ting, Men som Citanten selv forklarede at Han ey hafde ind stæfnet Marthe Hans Datter \med/ Lau Værge, saa tilholdes Citanten at Lade indstæfne Marthe Hans Datter at Liide Dom efter vidnernes udsigende til neste Ting, og betale Processens omkostning, og bør Citanten Ved tvende Mænd at til spørge Marthe Hans Datter Hvem Hendes Lau Værge er, naar Hun det haver sagt skal Hendes Lau Værge og for Processens skyld paa Hendes vegne og som Hendes forsvar Lovlig ind stæfnes, denne foreleggelse skal baade tages beskreven af Rætten og forkyndes Lovlig for Marthe Hans Datter tillige med Lau værge til nest kom/m/ende Vaar Ting, der for Sagen til bem/el/te Tiid beror.

I følge Stifts befalings Mandens Skrivelse til Fogeden S/igneu/r Johan Smed af Dato Bergen d/en 27 Augusti sidst afvigte angaaende det fra Cronen udlagde og med *relution (reluition) behæftet gods blev opsiderne paa gaarden Algerøen frem kaldede - af Hvilke mødte Thomas Stephensøn, {Mons Stephensøn,} Hans Hansøn, Hvilke gave til kiende at de ere Siuv Mænd, som beboer gaarden, og de Fem fraværendes nafne ere Hans Nielsøn, Ole Thomæsøn, Michel Jensøn, Mons Monsøn, Iver Monsøn,

Ellers blev forklaret, at Eyerne til gaarden Algerøen ere følgende. 1. Ole Hansøn Landeraae tillige med sine Børn og Børns Børn, 2det Lars Landeraas Børn Fire udi Tallet, 3die Hans Hansøn \som boer paa Algerøen/ og Hans tvende Brødre, den Eene navnlig Anders Hansøn med pas fra Munster Skriver Kierulf fahrer til Søes udi Hollands Tienniste, den anden Mons Hansøn blev udskrevet udi aaret 1737 og nu er udi Deris Kongl/ig Majestets Tienniste i Københaun. 4de Ole Thomæsøn boende paa Algerøen og Hans Halv Broder Rasmus Olsøn Vindenæs, 5te Iver Monsøn boende paa Algerøen. 6te Thomas Stephensøn boende paa Algerøen, 7de Michel Jensøn boer paa Algerøen.

Dernest blev forklaret at da gaarden kom udi fornæfnte Eyeres vold, blev den Dem eller Deris Forældre solgt af Een Borger udi

1740: 228b

Bergen nafnlig Diderich Lampe udi aaret 1710.

Ellers blev sagd af Raadmand Lars Veiners Enke udi Bergen Kiøbte forn/æfn/te Diderich Lampe gaarden Algerøen. Raadmand Vegner fik gaarden Algerøen med Her/r Søfren Bredes Enke paa Sund, som Raadmand Vegner fik til Egte efter Her/r Søfren Bredes død, og før Her/r Søfren Brede skal Een Enke ved nafn Abel Mynthe eyet Algerøen,

Endnu opliuste Een gam/m/el Mand ved nafn Ole Hansøn at gaarden Schoge er Ham sagt og at skulle have til høret Kongen tillige med gaarden Tøssøen og Snechevigen, nok Nor Eide;

De af Algerøens Eyere, som vare til stæde ved Rætten, Declarerede at i Henseende gaarden Algerøen er solgt til Deris Forfædre af Diderich Lampe meget dyrt og Deris Forfædre haver, som Dem er vitterligt, betalt 20 Rd for Hver Skilling Jord udi Algerøen, som beløber sig til den Summa 480 Rd, siger Fire Hundrede og aatti Rixdaler, og det var meget tungt baade for Algerøens beboere og de umyndige som haver Part der udi, om andre skulle kiøbe Algerøen, og de der udover skulle stødes fra Deris Huuser og Boeliger, saa bød de end nu for indløsnings Rættigheden at ville give Deris Kongl/ig Maj/este/ts 20 Rd siger Tiuve Rixdr, forstaae paa Heele gaarden Algerøen.

Den 19 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd,

Hvor da blev af Almuen angaaende forige Fogets Andreas Jesens anteignelsers besvaring forklaret 1. Angaaende arv førsel fra det beneficerede gods udi aarene 1736 - 37 - og 38 kunde ingen af nerværende almue giøre nogen forklaring. 2. Fra Ting stædet Sør Eide og til Schoge veyens om trent Een Miil. 3. Kongen haver ikke noget gods Her udi Skib-Reedet /: det beneficerede gods undtagen :/ uden Brattenborg der paa sad Een Mand nafnlig Rasmus Ingebretsøn, som fløttede fra gaarden Nore Tvedt da Han hafde begaaen Leyer maal udi sit Egteskab 1735, Men Hvor Længe Han sadt paa Brattenborg kand nu ikke nogen af de nerværende forklare, ellers meenis at de aarlig Ting attester forige Foget Jesen haver faaen, der om giver opliusning for aar 1736. 4. Fornæfnte Brattenborg ligger endnu Øde, Men Om noget udi aaret 1736 der af er svaret veed ingen af de nerværende Mænd, dog troer man at Den Ting attest forige Foget Jesen udi sam/m/e aar haver faaen der om giør forklaring,

Eftersom ingen Sager vare indstæfnte blev dette Aars restanter oplæste beløbende til 70 Rd 1 mrk 3 sk. Restants paa Kongs Tienden var 7 Rd 5 mrk 5 sk.
Lænds Manden til stod at have af Fogeden bekom/m/et sin Løn in alles med 5 Rd 3 mrk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseiglet.
Qval Skatterne af Schoge 3 mrk og Thæle 2 mrk.
Det ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald med videre blev taget;
Dernest blev til staaet at udi dette aar betales 3 mrk Enge slette Skat af Brattenborg, Men ingen efter tilbud af Fogeden ville tage gaarden Brattenborg at beboe.

Sluttelig blev op næfnte Lau Ræts Mænd for aar 1741 g/am/l/e/ 1. Peder Endresøn Hamre, 2. Thomas Stephensøn Algerøen, 3. Poul Monsøn Folnæs, nye, 4. Casten Ingebretsøn Bielkerøen,

1740: 229

5. Ole Olsøn Leerøen, 6. Jens Andersøn Nipen, 7. Hans Nielsøn Algerøen, 8. Rasmus Olsøn Vindenæs, Hvilke sidste 5 haver deris Eed for Lau manden at aflegge efter Loven.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Herløe

Michael Tønder etc giør vitterligt, at Aar 1740 d/en 20 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Herløe Skibs-Reedes almue paa gaarden Frechau, nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 192 findes,

Efter at Rætten var sadt blev op læste de Breve, som paa Fol/io 226 ere extraherede og paa alle Tinge skal publiceris, tillige med
Bischop Bornemans og Cam/m/er Raad Heibergs Odels Lysning, der nest

Schifte Brevet efter Kari Ols Datter Datert Thosche d/en 10 Junij 1740.

Zachariæ Fæsters udgivne obligation til Ass/esso/r Johan Lausøn Lydende paa Pandt og Forsikring udi gaarden Øvre Tvedt 1 Løb Smør 1 Tønde og 1 Mæhle Malt, Holme 1 Løb Smør og 1 T/ønde Malt og udi Nedre Tvedt 1 Pund S/mør 1 Mæhle Malt. Datert Hoops gaard d/en 28 Januarij 1737 for Capital 200 Rd.

Den 21 Octobr/is blev Rætten igien sadt Med sam/m/e Mænd.

Velædle Ass/esso/r Johan Lausøn cont/ra Rasmus Helt

Citanten mødte Selv og producerede Een stæfning af Dato Herløe gaard d/en 1 Octobr/is 1740, som for Rætten Lydeligen blev op læst /: NB. See Stæfningen :/
Den indstæfnte Rasmus Helt blev efter Loven paaraabt men ey mødte,
Hvilket kald og varsel Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede, Diderich Andersøn boende paa Knappen og Zacharias Tollefsøn at Have forkyndt lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,
Dernest producerede Citanten Een obligation udgiven til Ham af den ind stæfnte Rasmus Helt af Dato Bergen d/en 28 Aprilis A/nn/o 1732 Ting lyst d/en 25 Julij nest efter Lydende paa Capital 100 Rd Courent Myndt og forsikring der for udi Debitoris gaard Nore Sæhle

med under liggende Herligheder, som obligationen yderligere melder, Hvor paa resterer Renter fra Medio Julij A/nn/o 1738, Endelig frem lagde Citanten Een opsigelse paa forn/æfn/te Capitals og resterende Renters betaling af Dato Herløe gaard d/en 12 Januarij A/nn/o 1740, Citato forkyndt den 15de Ejus Dem Maanet og Aar;

Dernest gav Citanten til kiende at de omkostninger paa denne \Sag/ allerede er anvente bestaaer udi følgende: Opsigelsen med stemplet Papier og forkyndelsen 4 mrk 8 sk, Stefningen med Stemplet Papier og forkyndelsen 4 mrk 6 sk, Rettens gebyhr 5 mrk 4 sk,

Citantens Reyse og fløtnings omkostning indstillede Citanten til Rætten og paa stod Dom efter De udi Retten producerede Documenter.

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Efter som den Ind stæfnte Rasmus Helt ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han Her ved af Rætten at møde og svare for sig til først kom/m/ende Vaar Ting, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Kongl/ig forbud at ingen slags Korn Vahre maa af Norge udføris til Vands. Dat/ert Friderichsborg Slot d/en 10 Septembr/is 1740.

Ole Hauland contra Clemet Hauland

vid. Prot. Fol. 217

Citanten Ole Hauland mødte for Rætten Selv, saa mødte og p[aa] Clemet Haulands vegne Procurator Johan Simon Cramer og producerede Een Contra stæfning af Dato Bergen d/en 23 Sept/embr/is sidst afvigte som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende ind hold /: See Stæfne maalet :/

Hvilket kald og varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen og Baste Knudsøn Mæland værende hos Lænds Manden Anders Tvedt Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven

1740: 229b

af hiemlede at have forkyndt for de udi stæfne maalet navn givne, lige som stæfningens paaskrift udviiser.

Citanten Ole Hauland mødte og tilstod Lovlig at være stæfnemaalet [forkyndt]?,

Dernest begierede Procurator Cramer paa Contra Citantens Clemet Baarsøn Hauland[s] vegne Eedelig vidnis forhør,

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen op læst, og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det

1. 1ste Vidne Anders Knudsøn Berland nu havende Jorde brug paa Frommereide, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at nu til Paasche bliver det 8te Aar siden Vidnet tiente Contra Citanten Clemet Hauland, og ved varsmisse ungefæhr 8te Dage efter Mariæ Bebudelses Dag udi sam/m/e er Vidnet vidende at Contra Citantens Clemet Borsøns Stem/m/e til Clemet Borsøns Qværn blev nedrevet og nedhugget af Ole Andersøn Haulan[d] og andre Hans grander paa Hauland, og veed Vidnet baade qværnen og Stem/m/en var nye og af Clemet Hauland op bygget paa Hans egen Bekostning.
2. Det 2det Vidne Aschil Nielsøn Hauland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og blev Hans vidnisbyrd for Ham op læst, som til Sommer Tinget sidst afvigte d/en 1 Augusti Her for Rætten af Ham blev Deponert, Hvilket Vidnet Aschild Nielsøn udi alle Maader tilstod untagen at Han ikke vidst kand sige at Clemet Baaresøn *sade (sagde) til Ole Andersøn Du skal ikke Have Fred for Mig, saa Længe Du Lever: Der paa tilspurgte Cramer Vidnet, om Ole Andersøn, da Han hafde sagd til Clemet Baarsøn De ord: ieg hører nok Hvad Du siger: ikke lagde dette der til, Hvad Har du at kiære dig efter Mine Baader Du Fante og

Kieltring: Vidnet svarede Han sig det ikke erindre, 2. Om Clemet Baarsøns ord der paa falt ud i de Terminis, at Ole hafde Myrdet Ham, eller om Clemet sagde, Skam faae din Morder, Du haver myrdet mit gode *væk (værk?) item om Ole Der paa ikke svarede Fanden slaae Dig din Tiuv og Skiælm; Vidnet Han svarede, Han kand sig det ikke erindre. Videre forlangede Cramer ikke at tilspørge dette vidne.

3. Det 3die Vidne Erich Jochumsøn Fos boende udi Bergen paa Nornæs enrullert Matros, frem stod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og udsagde: at udi Laxe Tiiden I forgangen Som/m/er hørte vidnet, at der var Dispute imellem Clemet Hauland og Ole Hauland fordi Ole ikke hafde siddet I Laxe vaagen 8te Dage, iblant adskillige ord sagde Clemet til Ole at Han ville bydte skee med Ham og at Ole Hafde Myrdet Clemets og Hans gods, eller var ordene saaledis du haver myrdet Mit og Mit gode. Der til Ole svarede Diævelen slaa Dig Din tiuv og Din Skiælm. Paa Spørgsmaal svarede Vidnet at Ole og sagde til Clemet Hvad Har du at Kiære dig efter Mine Baader, Du Fante og Kiæltring, og der paa var det at Clemet sagde til Ole Du har myrdet Mig og Mit gode. Ligeledis paa *Ole Haulans* (Cramers?) Spørsmaal svarede Vidnet: at Han kan ikke Huske alle de ord, Han og Clemet vexlede i mellem sig.

*3. (4.) Det *3die (4de) Vidne Baar Danielsøn tiennende hos Clemet Hauland, som er Fader broder til Ham, Har ey vaaret til alters

1740: 230

og siger at Han er 16 aar gam/m/el, og skal med det første til Confirmationen, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, da formaning var til Ham giort om at vagte sig for Meen Eed; Der paa Han ud sagde, at i Laxe Tiiden sidst afvigte Som/m/er spurgte Clemet vidnet, Hvor Længe Ole hafde holdt Baad i vaagen, der til vidnet svarede 8te Dage. Clemet sagde ieg skal bydte skee med Ole, Der paa Ole svarede Hvad er det for Skee Du vil Bydte med Mig din Fante din Kieltring, og foer Vidnet saa bort igien paa fiskerie, des aarsag Han ey kunde giøre Videre forklaring.

Cramer for Contra Citanten forestillede, at af de førte vidnisbyrd allerede er opliust, Hvorledis Citanten Ole Andersøn til den paastæfnte Mundkiækel har været ophaver, og der for des mindre beføyet, om sam/m/e at være ved stæfne maal og Proces, udi Hvilken Contra Citanten til sin Defension haver haft Ræt og aarsag at forsvare sig; Thi ville Comparenten udi beleylig Tiid indkom/m/e med Deductioner over alt Hvis Sagen udi almindelighed eller vidnerne i særdelished maatte vedkom/m/e, som Han Contra Citanten saaledis tog sig reserveret, og for denne gang siden Ole Nielsøn og Jan Thomæsøn begge af Kraagaas er udeblevne med Deris til stæfnte forklaring, saa maatte Cramer paa staae Rættens foreleggelse for Dem under straf at møde til neste Ting med Deris vidnisbyrd udi Sagen,

Der paa gav Rætten følgende

Kiendelse

Efter som Ole Nielsøn og Jan Thomæsøn paa Kraagaas ey mødte ved Sagens paaraab saa forelegges De under Lovens straf at møde og vidne Deris Sandhed udi denne Sag først kom/m/ende vaar Ting, til sam/m/e Tiid gives Ole Hauland og Lav dag at møde eller Lade møde for sig.

Til først kom/m/ende Høste Ting, som holdes for Herløe Skibs-Reedes almue paa gaarden Frechhau d/en 20 - 21 og 22 Octobr/is 1740, at tage imod Lands laadden, som Eders Part, nemlig Clemet Haulans fra Ole, Jacob og Aschild Hauland, og igien at betale Citanterne Dem, Deris Part efter Deris bøxel Sæddels udviis,

Paa Clemet Haulands Vegne mødte Procurator Cramer til staaende at Clemet Hauland af Citanterne er ind stæfnt saa vel udi denne, som flere Sager, og der for bekostet Comparentens

Reyse fra Bergen og her til Tinget, Thi ville Comparenten afvarte Citanternes egentlige paa stand Siden Clemet Baarsøn er uvidende om Sagen til denne Tiid.

Der paa blev Citanterne tilspurgt om de hafde noget skriftlig at indgive til Sagens opliusning, der til de svarede ney, des aarsag Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som Citanterne Ole, Jacob og Aschild Opsiddere paa gaarden Hauland haver ladet ind stæfne Deris grande Clemet Baarsøn Hauland angaaende Lands Laad, da efterdi Rætten af Deris stæfne maal ikke

1740: 230b

Kand have nogen opliusning om Citanternis paa stand og Prætention, saa have de til neste vaar Ting at indgive Deris Paastand Skriftlig, paa det Deris rette Meening kand udfindes til Sagens videre Drift.

Fogeden Johan Smed contra Anders Nielsøn og Michel Erichsøn Longøen

vide Fol. 215

Citanten producerede Een stæfning imod Anders Nielsøn og Michel Erichsøn paa Longøen, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgedne indhold /: NB. See Stæfne maalet :/

Anders Nielsøn og Michel Erichsøn mødte for Rætten og til stode Lovlig at være stæfnede for denne Sag,

Mons Enochsøn Hellesund, og 3de af Opsidderne paa Hennøe mødte for Rætten De Opsiddere paa Hennøe, som mødte ere Ole Rasmusøn, Johannes Hansøn og Jacob Olsøn Hvilke tilstode Lovlig at være stæfnede, og forklarede Opsidderne paa Hennøe at Den 4de opsidder paa Hennøe Niels Nielsøn er siug, Ligeledis mødte *Hennrich Henrichsøn Schrøder og Jan Gudmunsøn Hielmen, begge boende paa gaarden Hielmen, Hvilke og til stode Lovlig at være stæfnede.

1. Der paa frem stod Henrich Henrichsøn Schrøder af Lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Han vel haver hørt af Een Skibs Baad, Men aldrig haver seet Den, dog haver Han hørt at Magne Knudsøn paa Hennøe kiøbte den.
2. Det andet Vidne Jan Gudmunsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han veed ikke andet at vidne om den paa stæfnte Baad, uden han haver hørt at Een Baad udi sidst afvigte vaar blev funden af Longøens Mænd, og at Magne Knudsøn paa Hennøe, sam/m/e Baad haver solgt til Bertel Schau udi Bergen.
3. Tredie vidne Mons Enochsøn aflagde sin Eed og under sam/m/e Eed forklarede at Han veed Longøe Mændene haver fundet Een Baad udi Søen og sam/m/e haver Han seet ligge ved sit paa boede Land og kunde flyde i det Høyeste med Sex Tønder sam/m/e Baad solgte Magne Knudsøn paa Hennøe til Bertel Skov udi Bergen og for den haver vidnet hørt Bertel Schov gav 4 Rd. flere Baade sagde vidnet ey at vide være funde, og den om vundne Baad skal være funden udi sidst afvigte vaar i dette aar.
4. Det 4de vidne Ole Rasmusøn paa Hennøe aflagde sin Eed efter Loven med oprakte Fingre og forklarede: at Han veed Longøe Mændene haver fundet Een Baad udi Søen paa Een Halv Læst drægtig i det meste, sam/m/e saae vidnet først Laae ved Hennøe Brygge og derefter 2de Bye Mænd fohre paa den udj Silde fisket i Hennøe Sundet, som var sidst afvigte vaar udi dette Aar, Vidnet veed og at Kiømands Svenden paa Hennøe Magne Knudsøn haver solgt den Baad til Bertel Schau udi Bergen, og som Vidnet er sagt fik Magne Knudsøn for sam/m/e Baad 4 Rd. Videre vidste dette vidne ikke at forklare.
5. Det 5te Vidne Johannes Hansøn aflagde sin Eed og vandt ligesom det 4de Vidne Ole Rasmusøn, videre sagde Han ey at vide om sam/m/e Baad.

6. Det Siette Vidne Jacob Olsøn aflagde sin Eed og vandt at Han haver hørt Longøes Mændene haver fundet Een Baad som Vidnet saae ligge ved Hennøe Brygge knap paa Een Halv Læst, Hvilken Kiøb Svenden paa Hennøe

1740: 231

Magne Knudsøn skal have solgt til Bertel Schou i Bergen for 4 Rd. Videre vidste dette vidne ikke at have forklaring denne Baad angaaende.

Efter foregaaende Vidners Eedelige forklaring og vidnisbyrds afleggelse, og de paagieldendes Eegen til staaelse, paastod Fogeden S/igneu/r Johan Smed Dom udi denne Sag, og at vedkommende for Deris ulovlige omgang med den Bergede Schibs Baads bort sælgning uden at give Deris foresatte Øvrighed det til kiende, maatte straffes efter Hans Majestets aller naadigste Lov og den der om udgangne Strand Forordning, samt at betale den dicterede Mulct og paa gaaende omkostninger, des foruden at ind staae for Hvad for Baaden efter sigelse de haver bekom/m/et.

De ind stæfnte Anders Nielsøn og Michel Erichsøn undskyldte Sig med Deris Eenfoldighed og uforstandighed, og at Bertel Schau Lovede Dem Han skulle give tilkiende, at fornæfnte Baad var funden og holde Dem skades Løs, der for Han tog til sig Een Rixdaler af De Penge Han for sam/m/e Baad skulle give De indstæfnte, gav Magne Knudsøn Kiøbmand paa Hennøe af sam/m/e Penge og Een Rixdaler, saa De ind stæfnte ikkun Hver fik Een Rixdr.

Her ved forlangede Fogeden Sagen udsat til neste Ting, i Henseende Vidnerne forklarer at Magne Knudsøn Kiøb svend paa Hennøe og er interessert udi Sagen, des aarsag Fogeden finder for billigt ved Continuations Stæfning at Lade Magne Knudsøn indvarsle, Der for Sagen beroer til neste kommende vaar Ting.

Fogeden S/igneu/r Johan Smed contra Jacob Thomæsøn Rong
vide Fol. 215

Citanten producerede Een Skriftlig Stæfning imod Jacob Thomæsøn Rong af Dato Sandvigen d/en 17 Septembr/is sidst afvigte som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: NB. See stæfne maalet :/

Den ind stæfnte Jacob Thomæsøn Rong mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet, dernest forklarede den ind stæfnte Jacob Thomæsøn at De, som vare med Ham, da den paastæfnte Baad blev funden vare Eenige {op} \om/ det Han solgte Baaden til Bertel Schou,

Fogeden forlangede Sagen udsadt til neste vaar Ting for at tage sine videre Messures, som bevilget blev.

Daniel Morup contra Niels Dahle
vide Protocol. Fol. 216

Paa Citantens vegne mødte ingen ved Sagens paaraab Der for beroer Sagen til neste Ting.

Den 22 Octobr/is blev Rætten igien sadt Med sam/m/e Mænd.

Michel Michelsøn med flere Contra Jacob Hauland
vide Fol. 217

Michel Michelsøn paa Egne og de andre udi Sagen Interesseredes vegne paa stod Dom.

Jacob Hauland frem viiste udi Rætten efter Citanternis for hen giorde paastand først Skifte Brevet efter sin Moder Marie Ols Datter af dato 1726 d/en 27 Maij, Hvor af seis at Jacob Haulans Fader Magne Andersøn paa Skiftet efter sin Kone Marie Ols Datter haver sagt, at Han var sin Tienniste Pige Anne Jacobs Datter skyldig for Klæder 7 Rd, som Anne Jacobs Datter sam/m/e Tiid og fik udlæg til, Dernest frem viiste Jacob Hauland Skifte Brevet efter

Hans Fader Magne Andersøn af dato 28de Novembr/is A/nn/o 1733, der af seis at Anne Jacobs Datter Selv har været paa Skiftet efter Magne Andersøn og for Skifte Rætten givet tilkiende at Hun fordrede Laante Penger og Tienniste Løn i alt 4 Rd 5 mrk 3 sk, som arvingerne haver Hende til staaet og Hun Rigtig fik udlæg for, der efter paastod Jacob Hauland Ligeledis Dom.

Eftersom Han ingen Laadsædler eller andre Documenter til sagens opliusning vidste at producere Der for strax blev Dømt som følger.

Dom

See Dommen videre indført paa Folio 244

Frue Krags cont: Davanger Mændene

Vide Protocol Fol. 217

Paa Citanternis Vegne mødte Zacharias Fæster og paastod Dom.

De ind stæfnede producerede

1740: 231b

Een fra afg/aaen Stifts befalings Mand Undahl ud givne resolution angaaende Lands Laad Datert Bergen d/en 18 Septembr/is A/nn/o 1727. som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. Resolutionen indføris :/ Der efter paa stod De ind stæfnte Dom,

Hvor paa blev kiendt som følger

Dom

blev afsagt og findes indført paa Folio 243

Ligeledis blev Dom afsagt udi Sagen imellem Johannes Jensøn og \Anders/ Andersøn paa Davanger og Ass/esso/r Lausøn.

Dom/m/en findes Folio 244

Zacharias Fæster contra Ole Bredvig

vide Protocol Fol. 216

Citanten begierede foreleggelse for Ole Bredvig til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Zacharias Fæster contra Opsiderne paa Hellevig

vide Protoc. Fol. 215

Citanten begierede og blev af Rætten bevilget foreleggelse for Opsidderne paa gaarden Hellevig, {.....} at møde til neste Ting.

Af Relutions (Reluitions) godset til Cronen blev efter Stifts befalings Mandens Skrivelse

Læylændinger paa gaarden Yttre Bragstad af Skyld 2 Løber og 18 Marker Smør tilspurgte Hvor Mange opsiddere de ere paa gaarden der til de svarede 4 - Arne Olsøn, Anders Ambiørnsøn, Anders Andersøn og Lars Andersøn, Hver af Dem bruger Een Fierde Part af gaarden, og efter Skiødets udviis haver alle 4 Opsiddere betalt for Deris gaarde brug 100 Rd, Hvilke Skiøder *den (Dem) Hver i sæhr er givet af Bye Fogeden Niels Bagge udi Bergen Den 5te Decembr/is A/nn/o 1724. Ellers forklarede Almuen at denne gaard er ingen Herlighed til, men Een slet Fiæld gaard des aarsag Læylændingerne sagde at de ey kunde byde høyere for indløsnings Rettigheden paa den Heele \gaard/ end 10 Rd.

Gaarden Nedre Dahle af Skyld 1 Løb 1 Pund 21 M/arker Smør beboes af 2de Mænd Halsteen Torresøn (Tørresøn) og afg/aaen Ole Olsøns Enke tillige med Hendes Siuv umyndige Børn, Skiøderne til {Læylændinger} Opsidderne ere udgifne af S/a/l/ig/ Mauritz Pettersøn Luft forige Controleur paa Storøen udi Aaret 1726 d/en 2 Octobr/is, efter

Skiødernes udviis haver Opsidderne betalt 42 Rd og 3 mrk for Hver Halve Part af Nedre Dahle beløbende til den Summa for heele gaarden 85 Rd. Eyerne bød for indløsnings Rættigheden paa Heele gaarden 6 Rd, sagde ikke at kunde give mere formedelst det er Een Field gaar[d] Langt fra Søen Liggende.
Flere gaarde som Bønder Eyer Vidste ikke almuen at Kongen og Cronen hafde indløsnings Rettighed til.

1. Angaaende arv fra det beneficerede gods vidste ikke nogen at erindre var bort ført udi Aarene 1735 - 1736 - 1737 og 1738.
2. Fra Ting stædet Sloge og her til Tingstædet Frechhau ere 3 Miile.
3. Til staaet at Anders Jacobsøn Follessøen og Mallene Jens Datter blev Dømt baade for Hiem og Lau Tinget fra Livet, Anders Follesøens Boe blev efter Fogedens Jesens ordre af Lænds manden og Mænd Seqvestrert og sam/m/e Forretning udi aaret 1734 blev strax til Fogeden Jesen Levert.
4. Afg/aaen Ass/esso/r Hansen har ikke eyet andet Jorde gods udi dette Herløe Skibs-Reede uden Auls gaarden Strushaun, som ikke haver været bøxlet bort.

Lau Ræts Mændene for aar 1741 bleve op næfnte. Nye 1. Arne Simonsøn Fløgsand, 2. Anders Halsteensøn Nedre Tvedt, 3. Haaver Johansøn Mæland, 4. Aschild Aschildsøn Langeland, 5. Hans Hansøn Hesdahl, 6. Michel Hansøn Haatoft, gamle 7. Ole Olsøn Gaustad, 8. Johannes Halvorsøn Molleklef, Hvilke for Laugmanden Deris Eed haver at aflegge før de til Rættens betienning kand blive admitterede.

1740: 232

Selv Eyer Mandtallet blev op læst og forseyglet,
Restantserne for dette aar var 296 Rd 3 mrk 4 sk.
Kongs Tienden var restance paa for 10 Rd 5 mrk 15 sk.
Til staaet af Almuen at Floer Vaags Mølle er Øde,

De ordinaire Qvæstioner blev giordt til almuen paa dette som De forige Tinge, Til første blev svaret at ingen forandring med Skatte Matriculen er skeed, 2det at Kongens beneficerede gods er det sam/m/e, som forige aar, og at Ass/esso/r Lausøn holder Dug og Disk paa Herløe gaard. og Hennøe Ligger 4 ½ Miil fra Bergen.
De andre Qvæstioner findes ved Tingens (Tingenis) slutning.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 Mandagen d/en 24 Octobr/is blev Høste Tinget for Arne Skibs Reedes almue administrert paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Fol/io 191 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst den Kongl/ig Forordning som paa Fol/io 229 er extrahert tillige med de breve som findes meldte paa 225de Fol/io. Dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Børge Børsvig til Ole Erichsøn paa 2 Pund og 6 M/arker Smør udi gaarden Kirche Brudvig. Datert Børgsvig d/en 24 Febr/uarij 1740.

Den 25 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Simon Brynilsøn Høevigen haver Ladet ind stæfne Anders Nielsøn paa gaarden Helle til at høre vidner nemlig Ole {Simonsøn} \Torbiørnsøn/ Dahle og Mons Hansøn Dahle angaaende at Simon Brynilsøn haver betalt Anders Nielsøn Helle udi bøxel Sex Rixdaler paa den Jorde Part udi gaarden Dahle Gurri Johans Datter haver brugt, saa og at Liide Dom til at *overleve (overlevere) Simon Brynilsøn det Jorde brug han haver betalt fornæfnte Bøxel paa, efter som Citanten hafde Lovet Anders Nielsøn 4 Rd til naar Han fik bem/el/te Jorde brug.
Anders Nielsøn Helle mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet, og til stod at Han af Citanten haver bekom/m/et de paa stæfnte 6 Rd og naar Citanten hafde faaet Jorden skulle Anders Nielsøn af Ham have til paa Bøxlen Fire Rixdaler imod Han Leverede Citanten bøxel Sæddelen.
Efter Sagens omstændigheder bleve Parterne saaledis forliigte for Rætten at Anders Nielsøn Helle skulle betale Simon Brynilsøn De 6 Rixdaler til bage, som Han af Simon Brynilsøn paa Bøxlen have opbaaret og udi Processens omkostning betale Simon Brynilsøn 1 Rd 3 mrk 4 sk.
Der nest skal Lars Larsøn som udi dette aar haver brugt og dørket den paa stæfnte Jorde Part udi gaarden Dahle give Enken Gurri Johans Datter til Opsagen for Jorden Sex Rixdaler, og forunde Hende Huus værelse paa gaarden Dahle hos sig I Vinter,
Hvilket forliig Af Rætten kiendes for billigt og bør ved magt at stande udi alle Poster, og er baade Anders Helle og Lars Larsøn pligtige inden 15 dages forløb at betale til Simon Brynilsøn og Gurri Johans Datter forbem/el/te 13 Rd 3 mrk 4 sk saafremt de ikke vil anseis, som De er ikke holder Hvad De for Een Offentlig Ræt haver indgaaet, dernest bør den Proces paa alle Sider være op hævet.

Den 26 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Alexander Chanters mødte for Rætten og producerede Een stæfning imod Johan Cottel af Dato 24 Sept/embris 1740 /: See stæfne maalet :/
Procurator Johan Simon Cramer mødte paa Johan Cottels (Cattels) Vegne og exciperede imod varsel, saa vel som og imod stædet Hvor

1740: 232b

Sagen indstæfnet [er]? til Hvilken Ende Cramer ind leverede bem/el/te Cattels under tegnede og af bem/el/te Comparenten forfattede skriftlige indsigelse og paa stand Datert Bergen d/en 25 hujus, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: See indlegget :/
Alexander Chanters, som Citant begierede, at stæfne vidnerne Jørgen Jacobsøn og Gefle Olsøn maatte admitteris at af hiemle stæfne maal og tilspørges paa Hvilke stæder stæfne maalet er forkyndt,
Der paa frem stod Jørgen Jacobsøn og Gievle Olsøn begge boende udi store Sandvigen, Som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven forklarede at det producerede stæfne maal blev i Mandags sidst afvigte 4re ugers Dag forkyndt den ind stæfnte Johan Cottel, saaledis, Disse tvende nafn givne Mænd Jørgen Jacobsøn og Geifle Olsøn var med Een Person fra Bergen nafnlig Thyge Jensøn Bøestedt *Metter i Bergen (Bosted var overmåler i Bergen), Hvor da bem/el/te Thyge Jensøn Bøestedt først udi Deris nerværelse oplæste denne i Rætte lagde stæfning paa ind stæfnte Johan Cattels Jægt Lig[g]ende udi store Sandvigen for bem/el/te Cattels Datter eller Barn, Dernest forføyede forn/æfn/te Jørgen Jacobsøn og Giefle [Jacobsøn] *Joensøn (Olsøn?) sig med bem/el/te Thyge Boestedt til Helge Odesøns Hus udi

store Sandvigen og ligeledis udi Deris nerværelse blev stæfne maalet af Thyge Boestedt der oplæst for bem/el/te Cottels Kone og Datter, og svarede Cottels Kone at Hun forstod sig ikke paa stæfne maalet, Men skulle sige til sin Mand.

Citanten Chantes exciperede og protesterede imod S/igneu/r Cramers inden Rætten producerede indlæg efter Citantens formeening at være saa vel u-billig, som ulovlig og der nest til spurgte Fogeden Smed om dette stæd ikke er beram/m/et til dette Ting. Fogeden Smed svarede at Stifts amt manden haver Appeleret Arne Ting at holdes her for denne gang.

Dernest producerede Citanten Cattels Contract in originali belagt med stemplet Papier til Nr 1 ½ Rixdaler. der efter fremalgde Citanten Et Skiøde paa Skibet eller Hukkerten Elizabeth Kaldet Skrevet og forfattet af Notario Publico Johan Barth i Bergen og Datert Bergen d/en 1ste Sept/embris sidst afvigte, ligeledis Een Fuldmagt fra Capitain Charles Logan Datert Bergen d/en 31 Augusti A/nn/o 1740. Translatert af Notario Barth. Endnu frem lagde Citanten Et Brev fra bem/el/te Logan af Dato Kaars Fiorden d/en 19 Sept/embris 1740 og af Notario translatert. Ydermere Een beskikkelse fra Citanten til Chattel med Cottels der paa tegnede svar af 8de Octobr/is sidst afvigte, tillige med den paa stæfnte Arrest Forretning under Kongl/ig Maj/este/ts Fogets S/igneu/r Johan Smeds Haand og Seigl - saa og Een Reigning paa Omkostninger udi denne Sag af Dato 22 Octobr/is 1740.

S/igneu/r Cramer for at forekomme videre vidtløftighed denne gang vedtog til neste Ræt at giøre beviislig, at Cattel, da Arrest blev giordt og stæfne maal forkyndt logerede udi Bergens Bye hos Knud Lotz paa Nornæs - og derfor var begierende med denne Sags Videre procedure maatte beroe til bem/el/te Tiid, da og Cottel nermere skal besvare de paa Citantens side indgivne Papirer,

Citanten Chanters S/igneu/r Cramers Procedure u-agtet af den respective Dom/m/er forlangede, at De ind stæfnte vidner

1740: 233

nafnlig S/igneu/r Henrich Bille, S/igneu/r Christian Jochumsøn Heidemarch og Christian Bugge maatte admitteris til Vidne at aflegge og qvæstioneris, Hvor efter Sagen skal findes, saa opliuslig, at S/igneu/r Cramer(s) procedure formentlig finder Lidet Rum, des foruden efter Procurator Cramers forlangende at Sagen til neste Ræt skulle udsættis, da formoder Citanten, at Dom/m/eren ville behage, at til holde forbem/el/te Cramer paa Cottels vegne for Skibets og Videre paa løbende bekostninger at stille Sufficient Caution, efterdi denne forvoldte og paa førte Proces i det mindste har været Capitain Logan og Citanten i det mindste To Hundrede Rixdaler Skade formedelst Skibets opholdelse og Deris Designerede Reises fortsættelse.

Cramer paa stod Rættens Eragtning til Cottels frem førte exception.

Citanten Chanters for den respective Dom/m/er haver paa Tals mandens Mons/ieu/r Cramers Indlæg Datert 24 hujus og i særdelished meget Lovstridige expressioner følgende at svare: 1mo Hvad Cramer udi fortalen til Indlegget efter bekiendte, formodende conducte haver anført, det Han haver u-maget sig at observere efter skrefne irringer; da siufnes Citanten, at det ikke anstaaer Een Procurator /: der burde ventelig have aflagd sin Eed for sit antagelige Embede :/ eller det i Rætte føre u-Lovlige og meget ubillige expressioner, Thi Hvis ieg vidste at Cramers procedure skulle beroe paa Irringer, da ansaae ieg Ham ikke at beklæde det Embede, som Han fore staaer, vel vil Cramer paa staae, at det ord er skrevet af Mislighed, Men der til svares: at Een Procurator bør skrive al Hvad Lov og Ræt med fører. 2do Hvad stæfne vidnerne angaaer, da fra gaaer de ikke at io stæfnemaalet rigtig er forkyndt Hvilket de inden Rætten Lovlig haver afhiemlet, 3tio Hvad Cramer der anfører at stæfnemaalet skal være forkyndt paa Cattels forlatte Jægt, og i Et Huus Hvor Han pleyede at Freqventere, da svares af Citanten: at saa Længe der fandtes Een af Cottels foregivne Kone

og Børn paa Jægten, da kunde ikke Cottel sige eller Ved Hans Fuldmægtig skrive at sam/m/e skulle af forbem/el/te Cattel være forlat, Thi, det er beviist, at Een Fader bør elske sine Børn. 4to Da skulle ieg tænke, at Mons/ieu/r Cramer haver igiennemlæst forretningen til Observation. 5to Hvad de vidner Talsmanden Cramer beraaber sig paa er anbelangende; Det Eene af Dem skal være Min Sviger Fader S/igneu/r Henrich Bille, da er det Min Lykke at ieg haver des foruden tvende andre, mens dog behager Mons/ieu/r Cramer at forklare af Hvad aarsag Han protesterer imod Min Vær fader. Til Slutning vil ieg ærbødigst formode, at Rætten considererer, Hvor stor ulovlighed Cramer ved Hans u-Lovgrundige expressioner haver brugt og Ellers forlangede og paastod {....} Chanters at Sagen maatte fuldkom/m/es saaledis at vidnerne kunde afhøris, og der ved efter Citantens forige procedure endnu paa føris videre vidtløftighed og omkostning, Thi vil Procurator Cramer egentlig paa staae udsættelse udi Sagen formedelst den Søgendes Boepæl da

1740: 233b

Trøster ieg Mig at beviise anstændelig (omstændelig?), og der nest som tilforn paastod De ind stæfnte vidner til afhørelse, reserverende alt Hvad reserveris kand, og i det Øvrige Hen Sætter til den respective Dom/m/ers Skiøn og paa kiendelse.

Cramer sagde, at siden Han ikke kand blive Klog paa forestaaende protocollation, den Citanten efter andens project haver op læst, saa vilde Comparenten for nerværende Tiid Lade sam/m/e hen staae u-besvaret, Men da det hen staar med stæfne maalet, Hvor vidt det kand agtes Lovlig, fordi sam/m/e paa Rætte Tiid og stæd ikke er forkyndt, Hvorfore Comparenten Lov gemæs haver exciperert, og der hos vedtaget til neste Rættes Dag for besagte sin exception Lovlig at legitimere, alt saa vedblev Han sin begier om udsettelse til neste Rættes Dag og der hos protesterede at Sagen uden videre drift for denne gang maa beroe.

Hvor imod Citanten efter forlangende forventede vidnernes afhørelse, og der efter at den respective Dom/m/er ville ansee Johan Cottel, som Een der har villet paa ført 3de til Dato ublamerede Mænd Een vederstyggelig Skam flik paa refererende sig til Lovens indhold.

Afsigt

Det er nok vitterligt, at Tinget for dette Arne Skibs Reede ikke er beram/m/et Længere end \til/ denne Halve Dag, af De Documenter Citanten Chanters haver producert og de protester Cramer allerede haver Formeret, er Lættelig at erfahre denne Sags vidtløftighed. Da i Henseende andre Kongl/ige Forretninger skal fuldføris saa vel angaaende det gods deris Kongl/ig Majestets haver relutions (reluitions) Rettighed til, som andre Ting der skal expederis, saa udsættes Sagen Enten til neste Ting eller om Citanten før skulle forlange Et udsættelses Ting skal det Ham blive bevilget, imidlertid tilholdes Citanten at Lade sine her for Rætten ind stæfnte vidner ved Bergens Bye Ting afhøre, paa det Citanten ikke skal tabe noget af sin Ræt i fald Vidnere ved døden skulle afgaae. Ligeledis haver begge Parter at beviise, Hvor Cottels Boepæl var da Han til dette Ting blev ind stæfnet. Hvilket alt bør skee før Sagen igien enten paa Et udsættelses Ting eller andet ordinaire Ting bliver foretagen.

Fogeden Smed haver Ladet ind stæfne Einert Monsøn paa Helle og Johannes Johannissøn paa Stanghelle for fortiilig sam/m/e[n] Leye med Deris Huustroer,

De ind stæfnte blev efter Loven Raabte, Men ingen mødte, Hvor for De foreleggis af Rætten begge at møde til neste Ting

1740: 234

Fogeden Johan Smed hafde Ladet instæfne Rasmus Olsøn Dahle Tiennende nu udi Møllen Hos Jan Geverts Dom at Liide til at betale sine Leyer maals Bøder for begangne Leyer maal med Ingebore Colbeens Datter, Til at Vidne afg/aaen Ingebore haver tilstaaet Rasmus Olsøn haver besvangret er indvarslet Hans Jensøn forpagter paa Iisvaag og Ole Andersøn tiennende paa Øvre Eide hos S/igneu/r Jan Von der Velde.

Varsel Mændene Lænds Manden Peder Arnetvedt og Michel Tuenæs Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede, at de med 4 ugers varsel til dette Ting hafde ind stæfnet *Ole Rasmusøn* (Rasmus Olsøn) Dahle, og Johannes Yttre Horvigen tillige med Joen Falchanger ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have med 14 Dages varsel ind stæfnet Hans Iisvaag og Ole Andersøn.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Hans Jensøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han haver hørt afg/aaen Ingebore Colbeens Datter sige, at den ind stæfnte Rasmus Olsøn Dahle Hende hafde besvangret, og da Hun blev svag sendte Hun bud efter Ham Rasmus Dahle, og Da Rasmus Dahle kom til Ingebore Colbeens Datter paa Øvre Eide sagde Hun det til Ham og bad Hun aldrig maatte blive Sahlig om ikke Rasmus Dahle var Fader til Barnet Hun gik med, Dette passerte strax efter Kaarsmis udi dette aar, og døde Ingebore Kolbeens Datter anden dagen efter Hun hafde skikket bud efter Rasmus Dahle med dette og det andet ind stæfnte vidne.

Det andet vidne Ole Andersøn vandt ord til andet som nest forige Vidne, Hvilket Han ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede.

Eftersom den ind stæfnte Rasmus Olsøn Dahle ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han her ved af Rætten at møde og svare for sig til neste Ting.

Angaaende Reluitions godset blev examen foretaget, som paa forige Ting stæder.

1. Gaarden Nore Toppe beboes af 2de {Læylændinger} \Mænd/ Rasmus Johansøn og Ole Olsøn Hver af Dem beboer Een Halv Løb Smør og Een halv Mæle Malt, Opsidderne frem viiste Deris Skiøder paa bem/el/te gaard \ere/ udgivet til Dem af Obriste Lieutenant Christopher von Krogh og ere Sam/m/e Skiøder daterede d/en 16 Decembr/is 1727, Hvilke udviiser at Opsiderne haver betalt von Krogh for gaarden Nore Toppe 210 Rd. Gaarden Ligger Lang fra Søen og ingen anden Herlighed \til/, uden Brende Ved Skov til Huusfornødenhed. {Melcheraae Skylder} Opsidderne paa Nore Toppe bød til sammen for indløsnings Rettigheden paa Heele gaarden 4 Rd - siger Fire Rixdaler.

Melcheraae Er solgt til Fem opsiddere Lars Larsøn, Lars Andersøn, Ole Monsøn. Lars Ambiørnsøn og Ambiørn Rasmusøn, Hvilken sidste er død og nu bruger Enken Ingebore Siurs Datter med sine Sex umyndige Børn, sam/m/e Jorde *Part (Parter) er solgt til fornæfnte Mænd med Odel og Herlighed af Obriste Lieutenant

1740: 234b

Christopher von Krogh for Capital 522 Rixdaler, Som Deris Skiøder alle af 16 Decembr/is A/nn/o 1727 udviiser, ingen anden Herlighed til Melkeraae, {Læylændingerne} \Opsidderne/ sagde at efter som gaarden er solgt til Dem af Obriste Lieutenant von Krogh med Odel og Eyendom og de hafde betalt Deris Jord Dyrt, ia, mere end den er veerd, saa kunde Opsidderne ikke give noget mere paa Jorden.

Aalmaas beboes af Rasmus Gregoriisøn og Daniel Rasmusøn, solgt fra Dom Kirke Værgeren udi Bergen nafnlig Jacob Andersøn med Kirkens Patronens Samtykke udi aaret 1688 d/en 13 Octobr/is for Nitti Rixdaler, Kiøberen Johan Pettersøn er for 46 aars Tiid, og Jorde Part igien kom/m/en udi Opsiddernes Eye Mand fra Mand, Skiødet Lyder til Johan

Pettersøn paa Ævindelig Odel og Eye. Til gaarden Aalmaas ingen anden Herlighed uden Lidet brende vehd paa Bøen findes. Opsidderne sagde Dem var umueligt at give noget for indløsnings Rætten, eftersom de den meget dyrt hafde kiøbt med Odel og Eye.

Hauchedahl efter Matriculen Een Halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt beboes af Aamund Børgesøn, S/a/l/ig/ Severin Svanenhielm haver solgt bem/el/te gaard til Opsidderens Fader Børge Aamundsøn udi aaret 1725 d/en 27 Januarij efter Skiødets udviis til Ævindelig Odel og Eyendom, nævnes ey kiøbe Summen udi Skiødet, Men Opsidderen Aamund Børgesøn sagde at Han[s] Fader hafde betalt for bem/el/te Jorde Part 60 Rd. Til gaarden Liden Skov til Brænde, gar og grin

Bircheland Fire opsiddere bruger den, Niels Aamunsøn, Mons Jonsøn (Jansøn?/Jensøn?), Enken Syneva Peders Datter afg/aaen Clemet Clemetsøn[s], og Daniel Olsøn, gaarden er solgt til Opsidderne af {Sl Su} S/a/l/ig/ Stifts Amt Mand Undahl og Bye foget Niels Bagge udi Bergen, som Kongl/ig Anordnede Commissarier udi S/a/l/ig/ Svanhielms Sterfboe for den Summa 159 Rd med Odel og Eyendom, som Skiøderne Daterede 15 Januarij A/nn/o 1727 udviiser, Opsidderne sagde at eftersom Commissarierne haver solgt Dem gaarden, saa kand de ey betale noget mere paa Kiøbet, siden bem/el/te gaard er kiøbt af Dem noget Dyrt, og ingen Herlighed findes til gaarden.

1. Angaaende forige Foget Jesens Sager Sagde Almuen, at De kunde ikke erindre at nogen arv var bort ført af Det beneficerede gods udi aarene 1735 - 36 - 37 - og 38.
2. Fra Frechau til Yttre Arne 2 Miile eller fra Frechau til Yttre Horvigen ½ Miil.

Selv Eyer Mandtal blev oplæst og forseiglet tillige med
Restancerne for dette aar vare 153 Rd 3 mrk 4 sk.
Restantz paa Kongs Tienden var 3 mrk 10 sk.
Den ordinaire Tings attest blev ud stæd. see videre ved det sidste Ting.

Lau Ræts Mænd for aar 1741 bleve op næfnte. g/am/l/e/ 1. Ole Bastesøn Kirche Brudvig, 2. Jan Olsøn Vesterlie, nye 3. Anders Nielsøn Helle, 4. Magne Andersøn Indre Brudvig, 5. Ole Olsøn Yttre Bouge, 6. Ole Larsøn Søre Breedsteen, 7. Ole Jensøn Ulvesætter, 8. Jan Erichsøn Aalmaas.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 27 Octobr/is blev høste Tinget holdet for Mielde Skibs-Reedes almue paa gaarden Vallestrand nerværende Foge[den] S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 186 findes

Hvor da efter at Rætten var sadt bleve op læste De breve, som paa Folio 225 ere extraherede og paa dette Ting skal publiceris
Tillige med forbudet paa Korn Vahres ud førsel til Vands i Norge, dernest

1740: 235

Kongl/ig Schiøde udgivet til Iver Olsøn paa 2 Pund 1 ½ Marker Smør udi gaarden Røscheland. Datert Friderichsborg Slot d/en 1 Augusti 1740.

Kongl/ig Schiøde udgivet til Aschild Andersøn paa 2 Pund 1 ½ Marker Smør udi gaarden Røscheland. Datert Friderichsborg Slot d/en 1 Augusti 1740.

Kongl/ig Schiøde udgivet til Johannes Michelsøn paa 1 Pund 6 Marker Smør udi Søre Ascheland. Datert Friderichsberg d/en 24 Martij 1740.

Schiøde udgivet af Gabriel Iversøn til Hans Knudsøn [paa] 20 4/17 Marker Smør 13 5/7 Kande Malt udi gaarden Meehle. Datert Vallestrand d/en 27 Octobr/is 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Aaseim, Johannes Molde Klef, Lars Hauge, Halsteen Mæhland og Ole Borge til Anders Knudsøn paa 15 1/6 M/arker Smør, 9 4/8 Kande Malt udi Søre Borge. Datert Vallestrand d/en 27 Octobr/is 1740.

Den 28 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Opsidderne paa gaarden Gierstad Gulach Johansøn og Lars Jensøn indfandt sig for Rætten og i følge Deris Protest, De sidste Som/m/er Ting Den 4de Augusti sidst afvigte Lod indføre imod det Skiøde Vilchen Hierman hafver udgivet til Fogeden Hans This Nagel paa Deris nemlig Opsiddernes Gullach og Larses Jorde Part udi gaarden Gierstad, som Hverken Dem er bleven til buden at kiøbe eller Ladet publicere for Rætten at Deris paa boende Jorde Part udi gaarden Gierstad skulle sælges, reserverede sig alle Lovens og Kongelig Forordningers Medhold i det Deris Jorde Part saa stiltiende og dem u-afvidende er blev[en] bort solgt, Dernest Deponerede fornæfnte Opsiddere Gullach Johansøn og Lars Jensøn Her udi Rætten 58 Rd 2 mrk, som er den kiøbe Summa Fogeden Hans This Nagel haver givet for Deris paa boende Jorde Part udi gaarden Gierstad, Hvor efter Opsidderne paastod at bem/el/te 58 Rd 2 mrk maatte blive udi Rætten hos Soren skriver til Et beviis, at Det er deris fulde intention, at til kiøbe sig Deris paa boende Jorde Part udi gaarden Gierstad, Hvilken Dem ey kunde nægtes,

Derfor Soren skriveren ikke allene tog imod fra Hver af for næfnte Opsiddere paa Gierstad Gullach Johansøn og Lars Jensøn 29 Rd og 1 mrk, som udgiør sam/m/e Kiøbe Summa Fogeden Nagel efter Det publicerte Skiødes udviis haver betalt for sam/m/e Jorde Part i Gierstad, nemlig 58 Rd 2 mrk. Men Soren skriveren end og Lovede at give Fogeden Nagel Opsiddernes paa stand og villie til kiende.

Angaaende Relutions (Reluitions) godset, svarede Almuen Dem var udvidende {om Kongen hafde} noget her udi Skibreddet fandtes, siden det er saa mange aar for hen fra Cronen solgt.

Angaaende Foged Jesens Sager blev af almuen svaret, Dem var umueligt nu at erindre om noget arve gods for aarene 1735 - 36 - 37 - og 38 var ført fra det beneficerede gods.

Fra Yttre Arne og til Vallestrand er lidet over Een Halv Miil.

Efter som ingen Sager efter paa raab blev ført udi Rætten, Lod Fogeden
Dette aars Restanter oplæse beløbende sig til Den Summa 147 Rd 4 mrk.
Restantz paa Kongs Tienden var 7 Rd 14 sk.
Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst.
Den ordinaire Ting attest blev og forfattet.
Lænds manden til stod at have faaen sin Løn og got giort det Kongl/ig Forordning Ham tillegger.

Lau Ræts Mænd for aar 1741 blev opnæfnte g/am/l/e/ 1. Aschild Rasmusøn Reistad, 2. Ole Bastesøn Burcheland, 3. Iver Olsøn Røscheland, nye 4. Johannes Andersøn Littun,

1740: 235b

5. Johannes Johansøn Bircheland, 6. Einert Nielsøn Bragvatten, 7. Johannes Nielsøn Rivenæs, og 8de Rasmus Knudsøn Schiestad - Hvilke bør for Laugmanden aflegge Deris Eed før De til Rættens betienning bliver antagne.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 29de Octobr/is blev holdet Høste Ting paa Ting stædet Hoshofde med Hossanger Skibs-Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 189 findes,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev oplæst Den Kongl/ig Forordning om forbud paa Korn Vahres udførsel af Norge, der nest de andre breve, som paa Folio 226 ere extraherede, der efter

Bøxel Sæddel udgiven af Jan von der Velde til Johannes Bergesøn paa 18 M/arker Smør udi gaarden Nesse Datert Bergen d/en 28 Maij 1740.

Schiøde udgivet af Ole Kirchebrudvig, Michel Blom, Johannis Vatsdahl, Magne Indre Brudvig, Lars Yttre Brudvig til Johannes Johansøn paa 14 M/arker Smør og 8te Kander Malt udi Bysem. Datert Hoshofde d/en 29 Octobr/is 1740.

Den 31 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed paa Embeds Vegne hafde ladet ind stæfne Johannes Knudsøn boende paa gaarden Tvedt, fordi han haver haft for tiilig sam/m/en Leye med sin Hustroe Britte Niels Datter, der for Dom at liide efter Loven og betale Processens omkostning.

Den ind stæfnte Johannes Knudsøn blev paa raabt, Men ey mødte;

Hvilket kald og varsel Skafferen Ole Hansøn Tvedt og Anders Johansøn Hannistvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af Hiemlede at have forkyndt Johannes Knudsøn Tvedt Selv for 14 Dages Tiid;

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som den ind stæfnte Johannes Knudsøn Tvedt ved Sagens paa raab ey mødte, saa forelegges Han Her ved af Rætten at møde og svare for sig til neste Ting.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed hafde ladet ind stæfne Vemmund Nielsøn paa gaarden Tvedt Dom at Liide fordi Han haver imod Loven hafd for tiilig sam/m/en Leye med sin Hustroe Britte Siurs Datter, saa og at betale Processens omkostning.

Hvilket Kald og varsel Vemmund Nielsøn skal være forkyndt, for 14 Dages Tiid, som Skafferen Ole {Jo}hansøn og Anders Johansøn Hannistvedt Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt.

Den ind stæfnte mødte ikke, Hvor for Sagen beroer til neste Ting til Hvilken Tiid den ind stæfnte bliver forelagt at møde,

Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Johan Smed hafde ladet ind stæfne paa Embeds vegne Ole Monsøn, Huus mand paa *Kollevig (Kalvik) fordi Han udi sit Egteskab haver begaaen Leyermaal med Maritte Niels Datter Helle, der for Dom at Liide og betale Processens omkostning.

Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod baade at være stæfnet \paa/ Tompten Lovlig og at have {besvangret} \begaaet gierningen med/ Maritte Niels Datter, Endskiøndt Han haver sin Egte Kone udi Live navnlig Kari Ols Datter.

Fogeden paa stod Dom, der paa blev strax kiendt som følger

Dom

Efter som Den ind stæfnte Ole Monsøn Selv til staaer at Han haver haft Legomlig omgiengelse og bedrevet Løsagtighed med Maritte Niels Datter Helle, da Han dog haver sin Egte Huustroe Kari Ols Datter udi Live; saa bør Han efter Lovens Siette B/og 13 C/apitel 25 Art/icel straffes paa sit gods og Penge efter sin yderste Formue og betale udi Processens omkost[ning] 4 mrk og 4 sk alt [inden] 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfær efter Loven.

1740: 236

Odels Løsnings Rætt til Den Part udi gaarden Kleveland, som gamle Anders Eide nu eyer, lod Ole Arnesøn Røsland og Ole Nielsøn Kleveland Læse. Datert 31 Octobr/is A/nn/o 1740.

Angaaende Reluitions godset blev holdet examen ligesom paa forige Ting stæder.

Biørtvedt beboes af Tre Opsiddere Ole Larsøn, Johannes Olsøn og Ole Johannessøn, for sam/m/e gaard haver Opsidderne udi aaret 1738 betalt til afg/aaen Hans Rafnsberg /: som den Tiid hafde S/a/l/ig/ Her/r Christen Undahls Datter Thale Christine til Egte :/ 114 Rd - Efter Opsiddernes Skiøders udviis alle af Dato Bergen d/en 5te Julij A/nn/o 1738. Opsidderne erklerede, at det var dem umueligt at betale noget for indløsnings Rætten siden gaarden Børtvedt er meget slet og de haver betalt den meget dyrt, De maa daglig dags frygte for fiældskreed at skee, thi fiældet Hænger lige over Deris Huuse.

Jelvig. Den [Eene] Eyere ere nu Lars Vemunsøn, som boer paa gaarden og haver tilkiøbt sig sin Part af Her/r Rasmus Rachlov Præst udi Norland til Røen og Naesne udi aaret 1724 d/en 7 Febr/uarij af Skiødet seis at Opsidderen Lars Vemunsøn haver betalt for Een Fierde Part udi gaarden Jelvig 37 Rd 3 mrk. Den anden Eyere til Jelvig er Sidselle Stephens Datter, som haver faaen Een Fierde Part af bem/el/te gaar udi arv efter sin Fader afg/aaen Stephen Joensøn Heldahl, Denne Stephen Joensøn haver udi aaret 1728 til kiøbt sig forn/æfn/te Fierde Part {af} \udi/ Jelvig af Mons Monsøn, som udi aaret 1724 d/en 7 Febr/uarij til forhandlet sig sam/m/e Jord{e} af Her/r Rasmus Rachlov for 37 Rd 3 mrk efter Skiødets indhold. Den 3die Eyer til Jelvig er nu Joen Joensøn Fielschaalnæs Som haver arvet den Halve part udi gaarden Jelvig efter sin Broder afg/aaen Ole Joensøn. Der haver kiøbt bem/el/te Halve Part {af} \udi/ Jelvig af Rasmus Rachlov Præst udi Norland for den Summa 75 Rd, som Skiødet af 7 Febr/uarij 1724 udviiser - til denne gaard skal ingen Herlighed være, Men Elven aarlig giør skade baade paa ager og Bøe. Eyerne for Jelvig sagde at de Ey kunde give noget for indløsnings Rætten, siden gaarden haver kost Dem Een stor Sum Penge til sam/m/en 150 Rd for den Heele gaards indkiøb af Her/r Rachlov.

Nore Haaland beboes af Haaver Olsøn og Niels Nielsøn. Opsidderne haver til forhandlet sig bem/el/te gaard af Her/r Sven Scheen udi aaret 1728 d/en 23 Martij for Capital

55 Rd som Skiødet af forbem/el/te Dato udviiser. Gaarden er ingen Herlighed til Men Jorden uret og steenet samt uden Skov. For indløsnings Rætten bød ingen, Thi Læylændingerne vare ey selv til stæde, Hvor udover de bleve til sagt at indfinde sig hos Fogeden.

Mossevold, Dens Eyer nu er Ellef Olsøn boende paa gaarden *Fietie (Fitje), Hans Skiøde af Dato Bergen d/en 14 Julij A/nn/o 1728 udviiser at Han Sam/m/e gaard haver kiøbt af afg/aaen H/er/r Christen Undahls Datters Mand S/a/l/ig/ Hans Rafnsberg for Capital 57 Rd, Til bem/el/te Mossevold er Hverken Skov eller anden Herlighed. Angaaende indløsnings Rætten svarede Eyeren, at Han ikke kunde give noget mere paa gaarden, siden Han hafde givet mere for den, end Mossevold er værd, aarsagen til at Han kiøbte bem/el/te gaard var, fordi De tvende Opsiddere paa gaarden, saa got som grædendes bad Ham kiøbe den, siden De eye vare af De kræfter.

1740: 236b

Søre Mielstad beboes af 2de Opsiddere Siur Olsøn og Niels{øn} Olsøn, Den førstes Skiøde er til Ham ud givet af forn/æfn/te S/a/l/ig/ Her/r Undahls Sviger Søn afg/aaen Hans Rafnsberg udi aaret 1738 d/en 7de Julij der af seis han for den halve part haver betalt til afg/aaen Rafnsberg 57 Rd. Den anden Opsiddere Niels Olsøn haver tilforhandlet sig {d/en} den anden halve Part i bem/el/te gaard af S/igneu/r Andreas Garman for 45 Rd, som Skiødet af Dato Bergen d/en 10 Januarij A/nn/o 1731 udviiser. Opsidderne sagde ey at kunde give noget til for indløsnings Rættigheden, i henseende gaarden baade er slet og ingen Herlighed der til, Hvilket den nerværende Almue og til stod.

Nore Mielstad Eyer nu Ole Andersøn og Niels Hermansøn Holme /: den første beboer selv sin Jorde part :/ Deris Skiøder ere udgivne til Dem af fornæfnte Andreas Garman udi aaret 1731 d/en 12 Maij, Hvilke udviiser at for Heele gaarden Nore Mielstad er betalt 82 Rd 3 mrk - til gaarden er ingen Herlighed enten af Skov eller andet. Eyerne erklerede ey at kunde give noget for indløsnings Rætten, Men saae gierne de hafde Deris penge igien De for bem/el/te gaard hafde udgivet.

Placat angaaende De udi Norge under Reluitionen værende Jorde gods og Tiender Datert Friderichsborg d/en 24 Sept/embris 1740.

Angaaende Forige Fogets Andreas Jesens Sager svarede Almuen de ey kunde nu erindre om nogen arv var udi aarene 1735 - 1736 - 37 og 38 ført fra det beneficerede gods,

Fra Vallestrand og til Hoshofde 1 ½ Miil.

Foget Jesen haver aarlig paa Høste Tingene faaen attest om Hvad Bøxel var falden paa afg/aaen Ass/esso/r Hansens gods udi *Exindedahlen.

Restancen for dette aar af Skatter vare 122 Rd 4 mrk 1 sk.
Kongs Tiende Restantier var 2 Rd 3 mrk 6 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseiglet.
Paa gaarden Lostad sagde Almuen ingen forbedring var skeed.
Lændsmanden til stod at have bekom/m/et sin Løn og *giort got* (got giort) Munderings Penge af 3 Løber Smør til sam/m/en 5 Rd 3 mrk.

Lau-Ræts Mænd for aar 1741 bleve op næfnte. g/am/l/e/ 1. Johannes Olsøn Hemvigen, 2. Joen Olsøn Moen, nye 3. Magne Olsøn Eie, 4. Anders Jensøn Møgster, 5. Matthis Olsøn

Brørvig, 6. Anders Johansøn Hemvig, 7. Joen Tørresøn Nedre Kleppe, 8. Baste Knudsøn Vahre.

Schifte Brevet efter Ole Nielsøn Miøes Datert 17 Martij 1740.
Schifte Brevet efter afg/aaen Britte Christens Dttr paa Nore Røsland Datert 8de Augusti 1740.
Schifte Brevet efter Anders Johansøn Toschedal af 30 Junij 1740.
Schifte Brevet efter Maritthe Ols Datter paa Bircheland Dat/ert 23 Junij 1740.
Schifte Brevet efter Aadne Ellingsøn paa Søre Røscheland. dat/ert 6 Aug/usti 1740.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 2 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Echanger Skibs Reedes Almue paa Ting stædet Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 189 findes undtagen {Ole} \Knud/ Molvig, i Hvis stæd Ole Johansøn Toft og Lars Hausdahl i Hvis stæd sad Ole Nielsøn Lie, Hvilke tvende vare paa Et Skifte de som Formyndere skulle observere,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Høye Øvrigheds breve som paa alle Tingstæder skal publiceris, der nest

Stifts befalings Mands Baggers Skrivelse grundende sig paa Hans Exellentce von Hanstens Skrivelse om Commissarier af Dato Bergen d/en (ope rum) Octobr/is 1740.

Ligeledis blev tilsagt Almuen at de skulle ind levere Deris Skiøder in originali med vedhørende Copier til Fogeden Smed paa gaarder Kongen haver indløsnings Ræt til.

Bøxel Sæddel udgiven af Johan Garman paa Her/r Otto Findes vegne til Anders Haldorsøn paa Een Halv Løb Smør og 2 Mæle Malt udi Hagesætter. Datert Bergen d/en 31 Maij A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Jan von de Velde til Ole Siursøn paa Et Halv Pund Smør udi gaarden Strømme. Datert Bergen d/en 21 Octobr/is 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Myhr og Niels Heldahl til Johannes Iversøn paa Atten Marcher Smør udi gaarden Totland tillige med 15 Kander Malt. Datert Eide d/en 2 Nov/em/br/is/ A/nn/o 1740.

1740: 237

Den 3 Novembr/is blev Rætten igien sadt med de Lau Ræts Mænd, som for dette aar ere op næfnte.

Schiøde udgivet af Ole Esem til Johannes Nielsøn udi gaarden Store Sætre paa 18 M/arker Smør og ¼ Faaer Datert Eide d/en 2 Novembr/is 1740.

Schiøde udgivet af Erich Olsøn Fyllingsnæs til Johannes Iversøn paa 16 M/arker Smør 10 2/3 Kander Malt udi gaarden Totland. Datert Eide d/en 2 Novembr/is 1740.

Schifte Brevet efter Knud Andersøn. Datert Totland d/en 19de Martij 1740.

Som paa forige Ting stæder blev og her holdet examen angaaende Reluitions godset.

Myhr beboes af 2de Opsiddere Niels Andersøn og Lars Andersøn, Den 1ste Eyer ikkun selv 9 Marker Smør og 6 Kander Malt udi bem/el/te gaard Myhr, de andre 9 Marker S/mør og 6 Kander Malt haver Han bøxlet af Een Mand nu død nafnlig Rasmus Larsøn Lechnæs, Men ny eyer sam/m/e Jorde Part Børge Halvorsøn Lechnæs, Den anden Lars Andersøn er Eyer for 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt udi Myhr, som haver tilkiøbt sig sam/m/e Jorde Part udi aaret 1735 d/en 29 Octobr/is af Een Mand Rasmus Joensøn og der for betalt efter Skiødet af sam/m/e Dato 20 Rd. Niels Andersøn haver tilkiøbt sig Hans Part udi Myhr efter Skiødets udviis af 1 Aprilis 1730 med Odel og Eyendom af Ole Siursøn Eidsnæs og Lars Øvre Echanger, ingen Kiøbe Sum nævnes i Skiøde. Til Myhr skal ingen Herlighed være enten af Skov eller andet. Opsidderne Niels Andersøn Og Lars Andersøn bød for indløsnings Rætten paa Heele gaarden 4 Rd.

Nedre Echanger, der paa sidder 3de Mænd Lars Nielsøn, Peder Monsøn og Michel Hansøn, af Opsidder[ne] eyer Lars de To Parter udi gaarden og Michel den 3die Part. Denne gaard er solgt af S/a/l/ig/ General Toldforvalter Herman Garman til afg/aaen Mons Knudsøn udi aaret 1666 d/en 10 No/vem/br/is/, Denne Mogens Knudsøn haver solgt bem/el/te gaard igien til andre, saa den er omsider kom/m/en udi Opsiddernes Eye Hvilket Videre Deris til Fogeden leverte Skiøder og adkomster udviiser. Eyerne Lars Nielsøn og Michel Hansøn bød for indløsnings Rætten paa Heele gaarden 5 Rd, til Nedre Echanger forklarede Almuen ingen anden Herlighed \er/ uden noget Skov, som ey kand tienne til andet end gar og grin samt Spær.

Fyllings Næs beboes af 4 Opsiddere Magne Iversøn, Erich Olsøn, Lars Halvorsøn, Hans Iversøn, De 3de førstes Skiøder bleve Leverte til Fogeden Smed Den sidste sagde at have arvet det, Men ey hafde noget Skiøde, til gaarden skal ingen Herlighed være, for indløsnings Rætten bød Opsidderne 6 Rd - men sagde samtlig Opsidderne ey at kunde give for Heele gaarden.

Yttre Eidsnæs haver 4 Eyere Børge Johannissøn, Ole Olsøn, Johannes Iversøn, Ole Clemetsøn, Jacob Knudsøn, Anne og Magdali Anders Døttre, til gaarden skal ingen Skov eller Herlighed være Thi {Læylændingerne} Opsidderne maa nesten kiøbe deris Ilde brand, Deris adkomster blev Fogeden Levert, Opsidderne bød 4 Rd for ind Løsnings Rætten.

Indre Hindenæs der paa ere Tre Opsiddere Magne Olsøn, Iver Bastesøn, Mons Erichsøn, til gaarden er ingen anden Skov uden til nødtørftig Ilde brand, Deris adkomster blev Fogeden Levert. Opsidderne som ere fattige folk bød for indløsnings Rætten paa Heele gaarden 3 Rd.

Auctionen paa Een Jorde Part udi gaarden Nedre Aas nemlig det som Svanenhielms sterfboe skal være

1740: 237b

Eyende, bestaaende af 22 ½ M/arker Smør, Der paa blev bem/el/te Øde Part indsat for 8 Rd - Med Condition at den Kiøbende bliver fri for Auctions Salarium, og kand strax antage bem/el/te brug, naar De Høye Herrer Commissarier haver approbert Kiøbet, da kiøberen og selv betaler Skiødets udstædelse, Ingen bød dernest for 7 Rd - ingen bød saa for 6 Rd -

ingen bød, saa 5 Rd - ingen bød, saa 4 Rd - ingen bød, saa 3 Rd 5 mrk - ingen giorde noget bud

Der for Auctionen for denne gang blev op hævet.

Joen Lille Urdahl contra Knud Andersøn

See Protocollen Fol. 219

Paa Citantens vegne mødte Niels Johansøn Esem og sagde at Knud Andersøn hafde faaen Lov dag til dette Ting,

Den indstæfnte Knud Andersøn mødte og til stod Lovlig at være forelagt fra Citanten at møde og svare for sig til dette Ting, dernest frem lagde den ind stæfnte Et Skiøde af Dato Eide d/en 17 April 1733 og Tinglyst sam/m/e Dag udgiven til Ham af Citanten, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. Skiødet indføris :/

Den ind stæfnte til stod at være Citanten det paa stæfnte Korn skyldig, men beklagede sig over den slette Tiid, sigende der hos, at det var Ham umueligt nu paa denne Tiid at betale det Korn Han nu bliver søgt for,

Niels Johansøn Esem paa Citantens vegne paa stod Dom,

Der paa blev Dømt, som følger

Dom

Efter som den ind stæfnte Knud Andersøn selv her for Rætten tilstaaer at være Citanten Joen Lille Urdahl De paa stæfnte Fire Tønder Korn skyldig: Saa tilfindes Knud Andersøn her ved af Rætten at betale til Citanten Joen Lille Urdahl Fire Tønder Korn og udi Processens Omkostning 1 Rd 3 mrk - alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under Rættens videre befordring efter Loven - Skiød. Pag: Fol. 178

Sagen imellem Magne Esem og Lars Fyllingen er op hævet sagde Lænds Manden Selv.

Angaaende Fogedens Jesens Sager blev svaret.

1. blev svaret at ingen kunde nu erindre, at nogen arv er ført fra Det beneficerede gods og til andre stæder udi aarene 1734 - 35 - 36 - 37 og 38.
2. fra Ting stædet Hoshofde og Til dette er ½ Miil, og fra dette Ting stæd Eide til Bergen - 3 Miile.
3. Da Det blev *kundt bar* (kundbart) at Joen Johrdahl udi aaret 1739 hafde besvangret sin Stifdaater blev Hans Boe efter Jesens Ordre til Lændsmanden Magne Esem opskreven, og har Fogeden Jesen sam/m/e forretning for længst faaen fra Lændsmanden.

Lændsmanden forklarede at Han haver holdt Joen Jordahl udi arrest i sit Huus 25 uger efter Fogedens Jesens befaling, Men endskiøndt Han burde haft forflægnings Penge Hver uge, saa haver Han dog til denne Tiid ikke nødt Een Skilling af Fogeden Jesen for Delinqventens Joen Jordahls under holding. Delinqventinden Joen Jordahls Stif datter hafde stedse under holdning hos sin Moder. Delinqventindens nafn er Britte Knuds Datter. Varetægten gik om kring paa Almuen.

4. Opsidderne paa gaarden Fyllingen Erich og Lars sagde have været i Byen hos Jesen med Deris Skiøder, men fandt Ham ey Hiem/m/e, der fore De igien ville reyse til Ham, som dem og blev befalet.

Lau-Ræts Mænd for aar 1741 bleve opnæfnte 1. Ole Bastesøn Molvig, 2. Siur Olsøn Egefit, 3. Johannes Monsøn Store Urdahl, nye 4. Johannes Nielsøn Sætre, 5. Mons Joensøn Rommereim, 6. Magne Siursøn Rommereim, 7. Baar Erichsøn Rommereim, 8. Erich Larsøn Viche, Hvilke for Lau manden haver Deris Eed at aflegge før de til Rætten bliver antagen.

Dette aars Skatte Restancer vare 178 - 4 - 14.
Paa Kongs Tienden 11 Rd 1 mrk 10 sk.
Den ordinaire Ting attest blev og udstæd.
Ligeledis Selv Eyer mandtallet oplæst og forseiglet.
Lændsmand Magne Esem tilstod at have faaet det Deris Kongl/ig Maj/este/ts Forordning Ham tillegger.
De Mænd paa Toft tilstode at være got giort af Fogeden dette aars Skatte friehed af Deris afbrendte gaard Toft.

I/n N/omine J/esu C/hristu
[Schiold]

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 15 Novembr/is blev efter Høy ædle og velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Baggers ordre holdet extra Ræt paa gaarden Nyegaard angaaende den druknede Tøs Giertrud Estens Datter, bem/el/te ordre: Lyder saaledis /: See Brevet :/

Ved Rætten vare nerværende De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Niels Halvorsøn Dyngeland, 2. Ole Arnesøn Sandahl, 3. Lars Halvorsøn Millitzhau, 4. Ole Rasmusøn Nedre Dyngeland, 5. Niels Nielsøn Nedre Dyngeland, 6. Niels Rasmusøn Øfste Thun, 7. Mons Monsøn Phantoft, 8. Niels Larsøn Ulsmau.

Hvor da efter at Rætten var sat, blev frem kaldet for Rætten Anders Hammelsøn og Hans Hustroe Marthe Jons Datter boende her paa Nygaard, dernest blev Eedens forklaring for Dem begge af Lov Bogen Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Deris forklaring, som de ved examinationen d/en 9 hujus her paa stæden giorde, for Dennem ord til andet blev oplæst, Hvilken forklaring de nu atter tilstod og sam/m/e ved Eed med oprakte Fingre efter Loven uden nogen forandring bekræftede,

Hvor paa af De samtlig blev kiendt, som følger.

Dom

Med Anders Hamelsøns og Hans Huustroes Marthe Joens Datters Eedelig forklaring er det beviist at Den udi Lungaards Vandet død fundne Giertrud Estens Datter udi sin Tienniste hos Dem haver skikket sig troe og ærligt, og Da Hun blev svag, tog Siugdom/m/en strax Kræfterne fra Hende, Hun klagede sig meget udi sit Hovet, og den Tiid afg/aaen Giertrud Estens Datter sidst stod op af sin Sæng og gik ud af Stue Døren, siufntes Vidnerne Hun var meget Hierte klemt og nogit af Disse omstændigheder haves aarsag at slutte afg/aaen Gietrud Estens Datter af Pine og Tungsindighed sine Dage haver forkortet.

Der fore vi samtlig kiender for Ræt at Giertrud Estens Datters Legome bør begraves udi Kirkegaarden. Den extra Rættes bekostning bør udreedes og betales af Giertrud Estens Datters efterlatte gods og den Løn Hun hos Anders Hamelsøn haver til gode med 8 Rd 5 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 22 Novembris blev holdet Høste Ting med Alenfit Skibs Reedes almue paa Ting stædet Qvamms Vaagen nerværende Fogeden

S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 189 findes undtagen Michel Siurset i Hans stæd sad Jacob Jacobsøn Tofting,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste De Kongl/ige Forordninger og Breve, som paa Foliis (sidetal mangler), som paa forige Tinge ere extraherede, dernest

Kongl/ig Patent at Høyeste Ræt for aar 1741 skal begyndes d/en 2den Martij Datert Friderichsborg d/en 7 Octobr/is 1740.

Kongl/ig Bevillings Brev for Laugmand Bager at Han maae boe paa den Laug manden over Bergens Lau stoel til Beboelse forundte gaard Schaale, Men dersom det i frem tiden skulle falde almuen besværlig, at Laug manden saa Langt fra Bergen er boende haver Han der Kongl/ig Majestets Resolution der om at forvente Datert Friderichsborg d/en 19 Augusti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven Af Bischop Borneman til Mogens Hansøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Smørdahl. Datert Bergens Bispe gaard

1740: 238b

16 Junij Anno 1740 - Her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Rasmus Hansøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Søre Monstad. Datert Bergen d/en 3 Maij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Olsøn Fyllingen til Aamund Andersøn paa ½ Løb Smør og Fem Kander Malt udi gaarden Øvre Hopland. Datert Qvamsvaagen d/en 22 No/vem/br/is/ 1740 - non -

Bøxel Sæddel udgiven af Michel Echanger, Anders Echanger og Jens Mongstad paa 15 M/arker Smør og 22 Kander Malt udi gaarden Aaderaas, under skreven til vitterlighed Eller forseiglet til vitterlighed af Lars Store Oxe og Niels Nesse. Datert Qvamsvaagen d/en 22 No/vem/br/is/ 1740 til Hans Aaderaas.

Stifts befalings Mands Baggers Brev at Soldaternis Mundering naar den af Muld bedervis formedelst Lægs Mændenis forsøm/m/else, skal den af Lægs-Mændene erstattis, eller Lægs-Manden der for vedbørlig afstraffis. Datert Bergen d/en 4 Augusti 1740.

Copie af Stifts befalings Mands Baggers Brev at Lægs Eqvipagen skal anskaffes her efter som skeed er, nemlig Een Madskreppe for 2 Rd 24 sk, Een Kaaber Kiedel 1 Rd 48 sk, Een Rode Sæk 48 sk Een Rode Øxe 32 sk, naar det til skade kom/m/er, Da Stift amt Mændene og amt mændene tillige med vedkom/m/ende Regimenters Chefs der om med Haandt værkerne conjunctim contraherer, dog at Bønderne det uformeent det selv at levere, naar det forsvarlig af Dem kand præteris, Men Hvad Munderings Sorter, som ved ulykkelig Hændelser kom/m/er til Skade eller bort, skal sam/m/e efter tagen Tings vidne, som tilforn af Cassen erstattes, men det som under Bundens opsiufn bliver beskadiget eller paa Telt Huuset bedervet, skal af Fogeder eller Lægs Mænd tilsvares. Dat/ert Kiøbenhaun d/en 8 Octobr/is 1740.

Stifts Befalings Mands Baggers Brev angaaende 2de Soldater af Bergens frie Compagnie, som haver Desertert, nafnlig Peder og Tobias Gabriels Sønner Brasberg, at om De her i Fogederiet findes at anholde. Dat/ert Bergen d/en 7de No/vem/br/is 1740.

Den 23 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Halvor Stephensøn Datert Nore Nesse d/en 28 Maij 1740.
Dito paa Søre Nesse efter Siselle Ols Datter. Dat/ert Ibiden d/en 27 Maij 1740.

Michel Olsøn Nesse haver Ladet ind stæfne Anders Joensøn Elsaas fordi Han haver skiældet Citanten Der for Dom at Liide og betale Processens omkostning, Der paa at vidne ere ind stæfnte Arne Anderssøn Elsaas, Ole Stephensøn Lie og Ole Olsøn Aaderaas.

Anders Joensøn *Elsas blev efter Loven paaraabt, Men ey mødte,

Johannes Nielsøn Store Oxe og Christian Stephensøn Schare ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede I gaard 14 Dage at have til dette Ting paa Citantens vegne Lovlig ind stæfnet Anders Joensøn Elsaas og tale[de] paa Boepælen med Anderses Kone da de stæfnede Ham.

Citanten Michel Olsøn Nesse begierede Vidnerne, som alle mødte maatte tages til forhør,

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte Sig for Meen Eed; Hvor efter det første Vidne

1. Arne Andersøn *Elsas frem stod, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at faae Dage efter Mariæ Besøgelses Dag var Citanten Michel Olsøn og den ind stæfnte Anders Joensøn *Elsas sam/m/en udi Et lidet Bryllup, Hvor vidnet og var, sam/m/e Tiid faldt Tale imellem Citanten Michel Olsøn og Anders Elsaas om det Citantens Søster hafde taget fæste Penge af Anders Elsaas og Citanten for sin Søster hafde baaret bem/el/te fæste Penge til bage, og hørte da

1740: 239

Vidnet at Anders *Elsas skiældede Michel Olsøn for Een Hunds fot, og Een Skiælm, sigende Han skulle piske Citanten, og Han Citanten hafde gaaen Anders Elsaas Folk for nær, og dersom Citanten vilde finde Anders, skulle Han finde Ham paa Elsaas, adskillige flere ord fald imellem Parterne, Men vidnet kand det ikke erindre, dog er det Vidst at dette passerede paa Een Søndag, da Anders *Elsas var drukken.

Det andet vidne Ole Stephensøn Lie frem stod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt at alting sam/m/e Dag, stæd og Tiid var passeret og udtalt af Den indstæfnte Anders Joensøn Elsaas, som nest forige Vidne Arne Andersøn haver forklaret, og var det Een Søndag, da Anders Joensøn i Drukkenskab udbrød med disse for omvundne ord til Citanten.

Her ved Lod Citanten Sagen beroe til nest kommende vaar Ting. til Hvilken Tiid Han forlangede Lovdag for den ind stæfnte Anders Elsaas at møde,

Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Efter som det er befunden af stæfne Vidnerne at Anders Elsaas til dette Ting med 14 dages varsel er bleven stæfnet og Han ikke møder, saa gives Anders Joensøn Her ved af Rætten Lovdag at møde til neste Ting, Denne foreleggelse haver Citanten Lovlig at Lade forkynde for Anders Joensøn *Elsas i det korteste 14 Dage for først kom/m/ende vaar Ting udi aaret 1741, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Paa Fogedens S/igneu/r Johan Smeds vegne hafde Lændsmanden for Alenfits Skibs-Reede Eiluf Mundahl Ladet indstæfne Niels Paulsøn og Anders Paulsøn Brødre og boende paa gaarden Seim tillige med Niels Paulsøns Kone Maritte Ols Datter og bem/el/te Niels Paulsøns Søn Christian Nielsøn for Slags maal med Anders Paulsøn, der om at vidne ere ind varslede Rasmus Monsøn og Ole Andersøn begge boende paa gaarden Seim tillige med Ole Ellingsøns Dreng Anders Jonsøn paa Seim,

Niels Paulsøn og Anders Paulsøn mødte for Rætten og tilstode Lovlig at være stæfnede til dette Ting,

Sagen beroer til neste Ting, da baade disse tvende mødende og Niels Paulsøns Kone med sin Søn uden videre advarsel haver at møde her for Rætten.

Examination angaaende Reluitions godset udi dette Skibs Reede blev foretagen.

Nr. 63 Klevedahl beboes af Opsidderen Lars Hagtorsøn den(s) Landskyld Een Halv Løb Smør og Et Faaer, Opsidderen efter Skiødet af Dato Vangen paa Vaas 17 Novembr/is 1738 haver Mage skiftet sig bem/el/te gaard til og givet Størch Johansøn Een Løb Smør udi gaarden Fenne paa Vaas for bem/el/te gaard Klevedahl men siden gaarden Fenne var bedre end Klevedahl fik Lars Hagtorsøn 60 Rixdr imellem af Størch Johansøn, Opsidderen sagde at Han ey kunde give noget for indløsnings Rettigheden siden Han meget dyrt hafde tilforhandlet sig Klevedahl, Hvor til ingen anden Herlighed er uden noget Skov af Birk og older, som Han Een halv Miil haver at føre til Søen, naar Han skal sælge noget der af til Kongl/ige Skatter og nødtørftig underholdning. Fogeden blev Skiødet Levert.

Nr. 52 Hopland af Landskyld 3 Løber Smør 2 ½ Tønde Malt 1 Faaer beboes af Sex Opsiddere Anders Larsøn, Erich Larsøn, Aamund Andersøn, Aamund Larsøn, Rasmus Matthisøn og Joen Børgesøn alle disse Eyer Part udi bem/el/te gaard Hopland undtagen Rasmus Matthisøn, des foruden haver endnu efter skrevne Parter udi sam/m/e gaard, Johannes Fyllingen, Een u-myndig Rasmus Børgesøn, Erich Ryland, Lars Olsøn, Stephen Rachnæs, Ole Borsøn, Anders Kalsaas, Maritte Gausereide, Børge Lechnæs, Børge Eisnæs Ole *Espeland (Espelands?) 3 Børn, Rasmus Seim, Britte Seim. Til gaarden Hopland skal være older Skov og noget Lidet Birk, De nerværende af Eyerne

1740: 239b

Sagde ey at kunde give noget for indløsnings Rætten siden de ere fattige Folk og ey haver Efne der til.

Nr. 62 Gausereide den Halv Løb Smør og Een Mæle Malt udi bem/el/te gaard haver Opsidderens Fader Lars Larsøn faaet Deris Kongl/ig Majestets Skiøde paa udi aaret 1731 d/en 16 Martij Lydende paa 108 Rd at være betalt for bem/el/te Jorde Part, og haver Deris Kongl/ig Majestet aller naadigst Skiødet Ham, Lars Larsøn, sam/m/e gaarde Part til ugienkaldelig odel og Eyendom fri for Reluition Eller indløsnings Ræt.

Nr. 28 Lille Oxe 1 Løb Smør 1 Tønde Korn og 1 Huud beboes af Tvende Mænd, Eyerne til bem/el/te gaard ere Ole Halsteensøn, Niels Siursøn, som beboer gaarden, de andre Eyere ere følgende, Michel Grimstad, Stephen Rachnæs, Peder Oenes, Maritte Peders Datter, Anna Peders datter. til bem/el/te gaard Liden older og Birke Skov ingen anden Herlighed, Eyerne sagde sig ey at være udi stand til give noget for indløsnings Rætten.

Nr. 44 Sletten Een Halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt bruges af Een Opsidder, Eyeren der til er Lars Joensøn paa Indre Fosse, som fik den udi arv efter sin Fader Joen, ingen Herlighed til, Ligger til Fiælds og Een Halv Miil fra Søen. Eyerne sagde sig \ey/ have Raad til noget at byde for Reluitionen.

Nr. 48 Søre Eicheland 1 Løb Smør 1 Tønde og 1 Mæle Malt, Eyerne ere Anne Jacobs Datter boer paa gaarden De andre Eyeres nafne ere Jacob Siursøn Elsaas, Ole

Herland, Aschild Siurset og den u-myndige Britte Siurs Datter samt Ole Fyllingen, skal ingen Herlighed være til, enten af Skov eller andet, ligger til Fiælds 3 Fiæring Veis fra Søen, Eyerne sagde sig ey at være i stand til at byde paa bem/el/te gaard.

Nr. 49 Nore Eicheland ½ Løb Smør ½ Tønde Malt 1 Faaer Cancellie Raad Knagenhielm eyer halve deelen den anden Halve deel eyer Anna Anders Datter, Niels Olsøn, Ole Olsøn, Anne Hielmtvedt, Joen Fosse og Ole Aamunsøn, ingen Herlighed der til, ligger til Fiælds og 3 Fiæring vey fra Søen. Eyerne sagde ey at have kræfter til at give noget for indløsnings Rætten.

Nr. 32 Schare 2 Løb Smør 1 Mæhle Malt Eyernes nafne ere Knud Rasmusøn, Christian Stephensøn og Besse Gutormsøn alle boer paa gaarden, ingen Herlighed ligger til Fields, Eyerne sagde ey at have Efne til at byde noget for Reluitionen.

Nr. 29 Møchelthun 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt, Eyeren til sam/m/e gaard er Arne Andersøn, som Selv bruger den, ingen Herlighed uden Lidet Brænde til Huusfornødenhed; Eyeren bød for indløsnings Rætten mod Skiødets expedition 4 Rd.

Nr. 40 Fischesætter 1 Løb Smør 1 Tønde Malt Opsidderen Halvor Bastesøn eyer halve deelen og beboer samme Han sagde ey at kunde give noget for indløsnings Rætten, Men Meente at Hans Skiøde skulle staae ved Magt siden det er under skreven og notificert af De Kongl/ig anordnede Commissarier udi S/a/l/ig/ Svanhielms Sterfboe og nu bruges af Een Læylænding Rasmus Johannissøn.

Nr. 81 Iisdahl 2 L/øb Smør 1 ½ Tønde Malt beboes af Fire opsiddere, Eyerne ere Børge Grotvedt, Magne Villumsøn, Ole Erichsøn, Kari Ols Datter, Hans Hoversøn, Ole Hoversøn, Sidselle Hovers Datter, Britte Hovers Datter, Knud Pedersøn, Jacob Landsvig, Michel Landsvig, Ole Pedersøn, Maritte Peders Datter, Magdeli Peders Datter, Magdeli og Britte Knuds Døttre, ingen Herlighed til, Eyerne sagde De ey hafde kræfter at byde noget for Reluitionen.

Nr. 73 Øvre Mundahl 2 Løber Smør bruges af Tvende Mænd, Dens Eyere ere Magne Aschildsøn, Erich Christensøn, Anders Larsøn, Tollef Larsøn, Arne Larsøn, Ingeborg Lars Datter, ingen Herlighed til bem/el/te gaard; Eyerne bød 4 Rd for indløsnings Rætten.

1740: 240

Nr. 66 Sætre Der af er Bischopen i Bergen beneficeret 1 Pund og 15 M/arker Smør, resten Eyer Halsteen Iversøn, Johannes Larsøn, Aschild Iversøn, Niels Nielsøn, er Een fiældgaard, ingen Herlighed til uden noget Smaat older og Eene brage, Langt fra Søen; Eyerne sagde at nogen af Dem ey haver betalt Deris Jorde part, des aarsag ey \heller/ hafde raad til at Kiøbe indløsnings Rettigheden.

Nr. 3 Nore Soltvedt ½ Løb Smør og 3 Mæler Malt, Eyeren Knud Andersøn selv bruger gaarden, ingen Herlighed der til enten af Skov eller andet, Vil [give]? for indløsnings Rettigheden imod Skiødets expedition 4 Rd.

Angaaende Fogedens Jessens Sager blev svaret paa Spørgsmaal at almuen nu ikke kand erindre om noget arve gods er ført fra det beneficerede gods udi aarene 1734 - 1735 - 36 - 37 - 38 (38 ser ut som overstroke) - NB - 9 (??)

Da Niels Nielsøn Sætre hafde begaaet Leyermaal udi sit Egteskab med sin Kones Søster Maritte Ols Datter blev Niels Nielsøn Sættres Boe registert af {Fogeden} Lænds manden Efter Fogedens Jesens befaling, sam/m/e forretning blev til bem/el/te Foget Jesens i Egen Haand levert,

Sam/m/e Tiid blev Maritte Ols Datters arv {.. Seqvestrert} \givet Fogeden til kiende/ som beløb sig til 20 Rd 8 sk, {Hvilket blev til Fogeden Jesen og levert,} af denne arv haver

Fogeden Jesen udi Reede Penge oppebaaret af Niels Sætres Hustroe 6 Rd og 14 Rd haver Han got giort Niels Sætres Hustroe for den Tiid Delinqventen Hendes Søster Maritte Ols Datter var under Arrest i Hendes Huus, for 28 ugers under holding,
Niels Sætres Hustroe Britte Ols Datter var tilstæde ved Rætten og formeente at efterdi Hendis Søster Maritte Ols Datter var under Arrest 39 uger og daglig nød sin Kost Hun da efter Loven bør nyde de Øvrige 5 Rd 3 mrk, som Deris Kongl/ig Majest/et slig Een fange ugentlig tillegger 3 mrk,
Lændsmanden Eiluf Mundahl Declarerede foruden at Han af Fogeden Jesen ikkun haver bekom/m/et for Niels Sætres under holdning I 39 uger 10 Rd, saa at Ham endnu rester for Niels Sætres under holdning 9 Rd 3(?) mrk Hvilke Penge Han formode Fogeden Jesen Ham bør svare siden Han efter bem/el/te Jesens ordre tog Niels Sætre under Arrest i sit Huus og gav Ham sin daglige under holdning - Vagt giorde almuen da disse tvende Delinqventer vare arresterede.

Den 24 blev Retten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Dette aars Restancer blev først oplæste beløbende sig den Sum 135 Rd 4 mrk 9 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev op læst og forseiglet.
Den ordinaire Ting Attest efter Skatte forordning om sigt og sage fald, samt arf afførsel blev og forfattet, da almuen svarede at ingen arv fra det beneficerede gods var bort ført.
Lænds Manden til stod at have faaen sin Løn og med det Han for fri gaard har bekom/m/et beløb til 5 Rd 3 mrk.
Grund og Enge slette Skatten af Kongsøen for dette aar staaer til rest, som er 12 sk.

Lau-Ræts Mænd for aar 1741 bleve op næfnte g/am/l/e/ 1. Jacob Jacobsøn Tofting, 2. Halvor Olsøn Øvre Mychisvold, nye 3. Magne Gullachsøn Festa, 4. Ole Monsøn Spurcheland, 5. Niels Børgesøn Hopland, 6. Hans Larsøn Iisdahl, 5. Peder Nielsøn Erstad, 8. Joen Erichsøn *Tochem, Hvilke for Laug manden Deris Eed haver at af legge før de til Rættens betienning antages.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 25 Novembris blev holdet Høste Ting for Lindaas Skibs-Reedes almue paa giæst giver stædet ved Kiilstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 211 ere anførte,

Og efter at Rætten var sadt, først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa nest forige Ting, Dernest

Obligation udgiven af Ole Nielsøn til Ole Halvorsøn Lydende paa Forsikring og Pandt I Debitoris Jorde Part Nedre Tvedt for Capital 21 Rd. Datert Frechau d/en 22 Octobr/is 1740.

Den 26 No/vem/br/is/ blev Rætten sadt med sam/m/e Mænd.

Auction over Een Halv Løb Smør udi gaarden Smørdahl blev foretaget med Condition at den Kiøbende

Bliver fri for Auctions Salario, og ey kand antaget bruget udi Smørdahl før Kiøbet af De Høye Herrer udi Cammer Collegio bliver approbert, saa Haver Kiøberen selv at betale Skiødets expedition, der paa blev bem/el/te ½ Løb udi Smørdahl indsat for Sex Rixdaler, ingen bød, saa for 5 Rd - ingen bud, saa 4 Rd - eftersom ingen ville byde, blev auctionen for denne gang ophævet.

Fogeden Smed contra Joen Joensøn Berge og Maritte Ols Datter,
vide Fol: 211

De ind stæfnte Joen Joensøn Berge og Maritte Ols Datter mødte for Rætten efter forige stæfne maal og til stod Deris sidste Som/m/er Ting her for Rætten giorde bekiendelse.

Fogeden Smed paa stod Dom over Dem begge og at de efter Deris egen her for Rætten giorde bekiendelse maatte straffes, som Loven befaler, der paa strax blev kiendt, som følger.

Dom

Efter som De ind stæfnte Joen Joensøn Berge og Maritte Ols Datter u-tvungne her for Rætten haver bekiendt at De haver begaaen Horeri med Hin anden, saa bør Joen Joensøn Berge /: Der haver sin Egte Hustroe I Live :/ efter Lovens 6 Bogs 13 Cap/itel 25 Art/icel straffes paa Hans gods og Penge efter Hans yderste formue, og Maritte Ols Datter efter Lovens sam/m/e Bog og Capitels første Art/icel bøde 12 Laad Sølv, {samt begge} Men saasom *som det er vitterligt at Joen Joensøn Berge allerede haver ud staaen Kirkens Disciplin, saa bør Maritte Ols Datter foruden fornæfnte Bøder staae aabenbar Skrift i det Sogn Hun tiente, som er Lyre Sogn. Endelig bør de begge betale Denne Processes omkostning med 8 mrk 4 sk alt at skee inden 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfær efter Loven.

Rasmus Olsøn boende paa Gaarden Ind Lyren haver ladet ind stæfne Thomas Thomæsøn boende paa sam/m/e gaard Ind Lyren ikke alleniste at anhøre vidner angaaende Thomas Thomæsøn haver skiældet baade Citantens Fader og Moder, Men end og at liide Dom der for og betale Processens omkostning, Der om at vidne ere ligeledis til dette Ting indvarslede Anders Pedersøn og Hans Hustroe Kari Sebiørns Datter begge boende paa sam/m/e gaard Indre Lyhren.

Hvilket kald og varsel Lænds manden Michel Michelsøn Hundven og Arne Olsøn Brudevold Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt vedkom/m/ende Contra part Thomas Thomæsøn og de for hen navngivne Vidner med mere end 14 Dages varsel.

Den ind stæfnte mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet.

Thomas Thomæsøn blev af Rætten til spurgt, om Han ikke, for at anitere(?) (kan vera: limitere = begrense) ald ulempe, fortredelighed og fortrydelse udi mindelighed ville forliiges med Citanten Rasmus Olsøn, og til staar sig at have forseet, Der til Thomas Thomæsøn strax udviiste sig villig, og giorde følgende Erklering: at Han tilstod at have talt utilbørligt imod Citantens Rasmus Olsøns Fader og Moder, Dem Han ikke vidste andet at sige om, end Hvad ærligt og skikkeligt er, og veed ikke andet, end De io stedse udi Levnet og omgiængelse sig haver opført, som Ærlige Danne Folk søm/m/er og anstaaer,

1740: 241

Hvor fore Han ikke allene igien kalder sine om dem udtalte ord, Men end og beder baade Citanten og Hans forældre om forladelse for De af Ham udi ubesindighed sagde ord, Lovede efter dags udi ord og gierninger saaledis at skikke imod Citanten og Hans Forældre som Een ærekiær grande og Ven efter guds, Kongens og nationens Lov egner og anstaaer, Hvor paa

Citanten Rasmus Olsøn ikke alleniste blev givet Haand af Thomas Thomæsøn, men Rasmus Olsøn Lovede og efterdags at leve fredelig og Kierlig med Thomas Thomæsøn, Endelig til bød Thomas Thomæsøn at give Rasmus Olsøn udi omkost[ning] 1 Rd 1 mrk 4 sk og til Den fattige Skole udi Bøssen 1 mrk 8 sk.
Dette af Parterne indgaaet forlig stadfæstes af Rætten udi alle Maader, Med Tillæg, at Hvo af Parterne imod hin anden denne Sag angaaende skulle forsee, da bør de efter Lovlig beviis bøde til Justitz Cassen 4 Rd, Hvor nest denne Sag aldeelis ophævis, og bør ikke være nogen af Parterne til nakdeel eller æris forklæinelse udi Ringeste Maade.

Jacob Magnesøn og Niels Joensøn boende paa gaarden Nøten tillige med Lars Erichsøn boende paa Vichne hafde ladet ind stæfne Niels Thomæsøn boende paa gaarden Soleim fordi Han haver taget Een Smale fra Hver af Citanterne;
Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod ikke allene at være Lovlig stæfnet til dette Ting for denne Sag, Men end og at Han hafde taget de paa stæfnte Smaler fra Citanterne, og at Han hafde bem/el/te Smaler endnu i sin Være, siden forklarede Niels Thomæsøn at den Eene af de Smaler hand hafde taget var af Ørnen bort-taget.
Her ved beroer Sagen til neste Ting til Hvilken Tiid Niels Thomæsøn haver at møde.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte
Blev Examination foretagen angaaende Reluitions godset, og blev af Den tilstæde værende almue svaret Dem aldeelis var uvidende noget gods at være Her udi Skibs-Reedet, som Deris Kongl/ig Majestet kunde have indløsnings Rettighed til.
Ligeledis blev almuen tilspurgt af Rætten
1. at De ikke vidste nogen arv at være udi aarene 1734 - 35 - 36 - 37 og 38 ført af det beneficerede gods.
2. fra Alverstrømmen og Her til Kiilstrøm/m/en sagde almuen at være To sterke Miile.
3. At Bachebøe af Skyld ½ Løb og Søre Fielsbøe, som er Deris Kongl/ig Majestet tilhørende haver Ligget under fæe fod fulkom/m/en 30 aar.
4. at afg/aaen Ass/esso/r Hansen haver allene nyt gaarden Siurset, som nu af Deris Kongl/ig Maj/este/ts er soldt til opsidderne.

Dette aars Restantcer bleve op læste beløbende til den Summa 294 Rd 5 mrk 2 sk.
Tiende Restancen var 26 Rd 3 mrk 9 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseylet.

1740: 241b

Den ordinaire Ting attest efter Skatte forordningen angaaende Sigt og Sage fald samt afførsels Penge blev og forfattet.
Lænds manden til stod inden Ting at have faaet sin Løn og andet efter Skatte forordningen.

Lau Ræts Mænd for aar 1741 bleve op næfnte g/am/l/e/ 1. {Knud Fieldanger} 1. Haldor Iversøn Haadne, 2. Ole Olsøn Myching, 3. Mons Iversøn Schauge, 4. Ole Monsøn Berge, nye 5. Mons Olsøn Nataas, 6. Ole Ellufsøn Nedre Qvame, 7. Berge Aamunsen Nevedahl, 8. Mons Botolfsøn Vig, Hvilke for Laug manden Deris Eed haver at aflegge.

Her/r Torgi Grøgaards Obligation til Soren skriver Michael Tønder Lydende paa Pandt og forsikring udi Hans Huuser paa Spieldnæs for Capital 150 Rd. Datert Spieldnæs d/en 20 Februarij 1740.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1740 d/en 28 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Gulens Skibs Reedes almue paa giæst giver stædet i Schierjehaun nerværende Fogeden Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 190 findes undtagen Ole Risnæs, som er død siden sidste Ting, udi Hans stæd Truels Michelsøn Villesvig,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve op læste de Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa forige Tinge ere extraherede og her bør Læsis, dernest

Kongl/ig Schiøde udgivet til Ingeborg S/a/l/ig/ Lars Pedersøns paa gaarden Vasvigen og gast giver stædet Schierjehaun Datert Friderichsberg Slot d/en 15 Martij 1740.

Ingeborg Lars Pedersøns udgifne Obligation til Ass/esso/r Jan von De Lippe Datert Bergen d/en 19 No/vem/br/is/ 1740 Lydende paa prioriterlig Pandt og forsikring udi gaarden Vasvigen med under liggende giæst giver stæd Scherjehaun og der paa staaende Huuser for Capital 100 Rd Caurent.

Kongl/ig Schiøde udgivet til Gregorio Knudsøn Vig paa gaarden Kiellevold eller Liehauen af Skyld Een Løb Smør. Datert Friderichsberg Slot d/en 24 Martij 1740.

Schifte Brevet efter afg/aaen Mons Thoersøn af dato Hope d/en 22 Junij 1740.
Schifte Brevet efter Anders Knudsøn Datert Rafnberg d/en 21 Junij 1740.

Stifts befalings Mandens og Bischopens Brev af Dato Bergen d/en 26 Febr/uarij angaaende Kari Fuses Datter af Lindaas Præste giæld, som er Spedalsk og ikke haver Raad til at betale den anden Termin til Hospitalet fordi Hun der er indlem/m/et, des aarsag Fogeden er anbefalet at repartere den sidste Termins {almu} betaling paa heele Fogederiets almue, dog saa at ingen fornermis, Og at de denne gang betaler Een anden gang befries og paa andre reparteris. Dat/erit Bergen d/en 26 Febr/uarij 1740.

Den 29 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd,

Schiøde udgivet af *Peders Haaversøn til sin Søn Michel Pedersøn paa 12 M/arker Smør udi gaarden Stornæs. Datert Schierjehaun d/en 28 No/vem/br/is/ 1740.

Schiøde udgivet af Erich Hoepe, Niels Elvigen, Ole Severaas til Rasmus Nielsøn paa 18 M/arker Smør udi Are Klet. Datert Bergen d/en 6 Octobr/is 1740.

Obligation af Dato Schierjehaun d/en 29 Novembr/is Anno 1740 udgiven af Michel Endresøn til Rasmus Joensøn Hosteland Lydende paa forsikring udi ½ Løb og 6 Marker Smør i Miømen for Capital 40 Rd Caurent.

Den 30 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Kongl/ig Skiøde udgiven til Mons Pedersøn paa Sex Marker Smør udi Store Glaver. Datert Friderichsberg Slot d/en 24 Martij 1740.

Mons Pedersøns Skiøde til Jan Meijer Junior paa 6 M/arker S/mør udi gaarden Store Glavær. Datert Bergen d/en 12 Maij 1740.

Rasmus Nielsøn, Anders Paulsøn, Mons Iversøn, Joen Jensøn haver Ladet ind stæfne Jetmun Jacobsøn og Søn Mons Jetmunsøn, fordi de skal have beskyldt Citanterne for, at de haver tagen Fisk fra Dem, Der imod siger Citanterne at de indstæfnte Jetmun og Mons haver tagen Fisk fra Dem.
Citanterne sagde selv at De ey hafde ind stæfnt enten Jetmund og Mons til at høre Vidner ey *heler varslet

1740: 242

Vidner udi denne Sag.
Hvor fore Sagen beroer til neste Ting, Da Citanterne Lovede at ville stæfne Vidner udi denne Sag og Lovlig varsle baade Jetmun Jacobsøn tillige med sin Søn Mons Jetmunsøn at anhøre Vidnernis udsigende i denne Sag, des aarsag denne stæfning staaer til neste Ting.

Auctions Skiøde udstæd af Michael Tønder til Joen Hansøn paa 2 Pund 6 M/arker Smør udi Nedre Dahle. Datert Scherjehaun d/en 30 No/vem/br/is/ 1740.

Dito Skiøde udstæd til Ole Rasmusøn paa 1 Pund Smør i Lille Slire af Samme stæd og Dato.
Dito Skiøde af Sam/m/e stæd og Dag paa 2 Pund 9 Marker Smør udi Dahle til Hans Clausøn.
Dito Skiøde af sam/m/e stæd og Dag til Hans Joens/øn paa 2 Pund 9 Marker S/mør i Dahle.
Dito Skiøde til Ole Rasmusøn Datert sam/m/e stæd og Dag paa 2 Pund 9 Marker S/mør i Dahle.
Dito Skiøde paa 2 Pund 9 Marker S/mør i Dahle til Hans Hansøn. Datert sam/m/e Dag og stæd.
Dito Skiøde Dat/ert sam/m/e Dag og stæd til Claus Clausøn paa 2 Pund 6 Marker Smør i Slengesol.

Skiøde udgivet til Ole Olsøn og Magdeli Rasmus Datter af Mad/a/me S/a/l/ig/ De Fines paa 1 Pund 12 M/arker Smør udi Lille Slire. Datert Schierjehaun d/en 30 No/vem/br/is/ 1740.

Niels Olsøn Store Slire, som af Mad/a/me Magdalene S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines her for Rætten var indstæfnet angaaende nogle ord han skal have talt om Hendes Søn Jens de Fine, indfandt sig for Rætten, og erklerede Citantindens Søn Jens de Fine, sigende: Han ey veed ikke andet at sige om Jens De Fines, end Hvad Een skikkelig, ærlig og beskeden Person søm/m/er og anstaaer, Derfore beder om forladelse og Lover at Han her efter enten i ord eller gierninger skal øve noget u-søm/m/eligt og u-lovligt imod Madame De Fines eller Hendes Børn, ey heller her efter sætte noget garn udi Hendes tilhørende gaards Elv uden Hendes Tilladelse. Der nest Lovede Niels Olsøn at betale til Mad/a/me De Fines udi omkostning 7 mrk i Reede Penge, og stedse beviise Hende efter dags al Høflighed og Tienistagtighed.
Hvor ved da dette stæfnemaal aldeelis op hævis.

Mad/a/me Magdalene S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines hafde ladet ind stæfne tvende sine Land bønder boende paa gaarden Myhr nafnlig Erich Olsøn og Joen Anthonsøn Dom at Liide til at betale resterende Landskyld, den første 6 Rd 4 mrk 6 sk den anden 4 Rd 3 mrk 12 sk, saa og at betale Processens omkostning, Hvilket kald og varsel Lænds manden Peder

Henrichsbøe og Skafferen Anders Glosvig ved Eed efter Loven af hiemlede at have forkyndt de ind stæfnte med 14 Dages varsel,
Den ind stæfnte Erich Olsøn mødte for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet samt at være den paa stæfnte Landskyld pligtig Men Joen Antohnisøn mødte ikke.
Der nest begierede Citantinden at Sagen maatte staae til neste Ting til Hvilken Tiid De ind stæfnte gives Lav dag at møde i fald de ey udi Mindelighed inden sam/m/e Ting betaler.

Mad/a/me S/a/l/ig/ de Fines hafde Ladet ind stæfne Johannes Joensøn Svardahl og Ole Jacobsøn Brandsdahlen Dom at Liide til at betale resterende Landskyld 11 mrk den første, den anden 2 Rd 5 mrk, saa og at betale Processens omkostning
Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Toral Olsøn og

1740: 242b

Skafferen Anders Glosvig ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt De ind stæfnte paa Deris boepæl med 14 dages varsel.
De inciterede bleve efter Loven paaraabte, Men ingen mødte, des aarsag Rætten gav følgende Kiendelse.

Afsigt

Eftersom Johannes Joensøn Svardahl og Ole Jacobsøn Brandsdahl ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges De af Rætten at møde til nest kom/m/ende vaar Ting udi Aaret 1741.

Examination paa det gods Deris Kongl/ig Majestet har indløsnings Ræt til blev foretagen
Nr. 125 Lille Matre beboes af 3de Opsiddere Stephen Nielsøn, Johannes Olsøn, og Iver Hansøn, gaarden skylder Een Løb Smør \og Et Faaer/, der til er noget brænde ved men Lang fra er Skoven liggende, Eyerne vare ey tilstæde paa Tinget formedelst De af Iis ere forhindrede.

Angaaende forige Fogets Jesens beviiser blev svaret, som følger af almuen
1. at De ey kunde nu erindre sig noget gods udi aarene 1734 - 35 - 36 - 37 og 38 at være bort ført af det beneficerede gods, som Deris Kongl/ig Maj/este/t tilkom/m/er af-førsels Penge af.
2. fra Kiilstrømmen til Scherjehaun er 1 ½ Miil.

Den 1 Decembr/is blev Restancerne oplæste for dette aar som var 93 Rd 4 mrk 13 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev oplæst og forseiglet.
Kongs Tienden restans 6 Rd 1 mrk 4 sk.
Det ordinaire Tings vidne om sigt og Sage fald blev taget.
Lænds mandens qvittering blev fremviist for Hans Løn og andet Skatte forordningen Ham tillegger.
Enge slet Skatten for Scherjehaun var 12 sk.

Lau-Ræts Mænd for aar 1741 bleve opnæfnte g/am/l/e/ 1. Michel Joensøn Haveland, 2. Lars Biørnsøn Norgulen, nye 3. Hans Joensøn Lie, 4. Lars Olsøn Birchnæs, 5. Iver Henrichsøn Birchnæs, 6. Michel Endresøn Miømen, 7. Niels Olsøn Store Slire, 8. Ole Monsøn Tongedahl,

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omi/ne J/esu C/hristu

Radøe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1740 d/en 2 Decembris blev holdet Høste Ting med Radøe Skibs Reedes Almue paa giæstgiver stædet Alvorstrøm/m/en nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 191 findes

Og efterat Rætten var sadt først bleve publicerte De Kongl/ig Forordning og andre Øvrigheds Breve, som [paa] forige Tinge ere publicerte, Dernest

*Angnethæ S/a/l/ig/ Peder Hofmands ved Pandte forskrivning af dato Bergen d/en 27 Octobr/is A/nn/o 1740 forsikrede S/igneu/r Johan Christi udi Sæbøe Kirke med tilhørende gods og qvæg, dernest udi gaardene Ascheland, Søre Hocheland og Dahle for Capital 150 Rd Courant.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Meyer til Peder Gregoriisøn paa Fem og Een halv Skilling udi gaarden Nore Lie. Dat/ert Mang/ers P/ræste g/aar/d 12 Aug/usti 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Agnetha S/a/l/ig/ Petter Hofmands til Tollach Mogensøn paa 18 M/arker Smør 7 ½ Kande Malt udi gaarden Ascheland Datert Bergen d/en 24 Novembr/is 1740.

Den 3die Decembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Knud Halland contra Elling Halland

vid. fol. 214

Parterne bleve forligte saaledis at Elling Halland skulle give Knud Halland udi Omkostning 5 mrk 2 sk, Hvor paa Sagen efterat de var forliigte og givet Hin anden Deris Hender efterdags at leve fredelig og skikkelig, som ærlige

1740: 243

Grander og Naboer efter guds og Kongens Lov søm/m/er og anstaaer, Hvilket forliig af Rætten udi alle Maader stadfæstes med condition at Hvilken af Dem som bryder dette forliig, og det Ham over beviises skal bøde til Justitz Cassen og den oprettede Skole Casse 4 Rd.

Mons Tørresøn contra Johannes Monsøn

vide Fol. 213

Citanten Mons Tørresøn mødte for Rætten og forklarede at Han til dette Ting \hafde/ Ladet advare Johannes Monsøn,

Hvilket Citantens sigende ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev til staaet af Lændsmanden Niels Sæbøe og Skafferen Gudmund Sætre, og sagde sam/m/e varsels Mænd at det i Dag er Fem uger siden de advarede Johannes Monsøn at møde til dette Ting, end ydermere sagde Lændsmanden at Han fornæfnte Tiid talede med Johannes Monsøn selv paa Hans gaard, og at de forkyndte varslet udi Johannes Monsøns stue paa gaarden Ind Helle, Hvilket sidste Skafferen og til stod, sam/m/e tiid var i stuen nerværende Johannes Monsøns Hustroe.

Johannes Monsøn blev efter Loven trende gange paaraabt, men ey mødte,

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som Johannes Monsøn baade er stæfnet og advaret at møde til dette Ting, Da i Henseende Sagen er af betydelighed, og paa det Johannes Monsøn ikke skal have aarsag i sin Tiid at sig Ham af Rætten er bleven Over iilet, saa gives Ham Her ved foreleggelse at møde til neste Ting, Thi dersom Han da ikke vil møde, Men oversidder Rættens advarsel, saa maa Han vente endelig Dom udi Sagen til nestkom/m/ende vaar Ting bliver af sagt.

Examinationen blev foretagen om Det gods Deris Kongl/ig Maj/este/t haver indløsnings Ræt til, Men heele almuen svarede: at Dem er ubevidst noget Bonde gods at være her i Skibs-Reedet, som Deris Kongl/ig Majestets forfædre udi Regieringen hafde *solg (solgt) med forbeholdenhed af Reluition.

Angaaende Fogedens Jesens besvaringer paa Hans Mangels Poster

1. svarde almuen, de nu ikke kunde erindre om nogen arv udi aarene 1734 - 35 - 36 - 37 og 38 fra det beneficerede gods var af ført.
2. Almuen svarede paa Spørgsmaal at fra Kiilstrømmen her til Alvorstrøm/m/en er 2 Miile og her fra Alvorstrøm/m/en til Bergen ligeledis To Miile.

Ellers indfandt sig her for Rætten De Tre Opsiddere paa gaarden Schare Nr. 32 udi Alenfits Skibs Reede af Landskyld To Løber Smør og Een Mæhle Malt, nafnlig Knud Rasmusøn, Christian Stephensøn og Besse Gutormsøn, som begierede her udi Protocollen maatte annoteris, De for indløsnings Rætten paa Deris gaard ville give Sex Rixdaler med Skiødes Expedition.

Dernest blev dette aars Restancer oplæste beløbende sig til 166 Rd 3 mrk 14 sk.
Kongs og Smaa Tienden 13 Rd 1 mrk 14 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseyglet.
Lænds Mandens qvittering blev frem viist for Hans Løn og fri gaard beløbende til 5 Rd 3 mrk.
Det ordinaire Tings vidne blev taget angaaende sigt og sage fald Hvor udi var

1740: 243b

Indført at Clemet Rosnæs hafde indført Een Foslagie Viin som var funden I Søen til Bergen.

Lau-Ræts Mænd for aar 1741 bleve op næfnte gamle 1. Anders Gregoriisøn Ascheland, 2. Anders Østensen ibidem, nye, 3. Elling Knudsøn Soleim, 4. Lars Knudsøn Olsvold, 5. Johannes Simonsøn Tolleshau, 6. Elling Olsøn Dahle, 7. Peder Magnesøn Miøs, 8. Knud Aamundsøn Solttvedt, Hvilke for Laug manden sin Eed først haver at aflegge.

Dom

Imellem Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels og Henrich Vessel
afsagt d/en 14 Octobr/is A/nn/o 1740

Efter som Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels vegne her for Rætten haver Ladet indstæfne S/igneu/r Henrich Vessel boende paa Mølendahl til at indfrie og betale Hans under Dato 18 Aprilis A/nn/o 1718 udgivne og S/igneu/r Henrich Vessel Selv udi aaret 1738 d/en 25 Februarij fornyede 3de Obligationer Lydende Hver paa Capital 200 Rd og Forsikring udi Debitoris Kaaber Mølle paa Mølendahl staaende med dens tilhørende, tilsammen Capital 600 Rd; Paa den til S/a/l/ig/ Abraham

Vessel udgivne obligation findes at være betalt udi aaret 1732 d/en 5 April 100 Rd, Men paa de andre 2de Obligationer af Hans Høy ærverdighed Her/r Bischop Borneman og S/igneu/r Jan Von de Velde transporterede til S/a/l/ig/ Abraham Vessel er ikke noget af Capitalen betalt, des aarsag Procurator Ottesøn paa Citantindens vegne paa staaer Dom over S/igneu/r Henrich Vessel for Capital 500 Rd med Renter af den Eene Obligation paa 200 Rd fra 24 Febr/uarij A/nn/o 1737, og af de andre tvende fra 5te Aprilis sam/m/e aar indtil betaling skeer, samt Erstatning for denne Processis omkostninger;

Da efterdi S/igneu/r Henrich Vessel hverken efter Opsigelse, stæfnemaal eller foreleggelse udi Mindelighed haver villet rette for Sig: Saa til findes S/igneu/r Henrich Vessel 15 dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Citantinden Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels den paastæfnte Capital 500 Rd med resterende Renter paa den Eene Obligation fra 24 Februarij A/nn/o 1737, og paa de andre tvende fra 5te Aprilis Sam/m/e Aar indtil betaling skeer, dernest bør S/igneu/r Henrich Vessel at betale udi Processens omkostninger Aatte Rixdaler, alt under Nam og Execution udi Pandtet ved Rættens videre befordring efter Loven.

Dom
Imellem Fru Ingebore Maria Knagenhielm Præcident Krogs, og
de 2de Opsiddere paa Davanger Niels Andersøn og Aschild Nielsøn
afsagt dend 22 Octobr/is 1740.

Paa Justitz Raad Krogs Frues Ingeborg Marie Knagenhielms Vegne ere af Seig/neu/r Zacharias Fæster her for Rætten indstæfnede Tvende gaardens Davangers Læilændinger navnlig Niels Andersøn og Aschield Nielsøn at betale til Fru Krogs den Lands Laad de udj aaret 1737 af Knapschous opsidder haver opbaaren beløbende for dem begge Tii Rixdaler,

At beviise Citantinden haver Rættighed til dend paastævnte Lands Laad, er af Sig/neu/r Fæster her udj Rætten produceret Tvende Indlegger og Endeel Papirer Hvorudj og efter hand raisonerer noget og vil paa staae Rætten same skal følge samt derefter til finde Davangers Opsiddere ikke alleniste at betale Citantinden de paastæfnte Tii Rixdaler Lands Laad tillige med denne Processis omkostning men end og fornæfnte Læilændinger skal blive anseet at have formastet sig imod Loven, der for bør straffes for opsætsighed efter Loven og udgangne Kongl/ige forordninger andre Lige sindede opsætsige Leilændinger til exempel og afskye,

De ind stæfnte Davanger Mænd Niels Andersøn og Aschield Nielsøn forklarer den første at hand 30 Aar den anden Nii aar haver beboen og brugt deris bøxlede Jordepart udi gaarden Davanger og saa Længe deris forige Eiere afg/aaen Laugmand \Knagenhielm/ levede blev af dem aldrig krævet Lands Laad, formeener derfor ei heller nu at bør betale Lands Laad eller Levere dend Landslaad til Eieren som kand falde paa deris bøxlede grund, allerhelst siden de stor bøxel for deris Jord haver udgivet, des aarsag al Landslaad dem som Leilændinger burde tilhøre og deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov iche heller tillader En Eiere at prætendere den Lands Laad som falder paa Læilændingers Bøxlede grund, dog tilstoede begge at have opbaaren de paastæfnte Tii Rixdaler, dernæst haver de indstæfnte her udi Rætten fremlagt Een af forige nu Sal/ig Stifts amtmand Undahl om Lands Laads ydelse udgiven resolution Datteret Bergen dend 18de Septembr/is A/nn/o 1727.

Naar nu Parternes Fundamenter i denne Sag Concidereres da haver Seig/neu/r Zacharias Fæster ikke med Een eeniste Tøddel af Loven beviist at Fru Krogs haver Rættighed til dend paastæfnte Lands Laad, eller At Loven siger Lands Laad skal gives, allerminst kand udfindes, de indstæfnte Davangers Mænd haver udviist nogen Opsætsighed imod deris Eiere Ved det de selv Vil beholde det Loven iche befaler Leilændinger at give deris Eiere. Derimod haver Leilændingerne paa Davanger Niels Andersøn og Aschield Nielsøn med fornevnte nu Sal/ig Her/r Stiftsbefalings Mand

1740: 244

Undahls Resolution /: som dend tiid i aaret 1727 Værende Høyeste øvrighed herudj Stifted :/ grundende iche allene paa Lovens Reene ord men endog hensigtende paa billighed til den fattige almues Conservation og befrielse fra al Opfunden u-Lovlig paalæg at iche Eieren men Leilændingerne bør annam/m/e nyde og beholde den Lands Laad, som falder paa Leilændingernis bøxlede Jord;

Efter slig Sagens omstændighed Kiendes for Rætt, at Niels Andersøn og Aschield Nielsøn bør beholde den paastæfnte og af dem oppebaarne Lands Laad, og for Seig/neu/r Zacharias Fæsters tiltale udi denne Sag aldelis Være befriede. Processens omkostning Ophæves paa begge sider.

Dom
Imellem Assessor Johan Lawsøn og Johan/n/es Jensøn samt
Anders Andersøn Opsiddere paa gaarden Davanger,
afsagt d/en 22de Octobr/is 1740

Paa Assessor Johan Lausøns Vegne er af Seig/neu/r Zacharias Fæster her for Rætten indstæfnede tvende gaardens Davangers Leilændinger navnlig Johannes Jensøn og Anders Andersøn at betale til Assessor Johan Lausøn dend Landslaad de udj Aaret 1737 af Knapschous Opsiddere haver opbaaren beløbende for dem begge Tii Rixdaler;

At beviise Citanten Assessor Lausøn haver Rettighed til dend paastevnte Landslaad er af Seig/neu/r Fæster her udj Rætten Vel producerede tvende Indlægger og Endeel Papirer, Hvor udj og efter Han raisonerer noget og Vil paastaae Rætten same skal følge, samt derefter tilfinde Davanger Opsiddere ikke alleniste at betale Assessor Lausøn de paastæfnte Tii Rixdaler Lands Laad tillige med denne Processis omkostning, Men end-og at fornæfnte Leilændinger skal blive anseet at have formastet sig imod Loven, der for bør Straffes for opsætsighed efter Loven og udgangne Kongl/ige forordninger andre Ligesindede Opsætsige Læilændinger til exempel og afskye.

De indstæfnte Davanger Mænd Johanes Jensen og Anders Andersøn, den første forklarer at hand 50 aar og den anden Anders Andersøn Ved sin Hustroe Brithe Olsdatter /: siden hand Selv er *Sag (Svag?) :/ Lod sige at hand 40 aar haver beboet sin bøxlede Jord udi gaarden Davanger og aldrig haver Eieren af dem krævet Lands-Laad før nu ungefæhr for To aars tid, formeener der for ey heller nu at bør betale Lands-Laad, eller Levere den Lands-Laad til Eieren som kand falde paa deris bøxlede grund, allerhælst siden de stor bøxel for deris Jord haver udgiven, des aarsag al Lands Laad dem, som Leilændinger burde tilhøre og deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov iche heller tillader Een Eiere at prætendere den Lands Laad som falder paa Læilændingers bøxlede grund, dog tilstode begge at have opbaaren de paastæfnte Tii Rixdaler, dernæst haver de indstæfnte her udi Rætten fremlagt Een af forige nu Sal/ig Stifts amtmand Undahl om LandsLaads ydelse udgivne Resolution, Dateret Bergen d/en 18 Septembr/is 1727.

Naar nu Parternes Fundamenter i denne Sag Considereres, da Haver Zacharias Fæster ikke med Een Eeniste Tøddel af Loven beviist at Assessor Lausøn haver Rættighed til dend paa stæfnte Lands Laad, eller at Loven siger Lands Laad skal gives allerminst kand udfindes de indstæfnte Davanger Mænd haver udviist nogen opsætsighed imod deris Eiere, Idet de selv Vil beholde det, Loven iche befaler Leilændinger deris Eiere at give; Derimod haver Leilændingerne Johanes Jensen Og Anders Andersøn med nu Sal/ig Stifts amts Mands Undahls Resolution /: som dend tiid udj aaret 1727 Værende Høyeste Øvrighed herudj Stifted :/ grundende icke alleniste paa Lovens reene ord men end og hensigtende til billighed og den fattige almues Conservation og befrielse fra al opfunden u-Lovlig paalæg, at

icke Eieren, Men Læilændingerne bør annamme, nyde, og beholde den Lands Laad som falder paa Leilændingernis bøxlede Jord.
Efter slig Sagens omstændighed kiændis for Ræt: at Johannes Jensøn og Anders Andersøn bør beholde den af Assessor Lausen paastæfnte og af dem oppebaarne Lands Laad og for Assessor Lausens tiltale udj denne Sag aldeelis Være befriede. Processens omkostning ophævis paa begge siider.

1740: 244b

Dom
Imellem Michel Michelsøn og Interesenter, Contra Jacob Houlan
afsagt d/en 22 Octobr/is A/nn/o 1740.

Vel haver Michel Michelsøn Ole Jonsøn, Karj Gundersdatter Ingeborge Olsdatter, og Karj Olsdatter Ved stæfnemaal af 19de April A/nn/o 1738 Her for Rætten Ladet indstæfne Jacob Magnesøn Houland fordi hand skal have Skaltet og Valted med afgangne Anne Jacobsdatters Sterfboe eller efterlatte Eiendeele, dernæst at Jacob Houland skal forklare Ved Eed, om der iche fandtes mere efter afg/aaen Anne Jacobsdatter end hvad som er registeret og under forseigling Hviler Og om Anne Jacobs datter haver faaen sin fulde Løn for den Tiid hun haver tient Jacob Houlands fader, Endelig Ved stæfnemaal af 7de Martij hujus Anni Indkalder Jacob Houland at producere Skifteforretningen og Lodsædler som kan Være Anne Jacobs datters arv angaaende,
Til beviis paa deris foregivende haver Citanterne ført adskillige Vidner udj denne Sag, Men iche Et Eeniste af de førte Vidner kand paatyde Jacob Houland at hand haver fornermet Citanterne udj dend arv dem kand tilfalde efter Anne Jacobs datter, mindre at Anne Jacobs datter haver enten Levert Jacob Houlands fader afgangne Magne Andersøn eller dend indstæfnte Jacob Magnesøn Houland noget af det gods udj forvahring, som Anne Jacobsdatter førte med sig da hun kom til at tiene hos Magne Andersøn, Og efter Magne Andersøns død eiede og sig udj hans tieniste havde samlet;
Jacob Magnesøn Houland derimod haver beviist med Skiftebreve efter sin fader afgangne Magne Andersøn Datteret 28de Novembr/is 1733 at Anne Jacobsdatter haver Været fore Skifte Rætten og der givet til kiende hun hafde at fordre efter Magne Andersøn for Laante penge og tieniste Løn 4 rd 5 mrk 3 sk som Jacob Magnesøn og hans andre Sødskinde hænde haver tilstaaet Og Anne Jacobs datter fuldt udlæg derfor af Skifte Rætten bekom/m/et;
Der af kand u-imodsigelig sluttes, havde afgangne Anne Jacobs datter nogen tiid enten levert eller Vidste Magne Andersøn til Hænde mere var Skyldig, da Havde hun Sagt det for Skifte Rætten efter Magne Andersøns død, og Vidst at begiære det saavel som de andre 4 rd 5 mrk 3 sk Hun fik udlæg for, altsaa af alle omstændigheder Skiønnes Citanterne haver uden Aarsag paaført Jacob Magnesøn Houland denne Proces,
Derfor kiendes for Ræt at Jacob Magnesøn Houland for Citanternis tiltale udj denne Sag bør være befriet, Processens omkostninger ophævis paa begge sider.

1740
- - - - - - - - - -
1741

(1741: 244b)

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver giør vitterligt at aar 1741 Torsdagen d/en 6 April blev holdet Ting med Arne Skibs-Reede paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Bastesøn Kirche Brudvig, 2. Jan Olsøn Vesterlie 3. Anders Nielsøn Helle, 4. Magne Andersøn Indre Brudvig, 5. Ole Olsøn Yttre Bouge, 6. Ole Larsøn Søre Breedsteen, 7. Ole Jensøn Ulvesætter, 8. Jan Erichsøn Aalmaas,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev oplæst

1. Kongl/ig forordning og Forbud paa Fiire og Tiuve Skillings-støkkers udførsel. Friderichsberg d/en 14 Novembr/is 1740.

2. Skatte forordningen her i Norge for Aar 1741. Datert Kiøbenhauns Slot d/en 6 Decembr/is 1740.

3. Patent om Høyeste Ræt i Danmarch for aar 1741 at skal begyndes d/en 2 Martij Datert Friderichsborg d/en 7de Octobr/is 1740.

Forordning Hvor vidt Gudelig forsamlinger maa tillades, og forbydes. Datert Christiansborg Slot i Kiøbenhaun d/en 13 Januarij 1741.

4. Kongl/ig Forordning eller Rescript at den Heele Meenighed undtagen Skrøbelige og Svangre p: (= for eksempel) Skal blive til stæde udi Kirken indtil Cathechesationen (Katekisasjon = elementær kristendomsundervisning, overhøring) er Ende. Datert Kiøbenhauns Slot d/en 2 Decembris 1740.

5. Kongl/ig bevilling at Laugmand Bager at han maa boe paa gaarden Schaale liggende 7 Miile fra Bergen og tillagt Bergens Laugmand til beboelse. Datert Friderichsborg d/en 19 Augusti 1740.

6. Kongl/ig Rescript af 7de Octobr/is 1740 at Præster Som bliver fra Deris Kald afsatte skal ved Endelig afdømmelse fra Kaldet til døm/m/es at aflegge dend Geyslige habit og ey mere maa bruges til geyslig forretninger.

1741: 245

7. Stifts befalings Mandens Brev til Fogeden af Dato Bergen d/en 27 Decembr/is 1740 angaaende De skal straffes som fra viger Catechesationen og ey holder sig forordningen om Sabathen efterretlige, med videre.

8. Korn Taxten for aar 1740 af Dato 16 No/vem/br/is/ 1740 - Tiende af [1] Tønde Hveede 3 Rd 1 mrk - 1 Tøn/de Rug 14 mrk - 1 Tøn/de Byg 11 mrk - 1 T/ønde Bland Korn 9 mrk - 1 Tønde Havre 7 mrk - Landskyld og Leeding 1 Tøn/de Malt og Korn af Hver 2 Rd - 4 Mæler Korn I Sogn 1 Rd - Kongens Tiende i Norhorlehn for Tønden 2 Rd.

9. Schiøde udgivet af Mons Larsøn Øvre tuun og Christopher Lieland paa 14 2/5 Marker Smør 9 3/5 Kande Malt udi gaarden Nore Qvame til Albert Andersøn Datert Bergen d/en 11 Martij 1741.

10. Kongl/ig Approbation angaaende Munderings og Eqvipages erstatning ved Infanterie Regimenterne.

11. Zacharias Fæsters Pandte forskrivning til Sorenskriver Michael Tønder af Dato Bergen d/en 3 Febr/uarij 1741 Lydende paa Prioriterlig forsikring udi alle Haus Præste giæld tilhørende Kirker med Deris pertinentier for Capital 200 Rd Courant.

12. Ludvig Rasmusøns udgivne Pandte forskrivning af Dato 23 Martij 1740 udi Bergen til Jørgen Assersøn Hiort paa 200 Rd lydende paa Debitoris Eyendom/m/e udi store Sandvigen.

13. Schiøde udgivet af Ole Liøtvedt til sin Broder Fabian Fabiansøn paa 18 Marker Smør udi gaarden Kirche Brudvig af Dato Vallestrand d/en 6 April 1741.

14. Bøxel Sæddel udgiven af Jan von de Velde til Joen Aadsøn paa Een Løb Smør og ¼ Tønde Malt udi gaarden Melingen. Dat/ert Berg/en d/en 26 Mart/ij 1740.

Alexander Chantes (Chartes) hafde Ladet ind kalde her for Rætten Johan Cattel og mødte Citanten selv for Rætten producerende Et Skriftlig stæfnemaal af Dato Bergen d/en 9 Martij A/nn/o 1741, Som efter at Johan Cattel trende gange var paaraabt, Men ey sig indfandt, for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. stæfne maalet indføris :/

Hvilket kald og varsel Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lars Rasmusøn boende udi Bergen at have forkyndt for Johan Cattel tillige med var stæfne Vidne Jan Nielsøn, som haver under skreven sam/m/e stæfnemaal, Men nu er reyst ud med Grønlands Fahren, som Loes, og var det d/en 9 Martij sidst afvigte Johan Cottel og de udi stæfningen navngivne Vidner bleve stæfnede,

Der nest frem stillede Citanten Alexander Chantes Hieronimus Schrøder værende hos S/igneu/r Henrich Bille udi Condition, som ligeledis af hiemlede ved Eed med oprakte Fingre efter Loven at Johan Cattel d/en 9 Martij sidst afvigte blev stæfnet ligesom stæfningens paaskrift udviser og er bem/el/te Schrøder vidende at Jan Nielsøn er ude for at Lose Grønlands Fahren,

Der efter begierede Citanten at Hans her for Rætten værende vidner S/igneu/r Henrich Bille og Hieronimus Schrøder maatte tages til forhør i følge stæfnemaalet, Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst med formaning at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

S/igneu/r Henrich Bille boende udi Bergen og frem lagde tvende af Ham selv under skrevne attester den Eene af denne Dags Dato hafde S/igneu/r Henrich Bille selv \Eene/ under skreven, den anden af 5 Septembr/is sidst afvigte var under skreven af Vidnet tillige med Christian Bugge og afg/aaen Christian Heidemarch, Hvilke tvende attester S/igneu/r Bille ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede udi alle Poster,

Det andet vidne Hieronimus Schrøder værende i Condition hos S/igneu/r Henrich Bille fremkom for Rætten og aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, der \efter/ under sam/m/e Eed bekræftede Een af ham her udi Rætten frem lagde attest af Dato 6 April hujus Anni, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold, End ydermere under sam/m/e \Eed/ forklarede Vidnet Hieronimus Schrøder at Han var nerværende og saae at afg/aaen Christian Heidemarch tillige med nu fra værende Christian Bugge {hafde} under skreve for indførte attest af 5 Sept/embris A/nn/o 1740.

Der efter frem lagde Citanten Alexander Chantes Een attest af denne Dags Dato under skreven af bem/el/te Christian Bugge og Verificert af Hans Natanael Hegelan og Rennert Petersøn, som for Rætten og blev oplæst, saaledis Lydende /: NB. see attesten :/

Alexander Chantes videre til spurgte hosværende vidner, om ikke Johan Cattel i Een ædrue samqvem accorderede og bort solgte Hans om-tvistede Hucchert Skib for 50 Rixdr Dansk Courant? og om bem/el/te Chantes der paa af fingede ringeste Skilling?

Begge Vidnerne S/igneu/r Bille og Hieronimus Schrøder til den qvæstion svarede at det sig saaledes for-

1741: 245b

holder og er passeret, som Spørgsmaalet indeholder:

Der nest frem lagde Citanten Chantes den udi de her for Rætten producerte Vidners attester ommeldende den af Johan Cattel d/en 27 Augusti sidst afvigte Egen hændig under tegnede

Contract, som til vitterlighed er under skreven af Vidnet S/igneu/r Henrich Bille og afg/aaen Christian Heidemarch, som Han udi dette Tingsvidne forlangede indført,
Det Eene af vidnerne S/igneu/r Bille under for hen aflagde Eed tilstod at Johan Cattel, denne her udi Rætten producerte Contract med egen haand af fri villie hafde under skrevet udi vidnes paasiufn tillige med udi afg/aaen *Hiedemarchs over værelse.
Citanten Alexander Chantes her efter begierede Tings vidne, som Rætten bevilgede.

Den 7 April blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Fogeden Smed contra Einert Monsøn Helle
vide Protoc: Fol. 233

Den ind stæfnte Einert Helle mødte for Rætten og sagde at Han udi Mindelighed ville betale de bøder og Omkostninger Han er pligtig til efter Loven i følge Stæfne maalet, og det inden Som/m/er Tinget til Fogeden S/igneu/r Smed, som strax betalte for den ind stæfnte Rættens gebyhr;
Hvor ved stæfne maalet for denne gang blev op hævet, Men skulde Han ikke inden bem/el/te Tiid indfinde sig At betale efter sit Løfte maae Han vente nye stæfne maal saa vel for Bøder, som omkostningerne.

Fogeden Smed contra Johannes Stanghelle
vide Protoc. Fol. 233

Den indstæfnte blev paaraabt, Men saa som Han ey mødte forelegges Han af Rætten at møde til Som/m/er Tinget.

Fogeden Smed contra Rasmus Dahle
vide Prot: Fol. 234

Den ind stæfnte forelegges af Rætten at møde til Sommer Tinget, siden Han sig ey indfandt efter paaraab.

Paa forige Fogets over Norhorlehns Fogederie Andreas Jesens vegne indfandt sig for Rætten Hans Broders Søn Corporal Henrich Jessen, og forlangede den nerværende almue maatte af Rætten blive tilspurgt
1. Om Anders Michelsøn Schulestad, som haver besvangret Kari Ols Datter og er Hin anden i andet og 3die Leed beslegtiget, Hans forældre ikke endnu lever og om de ere noget Eyende? Rs (Responderede = svarte) Hans Forældre Lever og ere fattige Folk.
2det. Om Qvindfolket Kari Ols Datter noget er eyende, Rs Hun er nu udi Hospitalet i Bergen og saa fattig at baade Hendes venner og Arne Skibs Reedes almue maatte udlegge de Penge for Hende, som til Hospitalet skal contribueris for Spedalske Folk, der udi bem/el/te Hospital bliver indlemmet.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte
Blev denne termins Restancer op læste beløbende til den Sum 281 Rd 4 mrk 0 sk og forige Aars Restancer var 15 Rd 3 mrk 11 sk.

Der paa blev Tinget ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Mielde

Michael Tønder K: M: S: udi Nor: giør vitterligt at aar 1741 Fredagen d/en 7 April blev holdet vaar Ting med Mielde Skibs-Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd paa Ting stede gaarden Vallestrand 1. Aschild Rasmusøn Reistad, 2. Ole Bastesøn Burcheland, 3. Iver Olsøn Røscheland, 4. Johannes Andersøn Litthun, 5. Johannes Johansøn Bircheland, 6. Einert Nielsøn Bragvatten, 7de Johannes Nielsøn Rivenæs, 8. Rasmus Knudsøn Schiestad,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev op læst De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som til Tingene skal publiceris og findes extraherede paa Folio 244 dernest

Schiøde udgivet af Consistorial Gert Gelmuyden til Mons Monsøn Søre Vesette paa 1 Pund Smør og 20 Kander Malt udi gaarden Rongve Datert Haugs Præste gaard d/en 17 Febr/uarij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven til Rasmus Monsøn Gierstad paa Et Pund 7 ½ Marker Smør udi gaarden Søre Vesette af Her/r Gert Gelmuyden. datert Haugs Præste gaard d/en 20 Martij 1741 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Lars Erichsøn paa 1 Pund Smør og 16 Kander Malt udi Aaseim. <L:> datert Bergen d/en 5 Novembr/is 1740.

Placat at giæst giver Huusene ved Alvorstrømmen skal paa Auction d/en 10 Maij 1741.

Hans This Nagels Skiøde til Opsidderne paa gaarden Gierstad af 2 Pund Smør og 1 Tønde Malt udi gaarden Gierstad, Opsiddernes nafne ere Lars Jensøn og Gullach Johansøn Datert Bergen d/en (ope rum) 1741.

Den 8de April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

1741: 246

Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Johannes Datter Datert Solbierg d/en 27 Octobr/is 1740.

Mad/a/me Appollonia S/a/l/ig/ Her/r Otto Edvardsøns hafde ladet ind stæfne Opsidderne paa gaarden Reistad ved skriftlig stæfnemaal Datert Bergen d/en 22 Febr/uarij sidst afvigte, som var skrevet og forfattet af Procurator Johan Reutz, Sam/m/e stæfning blev paa Hendes vegne I Rætte lagd af Stephen Lax, og for Rætten Lydeligen oplæst saaledis meldende /: NB. See stæfningen :/

Alle ind stæfnte Opsiddere paa Reistad tilstode for Rætten Lovlig at være stæfnede til dette Ting af Citantinden,

Efter Samtale imellem Citantinden og Opsidderne paa Reistad blev Sagen forliigt saaledis, at \for/ den fangst Opsidderne udi aaret 1740 har faaen, skal de betale til Citantinden halve deelen af den Siette Part Opsidderne paa Reistad til Landslaad af fremmede haver bekom/m/en, og for efter Tiiden nyder Citantinden Trediedeelen af den fierde Part i Lands laad, som Reistad Opsiddere bekom/m/er med deris egne Noder, men saa som alle opsiddere paa Reistad ey vare Personlig til stæde for Rætten saa kunde det proponerte forliig *er (ey) blive fuld ført, des aarsag det beroer til først kom/m/ende Som/m/er Ting, da Opsidderne paa Reistad alle Sex haver at møde her for Rætten.

Schiøde udgivet af Niels Grimstad og *Ellufitie (Elluf Fitie) til Ivert Erichsøn paa 27 Marker Smør udi *Bravatten (Bragvatten). Datert Vallestrand d/en 8 April 1741.

Schiøde udgiven af Iver Erichsøn til Elluf Fitie paa 7 Marker Smør og 9 Kander Malt udi Grøve og 18 Marker Smør og 8 Kander Malt udi Svennem. Datert Vallestrand d/en 8 April 1741.

Schiøde udgivet af Ivert Erichsøn til Niels Jonsøn paa 8 Marker Smør og 8 Kander Malt udi Grimstad og 7 Marker S/mør og 9 Kander Malt udi Grove Datert 8 April 1741.

Paa Spørgsmaal af Corporal Henrich Jesen til Opsidderne paa gaarden Nore Kleppe udi Matriculen Nr. 32 Magne Michelsøn som var nerværende og sagde at Hans Grande Peder Aamunsøn er svag, svarede bem/el/te Magne Michelsøn at Hverbem/el/te Han eller Hans Grande Peder Aamunsøn haver betalt til forige Foget Andreas Jesen enten fornød eller arbeyds Penge af Deris bøxlede Jorde Part udi Nore Kleppe.
Ligeledis blev svaret af Opsidderne paa gaarden Røscheland Nr. 12 udi Matriculen, af Hvilke mødte Iver Olsøn og Aschild Andersøn paa Enkens afg/aaen Mons Johansøns \vegne/ svarde Lars Michelsøn det sam/m/e.

Ingen flere Sager vare ind stæfnte,
Des aarsag forige aars restancer først bleve op læste som vare 67 Rd 1 mrk 15 sk. Denne Termins restancer var 232 Rd 4 mrk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Hossanger

Michael Tønder *p: (forkorting for: f. eks.) giør vitterligt at aar 1741 d/en 10 April blev holdet vaar Ting for Hossanger Skibs-Reedes Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Fogeden Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Olsøn Henvigen, 2. Joen Olsøn Moen, 3. Magne Olsøn Eie, 4. Anders Jensøn Møgster, 5. Matthis Olsøn Brørvig, 6. Anders Johansøn Hemvigen, 7. Joen Tørresøn Nedre Kleppe, 8. Baste Knudsøn Vahre,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som til dette Ting skal publiceris og findes extraherede paa Fol/io 244 - og 246, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Sogne Præsten til Kaars Kirchen udi Bergen Her/r Jens Rennord paa 2 Pund Smør udi gaarden *Luna (Lone) til Elluf Johansøn. Datert Bergen d/en 20 Januarij 1741 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Ole Borneman til Ingvald Søfrensøn paa Et Spand Smør og Een Fierding Malt udi gaarden Fiældschaalnæs. datert Bergens Bispegaard d/en 5 Decembr/is 1740 - Revers var ved. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Aschild Heldahl til Soldaten Erich Olsøn paa Een Halv Løb Smør og 4 ½ Mark udi gaarden Bircheland. dat/ert Heldahl d/en 28 Febr/uarij 1741.

Schiøde udgivet af Niels Nore Kleppe, Mons Dahle, Christen Eide, Johannes Horshofde, Niels Heldahl, Endre Lie, Ole Øvre Echanger, Lars Lie, Aschild Røsland, til Halvor Johansøn paa 12 4/7 Marker Smør og 8 8/21 Kande Malt udi gaarden Miøes. Datert 8de Novembr/is 1740.

Schiøde udgivet af Ivert Erichsøn til Niels Joensøn paa 8 Marker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Grimstad. Datert Vallestrand d/en 8 April 1741.

Schiøde udgivet af Iver Erichsøn til Elling Fitie paa 18 Marker Smør og 8te Kander Malt udi Svennem. Date/rt Vallestrand d/en 8 April 1741.

Schifte Brevet efter Maritte Jacobs Datter Datert Søre Mielstad d/en 20 Octobr/is 1740.
Schifte Brevet [efter] Anna Rasmus Datter Miøes Datert 31 Octobr/is 1740.
Schifte Brevet efter afg/aaen Anna Niels Datter Datert Kleveland d/en 2 Novembr/is 1740.

Schiøde udgivet af Fuse Lostad til Johannes Vemmensøn paa 9 71/105 Marker Smør og 4 88/105 Kander Malt udi gaarden Lostad Datert Hoshofde d/en 10 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Arnesøn Røsland til Ole Olsøn paa 18 M/arker Smør og 18 Kander Malt udi Nonaas. Datert 10 April 1741. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Anne Mons Datter, Børge Blegelie, Anders Byseim, Elling Eie, Anders Svennem og Ole Røsland til Ole Arnesøn paa 21 9/11 Marker Smør og 10 10/11 Kander Malt udi gaarden Søre Røsland. Datert Hoshofde Tingstæd d/en 10 April 1741.

1741: 246b

Den 11 April blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Halvor Heldahl, Niels Svennem og Niels Holme til Anders Larsøn paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Miøes. Datert Hoshofde d/en 10 April 1741. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Consistorial Raad og Sogne Præst for Haus Præste gield Gert Gelmuyden paa 13 ½ Marker Smør udi gaarden Fetie til Ellef Monsøn. Datert Haugs Præste gaard d/en 20 Martij 1741. Revers var ved.

Fogeden Smed contra Johannes Knudsøn Tvedt
vide Protoc: Fol. 235

Efter som den ind stæfnte ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han at møde til neste Ting, og saa fremt Sagen ey forinden udi Mindelighed bliver afgiort, skal der udi til Som/m/er Tinget blive Endelig dømt.

Fogeden Johan Smed hafde Ladet ind stæfne Niels Johansøn Heldahl Dom at liide fordi Han haver haft for tiilig sam/m/en Leye med sin Hustroe Britte.
Den ind stæfnte Niels Heldahl mødte for Rætten og tilstod Lovlig til dette Ting at være ind stæfnet, Men formeente at det skulle ikke befindes at Hans Kone var kom/m/en for tiilig i Barsel Sæng, Thi Han hafde Bryllup med Hende 14 Dage for Hellig Misse \1739/ og Kom i

Barsel Sæng Ved Sancte Hans Dags Tiider udi forige aar 1740, Hvor udover Han af Rætten blev paa lagt at beviise med Sogne Præstens attest baade naar Han, den ind stæfnte holdt Bryllup og Hans Barn var til daaben,
Hvor ved Sagen beroer til neste Ting, da Niels Heldahl uden videre advarsel haver at møde og beviise sit foregivende, Hvis det ey skeer bliver udi Sagen Dømt.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Qvame, Joen Tepstad, Joen Haasaas, Johannes Tepstad og Lars Mitgaard til Aschild Hansøn paa 27 Marker Smør og 20 8/11 Kander Malt udi gaarden Tepstad. Datert Hoshofde d/en 11 April 1741.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev først forige aars Restancer oplæste beløbende til 54 Rd 5 mrk 10 sk og denne Termins rest var 200 Rd 3 mrk 14 sk.

Efter som ingen fra Exingedahlen sig indfandt for Rætten, saa Kunde Rætten ikke faae opliusning om de der boende haver betalt til forige Foget Andreas Jesen noget til arbeyds Penge og Fornød.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder etc giør vitterligt, at aar 1741 d/en 11 April blev holdet vaar Ting paa gaarden Hoshofde med Echanger Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Bastesøn Molvig, 2. Siur Olsøn Egefit, 3. Johannes Monsøn Store Urdahl, 4. Johannes Nielsøn Sætre, 5. Mons Jonsøn Rommereim, 6. Magne Siursøn Rommereim, 7. Baar Erichsøn Rommereim, 8. Erich Larsøn Viche,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve som Til Tingene skulle publiceris og findes extraherede paa Folio 244 og 246 - dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jonas Mechelborg paa Rector Steensens vegne til Knud Aschildsøn paa 18 Marker Smør 1 ½ Vog Næver udi gaarden Moo. Datert Hammers Præstegaard d/en 24 Novembr/is 1740. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jonas Mechelborg paa Ass/esso/r og Rector Steensens vegne til Jacob Iversøn paa 18 M/arker Smør og 1 ½ Vaag Næver udi gaarden Moo. Datert Hammers Præste gaard d/en 17 Martij A/nn/o 1741.

Schifte Brevet efter Niels Olsøn Datert Asgaard d/en 16 Novembr/is A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Christian Krags vegne til Mogens Pedersøn Fieldanger paa 12 Marker Smør og 10 kander Malt udi Jordahl. Datert Hoeps gaard d/en 2 Januarij 1740. Revers var ved.

Den 12 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Erklering af Ole Johansøn Toft udgiven til Fogeden Smed. Datert Hoshofde d/en 12te April 1741.

Ingen kom for Rætten efter paaraab, som hafde Sager at frem føre, derfor forige aars Restancer bleve oplæste beløbende til 111 Rd 4 mrk 12 sk og denne Termins Restancer vare 216 Rd 5 mrk 12 sk.

Efter som ingen vare nerværende af De Mænd, som boer udi Modahlen, saa kunde ey faaes efterretning om De noget Fornød og arbeyds Penge til Fogeden Andreas Jesen hafde betalt.

Paa spørgsmaal af Corporal Henrich Jesen paa sin Faders Broders forige Fogeds Andreas Jesens vegne blev svaret at Deliqventinden Britte Knuds [Datter], som hafde begaaet Leyer maal med sin Stif-Fader \Joen Jordahl/ var 25 uger udi Arrest hos sin Moder Siri Lars Datter saaledis, at under holdning fik Hun af sin Moder paa gaarden Jordahl, Men Vagten over Hende gik om kring paa Almuen.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Herløe

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 14 April blev holdet vaarting med Herløe Skibs Reedes Almue paa giæstgiverstædet ved Alvorstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r {Andreas Jesen} Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Olsøn Gaustad, 2. Johannes Halvorsøn Molleklef, 3. Arne Simonsøn Fløgsand, 4. Anders Halsteensøn Nedre Tvedt, 5. Hans Andersøn Hesdahl, 6. Michel Hansøn Haatoft, 7. Haaver Johansøn Mæland, 8. Aschild Aschildsøn Langeland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre Breve som til Tingene skal publiceris og findes extraherede paa Fol/io 244 og 246. dernest

Schiøde udgivet af Guarnisons *Anditeur (Auditeur) i Bergen Mads Haltzrod til Fyrvercher Johan Friderich Haasch (Haach/Hanch) paa gaarden Strømsnæs. Datert Bergen d/en 30 No/vem/br/is/ 1740.

Obligation udgiven af Fyrværker Johan Friderich Haach (Hanch) til Pastor Johan Friderich Spismacher lydende paa Pandt og Forsikring udi gaarden Strømsnæs med tilhørende Huuser og Herligheder for Capital 500 Rd Courant obligation Datert Bergen d/en 30 No/vem/br/is/ 1740.

Obligation udgiven af Fyrværker Johan Friderich Hanch /: Datert 5te Januarij 1741 og lydende paa Pandte Forsikring udi gaarden Strømsnæs med tilhørende Inventario nest efter Pastor Spismacher for Capital 50 Rd :/ til Frue .....(?) Berenfelts.

Obligation udgiven af Rasmus Helt til Anders Desingtun Datert Selsvogen d/en 9 Febr/uarij 1741. Lydende paa Forsikring udi Lyngøen, Nodenes og Nore Sæhle med videre.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Sem til Iver Erichsøn paa Een Løb Smør udi gaarden Hiertaas. Datert Bergen d/en 7 April 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Vindenæs til Lars Nielsøn paa 12 ¾ Marker Fisk udi gaarden Viig. Datert Alvorstrømmen d/en 14 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Leganger til Tørris Nielsøn paa Een halv Løb Smør Halvandet Qvarter Malt udi gaarden Hesnæs. Datert Ous d/en 25 Novembr/is 1740.

1741: 247

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster til Niels Halvorsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Holme Datert Bergen d/en 31 Decembr/is 1740 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster til Tørres Monsøn Volle paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Holme. Datert Bergen d/en 4 April 1741 - Revers ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Niels Handalh paa Halv anden Løb Smør udi gaarden Asch. Datert Bergen d/en 6te Decembr/is 1740 - Revers var ved.

Schifte Brevet efter afg/aaen Anders Olsøn Datert Nedre Kleppe d/en 15 Decembr/is 1740.

Ass/esso/r Johan Lausøns Caution for S/igneu/r Mads Refdahl, som haver Bergens Byes accise udi forpagtning udi aarene 1741 - 1742 - 1743 Lydende paa 6110 Rd Courant at være ansvarlig. Datert Herløe gaard d/en 24 Octobr/is 1740.

Den 15 April blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Klokkeren Jens Koch contra Niels Volle

S/igneu/r Jens Koch Klokker til Hammers Præste giæld hafde ladet ind stæfne Skafferen Niels Volle og mødte Citanten selv producerende Et skriftlig stæfne maal af Dato Hammer d/en 7 Martij A/nn/o 1741, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. stæfningen :/

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Diderich Andersøn Knappen og Anders Hansøn Hopland at have forkyndt saaledis, som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,

Den indstæfnte Niels Volle var tilstæde Ved Rætten baade da stæfningen blev oplæst og af hiemlet, samt Declarede at Han ikke hafde noget at sige imod de her for Rætten uden stæfnemaal mødende vidner.

Dernest begierede Citanten Koch at Hans uden stæfnemaal mødende vidner maatte tages til Forhør, Thi blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første vidne

Anne Ols Datter Gripsgaard tiennende Citanten aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi sidst afvigte Høst kom den indstæfnte Niels Volle med den paa stæfnte Koe, som *Vidnet Eyede til Hammers Landet, Hvor Klokkeren Citanten boer, der for Vidnet gik need til Ham, tog imod sam/m/e Koe, som vidnet strax kiendte, og Leede ind udi Citantens Floer, men saae ikke Koen skade noget den Tiid, Een Times Tiid der efter Kom Citanten for at ville see bem/el/te Koe, og lede saa vidnet Koen ud af Floren, Men da *Vidnette (Vidnet) satte Koen igien ind i Baasen blev Hun vahr at Koen haltet paa den venstre bag Foed, aatte dage der efter Lade Citanten føre Koen til gaarden Molleklef og leverte den til Den Mand nafnlig Ole paa bem/el/te gaard, som hafde haft Koen før den blev ført til Citanten, paa Leye, og veed vidnet at bem/el/te Koe, som var af Farve Rød, fra den Tiid Vidnet før har sagt og til den fra Citanten blev ført, var Halt; End ydermere forklarede vidnet, at Da Hun trekte Koen ud af Floren, for Citanten vilde see den, saae Vidnet bem/el/te

Koe var blodig paa den venstre {og Høyre} frem og bag Foed oven for Koven, og {...fodes} vidnet Saae Huden paa bem/el/te frem og bag foed var af,

Det andet Vidne Lars Hansøn Blegelie aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at noget efter Michels Dag sidst afvigte begierede Citanten at vidnet ville føre den omrørte Røde Koe til Molle Klæf, og da vidnet tog Koen paa Citantens Bøe haltet Hun paa den benstre bag Foed, Hvor paa Vidnet førte den efter Citantens forlangende til Molle Klæf og leverte sam/m/e til Oles Kone paa Molle Klæf, som ey ville i første tage imod den siden Hendis Mand ey var Hiem/m/e, Endelig Lod Ole Molle Klæfs Kone sig efter indstendig begiering af Vidnet der til beqvemme og satte Koen ind paa sin Baas, der efter fore Vidnet Hiem.

Det 3die Vidne Niels Larsøn Blegelie aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og Vandt ord til andet, som nest forige vidne Lars Hansøn Blegelie.

Det 4de Vidne Vemun Monsøn Sandahl aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at bem/el/te Røde Koe Kiøbte vidnet af Citantens Kochs Kone, og gav Hende for Koen 1 Rd, Vidnet saae og Koen haltet, da Han Leede Hende til sin gaard Sandahl, Hvor vidnet slagtede Koen, og den Tiid Han hafde taget Huuden af bem/el/te Koe saae Vidnet Koen var blod Løben over Knoken paa den Venstre Foed og seenerne af slidden, Men Hvor Koen sam/m/e Skade hafde faaen, veed vidnet ikke.

Det 5te Vidne Syneve Tostens Datter tiennende hos Masi Sanders Daatter boende udi Et Huus paa Hammers Grund, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: Lige som Vemun Monsøn Sandahl uden nogen forandring.

Den indstæfnte Niels Volle sagde at Han veed ikke andet end Han førte bestet frisk til Citanten, Men Hvor bem/el/te Koe siden haver faaet Skade er Ham u-vitterligt;

Her ved beroer Sagen til Sommer Tinget, da Parterne Skriftlig haver at indgive deris Paastand.

Bevillings Sæddel udgiven af Raadmand Christian Montagne til Eendeel Mænd udi Radøe Skibs Reede at de paa Jord Holmen, som *liger under Frøchen Birgitte Lillienschiolds gaard Schielstad, maa opsætte Et Huus. Datert Bergen d/en 11 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Otto Nevermand paa 18 M/arker Smør og Een Halv vaag Fisk udi gaarden Floen til Ole Johansøn. Datert 7 April 1741.

Ass/esso/r Lausøn contra Rasmus Helt

vide Fol. 229 - 252

Paa Citantens vegne producerede Lændsmanden Anders Tvedt En Foreleggelse - som blev af hiemled ved Eed af Diderich Andersøn Knappen og Anders Hansøn Hopland Ligesom Deris paaskrift udviiser.

Den indstæfnte Rasmus Helt blev efter Loven 3de gange paaraabt men Han Hverken selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt, der for efter strax efter Citantens paa stand blev dømt.

See Dom/m/en indført paa Folio 252

1741: 247b

Ole Hauland contra Clemet Hauland

vid. Fol. 229

Ingen af Parterne efter paaraab mødte, Hvor ved Sagen beroer til Som/m/er Tinget først kom/m/ende.

Ole Jacob og Aschild Hauland contra Clemet ibid:
vid. Fol: 230
Til neste Ting beroer Sagen siden ingen møtte af Parterne ved Sagens paaraab.

Fogeden Smed contra {contra} Anders og Michel Langøen
vide Protocollen Fol. 230 - 215
Sagen beroer til Som/m/er Tinget formedelst Tingets Korte beram/m/else.

Foged Smed contra Jacob Rong
vide Prot. Fol. 231
Sagen beroer til Som/m/er Tinget.

Daniel Morup contra Niels Dahle
vide Prot. Fol. 231
Ingen af Parterne mødte efter paaraab, Thi beroer Sagen til neste Ting.

Zacharias Fæster contra Ole Bredvig
vid. Fol. 231
Citanten mødte ey der for Sagen beroer til neste Ting.

Dito contra opsidderne paa Hetlevig
Fol. 231
Ingen af Parterne mødte, der for beroer Sagen til neste Ting.

Paa Spørsmaal af Corporal Henrich Jesen paa forige Foget Andreas Jesens vegne blev svaret at Jens Follesøe, som udi aaret 1713 begik Leyer maal i sit Egteskab med et Qvinde menniske af Bergen og den Tiid boede paa Aschøen er for 4 aars Tiid \død/ udi største armod og blev begraven af almuen.

Dette forige aars Restans var 91 Rd 4 mrk 11 sk og denne Termins 281 - 0 - 7 sk.

Johannes og Niels opsiddere paa Hennøe forklarede at de 14 dage ungefær for sidst afvigte Michels Dag fandt paa havet flydende 4 fustagier bedervet Fransk viin og Et anker viin Edike, og opsidderen paa Lyngøen Anders Nielsøn fandt og et Fustagie bedervet Viin, som Han aftappede paa et andet Træe, Men Hvor meget var paa Hver Træe vidste de ey at sige, dog forklarede De samtlig at viinen ved frem bringelsen blev rult(?). Videre vrag eller Viin vidste ey almuen at være funden.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Radøe
Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 15 April blev holdet Ting med Radøe Skibs Reedes Almue paa giæstgiver stædet ved Alvorstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd 1. Anders Gregoriisøn Ascheland, 2. Anders Østensøn Ascheland, 3. Elling Knudsøn Soleim, 4. Lars Knudsøn Olsvold, 5. Johannes Simonsøn Tolleshau, 6. Elling Olsøn Dahle, 7. Peder Magnesøn Miøs, 8. Knud Aamunsøn Soltvedt.

Hvor da først blev oplæste de Kongl/ige Forordninger som paa Fol/io 244 og andre Breve som paa Fol/io 243 ere extraherede, der nest

Kongl/ig Forordning angaaende Hvorledis med Vidners indstæfning, foreleggelse og Faldsmaals Kiendelse imod Modvillige udeblevne vidner, opsættelse, Spørsmaal til vidner og deris afhørelse skal forholdes Datert Christiansborg Slot udi Kiøbenhaun d/en 3 Martij 1741.

Kongl/ig Forordning Hvor ved Loven og Krigs Articlerne om udfordringer og Dueller igientages og Skierpes. Datert Christiansborg Slot i K:haun d/en 17 Martij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Joen Olsøn paa *paa 9 M/arker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Bøe Datert Bergen d/en 10 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Hans Mogensøn paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malt udi Bøe. Datert Bergen d/en 1 April 1741. <L>

Bøxel Sæddel udgiven til Ole Andersøn af Her/r Hans Meyer paa Een Halv Løb Smør og Et qvarter Malt udi Namtvedt Datert Mangers Præste gaard d/en 29 Martij 1740. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Prousten Tanch til Lars Olsøn paa 1 Pund Smør og qvarter Malt udi Olsvold. Datert Bergen d/en 17de Decembr/is 1740 - Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Christian Krags Vegne til Knud Christiansøn Soltvedt paa 18 M/arker Smør 18 Kander Malt og ¼ Faaer udi Giere Datert Bergen d/en 31 Decembr/is 1740. Revers og. <L>

Den 17 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Ræts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Ole Knudsøn paa 11 ½ Marker Smør og 9 Kander Malt udi gaarden Nedre Qvalem. Datert Bergen d/en 16 April 1740.

Mons Tørresøn contra Johannes Monsøn
vide Fol. 213 - 243

Citanten mødte for Rætten og paa stod Dom.

Den indstæfnte Johannes Monsøn mødte for Rætten og til stod at have forseet sig imod Citantens Hustroe Kari Aamunds Daatter, sigende Han gierne ville forliiges med Hende, Thi Han vidste ikke andet at sige om Hende end Hvad Een ærlig Danne Kone Søm/m/er og anstaaer, og Hvad Han haver talt er skeed udi Hastighed efter som Mange er vitterligt, Han ikke altid haver sin fornuft sam...(?) i Hvilket baade Lændsmanden og Lau-Ræts Mændene tilstode var sandt, og ville Johannes Monsøn give udi omkostning til Citanten Mons Tørresøn 5 Rixdaler.

Dette af Parterne indgaaede forliig Confirmerede Rætten udi alle Puncter, og bør de ord Johannes Monsøn haver talt om Kari Aamunds [Datter] Ey være Hende til mindste forkleynelse paa Hendes ærlige navn og Rygte, Men være som udtalte, døde og Magtes løse og ikke være Kari Aamuns Daatter, Hendes Mand Mons Tørresøn og Deris arvinger til nogen Præjudice, dernest bliver Parterne af Rætten tilholdte efterdags at Leve og Hin anden omgaaes, som skikkelige Grander og Naboer efter guds og Kongens Lov søm/m/er og anstaaer, skulle nogen af Parterne oprippe denne Sag eller yppe videre Trette denne Sag

angaaende, da bør den som sligt giør anseis for den der ikke holder sit ord, og sætter sin tale til side Han for Een offentlig Ræt godvillig har indgaaet,
Hvor ved dette stæfne maal ophævis.

Siden ingen Sager vare ind stæfnte blev først forige aars restancer oplæste beløbende til 34 Rd 0 mrk 13 sk. Dernest Denne Termins restancer, som var 213 Rd 2 mrk 12 sk.

Den nerværende Almue til stod at ikke andet vrag udi forige aar I dette Skibs Reede var fundet uden den vrag viin, som blev ført til Bergen og der *stolt som Fogeden fik Attesteret.

1741: 248

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 18 April blev holdet vaar Ting med Alenfits Skibs-Reedes Almue paa Ting stædet ved Qvams vaagen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Halvor Olsøn Øvre Mychisvold, 2. Jacob Jacobsøn Tofting, 3. Magne Gullachsøn Festa, 4. Ole Monsøn Spurcheland, 5. Niels Børgesøn Hopland, 6. Hans Larsøn *Iidahl (Iisdahl), 7. Peder Nielsøn Erstad, 8. Joen Erichsøn Toschem,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som til alle Tinge bør publiceris og ere extraherede paa Fol/io 244 og 246, der nest

Den 19 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Schiøde udgivet af Anders Nielsøn paa 18ten M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Aase til sin Broder Jacob Nielsøn Søre Kapperdahl. Datert Qvamsvaagen d/en 18 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Olsøn Tvedt paa 1 Pund Smør og 20 Kander Malt udi gaarden Herland til Ole Aschildsøn. Datert Nedre Tvedt d/en 12 Maij A/nn/o 1740.

Michel Olsøn Nesse contra Anders Joensøn *Elsas (Elsaas)
vid: Fol. 238

Citanten Michel Olsøn mødte for Rætten og sagde at Han var forliigte med Anders Elsaas naar Han tog sine ord til bage, Han om Citanten haver talt, der paa Anders Elsaas offentlig for Rætten til stode at Han udi Drukkenskab hafde skiellet Citanten, des aarsag erklerede Ham for Een skikkelig og ærlig Karl, som Han ikke vidste andet at paatyde end Hvad sømmeligt og Høvisk er, Lovende der for efter dags Hverken udi ord eller gierning at øve noget u-høfligt imod Citanten, Thi der som det skeede skulle Sagen staae Ham aaben for;
Dette af Parterne indgaaede Forlig blev af Rætten udi alle maader Confirmeret, og bør de ord Anders *Elsas haver talt imod Michel Olsøn ikke kom/m/e Michel Olsøn paa Hans ærlige nafn og Rygte til nakdeel eller præjudice, Men være aldeelis som u-talte, døde og Magtes Løse, der paa denne Sag blev op hævet.

Dernest blev Restancerne oplæste, forige aars var 59 Rd 5 mrk 7 sk og denne Termins beløb til 241 Rd 3 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 21 April blev holdet vaar Tinget med Lindaas Skibs Reedes Almue paa giæstgiver stædet ved Kielstrømmen nerværende Fogeden Johan Smed og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Haldor Iversøn Hodne, 2. Ole Olsøn Myching, 3. Mons Iversøn Schouge, 4. Ole Monsøn Berge, 5. Mons Olsøn Nataas, 6. Ole Ellufsøn Nedre Qvame, 5. Berge Aamunsøn Nevedahl, 8. Mons Botolfsøn Vig,

Hvor da efter at Rætten var sat, først Bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som til alle Tinge skulle publiceris og ere extraherede paa Fol/io 244 - 45 og 47 - dernest

Kongl/ig Allernaadigst udgivne Schiøde til Iver Monsøn paa 1 Pund 6 Marker Smør udi gaarden Knarvig. Datert Friderichsberg Slot d/en 4 Maij 1740.
Dito Skiøde til Zacharias Rasmusøn paa 18 Marker Smør ½ Mæl/e Korn ¼ vog Fisk udi gaarden Lille Hopland. Datert Friderichsborg Slot d/en 1 Augusti 1740.
Dito Skiøde til Stephen Nielsøn paa 18 M/arker Smør, ½ Mæle Korn og ¼ vog Fisk udi Lille Hopland. Datert Friderichsborg Slot d/en 1 Augusti 1740.

Fogedens Brev til Lændsmanden af 21 April 1741 at naar nogen *Lægsmanden (Lægsmand) ved døden afgaaer, da skal den afdødes arvinger strax give Lændsmanden det tilkiende, og Han Fogeden det strax ligeledis Notificere, Der nest at ingen bør nyde fri Skyds uden Kongl/ig eller Stifts befalings Mandens Pas.

Kongl/ig Schiøde til Ole Hansøn paa 1 Pund 6 Marker Smør udi Knarvig. Datert Kiøbenhaun d/en 22de Decembr/is 1740.
Dito Schiøde til Mons Rasmusøn paa 1 Pund 6 Marker S/mør udi Knarvig Dat/ert Friderichsberg d/en 4 Maij A/nn/o 1740.
Dito Schiøde til Michel Michelsøn paa 1 Pund 6 Marker Smør I Knarvig Datert Friderichsberg d/en 4 Maij 1740.
Dito Schiøde til Knud Hansøn paa ½ Løb Smør I Riise Datert Friderichsberg d/en 24 Martij 1740.
Dito Schiøde til Hans Nielsøn paa ½ Løb Smør i Riise Datert 22 Decembr/is 1740.
Dito Schiøde til Niels Baarsøn paa 18 Marker Smør ½ Tønde Malt i Lofaas. Datert Friderichsberg d/en 4 Maij 1740.
Dito Schiøde til Ole Kaaresøn paa 1 Pund 18 Marker S/mør i Siursætter Datert Friderichsberg d/en 4 Martij 1740.
Dito Schiøde til Fuste Monsøn paa 1 Pund 18 Marker Smør i Siursetter. Dat/ert Friderichsberg d/en 24 Martij 1740.
Dito Schiøde til Lars Omundsøn paa ½ Løb Smør i Nedre Syslach Dat/ert Friderichsberg d/en 24 Martij 1740.
Dito Schiøde til Mons Monsøn paa ½ Løb Smør i Nedre Syslach Datert Friderichsberg d/en 24 Martij 1740.

Schifte Brevet efter Maritte Niels Datter Datert Qvalvaagen d/en 1 Junij A/nn/o 1740.
Schifte Brevet efter Pernelle Hans Datter Datert Kaland d/en 29 Junij A/nn/o 1740.
Schifte Brevet efter Kari Ols Datter, Datert Famestad d/en 27 Junij A/nn/o 1740.

Schiøde udgivet af Ole Kaaresøn paa 21 M/arker Smør udi gaarden Siursætter. Datert Kiilstrømmen d/en 21 April A/nn/o 1741.

Den 22 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Ræts Mænd.

Schiøde udgivet af Consistorial Raad Gert Gelmuyden til Rasmus Hansen paa Een Halv Løb Smør, Een Mæhle Malt og Een Halv vaag Fisk udi gaarden Lechvold. Datert Haugs Præste gaard d/en 10 Aprilis A/nn/o 1741.

Jacob og Niels Nøten samt Lars Erichsøn Vichne contra Niels Soleim
Fol. 241

Citanterne mødte for Rætten alle tre tillige med den indstæfnte Niels Soleim, Hvor da Citanterne alle Tre, tilstode at Den indstæfnte Niels Soleim hafde betalt Dem 5 mrk og 4 sk, som de paa Sagen hafde betalt udi Rætten, og var fornøyet med, naar den indstæfnte Niels Soleim betalte Hver af Dem /: for de Smaler han Citanterne hafde berøvet :/ 5 mrk Danske tilsam/m/en 2 Rd 3 mrk og til stæfne vidnerne begge tilsam/m/en 3 mrk Hvor af Skafferne allerede haver bekom/m/et 1 mrk Danske, Hvilket Skafferne og til stode for Rætten, Skaffernes nafne, som til stode dette, er Hans Ulvøen og Ole *UKielen (Udkielen), Hvilket alt den indstæfnte tilstod at ville betale, saa vel som til den fattige Skole 2 mrk 8 sk, Hvor paa Den indstæfnte strax betalte til Hver af Citanterne 2 mrk og Skafferne ligeledis 2 mrk, samt de 2 mrk og 8 Skilling til Skole Cassen, alt saa bliver den ind stæfnte skyldig til Citanterne 9 mrk som Han lovede Dem, saa snart Han kom til gaarden Soleim, Han paa boer,
Hvor efter af Rætten blev kiendt, som følger

Dom/m/en findes indført Fol/io 252

Fogeden Johan Smed paa Embeds vegne hafde ladet indstæfne Jacob Knudsøn Riise fordi Han haver haft for tiilig Sam/m/en Leye med sin Hustroe Inger Ols Datter, der for Dom at Liide og betale Processens omkostning.

Den indstæfnte mødte for Rætten og tilstod Lovlig til dette Ting at være stæfnet.

Ved Samtale for Rætten blev Fogeden og Jacob Knudsøn forliigte med at den indstæfnte skulle betale udi omkostning og Bøder 3 Rd 4 sk, for Hvilke Penge den indstæfntes Fader Knud Riise sagde sig god, des aarsag dette stæfnemaal blev ophævet.

Dernest blev forige aars Restancer oplæst, som beløb sig til den Summa 146 Rd 4 mrk 6 sk der efter denne Termins Restancer, som var til sam/m/en 331 Rd 2 mrk 15 sk.

Angaaende Fogedens Jesens Spørsmaal til
Opsidderne paa gaarden Lille Hopland blev svaret af den første Zacharias Rasmusøn at Han

1741: 248b

Paa bem/el/te gaard haver boet 3 aar og bruger udi sam/m/e gaard Halv Femte Skilling, og udi bem/el/te aar har Han ikke svaret eller betalt nogen Landskyld ey heller er den krevet af forige Foget Andreas Jesen, ellers sagde Opsidderen Han ey kunde svare Landskyld formedelst Hans Slette tilstand, Den anden Opsidder Stephen Nielsøn bruger ligeledis Halv Femte Skilling, siger at udi Tre aar ey haver betalt Landskyld,

Begge Disse Opsiddere paa Lille Hopland udsagde at de Hverken fornøds eller arbeyds Penge haver betalt til forige Foget Jesen.

Opsidderne paa gaarden Knarvig, Michel {og} Michelsøn og Mons Rasmusøn udsagde at Hver af Dem bruger udi gaarden Knarvig Halv 5te Skilling og rester ikkun for et aar Landskyld nemlig for aar 1739. Den 3die Opsider Iver Monsøn sagde og at bruge udi Knarvig 4 ½ skilling og rester Landskyld til 1739 Aars udgang for Fem aar. Den 4 Opsider sagde at reste Landskyld med 1739 aars [udgang] for Sex aar haver lige sam/m/e brug som de andre paa sam/m/e gaard,

Ellers forklarede sam/m/e 4 Opsidere at de Hverken fornøds eller arbeyds Penge til forige Foget Jesen haver betalt.

Opsidderen paa Loftaas Niels Baarsøn udsagde at Han bruger Een Halv Løb udi bem/el/te gaard, og rester Landskyld for Tre aar til 1739 aars udgang og til 1736 aars udgang 9 mrk 10 sk, har ey til forige Foget Jesen betalt fornøds og arbeyds Penge.

Opsidderne paa Riise sagde Hver af Dem at bruge Een Halv Løb Smør, og ikkun reste Landskyld for 1739, haver ey heller betalt Fornøds og arbeyds Penge til forige Foget Jesen.

Opsidderne paa Nedre Syslach Den første af Dem Mons Monsøn sagde at bruge Een Halv Løb og rester Landskyld 2 Rd 1 mrk efter Hans sigende. Den anden opsider paa Nedre Syslach sagde at bruge ligeledis Een Halv Løb udi sam/m/e gaard, Hans nafn er Lars Aamundsøn, og ikkun at reste 1 Rd 2 mrk - Men ingen Foernøds eller arbeyds Penge at have betalt.

Opsidderne paa Berge Ole Monsøn den første af Dem sagde at bruge 2 Pund udi bem/el/te gaard Berge og reste Landskyld for 4 aar. Den anden Anders Michelsøn bruger og 2 Pund udi gaarden Berge og ikke at have betalt nogen Landskyld udi de aaringer Foget Jesen var ved Embedet. For den 3die Opsiders paa Berges vegne Joen Joensøns svarede Lændsmanden Michel Hunven at bem/el/te Joen Joensøn rester Landskyld 3 Rd 5 mrk.

Fornæfnte Berges Opsiddere sagde ey at have betalt til Fogeden Jesen arbeyds og Foernøds Penge.

Opsidderne paa Siursætter Ole Kaaresøn og Fuse Monsøn udsagde at de Hverken Foernøds eller arbeyds Penge til Fogeden Jesen hafde betalt.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Gulen

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 24 Aprilis blev holdet vaar Ting med Gulens Skibs-Reedes Almue paa Ting stædet Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Michel Joensøn Haveland, 2. Lars Biørnsøn Nor Gulen, 3. Hans Joensøn Lie, 4. Lars Olsøn Birchnæs, 5. Iver Henrichsøn Birchnæs, 6. Michel Endresøn Miømen, 7. Niels Olsøn Store Slire, 8de Ole Monsøn Tongedal,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 244 og 246 og 247 ere extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Ingeborg Busch afg/aaen Lucas Steens til Niels Olsøn paa Een Halv Løb Smør udi Store Slire. Datert Bergen d/en 15 Decembr/is A/nn/o 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna Margrethe S/a/l/ig/ Her/r Krags paa Amtmand Frimans vegne til Anders Matthisøn Nappen paa 29 ¼ M/arker Smør 13 ½ Kan/der Malt udi gaarden Hosteland. Datert Bergen d/en 13 Februarij A/nn/o 1741. Revers ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Laug mand Johan Bager til Henrich Salamonsøn paa 13 ½ M/arker Smør udi gaarden Brimnæs. Datert Bergen d/en 8 April 1741, Revers var ved ey under tegnet. <L:>

Stifts-Befalings Mands Baggers Resolution at forige Foget Andreas Jesen skal levere til Birchnæs Mændene 5 Rd som de haver udgivet til executions Penge for Ros-Tiennisten han hos Dem haver ladet ved execution udtage, og at Læylændingerne paa Birchnæs maa holde tilbage Af dette aars Landskyld Ros tiennisten, Laug manden hos Dem for aar 1740 har opbaaret. Datert Bergen d/en 5 Januarij 1741.

Schifte Brevet efter Kari Josephs Datter Datert Rafneberg d/en 12 Novembr/is A/nn/o 1740.

Schiøde udgivet af Henrich Olsøn og Iver Josephsøn til Hans Siursøn paa 1 Pund 9 M/arker Smør udi gaarden Rafneberg. Datert 24 April 1741.

Schifte Brevet efter Ole Hansøn Datert 14 Novembr/is 1740 af Lille Slire.

Den 25 April A/nn/o 1741 blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Mad/a/me De Fines contra Erich og Joen Myhr
vide Fol: 247

Citantinden blev paaraabt tillige med de indstæfnte Erich og Joen Myhre. Men saa som ingen af Dem mødte, {sag} saa beroer Sagen til neste Ting.

Mad/a/me De Fines contra Johannes Svardahl og Ole Brandsdahl
vid. Fol. 242

Hverken Citantinden eller de indstæfnte mødte Ved Sagens paaraab der fore den beroer til neste Ting.

Rasmus Nielsøn, Anders Paulsøn, Mons Iversøn og Joen Jensøn
contra Jetmun Jacobsøn og Mons Jetmunsøn
vide Protocollen Fol. 241

Soldaterne, som De ind stæfnte Nemlig Jetmun Jacobsøn og Mons Jetmunsøn her for Rætten haver incitert, mødte vel for Rætten, Men saasom Lændsmanden Peder Henrichsbøe selv siger at Han udi Kongens nafn haver stæfnet Hvor til Han ey haver hafd ordre fra Kongl/ig Majestets Foget, og Een af De Mænd, som skulle vidne udi Sagen, betienner Rætten, Men ikke af Lændsmanden er besørget, som skee burde Een anden at betienne Rætten i Hans vidnes Hans Lies stæd;

Den indstæfnte Mons Jetmunsøn paa spørgsmaal af Rætten svarede, Han ey kunde godvillig tage

1741: 249

Her for Rætten imod stæfnemaalet paa sin Faders Jetmun Jacobsøns vegne, Thi Han kunde ikke vide om Hans Fader ville til staae Lovlig at være stæfnet og være fornøyet med at vidner imod Ham bliver førte,

Hvor udover Sagen udsættes til først kom/m/ende Som/m/er Ting Da Citanterne Rasmus Nielsøn, Anders Paulsøn, Mons Iversøn og Iver (Joen) Jensøn haver ved Lovlig varsel at ind stæfne Jetmun Jacobsøn og Hans Søn Mons Jetmunsøn at møde paa Gulen Skibs Reedes

Ting og der at anhøre De vidner Citanterne agter at føre imod Dem, alt efter den Kongl/ig Aller naadigste Forordnings bydende om vidners førelse af Dato 3 Martij A/nn/o 1741.

Opsidderen paa Vasvig Peder Gregusøn paa Egne og sin grandes vegne Jørgen Monsøn forklarede for Rætten at af Deris paa boende gaard Vasvig er Hverken Fornøds eller arbeyds Penge betalt til Forige Foget Jesen.
Af Det Øvrige afg/aaen Ass/esso/r Hansøns bort solgte gods mødte ikke nogen opsidder.

Forige aars oplæste restancer vare 52 Rd 4 mrk 12 sk og denne Termins beløb til 300 Rd 1 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Schiold

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 29 April blev holdet vaar Ting med Schiold Schibs Reedes Almue paa Haucheland nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de opnæfnte Lau-Ræts Mænd 1. Hans Monsøn Møller, 2. Robert Olsøn Haucheland, 3. Jacob Giise i Hans stæd sad Lars Halvorsøn Millishau, 4. Lars Nielsøn Steensvig, 5. Jacob Jacobsøn Byenæs, 6. Lars Olsøn Riple, 5. Niels Nielsøn Nedre Dyngeland, 8. Ole Rasmusøn Nedre Dyngeland,

Hvor da efter at Rætten var sadt først blev oplæst De Kongl/ig allernaadigste Forordninger og andre Breve, som paa Folio 244 - 246 og 247 ere extraherede - Der nest

Kongl/ig Forordning angaaende Hvorledis med Tøm/m/er Hugsten udi de forbeholdne, samt Kirkers og de geyslige eller andre Beneficerede Skove samt Almindinger udi Norge Her efter skal forholdes Christiansborg Slot udi Kiøbenhaun d/en 31 Martij 1741.

Kongl/ig Rescript at ingen Markeder paa Hellige dage maa holdes. Datert Christiansborg Slot i Kiøbenhaun d/en 1 April 1741.

Kongl/ig Schiøde paa 2 Pund Smør og 2 giedeskin udi gaarden Millishau Datert Christiansborg Slot i Kiøbenhaun d/en 23 Marti 1741 til Lars Halvorsøn.

Kongl/ig Schiøde til Ole Rasmusøn paa 2 Pund 12 Marker Smør ½ Huud udi Nedre Dyngeland. Datert Christiansborg Slot i Kiøbenhaun d/en 23 Martij 1741.

Schiøde udgivet af Niels Olsøn, Salamon Nielsøn og Lars Nielsøn paa Fanøe Kirche til Vollert Danchersøn Datert Fanøe Præste gaard d/en 30 Januarij 1741.

Schiøde udgivet af Frue Elisabeth Svanenhielm S/a/l/ig/ Krigs Raad Hvids paa Hendes Søeboder beliggende udi Laxevaag med tilhørende Grunder til Christopher Christian Cramer. Datert Bergen d/en 9 Septembr/is 1740.

Hans Holm ved Pandte forskrivning af Dato 6te Septembr/is 1738 forsikrede S/igneu/r Johan Peter de Besche med prioriterlig Pandte Rettighed udi gaarden Cronstad med de andre der under liggende og til hørende Pladser, Øvre Nessed og Viigen skyldende 1 ½ Løb Smør med paa staaende Huuser og bygninger samt Nøstet i Viigen, alle Deris tilhørende Qvæg og

Inventaria, tillige med de til Fiskeriet i Vigen brugende Silde Noder og alle andre underliggende Herligheder. for Capital 2200 Rd Courent.

Ole Thoersøn Kiøn ved Pandte forskrivning af Dato Bergen d/en 11 April 1740 forsikrede S/igneu/r Christen Milbach udi Sex Kiør, 4 gieder, Een stor og Een liden Jern gryde for Capital 19 Rd 5 mrk 9 sk.

Ass/esso/r Jean Von Der Lippes udgivne Bøxel Sæddel til Jacob Giese og Hans Hustroe Margrethe Moritz paa Een Halv Løb Smør udi Mølendahl imod at svare aarlig Landskyld, 3die Tagens anpart og flytning inden Hver Juule aften 3 Rixdr for 9 stk Kiørs (Kiøer) eller stort Qvæg og Een udi Aarestad tilhørende udmarch Iisdahl Kaldet. Datert Bergen d/en 26 Novembr/is A/nn/o 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Anders Iversøn paa Lille Solem skyldende Et Halv Pund Smør. Datert Bergens Bispegaard d/en 25 Februarij 1741 - Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Knag Jæger paa Ass/esso/r Londemans vegne til Magne Hansøn paa Een Halv Løb Smør, ½ Huud, ½ qvarter Malt udi Søre Jellestad Datert Bergen d/en 2 Decembris 1740 - Revers var ved.

Schifte Brevet efter afg/aaen Anna Niels Datter. Datert Nedre Totland d/en 12 Novembr/is 1740.
Schifte Brevet efter Halvor Nielsøn Datert Sætersdahl d/en 8 Novembr/is 1740.
Schifte Brevet efter Michel Halvorsøn Datert Grimstad d/en 11 Novembris A/nn/o 1740.
Schifte Brevet efter afg/aaen Maritte Lars Datter. Datert Flesland d/en 5 Maij 1740.

Johan Bucholt ved Pandte forskrivning af Dato Møllendahl d/en 6 Aprilis A/nn/o 1738 forsikrede S/igneu/r Herman Moritz nest de første prioriteret udi Hans tilhørende Mølle paa Møllendahl med paastaaende Huuser, grunder og tilhørende Herligheder, samt friheder for Capital 200 Rd.

Den 1 Maij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Corporal Henrich Jesen paa sin Faders Broders forige Fogets Andreas Jesens vegne fremstillede sig for Rætten og tilspurte Opsidderne nemlig Ole Nielsøn boende paa Smøraas, Simon Johansøn boende paa Yttre Mittun og Ole Erichsøn boende paa gaarden Tongeland om \de/ nogen Tiid til forige Foget Andreas Jesen haver betalt arbeyds Penge eller Foernød af deris paa boende Jorde Parter, som afg/aaen Ass/esso/r Villum Hansøn for hen har eyet? Der til fornæfnte opsiddere svarede, at de haver betalt Landskyld aarlig til Fogeden Jesen, Men ikke á parte enten arbeyds eller Fornøds Penge.

Schiøde udgivet af Villum Jansøn Helderen (Heldenen) til Mons Gautesøn paa 6 M/arker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Flesland. Datert Haucheland d/en 1 Maij 1741.

Ass/esso/r Londeman contra Eendeel af Birchelands Sogn
vide Fol. 227
Paa Citantens Vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas og forlangede Sagernes expedition, Men saa som Citanten er Hver dag forventendes beroer Sagerne til neste Ting for at see om Citanten med sin Meenighed kand kom/m/e til forliig.

Fogeden Smed contra Tørres (Tønnes) Larsøn og Jorne Ols Datter
vide Protoc: Fol. 227

Citanten begierede foreleggelse for de ind stæfnte at møde til neste Som/m/er Ting, som Rætten bevilgede.

Mad/a/me Garmans contra Ole Øvre Bircheland og Halvor Øfstun
vide F. 227

Ingen af Parterne ved Sagens paaraab mødte, Hvorfor den beroer til neste Ting.

Denne Termins Restancer blev op læst beløbende til 268 Rd 1 mrk 5 sk nest forige aars, som var 483 Rd 5 mrk 1 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Sartor

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 3 Maij blev holdet vaar Ting med Sartor Skibs Reedes Almue paa gaarden Schouge nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de for dette aar opnæfnte Lau-Ræts Mænd nemlig

1741: 249b

1. Peder Endresøn Hamre, 2. Thomas Stephensøn Algerøen, 3. Paul Monsøn Folnæs, 4. Casten Ingebretsøn Bielcherøen, 5. Ole Olsøn Leerøen, 6. Jens Andersøn Nipen er syg udi Hans stæd var Hans Nielsøn Schouge, 7. Hans Nielsøn Algerøen, 8. Rasmus Olsøn Vindenæs,

Hvor da efterat Rætten var sat, først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Øvrigheds breve, som paa Foliis 244 - 245 - 247 og 249 ere extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Michelsøn Miøsche til sin Broder Vinctzians Michelsøn paa 18 M/arker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Tøsøen Datert Schoge d/en 3 Maij 1741.

Den 4 Maij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Hansøn Ouchland og Peder Pedersøn Nore Echerhofde til Vermund Olsøn paa 18 M/arker Fisk udi Søre Nippen. Datert Schoge d/en 3 Mai 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Simonsøn Schoge og Lars Thoersøn Schouge til Jens Michelsøn paa 14 2/5 M/arker Fisk udi Bacche. Datert Schouge d/en 3 Maij 1741.

Schiøde udgivet af Joen (Iver) Olsøn Lochøen, Endre Ulvesætter og Mons Tellenes til Ole Olsøn paa 14 M/arker Fisk udi Schaalevig. Datert Schoge d/en 4 Maij 1741.

Niels Nielsøn ved Pandte forskrivning af Dato Schoge d/en 4 Maij 1741 forsikrede Lændsmanden Knud Simonsøn Tøsøen udi sin paa boende gaard Søre Biørøen af Landskyld 2 Pund Fisk for Capital 30 Rixdaler.

Fogeden S/igneu/r Johan Smed producerede et Skriftlig stæfne maal af Dato Sandvigen d/en 25 Febr/uarij A/nn/o 1741 til vidnes forhør og Eedelig stadfæstelse angaaende Et ved Varøe Holmen og Fuglesundet d/en 17 Decembr/is sidst afvigte funden Skibs vrag med videre overgivet stæfningen inde holder, som for Rætten Lydeligen blev op læst og befatter i sig følgende /: NB. stæfningen ind føris :/

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lænds manden Knud Simonsøn Tøssøen og Skafferen Endre Nielsøn Leerøen \at have forkyndt/ de udi stæfningen nafn givne, dog forklarede sam/m/e stæfne mænd under sam/m/e Eed, at Hans Halvorsøn Glæsnæs hafde de ey Citeret formedelst Han er Spedalsk,

Visiteur Halvor Dahl tilstod Selv Lovlig at være stæfnet udi denne Sag og til dette Ting.

Dernest producerede Fogeden Smed Een af Ham forfattet examinations værk begyndt d/en 23 Decembr/is sidst afvigte og sluttet d/en 5 Januarij hujus Anni; {samme} Hvor efter Han begierede at stæfne maalet maatte fuldføris.

S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas indfandt sig for Rætten efter ordre af S/igneu/r Henrich Meijer (Meyer) Albretsøn, som Commissioner for de vel fornemme Kiøbmænd i Gaattenburg Messe/ure/s Bagge et (og) Schiøtte, der skal være interessenter og Eyere for den udi Skipper Hans Petersøns ved Stavanger af alle Skibs Folk forlatte og siden her ved Varøen strandede Skib indehafte Ladning bestaaende af adskillige og anseelige qvantiteter af Kiøbmands og andre Vahre, med ærbødigst begier at under denne foreholte examen og Eedelig forhør nøye maatte under søges i Hvad tilstand sam/m/e Skib og Ladning er befunden nylig, før eller sam/m/e Tiid det strandede, Hvad gods der udi eller paa Søen flydende er befunden, og Hvorledis conditioneret, item Hvad og hvor meget det af kand være bierget af Hvem og Hvor hen sam/m/e er bleven bragt, alt paa det de velfornemme Eyere der af kand erholde paalidelig oplysning, Hvor vidt de kand see sig forvaret til den giorde Assecurants er holdelse, i vidrige fald ville S/igneu/r Henrich Mejer Albretsøn paa Deris vegne tage sig reserveret alt Hvis videre han des angaaende kand agte fornøden, naar Hannem først fuldkom/m/en fuld-Magt, som Han forderligst forventer, er indhændiget.

Der efter blev Eedens forklaring for vidnerne af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed,

Hvor nest frem lagde Fogeden Smed S/a/l/ig/ Stifts-Amt Mands Christian Baggers Skrivelse til Ham af 18 Januarij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. Brevet indføris :/

Told Betient Halvor Dahl producerede Et Skriftlig indlæg under sin Haand af Dato 3 hujus, Hvor ved Han vil excipere sig fra at vidne, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og melder saaledis /: NB. See Dahls Indlæg :/

Fogeden Smed tilspurgte Visiteur Halvor Dahl om Han i følge Stifts befalings Mands Baggers Brev og andet til Fogeden Hvor efter Fogeden Ham til vidne udi denne Sag haver ind stæfnet vil aflegge sin Eed og give opliusning udi Sagen.

S/igneu/r Dahl replicerede at Han finder sig gandske villig til alt Hvad der kunde opliuses til Kongens gavn og nytte, Men som Han ikke veed andet paa denne Tiid at oplyse, end den angivne af 22de Decembr/is til Her/r S/a/l/ig/ Stifts befalings Mand Bagger og Cammerraad Flor /: og der ved forbliver, formeenende at den allerunderdanigste Troeskabs Eed, Han for sit Embede Een gang har aflagt kand forblive, formeenende Det inpas eller fornermelse ædle Her/r Foget Dahl skulle Han have tilføyet i Hans Embede, er noget, Dahl ikke Hverken talt eller haft i Tanker der fore indstilles det ydmygst til Rættens skiønsomhed.

Fogeden Smed svarede, at efterdi S/igneu/r Halvor Dahl foregiver, Fogeden haver udladt sig med at Han skal have fornermet Fogeden udi sit Embedes Medfør, Hvilket Han Declarerer, Hverken at have talt eller tænkt, Men saa som Han Her for Rætten har frem lagd sit skriftlige Indlæg at ville frem sætte qvæstioner for Eendeel af Bergerne saa paastod Comparenten, at S/igneu/r Dahl ville her for Rætten Declarere, om Han vil blive ved sit forsæt, som Hans

Indlæg omformelder; Hvad Han melder at han ved et ubilligt stæfne maal haver Ladet Ham til dette for Sartor Skibs Reede staaende Vaar Ting indkalde for at aflegge sin Eedelige Deposition til oplysning om det strandede vrag, da refererer Fogeden sig til S/a/l/ig/ Velbaarne Her/r Stiftsbefalings Mands skriftlige ordre, og alt saa ikke haver forestillet S/igneu/r Dahl at have talt noget, som kunde være Mig til fornermelse videre end Hans skriftlige Indlæg formelder.

S/igneu/r Dahl refererede sig til sin forige Protocollation, og Hvad Fogeden har behaget at til spørge den Her indstæfnte Almue angaaende, at Han, Dahl, skulle have givet nogen slags ordre til at Hugge Skibet i støkker, er noget Dahl ydmygst udbeder af Rætten Een Hver i sæhr der om maae blive tilspurgt nemlig vidnerne, og at Een Mand af gangen bliver da frem kaldet for at Dahl da kand være til vedermæle, han og give videre opliusning.

Fogeden paastod S/igneu/r Dahl bør Eedelig aflegge sit vidne udi denne Sag efter stæfnemaalet, som er indrettet og opnet efter stifts befalings Mandens ordre.

1. Der paa aflagde S/igneu/r Halvor Dahl sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, Hvor nest Fogeden Smed Ham til spurgte: Om vraget var Heelt, da Han kom der til, eller og om Dahl har været vidende, om Han selv eller nogen anden har været paa det paastæfnte vrag før det strandede? Der til Dahl

1741: 250

svarede: Da Hand til vraget kom var det Knuuset plankeverk og Eet lidet {af} støkke af bag Skibet tillige med \et/ støkke af siden paa Skibet, som stod imellem det nederste og øverste Dæk, Laae paa var or (av?) skiæret opslagen af Søen, det Øvrige af Vraget var beroendes i sam/m/e Sund, Skibet var tilsat, Hvilket hængte efter et anker Tau og udleggeren Hængte fast ved selv sam/m/e, Men den Tiid da Dahl til Hummelsund kom, tilspurgte Han Hver i sær paa Hummelsund, saa vel som andre Bønder Ham forekom om noget af godset, som kunde have været i bem/el/te Vrag, var berget eller funden, Hvor til alle svarede ney: Men Dahl i yderste Kraft tilholdt Dem i Kongens Høye nafn, at aabenbare, Hvad som berget kunde blive eller allerede var berget. 2. Blev Dahl af Fogeden tilspurt: om Han enten selv eller Han veed nogen anden haver berget noget af bem/el/te Vrag, eller nogen haver sagd Ham at have berget noget af bem/el/te Vrags inde havende Ladning, som ey er meldet udi Fogedens her udi Rætten indleverte forretning? Der til Dahl svarde Ney, Thi Hafde Han kundet forefundet noget af sligt, som kunde være Kongens Told til Intrader, da hafde Han vel brugt de Midler, som Hans Embede Medfører, baade til Opliusning og at Hen bringe saadan gods til neste Told stæd. 3. Blev Dahl tilspurgt om Han haver givet nogen af Bergerne forlov at Hugge Bielker af vraget i støkker for at tage Jærnet der af, saa som Bolter og spiger eller andet til vraget hørende Jærn? Dahl svarede: Han tilstaaer, at Da Han kom til fornæfnte Agter Skibs støkke, som stod paa Varøen \Skiæret/, var der nogle Bønder, saa som af Galten og andre stæder fra, som forestillede Ham, at det ommeldte vrag kunde drive igien til Søes, da ingen Mennisker kunde have nogen nytte der af, der til Han vel svarde, om de nogen planker eller Bielker af Vraget kunde udbrække, skulle de føre dem paa Land, Og det der udi værende Jærn bringe til Haachelsundet; Men ikke noget at bemægte sig der af, førend det paa behørig stæder var til kiende givet.

Videre hafde Fogeden ikke at tilspørge S/igneu/r Dahl for denne gang, men reserverede sine prætentioner til Dahl for de expressioner Dahl haver brugt imod Fogeden udi Dahls Indlæg.

S/igneu/r Dahl replicerede, efter som Han ikke med denne Sag har mere at bestille efter Fogedens Formeening, saa ville Han ydmygst udbede at Fogeden ville give tilkiende enten Dahl skulle frem sætte nogen qvæstioner til de indkaldede Vidner udi denne Sag.

Fogeden paa S/igneu/r Dahls spørgsmaal svarede; at Han ikke kunde vide, Hvad de indstæfnte Bergere efter Deris Eedelige Vidnisbyrd kunde forklare, Hvor ved S/igneu/r Dahl

kunde betydes det som endnu ikke er bleven opliust, ey heller kand Fogeden vide Hvad her efter om bem/el/te Vrags indehafte Ladning kunde blive bekiendt giordt, Hvor ved S/igneu/r Dahl nødvendig burde atter indkaldes og giøre videre forklaring.

Der efter blev Vidnerne udviiste undtagen det andet Vidne

2. Aamund Magnesøn boende paa gaarden Hummelsund, Som aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og {udsagde} tilstod Hans udsigende han hafde giort for Fogeden Da Han d/en 23 Decembr/is sidst afvigte af Fogeden blev tagen til forhør, Hvilken Hans Deposition for Rætten lydeligen blev oplæst, og udi alle poster bekræftet. Fogeden tilspurgte dette Vidne, Om Han veed nogen anden der haver berget videre end Han tilforn har givet sin forklaring om, som det strandet Skib kunde have haft inde af Hvad navn det nævnes kand eller nogen anden, som ey her for Rætten {har} er bleven indkaldt og tilforn har giort sin forklaring, kunde have berget noget? Der til Han svarede ney.

Det 3die vidne Erich Pedersøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, der efter blev Hans udsigende for Ham oplæst, som er indført udi bem/el/te Fogedens Forretning, Hvilket Han udi alle maader tilstod. Paa Fogedens Spørsmaal \til/ nest forige Vidne svarede dette lige som det andet Vidne Aamund Magnesøn Hans grande.

Det 4 Vidne {bekræftede} Ole Monsøn paa sam/m/e gaard aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og uden nogen forandring tilstod Hans den 23 Decembr/is sidst afvigte udi Haachelsundet giorde forklaring, som for Ham lydelig blev oplæst,

Det 5te Vidne Knud Aamunsøn bekræftede ligeledis Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven sit d/en 23 Decembr/is sidst afvigte giorde forklaring uden nogen forandring, som for Ham Lydelig blev oplæst, paa Qvæstioner til de forige Vidner svarede Han ligesom de andre 3 Vidner.

Det 6te vidne Otte Glæsnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed tilstod sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte {....} giorde forklaring, som for Ham blev oplæst. Paa Fogedens Spørgsmaal svarede dette vidne ligesom forige vidner.

Det 7de vidne Peder Michelsøn Glæsnæs aflagde sin Eed efter Loven og udi alle Maader tilstod sit udsigende som udi examinations Forretningen er indført og for Ham blev oplæst. Paa Fogedens Spørsmaal svarede dette vidne ligesom de af Hummelsund og Otto Glæsnæs.

Det 8de Vidne Jacob Monsøn Glæsnæs aflagde sin Eed med *med oprakte Fingre efter Loven og tilstod sin paa Haagelsundet giorde forklaring og svarede paa Fogedens Spørsmaal som de andre første Vidner.

Det 9de Vidne Gregorius Monsøn Glæsnæs bekræftede sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte for Fogeden Smed giorde udsigende med oprakte Fingre efter Loven, som lydelig for Ham blev oplæst - og kunde ey give videre forklaring paa Fogedens til Ham giorde Spørsmaal, end de andre af Glæsnæs.

1741: 250b

Det 10 Vidne Michel Michelsøn Glæsnæs blev indkaldet og efter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sin for Fogeden Smed udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde Deposition, som for Ham blev oplæst, paa Fogedens Qvæstion til det andet Vidne kunde dette vidne ey svare andet end de forige.

Det 11te Vidne Ole Larsøn Glæsnæs frem kom og efterat Han sin Eed hafde aflagd tilstod Han sit vidnesbyrd Han den 3 Januarij sidst afvigte for Fogeden udi Haagelsund hafde aflagd, som for Ham blev oplæst, Paa spørsmaal af Fogeden svarede Han, som nest forige Vidner.

Det 12 Vidne Thomas Andersøn Glæsnæs aflagde sin Eed efter Loven, derefter blev Hans vidnesbyrd for Ham oplæst, som Han udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte hafde aflagd, Hvilket Han udi alle maader tilstod og sagde ey videre at vide til Sagens oplysning.

Det 13 Vidne Ole Andersøn ligeledis bekræftede sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde forklaring ved Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Den 5te Maij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Det 14 Vidne Ole Olsøn Glæsnes blev indkaldet, og formanet at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Han aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, der efter blev Hans vidnisbyrd for Ham oplæst, som Han udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte haver udsagt, Hvilket Han udi alle Maader tilstod Sandt at være, ellers sagde dette vidne at Han haver hørt Een Borger fra Bergen nafnlig Cornelius Møller har været paa Glæsnæs, efter at vraget var strandet, men ey hafde seet Ham der, ey her vidste Hvad bem/el/te Cornelius Møller der hafde bestilt.

Det 15 Vidne Hans Anfinsøn Huusmand paa Glæsnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og tilstod sin den 3 Januarij sidst afvigte giorde forklaring udi Haagelsundet for Fogeden, som for Ham lydelig blev oplæst, videre sagde Han ey at vide.

Det 16 Vidne Rasmus Andersøn ligeledis Huusmand paa Glæsnæs, fremstod og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven uden nogen forandring bekræftede sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde forklaring, som for Ham Lydeligen blev oplæst, eller[s] forklarede vidnet at have hørt tvende Borgere fra Bergen vare paa Holmen nemlig Glæsvær Holmen, efter at vraget var strandet, men Hvad De der giorde er Han uvidende om.

Det 17 vidne Mons Ørjansøn Glæsnæs blev indkaldet og efter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven tilstod sin paa Haagelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde forklaring, som for Ham ord til andet blev oplæst, Videre sagde dette Vidne ey at kunde give opliusning i denne Sag.

Det 18 vidne Baar Torsøn Glæsnæs fremstod, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, dernest blev for Ham oplæst Hans d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde Deposition udi Haagelsund, Hvilket alt Han uden forandring tilstod udi alle Maader, Paa adskillige Spøgsmaal svarde Han ey noget til opliusning udi denne Sag at være vidende.

Det 19 vidne Mons Knudsøn Golten blev indkaldet, og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sit udi Haagelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde udsigende, som for Ham lydelig blev oplæst, paa spørsmaal vidste Han ey noget videre at forklare.

Det 20 vidne Søren Michelsøn Golten blev indkaldet og efter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven udi alle Maader tilstod sit d/en 3 Januarij sidst afvigte ved examen udi Haagelsundet aflagde vidnisbyrd som for Ham lydelig blev oplæst, til dette Vidne blev giort adskillige Spørgsmaal, Men Han sagde ey at kunde give anden oplysning end Hvad Han forhen i Haagelsundet haver forklaret.

Det 21 vidne Johannes Olsøn Øvre Galten ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde vidnisbyrd, som for Ham blev oplæst, adskillige Spørgsmaal blev til Ham Formert, Men sagde at være uvidende om det Han blev qvæstionert.

Det 22 Vidne John Brynelsøn blev indkaldet, og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven tilstod sit udi Haagelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde udsigende, efterat det for Ham var oplæst, ellers var Hans forklaring paa spørgsmaal lige som nest forige vidne.

Det 23 vidne Ole Salamonsøn paa gaarden Søre Tofte blev indkaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed tilstod bekræftede det Han udi Haagelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte haver udsagt, som lydelig blev for Ham af

examinations forretningen oplæst, Paa Spørgsmaal vidste Han ikke at give nogen opliusning om Vraget eller dets Ladning.

Det 24 vidne Johannes Monsøn Søre Tofte blev fremkaldet, Som og aflagde sin Eed efter Loven med oprakte Fingre og under sam/m/e Eed bekræftede sin udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte giorde forklaring efter at den for Ham af examinations Forretningen lydeligen var oplæst; Til Ham blev og giort adskillige Spørgsmaal til opliusning udi Sagen, Men Han svarede aldelis ikke at kunde give videre opliusning end Hans udsigende i Haagelsundet Mentionerer

Det 25 vidne Ole Olsøn Nore Toft blev indkaldet og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven tilstod sit udi Haagelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde vidnesbyrd, som for Ham blev oplæst, Hvilket Han sagde at ville alle tiider være bekiendt, Paa Spørgsmaal svarede Han ey noget til Sagens opliusning.

Det 26 Vidne Niels ?.lsøn (Nielsøn?) Søre Tofte Træe fremkom, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, Hvor nest Han tilstod udi alt sin Deposition, Han udi Haachelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte haver giort, som af examinations Forretningen for Ham Lydelig blev oplæst. Paa Spørgsmaal fik Mand ingen videre opliusning af Ham.

Det 27 Vidne Hans Michelsøn Kaursland fremstod for Rætten og efter Loven ved Eed med oprakte Fingre bekræftede sit d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde vidnisbyrd udi Haachelsund, som for Ham lydelig blev oplæst; Til Ham blev og giort adskillige Spørgsmaal, Men fik ikke svar til opliusning udi denne Sag.

Det 28 vidne Knud Assersøn Kaursland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ligeledis tilstod sin d/en 3 Januarij sidst afvigte udi Haachelsund givne forklaring uden nogen videre opliusning om Vraget eller dets Ladning.

Det 29 vidne Michel Jensøn Kaursland blev indkaldet, Som ligeledis ved Eed med oprakte Fingre bekræftede sit d/en 3 Januarij sidst afvigte

1741: 251

udj Haachelsundet aflagde vidnisbyrd, som Lydelig for Ham blev oplæst, ydermere forklarede dette vidne at strax ved Glæsnæsholmen saae Han Jochum Frantsøn og Cornelius Møller fra Bergen. Adskillige Spørsmaal blev givet til dette vidne om Han kunde give videre opliusning udi Een eller anden Maade, Men svarede stedse intet man kunde finde nødig at indføre.

Det 30 Vidne *Mon (Mons) Olsøn Steens Land frem kom og under aflagde Eed med oprakte Fingre til stod sin udi Haachelsundet d/en 3 Januarij sidst afvigte giordte forklaring, som for Ham blev oplæst, Paa spørgsmaal vidste Han ikke efter sit sigende noget mere til opliusning.

Det 31 Vidne Anders Knudsøn Hamre ligesom nest forige under Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede det selv sam/m/e, som nest forige vidne Mons Olsøn Steensland, og sagde ey videre at vide denne Sag angaaende.

Det 32 Vidne Mons Michelsøn Bache efter paaraab for Rætten indkom, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed tilstod sit udi Haachelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde vidnisbyrd som for Ham lydelig blev oplæst, med tillæg at have siden indbragt Een af Ham ligeledis bierget Putfink med Jern beslag til Haachelsund, videre til Sagens opliusning kunde mand ey faae af Ham.

Det 33 Vidne Iver Larsøn Bache frem kom og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sin udi Haachelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde Deposition, som for Ham lydeligen blev oplæst, end videre forklarede vidnet at siden efter at examination var holdet udi Haachelsund haver Han i Sildefiske Tiiden funden i Søre Oddesundet Et væder Skin uduelig, Een Luge Port med Jærn Ring udi Een Kal paa 2 ½ Faun Lang (Kale = grovt

tau eller snøre, brukt til iltau, gangvad, segltau m.v.), Een Liden Smule Kal paa Halv anden Faun, og 27 Spigere, nogle Smaae, andre store, som Sade i adskillige stokker (støkker) Splindter af det paastæfnte Vrag, endnu udsagde Vidnet, at sam/m/e Tiid Han fandt det omrørte Skin, fandt og Matthis Steensland Et Dito Skin og et lidet støkke Kal, videre sagde Han ey at kunde giøre forklaring om.

Det 34 Vidne Lasse Lassesøn Berge aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed vedstod sit paa Haachelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte aflagde vidnisbyrd, som for Ham blev oplæst. Videre sagde vidnet ey at kunde give efterretning om Vraget.

Det 35 Vidne Anders Andersøn Vorland under aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sin udi Haachelsund giorde forklaring, som for Ham blev læst, Paa Spørgsmaal til Sagens opliusning, sagde Han ey at vide noget,

Det 36 Vidne Hans Thomæsøn værende paa Vaarland til stod den forklaring Han udi Haachelsundet d/en 3 Januarij haver giort; som for Ham blev oplæst over Eenstem/m/ende med Anders Vorlands udsigende, Hvilken Hand ved Eed med oprakte Fingre efter Loven stadfæstede; videre sagde Hand ey at være vidende udi denne Sag.

Det 37 Vidne Ole Albretsøn Vorland frem kom, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udi alle Maader tilstod sit vidnisbyrd, Han udi Haachelsund d/en 3 Januarij sidst afvigte haver udsagt, Hvilket for Rætten Lydeligen blev oplæst, dog gav Han tilkiende, at det Han haver taget af Vraget er ikke endnu ført til Haachelsundet, Men endnu beroer hos Vidnet. Paa Spørsmaal angaaende Ladningen og andet Vraget til hørende, sagde Han ey at være vidende.

Det 38 Vidne Anders Andersøn Vorland blev indkaldet og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sit d/en 3 Januarij sidstleden udi Haachelsund aflagde udsigende, som Kom/m/er over Eens med Hans Faders det 35 Vidnes udsigende, videre sagde Han ey at kunde give opliusning I Sagen, des aarsag Hans Faders udsigende for Ham blev oplæst.

Det 39 Vidne Christopher Olsøn Varøen frem stillede sig efter paaraab Som under Eed med oprakte Fingre efter Loven tilstod sin d/en 3die Januarij udi Haachelsund giorde Deposition, som for Ham blev Lydeligen oplæst, videre sagde Han ey at vide til Sagens oplysning.

Det 40 Vidne Kaare Pedersøn Vixøe blev indfordret for Rætten, Hvor Han ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sit udi Haachelsund d/en 3 Januarij sidst leden aflagde Vidnisbyrd, som af examinations Forretningen Lydelig for Ham blev oplæst. Mere opliusning sagde Han ey at kunde give, Men Osten har Han fortæret tillige med andre.

Det 41 Vidne Størch Kaaresøn frem kom og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sin d/en 3 Januarij sidst afvigte udi Haachelsundet giorde forklaring, som Var Eenstem/m/ende med forige Vidnes Hans Faders udsigende. Mere sagde Han ey at vide til oplysning i denne Sag.

Det 42 Vidne Johannes Olsøn Trellevig blev indkaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter {og uden} Loven og uden exception tilstod sin d/en 3 Januarij sidst afvigte udi Haachelsund giorde Deposition, som for Ham lydelig blev oplæst. Paa spørgsmaal svarede *det (dette) Vidne at Han ey vidste mere til opliusning i denne Sag.

Det 43 Vidne Ole Johansøn Tønnevig frem kom, aflagde sin Eed efter Loven med oprakte Fingre, og sagde at Løverdagen for Juule Hellige dage udi forgangen aar 1740 var vidnet tillige med Lars Tønnevig paa Søen og bem/el/te Larses Dreng Joen Jacobsøn, Hvor Vidnet saae baade troer og Planker flydende af et Skib, Hvor udi var bolter og Spiker af Jærn, iblandt bem/el/te Træe var Et Fad med fersk vand udi, som vidnet tillige med de andre tvende toge og slog udi støkker, men staverne toge de med sig til Tønnevig, og var det Ege staver, Søndags Morgen der efter fore de samtlig ud igien paa Søen til Skiftes Næsset et got børse

Skud fra Tønnevig, der fandt *Der fandt* de og af sam/m/e slags sønder knuset Træe og En Liden Smør *Kage (Kagge) med Smør udi af vægt 40 Marker som de tog med sig og haver fortæret, et støkke Tau paa Tre Fauner, Een Haand spig af Birk, Een Eege Bielke ungefæhr 3 Fauner, et stor støkke af siden paa et vrag gandske for knuset med iern bolter og Spiger udi, Men ey vidste tallet enten paa bolterne eller Spigerne, videre sagde dette vidne ey at have berget, af det knusede træe haver Vidnet noget brændet og noget er endnu udi behold, ligeledis Bolter og Spigerne.

Det 44 Vidne Niels Olsøn Hummelsund aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, og sagde at Løverdagen for Juule aften var Han ude paa Fiskerie ved Texelen fandt Han Een Fustagie

1741: 251b

Hvor udi var kryderie, Men Hvad slags det var veed Vidnet, ikke ey heller bergede det ligeledis fandt vidnet 3 Hatter, 2de Vehde Mæhles *Kager (Kagger), To Tom/m/e Kiister, som Laae ude paa havet, og opslagen, Laasen hengte ved Hagen paa Lugen af den Eene, Den anden Kistes Laas Hengte ved siden af Kisten, Een Tønde med noget der ikke paa, noget Lidet Eeg med noget Jærn udi, Hvilket alt er ført til Haachelsundet, Paa spørgsmaal svarede Vidnet, at Han ikke haver aabnet eller veed Hvem haver aabnet Kisterne, ey heller kand give mere opliusning om noget, som er berget.

Det 45 Vidne Lars Erichsøn Hummelsund frem kom og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven bekræftede sit udi Haachelsund d/en 23 Decembr/is 1740 giorde forklaring, som for Ham lydelig blev oplæst, videre sagde Han ey at kunde give oplysning om.

Det 46 Vidne Sven Andersøn tiennende S/igneu/r Henrich Meijer Albretsøn udi Bergen, fød udi Gottenburg 22 aar gam/m/el, frem kom for Rætten aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han var med Skipper Hans Petersøn paa Skibet Providentia hiem/m/e hørende i Gottenburg og foer for Baads Mands Mad, og veed at udi bem/el/te Skib var ind ladet Eendeel Ottinger Smør, nogen Kagger vehde Mæl, Engelsk Pundt Læder, Gule Skin, et Fad Sukker, Et Fad Peber, men \om/ det var Peber eller andet Slags Specerie kand vidnet ikke fuldkommen forklare, {noget} Een stor Pakke Klæde, som blev optaget i Skibet med To Takkel, Een Dito Pakke, som de op tog med Een Takkel, nogle Engelske Hatter, Engelske Oste, nogle Kiister Folkene tilhørende, udi Tallet Elleve, To Sækker Humle, Hvor meget af Hvert slag (d/er)? har været udi Skibet er Deponenten u-vidende om, Da Vidnet tillige med andre Skibs Folk forlod Skibet uden for Stanger blev ey noget af Ladningen Berget, Sagde at det Skib som udi Odde Sundet er strandet, var det sam/m/e Vidnet foer paa Thi hand kiendte og Kiisterne, som ere bergede og staaer udi Haachelsundet at være de sam/m/e, som var paa Skibet Providentia.

S/igneu/r Ottesøn forbeholdt Eyerne til vrag Skibet Deris Ræt til nermere under søgning i fald Det fornødent eragtes.

Fogeden begierede foreleggelse for de udeblevne vidner at møde til neste Som/m/er Ting, Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som De indstæfnte Vidner Johannes Halvorsøn Huusmand, Mons Olsøn Glæsnæs, Lars Samuelsøn, Halvor Johansøn, Mons Michelsøn, Niels Grimsøn, Ørjan Thoersøn, Erich Larsøn Hamre, Mons Olsøn Varøen, Michel Johansøn Tønnevig ey endnu haver aflagd Deris Vidne udi denne af Fogeden paa Deris Kongl/ig Majestets vegne indstæfnte Sag, Saa forelegges De alle under falds maals straf at møde til neste kom/m/ende Som/m/er Ting her for Rætten ikke alleniste at Eedelig stadfæste Deris forhen giorde forklaring men end og at svare til Spørsmaal Sagens oplysning vedkom/m/ende. Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Jan Olsøn Lille Sangolt contra Niels og Lars Dahle

Citanten Jan Olsøn Lille Sangolt hafde ladet ind stæfne Niels Gudmunsøn og Lars Olsøn begge boende paa gaarden Dahle Vidner at anhøre Om det de haver skieldet Citanten, der efter Dom at liide og betale Processens omkostning, Vidnerne, som skal giøre forklaring Deris nafne ere Villum Jensen Thæle og Ole Vicentsøn Trengereide,

Hvilket kald og varsel Lændsmanden Knud Simonsøn Tøsøen og Peder Vincentsen *Arrevigen (Arefjord?) ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt, og da de forkyndte stæfne maalet talede varsels Mændene med Niels Gudmunsøn Selv og Lars Olsøns Kone.

De indstæfnte Lars og Niels Dahle mødte ikke ved Sagens Paaraab;

Der efter begierede Citanten Eedelig Vidnes forhør, Hvor paa frem stod Det første Vidne

Villum Jensøn Thæle, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde: at imellem Michels Misse og Helge Misse udi aaret 1740 Laae Vidnet med sin Nod under Kollistad Landet, Hvor Han hørte at Citanten Jan Olsøn Lille Sangolt \og Niels Dahle/ var udi ord vexling sam/m/en, og spørgte {Citanten om Han} Niels Gudmunsøn Citanten om Han hafde taget Hans aare, der til Citanten svarede ieg ere uskyldig, Da Niels Dahle blev ved at skiende, Spurgte Citanten Niels Dahle om Han meente Ham, Der til Niels Gudmunsen svarede ia, De ere Skielmer, som der ind til boer, der paa Skiød Jan Lille Sangolt baade vidnet og Lars Dahle til vidne, Da sagde Lars Dahle end Du, Du skyder til Vidne, og {Da svarede Lars Dahle} Du er Den rette; men enten det var Skalt eller Skielm kand Vidnet ikke giøre fuldkom[men] forklaring om,

Det 2de Vidne Ole Vincentsøn boende paa gaarden Trengereide aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at udi forgangen aar 1740 imellem Michel Misse og Allehelgen var vidnet under Kollistad Landet for at fange Sild, Hvor Han hørte Niels Dahle sagde at Han hafde 2de Dage søgt om Een af sine Aarer, Der paa Citanten Jan Lille Sangolt spurgte Niels Dahle om Han sagde Ham det til, Der paa svarede Niels Gudmunsøn Dahle De tager mine aare, de tager min baad, {og} \naar/ ieg er forlegen, Citanten svarede ieg har hverken taget dine aare eller baad, ieg steg innd i Baaden til den Liden, nemlig Sven Norvigs Søn, ieg ved ikke enten Baaden er Laant eller tagen, saa Drog Niels Gudmunsøn aarene til sig og sagde, var det ikke for min ære skyld, skulle ieg legge Dig over Halsen, men

1741: 252

Enten Niels Gudmunsøn meente Citanten eller Den liden Dreng der med kand Vidnet ikke sige, saa kom Citanten og Niels videre i ord sam/m/en, Hvor paa Citanten skød Lars Dahle til Vidne, der efter sagde Lars Dahle til Citanten Du skyder til Vidne Du, Du er rette Mand, eller enten Lars Dahle sagde Du er Rette Mand eller Skielm kand vidnet sig ikke erindre, efter at Citanten da hafde skød dette og forige vidne til Prov, skiltes de ad;

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da Han agter at føre flere Vidner.

Niels Lochøen contra Marthe Hans Datter

Efter som Citanten Niels Lochøen haver forsømt at tage foreleggelsen beskreven, som Rætten sidste Ting dag d/en 18 Octobr/is haver paalagt Ham at giøre, saa kand ikke Denne gang falde Dom i sagen før Rættens Kiendelse af 18 Octobr/is sidst afvigte er fuld ført,

Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Forige aars Restancer bleve op læste beløbende til 1 Rd 3 mrk 3 sk og denne Termins var 111 Rd 1 mrk 10 sk.

Dom
Imellem Ass/esso/r Johan Lausøn og Rasmus Helt
afsagt d/en 15 April A/nn/o 1741

Efter som den indstæfnte Rasmus Helt Hverken efter stæfne maal eller Rættens foreleggelse haver svaret for sig udi denne af Ass/esso/r Johan Lausøn indstæfnte Sag: Saa tilfindes den indstæfnte Rasmus Helt 15ten Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at indfrie og betale sin til Citanten Johan Lausøn Commerce Ass/esso/r d/en 28 April A/nn/o 1732 udgivne og d/en 15 Januarij A/nn/o 1740 opsagte Pandte forskrivning Lydende paa Prioritet under pandt udi gaarden Nordre Selle skyldende Fem Pund Fisk med Bøxel underligggende Laxevoger og Herligheder med Capital Ethundrede Rixdaler Courant og resterende Renter Fem pro Cento fra d/en 28 April A/nn/o 1738 indtil betaling skeer og udi Processens omkostning 5 Rixdr alt under Lovlig Nam og execution udi Pandtet ved Rættens videre befordring efter Loven.

Dom
Imellem Jacob og Niels Niøten samt Lars Vichne contra Niels Soleim
afs/agt d/en 22 April 1741

Vel haver den ind stæfnte Niels Thomæsøn Soleim her for Rætten tilstaaen at have tagen fra Citanterne Jacob Magnesøn og Niels Joensøn boende paa gaarden Niøten samt Lars Erichsøn Vichne Tre Smaler, men efterdi Citanterne for Deris Part er fornøyet med, at den indstæfnte Niels Soleim betaler Dem for de paa stæfnte Smaler 2 Rd 3 mrk og udi Processens omkostning 1 Rd 2 mrk 4 sk, Hvilke Penge den indstæfnte allerede paa 9 mrk nær haver betalt foruden 2 mrk 8 sk til Den fattige Skole Casse Saa kand Rætten ikke andet end biefalde dette af Parter indgaaede forliig, aller helst det lettelig kand Skiønnes, at den ind stæfnte Niels Thomæsøn Soleim slig udyd og ulovlig gierning af ungdoms Daarlighed haver begaaen: Dog paa det baade den ind stæfnte Niels Thomæsøn Soleim og andre lige sindede kand have afskye for saadan strafværdig gierning, Saa bør Niels Thomæsøn Soleim Een Time for Prædikken og Een Time efter Prædikken for denne Hans begangne forseelse ved Kirken staae udi gabe stokken, skulle Han sig ikke der til udi Mindelighed beqvemme, Da bør Han der til 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse tvinges under videre adfær efter Loven, des foruden betale Dom/m/ens forkyndelse og Deris Kongl/ig Majestets stemplet Papier til Dens beskrivelse.

Del E av NHL Tb nr. 40 1736-1742

(1741: 252)

I/n N/omine J/esu C/hristu
Arne

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn, giør vitterligt, at aar 1741 Tiirsdagen d/en 25 Julij blev Som/m/er Tinget holdet paa gaarden Vallestrand for Arne Skibs-Reedes almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis nafne paa Folio 244 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst Disse Forordninger.

1. Kongl/ig Forordning Hvorledis med vidners indstæfning, foreleggelse og faldsmaals Kiendelse imod Modvillige udeblevne Vidner, Opsættelse, Spørgsmaal til Vidner og Deris afhørelse skal forholdes. Datert Christiansborg Slot d/en 3 Martij 1741.

2. Kongl/ig forord/ning hvorved Loven og Krigs Articlerne om udfordringer og Dueller igen tages og Skiærpes. Dat/ert Ch:borg Slot d/en 17 Martij 1741.

3. Forordning Hvorledis med Tøm/m/er Hugsten udi de forbeholdne, samt Kirkens og de Geyslige eller andre beneficerede Skove samt Almindinger udi Norge her efter skal forholdes. Dat/ert Ch:borg Slot i K:haun d/en 31 Martij 1741.

4. Kongl/ig allernaadigst Rescript at Markeder ey maa holdes paa Hellige dage. Dat/ert Ch:borg Slot i K:haun d/en 1 April 1741.

5. Placat og nermere anordning angaaende Skolerne paa Landet i Norge. Dat/ert Ch:borg Slot i K:haun d/en 5 Maij 1741.

6. Forordning angaaende Delinqventers og Tyvs Sagers indførsel i Norge. Dat/ert C:borg Slot i K:haun d/en 19 Aug/usti 1741 - og Kongl/ig Rescript af 2 Junij 1741.

7. Forbud paa Vimpel føring. Dat/ert Ch:borg Slot i K:haun d/en 17 Febr/uarij A/nn/o 1741.

8. Lars Einersøn Qvitsteen ved Pandte Forskrivning af Dato Bergen d/en 1 Junij 1741 forsikrede Thomas Seim Skyds Skaffer i Arne Skibs Reede med Pandt og Prioritet udi Halvanden Skilling Jord i Yttre Taqvam for Capital 10 Rd.

9. Britte Lenerts Daatter og Lars Jacobsøns arv og giælds fra gaaelse efter Jan Henrich Smit. Datert Bergen d/en 2 Januarij 1741.

10. Gutorm Larsøn Hunhamers Bøxel seddel udgiven til Lars Haldorsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Dahle. Datert Vallestrand d/en 25 Julij A/nn/o 1741. <non>

11. Bøxel Sæddel udgiven af Stifts Proust Tanche til Magne Johannissøn paa 1 Pund Smør og 1 Mæhle Malt udi Tuenæs. Dat/ert Berg/en d/en 21 Ap/ril 1741. <N.>

12. Skiøde udgivet af Hans Nielsøn paa 1 Pund Smør og Tre Marker samt Sex Kander Malt udi Hauchaas til *Han (Hans) Søn Niels Hansøn. Dat/ert 25 Julij 1741.

Den 26 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Songstad og Rasmus Hafre til Ole Erichsøn paa 1 Pund og 9 Marker Smør udi Eichaas. datert Vallestrand d/en 6te April 1741. <N:>

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Monsøn Yttre Taqvam og Johannes Helleland til Fabian Monsøn paa 23 4/7 Marker Smør udi gaarden Helleland. datert Vallestrand d/en 25 Julij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Clemensøn til Johannes Larsøn paa 9 Marker Smør

1741: 252b

Og To og Een fierde deel Kande Malt udi gaarden Biørcheland. Datert Bergen d/en 17de Decembr/is A/nn/o 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Gert von der Ohe til Lars Johannissøn paa Een Fieren deel Løb Smør og Een Fierde deel Tønde Malt udi gaarden Søre Toppe. Datert Bergen d/en 16 Januarij 1741.

Sogne Presten for Haugs Præste giæld Consistorial Raad Geert Gelmuyden hafde ved mundtlig varsel ladet indstæfne gamle Ole Johansøn Jacob Monsøn, unge Ole Johansøn og

Ole Andersøn alle Fire Opsiddere paa gaarden Olsnæs fordi de vare tilsagde af Citanten d/en 22de Aprilis i dette aar udi Fløtning, men nægtede at kom/m/e og kom ikke nogen af Dem.

De indstæfnte mødte for Rætten til staaende Lovlig til dette Ting af Citanten at være stæfnede, Der nest sagde alle ind stæfnte at de aarlig giver Citanten fløtnings \penge/ foruden Landskylden, desforuden naar de betaler Landskylden giver de Ham udi foræring Een Mark Danske \Hver/ foruden fløtnings Penge aarlig, men denne paa stæfnte fløtning vil Citanten have de ind stæfnte skal giøre foruden at de betaler aarlig Penge for at være fri for fløtning; og Da de af Citanten var den paa stæfnte Tiid tilsagt at fløtte, var den Tiid og dag de indstæfnte begyndte at spade, og Hvor fore tvende af De ind stæfnte nemlig unge Ole Johansøn og Jacob Monsøn gik til Citanten bedende Ham ikke alleniste de den gang maatte være fri for fløtning siden det var udi spade Tiiden, Men end og bød Citanten Penge om de for den Tiid maatte være fri for fløtning, der paa Han, som Ville reyse til Stamnæs Kirke ikke svarede, men slog væng døren i for sig paa Baaden Han skulle reyse til Stamnæs paa;

Paa Citantens vegne leverede Hans Dreng Knud Haaversøn Vettaas et saa kaldet indlæg af Denne Dags Dato, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. indlægget :/

Der paa Rætten gav følgende eragtning

Afsigt

Citanten haver til neste Ting at svare paa de ind stæfntes foregivende og giøre Een Lovlig i Rætte settelse over De indstæfnte. Da udi Sagen bør Han og frem føre for Rætten Hvad Ræt han haver at prætendere fløtning, naar Han tager aarlig fløtnings Penge, Hvor ved Sagen beroer til neste Høste Ting.

Den 27 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd. og da blev oplæst.

Een Kongl/ig Placat om Korns Told fri indførelse, samt der paa giørende Credit for de Trængende udi Norge. Datert Hirschholms Slot d/en 7 Julij A/nn/o 1741.

Gaarden Sætre er ingen Skov til, men opsidderne maa brende Torv, er og Een fiæld gaard, Hvor til ingen Herlighed findes. kand ey vurderes Høyere *Een (End) 3 Rd Skillingen.

Fogeden Smed contra Rasmus Dahle
vide Fol. 245

Den ind stæfnte blev paa raabt men ey mødte, Hvor fore Han efter Fogedens forlangende gives Lav Dag at møde til neste Ting at møde og svare for sig.

Restantcerne for den 1ste og 2den Termin udi dette aar blev oplæst beløbende til den Summa 406 Rd 4 mrk ? sk. - der paa blev Rætten op hævet - Forige aars Restance var 4 rd 3 mrk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Mielde

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 28 Julij blev holdet Som/m/er Ting paa gaarden Vallestrand for Mielde Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og Eed svorne Lau Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 245 findes antegnede undtagen Johannes Rivenæs, som er død, i Hans stæd sad Johannes Johannissøn Øste Mielde,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ig allernaadigste Forordninger og Rescripter, som findes extraherede paa Fol/io 252 pag/ina A et B: der nest

1. Schiøde udgivet af Peder Arnetvedt, Michel Garnæs, Anders Hole, Ole Seim og Knud Vichne, til Johannes Monsøn Yttre Taqvam paa 11 81/84 Marker Smør og 7 82/84 Kander Malt udi gaarden Sundland. Datert Vallestrand d/en 25 Julij 1741.

2. Obligation udgiven af Fendrich Christopher Rafn af Dato Vallestrand d/en 26 Julij 1741 til Sorenskriver Michael Tønder Lydende paa Prioritet og forsikring udi Debitoris Huuser paa Mit Mielde og alle Hans Effecter for Capital 30 Rd.

3. Schiøde udgivet af Lars Gierstad, Johannes Veset og Erich Johannissøn Hauge til Johannes Magnesøn paa 18 M/arker Smør og 9 kander Malt udi Vefletvedt. Datert Vallestrand d/en 28 Julij 1741.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Baste Olsøn paa 18 M/arker Smør 1 ½ Kande Malt til Aschild Andersøn udi gaarden Søre Vefle. Datert Vallestrand d/en 28 Julij 1741. <N:>

5. Schiøde udgivet af Elling Hauge, Lars Elingsøn Hauge og Ole Johansøn Daltvedt paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt til Anders Aschildsøn udi gaarden Hauge. Datert Vallestrand d/en 28 Julij A/nn/o 1741.

Den 29 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed producerede Een stæfning udi Rætten under skriven af Ham Selv og Datert Sandvigen d/en 26 Junij A/nn/o 1741 - imod Anders Nielsøn Kleveland, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. Stefne maalet indføris :/

Den ind stæfnte mødte for Rætten og til stod Lovlig at begge Skafferne Axel Larsøn Daltvedt og Rasmus Magnesøn Hausberg [at være stæfnet],

De indstæfnte vidner Knud Torchilsøn boende paa Mit Horvigen og Niels Andersøn boende paa Indre Horvigen mødte og for Rætten tilstaaende Ligeledis lovligen at være stæfnet til dette Ting af forn/æfn/te Tvende Skaffere.

I Henseende Lars Horvigen haver været den første, som haver seet S/igneu/r Bredes Folk vare kuld siglede, og ved det Ham Lars Horvig først gav de tvende Vidner, nemlig Knud og Niels den Hendelse tilkiende, saa finder Fogeden for Lovligst til neste Høste Ting ved nye stæfne maal at lade indvarsle alle trende, nemlig Lars, Knud og Niels Horvigen til at vidne, og Anders Kleveland tillige med Erich Hauge, som vare paa baad sam/m/en til at anhøre forbem/el/te Vidners udsigende, Hvor ved Sagen acqviescerer efter Fogedens forlangende til Høste Tinget.

1741: 253

Opsidderne paa gaarden Revem Niels Monsøn, Rasmus Gregoriisøn, Ole Andersøn haver ladet tillige med Helje Andersøn, Ole Johannissøn, Niels Rasmusøn, Johannes Magnesøn, og Eiluf Johannissøn ind stæfne Opsidderne paa gaarden Gierstad Gullich Johannissøn, Lars Jensøn, Johannis Monsøn og Erich {Monsøn} Olsøn fordi de haver skaaret Citanternis grin need,

De indstæfnte mødte for Rætten tilstaaende Lovlig til dette Ting at være stæfnede af Citanterne,

Der om at vidne vare ind stæfnede Aad Monsøn boende paa gaarden Veaae og Rasmus Knudsøn Schiestad /: NB. udi Rasmus Knudsøn Skiestad stæd, som er Lau-Ræts Mand sad ved Rætten udi denne Sag Anders Johannissøn Sundland,

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor efter det første vidne

Rasmus Knudsøn Schiestad fremstod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at for ungefæhr 3 ugers Tiid kaldede Niels Nore Revem og Ole Johansøn Søre Revem vidnet til sig og saae vidnet da at Een grinde som var i mellem Opsiddernes Sæter Hage paa Væsætter og Revem var \v..../ i sønder skaaren, og hafde samme grinde hængt fast ved nii Vier, Hvilke alle vare i sønder Skaaren, og Tre stænger, som droge grinden igien vare needkaste og laae paa Marken der efter gik vidnet tillige med Niels og Rasmus Revem ned til Gierstad, da de der komme sendte De bud til Lars Jensøn Gierstad som kom ud til Dem, og sagde Niels Revem til Lars Gierstad nu *for (faar) vi høre, Hvi haver i sønder skaare Vierne paa Grinden, der til Lars svarede: io gud veed ieg de vare her paa gaarden, Niels Revem der til svarede atter nu haver vi giord den op ad, ville de nu rive Den need, Lars der til sagde, io gud river vi dem need og kaster grinden af, og det som er kast gaar brender vi op, og der om ere vi alle; saa kom den ind stæfnte Johannes Monsøns Søn, Ham sagde Niels Revem til, nu faar vi høre om de ey er her, som har giort dette nemlig skaaren Vierne til grinden I støkker, Han svarede: ikke her, Men paa Herman Stølen var det giort, Niels Revem siger, var det ikke vel giort, der til Johannes Monsøns Søn sagde; io men var det vel giort, Hvem Fanen det giorde, der efter kom Gullach Johannissøn Gierstad, til Ham sagde Lars Jensøn Gierstad, nu ere Revem Mændene vrede paa os, ney Men svarede Niels Revem er ieg ikke Vred paa Dig og ikke kand det hielpe Mig, ia Men kiør vi De op ad om, nemlig Creaturene meent, Vi meente vi kunde naae i Fieldet og - Videre vidste dette vidne ikke at sige.

Det andet vidne Aad Monsøn Veaae frem stod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at omtrent for 3 uger var Vidnet udi Gietrem Skov, Hvor Hellie Andersøn Revem Een af Citanterne kom til Ham spørgende vidnet om Han vidste Hvo grinden paa Herman stølen hafde need skaaren, der til Vidnet svarede, Han der om aldeelis var udvidende, der efter bad Hellje Revem vidnet følge med sig at see Hvorledis Grinden var need skaaren, Men endskiøndt vidnet sig der ved først vægrede, fulgte Dog vidnet Med Helje Revem efter Hans begiering til bem/el/te Grin, og Saae vidnet da Grinden paa Marken Laae, som hafde hænget fast Ved nii viier, Hvilke alle vare i sønder skaaren, ligeledis laae tre stænger paa Marken til grinden, som vare til at drage grinden igien med. Videre vidste dette vidne ikke at forklare.

Paa spørgsmaal af Rætten svarede begge vidnerne De ey Saae nogen skar grinden ned.

De ind stæfnte 4re Opsiddere paa Gierstad sagde at De Hverken haver i sønder Skaaren Vierne paa den {op} om tvistede grind eller ved Hvo det haver giort.

Hvor ved Hviler Sagen til neste Ting. Da Parterne uden stæfnemaal haver at møde

Sagen med Mad/a/me Edvartsøn og Restad Mændene beroer efter de ind stæfntes begier til neste Høste Ting.

Den 31 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Lars Hauge, Erich Kleveland, Johannes Bircheland og Fuse KalleKlef paa Et pund Smør og Een Mæhle Malt udi Vefletvedt til Gudmund Simonsøn. Datert Vallestrand d/en 31 Julij A/nn/o 1741.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev forige Aars Restancer oplæst beløbende til 15 Rd 2 mrk 9 sk og dette aars Restancer for denne Tiid var 303 Rd ? mrk ? sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 2 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Hossanger Skibs-Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 246 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst De Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som paa Fol/io 252 pag/ina a og b ere extraherede. Der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Reinhart til Haldor Larsøn paa 18 Marker S/mør og ¼ Tønde Malt udi gaarden Søre Øfste Huus. Datert Bergen d/en 5 Julij 1741 - Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Hannistvedt til Anders Nielsøn paa 18 Marker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Hannistvedt d/en 1 Julij 1741. Revers var ved.

Schiøde udgivet af Mons Nielsøn Miøes til Siur Heldahl paa 5 ½ M/arker S/mør 4 ¼ Kande Malt udi Heldahl. Datert Hoshofde d/en 2 Augusti 1741.

Ole Erichsøn boende paa gaarden Møgster frem kom for Rætten og Declarerede At da Han paa Auctionen udi Bergens Bye d/en 19 Julij sidst afvigte bød paa sin brugende Jorde Part udi gaarden Møgster forglemte Han at sige paa Auctions stædet at Hans Bud var for Johannes Hansøn Hvilket skeede af Eenfoldighed, som den der værende selv ey have kræfter for til at kiøbe sin paa boende Part udi Møgster, Men ey Hvorledis Een Auction bør tracteris, Langt mindre at paa Auctions stædet af Ham burde næfnes den Rette Kiøbers navn, som er Johannes Hansøn Aschevig, Der paa Johannes Aschevig udi Rætten til Mig betalte 13 Rd 2 mrk.

Bøxel Sæddel udgiven af Ellef Olsøn Fetie til Aschild Iversøn paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt udi Mosevold. Datert Hoshofde d/en 2 Augusti 1741. Revers og.

1741: 253b

Den 3 Augusti blev Rætten igien sadt med samme Lau-Ræts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Aamun Grove, Vemmund Sandahl og Knud Fieldschaal til Ole Olsøn paa Et Pund 4 Marker Smør, 15 Kander Malt udi gaarden Søre Byseim. Datert Hoshofde d/en 2 Augusti 1741. <L:>

Den 4 Augusti blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Fogeden Smed contra Johannes Knudsøn Tvedt
vide Fol. 246

Den indstæfnte Johannes Tvedt blev paaraabt, men ey mødte, Hvorfore Han efter Citantens forlangende gives Laudag at møde til neste Ting.

Fogeden Smed contra Niels Heldahl
vide Fol: 246

Efter som den ind stæfnte ey mødte saa forelegges Han her ved af Rætten efter Citantens begiering at møde til neste Høste Ting.

Der efter blev paa raabt om nogen andre hafde Sag at føre i Rætten, Men saasom ingen sig indfandt, blev oplæst først
Forige aars Restancer beløbende til 36 Rd 3 mrk 3 sk. Dernest Dette aars 2de Terminers, som var 267 Rd 0 Rd 2 sk.

Lau Rætten blev tilspurgt Hvad De kunde vurdere gaarden Egefit for som Haldor Bertelsøn beboer, Der til De svarede at bem/el/te gaard var Een meget slet gaard baade paa Korn Høe, Noget Skov er der til, men ikke saadanne Veye at Vehden kand bringes til Søen, uden det skal Løbes i Giennem Elven, og saa er det Vitterligt at Een haab der af gaaer bort, tilfulde den 3die Part der af, er og sat for høyt i Skat, Det Høyeste Egefit kand vurderis for er Tre Mark Marken.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 5 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Echanger Skibs Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 246 findes indførte,

Hvor da efterat Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som paa Fol/io 252 pag/ina a og b, findes extraherede, Dernest

Den 7de Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Knud Molvig, Sevre Møching, Siur Echanger, Jacob Viche, Jacob Holme, Lars Hausdahl, Siur Heldahl og Niels Kleveland til Ole Johannissøn paa 9 Marker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Store Uhrdahl. Datert Hoshofde d/en 7de Augusti A/nn/o 1741.

Schiøde udgivet af Niels Esem og Knud Eide til Magne Andersøn Biørge paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Schaar. Datert Hoshofde d/en 7 Augusti 1741.

Schiøde udgivet af Gunille Anders Datter tillige med Lau Værge Berge Nielsøn Moe Strøm til Ole Monsøn Otterstad paa 18 M/arker Smør og ¼ deel Mæhle Malt i gaarden Noetvedt. Datert Hoshofde d/en 7de Augusti 1741.

Den 8 Augusti blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Gaarden Nesbøe er Meget slet, der af ligger Øde Et Pund, ingen Skov til - ikke Een gang til brende vehd, megen slet Jord der til, formedelst fieldenis farlighed maae opsidderne stedse vagte Deris Creatur, at det ey skal kom/m/e til skade, gandske slette Huuse paa gaarden, naar Østen vind om høsten blæser, tager den ofte Opsiddernes Korn paa Søen, Hvilket alt skeer af Kaste vind, som kom/m/er fra Fieldene om kring gaarden, saa at man ikke kand sige ringeste Herlighed at være ved bem/el/te Nesbøe formedelst slige omstændigheder kand ikke Nesbøe taxeres for mere end 1 mrk 8 sk Marken, er 9 mrk Skillingen.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte bleve første forige Aars Restancer Oplæste beløbende til 69 Rd 5 mrk 3 sk. Dernest dette Aars, som vare ... Rd 1 mrk 14 sk.

Der paa Rætten blev ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1741 d/en 10 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Alenfits Skibs Reedes almue paa Ting stædet udi Qvamsvaagen nerværende Fogeden Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 248 findes,

Hvor da efterat Rætten var sat, først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og rescripter, som her burde oplæses og er extraherede paa Fol/io 252 pag/ina a og b, dernest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Gerdt von der Ohe Kors Kirkens Værge i Bergen til Anders Monsøn paa Een fierendeel Løb Smør ¼ deel Tønde Korn og Een Fierde part Faaer udi gaarden Sellevold. Dat/ert Bergen d/en 15 Novembr/is 1740 <L:>
2. Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Friman til Niels Monsøn paa 1 Pund 3 Marker Smør 18 kander Malt og Halv Femte Kande Korn udi gaarden Schotsund. Dat/ert Bergen d/en 5 Maij 1739. Revers var hos. <ey Lans.>
3. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Krags paa Justitz Raad Frimans vegne til Ole Halvorsøn udi gaarden Schotsund paa 1 Pund Smør og 3 Marker, Malt 18 kander, Korn Halv Femte Kande. Datert Bergen d/en 8 Octobr/is 1740. Revers og ved. <L:>
4. Bøxel Sæddel udgiven til Knud Jonsøn af Justitz Raad Henning Friman paa 1 Spand Smør, 1 Mæhle Malt, 3 Kander Korn udi gaarden Schotsund. Datert Bergen d/en 5 Maij 1739. Revers og. <ey Lans:>
5. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman til Ole Michelsøn Kaalaas paa 1 Pund Smør udi gaarden Sætre. Datert Bergen d/en 21 Aprilis 1741 - Rev/ers og.

Skifte Brevet efter Michel Olsøn Datert Siursæt d/en 20 Martij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Toldforvalter Johan Garmans Efterleverske til Magne Mychelthun paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Monstad med Vilkor, at der ikke gives retmæssig aarsag af Ham til at blive af sam/m/e eller de anliggende gaarders opsiddere for Eyerinden anklaget, da Han, i fald det kand over beviises Ham at have forurettet nogen skal uden videre Proces have forbrudt sin Bøxel Ræt etc. Datert Bergen d/en 5te April 1741. Revers var ved.

Halvor Ellufsøn frem stillede sig for Rætten begierende, at fire uden stæfne maal mødende vidner maatte Eedelig udsige, Hvor Længe Han som Lændsmands Dreng sin afdøde Fader {hafde} Elluf Larsøn boende paa gaarden Mundahl hafde gaaet til Haande udi bem/el/te Hans Faders Embeds Forretninger, Hvilket Rætten Ham ey kunde nægte;

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne nemlig Magne Aschildsøn, Knud Monsøn, Aschild Magnesøn, og Ole Olsøn lydeligen oplæst med behørig formaning at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa De ærlige Danne Mænd Magne Aschildsøn boende paa gaarden Nedre Mundahl, Knud Monsøn boende paa gaarden Hausdahl, Aschild Magnesøn boende paa gaarden Øvre Mundahl og Ole Olsøn

Boende paa gaarden Hausdahl, Hvilke alle ved Eed med oprakte Fingre efter Loven Eensstemmende udsagde: at Halvor Ellefsøn udi Elleve Aars Tiid haver stedse været som Lændsmands Dreng hos sin afgangne Fader Elluf Larsøn Mundahl, end ydermere forklarede fornæfnte Vidner, Dem meget vel være vitterligt, at bem/el/te afg/aaen Lændsmand Elluf Larsøn Mundahl udi samme Elleve Aar ikke haver haft nogen anden Lændsmands Dreng uden sin Egen Søn Reqvirenten Halvor Ellufsøn, Som haver assisteret Ham udi sit Lændsmands Embede ved forefaldende forretninger baade som Een Lydig Søn og Een Tro Tienner.

Reqvirenten Halvor Ellufsøn forlangede Tings vidne beskreven, som Rætten bevilgede.

Den 11 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Schiøde udgivet af Niels Knudsøn Sellevold, Barbro Niels Datter Fosse med Lau værge Ole Børgesøn Sellevold, og Mons Rasmusøn Noranger til Ole Larsøn paa 12 M/arker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Søre Fosse. Datert Qvamsvaag d/en 10 Augusti A/nn/o 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Michel Qvame til Ole Larsøn paa Et Pund Smør og 20 Kander Malt udi gaarden indre Fosse. Datert Qvamsvaagen d/en 10 Augusti 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Magne Mundahl, Anders Indre Eide, Børge Børsvig, Anders Nielsøn Indre Eide, Anders Totland til Halvor Ellufsøn paa Een Løb Smør udi gaarden Øvre Mundahl. Datert Mundahl d/en 19de Junij 1741.

Odels {Lysn] Løsnings Rettighed til Een Halv Løb Smør og et Halv Faaer udi gaarden Grøtvedt Lod Mons Olsøn Grøtvedt Læse. Datert Qvamsvaagen d/en 11 Aug/usti 1741.

Obligation udgiven af Lars Hattorsøn Klevedahl til Peder Larsøn Nedre Spilde af Groven Sogn udi Hardanger Lyden[de] paa Pandt og forsikring udi Debitoris gaard Klevedahl for Capital 35 Rd 3 mrk. Datert Qvamsvog d/en 11 Augusti A/nn/o 1741.

Den 12 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Schiøde udgivet af Aschild Iversøn til Ole Michelsøn paa 9 Kander Malt udi gaarden Sætre. Datert Qvamsvaag d/en 10 Augusti 1741.

Magne Iversøn Esem Lændsmand for Echanger Skibs-Reede, som forpagter for Kongens og Præstens Tiende udi Seims Sogn hafde ladet ind stæfne Anders Paulsen boende paa gaarden Seim Dom at Liide til at betale resterende Tiende saa vel Kongens, som Præstens for aarene 1737 og 1740, Hvilke Tiender Citanten haver udi forpagtning, saa og at Erstatte Processens omkostning;

Den ind stæfnte Anders Paulsøn blev efter Loven paaraabt, Men ey Selv eller nogen paa Hans vegne mødte;

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Besse Gutormsøn boende paa gaarden Skare og Johannes Nielsøn boende paa Store Oxe Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt den ind stæfnte Anders Paulsøn for 14 Dages Tiid.

Der nest frem lagde Lændsmanden for Alenfits Skibs-Reedes almue paa Citantens vegne Een Resolution udgiven af S/a/l/ig/ Stifts befalings Mand Bagger af Dato 20 Decembr/is

1740 Angaaende at Tiende skal efter Loven betales /: NB. Resolutionen :/ og begierte foreleggelse for den indstæfnte at møde til neste Ting,
Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som den ind stæfnte Anders Paulsøn Seim ved Sagens paaraab ey mødte; saa forelegges Han af Rætten at møde til nest kom/m/ende Høste Ting.

Ligeledis Hafde Citanten Magne Esem Ladet indstæfne Joen Borgesøn Hopland for 1734 - 1737 - og 1740 aars Konge og Præste Tiende af Seims Sogn og at betale Processens omkostning.
Den indstæfnte blev paaraabt, men ey mødte, varslet blev af hiemlet af sam/m/e Mænd nemlig Besse Gutormsøn Schare [og Johannes Nielsøn Store Oxe]
Lændsmanden Lars Stor Oxe paa Citantens vegne beraabte sig Paa sam/m/e Resolution, som udi forige Sag blev frem lagt, og begierte foreleggelse for den ind stæfnte at møde til neste Ting,
Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt

Den ind stæfnte *Andersen (Joen) Børgesøn Hopland, som ey ved Sagens paara[a]b i Dag møder forelegges af Rætten at møde til neste Høste Ting;

Magne Esem hafde ladet ind stæfne Anders Andersøn paa gaarden Ryland for 1740 aars resterende Korn Tiende.
Den ind stæfnte blev paaraabt, men ey mødte.
Stefne maalet blev af hiemlet af forige stæfne Vidner Besse Schare og Johannes Store Oxe.
Paa Citantens vegne begierede Lændsmanden Lars Store Oxe forleggelse for den ind stæfnte at møde til neste Ting, og beraabte sig paa for hen frem lagde Resolution.

Eragtning

Til neste Høste Ting gives Anders Anders/øn Ryland, som ey ved Sagens paaraab møder gives Lavdag af Rætten at møde til neste Høste Ting.

Magne Esem hafde for 1740 aar Tiende lade indvarsle Knud Hansen boende paa Totland Dom at liide til at betale fornæfnte aars Konge og Præste Tiender Citanten haver udi forpagtning saa og at betale Processens omkostning.
Den ind stæfnte Knud Hansøn blev paaraabt, Men ey mødte,
Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev af hiemlet af Besse Gutormsøn Schare og Johannes Nielsøn Store Oxe for 14 Dages Tiid at være forkyndt den indstæfnte.
Videre paa beraabte Lændsmanden Lars Store Oxe sig paa Citantens vegne og refererte sig til den for hen i Rette Lagde Resolution af 20 Decembr/is 1740, som er udgiven af S/a/l/ig/ Stifts befalings Mand Bagger, og forlangede Laudags foreleggelse for den ind stæfnte at møde til neste Ting, der paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Eftersom Knud Hansøn Totland ved Sagens paaraab ey mødte saa forelegges Han her ved af Rætten at møde og svare for sig til neste Ting.

Schifte Brevet efter Michel Knudsøn Datert Fosse d/en 24 Martij 1741.

Restancer blev oplæste forige aars 1740 vare 13 - 1 mrk 1 sk og dette aars 2de Terminers beløb 213 Rd 5 mrk 6 sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

1741: 254b

I/n N/omine J/esu C/hristu
Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1740 d/en 14 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Radøe Skibs Reedes Almue paa Giæst giver stædet ved Alvorstrømmen, nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd, Hvis nafne paa Folio 247 findes anførte,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som til dette Ting ey før vare publicerte, og findes extraherede paa Folio 252. pag/ina a et b, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Mogens Stephensøn paa Atten Marker Smør og Et qvarter Malt udi Qvamme. Datert Mangers Præste gaard d/en 9de Augusti A/nn/o 1741. <non>
2. Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Lectoris Evard Londemans vegne til Ole Johansøn paa Et halv Spand Smør og Et Qvarter Havre mæhl udi gaarden Solen. Datert Bergen d/en 4 Julij 1741 - Revers var ved. <non>
3. Schiøde udgivet af Anders Østensøn Ascheland og Mons Tørresøn Namtvedt til Her/r Hans Mejer paa 22 ½ M/arker Smør 15 Kander Malt udi gaarden Bratoule. Datert Bergen d/en 16 Junij 1741.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Jacob Andersøn Aaland paa 4 skilling Jord ringere Een Hvid udi gaarden Søre Morken. Datert Mangers Præste gaard d/en 5 Julij 1741.
5. Odels Lysnings Ret af Amund Arnesøn paa 13 ½ siger Halv fiortende Skilling Jord af Malt og Smør udi Øvre Manger. Datert giæst giver stædet ved Alvor Strømmen d/en 14 Augusti A/nn/o 1741.
6. Schiøde udgivet af Knud Kortvedt til Knud Zachariæsøn paa 7 ½ M/ark Smør og 5 Kander Malt udi gaarden Kortvedt. Datert Alvorstrømmen d/en 14 Augusti 1741.
7. Schiøde udgivet af Britte Niels Datter med Lauværge Anders Indre Toule og Niels Hansøn Dyrnæs paa 18 Marker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Indre Tougle. Datert Alvor Strømmen d/en 14 Augusti 1741 - til Michel Hansøn.

Den 15 Augusti blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Rasmus Iversøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Houland. Datert Bergen d/en 10 April A/nn/o 1741. <non>
9. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Knud Henrichsøn paa 12 M/arker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Bøe. Datert Bergen d/en 20 April A/nn/o 1741. <L:<
10. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Niels Olsøn paa 8te M/arker Smør 5 1/3 Kande Malt udi Hauland. Dat/ert Bergen 24 April 1741. <non>
11. Schiøde udgivet af Mons Johannissøn til sin Søn Johannes Monsøn paa Nii Marker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Møching. Datert Alvor Strømmen d/en 15 Augusti 1741.

12. Schiøde udgivet af Niels Knudsøn Haaland til Michel Monsøn siger Michel Monsøn paa 18 M/arker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Myching. Datert Alverstrøm/m/en d/en 15 Augusti A/nn/o 1741.

Den 16 Augusti blev Ræten igien sat med samme Lau-Ræts Mænd.

Her/r Hans Edvertsøn Meijer hafde ladet ind stæfne Eendel af Mangers Sogns Almues Mænd Ved stæfne maal af Dato Mangers Præste gaard d/en 29 Julij sidst afvigte nemlig af Øvre Manger Halvor Grimsøn, som mødte, Knud møtte ey, Brittha mødte ey, af gaarden Solen Johannes Simonsøn, og Anders Rasmusøn, Hvilke begge mødte, af gaarden Boge Knud Larsøn, Johannes Erichsøn, Mons Olsøn, Ole Johannissøn, Knud Pedersøn, Niels Olsøn, alle mødte, undtagen /: Ole Monsøn :/ af gaarden Kolstadt Niels Rasmusøn, Christian Halvorsøn, og Jens Halvorsøn af Søre Morchen mødte, af Nore Morchen Torbiørn Knudsøn og Lars Knudsøn, som mødte, af Nedre Tvedt gamle Michel, Christian, Niels, Rasmus og Michel Johannissøn ingen af dem paa Nedre Tvedt Mødte, af gaarden Setre Gudmun Jacobsøn mødte,

Paa Citantens vegne producerede Hans Svoger Mons/ieu/r Peder From fornæfnte Skriftlige Stæfnemaal af 29 Julij sidst afvigte, som forklarer at Eendeel af Mangers Sogns almue Hvis nafne forhen er indført ikke vil efter Lov, aller naadigst Rescript og anden Høy øvrigheds foranstaltning beqvemme sig til at aflegge deris forpligtende arbeyde ved Mangers Kirkes opbyggelse med videre original stæfningen indeholder, som befatter i sig følgende. /: NB. see stæfningen,

Hvilket kald og varsel Lændsmanden Niels Rasmusøn Sæbøe og Elling Knudsøn Solen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Lovlig at have forkyndt saaledis som deris paa den for Rætten Lydelig oplæste stæfnings skrevne forkyndelse udviiser;

Der nest frem stillede S/igneu/r From tvende Vidner, som Længe forhen haver til sagt disse udi stæfne maalet indførte Personer om Deris pligt arbeyde ved Kirkens opbygning, samme vidner begierede Comparenten her for Rætten maatte aflægge Deris Edelig Vidnesbyrd, Hvad de indstæfnte ved tilsigelsen haver svaret, i lige maade begierede bem/el/te From at Lændsmanden Niels Sæbøe som Eendeel af disse indstæfnte haver til sagt maatte giøre sin forklaring, Hvad de der til haver svaret.

De indstæfnte som vare nerværende ved Rætten forklarede at ingen af Dem var stæfnet til at høre vidner udi denne Sag

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som Lovens 1 Bogs 4 Cap/itel 1 Art/icel befaler at ingen maa føris vidner imod uden Han er Lovlig stæfnet og tilkaldet at høre vidnerne, og det ikke her er skeed, Hverken ved skriftlig eller Mundtlig stæfnemaal, alt saa kand Rætten tvert imod Loven ikke antage disse Vidner, som S/igneu/r From foregiver at skal paatyde almuen At være tilsagte, Men Citanten paalegges

1741: 255

Lovlig at Lade indkalde vedkom/m/ende til at anhøre vidnernis udsigende, da det skal omgaaes udi Sagen, som Lovens bydende er.

S/igneu/r From reserverede sin indsigelse imod Vedkom/m/ende paa sine Tiider og stæder - Hvor efter Han producerede sin Svogers Her/r Mejers indlæg af 14de hujus med de der udi paa beraabte bilager fra Lit. A til D inclusive, Hvilket Han begierede Her for Rætten oplæst, De udi Stævningen oben staaende Personer, som har til staaet her for Rætten ey arbeyde paa

Kirkens bygning at have giort paastod From Dom over, ellers reserverede sin nermere tiltale \og Ræt/ til de andre efter stæfne maalet i beleylig Tiid at indtale, i det Øvrige indstillede Han Sagen til Dommerens Sentence og Dom, de udi stæfningen aaben staaende Personer, som S/igneu/r From paastod Dom over tilspurgte Rætten, om de vare fornøyede med at \nu/ over Dem blev afsagt Dom, Hvor til de Eenstemmende svarede ia,

Des aarsag blev kiendt Som følger.

Dommen findes indført paa Folio Her efter - 267 -

Schiøde udgivet af Simon Magnusøn paa 1 Pund 9 ¾ M/arker Smør 5/12 Faaer udi gaarden Indre Sæbøe til sin Søn Anders Simonsøn Datert Alvorstrømmen d/en 16 Augusti 1741.

Ingen flere Sager vare ind stæfnte der fore

Restancerne for aar 1740 blev oplæst, som vare 9 Rd 0 mrk 1 sk og dette aars beløb til 165 Rd 1 mrk 9 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Herløe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 17 Augusti blev Som/m/er Tinget holdet med Herløe Skibs-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alvor Strømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 246 findes antegnede undtagen Aschild Langeland i Hans stæd sad Niels Michelsøn Volle,

Hvor da efter at Retten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som findes extraherede paa Folio 252 pag/ina a et B dernest

1. Capitain Lorentz De Farri (Ferri) ved Pandte Forskrivning af Dato 27 Maij 1741 forsikrede *Sads (Stads) hauft Mand Jan von de Velde 1. udi sit iboende Huus med underliggende kielder og grund samt dets pertinentier beliggende i Bergen paa Smørs Almindingen. 2det gaarden Frechau af Skyld 1 ½ Løb Smør med paastaaende Huuser. 3de Enge haugen i Munchebech Smuget ellers kaldet Byeskriver Haugen med tilhørende grund og grunde Leye for Capital 400 Rd Courent.
2. Capitain Lorentz De Ferri udgivne obligation af Dato 15 Junij A/nn/o 1741 til Mad/a/me Cathrinæ Osea De Fine Lydende paa Forsikring i gaarden Frechau af skyld Een Løb Smør og Een Tønde Malt med paastaaende Huuser, og et tilhørende Debitori Huus udi Knøse Smuget i Bergen for Capital 600 Rd.
3. Obligation udgiven til Berent Gundersøn Fæsser af Gunder Fæsser Lydende paa første Forsikring udi Klepstøe, Øvre og Nedre Kleppe for Capital 500 Rd Datert Bergen d/en 16 Febr/uarij 1741.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Peder Hofman til Haldor Siursøn paa 18 M/arker Smør og 9 kander Malt udi Haatoft. Datert Sandvigen d/en 6 Maij 1741. Revers og.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jan von der Lippe paa Nii M/arker Smør Sex Kander Malt 2 ¼ Fisk til Hans Nielsøn udi gaarden Follesøen. Datert Bergen d/en 12 Augusti 1741.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Stephen Siursøn paa 9 M/arker Smør og 6 Kander Malt udi Kiergaard datert Bergen d/en 8de Julij 1741 - Revers og.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Herman Vulf Christensøn til Friderich Nielsøn paa 18 M/arker Fisk udi gaarden Toft. Dat/ert Bergen d/en 4 Martij 1741.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Helt til Anders Nielsøn paa 3 M/arker Smør udi Lyngøen. Dat/ert Alvorstrømmen d/en 17 Augusti 1741 - ey Lans

9. Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Helt til Hans Olsøn paa 3 M/arker Smør udi Lyngøen Datert Alvorstrømmen d/en 17 Augusti 1741.

Den 18 Augusti nest efter blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Ole Hauland contra Clemet Ibidem
vide Fol. 247

Begge Parterne mødte for Rætten og sagde at være forliigte, Hvor paa de nu gave Hver andre Deris Hænder, der aarsag dette stæfnemaal ophævis.

Kloker Jens Koch contra Niels Volle
vide Fol. 247

Begge Parterne mødte for Rætten og producerede den indstæfnte Niels Volle Et Indlæg Datert Volle d/en 16 Augusti A/nn/o 1741 - som for Rætten Lydelig blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. see indlægget :/

Rætten tilspurgte Citanten Koch Hvad anordt han giorde med den ind stæfnte Niels Volle om den paa stæfnte Koe, Hvad Han skulle give for bem/el/te Koe, og Hvad Han betalte til Niels *Saale fordi Han førte Koen til Ham, og til baade Leye? der til Citanten svarede Han skulle give 3 Rd for Koen, og betalte til Niels Volle og den Mand som førte Koen til Hans Land for Deris umag 1 mrk - og for baade Leye 4 sk til sam/m/en 1 mrk 4 sk: Videre svarede Citanten at den paa stæfnte Koe var paa Hans Land 7 eller 8te Dage efterat den første gang var levert paa Hans Land;

Efter adskillige Dispute imellem Parterne fandt Mons/ieu/r Koch sig saa føyelig, at Han her for Rætten Declarerede at ville betale for Koen 3 rd uden Dom, deels for den umyndige ikke skulle liide Skade, og deels for at evitere Vidtløftighed,

Hvor ved dette stæfne maal ophævis.

Jan Gudmunsøn Hielmen contra Rasmus Helt

Citanten Jan Gudmunsøn Hielmen producerede Een skriftlig stæfning imod Rasmus Helt af Dato Bergen d/en 20 Julij A/nn/o 1741, som for Rætten Lydelig blev oplæst udi den indstæfnte Rasmus Heltes nerværelse Hvilken stæfning er af følgende indhold /: NB. stæfningen :/

Dette kald og varsel blev ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet af Aschild Aschildsøn Langeland og Niels Michelsøn at være forkyndt ligesom Deris paaskrift udviiser tegnet paa den producerte stæfning.

Den ind stæfnte Rasmus Helt tilstod Lovlig at være stæfnet og ikke hafde andet at erindre imod stæfne maalet, Men ved Sagens drift vil Demonstrere sin Ræt og indsigelse imod stæfning.

Der nest begierede Citanten Jan Hielmen at de udi Hans stæfning navn givne Vidner maatte tages til forhør, Hvor paa Eedens forklaring for vidnerne lydeligen blev oplæst med behørig formaning til dem giort om at vagte sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stod

1741: 255b

Det første vidne Diderich Andersøn boende paa Knappen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Den 20 Martij sidst afvigte var Jan Hielmen Citanten begierende at vidnet og Anders Hansøn Hopland skulle høre paa Rasmus Heltes ord /: sam/m/e Tiid var Vidnet tillige med Anders Hopland og Citanten udi Rasmus Heltes Huus

:/ Hvor Jan Hielmen tilspurgte Rasmus Helt om Han vil give Jan Hielmen obligation eller forsvarlig Pandt for sine 200 Rd, Som Rasmus Helt er Ham skyldig for 1729 og 1737, der til Rasmus Helt svarede at Han er Ham skyldig 100 Rd - og det andet 100 Rd betalte Han Rasmus Helt 1724 til Jan Hielmens Fader i Byen, da svarede Jan Hielmen, at Hans, nemlig Jan Hielmens, Fader var svag dend tiid, Men Jan fik det Selv hos Rasmus Helt nemlig det Eene 100 Rd, Som Rasmus Heltes Moder var Jans Hielmens Fader skyldig, saa det kom/m/er ikke de 200 Rd ved - videre passerte ikke den Tiid denne Sag angaaende.

Det 2det Vidne Anders Hansøn Hopland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og uden Ringeste forandring tilstod, og udsagde Hvad det første Vidne haver forklaret uden ringeste indvending, Videre vidste dette Vidne ikke at udsige om det paa stæfnte.

Efter Rasmus Helts begiering udsættes Sagen til neste Høste Tinget, Da Rasmus Helt skriftlig haver at Demonstrere sin Sag, til Hvilken Tiid begge Parter uden videre advarsel haver at møde.

Procurator Claus Blechenberg mødte paa Herman Stahls vegne og producerede Een skriftlig stæfning af Dato Bergen d/en 21 Julij A/nn/o 1741, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. stæfningen indføris :/

Hvilket kald og varsel Diderich Bascher og Arne Clausøn Kiend begge boende I Bergen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Daniel Morup ligesom Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

Paa den indstæfnte Daniel Morups vegne gav Ottesøn Procurator tilkiende at møde skulle, naar Citanten først hafde producert alle sine til Sagens opliusning behøvende Documenter;

Der efter sagde Procurator Blechenberg, at som Han til deels nu ikke kand frem legge Arrestens forretning til deels og behøver andre bevisligheder udi Sagen, saa begierede Han Sagen udsat til først holdende Høste Ting, Som Rætten bevilgede,

Hvorved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Fogeden Smed contra Anders og Michel Longøen
vide Fol. 247

Sagen beroer efter Fogedens begiering til neste Høste Ting

Fogeden Smed contra Jacob Rong
vide Protocol Fol. 247

Denne Sag beroer ligeledis efter Citantens forlangende til Høste Tinget.

Den 19 Augusti blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Anders Bastesøn Røsetter ved Pandte forskrivning af Dato Alvorstrømmen d/en 18 Augusti 1741 pandtsatte til Zacharias Fæster Mæland Kirke med tilhørende Jorde gods og pertinentier samt Debitoris paaboende og brugende Part udi gaarden Røeseetter skyldende Een Løb Smør og foruden Een halv Løb Smør i sam/m/e gaard, des foruden 1 Pund og 18 M/arker Smør udi gaarden Hesdahl for Capital 220 Rd.

Ole Monsøn Tostensvig haver ladet indstæfne Lars Monsøn værende paa sam/m/e gaard Tostensvig, fordi Lars skal have brudt ind udi Citanten Ole Monsøns Huuser, da Ole Monsøn Citanten var fra værende, derfor Dom at liide og betale Processens omkostning, Derom at vidne ere ind stæfnte Lars Nielsøn Nedre Echanger Ole Nielsøn Øvre Echanger, Lars Halvorsøn Fyllingsnæs, Niels Hansøn Siurdahl og Niels Michelsøn Volle tillige med Lars Monsøn at høre bem/el/te Vidner.

Hvil[ket] kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Johannes Pedersøn og Anders Halsteensøn begge boende paa gaarden Tvedt tillige med Hans Paulsøn Erstad at have forkyndt baade Lars Monsøn og de nafngivne Vidner med Lovlig varsel.

Den ind stæfnte Lars Monsøn mødte for Rætten tilstaaende Lovlig udi denne Sag af Citanten Ole Monsøn at være stæfnet; Paa spørgsmaal af Rætten svarede Den ind stæfnte Lars Monsøn at Han er udskreven for Marin;

Dernest begierede Citanten Ole Monsøn Eedelig Vidners Forhør, Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

Lars Nielsøn boende paa gaarden Nedre Echanger aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at ungefæhr Aatte Dage efter Sancte Hans Dag sidst afvigte Kom vidnet til gaarden Tostenvig med de andre tvende indstæfnte Vidner Ole Nielsøn Øvre Echanger og Lars Halvorsøn Fyllingsnæs \om aftenen/ Kloken paa Een pas imod Otte eller noget der Over havende med sig Een Flaade Tømmer, som skulle arbeydes for Citanten Ole Monsøn til Een Floer, da Vidnet tillige med de andre tvende Vidner ville gaae op til Citanten udi Hans Huuser mødte Citanten Dem havende paa Skulderen

1741: 256

Et Seygl, der paa bad Citanten Vidnerne ville gaae med Ham til Hans Huuser, og da \de/ der ind komme Leverte Citanten Vidnerne sine Børn under opsigt med Han reyste til Manger; og {vids} viiste vidnerne Hvor de om natten skulle logere, og Citantens Hustroe Leverte vidnerne nøgle til Een bue de kunde sætte Deris Tøy ind udi, der efter reyste baade Ole Monsøn Tostensvig \og/ Hans Hustroe til Manger, Da vidnet var gaaen i Sæng sam/m/e aften hørte vidnet Klokken ungefæhr Elve, Som Han Laae i sængen, nogle Slag ikke smaae, Men fuld kom/m/e Slag, og kand vidnet ikke sige rettere eller andet end de Slag Han hørte var paa den Dør, som Vidnet tillige med flere Saae om Morgenen op slagen, samme Dør var Een ud-Dør til Een gang nogle faae Alen fra Det Huus vidnet tillige med Hans Compagnie Laae; Om Morgenen Da vidnet op stod gik Han forbie den dør, som var opslagen, og Saae da at bem/el/te Dør hafde været slaget et fiele bret over med Trænagler Tre i Tallet, Hvor af Een Nagle var brudt i Tre støkker og breddet som der til var slaget i Tre støkker paa Længden, inden i Sam/m/e gang laae et støkke Birke Træe Men enten det var brugt til Een Kiile at slaae bem/el/te Dør op med eller ey kand vidnet ikke til visse sige. derefter gik vidnet med sine Camerater paa Deris arbeyde. Ungefæhr imod Middags Tiid sam/m/e Dag, komme Citanten Ole Monsøn Hiem igien tillige med sin Huustroe, Da Ole Monsøn Citanten komme paa Tostensvig Land spurgte Han strax vidnet og Hans Camerater, Hvor stod til, der til vidnet sagde ieg veed ikke mere end Døren er aaben, nemlig den om vundne, ydermere spurgte Citanten Ole Monsøn vidnet om Han hafde seet nogen røt Klæd der til vidnet replicerede ney, Eedelig bad Citanten Vidnet tillige med Hans Cam/m/erater følge hiem med sig, som og skeede; Da De samtlige kom/m/e til Huusene gik de alle igiennem den opslagne Dør, først tog Citanten den nagle op, som laae udi gangen i Tre støkker slagen og viiste Vidnet og Hans Camerater bem/el/te Nagel, der paa gik Citanten Ole Monsøn tillige med Vidnet og Hans tvende Camerater ind udi stuen, som var udi den gang Døren var opslagen til, Hvor da i bem/el/te Stue Citanten sagde til den ind stæfnte Lars, Citantens egen Søster og Een Tøs, som vare udi bem/el/te Stue, Hvorledis er det, i aftes hafde ieg lukket Døren til da ieg reyste bort og nu ere Den aaben, der paa Ole Spurgte, Hvo der Laae paa Bænken, Lars den indstæfnte reyste sig strax op sigende det var Ham, der efter sagde Citanten Ole Monsøn til vidnet og Hans Camerater nu seer i Hvad Folk her er inde, og da vidnet gik ud af bem/el/te Stue, saae vidnet noget Halm og Plager (Plagger) laae kast i bem/el/te gang, samt

Een Skierring, som udi Citantens fra værelse var udkastet; videre vidste dette vidne ikke at forklare.

Det andet Vidne Ole Nielsøn Øvre Echanger frem stod; aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne Lars Nielsøn *Øvre (Nedre) Echanger uden mindste forandring. Videre denne Sag angaaende sagde Han ey at vide.

Det 3die vidne Niels Siurdahl blev frem kaldet, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at samme Dag de tvende første vidner har forklaret Deris arbeyde paa Floeren af Dem blev begyndt kom den ind stæfnte Lars Monsøn til vidnet, som var udi Rong Sundet, bedende vidnet følge med sig for at see Lars Monsøn /: den indstæfnte :/ hængte sin Mundering ind i Buen, som Han Lars Monsøn fra Bergen hafde hentet, noget efter ungefæhr Een Times Tiid, kom vidnet til Torstensvig efter den ind stæfnte Larsis forlangende, og gik ind udi den Stue forige Vidner har giort forklaring om, til den ind stæfnte Lars Monsøn Hvor tillige med var Citantens Oles Søster, Da Vidnet tillige med Niels Michelsøn Volle som efter den indstæfntes Lars Monsøns begiering udi sam/m/e ærinde var kom/m/ende til Torstensvig, som dette vidne, kom ind i Stuen til Lars Monsøn, bad Lars Monsøn baade dette Vidne og Niels Volle skulle gaa til Citanten Ole Monsøn, {.....} med Den indstæfnte Lars Monsøn, for at høre Lars ville bede Ole Monsøn lukke Buen op /: som er lige over for den stue de første vidner har aflagd deris Vidnis byrd om :/ at Lars der inde kunde hænge sin Mundering, Da de alle Tre kom/m/e udi Citantens Oles Stue laae Ole under Boredt, Lars Monsøn sagde til Citanten Ole Monsøn, Vil Du ikke være saa god og Lukke Buen op ieg vil henge min Mundering der ind, den gang svarede Ole ikke, anden gang sagde ind stæfnte Lars til Ole Monsøn Du er Raust Luk op for Mig ieg vil hænge Munderingen min, Der til Ole Monsøn svarede, det veed ieg ikke om ieg vil, ...r(?) vel til Hvad Du haver giort; Lars sagde: det Lyd være Hvad

1741: 256b

Det kand; Derefter ginge Dette vidne Niels Volle og den indstæfnte Lars Monsøn ud af Den Stue Ole Monsøn var udi og ind I den Stue, som var op slagen, der efter gik Lars Monsøn ud af Stuen igien og til Bue Døren, som er lige over for sam/m/e Stue, og lukte Bue døren op selv med Een nøgel, der efter kom Lars Monsøn ind igien til vidnerne bedende Dem følge med sig for at see Han hængte sin Mundering inde i sam/m/e Bue, som Lars og giorde udi Vidnernis paasiufn, Sam/m/e Tiid saae Vidnerne at den Mundering, som der inde i Buen blev hængt, {...} var Artillerie Mundering, ellers forklarede vidnet at Han ikke, før paa Tostensvig, den omvudne Tiid og saa nu her paa Tinget har seet Lars Monsøn udi Artillerie Munderingen, Da Lars Monsøn hafde hængt Munderingen udi Ole Monsøns Bue, sagde Han til vidnet og Niels Volle de skulle være vidne til at Lars Monsøn hafde Hængt Munderingen uskadt op, Efterat Lars Monsøn hafde Lukket Døren op til Buen og hængt Munderingen der ind, kom Citanten Ole Monsøn og saae ind ad Døren Hvor vidnet tillige med Niels Volle og den ind stæfnte Lars Monsøn var, sigende Dette skal I være vidende \til/ Videre vidste vidnet ikke at sige om denne passagie paa den Tiid.

Det Fierde Vidne Niels Michelsøn Volle efter aflagde Eed med oprakte Fingre i følge Loven vandt Eens-stemmende lige som nest forige vidne Niels Larsøn Siur Dahl uden Mindste Forandring.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Johan Smed i anleedning af de førte vidners udsigende fornemmer at udi denne Sag skal være Kongens Sigt, des aarsag til Høste Tinge for at faae Sagen bedre opliust og den indstæfntes forhold paa behørige stæder tilkiende givet at Han Lars Monsøn tvert imod Lov og billighed haver villet gaae uden for lægdet, Declarered at vil

til Høste Ting ind stæfne paa Embedes vegne De vidner Han veed kand give tydeligere opliusning udi Sagen, Hvor paa denne Sag til Høste Tinget bliver udsat.

Fogeden Johan Smed hafde Ladet ind stæfne Torchel Langelands Haunen (Havnen) for Egteskabs Bøder Dom at Liide og betale Processens omkostning.
Den ind stæfnte Torchild blev efter Loven paa raabt Trende gange, Men ey mødte,
Kaldsmændene Johannes Pedersøn Tvedt og Hans Paulsøn Erstad ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt den indstæfnte med 14 Dages varsel,
Citanten begierede foreleggelse for ind stæfnte Torchild i Langelands næsset at møde til neste Ting, som Rætten bevilget.

Fogeden Johan Smed paa Rættens og Embedes Vegne hafde ladet indstæfne Johannes Larsøn paa gaarden Rafnanger Dom at liide for de han haver haft al for Tilig Sam/m/en Leye med sin Hustroe, og betale Processens omkostning.
Den ind stæfnte Johannes Rafnanger ved Sagens paa raab ey mødte,
Hvilket kald og varsel Johannes Pedersøn og Anders Halsteensøn begge boende paa gaarden Tvedt ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede for 14 Dages Tiid den ind stæfnte at have forkyndt.
Citanten begierede Lav dags forleggelse for Johannes Rafnanger til neste Høste Ting, som Rætten bevilgede.

Efter som ingen flere Sager kom frem blev først forige aars Restancer op læste, som vare 21 Rd 1 mrk 13 sk Dette aars Terminer vare 280 Rd 4 mrk 15 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver i Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1741 den 21 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Lindaas Skibs-Reedes Almue udi Kiilstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 248 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst De Kongl/ige Forordninger, som paa Folio 252 pag/ina a og b ere extraherede, Der nest

1. Schiøde udgivet af Giertrud S/a/l/ig/ Danchert Danchertsøns til sin Søn Jochum Danchertsøn paa Kræmer Leyet Fædie med Jorde gods, Inventario og alle andre Pertinentier efter Skiødes videre Medfør af Dato Bergen d/en 17 Junij 1741.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Rennord til Michel Olsøn Langenæs paa Een Fierde Part i gaarden Hundven. Datert Bergen d/en 16 Junij 1740. Revers og - ey Lan
3. Bøxel Sæddel udgiven af Cancellie Raad og Laugmand Bager til Michel Matthiæsøn paa Sex M/arker Smør, Fire Kander Malt og 12 M/arker Fisk i Østreim. Datert Bergen den 16 Junij 1741 - Revers og - <non>
4. Bøxel Sæddel udgiven af Anna Margrethe S/a/l/ig/ Christen Krags paa Justitz Raad Henning Frimans vegne til Joen Gudmundsøn paa Een Mæhle 10 Kander Malt og Elleve skilling Penge udi Udlyren. Datert Bergen d/en 25 Maij A/nn/o 1741. Revers og. <L:>

Den 22 Augusti blev Rætten igien sat med samme Mænd.

5. Schiøde udgivet af Ingebore Knuds Datter med Lauværge Ole Myching og Anders Tybernæs til Rasmus Larsøn Huuse pa 18 M/arker Smør i gaarden Monstad. Datert Kiilstrøm/m/en d/en 22 Augusti 1741.

6. Cautions Brev udgiven af Ole Lavesøn (Lagesøn) for Fogeden Johan Smed paa 300 Rd. Datert Kiilstrømmen d/en 21 April 1741.

7. Schiøde udgivet af Thomas Johannissøn Kaalaas, Johannes Fonnes og Michel Olsøn Fonnes til Lars Nielsøn paa 13 ½ M/arker Smør 9 Kander Malt udi gaarden Kaalsaas. Datert Kiilstrømmen d/en 22de Augusti 1741.

Den 23 Augusti blev Rætten igien sat med samme Mænd.

8. Schiøde udgivet af Lars Qvalvaagen, Gullach Grove, Ole Tvedt og Toosten Oxnæs til Turi Jacobs Datter paa 13 ½ Marker Smør og 9 Kander Malt udi gaarden Fonnebust. Datert d/en 22 Augusti A/nn/o 1741.

1741: 257

Gaarden Rebnor angaaende forklarede den nerværende almue at ingen Herlighed er til uden Een Liden vaag, Hvilken opsidderne ikke kand have sig til nytte af formedelst de ikke kand holde Nod, Huusene paa den Eene Part udi meget slet Stand, Skov og Lund er ikke til bem/el/te gaard, des aarsag kand ikke vurderes Høyere end 24 sk Marken.

Dyrnæs findes Huusene udi bøxelfør Stand, ingen Skov eller Lunder, men nogen anledning til Fiskerie. blev vurderet for 4 mrk Marken.

Gaarden Indre Kilen udi bøxelfør Stand er Huusene, ingen Herlighed af Skov dog kand der falde noget Fiskerie, blev vurderet for 4 mrk Marken.

Gaarden Gaulen meget slette Huuse der paa ingen Herlighed, Een Moder gaaet fra Een anden til formedelst dens Ringhed, Jorden meget slet der for ikke kand vurderes Høyere end 1 mrk M/arken.

Bøxel Sæddel udgiven af Henning Friman til Anders Pedersøn paa Een Halv Tønde Korn og Penge 12 sk. udi Indre Lyren. Datert Bergen d/en 1 Junij 1740. Revers og.

Efter som ingen Sager blev ført i Rætten, oplæstes først forige aars Restancer, som vare 85 Rd 3 mrk 6 sk og dette aars beløb til 256 Rd 3 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Gulen

Michael Tønder K. M. Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1741 d/en 25de Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Gulens Skibs-Reedes Almue udi Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 248 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og Rescripter Som paa dette Ting burde publiceris og findes extraherede paa Folio 252 pag/ina a og b, dernest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Rectore Jacob Steensen til Paul Michelsøn paa Atten Marker Smør og Sex M/arker Fisk udi Fivisdahl. Datert Bergen d/en 18 Maij 1741 - L. ey -

2. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig/ Møinichens til Poul Larsøn paa 1 Pund Smør Een og ½ Spand Fisk udi gaarden Røe. Datert Tveiten d/en 10 Augusti 1741 - L: non -

3. Bøxel Sæddel udgiven af Ludvig Lem til Iver Henrichsøn paa Atten Marker Smør udi gaarden Mitbøe. Datert Sogndahl d/en 22 April 1739 - L: non -

4. Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Ole Nielsøn paa Een Halv Løb Smør og Et qvarter Malt udi gaarden Høevigen. Datert Bergen d/en 17 Julij 1741 - Laug bet.

Den 26 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

(5.) Bøxel Sæddel udgiven af Prousten Tanche til Ole Andersøn paa Een Løb Smør og Een Tønde Korn udi gaarden Steene. Datert Bergen d/en 15 Augusti A/nn/o 1741 - Revers og. Laug non

(6.) Schiøde udgivet af Lars Biørnsøn Nore Gulen og Rasmus Nielsøn til Hans Pedersøn paa 27 M/arker Smør udi gaarden Nor-Gulen. Datert Schierjehaun d/en 26 Augusti 1741.

Jetmun Jacobsøn og Mons Jetmunsøn ved stæfnemaal af Dato Rørtvedt d/en 21de Julij 1741 hafde ladet indstæfne Anders Poulsøn Nor Gulen, Rasmus Nielsøn der boende Hans Nore Gulen, Joen Jensøn Nore Gulen og Mons Iversøn Nore Gulen at høre vidner angaaende Ærerørige ord med videre original Stæfnemaalet inde holder /: Se Stefne maalet :/

Hvilket kald og varsel Lænsmanden Peder Henrichsbøe og Cornelius Lunde boende i Fonnevigen tet ved Evinvigs Præste gaard ved Eed med oprakte Fingre afhiemlede at have forkyndt lige som deris paa original stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

De indstæfnte Anders Poulsøn, Rasmus Nielsøn, Mons Iversøn og Joen Jensøn ved Sagens paaraab ey mødte,

Citanterne Jetmun Jacobsøn og Mons *Jacobsøn (Jetmunsøn) begierede Eedelig vidnes forhør ellers blev forklaret af den nerværende Almue saa vel som Corporal Mons *Iversøn Olsøn* at alle 4re Contraparter, som ere ind stæfnte, vare her paa stædet for Middag.

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed Hvor paa frem stod det første Vidne

Otto Johansøn Brandanger aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at sidst afvigte Høste {....} Ting hørte Vidnet at Anders Paulsøn Nor Gulen sagde, at Jetmun Jacobsøn hafde staalet Fisk fra Ham, Hvilket skeede her for Rætten.

Det andet Vidne Friderich Ellingsøn Miømen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og uden nogen forandring giorde samme forklaring, som det første Vidne Otto Johansøn Brandanger.

Det 3die vidne Anders Balsersøn Sætenæs frem stod aflagde sin Eed efter Lovens bydende med oprakte Fingre og Een stemmende udsagde sit vidnis byrd i denne Sag Lige som nest forige tvende første vidner.

Den 28 Augusti blev Rætten igien sat med samme Lau-Ræts Mænd.

Deris Konglig Majestets allernaadigste udgivne Skiøde til Iver Jacobsøn Frøesetter paa Et Pund og Tolv Marker Smør udi gaarden Lille Slire. Datert Kiøbenhaun d/en 22de Decembris A/nn/o 1740.

Schifte Brevet efter Poul Pedersøns Hustroe Kari Rasmus Datter. Datert Nore Gulen den 10 Novembr/is A/nn/o 1740.

Anders Poulsøn Norgulen, Rasmus Nielsøn Norgulen, og Mons Iversøn Norgulen, Soldater ved Capitain Groves Compagnie tillige med Joen Jensøn Norgulen Lader stæfne Eder Jetmun og Mons Rørtvedt, at møde udi Rætten paa Schierjehaun først kom/m/ende \ d/en 25 Augusti/ at anhøre Vidner udi den af os til tvende Ting som holdtes afvigte Høste Ting og nu paa vaar Tinget indstæfnte Sag og der under falds Maals straf, I lige maade stæfnes Eder Jens og Hans Lie, Lars Berge, Iver Nævedahl og Knud i Birchnæs til at aflegge Eders vidnes byrd imellem oven meldte Soldater paa den Eene Side og Jetmun med Mons Rørtvedt paa den anden side og det Ligeledis under falds maals Straf, saa og stæfnes Eder S/igneu/r Ole Lagesøn Kiilstrømmen tillige med Corporal Mons Olsøn at vidne udi oven meldte Sag, Hvad som I paa nest afvigte Vaar Ting paa Tinget af den ind stæfnte Mons Rørtvedt Egen til staaelse er bekiendt.

Hvilket kald og varsel Lændsmanden Peder Andersøn Henrichsbøe og Cornelius Christensøn Lunde boende tet ved Evenvigs Præste gaard Eedelig med oprakte Fingre af hiemlede at have forkyndt alle de udi stæfningen nafn givne for 14 Dages Tiid,

Alle 4re Citanter mødte for Rætten. Contra parterne Jetmun Jacobsøn og Mons Jetmunsøn mødte for Rætten.

Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det

1ste Vidne Knud Aamunsøn Birchnæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han er ikke mere vitterligt udi denne Sag end Hans Lie for vaar Tinget udi Dette aar sagde til vidnet at Jetmun Haver ført sin Fisk Hiem, paa Spørgsmaal af Rætten, sagde vidnet, at Han ikke veed at den indstæfnte Jetmun Jacobsøn eller Hans Søn Mons *Jacobsøn (Jetmunsøn) haver taget nogen Fisk fra Citanterne; Videre forklarede Vidnet ey at vide til denne Sags opliusning.

Det 2det vidne Hans Joensøn boende paa gaarden Lie aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og vandt: at Han ikke er vidende at Jetmun Jacobsøn eller Hans Søn Mons Jetmunsøn haver tagen nogen Fisk fra Citanterne, Men haver hørt Jetmun sige, at Han haver taget sin egen Fisk - videre denne

1741: 257b

Sag angaaende sagde dette vidne ej at vide.

Det 3die Vidne Jens Iversøn Lie aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi aaret 1740 Da Vaar Fisket var foer Vidned i Selskab med de ind stæfnte Jetmun Jacobsøn og Hans Søn Mons *Jacobsøn (Jetmunsøn) fra Fedie, og da hørte vidnet Jetmun sige Han, Jetmun, tog sin Egen Fisk, Men vidnet er uvidende at Jetmun Jacobsøn eller Hans Søn Mons Jetmunsøn haver taget nogen Fisk fra Citanterne; mere om denne Sag, sagde vidnet ey at vide.

Det 4de Vidne Iver Christophersøn tiennende sin Broder paa Nævedahl frem stillede sig for Rætten og udsagde, at Han Hverken veed eller haver seet at Jetmun Jacobsøn og Hans Søn Mons *Jacobsøn (Jetmunsøn) haver taget nogen Fisk fra Citanterne, vel hafde vidnet nogle andre ord, som angik det nest forige vidne Jens Iversøn, Hvilke ord Jens Iversøn fra gik her for Rætten at have sagt, Men refererte sig til sit Eedelige aflagde Vidnisbyrd, alt saa kunde ey heller Vidnets forklaring blive Videre indført, end saa vidt denne Sag og stæfning vedkommer.

Det 5te vidne Lars Andersøn Berge aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: at Han aldeelis ikke veed af eller haver seet at Jetmun Jacobsøn eller Hans Søn

haver tagen nogen Fisk fra Citanterne, Videre om det paa stæfnte udi denne Sag forklarede vidnet ikke at være bevist.
Ole Lagesøn boende udi Kiilstrømmen insinuerede Rætten Een skriftlig attest Datert Kiilstrømmen d/en 21 Augusti, som og for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. see Attesten :/
Corporal Mons Olsøn svarede, at Han ey ville Vidne udi denne Sag for Hans Capitain kom/m/er paa Tinget, Hvor fore dette Tings vidne faaer beroe til neste Ting.
NB. Udi denne Sag sad for Hans Lie, som vandt, Lasse Bendixen Brandanger.

Gaarden Andvigen, der til lidet Birke Skov at brende, ingen anden Herlighed dertil, Jorden slet og Mager, og maa de der boer paa frygte for Elve brudt og Field skrit baade Vinter og Sommer, Høst og Vaar, kand ikke taxeris for mere end To mark for Hver Mark Smør.

Glosvigen, der til er noget Brende Vehd af Birk, Older og Hasel Troe, Men ingen anden Herlighed, blev vurderet for 2 mrk 8 sk Hver Mark.

Kiellevold der til ingen Herlighed, Knapp Hage, ingen Skov, er, til at brende eller forbedre Deris Huuser med, Jorden Middel maadig, De der boer maa enten Kiøbe Deris Ilde brand eller bede andre der om - blev vurderet 2 mrk Hver Mark Smør.

Søre Molde er af sam/m/e beskaffenhed, som Kiellevold des aarsag blev Hver Mark Smør ligeledis taxeret for 2 mrk.

Eide der til findes til gar og grin samt Huusenes vedlige holdelse eller reparation noget Fuhre Skov Histet og Her Men ingen anden Herlighed, Een Tung Vunden Jord i det der findes ikkun lidet græs at slaae og Vidløftig Mark at sam/m/en samle det, blev vurderet Hver Mark Smør for 3 mrk 8 sk.

Duesund ligger vel ved Søen, men megen slet Jord, dog findes noget Histet og Her Smaae Fuhre Træer til at vøle Huuset med og gar samt grin, og naar stor Tørke indfalder om Sommeren faaes der Hverken Høe eller Korn - kunde ey vurderis Høyere end To Mark Hver Mark Smør.

Bircheland lig[ger] til visse 3 Fierding veys fra Søen til Fields der til findes lidet Fuhre Skov og lidet Birke Skov til at brende, som med stoer møye maa føris til Søen om Opsidderne skal have nytte der af til Skatter og Landskyld. Jorden er som Field Jord andre stæder faldes, Men den(s) fahrlighed er der ved at Opsidderne maa daglig frygte for Elve brud, Fields og Snee Skrit, som for er skeed, Thi nu i vaar Haver Elven giort skade paa Hans Pedersøns Bøe og ager. Opsidderne ere Hans Pedersøn og Elling Olsøn, Kand ey taxeris Høyere end To [mrk] Marken.

Efter som ingen flere Sager frem kom for Rætten af nogen Mand, blev 1ste Restancerne for 1740 aar oplæste, som vare 21 Rd 2 mrk 13 sk der nest dette aars beløbende til 393 Rd 0 mrk 1 sk.
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Schiold

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1741 d/en 31 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Schiold Skibs-Reedes Almue paa gaarden Haucheland nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 249 findes,

Hvor da efterat Rætten var sat. først bleve oplæste De Kong/lig aller naadigste

1741: 258

Forordninger og Rescripter, som paa Folio 252 pag/ina a og b ere extraherede, der nest

Stifts Amt mands Friderich Otto von Roppes Proclama af Christiania d/en 10 Augusti 1741 Hvor ved alle indkaldes, som noget veed at angive om den arresterte Cancellie Raad og forige Casserer Jens Kolles Effecter og Eyendeele af Hvad navn nævnes kand.

Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Resolution paa Interessenternis Memorial udi Papier værket.

Thoer Olsøn Erdahl ved Pandte forskrivning af Dato Bergen d/en 8 Aprilis A/nn/o 1741 forsikrede S/igneu/r Berent Frøchen udi gaarden Erdahl af Landskyld 2 Pund 8 22/25 Marker Smør og 18 24/25 Kander Malt udi gaarden bem/el/te Erdahl for Capital 30 Rd.

Odels Lysnings Ræt \til/ Nordaas af Landskyld 2 ½ Løb Smør og Een Tønde Malt udgiven af Maria Elisabeth von Krogh Cum Curatore (med kurator) Christian Montagne Raadmand i Bergen. Datert Bergen d/en 10 Augusti 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Cancellie Raad Knud Gelmuyden til Chrispino Jensøn paa Hælften udi Aaneland. Datert Bergen d/en 17 Januarij A/nn/o 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Asse/sso/r Jean von der Lippe til Thomas Nielsøn paa Atten Marker Smør udi gaarden Norder Gillestad. Datert Bergen d/en 17 Octobr/is 1740 - L: non -

Hans Monsøn Møller Ved Pandte forskrivning datert Bergen d/en 15 Maij A/nn/o 1741 forsikrede Commerce Raad Jacob Krøepelin udi Debitoris paa Møllendahl staaende Huuser med hos staaende store Tydske Mølle og ved Lungaards Vandet beroende Nøst med underliggende grunder og frihed til Elv og Diger, som alt anden Eyendeele for Capital 500 Rd.

Schiøde udgivet af Deris Kongl/ig Majestet til Lars Olsøn paa 1 Pund 4 ¾ Marker Smør udi Smøraas. Datert Friderichsborg Slot d/en 1ste Augusti A/nn/o 1740.

Den 1ste Septembris 1741 blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Procurator Johan Reuts paa Frue Elizabeth Svanenhielm afg/aaen Krigs Raad Hvids vegne producerede Een stæfning imod Johan Casper Hahn Datert Bergen d/en 20 Julij A/nn/o 1741, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende Indhold /: NB. see Stefningen :/ Hvor efter bem/el/te Reuts paastod at saa vel indstæfnte Hahn, som vidnerne paatte paaraabes om de møder.

For den ind stæfnte Hahn mødte Procurator Johan Simon Cramer, der ey allene exciperer imod dette stæfne maal, Men og tillige protesterer paa dets afviisning, Thi Citantinden er ikke

berettiget, at føre fremmet Sag, Hvor under tillige deris Kongl/ig Majestets Interresse og Rættens gebyhr bliver for kortet, Thi de 3de Klagerer er ikke Citantindens Tiennere, alt skiønt Een hver for sig staaer under forpagtning med Hende for Deris Jorde brug, Hvor fore Een Hver af Dem, som sin egen Hosbonde og værge bliver pligtig for sig selv Separat at give Sag til ind stæfnte Hahn, da Han bør give agt paa sit forsvar og Videre exception imod vidnerne, og deels i forbuuden Svogerskab med hin anden, deels og Hans angivere og Avinds-Mænd, Hvilket Hahn udi alt under Lov skikket Rættergang agter at beviise og med vidner over tyde, ydermere sagde Cramer, at den Dispute om Een Bek, der skal være tilslaget med Torv og Steen bliver efter Loven at besigde paa Aastædet, og saaledis formeener Cramer at af stæfne maalets indhold bliver ikkun til bage her paa stædet at om handle, den attest af 11 Octobr/is A/nn/o 1740, som vidner er stæfnt at Eed fæste, men der udi tog Comparenten sig reserveret videre exception, naar som helst sam/m/e attest er producert, da at erindre Hvad Han mod vidnerne eller Sagen kand have at erindre, og der om afvartede Cramer Rætten[s] Kiendelse.

Procurator Reutz for Citantinden replicerede, at om endskiøndt de indkaldede vidner ikke alle ere Citantindens virkelige Tiennere, som hos Hende nyder kost og Løn, saa ere de dog saa vidt Hendes under havende Folk og Forpagtere, som Hun efter Loven er pligtig til, at tage udi forsvar og beskiermelse imod Hvad overlast og utilbørlighed, som dem af andre Hendes under havende, Hvor i fra S/igneu/r Hahn ikke kand exciperis, maatte til føyes, Rætten og des uden tillige med Deris Kongl/ig Majestet ingen afgang er til føyet, saa formodede Comparenten at den indstæfntes exception bliver u-grundet, Men der imod paa stod, at vidnerne til forklaring bliver antagelig, da det i Øvrigt bliver Tiids nok for ind stæfnte Hahn og Hans Fuldmægtig at paasee Deris Kongl/ig Majestets intrader og Rættens Salarium, naar Sagen til Doms skal befordris, for ellers at beviise, at Citantinden har været beføyet til denne Action, da producered Reutz, den med ind stæfnte Hahn oprettede forpagtnings Contract af Dato 30 Januarij 1740, Hvor af Han begierede indragen i denne Tings vidne Act den 13de Post, Hvor ved Han vil beviise, at Hun lige saa vel er pligtig at forsvare Hahn imod den fornermelse, som Ham af Opsidderne maatte til føyes, som Hun nu er forbunden til at forsvare Dem imod Ham; Hvad den exception betræffes angaaende Bekken, da formente Comparenten at vidnerne der om ikke under eed om det Øvrige bør aflegge forklaring, efterdi det vil komme an paa i Hovet Sagen Hvor vidt det der kand gielde eller ikke, Den af Contracten allegerede 13de Post befatter i sig følgende /: NB. her indføris Contractens 13de Post :/ Hvilken Post lydeligen for Rætten blev oplæst;

S/igneu/r Johan Simon Cramer refererte sig til sit forige.

Denne af Procurator Johan Reuts producerte vidnisbyrd stæfning

1741: 258b

Paa Frue Elizabeth Svanenhielms S/a/l/ig/ Krigs Raads Hvids Efterleverskes vegne, inde holder følgende Poster og beskyldninger imod Johan Casper Hahn. 1mo beskyldes Hahn for at have slaget Ole Olsøn til blods udi sit eget Huus. 2do at Bem/el/te Hahn skal have overfaldet Niels Simonsøn med Slag og skieldsmaal; 3tio skal forn/æfn/te Hahn have sagt til Knud Uhren, Han var verd at skydes ihiel eller at der skulle staae Een Kugle udi Ham. 4to er Hahn ind stæfnt angaaende Een Bek, Han skal have tilslaget med Torv og Steen, 5to er Hahn indvarslet at høre vidner angaaende nogle Kiør, den ind stæfnte Hahn har nægtet at imod tage. 6to Declarerer Citantinden udi stæfningens Final, at Hun Frue Hvids, naar Tings vidnet er udvirket, Vil ved á parte Stefne maal til Doms forfølge Sagen imod Den ind stæfnte Hahn, og saaledis paa sine Opsidderes vegne antager sig denne Sag at proseqvere imod Hahn.

Da i Henseende Loven ikke forbyder nogen Eyer at forsvare sine Læylændinger eller Dem som beboer og bruger Deris til hørende Jord eller Huuser, saa kand Rætten ikke hindre Citantinden udi sin paastand om vidners førelse og afhøring udi nogen af paa stæfnte Poster /: undtagen, Hvad den paastæfnte Bek angaaer, Hvilken Post henviises at paa tales ved Een Aastæds, Ræt :/ Men om de andre Poster tillades Vidnerne at giøre Deris forklaring, Dog bør for Hver Post Hahne Imputeris at have exercert tages Separat Tingsvidne paa det Deris Kongl/ig Majestet i følge forordning om det stemplede Papier ikke skal noget afgaae, og skal ved Endelig Dom udi Sagen blive observert, Hvor vidt vidnernes udsigende kand giælde, i fald det bliver bevist De enten ere beslegtede eller den ind stæfnte Hahns Avins Mænd.

Procurator Cramer der paa tog kiendelsens indstæfning reserveret til Lau Tings Rætten formeenende der hos, at denne Rætter gang dog alligevel til vidners førelse ikke kand blive proseqveret siden de angivne klagere er bleven u-tilstæfnte, det Comparenten til Dom/m/erens bemerkning ind stillede.

S/igneu/r Reuts paastod efter Rættens Kiendelse vidnerne afhørte, og ellers formodede at Rætten anseer Procurator Cramers exceptioner u-indvendige og efter Sagens Natur u-tilstrekkelige til at Hemme Vidnernis førelse, Thi Citantinden er dog den allene, og ikke de forurettede, som staaer for Sagen og sigtelsen, og over alt saa ere de fornermede Personer, om endskiøndt de ikke i stæfningen findes nævnte til stæde for Rætten.

Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed: Hvor paa først blev antagen Vidner angaaende Ole Olesøn Damsgaard, som den ind stæfnte Johan Casper Hahn skal have slaget til Blods, og frem stod det første Vidne

Anders Olsøn boende paa Damsgaards grund aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at Ole Olsøn Damsgaard haver Vidnets Søster til Egte, og saae udi sidst afvigte Høst, da Korn og Høe var allerede Kommen i Huus, at den indstæfnte Johan Casper Hahn slog Ole Olsøn Damsgaard over Skulderene med Een stok uden for Ole Olsøns Damsgaards eget Huus, Men vidnet saae ikke, at Ole Olesøn Damsgaard blødte. Sam/m/e Tiid da Vidnet saae dette passere, stod vidnet uden for sit i boende Huuses Dør, Procurator Reus til spurgte Vidnet. 1ste Hvor Langt der er imellem Ole Olsøn Damsgaards Huus og Vidnes Huus? Der til Vidnet svarede om Een pas Tii Faune eller Et Børse Skud. 2det Om ikke vidnet hørte og saae, at Hahn med vreede og Skiældsord uden mindste aarsag af Ole Olsøn Damsgaard antastede bem/el/te Ole Olsøn? Der til Vidnet svarede Han ikke andet haver seet eller hørt end Hvad Han foran haver udsagd. S/igneu/r Cramer under sin forige Reservation til spurgte Vidnet, Hvorledis og med Hvilke ord Ole Olsøn i det første tiltalte Hahn, samt omsider i følge med Mands Person og Fruen tim/m/er udmanede Hahn af sit Huus, om ikke Hahns Dør den Tiid var tillukket? Procurator Reus protesterede imod nogen examination af Vidnet, som kand være passeret Parterne imellem Een anden Tiid uden for stæfne maalet, Hvor om Ole Olesøn eller Citantinden ikke er given nogen Sag eller Sigtelse, Men om alt Hvis, som er passeret Parterne imellem den Tiid, som stæfne maalet om melder ville Comparenten villig afhøre Vidnes forklaring om. Vidnet svarede, at Han ikke veed mere om denne Sag end Hvad Han for hen har forklaret.

Det 2det Vidne Marie Anders Datter Niels Simonsøns Hustroe boende paa Øvre Damsgaard, blev indkaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi sidst afvigte Høst var vidnet udi Ole Olsøn Damsgaards Huus formedelst Ole Olsøns Barn var siug, og medens Vidnet der var, kom gastgiveren Hahn fra Byen, noget der efter hørte vidnet Ole Olsøn og Hahn talede sam/m/en, Men enten det var inde i Huuset

Eller uden for kand Vidnet ikke vist sige, dog hørte vidnet at Hahn sagde at Ole var Een Tiuv, Videre Hvad talet blev imellem, forstod ikke vidnet efter sit sigende, der efter kom Ole Olesøn ind udi Stuen, Hvor Vidnet da saae at Han blødte paa Haanden, ellers forklarede Vidnet efter Spørgsmaal at Ole Olsøn sagde Hahn hafde slaget Ham, Vidnet hørte og der blev slaget, Men Hvor med det var og Hvem den Tiid blev slaget kand Vidnet ikke til visse sige. S/igneu/r Cramer tilspurgte Vidnet om Hun den om vudne Tiid saa den ind stæfnte Hahn for sig enten i Ole Olsøns Huus eller uden for Hans Dør? Vidnet svarede at Hun saae Hahn kom gaaendes fra sit Huus og gik imod Ole Olsøns Huus, Hvilket Hun saae igiennem Ole Olsøns *Vidue (Vindue), som vender imod Hahns iboende Huuse, Videre saae vidnet ikke; Reus bad at vidnet maatte tilspørgis om Hun ikke kiender Hahns Røst og der af til Visse Veed at det var Hahn som Skiendede paa Ole Olsøn uden for Døren;? Vidnet svarede, det var Hahn og Hun kiender meget vel Hans Maal. Videre spurgte Cramer om Hahn talede Tydsk eller Dansk? Vidnet svarede Hahn talede Tysk uden for Døren Som vidnet ikke forstod, Men det ord Tyv Hahn næfnte hørte vidnet. Paa Cramers Spørgsmaal svarede vidnet at det Cramers Spørgsmaal indeholder, som er giort til nest forige kand Hun ikke giøre nogen forklaring om, Til sidst sagde Cramer, at Hahn Hverken med Mund eller Haand har giort Ole Olsøn nogen uskiæl, og der for benægter Han den frem satte sigtelse.

Den anden Post angaaende Johan Casper Hahn skal have overfaldet Niels Simonsøn Øvre Damsgaard, med Slag og Skiælds Maal. Derom at vidne frem kaldet blev

Siri Johannis Datter tiennende Ole Olsøn Damsgaard, som aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at noget for Sancte Hans Dag sidst afvigte, saae Vidnet at Niels Simonsøn ville iage giæstgiveren Hahns giæs af sin Bøe, i det sam/m/e blev Vidnet vahr at Niels Simonsøn og Hahn var sam/m/en, Men Hvem af dem først angreb Hin anden Veed vidnet ikke. Reus tilspurgte vidnet om Hun saae eller fornam at Niels Simonsøn med noget slag eller skiælds maal antastede Hahn og Hans Huustroe den omvundne Tiid? Vidnet svarede at Hun det ikke saae. 2det Om Hun ikke saae, at Hahn, da Han Laae oven paa Niels Simonsøn, slog Ham med Knøttede Næver udi ansigtet, og skieldede Ham for Canale eller slige ord. Vidnet svarede: at Hun Hverken har seet gastgiveren Hahn slog Niels Simonsøn eller Hørte Hahn Ham skieldede. Cramer til spurgte Vidnet, 1ste Hvad Niels Simonsøn sagde Han ville giøre ved Hahns giæs? Vidnet svarede Hun hørte ikke Niels Simonsøn sige nog[et] der om. 2de Hvad Niels Simonsøn hafde i Haanden, som Han Hyttede med til Hahn? Vidnet svarede Hun saae Niels Simonsøn hafde Een Tiere Qvast i Haanden, Men ey at Niels Simonsøn Hyttede med den, bem/el/te Tiere Qvast kom Niels Simonsøn med fra sin Baad Han bregede (breyede/tjærebredde). 3die Om Niels ikke tog fat udi Hahns Haar og Haar Pisk og stødte Ham til Jorden, ligeledis slog til Hahns Kone saa Hun bar Siufn Merke,? Vidnet svarede Hun ikke noget af det omspurgte haver seet.

Det 2det Vidne Kari Ols Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Hun er Ole Olsøn *Øvre Damsgaard[s] Hustroe, og {før Hun} saae medens g....den(?) stod paa Marken Da Vidnet stod udi sit Stue Vindue at Johan Casper Hahn ved Elven paa Damsgaarden slog Niels Simonsøn i Munden med sin Knytte Næve, Men ey hørte Hahn skielde Niels Simonsøn, Vidnet hørte ikke heller at Niels Simonsøn skielte Hahn. Cramer Spurgte Vidnet om Niels vendte Ryggen eller ansiget til Vidnet? Vidnet svarede at Niels Simonsøn Vente Ansigtet til Vidnet Men Hahn Ryggen. Paa de 3de til nest forige Vidne af Cramer formerte Spørgsmaaler, Vidste dette Vidne ikke noget at svare til.

Det 3die Vidne Ole Olsøn frem kom.

Procurator Cramer siden Han fornam, at det sidste vidne er Ole Olsøns Hustroe, som forventelig er lige saa forbittret og op hisset imod den ind stæfnte Mand fornæfnte Ole Olsøn, der efter stæfne maalets indhold bør anseis for Hans belastere og avins Mand, saa vilde bem/el/te Cramer ikke fremsette vidne spørgsmaal til Hende, Men ville formeene at Hendes Deposition foruden at sam/m/e Hverken er anstændelig eller over Eens stemmende

med det forige vidne, at bem/el/te Vidnes forklaring skal ikke kunde gielde til Rimelighed end sige et beviis i Sagen ellers protesterede S/igneu/r Cramer endnu at Ole Olsøn, som Længes efter at blive vidne i denne Sag maa blive afviist for den aarsag skyld, som for hen er anført.

Rætten *referte (refererte) sig til sin for hen givne eragtning udi denne Sag.

Derefter aflagde oven nævnte 3die Vidne Ole Olsøn sin Eed med oprakte fingre efter Loven og udsagde: at Han udi denne Som/m/er tillige med sin Kone da de stode udi Deris Huuses *Vidue (Vindue) saae at Hahn ved Damsgaards Elven slog Niels Simonsøn med knyttet Næve udi ansigtet, Men Tiiden kand han ikke nu sig erindre naar det var i Som/m/er, i Øvrigt kom dette Vidnes udsigende over Eens med Hans Kones forklaring og vidste ikke noget til Cramers Tre Spørgsmaal at svare.

S/igneu/r Cramer for Hahn benægtede Ole Olsøn og Hans Kones forklaring og ellers vedblev sit forige.

Reus i Henseende at den anden Post med de allerede førte Vidner er oplyst deels og fordi at et af vidnerne for Rætten dog uden for Protocollen har forklaret at Hahns Hustroe var med i slagsmaalet fra faldt Saa vel Hendis som tienniste Pigens vidnesbyrd at føres.

Den 3die Sag blev antagen \angaaende/ Hahn skal have sagt at Knud Uhren var værd at skydes ihiel eller at der skulle staae Een Kugle i Ham

Hvor da fremstillede sig for Rætten aflagde

1741: 259b

Sin Eed med oprakte fingre efter Loven Kari Ols Datter Ole Olesøn {Øvre} Damsgaard[s] Hustroe og udsagde /: sam/m/e Kari Ols Datter haver Vidnet udi nest forige Sag :/ at Christi Him/m/els fahrs aften sidst afvigte, var Knud I Uhren udi Vidnets stue for at deele nogen fisk Hendes Mand og Knud hafde fisket Sam/m/en, imidlertid kom Johan Caspar Hahn ind udi Vidnes stue, Hvor Hahn begyndte at skiende paa Knud, Men Hvorfore Hahn skiendte paa Knud i Uhren Vidste vidnet ikke at giøre forklaring, der efter knyttede Hahn næven imod Knud som des aarsag Løb ud af vidnis stue, og Hahn forfulgte Knud i Uhren Lige til Hans, nemlig Knuds Baad, Hvor udover Knud gik i sin Baad og skuede den fra Landet, da hørte Vidnet at Johan Casper Hahn sagde til Knud i Uhren, ieg skal skyde dig din Canale, Men Han hafde ikke noget udi Haanden, ey heller saae vidnet at han hafde noget hos sig eller an sig. Cramer for Hahn sagde, at ordene ere falden Langt anderledis, end vidnet haver udsagt, og det efter anleedning, at Knud Uhren hafde haft sine Smaler paa Hahns Bøe, da ageren allerede var tilsaaet, dette har Hahn foreholdet Knud, og faldt da talen saaledis, at de vare værd at skydes ihiel Hvorfore dette Eenfoldige vidne lettelig kand have Mishørt. Ellers qvæstionerede Cramer om den omvundne tale eller Discues var om Knud Uhrens Smaler, 2det om vidnet har fornum/m/et at Han har giort ommelte Knud der efter nogen forfang eller fortreed? Paa Cramers Spørgsmaal vidste dette Vidne ikke noget til Sagens opliusning at svare, men refererte sig til sit forige.

Det andet vidne Britte Mortens Datter Anders Olsøn Smed[s] Hustroe boende paa Damsgaarden frem kom aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Christi Himelfahrs Dags aften sidst afvigte, da Vidnet stod neden for sine Huuser paa Damsgaarden saae Hun Knud i Uhren gik ned til sin Baad, og som Knud ville staae i Baaden hørte Vidnet Hahn sige til Knud, ieg skal skyde Dig, Men om Knud og Hahn hafde været i skienderie sam/m/e Tiid veed vidnet ikke at sige, ey heller hørte Vidnet at Hahn skieldede Knud i Uhren for noget, Paa de tvende af Cramer til nest forige vidne giorde Qvestioner vidste det[te] vidne ikke at svare, ey heller saae vidnet at Hahn noget med sig enten i Haanden eller hos sig hafde.

Knud Aamunsøn i Uhren var selv til stæde for Rætten og tilstod at Hahn siden om rørte Tiid ikke haver giort Ham nogen fortred.
Procurator Reus for Citantinden producerede den i stæfne maalet omrørte Attest under de tvende Vidners Ole Olsøn ved Elven og Ole Monsøn Ølbergs Hænder af Dato 11te Octobr/is 1740, Hvor efter Han forlangede vidnernes Eedfæstelse paa sam/m/e attest efter at den for Dem af Rætten er bleven oplæst, og om Desens Rigtighed vidnerne tilspurgt. Der paa blev fornævnte af Reus producerede attest for Rætten lydeligen oplæst, Hvilken Ole Olsøn Ved Elven, og Ole Monsøn Ølberg tilstod udi alle Maader rigtig at være, det de ved Eed med oprakte fingre efter Loven bekræftede, ellers forklarede vidnerne de ey vidste enten fornæfnte Kiør hafde *kald (kalv) i sig eller ey, ligeledis kunde de ey vide om bem/el/te Kiør melkede vel eller ey - fornæfnte Attest lyder saaledis /: NB. Attesten :/
Cramer proponerede at altskiønt oven berørte Creaturer hafde været Spæk fæd, saa var dog sam/m/e ingen Melke Kiør, og der til med har frue Hvid selv solgt de Fem støker for Siuv Rixdaler, Hvor fore og efterdi disse om berørte Creaturer ikke vare Convenabel med Forpagtnings Contracten, saa har og Hahn sam/m/e ikke imodtaget ellers Qvæstionerede Comparenten Vidnet Ole Olsøn, Hvad anseende bem/el/te Creaturer hafde om vaaren for hen da Han tillige med Robert Haucheland efter *Hans (Hahns) begier tog dem udi øye siufn, om de sam/m/e Tiid kunde holdes for at være forsvarlige Melke Kiør?
Procurator Reus replicerede, at om endskiøndt det lidet ville blive Hahn til hielp Hvad forklaring Vidnerne skulle kunde aflegge, Om Creaturers tilstand og beskaffenhed de sletteste Vaars Tiider, saa dog efterdi vidnet ikke er stæfnt om anden forretning at beedige end den, som Comparenten har fremlagt, ligesom det og vedkom/m/er Hahn selv Ved á parte Rættergang efter foregaaende sigelse at opliuse sin Sag, saa protesterede Comparenten imod vidnets forklaring om det som er uden for sagen og Stæfnemaalet, og i afvigt forlangede dette Tings vidne sluttet og beskreven under forbeholdenhed af Citantindens videre Action imod Hahn, saa vel som og Hvad Hun i sin Tiid imod den ind stæfntes adskillige forevendinger, beskyldinger imod Vidnerne og videre ubevislige forestillelser kand have at erindre,
Cramer refererte sig til Lovens 1 Bogs 13 Cap/itel 7 Art/icel Hvor efter Han paastod vidnes svar til Hans frem satte Qvæstion, lige saa og at begge vidner maa give giensvar til følgende Spørgsmaal. 1. Hvem der Har skrevet og underskrevet den frem lagde Attest, 2det paa Hvad Tiid eller stæd den sam/m/e blev skreven, 3tio Hvem der ordinerede Dem til besigtelses Mænd og om Hahn var kaldet til sam/m/e

1741: 260

Forretning. 4. Hvor beskikkelsen skeede og om Hahn var der overværende, 5te Om de paa skiønnede Creaturer kunde anseis for døgtige og forsvarlige Melche Kiør. Reus svarede til de tvende første Qvæstioner, at Mons/ieu/r Cramer kand selv see at Attesten er skreven af Comparenten Hvilket Han tilstod, som der til Auctorizered, den er og skreven i Comparentens eget Huus udi Vidnernis nerværelse og af Dem under skreven i Comparentens nerværelse med paa holden Pen alt efter Frue Krigs Raads Hvids begier til Comparenten; De andre Qvæstioner overlod Hand til vidnerne selv at besvare. Paa Spørgsmaal svarede Ole Olsøn at da Han efter Hahns begier om vaaren for hen tog Kiøren udi Øye siufn kunde Kiørne ikke ansees for Melke Kiør, og kunde paa den Tiid Hverken vidner eller nogen anden taxere sam/m/e Kiør for Melke Kiør. Reus tilspurgte vidnet om Han under sin aflagde Eed kand sige at Creaturene den omvundne Tiid om Vaaren var saa serdelis slette og brekkelige, at de ikke kunde anseis for Melke Kiør eller og de fattedes andet, end at de formedelst Mangel paa Foder, som indfaldt den Tiid om aaret over alt, kunde være udmagrede, og endelig om ikke vidnet veed, at de selv sam/m/e Kiør var brugte tilforn til Melke Kiør under sam/m/e Forpagtning? Vidnet svarede at Kiørne vare udmagrede formedelst Mangel af

Foder, som indfald det aar des aarsag paa den tiid ey kunde holdes for melke Kiør, Men det veed vidnet at sam/m/e Kiør har været tilforn under Forpagtning. Paa det 1ste af Cramers Spørgsmaal svarede vidnerne, at Reus haver skrevet den fremlagde Attest for Dem, og de selv ved paaholdende Pen skrevet den under, og bad Frue Hvid Vidnerne gaae til Reus. Til det 2det Spørgsmaal svarede vidnerne at Attesten noget efter Michels Dag blev under skreven i Reuses Huus. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet at de efter Frue Hvids begiering giorde besigtelse og Hahn var ikke der til kaldet. Til det 4de Spørgsmaal svarede vidnerne besigtelsen skeede uden for Damsgaards Bøe gierde og Hahn var ikke der ved. Til det 5te Spørgsmaal svarede vidnerne, at Kiørne vare forsvarlige som udi deris Attest Mentioneret er, Men om de der for vare saa gode Melke Kiør kunde de ey vide. Til sidst sagde Cramer, at efterdi dette Tings Vidne er begyndt af Citantinden Frue Hvids til den hensigt, som Hendes aparte stæfning til Dom indbefatter til Hvilken Ende alle Hendes under havende fra Damsgaard til i Dag har været samlet, saa vilde Cramer her endnu have igien taget alt hvis Han for hen haver exciperet og protesterer ....(?) det Øvrige, som om hver post videre kand være at erindre paa indstæfnte Hahns side, saa vel som og Hahns videre Lovlig forsvar tager Ham reserveret under hovet Sagen eller hovet Sagerne, da Han og vil bemerke hvorledis den sidst omvundne besigtelse ved Fruens tvende under havende er bleven anlagt og udført.

Reus refererte sig til sit forige og begierede Tings Vidne sluttet, Som Rætten bevilgede.

Før endelig Dom udi Sagen bliver afsagt vil Fogeden Johan Smed paa Justitiens vegne for saa vidt Kongens sigt angaaer have sig reserveret, sin videre tiltale i Rætte sættelse,

Dette Tings Vidne nu som før bevilges beskreven.

Frue Hvids Contra Johan Casper Hahn

Paa Citantindens vegne producerede Procurator Johan Reus Een skriftlig stæfning af Dato Bergen d/en 20 Junij A/nn/o 1741 imod Johan Caspar Hahn Hvilken er af følgende indhold /: NB. NB. stæfningen :/

Paa den indstæfnte Johan Caspar Hahns vegne mødte Johan Simon Cramer og tilstod stæfningen Lovlig for Hahn at være forkyndt, og dernest sagde, at naar Citantinden har produceret sin udi stæfningen paa beraabte Contract, og der efter slutter Sagen til Doms, saa vilde Comparenten vide at besørge Hahns forsvar,

Procurator Reus for Citantinden refererte sig til stæfne maalet og Forpagtnings Contracten, som han nu producerede og der efter paastod Dom til den paastæfnte Summes betaling med Skadesløse Processens omkostning 4re Rixdaler uden nogen protestation imod nogen slags ophold, som af den indstæfnte i denne bevislige gield Sag end kunde frem føris.

Cramer anviiste indstæfnte Hahns beskikkelse af 30 Julij 1740 ved Hvilken Han paaskadiger at Hannem Hverken paa Creaturene eller andet gaardens tilhørende Inventarium er giort Leverance lige som og af det i dag passerede Tings vidne er udfindelig, Hvorledis gaardens Creaturer har været af beskaffenhed for de (da?) saadant at oplyse og sin Contra prætention at faae incamineret under Een agt og Dom, var Cramer begierende, at med Sagen maatte beroe til Høste Tinget da Han med Contra stæfning agter at begiegne Frue Hvid, som den tiid skulle i Rætte forfalde, Hvorfor Han saadan udsættelse begierede - og tillige protesterede imod over iilelse af Rætten.

Procurator Reus vilde ikke formode at Rætten udsætter denne bevislige og uDisputerlige gields Sag paa den indstæfntis udflugter og ophal, Hvor om han i sæhr refererte sig til Lovens pag/ina 857 art/icel 4de og den Kongl/ige Forordning af 19 Augusti 1735 og Kraftigst protesterede imod at nogen slags Disputer som af Hahn kunde

giøris ikke bør Melleris denne Sag, da Frue Hvid des uden, som bekiendt er Sufficant nok til at repondere for ubeviislige contra prætentioner Hahn Kunde formeene sig at have, Men Comparenten refererte sig til Forpagtnings Contracten, som viiser en søgning for længst burde været betalt, og alt saa paa stod Han Dom efter Hans forige.
Rætten bevilger den indstæfnte Hahn anstand udi Sagen til neste Høste Ting.

Den 2den Septembr/is blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Britthe Ols Datter Datert Flæsland d/en 10 Novembr/is 1740.

Auctions Schiøde udgivet af Michael Tønder til Hans Schram paa Henrich Vessels for hen til hørende Kaaber Mølle staaende ved Aarestads Eyeres grund ved Møllendahls grund med Huuser tilhørende og Inventario efter bem/el/te Skiødes udviis af Dato Bergen d/en 17 Julij A/nn/o 1741.

Hans Schram ved Pandte forskrivning af Dato Bergen d/en 17 Julij A/nn/o 1741 forsikrede S/igneu/r Herman Niersted med Pandt og Prioritet udi sin tilhørende Kaaber Mølle og Korn Mølle samt desens tilhørende Bygninger og Inventario med videre Debitoris Eyendeele for Capital 300 Rd Courant.

Proclama til Skifte efter S/a/l/ig/ Her/r Jacob Viding Lod Her/r Peder Brandahl paa samtlig Skifte forvalternes vegne Læse. Datert Bergen d/en 1 Septembr/is A/nn/o 1741.

NB. NB. Mad/a/me Refdahls til T/ings Vidne contra Axel SvartsKop
Procurator Claus Blechenberg paa Citantindens vegne producerede Et Skriftlig stæfne maal til Vidnis forhør imod Axel SvartsKop af Dato Bergen d/en 21 Julij 1741, Som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende Indhold /: NB. NB. Stæfningen indføris,
Hvilket kald og varsel Diderich Christian Bascher og Arne Clausøn Kiend ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.
Dernest producerede Claus Blechenberg Procurator paa Citantindens vegne for det første Skriftlige Qvæstioner til de 3de Vidner Lars i Fløen, Hans Monsøn og Kiæreste, og flere qvæstioner efter fornødenhed vil Han have sig reserveret,
For den ind stæfnte SvarsKop mødte Johan Simon Cramer, dernest at reservere sig alle Lovlige forbeholdenheder og at referere sig til sin giorde forestillelse for {ber} Bergens Bye Tings Ræt under det der paa Citantindens side udvirkede Tings vidne benægtede ganske at Han nemlig SvartsKop Den anstæfnte 14de Julij har haft intention til at formale mere gods end som han hafde taget Consumtions Sæddel paa, i det Øvrige tog Cramer for denne sinde reserveret Hvad exception Han maatte have imod Citantinden, Spørgsmaal og tillige SvarsKops indsigelse imod de ind stæfnte Vidners forklaring, dersom uformodentlig noget der af skulle blive Ham til belastelse Thi Da Han sig intet ondt er bevidst, saa venter Han heller ikke, at vidnernes forklaringer kand blive Ham til Skade eller Nakdeel,
Procurator Blechenberg begierede Vidnernis forhør, Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed. Hvor paa frem kom
Lars Knudsøn Fløen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde sit Vidnes byr[d] paa de af Rætten til Ham Formerte Spørgsmaal, som Procurator Blechenberg paa Citantindens vegne udi Rætten hafde fremlagt og Datert Bergen den 1 Septembr/is A/nn/o 1741. Til det første Spørgsmaal Svarede Vidnet: Jo. Til det 2det Spørgsmaal Svarede Vidnet, Jo men giorde Han saa. Til det 3die Spørgsmaal Svarede Vidnet. Axel Bager bad

Dem god Morgen og de hilsede Ham igien, der efter sagde Axel Bager staaer i Her To; ieg kand tænke Fire Øyne ere bedre end To, ieg vil gaae til Min Baad og see ieg kom/m/er til byen. Til det 4de Spørgsmaal svarede vidnet: Han saae ikke Axel Bager Kom ind i Nøstet, dog hørte der blev arbeydet udi Nøstet, Hvilket skeede strax efter Axel Bager var fahret forbie Nøstet, I anleedning af vidnes Svar til spurgte Procurator Blechenberg Vidnet: Om vidnet fornam Heele Natten igiennem at der kom andre Baader eller Mennisker til Nøstet, undtagen Axel Bager allene? Vidnet Svarede: ney men giorde Han ey. Cramer Spurgte vidnet, om Han stod saaledes paa sin Post at Han rettelig kunde see og bemerke alt Hvad der passerede paa Lunggaards Vandet og der omkring ved Nøsterne? Det var Langt fra at Han kunde see saa vidt omkring svarede vidnet paa Cramers Spørgsmaal: Til Blechenbergs 5te Spørgsmaal svarede Vidnet? Betienten som sad i Een Baad og hafde med Et Bret Lavet sig udi Fiæren, Han talede til Axel og spurgte Hvad Han bestillede udi Nøstet, og sagde Han ikke maatte tage noget af Nøstet, der efter siger Betienten til vidnet, Han kaste Een Sæk need, Men Vidnet saae ikke den Tiid nogen Sæk; Cramer spurgte Vidnet om \Han/ den Tiid enten saae Axel SvartsKop eller hørte Han tale? Der til vidnet svarede Han hørte Axel Bager tale og kom hid at see sigende til Betienten. Til det 6te Spørsmaal svarede vidnet Han refererte sig til sit forige. Til det 7de Spørgsmaal Svarede vidnet. Han saae vel Axel Bager roede fra Nøstet, Men ikke at der var nogen Sæk i Baaden. Cramer spurgte vidnet Hvor Axel SvartsKop var, den Tiid han gav Betienten det andre vidne giensvar, at Han maatte kom/m/e og see? og Procurator Blechenberg tillige under denne Qvæstion begierede vidnet tilspurgt Om Han bem/el/te Tiid kunde see Axel Bager

1741: 261

Eller om Han kiendte Ham paa Røsten? Vidnet Svarede den Tiid var Axel Bager i Baaden, og Vidnet Kiendte Axel Bagers Røst: fremdeelis Spurgte Cramer Vidnet: siden Han ikke saae Axel SvartsKop for sine Øyne Hvem det da var, som berettede vidnet, at bem/el/te SvartsKop var i Baaden og ved Nøstet, item Hvorledis SvartsKop var da Han skal være kom/m/en gaaendes fra Møllendahl og til Baaden, Vidnet svarde Betienten Sagde Vidnet at Axel Bager var i Baaden; sam/m/e Tiid hafde Axel Bager Lyse klæder paa gamlere end de Han nu har paa. Der paa blev Vidnet Dimitteret siden ingen af Parterne hafde videre denne gang Ham at tilspørge.

Det 2det Vidne Hans Monsøn frem kom, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og Svarede paa fornæfnte Blechenbergs skriftlige Spørgsmaal, som følger: Til det 1ste Spørgsmaal Svarede vidnet Han var neder ved Nøstet bem/el/te Tiid, Men ikke Han talte det til formaling opførte, Hvilket blev giort af Mads Refdahl og Betienten, Thi godset laae udi Nøstet. Til det 2det Svarede vidnet, som tilforn Han ikke talte godset; Til det 3die Spørgsmaal svarede vidnet, Han kand det ikke vide. Til det 4de Spørgsmaal svarede vidnet aftalen var saaledis til Den, som skulle staae vagt ved Nøstet til om Morgenen godset skulle op maales. Til det 5te Spørgsmaal svarede Vidnet, at Han ikke ved bem/el/te Sekke bleve Krævede. Til det 6te Spørgsmaal svarede Vidnet, det var saaledis. Til det 7de Spørgsmaal svarde vidnet: Han Lugte Døren op til Nøstet, der efter hørte vidnet, at Mads og Johannes sagde To Sækker at være borte, Men om det var saa veed Vidnet ikke, siden Han ey Aftenen tilforn talte de Sække, som Laae i Nøstet, Men den nederste Nøste Dør stod Aaben. Til det 8de Spørgsmaal svarede vidnet at godset blev op maalet paa Mølle Loftet, forsvarligt, og blev Hver halve Tønde struget og maalet af Betienterne, og udi Tønden Øset med Skuffer. Til den 9de Qvæstion svarede vidnet Han kand sig det ikke erindre; Til den 10de Qvæstion svarede vidnet, som til det Niende Spørgsmaal. Til det 11te Spørgsmaal svarede \ vid/net / io untagen han ansaae ey den slumpen for Een Fierding, Men omtrent Een Skieppe. Det 12 Spørgsmaal svarede vidnet: Han kand sig det ey erindre. Til det 13 Spørgsmaal sagde vidnet,

Han ey vidste at svare. Til 14de sagde Vidnet at Han ey kand svare noget vidst, Men hørte der blev sagt at paa Hveede kom de til Kort. Til det 15 Spørgsmaal svarede vidnet Han veed nok at udi Nøstet blev staaende Een Tønde gods Men Hvad der vare udi Tønden veed vidnet ey at sige. Det 16de Spørgsmaal svarede vidnet til Han kand det ikke sige. Til det 17 Spørgsmaal svarede Vidnet: Jo Men giorde Han saa. Til det 18de Spørgsmaal svarede vidnet \io og/ at Axel Bager var noget beskiænket. Til det 19de Spørgsmaal svarede vidnet Axel Bager skuede med Kinert paa Tønden, Men ey tog den fra Den (Dem?), beraabende sig paa at ville have Stads Maalere. Den 20de Qvæstion svarede vidnet til, at Axel Bager sagde det var Een Skielms agtig mæting (måling), der paa Refdahl svarede ere vi Skiælmere, som Mæter, eller det er Skiælms Maal, der til SvarsKop svarde, det bevare Mig gud fra at sige. Til det 21 Spørgsmaal blev svaret: Der skal være funden Een Sæk udi Vidnets Kiøken, som endnu under forseigling staaer udi Vidnets giem/m/er, Men Hvorledis bem/el/te Sæk kom der ind, saae Vidnet ikke, siden Han var paa Loftet, den Tiid bem/el/te Sæk blev bragt ind udi Vidnets Kiøken, ellers hørte Vidnet oven paa Loftet, at der blev sagt et Hul at være paa Sækken, Hvilket Hul Vidnets Pige igien til syede. Cramer under forbeholdenhed af SvarsKops indsigelse, tilspurgte Vidnet Om ikke nogle Læster om aaret af Korn vahre bliver tilført og op lagret udi Hans Nøst, som ikke Consumptions Sæddel er hos før end det af Nøstet til Møllen bliver opført at formalis: der til vidnet svarde ikke I 50ti Men i 100 Tal.

Det 3die vidne Jacob Gise frem stillede sig, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven, der paa Procurator Blechenberg dette vidne tilspurgte: 1mo om ikke Axel Bager den 14 Julij under samtale med Johannes Refdahl, om det til formaling opførte og nu paa stæfnte Korn, tilspurgte Vidnet, om ikke de (der) i blandt det opførte være (vare) noget gods, som Han, Axel Bager, efter Vidnets forlangende hafde opført. Der til vidnet svarede aldelis Ney. 2do Om ikke da saadan paaskud af Johannes Refdahl blev repeteret, om der var noget af Vidnets gods der i blandt, om ikke Axel Bager det benægtede. Vidnet svarde Mads Refdahl Spurgte Vidnet om Vidnes Tønde Rug var i blandt Axel Bagers, der til Axel Bager Selv svarede Ney. 3tio Om ikke den paafølgende 15 Julij under den Tiid, Da Axel Bagers gods fra Nøstet blev op kiørt blev ind baaret i Vidnes Huus eller værelser Een Sæk med Een Slump Rug eller Hvede udi, og af Hvem sam/m/e blev ind baaren? Vidnet svarede at Morten Bukhof førte Een halv Tønde Hvede til Landet udi Baad; Hvilken blev afsat ind i vidnes Huus efter bem/el/te Buchofs begiering, som selv var tilstæde. I anleedning der af tilspurgte Blechenberg vidnet: Om Han var nerværende, da den omvundne Morten Buchofs Baad kom til roendes, eller om Han under sin Eed sikkeren kand

1741: 261b

Forklare, Hvor og naar den omvundne Sæk kom eller blev kastet i Baaden: Vidnet saae Baaden Kom roendes og lagt til Hans, vidnets, Svogerens Nøst, Men saae ikke Sækken blev bragt i Baaden. Paa Cramers Spørgsmaal svarede vidnet, mange Tusinde Tønder.

Procurator Blechenberg Declarerede at det Eene vidne nemlig Hans Monsøns Tienniste Pige, som for Rætten har været nerværende og af Rætten, saa vel som Comparenten, ikke kunde ansees anderledis end for Et Barn af Hende vilde Han ingen forklaring enten uden eller under Eed forlange. Hvad sig betræffer S/igneu/r Hans Møllers Hustroe, da reserverede Han i fornødne tilfælde at søge Hendes forklaring under á parte Tings Vidne, og saaledis begierede Han dette Tings vidne sluttet og sig beskreven Meddeelt, som Rætten bevilgede.

NB. Udi S/igneu/r Jacob Gises stæd sad Herman Mauritzen.
Udi Hans Monsøns stæd sad Lændsmand Ole Totland.

Fogeden Smed contra Tørres (Tønnes) Larsøn og Janne Ols Datter

Sagen ophæves efter Citantens begier.

Mad/a/me Garmans contra Halvor Øfstun
vide Folio 249

Efter Citantindens Søns skrivelse af 31 Augusti sidst afvigte forelegges Halvor Øfstun at møde til neste Ting.

Saasom ingen Sager vare for denne Ræt ind stæfnt uden de som haver været for Rætten blev Restancerne op læste forige aars vare 27 Rd 5 mrk 5 sk Dette aars ere 677 - 3 - 14 sk.
Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Sartor

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1741 d/en 4 Septembr/is blev holdet Som/m/er Ting med Sartor Skibs-Reedes Almue paa gaarden Schoge og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, udi Fogedens S/igneu/r Johan Smeds nerværelse. Laurets Mændenes navne findes paa 249.

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger befalinger og Rescripter, samt andre Breve, som findes extraherede paa Fol/io 252. pag/ina a og b samt pag/ina 258 - dernest

Knud Simons/øn Tøssøens Laad Sæddel efter Hans Sahlig Fader Simon Michelsøn af Dato Schoge d/en 4 Septembr/is 1741.

Hans Simonsøn Schages Laad Seddel efter sin S/a/l/ig/ Fader Simon Michelsøn Datert Schage d/en 4 Septembr/is 1741.

Den 5 Sept/embris blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Schiøde udgivet af Thomas Olsøn Bildøen til *Thomæ Stephensøn paa Fire Pund Fiskes Leye udi gaarden Nore Tvedt. Datert Schage d/en 5 Septembr/is A/nn/o 1741.

Mage Schiøde udgivet af Hans Simonsøn Schage paa 1 Pund og 3 Marker Fisk udi gaarden Lille Sandgolt til Poul Hansøn Schoge Datert Schoge d/en 4 Septembr/is 1741.

Mage Schiøde udgivet af Poul Hansøn Schoge til Hans Halv Broder Hans Simonsøn Schage paa 8 ¼ M/arker Smør udi Store Sangolt. Datert Schoge d/en 4 Septembr/is 1741.

Schiøde udgivet af Thomas Einersøn til Niels Jonsøn paa Sex M/arker Fisk udi gaarden Landeraae. Datert Bergen d/en 22 Julij 1741.

Schiøde udgivet af Niels Erichsøn paa To Pund Fisk udi gaarden Scholevig til Lars Olsøn Landeraae. Datert Schoge d/en 5 Septembr/is 1741.

Schiøde udgivet af Thomas Stephe[n]sen Algerøen, Anders Nielsøn Bildøen, Stephen Erichsøn Agotnæs og Ole Hansøn Landeraae til Hans Stephensøn paa 27 5/10 M/arker Fisk udi gaarden Agotnæs. Datert Schoge d/en 5 Sept/embris 1741.

Fogeden Smed angaaende Vraget
Vide Protoc. Fol. 249

Eeden af Lov bogen for de til stæde værende vidner blev oplæst med formaning om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Det 47de Vidne Michel Johannissøn Tønnevig *fremstod aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udi alle Maader tilstod sin for Fogeden Johan Smed d/en 3 Januarij 1741 udi Haachelssundet giorde forklaring, ydermere sagde dette vidne at Han sam/m/e tiid nemlig Løverdag for Juul sidst afvigt fandt regendes paa Søen ved Fugl Øen strax hvor *Veget (Vraget) ligger Een Kiortel, væst og Buxer af Tøm(?) Tøy, To Halv slitte Skiorter, Een Bylt sort ulden Tøy, Een liden Bylt blaat Læret, Et støkke graat Klæde, To Stuver blaat Klæde Hver paa To alen To par Skoe, 12 Støkker Kaaber Penge, 4 pr Knive, 1 par Hake(?) Baand, 1 Kam, 1 mark Tobak, nogle Tobaks Piiber, Een liden Steen Tavle, Hvilket alt er endu udi Vidnes giemme, Videre at angive sagde det[te] vidne ey at vide, paa spørgsmaal af Dahl Visiteur svarede vidnet, at Han kom til dette omvudne Tøy om Morgenen Kloken imellem 10 og 11.

Det 48 Vidne Johannes Halvorsøn boende paa Glæsver Holmen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og under sam/m/e Eed tilstod sin paa Haachelsundet giorde forklaring - videre sagde dette vidne ey at vide.

Visiteur Halvor Dahl frem viiste Een Skrivelse til Ham fra General Told forvalter og Cammer Raad Christian Flor af Dato Bergens Told Cammer d/en 22 Augusti hujus Anni Hvor udi Cammer Raad Flor haver extraheret Een Skrivelse Deris Excellence og Høy bydende Herrer udi Cammer Collegio d/en 29 Julij sidst afvigte skal have til skrevet bem/el/te Cam/m/er Raad Flor, af indhold De Høy bydende Herrer ikke seer at det til Hans Majestets Tiennistes befordring kand formeenis Told Betienterne paa Bergens Leed, naar Skibs vrag, strandede vahre og deslige kunde forefalde, at bivaane Tingerne, og der frem føre de fornødne qvæstioner til de paa gieldende, Hvor nogen Mis-Tanke kunde haves etc.

Fogeden Smed der imod forlangede indført, at efterdi Her/r General Told forvalter og Cammer Raad Flor ikke haver efter Hans Brevs indhold til Betienten S/igneu/r Dahl produceret den paa beraabte, Høye ordre, som skulle Tienne Foge[de]n Smed til et beviis og Rette Svar i Hans Embedes Sager, saa protesteris her ved for denne Sinde og for denne Ræt, at S/igneu/r Dahl ikke bliver tilladt noget for de ind stæfnte vidner angaaende det strandede Skib at qvæstionere, som Fogeden rettere veed, at til kom/m/e den der til aller naadigste beskikkede

1741: 262

Dommere og Fogeden, som Actor paa Kongens Vegne; og naar saa skulle skee at enten S/igneu/r Dahl frem viiser den paa beraabte ordre eller Fogedens foresatte Superieurs og Øvrighed Communicerde Fogedens Vedkom/m/endes Høye ordre skal Fogeden med underdanighed holde sig sam/m/e efterretliig.

S/igneu/r Halvor Dahl svarede, at Han Tænker Cam/m/er Raads Flors skrivelse skulle staae for gyldig, Hvad Cammer Collegium ham haver Communiceret, for resten haver Dahl ey mere at svare denne gang. end Han refererer sig til Cammer Raad Flors brev, Han haver frem viist, Hvor af Dahl af Fogeden ey blev permitteret at frem føre nogle qvæstioner, der for Halvor Dahl af siger sig fra Tinget i denne Sag \indtil/ saa længe Cammer Raad Flor frem viiser nermere ordre fra det Høy Lovlig Cammer Collegio, som Fogeden vil holde sig efterretlig.

Den 49 Vidne Lars Samuelsøn paa Glæsværholmen hos Hans Schultz aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og til stod udi Haachesundet for Fogeden Smed giorde

udsigende uden ringeste forandring med tilleg at Han sam/m/e Tiid og fandt Een Baad (Baand?) af Een Fiering - Videre Vidste det[te] vidne \ey/ at forklare sagde Han.

Det 50 Vidne \Halvor Johansøn Glæsver/ aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og til stod ligeledis sin udi Haachelsundet for Fogeden Smed giorde forklaring og ey videre.

Det 51 Vidne Mons Michelsøn paa Glæsver under Eed efter Loven med oprakte Fingre sagde ey at vide mere udi denne Sag end Han udi Haachelsundet har forklaret,

Det 52 Vidne Niels Grimsøn paa Søre Toft aflagde sin Eed efter Loven om det Han for Fogeden udi Haachelsundet haver Deponert og ey videre til opliusning sagde sig at vide.

Det 53 Vidne Ørjan Thoersøn Kaursland sagde ey at vide andet udi denne Sag end Hvad Han udi Haachelsundet for Fogeden haver udsagd. Hvor paa Han efter Loven giorde sin Eed.

Det 54 Vidne Erich Larsøn Hamre ved Eed vandt at Han ikke andet haver bierget af Vraget end 3 Smaae fuhre fiæle.

De Øvrige Vidner hafde Fogeden Smed ufornøden at føre i Henseende Mons Olsøn paa Glæsnæs er Siug, Isach Erichsøn er bleven, Hans Halvorsøn indkom/m/en i Hospitalet, Mons Varøen er blind, Men begierde Tings Vidnet sluttet, som Rætten bevilgede.

Niels Erichsøn Lochøen contra Maritte Lochøen
vide Prot. 252

Citanten mødte selv for Rætten og producerede Een forleggelse,

Den indstæfnte Maritte Hans Datter blev paaraabt men ey selv eller nogen paa Hendes vegne mødte.

Ole Monsøn Schoge og Erich Nielsøn Lochøen ved Eed med oprakte Fingre afhiemlede at Maritte Hans Datter til dette Ting for 14 Dages Tiid hafde faaet Lav dag /NB. foreleggelsen :/

Citanten paa stod Dom, des aarsag strax blev kiendt udi Sagen, som følger.

Dommen staaer paa Folio 267

Den 6 Septembr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Jan Lille Sangolt contra Niels og Lars Dahle

Ingen af Parterne mødte ved Sagens foretagelse des aarsag den beroer til neste Ting.

Eftersom ingen flere Sager fremkom i Rætte blev Restancerne oplæste beløbende til 81 Rd 5 mrk.

Saa blev Rætten ophævet.

Halvor Echerhofdes Skifte brev sluttet d/en 15 Maij 1741.

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at Efter den Constituerede Stifts befalings Mands Etatz Raad Jonas Lijms (Lyms) ordre Af 18de Septembris blev i dag d/en 14 Septembris A/nn/o 1741 holdet Extra Ræt paa Den inderste Mølle ved Svarte Diget angaaende det udi Svarte Diget død funde Qvinde Menniske Marthe Ols Datter,

Hvor da ved Rætten var tilstæde Kongl/ig Maj/este/ts Foget Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd, Hans Monsøn Møller, Jacob Giese, Robert Olsøn, Lændsmanden Ole

Larsøn Totland, Niels Larsøn Ulsmoe, Ole Knudsøn Riple, Lars Olsøn Riple og Mons Monsøn Fantoft;
Kongl/ig Majestets Foget Johan Smed producerede Een besigtelses forretning af Ham nu nylig i dag forrettet, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. :/ Ligeledis producerede Fogeden Johan Smed Een attest udgiven af Her/r Christen Thunboe Datert Bergen d/en 13 Sept/embris A/nn/o 1741, som og for Rætten blev oplæst saaledis meldende /: NB. NB. :/ Attesten.
Der paa Eedens forklaring for de nerværende vidner lydelig blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa det første Vidne
Giertrud Christophers Datter boende paa Stølen nest ved den Druknede Marthe Ols Datters Huus aflagde sin Eed og udsagde, at Hun paa 8te Aar haver været Naboerske med den druknede Kone Marthe Ols Datter, og i al den Tiid haver Marthe Ols Datter levet fredelig og stille med sine Naboer, dog kand vidnet ikke sige Marthe Ols Datter var vankelmodig eller Tungsindet, Men til drik hengiven lige som besigtelses forretningen om Melder,
Det andet vidne Nelle Samuels Datter ligeledis Naboerske med den druknede

1741: 262b

Kone Marthe Ols Datter, vandt under Eed lige som det første Vidne angaaende Marthe Ols Datters Liv og levnet samt Omgiengelse.
Det 3die Vidne Ole Olsøn det første Vidnes Mand, Vandt under Eed lige [som] Hans Hustroe og det 2det Vidne,
Det 4de Vidne Ole Michelsøn aflagde sin Eed efter Loven og forklarede ord til andet, som de andre 3de Vidner, paa Spørgsmaal svarede dette vidne, at Han boer beent over for den Druknede Marthe Ols Datters Huus.
Der paa blev dømt af os Samtlig, som følger!

Dom

De her for Rætten under Eed afhørte Vidner Giertrud Christophers Datter, Nelle Samuels Datter, Ole Olsøn og Ole Michelsøn haver Eenstemmende forklaret, at de ikke veed den udi Svarte Diget druknede Marthe Ols Datter haver været vankelmodig eller Tung sindet, Det samme haver og den druknede Marthe Ols Datters Stif-Datter Giertrud Johannis Datter for Fogeden S/igneu/r Johan Smed tilstaaet, Som besigtelsens Forretning udviiser, alt saa haver Man aarsag at slutte at den død fundne Marthe Ols Datter udi Svarte Diget sig med fri forsæt haver druknet: Der for vi samtlig i følge Loven Kiender for Ræt, at *Margrethe (Marthe) Ols Datters Legome ikke bør begraves i Kirken eller paa Kirke gaarden og til Deris Kongl/ig Majestets Casse Hendes Hovet Laad være hiem falden.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Aasteds Rætt paa Spilde

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhordlehn giør vitterligt at \aar/ 1741 Tiirsdagen d/en 26 Sept/embris blev holdet Aasteds Ræt paa gaarden Spilde nerværende de af Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Johan Smed opnæfnte Lau Ræts Mænd 1. Ole Olsøn Eide, 2. Lars Larsøn Berge, 3. Henrich Halvorsøn Søre Biørøen, 4. Michel Larsøn Kortvedt, 5. Anders Nielsøn Bildøen, og 6. Niels Nielsøn Bildøen,
Og mødte Citanten Mons Knudsøn boende paa Nedre Golten producerende Een stæfning af Dato Golten d/en 8de Septembr/is, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold NB. NB. /: stæfningen indføris.

Paa Kaurslands *Opsidders vegne mødte Johan Simon Cramer og til stod stæfningen for Kaurslands *Opsidder Lovlig at være forkyndt, lige som de og selv udi Egne Personer {selv} for Rætten vare nerværende, der efter bem/el/te Cramer forestillede at Hans Principaler u-ventelig bliver paaførte denne Proces under Hvilken *Citanterne skal have attraae til at fra vinde Dem et støkke Mark og der under liggende Makrel vaag Vester vaag kaldet, som stedse saa vidt Landet angaaer ganske, Men saa vidt vaagen angaaer halve deelen stedse haver fulgt Kaursland uden formeening eller Kiæremaal af nogen, de indstæfnte hafde der for ventet, at den som ville Kiære paa sam/m/e Eyendom hafde i Mindelighed talet med Dem om sam/m/e Sag og anviist sine udi stæfnemaalet paaberaabte adkomster og bevisligheder, Hvor fore de *de i den stæd u-ventelig kaldes til Proces ville de slutte at *Citanterne maa have noget andet end Rætten at stole paa, Men al dette for denne sinde at forbiegaae, og ellers under reservation af alle Lovlige forbeholdenheder ville Comparenten for det første kraftigst protestere paa, at Mons Golten, som Eene har under skrevet stefne maalet og ligerviis allene fører Sagen i Rætte bør Legitimere Sig ey allene til gaardens Spildes fulde Eyendom, Men end og tillige at Han efter Loven er berettiget til Kiære maal paa Kaarevigs vegne, {til} der til bør Han producere Eyerinden Mad/a/me Vessels der til givne fuldmagt eller skriftlige tilladelse, Thi der som helst at Mons Golten ikke saaledis Legitimerer sig, da er Han u-vedkom/m/ende og Conseqventer er Hans paa sigende Retter gang uden nødte, men til spilde for Han, skulle ellers bem/el/te Mons Golten i den Eene deel nemlig, som selv Eyer af Spilde beviise sig Legitimeret og at Han saaledis maatte briste for det andet som betræfte gaarden Kaarevigen, da ville Comparenten Ligerviis have protesteret, at intet om Kaarevigen under denne Handel maatte blive benæfnt, siden Sagen da saaledis bliver imellem Kaursland og Spilde.

Mons Golten Declarerede for Rætten at Han allene staaer for Sagen der for Rætten finder for Lovligt at det af Mons Golten her udi Rætten producerte stæfne maal bør have sin frem gang.

Cramer der til svarede, at saa Længe Loven forbyder at ingen skal ind trænge sig i frem/m/et Sag, Men at Een hver skattede og deele sig til Rette i Sin egen Sag, saa kunde ikke Mons Goltens anbydelse blive antagelig, Thi der som helst saadan Rættergang kunde billiges, saa kunde og Hver den, som Een anden i Midler er overlegen opkaste sig til anfører og Trette mand udi Hvad tilfælde Han vilde og des formedelst under trøkke Den (Dem) Han haver fr..skab(?) til, des aarsag Comparenten atter protesterede paa sit forige og der nu vilde afvarte Rættens kiendelse.

Rætten ved blev sin første kiendelse.

1741: 263

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, og saaledis at udsige sin Sandhed, som de naar de haver været paa stædet og giort anviisning Eedelig kand bekræfte. der paa fremstod det første Vidne

Michel To..elsøn(?) boende paa Nippen 78 aar gam/m/el \og sagde/ at han haver hørt af S/a/l/ig/ Her/r *Sør Søren Brede, som var Præst paa Sund og Eyer til Spilde, at ved Lundetangen var Skifte imellem gaardene Spilde og Kaursland, paa Spørgsmaal svarede vidnet Han ey kand giøre anviisning paa Skiftet imellem Kaursland og Spilde, som S/a/l/ig/ Her/r Brede talte om, Men vel paa Lundetangen. S/igneu/r Cramer spurgte Vidnet 1mo om Han kand giøre anviisning paa Skielbierget,? der [til] vidnet svarede ney. 2do om Han \kand/ giøre anviisning Hvor Langt Nor i Marken fra Lundtongen at Kaurslands Creatur har beitet i Marken? Der til vidnet svarede ney. 3tio Om vidnet kand giøre anviisning paa Væster vaagen? Der til vidnet svarde io: 4to Om vidnet ikke veed at Kaurslands Mænd

stedse u-formeent haver haft Deris Fiske Kast udi bem/el/te Vester vaag, og der hos af fremmede, som har kastet udi bem/el/te vaag optaget halve deelen af Lands Laad? Der til vidnet svarede Kaursland har altiid før haft Halv vaag i Vester vaagen, Men at Kaursland har optaget halv Landslaad der af veed vidnet ikke at sige.

Mons Golten tilstod for Rætten at Han haver kastet i Væster vaagen, Men aldrig givet Landslaad, Hvilket Kaurslands Mændene ey tilstode, og Mons Golten har aldrig fanget noget i bem/el/te vaag.

Det 2det Vidne Christian Steensland 52 aar, udsagde at Hans Fader haver sagt Ham at Kaursland Manden Kom ikke Længere end i *Lundtagen (Lundtangen), Men ey veed noget merke imellem Spilde og Kaursland, Vidnet sagde Hans Fader boed paa Eide og Hans navn var Ole Asbiørnsøn, Cramer forlangede vidnets svar paa for indførte Spørgsmaal til det første Vidne: Til Cramers 1ste Spørgsmaal svarede vidnet, at Han ey kand giøre anviisning paa Schielbierget. Til det andet Spørgsmaal svarede vidnet: {D.....} Kaurslands Creatur har Beitet i Væster vaagen i blandt de andre. Til det 3die Spørgsmaal svarede vidnet ia. Til det 4de Spørsmaal svarede vidnet at Han veed Kaurslands Mændene haver Kastet i Væster vaagen Men ey at de af frem/m/ede, som haver kastet i bem/el/te Vaag \har/ taget Halv Lands Laad, Videre svarede Vidnet at Han ikke Veed andre fremmede har kast der udi; uden Kaarevig Mændene og Kaurslands Mændene, under dette spurgte Cramer Vidnet om Kaurslands og Kaarevigs Mændene i sam/m/e vaag har kastet, som Eyer eller frem/m/ede? Vidnet svarede Kaarevig Mændene veed Han er Eyere der til, Men ey om Kaurslands Mændene der til {ey} er Eyer, videre til spurgte Cramer Vidnet, Hvor af Han veed, at Kaarevigen har Eyendom udi Væster vaagen. Der til Vidnet svarede Han haver hørt det af sin Fader. Cramer ydermere sagde, at Rætten noksom kand fornem/m/e, at dette vidne, saa vel, som det forige ere ganske Eenfoldige, Hvorfore i fald, at Deris forklaringer kunde blive Citanten Mons Golten i nogen Maade biefaldig, saa at dog des u-agtet Sam/m/e ey skal blive de indstæfnte til nogen skade. Ellers sagde Vidnet at kand giøre anviisning paa Lundtongen.

Det 3die Vidne Niels Steensland blev ind kaldet, udsagde at Han er 66 aar gam/m/el og Hans Faders navn er Johannes - og haver hørt af Hans Fader sige at Kaursland Manden gik ikke ind i Væster Vaagen, Veed og kand give anviisning paa Lunde tangen, Men ikke veed om der (den) er Spilde og Kaarevigen tilhørende. Til Cramers 1ste Spørgsmaal svarede dette vidne, Han ey paa Schielbierget kand give anviisning. Til det andet Spørgsmaal svarede dette vidne: Der til Vidnet svarede ney. Til det 3die Spørgsmaal svarde vidnet. svarede vidnet ia. Til det 4de Spørgsmaal svarede Vidnet at Han ikke haver seet at Kaurslands Mændene haver kastet i Væster vaagen, men vel haver hørt det, ey heller veed vidnet, at Kaurslands Mændene haver opbaaret Lands Laad af Væster vaagen. Cramer Spurgte vidnet om Han nogen sinde enten i Væster vaagen eller der om kring har seet andre der kaste fisk? Der til Vidnet svarede Han har ikke seet nogen kaste i Væstervaagen.

Det 4de Vidne Ole Rasmusøn Berge gam/m/el 76 aar: udsagde at Hans Fader Rasmus Ingebretsøn boede paa Eide, og var Een gam/m/el Mand, Han hafde sagd til vidnet at Lundtongen Laae under Spilde før i Verden eller fra gam/m/el Tiid, Men veed ikke af noget Marke skiæl imellem Spilde og Kaursland, paa Lundtangen sagde vidnet at kand giøre anviisning. Paa Cramers 1ste Spørgsmaal svarede Vidnet: at Han ikke veed af noget Berg, som kaldes Schielberg. Til det 2det Spørgsmaal svarede vidnet ney. Til det 3die Spørgsmaal Svarede vidnet Han veed Hvor Vester vaagen Ligger, og der paa kand giøre anviisning. Til det 4de Spørgsmaal svarede Vidnet, Han haver hørt Kaurslands Manden at have Kastet i bem/el/te vaag, Men veed ikke at Kaurslands Mændene haver oppebaaret nogen Lands Laad der af.

Det 5te Vidne Mons Gregusøn Glæsnæs 60 aar gam/m/el: udsagde at have hørt af Een gam/m/el Mand Siur boende paa Kaarevigen, at Lundtongen Laae under Spilde og

Kaarevigen i gamle Dage haver ligget; Hvilket bem/el/te Siur sagde til Thoer Kaursland, ...(?) Thoer Kaursland ieg har ikke taget den der fra, er det saa er det skeed før Min

1741: 263b

Tiid, eller af Min[e] Formænd. vidnet haver og hørt af Anna Vorland Een gam/m/el Kone sige at fra Væster vaagen og til Lundetongen hører Spilde og Kaarevigen til. paa *Luntogen (Lundetongen) kand Vidnet giøre anviisning, ydermere sagde Vidnet at forn/æfn/te Siur hafde sagd, at i *Lundtogen Vest igiennem var Merke imellem Spilde og Kaursland. Til Cramers 1ste Spørgsmaal sagde vidnet ey at kand giøre anviisning paa Schielberget, Men paa Et Berg, som kaldes Gilberg. Til 2de Spørsmaal svarede vidnet, at Kaurslands Creatur tillige med Kaarevigs Creatur har gaaet sam/m/en Nor i Marchen imod Gilberget. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet: Ja. Til det 4de Sp/ørgsmaal svarede Vidnet Han veed at Kaurslands Mændene haver kastet i Væster Vaagen, Videre til dette Spørgsmaal Vidste dette Vidne ikke at svare; Cramer tilspurgte videre dette Vidne, om Han har tient paa Kaursland og naar Han kom der fra, item Hvor mange aar Han der tiente? Vidnet svarede at for 32 aars tiid tiente Vidne Asser Kaursland udi Tre aar, Videre spurgte Cramer, om Kaursland Mændene udi den Tiid ikke til egnede sig den Halve deel i Væster vaagen og kastede {ikke} der udi naar de lystede? der til svarede Vidnet io, at de *kastedede der udi med Kaarevigs Mændene, som de hafde Nod sammen med, og ikke spurgte nogen der om, Endnu spurgte Cramer, om Kaursland og Kaarevigen medens vidnet var paa Kaaursland ikke eyede Hver hælften udi Væster vaagen, og om nogen talede der imod? Der til Vidnet svarede De brugte Vester vaagen til sam/m/en, men om de eyet den sam/m/en veed Vidnet ikke, haver ey heller hørt nogen tale dem imod. Endnu tilspurgte Cramer vidnet, om nogen frem/m/et har kastet i Væster vaagen, Saa vidt Vidnet har seet eller hørt? Der til Vidnet svarede, Han kand ikke sige det at have hørt eller seet.

Efter dette forestillede Cramer, at som Kaurslands Mændene af u-Mindelig Tiid har haft Væster vaagen til fællis /: Thi Rætten skal fornem/m/e, at Citantens Kiære maal ikke sigter til andet end at Vinde bem/el/te Væster vaag, som ligger Norden for Lundtongen :/ med Kaarevigen og der af virkelig har taget den Halve Landslaad, Men Citanten, som angiven Eyere for gaarden Spilde, aldrig skal kunde beviise enten med vidner eller Lov faste Documenter, at for næfnte Væster Vaag har tilhørt Spilde enten udi alt eller til deels uden at Kaarevigens Eyere har ladet Spilde med sig interressere udi Hælvten nemlig udi Halve deelen af den Heele Vaag, saa agtede Comparenten for denne gang ey at opholde sig Længere, men overlod til Rætten Hvad videre efter stæfne maalet i følge Loven kunde være at i agt tage, der hos Han begierede Sagens udsættelse til Een anden for Dom/m/eren beleylig Tiid, da Kaurslands Mændene under Contra stæfning ville tage til forsvar, og Sagen med Deris Eyendoms Ræt til det paatrettende med Lov faste vidner bestyrke, des imidlertid Comparenten og var forlangende Copie af det i dag passerte tillige med Hvis her efter ad Protocollum bliver tilført.

Eragtning

Eftersom Cramer paa Kaurslands Mændenes vegne beraaber sig paa Contra stæfning og at føre vidner i sagen saa bevilges Ham den begierte opsættelse, Men Rætten kand ikke determinere nogen vis Tiid, formedelst Høste Tingene staaer for, Rætten for (faar?) og saa observere Hvad veyrlig, imidlertid udfalder, Thi noget Marken ligger bedekt med snee og frost kand ingen vis granskning og anviisning skee, der fore udsættes Sagen til Een beleylig Tiid.

Aastæds Ræt paa Salhuus

Anno 1741 d/en 6 Octobr/is blev i følge Rættens Eragtning af 4 Octobr/is A/nn/o 1740 atter holdt Aastæds Ræt paa gaarden Salhuus til besigtelse nerværende Lændsmanden for Arne Schibs Reedes Almue og de Eed svorne Lau Ræts Mænd, som af Fogeden vare op næfnte, nemlig 1. Johannes Nielsøn Mieldem, 2. Fabian Olsøn Mieldem, 3. Jens Monsøn Mieldem, 4. Erich Larsøn Indre Arne, 5. Ole Marcusøn Seim, 6. Ole Michelsøn Seim.

Til sam/m/e Tiid hafde S/a/l/ig/ Mad/a/me Kiønings arvinger ladet ind stæfne Mad/a/me Bodel S/a/l/ig/ Eschild Lohmans med skriftlig varsel af Dato Bergen d/en 30 Augusti sidst afvigte af følgende indhold, Hvilke stæfning S/igneu/r Johan Simon Cramer producerede, som for Rætten lydelig blev oplæst /: NB. NB. :/

Paa Mad/a/me Lohmans vegne tillige med Hende selv var nerværende Hendes antagne Lauværge S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas og tilstod stæfningen Lovlig at være forkyndt.

Der paa producerede Cramer Copie af Een protocollation skeed udi skifte Rætten efter Mad/a/me Kiønings d/en 17de Augusti sidst afvigte til et beviis, at Mad/a/me Lomans selv haver vedtaget at afløtte denne gaard, for sam/m/e at Røddig giøre og udrøm/m/e for arvingerne, Hvilket af Skifte Rætten ved kiendelse er biefaldet Hvil[ket] blev oplæst, Men ey er under skrevet af Skriveren, sam/m/e befatter i sig følgende /: NB. NB. :/

Procurator Ottesøn for Mad/a/me Lomans som og var til stæde, tilstod at have giort den Proposition for Skifte Rætten, som det nu oplæste ....læqve(?) indbefatter

1741: 264

lige som Hon og der efter har bereed sig paa at Levere gaarden Salhuus til den af Magistraten beskikkede Tilsiufns-Mand, om nogen i følge Skifte forvalternes Eragtning af 22 Sept/embris nest afvigte aar er vorden beskikket eller til S/igneu/r Cramer i Hans stæd, til med vil Han haabe, at gaarden allerede skal findes i saa Lov før stand, at der paa intet med billighed skal findes at anke, og saaledis at S/igneu/r Cramer paa arvingernes vegne der med formodentlig skulle funden sig fornøyet uden at giøre bekostning med videre besigtelse der om, som ventelig der for vil blive for Hans eller Arvingernes egen Reigning, Og i Henseende til at S/igneu/r Cramer gav til kiende, at S/igneu/r Johan Størch Kiøning er vorden beskikket til Tilsiufns Mand, saa kunde det være Hende Mad/a/me Lohmans Lige meget paa Hvis vegne S/igneu/r Cramer gaarden og dens Inventarium imodtager, og at Hun er villig sam/m/e at over levere.

Der paa frem lagde Procurator Cramer Een her paa stædet passerede Doms Act af Hvilken hand forlangede udi denne Act inddraget 1mo Contracten fra Pag/ina 31 til 35 - Thi der af vil Rætten befinde deels at denne gaard med ald sit til behør og inventario skal blive Levert Eyerinden udi lige saa god og forsvarlig Stand, som den ved tiltrædelsen blev Levert, intet undtagen i nogen Maader, Hvor til nu maa kom/m/e den anvente Reparation, Hvor om her efter yderligere findes tilført, deels at der skal findes Een nødvendig og beqven brygge, som Sahlig Lohman paa egen bekostning skulle lade op bygge, og sig den efterlade til gaardens og Eyerens Tienniste, 2do den indførte besigtelses forretning fra Pag/ina 37 til 54 - Hvor af tillige gaardens besetning og Inventarium er at udfinde; 3tio S/a/l/ig/ Lohmans Reigning over denne gaards reparation fra Pag/ina 74 til 83 inclusive, Hvor af Rætten kunde fornem/m/e for Eendeel at til denne gaards Reparation er anvent Een tem/m/elig Summa Penge, som Eyeren bør være ansvarlig for følgelig Rættens Dom, og der for vil paastaae, at alle gaardens Huuser bør findes udi forsvarlig og Lov før Stand, aller helst, da for den anden deel oft bem/el/te S/a/l/ig/ Lohman ved dito Reignings under skrift pag/ina 82 haver vedtaget og til staaet, at Huuserne paa gaarden til den Tiid, som var d/en 25 Maij (Marti?) 1735 Var bleven sat udi nødvendig og forsvarlig Stand, efter saadan andleedning vilde

Comparenten Cramer paa staae, at gaardens samtlige Huuse for det første maatte siufnes inden og uden til, og at Aaboed maatte blive taxeret.

S/igneu/r Ottesøn refererede sig til sit forige for saa vidt den reqvirerede Huuse besigtelse angaaer Mad/a/me Lohmans tilstaaer ellers efter Contractens formeld, at Hendes S/a/l/ig/ Mand paa egen bekostning skulle op bygge Een Brygge og at sam/m/e skulle blive veed gaarden naar Han den qvitterede, Men der staaer ikke i Contracten, at Han sam/m/e Brygge om den imidlertid blev noget for ældet skulle paa nye opbygge, i Øvrigt refererte Han sig til Rættens seeniste ergangne Interlocutorii Kiendelse af 4 Octobr/is sidst afvigte Aar, Hvor ved det blev udsat med den begyndte besigtelse og Taxation angaaende de nye opsatte gierder og Jordens videre forbedring med formoding, at sam/m/e nu vorder fuldført ved Endelig beslutning og Dom.

S/igneu/r Cramer giorde anviisning først i stor Stuen at gulvet er saa got som ganske Raadnet og fordervet, dernest paa Vinduerne og Vinduernes Ram/m/er, som nesten forgaaen Videre paa Døren, som har Haangreb af Træe, og Klinke ligeledis paa den anden, af Træe og et Døre Hænsel fordervet og brækket, Han formeener og at det skulle være siufnlig at vægge stokken paa Søre Siide er Raadden, og at paa Kakkelovnen og Muuren behøvis forbedring Thi ville Han dette til Rættens siufn og taxation have indstillet, Hvor meget og Hvad der ville med gaae til Stuens reparation og i stand sættelse. Hvor efter Han ligeledis i de Øvrige værelse ville giøre anviisning og til aller sidst naar al besigtelse er giord Henstille til Rættens Dom, Hvad enten Mad/a/me Lohmans saadanne bekostninger efter Contracten bør til svare eller om Hon under paaskud at Huusene ikke vare bedre da Hun kom til gaarden for saadan bekostning kand blive fri funden,

Mad/a/me Lohmans formeente at det ikke skal befindes at gulvet eller vindues Rammerne har været i bedre tilstand, da den S/a/l/ig/ Mand gaarden tiltræde, end de nu er, ligesom og det ikke kand være Hendes eller Mands skyld at Torve Taget paa borge Stuen saaledis for Deris Tiid har været bygget, at der af er Vand sie need paa Stor stuens Veg, Hvor over sam/m/e seis lige som for hen at have og tager Skade, i Øvrigt formeente Hon, at Her nu ikke videre er at efter see end Hvis som skulle repareris efter forige besigtelse, Hvad enten det forsvarlig er giort eller ikke, Thi videre kand Hun ikke forpligtes, Hvilket Hon til Rættens Skiøn vil have henstillet:

Videre anmeldede Cramer, at udi Lille stuen vil gulvet forbedris tillige med Kakkelovns Muuren, saa og at pos..(?) vindovnen den liden Dør er nesten forbrendt og den Mindste Dør ganske borte, paa vinduerne feylede tvende Ruder og vindues Ram/m/er noget brøstfældig og forgaaend. I det Lidet Cammers nest ved anviiste Han ligeledis brøstfældighed paa vinduer og vindues Ram/m/er, og i Kiøkenet vil Skorstenen forbedres

1741: 264b

ligeledis gulvet, uden til paa Huuset forklarede Cramer at være 3 Demmer (Dammer) paa Vinduer til sam/m/e Stue at være borte (burde?), og ..a.....gen(?) nesten udslette tillige med Vindues Luger og Løber Render og Skuur saa vel som og at det ved vaan huuset staaende Melke bue skulle behøves forbedring udi Taget med vindskier og andet mere.

Der paa blev den af Cramer angivne brøstfældighed taget udi Øyesiufn af Mændene, og befandtes at gulvet er endnu i brugeligt stand, Men skal det repareris af nyt /: da det dog endnu nogen Tiid kand Ligge :/ 4 Tylter og 8te Bord á Tylten 2 mrk arbeyds Løn for Hver Tylt at ned legge 4 mrk førsel fra Bergen her til stæden 2 mrk til sam/m/e 10 Ruuder brusten, noget af Blyet skal forbedris, De 4re underste Ram/m/er i vinduerne ere Morken, vil koste af nye 3 mrk Men kand endnu bruges, Hangreberne og Klinken sagde Mad/a/me Lohman gierne at ville lade giøre af Jern, tillige med forbedre Hængslet, Vegge Stokkene paa Søre side vil Mændene nye tilstaae at være nu paa denne Tiid forraadnet. Muren og

Kakkelovne kand Let forbedres med udspekning, og Kakkelovnen er Brusten paa den begge siide og i Bonden, der Manqverer To Skruer til den, at reparere 1 Rd 2 mrk. I det Lille Cammer vil gulvet forbedris med 4 bord á St/ykket 1 mrk - med betaling og arbeyds Løn 1 mrk 12 sk. Tre Ruder i Støkker, 6 sk Karmene i Brugelig Stand - Kakkelovns Muuren vil udspekkes, Døren paa Kakkelovnen vil koste at forbedre 12 sk i Cam/m/eret nest ved ere Fire Ruder Sprukne gulvet og vindues Ram/m/erne i brugelig Stand. udi Kiøkenet kand gulvet forbedres med Een Tylt Bord som vil koste at nedlegge 4 mrk 8 sk med førsel, Skorsteenen kand forbedres i alt med 3 mrk Mændene forklarede at Mad/a/me Lohmans ville lade Dammerne til vinduerne forbedre, døren at reparere med Liste 4 sk. Fire Tylter Bord udvendig til Stuen og Klædning á Tylten 4 mrk med arbeyds Løn, førsel fra Byen 2 mrk. 4re Render paa alle Kanter af Huuset til sam/m/e at oplegge 5 Rd ialt. Til vindues Luger og Løbere 1 Tylt bord 5 mrk ialt: Svillene under store stuen og saa paa Øvre siden af Kiøkenet vil koste i alt 2 Rd med arbeyds Løn og førsel. Melke boen Manqverer Een Rende vil koste 4 mrk Een Kippe næver 2 mrk. 9 Pander Manqverer paa disse Huuser, som Mad/a/me Loman siger at skulle forskaffe og lade oplegge. Ild Huuset brøstfældig behøver Sex Kipper næver 2 Rd Torvholler 2 mrk Een Rende 3 mrk arbeyds Løn i alt med førsel 1 Rd og naar det saaledis bliver reparert kand det være i Lang Tiid brugeligt: Bor taget for Melke buen behøver To Tylter 1 mrk 8 sk Tylten, arbeyds Løn der til 2 mrk udførsel 1 mrk Bore Stue Døren 4 Sperer 2 mrk To Kipper Næver 4 mrk Een Tylt uskud Bord 1 mrk 8 sk til førsel 1 mrk 8 sk. Arbeyds Løn 2 mrk. Paa Søre Buen er Taget brøstfældig og vil forbedris med Sex Kipper Næver 2 Rd. To Tylter Bord á Tylten 1 mrk 8 sk er 2 mrk. Een Torvhol 1 mrk førsel og arbeyds Løn 1 Rd 4 mrk Vinduer i sam/m/e Bue de tvende er ganske forfalden, de andre To og forfalden vil koste i alt 1 Rd. I Borge stuen Manqverer 12 Ruder er 1 mrk 8 sk. Til Bortaget paa sam/m/e Stue Een halv Tylt Bord 12 sk. Arbeyds Løn 1 mrk. 8te Hiørne baand paa buens Vindues Ram/m/er 2 mrk 8 sk. Buen er ikke Bord Klæd ey heller har været. Kalve Huuset kand i Stand Sættes med 2 Rd. I Floren som hør gaarden til vil Een nye Svil i alt 1 Rd vil koste, Taget der paa behøver 12 Kipper Næver Er 4 Rd til førsel der for 3 mrk. Nye Torvhal 1 Rd 2 mrk i førsel 3 mrk arbeyds Løn i alt paa Taget 2 Rd 2 mrk Invendig paa Floren Tre Tylter bord á Tylten 1 mrk 8 sk Arbeyds Løn 3 mrk førsel 1 mrk 8 sk Floren er Bordtags Løs og Manqverer Laas. Laden Træe novene findes i god Stand undtagen fattes Et Torv haller vil koste 2 mrk 10 Kipper Næver 3 Rd 2 mrk udførsel 1 Rd Arbeyds Løn 4 Mand i To Dage 1 Rd 4 mrk. Smale Floren fattes To Muurlegger 4 mrk begge 1 Tylt Spær 4 mrk To Torv hol 2 mrk førsel 4 mrk Tre Tylter uskudt Bord 4 mrk 8 sk førsel 2 mrk Sex Kipper Næver 2 Rd førsel 2 mrk Arbeyds Løn over alt 2 Rd 4 mrk Døren i god Stand. Kleven vil koste at sætte i Stand med Træe og Steen 2 Rd. Bryggen i brugelig Stand.

Der efter forestillede Cramer at Han aldrig kand troe det denne gaards Øyen siufnlige brøstfældighed bliver forsvarlig repareret efter Lau Rættes Mændenis paa satte taxt, Men aller Mindst ville Comparenten være Eenig med Dem betræffende gulvet udi store Stuen, Thi det samme skulle befindes og Øyensiufnlig sees at være saa got, som forgaav(?), Hvor for Comparenten ville formode at alting vorder tagen i aller nøyeste efter Tanke til Een saa grundig, som billig Dom af sigelsen imellem Parterne for denne Post, Thi Comparenten ville paastaae, at Mad/a/me Lohmans udi Kraft af Contracten og den der efter for gaardens Reparation formeldt

1741: 265

og omsider paakiendte Reigning bliver pligtig at refundere ald den bekostning, som vil med gaae til denne gaards og ved hørende Huusers skiellige Reparation ellers fore stillede Cramer at de gode Lau-Ræts Mænd ikke haver observeret gierde gaardens brøstfældighed, Hvor med

Han og erklerede sig tilfreds, siden Eyerne (Eyeren) ikke har accorderet Mad/a/me Lohmans der paa at giøre forbedring, Hvor fore Comparenten denne Post ligeledis vil forbiegaae, Men Han paastod og der hos at Smale Huuset bliver uden for denne forretning, Thi da Eyerne (Eyeren) ikke agter at tilsvare Mad/a/me Lohmans Hendes der paa anvente bekostning efter gode Mænds vurdering, saa finder og Comparenten u-fornøden hos Hende at paastaae erstatning for brødstfældigheden siden Han over lader til Mad/a/me Lohmans at giøre af Smale Huuset Hvad Hon Selv got siufnes, for det Øvrige ville Comparenten ervarte Hvad Leverance Mad/a/me Lohmans vil giøre paa gaardens tilhørende qvæg med dens aul og Inventario.

S/igneu/r Ottesøn paa Mad/a/me Lohmans vegne replicerede at saa Længe S/igneu/r Cramer ikke beviiser, at det Han nu forlanger af nyt giort ikke er vorden af Mad/a/me Kiøning i saadan nye Stand Lohman overleveret, bliver Hon vel fri for at levere Een nye gaard i stæden for Een gam/m/el, Hvad sig Smale Floren tillige med giærds gaarden og des mere, som til Jordens forbedring er anvendt, angaaer, da ville Han have til Rætten indstillet, Om ikke sam/m/e har været Høy nødvendig og gaarden profitabel.

Cramer Replicerede at efterdi Contraversen er for nerværende Tiid allene om denne gaards befundne brøstfældighed og Hvo der skal erstatte den, enten Mad/a/me Lohmans som har ladet forfalde denne gaards Huuser til saadan yderlighed, eller om Eyeren skulle kunde blive pligtig at modtage gaarden efter Itsige Tilstand, saa ville Comparenten i den Henseende have sig Henskud til den allegerede Doms Act, og Hvad der af i førstningen er bleven allegeret *eller (ellers) ind stillede Comparenten Som Een remarqve at Veyterne ere tilgroen her paa gaarden og at Elvens Løb, som for hen med nogle Steen skal have været indgierdet er ganske forfalden.

Ottesøn sagde at det kand ikke være nok med Hvad S/igneu/r Cramer angaaende Veyterne og Elvens Løb vil fore stille, saa Længe Rætten ikke finder eller Har funden sam/m/e saaledis Conditioneret, for resten ville Han for vente endelig Dom i Sagen, som af Mad/a/me Lohman er bleven paa stæfnt angaaende gaardens paa anvente bekostninger, Hvor med Ottesøn vil formode at S/igneu/r Cramer er fornøyet.

Cramer Declarerede at Lige som Han fra det første af har været fornøyet med, at Hovet Sagen, som angaaer Mad/a/me Lohmans efter foregivende anvende bekostning maatte befordris til skyndigste Endskab, saa ville Han og S/igneu/r Ottesøn giorde forslag gierne biefalde og det saaledis at Comparentens udfærdigede og i dag i Rætte komne stæfning kand blive anseet som Een Continuations Stæfning, saa at der efter den Sag, som angaaer Reparations bekostning bliver incorporert med denne og med Eens paadømt.

Den 7 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Hvor da Lau-Ræts Mændene forklarede at de hafde taget Kiørene udi Øye siufn, og befandtes her paa stædet nu at være Fem Kiør, som alle ere med Kalv og Een qvige Ligeledis med Kalv,

Cramer forlangede Mændenis explication om Creaturenis Leete, og Hvad Tiid sam/m/e kunde Kalve? Der til Lau-Ræts Mændene svarede, De Fem Kiøer Kalver i Vinter, Men qvigen Kalver i vaar vinden, og de siufnes *af (at) de Fire ere paa Deris bæste eller Mid alders, og den Femte siufnes at være Een Nii eller Tii aar gamel;

S/igneu/r Ottesøn for Mad/a/me Lohmans gav tilkiende, at alle Hendes Creatur her paa gaarden er bleven nu Nest Leeden vaar død styrtet, og i stæden ey har kundet til denne Tiid faaen flere igien kiøbte end foran Specificert er, Thi ville Han (Hon) for de manglende fornøye Mad/a/me Kiønings arvinger med Contant efter Rættens Skiøn og vurdering.

S/igneu/r Cramer replicerede, at naar Dom/m/eren efter tænker den passerede Mænds forretnings indhold efter Hvilken i relation til Contracten bør leveris Siuv forsvarlige og upaaklagelige Mælke Kiøer tillige med Fire Sauer og 4 Fior Lam og Een grav Oxe, saa

befindes det strax, at Mad/a/me Lohmans anbudne Leverance er ufuldkom/m/en, Thi af Siuv forsvarlige Melke Kiøer

1741: 265b

Kand Eyeren nu straxen nyde usum fructum, Hvorfore Comparenten ind stillede til Rætten, Om Mad/a/me Lohmans ikke bliver pligtig at tilsvare den forskiæl, som er imellem Melkende og *giede (gielde?) Kiør saa og betale det manglende efter yderste værd, saa vel i Henseende de store Creaturer, som Smalerne, Hvorudinde kunde afreignis den anbudne qvige, ellers var Comparenten begierende Lau-Ræts Mænd efterseer gaardens grinder og Hage Porten for at beskrive desens beskaffenhed og skiønne desens beskaffenhed og Brøstfældighed, ligeledis efterseer Bøen om græs og Høe er afslagen eller endnu staaer paa Marken for der om at give Deris Skiøn Hvad saadan Haae, dersom den hafde været afslagen og indført i Løen kunde være verd, endelig og at eftersee Høet udi Løen og der hos efterforske om det er forsvarlig tørt og Hvor mange Creaturer der med kunde fødis vinteren over, Thi Comparenten var i den formeening, det Han og ellers ville paastaae, at Mad/a/me Lohmans bør være ansvarlig udi det at Hun har efter lat sin formeentlige pligt med at indhøste saa vel Høe, som Haae, og at Hun ligeledis maae frem skaffe saa meget Høe, som Tii Kiøer, Een Oxe og Aatte Smaler Kand fødis af og at Hun foruden det indhøstede Korn eller Havre maa til svare Fire Tønder sæde Korn, denne paastand ville Comparenten grunde paa Tiiden da Hun tiltræde gaarden, som var Octobris 7de A/nn/o 1733, Hvor da allerede gaardens aul i alt var høstet, ligeledis grundede Cramer sin formeening om saadan Leverance paa den for hen allegerede Mænds forretning, Hvor af seis, at til denne gaards besætning blev accorderet, Tii Kiøer Een Oxe og 8te Smaler; Thi der af kand Mand baade slutte og Haand gribelig befinde, at der var saa meget indhøstet her paa gaarden den oven staaende 7de Octobris 1733, saa at der af skikkelig Kunde frem fødis det oven bem/el/te qvantum af Creaturer.

S/igneu/r Ottesøn ind stillede til Rættens Skiøn Om de allerede præsenterede Creaturer in Natura bør anseis uforsvarlige, endskiøndt de har taget Kalv, Hvad sig angaaer den af S/igneu/r Cramer frem satte proposition, angaaende Høe og Korn, da holder Mad/a/me Lohmans sig den ved gaardens til trædelse passerede Mænds forretning og for saa vidt sam/m/e ikke nævner Hendes S/a/l/ig/ Mand at være tilleverit bliver Han vel og fri for at til svare, lige som Hun og benægter at have annam/m/et videre Korn end de udi forretningen benæfnte Fire Tønder, saa at Hun saaledis formeener at Hvad Høe og Korn Hun allerede eller her efter af gaardens aul over de Fire Tønder indhøster er Hende selv til hørende og Hendes egen Skade om Hun noget skulle lade blive u-ind-høstet ude staaende, Ja Mad/a/me Lohmans kand og om Hun agtede det fornøden at beviislig giøre, at Hendes Mand til de Creature, som han hafde ved gaarden har maat Kiøbe Høe, Thi det ringe Høe, som var ind høstet ved Hans tiltrædelse har Ros-Manden faaen tilladelse af S/a/l/ig/ Mad/a/me Kiønings at betienne sig af, som den der ingen anden Løn for sit arbeyde hafde bekom/m/et.

S/igneu/r Cramer svarede at dersom S/igneu/r Ottesøns fore stillelse var saa paalidelig og paa Lov grundet, som Han efter Mad/a/me Lohmans sigelse igien fortæller saa kunde Hans proposition have Een slags anseelse, alt skiøndt den sam/m/e i Henseende til Loven og tvistig hedens sande beskaffenhed, dog alligevel maa findes u-efterretlig og ugrundet, Thi naar det efter tænkes at hon forbyder auls af førelse fra stædet, men foresiger at den paa stædet skal fortæris, saa falder det straxen af sig selv, at gaarden er til trædet med sin fulde aul og at den Conseqventer bør blive Levert paa samme Maade, ellers sagde

1741: 266

Comparenten, at Mad/a/me Lohmans vel kand have kiøbt Høe baade paa *Litle Bærn* (Lille-Bergen) og anstæds fra, Men det er og der hos sandt, at Hun her paa gaarden har haft et Langt støre Tal af smaat og stort Fæe, end Forretningen ind befatter, og at Hun ligervis har holdt Melke Kiør ved sit Huus i Byen, udi det Øvrige vilde Cramer Ærbødigst erindre Rætten, at foruden den Her foran proponerede besigtelse, dette vilde blive fornøden at de smaae poster, som blev annotert i *gaard (gaarden?) under saadan betydning, at Mad/a/me Lohmans sam/m/e skulle sætte udi vedbørlig stand, bliver nu af Mændene taxeret og ansat til Penge, Thi det er ikke Eyerens Leylighed at oppe bie, naar Mad/a/me Lohmans kand faae i Sinde det belovede at i verk sætte, Men heller vil have paastaaet at det Manglende med Eens og under denne agt bliver afgiort, ydermere erindrede Cramer, at S/igneu/r Ottesøn giør ikke forskiæl imellem de Ting, som efter Loven skal følge gaarden, og de Ting, som Leveris á parte uden for Loven, under det første vil Comparenten have Hen reignet al gaardens aul, som der for ikke behøvedes at blive beskreven i forretningen, Men under det andet ville Comparenten have hen ført Hvad som udi forretningen er Specificert, og saaledis ville Han endnu, som u-imodsigelig Determinere, at Mad/a/me Lohmans bliver pligtig foruden gaardens aul af Høe og Korn at levere fra sig de Specificerte Fire Tønder sæde Korn, eftersom benævnelsen viiser af sig selv, at sam/m/e skulle forblive til den efter følgende Tiid for at besaae Jorden med, og som det i gaarden ellers blev bemerket, at af Inventariio mangler, Een Melke Kolle, Een melke Bøtte, Een Kiærne med tvore, nøglene til Penge laden Een Dito til lille Stuen, Et Hænge Skab, Een Jærn Koe fod og Een Øxe, saa paastod Cramer, at alt Hvis maatte mangles endnu bliver beregnet til Penge saaledis, som det vil Koste Her paa Aastædet at forfærdige, Comparenten ankede og paa de anbudne Melke Koller Kiærner og videre Træe Skab siden Han ville forhaabe at Rætten anseer bem/el/te Kiørler for at være u-brugelig og nesten uduelige, Hvor fore Han og der udinden ville paastaae skade giæld eller erstatning, endelig bad Han og at Rætten ville tage i Øye siufn, den ved gaarden Hørende Melke bue fordi sam/m/e inden til skulle befindes meget raadden eller brøstfældig. Der paa blev Cramer Levert strax af Mad/a/me Lohmans Øxen og Koe foden; Der efter bød Mad/a/me Lohmans Een Kiærne med Trover til, som Lau-Rætts Mændene Ansaa for gamel og behøvede at vøles med To stauver; Skabet ansaae Lau-Ræts Mændene ey for Et Krog Skab, men at være gamelt og ikkun af verdie 12 sk, Melke Koller blev beseet og befunden at 19 af Dem var {beseet} udi brugelig Stand, Men de 2de af Dem ey. Melke buen blev beseet, og fandtes at have brøstfældighed paa den Nor væst side inden til og kand ey repareris ringere end med To Rixdaler, gulvet er {raadden} udi brugelig Stand. Hage Porten kand repareris med 1 mrk, Grindene blev efterset, de 3de vare i forsvarlig Stand, To Manqverer og Fire *Poler (Paaler?) til bem/el/te 2de grinder fattis vil Koste 1 mrk 8 sk. Een Melke bytte som Manglede kand koste 8te Skilling, 2de Melke Koller kand koste 8 sk, som ey var i Stand, Nøglen til Penge Cassen, kand koste at giøre og Laasen at tage af og igien paa slaae 1 mrk, Nøglen til lille stuen at giøre passe til Laasen at tage Laasen af og slaae paa 12 sk. Ruderne om de skal sættes heele udi store Stuen vil koste 2 mrk 8, med blyet at forbedre, Hangreben Klinken og *og Hængslet paa store Stuen vil koste at forfærdige 2 mrk som Lændsmanden vedtog at giøre, Kakelovnene at udspekke udi begge Stuerne, 1 mrk, de 3 Dam/m/e til vinduerne 12 sk. Nii *pandter (pander) at oplægge 2 mrk, Høet sagde Lau-Ræts Mændene at være i forsvarlig Stand og kand der med naar \alt/ Halmen kom/m/er til, fødes uden nogen tilførsel Siuv store Creatur og 8te Smaler til vaaren Creaturen bliver ud sloppen, naar vaaren sædvanlig ind falder; Da saa vidt var annuncert med forretningen begierede Cramer at Rætten ville vurdere denne gaard med dens paa staaende

1741: 266b

Bygninger og saadan Inventarium, som var ved gaarden og ved Forretningen er Specificert, Hvilket ellers for hen udi denne Act bliver inddragen, og ellers Specialiter ere følgende, et vaanhuus, Hvor udi Een stor Stue med Jærn Kakelovn Een liden Stue, med Jærn vindOven, Et Sænge Camer med Een Ølbue og Kiøken af Een Høgde med over værende Lem bedekt med Tag Steene, Een melke bue der hos med Torve Tag, Et Lidet Ild Huus, Een borge stue med Sænge bue tillige med Floer, Lade og Kalve Huus, alt med Torv Tag, Siuv Kiøer, Een grae Oxe, Fire Sauer, Fire Lam, Een udbrugt Øxe Een Koe fod, 2de Skiæringer, 21 Melke Koller, 2de Kiærner, Tre store Melke bøtter, Een Liden Melke bøtte, tvende boer, Een Røm/m/e Amber, tvende Sænge stæder gamle Een Penge Lade med Laas og nøgel, Fire Tønder Sæde Korn, Een bagstæd Helle og Et Krog Skab,

De nerværende Lau-Ræts Mænd sagde at de ey gaarden Salhuus kunde taxere Høyere med dens Inventario, som oven er Specificert, end Fire Hundrede Rixdaler,

Der paa Procurator Cramer paastod, at Mad/a/me Lohmans udi anleedning af Hendis S/a/l/ig/ Mands Contract bør producere vedbørlige qvitancer for udgifterne af denne gaard som er Sædvalige Skatter, Consumption, Tiende Skriver Told, Soldater udreedning, og deslige flere *orena (arena), som af Jorde gods i følge Loven bør ydes, ligeledis, beviise med qvitance, at Hun aarlig til forige Stads Huupt mand nu Cancellie Raad Gelmuyden har betalt 25 Rd af de 45 rd som Hun aarlig frit og frelst skal til svare Eyeren udi Hvilket Comparenten, saa meget desmere vil formode at Mad/a/me Lohmans finder sig villig med at producere qvitancer for alt sam/m/en, efter som Hendes vandrings Tiid er nu, da Contracten ophører, og Hun følgelig ikke kand undtage sig for præcise at beviise at Contracten i saa maade er bleven opfylt med Mindre at Hun forsætlig vil paadrage Sig ey allene den bekostning, som vil med gaae til Correspondancen og Reqvisitionen med og til ved kom/m/ende for at faae vedbørlig opliusning og beviis, at gaarden Salhuus er fri og u-behæftet for noget i saa Maade, Men end og indvikle sig udi nye proces og Rættergang, som der af vil og maae udflyde, efter som Eyeren paa staaer Hvad som Ret og uforbigiengelig maa være forsiufnet med vedkom/m/endes qvittancer til vedbørlig sikkerhed for efter Tiiden, Hvor fore, og der som Mad/a/me Lohmans enten ikke kand eller og ikke vil beviise, at Hun i saa Maade har præsteret præstanda og saadan/n/e qvitancer over leverer til Eyeren, siden kravet hænger ikke paa Mad/a/me Lohmans Person eller Effecter, men er bunden paa denne gaard, saa maatte Comparenten paa vedkom/m/endes vegne nødsagelig see sig præcaveret efter Lovens forskrift hos Mad/a/me Lohmans udi betimelig Tiid.

S/igneu/r Ottesøn til denne sidste S/igneu/r Cramers protocollation svarede. at Mad/a/me Lohman ikke kand fore stille sig, at Mad/a/me Kiønings eller Hendes arvinger nogen sinde i al den Tiid, som gaarden har været under Lohmans forpagtning nogen sinde er bleven fordret enten for de af gaarden *gaadende (gaaende) Skatter eller Consumption eller andre slige Contributioner uden formeening at qvittancerne i saadan Tilfælde ikke tilhører Andre end Hende selv at beholde til forsvar, i fald nogen hende i Efter Tiiden der paa skulle giøre nye prætention, over alt skulle der ikke Manqvert Hende saadanne qvitancer her for Rætten at fremviise dersom Hun hafde haft dem ved Haanden, Men som de blandt andre Hendes brevskaber ere i Byen saa kand arvingerne paa anmodning faae sam/m/e i Byen at see og der af

1741: 267

Erholde fornøden Communication. Og som Rætten efter S/igneu/r Cramers villie og paastand har taxeret Hvad Han siufntes at være brøstfældig og nye burde bekostes, saa vil Comparenten nu overlade til Rættens videre Skiøn, om og Mad/a/me Lohmans til saadant kand findes pligtig for saa vidt ey kand siges at være raadnet og u-dueligt, Men brugelig og

gavnlig aller helst disse Lau Ræts Mænd ikke kand sige i Hvad Stand S/a/l/ig/ Lohman gaardens Huuser annam/m/ede.

Procurator Cramer i saadan anleedning efterdi Mad/a/me Lohmans nu ikke beviiser, at denne gaard er fri giort for al paalæg og udgifter i Medens Hun udi 8te aar haver haft gaarden under forpagtning da indstillede Cramer til Rættens Dom, i Henseende til de Omstændigheder, som Hun af Contracten her for an Høe deduceres at Mad/a/me Lohmans bliver tilfunden udi saa Maade inden Een vis benæfnt Tiid at præstere præstanda til Eyeren, eller og da taale og imodtage videre forfølgning af Eyeren inden begges Verne Ting for Bergens Bye-Tings Ræt.

S/igneu/r Ottesøn refererte sig til Mad/a/me Lohmans for indførte udi Sagen.

Til sidst fore stillede Cramer, at eftersom vederparten Selv haver proponert og paastaaet, at den anden Sag om gaardens reparation maatte blive incorporeret under den sidste udi Hvilket og Comparenten for Endeligheds skyld paa Dom/m/erens behag og got findende er bleven Eenig med vederparten, alt saa og udi forventning af Een Dom om forberørte 2de Materier, som ganske vel passer sig til haabe vilde Han bem/el/te Cramer have sig hen skut til alt Hvis Han udi sam/m/e Sag haver paastaaet forestillet og indgivet, som Han og formodede at blive af Dom/m/eren biefaldet; og at Citanten nyder billig reparation for denne sidste Rættergangs og Processis bekostning, Hvor om Comparenten giorde følgende bereigning, Stemplet Papier til stæfning 6 sk, Fogeden for Mænds opnæfnelse Een Mark 8 sk, Skyds fra og til Aastædet i alt 1 Rd 4 mrk Procurator Salarium for Stæfning og Procedure, som Tiids forsøm/m/else i 2de Dage tillige med kost og Tæring 6 Rd Stemplet Papier til Doms Act med dens Forseigling og beskrivelse 9 mrk 12 sk forkyndelse 12 sk og des foruden Dom/m/erens gebyhr efter Forordningen, ligeledis Lændsmandens og Lau Rætts Mændenis til Rættens Videre udreigning indstillede, refererende sig til alt Hvis udi forab førte Processer paa Hans siide er bleven forestillet, som Han alt indlod til Lov Mæssig Dom, Sæhr efterdi Comparenten nu ikke kunde erindre sig mere, der skulle fornødtlig optegnis og taxeris end allerede skeed er, efter som Mad/a/me Lohmans og Hendes Datter haver vedtaget at Luge bolterne fire udi tallet med tilhørende Splinder skal blive Levert før end de fra gaarden afreiser. Thi vilde nu Comparenten \paastaae/ Een Endelig Dom udi Sagen, dog som Han kunde befinde af Actens og mangfoldige producerede Documenters vidtløftighed, at til saadan Dom ville behøvis nogen Tiid og Documenters efter siufn i den stæd at det nu lakke til Hellig aften, og Dom/m/eren tillige med Parternes Procuratorer bliver omhendt med andre forretninger til nest anstundende Mandag, alt saa og i fald det skulle blive udgiørlig med Doms afsigelse for denne gang erklerede Han sig fornøyet at Dom afsiges paa Een anden beleyligere Tiid, dog ind stillede Han der hos til Rætten, om det ikke til Menage for Parterne, som hiem/m/e hører \...der/ udi Bergens Bye, kunde være giørligt at Dom bliver af sagt paa sam/m/e stæd, saa at Parterne for videre omkostninger kunde blive Menageret udi Hvilket og Han vilde formode at S/igneu/r Ottesøn bliver Eenig med Ham til aller sidst sagde Comparenten, at siden Han forhaaber da Retten vil befinde af gaardens og Inventarii tilstand Hvorledis Mad/a/me Lohmans, som har ladet den kom/m/e til saadan Manqvement og brøstfældighed og des formedelst v....(?) denne Proces bliver tilfunden sam/m/es bekostning udi alt og skadesløs at refundere.

S/igneu/r Ottesøn paa Mad/a/me Lohmans vegne endnu som før forsikrer sig at Retten u-agtet S/igneu/r Cramers fore bringende finder gaarden saa vel som dens Inventarium i brugelig Stand saa at intet der paa med føye kand ankes, ellers

1741: 267b

vare han tilfreds med at den forventende Dom uden videre Reyses møye og bekostning her til Aastædet vorder i Byen afsagt, saasom de til denne Aastæds Forretning opnæfnte Mænd allerede ved siufn og taxation har forrettet saa vidt Den kand vedkom/m/e.

Eragtning

Formedelst denne Sags vidtløftighed og parternis her udi Rætten mangfoldige producerede Documenter foruden Parternes Fuldmægtigers mundtlige her udi Rætte Moverte procedure og protocollationer, Hvilket alt ikke liden Tiid udkræver at revidere og extrahere, des foruden ere og andre Kongl/ige Forretninger {som} allerede beram/m/ede og uforbigiengelig maa fulføris først biefalder Rætten Parternes giorde Proposition, om Doms afsigelse og skal Rætten i betimelig [Tiid]? notificere Parterne naar og paa Hvad Stæd Et udsættelses Ting til Doms afsigelse kand blive Determinert, Hvor med denne Sag til bem/el/te Tiid acqviescerer.2

Dom. See Sagen paa Fol. 254 -

imellem H/er/r Hans Meier og een Deel af Mangers Sogns bønder

De tvende her udj Rætten af Citanten H/er/r Hans Meier producerte Resolutioner den eene af Sal/ig Stifts befalings Mand Christian Bagger udgiven den 1ste Aprilis Hujus Anni den anden af nu Constitueret Stifts befalings mand og Etats Raad Jonas Lym, d/en 4de Julij nest efter icke alleniste hensigter til at befordre Mangers Kirkes op byggelse, men end og siger Citanten Hvorledes de modvillige af Almuen, Som vegrer sig ved at efter leve bem/el/te Resolutioner, og icke udj mindelighed vil giøre Deris Pligt Arbeide, med Kiørsel, og førsel til Mangers Kirkes op byggelse skal tracteres, Da efterdj Citanten H/er/r Hans Meier ved Stævne maal Dateret Mangers Præste gaard d/en 29de Julij sidst af vigte for denne Rætt haver ladet Incitere Halvor Grimsøn Øfre Manger, Anders Rasmusøn Solen, Knud Larsøn, Johan/n/is Erichsøn, Mons Olsøn, Ole Johannisøn, Knud Pedersøn og Niels Olsøn alle Sex boende paa gaarden Boge tillige med Gudmund Jacobsøn paa Gaarden Sætre, fordj de ey haver villet beqvem/m/e Sig til at af lægge Deris forpligtende arbeide til Mangers Kirkes forehavende opbyggelse, og de ind stævnte icke heller haver bevist at have giort arbeide Ved bem/el/te *Magers (Mangers) Kirkes op bygning

Altsaa Kiendes for Rætt i følge fornevnte Høy øvrigheds Resolutioner *og (af?) Datis 1ste Aprilis og 4de Julij hujus Anni at forhen navn givne ind stævnte 9 mænd bør giøre Deris Pligt arbeide med Kiørsel og førsel til Mangers Kirckes op bygning, og Citanten H/er/r Hans Meier i veigerlig tilfælde at leie arbeidere paa de mod villiges ansvar og bekostning under ud Pandtning ved lænsmanden /: Som og bør efter leve bem/el/te Resolutioner :/ efter der over rigtig og beviislige forfattede Reigninger og bereigninger, Hvad Processens omkostning angaaer da i Henseende fornevnt/e tvende Høy øvrigheds Resolutioner icke befaler Citanten ved Rætten at forfølge den Almues mand, som veigrer sig ved at arbeide ved Mangers Kirckes op byggelse Saa Kand Rætten icke heller Dømme de ind stævnte \til/ at erstatte Citanten denne Processes omkostning.

Dom See Fol: 262

imellem Niels Erichsøn og Marthe Hans Datter Lochøen af d/en 5 Sept. 1741

Med de 2de her for Rætten afhørte Vidner Erich Nielsøn og Marthe Niels Datter er det bevist, at dend ind stævnte Marte Hans Datter afgangne Christian Ornings efterleverske haver Skieldet Citanten Niels Erichsøn for een Tyv: Da efterdj Marthe Hans Datter er Lovlig Stævnet og fore lagt at møde udj denne Sag og hon icke endnu her for Rætten sig haver indfundet, saa Kiendes

For Rætt at Marthe Hans Datter 15t/en Dage efter denne Doms lovlig {er} forkyndelse her for Rætten bør giøre Citanten Niels Erichsøn Een offentlig afbigt sigende: at Hvad hon haver Skieldet Niels Erichsøn for har hon icke haft nogen aarsag til, men er skeed af een ubetænksom hastighed Thj hon ved icke andet at sige om Niels Erichsøn end Hvad een ærlig og Skickelig <Danne> Mand Sømmer og anstaaer og bør saa det Marthe Hans Datter haver talt om Niels Erichsøn være som utalt \døde/ og magtes løs og icke være Niels Erichsøn i nogen maader til forkleinelse paa Hans ærlige navn og rygte. Der næst bør Maritte Hans Datter betale til Niels Erichsøn udj Processens omkostning 4 rdr og til den fattige Casse 2 mrk alt at skee 15 Dage efter Denne Doms lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1741 d/en 13 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Arne Skibs-Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lauræts Mænd Hvis navne paa Fol/io 244 findes undtagen udi Magne Andersøn Indre Brudvigs stæd, som er siug, sad Ole Johansøn Olsnæs,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre breve som til dette Høste Ting bør publiseris og er følgende

1. Kongl/ig Placat angaaende d/en under 25 April 1735 paa budne forhøyelse Tolds Ophævelse af de udi Norge indførende Sukker og Sirupper Datert Frederichsborg Slot d/en 14 Augusti 1741.
2. Kongl/ig Placat angaaende Cancellie Raad og forige Casserer Jens Kolles fordølgede Effecters Opdagelse Datert Friderichsborg Slot d/en 18 Augusti 1741.
3. Stifts Amt mand Roppes Proclama angaaende forige Casserer Kolles Effecter Datert Christiania d/en 10 Augusti 1741. See videre paa Fol. 258
4. Deris Kongl/ig Majestets Resolution paa Interressenternis Memorial udj Papier Værket i Christiania af 11 Julij sidst afvigte indgivet til de Høye herrer udi General Land Oeconomie og Commerce Collegii.
5. De Høye Herrers Cammer Collegii Skrivelse til Fogeden Smed af 12 Augusti 1741 at Siette og Tiende Penge som tilfalder Deris Kongl/ig Majestets Cassa udi Danmark og Norge, som ey af sæhr Kongl/ig benaading til anden brug er destineret, skal Convent og Børne huuset i Kiøbenhaun tilhøre, og til Deris Nytte saa Længe være Hen lagt, indtil at den Summa af 20000 Rd er op naaet og kand indkom/m/e Med videre.
6. Dito Herrers brev til Fogeden Smed af 1 Octobr/is 1740 angaaende Skat af Qværner, Pladser, samt Laxe og Silde Fiskerier.
7. Stiftsbefalingsmands Baggers og Bischop Bornemans Skrivelse til Fogeden Smed af dato 26 Febr/uarij 1740 - at det skal omkring udi Heele Fogederiet paa Almuen, naar nogen ey selv sig kand indkiøbe i Hospitalet.
8. Schiøde udgivet af Helchie Messing S/a/l/ig/ Peter Riemans til Christen Milbach paa Hendes 2de Søe boeder etc udi Sandvigen. Datert Bergen d/en 30 Sept/embris 1741.

Nicolaj Jacobsøn Krag paa sin Principals Commerce Raad Thomas von der Lippes vegne producerede Een stæfning imod Knud Christian Reebslager, som for Rætten Lydelig blev oplæst efterat Knud Christian 3de gange var paa raabt sam/m/e stæfning er af følgende indhold /: NB. NB. stæfningen :/

Hvilket kald og varsel Berent Jacobsøn og Isach Olsøn begge boende udi Bergen ved Eed med oprakte Fingre af hiemlede at have forkyndt saaledis, som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,

Videre frem lagde Comparenten paa sin Principals vegne Een af Knud Christian udgivne Obligation til Citanten paa Capital 39 Rd 13 sk Datert Bergen d/en 6 Martij 1739 Tinglyst d/en 9 April nest efter, Der nest Een obligation udgiven af Knud Christian til Anders Jellegaard paa Capital 40 Rd Datert Bergen d/en 8 8br 1732 og til Citanten transportert d/en 4 Junij 1740 - Endelig blev frem lagt tvende Reigninger, Men saa som de Hverken var skrevne paa stemplet Papier er der med belagt bleve de af Rætten tilbage Leverte efter den Kongl/ig Forordning at indrettes,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Den ind stæfnte Knud Christiansøn Reebslager gives Lavdag efter Loven at møde og svare for sig, Men til Hvad Tiid kand Rætten ikke vide nu, siden Tingene for tilkom/m/ende aar ey endnu ere beram/m/ede, og haver Citanten selv at besørge dem foreleggelse bliver forkyndt saaledis, som Loven befaler,

Schifte Brevet efter Syneve Ols Datter Datert d/en 12 April 1741 - paa Garnes.
Schifte Brevet efter Kari Ols Datter paa Seim. dat/ert 11 April 1741.

Den 14 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Anders Johansen Indre Arne, Mons Monsøn Seim, Johannes Næsse, Michel Garnes Aasen, Mons Blom, paa 1 Pund 18 M/arker Smør 7/12 Huud udi gaarden Indre Arne Datert Vallestrand d/en 13 Octobr/is A/nn/o 1741 - til Erich Andersøn.

Procurator Hans Ottesøn indfandt sig for Rætten og frem lagde et af Ham paa S/igneu/r Hans Breders vegne under skrevne stæfnemaal Datert 27 Septembr/is nest afvigte Hvor ved, som vidner er ind kaldet Knud og Niels samt Lars Horvigen, saa vel som Anders Viding og Lars Tuenæs, item til vedermæle, som paagieldende Erich Houge

1741: 268b

Og Anders Kleveland, for hvilke tvende sidste stæfningen fandtes paategnet at være forkyndt, Hvilken stæfning for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. :/ stæfningen.

Den indstæfnte Erich Hauge mødte for Rætten og sagde at Han ikkun møder her for at høre vidnerne efter som Han er Soldat ved Capitain Bejers Compagnie, Peder Siursøn boende paa Kleveland mødte ogsaa sigende at Han mødte paa sin Verfaders vegne og vedtog stæfne maalet, efter som *Han (Hans) Værfader Anders Kleveland, som er indstæfnt, ikke vel kand høre;

Der efter begierede S/igneu/r Ottesøn Eedelig Vidnes forhør, Hvor paa Eedens forklaring for alle vidnerne lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, dernest frem stod det første Vidne

Lars Olsøn boende paa gaarden Indre Horvigen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at S/anc/te Hans aften sidst afvigte ved Høy Lius dag saae vidnet da Han stod paa Indre Haarvigs Mark, at Een Baad med sprud Seyl kom Seylendes, i det samme vidnet ville gaae videre op i Marken hørte Vidnet Skrige, og da Han saae der efter til Søen blev Vidnet vahr at Den om meldte baad var Kul Seylet og Seylet Laae i Søen, da Vidnet hørte mere og mere Skrige, raabte Han til Niels Haarvigen at der laae folk udi Søen, og Hvor

helst Skaden var skeed, noget efter blev vidnet vahr den Baad Erich Hauge og Anders Kleveland kom fahrendes paa uden for Steenestød ved den Runde Hov, og roede Erich Hauge tillige med Anders Kleveland lige ind ad Søre Fiorden, Hvor den anden Baad var Kuld Seylet, sam/m/e Tiid holdte Erich Hauge og Anders Kleveland lige til den Kul seylede Baade, strax der paa saa vidnet og at Niels og Knud Horvigen kom/m/e roende til sam/m/e Kul seylede Baad, sam/m/e Tiid blev af vidnet seet Een af Dem, som hafde været udi den kul Seilede Baad sad noget Høyt, Men om det var paa den Kul seylede Baads Kiøl, kand vidnet ikke til visse sige, dog saae vidnet at Niels og Knud reddede De som vare kul seylede, {Men} Hvor mange da den Tiid {vahre} vare, veed Vidnet nu, Men den Tiid der om var uvidende;

Det 2det Vidne Knud Torchilsøn boende paa Horvigen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at sam/m/e Tiid, nemlig Sancte Hans aften sidst afvigte, da det var Liust, hørte Vidnet paa Indre Horvigen, Hvor Han den Tiid var, at det første Vidne Lars Olsøn raabte, der vare folk i Søe nød og Hvor det var, nemlig ved Haunen uden for, des aarsag baade dette Vidne og Niels Horvigen strax forføyede sig til Indre Horvigs nøstet og toge der Een Liden færings Baad, som der stod paa Lunnerne, Hvor med Vidnet og Niels skyndede sig til Dem, som vare kul seylede, da de til Dem kom sad Een af De Kul seylede paa siden af bem/el/te Baad, som var om kast, og veed vidnet det var den for Rætten staaende Anders Viding, Som bad vidnet Reedde De tvende som endnu vare inde i den Kul seilede Baad, Hvilket Vidnet og strax forrettede, der efter tog vidnet ligeledis Anders Viding ind til sig i Baaden, Den Mindste af Dem vidnet bierget nemlig Breders Søn, siufntes for Vidnet ikkun lidet Liv at være udi, ligeledis Lars Thuenæs som Skum gik af Munden paa, og førte vidnet Dem alle Tre strax til Steenestøe, efter at vidnet og Niels Horvigen hafde ført disse Tre Personer til Steenestøe fore de ud igien og Bergede den Kul seylede Baad; S/igneu/r Ottesøn tilspurgte vidnet, Om det ikke fornam Erich Houge og Anders Kleveland at være udi Een Baad i stille liggende ved denne velvede Baad Een god stund før end vidnet og Hans Camerat kom der til? Vidnet svarede, saa snart De komme om Kettels Nesset saae Han at Erich Hauges og Anders Klevelands Baad Laae ved den qvælvede Baad, og det var Een To eller Tre Bøsse Skud fra *fra Kettels Nesset til den qvelvede Baad; Paa spørgsmaal svarede Vidnet at den Baad Erich Hauge og Anders Kleveland vare paa kunde ungefæhr være af sam/m/e størrelse, som Den Vidnet Bergede

1741: 269

Dem med; Paa Ottesøns videre Spørgsmaal, Om ikke vidnet eller Hans Camerat bad Erich Hauge og Anders Kleveland at ind tage i Deris Baad, Een af de \ved/ qvælvet værende og om Hielp raabende Mennisker: Svarede Han hørte nok Hans Camerat Niels Horvigen talede til Erich Hauge og Anders Kleveland, men ey kand sige Hvad det var, formedelst Han bergede Dem;

Det 3die vidne Niels Andersøn Horvigen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: lige som nest forige vidne Knud Torchelsøn, Saa vidt De Tre Mennisker bleve Bergede, Paa Ottesøns Spørgsmaal til nest forige Vidne svarede Dette vidne at Da Han Og Hans Camerat kom om Kettels Nesset saae vidnet Erich Hauge og Anders Kleveland fore Høyere i Fioren, og kunde Erich Hauge og Anders Kleveland om de hafde været To rappe Karle til visse reddet Een eller To af de der vare i Søen, før vidnet og Hans Cammerat kom til qvælvet, og Hørte vidnet der blev talt af den Baad Erich Hauge og Anders Kleveland vare paa, disse ord: nu faaer i Hielp der kom/m/er Een Baad, Men enten det var Erichs ellers Anders Klevelands Tale veed vidnet ikke; og den Tiid var Vidnet med sin Cammerat To børse Skud fra qvælvet; Videre paa spørgsmaal svarede vidnet at Erichs og Anders Klevelands Baad var lige saa stor, som den Baad vidnet og Hans Camerat vare paa: End ydermere forklarede vidnet at Han, vidnet, sagde til Erich Hauge og Anders Kleveland, da

Han til Dem kom, berger i den Eene, vii skal berge de To, Og i det sam/m/e vidnet kom til Qvælvet hørte vidnet der blev talt, vor Baad er for liden, Hvilket Erich Hauge tilstod for Rætten at have talt; Endelig sagde vidnet, at de ord, som {af} Erich Hauge haver talt, meener Han var til Anders Viding,

Videre sagde disse vidner ey at vide udi denne Sag.

Det 4de Vidne Anders Viding skulle vidne, Men saa som Soldaten Erich Johansøn Hauge og Peder Siursøn paa sin Værfaders vegne protesterede imod Anders Vidings Vidne, saa til spurgte Rætten Procurator Ottesøn om Han ville absolut paa staae at disse vidner nemlig Anders Viding og Lars Thunæs, som offentlig af de førte vidner her for Rætten ere over beviiste at skal vidne udi Deris egen Sag, eller slutte Tings vidnet.

S/igneu/r Ottesøn i saadan anleedning og efterdi Han fornem/m/er at Rætten holder det betænkelig at antage Anders Viding og Lars Thuenæs til Eedelig forklarings afleggelse saa reserverede Han Citanten Deris forklaring for Bergens Bye-Tings Ræt at faae afhørt i fald Han det fornøden skulle eragte, og imidlertid paastod og begierede Tingsvidne beskreven efter Hvis Passeret er, som Rætten bevilgede.

Her/r Gert Gelmuyden contra Olsnæs Mændene

Vid. Fol. 253

Saa som Citanten ey endnu efter Pligt og skyldighed haver efterlevet Rættens seeniste i denne Sag givne Eragtning, saa udsættes Sagen til neste Ting, da Han den bør efterleve;

Peder Larsøn Arnetvedt Lænds Mand hafde Ladet ind stæfne Abraham Nedre Selvigen fordi han ey vil betale Ting holds Penge beløbende af Løben 1 rd 8 sk, som udgiør for Nedre Selvigen 1 rd 4 mrk 11 sk; saa og at betale Processens omkostning.

Abraham Nedre Selvig blev efter *Lovende (Loven) 3de gange paaraabt, Men ey mødte,

Hvilket kald og varsel Jan Olsøn Vestelie og Lars Erichsøn Flactvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven \af hiemlede/ at have forkyndt Abraham Nedre Selvigen Selv,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Eftersom Abraham Nedre Selvig ey mødte ved Sagens paa raab, saa foreleggis Han her ved af Rætten at møde til nest holdende Vaar Ting.

Eftersom ingen flere Sager vare ind stæfnte blev dette aars Tiende Restance oplæste beløbende til 3 Rd 4 mrk 3 sk.

Selv Eyer Mandtallet blev oplæst og forseiglet.

Det ordinaire Ting-Attest efter Skatte forordningen blev Con.....(?) og oplæst.

Dette aars Restans af Skatter beløb til 311 Rd 1 mrk 4 sk.

Attest om gaarden Dahle at den ey er forbedret blev og taget.

Lau Ræts Mænd for aar 1742 blev op næfnte g/am/l/e/ 1. Johannes Ingebretsøn Helle, 2. Ole Simonsøn Fosmarch, 3. Stephen Gregorisøn Eichaas, 4. Niels Olsøn Bruraas nye, 5. Ole Olsøn Fosmarch, 6. Lars Olsøn Romsloe, 7. Clemet Magnesøn Hauchland, 8. Ole Monsøn Aastvedt NB. Rasmus Jensøn i Sandvigen, Hvilke sidste Deris Eed for Lau manden bør af legge, da de til Rættens betienning skal blive antagne.

1741: 269b

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1741 d/en 16 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Mielde Skibs Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 245 findes undtagen Johannes Rivenæs, som er død i Hans stæd sad Johannes Johannissøn Øvste Mielde,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa Arne Ting bleve publicerte og paa alle Tinge skal Notificeris, samt ere extraherte paa Folio 258 - dernest

Schifte Brevet efter Anders Nielsøn Datert Vefletvedt d/en 26 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Syneve Aschilds Datter Datert Hauge d/en 25 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Lars Olsøn Datert Hauge d/en 26 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Gunnilde Johannis Datter. Datert Nore Borge d/en 27 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Johannis Nielsøn, Datert Rivenæs d/en 30 Maij 1741.

Schiøde udgivet af Ole Henrichsøn paa ½ Løb og Sex Marker Smør 18ten Kander Malt udi gaarden Mehle til Vinciants Pedersøn. Datert Vallestrand d/en 16 Octobr/is 1741.

Schiøde udgivet af Anders Svensøn til Ole Johansøn paa 2 Pund 2 ½ M/arker Smør udi gaarden Mæhle. Datert Vallestrand d/en 16 8br 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Lars Thomæsøn paa 18 M/arker Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Hafre. Datert Bergen d/en 26 Maij 1741 - Revers var ved - L:

Den 17 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden Præst og Consistorial Raad til Ole Jensøn paa Atten M/arker Smør og Tolv Kander Malt udi gaarden Anthun. Datert Haugs Præste gaard d/en 14 Octobris A/nn/o 1741. Revers var ved. <L:>

Schiøde udgivet af Joen Vallestrand og Mons Johannissøn Schaar til Halsteen Larsøn Daltvedt paa 1 Pund og 16 Kander Malt udi gaarden Nordre Hannisdahl. Datert Vallestrand d/en 16 Octobr/is 1741.

Sagen af Mad/a/me Edvartsøns ind stæfnt imod Reistads Opsiddere er forliigt, des aarsag ophævis dette stæfne maal i bem/el/te Sag.

Bøxel Sæddel udgiven af Gert Gelmuyden paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Anthun til Mons Ascheland. Datert Haugs Præste gaard d/en 23 Augusti 1741. Revers var ved. <non>

Efter som ingen Sager bleve førte i Rætte af nogen ved paaraab blev oplæst Restancerne for dette aar, som beløb til 295 Rd 2 mrk 10 sk.
Tiende Restancen var 20 rd 4 mrk 11 sk.
1740 aars Restancen var 8 rd 4 mrk 5 sk.
Det ordinaire Tings vidne om Sigt og Sage fald med videre efter Skatte Forordningen blev forfattet.

Selv Eyer Mandtallet blev oplæst.

Lau Ræts Mænd for aar 1742 bleve op næfnte g/am/l/e/ 1. Anders Olsøn Aaseim, 2. Niels Stephensøn Aaseim, 3. Knud Olsøn Vichne, 4. Brynild Magnesøn Mit Mielde, nye, 5. Jens Johansøn Yttre Brudvig, 6. Svenche Nielsøn Vallestrand, 7. Jon Monsøn Schaftun, 8. Holger Erichsøn Blom, Hvilke Deris Eed for Laug Manden bør aflegge før de Rætten betien/n/er.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 18de Octobr/is blev holdet Høste Ting med Hossanger Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis nafne paa Folio 246 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Forordninger og andre Breve, som ved Arne Ting findes extraherede paa Folio 268 - dernest /: NB. udi Johannes Hemvigens stæd sad Johannes Siursøn Indre Bernæs.

Schiøde udgivet af Soren skriver Michael Tønder som Auctions-Directeur i Norhorlehn til Anders Jensøn paa Et Pund Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Møgster. Datert Hoshofde d/en 18 Octobr/is 1741.

Schiøde udgivet af Soren skriver Michael Tønder, som Auctions Directeur udi Norhorlehn til Ole Erichsøn paa 1 Pund Smør og 8te kander Malt udi gaarden Møgster. Datert Hoshofde d/en 18 Octobr/is 1741.

Schiøde udgivet af Michael Tønder Soren skriver og Auctions Directeur udi Norhorlehn til Knud Nielsøn paa 1 Pund Smør og 8te Kander Malt udi Møgster. Datert Hoshofde d/en 18 Octobr/is 1741.

Schifte Brevet efter afg/aaen Ole Olsøn Datert Elvig d/en 19 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Ole Jensøn Datert Tøssen d/en 21 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Mons Datter Datert Røsland d/en 23 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Britte Hans Datter Datert *Datert Lohne 26 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Ingeborg Aschilds Datter. Datert Getreim d/en 26 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Knud Knudsøn Datert Giedrim d/en 27 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Aschild Johansøn Datert Litland d/en 27 Junij 1741.

Den 19 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Berge Johansøn, Joen Johannissøn, Mons Jacobsøn og Hover Olsøn paa 13 ½ M/arker Smør og 9 kander Malt udi gaarden Børtvedt til Ole Johansøn. Datert Hoshofde d/en 18 Octobr/is 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Molvig, Gudmun Hannisdahl og Johannes Hansøn Formyndere for Ole Jensøn Tøssens Børn til Magne Olsøn paa Nii M/arker Smør og Sex Kander Malt. Datert Hoshofde d/en 19de Octobr/is 1741. <non>

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jonas Mechelborg til Gudmund Fusesøn Hvashelle paa Et Pund Smør og 1 Fierendeel Tønde Malt udi gaarden Tveiten. datert Hammers Præste gaard d/en 11 Octobr/is 1741. <L:>

Fogeden S/igneu/r Johan Smed contra Johannes Knudsøn Tvedt
Vide Protoc: Fol. 253

Citanten gav tilkiende at Han til dette Ting hafde givet Johannes Knudsøn Tvedt, <Lavdag> Hvilket blev ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet at være skeed af Skafferen Ole Johansøn og Joseph Olsøn begge

1741: 270

Boende paa gaarden Tvedt, for 14 Dages Tiid at være skeed, Og da Han den indstæfnte Johannes Knudsøn blev forelagt talede Varsels Mændene med Ham selv,

Den ind stæfnte blev efter Loven 3de gange paaraabt men ey mødte, Hvor fore Citanten paa stod Dom i Sagen efter Loven des aarsag blev dømt, som følger,

Dom

Efter som Johannes Knudsøn Tvedt af Citanten Fogeden Johan Smed paa Embeds vegne baade er Lovlig stæfnet og forelagt at svare for sig udinden Denne Sag Hvor Han af Citanten er incitert at bøde fordi Han har haft for tiilig Sam/m/en Leye med sin Hustroe Britte Niels Datter; Saa tilfindes bem/el/te Johannes Knudsøn Tvedt at bøde til Deris Kongl/ig Maj/este/t 3 Rd 2 mrk og 4 sk samt udi Processens omkostning 4 mrk 12 sk alt inden 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfær efter Loven.

Fogeden Johan Smed hafde paa Embeds vegne Ladet ind stæfne Britte Anders Datter fordi Hun haver begaaen Leyer maal, derfor Dom at Liide efter Loven og betale Processens omkostning,

Hvilket kald og varsel Skafferen Ole Johansøn og Joseph Olsøn begge boende paa gaarden Tvedt ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt den ind stæfnte Britte Anders Datter selv for 14 Dages Tiid, videre forklarede Kaldsmændene at bem/el/te Britte Anders Datter er at være paa gaarden Tvedt hos sin Stiffader Knud Olsøn,

Den ind stæfnte Britte blev efter Loven paa raabt, Men ey mødte, Hvor fore Citanten begierede foreleggelse for Hende at møde til neste Ting.

Der paa gav Rætten følgende *ophævet

Eragtning

Den ind stæfnte Britte Anders Datter paa gaarden Tvedt forelegges af Rætten Personlig at møde til nest holdende Vaar Ting.

Bøxel Sæddel udgiven af Lændsmand Magne Esem til Soldaten Jacob Olsøn paa 18 M/arker Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Grøsvig. Datert Hoshofde d/en 19 Octobr/is 1741.

Restancerne for aar 1740 vare 25 Rd 3 mrk 12 sk og for dette aar 1741 240 rd 5 mrk 10.
Kongens Tiende var 4 - 1 - 9 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev oplæst.
Den ordinaire Ting Attest angaaende sigt og Sage fald samt af-førsels Penge blev og forfattet.
De nerværende Lau-Ræts Mænd til stod og at Lostad ikke i Ringeste Maade er forbedret.

Lau Ræts Mænd for 1742de aar bleve opnæfnte g/am/l/e 1. Niels Jacobsøn Kleveland, 2. Niels Andersøn Bærnæs, 3. Johannes Siursøn Bernæs, 4. Johannes Olsøn Bircheland, nye 5. Knud Magnesøn Øvre Kleppe, 6. Mons Jacobsøn Herland, 7. Niels Siursøn Gatland, 8.

Gudmun Siursøn Gatland, Hvilke Deris Eed for Laugmanden bør aflegge, da de til Rættens betiening skal antages.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Echanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 20 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Echanger Skibs-Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 246 ere antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa Arne Ting bleve publicerte og findes extraherte paa Folio 268, dernest

Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Rasmus Datter Datert Lie d/en 29 Junij 1741
Schifte Brevet efter afg/aaen Magdeli Hans Datter Datert Biørge d/en 4 Maij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Mons Johansøn. Datert Feed d/en 30 Junij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jonas Mechelborg til Ole Hansøn paa Nii Marker Smør og Halv tredie Vog Næver udi gaarden Almelie. Datert Hammers Præste gaard d/en 16 Septembr/is A/nn/o 1741. <L:>

Eftersom ingen ved paaraab førte nogen stæfning i Rætte blev oplæst Restancerne for aar 1740 beløbende til 41 Rd 2 mrk 6 sk og dette aars var 332 Rd 0 mrk 3 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
Kongs Tienden var 24 Rd 3 mrk.
Ting Attesten efter Skatte Forordningen om Sigt og Sage fald med videre blev og forfattet og oplæst.

Lau Rætts Mænd for aar 1742 bleve opnæfnte 1. Johannes Olsøn Aatterstad, 2. Rasmus Siursøn Øvre Herland, 3. Christen Siursøn Indre Eide, 4. Anders Nielsøn Indre Eide, 5. Knud Johannissøn Yttre Eide, 6. Anders Andersøn Totland, nye 7. Erich Christensøn Yttre Eide, 8. Elling Arnesøn Yttre Eide, Hvilke sidste Deris Eed for Laug manden bør af legge før de til Rættens Betienning antages.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 23 Octobr/is blev Høste Tinget for Alenfits Skibs Reedes Almue holdet paa Ting stædet Ved Qvams vaagen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 248,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og De andre breve som paa Arne Ting bleve publicerte og ere extraherte paa Folio 268, dernest

Schiøde udgivet af Sorenskriver Michael Tønder Som Auctions Forvalter i Norhorlehn til Michel Olsøn paa Een Løb Smør og Een Halv Tynde Malt udi gaarden Søre Titland. Datert Bergen d/en 27de Maij 1741.

Bøxel Seddel udgiven af Edele Holberg S/a/l/ig/ Obriste Lieutenant Grans til Peder Stephensøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Hielme Tvedt. Datert Bergen d/en 31 Junij 1741. L:

Schifte Brevet efter Knud Knudsøn datert 24 Martij 1741 paa Indre Fosse.

Afkald udgivet af Ole Spurcheland og Rasmus Seim til Jacob Kapperdahl for deris arv efter Agotha Rasmus Datter. Dat/ert Qvamsvaagen d/en 23 Oct/obris 1741.

1741: 270b

Den 24 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Magne Esem contra Joen Hopland,
Denne Sag forklarede Lars Store Oxe Lændsmand paa Citantens vegne at være op hævet.

Magne Esem contra Anders Ryland og Knud Totland,
Disse Tvende Sager ere og forliigte - des aarsag stæfnemaalet Op hæves.

Schiøde udgivet af Jacob Capperdahl til Ole Monsøn Spurcheland paa Nii Marker Smør Tre Kander Malt, Halv anden Kande Korn udj gaarden Yttre Giervigen for Nii Marker Smør og 12 Kander Malt udi Nore Aase Datert Qvamsvaagen d/en 23 Octobr/is 1741.

Schiøde udgivet af Jacob Kapperdahl til Rasmus Monsøn Seim paa 9 M/arker Smør 3 Kander Malt 1 ½ Kande Korn udi Yttre Giervigen for 9 M/arker Smør 12 Kand/er Malt i Nore Aase Datert Qvams vaagen d/en 23 Octobr/is A/nn/o 1741.

Ingen Sager efter paaraab blev ført i Rette des aarsag Restancerne bleve oplæste først for 1740 - Hvilke vare 7 Rd 3 mrk 5 sk dernest dette aars er 276 Rd 4 mrk 12 sk.
Tiendens Restance var 4 mrk.
Selv Ejer Mandtallet blev og oplæst.
Ting Attesten om Sigt og Sagefald med videre *ef (efter) Skatte Forordningen blev forfattet og forseiglet.

Lau-Ræts Mænd for aar 1742 bleve opnæfnte 1. Ole Halsteensøn Lille Oxe, 2. Niels Siursøn Lille Oxe, 3. Arne Andersøn Møcheltuun, 4. Anders Olsøn Volle, nye 5. Lars Børgesøn Yttre Giervigen, 6. Ole Børgesøn Selevold, 7. Rasmus Monsøn Seim, 8. Hans Olsøn Mognstad. Hvilke sidste Deris Eed for Lau-Manden haver at af legge, før de Rætten betienner.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Herlø

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 25 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Herløe Skibs Reedes Almue paa Giæst giver stædet ved Alvorstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 246 findes undtagen udi Aschild Langelands stæd sad Niels Michelsøn Volle,

Hvor da først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og Andre Breve, som for Arne Ting blev publicerte og paa Folio 268 findes extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Asse/sso/r Johan Lausøn paa 18 M/arker Smør og ½ Vaag Fisk udi Davanger. Datert Herløe gaard d/en 10 Augusti 1741 til Ole Siursøn - N: Revers og ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Jens Johansøn Davanger paa 15 M/arker S/mør udi Nordre Hauland. Datert Bergen d/en 21 Octobr/is 1741 - Revers og ved - L:

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa 1 Pund Smør og 1 Mæhle Malt udi Nedre Tvedt til Hans Nielsøn Græsdahl. Dat/ert Bergen d/en 23 Octobr/is 1741 Non Revers ved

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Niels Bastesøn paa 18 M/arker Smør og ¼ Tønde Malt udi gaarden Tvedt Datert Bergen d/en 30 Decembr/is 1740. Revers og Non:

Bøxel [Sæddel] udgiven af Peder Hofman til Anders Andersøn Bragstad paa 18 M/arker Smør og Halvanden qvarter Malt i Gripsgaard. Datert Sandvigen d/en 24 Octobr/is 1741 - Revers og ved. L.

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Hans Opland paa ½ Løb Smør og 4 Marker S/mør 20 ½ Kande Malt 4/9 Faar udi Erstad Datert Bergen d/en 4 Octobr/is 1741 - Revers og - L:

Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster paa Justitz Raad Krags vegne til Mogens Nielsøn Erstad paa 9 M/arker Smør 1/8 Huud 6 Kander Malt udi Nedre Frommer Eide. Datert Bergen d/en 23 Octonr/is 1741. Revers og. L:

Schifte Brevet efter afg/aaen Anders Jacobsøn og Magdeli Ols Datter Datert Dahle d/en 2 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Britte Mogens Datter Datert Dahle d/en 3 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Udne Johannis Datter Datert Hesdahl d/en 24 April 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Kari Halvors Datter. Dat/ert Lansvig d/en 29 April 1741.

Executions Forretning hos Rasmus Helt af 25 Sept/embris 1741.

Den 26 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Anders Røesætter til Hans Andersøn paa Een Halv Løb og 8te M/arker Smør i gaarden Hesdahl. Datert Røesætter d/en 19 Augusti 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Sem paa 1 Pund 3 M/arker Smør ¼ Tønde Malt udi Nedre Hiertaas til Ole Jensøn Kinne. Datert Bergen d/en 14 April 1741 - Revers og - non -

Qvitering udgiven af Torchel Monsøn Kielstad til Johannes Nielsøn paa Nii Rixdaler for Een Part i Steen broen, som ligger udi Qvaløe Sundet. Dat/ert Bergen d/en 7 Sept/embris 1741.

Qvitering udgiven af Torchel Monsøn Kielstad til Lars Paulsøn paa Tre Rixdaler for Een Part i Steen Broen udi Qvaløe Sund. Dat/ert Bergen d/en 7 Sept/embris 1741.

Ole Joensøn Hegøen ved Pandte forskrivning af Dato Alvorstrøm/m/en d/en 26de Octobr/is A/nn/o 1741 forsikrede sin Fader Joen Olsøn med Pandt og Prioritet udi 16 M/ark Fisk udi gaarden Hegøen samt under liggende Laxe vaager og Herligheder for Capital 65 Rd.

Herman Staal Contra Daniel Morup
vide Protocollen Fol. 255

Procurator Blecenberg lod i Rætte frem legge Et Indlæg af Dato 17 hujus Hvor ved Han forlanger Sagen udsat til nest kom/m/ende Vaar Ting, der ved fulgte Een stæfning udtagen til Bergens Bye Tings Ræt ligeledis Datert 17 hujus Hvor ved Daniel Morup er incitert for Bergens Bye Tings Ræt at møde den 30 hujus, som seis at være forkyndt Daniel Morup af Byens eller Bergens Kaldsmænd J. Lytchen og Ove Strangesøn sam/m/e dat/ert den 17de Octobr/is med Videre Indlægget og stæfningen befatter, Hvilke begge Documenter saaledis Lyder /: NB. NB. Indlægget og stæfningen :/

Paa Daniel Morups vegne mødte Procurator Hans Ottesøn Nideraas og frem lagde Een af Ham udstædde contra stæfning til dette Ting forfalden Datert Bergen d/en 28 Septembr/is nest afvigte med paateigning sam/m/e Dag Herman Staal at være forkyndt - som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende Medfør, /: NB. NB. Contra stæfningen :/

Hvilket kald og varsel

1741: 271

Berent Jacobsøn og Thyge Jensøn Baasted begge boende i Bergen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt saaledis, som deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

Comparenten anviiste ellers den paa-ankede og Ham beskreven givne Seqvestrations Forretning Hvilken Han i beleylig Tiid tillige med Hans skriftlige Demonstration og paastand saa vel som original Contracten der endnu hos Kongl/ig Majestets Foget er beroende vil producere, Hvad sig angaaer det af Hovet Citanten til Bergens Bye-Tings Ræt udstædde stæfne maal, da formeener Han, at sam/m/e skal blive her til dette Ting og under denne Rætter gang hen viist, saa som Sagen Hvor om hovet-Citantens formeentlige prætentioner har sin oprindelse er angaaende den til Contra Citanten af Herman Staal forpagtede gaard og Krem/m/erleye Blomvaagen udi Herløe Skibs Reede beliggende, i Hvis betragtning Comparenten udi Kraft af Lovens 1 Bogs 2det Capitels 15 og 16 Art/icel paastod at Hovet Citanten vorder paa lagt at tage til gienmæle imod Contra stæfningen, Hvor efter det ved Endelig Dom og foregaaende procedure vil finde sig, Hvad enten Contra Citanten er S/igneu/r Staals Debitor for lidet eller meget, eller og om bem/el/te Staal ikke langt heller skal befindes at være skyldig udi at have forurettet, Contra Citanten imod oprettet Contract og der for bør give Ham Satisfaction.

Afsigt.

Den af Procurator Blechenberg paa Citantens vegne ved Indlæg af 17de hujus begierte anstand til neste kom/m/ende Vaar Ting bevilges; Da Parterne Deris Documenter kand producere.

Jan Hielmen contra Rasmus Helt
See Protocollen Fol. 255

Citanten Jan Gudmunsøn Hielmen tillige med Contraparten Rasmus Helt mødte for Rætten og begge gave Rætten tilkiende at Sagen imellem Dem her for Rætten anhængig giort er forliigt saaledis: at til Citanten Jan Gudmunsøn Hielmen skal Rasmus Helt 4 uger efter denne Dage betale 60 Rd s/iger Sexti Rixdaler, Hvor ved alle de prætentioner Parterne haver

imellem sig skal aldelis være ophævede, Annulerede og ikke af nogen verdie, ligeledis skal de beviiser og Reigninger Parterne haver imod Hver andre aldeelis være casserede og anseis som ubeviislige og ugyldige Documenter, Hvor paa Parterne til stadfæstelse om dette indgaaede Forliig gave Hver andre Deris Hænder med Forsikring af Rasmus Helt at de Lovede Sexti Rixdaler *Rigor inden Fire ugers udgang skulle Jan Hielmen blive betalte, Hvor ved da dette stæfne maal ophævis.

Den 27 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Jan Rong til Anders Michelsøn paa Een Halv Løb Smør og Tolv Kander Malt udi gaarden Volle. Datert Alvorstrømmen d/en 27de Octobris A/nn/o 1741.

Fogeden Smed contra Anders og Michel Longøen,
vide Protoc. Fol. 255
Sagen beroer efter Citantens begiering til vaar Tinget.

Fogeden Smed contra Jacob Rong
vide Fol. 255
Denne Sag beroer og efter Citantens begier til neste Vaar Ting.

Fogeden Smed contra Torchel Langeland
vide Fol. 256
Sagen beroer efter Citantens begier til vaar Tinget.

Fogeden Smed contra Johannes Larsøn Rafnanger
Fol. 256
Beroer og til vaar Tinget efter Citantens forlangende.

Ole Monsøn Tostensvig contra Lars Tostensvig
vide Fol. 255
Sagen beroer til neste Ting - Da vedkom/m/ende bør ind varsles.

Derefter blev Restancerne oplæste, forige aars 1740 vare 30 Rd 1 mrk 12 sk, og dette aars beløb 399 Rd 2 mrk 8 sk.
Kongs Tienden var 29 rd 4 mrk 2 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
Ting attesten om sigt og Sage fald samt andet blev og forfattet Som skulle beviises.

Lau-Ræts Mænd for aar 1742 bleve opnæfnte 1. Michel Nielsøn Molleklef, 2. Rasmus Joensøn Grasdahl, 3. Anders Halsteensøn Hæstnæs, 4. Anders Nielsøn Søre Aadland, nye 5. Mons Bastesøn Refsgaard, 6. Ole Villumsøn Espetvedt, 7. Jacob Hansøn Gripsgaard, 8. Anders Andersøn Bragstad, Hvilke 4rd sidste Deris Eed for Laugmanden bør af legge.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Radøe
Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 27 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Radøe Skibs-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alvorstrømmen, nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 247 findes,

Hvor da først blev oplæst De Kongl/ige Forordninger som paa Arne Ting bleve publicerte tillige med andre breve, som ere extraherede paa Folio 268 Dernest

Schiøde udgivet af Jacob Gripsgaard, Hans Tvedten, Magne Ulvatten og Villum Sæbøe til Johannes Nielsøn paa 21 M/arker Smør og 14 Kander Malt udi Indre Taule Datert Alvorstrøm/m/en d/en 27 Octobr/is 1741.

Den 28 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.
Ligeledis d/en 30 Dito.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte bleve oplæste saa vel forige aars 1740 Restancer beløbende til 21 Rd 5 mrk 3 sk som dette aars Hvilke vare 181 Rd 5 mrk 3 sk.
Kongs Tienden var 42 Rd 1 mrk 3 sk.
Selv Eyer-Mandtallet blev oplæst og forseiglet.
Den ordinaire Ting Attest efter Skatte Forordningen og videre blev forfattet.

Lau-Rætts Mænd for aar 1742 bleve opnæfnte, 1. Rognild Sletten, 2. Peder Sletten, 3. Ole Johansøn Instebøe, 4. Ole Isachsøn Bøe, nye: 5. Hans Joensøn Indre Tiore, 6. Ole Monsøn Bøe, 7. Ole Johansøn Pletten, 8. Erich Nielsøn Instebøe, Hvilke sidste Deris Eed for Laug Manden haver at aflegge, før de til Rættens Betienning bliver antagne.

1741: 271b

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 2den Novembr/is blev holdet Høste Ting ved Kiilstrøm/m/en med Lindaas Skibs Reedes Almue, nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 248 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre breve, som for Arne Ting og er publicerte og findes extraherede paa Folio 258 - dernest

Schifte Brevet efter afg/aaen Ole Halvorsøn og Hustroe Maritte Gautes Datter Datert Smørdahl d/en 16 Maij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Magne Bastesøn Datert Tvedt d/en 15 Maij 1741.

Den 3die Novembr/is bleve Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Henning Friman til Erich Gudmunsøn paa Et Spand Smør Een Mæhle Malt og Een Halv Mæhle Korn i Qvalvaagen. Datert Bergen d/en 5te Maij 1741. L.

Michel Magnesøn og Mons Nielsøn Begge Opsiddere paa gaarden Mongsløb udi Lindaas Skibs-Reede indført i Matriculen under Nr 28 indfandt sig for Rætten begierende Deris uden stæfne maal mødende vidner maatte Eedelig forklare at Deris brugende gaards Huuser, som

Justitz Raad og Amtmand Friman eyer, Ved Een ulykkelig Hændelse er lagt udi aske, Hvilket Rætten bevilgede,
Thi blev Eedens forklaring for vidnerne Iver Pedersøn, Jacob Monsøn og Iver Nielsøn alle Tre boende paa gaarden Synevog Nr 27 er I Lindaas Skibs-Reede, Siri Hans Datter, Magne Erichsøns Hustroe og Siri Rasmus Datter Magne Monsøns Hustroe begge boende paa gaarden Bacche Nr 29 udi Lindaas Skibs-Reede oplæst, Hvilke Een stem/m/ende ved Eed med oprakte Fingre efter Loven udsagde, at Dagen for Pintze Helligt sidst afvigte, om Morgenen før Sool var oprunden Kom/m/e Børn fra Mongsløb til vidnerne paa Deris gaarder Synevog og Bacche, Som grædendes gave disse Vidner til kiende, at paa gaarden Mongsløb var Ild Løs, Hvorudover disse vidner strax forføyede sig til bem/el/te gaard Mongsløb for at hielpe Opsidderne, Men da De der kom/m/e, vare Huusene paa Mongsløb allerede fortærede af Ilden, og intet andet til overs af Huusene uden Brander, Men af ud Huusene blev tilovers Een Liden {Floer} Koe Floer og Een Løe, des aarsag Opsidderne paa Mongsløb nu ere stædde i Fattigdom, Thi Deris børn gik saa got, som nøgne, Aarsagen til at Huusene saa Hastig bleve af brendte var, fordi sam/m/e Tiid blæste Een stærk Nord Ost Vind,
Her efter begierede Mongsløbs Opsiddere Tingsvidne udstæd Som Rætten bevilgede.

Den 4 Novembr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Restancerne for aar 1740 bleve oplæste beløbende til 56 Rd 5 mrk 9 sk og dette aars vare 498 Rd 0 mrk 10 sk.
Kongs Tienden var 61 Rd 3 mrk 11 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
Den ordinaire Ting Attest angaaende Sigt og Sage fald samt af-førsels Penge med videre blev forfattet.

Lau-Rætts Mænd for aar 1742 bleve op næfnte 1. Ole Olsøn Grimstad, 2. Jacob Jacobsøn Tvetteraas, 3. Halvor Knudsøn Hundven, 4. Johannes Aamunsøn Qvalvaagen, 5. Peder Michelsøn Oenæs, nye. 6. Lars Andersøn Qvalvaagen, 7. Jacob Bastesøn Qvalvaagen, 8. Thomas Aamunsøn Oenæs.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Gulen

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 5te Novembris blev holdet Høste Ting med Gulens Skibs Reedes Almue i Schierjehaun nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 248 findes Annoterte,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, andre breve, som paa Fol/io 268 findes extraherede, og paa Arne Ting først bleve publicerte, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Cancellie Raad og Laugmand Johan Bager til Joen Joensøn paa 1 Pund 3 mrk Smør udi gaarden Birchnæs. Datert Bergen d/en 3 Febr/uarij 1741. L:

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig/ Møinichens paa Een Halv Løb Smør udi Lund til Torsten Joensøn. Datert Tvedten d/en 24 Julij 1741. N:

Schiøde udgivet af Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines paa Een Løb Smør udi Molde. Datert Bergen d/en 4 Martij 1741 - til Anders Østre bøe (Østerbø).

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Iver Clausøn Mittun paa To Pund Smør udi Nordahl. Datert Evenvig d/en 21 Maij 1741 - Revers og - L: N:

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Iver Endresøn paa Een halv Løb udi Virches Dahl. Datert Evenvig d/en 21 Maij 1741 - Revers og. L.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Ole Olsøn paa Et Pund Smør udi Lille Nordahl. Datert Evindvig d/en 22 Maij 1741 - Revers og. N.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Aslach Gullachsøn paa To Pund Smør i Nordahl. Datert Evindvig d/en 21 Maij 1741 - Revers og

Schifte Brevet efter afg/aaen Peder Monsøn Datert Tvedt d/en 30 Maij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Peder Pedersøn Datert Øvre Oppedahl d/en 1 Junij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Jæger paa Lector Edvard Londemans vegne til Ole Olsøn paa Et Pund Tre Marker Smør i gaarden Øvre Grinde. Datert Bergen d/en 25 Octobr/is 1741 - Revers og: Lau:

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Matz Forman til Peder Johannissøn paa Nii Marker Smør udi gaarden Dyregrof. Datert Bergen d/en 25 Octobr/is 1741 - N.

Den 7 Novembris blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Efter som ingen Sager af nogen blev ført i Rætte oplæstes Restancerne, som for aar 1740 vare 8 Rd 1 mrk 13 sk og dette aars {8 rd} 195 Rd 4 mrk 6 sk.
Kongs Tiende Restancen var 22 Rd 10 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og forseiglet.
Ligeledis Ting attesten efter Skatte Forordningen om sigt og Sage fald samt af førsels Penge med videre.

Lau-Rætts Mænd for aar 1742 bleve op nævnte 1. Joen Hansøn Nerdahl, 2. Ole Rasmusøn Dahle, 3. Ole Iversøn Torsvig, 4. Ole Olsøn Ramberg, 5. Anders Siursøn Glosvig, 6. Siur Clausøn Frøsetter, 7. Iver Josephsøn Frøesætter, 8te Joen Josephsøn Villesvig - Hvilke Deris Eed for Laumanden haver at aflegge nemlig de sidste.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Schiold

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 21 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Schiold Skibs Reedes Almue paa gaarden Haucheland nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 249 findes,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste d/e Kongl/ige Forordninger og andre breve, som paa Folio 268 ere extraherede [dernest]

Obligation udgiven af S/igneu/r Vollert Danchertsen til Cammer Raad Christen Floer Datert 26 Julij 1741 Lydende paa Pandt udi Steene gaard med dens pertinentier for Capital 2100 Rd.

1741: 272

Bøxel Sæddel udgiven af Knud Gelmuyden Cancellie Raad til Knud Monsøn paa Een Halv Løb Smør udi Tongeland. Datert Bergen d/en 20 No/vem/br/is/ 1741. L:

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Henrich Forman til Johannes Ellefsøn paa 1 Pund Smør, 1/3 Huud og 1/3 Tønde Korn udi Løningen. Datert Liuse Closter d/en 30 Januarij 1741 - revers og ved - N:

Bøxel Sæddel udgiven af Lectore Edvard Londeman til Niels Olsøn *Schioldah (Schioldahl) paa Tii og Een Halv Skilling Smør og Malt i gaarden Haucheland. Datert Bergen d/en 18 No/vem/br/is/ 1741 - revers var ved - L:

Schifte Brevet efter afg/aaen Paul Johansøn Datert Schiold d/en 5 Aprilis 1741.

Den 22 Novembr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Halvor Friderichsøn paa To Pund og Otte M/arker Smør udi Nedre Bircheland. Datert 16 Sept/embris 1741. Revers og. L:

Schiøde udgivet af Lars Monsøn, Henrich Michelsøn og Salamon Grimstad til Ole Olsøn Tøssøen paa 13 M/arker Smør, Sex Kander Malt og Een f....ndeel(?) Huud udi Grimstad. Datert Haucheland d/en 22 Novembr/is 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Olsøn Schage til Tollef Haage\n/søn paa Atten Marker Smør og Een Fierde deel Huud udi gaarden Sletten. Datert Haucheland d/en 22 Novembris A/nn/o 1741. N:

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til Ole Olsøn Kraagaas paa 12 M/arker Smør udi gaarden Nyegaard. Datert Bergen d/en 6 Novembr/is 1741. L:

Frue Hvids contra Johan Caspar Hahn
vide Protocollen Fol: 260

Paa Citantindens vegne udi Procurator Reuses [fraværelse]? mødte Procurator Blechenberg og æskede Sagen udi Rætten, dernest blev raabt paa Johan Casper Hahn, Men Han Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, der paa Blechenberg for Citantinten frem lagde Reigning over Processens bekostninger og der efter, saa vel angaaende den paa stæfnte betaling, som Processens bekostninger var Endelig Dom begierende,
Hvor paa strax blev kiendt, som følger /: NB. først indføres Reigningen.

Dom

See Dommen her efter indført -- paa Folio -

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jean von der Lippe til Hans Olsøn paa 18 M/arker Smør udi Nordre Gillestad. Datert Bergen d/en 20 Octobr/is 1740. N.

Schiøde udgivet af Claus Schram til Anne Knuds Datter paa Et Huus uden grund staaende paa Alvøen. Datert Bergen d/en 5 Maij 1741.

Efter som ingen flere Sager bleve førte i Rætten, foretoges at oplæse Restancerne forige aars 1740 vare 72 Rd 1 mrk 13 sk og dette aars 1015 Rd 1 mrk 7 sk.
Kongs Tienden var 20 Rd 5 mrk 14 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
Ligeledis blev til staaet at Uneland er ingen forbedring skeed paa.
Det ordinaire Tings vidne om sigt og Sage fald med videre blev og erhvervet.

Lau-Ræts Mænd for aar 1742 bleve opnævnte gamle 1. Niels Halvorsøn Øvre Dyngeland, 2. Niels Monsøn Kirche Bircheland, 3. Niels Larsøn Lysvold, 4. Salomon Nielsøn Yttre Hoepe nye 5. Jens Hornæs, 6. Ole Rasmusøn Sætterdal, 7. Salomon Larsøn Hernæs, 8. Stephen Larsøn Steensvig Hvilke for Laugmanden Deris Eed haver at aflegge før Rætten af Dem skal betiennis.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Sartor

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 24 Novembr/is blev holdet Høste Ting paa gaarden Schoge med Sartor Skibs Reedes Almue nerværende S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Rætts Mænd Hvis Navne paa Folio 249 findes undtagen Rasmus Olsøn Vindenæs, i Hvis stæd sad Hans Fader Ole Rasmusøn Vaage,

Hvor da efter at Rætten var sat, først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre Breve som paa Folio 268 ere extraherede og ey her tilforn ere publicerte - dernest

Bøxel Sæddel udgiven paa Lector Edvard Londemans vegne af Niels Jæger efter Fuldmagt til Knud Nielsøn paa ½ Pund Smør 1 ½ M/ark Smør udi gaarden Sichenstad Datert Bergen d/en 27 Septembr/is 1741. Revers og N:

Bøxel Sæddel udgiven af Rector Jacob Steensen til Jacob Nielsøn paa 16 M/arker og ½ Mark Smør udi gaarden Hamre. Datert Bergen d/en 10 Novembris 1741.

Den 25 No/vem/br/is/ blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Rente Cammer Herrernes Brev til Cam/m/er-Raad og general Told forvalter Christen Flor af Dato 29 Julij 1741, at de ikke seer det til Hans Kongl/ig Maj/este/ts Tiennestes befordring kand formeenis Told Betienterne paa Bergens Leed naar Skibs Vrag, strandede Vahre og deslige kunde forefalde at bie vaane Tingene og der frem føre de fornødne Qvæstioner til de paa giældende, Hvor nogen Mistanke kunde haves.

Ole Monsøn Thæle contra Knud Larsøn Ibidem

Citanten Ole Monsøn Thæle producerede Et skriftlig stæfne maal imod Knud Larsøn Thæle af Dato Thæle d/en 2 Novembr/is A/nn/o 1741, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende indhold /: NB. NB. See stæfningen :/

Knud Larsøn Thæle blev efter Loven paaraabt Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig ind fandt.

Varsels Mændene Lænsmanden Knud Simonsøn Tøssøen og Peder Olsøn Skaffer ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt dette stæfne maal paa Knud Larsøn Thæles boepæl og talede med Hans Kone, som sagde Knud var ude paa Fiskerie,

Derefter begierede Citanten Eedelig vidnes forhør, Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen for vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Det 1ste Vidne Anders Michelsøn Øst Tvedt frem lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi sidst afvigte Sommer, da vidnet, Citanten og Knud Thæle skulle sætte Nood sam/m/en, hafde Knud Thæle siddet paa vallen (vollen)

1741: 272b

og drukket sig lidet Drukken, saa kom bem/el/te Knud Thæle need, Hvor de skulle sætte Nooden sam/m/en, Hvor da Citanten Ole Monsøn og den ind stæfnte Knud Larsøn bar i ord sam/m/en, Men vidnet kand nu ikke mindes Hvad ord de hafde sam/m/en, siden Han passede paa sit arbeyde, uden Knud Larsøn Thæle udbrød med disse ord til Citanten Ole Monsøn, Du haver staalet baade fra Mig og Kongen, Du er Hund Selv, ieg har Hund for Mig, videre sagde vidnet sig ey at have hørt, Ei heller skieldede Ole Monsøn Knud igien.

Det 2det Vidne Jens Johansøn boende paa Nippen frem stod, aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde ord til andet ligesom nest forige vidne at Knud haver sagt til Ole Monsøn, Han Ole Monsøn hafde staalet baade fra Ham, Knud Larsøn og Kongen, og Ole Monsøn var selv Hund, men Knud hafde Hund for sig; videre sagde vidnet ey at have hørt Ole igien skieldede Knud Larsøn,

Det 3die Vidne Vermon Olsøn Nippen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ud sagde: Ligeledis, som nest første Tvende vidner om skields ordene Knud Larsøn hafde talt til Ole Monsøn, nemlig at Ole Monsøn hafde staalet fra Knud og Kongen, samt Ole var selv *Hun (Hund), Men Knud haver *Hun (Hund) for sig, Men Vidnet hørte ey heller at Ole Monsøn Citanten skieldede Knud Larsøn igien,

Her ved beroer Sagen til neste Ting, efter Rættens givne Kiendelse af følgende Medfør.

Eragtning

Efter som den ind stæfnte Knud Larsøn boende paa gaarden Thæle Hverken selv eller nogen paa Hans vegne ved Sagens paa raab her for Rætten haver mødt, saa forelegges Han her ved af Rætten at møde til neste Ting for at Liide Dom og betale Processens Omkostning, denne foreleggelse haver Citanten at tage beskreven efter Loven og Kongl/ige Forordninger, dernest at Lade udi Rætte Tiid forkynde for den indstæfnte Knud Larsøn.

Ole Monsøn Thæle ved Mundtlig varsel haver ladet ind stæfne Knud Larsøn boende paa sam/m/e gaard Thæle med 14 Dages varsel fordi Knud Larsøn Thæle haver beskyldt Ole Monsøn at Han haver taget op Marke steene og Slaget om Marke Skiæl ikke allene der for Dom at Liide og betale Processens omkostning, Men end og at høre vidners Eedelige forklaring udi denne Sag, Til sam/m/e Tiid og stæd ind stæfnes Knud Simonsøn Tøssøen Lændsmand og Skafferen Peder Olsøn Hagenæs under falds maal at møde paa gaarden Schoge d/en 24 og 25 Novembr/is A/nn/o 1741 at vidne om de ikke haver hørt at Knud Thæle haver beskyldt Ole Monsøn at Han haver taget op Marke steene og Slaget om Marke skiæl.

Hvilket kald og varsel Hans Nielsøn Schoge og Erich Erichsøn Knapschau {og} værende her paa gaarden Schoge hos Paul Hansøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have med 14 Dages varsel forkyndt Knud Larsøn paa Hans boepæl Thæle og talede med bem/el/te Knuds Kone, som sagde at Han var paa Søen;

Den ind stæfnte ved Sagens paaraab ey mødte, Langt mindre nogen paa Hans vegne.

Efter at Eedens forklaring for Vidnerne Lydeligen var oplæst, begierede Citanten Hans indstæfnte vidner maatte aflegge Deris vidnesbyrd, Der paa frem stod

Det 1ste Vidne Lændsmanden Knud Simonsøn Tøssøen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Da Han forkyndte Knud Larsøn stæfne maalet paa Hans Boepæl, /: nemlig det stæfne maal Hvor ved Knud Larsøn blev ind stæfnt fordi Han skal have Sagt at Ole Monsøn haver staalet baade fra Ham, Knud og Kongen med Videre, Hvilket stæfne maal ey udi Rætten den Tiid blev frem ført :/ biede vidnet noget efter Knud Larsøn, Hvorudover vidnet skikkede bud efter bem/el/te Knud Larsøn, som dog endelig Kom, og Da Han Kom, sagde vidnet Knud at Han skulle stæfne Ham for Ole Monsøn, Hvor til Knud sagde, Han Ole Monsøn er rette Karl eller Mand Han gaaer Hen og tager Marke steene op og slaaer om Marke skiæl, Men Hvem

1741: 273

Ole Monsøn dette skulle giort for eller ved nævnede Knud ey.

Det 2det Vidne Peder Olsøn Hagenæs aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ord til andet uden ringeste Forandring vandt og aflagde sit Vidnisbyrd, som det første vidne Knud Simonsøn Tøssøen Lændsmanden,

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Den indstæfnte Knud Larsøn Thæle, som findes Lovligen at være stæfnet af Ole Monsøn boende paa sam/m/e gaard Thæle forelegges her ved af Rætten at møde og svare for sig udi denne Sag til neste *var (vaar) Ting, Denne foreleggelse haver Citanten Ole Monsøn at tage beskreven og Lovlig forkynde.

Lars Lie producerede Een stæfning imod Jacob Larsøn Øst Tvedt, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. See stæfningen,

Den ind stæfnte Jacob Øst-Tvedt mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet,

Lændsmanden Knud Tøssøen og Skafferen Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt dette stæfne maal for de ind stæfnte med 14 Dages Varsel,

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod

Det 1ste vidne Niels Tørresøn boende paa gaarden Spilde aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi aaret 1740 om Som/m/eren Da vidnet Een Søndag gik til Kirke, og Hvilede sig paa Trapen, som er paa veyen til *Suns (Sunds) Kirke fra Thæle vaagen, hørte vidnet Jacob Larsøn Øst Tvedt sagde at Han hafde midst To Lax, eller Fiske, og at Lars Lie foer frem ved Landet, gud veed Hvem der Tog Dem, videre sagde vidnet ey at kunde vidne i denne Sag.

De andre tvende vidner vare ey til stæde, hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som Jens Børnæs og Britte Ols Datter Børnæs ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges de under falds maals straf at møde til nest kom/m/ende vaar Ting Deris Sandhed udi denne Sag Eedelig at forklare, ligeledis bør Jacob Øst Tvedt advaris at møde sam/m/e Tiid at anhøre Vidnernes udsigende.

Restancerne for aar 1741 vare 93 Rd 2 mrk 3 sk.
Kongs Tienden var 7 rd 3 mrk 9 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.

Det ordinaire Tings vidne angaaende Sigt og Sage fald med videre saa og blev op buden om nogen vil antage sig Brattenberg, publicert blev.

Lau-Ræts Mænd for aar 1742 bleve opnæfnte 1. Mons Gregusøn Glæsnæs, 2 Lars Toersøn Schage, 3. Michel Larsøn *Kaatvedt (Kaartvedt), 4. Ole Nielsøn Folnæs, nye. 5. Niels Assersøn Sæhle, 6. Johannes Olsøn Øvre Golten, 7. Niels Iversøn Lochøen, 8. Hans Stephensøn Agatnæs, Hvil[ke] 4re sidste Deris Eed for Lau Manden bør aflegge før de til Rætten at betienne antages.

Der paa Rætten blev ophævet.

Aastæds Ræt paa Salhuus

A/nn/o 1741 d/en 13 Decembr/is blev udsættelses Tinget sat paa gaarden Salhuus efter Rættens Kiendelse af 7 Octobr/is sidst afvigte, nerværende De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 263 findes antegnede.

Paa Citantinden Mad/a/me Bodel afg/aaen Eschil Lohmans blev raabt trende gange men ingen paa Hendes vegne sig indfandt, Men paa S/a/l/ig/ Mad/a/me Kiønings arvingers Vegne var til stæde Procurator Johan Simon Cramer

Hvor da for Rætten fast blev oplæst den foreleggelse eller advarsel Rætten begge Parters Fuldmægtiger hafde ladet forkynde og af Dem Eenhændig findes paa tegnet, saaledis Meldende /: NB. som skal indføris :/

Og blev der efter denne Aastæds Sags omkostninger saaledis Specificeret: Deris Kongl/ig Majestets stemplet Papier til Dom/m/en 4 mrk 8 sk Sorenskriverens \Sex Dages/ Foretninger efter Forordningen Sex Rixdaler, for Tings vidnet efter Forordningen 5 mrk 14 sk. Tre stæfninger til Doms med forseiglings Penge 2 rd 3 mrk 12 sk. Sorenskriverens Diet Penge paa Fem Reyser 3 rd 2 mrk. Lau Ræts Mændene i Fem dage Sex Mænd á 1 mrk 6 sk daglig er 7 rd 3 mrk. Fogeden for Mænds opnævnelse 1 mrk 8. Lændsmanden at til sige Dem 4 mrk, Skyds fem gange fra og til Bergen 7 rd 3 mrk er 29 rd 3 [mrk 10 sk]

Hvor paa blev Dom afsagt, som følger,

See Dom/m/en er ind ført paa Folio 275,
Hvilken formedelst sin vidløftighed ey strax kunde blive Protocollert.

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1741 d/en 15 Decembr/is blev efter den Constituerede Stifts befalings [Mands] ordre til Mig Sorensskriver Tønder af 2den Novembr/is sidst afvigte, som Mig af Procuratore Claus Blechenberg blev levert d/en 21 Ejus Dem af følgende indhold /. See befaling skal indføris :/

Nerværende Fogeden Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd Hans Monsøn Møller, Robert Olsøn Houcheland, Lændsmanden Ole Larsøn Totland, Niels Monsøn Bircheland, Niels Larsøn Ulsmau, Niels Lars/øn Lysevold, Mons Monsøn Phantoft, Lars Michelsøn Myhrdahl.

Procurator Blechenberg Som beskikket forsvar for Giertrud Michels Datter producerede den Hannem fra den Constituerede Stifts befalings Mand til komne ordre til at forsvare Giertrud Michels Datter her paa gaarden af 17 No/vem/br/is/ sidst leden, som er af følgende Medfør /: NB. skal indføres; og der efter frem lagde sin til Hendes forsvar udtagne skriftlige stæfning af 1 Decembr/is sidstleden, som ved

1741: 273b

De tvende i *Bergengen (Bergen) Boe satte Mænd Jochum Tideman og Hans Schach er bleven forkyndt for samtlige i stæfne maalet benævnte undtagen Mad/a/me Vessels, Ole tiennende hos Ole paa Aarestad, og Her/r Regiments Felt Skiær Klein, Hvilken for Rætten Lydeligen blev oplæst og befatter i sig følgende /: NB. NB. stæfningen indføris :/

Hvilket kald og varsel Jochum Tideman og Schach ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt saaledis, Stæfnemaalet saaledis, at De hafde levert Regiments qvarter Mæster Snel original Stæfningen udi sin Egen Haand, som begyndte at Læse paa, Men sagde der hos at Han ey hafde Tiid, Men begierede Copie der af Som Han og fik og Hans Pige af Dem blev Levert i Snels Eget Huus, De andre af den udi stæfningen navn givne haver de saaledis forkyndt, De har været paa Een Hvers boepæl, men ey oplæst stæfne maalet ord til andet, dog Sagd Hvad Tiid denne Ræt skulle holdes, paa Hvad stæd, og det var udi denne Sag, ligeledis for Lars Olsøn Soldat udi Arresten,

Dernest producerede Fogeden Smed Een Skrivelse fra Obriste Lieutenant Segelche af 13De hujus, Hvor med Fogeden beviiser at Han Her/r Obriste Lieutenant haver forlanget den Blesserte Soldat maatte Constitueres et forvar, men Obristen Lieutenant undskylder sig ey det at kunde giøre forlangende der hos Sagen udsat,

Der paa Rætten gav følgende

Eragtning

Stæfne Vidnerne haver forklaret at vedkom/m/ende Ere blevne varslede udi Rætte Tiid til denne Dag og stæd Sag\en/ angaaende, og {Hv} var det Regiments Qvarters Mæster Snels pligt, som paa Soldatens {Cap.....} vegne havet antaget sig Sagen at besørge Soldaten Lars Olsen Et forsvar, Thi siden Regiments Qvarter Mæster Snel som Auditeur ved Regimentet ey møder, Her for Rætten og anhører Hvad Blechenberg imod Soldaten ved Qvæstioner kand have at frem føre, har Rætten aarsag til at slutte det mere hensigter til at føre Sagen udi Langdrag, end befordre Soldatens Ræt, Da i Henseende Juule er ved Haanden og det tager Lang Tiid inden nogen Rætt kand igien holdes imidler tiid kunde et af de ind stæfnte Vidner, ia maaskee flere ved Døden afgaaer, Hvorudover Giertrud Michels Datter sin Ræt kunde tabe, des aarsag den Sag bør nu have sin frem gang.

Der paa blev Giertrud Michels Datters bekiendelse for Hende lydeligen oplæst, som indført findes udi Den af Kongl/ig Majestets Bye fogets i Bergen S/igneu/r Allert Christian Dasses Arrest \giorde/ Forretning d/en 16 No/vem/br/is/ sidst afvigte, af følgende indhold /: Den skal indføris :/

Giertrud Michels Datter ellers paa tilspørgelse benægtede enten at have kiendt eller ved navn nævnet den beskadigede Soldat Lars Olsøn forinden Hun med Øxen hafde beskadiget Ham, Da Hun først tog sig udi erindring Hvem Han var; Ydermere forklarede Giertrud Michels Datter at Hun ikke anderledis haver bedet Soldaten Lars Olsøn kom/m/e til sig end Hun krevede Ham paa torvet ugen for Torsdagen, *kand kom i floren første gang, 4 mrk 4 sk Han Hende var skyldig, og da Lovede Han at kom/m/e og betale bem/el/te Penge Søndagen der efter, denne gield sagde Deponenten at Lars Olsøn hafde sat sig udi hos Hende saaledis, 24 sk Laante Hun Ham til Een Mynstring, og den Øvrige rest af Pengene Laante Lars Olsen af Hendes Mand paa Lungaarden,

Giertrud Michels Datters Mand forklarede at Han saaledis hafde Laant Lars Olsøn Pengene, Fire Marcher Læder fik Lars Olsøn af Ham og skulle give Ham der for 2 mrk - resten har Lars Drukket op,

Cap/itain Des Armis Ole Vefle frem viiste Een Øxe for Rætten, som Giertrud Michels Datter frivillig til stod at være sam/m/e Øxe Hon haver beskadiget Soldaten Lars Olsøn med

Hvilken øxe Han tilbage tog igien sigende han der til hafde ordre, at tage den til bage igien af obriste Lieutenant *Selche (Segelche).
Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed Hvor paa frem stod
Det første vidne Giertrud Michels Datters Mand Ole Pedersøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven. Der paa til spurgte Procurator Blechenberg, som Giertrud Michels Datters forsvar vidnet 1mo Om Han ikke Mandagen d/en 13 No/vem/br/is/ om aftenen har i sin svage tilstand fuld sin Kone i Floren ved siuv á aatte slet om aftenen? Der til Han svarede

1741: 274

Han var i Floeren sam/m/e Tiid, Men saa svag at Hans Kone og Dreng Joen Knudsen maatte Leede Ham der hen, 2do Om det ikke i alle maader forholder sig saaledis, som Hans Hustroe Giertrud Michels Datter for Bye fogedens Fuldmægtig og udnævnte Mænd strax efter gierningen har bekiendt giort for saa vidt, som bem/el/te aften i Floren imellem Hans Hustroe og Lars Olsøn Soldaten? Der til vidnet svarede io, Hvor paa Hans Kones udi forhen Mentionerte forretning indførte forklaring for Ham blev oplæst, Hvilken Han udi Alle Maader tilstod undtagen Han ey saae, at Lars Olsøn drog Huen need for Øynene, men det haver Hans Dreng Joen Knudsøn Ham sagd. 3tio Om ikke vidnet efter at gierningen var skeed og efter at Han hafde sendt Bud efter Naboer har atter med sin Kone forføyet sig i Floren i den Tanke at Lars Olsøn saa meget var beskadiget at de uden frygt for Ham kunde faae Creaturene makkede og Hvad da videre samtale forefald imellem vidnet og Lars Olsøn, samt paa Hvad Stæd i Floren han Laae? Der til Vidnet svarede, da Lars Olsøn Soldaten var af vidnes Kone Blesseret gik Han tillige med sin Kone og Dreng Joen Knudsen, som begge Leede vidnet ind igien udi Stalden eller Floeren, Hvor Vidnet satte sig need paa Een Kiste tet ved Hæsten staaende, Men Lars Olsøn hafde selv Hiulpen sig op imod den øverste Dør paa Floren fra Hæsten Hvor Han \før/ Laae, Da han blev beskadiget, noget efter raabte Soldaten Lars Olsøn til vidnet først 2de gang, Hvor paa vidnet ey svarede Ham, dog 3die gang sagde vidnet ieg holder Mig for god at svare Dig, ieg holder Mig og for god at tale til Dig, \sagde Lars/ Der efter kom Lars Olsøn efter vidnet saa hastig, Hvor vidnet sad, saa at Hans Kone \og/ dreng Joen Knudsøn, Da De hørte Lars Olsøn reyste sig af Floren, Hvor Lars Olsøn Laae, udi Een hast rev vidnet ud af Floer Døren, at Lars Olsøn ikke skulle faaet fat paa vidnet, Der efter fløgtede baade vidnet Hans Kone og Dreng af gaarden for skade af Lars Olsøn sig befrygtende, og slage Porten udi Laas; 4to Om ikke vidnet bekiendt gaardens Port sam/m/e Dag ved Lius Dag var bleven og holdet forsvarligt Lukt, saa ingen indgang til gaards Pladsen og ingen tilkomst til Floer Døren uden igiennem den synder brudte Tralle ved Porten, og om ikke de saaledis paa gaarden fra neste Torsdag tilforn har holdt gaarden Lukt i frygt af Hvis om Torsdags aften tilforn var passert? Der til Vidnet svarede ia. 5to Om ikke Hæste Berideren Carl Brochenhielm Torsdagen for Lars Olsøns beskadigelse /: under fore givende at tilsee Hækken over Johan Jacob Vitongs Hæst, som staaer tet ved Floer Døren ud til Marken :/ har været i vidnets Floer og arbeydet? Der til vidnet svarede ia, Hvilket og til stod Brochenhielm selv, sigende at Han fra gulvet op har giort baade Hækken og Kryben tilrette udi bem/el/te Floer; 6to Om ikke vidnet Dagen efter haver ved sin Naboe Gregorius Nielsøn Mittun ladet reparere Floer Døren som var befunden Krampen af standeren, saa at Krogen uden fra kunde opløftes, at være udtrækket? Vidnet har ey seet det, Men hans naboe Ham det berettede. Videre Declarerede Blechenberg ey at have til dette Vidne at Qvæstionere;
Det 2det Vidne Joen Knudsøn haver ey været til Altars, der for ey blev taget udi Eed, Kom her paa Nyegaard, sagde Han hos Ole Pedersøn i Tienniste *som Dag Løns Olsøn*

(samme Dag Lars Olsøn) om aftenen blev beskadiget. Hvor paa Det første Spørgsmaal, som til Hans Hosbon blev giort til Ham og bleve formeret, Der til Han svarede, at baade Han og Hans Hosbonds Kone maatte Leede Hans Hosbond Ole Pedersøn i Floeren formedelst svaghed. I Øvrigt saa vidt passagien i Floren angaaer og det den anden Qvæstion til Ole Pedersøn inde holder svarede dette vidne lige som nest forige Vidne Ole Pedersøn, med tillæg at da Ole Pedersøn støtte paa Lars Olsøn med det støkke Træe var Ole Pedersøn saa afmægtig at træet faldt fra Ole Pedersøn, Hvilket Lars Olsøn tog til sig og der paa trækkede Huen need for Øynene. Den 3die Qvæstion svarede dette vidne tillige som det første, Til den 4de Qvæstion *svardede vidnet at Han veed Porten var lukt betids om aftenen og det der af, Da Han skulle rie til Byen for at give gierningen til kiende maatte porten for Ham igien oplukkes. Til den 5te Qvæstion og 6te Vidste dette vidne ikke at svare formed[el]st Han ey den Tiid var her paa gaarden i Tienniste. Endelig til spurgte Blechenberg dette vidne Om Han ikke der efter og da Han reed til andre Folk for at give Gierningen til kiende fandt eller fornam flere Mennisker eller nogen anden uden for gaarden, og om Han sam/m/e kiendte? Vidnet svarede Han saa da Han kom ud af Porten og skulle ride til Byen, Men Hvo det var veed Han ikke ey heller kiendte Ham.

Det 3die vidne Gietlau Ivers Datter aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Torsdagen før Lars Olsøn blev Blesseret kom Hendes MadModer ind i Stuen Hvor vidnet Laae syg og berettede Hvorledis Een var i Floren og Hun maatte

1741: 274b

Binde Floer Døren til med Et Tau, hørte vidnet at Tral værket her for gaarden blev der efter brækket i støkker, ligeledis sam/m/e af\ten/ hørte Hendes Madmoder slog Porten i Laas Kloken ungefær 5 Den aften Lars Olsøn blev beskadiget.

Det 4de Vidne Gregorius Nielsøn aflagde sin Eed og udsagde at Fredagen for Lars Olsøn blev beskadiget, Da har vidnet for Ole Pedersøn repareret Floer Dørens beslag formedelst Floer Døren kunde uden til oplukkes, og tog vidnet Kramperne ud og slog Dem bedre ind, at Døren der efter ey kunde uden til aabnes tillige med slog vidnet Spiger for begge Kroger eller over Dem at de ey af Kramperne skal lettelig udtages. og sam/m/e aften Lars Olsøn var beskadiget sendte Giertrud Michels Datter bud til vidnet og Lade sig Hvad passeret var, Da Vidnet tillige med Ole Berge Kom strax Her hid, og de saa Den beskadiget Lars Olsøn Laae udi Floren bag ved Hæsten paa gulvet. Blechenberg til spurgte Dette vidne, Om Han fornam, at Regiments Qvarter Mæster Snel og de Flere, som Ham fulgte giorde nogen inqvisition i Stalden for at forfare om der kunde være at finde Tyvagtige instrumenter og paa Hvad stæder i Stalden De søgte, item om de og søgte uden for Floer Døren til Marken eller for de Huller *vor (Hvor) igiennem Møg udkastes? Han saae ikke nogen søgte i Floeren svarede vidnet, Men vel Hørt der blev talet om at der skulle søges,

Det 5te Vidne Syneve Ols Datter tiennende nest forige vidne gaar nu udi reformation og agter at kom/m/e Confirmationen efter Nye Aar til kom/m/ende. Er efter sit udsigende 17 aar gam/m/el aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: Blechenberg tilspurgte Vidnet Om Hun ikke Torsdagen for den Mandag da Soldat Lars Olsøn her paa gaarden i Floeren blev beskadiget er kom/m/en aftens Tiide af Byen og ved Hvad Klokke slet, og om Hun ikke da har antreffes paa veyen tvende Personer kom/m/ende her uden fra og om Hun ikke kiendte at den Eene var den beskadigede Soldat Lars Olsøn og at den anden var Carl Brochenhielm, som nu her for Rætten er nerværende? Der til Vidnet svarede, sam/m/e aften som om spurgt er, nemlig Torsdags aften før Lars Olsøn blev beskadiget, kom Vidne Klokken nii siger 9 allerede slagen fra Skolen, mødte vidnet baade den her for Rætten staaende Carl Brochenhielm og den Blesserte Lars Olsøn Soldat paa Mittuns Boede, de talede ey til vidnet, Men Vidnet hørte baade før de kom til \hende/ og efter at de Hende var gaaen

forbie De talede sam/m/en, og kom/m/e lige som her fra *nye gaard* (Nygaard) og gik til Byen, Vidnet saae at Lars Olsøn den Tiid bar lige som Een Bylt under armen, Lars Olsøn hafde Een Skin Trøye og Skin Hue paa, {Boch} Brochenhielm Een grøn Kiol, begge hafde paa Beenene Støvler.

Det 6te Vidne Ole Andersøn boende paa Berge Her nedenfor for aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at da Han kom her op den omvundne Torsdags aften med Gregorius Nielsøn efter [at]? Giertrud Michels Datter hafde sendt bud til Ham fandt Lars Olsøn Soldat Ligge som Gregorius har forklaret, Vidnet sagde og Han hørte der blev talt om inqvisition, Men ey om det skeede.

Det 7de Vidne Niels Samuelsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og der paa tilspurgte Blechenberg Ham? Om ikke Sergiant Ingebrett Dalberg og Corporal Jørgen Snel, Da de forkyndte stæfne maal for Giertrud Michels Datter at møde, i Kriigs forhør over Lars Olsøn nægtede at meddeele Copie af stæfne maalet Da Hendes mand Ole Pedersøn det forlangede? Vidnet svarede, det er saaledis, som stæfnemaalet indbefatter,

Det 8de Vidne Ole Christophersøn aflagde sin Eed og vand Eenstem/m/ende som Niels Samuelsøn.

Det 9de Vidne Lars Knudsøn aflagde sin Eed og under sam/m/e giorde sam/m/e forklaring, som de tvende forige.

Det 10 Vidne Jochum Joensøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven giorde sam/m/e forklaring, som de Tre nest afhørte vidner.

Blechenberg der paa gav til kiende, at Han til dette Ham opdragne forsvar behøver at besørge et Tings vidne i Bergen, Hvor fore Han nu ey kand slutte Sagen, Men skal addressere til Rætten om Tægte Dagen, naar Han kand være i Stand efter foregaaende Continuations stæfning at tractere Sagen til Doms.

Hvor ved Sagen til videre beroer.

Efter Høy ædle og velbaarne Constituerede Stifts befalings Mands og Etats Raad Lyms skrivelse af 1 hujus var Fogeden Johan Smed tillige med Sorenskriveren paa Syndenæs for at Legge *Som (Samme) Plads Mad/a/me Vessel er tilhørende udi Skat til Matriculens forbedring og Kongl/ige Skatters svarelse

Hvor da Mad/a/me Vessel selv var nerværende, Men efterat Lau-

1741: 275

Ræts Mændene hafde beseet stæderne Her om kring fandtes iorden ikke saaledes paa denne Tiid at Mand kunde giøre forskiæl paa dens bonite eller sletthed, Hvilket alt bør skee om Sommeren naar urter og græs staaer paa Marken, des aarsag Vi ikke torde paa denne Tiid {g....} Legge bem/el/te Jord paa Syndnæs i Skyld, at det ikke her efter skulle os blive tilregne at have forsømt noget som kunde være til Deris Kongl/ig Majestets Interresses beobagtning.

Hvor ved det da faar beroe til nest kom/m/ende \ Som/m/er /, paa det Deris Kongl/ig Maj/este/ts ey skal fornermes udi sine Intrader, Som os med billighed kunde tillegges om vi paa denne usædvanlige Tiid efter Loven og saa got som i Blinde foretog os slig Een forretning.

(1742: 275)

I/n N/omine J/esu C/hristu

Anno 1742 - d/en 22 Januarij blev efter Capitain S/igneu/r Hans Hansøn Heitmans begiering Mundtlig holdet forhør udi store Sandvigen angaaende bem/el/te Heitmans førende Fløyte hiem hørende i Christiania og kaldes Elizbeth Magdalena, som udi Mysche Sundet her udi Norhorlehn er indkom/m/et formedelst det haver taget skade paa stænger med videre,

Ved denne Forretning var nerværende efterskrevne Danne Mænd af Fogeden S/igneu/r Johan Smed opnævnte, 1. Jacob Jacobsøn Haugland, 2. Ludvig Rasmusøn, 3. Ole Johansøn, 4. Rasmus Jansøn, 5. Abraham Hansøn, 6. Samson Ellingsøn, 7. Isach Christiansøn, 8. Hans Andersøn,

Der efter frem stillede Reqvirenten Capitain Hans Hansøn Heitman 3de af sine Folk Som fohre med Ham paa bem/el/te Fløyte Elizbeth Magdalena, den første Simon Axelsøn fahrende for under Styrmand, den 2den Henrich Christopher Thue, den 3die Morten Hansøn, dernest fremlagde Capitain Heitman hans holdende Skibs Journal, Hvor af Han udi denne Forretning forlangede indført, Hvad passert er fra d/en 1 Januarij hujus Anni og til bem/el/te Fløyte kom *ud udi Havnen.

Alt saa blev Eedens forklaring af Lovbogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed, der efter blev Capitain S/igneu/r Hans Heitmans holdte Journal fra d/en 1 Januarij begyndt og endet d/en 20 Ejus Dem \ A/nn/o 1742 / oplæst for Vidnerne Simon Axelsøn Henrich Christopher Thue og Morten Hansøn, Som bem/el/te Journals indhold Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven, Hver for sig bekræftede, sam/m/e befatter i sig følgende /: NB. NB. :/ skal indføres

Ligeledis producerede Capitain Heitman Een taxations forretning over De Ruuholter, Seil og anden staaende og Løbende Reedskab forfattet af Aris Thevesøn Schroden (Schrøder), Jost Adolph Lausøn, Jacob Johannissøn og Rasmus Vorm Datert Bergen d/en 20 Januarij A/nn/o 1742, som og for Rætten Lydeligen blev oplæst og er saaledis befattet /: NB. NB. NB. :/

Til slutning begierde Reqvirenten Tings vidne beskreven som Rætten bevilgede efterat Han udi Rætten hafde Een Attest indleveret under Eed udgiven af fornævnte 3de Vidner og Datert Bergen d/en 22 Januarij A/nn/o 1742, Hvilken er saaledis meldende /: NB. NB. NB. :/ Attesten indføres, Rætten nu som før bevilgede Skipper S/igneu/r Hans Hansøn Heytman Tingsvidne sluttet og beskrevet.

Dom imellem Bodel Sal/ig Eschild Lohmans og afgangne
Mad/a/me Johan/n/e Adelusiæ Kiønings Arvinger angaaende Sahlhuus
Dom

Med Stevnemaal af 1ste Martij A/nn/o 1740 haver Bodel afgangne Eschild Lohmans Encke her for Rætten ladet ind varsle afgangne Johannæ Adelusiæ Kiønings Arvinger Sing/neu/r Johan Storch Kiønig Sing/neu/r Christian Bejer og Sing/neu/r Lars Marstrander til at anhøre 2de Vidner Ole Torchildsøn og Hans Huustroe Marthe Ols Datter angaaende udj Hvad tilstand Gaarden Sahlhuus var, Da afgangne Eschild Lohman bem/el/te gaard Sahlhuus udj aaret 1733 d/en 5te Octobr/is til forpagtning antog, med hvilcke vidners udsigende Mad/a/me Bodel afgangne Eschild Lohmans sine Her udj Rætten produserte prætentions Reigninger af Datis 25 Martij 1735 og 7de Martij 1737 agter at bestyrcke og for de udj

1742: 275b

Samme Reigning op førte Poster, som paa *gaardenden (gaarden) Sahlhuus skal være til dens forbedring anvendte, *Wed Procurator Hans Ottesøn Nideraas paastaaer at nyde betaling tillige med Processens omkostning Skadesløs, Dernæst har Ottesøn bevist med een Contract af Dato 5te Octobr/is A/nn/o 1733 oprættet imellem afgan/gne Johanne Adelusiæ Kiønings og afgangne Eschild Lohmans om gaarden Sahlhuus forpagtnings til trædelse Hvor udj afgan/gne Eschil Lohman haver forbundet sig at betale alle af Sahlhuus gaaende Contributioner udj den Tiid han bem/el/te gaard skulde have under forpagtning og der for aarl/ig betale til afgang/ne Johanne Adelusie Kiønings 45 rd. Hvad Reparation Sahlhuus behøvede wilde afg/angne Kiønings \Lade/ giøre og betale men Lohman paa sin Egen bekostning forbinder sig til at lade giøre Een beqvem brygge uden nogen betaling der for af Mad/a/me Kiønings at prætendere, som efter ham skulde blive og hvad Reparation gaarden Sahlhuus behøvede blev af Fire Danne Mænd efterseet tillige med Dens Inventarium d/en 19de Octobr/is næst efter, og af Lohman med eegen haand optægnet Hvilcken forrettning baade Mad/a/me Kiønings og Lohman undertegnede udj samme Forrettning er opført alt det som paa Sahlhuus \gaard/ havde nødig at Repareres, Hvilcket Lohman imod at nyde betaling af Mad/a/me Kiønings skulde lade Reparere og naar det Var forfærdiget skulde Lohman give sin Reigning der paa til Mad/a/me Kiønings, paa det hon kunde wide Hvad hende til kom at betale, der imod forpligter Lohman sig udj samme Contract at vedlige holde Huusene paa Sahlhuus Creature, Jorden og alt andet, Hvad hon havde annammet under een god forsvarl/ig opagt og tilsiufn og naar hans leie Tiid var ude samme levere fra sig udj forsvarlig Stand, saa at Mad/a/me Kiønings udj alle maader skulde wære skadesløs med widere Contracten og bem/el/te Mænds wærck inde holder. Procurator Johan Simon Cramer der imod paa afgan/gne Johanne Adelusiæ Kiønings arvingers wegne ved Contra Stævning af 27de Maij A/nn/o 1740 paastaaer at Mad/a/me Lohmans skal Producere Een fuldstændig bereigning over ald den Reparation Hon fra først til sidst paa Sahlhuus haver anvent og det for Rætten bevise, saasom samme Reigninger Ej kan følges naar det ey kand beviises dernæst at lade samme af Rætten Taxere, da Arvingerne Deris paastand om befrielse for den udj Mænds Forrettningen Ej Specificerede Reparation wil giøre, Hvilcken Reparation bør gaa paa Mad/a/me Lohmans Reigning Dernæst Refererede Cramer sig til den af Ottesen frem lagde Contract og Mænds forretning over Sahlhus brøstfældighed da afgan/gne Lohman Sahlhuus til forpagtning antog Endelig Stævnes Mad/a/me Lohmans for alle de paa Sagen anvente omkostninger, siden hon dem haver forvoldt. Ligeledes ved Continuations Stævning paa arvingernes Veigne efter Mad/a/me Kiønings indkalder Cramer Mad/a/me Lohmans at giøre Leverance paa Sahlhuus Bygninger, tillige med Inventario efter

1742: 276

Mænds Forretningen samt Auvl af Høe og Korn og efter besigtelsen at lide Dom for det Manglende eller brøstfældige og samme efter wurdering at betale og erstatte Processens omkostning

Alt saa bliver Mad/a/me Lohmans paastævnte Prætentions Poster før\st/ paa kiendte saaledes.

Det første er det Steen gierde afgangne Eschil Lohman haver ladet opsætte paa Sahlhuus, da siger begge widnerne Ole Torchildsøn og Hans Huustroe Marthe Ols Datter at den Tiid Lohmand til trædede Sahlhuus forpagtning var om Sahlhuus et Enckelt Steen giærde nogle Stæder ned falden, men udj mænds Forrettningen findes Ej at \derpaa/ Reparation behøvedes det er og at Considerere Lohman tog Sahlhuus under forpagtning om Høsten da Høe og Korn allereede var i Huus, og naar Sæden er indhøstet bliver altid bøe-gierdene aabnet paa nogle Stæder at Creaturene der af baade kand gaa ind og ud, og da Lohman Mentionerer udj sin Reigning af 25de Martj 1735 at gierdet laae øde haver Lohman

allereede haft Sahlhuus paa andet aar under Forpagtning des aarsag han efter Contractens indhold Selv war forbunden at holde gierdet wedlige; der imod er det Vist, Bøe gierdet udj Lohmans Tiid er meget bleven forbedret og bestandigere giort end til Forn, men der haver at observere, da Lohman Sahlhuus til forpagtning antog war Enckelt Steen gierde om Sahlhuus altsaa er de fleste Steene af det for hen Værende gierde, andre tet hos taget paa bøen og nest ved ligesom der endnu findes Fiæld, Steene I mangfoldighed til Bøe gierde Tienligt, saa at den til bem/el/te bøe giærdes forbedring anvendte omkostning icke har været meget kostbar der for tilfindes afgang/ne Johane Adelusiæ Kiønings Arvinger for det Dobbelte Steen gierde som er 190 fauner at betale Mad/a/me Lohmans 10 skil/ling for hver fauvn som udgiør den Summa 19 rd 4 mrk 12 sk.

Den anden Post saa skal efter Mad/a/me Lohmans bereigning til Kleven og Koe weiens forbedring være med gaaen Een deel udgifter men af Mænds Forrettningen kand icke udfindes at den haver behøvet ringeste Reparation des foruden forpligter Contracten Lohman at holde gaarden wed lige alt saa bør afgan/gne Mad/a/me Kiønings Arvinger for denne Post være befriet allerhælst den ved seeniste besigtelse befandtes udj slætt tilstand.

Den 3die Post er afgangne Lohman har opført i sin Reigning bekostning for Elvens Løb at Rætte med videre af Mad/a/me Lohmans førte widner er \ey/ anvist nogen Elv men een bæck som forgick Nord for Løen men nu hen led Sør om løen, da i Henseende Mænds Forrettningen Siger at Løen den Tiid war meget waad saa der imellem maatte giøres een weite, og widnerne siger det er til Løens Nøtte forandret Saa til findes Mad/a/me Kiønings arvinger der for til Mad/a/me Lohmans at betale efter Mændenes taxering 4 marck.

Udi Den 4de Post anfører Lohman betaling for Weiter at skiære 15 rd Hvilcket er een Stor og ubeviislig bekostning det bør een Hver forpagter og icke Ejeren for ham, aarl/ig at holde Weiterne og Renderne vedlige saa fremt han itide vil vente sig Frugt af bøen, des aarsag Mad/a/me Kiønings arvinger

1742: 276b

For Mad/a/me Lohmans tiltale i denne Post frie findes, aller helst Contracten og Mænds Wærcket icke forbinder afg/angne Mad/a/me Kiønings arvinger der til.

Den 5te Post mentionerer om betaling for Støle veien oven for Klæven optagen til bøe Røddet og giærdet item indrettet Een Skine (Skinne) Floer og *wer (værn?) for Creaturene at gaa der op og need, Wel er det saa paa Mad/a/me Lohmans side er anvist et Støcke ind gierdet Marck Hvilcket af udmarcken skal være Røddet, men uberørte udgifter ey ære beviste saa bør og Considereres dette er skeed efter afgangne Lohmans Eget behag, tvert imod Contracten og at Lohman tillige med hans Encke udj alle aar haver haft fordeel der af Hvor ved de der paa anvente bekostninger dem ere betalte Da i Henseende giærdet for Ejeren er nøttigt og af det støcke Jordsmon aarl/ig noget Høe kand aules Saa dog /: uagtet arvingernes protest :/ til findes de til Mad/a/me Lohmans der for at betale udj alt Sex Rixdal/er.

Den 6te Post er paastand for bøens Rødning og agers optagelse, der hos vil Mad/a/me Lohmans af widnernes udsigende insinere eendeel Steen, Hidset og her er taget af bøen ligeledes er anvist og befunden her og der nogle Smaa Støcker Jord wære giort ager af, men naar efter tænckes at Lohman har sluttet Contracten efter den tilstand Sahlhuus war udj Anno 1733 d/en 5te Octobr/is Da han den til Forpagtning antog og at Hand af Steenenes bort tagelse som dog hverken var som Accorderet eller til Sahlhuus forbedring kan være af synderlig werdie og udgiften der for meget liden saa har allereede afgangne Lohman og hans Encke haft nøtten der af, der for kan arvingerne tvert imod Contracten over eens stemmende med Loven icke paa legges nogen betaling Men for denne Prætention aldeeles fri findes.

Den 7de Prætention er om betaling for giødsel som fra Bergen til Sahlhuus skal wære ført, om end {skiønt} det var bevist, saa kunde Ejeren efter Loven og Contracten ey obligeres til samme at betale, siden det war Ejeren ligemeget enten forpagteren afgan/gne Lohman Lod Jorden Saa eller Hvile, Thi forpagtnings afgiften burde han dog svare Ejeren efter Contracten allerhælst han ved gaardens tiltrædelse fick saa mange Creature som han blev Accorderet, Hvor efter Contracten war oprættet, Des aarsag Arvingerne for denne u-ventelige Pretention og fri findes.

For det 8de Prætenderer Mad/a/me Lohmans udj sin Reigning betaling for Bryggens Reparation Hvilcket aldeeles er stridigt imod hendes Mands under haand og Seigel indgaaede Contract Hvor ved han forbinder sig paa Egen bekostning at lade bryggen bygge og efterlade sig, naar han fløttede fra Sahlhuus, der for Mad/a/me Kiønings Arvinger ey kand paa legges denne Prætention at betale men For den fri findes.

Den 9de Prætention at for een Smale Floer af hendes mand afg/angne Lohman op bygget til een 40 Ja, maaske Flere Smaler, da efterdj Mænds wærcket ey inde holder at Smale Floeren den Tiid Lohman tiltrædede Sahlhuus

1742: 277

Som Forpagter noget Manqverede altsaa er denne Smale Floer til u-nøtte, des Aarsag Mad/a/me Kiønings arvinger for dens betaling aldeeles frie Kiendes og kan Mad/a/me Lohmans Selv giøre sig sam/m/e saa nøttig som hon best veed og kand udj alle maader allerhælst hendes Mand udj sin Reqvisition til Stads Haupt Mand Gielmeiden selv siger at han af Mad/a/me Kiønings haver haft forlov til den at opsætte og igien bort fløtte.

Endelig den sidste Prætention Mad/a/me Lohmans haver paa Mad/a/me Kiønings arvinger er betaling for Bygningernes Reparation paa Sahlhuus Hvilcket Cramer paa arvingernes weigne som for er melt wed Contra Stævning haver paastaaet Mad/a/me Lohmans skulde giøre anvisning paa det Mad/a/me Lohmans med rette burde, Ligesaavel som hon haver ladet giøre anviisning paa det Hendes Mand haver ladet giøre tvert imod Contracten men uden at giøre nogen anvisning Refererer Mad/a/me Lohmans sig til de for hen ergangne Domme og Forrettninger samt og hendes Mands afgan/gne Lohmans Reigning paa Sahlhuus Huusers Reparation af 25de Martij A/nn/o 1735 Hvilcken Reigning da besigtelsen skeede paa Sahlhuus udj Aaret 1737 d/en 10de April Post viis af Rætten ved Sex Eedsvorne Lau Rættes mænd blev examinerede Hvor den da blev befunden at være upaalidelig i henseende noget der udj var anført at være Repareret paa Sahlhuus bygninger som ey befandtes at være skeed andet at være op ført til een større Summa *en (end) Taxations mændene kunde ansee det havde kostet altsaa haver Rætten icke andet nu at følge end den Taxation Lau Rætts mændene fornevnt Aar 1737 giorde paa Sahlhuus Bygninger siden Mad/a/me Lohman Selv beraaber sig paa de for hen ergangne Domme og forrettninger, samme Reparation blev den Tiid Taxeret for 29 rd 5 mrk 15 skil: Hvilcke Nii og Tyve Rixdaler Fem Marck og Femten Skilling afg/angne Mad/a/me Kiønings arvinger bør got giøre Mad/a/me Lohmans for den af hendes Mand Lohman paa Sahlhuus Bygninger anvente Reparation.

Mad/a/me Kiønings arvingers øvrige paastævnte Prætentioner imod Mad/a/me Lohmans, som og Post niie bør paa kiendes bestaaer i følgende.

Den 1ste er at han skal giøre Leverance paa Sahlhuus Bygninger udj samme stand Han Dennem annammede, og som de bør være efter Contractens indhold op rettet imellem afgang/ne Eschild Lohman og afgan/gne Mad/a/me Kiønings Denne Deres paastand kand icke andet end efter Lov og billighed biefaldes, Thi først haver afgangne Eschild Lohman udj forpagtnings Contracten sig der til forpligtet, Dernæst ligger afgang/ne Lohmans egen underskrevne Reigning af 25de Martj A/nn/o 1735 at Huuserne paa gaarden Sahlhuus den

Tiid var udj forsvarl/ig stand ved besigtelsen udj aaret 1737 den 10de April er det og befunden at Huuserne paa gaarden Sahlhuus Vare udj god stand Hvor fore Mad/a/me Lohmans og efter mændenes taxation er til kiendt den betaling mændene haver vurderet

1742: 277b

Reparationen afgang/ne Lohmand kunde kostet her til kommer og at Mad/a/me Lohman Da Mad/a/me Kiønings arvingers Contra Stævning blev her for Rætten incamineret, lod Declarere ved hendes Procurator Sing/neu/r Hans Ottesøn Nideraas at Mad/a/me Lohmans u-weigerlig skulde findes at levere gaarden Sahlhuus fra sig i forsvarlig og lov før stand saa snart Sahlhuus fra hende skulde annam/m/es da det og var Tiid nock for hende at bekoste de brøstfældigheders Reparationer som efter uvillige mænds Skiøn kunde findes, Denne Mad/a/me \Lohmans/ Declaration som icke alleniste var billig men end og hensigtende til forlig saa velsom Skifte forvalternes Dicision at hon et aars Tiid længere skulde Continuere forpagtningen paa Sahlhuus gav Rætten anleding at udsætte Sagen saavit besigtelsen wedkom til den Tiid Hon Mad/a/me Lohman fra Sahlhuus skulde Fløtte paa det Mad/a/me Lohmans tilstræckelig kunde have Tiid til at bevise sine ord udj gierningen med gaardens Sahlhuus bygningers Reparation og Mad/a/me Lohmans icke skulde have aarsag at beklage sig over nogen over ilelse af Rætten siden Mad/a/me Lohmans saadant mindelig tilbud for Rætten havde giort, Da efterdj fornemmes at Mad/a/me Lohmans fra den Tiid Sahlhuus Bygninger sidst blev besigtet udj aaret 1737 haver ladet bem/el/te gaards bygninger for Vanrygte skyld forfalde og icke /: endskiønt Hon til disse bygningers Reparation haver haft Rum Tiid efter sit løfte for Rætten d/en 6te Julj 1740 haver ladet bem/el/te Bygninger i forsvarl/ig stand sætte saa til findes Mad/a/me Lohmans at betale bem/el/te Gaard Sahlhuus bygningers brøstfældighed til Mad/a/me Kiønings Arvinger efter Lau Rætts mændenes taxation med 62 rd 3 mrk 12 skil.

Den anden Mad/a/me Kiønings arvingers Prætention er at Mad/a/me Lohmans skal giøre Leverance paa gaardens Sahlhuus Inventario noget der paa er Rætten bekient paa stædet blev leveret men det som mangler til findes Mad/a/me Lohmans udj brugelig stand at levere til Mad/a/me Kiønings Arvinger ligesom hendes Mand efter Mænds forrettningen det annammede Eller betale det efter lovlig Marcke gang.

Den 3die Mad/a/me Kiønings arvingers prætention inde holder at Mad/a/me Lohmans bør levere fra sig gaarden Sahlhuus besættning med dens Auling af Høe og Korn \<vel vil Mad/a/me Lohmans sige, at udj Mænds Forrettningen ei er ind ført, hendes mand ved Sahlhuus Gaards Forpagtnings tiltrædelse fick noget høe eller Korn>/ des aarsag Disputerer at levere den auling fra sig udj dette aar er ind høstet, saa u-formodentlig denne exception er giort saa ubillig bør den og ansees thj Contracten udviser at hendes mand tiltrædede forpagtningen om Høsten da Høe og Korn var ført udj Huus saa er det og u-imodsigeligt at han fick ald den Auvl udj aaret 1733 til Sahlhuus war ind høstet, da samme aar icke var et ufrugtbar aar, og naar Han fick Siuv forsvarlige Melcke Kiør 1 gra Oxe og otte Smaler til Gaardens Inventarium saa tvivles ey paa det Aars Auvl io fulgte med, som andre Stæder skeer, naar een gaard saaledes I-u-tide forpagtes bort, Hvor fore denne exception af sig Selv bort falder men Mad/a/me Lohmans til findes icke allene at levere til Mad/a/me Kiønings Arvinger Siuv forsvarlige Melcke Kiør Een gra oxe og 8 Smaler lige efter Mænds forrettningen udj saadan stand hendes mand antog Sahlhuus besætning eller i fald nogen af Kiørene kunde wære *gield da at svare dem til den skade de der ved kand have haft fra den Tiid Hon dem Sahlhuus leverede med 10 rd men End og de 4re tynder Sæde Korn Hendes mand fick ved gaarden Sahlhuus, tillige med ald den Aul af Høe og Sæd udj dette aar til Sahlhuus er indhøstet uden Ringeste det af at bort føre.

1742: 278

Til sidst kommer denne Processes omkostninger at paa kiendes Hvilcke begge Parter ved Stævne maal paastaaer at nyde hos hin anden og maa at icke liden Depance (Depense = utgift) paa begge sider ere anvente Som lættelig kunde været Spart, der som de 2de Hoved Documenter udj Sagen Neml/ig den efter Loven indrættede Contract om Sahlhuus gaards forpagtning og den der efter forfattede Mænds forrettning paa Sahlhuus bygningers Reparation og Inventarium havde paa afgang/ne Eschild Lohman og hans Enckes side bleven efterlevet saa Strichte som paa afg/angne Mad/a/me Kiønings side Thj i det afg/angne Eschild Lohman og hans Encke haver gaaen uden for Contracten er oprindelse Til denne vedløftige Proces og har foraarsaget alle de paa Processens anvente omkostninger alt saa tilfindes Mad/a/me Lohman som her for Rætten efter een ubillig opført Reigning denne Proces haver Reist til Mad/a/me Kiønings Arvinger først at betale de omkostninger denne Aastæds Rætt haver kostet med 29 rdr dernæst de omkostninger Mad/a/me *Kiønins arvinger haver anvent paa denne Sag for forige Rætten Hvor fra og til de haver været nødtvungen hende at følge saa fremt de ej deris Rætt wilde forlove med 50 rdr Hvad een hver er til dømt at betale bør skee 15 Dage efter denne Doms Lovl/ige forkyndelse under videre adfær efter Loven.

I/n N/omine J/esu C/hristu

M: Tønder giør vitterligt, at aar 1742 Mandagen d/en 22 Januarij blev efter Skipper Hans Hansøn Heitmans mundtlig begiering udi Sandvigen holdet forhør angaaende bem/el/te Heitmans førende fløyte fra Christiania Elizabeth Magdalena kaldet, Som her udi Norhorlehn I Mysche Sundet er ind *løset (loset) formedelst den hafde taget Skade udi Søen og bie vaanede denne Forretning følgende Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Jacob Jacobsøn Hauland, Ludvig Rasmusøn, Ole Johansøn, Rasmus Jansøn, Abraham Hansøn, Samson Ellingsøn, Isach Christiansøn og Hans Andersøn,

Hvor da Reqvirenten S/igneur Hans Hansøn Heitman for Rætten frem stillede Trende af sine Folk, som fahrer paa bem/el/te Skib Elizabeth Magdalena, nemlig under Styrmanden Simon Axelsøn, Henrich Christophersøn Thue og Morten Hansøn, Saa som de Øvrige Folk ikke kunde tages fra Skibets opagt, {Hvilke 3de Mænd Eedelig forklarede}

Hvor paa Eedens forklaring af Lov bogen for bem/el/te 3de Mænd Lydelig blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Der efter fornævnte 3de Mænd Eedelig forklarede, at efter at De med Skibet Elizabeth Magdalena kom/m/ende fra Sanct Ubes d/en 1 Januarij nest leden Ved Een Skrækkelig Blæst af Ost S: Ost efter den anviiste Journals udviisende omtrent Nordre bredde 56 grader 25 Minuter Lindesnæs omtrent N: O: T: O: 33 Miile, slingrede store Stangen over bord ved *Minats (Midnats) Tiide Klokken Tolv, Hvor da med alle Mand blev bierget Raaerne, Sejlet og Vanterne under Mange over Spyllinger, stræbet saa til d/en 4 Januarij at faae voris forstang need og aptere den til stor Stang, som og Skeede paa det vi kunde med voris store Mærseyl holde Skibet under Commando, som vi og fik, hvor med vi Da med Een haard Østen Vind og andre Vinde søgte at befordre voris Reyse imod stormende vinder, Snee og Kuld til d/en 12 Januarij, Da vi om Morgenen Klokken Sex midste voris opsatte store Stang med det nye Mærseigl, saa vi udi ald Hast maatte Kappe stænge Vanterne, Merse *Skoterne (Skøterne) og det Løbende Gods fra os, som Hang i Veyret og paa siden af Skibet, paa det Det ikke skulle giøre os og Skibet støre Skade saa at vi Klokken 8te hafde midst og Kappet alt fra os, i Hvilken Tiid vi og midstede voris nye store seyl, som vi ikke kunde bierge formedelst vi hafde nok at bestille med at kappe resten fra os, sam/m/e Nat Klokken 12 blæste Een Tredie Deel af voris nye

*besan (mesan?) Seyl bort, saa vi Da maatte Lense fra vinden med begge Skot *hornene (hørne/hjørne?) af Een Fok beslagen Mit udi med Een Trodse udi meget Sørgelig Tiilstand, indtil d/en 14 Januarij Klokken 8te om aftenen, Da vi ved skrekkelig slingring forliiste voris *besan (mesan?) Mast med Kryds Seyl, alle De Raaer der ved samt vanter, stager og al Tachelage, Som vi med Een hast og stor Møye fik Kappet fra os, Thi hvis det ikke saa hastig hafde skeed, hafde det

1742: 278b

Visselig Knuset voris Skib til grunde; Den *15 (15de) Kom os loser inden Borde, som med Megen forundring og Hielp af boxering bragte os ind udi Een Havn, Som Loserne kalder Mysche Sundet, til ankers, 3 Miile Nordvest fra Bergen, Møde og udarbeydede af møysom/m/elig overspyllende vande og glade for Liv og Skib med Ladnings berging, Hvor Skibet ey kand kom/m/e fra, før det er sat udi Stand, og at Ladningen har ved overspyllede Søe i denne Storm taget Skade, Viiser Skibets Læthed Een Halv foed, Thi vi bekræfter, at ikke Een Tønde Salt er udtaget af Skibet, og som De Øvrige Folk ikke kunde tages fra Skibet og Embedes forretninger ikke tillod Mig denne Tiid at fahre til Skibet, saa faaer det beroe til Een anden beleylig Tiid.

Anno 1742 d/en 6 Martij blev denne Forretning paa Skibet Elizabeth Magdalena atter Continueret udi De Eedsvorne Lau-Rættes Mænds nerværelse nemlig Ole Olsøn Eides, Lars Olsøns og Erich Michelsøns begge boende paa Landeraae, Thomas Stephensøns, Hans Hansøns, Hans Nielsøns, Ole Thomæsøns alle Fire boende paa Algerøen, Ole Knudsøn Eides,

Hvor da de Øvrige af Skibets førende Mandskab nemlig Styrmanden Andres Jacobsøn Smistad, Tøm/m/er Manden Niels Brodersøn, Arent Knudsøn Matros, Hans Michelsøn Matros, Daniel Jensøn Matros, Jacob Monsøn, Jacob Larsøn Storm, Sven Nielsøn, Christian Christiansøn Hypchen bleve frem stillede for Rætten,

Der paa Eedens forklaring af Lovbogen for Dem lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed,

Der efter alle Een stemmende veed Eed med oprakte fingre efter Loven forklarede saaledes som for hen er anført, og da Skipperen nu er i arbeyde med at lade sætte Skibet i stand, saa anviiste Han følgende besigtelse og Taxation af Kyndige Mænd fra Bergens Bye af Byefogeden der til ordinerede, Hvilken besigtelse Lyder saaledis /: NB. NB. NB. :/ besigtelsen ind føris,

Der efter begave fornæfnte Lau-Rætts Mænd sig til at besee om Skibet Elizabeth Magdalena kunde være Lættet, Hvor det Da siufntes efter Deris giisning at være Lættet Een Halv fod.

Der nest indgav Skipper Hans Heitman Denne Reigning /: NB. NB. NB. Reigningen paa Skibets reparation med videre ind føris :/

Der paa begierede Skipper Heitman Tings vidne beskreven, der for disse Tings vidners bekostning opføres saaledis efter Lov og Kongl/ig Forordning Stemplet Papier til Tings vidnerne og de frem lagde Documenter 1 rd Sorenskriverens Salarium med Diet Penge paa Reyserne Skriver og forseiglings Penge 9 Rd 5 mrk 12. Sexten Lau Ræts mænd at opnævne og varsle 2 rd 2 mrk Lau-Rætts Mændenes Løn for at beklæde Rætten de første 8te Hver 1 mrk 8 sk er 2 rd De sidste 8te, som bleve kaldte fra Deris Fiskerie ved Havet, Hver 2 mrk er 2 rd 4 mrk, Skyds fra og til stæderne over farlige Fiorer, da mod Vind og indfald med Baade Leye 7 rd. Skyds Folkenes og Lau-Ræts Mændenes fortæring, Som Skipper Heitman dem maatte Forskaffe, i Henseende paa det stæd Skibet laae ey at got var at bekom/m/e 1 rd 3 mrk. Til sam/m/en omkostninger 26 Rd 2 mrk 12 sk.

Alt saa bevilger Rætten Skipper S/igneu/r Hans Heitman Tings vidnet under forseigling beskreven.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Odels Ræt paa Tostensvig

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742, Den 2 April, som er Torsdagen efter Paasche blev holdet Odels Ræt paa gaarden

1742: 279

Tostensvigen nerværende De Eed svorne Lau Ræts Mænd 1. Hans Arnesøn Hopland, 2. Arne Simonsøn Fløgsand, 3. Ole Olsøn Gaustad, 4. Anders Halsteensøn Nedre Tvedt, 5. Niels Michelsøn Volle, 6. Anders Hansøn Hopland, 7. Anders Halsteensøn Hæstnæs, 8de Hans Rasmusøn Fløgsand,

Der paa frem lagde Citanten Ole Monsøn Det til denne Dag udtagne stæfne maal af Dato 1ste Decembr/is 1741 - med sin forkyndelses paategning af 5te 12te og 13de Decembr/is nest efter, som for Rætten Lydelig blev oplæst og er af følgende indhold. /: NB. NB. NB. stæfningen ind føris :/

Der efter tilspurgte Rætten de Eed svorne Lau Ræts Mænd om nogen af Dem til de stridende Parter ere beslegtede De Een stem/m/ende svarde aldelis ney,

Lars Monsøn var her for Rætten tilstæde, Men gik bort efter at Procurator Falch hafde talt med Ham,

Rætten Lod Kalde paa Lars Monsøn 3de gange der efter, og hafde bud efter Ham Ved Diderich Andersøn og Niels Holme alt i Tanke for at faae Sagen forliigt, Da i Henseende Lars Monsøn ey vilde indkom/m/e for Rætten, blev stæfne maalet af hiemlet ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af Diderich Andersøn Knappen og Niels Halvorsøn Holme;

Procurator Falch mødte paa den indstæfntes vegne og for det første Declarerede, at siden Rætten var sat ikke har talt med Ham benæfnte Lars Monsøn, der nest følgelig forordningen af 1735 d/en 19 Augusti finder Han et Stæfnemaal Hvis Concipistes nauvn ey staar under tegnet og alt saa holder Comparenten det for at sam/m/e stæfne maal og dens udstædelse er stridende imod Hans Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste intention, som forbyder absolute at skrive for Folk end de som Ere Eed tagne og der til af Øvrigheden Aucthorizeret, Thi vilde Comparenten ydmygst afvarte denne Rættes Interlocutorii eragtning om sam/m/e stæfne maal, som haver ingen Concipist bør være Lovlig eller ikke, da det ellers var aldeelis ikke Comparenten imod om Parterne sin Søgende Mindelighed kunde afgiøre.

Eragtning

Stæfnemaalet er med Citantens Signet og Boemerke under tegnet og efter Loven ind rettet, Thi Loven forbyder ikke Een Bonde at Menagere omkostninger, som Een Procurator ellers ville have i fald Han stæfne maal for Een \Een/foldig mand skulle Concipere, des aarsag den/n/e stæfning bør staae Ved magt og have frem gang.

Lars Monsøns Trolovede Fæste Møes Fader værge Arne Refschaar var ved Rætten til stæde.

Citanten Ole Monsøn tilbød sig at udi Mindelighed vilde forliige sig at give for at evitere Proces sin Søster Ingebore Mons Datter for De Fire Marker Fisk Hende er udlagt udi gaarden Tostensvig efter sin S/a/l/ig/ Fader Mons Paulsøn 10 Rd, da de ikkun efter Skifte Brevets indhold ere taxerede for 5 Rd, enten Hans Søster vil Have Jord for Jord eller Reede Penge;

Til denne proposition og anbudne forliig kunde Comparenten sig ikke finde, aller helst naar Een Sag bør forliiges, saa burde og Citanten have frem sat Hvad slags omkostning Han enten ville have eller give, og for inden det Skeer kunde Han Falch ikke ansee Citantens intention at være til forliig.

Citanten tilstod sit giorde forliig eller Dom i Sagen.

Falch nest at referere sig til alt Hvad Han i Sagen tilforn har protocollert, og der nest maa Comparenten fornem/m/e at fra Citantens side nu først er i Rætte lagd de uden for Retten Længe paa æskede Skifte Breve og Skiøder, saa fandt Comparenten sig anleediget at omendskiøndt Lovens 5 Bogs 6 Cap/itel 1 Art/icel saa udtrøkkelig siger, at Hvad man paa Skifte eller udlæg bekom/m/er bør Mand beholde, over Hvilket Comparenten forlangede Copier af alt, som fra Citantens side er producerte være sig Skifte Brever eller andre Documenter, og til den Ende forlangede Han Sagens anstand og udsættelse udi Nii á Tii uger skulle det behage Rætten at over iile Comparentens Fuldmægtiges, eller og at *oviile (overiile) Citanterne, som tilforn om Hvad Citanten kunde have at udgive var uvidende, alt

1742: 279b

saa paastod Comparenten at Citanten i det mindste bør erlegge til Comparentens Principaler 16 Rd under al vedbørlig reservation, efterdi Comparenten Declarererede, at Hvad enten det er Een odels Trette eller andre, saa vilde Han ikke forhaabe at nogen med Rætten bliver overiilet.

Eragtning

Procurator Falchs exception udi saa Reen og efter Loven begyndte Sag, Hensigter mere til Vidløftighed, end til Hans Principals forsvar, Hvilket forordningen af 19 Augusti 1735 forbyder, og Forordningen om Justitz Cassen befaler sligt at observeres, alt saa tilladis bem/el/te Falch Een Time at sidde her ved Rætten og efter see De Tvende Skifte Breve, Skiøder og Odels Lysninger, Hvis han ikke vil være \der/ med for nøyet skal Sagen alligevel have sin fremgang til Doms afsigelse.

Procurator Falch kunde ikke finde sig at være for nøyet med Mindre Tiid end som af Ham forlanget var, saa vel til alle de indgivne Documenters nøye efter siufn som adskillige aarsager og Tiids udreyninger, som ved odels Tretter flyder, saa vilde Comparenten under al vedbørlig reservation over levere Sagen til Rættens behanling saaledis, som den i sin Tiid og paa sit rette stæd agter at forsvare;

Der paa blev Eedens forklaring for vidnerne af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, og ey andet sige end Hvad de med god Samvittighed veed at forklare angaaende den Rætt Citanten Ole Monsøn kand have til de paa stæfnte Fire Marker Fisk udi denne gaard Tostensvig. Der efter frem stod

Rasmus Nielsøn Frommereide og sagde at Citantens Ole Monsøns Fader Mons Paulsøn haver altiid brugt og beboet saa vel de 20 Marker Fisk Ole Monsøn nu bruger, som De Huuser Lars Monsøn bruger tillige med De Fire Marker Fisk, Lars Monsøn vil paastaae at nyde og bruge tilhørende Citantens Søster Ingebore Mons Datter, saa at Citantens Fader haver hafd til Eye et Pund Fisk i Tostensvig; Dette Vidne sagde at være 78 Aar gam/m/el, og veed Citanten Mons Paulsøns \Søn Ole Monsøn/ er odels Mand til de paa stæfnte 4re Marker Fisk.

Det andet Vidne Jacob Thomesøn *Rons (Rong) 78 aar, ligeledis giorde sam/m/e forklaring, som nest forige Vidne uden ringeste forandring.

Det 3die Vidne Paul Andersøn Rong 71 aar gam/m/el Hans Vidnisbyrd var lige som nest forige Vidners uden ringeste forskiæl.

Derefter forføyede Rætten sig ind i De Huuser den ind stæfnte Lars Monsøn nu bruger og vil sig til egne med de 4re Marker Fisk som ere paa stæfnte. De alle fornævnte 3de Vidner giorde anviisning paa Huusene og sagde at S/a/l/ig/ Mons Paulsøn over Tiuve Aar \Levede og/ brugte sam/m/e Huuser, /: som var Citantens Fader :/ Da Han brugte \og ejede/ De 24 M/arker Fisk her i Tostensvig - ia maaske Langt flere aar, Hvor paa de efter Loven giorde Deris Eed dette udi alle *maa (maader) sand at være og at De ikke rettere og sandere vidste at sige eller mere forklare, Hvor paa disse 3de Vidner Rasmus Nielsøn Frommereide, Jacob Thomæsøn Rong og Paul Andersøn Rong bleve Dimitterede.

Endelig siden De indstæfntes Procurator Falch forlængst absenterede sig fra Rætten uden at ville efter Rættens Kiendelse igiennem Læse Citantens her for Rætten producerte Documenter, paastod Citanten efter Vidnernis udsigende og forbem/el/te Documenter Dom i sagen, som Rætten bevilgede.

Hvor paa blev Dom afsagt.

See videre paa Folio -- Hvor Dom ord til andet findes ind ført.

1742: 280

I/n N/omine J/esu C/hristu

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 5 Aprilis blev holdet odels Ræt paa gaarden nedre Golten udi *Sator (Sartor) Skibs Reede nerværende efter skrevne Eedsvorne Lau-Rættes Mænd. 1. Ole Hansøn Schoge, 2. Peder Endresøn Hamre, 3. Lars Thorsøn Schoge, 4. Michel Andersøn Leerøen, 5. Knud Assersøn Kaursland, 6. Niels Johansøn Steensland, 7. Peder Kaaresøn Vixøe, 8. Orian (Ørian) Thoersøn Kaursland.

Citanten Søfren \Michelsøn/ producerede Een Stæfning af Dato Den 9de Decembr/is A/nn/o *1742 (1741), som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold. /: NB. NB. NB. See stæfningen :/

Citanten Søren Michelsøn og Hans Svoger den indstæfnte Mons Knudsøn bleve strax for Rætten saaledis forligte, at efter som Mons Knudsøn ey bruger mere udi Nedre Gal[ten] end Et Pund og Tre Marker Smør efter Skatte Skyld, som er den Halve Part af Nedre Goltens Skyld, saa fra fald Han stæfne maalet saa vidt Jorden angaaer, Hvilket lidet Brug Mons Knudsøn skal beholde til odel og Eyendom for Citantens og Hans arvinger upaa-klaget i alle maader, Sam/m/e brug haver Mons Knudsøn Kiøbt af Mons Olsøn Leerøen d/en 18de Octobr/is A/nn/o 1738, Som det publicerte Skiøde sam/m/e Dag paa Schoge Ting lyst udviiser, Der imod Skal Citanten Søren Michelsøn nyde den Halve brug udi alle de Laxe Vaager, baade Sør og Nor Varøe og Øvre Vaagens og Øvre Goltens, saa længe De Lever, dog ey som Eyendom men ikkun som et brug, at forstaae saa vidt Mons Knudsøns Part angaaer.

Den indstæfnte Mons Olsøn fremstod for Rætten og Declarerede at Han gierne enten for Penge eller andet Jorde gods ville afstaa d/e 8te Marker Fisk til Søren Michelsøn Hans Datter Anne \Mons Datter/ haver faaet udi Nedre Galten, Strax paa stæden afstod Citanten Søren Michelsøn til Anne Mons Datter Den Part han hafde udi Een Sølv Krone efter sin Sahlig Moder Margrethe Peders Datter Galten Som beløb efter Vurderingen 7 rd 3 mrk 5 sk, des foruden leverte til Mons Olesøn Leerøen Anne Mons Datters \fader/ over Vurdering 3 mrk Danske efter forligelse.

Hvilket kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Hans Olsøn Schoge ved Eed med oprakte fingre efter Loven afhiemlede at Have forkyndt saaledes, som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser.

Dernest blev Ole Albretsøn Vorland, som haver Citantens Søster Lucie Michels Datter til Egte \tilspurgt/ om Han ikke ligesom de andre tvende Svogre Ville af staae De 8te M/arker Fisk Hans Kone Lucie Michels Datter efter Hendes Moder Margrethe Peders Datter Golten er til falden udi arv i gaarden Golten eller der for Liide Dom. Der til Han svarede Ney, men Tilstod at Søren Michelsøn er Hans Kones Broder,

Citanten Søfren Michelsøn paa stod Dom efter Loven som sande odels Mand til den paa stæfnte Jord tillige med at Ole Albrethsøn, som *som (samme?) tid er til buden her for Rætten enten Penge eller Jord for Ole Vorlands Kones Part Hun er tilfalden udi gaarden Golten, maatte til findes at betale alle paa gaaende Omkostninger,

Hvor paa af os samtlig strax blev Kiendt, som følger.

See Dom/m/en findes indført paa Folio --

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Nordhorlehn giør vitterligt at aar 1742 d/en 9 Aprilis blev holdet vaar Ting med Arne Skibs Reedes Almue paa Pladset Steene Støe nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Ingebretsøn Helle, 2. Ole Simonsøn Fosmarch, 3. Stephen Gregoriisøn Eichaas, 4. Niels Olsøn Bruraas, 5. Ole Olsøn Fosmarch, 6. Lars Olsøn Romsloe, 7. Clemet Magnesøn Hauchland, 8. Ole Monsøn Aas Tvedt,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og Rescripter

1. Kongl/ig Forordning om Skatterne i Norge for aar 1742 Datert Friderichsborg Slot d/en 4 9br [1741.]
2. Kongl/ig Placat eller Patent om Høyeste Ræt i Danmarch for Aar 1742 Datert Friderichsborg Slot d/en 13 Octobr/is 1741, at holdes d/en 1 Martij 1742.
3. Kongl/ig Rescript at De som bliver Dømt for Ringe Tyverie skal ey her efter pidskis af Bødelen, Men i Kiøbstederne af Slutteren og paa Landet af Staaderfogederne. Datert Christiansborg 24 Novembr/is 1741.
4. Kongl/ig Rescript at De formedelst Svaghed Dimitterede Militaires under officerer og gemeene maa arbeyde saa meget som de med Deris egen og Hustrues Hænder kunde af stæd kom/m/e dog uden Svenne og Drenge at holde eller sig med associere, ey heller Kiøbmandskab og anden Borgerlig næring at Bruge Desligeste at slige Dimitterede saa vidt de ikke bruger Borgerlig næring i Kiøbstæderne maatte være befriede for Borgerlig paalæg og Skatter samt paa Landet for inderste Folke og Familie Sk[atter.] Datert Friderichsborg Slot d/en 27 Octobr/is 1741.

1742: 280b

5. Kongl/ig Rescript angaaende Møde og samling aarlig Holdende Ved Land Militien Datert Christiansborg d/en 16 Febr/uarij 1742.
6. Kongl/ig Rescript at Told betienterne i Sverrig skal underrette De reysende Hvorledis de sig haver at forholde paa det De forekom/m/ende uleyligheder kand undgaae. Datert Christiansborg Slot d/en 29 Decembr/is 1741.
7. Kongl/ig Rescript Hvor ved gives tilkiende at alle fra Danmarch og Norge uden pas bort rømte Folk reclameris. Datert Christiansborg d/en 16 Febr/uarij 1742.
8. Korn Taxten over Bergenhuus Stift for aar 1741 Datert Bergen d/en 17 Novembr/is sidst afvigte under Bischop Bornemans Haand. Tiende Een Tønde Hveede 3 rd,

Een Tønde Rug 14 mrk Een Tønde Byg 11 mrk 8 sk Een Tønde Bland Korn 9 mrk Een Tønde Havre 7 mrk Landchyld og Leeding Een Tønde Malt 12 mrk, Een Tønde Korn 2 rd Fire Mæhler Korn i Sogn 1 rd Kongens Korn Tiende udi Norhorlehn bliver staaende 2 rd.

9, 10, 11. Trende Placater udstædde under Cammer Collegii Seigl De tvende for Danmarch og Norge ere Daterede d/en 4 Januarij A/nn/o 1742, den 3die angaaende Hertug-Døm/m/ene Slesvig og Holsteen Datert 30 Decembr/is 1741. Hvor udi Specificeris Eendeel for Værende Kongl/ig oppebørsel Betientere og Forpagtere, Som til Deris Kongl/ig Majestets Cassa nogen Visse og Deels anseelige Summer er skyldig blevne, Hvor ved befalis Dersom nogen, som ikke ellers efter sin Betiennings Medfør allerede der til er forbunden, kand tilforaadelig og beviisligen meddeele Rente Cammeret, nogen efterretning om Sam/m/e Debitorer endnu ubekiendte Effecter og noget der af med Rætte udi Hans Majestets Cassa kand erholdes, skal den {af} som sligt opdager af den indkomne Summa, Tii procentum, som Een belønning for Hans Vigilance, vorde got giort.

12. Afkald udgiven af Peder Jansøn til Hans Formynder Jacob Jacobs[øn] Hauland Datert Bergen d/en 21 Febr/uarij 1742.

13. Bøxel Sæddel udgiven af Anders Nielsøn Helle til Iver Knudsøn paa Een Fierding Lax udi gaarden Dahle. Datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

14. Bøxel Sæddel udgiven af Gutorm Larsøn Hunhammer til Michel Joensøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Dahle. Datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

15. Bøxel Sæddel udgiven af Christen Hansøn Maartman til Iver (Joen?) Monsøn paa 18 Marker Smør og Een Fierding Malt. Datert Bergen d/en 29 Decembr/is 1741. <Lau>

16. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Niels Knudsøn paa 3/8 part af Halv Tønde Lax udi gaarden Dahle. Datert Bergen d/en 29 Decembr/is 1741. <L.>

Schifte Brevet efter Kari Hans Datter Datert Rødland d/en 20 April 1741.
Schifte Brevet efter Cristi Ols Datter Datert Toppe d/en 22 April A/nn/o 1741.
Schifte Brevet efter Britte Mons Datter Datert Søre Toppe d/en 22 April 1741.
Schifte Brevet efter Johannes Olsøn Datert Tuenæs d/en 13 April 1741.
Schifte Brevet efter Syneve Peders Datter Datert Bircheland d/en 20 April 1741.
Schifte Brevet efter Mangele Mons Datter Datert Sætre d/en 21 April 1741.
Schifte Brevet efter Benthe Jens Datter. Datert Hole d/en 13 April 1741.
Schifte Brevet efter Kari Ols Datter Datert Falchanger d/en 18 Octobr/is 1741.
Schifte Brevet efter Siur Olsøn Datert Garnæs d/en 29 Octobr/is 1741.
Schifte Brevet efter Mons Gregoriisøn Datert Herland d/en 14 April 1741.

Schiøde udgivet af Kari Haldors Datter Knud Bastesøn Dyvig og Johannes Andersøn Dahle til Ole Johannessøn paa 22 23/86 M/arker Smør i Dahle Datert Stenestøe d/en 9 April 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Edel Holberg S/a/l/ig/ Obriste Grans til Arent Joensøn [paa] Een Halv Løb Smør og 1 ½ qvarter Malt udi gaarden Espelie Datert Bergen d/en 7 April 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Endresøn Øste Mielde til Siur Orjensøn paa 18 M/arker Smør ¼ Huud udi Vaxdahl. Datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Monsøn Melcheraae til Lars Larsøn paa Een Løb Smør udi gaarden Melcheraae Datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

Schiøde udgivet af Mons Jonsøn paa egne og Myndtlingers Sæbiørn Johannissøn og Siri Johannisses Datter til Johannes Larsøn paa 12 M/arker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Bircheland. Datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Johannissøn til Johannis Rasmusøn paa *1te (1) Pund Smør og 5 Kander Malt udi gaarden Nore Toppe. datert Steenestøe d/en 9 April 1742.

Den 10 April blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas producerede Een skriftlig stæfning udi Rætten paa Mad/a/me Annæ S/a/l/ig/ Jacob Richs vegne imod Samson Ellingsøn af Dato Bergen d/en 21 Martij A/nn/o 1742,
Hvor paa Samson Ellingsøn strax blev paaraabt Men Hver[ken] Han eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, der efter blev stæfne maalet Lydeligen oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. stæfne maalet :/
Hvilket kald og varsel Jørgen Jacobsøn og Sivert Monsøn Banen begge boende udi Sandvigen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Lige som Deris paaskrift udviiser,
Hvor efter Ottesøn paastod Laudags foreleggelse for den indstæfnte Samson Ellingsøn at møde til nest kom/m/ende Som/m/er Ting, der paa Rætten gav følgende

1742: 281

Eragtning

Den ind stæfnte Samson Ellingsøn foreleggis af Rætten at møde eller Lade svare for sig udi denne Sag til neste kom/m/ende Som/m/er Ting udi dette Aar.

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa S/igneu/r Friderich Fosvinchels vegne producerede Et skriftlig stæfnemaal imod Samson Ellingsøn af Dato Bergen d/en 21 Martij A/nn/o 1742, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er saaledis lydende /: NB. NB. NB. stæfne maalet indføris :/
Samson Ellingsøn blev paaraabt, men ey mødte,
Varsels Mændene Jørgen Jacobsøn og Sivert Monsøn Banen begge boende udi Sandvigen Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Dette stæfnemaal paa Samson Ellingsøns Boepæl lige som stæfningens paaskrift udviiser,
Der nest begierede S/igneu/r Ottesøn Lau Dags foreleggelse for Samson Ellingsøn at møde til neste Som/m/er Ting,
Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Efter som den indstæfnte Samson Ellingsøn ved denne Sags paaraab \ey/ møder, saa forelegges Han at møde til først kommende Som/m/er Ting udi dette Aar.

Gert Gelmuyden contra Olsnæs Mændene
vide Fol. 269

Paa Citantens vegne producerede Lændsmanden Peder Arnetvedt et indlæg af 4 April A/nn/o 1742, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. indlegget indføris :/
De indstæfnte Opsiddere paa Olsnæs Jacob Monsøn, Ole Johannissøn, {Johannes} Ole Johansøn den gamle, møtte alle for Rætten og sagde at de intet andet hafde at erindre end

Hvad de første Ting Dag haver forklaret, som {sig} udi alle Maader sandtfærdigt er, og i Øvrigt sig Dom underkastede,

Der paa strax blev Dom afsagt, som følger

See Dommen paa Folio -- findes indført Hvilket ey strax formedelst Tingets Korte beram/m/else kunde skee

Gert Gelmuyden contra Opsiderne paa Olsnæs

Gert Gelmuyden Sogne Præst for Haus Præste giæld og Consistorial Raad Lod ved Lændsmanden Peder Arnetvedt give Rætten til kiende at Her/r Gert Gelmuyden hafde ladet ind stæfne Opsidderne paa Olsnæs Jacob Monsøn, gamle Ole Johansøn, unge Ole Johansøn og Ole Andersøn fordi De haver {op} opbaaret Landslaad, af fremmede, som haver kastet Sild ved Deris Land,

De ind stæfnte møtte og til stode Lovlig at være stæfnede, og til stode at det er til Høst som kom/m/er Tre aar siden der blev kastet Sild ved Deris Land, og af Sam/m/e Sild fik Præsten Gert Gelmuyden Een Liden førings Baad, og da Han fik bem/el/te Baade Sild krevede Han ikke mere af De indstæfnte, Sam/m/e Høst kom Citanten udi gamle Ole Johansens Huus og Laae om Natten Hos bem/el/te gamle Ole Johansøn, Da Krevede Citanten Landslaad for de Sild, som ved Olsnæs var fornævnte Tiid kastet; Ellers forklarede samtlig ind stæfnte De ikke haver hørt at udi Loven staaer Landslaad skal gives, ey heller nogen af Dem veed ret Hvad Lands Laad er, Meget Mindre at Eyeren bør have fra Dem Een Ring Skriv eller kiendelse, som folkene Dem gav for De sild, som uformodentlig blev fangen ved Olsnæs, skulle Eyeren beviise med Loven at han haver Rettighed til at tage den Ringe Deel folkene gav Dem, sildens \Part/ Deels af Hastighed og Deels fordi De gik Dem til Haande, var De villig Der til naar Citanten beviiste sin Rettighed med Lov og Kongl/ige Forordninger, ellers mente De, siden Citanten ej fra Saa Lang Tiid haver beviist sin Rettighed til sin paa stand, som strax burde skeed, de Da for Citantens tiltale aldeelis bør være befriet.

Dernest indleverede Lændsmanden paa Citantens vegne et indlæg saaledis Lydende. /: NB. NB. NB. See indlægget. Som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Der efter gav Rætten følgende {eragt}

Eragtning

Citanten bør beviise Hvor det staaer i Loven at Lands Laad skal gives og til Hvem Den skal gives og Hvad Laad skal være og Hvad Der af Han bør nyde Hvilket bør skee til først kom/m/ende Som/m/er [Ting] paa det Rætten kand have Een fuldstændig opliusning, Hvor efter Citanten sin paa stand haver formeret.

1742: 281b

Commerce Raad van der Lippe contra Knud Christiansøn

F: 268

Begge Parter bleve efter Loven paaraabte, men ingen af Dem mødte, Hvor ved Sagen beroer og udsættis til neste Ting, Da Citanten bør Lade foreleggelsen Lovlig forkynde til dette anstundende Som/m/er Ting.

Peder Arnetvedt Lændsmand contra Abraham Nedre Selvig

See Fol: 269

Sagen beroer til neste Ting, Da Citanten haver at give den ind stæfnte Lau Dags forkyndelse til Som/m/er Tinget.

Efter som ingen flere Sager vare indstæfnte blev almuen tilspurgt om ikke fra Bergen Hvor Sorenskriver Tønder \boer/ og til Vallestrand Hvor Tingene aar 1741 holdtes ike er 2 ½ Miil, der til de svarede Ja. ligeledis til stod almuen at Sorenskriveren Dem Selv eller Fogeden for Ham De ordinaire Ting skyds Penge 4 sk for Miilen haver betalt for uden Een anden liden Duceur angaaende arven paa Thuenæs som faldt efter Capitain De Armis Ole Væfles Broders Kone til Hans Børn sagde almuen at sam/m/e arv var bort ført, videre arv vidste De ikke for 1736 og 37 at være bort ført.

Dernest blev forige aars restancer oplæste beløbende sig til 23 - 3 - 12 Denne Termins beløb til 306 rd 1 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Mielde

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1742. Den 11 April blev holdet Vaar Ting med Mielde Skibs-Reedes Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og De Eedsvorne Lau Ræts Mænd 1. Anders Olsen *Aseim (Aaseim), 2. Niels Stephensøn Aaseim, 3. Knud Olsøn Vichne Siug i Hans stæd sad Anders Nielsøn Qvidsteen, 4. Brynild Magnesøn Mit-Mielde, 5. Jens Johansøn Yttre Brudvig, 6. Svenche Nielsøn Vallestrand, 7. Joen Monsøn Schafthun, 8de Holger Erichsøn Blom,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, Rescripter og andre andorninger som paa Folio 280 ere extraherede, Dernest

Schifte Brevet efter Torsten Jensøn Datert Vatle d/en 31 Maij 1741.
Schifte Brevet efter Magne Magnesøn og Anne Erichs D/a/tt/er Dat/ert Solberg d/en 31 Julij 1741.
Schifte Brevet efter Maritte Ols Datter, Datert Sundland d/en 26 Octobr/is 1741.
Schifte Brevet efter Syneve Knuds Datter Datert 2 No/vem/br/is/ 1741.
Schifte Brevet efter Lars Olsøn. Datert Rongve d/en 2 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Ole Olsøn Datert 30 Octobr/is 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Elling Hauge til Rasmus Bastesøn paa 18ten Marker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Burcheland Datert Vallestrand d/en 11 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Elling Hauge til Mons Ellefsøn paa 22 Marker Smør 14 ½ Kande Malt udi Reveim Datert 11 April 1742

Schiøde udgivet af Arne Andersøn til Johannes Johannissøn paa Et Pund Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Audestad. Datert Vallestrand d/en 11 April 1742.

Hans Breder contra Anders Kleveland

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantens Hans Breders vegne producerede Een stæfning imod Anders Nielsøn Kleveland af Dato 20 Martij 1742, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. stæfne maalet indføres :/

Den indstæfnte Anders Nielsøn Kleveland møtte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet, og paa spørgsmaal svarede at Han tillige med Erich Hauge kunde beerget Dem som

var i Hafs nød, Men Ved det de saae De andre kom, giorde De det ikke, forklarede at Han saae de andre Redde Dem som vare i Havs nød og veed de vare fra Horvigen.
Dernest producerede S/igneu/r Hans Ottesøn Nideraas Et Indlæg Datert Bergen d/en 9 hujus tillige med Den der udi paaberaabte Krigs Ræts Act, Hvor udi det for Arne Skibs Reeds Tings Vidne erhvervet af Dato 14 Octobr/is sidst afvigte findes indført, som Han udi den/n/e Act begierede inserert; bem/el/te Indlæg tillige med Tings vidnet og det øvrige, som bliver af Krigs forhøret allegert befatter i sig følgende /: NB. NB. NB. her skal det indføris :/
Den ind stæfnte blev af Rætten tilspurgt om Han vil have nogen Procurator at forsvare sig i denne Sag, Hvor til Han svarede nej, Men vilde under kaste sig Rættens Dom,
Des aarsag S/igneu/r Ottesøn referede

1742: 282

Sig til Det Han hafde i Rætte lagd og ligeledis var Dom begierende.
Rætten tilspurgte Anders Nielsøn Kleveland Hvor gam/m/el Han er, der til Han svarede, Han til Mariæ Sifte Sok bliver 74 Aar.

Den 12 April blev Rætten sat med sam/m/e Mænd.

Og blev Da afsagt Dom udi Sagen af S/igneu/r Breder ind stæfnt imod Anders Kleveland.
See Dom/m/en findes indført paa Folio --

Efter som ingen flere Sager vare indstæfnte blev oplæste første forige aars Restancer beløbende til 104 - 3 -3 Denne Termins var 267 - 0 - 12 Kongs Tiendens restans var 10 rd - 0 - 5 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger

Michael Tønder etc giør vitterligt at aar 1742 d/en 13 April blev holdet vaar Ting paa gaarden Hoshofde med Hossanger Skibs-Reedes almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd - 1. Niels Jacobsøn Kleveland, 2. Niels Andersøn Bærnæs, 3. Johannes Siursøn Bernæs, 4. Johannes Olsøn Bircheland, 5. Knud Magnesøn Øvre Kleppe, 6. Anders Hansøn Hannistvedt i Mons Herlands stæd, som er død, 7. Niels Siursøn Gatland, 8. Gudmund Siursøn Gatland,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve Oplæste De Kongl/ige Forordning[er], Rescripter og andre Breve som paa Folio 280 ere Extraherede, Dernest

Schifte Brevet efter Ingebore Anders Datter. Datert Eide d/en 25 Oct/obris 1741.
Schifte Brevet efter Anders Arnesøn. Datert Søre Byseim d/en 7 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Matthias Matthiasøn. Datert Lostad d/en 6 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Ingebore Ols Datter. Datert *Bortevedt (Børtvedt) d/en 4 No/vem/br/is/ 1741.
Schifte Brevet efter Anders Aamunsøn. Datert Tepstad d/en 3 No/vem/br/is/ 1741.
Schifte Brevet efter Mari Ols Datter. Datert Tøsøen d/en 21 Junij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Rectore Jacob Steensen til Aschild Aschildsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Mæhle Malt udi gaarden Bircheland Datert Bergen d/en 21 Decembr/is 1741. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Haldor Olsøn til Hans Søn Ole Haldorsøn paa 12 M/arker Smør og 8te Kander Malt udi Fatland. Datert Hoshofde d/en 13de April 1742

Schifte Brevet efter Britte Hans Datter. Datert Eide d/en 26 Octobr/is 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Berje Litland som Lauværge for Agotthe Peders Datter Enke og Halvor Ejlufsøn Mundahl paa Ingebore Halvors Datters vegne til Ole Larsøn Noraas paa 1 Pund 6 2/7 M/arker Smør 15 1/7 Kande Malt udi gaarden Lostad. Datert 13 April 1742 Hoshofde.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Larsøn til Rasmus Andersøn paa 18 M/arker Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Noraas. Datert Hoshofde d/en 13de April 1742.

Obligation udgiven af Johannes Knudsøn Simenes til Magne Siursøn Rommereim Datert Hoshofde d/en 20 Octobr/is 1741 og Lydende paa Pandt og Forsikring udi Debitoris paa boende gaard Simenes af skyld Een Halv Løb Smør for Capital 24 Rd Courant.

Schiøde udgivet af Endre Endresøn til Joen Erichsøn paa 9 M/arker Smør 3 Kander Malt udi Nore Røsland. Datert Hoshofde d/en 13 April A/nn/o 1742.

Schiøde udgivet af Hans Jensøn Hannisdahl, Ole Børtvedt og Rasmus Fielschaal til Ole Olsøn paa 10 4/5 M/arker Smør 7 1/5 Kande Malt udi Børtvedt Datert Hoshofde d/en 13 April 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Johannes Johannissøn til Johannes Andersøn paa 1 Spand Smør og 15 Kander Malt udi Noraas. Datert Hoshofde d/en 13 April 1742.

Schiøde udgivet af Endre Endresøn til Joen Erichsøn paa 3 M/arker Smør og 4 Kander Malt i gaarden Kleveland. Datert Hoshofde d/en 13 April 1742.

Schiøde udgivet [af] Knud Fielschaal og Elling Byseim paa Jon Fielschalnæsses vegne til Niels Jonsøn paa 12 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi Grimstadt. Datert Hoshofde d/en 13 April 1742.

Schiøde udgivet af Knud Fielschaal og Elling Byseim paa Jon Fielscholnæsses vegne til Baste Monsøn paa 12 M/arker Smør og 12 Kander Malt i Grimstadt. Datert Hoshofde d/en 13 April 1742.

Den 14 April blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev dette aars og forige aars Restancer oplæste. forige aars vare 128 Rd - 0 - ? sk. Denne Termins beløb sig til 211 Rd 5 mrk 15 sk. Kongs Tiendens Restance var 3 - 3 - 15 sk.

Paa Spørgsmaal svarede Almuen at Ingebore Aslachs Datter sin arvede Siur Fosdahl er et fattig Menniske og gaar om kring at bede om Livs ophold paa Bøyden.

I følge Haldor Bertelsøn(s) Memorial til S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lems Sterfboes Skifte forvalter, Enkens Lauværge og Enken Selv samt S/a/l/ig/ Lems Børns Formyndere af Dato 14 Martij sidst afvigte Hvor udi Han begierer at S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboe antager sig Hans gaard Egefit for den Capital og Rente imod Hand der paa for aarlig Landskyld maa sidde og Enkens Mad/a/me Lems Skrivelse tillige med Hendes Børns Formynderes betænkning blev gaarden Egefit af Landskyld Een Halv Løb Smør indsat paa udraab med følgende Conditioner

1742: 282b

1. gaarden Egefit af Landskyld Een Halv Løb Smør selges udi den stand sam/m/e gaard nu findes, og opbærer Kiøberen dette aars Landskyld.
2. Skulle nogen Kiøbe gaarden Egefit og den selv vil beboe skal opsidderen efter Loven udsiges.
3. Den Kiøbende stiller nøyagtig Forsikring for sit Bud i fald det begieris.
4. Alle af Kiøbet Dependerende omkostninger af Hvad navn nævnes Kand betaler Kiøberen uden afgang i Kiøbet Summen til S/a/l/ig/ Lems Sterfboes Tilsiufns Mand S/igneu/r Hans Radberg i Bergen.

Der paa blev gaarden Egefit indsat for 18 Rd. efter at Denne gaard var nogen ganger opraab(t) bød Fogeden S/igneu/r Johan Smed paa Mad/a/me Lems vegne Tre Mark over des aarsag gaarden Egefit Hende som Høyst bydende blev tilslagen for 18 rd 3 mrk.

Lændsmanden Declarerede for Rætten at Den Auction var for Længst publicert paa Kirke baken.

Der paa blev Rætten op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Echanger

Michael Tønder etc giør vitterligt at aar 1742 d/en 14 April blev holdet Vaar Ting med Echanger Skibs Reedes almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Johannes Olsøn Aatterstad, 2. Rasmus Siursøn Øvre Herland, 3. Christen Siursøn Indre Eide, 4. Knud Johansøn Yttre Eide, 5. Anders Andersøn Totland, 6. Anders Nielsøn Indre Eide, 7. Erich Christen[søn] Yttre Eide, 8. Elling Arnesøn Yttre Eide

Hvor da efter at Rætten var sat først blev oplæst de Kongl/ige Forordninger, Rescripter og andre Breve, som paa Folio 280 ere extraherede, dernest

Schifte Brevet efter afg/aaen Iver Bastesøn Datert Indre Hindenæs d/en 26 Junij *1742 (1741).

Schiøde udgivet af Lars Siursøn Indre Eisnæs paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Indre Eisnæs til Gudmun Johannissøn Hannisdahl. Datert Bergen d/en 13 Decembr/is 1741.

Gudmund Johannissen ved Pandte forskrivning af Dato 28 Martij A/nn/o 1742 forsikrede Consistorial Raad Gert Gelmuyden med Pandt og Prioritet udi gaarden Indre Eisnæs af Landskyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt for Capital 50 Rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Store Urdahl og Siur Fæet (Fæten/Eikefet) {til} paa Johannes Monsøns vegne til Vemmun Larsøn paa 9 M/arker Smør udi gaarden Fæten. Datert Hoshofde d/en 14 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Joen Olsøn Fielskaal til Iver Monsøn paa Et Pund Smør og Een Halv Tønde Malt udi Hegertvedt. Dat/ert Hoshofde d/en 14 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Elling Lie og Stephen Høyland til Niels Olsøn udi Lie 13 ½ M/arker Smør og 9 Kander Malt. Datert d/en 14 April A/nn/o 1742.

Johannes Knudsøn og Mons Nielsøn paa den afbrendte gaard Steensland udi Echanger Skibs Reede indført i Matriculen Sub Numero 93 paa egne og deris grandes Børge Olsøns vegne indfandt sig for Rætten, og fremstille[de] tvende Vidner Ole Siursøn paa gaarden Strømme og Lars Knudsøn værende hos sin Fader paa Nygaard begierende bem/el/te Vidner Eedelig maatte afhøris og giøre forklaring om, at Deris brugende gaards {ga} Steenslands Huuser ere afbrendte Hvilket Rætten bevilgede;
Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen Lydeligen oplæst og formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed,
Der efter fornævnte Ole Siursøn Strømme og Lars Knudsøn Nygaard Een stemmende ved Eed med oprakte Fingre udsagde at Onsdagen efter Pintse Hellige Dage udi aaret 1741 ungefæhr imod Middags Tiid optændes Een Vaade Ild paa gaarden Steensland, Hvor udover alle Vaan Huusene tillige med Fæe Huusene bleve opbrendte undtagen Een Eeniste Løe og 3de Smaae Smale Huuser {foruden det} Dem er og vidende at Steenslands Opsiddere Leed stor Skade paa Deris Boehave, Sam/m/e Dag blæste Een Storm af Norden Vind, des aarsag Ilden tog saa meget over Haand og {gi} saa stor Skade giorde.
Reqvirenterne blev efter begiering Tings vidne beskreven bevilget.

Efter som ingen Sager her for Rætten vare ind stæfnede, som Lændsmanden sagde bleve oplæste Restancerne

1742: 283

for afvigte aar 1741 beløbende til Den Summa 152 Rd 1 mrk 3 sk. Denne Termins var 232 Rd 8 sk. Kongens Tiende for 1741 rester 13 Rd 5 mrk 4 sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Herløe

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 17 April blev holdet vaar Ting med Herløe Skibs-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alvor Strømmen nerværende Fogeden Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Michel Nielsøn Molleklef, 2. Rasmus Joensøn Grasdahl, 3. Anders Halsteensøn Hæstnæs, 4. Anders Nielsøn Aadland, 5. Mons Bastesøn Refsgaard, 6. Ole Villumsøn Espetvedt, 7. Jacob Hansøn Gripsgaard, 8. Anders Andersøn Bragstad,

Hvor da efterat Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og Rescripter, som paa Folio 280 ere extraherede, Dernest

Schifte Brevet efter afg/aaen Herbor Ols Datter Datert Tosche d/en 30 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Arne Olsøn Datert Yttre Bragstad d/en 23 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Britte Ols Datter Datert Brevigen d/en 4 Decembr/is 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Olsøn Vindenæs til Magne Tørresøn paa 12 M/arker Fisk udi gaarden Viig. Datert Alvor Strømmen d/en 17 Ap/ril 1742.

Odels Løsnings Ræt til Sunde Lod S/igneu/r Vitter Læse Datert Bergen d/en 14de April 1742.

Testamente udgivet af Marte Ols Datter S/a/l/ig/ Ole Iversøns til sin Søsters Søn Ole Jonsøn Hiertaas Datert Bergen d/en 7 Octobr/is 1741.

Den 18 April blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Fogeden Smed contra Anders Nielsøn og Michel Erichsøn Longøen
Vide Protocol Fol. 271

Fogeden Smed begierede Sagen udsat til neste Ting nemlig Som/m/er Tinget, Da Han agter ved Continuations stæfning at lade ind kalde Magne Knudsøn, som er interessert udi denne Sag, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Fogeden Smed contra Jacob Thomæsøn Rong
Vide Fol. 271

Denne Sag begierede Fogeden Smed og udsat til Som/m/er Tinget, saa som Han agter at erhverve Tings vidne for Bergens Byeting over Bertel Skov, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid Acqviescerer,

Fogeden Smed contra Torchel Langeland
vide Fol. 271

Citanten sagde at denne Sag er forliigt des aarsag ophæves.

Fogeden Smed contra Johannes Rafnanger.
vide Fol. 271

Sagen beroer efter Citantens begier til neste Som/m/er Ting.

Bøxel Sæddel udgiven af Arne Refschaar paa sine Myndtlingers Kari og Herbor Anders Døttre[s vegne] til Mons Magnesøn paa 13 ½ M/arker Smør 1 ½ Kande Malt i gaarden Bragstad. Datert Alvor Strømmen d/en 18de April 1742.

Schiøde udgivet af Niels Volle og Anders Bragstad paa Enken Ingebore Michels Datters vegne til Mons Magnesøn paa 13 ½ M/arker Smør og 1 ½ Kande Malt udi gaarden Bragstad. Datert Alvor Strømmen d/en 18 April 1742.

Ole Monsøn Tostensvig contra Lars Monsøn Ibid.
Vide Prot. Fol. 271

Citanten Ole Monsøn {Producerede Een Continuation} gav til Kiende at Han ved Mundtlig Continuations stæfning hafde Ladet indstæfne Lars Monsøn paa Tostensvig fordi Han haver

brudt ind udi Citantens Huus, Der om at vidne ere under falds Maals straf indstæfnte Ingebore Mons Datter, Mons og Arne samt Tienniste Pigen Anna Ols Datter alle værende paa gaarden Tostensvig, Deris Sandhed under Eed om den paa stæfnte passagie at udsige.

De ind stæfnte bleve paa raabte, men ey mødte.

Hvilket kald og varsel Diderich Andersøn Knappen og Anders Hansøn Hopland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for 14 Dages Tiid paa gaarden Tostensvig for de udi stæfne maalet Navn givne paa Deris boepæl, Men talede ikkun med Arne Monsøn paa Hans boepæl; Dog vare De paa Hver af De andre ind stæfntes Boepæl, Hvor de stæfningen forkyndte,

Den for Rætten mødende Citanten Ole Monsøn Tostensvig begierede foreleggelse for De ind stæfnte at møde og fuldbyrde stæfnemaalets indhold til neste Som/m/er Ting.

Eragtning

Efter som Vidnerne Ingebore Mons Datter, Mons Olsøn Arne Monsøn og Tienniste Pigen Anne Ols Datter ved Sagens paaraab ey mødte saa forelegges De alle under Fals maals straf at møde og vidne udi denne Sag til først kom/m/ende Som/m/er Ting, til Sam/m/e Tiid bør Lars Monsøn og advahres at møde, Denne foreleggelse haver Citanten at tage beskreven og udi lovlig Tiid for de indstæfnte at Lade forkynde paa \det/ Han ey skal under kaste sig Selv straf.

1742: 283b

Herman Staal contra Daniel Morup

vide Folio 270

Rætten lod raabe paa Citanten Herman Staal, Men Han Hverken Selv eller Hans Procurator mødte,

Paa Contra Citantens Daniel Morups vegne indfandt sig for Rætten Hans Stif-Søn Caspar Grandorph og frem lagde den af Rætten for hen udlaante Contra Stæfning med seeniste paategnede udsættelse til dette Ting, saa som Morups skriftlige indlæg og i Rætte sættelse af 17 hujus, som for Rætten lydeligen blev oplæst, samt den til under kiendelse ind stæfnte Forretning, Et efter andet saaledis meldende /: NB. NB. NB. Indlægget og Forretningen indføris :/ Der efter paa stod Han Dom udi Sagen.

Der paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter Som Citanten Herman Staal, Som den/n/e Sag her for Rætten haver anhængig giort imod Contra Citanten Daniel Morup, Ved Sagens paaraab ey møder ey heller lader Møde for sig nogen anden, som Sagen paa Hans vegne kand proseqvere, saa forelegges bem/el/te Herman Staal at møde og svare for sig til neste anstundende Som/m/er Ting, Hvis det bliver forsømt og ey lovlig forfald udi Rætten bliver Demonstreret, optages Sagen til Doms eller strax paa stædet bliver Dømt efter De udi Rætten producerte Documenter. Denne afsigt haver Contra Citanten S/igneu/r Morup i Lovlig Tiid at Lade forkynde for Herman Staal og siden Her for Rætten Eedelig bekræfte,

Forige aars Restance var 169 - 5 mrk 8 sk Kongs Tiendens Restance var 12 - 4 - 5 Denne Termins Restancer vare 278 rd 2 mrk 7 sk.

Bøxel Sæddel udgiven til Baste Knudsøn Mæland paa 12 M/arker Smør og 14 Kander Malt udi gaarden Øvre Tvedt af Zacharias Fæster. Datert Bergen d/en 31te Decembr/is A/nn/o 1741. Revers var ved. <L:>

I/n N/omine J/esu C/hristu
Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 18 April blev holdet Vaar Ting med Radøe Skibs Reedes Almue ved Alvorstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og De Eed svorne Lau-Rætts Mænd. 1. Rognil Einarsøn Sletten, 2. Peder Larsøn Sletten, 3. Ole Johansøn Instebøe, 4. Ole Isachsøn Bøe, 5. Hans Joensøn Indre Tiore, 6. Ole Monsøn Bøe, 7. Erich Nielsøn Instebøe, 8. Ole Johansøn Pletten,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, Rescripter og andre Breve, som paa Folio 280 ere extraherede, Dernest

Efter Creditoris S/igneu/r Mads Formans paateigning paa Peder Gensberg(s) Obligation af Dato 14 hujus paa Capital 45 Rd er sam/m/e obligation udslet af Norhorlehns Pandte Bog. Obligation Ting Lyst d/en 29 9br 1731 indført i Skiøde eller Pandte Bogen paa Fol. 122.

Peder Joensøn Gensberg ved Pandte forskrivning af Dato Bergen d/en 14 April 1742 forsikrede Sin Søn Jonas Pedersøn Gensberg med Pandt og forsikring udi gaarden Litle Tvedt af skyld ½ vaag Smør og 3 q/var/t/e/r Malt for Capital 47 Rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Lændsmand Niels Sæbøe til Ole Nielsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi Mit Tiore. Datert Sæbøe d/en 24 Martij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af LændsMd: Niels Sæbøe til Ole Nielsøn paa 1 Pund 9 ¾ M/arker Smør 5/12 st/ykker Faaer udi Indre Sæbøe. Dat/ert Sæbøe d/en 24 Martij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Sæbøe til Joen Stephensøn paa ½ Løb Smør ½ Tønde Malt udi Hoele Datert Sæbøe d/en 24 Martij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Ole Olsøn paa 9 M/arker Smør 6 ¼ Kande Malt og 9 M/arker Fisk udi Vilanger. Dat/ert Berg/en d/en 9de April 1742. L.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Erich Michelsøn paa 10 4/5 M/arker Smør 7 1/5 Kande Malt udi Bøe. Datert Bergen d/en 12 April 1742. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Magne Knudsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt udi Bøe. Datert Bergen d/en 12 April 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Arnold Mejer til Knud Iversøn paa Et Pund Smør udi Marøen. Datert Marøen d/en 20 Decembr/is 1741. Revers ved. <L:>

Bøxel \Sæddel/ udgiven af Michel Hielmen til Peder Henrichsøn paa 18 M/arker Smør og 12 Kander Malt i Indre Helle. Dat/ert Alvorstrøm d/en 18 April 1742.

Schifte Brevet efter Kari Hans Datter Datert Yttre Sæbøe d/en 10 Julij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Helga Niels Datter. Datert Øvre Vogenæs d/en 20 Julij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Niels Knudsøn Datert Helland d/en 18 Julij 1741.

Odels Løsnings Ræt til Een Halv Løb Smør og 18 Kander Malt udi gaarden Qvitsteen Lod Johannes Børjesøn Læse. Datert Alvorstrøm d/en 18 April 1742.

Den 19 April blev Rætten igien sat med De Sam/m/e Lau Ræts Mænd, som sad i gaar.

1742: 284

Efter som ingen Sager vare ind stæfnte blev Restancerne som paa dette Skibs Reede hæfter oplæste, forige aars vare 63 rd - 1 - 9 sk denne Termins vare 261 - 5 mrk - 3 sk. Kongs Tiendens restance 12 - 3 - 15.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Alenfit

Michael Tønder giør vitterligt, aar 1742 d/en 19 April blev holdet Vaar Ting med Alenfits Skibs-Reedes Almue paa gastgiver stædet Ved Alvorstrøm/m/en nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, 1. Ole Halsteensøn Lille Oxe, 2. Niels Rasmusøn Volle, 3. Arne Andersøn Møchelthun, 4. Anders Olsøn Volle, 5. Lars Børgesøn Yttre Giervigen, 6. Ole Børgesøn Sælevold, 7. Rasmus Monsøn Seim, 8. Hans Olsøn Mongstad,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, Rescripter og andre Breve som \paa/ Tingene skulle publiceris og findes extraherede paa Folio 280. Dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Thomas von der Lippe paa sin Søsters Elizabeth von der Lippes {vegne} afg/aaen Cancellie Raad Knagenhielms vegne til Børge Olsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Giervigen. Datert Bergen d/en 12 April 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Anders Jonsøn paa ½ Løb 9 Marker Smør og 5/8 Huud udi Seim. Datert Bergen d/en 4 April 1742. <L>

Schifte Brevet efter afg/aaen Lars Olsøn Datert Hopland d/en 11 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Knud Pedersøn Datert Iisdal d/en 27 Sept/embris 1741.

Den 21 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Fosse, Anders Aadland og Knud Storeim til Grim Brynilsøn paa 23 ¼ M/arker Smør 11 5/8 Kander Malt udi gaarden Yttre Fosse. Datert Alvorstrøm d/en 21 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Matthias Albertus Habendorph Capellan til Dom Kirken i Bergen paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt til Magne Michelsøn udi gaarden Huchaas. Datert Bergen d/en 4 Januarij 1742. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Rachnæs, Halvor Hunven paa Hans Moders Anne Grimstads vegne og Peder Oenæs til Niels Børjesøn paa Een Halv Løb Smør Een Halv

Huud og Een Halv Tønde Korn udi gaarden Lille Oxe. Datert Alvorstrøm d/en 21 April A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Jacob Hansøn Landsvig til Michel Pedersøn paa Et Pund 7 ½ Mark Smør 15 ¾ Kander Malt udi gaarden Iisdahl Datert Alvorstrøm d/en 21 April 1742.

Forige aars Restancer vare 98 Rd - 0 - 13 sk Denne Termins Restance var 172 rd 5 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Lindaas

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 23 April blev holdet vaar Ting udi Kiilstrøm med Lindaas Skibs Reedes Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Olsøn Grimstad, 2. Jacob Jacobsøn Tvetteraas, 3. Halvor Knudsøn Hunven, 4. Johannes Aamunsøn Qvalvaagen, 5. Peder Michelsøn Oenæs i Hans stæd sad Jan Jacobsøn Træland, 6. Lars Andersøn Qvalvaagen, 7. Jacob Bastesøn Qvalvaagen, 6. Thomas Aamunsøn Oenæs,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, Rescripter og andre Breve, som paa Folio 280 ere extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Christen Jørgensøn Morsing til Mons Larsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Aaraas. Datert Bergen d/en 4 April A/nn/o 1742. Revers og. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Margretha S/a/l/ig/ Krags paa Justitz Raad Frimans vegne til Peder Jacobsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi Nedre Schodven. Datert Bergen d/en 8de Februarij A/nn/o 1742. Revers og. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard til Otto Lechvold paa Et Pund Smør, Elleve og Een Halv Mark Fisk, Een Mæhle og 3 Kander Korn udi Sætre. Datert Spieldnæs d/en 8 Decembr/is 1741 - Revers og.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard til Mons Nielsøn Strømme paa 24 Marker Smør 16 M/arker Fisk 1 Mæhle Malt udi Sætre. Datert Spieldnæs d/en 17de Aprilis A/nn/o 1742 - Revers og. <L:>

Schifte Brevet efter Anne Henrichs Datter. Datert Øvre Schodven d/en 20 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Ole Joensøn (Iversøn) Datert Haadneland d/en 16 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Ingebore Niels Datter. Datert Brudvold Den 22 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Maria Niels Datter. Datert Refsdahl d/en 20 Novembr/is 1741.
Schifte Brevet efter Britthe Magnes Datter Datert Lechvold d/en 21 April 1742.

Schiøde udgivet af Caspar Friderich Blichfelt Lieutenant til Matthias Aamunsøn paa Een Jorde Part i Holmaas. Datert Bergen d/en 6te Novembr/is 1741.

Schiøde udgivet af Iver Olsøn Haadneland og Mons Jordahl paa sin Moders Magdelie Ivers Datters Vegne til Henrich Olsøn paa 12 M/arker Smør og 6 Kander Malt udi Haadneland. Datert Kiilstrøm Den 23 April 1742.

Den 24 April blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Christopher Johannissøn Ud Kielen til sin Søn Arne Christophersøn paa Een Fierde deel Vog Fisk og Een Fierde deel Tønde Korn udi gaarden Ud Kielen. Datert Kiilstrøm/m/en d/en 23 April A/nn/o 1742.

Commerce Raad Gartner contra Hans Endresøn Nataas

Citanten Ved Lændsmanden Michel Michelsøn Hunven Lod producere Een skriftlig stæfning imod Hans Endresøn Nataas, Hvor fore strax blev raabt paa den indstæfnte Hans Endresøn Nataas Men Han Hverken selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt. Der efter stæfne maalet af Dato Bergen d/en 30 Martij hujus Anni

1742: 284b

Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. stæfningen ind føres,

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede Jacob Jacobsøn Brudvold og Iver Olsøn Træland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have for mere end 14 Dages Tiid forkyndt Den ind stæfnte Hans Nataas Selv paa Hans boepæl,

Da i Henseende den ind stæfnte ey mødte, gav Rætten følgende

Kiendelse

Efter som den indstæfnte Hans Endresøn Nataas ey selv eller nogen paa Hans vegne her for Rætten møder, saa forelegges Han af Rætten at møde og svare for sig til først kommende Som/m/er Ting udi dette aar, Hvor ved Sag til bem/el/te Tiid acqviescerer.

Knud Larsøn Tungen haver ladet indstæfne Michel Gutormsøn boende ligeledis i Tungen Dom at liide fordi Han haver sagt, Knud burde blive Landlyst, Der om at vidne ere under faldsmaals \straf/ indstæfnte, Gutorm Olsøn i Tungen og Jens Jensøn Vig.

Hvilket kald og varsel Christen Villumsøn {og J} Ertholmen og Jacob Villumsøn Børren Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede, at have forkyndt alle udi stæfningen navngivne med 14 Dages varsel, og talede varsels Mændene med Gutorm Olsøn Tungen og Jens Jensøn Viig Selv da de under faldsmaals straf inuterede Dem til at vidne,

De indstæfnte vidner Gutorm Olsøn udi Tungen tillige med Jens Jensøn Viig blev efter Loven 3de gange paaraabte, Men ingen af Dem mødte, der paa Rætten gav følgende Citatiis mødte

Kiendelse

Efter som De under faldsmaals straf udi denne Sag indstæfnte Vidner Gutorm Olsøn Tungen og Jens Jensøn Viig Ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges De af Rætten under faldsmaals straf at møde til først kom/m/ende Som/m/er Ting og Vidne Deris Sandhed udi denne Sag, Citanten Knud Larsøn Tungen haver efter den Kongl/ig allernaadigste Forordning at tage denne foreleggelse af Rætten beskreven udi Rette Tiid, saa fremt Han vil under kaste den straf allerhøyst bem/el/te Kongl/ig allernaadigste Forordning af 3 Martij A/nn/o 1741 Dicterer.

Michel Gutormsøn boende i Tungen paa Fædiøe haver ladet indstæfne Knud Larsøn Tungen Dom at liide fordi Han haver slaget Citanten, Der om at vidne ere under faldsmaals straf ind stæfnede, Gutorm Olsøn Tungen og Jens Jensøn Viig,

Dette stæfnemaal blev ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet ved varsels Mændene Christen Villumsøn Ertholmen og Jacob Villumsøn Børren, at være forkyndt for alle udi stæfningen navngivne for 14 Dages Tiid og talede Varsels Mændene den Tiid de forkyndte stæfne maalet for Vidnerne Gutorm Olsøn og Jens Jensøn Viig under faldsmaals straf med bem/el/te Vidner selv, ligeledis med Knud i Tungen selv,

Vidnerne blev paa raabte Men ingen af Dem mødte, Hvor paa Rætten gav denne Citatiis mødte

Eragtning

Saa som Vidnerne Gutorm Olsøn Tungen og Jens Jensøn Viig, der under faldsmaals straf ere Lovlig indvarslede at møde udi denne Sag, ikke sig indfinder, der for de af Rætten forelegges under faldsmaals straf at møde til først kom/m/ende Som/m/er Ting udi dette aar, Denne foreleggelse bør Citanten Michel Gutormsøn udi rette Tiide efter

1742: 285

Den Kongl/ig allernaadigste Forordning af 3 Martij A/nn/o 1741 lade tage beskreven og for vedkomende Lovlig forkynde, saa fremt Han sig ey vil under kaste den straf aller Høyst bem/el/te Forordning Ham paalegger.

Jan Jacobsøn Træland hafde Ladet indstæfne Erich Gudmunsøn Qvalvaagen fordi \Han/ haver bortført Træer Citanten haver Hukket i sin Egen Skov, uden at Han der til hafde forlov af Citanten, Hvilket alt Thomas Aamunsøn og Peder Michelsøn {haver} begge boende paa gaarden Oenæs haver hørt Erich Gudmunsøn selv tilstaae af Ham at være skeet, Hvilke baade haver stæfnet udi denne Sag og vil godvillig møde udi denne Sag at vidne,

Erich Qvalvaagen blev paaraabt, Men ey mødte, der paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter Lovens 1 Bogs 16 Cap/itel Henviises denne Sag til Aastædet der at tracteris efter Lovlig foregaaende stæfne maal, og naar Citanten det reqvirerer, skal Een vis Dag der til blive Determineret,

Restancerne bleve oplæste forige aars vare 233 - 4 - 15 denne Termins var 358 - 2 - 7 Kongs Tienden var 40 Rd 2 mrk 11 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Gulen

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 26 Aprilis blev holdet vaar Ting med Gulens Skibs-Reedes Almue paa Tingstædet Schierjehaun nerværende Fogeden Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd 1. Joen Hansøn Nere Dahl, 2. Ole Rasmusøn Dahle, 3. Ole Iversøn Torsvig, 4. Ole Olsøn Ramberg, 5. Aamun Rasmusøn Duesund, 6. Anders Siursøn Glosvig, 7. Iver Josephsøn Frøesætter, 8. Joen Josephsøn Villisvig,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve De Kongl/ige Forordninger Rescripter og andre Breve publicerte, som paa Folio 280 ere extraherede, Dernest

Schiøde udgivet af Anders Rasmusøn Østre Bøe til Jens Lassesøn Echen paa Een Løb Smør udi Molde. Datert Østrebøe d/en 15 Decembr/is *1742 (1741).

Afkald udgivet af Femme Niels Datter med Lauverge Mons Larsøn Grinde til Anders Jeremiæsøn for arv Hende tilfalden efter Hendes Broder afg/aaen Daniel Nielsøn og Hans Hustroe Grissele Mons Datter beløbende til Capital 173 Rd 3 mrk 14 sk, Datert Grinde d/en 25 Julij 1740.

Bøxel Sæddel udgiven af Anne Margrethe S/a/l/ig/ Krags paa Justitz Raad Frimans vegne til Soldaten Anders Olsøn Hosteland paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Riisnæs. Datert 5 April i Bergen A/nn/o 1742. Revers var ved. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard til Johannes Andersøn paa Een Halv Løb Smør udi Bogen. Datert Spieldnæs d/en 17 April 1742. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Cathrine S/a/l/ig/ Stabels til Elling Olsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Tønde Malt udi Yttre Mittun. Datert Bergen d/en 12 Martij 1742. Revers var ved.

Schiøde udgivet af Peder Poulsøn Strømme til sin Søn Michel Pedersøn paa To Pund Smør i Strømme. Datert Schierjehaun d/en 26 April 1742.

Schifte Brevet efter afg/aaen Aase Tors Datter. Datert Lille Matre d/en 7de Junij 1741.

Den 27 April blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Helena Frorup til Hermund Kolbeensøn paa Een Halv Løb Smør og 9 Marker udi Kiellevold. Datert Bergen d/en 12 April A/nn/o 1742. <L:> Revers fulgte med.

Efter Fogedens Smeds ordre paa Leed:(?) advarede

Lendsmand Peder Henrichsbøe paa Embedes vegne hafde ladet indstæfne Siur Clausøn Frøesætter fordi Han udi sit Egteskab haver begaaen Leyer maal med Marthe Ellings Datter Bircheland,

Den indstæfnte Siur Clausøn Frøesætter blev efter Loven 3de gange paaraabt, men ey mødte,

Hvilket Kald og varsel Lændsmanden Peder Henrichsbøe og Iver Josephsøn ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Siur Clausøn Frøesætter selv for 14 Dages Tiid

Der paa gav Rætten følgende

Eragtning

Efter som Den ind stæfnte Siur Clausøn Frøesætter ved Sagens paaraab ey møder, saa forelegges Han her ved at møde og svare for sig udi denne Sag angaaende Leyer maal Han med Marthe Ellings Datter haver begaaet, til først kom/m/ende Som/m/er Ting.

Fogeden Johan Smed hafde Ladet ind stæfne Marthe Ellings Datter Dom at liide, fordi Hon haver begaaen Leyer maal med Siur Clausøn Frøesætter, som haver sin Egte Kone udi Live,

Den indstæfnte Marthe Ellings Datter mødte for Rætten og tilstod Lovlig til dette Ting at være stæfnet, Ydermere forklarede Marthe Ellings Datter Birkeland at ingen anden er Fader til det Tøse Barn Hun til verden haver fød, uden Siur Clausøn

1742: 285b

Frøesætter, som Hun tiente hos udi 3 aar, og endnu haver Løn til gode hos Ham for sin Tienniste,
Der efter paastod Fogeden Smed Dom, Hvor fore strax blev Dømt, som følger,

Dom.

Efter som den ind stæfnte Marthe Ellings Datter Bircheland her for Rætten godvillig tilstaaer at have begaaen Leyer maal med Egte-Manden Siur Clausøn boende paa gaarden Frøesætter, som Hun tiente hos, Saa til findes Marthe Ellings Datter Bircheland Efter Lovens 6 B/og 13 Cap/itel 1 Art/icel at bøde 12 Laad Sølv til Deris Kongl/ig Majestets Casse og staae aabenbare Skrifte, Saa bør Hun og betale denne Processis omkostning med 4 mrk 4, alt [inden] 15 Dage efter Den[ne] Doms Lovlig forkyndelse bør fuldføris under videre adfæhr efter Loven.
6: Sk: for: Peng:

Restancerne for aar 1741 beløb sig til 92 rd 1 mrk Denne Termins vare 308 - 1 mrk - 0
Kongs Tiendens Restance var 15 rd 2 mrk 9 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Sartor

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 30 April blev holdet Vaar Ting med Sartor Schibs-Reedes Almue paa gaarden Schoge nerværende Fogeden Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Lars Thorsøn Schoge, 2. Mons Gregusøn Glesnæs, 3. Michel Larsøn Kaartvedt, 4. Ole Nielsøn Folnæs, 5. Niels Assersøn Sæhle, 6. Johannes Olsøn Øvre Golten, 7. Niels Iversøn (Joensøn) Lochøen, 8. Hans Stephensøn Agatnæs,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger Rescripter og andre Breve, som paa Folio 280 ere extraherede, der nest

Kongl/ig Rescript Datert Christiansborg Slot i Kiøbenhaun d/en 6 Aprilis A/nn/o 1742 Hvor ved befales at Een fra Strasborg undvigte Fransk Casserer Ved navn Pierre Henry Bontemps skal arresteris, Hvor Han findes.

Obligation udgiven af Her/r Jacob Jensøn Nygaard til Assessor Edvard Londeman Datert Bergen d/en 24 Januarij A/nn/o 1742. Lydende paa forsikring udi Debitoris i boende og beligende Huuser paa Sunds Land i Børnæs Vaagen *bliggende med flere Huuser som kand blive bygde tillige med Hvad Debitor nu eyer eller her efter kand blive eyende for Capital 150 Rd Grov Courent Myndt.

Schifte Brevet efter afg/aaen Mogens Michelsøn Datert Agotnæs d/en 15 Junij 1741.
Schifte Brevet efter afg/aaen Iver Michelsøn Datert Kaartvedt d/en 14 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Britte Anders Datter Datert Børnæs d/en 7de Junij 1741.
Schifte Brevet efter Drengen Ole Michelsøn Datert Bacche d/en 6 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Britte Michels Datter Datert Leerøen d/en 7 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Kari Knuds Datter. Datert Leerøen d/en 6 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Ingebret Gregoriisøn Datert Sangolt d/en 5 Junij 1741.

Schifte Brevet efter Anne Peders Datter. Datert Schoge d/en 5 Junij 1741.
Schifte Brevet efter Drengen Magne Mortensøn Datert Knapschou d/en 15 Junij 1741.

Schiøde udgivet af Lars Lie til sin Søn Hans Larsøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Lie. Datert Schoge d/en 30 April 1742.

Bøxel Sædel udgiven af Lars Andersøn Lie til sin Søn {Søn} Hans Larsøn paa 12 M/arker Fisk udi gaarden Lie. Datert Schoge d/en 30 April 1742.

Obligation udgiven af Lars Andersøn Lie til sin Datter Line Lars Datter Datert Schoge d/en 30 April 1742. Lydende paa Pandt og forsikring udi gaarden Lie af Landskyld 1 Vaag 12 M/arker Fisk for Capital, som er Tolv Rixdr.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Jochum Jordan til Endre Monsøn paa Et Pund Fisk udi gaarden Syltøen Kirchen beneficert. Datert 20 April 1742. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Knudsøn Golten til Jacob Monsøn paa 36 Marker Fisk i Spilde. Datert Schoge d/en 30 April A/nn/o 1742.

Den 1 Maij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Jens Bache, Hans Schoge og Lars Thoersøn paa Deris Myndtlingers Vegne til Hans Thomæsøn paa 36 M/archer Smør og 12 Kander Malt udi Vorland. Datert Schoge d/en 30 April 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Johannes Rasmusøn Tøsøen paa sin Moders Guri Johannes Datters vegne til Ole Iversøn paa 20 M/arker Fisk udi Hisøen. Datert Schoge d/en 1 Maij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Iver Monsøn til Lars Knudsøn paa 18 M/arker Fisk udi Algerøen. Datert 1 Maij 1742 - Revers var ved.

Anno 1742 Den 1 Maij indfandt sig for Rætten Mons Monsøn Kallestad paa sin Broders Lars Monsøns vegne boende paa sam/m/e gaard Kallestad udi Matriculen under Nr 39 ind ført og frem stillede Tvende vidner Ole Olsøn og Maritte Niels Datter begge boende paa bem/el/te gaard Kallestad, Hvilke

1742: 286

Mons Monsøn forlangede Eedelig maatte afhøris angaaende Lars Monsøns Huuser, som ere afbrendte;
Hvor paa Eedens forklaring af Lov bogen for vidnerne Lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed.
Der efter begge vidnerne Ole Olsøn og Maritthe Niels Datter Deris Eed med oprakte Fingre efter Loven aflagde, og Een stemmende udsagde, at for Een Maanets Tiid, Da Lars Monsøn tillige med Huustroe og Børn Laae i Deris Sæng om Natten, Optændes Een Vaade Ild udi Lars Monsøns Huuser paa Kallestad, Hvilke fornævnte i Sæng Liggende ey fik at vide, før Huuset De Laae udi, saaledis af Ilden var omringet, at Lars Monsøn med Huustroe og Tre Børn, for at redde livet maatte gaae igiennem Ilden, Des aarsag De alle Fem Personer til Skamme bleve brendte, saa at Lars Monsøn med sin Huustroe og tvende Børn endnu ligger til Sængs, Men det tredie og Mindste Barn Døde 14 Dage efter denne ulykkelige Hændelse, af

Lars Monsøns Huuser blev ikkun Floren og Løen til overs, og ere Vidnerne vidende at De brendte Mennisker ikke fik saa meget bierget, som De kunde skiule Deris usle Legomer med.
Reqvirenten begierede Tings vidne beskreven, som Rætten bevilgede.

Ole Monsøn Thæle Contra Knud Larsøn Thæle.
vide Protocollen Fol: 272.

Citanten Ole Monsøn mødte for Rætten og paastod Dom efter Loven.
Knud Thæle mødte selv for Rætten og tilstod at Han af Lændsmanden Knud *Simon Tøssøen og Peder Hagenæs var mundtlig forelagt at møde til Dette Ting, og ellers tilstod Selv at Han hafde sagd Citanten Ole Monsøn hafde staalet baade fra Ham og Kongen, ligesom vidnet hafde forklaret.
Citanten endnu som før paa stod Dom udi Sagen,
Der for strax blev kiendt, som følger.

See Dom/m/en indført paa Folio --

Den anden Sag af Ole Monsøn indstæfnt imod Knud Larsøn, som paa Folio 272.b findes indført Declarerede Citanten Ole Monsøn for at lade see Han ey til Trette inclinerer, at være ophævet, alt i haab Knud Larsøn sig her efter skulle for bedre (forbedre).

Niels Pedersøn Nore Biørøen hafde med Lovlig 14 Dages varsel ladet indstæfne Niels Villichsøn Nore Biørøen til et almindelig Vaar Skatte og Sage Ting, som holdes for Sartor Skibs Reedes Almue paa gaarden Schoge d/en 30 April og 1 Maij A/nn/o 1742 fordi Niels Villichsøn haver sagt til Niels Pedersøn 3de gange med uhøflige ord, at Niels Villichsøn skiider i Niels Pedersøn, og at Niels Pedersøn er Een Canalie, Hvor over Niels Pedersøn Skiød til vidne, der paa Niels Villichsøn svarede, skyder du til vidne, ieg skal sidde efter Dig og ieg skal sidde trut, til sam/m/e Tiid og stod at vidne er under faldsmaals straf ind stæfnet Niels Iversøn Tøsøen Hvad Han kand være vidende udi Sagen lige saa er ind stæfnet Niels Villichsøn ikke allene at anhøre fornæfnte Vidnes, Men end og godvillig mødende Vidners forklaring udi denne Sag, samt at liide Dom efter vidnernes udsigende og betale Processens omkostning efter Loven.
Hvilket kald og varsel Lændsmanden Knud Simonsøn Tøsøen og Peder Olsøn Hagenæs ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt De i stæfningen navngivne med 14 Dages varsel.
Den indstæfnte Niels Villichsøn blev efter Loven paa raabt, Men ey mødte endskiøndt Varsels Mænde[ne] Ham selv stæfne maalet sagde at have forkyndt.
Der efter begierede Citanten Eedelig vidnis forhør, Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed Hvor paa fremstod det første Vidne
Niels Iversøn Tøsøen aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at for ungefæhr 6 ugers Tiid begierede Niels Villichsøn af Niels Pedersøn Een silde Hov, som Niels Villichsøn og til Laans bekom, Sam/m/e da Niels Pedersøn til bage begierede, sagde Niels Villichsøn ieg er god til at Hove selv, ieg skiider i Dig, Niels Pedersøn svarede ieg giør lige saa udi Dig, der efter sagde Niels Villichsøn til Citanten Du er Een Canale, Citanten replicerede Niels Villichsøn Du er selv Een Canale, Hvor

1742: 286b

Paa Niels Villichsøn atter sagde til Citanten, at Han var Een Canale Videre sagde dette vidne ey at vidne kunde.

Det 2de Vidne Peder Pedersøn boende paa Myhr fremstod uden stæfne maal, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at sam/m/e Dag og Tiid nest forige vidne haver forklaret, hørte vidnet Citanten sagde til Niels Villichsøn laan Mig hoven Lad Mig faae Hoven Der til Niels Villichsøn sagde ieg kand hove selv, Du Har prikket paa Mig al Dag, fordi ieg haver solgt Een Silde Baad; Der paa Niels Pedersøn sagde kand nogen Mand, som staaer paa Land sige at ieg haver talt Niels Villichsøn for nær; Der efter sagde Niels Villichsøn til Citanten Du er Een Kiæltring og Canale og ieg skal sætte efter Dig og skal sidde, det *skaa (skal?) være trut. Videre sagde vidnet ey at vide i denne Sag.

Det 3die Vidne mødte og uden stæfne maal navnlig Johannes Hansøn boende i Bergen udi Nye Kirche Sogn paa Nord Næs sagde at sam/m/e Dag og Tiid som forige Vidner har forklaret hørte Vidnet, at der kom Dispute imellem Citanten og Niels Villichsøn, formedelst Niels {Villichsøn sagde} Pedersøn skulle have sagt at Niels Villichsøn hafde solgt Een Baad Sild for Ringe Priis: Hvad Citanten der til svarede kand vidnet sig ey erindre, eftersom Han ey gav agt der paa, der efter hørte vidnet at Citanten blev skieldet af Niels Villichsøn for Canale og Kieltring, sigende der hos Han skulle sette efter Citanten og Han skulle sidde trut, Citanten der til svarede Ham ey et ord. Dette vidne aflagde sin Eed før Han giorde sin Deposition, med oprakte Fingre efter Loven,

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning.

Efter som Den indstæfnte Niels Villichsøn ved Sagens paaraab ey mødte, saa forelegges Han her Ved af Rætten at møde og svare for sig til neste kom/m/ende Som/m/er Ting, denne foreleggelse haver Citanten at tage beskreven og lovlig for Niels Villichsøn at lade forkynde.

Lars Lie contra Jacob Øst Tvedt
vide Protocollen Folio 273

Citanten producerede Een foreleggelse af følgende Indhold /: NB. NB. foreleg :/

Hvilken ved Eed med oprakte Fingre efter Loven blev afhiemlet af Lændsmand Knud Simonsøn Tøsøen og Skafferen Peder Olsøn vedkom/m/ende at være forkyndt lige som Deris paa bem/el/te foreleggelse skrevne forkyndelse udviiser,

Jacob Øst Tvedt blev paaraabt, Men ey mødte.

Dernest begierede Citanten Lars Lie Eedelig Vidnes forhør, Thi blev Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa fremstod

Jens Ulvesøn Børnes aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at udi aaret 1739 Som vidnet og Jacob Østvedt engang gik fra Kirke Sagde Jacob Øst Tvedt til vidnet Han hafde midst To Lax, og Lars Lie foer der frem ved Landet, Gud Veed Hvem der tog Dem, der kom ingen anden, intet videre sagde dette vidne at kunde erindre.

Det andet vidne Britte Ols Datter gift med Michel Jensøn og boende paa Børnæs aflagde sin Eed efter Loven og udsagde: at sam/m/e Aar 1739 Da Folk kom fra Kirke hørte vidnet at Jacob Øst Tvedt sagde Han To Lax hafde midst, og Lars Lie kom i Galte Sundet Gud \veed/ enten Han tog Dem eller Hvem Der tog Dem, mere sagde dette vidne ey at vide udi denne Sag.

Restancerne bleve oplæste forige aars vare 47 - 5 - 9 sk: Denne Termins vare 132 - 2 mrk - 2 sk. Kongs Tiende Restance var 3 - 4 - 10 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Schiold

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 4 Maij blev holdet vaar Ting med Schiold Skibs-Reedes Almue paa gaarden Haucheland nerværende Fogeden Johan Smed og De Eed svorne Lau Ræts Mænd 1. Niels Halvorsøn Øvre Dyngeland, 2. Niels Monsøn Kirke

1742: 287

Bircheland, 3. Niels Larsøn Lysevold, 4. Salamon Nielsøn Yttre Hope, 5. Jens Thomæsøn Hornæs, 6. Ole Rasmusøn Sæterdahl, 7. Salamon Larsøn Hornæs, 8. Stephen Larsøn Steensvig,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger, rescripter og andre Breve, som paa Fol/io 280 og 285 ere extraherede, Dernest

Schiøde udgivet af Frue Elizabeth Svanenhielm afg/aaen Krigs Raads Hvids til Ole Olsøn Lyccheboe paa Een gam/m/el Huus-vaaning staaende paa Damsgaard Datert Bergen d/en 11 April 1742.

Obligation udgiven af Jean Lærmont til Hans Bovitz Lydende paa forsikring udi Debitoris andeel I gaarden Søreide for Capital 180 Rd Courent. Datert Bergen d/en 21 Martij 1742.

Obligation udgiven af Andreas Garman til Bischop Oluf Borneman Datert Bergen d/en 13 Martij 1742 lydende paa Pandt og første forsikring udi Alføen med tilhørende Huuser Krudværk og Inventario med videre den tilhørende for Capital 1000 Rd Courent.

Schiøde udgivet af Mons Schare og Lars Schage til Mons Michelsøn paa 1 Pund 3 Marker Smør Een Fierde deel Tønde Malt og Een Fierendeel Huud udi Grimstad. Datert Bergen d/en 29 Decembr/is 1741.

Schifte Brevet efter afg/aaen Lars Monsøn. Datert Nesse d/en 14 Octobr/is A/nn/o 1741.
Schifte Brevet efter Mons Monsøn og Siri Ols Datter. Datert Ned/re Bircheland d/en 7 Julij 1741.
Schifte Brevet efter Lars Henrichsøn. Datert Grimstad d/en 7 April A/nn/o 1741.
Schifte Brevet efter Lars Andersøn. Datert Haucheland d/en 10 April A/nn/o 1741.
Schifte Brevet efter Tosten Johannissøn. Datert Lohne d/en 16 Octobr/is A/nn/o 1741.
Schifte Brevet efter Maritthe Mons Datter. Datert Haucheland d/en 6 April A/nn/o 1741.

Den 5 Maij blev Retten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Forige aars Restance var 140 - 2 - 7. Dette aars Restance vare 478 - 2 - 3. Restancer for Kongs Tiende i aaret 1741 var 5 Rd - 0 - 4 sk.

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 7 Junij blev holdet Aastæds Ræt paa gaarden *Haucheland (Hauland) nerværende efter skrevne Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Michel Nielsøn Molleklef, 2. Johannes Halvorsøn Molleklef, 3. Anders Halsteensøn Dahle, 4. Jacob Hansøn Gripen, 5. Anders Andersøn

Bragstad, 6te Rasmus Joensøn Grasdahl, 7. Niels Michelsøn Volle, 8te Hover Johannissøn Mæland,

Hvor da paa Citantens Clemet Baaresøns vegne producerede S/igneu/r Johan Simon Cramer Procurator Et skriftlig stæfne maal imod Jacob Magnesøn, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende Indhold /: NB. NB. NB. stæfne maalet ind føris,

Hvilket Kald og varsel Rasmus Jensøn værende udi Bergen og Johannes Larsøn boende paa *Hu Du vigen* (Duvigen?) liggende under Kraagaas grund ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt lige som Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,

Efter Jacob Magnesøn blev først skikket Johannes Hansøn boende i Bergen, og Mons Rasmusøn, som talede Med Jacob Magnesøn selv i Hans Huus og spisede ved sit Bord, sigende Ham Han skulle kom/m/e Her need for Rætten, Der paa svarede Jacob Magnesøn, Han der ey hafde at bestille, Men Eyeren skulle svare der til, og til sidst af Ham blev svaret Han ey kom, Der efter blev tvende af Lau Rætts Mændene sendt til Ham bedende bem/el/te Jacob Magnesøn vil kom[me] for Rætten, nemlig Niels Michelsøn Volle og Hover Mælland, da var Jacob Magnesøn ey Hiemme, men Hans Hustroe leverte Dem Den af Peter Christian Krag Værk Page ved det Norske Fortifications {værk} Etat, som er Jacob Magnesøns Eyeres {Søn}Her/r Justitz Raad Christian Krags Søn paa sin Faders vegne udgivne bøxel sæddel paa Een Siette Part i Houlands Laxe vaag Datert Hops gaard d/en 28 April hujus Anni, desforuden sagde Jacob Magnesøns Hustroe til disse tvende sidste Mænd at Hendes Mand Jacob Magnesøn var gaaen til Davanger udi Eyerens Erinde og efterlat Den producerte bøxel Sædel med begiering til Hende, Jacob Haulands Hustroe at naar der kom bud skulle Hun levere den forhen producerte bøxel Sæddel, Hvilken for Rætten lydelig blev oplæst og er af følgende Medfør /: NB. NB. NB. bøxel Sæddel ind føris.

Endnu blev Rætten insinueret Et Brev fra bem/el/te Værk Page Krog, Hvor udi Han til staaer at have faaet Lovlig varsel og bøxel Sæddelens indhold med videre bem/el/te Brev af Dato 6te Junij hujus Anni indeholder, Hvilket for Rætten lydelig blev oplæst og er saaledis lydende /: NB. NB. NB. Brevet indføris;

Dernest begierede S/igneu/r Cramer De indstæfnte vidner maatte tages udi Eedelig forhør, Hvor paa Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Der paa fremstod det første vidne

Ole Andersøn boende paa denne gaard Houland aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven *og ud* og udsagde: og der efter

1742: 287b

Blev Han af Citantens Fuldmægtig S/igneu/r Cramer tilspurgt: 1mo Hvor længe vidnet har været og boet paa Hauland og brugt den under liggende Laxe vaag? Vidnet svarede omtrent 28 Aar boet og udi sam/m/e Tiid brugt Laxe vaagen. 2do Om der ligger mere end Een Laxe vaag til Hauland, [end] den selv sam/m/e nu om tvistede? Der til vidnet svarede {ik} ikke flere end den Eene: 3tio Hvor Mange Aar Citanten Clemet Baarsøn har siddet med vidnet i sam/m/e Laxe vaag? Rs (Responderede/svarte) Den 4de Part af Laxe vaagen har Citanten besiddet over 20 Aar. 4to Om Clemet Baarsøn med Vidnet og Aschild Nielsøn ikke har siddet det Eene aar og da taget Helften af Laxe *Fanxsten og Jacob Magnesøn det andet aar med Deponenterne, og ligeledis for det aar taget Hælften af Laxe Fangsten? Der til vidnet svarede ia: 5to Om det ikke saaledis aar efter andet imellem Citanten og Jacob Magnesøn er bleven om vexlet og continueret indtil nest forløben Aar? Rs Ja. 6to Om indstæfnte Jacob Magnesøn ikke saaledis efter sin børt satte udi Laxe vaagen nest forløben aar 1741 og fik Hælften af den fangede Lax? Rs Ja: 7tro Om bem/el/te Jacob Magnesøn ikke ligerviis i aar har besat Laxe vaagen og tagen hælften af det som fanget er? Rs Jo saa

er det Laget: 8ro Hvor ledis det kom/m/er sig, at Jacob Magnes/øn for dette aar har besat Laxe Vaagen og der fra ud sluttet Citanten, om endskiøndt hans børt faldt i dette aar. Rs Han veed ikke andet end af den nye byxel Sæddel Jacob Magnesøn har faaet. 9ro Om Citanten ikke hafde bereedet sin Laxe Nood og var færdig med den for at besætte Laxe Vaagen med begge Deponenter og om Jacob Magnesøn ikke fore kom Han der udi og udsatte sin Egen Laxe Nood? Rs Han veed ikke om Laxe Nooden af Clemet var giort færdig, men haver hørt det af Drengene, det er Ham vitterligt at Jacob kom først. 10. Om Laxe vaagen i Henseende til kulden, som ind faldt for dette aar ikke blev tiiligere sat, end for hen efter aarets Leylighed var skeed. Rs I dette aar Meener Vidnet Laxe Nooden blev ud sat, som forige aar. 11. Hvor mange Lax i Tal udi vaagen for dette aar er bleven fanget: Rs Han vil fahre efter stokken og saa der paa Vil svare.

Foregaaende qvæstioner forlangede S/igneu/r Cramer at vidnet Aschild Nielsøn efter aflagde Eed ligerviis maatte give sit giensvar til. Der paa frem stod det 2det Andet Vidne Aschild Nielsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde paa de til forige vidne proponerte qvæstioner, som følger Til den 1ste qvæstion, Han har brugt Jord To, Men fød og stædse været Her paa gaarden og Ved 32 aars alder. Til den anden qvæstion svarede Ney: Til den 3die Q/væstion Rs Han siddet baade udi for Vidnets Tiid paa den 4de Part udi Laxe Vaagen, io saa Længe Vidnet kand mindes. Til det 4de Spørgsmaal svarede Ja. Til det 5te Sp/ørgsmaal ligeledis ia. Til det 6te Spørgsmaal, ligeledis Ja. Til det 7de Sp/ørgsmaal og Ja. Til det 8de Spørgsmaal lige som forige Vidne svarede. Til det 9de Spørgsmaal svarede vidnet Han saae Citanten arbeydede paa sin Nood og Citantens Dreng sagde vidnet Den var færdig, Men Jacob satte ud med Den. Til det 10 Spørgsmaal svarede det var ey tiiligere i dette aar. Til Det 11te Spørgsmaal svarede begge Vidnerne Halv Nittende Lax.

Der paa producerede S/igneu/r Cramer 2de Bøxel Sæddeler under Jord Eyerens afg/aaen Justitz Raad Knagenhielms Haand og Seyl udstæd den 1ste Datert Hops gaard d/en 26 Januarij 1720 og Ting lyst d/en 3 Junij sam/m/e aar, den 2den Dateret Hops gaard d/en 4 Januarij 1729 og Ting lyst d/en 15 Julij A/nn/o 1730 begge af den indhold at Citanten Clemet Baarsøn er til bøxlet 4de Parten udi den om tvistende Laxe vaag, og at Han sam/m/e skal have og bruge imod aarlig afgift, som nu imellem Interessenterne Opsidderne paa Hauland, som til bem/el/te Laxe vaag ligerviis har bøxel Rettighed, haver været i brug

1742: 288

af Citanten og ind stæfnte Jacob Magnesøn det Eene aar om det andet haver besat Laxe vaagen, Men Jacob Magnesøn u-agtet at Han nest forleeden aar besatte Laxe vaagen, dog alligevel haver giort det sam/m/e udi dette aar, tvert imod fornævnte gamle brug og tvert imod Citantens Lov skrevne; Tingliuste og Jacob Magnesøn vel bekiendte bøxel breve, alt saa formeente Comparenten, at mer bem/el/te Jacob Magnesøn udi saa Maade merkelig haver formastet og forgrebet sig, sær efterdi Han haver continueret i sam/m/e gierning og endnu vedholder med at besætte Laxevaagen u-agtet Citantens stæfning er bleven Ham Lovlig ankyndet, og som atter bem/el/te Jacob Magnesøn befindes Lovlig at være stæfnet, Han og vidnis fast i Dag er bleven erindret at indfinde sig ved Rætten, samt har taget til gienmæle ved det Han beraabte sig paa Jord Eyeren og refererede sig til Een erHvervet bøxel Sæddel den Han og til sit formeentlig forsvar haver Ladet producere, Thi formeente Comparenten, at intet kand hindre Sagens paa døm/m/ende og der for satte Han i Rætte over Jacob Magnesøn, at Han for sit forøvende og forhold, som Han endnu stivhærdet vedbliver bør til findes at betale Volds bøder, at Han straxen maa aftage sin Laxe Nood fra vaagen, og for Citanten vaagen indrøm/m/e, siden Citantens børt falder i dette Aar, at Han bør tilsvare hælften af den fangede Lax til Citanten efter Markes priis 2 mrk 6 sk, og endelig at erstatte Citanten denne

Sags bekostning udi alt med 24 Rd, Hvor om Comparenten paa Citantens vegne ærbødigst paastod Een endelig Dom, angaaende den Til Jacob Magnesøns formeentlige forsvar frem lagde nye bøxel Sæddel og Værk Pager Mons/ieu/r Krogs skriftlige formeening fandt Cramer u-fornøden at tractere noget undtagen dette at Citanten har ikke tabt sin Lov Kraftige bøxels Rættighed og at den Ham ikke ved nogen Dom er fra vunden, item at bem/el/te Mons/ieu/r Krag er uberettiget til at Dispensere noget i denne Handel end sige at giøre noget imod Lov, saa at Sagen og Hvad her af imellem Jacob Magnesøn kand være bleven foretaget bliver ogsaa at ud giøre og af giøre dennem selv indbyrdes.

Der efter bleve fornævnte 2de Bøxel Sæddler af nu afg/aaen Justitz Raad Knagenhielm til Citanten Clemet Baarsøn udgiven for Rætten lydeligen oplæst, sam/m/e befatter i sig følgende /: NB NB NB Disse Bøxel Sædler indføres :/

Eragtning

Formedelst denne Sags omstændighed Jacob Magnesøns til De Fire Mænd, Som haver været i Dag hos ham for at Notificere Ham Sagen skulle foretages, givne Svar, aller helst i Henseende Han er Een ukyndig Mand udi Lov og Ræt, og endelig paa det Han ey skal sige af Rætten at blive over iilet siden Han intet forsvar har haft her for Rætten, saa finder Rætten i følge Loven og Kongl/ig Forordning at Jacob Magnesøn bør forelegges at møde til Een anden Aastæds Ræt, Men nu kand Rætten ikke Determinere Een vis Tiid til bem/el/te Ræt, efterdi andre Aastæds Rætter ere for hen beram/m/ede og Som/m/er Tingene til stunder, Iligemaade bør Værk Page Mons/ieu/r Krog at forelegges tillige med Jacob Magnesøn at møde for at {forsvare og} opliuse Hvad fuldmagt Han haver haft til at ud stæde Den bøxel Sæddel Jacob Magnesøns Kone De tvende Mænd haver levert.

Aastæds Ræt
I mellem Mons Golten og Kaurslands Mændene
Vide Fol: 262

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 20 Junij blev atter holdet Aasteeds Ræt imellem Citanten Mons Golten og Contra Citanterne Kaurslands opsiddere nemlig Orian Thorsøn, Michel Jensøn, Knud Assersøn, Hans Michelsøn og Thor *Orian (Oriansøn) nerværende efter skrevne Eed svorne Lau Ræts Mænd af Lændsmanden

1742: 288b

Knud Simonsøn Tøssøen paa Fogedens Johan Smeds vegne opnævnte, 1. Jens Nielsøn Strømme, 2. Michel Larsøn Kaartvedt, 3. Ole Knudsøn Eide, 4. Henrich Halvorsøn Søre Biørøen, 5. Anders Nielsøn Bildøen og 6te Niels Nielsøn Strømme,

Hvor da for Rætten paa Koursland holdet, Contra Citanterne, Orian Thorsøns, Michel Jensøns, Knud Assersøns, Hans Michelsøns og Thore Oriansøns vegne Comparerede Procurator Johan Simon Cramer producerende udi Citantens Mons Goltens nerværelse et skriftlig stæfnemaal Datert Bergen d/en 20 Novembr/is sidst afvigte med beramelses paa teigning til denne Dag af Dato 2 Martij nest leden, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indehold /: NB NB NB. stæfningen indføris, Sam/m/e stæfning findes og at være paa tegnet til Rætten at holdes paa Kaursland d/en 20 Junij 1742.

Citanten Mons Knudsøn Golten og alle De udi stævningen Mentionerte vidner undtagen Anders Torgersøn Kaarevigen mødte for Rætten og til stode Lovlig til denne Dag [og] stæd at være stæfnede af Contra Citanterne Kaurslands Opsiddere,

Der efter producerede Lændsmand Knud Tøssøen Een Continuations Stæfning under skreven af Ham og Mons Golten, som Eyer af Eendeel udi gaarden Spilde, af Dato Golten d/en 30te Maij sidst afvigte, som og for Rætten lydeligen blev oplæst og er saaledis befattet. /: NB NB. NB. Continuations stæfningen ind føris,

Procurator Cramer paa Contra Citanternis Kaurslands opsidderis vegne tilstode tillige med Contra Citanterne Selv at de Lovlig til denne Ræt og Dag ere varslede efter {stæfnin} Continuations stævnings indhold, ligelede De vidners navn nerværende som Lændsmanden Knud Tøssøen har ladet ind stæfne tillige med Hans Interressent Mons Golten, Hvilke vidner Alle mødte og tilstode Lovligen at være varslede til denne Dag og stæd undtagen Ole Berge og Baarni \Eie/, som er svag,

Procurator Cramer i anleedning af Continuations stævningens indhold, Hvor ved Spilde og Kaarevigs gaarders Eyere angives for Citanten i denne Sag protesterede, at Læylændingerne paa sam/m/e gaarder ey bør vidne med Deris Eyere efter Continuations stæfningens Hensigt siden vidnerne efter saadan beskaffenhed baade ere villige og interesserede ellers forbehold Comparenten behøvende Spørgsmaal til vidnerne efter Contra stævningen og ellers Sagen videre at udføre og til Doms at slutte forlangede alt saa at bem/el/te vidner, som først tilstævnte maatte først bleve afhørte.

Der efter blev Eedens forklaring af Lov bogen lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem samtlig giordt ey andet her for Rætten at vidne, end Hvad de her efter, naar de paa de omtvistede stæder haver giort anviisning, med Eed efter Loven kand bekræfte. Der paa frem stod det 1ste Vidne

1. Torsten Hansøn Kaarevigen, som af Cramer blev tilspurgt 1mo Om Han veed Hvor Væster vaagen er beliggende og paa den sam/m/e kand giøre anviisning? Rs (Responderede/svarte) Ja. 2do Om Han veed at i bem/el/te Væster vaag er fanget Fisk med Nood eller garn? Rs med Nood: 3tio Hvor ledis Lands Laaden er bleven deelt? Rs Halv deelen til Kaursland og Halv deelen til Kaarevig. 4to Hvor Mange Aar vidnet kand Mindes, at saadan Landslaads deeling har ved vahret? Rs udi 30 Aar saa længe har vidnet boed paa Kaarevig: 5to Om Spilde nogen sinde har faaet Andeel af den Halve Part, som Kaurslands Mændene fik? Rs Ney: 6to Om Spildes Opsiddere har haft nogen Andeel af Landslaaden udi den Halve Part, som Kaarevig tog og Hvor Længe? Rs udi Sex aar, Men for hen ikke; Der paa tilspurgte Lændsmanden Knud Simon Tøssøen vidnet, om ikke vidnet baade Høst og vaar har haft sit Fæe beyte udi Lunde tongen, Rs Kaarevigen og Kaursland har stedse haft tilfælles fæe beyte i Lunde tongen: Under dette tilspurgte Cramer vidnet: Om Han veed, at saadant fæe beyte har været som Een Ræt til Kaarevigen eller om det er skeed med Mændene paa Kaursland Deris Minde og tilladelse? Rs Det har været saa Længe som vidnet haver været og boet paa Kaarevigen, videre vidste Han ey at svare paa Spørgsmaalet: Lænds Manden tilspørgte Vidnet Hvad Den Holm kaldes, som ligger ved Lunde tangen Rs Spilde Holmen: Videre tilspurgte

1742: 289

Lændsmanden vidnet om Han [kand]? giøre anviisning paa Marke Skiæl udi Lundetangen imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen? Rs Han veed ikke der om. Endnu tilspurgte Cramer dette vidne Om ikke Han har erfharet, at Opsidderne paa Spilde Har kastet udi Væstervaagen. Rs Spilde Mændene har kastet udi Vester vaagen Sex aars Tiid, Men [om]? de det haver giort før veed Han ey: Eend videre spurgte Cramer, Om Spilde Mændene, naar de kastede og fik Fisk udi bem/el/te vaag, da ikke betalte Landslaad til Kaursland? Rs io. Paa Spørgsmaal af Lændsmanden Knud Tøssøen svarede vidnet at det Bierg, som Ligger ved Væstervaagen kaldes Gilberget:

2. Det 2det Vidne Anders Johansøn boende paa Spilde Hvor Han er og fød Hans alder siger Han er 53 Aar, blev formanet, ey andet at sige nu {Her} Hvad Han efter anviisning ved Eed kand bekræfte. Hvor paa sam/m/e Qvæstioner til Ham, som til nest forige vidne blev giort: Til det 1ste Spørgsmaal Rs ia. Til det andet spørgsmaal Rs der er fanget Fisk baade med Nood og garn: Til det 3die Rs Landslaaden er deelet saaledis, den Halve Part til Kaursland, og den anden Halve Part til Spilde og Kaarevigen; og det Har Continueret med saadan deeling imellem Spilde og Kaarevigen Nii Aar sidst forløben: Til det 4de Spørgsmaal Rs udi 40 aar Kand Han Mindes at saadan deeling har været angaaende Landslaaden imellem Kaursland og Kaarevigen, Men Spilde har ey der af faaen før for sidste om meldte Nii aar, da de med Kaarevigen bleve Eenede. Til det 5te Rs ney: Til det Siette Sp/ørgsmaal Rs ikke mere end udi Nii aar: Paa Lændsmandens Knud Tøssøens Spørgsmaal svarede vidnet, at Kaarevigen og Kaursland har haft fæe beyte sammen i Lunde tongen, Men ey Spilde at forstaae Noren fra. Paa Cramers Spørgsmaal til nest forige vidne svarede dette Vidne, at Kaarevigs Besterne har gaaet i Lundetongen fra vidnet var et barn med Fred, Men ey Spildes Bester. Paa Lændsmandens Spørgsmaal svarede Vidnet Ligesom nest forige at den Holm som ligger ved Lunde tongen Kaldes Spilde Holmen. Videre paa Lændsmandens Spørgsmaal svarede dette vidne, at Hans Fader haver sagt Ham at der var Skiftes gaard i Lundetongen imellem Kaursland og Kaarevigen Men ey viist vidnet garen, Den gar som Han Meener Hans Fader haver talt om, kand vidnet giøre anviisning paa. Paa Cramers Spørgsmaa[l] svarede Vidnet at Spilde Mændene har kastet i Væster vaagen udi Nii aar, og før tillige med Kaarevigs Mændene. End ydermere svarede Vidnet til Cramers Spørgsmaal, Naar Spilde Mændene kastede i Væster vaagen, fik Kaursland den Halve deel af Lands Laadden, og Kaarevigen tillige med Spilde beholdt den anden Halve deel, Hvilket saaledis haver vedvaret udi Nii Aar, Men ey tilforn. Paa Lændsmandens Spørgsmaal svarede vidnet at det Bierg, som ligger ved Væster vaagen Kaldes Giedbierget. Til sidst spurgte Cramer dette Vidne: Hvem Han betaler Landskyld til: Rs Til Mons Golten.

3. Det 3die Vidne Johannes Torgersøn boende paa Spilde fød paa Spilde og der stedse været, nu 40 Aar gam/m/el. Blev formanet at sige det Han med Een god Samvittighed kand beedige efter anviisning af Ham er giort. Til det 1ste Cramers Spørgsmaal svarede Ja: Til det andet svarede udi Væster vaagen er fanget Fisk baade med Nood og garn. Til det 3die Sp/ørgsmaal Svarede Vidnet, at Lands Laaden af Væster vaagen er bleven Halparten til Kaursland, og den anden Halv Part til Kaarevigen, Men udi Nii Aar har Spilde nydet Een Fierde Part der af, Som Kaarevigen har deelet og givet Spilde, Til det 4de Spørgsmaal svarede vidnet at Kaursland [udi]? 30 [Aar]? kand Han Mindes har faaet den Halve Landslaad af Væster vaagen og indtil denne Tiid. Til det 6te Sp/ørgsmaal Rs vidnet at Kaarevigen og Spilde har ikkun udi Nii aar deelet den Halve Landslaad imellem Sig, Veed og at de tilforn har og deelet fiske fangst {.....}, Men enten det var Lands Laad eller Noote Laader [var] vidnet uvidende Om. Paa Lændsmandens Spørgsmaal til nest forige Vidner svarede dette Vidne, at Spildes Bester ey har beytet i Lundetangen med Kaurslands Bester Men Kaarevigs Bester tillige med Kaurslands Bester, at forstaae {i den Mark Lun} fra Kaarevigs Bøe hen til Lundetangen, Hvor Væster vaagen ligger. Paa Cramers Spørgsmaal enten Kaarevigs Bæster haver haft Ræt til at gaae og beyte i Lundetongen med Kaurslands Bæster eller det har været med Kaurslands Menders

1742: 289b

Tilladelse der paa vidste Vidnet ey at svare. Paa Lændsmandens Spørgsmaal svarede vidnet at Holmen ved Lundetangen Kaldes Spild Holmen. Paa Spørgsmaal svarede vidnet, at Han efter Siur Kaarevigens og Vidnets Faders ord kand giøre anviisning paa Marke Skiæl imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen, End ydermere svarede vidnet paa Cramers Spørgsmaal, at

*at naar Spilde Mændene Kastede i Væster vaagen gave De Halve Landslaad til Kaursland, den Halve Laad blev deelet imellem Kaarevigen og Spilde, Hvilket er skeed for Nii aars Tiid først, I Øvrigt Kom dette vidnets udsigende over Eens med nest forige vidne Anders Johansøns. Vidnet sagde at det Bierg som ligger ved Væster vaagen Kaldes Gildberget - og Landskyld betaler Han af Eendeel Marker til sine Søskende, som haver Part med vidnet i Spilde.

4. Det Fierde Vidne Niels Torgersøn boende paa Selstøe, Men fød paa Spilde, Hvor udi Han og Eyer Een Laad, frem kom blev formanet ey andet nu at forklare end Hvad Han her efter ved [Eed] med Een god Samvittighed agter at beedige, naar anviisning af Ham er giort. Han paa S/igneu/r Cramers til de forige vidner formerte Qvæstioner svarede saaledis. Til den 1ste Qvæstion svarede Ja: Til den 2den Qvæstion svarede Ja: Til den 3die Qvæstion Rs Lands Laadden blev deelet i 2de Parter Kaursland fik allene Een Part, Men Spilde og Kaarevigen fik ikkun Hver Een Fierde Part: Til det 4de svarede at udi 20 Aar Har Kaarevigen og Kaursland Deelet Hvis Lands Laad er falden saaledis, at Kaursland fik den Halve deel af Lands Laaden og Kaarevigen den 2den Halve deel, Men for Nii aar siden da Dom faldt imellem Kaarevig, Eide og Spilde fik først Spilde den Halve deel af Kaarevigs Lands Laad: Til den 5te Qvæstion svarede Ney: Til den 6te Qvæstion refererte Vidnet sig til sit for hen giorde udsigende, at var Nii aar siden. Paa Lændsmands Knud Tøssøens Qvæstion svarede vidnet at Kaarevigs Creatur har gaaen stedse i Lundetongen, Men ey Spildes, og gik Kaurslands Creatur og i Lundetongen med Kaarevigens Creatur, Paa Cramers Qvæstion svarede Vidnet, Han veed ikke Om Kaarevigs Creatur Har gaaen i Lundetongen med Kaurslands Mændenis tilladelse eller ey: Paa Lændsmandens Qvæstion svarede vidnet at Holmen som Ligger ved Lundetongen Kaldes Spilde Holmen. Vidnet kand ikke giøre anviisning paa Marke Skield Marke imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen, Men vel haver hørt det af Michel Nippen at der udi Lundetongen skal være Marke skiæl imellem bem/el/te 3de gaarder, dog veed Han ikke at giøre anviisning paa Marke Skiæl imellem bem/el/te 3de gaarder. Paa Cramers Spørgsmaal svarede vidnet, at naar Spilde Mændene Kastede udi Væster Vaagen betalte De Halv Parten af Lands Laaden til Kaursland, Men for Nii Aars Tiid, som før er meldt betalte de først Een Fierde Part Lands Laad til Kaarevigen og den anden 4de Part beholdt Spildes Opsiddere selv, og den Øvrige Halve Part beholdt Kaursland allene, som og endnu til denne Tiid skeer: Paa Lændsmandens Knud Tøssøens Qvæstion svarede vidnet at det Bierg, som ligger ved {Lundetongen} \Vester vaagen/ kaldes Gildberget - og af sin Broder som boer paa Spilde betales vidnet Landskyld siden Han Eyer Een Part udi Spilde.

5. Lasse Thomæsøn Berge Over 70 Aar gam/m/el frem kom, blev formanet ey andet at vidne end det Han her efter naar anviisning er giort kand beedige. Til Cramers Qvæstion svarede til den 1ste Rs Ja. Til den anden Qvæstion svarede Ja mest med Nood og undertiden med garn. Til den 3die Qvæstion Rs at Land Laadden er deelet imellem Kaursland og Kaarevigen saa Længe Han kand mindes, men om Kaarevigen igien har deelet med andre veed Han ey: Til det 4de Spørgsmaal svarede udi 50 aar: Til den 5te Qvæstion svarede Vidnet, Han ey vidste noget der af. Til det 6te Spørgsmaal sagde Han ey heller noget at kunde svare ey heller vidste at sige Spilde noget af Lands Laaden haver faaen. Paa Lændsmandens Spørgsmaal svarede vidnet, Han ikke vidste nogen af forbem/el/te 3de gaarder Kaursland, Spilde og Kaarevigen har Fæe beyte i Lundetongen: Til Cramers Spørgsmaal til nest forige vidner om Kaarevigen har Ræt til Fæe beyte i Lundetongen eller det var af Kaurslands Mændenes Tilladelse vidste dette vidne ey heller noget at svare. Paa Lændsmanden Knud Tøssøens Spørgsmaal svarede Han kand giøre anviisning paa Lundetongen, haver vel hørt sige baade {af gamle} for Lang og kort Tiid at der skal være Merke i mellem bem/el/te gaarder udi Lundetongen, Men ey kand *sig (sige?) Hvo Han det for Lang Tiid har sagt. Til Cramers Spørgsmaal svarede vidnet, at Her/r Søhren {br} Breder

har givet Spilde Mændene forlov at kaste i Væster vaagen \ungefæhr/ for 45 aars Tiid haver Han hørt, og fra den Tiid til nu først paa Een Fem Sex aar har Spilde Mændene ey haft Nood til Han har hørt at naar Spilde Mændene kastede udi

1742: 290

Væster Vaagen har de betalt Landslaad til Kaursland, og det Berg, som ligger ved Væster vaagen Kaldes Gildberget.

6. Det 6te vidne Ole Larsøn Glæsnæs imod 72 aar gamel blev frem stillet og formanet ey andet at sige end Han her efter kand Eed fæste, naar anvisning er giort. Til Cramers 1ste Qvæstion Rs Ja. Til den 2den *Rs svarede Ja. Til den 3die Qvæstion svarede at Landslaaden blev ikkun deelet imellem Kaursland og Kaarevigen Hver sin Halve Part. Til den 4de Q/væstion svarede udi 50 aar. Til den 5te Q/væstion svarede vidnet {svarede} ney. Til den 6te Q/væstion svarede ikke for nu udi nogen aar, Men veed ikke Hvor Længe. Paa Lændsmands Knud Tøssøens Spørgsmaal svarede Vidnet, at Kaarevigen har ikke haft anden Fæe beite udi Lundetongen end naar Stiet var needfalden gik Kaarevigs Creatur ind paa Lundetangen. Paa nest her paa følgende Cramers Qvæstion refererte Vidnet til sit nylig givne svar paa Lændsmandens til Ham giorte Spørgsmaal om Fæe beyte, Den Holm som Ligger ved Lundetungen kaldes Spilde Holmen, Men paa Marke Skiæld imellem Kaursland, Kaarevigen og Spilde kand Han ey giøre anviisning paa, ey heller veed at Spilde Mændene har kastet udi Væster Vaagen for nu Een Sex eller Siuv aars Tiid da de paa Spilde først fik Nood, siden den Tiid har Kaursland altid Som til forn faaet Den halve deel af Lands Laaden naar Spilde Mændene Kastede, og Kaarevigen med Spilde beholdt den anden halve deel, Veed og at det Berg, som ligger ved Væster vaagen kaldes Gildberget.

7. Det 7de Vidne Marthe Mons Datter Villum Jensøn[s] Hustroe paa Thæle frem kom og efterat Hende var givet formaning om at vagte sig for Meen Eed samt ey andet at udsige end Hvad Hon her efter kand beedige med Een god Samvittighed, naar anviisning er giort. Til Cramers 1ste Spørgsmaal svarede: Ja. Til det 2det Spørgsmaal svarede ligeledis Ja. Til det 3die Sp/ørgsmaal svarede Landslaaden blev deelet saaledis: Hælften fik Kaursland og den anden Halve Part Siur Kaarevig. Til det 4de Sp/ørgsmaal svarede: udi 45 Aar siden Hun er 57 Aar gammel. Til det 5te Sp/ørgsmaal svarede: Hun det ikke vidste, Men nu siden har hørt at Spilde faaer Landslaa[d] med Kaarevigen, den Tiid fik ikke Spilde noget med Kaursland af Lands Laadden, det veed Hun til fulde, ikke heller den Tiid med Kaarevigen. Til det 6te Sp/ørgsmaal svarede: Hun lige som til det 5te Sp/ørgsmaal. Paa Spørgsmaal af Lændsmanden svarede vidnet: under tiden om vaaren gik Kaarevigs Creature need i Stranden og aad Tang, og kunde saa fare Ømmis omkring, des aarsag Siur Kaarevigs Kone Lagde Stie op for Besterne at De ey skulle længere Søer efter, der hos sagde at Det som var Synden for stien hørte Kaurslands Manden til, Men Spildes Creatur saae vidnet ikke kom paa det stæd, Vidnet sagde at Hun kand giøre anviisning paa det Hun har lagt sit vidnes byrd paa, videre refererte Hun sig paa følgende Cramers Qvæstion til Hun paa Lænsmandens Qvæstion har svaret nest foran. Den Holm, som ligger ved Lundetongen kaldes Spilde Holmen, Men paa Marke Skiællet imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen kand vidnet ikke giøre nogen anviisning ey heller veed andet at forklare om Marke Skiællet end Hvad Hun for hen har sagt, Siurs Kone til Hende haver sagt, og Hvad Hun saae at Siur[s] Kone haver forbedret Stien, og efter at Tretten var imellem Spilde og Kaarevigen har vidnet hørt, at Spilde Mændene har Kastet i Væster vaagen, og givet Land Laad til Kaursland. Det Berg som Ligger ved Væster vaagen kaldes Gildberget.

8de. Det 8de vidne Johannes Nielsøn Selstøe 54 Aar gam/m/el frem kom blev formanet at sige Sandhed saaledis som Han med Een ubeskaaren Samvittighed sit Vidnis byrd med Eed kand bekræfte, naar anviisning er giort. Til Cramers 1ste Spørgsmaal svarede.

Ja. Til det \2det/ svarede ligeledis Ja. Til 3die Qvæstion Lands Laaden er deelet Hælften paa Kaursland og Helften paa Kaarevigen. Til det 4de Sp/ørgsmaal svarede Romt i 30 Aar. Til det 5te Sp/ørgsmaal svarede: Det Haver Han aldrig hørt: Til det 6te Spørgsmaal han haver ikke hørt at Spilde af Kaarevigen har faaet nogen Landslaad før den forhen Mentionerte Dom blev afsagt. Paa Lændsmandens Qvæstion svarede Han at have hørt af Torgier og Syneve begge for hen boende paa Spilde, at Deris Hage i gamel \Tiid/ haver gaaen til Lundetongen, og har seet undertiden at Kaarevigs Creatur har gaaen i Lundetongen, Men ey Spildes, videre forklarede vidnet at Han \har/ været med at forbedre Een Skielle gaard, som Han kand giøre anviisning paa, og Mændene paa Kaursland altiid har anket paa, derfor Skiellegaars gaarden blev forbedret baade af Kaurslands Mændene og vidnet, Den Holm som ligger ved Lundetongen kaldes Spilde Holmen, vis Marke Skiæl veed Han ikke at sige imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen, Men vil giøre anviisning saa vidt Han

1742: 290b

Veed, og siden for hen Omtalte Dom faldt Har Spilde Mændene kastet udi Væster vaagen, Thi der efter fik de først Nood paa Spilde, og siden der efter haver Spilde Mændene betalt Landslaad til Kaursland lige som de forige afhørte vidner haver udsagt, og det Berg som ligger norden for Væster vaagen kaldes Gildberg.

9. Det 9de Vidne Vincents Hansøn Hauland fød paa Kaursland 79 aar gam/m/el frem kom og blev formanet som De andre vidner Sandhed at udsig[e] Fader Broder til Knud Kaursland. Svarede til Cramers 1ste Spørgsmaal: Ja. Til det 2det Svarede ligeledis Ja. Til det 3die Spørgsmaal Svarede: Land Laaden fik Kaursland den Halve Part af og Kaarevigen den anden Halve Part. Til det 4de Spørgsmaal svarede har saaledis været, saa længe Vidnet kand mindes. Til det 5te svarede Spilde har aldrig faaet noget med Kaursland af Lands laadden, Til det 6te svarede at Spilde til forn ikke har faaet Lands Laad Med Kaarevigen, Men nu har hørt det at være skeed for nogen aars Tiid, Kaarevig har ikke hafd Fæe beyde udi Lundetongen uden bem/el/te Kaarevigs Creaturer af Een hændelse der need undertiden kom; Paa Cramers Spørgsmaal svarede vidnet at naar Kaarevigs Creatur der ned kom bleve \de/ strax *gient (giemt?) bort af Kaurslands Folkene, Men Spilde Creaturene kom/m/e ikke did. Paa Lænd[s] Mandens Spørgsmaal svarede vidnet at den Holm som ligger Østen for Lundetongen kaldes Spild Holmen, haver ikke heller hørt at der er Marke Skiæl i Lundetongen imellem Kaursland Spilde og Kaarevigen. Eller[s] veed vidnet Marke Skiæl imellem Kaursland og Kaarevigen, som er udi Et Berg Hvor paa vidnet kand giøre anviisning. Paa Cramers Spørgsmaal svarede vidnet, Han veed ikke Spilde Mændene i forige Tiider har kastet i Væster vaagen, Thi den Tiid hafde de ikke Nood: og det Berg som ligger ved Væster vaagen kaldes Gilberget.

Der nest blev Lændsmandens og Mons Goltens ind stæfnte vidner fore tagen.

1. Det første vidne Michel Tørresøn Nippen blev formanet Sandhed at sige, som Han siden vil Eed fæste med Een god Samvittighed. Svarede paa Spørgsmaal det første at Han ikke har seet Kaarevigs Creatur beite i Lunde tongen. 2de Den Holm som Ligger Østen for Lundetongen kaldes Spilde Holmen og Øster Landet under ligget, 3die Her/r Søfren paa Sund har sagt Ham at Der skulle være skiæl i Lundetongen imellem Kaursland og Kaarevigen. 4de Det berg som ligger Norden for Væster Vaagen kaldes Gildberget. 5te Den vaag paa Nordre side af Vaagen kaldes Spilde vaagen,

2. Det 2det vidne Christian Olsøn Steensland, 1mo svarede at Kaursland og Kaarevigs Creatur har i Lunde tongen gaaet Horn imod Horn, Men ey Spildes. Til det 2det Spørgsmaal svarede Lige som Michel Nippen. Til det 3die Spørgsmaal svarede vidnet, at Hans Fader har sagt Ham, at der skulle være Mærke imellem Kaursland og Kaarevigen udi Lundetangen, Men Han kand ey der paa giøre anviisning. Til det 4de Spørgsmaal svarede

lige som det forige vidne Michel Nippen. Til det 5te svarede at Spilde Luren ligger under Kaarevigs Bøe,

3. Det 3die vidne Niels Johansøn Steensland svarede \til Lændsmands Spørgsmaal/ At Han til det 1 Spørgsmaal vidste intet at svare. Til det 2det lige som forige tvende \Vidner/ svarede. Til 3die Spørgsmaal svarede ney. Til det 4de sagde Han ey heller at \kand/ svare. Til det 5te svarede lige som Christian Steensland.

4. Det 4de Vidne Mons Gregusøn Glæsnæs svarede til Lændsmandens 1ste Spørgsmaal, Sagde Vidnet ey at kunde forklare noget til oplysning. {.....} Til det andet Spørgsmaal svarede, som for hen førte vidner. Til det 3die Spørgsmaal svarede vidnet, at Han haver hørt Lundetongen skal være Skift og nu sagde Han at der skal være Een gaar, som Asser Kaursland Hans Hosbonde skal have sagt Ham og opsat for Creatur. Til 4de lige som de forige Vidner. Til Det 5 Sp/ørgsmaal lige som nest forige vidne.

5. Det 5te Vidne Anne Svens Datter Thomas Andersøn Glæsnæs Hustro blev og formanet sin Sandhed at sige, og svarede paa Lændsmandens Spørgsmaal, som følger: Til det 1ste svarede at ikke Spildes Men Kaarevigs bester har gaaen i Lundetongen, Men der fra drevet af Kaurslands Folket, og selv det ofte haver giort. Til det 2det svarede Lige som nest forige \vidnet/ Til det 3die svarede Ney, ey heller har Hun det hørt, Til det 4de som forige. Til det

1742: 291

5te Lige som forige.

De formedelst Lovlig forfald ude blevne vidner forlangede Parterne ey afhørte, Men at anviisning paa de paastævnte Stæder maatte skee,

Da i henseende Dagen var forløben blev anviisningen opsat til i Morgen Kloken Siuv, Til Hvilken \Tiid/ Parter og Vidner sig haver at indfinde for at giøre Een Lovlig og sandfærdig anviisning paa de stæder Vidnerne har giort forklaring om.

Den 21 Junij Dagen efter forføyede Rætten sig ud at tage De Omvudne stæder udi Øye siufn nerværende Citanterne Lændsmanden Knud Simonsøn Tøssøen og Mons Golten, af Contra Citanterne vare nerværende Knud, Hans, Michel og Thoer paa Kaursland tillige med Deris Procurator S/igneu/r Cramer;

Hvor da vi først begave os til Væster vaagen for at tage sam/m/e udi Øye siufn, der mødte det Eene vidne os Anders Thorgersøn Kaarevig, som formedelst forfald i gaar ey kunde møde,

Hvor paa bem/el/te Anders Torgersøn blev formanet ey andet at udsige udi denne Sag end Hvad Han her efter kand ved Eed bekræfte, Der paa Ham af S/igneu/r Cramer blev foresat De sam/m/e Qvæstioner, som til de forige Vidner ere Formerte. Til den 1ste Qvæstion svarede Han Ja, og strax der paa giorde {strax} anviisning. Til den 2den svarede Ja. Til den 3die svarede Han at Kaursland haver faaen den Halve Lands Laad af Væster vaagen og Kaarevigen den anden Halve Lands Laad. Til den 4de Qvæstion svarede udi 19 aar, siger Nitten Aar, Thi Han kand ikke Vide andet formedelst Han ey længere her paa Kaarevigen haver boet. Til det 5te Spørgsmaal svarede ney. Til det 6te svarede ney ikke for den for hen Mentionerte Dom blev afsagt. Til Lændsmandens Spørgsmaal svarede vidnet: Stundum Har Kaurslands Creatur gaaen udi Lundetangen og ikke Kaarevigens Stundum Kaarevigens Bester Da Kaurslands Bester ey der haver gaaen, stundum Kaurslands og Kaarevigens tillige. Til Cramers Spørgsmaal svarede vidnet at Kaurslands Mændene ofte haver Kiørt Kaarevigens Bester af Lundetongen Nor efter til Kaarevigs egen udmark, som Budeyer baade vidners og Hans Grandes har sagt vidnet, Vidnet har og hørt det af Kaurslands Mændene Selv, som der paa haver anket. Paa Spørgsmaal af Lændsmanden

svarede Vidnet at Han af Christian Steensland har hørt der være skal Merke Skiel udi Lundetongen imellem Kaursland, Kaarevigen og Spilde, Vidnet kand giøre anviisning paa Een gar, Men enten det er Merkes gar eller ey Veed vidnet ey. Christian Steensland benegtede at have sagt til Vidnet at udi Lundetongen var Marke Skiæl imellem Kaursland Spilde og Kaarevigen. Den Holm som Ligger ved Lundetongen kaldes Spild Holmen og ligger under Kaarevigen, Men Spilde Mændene har ikke benøttet sig af sam/m/e Holm før efter Dommen, som før er Meldt, Da de siden haver sat Et Smale best der paa. Paa Cramers videre Spørgsmaal svarede Vidnet. at Spilde Mændene ikke haver kastet eller haft Nood før den omtalte Dom faldt i Hans Tiid, ellers Har vidnet hørt At Kaarevigen og Spilde udi forige Tiider haver haft Nood sam/m/en. Ydermere svarede Vidnet paa Cramers Spørgsmaal at Naar Kaarevig og Spilde har Kastet i Væster vaagen haver de betalt halv Landslaad til Kaursland. Til Lændsmands Spørgsmaal svarede vidnet at Det Berg som ligger Nord væst fra Vester Vaagen kaldes Gildberg, og den vaag, som støder paa Kaarevig Landet kaldes Spilde vaagen. naar nogen har kastet i Spilde Vaagen tog før Dom/m/en faldt, Kaarevig Lands Laaden, Men siden haver Spilde taget den Halve Landslaad med Kaarevigen efter Dom/m/en var falden, efter at Dom/m/en var afsagt kom Mons Knudsøn Golten og tog imod Den Landslaad, som faldt i Spilde vaagen og sam/m/e deelede imellem Spilde og Kaarevigen.

Det sam/m/e forklarede Tosten Kaarevigen.

Der efter blev først taget udi Øye siufn Væster vaagen, som ligger syd væst fra Spilde vaagen og skær i Nord væst op, ligger ligeledis Nor Væst fra Spild Holmen vel saa Norlig.

Det første Vidne af Citanterne stævnte Michel Nippen giorde anviisning paa Væster Vaagen og at den laae lige som for hen er indført. De Øvrige andre Vidner, som udi denne Sag har aflagde Deris Vidnis byrd vare og til stæde og giorde sam/m/e anviisning paa Væster vaagen som Michel Nippen.

Der efter giorde alle Vidnerne anviisning paa Spild Holmen, som ligger Syd ost fra Væster vaagen nær ved Spilde Knappen, som fælles Hage for Spilde og Kaarevigen, sam/m/e Spild Holm og Spilde Knapen ikkun ved et lidet Sund skild fra Hver andre, Men imellem Lundetongen og Spilde Holmen er et støre Sund, og ligger Spild Holmen og Lundetungen ost og væst fra Hin anden, Lundetongen ligger sydost fra Væster vaagen hen til Kaursland et got støkke.

Der efter forføyede vi os til Gilberget, som ligger et got støkke fra Væster vaagen Nor væst fra Vester vaagen og ligger Nor fra Væster vaagen et Field, som streker sig lige udi Norvæst til Gilberget, som

1742: 291b

Er et brat Field Hvor store Creature ikke kand kom/m/e Maglig need Men gieder og saadan Smaat Qvæg ved tvende stier, Nor Væst fra Gildberget er og stie fra Kaarevigs og Spildes Mark, som Vidnet Maritte Mons Datter Thæle giorde anviisning paa efter sin for hen aflagde vidnisbyr[d], Sam/m/e stie er den Vidnet har forklaret Konen paa Kaarevig har lagt Steen for at Creatur ey der need af skulde gaae, Hvilket for 45 Aars Tiid skeede, Denne Stie var aaben Da vidnet Anders Torgersøn kom til at boe paa Kaarevig, Men Steen Laae der paa stæden, der efter op bygte Kaurslands Mændene igien sam/m/e Stie, Hvilken Vidnet for 6 aars Tiid igien need kastede: Vidnet Vincentz Hansøn Hauland sagde og at sam/m/e stie udi Hans Ungdom var oplagt af Hans forfædre paa Kaursland lige saa efter Den Tiid: Lauræts Mændene besaae stien og fandt der endnu liggende Steen, Men ey noget Skiæl, ellers er der Een farlig Vey for Creatur, Langværis fra sam/m/e hen til et Vaten er et steyl Berg, som er skeel imellem udmarken Hvor Væster vaagen ligger og Selstøe Marken.

Lændsmand Knud Tøssøen sagde at her fra Lundeton[gen] Hvor nu Rætten er samlet Væst efter skal være Marke skiæl imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen, som Vidnerne skal forklare, nemlig Michel Nippen, Christian Steensland, Niels Steensland, Anders Kaarevigen, Anders og Niels Spilde, Johannes og Niels paa Selstøe, Hvilket ogsaa Af Laurets Mændene skal være erhvervet,

Michel Nippen svarede at Han ikke kand giøre nogen anviisning paa Skiælle gaard, har ey heller før været her paa Landet før i Dag, Men veed det \er/ Lundetongen Rætten nu er paa, Niels og Christian Steensland benægter og at kand giøre anviisning paa Marke Skiæl imellem Kaursland, Spilde og Kaarevigen, ey heller har giort Anviisning paa Marke skiæl, Anders Kaarevigen, Anders og Johannes Spilde benægter ey at have giort anviisning paa Marke Skiæl, Men paa nogle steene, som Laae udi Nogle \stier/ som gaar Søer og Nord, paa Cramers Spørgsmaal svarede Anders Kaarevigen, Anders og Johannes paa Spilde at Kaurslands Creatur har gaaen under Gildberget, og tet der ved, End videre tilspurgte Cramer disse sidste Tre Vidner, Hvad Stier og vaag som for Nii aars [Tiid] siden blev om rørt og besigtet under den Rættens forsamling, som den Tiid passerede Af S/a/l/ig/ Sorenskriver de Fine og Lau Ræts Mænd imellem Kaarevig og Spilde. Vidnerne svarede det var Væster vaagen og de stier som ligger fra Gilberget need til vaagen. Lau-Ræts Mændene forklarede at Væst fra Lundetongen og Synst efter Fiellet ligger Løse steene Hisset og her efter Field Risten, som/m/e stædes 3 som/m/e stæds 4 steene alt efter Hin anden, Mange var need falden, Andre stæder ikkun Een, Hvilke steene Lau Ræts Mændene ansaae at være Lagte af Menniske, Men til Hvad Ende Det er skeed kand [de]? ikke vide, enten det er til Marke skiæl sadt eller af anden aarsag kand de ikke udgranske. Cramer tilspurgte Kaarevigs og Spildes Mændene Om de nogen Tiid haver Lagt steene her paa disse Merker eller hørt at deris forfædre haver lagt steene her,? Der til de svarede Ney. Vincents Hauland forklarede og at steenene har lagt der for Hans Tiid, ellers berettede Michel og Knud Kaursland at de selv har oplagt steene i Stiene for at holde Deris Qvæg paa Nordre side af Lundtongen, naar sam/m/e om Høsten blev did Hen dreven. Ellers bemerkede Cramer, at Fieldet Hvor steene Hisset og her seeis henlagt er gandske brat, saa at Creatur ikke uden igiennem stiene kand gaae Nord og Sør.

Efter at Rætten hafde af vidnerne ladet sig giøre anviisning paa de Omtvistede stæder forføyede den sig igien paa Kaursland for at lade Vidnerne Eedfæste Deris aflagde Vidnisbyr[d] og frem stod det første Vidne

Michel Tørresøn Nippen, for Ham blev Hans udsigende oplæst, Han tilstod Hvad han hafde udsagt uden han hafde taget feyl første Rættes Dag i det Han sagde at Her/r Breder hafde sagd Ham i Lundetongen var skiæl imellem Kaursland og Spilde, Men det skal være imellem Kaursland og Kaarevigen, som Her/r Breder Ham berettede. Hvor paa Han sin Eed med oprakte Fingre efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9de aflagde sin Eed ey mere rettere eller sandere at vide for gud end det, som Han har vidnet.

Det andet Vidne Christian Steensland til stod sit udsigende og anviisning Som skeed er undtagen Han nu kand erindre at Kaurslands og Kaarevigs Mændene allene toge Landslaad af Dem som kastede i Væster Vaagen. Hvor paa Han sin Eed med oprakte Fingre efter Loven aflagde lige som Loven pag/ina 123 Art/icel 9 dicterer.

Det 3die vidne Niels Steensland tilstod sin for Rætten giorde udsigende og som Han for hen haver udsagt. Hvor paa Han sin Eed med oprakte Fingre efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 Aflagde.

Det 4de vidne Ole Berge møtte ikke og Lændsmanden forlangede ikke heller at Han skulle afhøris.

Det 5te vidne Mons Gregusøn Glæsnæs til stod sin Her for Rætten giorde forklaring *uden forklaring* Hvor paa Han efter Lovens pag/ina 123 og Art/icel 9 *Art/icel aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Det 6te vidne Anders Torgiersøn

1742: 292

Kaarevigen blev Eedens forklaring af Lov Bogen oplæst for siden Han ey var tilstæde i *gaari. Der efter aflagde Han sin Eed lige som De andre Vidner efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 dog erindre Han at det ikke saa vidst af Ham kand siges at Han Steenene i den om vudne stie kaste for 6 aars Tiid, Men det kunde være maaske hendet for fære aars Tiid.

Det 7de Vidne Anders Johansøn aflagde sin Eed lige som De andre Vidner efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 med oprakte Fingre efter Loven.

Det 8de Iver (Joen?) \Johannes/ Torgersøn ligesom for De andre Vidner blev Hans udsigende oplæst for, Hvilket Han til stod i alle Maader sandt at være og lige ledis efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 aflagde sin Eed der paa med oprakte Fingre efter Loven.

Det 9 Niels Torgersøn boende paa Spilde Hans vidnis byrd for Ham og blev oplæst Hvilket Han Rigtig efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 bekræftede.

Det 10 Vidne Lasse Thomæsøn Berge til stod sit Her for Rætten aflagde vidnis byrd, og sam/m/e efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 med oprakte Fingre efter Loven bekræftede efter at Hans vidnisbyrd for Ham var oplæst.

Det 11te vidne Ole Larsøn Glæsnæs ligeledis hørte sit udsigende han haver Deponert Hvilket \hand/ til stod Ligeledis {med} Efter Loven oprakte sin[e] Fingre og bekræftede alt efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 ydermere forklarede Vidnet at den Stie Han har vidnet om er den der ligger ved Gildberget, der paa Han giorde sin Eed, som før er meldt.

Det 12 Vidne Marthe Mons Datter frem kom og efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 beedigede Hendes Her for Rætten aflagde vidnis byrd.

Det 13 Vidne Johannes Selstøe aflagde sin Eed ligeledis efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 paa Hans udsigende med oprakte Fingre efter Loven, med tilleg at den gaard Han haver vidnet om var den sam/m/e Marthe har giort anviisning paa uden for Gildberget i sam/m/e Stie.

Det 14 Vidne Vincentz Hansøn Hauland efter at Hans Vidnisbyrd for Ham var oplæst bekræftede Han sam/m/e efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 med Oprakte Fingre, og ydermere sagde at Gildberget er Skiæl imellem Kaursland og Kaarevigen.

Det 15 Vidne Anne Svens Datter Glæsnæs ligeledis aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Lovens pag/ina 123 Art/icel 9 paa Hendes udsigende.

Alle Disse Vidner haver giort anviisning i Dag paa det de haver udsagt i gaar.

Tosten Hansøn Kaarevigen, siden Han er Een vandfør Mand og var bleven efter ved Kaarevigen kom ikke paa Aasteeden blev altsaa Hans forklaring og anviisning af Ham ey beediget, lige som og Cramer paa Contra Citanternis Vegne fandt ufornøden at opholde proceduren efter Hans Til komst,

Men Han bem/el/te Cramer fore stillede, at Mons Golten ved Hovet stævning paa Spildes og Kaarevigs vegne og Ligerviis bem/el/te Mons Golten med Lændsmanden Knud Tøssøen haver opkastet sig, som Dem der vilde tiltrette sig Mark og vaag fra *Kaarevigs (Kaurslands?) Mark Hen til Lundetongen til Hvilket de Dog Hverken er berettiget eller befuldmægtiget, Thi Cramer ville af S/igneu/r Hans *Schutzes (Schultzes) beviis, som Han producerede got giøre, at Kaarevigs Eyer Mad/a/me Vessel Hverken har givet sit Minde til processens anlæg eller der udi med Hovet Citanterne er Interessert, des følgelig paa staaer Cramer, at begge Hovet Citanterne der om maatte forhøris, paa det Rætten kand udfinde af Hvad anleedning Hovet Citanterne har fordristet sig til at føre Proces under Navn af Kaarevig, Lændsmanden Knud Tøssøen tillige med Mons Golten Sagde at Mad/a/me Vessel haver givet Mons Golten Lov til at udføre [Proces]? paa Kaarevigs og Spildes vegne, Hvilket Mons Golten tilstod at have sagt til Lændsmanden. Schultzes beviis befatter i sig følgende /:

NB NB NB beviiset indføris :/ Cramer refererede at føre andet beviis fra Mad/a/me Vessels naar Han finder det fornøden, og ellers fore stillede i Hovet Sagen, at som Lændsmanden tillige med Mons Golten som Eyere liden part i Spilde haver anlagt denne proces imod Kaurslands Mændene i den Hensigt, at De fra Kaursland kunde til Vinde sig det støkke Mark, som fra Gildberget Sør efter til Lunde tongen er beliggende og Hvor under Væster vaagen er beroende, Men det er imod saa vel af Hovet Citanternis egne tilstævnte Vidner, Læylændinger og med Participanter udi Spilde, som og med andre paa Contra Citanternis side tilstævnte vidner deris Eedelige forklaringer fuldstændig er bleven afbeviist deels at Spildes Creaturer aldrig er kom/m/en i den Mark fra Gildberget og til Lundetongen, som for hen er Meldet, deels at Spilde aldrig haver haft nogen Rettighed i Væster vaagen, Men selv betalt Landslaad til Kaursland, og endelig at Kaursland med

1742: 292b

Kaarevigen af Arilds Tiid haver haft lige andeel med Hver andre af den Landslaad, som er falden i Væster vaagen, item at Kaarevigs Creaturer, naar de ved Hendelse igiennem Stier Ved Gilberget kom ind paa forn/ævn/te udmark ere tilbage drevne af Kaurslands Mændene og saaledis seis kand at Kaarevigs Creatur under tiden imod Kaurslands Mændenis Villie kand være kom/m/en i bem/el/te Mark, Men at Spilde aldrig har haft Fæe beite sam/m/e stæds eller tilegnet sig nogen andeel der udi forinden at hovet Citanterne nu giør oprør der om, ventelig paa slig Fundament at efter som De formedelst Venskab eller overtalelse har Lokket Kaarevigs Opsiddere uformerket og imod Eyerindens Vidende eller Villie, at Laadtage Dem med sig udi den Halve Landslaad af Væster vaag, det da og skal gelinge (Tysk: gelingen = lykkes) Dem, at trenge sig ind udi Marken og om Mueligt var at tilvende sig den gandske Mark alt Søer til Lunde tangen, om endskiønt at saadan deris forsæt ikke med nogen Rimelighed end sige med beviis findes bestyrket, naar tvert imod Kaurslands Mændene har beviis paa Lovlig Rettighed ind til Gildberget og indbem/el/te Væstervaag. alt saa paa stod Cramer at Kaurslands Mændenis Ræt til den gandske om tvistende Mark og den der under liggende Væster Vaag maatte blive Conserveret, Men Spilde eller Hovet Citanterne paa deris vegne der fra aldeelis udsluttes, som uvedkommelig og uberettiget, Der nest at Hovet Citanterne for deris dristige, Men ugrundede Sag og sigtelse maatte blive tilstrækkelig efter begges gode vilkaar Mulctert og endelig tilfunden at erstatte Contra Citanterne Sagens bekostning indberegnet Procurator Løn og Skyds sæhr i det talligste med 30 Rd, og som Hovet Citanterne Sagen haver selv anlagt og der hos Ved Dommerens paategning paa Contra Citanternis udstædde stævne maal er bleven erindret om afritsnings Cart, Men dog der med ikke er frem kom/m/en og Contra Citanterne Hverken haver anlagt Sagen ey heller fornødige noget Cart til deris Defension, alt saa forhaabede og paastod Comparenten at Sagen ved u-opholdelig Dom bliver besluttet.

Lændsmanden paastod at blive befriet for Procurator Salarium og udi omkostning 20 Rd tillagt, og Sagen ved Dom sluttet.

Efter at vidnerne vare afhørte, og Deris udsigende ved Eed med oprakte Fingre hafde bekræftet, proponerede Rætten for de stridende Parter forliig, i henseende Eenighed imellem \Dem/ kunde blive stiftet og videre omkostning sparet, Hvor til Parterne godvillig lode sig beqvemme;

Alt saa blev forliiget imellem Dem saaledis indgaaet: af Hovet Citanterne Lændsmand Knud Tøssøen og Mons Golten tillige med Contra Citanterne Orian Thorsøn, Michel Jensøn, Knud Assersøn, Hans Michelsøn og Thoer Orjansøn, at Spildes Opsiddere ey skal have nogen Part eller Deel i Kaurslands tilhørende Mark, som gaar fra Gildberget Sør efter til Lundetongen, Men om Kaarevigs Creatur skulle af Een Hendelse, som til forn kom udi Kaurslands Mark, igiennem Stien ved Gildberget skal Kaurslands Eyere med skikkelighed det ey længer taale,

end naar de siufnes at være Dem til fornermelse, Da Kaurslands Opsiddere skal have frihed til at drive Kaarevigs Eyeris \Kiør/ af Deris Mark, og op sætte Steen Gierde i Stien ved Gildberget for Kaarevigs bester, paa det De ey i Kaurslands Mark skal need kom/m/e, ligeledis tilholdes Kaarevigs Opsiddere, at de ey med fri villie og forsæt maa needkaste Kaurslands Mændenis i saadan tilfælde opsatte gierde, for at hielpe Kaarevigs Creatur at gaae need paa Kaurslands Mark; angaaende Omkostningerne bleve Parterne saaledis foreenede at Hovet Citanterne skulle betale Sorenskriveren og Lau Ræts Mændene med 11 Rd og 12 sk betale for det Øvrige anbød Contra Citanterne for fredeligheds Skyld Selv deris Procurator at Salarere efter som Sagen i Mindelighed blev Componert. Derimod frafalder Hovet Citanterne Deris sigtelse og paastand udi Denne Sag, Lovende der hos

1742: 293

at denne af Dem her for {reyst} Rætten reyste Sag, aldrig af Dem skal blive oprippet.
Dette af Parterne godvillig indgaaede forliig bliver af Rætten udi alle ord og puncte Confirmert med tilleg, at Hvo af Parterne dette forliig ey vil efterleve skal betale til Justitz Cassen Tii Rixdaler.

Del F av NHL Tb nr. 40 1736-1742

(1742: 293)

I/n N/omine J/esu C/hristu
Arne

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 9 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Arne Skibs Reedes Almue paa Pladsen Steenestøe nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 280 findes undtagen udi Stephen Gregoriisøn Eichaas stæd var Mons Johansøn Lie, og udi Clemet Magnesøn Hauchlands (Hauglands) stæd, som er siug sad Hans Fader Magne Iversøn Bruraas,

Hvor da efter at Rætten var sadt; først bleve oplæste efter følgende Kongl/ige Rescripter og andre Brever.

1. Kongl/ig allernaadigste Rescript Datert Christiansborg Slot d/en 6 April 1742 angaaende Den fra Strasburg undvigte Casserer Pierro *Hery (Henry) Bontemp skal Arresteris Hvor Han findes i Kongens Riger.
2. Kongl/ig Rescript at alle Embeds Mænd hos Hvilke nogen efterretning kand ventes, at De saa snart nemlig til Deris Kongl/ig Majestet Et uførlig register eller fortegnelse over alle Dem betroede gamle eller nye Testamenter Stiftelser gave Breve eller andre af det slags, i Hvilket der findes enten lidet eller stort, som angaaer Kirkers, Closters, Latine eller Danske Skoler, Hospitaler, Enke Huuser og Casser, Byens eller Herredets fattige Cassers aarlige indkomster af legerende Capitaler, Jorde gods, grunders og Huusers Leye eller andet i Hvad navn haves kand med videre efter bem/el/te Rescripts indhold. Datert Gottorp Slot d/en 11 Maij 1742.
3. Etats Raad Lyms Brev til Fogeden Johan Smed, at ingen her efter maa sælge nogen Hval eller Vrag *for (før) Kongens Part paa Auction bliver først solgt, og skal Finderne strax give Fogeden til kiende naar noget Vrag bliver bierget, Da Fogeden og Sorenskriveren u-fortøvet skal holde examination der over og ladet Vraget kom/m/e til Auction. Datert Bergen d/en 23 Junij A/nn/o 1742.

4. Auctions-Placat udstæd af Sorenskriver Michael Tønder, Hvor ved Notificeris at gaarden Salhuus i Arne Skibs Ræde af Landskyld ½ Løb Smør og 6 sk Penge, tillige med Vedefield i Lindaas Skibs Reede af Landskyld ¾ Løb Smør ¼ Tønde Malt og et Faaer skal paa Offentlig Auction bort sælges udi Bergen d/en 14 Augusti først kom/m/ende Kloken 5 om aftenen. Datert Bergen d/en 7de Julij 1742.

5. Schiøde udgivet af Ole Pedersøn Søre Rødland, Lars Pedersøn og Johan/n/es Iversøn paa store Thuenæs paa Deris Myndtlingers Giertrud og Agote Peders Døttres vegne til Johannes Pedersøn paa 27 M/arker Smør 3/8 Huud 4 ½ Kande Malt udi Garnæs. Datert Bergen d/en 16 Februarij A/nn/o 1742.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Hans Jochim Jordan Kirke Værge for Kors Kirken til Ole Olsøn paa ¼ Løb Smør og ¼ Tønde Malt udi Søre Toppe. Datert Bergen d/en 30 Decembr/is 1741. <L:>

Kongl/ig allernaadigste forordning anlangende De udi den Om De Latinske Skoler d/en 17 Aprilis 1739 udgivne forordnings 61de Articul paabudne Examina og Testimonia for Privatister, samt Hvor de 10 Rd, som der for skal betales, skal erlegges, og hvorledis deeles. Datert Drage d/en 21 Maij A/nn/o 1742.

Commerce Raad von der Lippe contra Knud Christian Reebslager
See Fol. 280

Citanten Lod ved Berent Jacobsøn producere Een foreleggelse, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB NB. foreleggelsen med sin paaskrift indføres,

Knud Christiansøn blev efter Loven 3de gange paaraabt, Men Hverken selv eller nogen paa Hans vegne mødte,

Citanten Lod paastaae Dom udi Sagen, Hvor paa Sagen til Dagen nest efter blev optagen at Decidere udi.

Den 10 Julij blev Rætten igien sat af sam/m/e Mænd.

Hvor paa Dom udi Commerce Raad Von der Lippes Sag contra Knud Christiansøn blev afsagt. Som følger.

Formedelst Tingenes Korte beram/m/else kunde Dommen ey ord til andet indføris, Men staaer paa Fol/io -- udi Protocollen.

M/a/d/a/me Rich contra Samson Ellingsøn
vide Fol. 280

Procurator Ottesøn paa Citantens vegne mødte og fremlagde original stæfnemaalet paa Lav dags forkyndelsen, Hvilken forkyndelse blev ved Eed med oprakte Fingre af hiemlet af Størch Søfrensøn og Joen Abrahamsøn, at være forkyndt idag 14 Dage paa Den ind stæfnte Samson Ellingsøns boepæl, og talede bem/el/te Varsels mænd med Samson Ellingsøns Huustroe.

Samson Ellingsøn blev paa raabt, Men ey mødte Selv ey heller nogen paa Hans vegne,

Der nest fremlagde

1742: 293b

S/igneu/r Ottesøn Citantindens Mad/a/me Richs Reigning paa den Summa Samson Ellingsøn er indstæfnet for, Datert 20 Martij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er saaledis befattet /: NB NB NB Reigningen indføris :/ Til Hvilken Reigning som og til stæfne maalet S/igneu/r Ottesøn sig refererer, og paa stod Endelig Dom til De paa stæfnte 58

Rd og 2 mrk betaling, samt at vorde skadesløs erstattet Processens omkostninger, saa som Comparentens 2de Reyser stæfne maalets og foreleggelsens forkyndelse og afhiemling samt Doms og forseiglings Penge, item stemplet Papier til Dom/m/en og dens forkyndelse i det Mindste med 8te Rixdaler.

Der paa strax blev Dømt og kiendt, som følger.

Dom

Efter som Mad/a/me Anne S/a/l/ig/ Jacob Richs her for Rætten Lovlig haver ladet indstæfne og givet Samson Ellingsøn Lau Dag; Saa til findes bem/el/te Samson Ellingsøn /: der ikke haver mødt og svaret noget imod Citantindens stæfnemaal, 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Citantinden Mad/a/me Anna S/a/l/ig/ Jacob Riks De efter Reigningen af 20 Martij sidst afvigte fordrende 58 Rd 2 mrk og udi Processens Omkostning 4 Rd, alt under Videre adfæhr efter Loven.

Friderich Fosvinchel contra Samson Ellingsøn

vid: Fol: 281

Procurator Hans Ottesøn Nideraas paa Citantens Friderich Fosvinchels vegne producerede original stævne maalet med den der paa tegnede Laudag given Samson Ellingsøn,

Hvilken Lau dag blev ved Eed med oprakte Fingre Eedfæstet af Størch Søfrensøn og Johan Abrahamsøn begge boende i Bergen Samson Ellingsøn for 14 Dages Tiid at være forkyndt paa Samson Ellingsøns boepæl i store Sandvigen udi Hans Hustroes paahør,

Samson Ellingsøn blev efter Loven 3de gange paaraabt, Men Hverken selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt,

Hvorfore Procurator Ottesøn paa Citantens vegne paa stod Dom efter stæfne maalet tillige med skades Løs erstatning for Processens omkostning i billigste Maader 8te Rixdr.

Der paa strax blev Dom afsagt, som følger

Dom

Den ind stævnte og Lau dag givne Samson Ellingsøn til findes at betale Citanten Friderich Fosvinchel de 27 Rd Han Citanten for 18 Vaager Hamp er skyldig eftersom Samson Ellingsøn ikke haver giort her for Rætten aller mindste imodsigelse mod Citantens Krav, Men ved sin udeblivelse her fra Rætten stiltiende vedstaaer Kravet, des foruden bør Han Samson Ellingsøn at betale Citanten denne Processis omkostning med 4 Rd, alt Hvad Samson Ellingsøn er til Dømt at betale bør fuldbyrdes inden 15 dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfæhr efter Loven.

Her/r Gert Gelmuyden contra Olsnæs Mændene

Vide Fol. 281

Paa Citantens vegne producerede Fogeden S/igneu/r Johan Smed et Indlæg, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende Medfør /: NB. NB. NB. Indlægget indføris :/

De ind stæfnte Opsiddere paa Olsnæs Jacob Monsøn, Gamle Ole Johansøn unge Ole Johansøn og Ole Andersøn mødte for Rætten og refererte sig til Deris forige Rættes Dag giorde forklaring,

Der paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Endnu Een gang forelegges Citanten at opliuse Rætten Hvad Landslaad skal være, Hvor meget Landlaad Han prætenderer, og Hvad Rettighed Han haver til at paa staae Landslaad siden Han ikke endnu haver beviist at Kongen haver befalet, om Een liden deel Sild kand falde under deris Land, At {.....} Mændene paa Olsnæs da Ere pligtige at give den ringe deel Sild bort til Citanten som de selv haver u-mage for tillige med andres hielp at fange, derfor Sagen udsættes til Høste Tinget, Da Citanten bør beviise, Hvad

Ræt Han haver til det Han haver her for Rætten paastaaet og ind stæfnt Olsnæs Mændene \for/, og saadan Citantens paastand maa være Lovgrundet og uden resonering.

Fogeden Johan Smed hafde ladet indstæfne Besse Tørresøn Schre for De Han haver haft fortiilig sam/m/en Leye med sin Hustroe Maritte Niels Datter der for Dom at Liide og betale Processens omkostning,

Den ind stæfnte Besse Tørresøn Schre blev efter Loven 3de gange paaraabt, men ey mødte,

Kalds Mændene Thomas Larsøn Seim, og Michel Jensøn Seim ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have til dette Ting og stæd med 14 dages varsel indstævnet Besse Tørresøn Schre,

Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse

Den ind stæfnte Besse Tørresøn forelegges af Rætten at møde og svare for sig til nest kom/m/ende Høste Ting, Hvor ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Lændsmand Peder Arnetvedt contra Abraham Nedre Selvig
vide Fol 281

Den ind stævnte Abraham Nedre Selvig forelegges af Rætten at møde og svare for sig udi denne Sag til først kom/m/ende Høste Ting.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte, saa blev
Denne Termins Restancer oplæste beløbende til 486 - 3 - 4 sk
Restancerne for 1741 vare 11 Rd 2 mrk 5 sk.
Der paa Rætten blev op hævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Mielde

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 11 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Mielde Skibs-Reedes Almue nerværende Fogeden Johan Smed og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 281 findes,

Hvor da efter at Rætten var sadt først bleve oplæste De Kongl/ige befalinger og Andre Breve, som paa Fol/io 293 ere extraherede.

Bøxel Sæddel udgiven af Geert Gelmuyden til Magne Josephsøn paa Een Halv Løb Smør og 1 Mæhle Malt udi Schistad. datert Haugs Præste gaard d/en 9 April A/nn/o 1742. revers ved

Schiøde udgivet af Gregorius Espevold og Helge Andersøn til Ole Andersøn paa 1 Pund 3 Marker Smør 9 Kander Malt udi Nore Reveim. Datert Vallestrand d/en 11 Julij 1742.

Schiøde udgivet af Eiluf Johansøn paa 1 Pund 4 Marker Smør 2 ½ Kande Malt udi Søre Reveim til Mons Eilufsøn. Datert Vallestrand d/en 11 Julij A/nn/o 1742.

Den 12 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Hvor da først blev 3de gange paaraabt, om nogen hafde Sager at føre i Rætte, Men ingen frem kom, der for
Denne Termins Restance bleve oplæste beløbende til den Summa 391 rd 4 mrk 14 sk
Forige aars restance var 42 rd 5 mrk 12
Den for forige aar endnu ubetalte Kongl/ig Tiende beløb til 9 rd 3 mrk 6 sk
Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Hossanger

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 13 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Hossanger Skibs-Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden S/igneu/r Johan Smed og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 282 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste De Kongl/ige befalinger og andre Breve, som paa Folio 293 ere extraherede.

Schiøde udgivet af Niels Olsøn Hole til \sin/ Halv Broder Fuse Nielsøn paa *paa 7 M/arker Smør og 4 Kander Malt udi gaarden Hole Datert Hoshofde d/en 12te Julij A/nn/o 1742.

Den 14 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd,

Og som ingen Sager vare indstævnte, foretoges at oplæse
Restancerne beløbende denne Termins til den Summa 368 rd 4 mrk
Forige Aars restance var 92 rd 5 mrk 3 sk.
Kongs Tiende Restans var 3 Rd - 0 - 5 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Echanger

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 14 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Echanger Skibs-Reedes Almue paa gaarden Hoshofde nerværende Fogeden Johan Smed og de Eed svorne Lau Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 282 findes antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige befalinger og andre breve, som paa Folio 293 ere extraherede, dernest

Schifte brevet efter Ole Erichsøn Toft. Datert Toft d/en 24 Febr/uarij 1742.
Schifte Brevet efter afg/aaen Erich Toft. Datert Toft d/en 22 Febr/uarij A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Iver Høyland, Magne Biørge og Ole Echanger til Ole Jacobsøn paa 1 Pund Smør og 1/6 Faaer udi Toft. Datert Hoshofde d/en 14 Julij 1742.

Den 16 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schifte Brevet efter afg/aaen Marie Erichs Datter Datert Mulen d/en 22 Junij A/nn/o 1742. Enkemanden fik i gaarden Mulen 1 rd 3 mrk. Aamund, Magne og Iver, Hver 3 mrk. Jordegodset var 3 3/5 Marker Smør.

Schifte brevet efter Anne Johannes Datter. Datert Yttre Eisnæs d/en 4 April A/nn/o 1742. Jorde godset var 12 Marker Smør udi Eisnæs.

Sager blev paaraabte, Men ingen førte i Rætte. derfor først
Forige aars restancer bleve oplæste beløbende til 117 Rd 1 mrk 2 1k.
Dernest Dette aars, som vare 382 Rd 3 mrk 14 sk.
Kongs Tienden var 7 Rd - 0 - 14 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Herløe

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at Aar 1742 d/en 17 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Herløe Skibs-Reedes Almue nerværende efter som Fogeden Johan Smed var svag Hans Skriver Karl Søren Saxe og de Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 283 ere antegnede,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige befalinger og andre breve, som paa Arne Ting bleve publicerte og ere extraherede paa Fol/io 293 - dernest

Raadmand Christian Montagnes paa Frøken Birgitte Lillienschiolds vegne bevillings Sæddel til Knud {Knu} Jacobsøn, at Han paa Heggeholmen

1742: 294b

maa op sætte et Lidet Huus og et lidet Nøst, dog at Han der ved ikke nogen anden præjudicerer imod aarlig til Hver Michels Dag at betale af bem/el/te grund 3 mrk Danske. Datert Bergen d/en 5te Junij 1741.

Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Erichsøn Agotnæs til Hans Olsøn paa 12 Marker Fisk udi gaarden Viig. Datert Alvorstrøm d/en 17 Julij A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Raadmand Christian Montagne paa Frøchen Birgitte Lillienschiolds vegne til Hans Magnesøn paa 9 Marker Fisk i Eide. Datert Bergen d/en 26 Maij 1742. <L:>

Fogeden Johan Smed paa Embeds vegne hafde Ladet ind stæfne Magdeli Niels Datter Vig for begangne Leyer maal med afg/aaen Simon Andersøn, og til Vedermæle paa afg/aaen Simon Andersøns vegne er indvarslet Hans Fader Anders Simonsøn Toft,
Den ind stæfnte Magdeli Niels Datter Viig mødte for Rætten og til stood saa vel at være Lovlig stævnet til dette Ting som at Hun med afg/aaen Simon Andersøn hafd Legomlig omgiengelse og begaaen Leyermaal, Ydermere forklarede Magdeli Niels Datter at afg/aaen Simon Andersøn har haft til Egte Hendes Stif-Moder Johanne Hans Datter, som var afg/aaen Simon Andersøns første Kone, efter Hvilken Kone han forlovede sig med den ind stævnte Magdeli Niels Datter,
Den inciterte Anders Simonsøn mødte for Rætten og sagde Han tvivler paa at Hans Søn afg/aaen Simon Andersøn er Fader til Det Barn Magdeli Niels Datter haver til Verden fød,

Magdeli Niels Datter der imod svarede at Hun, naar forlanges, med Een glad Samvittighed kand giøre sin Eed paa, at ingen anden er Fader til det Drenge Barn Hun til Verden haver fød, end afg/aaen Simon Andersøn, Hvor fore Hun og haver Ladet Barnet kalde Simon,

Der paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter som Fogeden Smed her for Rætten haver indstævnet denne Sag, og Han ikke formedelst Svaghed Selv kand Comparere, saa udsættes Sagen til først kom/m/ende Høste Ting Da Han Lovlig haver at varsle Magdeli Niels Datter tillige med Anders Simonsøn; og til sam/m/e Ræt giør saa lovlig i Rættesettelse over de ind stævnte, som Rætten kand finde at være grundet paa Loven og Kongl/ige forordninger.

Den 18 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Michelsøn Landeraae til Lars Nielsøn paa 1 Pund Fisk udi gaarden Viig. Datert Mitsøe d/en 1 Junij A/nn/o 1742 - Revers og

Ole Monsøn Tostensvig contra Lars Monsøn
vide Protocollen Folio 283

Citanten Ole Monsøn producerede Een foreleggelse for De indstæfnte af følgende indhold /: NB. NB. NB. foreleggelsen indføris :/

Hvilken foreleggelse for Rætten lydeligen blev oplæst, og ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlet blev af Diderich Andersøn Knappen og Anders Hansøn Hopland at være De udi foreleggelsen navngivne forkyndt med 14 Dages varsel til dette Ting at møde,

Af de ind stæfnte og forelagde under faldsmaals straf mødte Anne *Ols Datter, Mons Olsøn og Arne Monsøn, Men det Eene Vidne Ingebore Mons Datter sig ey indfandt, ikke heller den Sag paa gieldende Lars Monsøn,

Citanten Ole Monsøn begierede Eedelig Vidnes forhør, Hvor paa Eedens forklaring for de mødende vidner Lydeligen blev oplæst med behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed,

Dernest frem stod Anne *Mons Daatter for Rætten, /: efterat de andre tvende vidner vare udviiste :/ aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at Hun er 20 Aar gam/m/el og Ved Paasche Tiider sidst afvigte var til Alters, Der efter Hun af Rætten blev tilspurgt om Hun veed Hvorledis Lars Monsøn kom ind udi Ole Monsøns Citantens Stue, Da Ole Monsøn efter sigende var paa Manger hos Præsten,? der til Vidnes svar var, Hun var udi Bergen med den ind stævnte Lars Monsøn sam/m/e Tiid, som for hen er meldet, Men Hvad Lars Monsøn giorde udi Bergen kand Vidnet ikke vide, i henseende Lars Monsøn var paa Land og i medens blev Vidnet udi Baaden, efter at Vidnet og Lars Monsøn fra Bergen vare hiem komne til Tostensvig gik Vidnet ind udi sin Hosbonds Mons Olsøns stue imod Liusningen og lagde sig udi sin Sæng, i sam/m/e Stue og den Tiid vare De Huuse Lars Monsøn nu bruger og Ole Tostensvig til hørende ey aabne, Men tillugte, Vidnet veed ikke om Lars Monsøn Laae udi sin Faders Bue /: som *Hans (Han) ellers pleyde :/ den Nat eller ey, Vidnet saae om Morgenen der efter at Ole Monsøns Tøy var ud kast af Stuen, men ey Vitterlig Hvo det haver giort, ellers forklarede Vidnet at Hun om Morgenen /: efter Hun var kom/m/en fra Bergen med Lars Monsøn :/ saae Citantens stue var aaben og Ingebore Mons Datter tillige med Lars Monsøn vare

1742: 295

Inde udi Citantens Stue allene, Hvor de siden stædse haver tilholdt.

Det 2det Vidne Mons Olsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at Han Veed Hans Søn Lars Monsøn bruger de Huuser nemlig Stuen og Buen, som Ole Monsøn Citanten {haver} tilhører, Men Hvor Lars Monsøn der til haver givet forlov Veed Han ikke, Langt mindre Hvorledis Han ind kom i Stuen, Men førend Hans Søn Lars Monsøn kom ind udi Ole Monsøns stue at ligge, Laae Han stundum i Vidnets Bue og stundum i Vidnets stue.

Det 3die Vidne Arne Monsøn blev ind kaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede, at Han ikke andet udi denne Sag veed at give opliusning om uden Lars Monsøn bruger og ligger udi Citanten Ole Monsøns stue, Men hvorledis Han der er indkom/m/en, eller Hvem Han der til har givet forlov er Vidnet u-vitterligt.

Faldsmaals Kiendelse

Efter som Ingebore Mons Datter paa Tostensvig baade under faldsmaals straf er bleven stæfnet og forelagt at vidne udi denne af Citanten Ole Monsøn ind stævnte Sag angaaende Hvorledis Lars Monsøn er ind kom/m/en eller haver indbrudt udi Citantens Ole Monsøns Stue paa Tostensvig, og Ingebore Mons Datter ikke haver beviist Lydighed efter Loven at Vidne i denne Sag; alt saa til findes bem/el/te Ingebore Mons Datter at bøde 20 Laad Sølv, Hvor af Deris Kongl/ig Maj/este/t til-Kom/m/er de 10 Laad Sølv eller Fem Rixdaler, og Citanten Ole Monsøn De Øvrige 10 Laad Sølv eller Fem Rixdaler og udi Omkostninger efter følgende til Deris Kongl/ig Majest/et stemplet Papier Hvor paa denne Faldsmaals Kiendelse skal skrives 1 mrk 8 sk til Skriver Løn og forseiglings Penge 2 mrk 4 sk, Som den Kongl/ig aller naadigste forordning af 3 Martij A/nn/o 1741 befaler, Des foruden forelegges atter Ingebore Mons Datter her ved under faldsmaals straf at møde til nest kom/m/ende Høste Ting udi dette Aar {under faldsmaals straf} og aflegge sit Vidnis byrd udi denne Sag.

Denne faldsmaals kiendelse bør uden forkyndelse exeqveris.

Fogeden Smed contra Anders og Michel Longøen
vide Protocol. Fol. 283

Efter som Fogeden Smed ey var til stæde, og Hans Karl Søren Saxe ey vidste noget om denne Sag blev den udsat til først kom/m/ende Høste Ting.

Fogeden Smed contra Jacob Rong
vide Fol/io 283

Denne Sag acqviescerer til først kom/m/ende Høste Ting efter som Fogeden ey er til stæde og Hans Karl Søfren Saxe uvidende om sam/m/e Sag.

Fogeden Smed contra Johannes Rafnanger
vide Fol. 283

Sagen hen staaer til neste Ting formedelst Fogedens fraværelse.

Herman Staal contra Daniel Morup
vide Fol. 283

Ingen af Parterne mødte ved Sagens paaraab, der for Sagen beroer til neste Høste Ting, og Rættens til Vaar Tinget givne Eragtning staaer i fuld Kraft.

Der efter bleve Restancerne oplæste forige aars vare 111 Rd 0 mrk 0 sk.
Og dette Aars 406 Rd 1 mrk 12 sk.
Kongs Tiende restantz beløb til 4rd 4 mrk 12 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Radøe

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 18 Julij blev holdet Sommer Ting med Radøe Skibs Reedes Almue nerværende udi Fogedens Johan Smeds fra værelse Hans Karl Søren Saxe, Hvor da og var til stæde De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, som dette aar betienner Rætten, Hvis navne paa Folio 283 findes antegnede undtagen Erich Nielsøn Sletten er siug, i Hans stæd sad Mons Gullichsøn Fielsende,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste de Kongl/ige Forordninger og andre breve, som paa Arne Ting bleve publicerte og findes extraherede paa Folio 293, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Schultz paa Eyerens vegne og Margretha Megtele Raunsberg til Rasmus Christensøn Østebøe paa Een Jorde Part i Solem, som afg/aaen Joen Monsøn brugt haver. Datert Bergen d/en 7 Julij 1742. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Frue M: Storms til Magne Rasmusøn paa 18 Marker Smør 1 ½ Mæhle Malt udi Nordanger. datert Bergen d/en 28 April 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Peter Christian Krag Ingenieur Officer paa sin Faders Justitz Raad Krags vegne til Johannes Christiansøn paa 18 M/arker Smør 18 Kander Malt ¼ Faaer udi Giere. Datert Bergen d/en 17 Maij 1742. Revers var ved. <L:>

Den 19 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Peder Christian Krag Ingenieur Officier til Mons Nielsøn paa 16 Marker Smør 10 2/3 Kande Malt udi Ystebøe. Datert Bergen d/en 7de Maij 1742. Revers var ved. <L:>

Ingen Sager vare ind stævnte, derfor
Restancerne først for aaret 1741 bleve oplæste beløbende til 17 Rd 1 mrk 3 sk.
Der nest dette aars som var 343 Rd 4 mrk 10 sk.
Kongs Tiendens Restancer blev for aar 1741 8 rd - 0 - 1 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 20 Julij blev Som/m/er Tinget holdet med Alenfit Skibs Reedes Almue ved Alvor Strømen nerværende paa Fogedens Johan Smeds vegne Hans Skriver Karl Søren Saxe og De Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 284 ere antegnede undtagen udi Lars Yttre Giervigs stæd, som er svag, sad Hans Larsøn Iisdahl,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre breve, Som ere extraherede paa Folio 293, Dernest

Schiøde udgivet af Iver Kiedne og Knud Ryche paa Enkens Ragnille Livestads vegne og Myndlingers Anders Davidsøns og Mol Davids Datters vegne til Iver Erichsøn paa 2 Pund Smør og 32 Kander Malt i gaarden Levestad. Datert Alvorstrøm d/en 20 Julij 1742.

Schiøde udgivet af Ole Siursøn Herland til Ole Halsteensøn Lille Oxe paa 10 ½ M/arker Smør 7 Kander Korn 7/48 Huud i Lille Oxe. Datert Alvorstrøm d/en 20 Julij 1742.

Den 21 Julij blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Thomas von der Lippe paa sin Søsters Catrinee Elizabeth afg/aaen Cancellieraad Knagenhielms Enkes vegne til Johannes Olsøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi Nepstad. Datert Bergen d/en 12 April A/nn/o 1742.

Fogeden Smed hafde ladet Indstævne Johannes Pedersøn fordi Han haver bort staalet Een baad fra Britte Eilufs Datter Een Enke boende paa gaarden Siursæt Dom at liide, ligeledis var Johannes Pedersøn [indstævnt]? at anhøre Lars Eilufsøn Mitgaard og Magne Michels[øn] Hauchaas Vidnes byrd at Han Johannes Pedersøn for Fogeden Johan Smed haver til staaet bem/el/te Baad at have staalet, sam/m/e Vidner ere under faldsmaals straf ind stævnede at møde og Deris vidnis byrd aflegge.

Hvilket Kald og varsel Lændsmanden Lars Eilufsøn store Oxe, Besse Gutormsøn Schare og Aschild Halvorsøn Siursætter udi den ind stævntes Johannes Pedersøns nerværelse ved Eed med oprakte Fingre efter Loven afhiemlede med 14 Dages Varsel at være Den indstæfnte Johannes Pedersøn og Vidnerne for hen navngivne Lovlig forkyndt,

Der efter begierede Fogedens Smeds Karl Søren Saxe, som ved Rætten udi Fogedens Smeds stæd, som er siug, var til stæde følgende Qvæstioner maatte formeres til Johannes Pedersøn

1. 1 Hvor og paa Hvad stæd Johannes Pedersøn er fød? Der til Han svarede paa Een gaard Time udi Jæderens Fogederie i Lye præste giæld.
2. 2det Hvor Gam/m/el Han er og Hvor længe det er siden Han sit Føde stæd forladt? Der til Han svarede: at være 30 [Aar] gam/m/el og udi dette Aar i Spade Tiiden forlod sit føde Stæd.
3. 3 Qvæstion Hvor Han sig der efter haver ophold og Hvorledis Han sig haver været? Rs nogen Tiid haver Han sig op holdt udi Bergen og nogen Tiid her paa Landet i Norhorlehn, Han haver stedse bætlet sit Brød siden bem/el/te Tiid baade i Bergen og paa Landet.
4. 4de Qvæstion om han fattes noget paa sin Hilse eller er vanfør? Rs: Ney.
5. 5 Qvæstion Hvor Han haver tient før Han kom til Bergen? Rs Han opholdt sig hos sin Moder, som var Huus Kone og boede udi et Lidet Huus Hun ejede, som stod paa gaardens Times grund.
6. 6te Qvæstion om Han ikke var {med} i Compagnie med Dem, som Her/r Hans Meyer Præst paa Manger for Tyverie angreb? Rs Her/r Hans Meyer anholdt \Ham/ af Mistanke Deponenten skulle have staalet.
7. 7de Qvæstion Hvorleedis Han Kom i Selskab med Kari Ols Datter? Rs Han kom til Hende paa Totland Hvor Hun var allene paa sam/m/e gaard, Thi hendes Madfader og Mad-Moder vare til bryllup, og der accorderede begge sam/m/en, endskiøndt De tilforn ey hafde Hver andre seet, at Ville Egte Hver andre.
8. 8 Qvæstion Om Han haver haft omhiengelse med Kari Ols Datter? Der til Han svarede ia Een gang.
9. 9 Qvæstion. Om Han ikke haver taget den paa stævnte Baad fra Enken Britte Eilufs Datter paa Siursæt uden Hendes, Enkens Vidende og Tilladelse? Der til Han Svare Jo:

10. 10 Qvæstion: Om Kari Ols Datter var Enig med Ham den Tiid Han tog den paa stævnte Færings Baad? Rs Ja Men var det saa vel med Hendes, som Hans Villie, Thi Hun fulde paa sam/m/e baad med Ham til Bergen.

Fogedens Smeds Karl Søren Saxe Declarerede, at efterdi Johannes Pedersøn godvillig her for Rætten haver giord sin bekiendelse, saa holdt Han ufornøden at afhøre de indstævnte Vidner, i henseende De ey Vidste andet at sige end Hvad Johannes Pedersøn selv haver udsagt.

Der efter blev den af Johannes Pedersøn staalne Baad ved Lænds Manden Lars Store Oxe, og tvende Lau-Rætts Mænd Niels Rasmusøn Volle og Arne Andersøn Mychelthun taget udi Øye siufn, Hvilke sagde at bem/el/te Baad ey kunde taxeris for mere end 9 mrk.

Der efter forlangede bem/el/te Saxe Sagen udsat for at den

1742: 296

Arresterede Johannes Pedersøn kunde faae et Forsvar, og at Mand imidler tid kunde faae efterretning Hvorledis Han sig paa andre stæder haver opført - Som Rætten bevilgede.

Fogeden Johan Smed hafde Ladet indstævne Kari Ols Datter fordi Hun haver haft Legomlig omgiengelse med den Arresterte Johannes Pedersøn,

Hvilket Kald [og] varsel Lændsmanden Lars Eilufsøn Store Oxe og Besse Gutormsøn med mere end 14 Dages varsel hafde Kari Ols Datter her for Rætten indstævnt bekræftede ved Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Den ind stævnte Kari Ols Datter til stod godvillig for Rætten at Hun haver haft 3de gange Legomlig omgiengelse med den nu Arresterte Johannes Pedersøn:

Citantens Fuldmægtig Søfren Saxe paa stod Dom over den indstævnte Kari Ols Datter saa vel for bøderne, som at Hun bør ud staae Kirkens Disciplin, der paa strax blev Kiendt, som følger

Dom

Efter som den ind stævnte Kari Ols Datter u-tvungen her for Rætten tilstaaer at have haft Legomlig omgiengelse med Arresterte Johannes Pedersøn, saa bør Hun efter Loven til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Casse at betale 12 Laad Sølv ud staae Kirkens Disciplin og betale denne Processis omkostning med 4 mrk 4 sk alt bør skee 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.

Der efter bleve Restancerne oplæste 1741 aars vare 32 Rd 5 mrk 10 sk
og 1742 aars 414 Rd 3 mrk 4 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Lindaas

Michael Tønder giør vitterligt, at Aar 1742 d/en 23 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Lindaas Skibredes Almue ved Kiilstrøm/m/en nerværende Fogedens Tienner udi sin Hosbons stæd, Søren Saxe, Og De Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 284 findes annoterte,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve oplæste De Kongl/ige Forordninger og andre Breve, som paa Arne Ting bleve publicerte og ere extraherede paa Folio 293.

Den 24 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Commerce Raad Gartner contra Hans Endresøn Nataas,
Denne Sag er forliigt efter Citantens egen til staaelse.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Giertrud S/a/l/ig/ Danchert Danchertsøns til Mogens Knudsøn paa Een halv Vaag Fisk udi Ingebore Pladset. dat/ert Berg/en d/en 16 Julij 1742.

Knud Tungen contra Michel Gutormsøn
vide Protocollen Fol. 284
Citanten mødte ikke Hvor fore Sagen beroer til Høste Tinget da vedkom/m/ende efter seeniste Kiendelse bør af Citanten varsles og foreleggelsen tages beskreven, des aarsag foreleggelsen her ved til Høste Tinget i fuld kraft beroer.

Michel Gutormsøn Contra Knud Tungen
vide Protocollen Fol: 284
Citanten mødte ikke ey heller haver taget den af Rætten til Vaar tinget sidst afvigte givne foreleggelse beskreven efter Rættens Kiendelse beskreven, der fore sam/m/e foreleggelse naar den til Høste Tinget lovlig vedkom/m/ende bliver forkyndt staaer i fuld kraft.

Peder Michelsøn og Thomas Aamunsøn begge boende paa gaarden Oenæs haver ladet ind stævne Siur Brunsland fordi Han haver taget Citanternis Hæst og uden Deris tilladelse brugt, der fore Dom at liide og betale Processens Omkostning,
Hvilket kald og varsel Jacob Jacobsøn Tvetteraas og Iver Olsøn Træland ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Siur Brunsland for 14 Dages Tiid.
Den ind stævnte Siur Brundsland blev paaraabt, Men ey mødte
Hvor paa Rætten gav følgende
Eragtning
Efter som den ind stævnte Siur Brundsland ved Sagens paa raab ey mødte, saa forelegges Han Her ved af Rætten at møde og svare for sig til først kom/m/ende Høste Ting, denne foreleggelse haver Citanterne at tage beskreven og udi Lovlig Tiid Vedkom/m/ende Siur Brunsland at lade forkynde.

Efter som ingen flere Sager vare at føre i Rætte blev
Restancerne oplæste først forige aars, som beløb til 153 Rd 4 mrk 6 sk.
Dernest dette aars som vare 549 Rd 2 mrk 0 sk.
Kongs Tienden var 26 Rd 1 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen
NB. Aa: Dugsund Jørg: Knarvig
Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 26 Julij blev Sommer Tinget holdet paa Schierjehaun med Gulens Skibs-Reedes Almue nerværende sam/m/e Lau Ræts Mænd, Hvis navne paa Folio 285 findes, som Vaar Tinge betiente, paa Fogedens vegne, som er Svag, var Hans Karl Søfren Saxe

Hvor da efter at Rætten var sat, først bleve oplæste De Kongl/ig allernaadigste befalinger og andre breve, som paa Folio 293 ere extraherede,

Schiøde udgivet af Gregorio Knudsøn til Tarald Olsøn paa Een halv Løb Smør udi Kiellevold. Datert Bergen d/en 19 Maij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe Stabels til Joen Joensøn paa Et Pund Smør udi Grimstad. Datert Bergen d/en 18 Junij 1742. Revers var ved. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Garmans til Hans Olsøn paa 1 Pund [Smør]? i gaarden Hetlevig. Datert Bergen d/en 8 Maij 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Krags paa Justits Raads Frimans vegne til Erich Haagensøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt i gaarden Riisnæs. Datert Bergen d/en 28 Junij 1742. Revers og ved. <L:>

1742: 296b

Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jacob Steensøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Hiertaas Til Bendix Findsøn. Datert Bergen d/en 21 Aprilis A/nn/o 1742. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven Til Henrich Christophersøn af Mad/a/me Margrethe Stabel paa Een Halv Løb [Smør]? og Een fieren deel Tønde Malt i Flolie. Datert Bergen d/en 12 Junij 1742. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Laugmand Johan Bager til Jacob Olsøn paa 1 Pund 3 Marker Smør udi Birchnæs. Datert Bergen d/en 28 Martij 1742. Revers ved. <L:>

Bøxel Sæddel udgiven af Laugmand Bager til Jens Rasmusøn paa 20 ¼ Marker Smør udi Birchnæs. datert Bergen d/en 4 Julij 1742. Revers var ved. <L:>

Den 27 Julij nest efter blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Krags paa sin Stif-Faders Justitz Raad Frimans vegne til Anders Matthisøn paa 20 ¼ M/arker Smør 13 ½ Kande Malt udi Hosteland. Datert Bergen d/en 21 Maij 1742. Revers ved.

Fogeden Smed contra Siur Clausøn Frøesætter
vide Protocol: Fol. 285

Den ind stævnte Siur Clausøn mødte for Rætten og tilstode baade at have faaet stævne maal til Vaar Tinget sidst afvigte, og at Han til dette Ting hafde faaet foreleggelse,

De som forelagde Ham at møde til dette Ting vare Ole Olsøn og Johannes Aamunsøn begge boende paa Ramberg,

Dernest til stod Siur Clausøn at Han udi sit Egteskab hafde begaaen Leyermaal med Marte Ellings Datter Bircheland, og der for hafde staaen Aaben bare Skriftemaal,

Paa Fogedens Vegne paa stod Hans Karl Søfren Saxe Dom efter Loven,

Hvor paa strax blev Dømt, som følger,

Dom

Efter som Den ind stævnte Siur Clausøn her for Rætten tilstaaer at have udi Sit Egteskab begaaen Leyer maal med Maritte Ellings Datter Bierkeland, saa bør Han efter Lovens 6te Bogs 13de Cap/itel 25 Art/icel straffes paa sit godz og Penge efter sin yderste Formue og

betale udi Processens omkostning 4 mrk 4 sk alt bør skee 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under videre adfær efter Loven.

Her/r Torgus Grøgaard contra Mons Joens[øn] Haugs Dahl, Gutorm og
Joen paa Anvigen, Aamun Duesund, Aamun Totland

Paa Citantens vegne mødte Procurator Hans Ottesøn og producerede Een Original stæfning af Dato 4 Julij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold, /: NB. NB. NB. stævningen :/ S/igneu/r Ottesøn erindrede, at udi bem/el/te stævne maal tillige er benævnt, som Sag volder Ole Elvigen, Men som Han er boende udi et andet Skibs Reede, saa er Han ikke bleven ind stævnt til Doms liidelse paa dette stæd, Han gav ellers til kiende, at Her/r Grøgaard Ved aparte mundtlig varsel har indkaldet De tvende Vidner nemlig Klokkeren for Lindaas S/igneu/r Niels Bogen tillige med Hans Tienner Knud Monsøn, som begge nu ere til stæde, Men som Kalds mændene ikke har indfunden sig til saadan mundtlig varsels af hiemling, saa ville Han have De ind stævnte Sag voldere til spurgt, om De uden saadan af hiemling vil anhøre vidnernes forklaringer, for at forkorte Processen,

De ind stævnte Mons Joensøn Haus Dahl, Gutorm Anfinsøn og Joen Monsøn begge boende paa Anvigen, Aamund Rasmusøn Duesund og Aamund Olsøn Totland mødte for Rætten og tilstode saaledis at være stævnede af Citanten Her/r Grøgaard, som den her for Rætten oplæste stævning lyder, Ved Lænds Manden Peder Henrichsbøe, Siur Hosteland og Ole Riisnæs for 14 Dages Tiid;

De indstævnte paa spørgsmaal af Rætten svarede at De ikke {haver} ere stævnede til at anhøre Vidner ey heller tilstode Den udi stævningen af Citanten Her/r Grøgaard indførte sigtelse:

I saadan anleedning var Ottesøn Sagens udsættelse begierende til først kom/m/ende Høste Ting, til Hvilken Tiid Citanten Continuations Stævning udi Sagen vil udstæde, saa vel til Vidners førelse, som til Dom og vedbørlig Satisfactions erholdelse over De nu allerede indstævnte Saa vel som paa behørig stæd over Olle Elvigen, Hvilket comparenten tog Citanten reserveret.

Eragtning

Den af Citanten Her/r Torgus Grøgaard begierte anstand udi Denne Sag for at tage Continuations stævning bevilger Rætten.

Efter som ingen flere Sager vare indstævnte bleve oplæste
Restancen 1741 aar vare 31 Rd 1 mrk 15 sk
og dette aars 1742 beløb til 463 Rd 4 mrk 8 sk.
Kongens Tiende for aaret 1741 blev og oplæst og beløb sig til 10 rd 3 mrk 15 sk.

1742: 297

I/n N/omine J/esu C/hristu

Sartor

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 30 Julij blev holdet Som/m/er Ting med Sartor Skibs Reedes Almue paa Ting stædet gaarden Schoge nerværende paa afg/aaen Fogedens Johan Smeds vegne Hans [Karl] Søren Saxe, der til beskikket af Den Constituerede Stifts befalings Mand Etatz Raad Lym og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 285 ere annoterede,

Hvor da først blev oplæst De Kongl/ige befalinger og andre breve som paa forige Tinge ere publicerte og findes extraherede paa Folio 293. der nest

Schifte Brevet efter Matthias Rasmusøn Datert Sollesvig d/en 31 Maij 1742.

Margrethe S/a/l/ig/ Matthias Rasmusøns udgivne obligation Datert Bergen d/en 23 Maij 1742 til S/igneu/r Henrich Meyerhof Lydende paa Pandt og forsikring nest efter Frue Edel S/a/l/ig/ Obriste Lieutenant Grans og Cancellie Raad Vollert Danchertsøns prioriteriteter udi gaardene Sollesvig og Thurøen for Capital 550 Rd Courant med Vaan Huuser, Pak og Salte boeder, Nøster Floer og Lade Huuser med vedværende Skibs brygge samt 2de Jærn Kakkelovner.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Desiderio Faas til Jens Michelsøn paa 21 Marker Fisk i Øst-Tvedt Datert Bergen d/en 27 Junij 1742. Revers var ved. <L:>

Schiøde udgivet af Knud Villumsøn til Ole Knudsøn paa 3 M/arker Fisk udi Sollesvig. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Schiøde udgivet af Knud Villumsøn til Villum Monsøn paa 3 M/arker Fisk udi Sollesvig. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven til Ole Knudsøn paa 3 M/arker Fisk i Sollesvig af Carl Erichsøn paa den u-myndige Villum Monsøns vegne. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Erichsøn Lochøen til Niels Knudsøn paa 8te M/arker Fisk udi Turøen Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Margrethe Brigmans afg/aaen Matthis Rasmusøns til Thomas Larsøn paa Et Halv Pund Fisk udi Sollesvig. Datert Bergen d/en 19 Maij 1742. <L>

Bøxel Sæddel udgiven af Michel Knudsøn {Berge} Bache til Paul Hansøn paa Een Halv Vaag Fisk udi gaarden Berge. Actum Schoge d/en 30 Julij 1742 - non.

Schiøde udgivet af Rasmus Knudsøn og Axel Pedersøn paa Kisti Rasmus Datters vegne til Niels Joensøn paa Sex M/arker Fisk i Landeraae. Datert Bergen d/en 6te Junij A/nn/o 1742.

Schiøde udgivet af Jacob Pedersøn Nesse til sin Broder Hans Pedersøn paa 1 Pund 3 M/arker Fisk udi Nesse Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Schiøde udgivet af Vincents Olsøn Nesse til sin Broder Niels Olsøn paa 1 Pund 3 M/arker Fisk udi Nesse. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742.

Niels Pedersøn contra Niels Villachsøn.
vide Protocollen Folio 286.

Denne Sag er forliigt, der fore stævne maalet op hæves.

Den 31 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Thoma Stephensøn Algerøen paa sin Myndtlings Peder Michelsøns vegne til Niels Olsøn paa 15 3/28 M/arker Fisk udi gaarden Agotnæs. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742. <non>

Bøxel Sæddel udgiven af Thoma Stephensøn Algerøen og Anders Tørrisøn Follesøe til Michel Michelsøn paa 14 23/35 [Marker] Fisk udi gaarden Agotnæs. Datert Schoge d/en 30 Julij 1742. <non>

Knud Larsøn Thæle contra Ole Monsøn Thæle

Citanten Knud Larsøn boende paa gaarden Thæle mødte beskienket og ey ædrue for Rætten producerende Een skriftlig stævning imod Ole Monsøn Thæle forfattet og underskreven af Procuratore Johan Rentz Datert Bergen d/en 10 Julij 1742.

Hvilket Kald og varsel Paul Hansøn Schoge og Mons Olsøn Tøssøen ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt med 14 Dages Varsel saa vel Ole Monsøn Tæle, som de udi stævningen navn givne Vidner, ligesom Deris paa stævningen skrevne forkyndelse udviiser;

Den indstævnte Ole Monsøn mødte for Rætten tillige med udi stævne maalet navngivne Vidner Arne Michelsøn og Jens Johannissøn Nipen,

Dernest begierede Citanten Knud Thæle Eedelig Vidnes forhør. Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det

1ste Vidne Arne Michelsøn paa et stæd boenden i Tæle vaagen: Vollen Kaldet aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Vidnerne Arne Michelsøn mødte for Rætten tillige \med/ Jens Johansøn og vilde aflegge Deris vidnis byrd, og efter at det første Vidne Arne Michelsøn hafde aflagd sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og ville oplæse Een af Ham selv skrevne og under skrevne Attest Denne Sag angaaende, begyndte Citanten Knud Thæle ikke aleniste at Larme og bande for Rætten saa Hverken Vidnet eller Rætten kunde have fred, Men stedse Continuerede og frem turede med ulydighed for Rætten og imod Dom/m/eren, Ja prostiturede sig saaledis at Rætten der for maatte ud sætte denne Sag til Een anden Tiid eller andet Ting, Da Vedkom/m/ende reserveris at til tale Knud Tæle saa vel for Kongens sigt, som for Hans ulydighed Han her [for] Rætten haver udviist og der for er straf værdig.

1742: 297b

Schiøde udgivet af Michel Larsøn Kaartvedt som Lau værge for Maritthe Niels Datter, Hans Stephensøn Agotnæs, Ole Eide og Anders Bildøen, som formyndere for Iver Kartvedts Børn, til Michel Iversøn paa 30 6/7 M/arker Fisk i Kaartvedt. Datert Schoge d/en 31 Julij 1742.

Efter som ingen flere Sager efter paaraab blev i Rætte ført, foretoges at oplæse
Restancerne for 1741 - med Laxe voger og Huusmands sæde 46 rd 1 mrk 10 sk.
Dette aars var 169 Rd 3 mrk 11 sk.
Kongs Tiende for aar 1741 beløb til 3 rd 2 mrk 2 sk.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Schiold

Michael Tønder giør vitterligt, at aar 1742 d/en 2 Augusti blev holdet Som/m/er Ting med Schiold Skibs-Reedes Almue paa gaarden Haucheland nerværende sam/m/e Lau-Ræts Mænd Hvilkes navne paa Folio 286 og 287 findes antegnede, paa afg/aaen Fogedens Smeds vegne var Hans Skriver Karl Constitueret navnlig Jørgen Saxe,

Hvor da efter at Rætten var sat først bleve op læste De Kongl/ige befalinger og andre breve som paa Folio 293 ere extraherede, der nest

Odels Løsnings Ræt til Aarestad Lod Raadmand Storm Læse. Datert Bergen d/en 1 Augusti 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Risbrech Raadmand til Lars Andersøn paa 20 M/arker S/mør i Helgepladset Datert Bergen 28 Maij 1742 - revers var ved <L:>

S/igneu/r Peder Kegeben (Kegeber) Jesen producerede Et skriftlig stævne maal imod S/igneu/r Jørgen Reimers Kongl/ig betroede over Vrager (overvrager) i Bergen Datert Bergen d/en 25 Junij 1742 som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold, /:

Hvilket kald og varsel ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt med 4 ugers Varsel for alle De, som udi stævningen ere navn givne.

Citanten begierede at de ind stævnte vidner maatte paaraabes og aflegge Deris vidnis byrd i andledning af Hans udstædde stævne maal;

Paa Jørgen Reimers vegne mødte ingen efter paaraab.

Men der paa forestillede sig Procurator Jacob Preus paa Mads Andersøn og Hustroes vegne, som Deris i denne Sag antagne fuldmægtig, og forestillede Da Comparenten Preus at det fald Hans Principaler, som Eenfoldige Bønder folk uforstaaelig Citantens sigtelse til Dennem, Thi som Comparenten anviiser et udstæde Bøxel Brev af 10 Novembr/is 1738 og publicert her til Tinget d/en 3 April 1739, saa er Comparenten i den formoding at denne respective Dom/m/er ey obligerer formeldte Mads Andersøn og Hans Hustroe til nogen Slags Eedelig forklaring imod Hans nemlig Besidderen af gaarden Nordaas udstædde forskrivelse imod Hans nu anviste Bøxel Brev og dersom Citanten finder sin Lyst i Hannem pro Persona med Hustroe i denne Sag at Actionere Da skal det finde sig at denne fast u-formuende Mand ved Comparenten skal finde sit forsvar, der hos sagde Preus at denne Respective Ræt vel finder, Hvor lidet med Lov Citanten begiegner sit søgemaal, i Henseende til De Vederpartens indstævnte Tuendes udæskede forklaring, Men der som Dom/m/eren egentlig skulle finde til begge Parters Tienniste at admittere Dem, saa reserverede Dog Comparenten reservanda, om nogen imod forhaabning skulle ved Rættens behandling til Preuses Principalers Præjudice, i Øvrigt recommedere Preus Sagen til Rættens behandling.

Citanten replicerede, i andleedning af Jacob Preuses i Protocollen tilførte, som siger sig at være Procurator, som og at være befuldmægtig for Mads Andersøn paa Nordaas forpagter, Hvilket Han ikke for denne respective [Rætt]? haver Legitimert nogen af Deelene, alt saa formoder Citanten at Han S/igneu/r Preus bliver paalagt af Rætten at beviise Hvad Rættighed Han haver at proseqvere udi denne Sag, Hvis ikke formoder Citanten, at Han ey bliver tilladt mere denne sinde ad Protocollum at lade indføre i anledning af Lov, saa begierede og Citanten og formodede at alle Hans nemlig Citantens ind stævnte Vidner, som udi stævne maalet ere navngivne til Eedelig forklaring efter stæfne maalets formeld maatte blive antagne og Eedelig afhørte, Hvor paa Citanten Rættens eragtning var begierende.

Rætten tilspurgte Jacob Preus 1. Om Han er Procurator,? Der til Han svarede Ja, for disse

Eenfoldige Bønder. 2. Rætten tilspurgte Preus, Hvem Ham til Procurator Haver Constituert, enten Deris Kongl/ig Majestets Brev der paa er Ham bevilget eller nogen Stiftsbefalings Mand eller Magistrater i Bergen? Preus saa vel til det første, som det sidste svarede: at Dersom Denne Rætt ikke var fuldkom/m/en bekiendt, at Han af Høy Øvrighed var admitteret, som Procurator, nu paa denne Tiid og over 21 Aar Procurator betieningen at betienne og forvalte, og denne Ræt Hverken tilforn ey heller nerværende Tiid, som Procurator at forfægte ærlige folks Sver, saa var det forgiævis af Dom/m/eren at paa legge Comparenten Erklering, {for Dom/m/eren for got eragter}. Men ikke Dismindre Protesterer Comparenten paa at Hans Principaler nemlig Mads Andersøn og Hans Hustroe ey imod Lov i Deris eygen sag ey bør admitteris til Eedelig forklaring, men haver Citanten noget Dennem pro Persona at sigte og tiltale, Da giør Han det i Tiide lige som Han og haver acqviesceret med Bøxelen i Henseende til dens Dublication, og i Hvilken formodentlig ikke skal findes nogen Brøst:

Citanten forblev ved sin forige Proposition og begierede Kiendelse, som Den der formoder, at S/igneu/r Preus utiidige Protocollation ikke noget blev reflecteret paa, Men alle vidnerne, som i stæfne maalet ere Mentionerte, saa vel grand Kone, som Tienniste Tyende bliver *forlagte (forelagte) i anleedning af Loven og sidst udgangne forordning at aflegge deris Eedelig forklaring.

Afsigt.

De ind stævnte vidner Mads Andersøn og Hustroe Edel Dorthea Claus Daatter, Ole Stephensøn og Niels alle værende paa gaarden Nordaas forelegges af Rætten at møde under faldsmaals straf til først kom/m/ende Høste Ting, efter som De denne gang ved Sagens paaraab ey mødte. Ligeledis Bør S/igneu/r Jørgen Reimers forelegges til bem/el/te Tiid at møde og anhøre, de forelagde og indstævnte vidners udsigende. Denne foreleggelse Haver Citanten udi lovlig Tiid at lade vedkom/m/ende forkynde efter at den er tagen beskreven, saa fremt Han ey vil sig den straf under kaste som Den Kongl/ige forordning Dicterer, i lige maade bør S/igneu/r Jacob {Reus} Preus beviise til neste Ting, Hvad bevilling Hand haver at procedere paa Landet, før Han udi denne Sag at tale bliver admitteret der fore Citanten bør og Lade Preus Notificere denne Rættes Kiendelse, paa det Preus sig ey med u-videnhed skal undskylde.

Citanten begierede denne foreleggelse beskreven, for at efter Leve Rættens Kiendelse, og Lade bekiendt giøre vedkom/m/ende.

Schiøde udgivet af Michel Iversøn Øvre Bircheland til Peder Hansøn paa 1 Pund Smør udi gaardenVoxbøe (Vågsbø). Datert Bergen d/en 18 Maij 1742.

Den 3 Augusti blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Fogeden Smed contra Mad/a/me Magdalene afg/aaen Harbert Henrichsøns

S/igneu/r Søfren Saxe paa afg/aaen Fogeden Johan Smeds vegne producerede Een skriftlig stæfning imod Malene afg/aaen Harbert Henrichsøns af Dato Bergen d/en 25 Junij A/nn/o 1742, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. Stævningen indføres :/

Paa den ind stæfnte Magdalenee afg/aaen Harbert Henrichsøns vegne mødte Procurator Johan Reutz og til stod stæfne maalets lovlig forkyndelse for Hende og ville der nest for det første fornem/m/e, Hvad den Constituerede Foget Mons/ieu/r Saxe, som Actor i Sagen til dens Legitimation og paa følgende Dom maatte have at fore stille, paa staae eller i Rætte legge.

Søren Saxe producerede den Eene udi stævne maalet paa beraabte Her/r Byefoget Dasses Skrivelse til afg/aaen Foget Johan Smed Datert 6te Junij sidst leeden, med der udi ind-dragne

antegnelse Post udi velbem/el/te Byefoget Dasses for afvigte aar 1741 aflagde sigt og Sage falds Regenskab, Hvilken skrivelse Comparenten begierede oplæst og udi Acten indført, bem/el/te Skrivelse blev for Rætten lydeligen indført og befatter i sig følgende /: NB. NB. NB. Brevet indføris :/ Hvor nest Citantens Endelige i Rætte sættelse bliver denne, at den ind stævnte Mad/a/me Magdalene S/a/l/ig/ Harbert Henrichsøns Ved Dom bliver tilfunden til Hans Kongl/ig Majestets Casse efter Lovens Klare ord at erlegge og betale de paa stævnte 100 Rd Laad Sølvs Bøder, saa og udi Processens omkostning

1742: 298b

Fire Rixdaler.

Procurator Reus Der paa for ligeledis paa sin Siide at see Sagen expederet og Hans Principalindes formeentlige befrielse og uskyldighed udinden Actors Søge maal vedbørligen opliust og afbeviist, indgav udi Rætten Hendes Skriftlige Deduction og forestillelse under Dags Dato, Hvilken Han begiere for Rætten maatte op læsis, Han producerede og De der udi allegerede Documenter og bielager fra Lit: A. til Lit: F: inclusive, bem/el/te Deduction og bielager et efter andet blev oplæst og befatter i sig følgende. /: NB. NB. NB. Indlægget og bielagerne indføris :/ Hvor med Comparenten besluttede og ind stillede Sagen til og under Een forventelig Lovmæssig fri kiendelses Dom for Actors Tiltale.

Sagsøgeren Søren Saxe refererede sig til sin forige i Rætte sættelse og ligeledis paastod Dom.

Derfore strax sam/m/e Dag blev Dømt som følger.

See Dom/m/en paa Folio -- indført

Hvilket ikke kunde strax skee formedelst Tingets Korte berammelse.

Citanten Peder Keegebeen Jessen producerede Een stævning udi Rætten af Dato Bergen d/en 25 Junij, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold. /: NB. NB. NB. See stæfningen :/

Paa den indstævnte Jacob Ludt blev efter Loven paaraabt, men ingen paa Hans vegne sig anmeldte ligeledis mødte ingen af vidnerne,

Varsels Mændene Ole Olsøn Haus Dahl og Lars Michelsøn Myhrdahl ved Eed med oprakte Fingre afhiemlede at have forkyndt Dette stævnemaal for Fire ugers Tiid saa vel for Veder parten som vidnerne:,

Citanten begierede Laudag saa vel for Vidner og Contrapart at møde til neste Ting,

Der paa Rætten gav følgende

Afsigt

Efter som de indstævnte vidner Jens Monsøn, Thore Olsøn, Magele Ellous Datter og Karen Johans Datter alle værende paa Tarlebøe Ved Sagens paaraab efter Stevnemaalet sig ey indfandt, saa forelegges Disse navn givne vidner under faldsmaals straf at møde til neste kom/m/en Høste [Ting] og aflegge Deris Vidnisbyrd angaaende det De ere ind varslede for, ligeledis forelegges S/igneu/r Jacob Luth til bem/el/te Tiid at møde og anhøre vidnernes udsigende. Denne foreleggelse haver Citanten at tage beskreven og udi lovlig \Tiid/ forkynde vedkom/m/ende, saa fremt Han ey vil under kaste sig den straf forordningen Dicterer.

Procurator Johan Reus frem stillede sig for Rætten for Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Harbert Henrichsøn boende paa gaarden Hope og paa Hendes vegne i Rætte lagde Een skriftlig stævning Datert 18 Junij sidstleden, Hvor ved Hun til dette Ting har ladet indkalde Mons/ieu/r Svaber som Inspecteur og Fuldmægtig for det udi Sundhorlehns Fogederie allernaadigst priviligerede og saa Kaldede Lillienschiolds Marmor Værk, betræffende den Skade og u-leylighed, som Hende paa sam/m/e Hendes gaard Hope med Marmor bryden og

videre udi forbiegangne aaringer er til føyet, og der om saa vel som og til Hendes den 10 Maij nest leeden ud Virkede Forbud desens stadfæstelse, Dom at imod tage, til vedermæle var og ind stævnt Sivert Pedersøn, som til stæde værende paa værket ved Forbudets forkyndelse, Hvilken stæfning, som ellers fandtes paategnet af vedkom/m/ende for Een Hver Lovlig at være forkyndt, Han begierede for Rætten maatte oplæses, som og skeede, sam/m/e er af følgende indhold: /: NB. NB. NB. See stæfnemaalet som indføris :/

1742: 299

S/igneu/r Svabe Inspecteur, som personlig mødte for Rætten vedtog Lovlig til dette Sage Ting at være indstæfnet, og der hos gav til kiende, at ind stævnte Sivert Pedersøn formedelst forretninger til denne Tiid ey kunde Comparere, ellers maatte Comparenten meget forundre sig over Citantindens Trette Kiærhed i det Hun ved Rættens Middel vil tvinge Ham til det, som Han saa vel skriftlig, som Mundtlig har tilbudet sig i Mindelighed at efter kom/m/e nemlig, at erstatte Hende al beviislig Skade, som Hende ved det paa Hendes grund af Hans Principaler i nogle aar drevne Marmor Værk er bleven tilføyet, Men da Comparenten merker, at Citantinden, som sagt elsker Processen, Thi har Han paa sine Principalers vegne [vært]? tvungen til at udføre Een uskyldig og aldeelis u-fornøden Proces, og til den Ende bad Han at Citantindens Fuldmægtig først udi Rætten ville giøre sin paastand, Da Han der efter kunde see om Sagen paa dette stæd denne sinde kunde nyde videre frem gang, og Han der efter indrette sin Procedure, Ellers til stod og S/igneu/r Svaber at Sivert Pedersøn var lovlig varslet.

Procurator Reus paa Citantindens vegne replicerede det Han skulle formode at Her/r Inspecteur Svaber, i det Han tillegger Citantinden navn til Trette Kiærhed finder sig anderledis overbeviist, naar Han vil tage udi betragtning de adskillige ansøgninger Hun paa sine stæder har giort, om denne Sags afgiørelse dog alt til denne Tiid forgiæves, Hvilket i sin Tiid til fulde bliver Documenteret og opliust, for denne sinde frem lagde Comparenten Een Verificert Copie af det Høy Kongl/ig Cammer Collegii Skrivelse til Hende under 5 Maij sidst leden Hvilken han og in originali til Conference med Copien frem viiste, Hvor af Rætten for det første kand fornem/m/e at Citantinden er bleven Henviist udinden disse Hendes paastæfnte prætentioner at holde sig til Her/r Cam/m/er-Raad Dreier eller Hans ved Værket værende Fuldmægtig indstævnte Inspecteur Svaber. Comparenten Reus anviiste for Rætten den til Confirmation paastævnte Forbuds Forretning under forbud giørernes Hænder og Signeter i vedbørlig Form beskreven Hvilken Han reverserer sig Ved Sagens Deduction tillige med Sagens Øvrige Documenter at i Rætte Legge og da det ikke af Her/r Inspecteur Svaberg Kand nægtes, at io *Citanterinden foruden andre Hendes adskillige Anmodninger, om Sagens og Hendes Lovlige prætentioners afgiørelse i Mindelighed og ...(?) i særdelisHed under 18 Junij sidstleden, da stævne maalet Ham blev ankyndiget skriftlig har anmodet Ham om Sagens afgiørelse, det Hun hafde Ventet skulle skee før den nu er i Reette falden, saa Vilde Hun dog ikke dismindre Lade beroe med Hendes i Rætte sættelse indtil først kom/m/ende Høste Ting, aller helst efterdi Hun under 24 Julij sidst leeden i Mangel af skriftlig Svar fra Inspecteur Svaber paa sidst bem/el/te Hendes Skrivelse, selv har tilmeldet Her/r Cam/m/er Raad Dreier og Communicert Ham Hendes intention, og derfor begierede Comparenten at Sagen i forventning af Her/r Cammer-Raades Svar til først holdende Høste Ting maatte ud sættes, dog under forbeholdenhed af Hendes Rættes Videre frem/m/e, i fald mod formodning ey forliig skulle ind-træffe.

Inspecteur Svaber replicerede: at Han holdt det u-fornøden denne sinde at svare noget til Mons/ieu/r Reuses indgivende Da Han selv nemlig Reus af Rætten har været begierende, Men som Mons/ieu/r Reus har begieret Sagen forfløttet til neste Høste Ting, Thi fandt Comparenten sig beføyet at forestille Rætten Hvad Han imod det udinden denne Sag tagne

stævne maal hafde at erindre, og var saa Comparenten i de Tanker, at Citantinden eller Hendes Raadgivere hafde irret der udi, at denne Sag for Hauchelands Sage Ting var bleven indstævnet, Thi der Hun Citantinden beklager sig over beskadigelse paa

1742: 299b

ager og Eng samt Skov og Mark, saa det alt ville blive nødig, at der først blev taget Een lovlig besigtelse førend udi denne Sag kunde ventes nogen Dom, saa blev Comparentens paa stand, at denne Sag i følge Lovens 1 B/ogs 16 Cap/itul 1 Art/icul blev Henviist til Aastæden, Hvor Han formeente at denne Sag burde tracteris ellers hafde Han og dette imod stævne maalet at erindre, at der udi var inddraget 2de Sager, Hvor til efter Hans formeening behøvedes tvende Separate stæfne maaler, Hvor fore Han formodede at bem/el/te stævne maal blev til side sat.

Procurator Reus svarede, at Han for denne sinde holdt ufornøden at Disputere med Inspecteur Svaber om Hvor denne Sag enten her for Rætten eller paa Aastæden skal tracteris, Hvilket bliver Tiids nok for Citantinden at handle om, naar Hendes Deduction og Documenter bliver fremlagt, da Rætten og aller best der af kand skiønne om, Hvor den Rettelig bør tracteris, over alt er det Citantindens egen skade om Hun paa nogen urettelig Maade efter Inspecteurens formeening har incaminert sin Sag og Vil derfor ikke formode, at Hun af sin Contrapart kand foreskrives reguler, om Hendes Sags anleg. Hvad den anden instance angaaer, om at Her formeentlig skal tracteris tvende Sager under et Da finder Comparenten ikke af Lov eller Forordninger at Citantinden kand formeenis at incaminere Een udvirket Arrest Sag under et stævne maal og Een Act med Hovet Sagen, naar baade Arrest og Hovet Sagen er under et Ting lau og Skibs-Reede Sorterende og alt saa formodede Han at Inspecteurens forestillelser, som Han formeener ikke hensigter til andet end at paa føre Hende, som Een Enke ydermere ufornøden bekostning og vidtløftighed, hen falder, og i Øvrigt vedblev sit forige.

Inspecteur Svaber her til svarede kortelig, at Han haabede Denne respective Ræt selv skiønnede Hvor vidt det var Rættergangs Maade, at begynde med Een Sags procedure og Documenters indførelse paa et u-vedkom/m/ende stæd og Sagen siden paa et andet stæd at fuld føre, for det andet var det aldeelis ikke Hans Tanker at føre Citantinden i nogen bekostning ved det Han i denne Sag paastod tvende Separate stævne maaler, Men Han formeente, at Modus procedendi burde at observeris til den Ende var Comparenten her om Rættens eragtning begierende.

Afsigt

Den af Citantindens Fuldmægtig Procurator Johan Reus begierte anstand til først kom/m/ende Høste Ting, bevilges, Hvad stæfne maalet angaar enten det er ulovlig eller Lov mæssig skal blive observert ved Sagens videre drift, naar Citantindens Documenter bliver i Rætten producert.

Inspecteur Svaber gav til kiende at efterdi Rætten hafde afslaget Hans formeentlige billige begiering, saa ville Han i sin Tiid have reserveret sin tiltale der paa, endelig som til Hans Maj/este/ts Høye fornødenhed af {Mig er for..} Comparenten er forlanget et anseelig qvantum Marmors needsendelse i dette Aar og Han der til høylig behøvede den af Citantinden arresterede Marmor, saa var Han af Rætten begierende at det i Rætte tagen forbud i Henseende til dets formeentlige ulovlighed, denne sinde maatte af Rætten vorde under kiendt og Marmoren Hannem til needsendelse Løs Lades.

Rætten referere sig til sin forhen givne kiendelse og eragtning.

Stephen Larsøn Steensvig haver ladet indstævne Mons Rasmusøn Haucheland fordi Han haver beskyldt Citanten at have skaaret Baand paa Mons Rasmusøns Bøe Der om er til vidner indstævnt, Simon Monsøn og Anne *Rasmusøn (Rasmus Datter) begge værende paa Haucheland

1742: 300

under Deris faldsmaal,
Contraparten Mons Rasmusøn og vidnerne Simon Monsøn og Anne Rasmus Datter mødte for Rætten og tilstode Lovlig at være stævnede.
Der paa blev Eedens forklaring for Vidnerne oplæst og behørig formaning til Dem \giort/ om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa det første Vidne
Simon Monsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde at Han baade haver hørt Mons Rasmus[søn] sige til Stephen Larsøn at Stephen haver skaaren baand paa Mons Rasmusøns Bøe og Han haver ligeledis seet at Stephen Lars[søn] haver skaaren baand paa Mons Rasmusøns Bøe.
Det 2det Vidne Anne Rasmus Datter Mons Rasmusøns Søster af lagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og Vandt Een stemmende lige som det første Vidne uden ringeste forandring.
Rætten foreslog Parterne forliig, Men efter som De ey udi Mindelighed strax kunde foreenis, udsatte Rætten sagen til Høste Tinget, alt i haab De inden bem/el/te Tiid ved gode venners mellem handling kunde forliiges, Dog tilholdes begge Parter her ved at møde her for Rætten til først kom/m/ende Høste Ting og give Rætten til kiende enten de ere forliigte eller ey, Da det her i Protocollen skal blive annotert.

Efter som ingen flere Sager vare indstævnte blev oplæst først
Restancene for aaret 1741 beløbende til 178 Rd 5 mrk 9 sk.
Dernest dette aars, som vare 1095 Rd 3 mrk 12 sk. NB. det er at observere her staar Mange Propietarier anførte dette Skibs Reede uvedkom/m/ende, ia Cap. Nordahl paa Vaas.
Kongs Tienden var 3 Rd 5 mrk 2 sk.

Aastæds Ræt.

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 Den 26 Junij blev holdet Aastæds Ræt og besigtelse paa gaarden Aaneland for at besigte Huuserne Med videre S/igneu/r Knud Zachariæsøn sig haver til kiøbt af Cancellie Raad Knud Gelmuyden,
Hvor da Lændsmanden Ole Larsøn Totland producerede i Rætten et af Fogeden Johan Smed Ham tilskikkede Brev af Dato Sandvigen d/en 12 hujus, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold: /: NB. NB. NB. Brevet ind føres :/
Mændene, som vare paa Aastæden ved denne Forretning, ere Lændsmanden Ole Larsøn Totland, Niels Halvorsøn Øvre Dyngeland, Lars Michelsøn Myhrdahl, Ole Rasmusøn Nedre Dyngeland, Niels {Niels} Nielsøn Nedre Dyngeland, Ole Olsøn Hausdahl, Niels Larsøn Ulsmou og Lars Olsøn Riple,
Hvor da for Rætten frem stod form/el/te Knud Zachariæsøn tillige med Fuldmægtig Procurator Johan Simon Cramer, som frem lagde Een skriftlig stævning under begges navne Datert Bergen d/en 25 Maij sidst afvigte af Sorenskriveren samme Dag paategnet og af Bergens Byes beskikkede Kaldsmænd d/en 26de Dito Lovlig forkyndt for Her/r Cancellie Raad Gellmuyden i Hans Huus og egen paahør,

Der hos Comparenterne frem lagde det over sam/m/e stævning for Bergens Bye-Tings Ræt d/en 4 hujus udvirkede afhiemlings Tings Vidne, i Hvilken anleedning af Rætten blev forlanget, at velbem/elte Her/r Cancellie Raad Gelmuyden Vidnes først maatte blive paaraabt, og at sam/m/e Vidner der hos maatte blive befalet af Rætten at erkyndige sig udi atter velbem/el/te Her/r Cancellie Raad Gelmuydens her paa gaarden eyende værelser, om Han enten Selv eller nogen paa Hans vegne er til stæde for at tage til gien mæle udi denne Sag efter stævne maalet;

Der paa gik Skafferen Lars Michelsøn Myrdahl og Lars Olsøn Riple fra Rætten og Lydeligen ikke alleniste raabte paa Cancellie Raad Knud Gelmuyden, Men end og \gik/ ind udi de Huuser Cancellie Raad Knud Gelmuyden Eyer og af Hans Svoger Her/r Lieutenant Borse beboes, Hvilke de til bage kom/m/e, og sagde: at De baade for Lieutenant Borse og Cancellie Raads Gelmuydens Søn S/igneu/r Vilhelm Gelmuyden forkyndte at Rætten var sat, De Der paa svarede: at her ingen paa Cancellie Raad Gelmuydens vegne var.

Det af S/igneu/r Cramer producerte afhiemlings Tings vidne Hvor udi original stæfningen er indført, befatter i sig følgende /: NB. NB. NB. afhiemlings Tings Vidnet indføres :/ Der paa anviiste og tillige producerede forn/ævn/te Cramer Trende anviisninger udstæd af Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden Denne Aanelands gaard betreffende, som alle af Citanten Zachariæsøn ere blevne indfriede, Den 1ste Datert udi Bergen d/en 18 Octobr/is 1741 til Mons/ieu/r Jochum Friderich Gerts lydende paa Capital 200 Rd med paategnet qvitance indeholdende at sam/m/e Summa skulle Volidere (Validere) paa det imod Zachariæsøn for gaarden Aaneland sluttede Kiøb, den anden Assignation paa lige Summa og sam/m/e indhold stiilet til Mons/ieu/r *Vosevinchel (Hosevinchel?) Datert Bergen d/en 11 Januarij 1742. Den 3die for Summa 300 Rd Datert Bergen d/en 6te hujus, af saadan indhold, at besagte 300 Rd maatte Leveris til Cancellie Raad Gelmuydens Bud, som resterede paa gaarden efter slutning og accordt, sam/m/e 3die Assignation befandtes at være skrevet og underskrevet med tit bem/el/te Her/r Cancellie Raad Gelmuydens egen Haand videre blev produceret bem/el/te Cancellie Raad Gelmuydens *præject (project) Schiøde efter Hvilket Han har agtet at bebreve Kiøberen S/igneu/r Zachariæsøn denne gaard Nedre Aaneland, og som *præjectet (projectet) fandtes u-tilstrækkelig for Kiøberen

1742: 300b

Men af Sælgeren paastaaet, blev et oplyseligt Skiøde efter Huusernes og Besætningens tillige med Inventarii befundne beskaffenhed, saa tilkiende gav Comparenten Cramer, at Han, som bievaanede Leverancen og dens beskaffenhed optegnede, hafde forfattet Et beqvem/m/ere project til Schiøde efter Kiøberens S/igneu/r Zachariæsøns begier, Hvilket og blev producert til denne Acts følge til den Ende, at i efter-Tiiden, naar som helst Denne gaard med Inventario og besætning er vorden \for/ inført, beskreven og taxeret, Man Da I Conference med sidst bem/el/te project Skiøde kand faae et paalidelig Vidnisbyrd om noget uden billighed af Sælgeren er bleven paa staaet, for der efter at kunde ud finde om Kiøberen S/igneu/r Zachariæsøn ikke har været trængt og Høyst nødsaget til denne forretning og i efter Tiiden bliver beføyet at søge skade giærd af Sælgeren, som Rættergang og bekostning haver voldet og foraarsaget: De 3de Assignationer og projecter til Skiødet ere saaledis lydende /: NB. NB. NB. sam/m/e Documenter indføris :/

Paa Her/r Consistorial Raad Gert Gelmuydens vegne frem lagde Hans Søn Gerhart Gelmuyden et Indlæg Datert Haus Præste gaard d/en 25 hujus, Hvilket er saaledis befattet /: NB. NB. NB. Indlegget indføris :/

Procurator Cramer holdt ufornøden at svare noget til Her/r Concistorial-Raads Gelmuydens indgivne forsæt, efter som Hans Fader Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden er sin egen værge og Citanten ikke uden med velbem/el/te Her/r Cancellie Raad i denne Sag haver at

forhandle bem/el/te Comparent producerede ellers een velbem/el/te Her/r Cancellie Raad Gelmuydens egen hændig skrevne og attestered Copie Contract Datert udi Bergen d/en 16 Octobr/is 1741, og Et lige Dannet project Skiøde begge af indhold, at gaarden Nedre Aaneland er for 3 1/6 Løbs Landskyld, og som ind stævnte Sælgere Hverken Selv eller nogen paa Hans vegne uagtet foregaaende Lovlig tilkaldelse her for Rætten sig indfinder, saa lod Comparenten saadant beroe paa Hans egen an og til svar, Men Han paastod Kraftigst denne Forretnings frem gang efter stævne maalets indhold til den Ende frem stillede Han til \at/ af legge Corporlig Vidnis byrd efter skrevne Personer Knud Olsøn arbeyder i Bergen og Anthon Knudsøn Ligeledis Arbeyder i Bergen paa Steen Muur, for at forklare under Sahligheds Eed. 1mo i Hvad Tilstand Laden, Floeren og Stalden vare udi. 2do Hvad bekostning til deesens Opmuring af Steen enten allerede er medgaaen eller forventelig Vil medgaae. 3tio Hvad bekostning til Elven for at Hindre den fra Bøen med Steen gierde er med gaaen. 4to Hvem saadant Har kostet og betalt.

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen lydelig oplæst for de til stæde værende Vidner og formaning til Dem samtlig giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor næst frem stod

1. det 1ste Vidne Knud Olsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde: at [da] Han kom her paa stæden, var Laden, Floren og Stalden udi saa slet Een Tilstand at ingen der af kunde have nøtte, formedelst bem/el/te Huuser vare gandske forraadnede, og kom vidnet her paa Stæden at arbeyde Dagen efter Pintse Hellige Dage sidst afvigte. Til det 2det Spørgsmaal svarede Vidnet: at til Stalden og Løen er brudt af Vidnet og Hans Camerat 24 Fauner Steen, som S/igneu/r Zachariæsøn har betalt Dem at bryde 4 mrk for Hver Faun og for Hver Faun at kiøre 3 mrk, ligeledes for Hver Faun at op mure, som nu staaer 4 mrk Danske og forklarede Han at til Løen med Stalden findes op muret 41 og Een Halv Faun, Til Floren at være brudt 16 Fauner Steen er ligeledis Faunen 4 mrk og kiøre Løn 3 mrk Faunen, opmuringen bliver 28 Faune á Faunen 4 mrk. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet, at Han og Hans Camerat har faaen til sam/m/en 7 Rd, Men de hafde Dag lønnere til hielp, som á parte bleve betalte, Til det 4de Spørgsmaal svarede Vidnet: at S/igneu/r Knud Zachariæsøn har betinget Dem til arbeydet og betalt Dem; ydermere tilspurgte Cramer Vidnet, Hvor meget Floren at ud Pinne og med Kalk beslaae efter vidnes beste Skiøn vil Koste med indkiøb, førsel og kiørsel og arbeyds Løn der udi indberegnet? Der til vidnet svarede 16 Rd, Levert u-bereynet, end nu blev Vidnet tilspurgt: Hvad Sætret, som S/igneu/r Zachariæsøn har op bygget, Ved Vidnet og Hans Camerat har kostet saa vidt den Løse Muur angaaer? Der til Vidnet svarede 3 Rd 3 mrk; Til sidst blev Vidnet tilspurgt om smale Huuset der stod nest ved den for hen om vundne Floer ikke var lige som Floren forraadden og uduelig? Der til svarede Jo:

2. Det andet Vidne Anthoni Knudsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og uden Ringeste Forandring giorde sam/m/e forklaring som Hans Camerat det første Vidne Knud Olsøn.

3. 4. Ydermere blev frem stillet Niels Monsøn Haucheland og Niels Erichsøn Ibidem for at forklare Hvad arbeyds Løn S/igneu/r Zachariæsøn betalte for at kiøre *Leer (Lees/Læs?) til for omvundne Steen Muurs fornødenhed og Hvad Dags Løn de blev betalte til Elve Muuren eller giærdet uden for det, som for anførte 2de Vidner fik for Deris belønning; Der til De svarede Een stemmende 68 Læs og for Hvert Læs fik de 6 sk, til Elve Muuren vare 8te Mænd udi 5 Dage første gang, foruden de 2de første vidner, og fik saa Hver af Dem Daglig 20 sk, omsider var der atter 7 Mand til arbeydet paa sam/m/e stæd udi Een Dag og fik ligeledis Hver Mand Daglig 20 skilling, Til sidst vare De begge udi samme Arbeyde Halv fierde Dag, der for De og fik Daglig Hver 20 sk. Vidnerne haver og arbeydet ved Jellet at op rødde tillige med 10 andre Mænd Een Dag og fik ligeledis som før er meldet 20 sk, Hvilket arbeyde Her/r Cancellie Raad Gelmuyden Een hver betalte Hælften, Der paa Disse Vidner og Deris Eed med oprakte fingre efter Loven aflagde:

5. 6. Endnu blev frem stillet Rasmus Monsøn og Torgier Torgiersøn tillige med
7. 8. Rasmus Monsøn Tvedt alle Tre boende her paa Aaneland samt Ole Einartsøn Borge for at forklare Enhver for sig, hvor mange

1742: 301

Dage De ved fornævnte Elve Muur haver arbeydet, Den første af Disse Fire Rasmus Monsøn aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og udsagde, at han 4 Dage ved Elven haver arbeidet og faaet for sin Egen Person Daglig 20 sk, og for Hæsten Een Mark Daglig. Torgier Torgiersøn efter aflagde Eed sagde, at Han ved Elven haver Fire Dage arbeydet, og der for Daglig faaen 20 sk, Rasmus Monsøn under aflagde Eed forklarede, at Han ikkun ved Elven haver arbeydet Een Dag der for bekom/m/et 20 sk, Ole Borge efter aflagde Eed forklarede at Han ved Elven 11ve og Een halv Dag haver arbeidet, der for Daglig er betalt 20 sk;
S/igneu/r Cramer eskede Lau-Rættens svar, om ikke Ladens og Florens Bygning af Steen er best nøttig, bestandigst og mindre bekostelig, i henseende til Kiørsel og førsel, end som sam/m/e af Tømmer hafde været op bygget? Der til Lau-Rætten svarede Jo:
9. Videre blev fremstillet Samuel Rasmusøn, som aflagde sin Eed med oprakte fingre efter Loven og paa spørgsmaal svarede: at Den for hen omvundne Løe som blev need reven var gandske forfalden og forraadden, og at foromrørte Florer vare af lige beskaffenhed foruden nogen faae stokker, som bleve benyttede til hielp til Een Melke bue her paa gaarden.
10. Joen Jacobsøn Samdahl forklarede under Eed med oprakte Fingre efter Loven lige som Samuel Rasmusøn, Ole Einartsøn Borge og Rasmus Monsøn Tvedt under for hen aflagde Eed Vandt lige som *Joen Samdahl* og Samuel Rasmusøn.
11. Lars Olsøn Samdahl aflagde sin Eed med oprakte Fingre efter Loven og giorde sam/m/e forklaring, som Joen Samdahl, Ole Borge og Samuel Rasmusøn uden ringeste forandring.
Der nest blev af Lau-Ræts Mændene tagen udi Øye siufn gaardens Huuser og bygninger, Hvor Da befandtes
Løens Tag paa Østre siide /: naar nogen forbedring skeed Der paa :/ nogen Tiid endnu kand Ligge, men paa Væstre Siide er Taget ganske slet og forfalden; Der til behøves To Tylter Spær med kiørsel, førsel og arbeyds Løn 8 Rd, Sytti Vaager Næver á Vaagen 1 mrk første Kiøb, Kiørsel og førsel her til stædet á Vaagen 6 sk, at afrive Det gamle Næver og oplegge det Nye igien med Torvet 8 Rd. Fire Torv Hal med Kiørsel og førsel fra Bergen á 2 mrk 4 sk støkket; Fire Dører med stander og Hængsler allene /: Laas undtagen :/ á 1 Rd 2 mrk Støkket, Fire Laaser á 2 mrk støkket, Til Tagets forbedring Sex Tylter Bord á Tylten med Kiørsel og førsel 3 mrk. Siuv Tylter med arbeyds Løn og Spiger á 3 mrk 6 sk Tylten. Tærske Loven i Løen maa forbedres med To Planker og Tre Aaser med Kiørsel, førsel samt arbeyds Løn vil koste 2 Rd.
Taget paa Stalden af Bredder har kostet Fire Spærer 1 Rd To Spirer 1 Rd Elleve Tylter Bord á Tylten 2 mrk 8 sk, Kiørsel og førsel 1 mrk Tylten, arbeids Løn i alt To mand i Sex Dage á 28 sk Daglig Een hver, 1050 Tag Steene 12 Rixdr Hvert Tusind, til Rækker (Rækter), Spiger og arbeids Løn samt Lægter tillige med Femti Kiøl Pander 7 Rd. To Dører paa Stalden med Ram/m/er, Hængsler, Laas, Kiørsel og førsel 3 Rd. Til gulvet i Stalden To Tylter á Tylten med Kiørsel og førsel med arbeyds Løn 3 Rd 4 mrk Tylten, Sex Aaser i alt 1 Rd. Fire Baaser Fire Tylter Bord der til á 3 mrk 2 sk Tylten i alt, stander kand bruges af det gamle, arbeids Løn udi To Dage To Karer 5 mrk.
Paa Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuydens vegne indleverede Hans Søn Mons/ieu/r Vilhelm Gelmuyden om aftenen Klokken over Nii et Indlæg af denne Dags Dato og følgende indhold /: NB. NB. NB. indlægget indføres :/

Dagen efter d/en 27 Junij blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Hvor da den igien staaende Floer blev besigtet, og sam/m/e befunden baade forraadnet og til need fald, Derfor sam/m/e Floer i den stand, den nu findes, ikke kand taxeris for mere end 8 Rd. Til Tages bekostning paa den nye Floer vil med gaae To Tylter Bielker til Muur legger, á Tylten 4 Rd med Kiørsel, førsel og arbeyds Løn. To Tylter Tver Bielker i alt med Kiørsel og førsel samt arbeyds Løn á Tylten 4 Rd. Aatte støkker Bielker til Spær lag for 2 Rd 4 mrk til sammen, Fire Tylter Spær til Tag á Tylten 4 Rd i alt med Kiørsel og førsel, Til tver Spærer paa Brøstene, Fiorten støkker á Tylten 4 Rd ialt; Fire Bielker til størn.(?) for 1 Rd 2 mrk i alt; Til Sue Tag, Døre og Vandbord Et Hundrede Tylter á Tylten med Kiørsel og førsel 3 mrk 4 sk til Rækter, Lækter med Spiger i alt 16 Rd. Tre Tusinde og Fem hundrede Pander med Kiørsel og førsel indberegnet 12 Rd Tusinde, Et Hundrede og Femti Kiøl Pander a stk 5 sk. Et Hundre og Femti Spiger for 2 mrk 8 sk. Sytti Tylter bord til loftet á Tylten 3 mrk 12 sk med Kiørsel og førsel, til gulv Aaser To Tylter Bielker, Hver Bielke Sex alen Lang á 3 Rd Tylten, Fem Tylter Planker til gulv á Tylten 3 Rd. Til Baaserne Tii Tylter Brædder á 3 mrk 12 sk Tylten, Een Tylt Lang Riper for 4 Rd. Aatte og Tiuve støkker Bielker til op standere á 20 sk støkket, Aatte støkker Rye holter til Bord fæstet for 1 Rd. Sex støkker Bielker til Sole nest Muuren for 2 Rd, arbeids Lønnen i alt til Floren 60 Rd.

Der efter blev Creaturerne tagen udi Øye siufn og forinden blev frem stillet Lars Olsøn Samdahl og Ole Olsøn Schioldahl, som ved Eed med oprakte Fingre efter Loven vandt, at Een af Kiørene, som S/igneu/r Zachariæsøn af Her/r Cancellie Raad Gelmuyden var levert med gaarden Laae død paa Marken og befandtes spildt, sam/m/e Koe var Rød sidet.

Gaardens Creaturer blev af Lau-Ræts Mændene taxert, som følger. 1. Een Koe kaldet Bloma 3 Rd 3 mrk, 2. Finna 3 rd 3 mrk, 3. Dit: (Dito) Knapri 3 Rd 3 mrk, 4. Dit: Svarte Kolle 2 Rd 4 mrk, 5. Dit: Kumla 3 Rd, 6. Dit: Budlye 3 rd 4 mrk, 7. Dit: Scheinri 3 Rd 4 mrk, 8. Dit: Lissa 3 Rd,

1742: 301b

9de Dit: Lauri 3 Rd, 10. Dit: Lissa god 3 Rd 2 mrk, 11. Dito Kaleie 3 Rd 3 mrk, 12. Dito Blaan 2 Rd, 13. Dito Bota 3 Rd - 1 - 14, 14. Dit: Schotri 2 Rd, 15. Dit: Fagri 2 Rd, 16de Dit: Rødsie Jueret fordervet 2 Rd, 17. Dit: Branda 2 Rd 4 mrk, 18. Dit: Blega 2 Rd 4 mrk, 19. Dit: Litle Branda 1 Rd 4 mrk, 20. Dit: Mari Kolle 2 Rd, 21. Dito Rau Schauta 2 Rd, 22. Dit: Dagri 1 Rd 4 mrk, 23. Dit: Grima 3 Rd, 24. Blaae Sie 3 Rd, 25. Dit: Spangri 3 Rd, 26. Dit: Stol Pynta 3 Rd, 27. Dit: Revshauta 2 Rd, 28. Dit: Stierna 3 Rd, 29. Dit: Hæsten er siug blev alt saa ikke vurderet. Den 30te vandt begge for hen benævnte Vidner af ureen Siuge at være bort død. 1. Hæst blachet 4 mrk, 1. Dit: Rød 4 mrk, 1 Dito Skimlet 4 mrk, Lau-Ræts Mændene forklarede, at De ey kunde sætte Høyere Priis paa disse oven staaende Hæster og Kiør, siden De i det Høyeste ey vare meer Værde;

Der efter blev frem stillet Forpagteren Rasmus Monsøn med sin Kone Ingebore Siurs Datter tillige med Forpagteren Torgier Torgiersøn med sin Kone Sigvor Ols Datter, som samtlig forklarede, at fore staaende Creaturer og Hæster, ere de selv sam/m/e, Som nu sidstleden 5te Maij Her/r Cancellie Raad Gelmuyden fra sig leverte til Deris Hosbonde S/igneu/r Knud Zachariæsøn og at samme ikke ere blevne forværrede, item at 14 støkker af Kiørene vare giælde, og end nu saaledis ere, Saa og at ingen flere Creaturer enten Smaae eller store Kat eller Hund bleve Dem tilleverte, og af Inventario ey videre end Femti ubrugelige Melke koller, To gamle ubrugelige Bører, Fem Melke Bøtter og uduelige, Een gam/m/el Kiærne lidet brugelig, Tvende gamle Sæhler ligeledis uduelige, Een Sadel til Bonde brug, i det Høyeste Sex skilling Værd, og aldelis intet mere Inventarium, af Hvad navn nævnes kand, Hvor paa De alle Fire aflagde Deris Corporlig Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Der efter blev Ild Huuset, som staaer nest ved Stuen taget udi Øyesiufn, Hvilket er til need falds, af Raadden Bord Tag opsat, med Torve Tag paa, blev vurderet for 3 Rd 3 mrk, kand blive forbedret 12 Rd;

Den forige Melke bue hafde S/igneu/r Zachariæsøn ladet forandre til Een Stue med nye Loft, gulv Vinduer og Vinduers Rammer, Tvende Dørrer, Laaser, Jærn bielegger Ovn, Skorsteen alt af nyt og malet, Dens bekostning med Arbeyds Løn, Kiørsel og førsel blev sammen reignet at have kostet 39 Rd 5 mrk,

Borre stuen meget gammel og forfalden og var bleven op skruet med Oplænninger, Hvilken op skruening med Hak Spiger, tilfang og arbeyds Løn, hafde kostet i det Mindste 3 Rd, Ovnen i Borre stuen kunde ey forbedris med Ringere end 3 Rd, Siaae fandtes ikke til Stuen, Som vil 1 mrk Koste, gulvet ganske uduelig og Vil til det(s) i stands sættelse medgaae Sex gulv Aaser for 2 Rd, Sex Tylter bord á Tylten 3 Rd med Kiørsel førsel arbeids Løn og indkiøb til sam/m/en beregnet Sænge stæderne udbrugte og gamle, Tre Smaae Vinduer i sam/m/e stue for Een Tiid Lang ere brugelige,

Melke buen nest hos opsat for nylig af S/igneu/r Zachariæsøn af gam/m/el Tøm/m/er, som er tagen af den gamle Bue og Floer, og med nye gulv, Lofter (Lafter) og Bielker repareret, der til er medgaaen, aatte støkker gulv aaser for 2 Rd 4 mrk med Kiørsel, førsel og arbeyds Løn, Søtten Tylter Bord á Tylten 5 mrk med arbeids Løn, Kiørsel og førsel,

Bord Klædningen runt omkring fornævnte Huuser, som ellers ere under et Tag, vare gandske forraadnet, undtagen nogle faae støkker Bord, som kunde bruges til hielp, Hvilke fandtes at være Sex støkker, der til med gaaer Tiuve Tylter slette Bord, som koster med indkiøb Kiørsel, førsel og arbeyds Løn Tylten 3 mrk 8 sk, Oplæninger med Kiørsel, førsel og arbeyds Løn rundt om kring 2 Rd i det mindste,

Fornævnte Liden Stue er belagt med Pande Tag nye Spærer og Bord, som S/igneu/r Zachariæsøn haver bekostet, der til med gaaen er, Fiorten Spærer med Kiørsel førsel og arbeids Løn støkket 2 mrk, Tolv Tylter bord til Sue Tag med Kiørsel, førsel og arbeyds Løn 3 mrk 8 sk Tylten, Siuv og Tiuve støkker Kiøl Pander á støkket 5 sk, Siuv Hundre og Fiorten Tagsteene paa den liden Stue á Tusinde 12 Rd;

Borre stuens Tag blev og besigtet, som var meget slet, Men kand endnu være i stand et aars Tiid, Da det mesten vil af Nyt giøris, naar det skal repareris,

Til Rægter, Lægter, Spiger og arbeyds Løn til Taget over den Liden Stue er med gaaet i det billigste 10 Rd,

Melke buen, som af gammel Tømmer er opsat har kostet i arbeyds Løn lige saa for Taget oven paa af Nyt 18 Rd, Til taget over fornævnte nye Melke bue er med gaaen Fiorten Spærrer ny á 2 mrk støkket i alt, Een Halv Tylt bord Een Mark, Tii vaager næver \á vaagen/(?) 1 mrk 8 sk Hver vaag at skaffe paa stædet, udi sam/m/e Melke bue fandtes hverken oven eller Skorsteen, som S/igneu/r Zachariæsøn ellers var i sinde at lade giøre af Nyt, Hvilken bekostning saaledis vil beroe, og ey denne gang kand beregnes,

Udi den forige Melke bue, som nu til Stue er indrettet, hafde været Een liden udbrugt Jærn bilegger oven, som nu blev anviist, Men befandtes i det Høyeste af Verdie 1 mrk.

Derefter blev Bøe gierdet siufnet, og befunden, gandske forfalden, og paa som/m/e stæder med Enkelte Runde Steen op lagt, og der hos ganske Lavt paa andre stæder med Eene brage, og over Femti Fauners Længde ikke noget gierde,

Videre blev erfahret at ved Elvens

1742: 302

Overløb var kom/m/en Een haaben Steen og gruus paa Bøen,

Bord Klædningen at male fra den nye liden Stue af rundt om tillige med gaulen (gavlen) vil koste 12 Rd, med Farve Olie og arbeyds [Løn],

Ellers bemerkede Lau Rætten at Elven vil indskrænkes med yderligere gierde allevegne, i fald den ey skal giøre videre Skade og overløb paa Bøen, Men dens bekostning kunde nu ikke taxeris af Lau-Rætten:

Der efter blev Dørene til Huusene besigtet, og fandtes 2de Døre af Ild Huuset paa Buen gandske uduelige, Vil koste med Bord Spiger og Hængsler 1 Rd støkket, til Ild Huuset fra Borge stuen var ingen Dør, Hvilken i alt vil koste 2 Rd, Siden den maa giøris Dobbelt med To par Hængsler; Døren til Borre Stuen og u-duelig, Men siden for Een Tiid Lang Hængslerne, kand nøttes, ansættes for 5 mrk; Den store Dør ud til Borre gaarden er ubrugelig, og der til er hverken Laas eller Hængsler uden Et lidet Hængsel udueligt, skal den giøris forsvarlig med Laas og Hængsler, vil den koste i det mindste 2 Rd 2 mrk, for indgangen til Melke buen var ingen Dør, Den vil koste med Hængsler og Laas i alt 1 Rd 2 mrk, {for indgangen til Melke buen var ing}

Til gaarden vare ikke flere end To grinder, som for dette inde værende aar vel kand passere, Men ey længere;

Endnu blev observeret at Huul Renden imellem Ild Huuset er gandske forraadnet, Den nye som skal op legges vil koste i alt 1 Rd.

Procurator Cramer forestillede paa S/igneu/r Zachariæsøns vegne, at som Sælgeren Her/r Cancellie Raad Gelmuyden er ude bleven med gaardens Nedre Aannelands adkomst breve til Hvilken Ende Han dog alligevel er bleven stævnet og Dito Breve endelig bør følge Kiøberen S/igneu/r Zachariæsøn, alt saa fandt Han sig anleediget, at urgere om denne Rættes foreleggelse for velbem/el/te Her/r Cancellie Raad, det Han til Een anden for Dom/m/eren beleylig Tiid bør indfinde sig her udi Rætten med indbem/el/te Adkomst Breve, siden de ikke nu mere ere Ham, som Sælgere, Men S/igneu/r Zachariæsøn, som Kiøbere og Eyermand vedkommende og tilhørende, til den Tiid Vedtog Comparenten at Lade indvarsle Vidner paa rette Skiæl og Skifte inden og uden giærds, og lige saa om fællesskab imellem gaardene Øvre og Nedre Aanneland.

Eragtning

Rætten forelegger Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden enten Selv eller ved Fuldmægtig at lade møde for sig udi denne Ræt, og producere de adkomst Brever Nedre Aanneland ere vedkom/m/ende, paa det Rætten der af kand see og have opliusning, Hvorledis deeling og Skifte har været udi forige Tiider imellem Øvre Aanneland og Nedre Aanneland, Rættes Dagen til Denne foreleggelse at efter leve berammes d/en 7de Augusti førstkom/m/ende udi dette Aar 1742.

Besigtelses Forrætning over Sunds Præste Gaard.

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Sorenskriver udi Nordhorlen Giør vitterlig at Anno 1742 Freedagen d/en 18 Maij blev efter dend *Constiterede Stifts befalingsmands Resolution af dato Bergen dend 4de April sist afvigte tagen besigtelse paa Sunds Præstegaards huuser, saa vel det almuen her udi Præste gieldet tilkommer at holde vedliige, som de huuser Sogne Præsten bør holde Aabods-Før, Ved denne forrættning var tilstæde Kongl/ig Maj/este/ts Foged Johan Smeds Karl efter Fuldmagt Søren Saxe, tillige med Taxations Mændene, dertil fogeden opnæfnede, alle udi Schiolds Skibbreede boende, hvis Navne er Niels Monsøn Kirche Bircheland, Lars Michelsøn Myrdall, Ole Olsen Hausdall, Niels Larsøn Ulsmug, Salomon Larsen Hennes, Jens Thommesen Hornes,

Hvor da først blev oplæst velærværdige h/err Hendrich Steuners Memorial til Etats Raad Lym om besigtelsen, tillige med Lyms derpaa fuldte Resolution saaleedes Meldende NB NB NB: Memorialen og Resolutionen indføres,

Ved denne forrettning var nærværende velærverdige H/err Henrich Steuner, saa og Enken Madame Johanne Bredal afg/aaen h/err Henrich a Mounichens Encke, tillige med hendes andtagne Lauverge S/igneu/r Bendt Olrich, som declarerede at de imod denne forrettnings fremgang intet havde at erindre.

Af Sunds Præstegiels almue vare Ole Hansen, og Hans Nielsen boende paa Gaarden Schouge, Henrik *Hals: Søre Biorøen, og Jens Nielsøn Strømme af Fields Sogn, af Østerwolds Sogn Mons Arnesøn Mællinge, og Størk Monsøn Trodall.

Madame Møinichens Lauverge S/igneu/r Bent Olrich producerede dend seeneste tagne besigtelse, paa Sunds Præstegaards huuser, af Dato 6te aug/usti 1729, hvor af Kand sees hvad huuser Sunds Præstegaards almue tilkommer at vedligeholde, og de huuser Sogne Præsten tilkommer at lade Reparere, med videre denne forrettning er ved kommende og kand haves oplysning om.

Taxations Mændene besaa først Borgestuen som almuen i Sunds Præstegiæld efter Sidste besigtelse tilkommer at vedligeholde samme stue var i forsvarlig stand, undtagen 2de dørre behøves

1742: 302b

til indgangen, hvilke fornevnte nærværende mænd af Præstegieldet Sagde, med første skulle blive forfærdigede, saa at intet derpaa kunde Manqere, hvor med H/err Steuner og vare tilfreds for den Post.

De huuser som udi seeneste Forrettning Kaldis at tilhøre Præstegaarden, og Præsten bør vedligeholde ere som følger.

1. Det huus ved seeneste forrettning Kaldet Nøre Loftet, Kaldes nu mit-Lofted med 5 vinduer udi, fantes ingen bord, benker skorsten eller oven udi, var en Svahle Ved siden som fadtes *Gulf (Gulv), og en boed der under, samme til at Reparere behøves følgende Materialier. 6 Nye Bielker at føre til stædet hugge og oplægge 1 rd 4 mrk, 12 Tylter bord til bordtag og gulv udi Svalen á 2 mrk 4 sk er 4 rd 3 mrk 2 Mænd paa deris Egen kost i 6 dage samme at forarbeide á hver Mand dagl/ig 2 rd 10 oplænger á 8 sk - 5 mrk 300 Spiger á 20 sk [hundrede] 3 mrk 12 sk 6 Tylter bræder til Loftet á 2 mrk 4 sk er 2 rd 1 mrk 8 sk Arbeids Løn til Lemmen for 1 Mand paa sin egen Kost i 12 dage á 1 mrk 8 sk d/aglig er 3 rd:

2. Søndre Lofted nest ved, dertil behøves 12 bielker at føre til stædet, hugge og oplægge, med arbeids løn udi alt 3 rd. 12 tylter bord til gulv og lem á 2 mrk 4 sk er 4 rd 3 mrk: 2 Mand paa deris egen Kost i 6 dage hver mand 1 mrk dagl/ig er 2 rdr 6 Tylter bord til det neederste gulf á 2 mrk 4 sk tylt/en er 1 rd 1 mrk 8 sk: arbeidsløn i 6 dage for 1 Mand paa sin egen Kost á 1 mrk d/aglig er 1 rdr 7 Bielker eller Gulv aaser til bemelte gulv for 1 rd 4 mrk. Spiger til bordtaget og Gulvet tils/ammen 300 á 20 sk [hundrede] er 3 mrk 12 sk: 2 vinduer i Søre Lofted ansættes for 1 rd: 4 dito i Herre Cammeret 2 rdr: Rammer med vinduer, beslag, Kraager i billigste maader 1 rd: dørren till herre Cammeret 4 mrk dend anden dør, som ike kand vere till nogen nøtte bliver forslaget med bord 2 mrk 1 laas til Søre dørren 1 mrk: 2 Tylter Sper á 8 sk paa 9 al/en lang 2 rd: arbeidsløn dertil 2 rd: 3 rænder med Kiørsel førsel og oplag Spiger 3 rd: Søndre Taget dertil kand bruges de gamle bord til Sutag: 24 vaager Næver til Søndre taget á 1 mrk 4 rdr 12 vaager Næver til at forbedre det nordre Tag med á 1 mrk er 2 rd 2 Torfhald 24 al/en lang a 1 mrk 2 mrk: dend paa mit lofted staaende Jern ovn, og en af deeling med bræder er Enken tilhørende og ike vedkommer Præstegaardens huuser.

3. Nordre Loftet som er forfløtted væsten i gaarden, og nu Kaldes fiske boen, dertil behøves 4 tylter bord a 2 mrk 4 sk 1 rd 3 mrk: 2 vaager Næver a 1 mrk er 2 mrk: arbeids løn dertil 3 mrk:

4. Ild huuset 6 alen lang er gandske needfalden siges af Mændene ike igien kand opsættes Ringere end med 6 rdr.

5. Nordre Floren Kaldet 14 al/en lang. dertil vil medgaae 4 tylter bord a 1 mrk 8 sk er 1 rd: 2 Tylter huun a 12 sk er 1 mrk 8 sk 1 Svil med 2de beedskier med arbeidsløn og skruer 1 rdr: Videre arbeidsløn til at arbeide bord og huun 4 mrk: 2 Vaag/e/r Næver at forbedre floren med á 1 mrk 2 mrk 1 par farved 8 sk.

6. Qverne-huuset befandtes at være udi Louvfør stand.

7. Store Floren dertil behøves 3 tylter hun a 12 sk er 2 mrk 4 sk: 4 vaager Næver til at tage draaber ud med a 1 mrk er 4 mrk: arbeidsløn dertil 3 mrk.

8. Høe og Korn Laden dertil behøves 2 Tylter bord at forbedre bord taget med a 1 mrk 8 sk er 3 mrk. 4 vaager Næver til at udtage draaber med a 1 mrk er 4 mrk: arbeidsløn 3 mrk.

9. Hæste stalden befandtes og udi Lovfør og forsvarlig stand.

10. Nøsted behøves til Reparation ½ tylt huun for 8 sk arbeidsløn dertil 8 sk.

11te Udløen befandtes at vere udi Lovførr stand.

12. Som indtet Tørke-huus endnu befandtes at vere opsadt, Saa Svarer Præste Enken Mad/a/me Moinichens efter forrige besigtelses verks Taxation til Itzige Sogne Præst h/er/r Steuner derfor 2 rd:

13. Fiske boen som stod ved Søen, men nu er borte bliver Enkens Madame a Møinichens, samme Kand hun sig giøre saa nøttig og gavnl/ig som hun best ved og Kand, derimod Svarer hun till Itzige Sogne Præst efter forrige besigtelses Forrettning Penge 3 rd:

14. Blev itzige Sogne Præst her/r Steuner af Enken Madame a Møinichens bevilget, at udvelge sig

1742: 303

blant hendes Creatuure Inventarium til Præstegaarden 4 Kiør og 1 gra oxe. Ligeleedes 1 Kar paa 4 tønder af verdie 2 mrk. Endelig ogsaa 1 hors øg vurderet for 2 rdr Men i henseende til dend forrige forrettning indeholder, at dend hæst som blev leveret til S/a/l/ig/ Møinichen var af verdie 4 rdr Saa Svarer Madame a Møinichens for dend til itzige Sogne Præst 2 rdr: er saa dend Heele Aabods Summa 71 rd 4 mrk 12 sk.

Dend udj forrige besigtelses forrettninger ommelte Jordebog over Sunds Præstegiælds underliggende Mensal Gods lyder saaledes.

Sandtorf Skyldende 1 løb Smør og 1 faar giør Landskyld 4 rdr.

Nordfielde Skyldende 2 vaager Fisk giør Landskyld 2 rd 3 mrk.

HejeMarchen Skylder 1 løb 1 huud giver Landskyld 4 rd 1 mrk 8 sk paa Hejemarchens udmark ere optagne 4 øde gaarder som ere lagde for Skatt og Landskyld,

Kolbiørnsvig Skylder ½ løb Smør 1 hud giver Landskyld 2 rd 4 mrk 8 sk.

Drønnen Skylder ½ løb Smør 1 hud giver Landskyld 2 rd 4 mrk 8 sk.

Wasness 1 p/un/d Smør giver Landskyld 1 rdr.

Buse Sund 18 M/arker Smør Giver Landskyld 5 mrk.

Er tilsammen 3 løber Smør 3 huuder og 1 faar og 2 vaager fisk.

Nok efter Mag/iste/r Stabels Forklaring tilhører Sunds Præsteboel udi

Nedre Bornes (Børnes) Landskyld Penge 2 mrk som giør dend Summa 18 rd 2 mrk 8 sk.

Ministerial Bøgerne Sagde Madame S/a/l/ig/ a Moinichens at have Leveret til h/err Henrich Steuner tillige med andre Embedets tilhørende Documenter.

Efter at denne besigtelses forrettning var fuldført Indstillede Søren Saxe til Rættens behagentlige for godt findende hvad Fogden S/igneu/r Johan Smed pro Saleris saavel for

Mænds opnævnelse, som for hans Karls Reise, Tids-Spilde og videre møie ved denne Forrettning Kand og bør tillægges, og Endelig hvem samme Salarium enten Sogne Præsten velærverdige h/err Steuner, som dend der har forlanget besigtelsen eller og Præste Enken Madame S/a/l/ig/ a Møinichens til fogeden bør betale,

Siden Parterne intet videre havede at fremføre, blev denne forrettnings omkostninger saaledes Specificeret. Fogedens Salario for dagerne Reisen og Mænds opnæfnelse 3 rd 5 mrk, deris Kongl/ig Maj/este/ts Stempl/et Papir 4 mrk 8 sk Sorenskriverens Salarium for dagen og Reisen 3 rd 4 mrk: forrettningens beskrivelse med forseiglings Penge 5 mrk 4 sk: Skyds for 3de Mænd for hver af dem Neml/ig fogden og Sorenskriveren 1 rd fra stædet ligeleedis 1 rd: Louvrettes mendene hver 2 mrk er 2 rd Lensmanden dem at tilsige 1 mrk 8 sk: Sum/m/a 13 rd 2 mrk 4 sk: Tilsammen omkostningerne Siger Tretten Rigs daler 2 mrk 4 sk:

Rætten finder for lovligt og Billigt at disse omkostninger betalis helften af Madame S/a/l/ig/ Møinichens, og helften af hans velærverdighed h/err Henrich Steuner som giør for hver af dem 6 rd 4 mrk 2 sk:

Lauv Rættes mendenes foran Specificerede Aabod som beløber sig til halv fierdesinds tiuge og Een Rigsd: Fire Marck Tolf Skilling Siger 71 rd 4 mrk 12 sk betaler Enken Madame Johanne Bredall S/a/l/ig/ Mag/iste/r Henrich a Møinichens til Itzige Sogne Præst for Sunds Præstegield h/err Henrich Steuner Alt bør skee 15 dage efter denne forrettnings lovlige Forkyndelse under videre adfær efter Loven.

Knud Zachariæsøn Contra Knud Gelmuyden
vide Prot. Fol. 300

Anno 1742 d/en 7 Augusti blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Procurator Johan Simon Cramer \mødte/ og producerede Rættens sidst afsagde Kiendelse tillige med Een Skriftlig Continuations stæfning Datert Bergen d/en 3die Julij nest leden og forkyndt d/en 7de Ejus Dem for Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden efter Hans Egen paa skrift, Da Hannem og blev levert Copie saa vel af Rættens Eragtning, som bem/el/te Continuations stæfning,

Stevne vidnerne Lænds manden Ole Larsøn Totland og Lars Michelsøn Myrdahl Ved Eed med oprakte fingre efter at Cancellie Raad Knud Gelmuyden 3de gange lydelig var paaraabt bekræftede at have forkyndt, baade Rættens Eragtning af 27 hujus, som Den udi Rætten producerte Continuations stæfning \for vedkommende/, og leverte Cancellie Raad Gelmuyden Copie baade af foreleggelsen og Continuations stæfningen \befatter i sig følgende /: NB NB NB :/ indføres/

Cancellie Raad Gelmuyden efter Paa raab, som for er meldt mødte ikke ey heller nogen paa hans Vegne,

Der paa begierte S/igneu/r Cramer De ind stævnte vidner saa mange, som møder maatte tages til forhør, Derefter blev Eedens forklaring af Loven for De til stæde værende vidner lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, og ey andet at udsige nu her for Rætten

1742: 303b

Eend Hvad de efter anviisning af Dem er giort ved Eed med Een ubeskaaren Samvittighed kand bekræfte.

Procurator Cramer paa Citantens vegne frem satte følgende Spørgs maal. 1. Om Vidnet Har tient her paa Aaneland, 2det Hvem Han tiente, og Hvor mange aar, 3die Hvorlænge

siden Han kom af sam/m/e Tienniste. 4de Om Han til visse veed det rette Skiæl og Skifte imellem nedre og Øvre Aaneland baade inden og uden gierds, og der paa kand giøre til strækkelig anviisning. 5te Om Vidnet ogsaa er bekiendt, Hvor langt begge gaarders Udmark Her strækker sig i Øst og Hen til Nord. Der paa frem stod

Niels Monsøn Haucheland sigende Han er 60 Aar gam/m/el og tient her paa Nedre Aaneland i To aar Kirsti Joeens Datter, som eyede Nedre Aadneland. Til den anden Qvæstion refererte Han sig til Svaret paa 1ste Qvæstion. Til det Tredie Spørgsmaal svarede Han 33 aar siden. Til den 4de Qvæstion svarede Han, at kunde giøre anviisning paa Skiæl og Skifte inden Bøe og udslotterne. Til den 5te Qvæstion svarede Han: fra Sket Eggen af Aanelands Lien, eller Vads fallet \fra/ Høyste fieeldet Langs ind i Guld fieldet og der fra i Nord Væst i Songstad Dalen, Hvor saa Kaldet Kopsteen steen, og derfra over fiældet til Minnis gaarden som er i Væst fra Songstad Dahlen Øverst i Minde fiældet,

Det 2det Vidne Johannes Erichsøn Nesse svarede paa det 1ste Spørgsmaal. {svarede} Han har tient her paa Aaneland {og} Elleve aar og er 52 Aar gam/m/el. Til det 2det Spørgsmaal svarede; Han haver tient Knud Gelmuyden baade pa[a] Øvre og Nedre Aaneland, som før er sagt 11 Aar. Til det tredie Spørgsmaal svarede Vidnet det er 16 aar siden Han af Tiennisten kom; Til det 4de Spørgsmaal svarede Vidnet. Ja. Til det 5te Spørgsmaal svarede lige som det første Vidne.

Det 3die Vidne Mons Olsøn boende paa Schioldahl. Til det 1ste Spørgsmaal svarede Han haver tient her paa Aaneland. Til det 2det Spørgsmaal svarede Vidnet \at have tient/ Knud Gelmuyden udi Sex aar, Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet, det er Nitten aar siden Han af Tiennisten kom og er 42 Aar gam/m/el, Til det 4de Spørgsmaal svarede. Ja. Til det 5te Spørgsmaal svarede lige som forige Vidner.

Det 4de Vidne Anders Olsøn Sølen 60 aar gam/m/el til det første Spørgsmaal svarede Han haver tient her paa Aaneland. Til det 2det Spørgsmaal svarede: Fem aar hos Kirsten Joens Datter og fem aar hos Knud Gelmuyden. Til det 3die Spørgsmaal svarede 27 Aar. Til det 4de Spørgsmaal svarede Ja. Til det 5te svarede lige som De andre Vidner,

Det 5te Vidne Crispinus Jensøn boende her paa Aaneland 42 Aar gam/m/el svarede til det første Spørgsmaal udi 12 Aar, Til det 2det Spørgsmaal svarede: i bem/el/te 12 aar har han tient Cancellie Raad Knud Gelmuyden. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet: Det er Tre aar siden. Til det 4de Spørgsmaal svarede. Ja, Til det 5te Spørgsmaal svarede lige som de andre Vidner.

Det 6te Vidne svarede paa det 1ste Spørgsmaal 14 aar og er 56 Aar gam/m/el. Til det 2det Spørgsmaal svarede i de 14 aar haver Han tient Cancellie Raad Gelmuyden. Til det 3die Spørgsmaal svarede paa fierde Aar siden. Til det 4de og 5te Spørgsmaal lige som De andre Vidner svarede.

Det 7de Vidne Erich Johansøn Nesse er siug og Sængeliggende blev sagt, og Guri afg/aaen Iver Andersøns var ey at finde.

Der efter forføyede Rætten sig ud at lade Vidnerne giøre Deris Anviisning.

Vidnerne Anders Sølen, \Niels/ Mons/øn Haucheland og Johannes Nesse giorde anviisning paa Een grund, som har staaet gierde paa før og endnu kand seis, og forklarede Vidnerne at der fra i Nord Ost hafde Kirsten Joens Datter sit Enge slet, paa sam/m/e grund findes nu Cancellie Raad Gelmuydens Huuser og tvende Hager med steen indgierdet, og viiser \lige/ Hen forbem/el/te Vaan huuser til S/igneu/r Knud Zachariæsøns Borge Stue Dør, der fra i væst langs ved Een gar stue, og der fra Sydelig tvers igiennem Torc{els}\aals/ Hauen Langs ved Een {steen Rist} garmoe imellem agrene tilhørende saa vel Øvre som nedre Aaneland, fra sam/m/e Torchaals Hau forbie tet (til) Een garmoe imellem tvende agre den nederste til Nedre Aaneland og den Øverste Øvre Aaneland tilhørende, gaar skielle merkes vey væst efter over Myren hen til Een Fiske Dam nogle Faune syd efter Hvor Pæl blev need sat og der fra

igien need ved Vandet Hvor To smaae steen haver findes, som har været af gam/m/el tiid har været, og endelig Een stor steen i Fiæren, udi denne Skiells vey blev nedsat 24 Pæler.

Den 8 Augusti blev Rætten igien sat med samme Mænd.
Og anviisningen giord paa Nedre Aaneland og Nesse, saaledis som følger: fra Osten Fieldet gaar Skiælle gar af steen og Torv Væster efter Over Elven og Myhren ind udi Utle haven

1742: 304

Hvor Tre Pæler bleve need satte, og i Hauen findes gamle stikker og garmoe, Hvor fra og til Vandet væst efter findes Een gam/m/el garmoe, som nok som er til siufne, ind paa Borge gaarden er Et steen gierde alt til Elven, som efter Vidnernes forklaring haver været et Skiælle gierde imellem begge gaardene, over Elven i Ost fra samme gierde til hører Nedre Aaneland allene, og findes ind gierdet I Nord med det gierde, som \er/ imellem Nesse og Aaneland, og strækker sig Langs Elven i Sør og fra Elvens Bukt hen efter i Nord Ost Langs sam/m/e Elv, Hvilket Enge og Marke støkke Ved Elvens Øvre Kandt og Hen til udmarken er med Kaste gard og steen under og imellem indgierdet, Over Elven i Søer ligger Slotte Lier Langs Fiældet i Ost, der af eyer Øvre Aaneland Rambiørg Lie, Hvor imod Løber tver Elven, sam/m/e gandske Lie, som paa Østre Siden af Field Elven kaldes Tvers meisen, og ellers paa begge Sider af bem/el/te Elv ind udi Fieldet er beliggende, og alt Sør efter til gaardens Lies Skifte tilhører Øvre Aaneland, alt fra Fieldet og til den store Elv, fra sam/m/e Lie Ost efter er store Lie. {Tey fra} tet ved Tver meisen og der fra Nord Ost efter tilhører og Øvre Aaneland alt fra Elven op til Høyeste Fiæld, der nest hos udi Nord Ost er store Lie Tey Som fra Elven til Høyeste Field tilhører Nedre Aaneland, og findes Steen, som Een Hver Part har slaaet efter; nest der hos i Nord Ost er store Sot Teien, som tilhører Øvre Aaneland, der fra i Nord Ost tilhører Nedre Aaneland alt Slotte Teien ind til Trette Teien, sam/m/e Trette Tei er tilfældes for begge gaardene, fra sam/m/e Tey udi Nord ost og ost er den gandske udmark og Skou til fælles for begge gaardene, Nor Væst fra stor Elven, som Løber af giæd fieldet, ligger Biørndahlen, som er tilfælles for begge gaardene, og der fra Lit Nordlig, Som er et iævn støkke Mark kaldt Minde Slot er lige saa begge gaarder til fælles, Hvor paa Hver Part i forige Tiider haver haft deris udløer, neden for Skiælle merket imellem Nedre og Øvre Aaneland stikker Et støkke Land Nord efter, som paa Tre sider er anflot, Men paa {Sist} Søre side Land fast med Nedre Aanelands Bøe kaldet Rosse Næs, tilhører Nedre Aaneland allene.
Vidnerne Niels Monsøn Haucheland, Johannes Erichsøn Nesse Mons Olsøn Schioldahl, Anders Olsøn Sølen og Crispinus Jensen Alle ved Eed med oprakte fingre efter Loven bekræftede Deris her for Rætten aflagde Vidnisbyrd og paa Markene og deeling samt Skiæl imellem Øvre og Nedre Aanelan[d] giorde anviisning, og som Marthe Ols Datter ikke var tilstæde, Men i sin gaards forretning bort gaaen, saa ville Procurator Cramer ey op holde Rætten med at opbie Hendes tilbage komst, Men forlangede denne forretning sluttet og Citanten beskreven meddeelt, med forbeholdenhed af Citantens tiltale imod Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden, saa vel i henseende til Nedre Aanelands adkomst Breve, som ved bem/el/te Her/r Cancellie Raad er stævnet og forelagt at producere, Men ikke er indkom/m/en med, som og i Henseende Sagens bekostning, som Citanten aarsagelig her maat anvende, Men af Her/r Cancellie Raad er bleven voldet, Dog Han baade kunde og burde fri tage Citanten der for, alt saadant at paatale for nok velbem/el/te Her/r Cancellie Raad Gelmuydens værne Ting, som Han og formoder at denne Ræt ved sluttelig eragtning reserverer Citanten, og urgerede Comparenten allene for sin Reyse, Tiids spilde, denne Sags anleg og udfør i det billigste 18 Rd.
Der nest Specificeris Denne forretnings bekostning Deris Kongl/ig Maj/este/ts stemplet Papier 4 mrk 8 sk begge stævningerne med stemplet Papier og forkyndelse 2 rd 5 mrk 12.

Fogeden for Mænds opnævnelse 1 mrk 8, Skyds fra og til stædet 2de Reyser 3 Rd, Sorenskriverens Salarium for 4 Dage med Diet og forseiglings Penge 7 Rd 4 mrk, beskrivelsen reserveris til agten er beskreven som ey før kand anføris blev 5 mrk 4 sk Lau Ræts Mændene for 4re dage 8 Rd. Disse omkostning[er] betaler S/igneu/r Knud Zachariæsøn tillige med Procuratorer Cramers paastaaende Salarium under forbeholdenhed af Disse bekostninger at indtale i beleylighed i fald Hans finder sig der til beføyet hos Her/r Cancellie Raad Knud Gelmuyden Den at søge - saa vel som at udsøge adkomst Brever til nedre Aaneland Hos Her/r cancellie Raad Knud Gelmuyden for Hans Værne Ting.

1742: 304b

I/n N/omine J/esu C/hristu

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 4 Septembr/is blev holdet Extra Ræt paa Ting stædet Hoshofde over Tiuven Mons Olsøn Hausberg, nerværende alle De Lau-Rættes Mænd, som betienner Rætten udi dette Aar, Hvor da alle af bem/el/te Lau-Rættes Mænd vare til stæde undtagen Anders Hannistvedt i Hvis stæd Rætten blev bekled af Joen Tørresøn Kleppe,

Hvor da Den Constituerede Foget S/igneu/r Søfren Saxe i Rætte lagde Et Skriftlig forfattet stæfnemaal udi denne Sag datert d/en 16 Augusti sidst afvigte, saaledis Lydende, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: NB. NB. NB. stæfne maalet indføris :/ efter at forbem/el/te stæfne maal var produceret blev Delinqventen {....} Mons Olsøn Hausberg Leedig og Løs frem stillet for Rætten før stævne maalet blev oplæst:

Hvilket kald og varsel Lændsmanden Niels Hannistvedt og Børge Olsøn Hannistvedt Ved Eed med oprakte Fingre efter Loven af hiemlede med 14 Dages Varsel Delinqventen Mons Olsøn Hausberg at have forkyndt, Det sam/m/e til stod Delinqventen selv,

Der nest producerede Citanten den udi stæfne maalet paaberaabte forretning forfattet af afg/aaen Foget Smed og Tvende Mænd her paa Ting stædet d/en 13 Julij sidst afvigte, Hvilken forretning Comparenten begierede Oplæst og Acten tilført, sam/m/e forretning befatter [forretning befatter i} i sig følgende: /: NB. NB. NB. forretningen indføres :/

De{n} Mænd Ole Johansøn Børtveit og Mons Johansøn Schaar mødte ved Rætten og tilstode at Mons Olsøn Hausberg fra Dem hafde staalet Det som denne nu oplæste forretning melder om: {Ole} \Mons/ Johansøn blev tilspurgt Hvad Han meente den fra Ham staalen baad Kunde være værd der til Han svarede 1 Rd 3 mrk.

Mons Olsøn Hausberg tilstod uden allerringeste Forandring sin forhen den 13 Julij sidst afvigte giorde bekiendelse,

Lænds Manden Niels Hannistvedt frem stod for Rætten, som *for- forsvar for Mons Olsøn Hausberg, sigende, at siden Delinqventen utvungen sin begangne forseelse til staaer, saa kunde Han ikke andet end indstille Sagen til Rættens got findende.

Der paa Rætten gav følgende Eragtning efter at Citanten hafde forlanget at Sagen til i Morgen maatte udsættes, paa det baaden, som fra Mons Schaar blev staalet kunde blive her til Tinget ført og af Lau-Rætten vurderet.

Eragtning

Efter Citantens forlangende udsættes Sagen til I Morgen Klokken 7 eller 8te.

Den 5te Septembris blev Rætten igien sat med samme Mænd.

Delinqventen Mons Olsøn Hausberg blev og frem stillet for Rætten Løs og uden Jærn.

Der paa tilspurgte Citanten Lau-Rætten, Hvad de meente Baaden Mons Olsøn Hausberg tillige med Kiisten hafde staalen kunde være af Verdie? Der til blev svaret Baaden, som nu

er her Ved Tinget ikke kand taxeris for mere end {end} 1 Rd 2 mrk 8 sk og Kisten som Pengene vare udi for 2 mrk;

Hvor nest Citanten Søren Saxe bad tilføre, at som den indstævnte Tiuvs Delinqvent Mons Olsøn Hausberg her for Rætten fri villig og u-tvungen haver bekiendt og til staaet alt Hvad Han sigtes og søges for, at være rigtigt og sandfærdigt, alt saa og for at forbie gaae vitløftig procedure og i Rætte sættelse til Rættens og Tiidens ophold paastod Citanten Dom efter Loven udi denne Sag til vedbørlig og vel fortient straf for Sag Volderen merbem/el/te Delinqvent Mons Olsøn Hausberg Lige som Han og Citanten Declarerede, det Han intet Videre udi Sagen hafde at indvende eller tilføre, Hvor fore Han, som meldt af varter Rættens behagelige Dom efter Loven,

Hvor paa strax af os samtlig blev Dømt som følger

Dom

Den her for Rætten indstævnte Mons Olsøn Hausberg Selv u-tvungen tilstaaer, at Han Natten imellem

1742: 305

Den 10de og 11 Julij sidst afvigte haver først indbrud udi Ole Johansøn Børtvedts Bue, der udi staalet Een Kiiste med tillugt Laas, Hvilken Kiiste Han sønder slog, i sam/m/e Kiiste fandtes 2de Punge, Hvor udi vare Penger 13 Rd 1 mrk 9 sk Tvende Sølv ringer vurderet 4 mrk, Trende Par vætter, Et Par Læster Vurderet 1 mrk, Een g/amme/l Lind Skiorte, taxeret 6 sk, Een nye Træballe verd 2 sk, og Kiisten sam/m/e Laae udi vurderet 2 mrk, Der efter Haver Han forføyet sig til Mons Johannessøns Schaars Nøst sam/m/e Muur haver Han og udbrudt, der af udtaget Een Baad af verdie 1 Rd 2 mrk 8 sk /: med sam/m/e baad ville Han eschapert, Men blev under Veys attrapperet paa Baaden tillige med det andet som for hen er meldet hand hafde staalet; alt saa efterdi den ind stævnte Tiuvs Mons Olsøns Hausbergs fri villige her for Rætten giorde bekiendelse, haver Han baade staalet og 2de gange ind brudt udi tillukte Huuser, Dømmer vi samtlig for Ræt i følge den Kongl/ig aller naadigste Lov og forordning af Dato Kiøbenhauns Slot d/en 4 Martij 1690, at den ind stævnte Mons Olsøn Hausberg Sig selv til vel fortient straf og andre lige sindede til Skræk og afskye bør straffes med galgen og Hans Hovet Laad Om Han nogen haver til Kongen at være forbrudt:

I/n N/omine J/esu C/hristu

Alenfit

Sagen imod Delinqventen Johannes Arnesøn, som tilforn sagde sig at Hedde Johannes Pedersøn Blev foretagen

vide Fol: 295

Michael Tønder giør vitterligt at aar 1742 d/en 6 Septembr/is blev Extra Ræt holden Ved Alvorstrøm/m/en i Alenfit Skibs Reede nerværende den constituerede Foget S/igneu/r Søfren Saxe og disse efter skrevne Lau Ræts Mænd, Niels Rasmusøn Volle, Arne Andersøn Mychelthun, Hans Olsøn Mongstad, Rasmus Monsøn Seim, Magne Villumsøn Iisdahl, Anders Olsøn Valde, Ole Halstensøn Lille Oxe, Ole Nielsøn Sellevold,

Hvor da for Rætten Leedig Løs blev frem stillet Delinqventen, som nu siger offentlig for Rætten at Hans Rætte navn er Johannes Arnesøn, endskiøndt Han sidste Som/m/er Ting, sagde at Hans navn var Johannes Pedersøn.

Dernest fore stillede S/igneu/r Søren Saxe at som Han ved ankomsten her til Ting stædet haver erholdet et Brev fra Sogne Præsten Her/r Hans Mejer Datert 24 Augusti sidst afvigte, Hvor udi Comparenten Communiceris Een formodning at Delinqventen Johannes Arnesøn

skal have været med sin Camerat ved navn Erich Een gift Mand af Sundmør og fra staalet Anders Aadland i Herløe Skibs-Reede Een Summa Penge af 124 Rd, alt saa fandt Comparenten fornøden til denne Sag des bedre at faae Opliust følgende qvæstioner til Delinqventen *af (at) frem sette. 1. Hvad Tiid Han af Her/r Hans Meyer blev paa greben? Der til Han svarede udi dette aar i Silde fisket. 2det Om Han ikke for Her/r Hans Mejer haver til staaet, at have tillige med forbem/el/te Hans Staldbroder Erich SundMør sat stænger for folkes Døre og om natte Tiid ind brudt og bort staalet folkes Eyendeele? Der til Han svarede ney: 3die Hvor Han hafde faaet de vahre bestaaende af adskillige slags Klæder med videre, som Han hafde med sig udi Baaden, da Han kom til Her/r Hans Meyer? Der til Han svarede af det Tøy som var i Baaden veed Han var staalet Een blaae stak af Kirs og Een qvittel, som Erich Sundmøer hafde staalet, og selv sagde til Delinqventen at have staalet, og den gaard som bem/el/te Tøy blev staalet paa ligger Langt synden for Sollesvig og Han var i følge paa baaden og vagtede Baaden medens Erich stal? 4de Om ikke sam/m/e Tiid blev staalet

1742: 305b

Den Tiid paa bem/el/te gaard eller nogen anden stæds? Der til Han svarede sam/m/e Tiid blev og staalet paa Et Huus Mands Plads Een blaae stak med Snor om, som Erich var oppe at stiæle, Men Delinqventen Laae i Baaden ved Landet, og sagde Erich Sundmøer til Deliqventen at Han skulle have Part i det Han stal, fordi Han skulle tie med Ham paa Huus-Mands Pladset, veed ikke Delinqventen at give navn, sagd Han; 5te Om Delinqventen ikke haver været udi Birchelands vaagen siden Han reyste fra Her/r Hans Meyer og Hvor *Lant (Langt) det var imellem fra Han drog fra Her/r Meyer og til Han var i Birchelands Vaagen? Der til Delinqventen svarede 3 eller 4 uger, og da vare med Ham Peder Bradsberg og Iver Samuelsøn som staaer under Compagniet i Bergen og Een ved navn Anders, som skal være rømt fra Compagniet:

Hvor efter S/igneu/r Saxe begierede Sagen udsat til videre, paa det Han ved Continuations stæfne maal kunde faae indkaldet saa vel Delinqventen, som og Een deel Vidner Hvor med Comparenten formeentlig agtede, at beviise denne Sag desmere tydeligere, Hvor ved Delinqventens udsigende med vidnerne nermere kand Confereris, for det Øvrige hafde Comparenten denne sinde [intet]? at frem føre.

Lændsmanden Lars Oxe som forsvar for Delinqventen frem stillede sig for Rætten og begierede af Dom/m/eren, maatte nyde Dom udi denne ind stæfnte Delinqvents Sag efter første stæfne maal og Delinqventen sit fængsel maatte blive qvit:

Actor S/igneu/r Søren Saxe refererte sig til sit forige. og der om udbad Rættens behagelige Kiendelse,

Hvor paa Rætten gav følgende

Eragtning

Efter Actoris Lovlige begiering, som Hensigter til Justitiens befordring og Sandheds opliusning udi denne Sag, bevilger Rætten den begierte udsættelse.

Schiold Schibrede

Mandagen dend 1 Octobr/is 1742 blev Rætten til det Almindelige Høste- Skatte- og Sage Tings holdelse med Schiolds Schibr/edes Almue Sadt og administreret paa gaarden Haucheland i overværelse af dend Constituerede Foeged Søren Saxe, og udj Her/r Sorenskriver Michel Tønders Svagheds forfald Constituered Sorenskriver Johan Reutz, da Rætten betientes med efterfølgende Laug Rættes Mænd Sc: (Saasom) Niels Øfre

Dyngeland, Niels Monsen Kirke Biørcheland, Jens Hornes, Salomon ibn. Ole Rasmusen Sætterdal, Stephen Steensvig, Salomon Ytter Hope og Niels Lysevold,

Hvor da blev for Almuen oplæst og Publicerit
Hr: Etatz Raad og Præsident samt Constituerit Stift befahlingsmand Jonas Lyms Constitution til S/igneu/r Søren Saxe af 28 Augusti 1742. der nest
Høj bemelte Hr: Etatz Raadens Constitution til Sing/neur Proc/urator Johan Reutz, af Dato 1 Sept/embris sidstl/eden som Constituerit Sorenskriver udj Hr: Sorenskriver Tønders Svaghed, ligesaa

1742: 306

dend 1 Octbr: og 2den Dito 1742.

Op læst og Publicerit.
Fremdeelis blev Publicerit Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning om Commercen for Danmark og Norge, af Dato Friderichs Borg Slott d/en 4 Aug/usti 1742:
Allerhøystbemelte Deris Kongl/ig Maj/este/ts General Pardon Patent for det, saavel fra Land læggene, som *Søe Eli miterret* (Søe militæret) Undvigte Mandskab af Dato 8 Aug/usti 1742, blev og oplæst og Publicerit:
Videre: Conditionerne ang/aaende det oprættede Lotterie for S/anc/te Olai Kierke i Helsingør, under et Trygt Paket, uden Dato.
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigst Riscript til General Arnold, Ang/aaende hvor ved det forbydes Borgere og Handverks Mænd udj Bergen at begive sig under Gvarnisons og Artiglerie Compagnierne, forinden De deris Borgerskab have opsagt, Item Bønder Karle som hører til Land læggene, ike heller dertil at maa antages, med videre Dat/ert 22 Aug/usti 1742 blev oplæst.

Hr: Consistorial Raad Gert Geelmuydens penge Mangels lysning af dato Bergen d/en 14 Sept/embr/is 1742 til gaarden Aandeland, dend hand Reserverer sig som formentl/ig Odels berættiged, at Indløse, blev læst:

Elias Andersens Bøxel Seddel paa hans Faders Anders Olsens brugende Jordepart udj gaarden Sølen \paa 2 p/un/d Smør og 6 Kander Malt/ Dat/ert 11 Sept/embris 1742 blev læst.

Soldat Ole Pedersens Bøxel Seddel paa ½ Løb Smør og ½ T/ønne Malt i gaarden Nesse, Dat/ert 24 Martj 1742, blev læst.

Winsjans Aamundsen Nord Eide og Svend Torgiersen Søreide, deris Skiøde til Salomon Nielsen Hope paa 21 Marker Smør og 12 Kander Malt Udj gaarden Houcheland, Dat/ert 1 Oct/obris 1742, lev læst.

Dend paa følgende 2den Oct/o/br/is/ Continuerede Rætten.

Da blev Publicerit og oplæst Niels Nielsen Soldat, hans bøxel brev paa 1 Løb og 8 Marker Smørs Brug udj gaarden Nedre Bircheland Bergens Bispe stoel tilhørende, Udstæd dend 5 April 1742. under Hr: Biscop Bornemans haand.

Ligesaa Soldat Michel Povelsen Dolvigen hans bøxel Seddel paa 2 Pund 1 ½ Marker Smør \og Malt/ udj gaarden Dolvigen, af Lectoratets gods, Udstæd dend 20 Sept/embris 1742, af Hr: Assessor Londeman,

Fremdeelis Mogens Larsen Schares bøxel Seddel paa ½ Pund Smør udj gaarden Schare, Lectoratets gods, Dat/ert 22 Sept/embris 1742, under Hr: Assessor Londemans Haand og Zeigl, oplæst og publicerit.

Hinrich Wessels 3de obligationer, alle under en dato Neml/ig d/en 5 April 1718 hver paa Capital 200 rdr, dend eene udgiven til Abraham Wessel, publ/icerit for Bergens Byetings Rætt d/en 30 Maj 1718 for Hiem tinged med Schiolds

1742: 306b

dend 2 Octbr: 1742.

Schibr/eds Almue d/en 11 Dec/em/br/is/ 1723 Fornyet dend 5 Febr/uarij 1738, og atter for Hiemtinged Publicerit d/en 3 April 1739 dend anden udgiven til Jan von de Velde, Publ/icerit for Bergens Byetings Rætt dend 23 Maj 1718 for Hiemtinged med Schiolds Skibr/eds Almue d/en 13 Oct/obris 1718, Fornyet ved paateigning af Debitor dend 5 Febr/uarij 1738, Og atter Publicerit for Hiemtinget dend 3 April 1739, dend 3de udgiven til Hans Jonasen Ruus, Publicerit for Hiemtings Rætten dend 15 April 1719, Fornyet dend 5 Febr/uarij 1738, og atter Publicerit for Hiemtinget dend 3 April 1739, blev til Udslettelse af Fogderiets Pandte Protocol anviist og Publicerit efter paateigned qvitering under 20 Sept/embris 1742 af Margaretha Sahl/ig Abraham Wessels efter lovlig Transport paa de 2de sidste obligationer som og blev anviist under 27 Febr/aurij 1726 og 6 Junij 1722. dend første udgiven af Hr: Biscop Borneman efter foregaaende Transport af Hans Jonasen Ruus under 27 Febr/uarij *1720 (1726?), og dend anden af Jan von de Velde.

Ole Pedersen Garnessis bøxel Seddel udgiven af Mad/ame Karen Friman Sahl/ig Johan Garmans blev publ/icerit og dat/ert 20 9br: 1741 paa ½ Løb Smør udj gaarden Rødland.

Udj Sagen indstevnt efter forige tiltale af S/igneu/r Peder Jessen Keghebeer Contra S/igneu/r Jørgen Reimers, til vidne Mads Andersen og Hustru Edel Dorthea Claus datter, Ole Stephensen og Niels tienende paa gaarden Nordaas, vide Protoc. Fol: 297 møtte Cit: (Citanten) og Producerede Rættens seeniste Forafskeedigelse beskreven, for samtl/ige forkyndt efter vedkommendes tilstaaelse, Neml/ig Proc: (Procurator) Jacob Preus for de 2de faste Vidner og Claus Kobroe for Deris Principal obervrager Jørgen Reimers; i hvis afsigts anleedning Cit: begierede Vidnerne maatte kom/m/e til Examen som ere Stevnte.

Vidnerne Ole Stephensen og Niels tienende paa Nordaas Møtte, og vedtog at vidne deris Sandhed i Sagen;

Cit: paastod Eeden af Lovbogen oplæst, og under Examinationen Separeret.

Claus Kobroe for Reimers indleverede hans Skriftl/ige Indlæg af 1 Oct/obris 1742, tilligemed Copie af Mads Andersen Hussetofts Bøxel Revers Dat/ert Berg/en d/en 10 No/vembris 1738, samt Publ/icert paa Sør Eide tingstæd dend 3 April 1739. Iligemaade anviste hand ogsaa Originale desl/ige til Conference, dend

1742: 307

2 Octbr: 1742.

hand begierede paateigned maatte vorde ham igien Extraderet.

Cit: forlangede ike herimod at giøre nogen Protestation førend at de 2de vidner ere afhørte, som for Rætten er tilstæde, da hand siden forbeholdt sig hvad Lov og Rætt er gemæst, og derhos efter forige Afsigt ved seniste tings holdelse, forlangede i Anleedning af Forordningen

af 3 Martz 1741, at De som Skulde give opliusning og vidne i Sagen, Skulde fremkom/m/e og give deris forkl/aring; ellers i Vidrig fald efter bemelte Kiendelse at blive dømt, og alt saa formodede at de Vidner som er tilstæde, bliver afhørte.

Proc: Jacob Preus møtte for Rætten og Sagde, at dend Ligitimation som denne Rætt behageligst haver vildet udæske om hans Proc: Embede, saa vel inden som uden Byes, det vild Comparenten udvise med Producerede Document, under itzige Constituerede Stiftbefalings Mands haand af Dato 28 Sept/embr/is, passato, som Comparenten begierede til Acten hen lagt; ligesom sam/m/e velbem/el/te Herres Resolution udtrykelig fører i Munde at denne nu fremlagde Resolution Skal blive til dend Bissikede dom/m/er at holde sig efterretlig, sam/m/e blev oplæst, i hvilken anleedning Comp: paa Mads Andersens og hans hustrue Edel Dorthea Clausdatter deris vegne aldeelis efter forhen giorte Protestation og exception imodstod nogen slags Ædlig Forkl/arings afleggelse i denne Sag; Thi Comparenten for Mads Andersen Husetoft, anviste ligesom Skeed er ved Som/m/ertinged; hans af Hr: Obervrager Jørgen Reimers for gaarden Nordaas meddeelte Original bøxel brev Dat: Be: d: 10 Nov: 1738 tinglyst for Schiolds Schibr: tingstæd paa Sør Eide dend 3 April 1739, og af hvilked Original Bøxelbrev hand til actens følge indleverede Copie, under hans haand, hvilken gienpart hand begierede lige saa henlagt til Acten, efter at originalen der med var Confronteret, og som Rætten af anvist Original Bøxel brev, og dend der af Prod: gienpart Confronteret med Reversen som fra Eieren Sr: Reimers in originale er produceret, og deraf Copie meddeelt, noksom Fornem/m/er at Mads Andersen Husetoft er Bøxel Mand af Sr: *Jørgs Reimers for Nordaas Brug efter Bøxel Breved.

1742: 307b

2 Octobr: 1742.

Saa var Comp: af dend formening, at i hvad facter Land Forpagteren Sr: Jessen i denne Sag attraar eller agter at opføre sig udj, hand dog ike imod lov, kand bringe ham, nemlig Mads Andersen Husetoft til anden forkl: (forklaring) end hvad Mads Andersen Husetoft i sit Bøxel brev til Sr: Reimers sig foreskreved haver; Skulde Rætten falde paa andre betenkninger eller og admittere de 2de andre Mads Anderse[n]s Tyende til nogen slags forkl: efter det udstyrede Stevnemaal og tvert imod Mads Andersen[s] Protesters, da i alle lovbillige tilfælde i denne Sag Reserveris Reservanda.

Cit: uagted all disputestationes det lovlig ind stevnte Vidne med hustrue, har giort, paastoed endnu efter forige Kiendelse i anleedning af Lovens 1 Bogs 14 Capt: 6 art: at vidnerne maatte kom/m/e til forhør, som og efter allernaa/digst udgangne forordning af 3 Martz 1741 at den som er indstevnt til vidne, maa ej veigre sig der fra, ligeleedis begierede og Jessen af Rætten at blive ordentlig meddelt Copie af fremviste bøxel Seddel sam/m/e Sag angaaende, for at fremvise paa sine Stæder hvor lovlig ded er udstæd. til sidst begierede at De under Fals maal indkalte Vidner maatte paaraabes og fremkom/m/e til forkl/aring.

Preus sagde at hans Principales aldeeli[s] vil have sig Refereret til deris faste og nu giorte Protestatis at admittere Mads Andersens tienere til forkl: da faar det derom staa sin prøve, under forige Reservation, og for Resten synts Preus at Cit: ej med føje kand drage hans Principaler Mads Andersen og hustrue til nogen forklaring i egen Sag og nu prod: tinglyst bøxel Brev.

Cit: vedblev sit forige og endnu paastod de nerværende vidner afhørte og de fraværende at lide efter Forordningen, og i anleedning af sam/m/e Forordning at blive forelagt til neste Rætts afs/igt, de 2de nerværende vidner Ole Stephensen og Niels Sivertsen, antoge Rætten efter forige Kiendelse til Eedlig forkl: i Sagen, da siden vidne angaaende Mads Andersen og hustrue, skal blive Kiendt.

Æden blev der paa af Lov Bogen oplæst, og vidnerne Separeret.

Ole Stephensen aflagde sin Æd med opragte fingre efter loven at vidne sin Sandhed; Hvor paa Cit: til Vidnet fremsadte følgende qvæst: 1. Om vidnet ej

1742: 308

2 Octbr: 1742.

er bevist af Deris Hosbonde eller hans hustrue eller og deris andre medtienere og andre enten vitterligt eller haver hørt at deris Hosbonde Mads Andersen er Forpagter af Sr: Jørgen Reimers som Eier Nordaas, endskiønt hand kand have beretted dem at have Bøxel Brev. Vidnet Svarede at hand har hørt at hans Hosbonde er bøxel Mand af gaarden Nordaas, men har ike hørt af nogen de anspurte at hand Skulde være Forpagter, og at hand har seed hans Bøxel brev: Jessen protesterede ved mellemhandling af Sr: Preus ved vidnes udsigende, ej at maatte tilstædes i ringeste maader, i anleedning af Høyst bem/el/te allernaad: Forordnings bydende af 3 Martz 1741: som Reent befaler at vidner Skal vende sig for Rætten og ej have med nogen anden end dom/m/eren og dend som Examinerer Vidnet, hans fornødne opagte. Preus derimod Sagde at det er aldeelis usandt at hand til hvilke side for denne Ærede Rætt, haver vendt sig uden med tilbørlig Veneration og Respect for Rætten, af hvilked sidste hand formoder af Rætten til sig en Straal af Rættens Hellighed udflødet, Men da Comp: aldeelis ike var i Frygt for unyttige Chicaner hans Principal til Last, Saa var det at Comp: ønskede af sit Hierte at dom/m/eren Serpil: og efter lov og Kongl: Forordninger, vil modtage vidnernes forkl: da det vel og ike nægtes Comp: i billige tilfælde, efter at Rætten og Cit: vidnerne har examineret, at frem sette sine qvest: efter fornødenhed afsagt: Parterne tilholdes baade at endtholde sig fra unødig og vidtløftig Protocollation til Rættens ophold, som fra Sagen uvedkom/m/elige Spørsmaal, og haver Vidned, efter at qvestionere er tilført, at holde sig med sit Svar til Rætten allene. 2den. qv: Om vidned ike ved eller og har hørt af Hosbonde, Madmoder og Tyende eller andre at Sr: *Jørgs Reimers Eier Creaturene og besættningen paa gaarden hvor hand tiener: Vidned Svarede at hand ike vidste derom noged, eller noged har hørt; i anledning af 2den qv: tilspurgte Jessen Vidned hvem som holder huses Bygning ved lige enten Sr: Reimers eller Eieren, som og hvo af dem der betaler

1742: 308b

2 Octbr: 1742

de Ord: Kongl: Skatter, samt anden Onera (Eintal Onus, fl.t. Onera = byrde, skatt, avgift) med Tiende eller dislige som af bem/el/te Nordaas bør ydes: vidned svarede at hand vel veed at Sr: Reimers selv har ladet Reparere husene paa gaarden Nordaas, Men hvem der betaler Skatterne og de andre Onera, veed hand ike, Men har hørt at Hans Hosbond Skulde betale dem. 3. qv: Om Vidned er vidende eller af nogen har hørt, hvad hans foregivne Hosbonde Mads Andersen giver udj Landsk: Aarlig, eller og udj Forpagtning af Avling og Creature Aarlig, tillige hvor mange Creaturer paa Nordaas er; Vidned Vidste hertil ike noged at svare; I anledning af samtl: qv: blev Vidned tilspurt, hvor hen hans hosbonde Lader føre de Vahrer som fødes og avles paa gaarden, neml: dødt og levende, til alfarhandt. Vidned Svarede at hand veed ike af noged død eller levende qvæg at være ført af gaarden, til nogen vis stæd, Men ved vel at lidt Smør eller Melk kand være Soldt til en og anden, som dog har værede gandske lidt, efterdj det meste som Afles paa gaarden bruges og fortæres af gaardens folk. 4. Hvor lenge vidned har tient paa Nordaas hos Mads Andersen, om hand er gift, og om saa er og hvor hans Kone har opholdt sig i dend tid hand har haft tieniste. saa og hvor mange tieniste folk der tillige i virkelig tieniste med deris hustruer haver tient hos Mads Andersen til aflings brug, samt hvor mange der aparte har været til at vagte Creaturen for dend tid Vidned siger at have tient dertil Vidned Svarede, hand har tient paa Nordaas ike fuldt ½ Aar, er gift,

og hans hustrue er nu paa Nordaas hos ham, Men i Som/m/er har hun været hist og her at bede av sit Brød, og i dend tid Vidned har været der, har der været en dreng til ham og 2 tøser, og andre tienere til at Vagte Creaturen har der ike været: Cit: hafde ej videre dette Vidne at tilspørge:

2det Vidne Niels Siversen fremstod for Rætten efter aflagde Æd forkl: til Cit: 1 qv: at hand har seed sin hosbondes

1742: 309

2 Octbr: 1742.

bøxelbrev, men at hand er Forpagter, det har hand ike hørt eller veed af at sige. 2den qv: Svarede, hand veed at Reimers Eier Creaturen og besætningen paa gaarden I anleedning af sam/m/e qv: blev vidned tilspurt, om hand er bevist at hans Hosbond Mads Andersen haver lejed forpagted eller og paa anden maade er overdragen Creaturerne, og hvad han for støked giver aarlig, siden de ej er insat i hans Bøxel brev, Vidned Vidste ej noged hertil at svare, til 3de qv: Hand veed at Reimers Lade Reparere husene, Men om Skatterne og andre Onera, hvem der svarer dem kand hand ike andet forklare end at hans Hosbond betaler dem, uvidende af hvem hand kand faa dem igien, Cit: tilspurte vidned om og Konge Kierke og præste tienden, bliver af Mads Andersen betalt, dertil svarede Vidned at hand ej veed noged derom, Men Vel at hans Hosbond betaler sit offer til præsten selv, til 4 qv: svarede vidned, hand er ugift, og ellers i andre maader ligesom forige Vidne, undtagen at der i Som/m/er af hans hosbonde Mads er bleven holdt fra Ste: hans tid til denne tid en Raste tøs; Vidned har tient paa gaarden ½ Aar.

Cit: begierede som før at Mads Andersen med hustrue som ike indfandt sig efter forige Rættes afsigt, i anleedning af før melte Forordning af 3 Martz 1741 maatte blive ved Rættens Kiendelse paalagt til neste Rætt. deris vidne at aflegge, saa og at blive Mulcterit for udeblivelse.

Afsagt.

I Morgen ForMiddag, Skal Rættens Kiendelse blive afsagt, udinden dend Ventilerede Dispute om de andre vidner.

I Sagen ind stevnt af Magdalena Sal: Harbert Henrichsens efter Forige tiltale Contra Inspecteuren for Marmor verked Hans Hinrik Svabe, Mødte for Rætten paa Cit: vegne Sr: Andreas Klingenberg som Fuldmegtig for Mad: Magdalena Sal: Hinrichsens og Producerede hindis egenhændige Underskrevne Indlæg af 1 hujus, tillige med de derudj

1742: 309b

2 og 3 Oct: 1742.

paaberaabte Doc: fra Lit: A til G inClusive, og derefter paastod dom.

Inspt: Svabe blev 3de gange paaraabt Men hand eller nogen paa hans vegne møtte ike.

Afs/agt.

Sag/en opt/a/g/es/ til doms, som i Morg/en Skal blive afsagt.

Dend paafølgende 3 Oct: blev efterfølgende Kiendelse afsagt udj Sagen indstevnt af Peter Keghebeen Jessen Contra Jørgen Reimers og vidnerne Mads Andersen med hustrue Edel Dorthea Claus datter, saaleedis som herefter paa fol: 309 og 310 findes indført.

Dernest udj Sagen imellem Magdalena Sal: Harbert Hinrichsens som Cit: Contra Inspecteur Svabe, dømt og afsagt saaledis som nestefter fol: 310 er indført.

M: Lange paa Proc: Preusis vegne i dend første Sag begierede Kiendelsen beskreven.

Derefter blev de ord: Tingsvidner til Fogedens Regbr: (Regenskaber) oplæst og af almuen tilstaaet.
Restances for Skatten pro: Ao: 1742 som blev publ: var 1151 rd 5 mrk 12 sk.
1741 aars Restance blev oplæst var 246 rd 3 mrk 5 sk.
Kongens Korn Tiendes Restance var 38 rd 2 mrk.

Til LaugRætts Mænd at Betien/n/e Rætten for tilkom/m/ende aar 1743 blev udnefnt Niels Olsen Søre Røland, Niels Monsen Haucheland, Niels Olsen Schage, Ole Størchsen Lund, Lars Nielsen Hornes, \Mons/ Nielsen Nore Rødland, Johannes Arnesen Stor Tvedt og Mons Olsen Yttre Hope.

Dermed blev Rætten ophæved.

Følger nu dend forbemelte Kiendelse og Dom.
Peter Keghebeen Jessen Contra Jørgen Reimers
til vidne Mads Andersen og hustrue Edel Dorthea Claus datter.

Rætten kand ike betage eller hindre Cit: Peter Keghebeen Jessen som Consumptions Forpagter, under et Lovschiket Tingsvidne, ved de indstevnte vidner at faa oplyst og beviist hvor vidt Ind stevnte Ober Vrager og Eiere af gaarden Nordaas, Jørgen Reimers, Selv enten kand have brugt, bortforpagted eller Bøxled til vidnerne bemelte sin gaard Nordaas, Thi foruden at bemelte Reimers til saadanne vidner at anhøre er given Reel Sag og Sigtelse, da heller ingen andre vidner i saadanne tilfælde uden gaardens Folk Beboer og Tienere derom kand faaes eller haves, Saa kand dend Producerede Bøxel Seddel, hvilken Citanten udj Stevnemaalet selv tilstaar at have været Bekiendt, ike heller fritage vidnerne

1742: 310

3 Ocbr: 1742.

for at aflegge deris Sandheds forklaringer i denne dem aldeelis uvedkom/m/elige Sag, hvor De for deris egne personer hverken er Søgt eller Sag gived, og det saa meged disto mindre efterdj samme Bøxel Seddel er indrætted med usædvanlige, og uden for andre Ordinaire Bøxel Sedler indrættede Conditioner, som kand give formodning om at der imellem Reimers *og Bøxelmanden* og Bøxelmanden Mads Andersen kand være en slags forstaaelse til Cit: Tab udj hans tilkom/m/ende Consumptions Rættighed, som fornem/m/elig søges at faa oplyst;

Thi Kiendes for Rætt at de lovlig indstevnte og lovlig foreleggelse givne vidner Mads Andersen og Hustrue Edel Dorthea Claus datter som, i stæden for at bevise Rætten og dens ergangne Kiendelse vedbørlig lydighed med at aflegge deris vidnis byrd, har ind ladt sig i Sagen med ugrundet exception og Protestation, bør Een hver for sig for saadan deris Modtvillighed efter Forordningens 4 Post af 3 Martj 1741, at Bøde til Sagsøgeren og Kongen tilsam/m/en 20 Lod Sølv, lige som de og herved enhver for sig atter paalegges til neste Rætt, under sam/m/e Straff at Møde med deris Ædlige forkl: til Cit: Stevnemaal; Til hvilken tid Cit: denne Falsmaals Kiendelse og foreleggelse haver at tage beskreven og for vedkom/m/ende lovlig at see forkyndt.

Magdalena Sal: Harbert Hinrichsen, Contra Inspecteur Hans Svabe.
Dømt og Afsagt.

Om enskiønt at Citantjnden Magdalena Sal: Harbert Hinrichsens ved hindes udstædde Stevnemaal af 18 Junj 1742, til dend af hinde dend 10 Maij nest afvigte over {hindes} Marmorverked paa hindes gaard Hope, udvirkede Arrest og Forbuds Forretnings Stad fæstelse, har taged sig Reserveret under Sagens drift, hindes forestillelse og paastand, tillige til erstatnings og Satisfactions erholdelse under Dom for dend hende i nogle aar af Marmor Bryderne ved det saa kaldede Liljenschioldsche Marmorverk paa bemte: hendes Gaard formeentlig tilføjede u-tilbørlige indtrængsel samt fornermelse Skade og Præjudice, saa har hun dog udj hendes i Rætte-Komne Skriftl: Indlæg af 1ste hujus, under Reservation af samme hendes Rætt og tiltale imod Vedkommende til beleilig tiid og Stæd, fra faldet Samme hendes Paastand, og alleene ved bemelte hendes Indlæg Sluttet Sagen til doms til Arestens Confirmation og dends tillige med Processens omkostningers Erstatning etc:

Naar nu Rætten overvejer De fra Citantjnden ind komne Documenter og videre bevislige forestillelse findes Sagen saaleedes.

At paa hendes Ejende og paaboende Gaard Hope, for nogle aar siden uden hendes Concense minde eller tilladelse af vedkommende Marmor Verkets Interessentere og deris Fuldmægtiger er optagen og, ind til at Arresten blev Effectueret, Continueret med et Temmelig anseeligt Marmor brud, uanseed at deris Kongl/ig Maj/este/ts Sal: og høy lovlig Ihukommelse, Kong

1742: 310b

3 Ocbr: 1742.

Friderich den Fierdes allernaadigste Resolution af dato Friderichsberg d: 5 Octobr: 1722 allernaadigst har tilforpligtet den da verende Marmor-Verkets hoved Interesent nu afg: Obrist Lieutenant Liljenschiold, at naar hand paa een andens Grund ville Lade bryde Marmor, hand da noget billigt til dem som Grunden tilhører maatte betale, efter som Stift amt manden, den næste Ambtmand eller Lauv manden Kunde Determinere, Dog med dends gode Villie som Grunden tilhører, Samt, at Citantjnden ved sine adskillige Klagemaaler og forestillelser herom, baade de Høie Collegier igiennem, og hos andre ved Kommende har giort sig megen Møje for at Naae Mindelig Compossition og Afgiørelse udjinden de forbemte:, hende i saa fald tilføjede fornærmelser, dog alt til denne tid forgiæves, og uden Kiendelig Effect til hendes Skade-gields erstatning Alt Skiønt at hende adskillige forsikringer til hoved Sagens mindelige afgiørelse, er given og tilsagt; I dend henseende og da det hverken af dend till Sagen og Processen ind Kaldede Marmor verkets Interessenteres itzige fuldmægtiges Inspecteur Swabes Svar og forestillelse til Sagen ej heller, af Cammer Raad og Stift amt skrivers Jesper Heybergs besvarelse paa Citantjndens Mindelige Reqvisition og tilbydelse til ham under 31te Julij 1739, som da værende fuldmægtig for bemte: Marmor Verkets Interessentere, er Godt giort, at nogen høj Kongl: forandring udjnden forbemte: Kongl: Resolution af 5te Octobr: 1722, der Kunde give vedkommende dend frihed og Magt saa leedes som skeed er, at gribe Marmor brækningen an paa Citantjndens Gaard Hope, uden hindes foregaaende tilladelse eller hendes tilfreds stillelse for hvad Hun derfor Rætmæssig burde til komme, er udgaaen, hvor til kommer i Consideration at dend iRettelagde Extract af Marmor Værkets Privilegier ej handler om videre end Sundhordlehns fogderie, det ike heller er beviist at deris Kongl: Majts: allernaadigste Resolution af 5te Octobr: 1722. der tilforpligter Vedkommende til at indgive Deris Declaration hvor fra Marmor verket og dets Brud udj sit Destrict og Cir-cumference skulle begyndes og Endes, er bleven fuld byrdet,

Alt saa kand Rætten ike ansee Citantjnden u-grundet eller u-beføjet til dette af hende {ubeføj} udvirkede og her paastævnte forbuud paa forbemelte hendes Ejende Gaards herligheder

1742: 311a

3 og 5te Oct: 1742.

og Producter; Men Kiendes og Dømmes for Rætt, at Samme Arrest og forbud, som hende saaledes er aftvungen bør Continuere og staae ved Magt indtil at vedKommende til følge dend Kongl: Resolution enten paa een eller anden Maade beviislig har Rættet for sig, og Saaledes bliver Nok bemelte Arrest og forbud paa de ved Marmor Værket forefindende Bloker og andre Effecter, under den af Citantjinden tagne Reservation af hendes videre Prætentioner, Saaledes som hun best ved og kan, her ved i alle Maader Confirmeret og Stadfæstet, Ligesom og indstæfnte Inspecteur Swabe som Fuldmægtig for Interessenterne og paa deris veigne imod Regres til hans Principaler som best vides Kand, bør Erstatte Citantjinden de hende til forbudet og dets Forfølgning paaførte bekostninger udj alt med 12 rd at efter komme inden 15ten Dage efter denne Doms Lovlige Forkyndelse under execution efter Loven.

[Sartor]

Fredagen dend 5 Oct/obris blev Rætten til det Almindelige Høste Skatte og Sage tings holdelse ved *Sator (Sartor) Schibr/edes Almue, Sadt og Administrerit paa gaarden Schouge af dend Constituerede Foged Søren Saxe, Dend Constituerede Sorenskriver Johan Reutz, da Rætten Betientes med efterfølgende Laug Rættes Mænd Lars Torsen Schouge, Ole Nielsen Folnes, Johannes Olsen Øfre Golten, Hans Stephensen Aagetnes, Michel Larsen Kortveidt, Mons Gregoriusen Glesnes, Niels Iversen Laagøen og Niels Asersen Selle.

Hvor da blev oplæst og for Almuen Publicerit, De sam/m/e Ordres og foranstaltninger som for Schiolds Schibr/ede vide Protocollen fol/io 305 og 306.

Hans Olsens Bøxel Seddel for 11 1/5 Marker Fisch udj gaarden Landeraae Dat/ert 5 Oct/obris 1742. blev læst. - udgiven af Hans Algerøen og Mathias Steensland.

Ole Olsens Bøxel Seddel paa 21 3/5 Marker Fisch udj gaarden Landeraae, udgiven af Hans Algerøen og Mathias Steensland, blev læst.

Dend 6te Dito blev Rætten igien Betient,

Da Publicerit et Skiftebrev passeret den 22 Sept/embris 1742 efter afg/aaen Anna Niels datter hvorved dend eniste Myndige Arving Niels Nielsen arvelig til faldt 12 Marker Fisch udj gaarden Landeraae, {som} var Taxerit for 16 rdr, i alt.

Dend Sag efter forige tiltale og udsettelse paa sidstl/eden Sommer Ting indstevnt af Knud Larsen Tæle Contra Ole Monsen Tæle, \da/ Mødte Cit/anten som sam/m/e ædskede i Rætte. Og fremstillede Stevnevidnerne Peder Olsen Hagenes og Mons Olsen Tøsøen som begge med Æd og oprigte fingre efter Loven forklarede at De vidnes fast med 14 dages varsel, i dag siden har ind stevnt Ole Monsen til dette ting for Knud Larsen Tæle at anhøre vidner om at Ole

1742: 311b

Tæle Skulde have Skieldt Knud for Hund unge og Trold unge, og derom Dom at lide, \ligesaa at vidnerne Arne Michelsen og *Lars Johannes/en var lovlig Stevnt/
De ind stefnte blev 3de gange paaraabt Men ingen af dem, hverken dend Sigtede eller indnevnt mødte.
Citanten begierede de ind stevnte vidner forelagt under Fals maals Straff til neste Rætt; og at dend indstefnte til sam/m/e tid maatte gives lovdag eller foreleggelse.

Afsagt.

Efter som det af Stevne vidnernis Ædlige afhiemling udfindes at Vidnerne Arne Michelsen og *Jens Johannesen Nipen ere lovlig til dette ting Stevnte til forklaring i Sagen, og ingen af Dem efter paaraabelse mødte, Saa forelegges de herved under Falsmaals Straff efter Loven at møde til nestholdende Vaarting, deris vidnisbyrd i Sagen at aflegge.
Til sam/m/e tid forelegges ind stevnte Ole Monsen Tæle at Møde med sit Svar til Sagen, og bør Citanten Knud Tæle tage denne Kiendelse beskreven og for vedkom/m/ende lovlig at se forkyndt, saafremt hand ej vil ansees efter dend Kongl/ig Forordning af 3 Martj 1741. for sam/m/e hans forsøm/m/else.

Dend Constituerede Foeged Søren Saxe hafde ved Mundtlig Stevnemaal ladet til dette Ting ind kalde Knud Larsen Tæle fordj hand for Rætten her sidstl/eden Som/m/er Ting Bandede og Slog udj Bordet.
Stevnevidnerne Peder Olsen Hagenes og Mons Olsen Tusøen begge med Æd og opragte fingre Afhiemlede at De har Stevnt Knud Tæle at møde for dette ting for hans Ulydighed imod Rætten sidste Som/m/er ting \med 14 dages varsel/, og derfor dom at lide.
Knud Tæle som for Rætten Møtte blev tilspurt hvad hand til sit forsvar har at fremføre, Men hand fragik Sigtelsen hvorfore Dom/m/eren oplæste for Laug Rætted det i Protocollen pag/ina 297 om Knud Larsens opførsel, tilførte, som Laug Rætted tilstoed at forholde sig saaledis i alle maader.
Cit/anten begierede dom over dend indstevnte efter Loven, som for ulydighed imod Rætten;
Knud Tæle begierede Sagen udsat paa Beviis, Men omsider indstillede Sagen til Rætten.

Dømt og afsagt.

Da det med Laug Rættets eenstemige tilstaaelse nu her inden Rætten saavelsom og med Protocollen er bevist at Knud Thæle sidstl/eden Som/m/er Ting, utilbørlig har opført sig for Rætten med Ulydighed imod dom/m/eren, Samt Bandet og kom/m/et druken frem for Rætten, Saa tilfindes hand til følge Lovens 1 Bogs 12 Cap/itel 3 art/ichel at Bøde for sam/m/e hans Ulydighed imod dom/m/eren og Rætten til Deris K/onglig M/ajestets Cassa 3 lod Sølv eller 9 mrk danske, Samt fordj hand har Bandet for Rætten og kom/m/et druken frem, at Bøde til de fattige her i Sogned 24 sk. og ligesaa meged til Justitz Cassen, med Alvorlig advarsel at hand en anden gang for saadan utilbørlig opførsel tager sig vare, saa fremt hand ike

1742: 312

med yderligere Straff vil vente at blive anseed. at efterkom/m/es inden 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse under Execution efter Loven.

Mads Monsens Bøxel Seddel paa ½ v/aag Fisch udj gaarden Angeltveidt blev publ/icert Dat/ert 26 Junij 1742. udgiven af Jens Windenes.

Der efter blev Fogdens Ordinaire Tingsvidner oplæst, Examinerit og forseigled som sædvanlig til hans Regbr: (Regenskabers) bielæg.
Ligesaa et Tingsvidne tagen ang/aaende Laxe og Sildevoge Skatten her i Skibredet, beløbende til 18 rd 4 mrk 2 sk og af de derudj inddragne Laxe og Silde vaage blev forklared

at der ike er fanged Sild i andre dette aar 1742 end udj Bildøens, Foldenes og Vaags Sildevaager.
...(?) *Tvidne (Tingsvidne) om det udj Aared 1740 fundne og i Haachelsund siden dend tid liggende Skibs Vrag, som nu i vinter af dend Store usædvanlige Flod, var bort skylled, blev og taged.
Skatternes Restance for dette aar var 52 rd 2 mrk 2 sk.
Afvigte aars Restance var 52 rd 1 mrk 4 sk og
Kongs Tiendens Restance 8 rd 4 mrk 3 sk.

Til Laug Rættes Mænd for aared 1743. Rætten at betiene blev opnefnt 4 gamle Mænd Sc: (Saasom) Rasmus Bielcherøen, Lasse Lassesen Berge, Hans Waage og Ole ibm: 4 Unge Mænd Nafnl/ig Jens Tommesen Nedre Børnes, Mons Monsen Algerøen, Iver Windenes og Ole Olsen Glesver.

Derved blev Rætten ophæved.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Gulen

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1742 d/en 9 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Gulens Skibs Reedes Almue udi Schierjehaun nerværende den Constituerede Foget Søfren Saxe og de Eedsvorne Lau Ræts Mænd, Hvis nafne paa folio 287 findes,

Hvor da først blev oplæst de Kongl/ig allernaadigste forordninger og andre Brever, som paa disse Høste Tinge skal publiceris, Ligesom paa forige Tinge er skeed og findes extraherede paa folio 306, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Matthis Stabel til Johannes Joensøn paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Mæhle Malt udi Haveland. Datert Bergen d/en 12 Junij 1742. Revers ved fulgte:

Bøxel Seddel udgivet af He/r/r Mathias Stabel til Ole Philupsøn Dateret 12te Junij 1742 og Lyder paa 1 Pund og 3 bismerpund Smør og 9 m/ar/k Fisk udj gaarden Lie; Reversen fulgte med.

Skiøde udgivet af Hans Jonsøn Dahle til sin Søn Einer Hansøn Dateret Schierjehaufn d/en 9de Octobr/is 1742 og lyder paa 2 Pund og 9 mark Smør udj gaarden Dahle.

Skifte brevet efter Peder Jacobsøn Dateret Aadneland d/en 4de Junij 1742 udviser, at den Sal/ig mands Sterv boets til hørende Jorde gods saaledes blev ud deelet. Enken Orlaug Ols Datters udj gaarden Aadneland 6 ½ m/ark Smør 3 - 1 - 8 Hver af Døttrene Marthe og Soffi udj bem/elte gaard Aadneland 3 ¼ mark Smør - - - 1 - 3 - 12

Bøxel seddelen udgivet af Laugmand Bager til Knud Østensøn Dateret 23de Julij 1740 og lyder paa 1 Pund og 3 m/ar/k Smør udj gaarden Børchnes, *Reversøn fulgte emd.

Den 10 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Laumand Johan Bager til Jacob Joensøn paa 1 Pund og 3 Marker Smør udi Birchnæs. Datert Bergen d/en 22 Sept/embris 1742. Revers var ved.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Thomas Sommer til Aamun Nielsøn paa 22 M/arker Smør udi Nore Høevig. Datert Evinvig d/en 5 Octobr/is 1742.

1742: 312b

Den 11te Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Søfren Saxe, som Constitueret Foget, hafde ved tvende Mænd nafnlig Gudmund Brandanger og Anders Sætenes mundtlig ladet indstævne til dette Ting Giæstgiver Enken udi Schierjehaun navnlig Ingebore afg/aaen Lauritz Pedersøns fordi Hun ved sine Tiennere Hans Jetmunsøn og Alis Jørgens Datter, d/en 17de Søndag efter Hellig Trefoldigheds Søndag sidst afvigte har ladet føre Brende viin til Søndags Kirker og der af udsolgte til tvende sam/m/e Dag, Hvilket Brende viin der efter af Lændsmanden sam/m/e Dag Peder Henrichsbøe blev Confisqveret og tvende Bom/m/er samt Een Botellie af ham forseiglet. Hvilket sees af den af Lændsmanden Og tvende Mænd forfattede og Citanten over leverede forretning af samme Dags Dato,

Den indstæfnte Ingebore afg/aaen Lauritz Pedersøn[s] mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stævnet, men begierede anstand udi Sagen til først kom/m/ende Vaar Ting, som Rætten bevilgede,

Videre sagde Citanten at i aften eller morgen ville Han udi Rætten levere, den af Lændsmand og Mænd forfattede forretning over det Confischerte, ellers blev tvende Bom/m/er frem viiste for Rætten, Hvilke af Lændsmanden {og} vare forseylede, da de for Rætten blev oplukte fandtes ey andet udi den største end Trebok, Et Blik Pæle maall og et lidet Tin Bæger, udi den anden Bom/m/e var 2de Botellier fulde af vand, Een Muffe og gam/m/el ullen Hue, nok blev frem viist for Rætten Een forseiglet Botellie, Hvor udi var Finchel (Norsk Hist. Leksikon: Finkel/Fennikel = 1: Plante, der fruktene ble framstilt til olje til medisinsk bruk - "god for brystet". 2: Dårlig, oljeholdig brennevin), Hvilken Botellie for indførte Giæst giver Enkens Tiennere, den paastæfnte Tiid solgte Brende viin af,

Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Sogne Præsten til Lindaas Præste giæld velærværdige Her/r Torgus Grøgaard mødte for Rætten og producerede Een skriftlig stæfning imod Eendeel af Sandnes almue Datert Bergen d/en 25 Septembr/is 1742, udi Hvilken stæfning ere navn givne 2de Mænd Ole Elvigen boende udi Echanger Skibs Reede og Mons Jonsøn Hausdahl,

Hvilke tvende Mænd varsels Mændene Iver Olsøn Treland og Jacob Michelsøn Hunven forklarede ey at være stæfnede, des aarsag Citanten forlangede Sagen udsat til førstkom/m/ende Vaar Ting, efter som Loven forbyder at føre vidner imod ustæfnte Personer, Hvilket Rætten biefaldt Ham.

Restancerne for aar 1741 vare 31 Rd 14 sk.
Dette aars vare 175 Rd 5 mrk 9 sk.
Kongs Tiende Restancen var 27 - 1 - 12.
De ordinaire Tings vidner til at belegge Fogedens Regenskaber bleve og tagen efter Skatte forordningen,
Selv Eyer manTallet blev og oplæst og forseiglet.

Sluttelig bleve op nævnte Lau Ræts Mænd som til kom/m/ende Aar 1743 skal betienne Rætten 1. {O Pedersøn Hi} Ole Pedersøn Kielby, 2. Knud Rasmusøn Mittun, 3. Jacob Johannessøn Haue, 4. Jetmund Jacobsøn Rørtvedt, nye 5. Mons Rasmusøn Renen, 6. Hans Pedersøn Nor Gulen, 7. Hans Olsøn Verchisdahlen, 8. Siur Andersøn Nedre Oppedahl,

I/n N/omine J/esu C/hristu

Lindaas

Michael Tønder K: M: Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt, at aar 1742 d/en 13 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Lindaas Skibs Reedes almue, paa Ting stædet Kiilstrømmen, nerværende den Constituerede Foget Søfren Saxe og de Eed svorne Lau Ræts Mænd, Hvis navne paa folio 284 findes antegnede,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige befalinger og andre Breve, som paa forige Tinge er skeed og [paa]? alle Tinge skal publiceris, dernest

Kongl/ig allernaadigst Placat anlangende De Skippere, som ved ind og ud seiglingen til og fra Told stæderne udi Norge, søge at hindre Toldbetienterne at kom/m/e om Bord paa Deris Skibe for sam/m/e at inqvirere og forseigle Datert Friderichsborg Slot d/en 11 Sept/embris A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags paa Justitz Raad Henning Frimans vegne til Knud Magnesøn Noranger paa 1 Pund Smør og Een Tredie deel Huud udi Søre Niøten, Datert Bergen d/en 9de Octobr/is 1742. Revers var ved.

Bøxel Seddel udgivet af He/r/r Mag/ister Friderich Christian Holberg til Ole Olsen Dateret d/en 16de Julij 1742. og lyder paa Een halv løb Smør og 6 m/ark udj gaarden Rebnor i Lindaas Skib/rede. Reversen er ey for Rætten anvist.

1742: 313

Bøxel Seddel udgivet af Biskop Bornemand til Michel Michelsøn Dend 18de Maij 1742 og lyder paa Et Pund og Tre marker Smør udj gaarden Fondnes, Reversen til samme bøxel Seddel blev og anvist - non -

Skiøde udgivet af Mette Sal/ig Jørgen Christensen Morsings til hendes Søn Christen Jørgensøn Morsing Dateret d/en 16de Decembr/is 1737 og lyder paa Een Halv Løb Smør Een halv tynde malt og een halv wog Fisk udj gaarden Aaraas.

Den 15 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Rættes Mænd.

Bøxsel Seddelen udgivet af Ole Lille Oxe, Peder Oenes og Halvor Hunven Dat/ert d/en 15de Octobr/is 1742 og Lyder paa een halv Løb Smør og Halv anden Mæhle malt udj gaarden Grimstad.

Skifte Brevet efter Ole Jacobsøn Dateret Lervog d/en 2den Junij 1742 ud wiiser at Stærv bodens gods saaledes blev ud deelt.

Enken Helge Peders Datter, udj gaarden Lervog 18 m/ark Smør 12 rd.

Sønnerne Jacob og Magne Ols Sønner Hver for sin lod udj
gaarden Lervog 4 ½ m/ark Smør 3 -
Hver af døttrene Pernelle, Aagate, Marithe, og Karj Ols Døttre
udj gaarden Lervog 2 2/8 m/ark Smør 1 -

Bøxsel udgivet af Knud Andersøn Fielanger d/en 10de Januarij 1742 til Johannis Larsøn, og lyder paa een halv Løb Smør udj gaarden Fielanger.

Skiødet udgivet af Johannis Jordahl, Rasmus Schodven, Halvor Ned-Schodven, Niels Tvedto og Ole Jordahl, Dateret 15de Octobr/is 1742, ud givet til Ole Tollefsen og lyder paa Een halv Løb Smør udj gaarden Smørdahl.

Den 16 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Efter som ingen hafde Sager at føre i Rætten efter Trende gangers paaraab bleve oplæste Restancerne for dette aar beløbende sig til den Summa 339 - 1 - 3.
Forige aars var 97 - 2 - 4
Kongs Tienden var 74 Rd 3 mrk.
Det ordinaire Tings vidne efter Skatte forordningen blev og taget; Huusmands Sæderne, som bør svares Skatter af ere Qvalvogen og Ulføen, som kand betale 3 mrk for aaret, udi Silde vaager Aaraas Sættenæs Leerøens, Rongvers og Kaursøens er ikke noget fanget for dette aar, som der af kunde svares. under Hundven er Een qværn, som dette [aar] bør svare Skat.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst og [forseiglet]

Slutlig blev opnævnt Lau-Ræts Mænd for tilkom/m/ende Aar de nye 1. Ole Lagesøn, 2. Ole Olsøn Holmen, 3. Anders Michelsøn Refsdahl, 4. Arne Olsøn Tvetteraas, g/aml/e/ 5. Jan Jacobsøn Treland, 6. Aamund Nielsøn Lille Hofde, 7. Halvor Iversøn Nedre Schodven, 8. Knud Michelsøn Hauge,

Der paa blev Rætten ophævet.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Herløe

Michel Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Soren skriver udi Norhorlehn, giør vitterligt at aar *17142 (1742) d/en 18 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Herløe Skibs-Reedes Almue paa giæst giver stædet ved Alvorstrømmen nerværende den C/on/stit/uerede/ Foget S/igneu/r Saxe og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa Folio 283 findes,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige Befalinger, som paa forige Tinge ere publicerte og paa alle Tinge skal Kiendt giøris, dernest

Etatz Raad Lyms Skrivelse grundende sig paa General Major von Rappes Missive af 29 Sept/embris sidst afvigte angaaende Een stor Sam/m/en-Rottelse af Liderligt og Tyvagtig Pak, som til anfører haver Een Person nafnlig Tater Lars, Hvilken Person maa blive efter søgt og attrapert.

Kongl/ig Mayesteds aller naadigste Rescribt grundende sig paa den Svenske Ministre plenipotentiarie obriste Palmstiernes underdanigste giorde Fore stillelse, anlangende een

Person wed navn Petter Johan Collindre, som wed sidste avvigte aars Søe expedition skal have giort tienisten, som Escadre Skriver paa Chalere Escadren men der efter nogen Tiid i Stochholm under forvaring til Regen skabers erleggelse, de 31te Aug/usti Sidstl/eden haver Practiseret sig ud af Arresten og begivet sig paa Flugten, bem/el/te Reschribt er Dateret Fridrichsborgs slott d/en 28de Sept/embris 1742 og befaller at bem/el/te Person maa angribes Hvor hand findes.

Bøxsel Seddel udgivet af Justitz Raad og Præsident Krog til Hans Olsøn {Datert} \lydende paa/ 18 m/ark Smør 9 mark Fisk 1 ½ Kande udj gaarden Hauland med ¼ Part udj Laxe-wogen Dateret d/en 9de Octobr/is 1742.

1742: 313b

Bøxsel Seddel udgivet af Maren Sal/ig Jørgen Weinvigs til Ole Andersøn Dateret d/en 22de Septembr/is 1742. og lyder paa Et Pund og Sex mark Smør udj gaarden Erdahl.

Bøxel Seddel udgivet af Petter Johan Krag til Ole Tosteensøn og lyder paa 3 (5?) mark Smør 7 m/ark Fisk 1/12 Faaer udj gaarden Oen Dat/ert d/en 1ste Maij 1742.

Bøxsel Seddel udgivet af Petter Christian Krag til Hendrich Jansen Lervog, 18 mark Smør ½ Huud 6 Kander malt udj gaarden Ned/e/r Rafnanger Dateret 9de Octobr/is 1742.

Bøxsel Seddel udgivet af Pauel Meier til Jacob Andersøn Dateret 5te Maij 1742 og lyder paa 8 mark Smør udj gaarden Herløever.

Bøxsel Seddel udgivet af Petter Christian Krag til Hans Siursøn Kierregaard og lyder paa 18 mark Smør og een halv wog Fisk udj gaarden Davenger Dateret 4de Januarij 1742.

Dend 19de Octobr/is næst efter blev Rætten igien sadt med samme Lau Rætts Mænd.

Bøxsel Seddel udgivet af Klokker Jens Larsøn Koch til Ole Olsøn d/en 1 Octobr/is 1742 og lyder paa ½ løb Smør og ¼ tynde Malt udj gaarden Lervigen. - :L:

Bøxsel Seddel udgivet af Petter Christian Krog til Anders Brynildsøn d/en 3de Januarij 1742 og lyder paa 1 Pund 13 ½ mark Smør og 1/3 deel Huud udj gaarden Fosse. :Ln:L: Reversen blev og inden Rætten foreviist.

Lauv Tings Dom afsagt d/en 24de Septembr/is 1741 imellem
Johannis Jensøn og Anders Andersøn som boer paa gaarden Davanger
samt Assessor Lausen som Contra Part og Citant.

Handlende om den Lands Lod som af fremmende yden og til bem/el/te Leilendinger Johannis og Anders Davanger skal være betalt, Hvilken Lands Lod her efter, efter bem/el/te Doms indhold skal til høre Ejeren He/r/r Assessor Lausen.

Den 20de Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Sagen af S/a/l/ig/ Fogeden Smed indstæfnt paa Embeds Vegne imod Magdelie Niels Datter Vig beroer til neste Ting efter S/igneu/r Saxes, som Constituered Fogeds begiering til Hvilken Tiid Han agter at giøre sin Lovlig i Rætte sættelse imod Hende - Vide Fol. 294.

De andre af Fogeden Smed ind stæfnte og ey til Ende bragte Sager beroer og til bem/el/te Tiid.

Ole Monsøn Tostensvig contra Lars Monsøn
Vide Prot. Fol. 294

Citanten Ole Monsøn mødte for Rætten og producerede Rættens seeniste afsagde Kiendelse, af følgende Medfør /: NB NB NB. Kiendelsen indføres :/

Den ind stæfnte Lars Monsøn producerede Et Indlæg af Dato 18de Octobr/is hujus Anni, tillige med Een Attest underskreven af *af Tøy Mæster Hof som er svar paa Lars Monsøns Reqvisition til Ham af sam/m/e Dato, Hvilke begge Documenter bleve lydeligen oplæste og er af følgende indhold, /: NB NB NB. disse Documenter indføres,

Den ind stæfnte {Inge} og under falds maals straf forelagde Ingebore Mons Datter møtte for Rætten,

Der paa blev Eedens forklaring af Lov bogen Lydeligen op læst og Vidnet Ingebore Mons Datter formanet at sige sin Sandhed udi denne Sag med Een god og ubeskaaren Samvittighed, Hvor paa Hun ved Eed med oprakte fingre efter Loven ud sagde, at Hun veed nok der var paa gaarden Tostensvig Ostringer at arbeyde, Men Hvad Tiid de der vare og Deris navne veed Hun nu ikke {af} at sige, I Øvrigt blev til Hende giort adskillige Spørgsmaal til vidnet, Men ey kunde af Hende faaes noget reell svar,

Hvor ved Sagen beroer og ikkun fløttes saa vidt Tings vidnet angaar som begge Parter bevilges beskreven.

1742: 314

Herman Staal contra Daniel Morup
vide Protoc. Fol. 283

Procurator Claus Blechenberg som fuldmægtig for Herman Staal Lod Producere Een Continutions stæfning imod Daniel Morup Ved Berent Jacobsøn og Erich Isachsøn begge boende i Bergen af Dato Bergen 5 hujus, som for Rætten ved Eed med oprakte fingre efter Loven afbem/el/te Mænd blev afhiemlet saaledis at være forkyndt, som Deris paa bem/el/te stæfning skrevne forkyndelse udviiser, der nest producerte bem/el/te Mænd Et af Blechenberg selv under skrevne Indlæg af Dato (ope rum) Octobr/is hujus Anni, som og for Rætten blev oplæst, bem/el/te stæfningen og Indlegget befatter i sig følgende. /: NB NB NB - disse Documenter indføres;

S/igneu/r Ottesøn paa Contra Citantens Daniel Morups vegne mødte, og formeente at bem/el/te Morup ikke har faaen saadan varsel, som Loven for uden Ting Lavets boende Mand aller naadigst befaler, som ikke kand skee med Mindre end 4 uger, ikke des mindre for at faae endskab paa Sagen vil Comparenten tage Til gienmæle og efterdi Herman Staal eller Hans fuldmægtig Hverken for Bye-Tings Rætten eller denne Ræt har kundet got giøre i Mindste Maade, Hvad enten Morup noget eller intet af Inventario med gaarden Blumvaagen har {an} annam/m/et, Hvor fore Han bør være ansvarlig, saa falder den post af sig Selv, Hvad sig ellers angaaer, de paa eskede beviisligheder for de fore gaaende aaringer afgifter da Refererrere Comparenten sig til den passerede og af ham Producerede udviisnings forretning Hvor udj Stals fuldmægtig har tilstaaet afgifternes rigtige betaling undtagen for det sidste Aar 1740 som her allene omtvistes, for Hvilket aar Comparenten nu Producerede Herman Stals originale qvittering for afgiften eller leiens betaling Pro 1740 til Paaske forfalden, at wære skeed den 2de Martj samme aar, paa teignet af Fogedens Fuldmægtig Stephen Lax at være wed Seqvestrations forrettningen Produceret d/en 26de maj 1741 wil nu Herman Stal

beskylde samme qvittering for falsk, til kommer det ham saadant lovl/igt at beviise, eller og der for at stande til Rætte som vedbør; I Hvilken henseende Comparenten Refererede sig til hans for hen her udj Rætten Producerede indlæg, af Dato 17de April inde værende Aar, bem/el/te befatter i sig følgende NB qvit: ind føres, der næst frem lagde Sing/neu/r Ottesen hans paa Morups veigne udstædde, Continuations Stævning af 18de Septembr/is sidst afvigte, under tegnet af Herman Stal og Cautionist *Sedrich (Didrich) Conraad Balleur selv paa teignet at være dem lovlig forkyndt, og enskiønt den anden Cautionist Sing/neu/r Gert skriver, samme Stævne maal skulde være forkyndt, Hvilket weirliget har forhindret, saa dog i henseende til at Balleur, som Cautionist staar for alt Hvis af Sagen kand flyde, har Comparenten, ike saa Høylig holdt fornøden

1742: 314b

*Stævingens (Stævningens) forkyndelse for bem/el/te Schriver, men tager sig Reserveret hannem i efter tiiden at søge i fald noget hos hoved manden Herman Stal eller Balleur skulde brøste, den paa beraabte Stævning blev op læst og lyder saaledes NB: Stævningen ind føres Saa Producerede han og Fogeden afgang/ne Johan Smeds skriftlige besvarelse paa Morups Reqvisition af 9de Junij passato Hvor ved gives til kiende at Didrich Conraad Balleur er Cautionist for alt Hvis af Sagen kan flyde skades løs at tilsvare, item Giert Schriver for 400 rd, og endelig at Sing/neu/r Stal har Deponeret Pante obligationer til 507 rd for uden paa løbende Renter, og da nu Morup paa sin side, har i Rætte lagt og Demonstreret, *at (alt?) Hvis han til sin Sags *Starke (Styrke) finder fornøden, saa Protesterede Comparenten imod ald Widere opsættelse, med ydermeere paastand, at Procurator Blechingberg, tillige med hans Principal, der begge formeentl/ig vel vidende fører een u-Rætmessig Sag, der for vedbørl/ig vorder anseet, med erStattning for Processes *omKonstning i det mindste med 16 rd, den paa beraabte skriftl/ige af Fogeden Smed giorde besvarelse paa Morups Reqvisition blev oplæst og lyder Saaledes, See besvarelsen.

Afsigt

I henseende Sing/neu/r Hans Ottesøn Nederaas paa Contra Citanten Daniel Morups veigne, haver i dag *skattet denne Sag, saa bevilges Procurator Blechingberg paa Citanten Herman Stals veigne, den begierte opsættelse til forkommende Waar Ting.

Restancerne for 1741 beløb til 84 Rd 5 mrk 3 sk
Og dette aars 1742 255 Rd 2 mrk 1 sk.
Kongs Tiendens Restance var 20 Rd 5 mrk 2 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæst.
De ordinaire Tings Vidner bleve og tagne angaaende Sigt og Sagefald med videre.

Sluttelig blev opnævnt Laug Rætts mænd for 1743 som Rætten skulde betiene, Neml/ig 1. Ole Andersøn Erdahl, 2. Joen Thomasøn Kraachaas, 3. Johannis Baarsøn Kaalevog, Nye Laug Rætt mænd, 4. Anders Olsøn Øfre Kleppe, 5. Anders Tonnisøn Follesøe, 6. unge Ole Kraagaas, 7. Niels *Ploervog (Floervog), 8. Jens Larsøn Kaalevog.

I/n N/omin/e J/esu C/hristu

Radøe

Michael Tønder Kongl/ig Majes/te/ts Soren skriver udi Norhorlehn giør vitterligt at aar 1742 d/en 20 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Radøe Skibs Reedes almue nerværende

S/igneu/r Søfren Saxe, som Constitueret Foget, og de Eed svorne Lau-Rætts Mænd, Hvis navne paa Folio 283 findes,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige forordninger og andre Breve, som paa Herløe Ting bleve publicerte, der nest

Den 22 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Ingebore S/a/l/ig/ Lucas Steens paa fire og Een qvart Skilling udi gaarden Kartvedt. Datert Bergen d/en 3 Januarij 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Joen Qvalem til Hans Olsøn paa 15 M/arker Smør og 18 Kander Malt i Kaartvedt Datert Bergen d/en 9de Maij 1742.

1742: 315

Bøxel Sæddel udgiven af Magne Olsøn Ulvatten til Villum Gundersøn paa 4 *4/2 M/arker Smør 1 *4/8 Kande Malt 6/7 Skl: Penge udi Yttre Sæbøe. Dateret Alverstrømmen d/en 22 Octobr/is A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Knud Olsøn paa 13 ½ M/arker Smør udi Vilanger. Datert Bergen d/en 13 Decembr/is A/nn/o 1741. - L:

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Ole Olsøn [paa] 8te M/arker Smør og 8te Kander Malt udi Nedre Qvalem. Datert Bergen d/en 19de Maij 1742.

Her/r Hans Mejers forestillelse angaaende Tyvene, som her udi Sorenskriveriet haver staalen og Deris Hælere. Datert Mangers Præste gaard d/en 22 Octobr/is 1742.

Den 23 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

S/igneu/r Søren Saxe som beskikket eller Constitueret Foget paa Embeds vegne Producerede Een skriftlig Stæfning til Vidnes forhør imod Delinqventen Johannes Arnesøn af Dato 3die Septembr/is sidst afvigte, Hvor ved Michel Erichsøn og Hans Hustroe Inger Ols Datter ere indstæfnte at vidne, Hvilken Stævning for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold: /: NB NB NB stæfningen indføres :/

Hvilket kald og varsel Ole Isachsøn og Ole Monsøn begge boende paa Bøe, tillige med Besse Schare og Johannes Stor Oxe ved Eed med oprakte fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Vedkom/m/ende Lige som Stævningens paaskrifter udviiser,

Delinqventen Johannes Arnesøn med forsvar Lændsmanden Lars Stor Oxe og vidnerne mødte for Rætten,

Dernest begierede Citanten Eedelig Vidnes forhør, Thi blev Eedens forklaring af Lov bogen lydelig oplæst og formaning til Vidnerne giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa det første vidne,

[Michel Erichsøn] af Citanten Saxe blev til spurgt om ikke denne her for Rætten staaende Johannes Arnesøn kom til vidnet Michel Erichsøn udi vaar fisket sidst afvigte? Der til vidnet Michel Erichsøn svarede io, Johannes Arnesøn kom selv fierde udi Hans Huus bem/el/te Tiid. 2do Om ikke Vidnet saae at Johannes Arnesøn og Hans Selskabs Brødre sam/m/e Tiid hafde Een heel deel Penge udi nogen tøre Koe Blærer og Skin Punger, som de

deelede imellem Sig? Vidnet svarede: Een af bem/el/te Personer hafde nogle Penge udi Een Vaad Blære ungefæhr Een 7 eller 8te Daler, Hvilke Penge Han slog af den Vaade Blære og udi Een Tør Pung, iblandt sam/m/e Penge var nogle støkker stor Myndt, Johannes Arnesøn saae vidnet ikke at have nogle Penge, 3tio Om ikke vidnet saae, at fornævnte Personer hafde noget videre gods eller vare med sig, da De vare hos Ham? Rs (Responderede/svarte) Ney. De hafde ikke andet med sig end noget Mad udi Een Bom/m/e. 4to Hvor længe De vare udi Hans Huus og opholdt sig sam/m/e stæds? Rs De kom/m/e til Vidnet ungefæhr om Midnats Tiid og foer bort ved *Midgs (Midags) Tiider neste Dag efter;

Det andet vidne Inger Ols Datter efter aflagde Eed med oprakte fingre efter Loven svarede paa foranførte Qvæstioner saaledis. Paa den 1ste svarede Vidnet, Da Johannes Arnesøn tillige med de andre 3de Personer kom/m/e udi Vidnes Huus om Natten, som Hendes Mand har forklaret var Vidnet ikke hiem/m/e, Men Morgenen der efter Da Hun kom hiem fandt Hun Dem at være udi Hendes Huus Hvor de forbleve til sam/m/e Dags Middag. Til det [2det] Hans Spørgsmaal svarede Vidnet Ney: Til det 3die Ligeledes svarede ney: Til det 4de har Hun svared ved den 1ste Qvæstion.

Citanten begierede og blev Tingsvidnet bevilget.

Ole Halvorsøn Frechou contra Ole Knudsøn Sæbøe

Ole Halvorsøn boende paa Frechou haver Ladet indstævne Ole Knudsøn boende paa gaarden {Frechau} Sæbøe

1742: 315b

For Skiældsord Han haver brugt imod Ole Frechau;

Den indstævnte Ole Knudsøn Sæbøe mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet paa sin Boepæl udi denne Sag. Dernest forklarede at Hvad Han haver talt om Ole Frechau er skeed af hastighed, Thi Han Veed ikke andet at sige om Ole Frechau end Hvad Een ærlig Mand søm/m/er og anstaaer,

Ole Knudsøn Sæbøe tilbød sig strax for Rætten at ville bede Ole Frechau om forladelse Men \Ole/ Frechau var der til Ey at formaae, paa stod Sagen maatte have sin fremgang.

Endelig blev Parterne Ved Rættens interssession saaledis forliigte at Ole Knudsøn bad Ole Frechau om forladelse og endnu Een gang sagde, at Han ikke veed andet at sige om Ole Frechau end Hvad søm/m/eligt og ærligt er, og skal efterdags ikke enten udi ord eller gierning opføre sig uhøflig imod Ole Frechau, dernest skal Ole Knudsøn betale Ole Frechau de 5 mrk 4 sk Han haver betalt udi Rætten, til stæfnings Penge 2 mrk til det forligs beskrivelse stemplet Papier 1 mrk 8,

Hvor ved da denne Stæfning ophævis.

Dette aars restancer vare 139 Rd 0 mrk 12 sk
Forige aars 19 Rd 2 mrk 9 sk
De ordinaire Tings vidner om Sigt og Sagefald blev og tagen.
Kongs Tienden var 29 Rd 3 mrk 3 sk.
Selv Eyer Mantallet blev og oplæst.

Sluttelig blev opnevnt Lauvrettesmænd for aar 1743: 1. Anders Jonsen Søre Vetaas, 2. Johannes Børgesen *Qvitste (Qvitsten), 3. Niels Olsen Lunde, 4. Anders Olsen Strøm/m/e, Nye 5. Arnoldt Mejer, 6. Clemmet Rosnes, 7. Ysten Stephensen Lunde, 8. Johannes Olsen Indre Tougle.

I/n N/omine J/esu C/hristu
Alenfit

Michael Tønder etc: giør vitterligt, at aar 1742 d/en 24 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Alenfits Skibs-Reede nerværende den Constituerede Foget S/igneu/r Søfren Saxe og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, Hvis navne paa folio 284 ere antegnede,

Hvor da først bleve oplæste De Kongl/ige Befalinger og andre breve, som skal publiceris, dernest

Schiøde udgivet af Kari Halvors Datter til sin Søn Christian Hoversøn paa 6 M/arker Smør og 3 Kander Malt udi Yttre Fosse. Datert Alvorstrømmen d/en 23 Octobr/is 1742.

Schiøde udgivet af Else S/a/l/ig/ Jens Kiers til S/igneu/r Marcus Lax paa Hendes Huuser i Alvorstrøm/m/en staaende. Datert Alvorstrøm/m/en d/en 29de Mai 1729.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Frimans S/a/l/ig/ Garmans til Hans Olsøn paa 1 Spand Smør i Monstad og Een Mæhle Malt. Datert Bergen d/en 22 Octobr/is 1742 - Revers var ved - non.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Krags paa Justitz Raad {Krags Ve} Frimans vegne til Johannes Aamunsøn paa Een Halv Løb, Malt Een Halv Tønde og Korn Een Halv Mæhle. Datert Bergen d/en 31 Martij 1742. Revers og - udi gaarden *Tyfting (Tofting).

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman til Knud Andersøn paa 18 M/arker Smør og 15 Kander Malt udi Erstad. Datert Bergens Bispegaard d/en 12 Januarij 1742. Revers var ved - L.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Torgus Grøgaard til Carl Johansøn paa 2 Pund Smør og Een Mæhle [Malt]? i Langenæs. Datert Spieldnes d/en 2den Augusti 1741 - Revers og - L:

Bøxel Sæddel udgiven af Lars Larsøn Melcheraae til Ole Aschildsøn paa Een Halv Løb Smør Een Halv Tønde Malt i Hopland. Datert Berg/en d/en 9 Maij 1742. Lav: ej

Bøxel Sæddel udgiven af A: Margretha S/a/l/ig/ He/rr Christen Krags til Niels Aamundsen Langenes paa 3die Parten udj gaarden Spurcheland dateret d/en 12 Juni 1742: - Rev. og til. L.

Bøxel Sæddel udgivet af H/er/r Jonas Mechelborg til Ole Pouvelsen Houchaas paa 1/2 løb Smør 1/2 tønde Malt i gaarden Beraas. dat/ert Hammers Præstegaard d/en 14 Ap/ril 1742: - ej: L:

Bøxel Seddel udgivet af Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garman till Lars Eriksen Mongstad paa 1 Spand Sm/ør 1 Mæle Malt udj gaarden Mongstad dat/ert Bergen d/en 17de 8br 1742: - *Rav: (Lav:?)(Rev:?) til:

1742: 316

Skiøde udgivet af Ole Christiansen Møchesvold til sin Søn Christian Olsen paa 22 ½ M/arker Smør 14 2/3 Kande Malt udj gaarden Møchesvold dat/ert Alvestrømmen d/en 23 Octobr/is 1742.

Skiøde udgivet af Ole Christiansen og Christian Olsen paa 13 ½ Mark Smør 7 1/3 Kande malt i gaarden Møchesvold til Erik Olsen dat/ert dend 23 Octobr/is 1742:

Den 25 Octobr/is blev Rætten igien [sat med samme Lau-Ræts Mænd]

Skiftebrevet efter {....} Johannes Johannesen Dateret 12 Martij 1742 udviser at Sterfboedens Gods saaleedes blev uddeelt.

Enken tilfalt udj gaarden Ytre Fosse 12 ¾ M/arker Sm/ør 6 3/8	
Kander malt: denne Enken Britte Mortens Datters Jorde gods i penge	18
Sønnen Johannes Johannesens arvelod saavit Jordegodset angaar udj gaarden Yttre Fosse 3 9/10 M/arker Sm/ør 1 11/40 K/ande Malt	3 - 3 - 8
Sønnen Povel Johannesen 3 9/10 M/arker Sm/ør 1 11/40 Kande Malt udj bem/el/te Gaard Fosse	3 - 3 - 8
Sønnen Aslak Johannesen udj gaarden Fosse 3 9/10 M. Sm. 1 11/40 K: M	3 - 3 - 8
Sønnen Mikel Johannesen udj Fosse 3 9/10 M. Sm. 1 11/40 K. Malt	3 - 3 - 8
Datteren Magdelie Johannes datters arvel/od saavidt Jordegodset angaar 1 10/11 M. Sm. 51/80 Kande Malt udj gaard/en Fosse	1 - 4 - 12
Dat/teren Anne Johannes datters udj gaard: Fosse 1 10/11 M/ark S/mør 51/80 K/ande M/alt	1 - 4 - 12

S/igneu/r Søren Saxe Contra Johannes Arnesøn
vide Protoc. fol: 305

Citanten producerede Et Indlæg imod Johannes Arnesøn, som og var tilstæde for Rætten af Dato Alvorstrøms Ting stæd d/en 24 hujus, som for Rætten Lydelig blev oplæst og er af følgende indhold: /: NB NB NB. indlægget indføres,

Den indstæfntes forsvar Lænds manden Lars Stor Oxe saavel som Johannes Arnesøn begierede Een naadig Dom udi Sagen,

Der paa strax blev Dømt, som følger.

Dom

Delinqventen Johannes Arnesen haver selv god villig her for Rætten tilstaaet, at have Staalet een Baad fra Britte Siurseetter, desforuden veret i flock og følge med en anden Tiuv ved Navn Erich Sundmør, som haver Staalet adskillige Stæder, og tog vare paa Erich Sundmørs baad, imedens hand Erich var i Land og stal, Een Accord, forklarer Johannes Arnesen var indgaaen med ham og Erich Sundmør, at Johannes Arnesøn skulle Passe paa Erich Sundmørs baad naar Erich Sundmør gik i Land for at stiæle, og saa skulle Johannes Arnesen have sin Part af det Erik stal, fordi Johannes Arnesen skulle Tie med Erich Sundmør, Efter Slig Delinqventens Johannes Arnesens frivillige Giorde bekiendelse, erfahres baade at hand haver staalet, og hans Intention ike haver hensigtet til andet end at begaae Tyverie, hvor han haver fundet Leilighed til.

Des Aarsag vi Samtlig i følge Lovens 6 Bogs 17de Capt: 34 Art: Dømmer for Rætt, at Johannes Arnesen sig selv til velfortient Straf, og andre lige sindede til Skrek og Afskye bør Kagstryges og have Brendemerke paa sin Ryg, og Hans hoved Lod om hand nogen haver til Kongen at vere hiemfalden.

Bøxel Sæddel udgivet af Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmann til Johannes Olsen paa ½ løb Smør og 1 tønde Malt udj gaarden Møchesvold. dat/ert d/en 8 April A/nn/o 1742. - L:

Den 26 Octobr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Dernest blev Restancerne oplæste beløbende for aar 1742 255 Rd 4 mrk 8 sk
For aar 1741 29 Rd 3 mrk 6 sk.
Kongens Tiendens Restance var 1 Rd 2 mrk 0 sk.
Selv Eyer Mandtallet blev og oplæste
Tillige med Tings Vidnerne som aarlig tages til Fogedens Regenskabers bileggelse.

Bøxel Sæddel udgiven af Abel Bastesøn Festa til Hans Michelsøn paa 18 M/arker [Smør] og 12 Kander Malt udi gaarden Nore Festa Datert Alvorstrømmen d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1742.

1742: 316b

Skiøde udgivet af Ole Miøtvedt, Mogns Olsen Miøtvedt, Jacob Olsen Tvedten og Gregorius Nordanger alle paa deris Myntlingers veigne Selger till Knud Johannesen 14 M/arker Sm/ør 9 1/3 K/ander Malt udj Gaarden Indre Fosse: Dat/ert d/en 24 Octobr/is 1742: - S

Sluttelig blev opnævnt de Laugrettes mænd som næst anstundende aar 1743 skal betiene Rætten 1. Mons Nielsen Store Oxe, 2. Iver Rognaldsen Store Oxe, 3. {Knud} Lars Eriksen Mongstad, 4. Ole Stephensen Lie, Nye: 5. Peder Haaversen Næsse, 6. Johannes Aamundsen Tofting, 7. Stephen Knudsen Langenes, 8. Bendix Tofting.

I/n N/omine J/esu C/hristu

Arne

Michael Tønder giør vitterligt at Aar 1743 d/en 27 Octobr/is blev holdet Høste Ting med Arne Skibs Reedes Almue udi Steene støe nerværende den Constitu/erede Foged S/igneu/r Søfren Saxe og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd Hvis navne paa 280 findes,

Hvor da først bleve publicerte de Breve, som paa forige Tinge ere Læste, der nest

Schiøde udgivet af Jan Von de Velde, Jasper von de Velde Elsebe S/a/l/ig Albert Schriver med Lauverge Ludolph Cramer, til S/igneu/r Hans Henrich Stamer og S/igneu/r Hans Schults paa Trandbrenderiet i Store Sandvig med Pertinentier og Inventariij efter Skiødes videre Medfør. Datert Bergen d/en 12 Febr/uarij A/nn/o 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Lensmanden Johannes Nore Ascheland til Johannes Monsen Thuenes [paa] ½ løb Smør udj Gaarden Stanghelle Dateret 5 Julj 1742: Rev: og L:

Obligation udgivet af Birte Bejer S/a/l/ig/ Elling Ellingsens efterl/everske med hendis Lauverge Peder Duberg til S/igneu/r Claus Crohn, som dend Latinske Skoles Courator paa dend Cap/i/t/al/ 50 rd: af dend Latinske Skoles Midler hvor imod Britte Beier Pantsætter S/igneu/r Cron *et (at) have første Pante Rettighed udj hindes i boende Huus bestaaende i Sandvigen med alle tilhørende bygninger samt hvad hun ejer og herefter ejendes vorder: Dat/ert d/en 14 Julij 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Christen Hansen Maartmans paa sin Myndtl/ings Inger Lucia Mørches veigne som formynder til Anders Jensen [paa] 1 pund Smør og 1/3 huud Landskyld i gaarden Indre Arne {...} dat: d/en 12 Janu/arij 1742: Lav ej

Bøxel Seddel udgivet af Ole Pedersen Næsse paa sin hustrue Britte Niels Datters veigne, og Jens Mieldem paa sin Myntl/ings Ole Larsens veigne Mons Niels/en Songstad paa Myntl/ing Jertrud Lars datters veigne og Mons Niels/en Schioldal paa Anne Lars datters veigne bøxler tils/ammen 16 1/5 M/arker Sm/ør 3/10 huud 2 7/10 Kande Malt til Lars Pedersen Seimb: Dat/ert Stenestøe d/en 27 Octobr/is 1742: - L:

Skiftebrevet efter Anders Olsøn dateret Songstad d/en 31 Martij 1742:
Skiftebrevet efter *al Johanne Elerts datter Mieldem d/en 2 Martj A/nn/o 1742.:
Skiftebrevet efter Daniel Olsen Seimb dat/ert d/en 30 Martij 1742:
Skiftebrevet efter Lars Danielsøn og Anne Daniels datt/er Seim d/en 30 Martij 1742.
Skiftebrevet efter Marthe Jens datter dat/ert Bredsteen d/en 2 Martij A/nn/o 1742.
Skiftebrevet efter Marite Mons datter dat/ert Ulvesetter d/en 28 Martij 1742.
Skiftebrevet efter Mons Clemmetsen dat/ert Blindem d/en 28 Martij 1742.

Bøxel Seddel udgivet af Edel Holberg afg/aaen obriste Lieutenant Grans til Lars Nielsen Bruraas paa 1/2 Løb Smør og 1 ½ qvarter Malt i gaarden Espelie: dat/ert Bergen d/en 18 octobr/is 1742.

Den 29 Octobr/is blev Rætten sat med sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Skiøde udsted af Daniel Olsøn til Jens Iversøn paa ½ løb Smør og 9 Kander Malt udj gaarden Bircheland. dat/ert Stenestøe d/en 29 Octobr/is 1742.

H/er/r Gert Gelmeyden Contra Olsnes Mændene
Vide Fol: 293
Citanten lod producere et indlæg \imod/ Olsnæs mændene som alle 4 Mødte for Rætten, Citantens Indlæg er af 19de octobr/is 1742.
Olsnæs Mændene begierede Sagen udsadt til næste Vaarting paa det de Kunde faae Copie af Citantens indgivende indlæg imod dem, som Rætten dem og tilstod.

Afgangne Fogden Smed Contra Besse Tørresen
vide fol. 294:
Sagen beroer til næste ting, da Besse Tørresen haver at møde uden videre foreleggelse, saa fremt hand sig ike indfinder i mindelighed hos fogeden indfinder,

Bøxel Sæddel udgivet af Ole Nielsen til Erik Nielsen paa 18 Marker Smør udj gaarden Sætterdahl: dat/ert d/en 29de Octobr/is 1742. Revers ej L: bet:

1742: 317

Restancerne blev først oplæst: beløbende forrig aars Restance for 1741: 53 rd 4 mrk 13 sk:
Restancen for Indeværende aar 1742 er 170 rdr 5 mrk 13 sk.
Restancen Kongens Anpart Korntiende for 1742 Summa 2 rdr 15 sk.
Det ordinaire Tings vidne angaaende Sigt og Sagefald blev og tagen,
Self Ejer Mandtallet blev og oplæst.

Sluttelig blev *oplæst (opnævnt) Lauv Rettes mændene som Rætten tilkommende aar 1743 Kand betiene 1. Ole Magnesen Hetlebake, 2. Stephen Ambiørnsen Blindem, 3. Johannes Herland, 4. Mikel Monsen Songstad: v : 5. Ole Monsen Herland, 6. Iver Nielsen Thuenes, 7. Børge Halstensen Jordahl, 8. Carl Eriksen Teigland,

I/n N/omine J/esu
Mielde

Michael Tønder Giør vitterligt at aar 1742 d/en 30 Octobr/is blev holdet Høste ting med Mielde Skibs Reedes Almue paa Wallestrand, Nærværende den Constituerede foged S/igneu/r Søren Saxe, og de Eed Sorne Lauv rettesmænd Hvis Navne paa fol/io 281 findes,

Hvor da først bleve publ/icerte de Breve, som paa forrige Tinge ere Læste, dernest blev oplæst og publiceret een

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Constistorial Raad Gerdt Gelmuyden til Soldat Niels Nielsen Weaa paa 18 M/arker Smør 8 Kander Malt \ 4 K/ander K/orn / udj gaarden Weaae. dat/ert Hougs Præstegaard d/en 21 Maij 1742: - Rev: til L:

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Gerdt Gelmuyden til Johannes Weaae paa ½ løb Smør og 1 Mæhle Malt udj gaarden Schierping: dateret d/en 2 Maij A/nn/o 1742: - Rev: til L:

Bøxel Sæddel udgivet af H/er/r Gert Gelmuyden til Soldat Jens Olsen paa 1 p/un/d 7 ½ M/arker Smør udj gaarden Søre Wesett: dat/ert d/en 23 aug/usti 1741: - Rev: L:

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Gert Gelmeiden til Ole Andersøn Hafre paa 1 pund 7 ½ Marker Smør i gaarden Hafre. dat/ert d/en 21 Maj 1742: - Rev:

Bøxel Sæddel udgivet af Mikel Olsen Lars Olsen Aad Monsen Søre Weaae paa sin Myndtl/ing Johan/nes Ols/øns veigne, og Mons Lohne paa sin myndtling Ingebor Ols daters veigne Mikel Olsen paa Bottele Olsdatters veigne [til ??] dat/ert 30 Octobr/is 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Mathias Albertus Haberdorph til Knud Nielsen Stoche: paa halvparten i gaarden Stoche: dat/ert 30 Maj 1742:

Dend 31te Octobr/is blev Rætten Igien sadt med forskrevne Laug Rættes mænd.

Skiøde udgivet af Mons Magnesøn Søre Wefle til Capitain des Armes Ole Wefle: paa 12 M/arker Smør udj gaarden Søre Wefle: dateret d/en 1ste Septembr/is 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Commerce Raad Hans C: Gartner til Einer Mognsøn Helle paa 18 Marker Smør og ½ faars Leje dat/ert d/en 29 Decembr/is 1741.

Indfandt sig for Rætten dend ærlige dannemand Ole Olsen Watle, og fremstillede 2de boesiddende dannemænd af Mielde Skibr/ede Neml/ig Guttorm Larsen HundHamer og Fabian Nielsøn ibdm: hvilke 2de dannemænd, af Mielde Skibr/ede; ved Eed med opragte fingre efter Loven Een stemmende forklarede at de haver kiendt een Arbeids Karl som opholdt sig i Bergen ved Navn Rasmus Bastesen fød i Mielde Skibr/ede paa en gaard Kaldet

Ascheland samme Karl ved vi nu ved døden er afgangen, og haver samme Rasmus \Bastesen/ til arvinger efter sig een broder paa Woss ved Navn Lars Bastesen som endnu lever, Nok en Broder Navnl/ig Johannes Bastesen som ved døden er afgangen og haver efterladt sig 3de u-myndige børn: Lars Johannesen, Kari Johannes datter og Agotte Johannes datter.
Derom vare Reqvirenten Tingsvidne *gegiærende (be-) som blev bevilget.

Restancerne blev først oplæst beløbende forrige aars Restancer for 1741 er 148 rd 1 mrk 8 sk
Restancen for Indeværende aar 1742 beløber

1742: 317b

6 rd 1 mrk 15 sk.
Korn og Tiende Restancen bel/øbende 19 rdr 2 sk.
Self Ejer Mandtallet blev og oplæst.
Det ordinaire Tingsvidne om Sigt og Sage fald blev og tagen.

Sluttelig blev opnævnt De Laug Rættes Mænd som skal betiæne Rætten for næst Kommende aar 1743: og er efterskrevne: 1. Johannes Johannessen Øfste Mielde, 2. Mons Ejnersen ibdm: 3. Jens Johansen Hougsberg, 4. Niels Monsøn Nore Røvem, Itsuge 5. Siur Monsen Præstun, 6. Gudmund Simensen Vefletvedt, 7. Mikel Johannesen Nore Wefle, 8. Lars Jensen Gierstad.

I/n N/omine J/esu
Hossanger

Michael Tønder giør vitterlig at aar 1742 d/en 2 Novembr/is blev holdet Høste Ting med Hossanger Skibredes Almue paa Hoshofde, nærværende dend Constituerede Foeged S/igneu/r Søren Saxe og de Edsorne Lauv Rættes mænd hvis navne paa fol/io 296 findes

Hvor da først blev publi/cert de breve som paa forrige Tinge ere læst dernæst

Skiøde udGivet af S/igneu/r Michel Sten til Ole Fugledal paa halvedeelen udj Gaarden Fugledal dat/ert 19 Junij 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Jaen von der Felde paa 1 pund Smør udj gaarden Flaadeqval: til Iver Larsen dat/ert 28de Novemb/ris 1741 - L: t: ike Re:

Obligation udgivet af Berge Johansen Toschedal til Johannes Olsen Hemvigen paa 32 rd: hvor *hore (fore) bliver Pandtsat 1 pund Smør og 6 Kander Malt udj gaarden Toschedal. dat/ert d/en 2 Novembr/is 1742.

Skiøde udgivet af Johannes Olsen Hoshofde til Elling Jonsøn Nore Bysem: paa 1 pund Smør udj gaarden Gelvig. dat/ert 2den Novembr/is 1742.

Skiøde udgivet af Ole Olsen Bogstein (Bukkstein) paa sin huustrue Maria Gudmunds datters veigne. Siur Olsen Tvet paa sin Myndtl/ing Ole og Johannes samt Marte Olsdatters veigne, Magne Olsen Nøtvedt paa Gudmund og Siur Olsens veigne Ole Monsen Gammelsvig paa mine Myndtlinger Guri og Britte Olsdatters veigne *till Magne Siursen Rommereim paa

Inger Olsdatters veigne - til Ole Olsen Elvig paa 1 pund og 12 M/arker Smør udj gaarden Elvig. dat/ert d/en 2den Novembr/is 1742.

Bøxel Seddel udgivet af Anders Jonsen Aaseim paa Johannes Iversens veigne Niels Jonsen Grimstad paa Ole Iversens veigne til Siur Larsen paa 10 Mark Smør og 12 K/ander Malt {dat} udj gaarden Langeland Dat/ert d/en 2 Novembr/is A/nn/o 1742:

D/en 3 Novembr/is blev Rætten igien sat med sam/m/e mænd.

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Jens Lenoldt til Knud Josepsen paa 1 pund Smør 1 qv/arter og 2 Kander Malt dat/ert d/en 18 April 1742: - Rev: til: L:

Bøxel Sæddel udgivet af H/err Jonas *Meelburg (Mechelborg) paa H/er/r Assessor Stensens veigne til Fusse Nielsøn paa dend Part udj gaarden KalleKlov som Vemmen Askilds/en forhen beboede: dat/ert d/en 1ste Novembr/is A/nn/o 1742.

Bøxelsæddel udstæd af Mons Larsen Neaasta (Njåstad) paa sin huustrue og Myntling Jacob Monsens veigne Ole Børtvet paa Johannes Monsens veigne Ole Niels/en Kleveland paa Litzbet Mons dat/ters veigne Anders Hoshofde paa sin huustrue Anna Jakobs datters veigne og Jeg Siur Mielstad paa Agatte Jakobs datters veigne til Johannes Gudmuns/en paa 19 ¾ M/arker Sm/ør 19 ¾ K/ander Malt udj Herland dat/ert 2den Novembr/is A/nn/o 1742.

1742: 318

Skiftebrevet paa Langeland efter Iver Olsen Dat/ert d/en 16 april 1742.
Skiftebrevet efter Britte Vemmensdatter dat/ert d/en 29 Junij 1742.
Skiftebrevet efter Barbroe Nilsdatter dat/ert d/en 14 april 1742.
Skiftebrevet efter Ole Andersen Nore Mielstad dat/ert 26 Junij 1742.
Skiftebrev paa gaard/en Miøs efter Ole Rasmusen dat/ert 27 Junij 1742.
Skiftebrevet efter Britte Hansdatter dat/ert 26 Juni 1741.
Skiftebrevet efter Elling Johansen dat/ert 14 april 1742.
Skiftebrevet efter Jakob Hendriksen dat/ert 29 Juni 1742.
Skiftebrevet efter Kari Jakobsdatter dat/ert 14 april 1742.
Skiftebrevet efter Litzbet Rasmusdat/ter dat/ert 27 Juni 1742.

Bøxel Sæddel udgivet af Ole Nielsen auste Kleppe paa Mons Ellings/ens veigne Berge Mons/en Hougstvet paa Anna Ellingsd/atters veigne Magne Heldal paa Kari *:d (Ellingsdatters) veigne til Mons Monsen paa 10 mark S/mør 13 ½ K/ande M/alt [i gaarden Langeland] d/atert d/en 2 Nov/em/br/is/ 1742:

Restancerne blev oplæst og beløber forrige aars Restance sig till 30 rd 2 mrk 5 sk
Restancen for dette aar 1742 er \177 - 4 - 14/
Kongl/ig Maj/este/ts anpart Korn og Tiende Restancen 1 rd 1 mrk 8 sk:
Selv ejer Mandtallet blev og oplæst.
Det ordinaire Tingsvidne om Sigt og Sagefald blev og tagen.

Sluttelig blev og {oplæst} udnævnt de Louv Rættes mænd som skal betiæne Rætten tilkommende aar 1743 - og er efterskrevne 1. Haldor Olsen Fotland, 2. Sæfind Hemmingsen Fotland, 3. Ole Arnesen Møs, 4. Jørgen Nielsen Øfsthus, 5. Aamund

Ellingsen Søre Øfsthuus, v 6. Niels Hermansen Holme, 7. Mons Nielsen Miøs, 8. Anders Larsen dito.

I/n N/omine Jesu

Echanger

Michael Tønder giør vitterlig at aar 1742 d/en 5 November blev holden høste ting med Echanger Skibreedes almue paa Hoshofde, nærværende dend Constituerede Foged S/igneu/r Søren Saxe og de Eedsoerne Louv rettes Mænd hvis Navne paa fol/io 294 findes. undtagen Rasmus Herland udj hans Stæd Anders Nielsen Tofte og Johannes Oterstad udj hans Stæd Ole Johannesøn Tofte:

Hvor da først bleve publ/icert de breve som paa forrige tinge ere Læst. dernest

Skiøde udgivet af Johannes *Olen (Olsen) Elvig til Ole Erichsøn Elvig paa 1 pund Smør og 16 K/ander Malt udj gaarden Elvig dat/ert 5 Novembr/is A/nn/o 1742:

Skiøde udgivet af Consistorial Raad Gert Gelmuyden til Halvor Olsen Møchesvold paa ½ løb Smør og 3 Mæler Malt udj gaarden Houge for 30 rd: dat/ert d/en 9de aprill A/nn/o 1742.

Bøxell Sæddel udgivet af Mons/ieur Peder Hofman til Soldat Halvor Olsen Berge paa 1 pund Smør og 16 Kander Malt udj Gaarden Hovigen. dat/ert d/en 18 april 1742 - Rev: til. L:

Bøxel Sæddel udstæd af Bergens Hospitals Jordegods forpagter Birgitha S/a/l/ig/ Hans Bangs til Ingevold Johansen paa dend halve part udj gaarden Hougøen Skyld 18 Mark Smør. dat/ert d/en 17 Aug/usti a/nno 1742.

Dernest blev Restancerne oplæste beløbende forrige aars restance for 1741: 32 rd 1 mrk 3 sk.
For aar 1742: 190 rd 3 mrk 13 sk.
Korn og Tiende Restancen er 12 rd 5 mrk 10 sk:
Self Ejer Mandtallet blev og oplæst,
Tilligemed det ordinaire Tingsvidne om Sigt og Sagefald blev og tagen.

Sluttelig blev opnævnt de Lauv Rættes mænd som Skal betiæne Rætten først anstundende aar 1743. 1. Magne Andersen Biørge, 2. Niels Johannesen Esem, 3. Ole Olsen Esem, 4. Fuse Siursen Wadsell. unge 5. Lars Iversen øfre Eiknes, 6. Mons Tørresen dito, 7. Johannes Børgesen Yttre Eide, 8. Anders Magnesen Øfre Echanger.

1742: 318b

Aastæds Sag.

A/nn/o 1742 dend 14 Decembr/is blev Rætten igien administreret paa Aaestædet gaarden Houland, efter Rættens seeniste Forafskeedigelse til Sagens videre Procedur og foretagelse imellem Citanten Clemet Baarsen Houland paa dend ene og Jacob Magnesen ibm: paa dend anden Side, da Rætten blev betient med de sam/m/e Laug Rættes Mænd som seeniste gang herpaa Aaestæden vide Protocollen fol. 287. var nerværende, samt Bøygde Lensmanden Anders Andersen Tveiten.

Hvor da møtte for Citanten Proc: Johan Simon Cramer og tog hans Lovlige paaanke om Sagens ophold Reserveret. Dernest Producerede hand saavel Rættens seeniste Forafskeedigelse vedbørlig beskreven som hans udstædde Continuations Stevning som for alle vedkom/m/ende lovlig skal være forkyndt, til denne beram/m/ede Tægtedag, hvilken Stevning tillige med Dom/m/erens derpaa tegnede Determination til Sagens foretagelse i dag, lydelig blev oplæst, til vidne i Sagen var indkaldet Ole Andersen og Eschild Nielsen Houland, samt til veder mæhle VerkPage Krog, som den 27 9br, sidstl/eden, efter Stevningens paateignelse af Byens Kalds mænd Jan Lytchen og Owe Strangesen befandtes at være Stevnt.

Stevne vidnerne Rasmus Friderichsen og Erich Jørgensen begge boende i Bergen med Opragte *fringre efter Loven Ædlig afhiemlede at de i gaar 14 dage siden har Stevnt saavel Jacob Magnesen Houland som de 2de vidner i deris huus og boepæl her paa gaarden, Neml/ig i Jacob Magnesens hustrues paahør, i Ole Andersens egen paahør paa gaarden Erdal og i Aschild Nielsens Moders paahør.

For Jacob Houland møtte ingen.

De indstefnte vidner møtte for Rætten som begge med Æd og opragte Fingre efter Loven forklarede at De i dette indeværende Aar har fanget i dend omtvistede Laxevog udj alt, indbereignet de forhen omvundne halvnittende Lax, udj alt 61 Laxe efter deris Stok som for Rætten blev anviist, og deriblant var 8te halve Laxe, hvor af reignes 2 halve eller smaa Laxe paa en heel stoer Lax, og 3 heele Laxe for uden de 61 som paa stoken var udskaaren, saa at der i alt var fangen udj Vaagen 64 Lax. desuden forklarede de at i Vaagen er fanged udj alt dette aar 8 Tarte som al ordinair gielder 6 sk: støket, og for hver af De

1742: 319

store Lax faaes hos Kiøb Manden 2 mrk 14 sk.

Citantens Fuldmægtig Producerede hans Landskylds Bog, hvor af hand i denne Act forlangede indført dend Bevisning som Eieren Sal/ig Knagenhielm haver giort over Citantens brugende gaards part og andeel i Laxevogen, Item Frue Krogs tilførte qvitance for dette Aar, hvoraf sees at Cit. dend fulde Landskyld, tillige med 9 mrk, for dend 4de part af Laxevogen haver betalt til hinde som itzige Eiere. Comparenten giorde derhos anvisning af sam/m/e Bog at baade Landskyld og Skatten paa Citantens Side fra det første af og indtil denne tid, Rigtig er bleven betalt til vedkom/m/ende. Da nu saaledis Citanten tilstrekelig haver Ligitimeret sig udj denne Sag, og alt saa heraf Klarlig kand sees at ind stefnte Jacob Hauland haver forurætted ham, saa vedblev Comparenten sin forige i Rættesættelse med videre erindring for ald den bekostning som fra først til sidst er medgaaen til Sagen, maatte blive Citanten gotgiort efter dend Speciale Reigning som hand producerede, Udj hvilken ike findes anført Rættens Salarium.

Nu møtte Proc: Ottesen Nideros for Jacob Houland som dend der ike har forstaaet det bedre end at det maate til kom/m/e hans Jord Eier eller dend i hans Stæd Beskikede Fuldmægtig verk Page ved det Norske Tortifications Etat Peter Christian Krog, at Maintinere denne Sag efter dend af ham til bemelte Jacob Houland under Dato 28 April nestl/eden udstædde Bøxel Seddel, ved hvilken dend forurættelse som Jacob Houland i 12 aars tid er overgaaen, igien er bleven Rætted, i det at hannem, som dend der Skatter og Skylder dobbelt imod Citanten, Er bleven til bøxled dend 1/6te part i Laxevogen som hannem urættelig ved Laugmand Knagenhielms til Citanten udj aared 1720 og 1729 udgifne Bøxel Sedler er bleven betagen, i hvilken henseende Comparenten anviiste Landskyld Bogen udgiven i aaret 1720 d/en 26 Janu/arij til Magne Andersen Houland, hvor af sees at hand saavel som hans nu igienlevende Søn Skylder aarlig af gaarden Hauland 1 p/un/d Smør, 12 marker Fisk og 2 Kander Malt, Nu

er det vel saa at Laugmand Knagenhilem ved sin til Clemet Houland A/nn/o 1729 udgifne Bøxel Seddel

1742: 319b

foregiver at Magne Andersen Skal have bleven formaaet at afstaae denne nu omtrettende 1/6 part i Laxevogen, Men paa det Rætten kand vorde oplyst om at det sig ike saaledis forholder, anviiste Comparenten een dis angaaende af Niels Aschelsen og Ole Andersen Houland under Dato 17 Junij 1739, udstædde attest hvilken ellers i sin gandske indhold, Proc: Cramer paa Citantens vegne for at korte processen vilde tilstaa, og hvorfore sam/m/e attest af Ottesen blev Producerit; og som Loven alleene vil at De forpligter og Contracter som ike Strider imod Lov og Ærbarhed, Skal holdes, saa falder af sig selv at De af Laugmanden til Citanten udgifne Bøxel Sedler, hvorved hand har fratagen Jacob Houlands Fader endeel af dend part i Laxevogen som hannem ellers forhen var bleven tilbøxled under Dato 1701 d/en 6 April, følgelig Bøxel Seddelens nermere formeld som Comp. Producerede, ike kand Stande ved Magt ligesom det og baade er urimeligt og lovstridigt at dend som ikun svarer halv Skatt og Landskyld imod den anden Skulde nyde lige Rætt og frihed til Laxe. eller andet Fiskerie; Thi vilde Comp. paa Jacob Houlands vegne, under ald vedbørlig Reservation paastaa ej allene at Nyde dend deel som hannem i 12 aars tid er bleven forkorted af Laxe fisked, Men end og herefter at nyde hvad dend hannem nu seeniste meddeelte Bøxel Seddel indeholder med videre som hannem Omkostninger er bleven paaført og til saadan sin Rætts Søgelse behøver hand Høyst nødvendig at udstædde Contra Stevning i Sagen dend hand alt saa begierede udsadt til en for dom/m/eren beleilig tid paa hans egen bekostning, imod forhaabentlig erstatning i sin tid.

Cramer indstillede til Dom/m/erens observation 1. at afdøde Magne Andersens fra Eieren for denne heele gaard Houland, Sal/ig Laugmand Knagenhielm erhvervede Bøxel brev, tillige med dend i Rætte lagde formeentlige attest er denne Sag uvedkom/m/elig, siden her ike omtvistes hvad Brug fornefnte Magne Andersen haver til bøxled sig, Men ikuns dette eene, at Jacob Magnesen har

1742: 320

indtrenget sig udj Citantens lovlig tilbøxlede Laxevog. 2. at Proc: Ottesen forsætlig til Sagens vildelse tilbage holder for nefnte Jacob Magnesens Rætte og Sande bøxel brev tillige med hans Skatte og Landskyld bog, siden b/mel/te Jacob Magnesen ellers der af vorder overtydet det hand ej videre udj Laxevogen haver tilbøxled sig eller Skylder af, end dend ¼ deel lige med Citanten, for hvilked hand og aarlig Skylder 9 mrk til Eieren. Ellers declarerede Comp: /: siden hand af Proc: Ottesens begier om videre udsettelse kunde forstaa at hand attraaer ej allene at forvilde Sagen, men og tillige om det kunde gelinge at bringe dend til uEndelighed :/ at hand straxens tager til gienmæhle og underkaster sin Principal denne Rættes dom, lige saa fuldkom/m/en som dend Moverte paastand lovlig var bleven paastevnt, Hvorfore Comp: vilde formode, hvilked hand og aller kraftigst protesterede paa at Sagen i dag med Endelig Dom bliver besluttet, sær efterdj Jacob Magnesen, saafremt hand end maatte have noget til sit lovlige forvar, hvilked dog er saa utroelig som urimelig haver haft tid nok fra 10 Maj sidstl/eden da hand første gang blev Stevnt, at giøre sig Færdig med alt hvis hand kunde viide gafnlig til at ram/m/e sit forsvar med, ja endnu paa denne tid og dag, dermed kand have leilighed at indkom/m/e.

Ottesen vedblev sit forige i dend faste formodning at hans Principal ike med Rætte vorder overjled, aller helst da hand som en Enfoldig mand, holdt det for nok at hand lod i Rætte legge dend hannem af Verk Page Krog med deelte Bøxel Seddel, i hvis anleedning Comp:

som nyelig denne Sag er opdragen finder uomgiengelig fornøden Velbem/el/te verk Page Krog til Processen at indkalde, og til hans udstædde bøxel Seddels Maintin at gaa imellem Sagen, og dend uskyldige Jacob Houland,

Cramer urgerede paa sit forige, allerhelst da Proc: Ottesen ike anfører noget dueligt til Sagens videre ophold efterdj dend paaberaabte hiem/m/el, hverken er Eier for det bortbøxlede

1742: 320b

ike heller sorterer under denne Jurisdiction, Men Rætte Eiere Neml/ig hans Frue Mam/m/a er nerværende og boer paa hindes gaard her paa Aschøen paa gaarden Hoope der for paastod Cramer at proc: Ottesen af Rætten bliver paa lagt, straxen at fremføre, hvad hand finder tienlig til sin Principals Defension og at Sagen derefter, Hvad enten hand bem/el/te Ottesen maatte tale eller tie, med Endelig Dom bliver beslutted.

Ottesen sagde at hand allerrede har forestilled og fremført alt hvad hand for denne Sinde agter fornøden, hvilked hand og undergiver Rættens lovmæssige behandling.

Afsagt.

Om endskiønt at dend ind stefnte Jacob Magnesen siden at denne Process blev Reyst, har haft tilstrekelig tid nok til at besørge sig sit formeentlige forsvar til Sagens Endskab, Saa dog, siden hand paa dend eene Side forestiller sig beføyet til at indkalde til Sagen til formeentlig Skadegields indsøgelse, dend som Hannem dend omtvistede part udj Laxevogen efter seenere Bøxel Seddel af 28 April sidstl/eden har tilfæsted, og det paa dend anden Side kand ansees at hand formedelst dend korte varsel hand efter Continuations Stevningen har faaet, ike saa hastig med lovlig varsel for vedkom/m/ende har kundet Proseqvere sin paaberaabte Contra Stevning; alt saa og paa det dend ind stefnte ej skal have nogen aarsage til at klage sig med Rætten overjlet, kand Rætten ike betage ham dend begierte tid til sit formeentlige forsvar, og det saa meget disto mindre da dend begierte anstand er forlanget paa hans egen bekostning, Men Sagen i saadan henseende udsettes paa dend indstefntes egen bekostning til førstkom/m/ende 31 Janu:, da Rætten igien her paa Aastæden Skal blive administrerit, og bør Jacob Magnesen til dend tid, uden videre udsettelse at vente, frem føre alt hvis hand til sit formeentlige forsvar kand agte fornøden.

Alt Saa bliver denne Justitz
Protocoll, nu af Mig, efter ordre
Sluttet. Berg: 16 Janv: 1743.
J: Reutz.

1742: 321

Udi denne Bog, som indeholder Fire Hundrede, Tredeve og Toe Nummererede, Igiennemdragne og Forseiglede blade, og er ordineret til een Ting Protocoll udj Nordhords skriverie, haver Kongel: Majts: Sorenskriver samme Stæds Sr Michael Tønder Rigtig at indføre alt hvis til Tinge maatte fore falde, og ellers uden Tinge efter befaling, og det saa Lovlig og forsvarlig, som hand Self agter at ansvare og bekiendt være og naar denne Protocoll er fuld skreven, vil den, imod en andens udtagelse, igien indleveres.

Bergen dend 13:de Octobr 1736.
Ulrich Kaas.

****